ဝိသုဒ္ဓိမဂ်

သဗ္ဗမလဝိရဟိတ။အဋ္ဌင်္ဂပရိသုဒ္ဓဖြစ်၍။ ကိလေသာအညစ်
အကြေးဘေးရန်ခပင်းတို့မှ။အချင်းခပ်သိမ်းထက်ဝန်း
ကျင်စင်ကြယ်သန့်ရှင်းရာ။ဝိသုဒ္ဓိအစစ်ဖြစ်သော
နိဗ္ဗာန်ရွှေပြည်မြတ်သို့ရောက်ကြောင်း။
လမ်းကောင်းသဖွယ်။အရိယ
မဂ်ခရီးကိုပြဆိုအပ်
သည်ဖြစ်၍။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်–အမည်ရှိသောအဋ္ဌကထာပါဠ်ကို။
ထိုထိုသောရဟန်းရှင်လူသူခပ်သိမ်းတို့အကျိုးငှါ။
ညောင်ကန်ရွှာဇာတိ။မေဓာဘိဝံသသဒ္ဓမ္မ
မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု။တံဆိပ်
တော်ရ။ပြည်ဆရာတော်
ဘုရားကြီး
အနက်ယောဇနာပြန်ဆိုစီရင်တော်မူအပ်သော

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

(ပဌမအုပ်။)

ဤအဋ္ဌကထာနိဿယစာအုပ်ကို။ရိုက်နှိပ်ပြီးအဋ္ဌကထာပါဠ်
စာအုပ်နှင့်။ပုဒ်မနံပါတ်ချင်းတူရာတိုက်ဆိုင်
တွဲယှဉ်၍ကြည့်ရှုကြပါကုန်။

ရန်ကုန်မြို့။
ဟံသာဝတီသတင်းစာတိုက်။
၁၉၀၇–ခုနှစ်။

526

ဓမ္မက္ခန္ဓာ-ဓမ္မစေတီ-တည်ပုဇော်ကြောင်း

နိဒါန်းစကား၊

ဗြိတိသျှဘားမားရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီသည်။ ရန်ကုန်မြို့-ကင်းဘဲလ်လမ်းရှိ ဟံသာဝတီပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်အဆောက်အဦးကိုဒေါင်ကြီးများကို၊ မြေနေရာများနှင့်တကွ-ရုပ်ရှင်စတူဒီယိုရုံအလို့ငှါ-ဝယ်ယူရရှိထားရာတွင်။ ထိုဂိုဒေါင်များ အတွင်း၌။ တစုံတရာ အသုံးမပြုဘဲ။ သိမ်းဆုပ် သိုမှီးထားသော ဟံသာဝတီ ပုံနှိပ်တိုက်ထုတ်။ မင်ကျ-မင်နကောင်း-မှုသန့်-စက္ကူကောင်း ပိဋကတ်ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ-ဋီကာ-နိဿယကျမ်းစာအုပ်ပေါင်းများစွာတို့ကို တွေ့ရှိရလေသည်။

ဤမျှ မြင့်မြတ်၍ - အဘိုး အနဂ္ဃ ထိုက်တန်သော-ပိဋကတ်တော်များကို။ စုပုံထားမည့် အစား။ ပရိယတ္တိသာသနာ စည်ပင်ပြန့်ပြောစိမ့်သောငှါ-သင်အံလေ့ကျက်ကြည့်ရှုသုံးသပ်နိုင်ကြရန် ဖြန့်ဝေလှူဒါန်းရသော် ကောင်းလေစွဟု - သတိ စေတနာသဒ္ဓါ ဖြစ်ပေါ်လာသဖြင့်။ ရှိသမျှ ပိဋကတ်တော် ကျမ်းစာအုပ်များကို။ အပြီးအပိုင်ဝယ်ယူလိုက်လေသည်။

သို့ပါသော်လည်း-များလှစွာသော ၉ သောင်းကျော်အရေအတွက်၌-ပိဋကတ်တော်ကျမ်းစာအုပ်ကြီးများမှာ။ အဆင်သင့်တိဖြတ်-ဖုံး-အုပ်-ချုပ်လုပ်ပြီးများ မဟုတ်ရကား။ ကုမ္ပဏီတဦးတည်းမှာ။ စေတနာ - သဒ္ဓါတရား-ရှိပါငြားလည်း။ ခွန်အားမမျှ များမြောင်လွန်းလှပါသောကြောင့်။ ပိဋကတ်တော်-ကျမ်းစာအုပ်ကြီး စာအုပ်တအုပ်လျှင်။ ပြုပြင်-ဖုံးအုပ်-ချုပ်လုပ်ခ အတွက်။ ကုန်ကျဘွယ်သင့်ငွေ - တကျပ်ကျမျှကို။ စာအုပ်ဖုံးကြောဘက်တွင်၊ ကဗျည်းတံဆိပ် ထိုးနှိပ်ပါရှိသော-ဓမ္မဒါန-ကုသိုလ်ရှင်အသီးသီး တို့က။ တွဲဘက်ကာ ကူညီပါဝင်၍။ လှူဒါန်းပါ

သဖြင့်။ ဓမ္မက္ခန္ဓာ-ဓမ္မစေတီ ပူဇော်ခြင်း အထမြောက်သည် ဖြစ်ပါကြောင်း။ ။

ဤကုသိုလ်အရှုကို-ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ-သာဓု
အနုမောဒနာ ပြုကြပါစေသောဝ်။

အထူးအားဖြင့်— အပြီးတိုင် မရောက်နိုင်သော–အကျွန်ုပ်တို့၏ဓမ္မဒါနကုသိုလ်-ဓမ္မစေတီတော်ကြီးကို။ ကူညီသောအားဖြင့်။ ကချည်းထိုးနှိပ်ပါရှိသောကုသိုလ်ရှင်များသည်။ထိုးတော်ကြီးတင်ရှုပူဇော်သည့်အလားဖြစ်ပါသောကြောင့်။ ကုသိုလ်ဆက်ကုသိုလ်ဘက်-ကလျာဏ- မိတ်ကောင်း-မိတ်မြတ်-အဖြစ်ဖြင့်မှတ်သားကာ။ ဤကုသိုလ်ရှင်များအား။ ကျေးဇူးအထူးတင်လှပါကြောင်း။

ထိုမှတဖန် ဒါနကထာ-မင်္ဂလာစကားကို။ တဆင့်မှတဆင့်မှာကြားကမ်းလှမ်းရန် ရှိသေးသည့်ပြင်။ ဤရွေ့-ဤမျှလောက်သောကုသိုလ်ရှင်များနှင့်လည်း။ ပိဋကတ်တော်ကျမ်းစာအုပ်ကြီးများမှာ။ ၉-သောင်းကျော်အရေအတွက်ရှိ၍ များလွန်းလှသဖြင့်။ ရည်မှန်းသလောက် ဖြန့်ဝေလှူဒါန်းနိုင်ရန်။ ပြည့်စုံနိုင်ပည်မဟုတ်ပါသဖြင့်။ ဤဒါနကထာ နှိုးဆော်စာကို တွေ့ရှိသူ ရဟန်း ရှင်လူတို့သည်။ ကိုယ်တိုင်-လှူဒါန်းပါဝင်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ မိတ်ကောင်းမိတ်မြတ်များအား တိုက်တွန်းစေ ဆော်ခြင်း အားဖြင့်၎င်း။ ကြုံကြိုက်ခဲလှစွာ အနည်းငယ်မျှသော ငွေဖြင့်။ ကြီးကျယ် လှသော ပိဋကတ်တော်-ဓမ္မဒါနကြီးကို။ အခွင့်သင့်ခိုက် ပါဝင်၍ ကူညီလှူဒါန်းစေလိုပါကြောင်း တောင်းပန်အပ်ပါကြောင်း။

စာသင်စာချသောတုဇန ဂဏဝါစက-သီလဝန္တ-ကလျာဏပညာဝန် ဂုဏဝန်–ပုဂ္ဂိုလ်ပွန်-ပုဂ္ဂိုလ်မြတ် အပေါင်းတို့သည်။ ဝမ်းသာ အားရ - နေ့ညမစဲ- ချပို့ - သင်အံ-ဓမ္မက္ခန္ဓာ သုံးသပ်ပွဲ ပရိယတ္တိ သာသနာတော်ကြီး - အချေစိုက်တိုင်း။ ထိုးတော်ရှင် ကချည်းပါ-ဓမ္မာနုဂ္ဂဟဒါနကုသိုလ်ရှင်တို့မှာ။ သာယာလှစွာသော ဆွဲလဲ့သံညိမ့်အားဖြင့်။ သာသနာတော်ကြီး ပြုနိုင်ရသော စေတနာ သဒ္ဓါတရားကို။ အထပ်ထပ်ပွါးနိုင်ကြပါစေသောဝ်။ ။

ဖြတ်သူ ဘားမားရှစ်ရှင်ကုမ္ပဏီလီမိတက်။
ရန်ကုန်မြို့

ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယပဌမအုပ်၌ ပါရှိသည့် ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသအစပညာဘာဝနာနိသံသနိဒ္ဒေသအဆုံးရှိသောအရာတို့၌။ ကြည့်ရှုလွယ်စိမ့်သောငှါ။ ဝါကျစကားတရပ်တရပ်၏အပြီးအဆုံးတွင်။ လျှော်ရာလျှော်ရာပိုင်းဖြတ်လျက်။ ပုဒ်မနံပါတ် ထည့်သွင်းစီစဉ်ထားအပ်သည်ဖြစ်၍။ မည်သည့်ပုဒ်မ၌။ မည်သည့်အရာကိုဘွင့်ပြသည်ဟု၊ အချိန်ကာလကိုမကုန်စေဘဲ။ကြည့်ရှုလိုရာ အလျင်အမြန်ဘွင့်လှစ်ကြည့်ရှု နိုင်ပါအောင်။ ထိုပုဒ်မနံပါတ်အသီးအသီးတို့၏၊ဆိုင်ရာစကားမြွက် အကျဉ်းချုပ်ကို။ ကောက်နုတ်ယူငင်လျက်။ စာမျက်နှာနံပါတ်ညွှန်းပြချက်များနှင့်တကွ။ ဤမာတိကာအစဉ်ကို။ ဘော်ပြထားပါသည်။

(က)

ပုဒ်ခန်းပါဠိ။	မျက်နှာပါဠိ။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။ ပဌမအုပ်။ (၁၉-ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ။)
၂၂၄	၁	ပနသဒ္ဒါဖြင့် တသီးတခန်းထုတ်၍ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၏ အာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပြအပ် ပြီးသော နာမ်ရုပ်၏ သုံးပါးသော အခွန့်တို့၌။ယုံမှားခြင်းကိုလွန်၍။ တည်ခြင်းစသည်ကိုပြဆိုရာ။
၂၂၅	၂၇	ဧဝံအစရှိသော သဒ္ဒါဖြင့်။ ကမ္မဝဋ်။ ဝိပါကဝဋ်၏အစွမ်းဖြင့်။နာမ်ရုပ်အကြောင်းကို သိမ်းဆည်း၍ အခွန့်သုံးပါးတို့၌။ ပယ်အပ် ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာ ရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ အတိတ် အစရှိသော တရားတို့၏ ထင်ခြင်းစသည်ကိုပြဆိုရာ။
၂၂၆	၃၁	ဧဝံသဒ္ဒါဖြင့်။ ဓုတိပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းဖြင့် သိအပ်ပြီးသော။အလုံးစုံသောတေဘူမက တရားရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ နာမ်ရုပ်၏ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းစသည်ကိုပြဆိုရာ။

ပုဒ်နံပါတ်။	မျက်နှာနံပါတ်။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။ ပဌမအုပ်။ ၂၀-မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ။
၂၂၇	၄၂	ပနသဒ္ဒါဖြင့်ဝါကျတပါးကိုအားထုတ်၍။ ဥပက္ကိလေသမှလွတ်သော ခရီးမှန်သွားသော ဝိပဿနာ ညာဏ်သည်။အရိယမဂ်၏ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်တည်းဟုဝေဘန် ပိုင်းခြားခြင်းကိုပြဆိုရာ။
၂၂၈	၆၉	ပနသဒ္ဒါဖြင့် ဝါကျတပါးကို အားထုတ်၍။ အကြင်နာမ်ရုပ် တရားသည် အနိစ္စမည်၏။ ထိုနာမ်ရုပ် တရားသည်အမြဲအားဖြင့်နှစ်ထွေနှစ်ရပ် မကွဲမပြားတခုတည်းသောအဘို့ဖြင့်။သင်္ခတစသောအပြားကိုပြဆိုရာ။
၂၂၉	၈၇	ပနသဒ္ဒါဖြင့်ထူးသည်ကို ပြဆို၍။နီးသောသေခြင်းရှိသောသတ္တဝါအား။ တခုတည်းသော ရှေး၌ ဖြစ်သောဝတ္ထုကိုမှီ၍။ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော စိတ်တုပ္ပါဒ်တို့၏ဖြစ်ခြင်းစသည်ကိုပြဆိုရာ။
၂၃၀	၁၀၄	အပရော နယော စသည်ဖြင့်။ ရုပ်တို့၌ မနသိကာရသတ္တက။နာမ်တို့၌။ မနသိကာရသတ္တကတို့၏အစွမ်းဖြင့်လက္ခဏာရေးတင်ပုံစသည်ကိုပြဆိုရာ။
၂၃၁	၁၃၃	ဧဝံ အစရှိသော စကားဖြင့် အာဟာရကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်စသည်တို့၌။ လက္ခဏာသို့တင်၍ တဖန်မိမိတို့၏အလိုလိုသာ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိကုန်၏ဟု၊ ဝိပဿနာရှုပုံကိုပြဆိုရာ။
၂၃၂	၁၃၅	ပန သဒ္ဒါဖြင့် ဝါကျ တပါးကို အားထုတ်၍။ အရူပသတ္တက ဝသေန ဟူ၍ ဆိုအပ်သော ထိုစကား၌။ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား မာတိကာစကားတည်းဟုပြ၍။ ၎င်း၏အကျယ်ကိုပြရာ။
၂၃၃	၁၄၀	ဧဝံ ဟူသော သဒ္ဒါ ဖြင့်။ လေ့ လာ အပ်သော ရူပကမ္မဋ္ဌာန်းအရူပ ကမ္မဋ္ဌာန်း ရှိသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။

ပုဒ်အမှတ်။ မျက်နှာအမှတ်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။
ပဌမအုပ်။
၂၀-မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ။

အထက်၌ ဘင်္ဂါ နုပဿနာ ဉာဏ် တိုင် အောင် အား ထုတ်ခြင်းစသည်ကိုပြဆိုရာ။

၂၃၄ ၁၅၆ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ အနိစ္စာနုပဿနာ စသည် တို့၏ ဆန့်ကျင် ဘက် ဖြစ်သော။ နိစ္စသညာစသည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ထူးသောဉာဏ်ဖြစ်ခြင်း စသည်ကိုပြဆိုရာ။

၂၃၅ ၁၈၀ ပဋ္ဌာအနက် ရှိသော အထသဒ္ဒါဖြင့်။ တရဏဝိပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘင်္ဂါနုပဿနာ စသော အနက်တို့ကို ပြဆိုရာ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။
ပဌမအုပ်။
၂၁-ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ။

၂၃၆ ၂၀၃ ဝိပဿနာ ဟူသော အကျင့်၏ အပြီးသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။သင်္ခါရကိုလျစ်လျူရှုတတ်သော သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်သည်။ အထွတ်အစွန်းသို့ရောက်သော ဝိပဿနာမည်၏ဟုအကျယ်ဝိတ္ထာရကိုပြဆိုရာ။

၂၃၇ ၂၃၃ ဇေ၀ံသဒ္ဒါဖြင့်။ အလုံးစုံသော တေဘူမက သင်္ခါရတရားတို့၏။ ခယဝယဘေဒဟုဆိုအပ်သော။ ခဏနိရောဓစသည်ကိုအကျယ်ပြဆိုရာ။

၂၃၈ ၂၄၁ ထိုဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်ကို။ရှိသေသောအားဖြင့်မှီဝဲသော။ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ သုံးပါးသောဘဝ လေးပါးသောယောနိ။ ငါးပါးသောဂတိစသည်တို့၌အတ္တကိုစောင့်ရှောက်သဖြင့်။ ပုန်းအောင်းရာမရှိခြင်းစသည်ကိုပြဆိုရာ။

၂၃၉ ၂၅၄ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဤသို့လျှင် အလုံး စုံသော

ပုဒ်မနံပါတ်။	မျက်နှာနံပါတ်။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကာနိဿယ။ ပဌမအုပ်။ ၂၁-ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ။
		သင်္ခါရတို့၌။အပြစ်အားဖြင့် ရှုလတ်သော်။ ပျက်စီးခြင်းသဘောနှင့် တကွ။ နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ် ဖြစ်ခြင်း စသည်ကိုပြဆိုရာ။
၂၄၀	၂၅၆	ပနသဒ္ဒါဖြင့်ပက္ခန္တရအနက်ကိုယူ၍။ထိုနိဗ္ဗိဒါဉာဏ်သည်။ရှေးဖြစ်သောဉာဏ်နှစ်ပါးနှင့်။အနက်အားဖြင့်တူ၏ဟူ၍အကျယ်ကိုပြဆိုရာ။
၂၄၁	၂၅၈	ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဆိုလတ္တံ့သော နည်းဖြင့်။ သဗ္ဗဘဝယောနိစသည်တို့၌ ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရတို့မှ။လွတ်ခြင်းငှါအားထုတ်ခြင်းစသည်ကိုပြဆိုရာ။
၂၄၂	၂၆၇	ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်ခပ်သိမ်းကုန်သောသင်္ခါရတို့သည်။ အတ္တမှဆိတ်ကုန်၏ဟု၊သုညတစသည်တို့၏အကျယ်ကိုပြဆိုရာ။
၂၄၃	၂၈၁	ပနသဒ္ဒါဖြင့်ဝါကျ တပါးကိုအားထုတ်၍။ သတ္တအရိပုဂ္ဂလာစသောပုဒ်၌။ သဒ္ဒါနှသာရ် အစရှိသော ခုနစ်ဦးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုအကျယ်ပြဆိုရာ။
၂၄၄	၃၁၃	ဇွဒါနိအစရှိသောဝါကျဖြင့်။ ဘယတု ပဋ္ဌာနဉာဏ်စသည်တို့နှင့်တကွ။ ဤဝုဋ္ဌာန ဂါမိနိ ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုထင်ရှားအောင်ပြုခြင်းစသည်ကိုပြဆိုရာ။
၂၄၅	၃၄၂	ထိုသင်္ခါရ ပေက္ခာ ဉာဏ်ကို။ ရှိသေစွာ မှီဝဲသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ သဒ္ဒါဓိမောက္ခစသည်တို့၏အားရှိခြင်းအကြောင်းကိုပြဆိုရာ။
၂၄၆	၃၄၈	ပနဟူသော ပက္ခန္တရ ဇောတက သဒ္ဒါဖြင့်။ ဤအနုလောမဉာဏ်သည် သာလျှင်။ မဂ်သို့ကပ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်၏ဟုအကျယ်ကိုပြဆိုရာ။

ပိုဒ်နံပါတ်။	မျက်နှာနံပါတ်။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။ ပဌမအုပ်။ ၂၂-ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ။
၂၄၇	၃၅၄	ယခုအခါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၏နိဒ္ဒေသသည် အစဉ်အားဖြင့်ရောက်လတ်ပြီဟုပဒိုညာဉ်ကိုထား၍။ ထိုဉာဏ်၏အကျယ်ကိုဘွင့်ပြရာ။
၂၄၈	၃၆၅	ပနသဒ္ဒါဖြင့် ဤသောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ်၏ အခြားမဲ့၌။အကျိုးဖြစ်ကုန်သောနှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ်သော ဖိုလ်စိတ်တို့၏ဖြစ်ခြင်းကိုအကျယ်ပြဆိုရာ။
၂၄၉	၃၇၃	ဧတ္တာဝတာစသောဝါကျဖြင့်။ဤဒုတိယဉာဏ်၏အခြားမဲ့၌။ဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်အကျယ်ကိုပြဆိုရာ။
၂၅၀	၃၇၄	ဧတ္တာဝိသာဝိ ဉာဏဿ အစရှိသော ဝါကျစကားဖြင့်။ မဂ်၏အခြားမဲ့၌ ဖြစ်ကုန်သောဖိုလ်စိတ်တို့ကို မှတ်၍။ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥပပါတ် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ် တည်းဟု အကျယ်ကိုဝေဘန်ရာ။
၂၅၁	၃၇၅	ဧတ္တာဝသာအစရှိသောစကားဖြင့်။ စတုတ္ထမဂ်၏ အခြားမဲ့၌။ ဖိုလ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်လျှင်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်အရဟာမည်၏ဟုအကျယ်ကိုပြဆိုရာ။
၂၅၂	၃၈၈	ဝုဋ္ဌာနဗလ သမာယောဂေ၊ အစရှိသော စကားဖြင့်။ သင်္ခါရနိမိတ်မှထခြင်း။ဥပါဒိဏ္ဏကခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ခြင်းစသည်ကိုအကျယ်ပြဆိုရာ။
၂၅၃	၄၀၆	ပနသဒ္ဒါဖြင့် စောဒနာ ပုဒ်ကို ထုတ်၍။ ဤလေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်တို့သည်။ အတိတ် အနာဂတ် ဖြစ်ကုန်သောကိလေသာတို့ကိုစွန့်ကုန်သလောစသည်ဖြင့်ပုစ္ဆာအကျယ်ကိုပြဆိုရာ။
၂၅၄	၄၄၁	ဧတ္ထဒါနိစသော ဝါကျ စကားဖြင့်။ ပဒိုညာဉ် စသော လေးပါးသောကိစ္စတို့ကိုဆိုပြီး၍။ပဒိုညာဉ်အပြ ၁ ၃ ပါး ရှိသည်ကို။အကျယ်အားဖြင့်ပြဆိုရာ။

ပိုဒ်နံပါတ်။	မျက်နှာနံပါတ်။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။ ပဉ္စမအုပ်။ ၂၃-ပညာဘာဝနာနိသံသနိဒ္ဒေသ။
၂၅၅	၄၅၈	ပနသဒ္ဒါဖြင့် ဝါကျတပါးကိုအားထုတ်၍။ ပညာဘာဝနာယ ကောအာနိသံသော ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ သာဝကဗောဓိအစရှိသော ပြန့်ပြောပြူစင်သော အကျိုးတို့ကိုအကျယ်ပြဆိုရာ။
၂၅၆	၄၆၄	အယံပနစသောစကားဖြင့်။ အကျယ်ဝိတ္ထာရဘွင့်ပြပြီးလျှင်။ ဤသာသနာ တော်၌။ နိဗ္ဗာန် ရောက် ကြောင်းကောင်းမြတ်သော အရိယမဂ္ဂ မည် သော လမ်းကို ပြဆိုရာ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယပဉ္စမအုပ်။
မာတိကာကောက်နှုတ်ချက်ပြီး၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယ-ပဌမအုပ်။

နမောတဿဘဂဝတောအရဟတောသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၁၉-ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ။)

၂၂၄။ ပန၊တသီးတခန်းဆိုအံ့။ဧတဿေဝ၊ထိုဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၏အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့် ပြအပ်ပြီးသည့်သာလျှင်ဖြစ်သော။ နာမရူပဿ၊ နာမ်ရုပ်၏။ ။(အနန္တရဥ္စ ပြအပ်ပြီးသော ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၏အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်ပြအပ်ပြီးသည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဧတဿေဝဟူသတည်း။ ထိုမှတပါးသောနာမ်ရုပ်မှ အထူးပြုခြင်းငှါဆိုသည်မဟုတ်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ထိုဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၏အာရုံမှ တပါးသောနာမ်ရုပ်၏ မရှိသောကြောင့်တည်း။ ထိုစကားဆိုသင့်၏ အဇ္ဈတ္တ သန္တာနဉ္စ ဝိပဿနာဘိ နိဝေသသည့် မှုလည်းဖြစ်စေ။ ဗဟိဒ္ဓ သန္တာနဉ္စ ဝိပဿနာဘိ နိဝေသသည့်မှုလည်းဖြစ်စေ။ကိစ္စပြီးလတ်သော်ကားလက္ခဏာအားဖြင့်အလုံးစုံသောနာမ်ရုပ်တရားကိုအနဝသေသအားဖြင့်သိမ်းဆည်းအပ်သည့်သာလျှင်ဖြစ်၏။ထိုကြောင့်ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၏အာရုံမှတပါးသောနာမ်ရုပ် မရှိသည်ဖြစ်၍ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၏အာရုံမှတပါးသောနာမ်ရုပ်မှ အထူးပြုခြင်းငှါဆိုသည်မဟုတ်သတည်း။ ။ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဏေနဖြင့်။ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ၏ကင်္ခါဝိတရဏကိရိယာ၏ သာဓကတမ၏အဖြစ်ကြောင့် ကရိဏ်းသာ တတိယာဖြစ်သတည်း)။ ။တီသု၊ကုန်သော။ အဒ္ဓါသု၊အဓွန့်တို့၌။ကင်္ခံ၊ယုံမှားခြင်းကို။ဝိတရိတွာ၊လွှန်၍။ဝါ၊ခွါ၍။ဌိတံ၊တည်သော။ဉာဏံ၊သည်။ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိနာမ၊ ယုံမှားခြင်းကိုလွှန်မြောက်နိုင်သည်ဖြစ်၍ယုံ

မှားခြင်းတည်းဟူသော အညစ်အကြေးကို စင်ကြယ် စေတတ်သော ဉာဏ်မည်၏။ ။(ထိုဉာဏ်သည်ကား ထိုအခြင်း အရာဖြင့် ရအပ်ပြီးသည် ရှိသော် ဝသီဘော်သို့ ရောက်သော ဈာန်ကဲ့သို့ ထိုယောဂီ၏ သန္တာန်၌ ပဗန္ဓအားဖြင့်ဖြစ်သည်ကိုအကြောင်းပြု၍ ဌိတံဉာဏံဟူသတည်း)။ ။တံ၊ ထိုကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိကို။ သမ္ပာဒေတုကာမေန၊ ပြည့်စုံစေလိုသော။ ဘိက္ခု၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ရဟန်းသည်။(အာပဇ္ဇတိန္ဒ စပ် ။ယသာနာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ကုသလော၊လိမ္မာသော။ ဘိသက္ကော၊သွားသည့် ရောဂံ၊အနာကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ထဿ ရောဂဿ၊၏။သမုဋ္ဌာနံ၊ဖြစ်ကြောင်းကို၊ ပရိယေသတိယထာ၊ ရှာ၏သို့ရင်း။ အနုကမ္ပကော၊ သနားတတ်သော။ ပုရိသော၊သည်။ ဒဟာရံ၊ငယ်စွာသော။မန္ဒံ၊ နုံ သောပညာရှိသော။ဥတ္တာနသေယျကံ၊ ပက်လက်အိပ်တတ်ကာမျှဖြစ်သော။ ကုမာရံ၊သူငယ်ကို၊ ခုထိကာယ၊ ခရီးမဒ္ဓ။နိပ္ပန္နံ၊ အိပ်သည်ကို၊ ဒိသွာ၊၍၊ အယံကုမာရော၊ ဤသူငယ်သည်။ကဿ၊အဘယ်သူ၏။ပုတ္တော နုခေါ၊သားငယ်နည်း။ဣတိ၊သို့။တဿ၊ထိုသူငယ်၏။မာတာပိတရော၊တို့ကို။အာဝဇ္ဇတိယထာဝါ၊ဆင်ခြင်၏သို့ရင်း။ ။(မဖေါက်မပြန် ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်မြင်အပ်ပြီးသောနာမ်ရုပ်သည်ဒုက္ခဒုက္ခစသော သုံးပါးအပြားရှိသောဒုက္ခနှင့်ယှဉ်သောကြောင့်ရောဂါကဲ့သို့ထင်၏။ထိုနာမ်၏ အကြောင်းတို့သည်သည်း။ ထိုအနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သောမသင့်တင့်သောအာဟာရ အစဉ်သည်တို့ကဲ့သို့ထင်ကုန်၏ ဟူသောအနက်ကိုပြလိုသည်ဖြစ်၍ယထာနာမ။ပ။ပရိယေသတိဟူသည်။ ။သံသာရဒုက္ခ၌နစ်သောခန္ဓာသန္တာန်ကို။ထုံသံသရာမှလွတ်စေလိုသောအဖြာဖြာ ထိုသန္တာန်၏ သနားအပ်သည်၏အဖြစ်ကို ရအပ်၏ ဟူသော ထိုအနက်ကိုပြခြင်းငှါယထာဝါ ပနစသည်ကိုမိန့်သော်။ ။မန္ဒဟူ၍ သာသိုသည်ရှိသော် အသက်ကြီး ဖြစ်ပြီးလျက်လည်း ကောဝိပုဂ္ဂိုလ်သည် နုံသောပညာရှိရကား ထိုဝါဒတရမန္ဒဗုဒ္ဓိနှစ်စေခြင်းငှါ ကုမာရံကိုမိန့်သည်၊ ။ပဌမဝယ၌ဖြစ်သောအလုံးစုံသောသူကိုပင်ကုမာရ ဟုဆိုအပ်ရကား ၎င်းမှထူးစိမ့်သောငှါဒဟာရံဟူသည်၊ ။ယင်းသို့ဖြစ်လည်းပြေးတတ်သွားတတ်သူငယ်ကိုနှစ်စေခြင်းငှါဥတ္တာနသေယျကံ ဟူသည်၊ ။လေးပုဒ်တို့ဖြင့်လည်းထိုသူငယ်၏သနားအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုသာချင်ပြသတည်း)၊ ။ဧဝမေဝ၊တဲ့။ တဿနာမရူပဿ၊ ၏။

ဟေတုပစ္စယံ၊ ဟေတုအကြောင်းပစ္စယအကြောင်းကို။ ပရိယေသနံ၊ ရှာခြင်းကို။ အာပဇ္ဇတိ ကရောတိ၊ပြု၏။ (ဒဿနဥ္စာဝမဟုတ် ဩဠဉ္စပ တည်း။ဘူခါတ်ကရခါတ်တို့သည်အလုံးစုံသော။ဓါတွတ္ထ႑ဖြစ်ကောင်း သောကြောင့်။အာပဇ္ဇတိတိ ကရောတိဟုဋီကာဆွင့်သတည်း။ ။အ ဘယ်သို့သော်အခြင်းအရာဖြင့်ထိုနာမ်ရုပ်၏ဟေတုပစ္စယကိုရှာခြင်းကို ပြုသနည်း။ကား။သောအာဒိတော၀စသည့်ကိုမိန့်သေ၌။ ။ထိုသို့ရှာ ရာ၌သည်း၊ ဗျတိရေကမုခဖြစ်ပြီးစေအပ်သောအနက်သည် ကောင်း စွာပြီးစေအပ်သည်ဖြစ်ရကား အဟေတုကဘာ၀ကိုရှေးဦးစွာပယ်လို သည် ဖြစ်၍နဘာဝိဒံနာမရူပံအဟေတုကံဟူပြီး၍သိုနာမ်အကြောင်းကို သဗ္ဗတ္ထစသည်ဖြင့်မိန့်သတ်သေ၌)။ ။သောဘိက္ခု၊ထိုယောဂီရဟန်း သည်။ အာဒိတော၀၊အစ၌လျှင်။ ဣတိ၊ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ပဋိ သဉ္စိက္ခတိ၊ဆင်ခြင်၏။ ဣဒံနာမရူပံ၊ဤနာမ်ရုပ်သည်။ တာဝ၊ရှေးဦးစွာ။ အဟေတုကံ၊ အကြောင်းမရှိသည်။န၊ မဟုတ်။သဟေတုကမေ၀၊ အ ကြောင်းရှိသည်သာတည်း။ထည့်၊ကသ္မာ၊ကား။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော အဇ္ဈတ္တသဏ္ဌာန် ဗဟိဒ္ဓသဏ္ဌာန်၌၊ ဧကသဒိသဘာဝါပတ္တိတော၊ တခု တည်းကဲ့သို့ တူသည့်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်း၏။ သဗ္ဗဒါစ၊ ခပ်သိမ်း သောအခါ၌သည်း၊ ဧကသဒိသဘာဝါပတ္တိတော၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေ သဉ္စ၊ ခပ်သိမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ ဧကသဒိသ ဘာဝါပတ္တိ တော၊ ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဤသို့အသီးသီးယှဉ်၍သမ္ဗန်။ ။ (အကြောင်းကင်း၍ဖြစ်သည်ရှိသော်။သဗ္ဗဓမ္မတို့၏အဟေတုအဘာ၀ တူရကား။ သဗ္ဗဓမ္မတို့၏ဘူသည်၏အဖြစ်သည်ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ဖြစ်က သည်းသောတပဒေသစသောအဇ္ဈတ္တ၌ရင်း၊ဗဟိဒ္ဓ၌ရင်း၊စက္ခုပဝိညာဏ် စသည်တို့၏ ဟေတုအဘာဝသည်ဖြစ်ရကား။ သဗ္ဗတ္ထ၊အလုံးစုံသော အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓသဏ္ဌာန်၌ရင်း။စက္ခုစသည်တို့၏။ ဖြစ်သည် ၄ရှေး၌လည်း ဟေတုအဘာဝ ပျက်သည်မှ အထက်၌လည်း ဟေတုအဘာဝဖြစ်ရ ကား။သဗ္ဗဒါစခပ်သိမ်းသောအခါ၌ရင်း။ အန္တစသည်တို့၏လည်း။အရူ ပပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း။အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်းဟေတုအဘာ၀ ဖြစ်ရကား။သဗ္ဗေသဉ္စ၊ခပ်သိမ်းသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အားရင်း။စက္ခုပဝိညာဉ် စသည်တို့သည်ဖြစ်ရာ၏။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ဟေတုအဘာဝါဝိသေ သတော၊အကြောင်းမရှိခြင်းမထူးသောကြောင့်တည်း။ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း

သည်လည်းမရှိခဲ့။ ထိုကြောင့်သဗ္ဗတ္ထသဗ္ဗဒါသဗ္ဗသံကေသဒိသဘာ
ဝါပဋ္ဌိတောဟုအဋ္ဌကထာဆရာမိန့်ပေသော်။ ။ဤသို့အဟေတုက
ဘာဝကို မြစ်ပြီးလတ်သော်။တစုံတခုသောဝိသမဟေတုဝါဒီသည်ဤ
ရုပ်နာမ်တရားသည်အဟေတုကအဘယ်သို့ဖြစ်ရသနည်း။သဟေတုက
အကြောင်းရှိသည်သာတည်း။အဘယ်ကြောင့်ဖြစ်သနည်းဟူမူ။ဣဿ
ရစသော အကြောင်းဖြင့် အကြောင်း ရှိသည်ဟု ဆိုရာ၏။ထိုအယူကို
ပယ်လိုသည်ဖြစ်၍။န ဣဿရာဒိဟေတုကံစသည်ကိုမိန့်သည်)။ ။နာ
မရူပံ၊သည်။လိုက်။ ဣဿရာဒိဟေတုကံ၊ဣဿရစသည်အကြောင်းရှိ
သည်။ နဟောတိ။မဖြစ်၊ကသ္မာ။ ကား။နာမရူပတော၊မှ။ ဥဒ္ဓံ၊အလွန်။
ဣဿရာဒီနံ၊ ဣဿရ စသည်တို့၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်း ကြောင့်
တည်း။ ။(ဣဿရ ဒိနံ၊ အာဒိဖြင့်ပကတိပုရိသပဇာပတိကာလစသည်
ကိုယူ။ ။အကယ်၍မရှိသောဣဿရစသည်ကြောင့်နာမ်ရုပ်၏ဥပ္ပတ္တိ
ဖြစ်ငြားအံ့။ ယင်းသို့သော်။ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောသဗ္ဗတ္ထသဗ္ဗဒါသဗ္ဗသံ
ကေသဒိသတာဟူသောအဖြစ်သည်ပင်ရောက်ရာ၏)။ ။ဣဿရာဒယော၊
ဣဿရ စသည်တို့သည်။ နာမရူပ မတ္တမေဝ၊ နာမ်ရုပ် မျှသာတည်း။
ဟုတိ၊သို့။ယေပိ၊အကြင်ဆရာတို့သည်လည်း။ဝဒန္တိ၊ကုန်၏။တေသံ၊ထို
ဆရာတို့၏။ ဝါဒေပိ၊ အယူ၌လည်း။ ဣဿရ ဒိသင်္ခါတနာမ ရူပဿ၊
ဣဿရအစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သောနာမ်ရုပ်၏။ အဟေတုက ဘာဝါ
ပတ္တိတော၊ အကြောင်းမရှိသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ နာမ
ရူပံ၊သည်။ဣဿရာဒိဟေတုကံ၊သည်။နဟောတိ၊ဖြစ်။ ။(အကယ်၍
နာမရူပမှသည် ဣဿရစသည်ဖြစ်အံ့၊ နာမ်ရုပ်ဖြစ်ကလည်းအဟုတွာ
သမ္ဘောန္တိ ဟုတွာ ပဋိဝေန္တိ သဘောအဖြစ်သည်ထင်ရကား။ထိုဣဿရစသည်
တို့သည်လည်းထိုသို့သဘာဝရှိကုန်သည်ဖြစ်ရ၏။ထိုသို့ဖြစ်ကလည်း
ထိုဣဿရ စသည်လည်းသပ္ပစ္စယသင်္ခတသာတည်း။ ထိုကြောင့် ထို
ဣဿရစသည်၏လည်း ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟကို ပြုအပ်သည်ဖြစ်ရာ၏။ အ
ကယ်၍ ထိုသို့မဖြစ်အံ့၊ ထိုဣဿရစသည်ဟုဆိုအပ်သောနာမ်ရုပ်၏အ
ဟေတုက အဖြစ်သည်ရောက်ရာ၏။ ထိုကြောင့်အဟေတုက ဘာဝါ
ပတ္တိတောဟုမိန့်သည်။ ။ဤ၌အကျယ်ကိုထိုမှ၊ ဋီကာကိုကြည့်၍ကြံ
လေ)။ ။တသ္မာ၊ထိုသို့နာမ်ရုပ်၏အကြောင်းကင်းသည်လည်းမဟုတ်။
ဣဿရ စသောဝိသမအကြောင်း ရှိသည်လည်းမဟုတ်သည်၏အဖြစ်

ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏။ ဟေတုပစ္စယေဟိ၊ဇနကအကြောင်းဥ
ပတ္ထမ္ဘကအကြောင်းတို့သည်။ဘဝိတဗ္ဗံ၊ဖြစ်ရာ၏၊တေ ဟေတုပစ္စယာ။
တို့သည်။ကေ နု ခေါ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ဣတိ၊သို့။ပဋိသဥ္စိက္ခတိ၊
၏။ဝေ၊ဤဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ နာမရူပဿ၊၏။ ဟေတုပစ္စယေ၊ တို့
ကို။အာဝဇ္ဇေတွာ၊ဆင်ခြင်၍။ ။(ဩဠာရိက၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊သုပါ
ကဋ၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊ ရုပ်၏ပစ္စယပရိဂ္ဂဟသည် ပြုလွယ်သည်ဖြစ်
ရကား၊ဣမဿ ဘာဝ ရူပကာယဿ ဤသို့စသည်ဖြင့်လက်ဦးစွာထိုရုပ်
၏ပစ္စယပဋိဂ္ဂဟဝိဓိကိုအားထုတ်သည်ဖြစ်ဘိသော်)။ ။တာဝ၊လက်
ဦးစွာ။ ဣမဿရူပကာယဿ ၏။ ဟေတုပစ္စယေ၊ တို့ကို။ ဝေ၊ဤဆို
လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊သိမ်းစည်း၏။ ။(ယင်းနာမရူပ၏
ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟသည် အဟေတုကဝါဒနိဝတ္တိ ဝိသမဟေတုကဝါဒနိ
ဝတ္တိအလို့ငှါဖြစ်၏သို့။သိုအတူနိဗ္ဗိဒါဝိရာဂကိုဆောင်တတ်သည်၏အ
ဖြစ်ဖြင့် ထိုရူပကာယ၌အလွန်မွေ့လျော်ခြင်း အဘိရတိနိဝတ္တိအလို့ငှါ
လည်းလိုအပ်၏၊ထိုကြောင့်ပစ္စယပရိဂ္ဂဟကိုဂန္ထသေယျကပုဂ္ဂိုလ်အား
ဖြင့်ပြသိုသောဆရာသည်နိဗ္ဗတ္တိဒ္ဓါန၏သုစိဘာဝပဋိသေဓကိုမှ ၁ပြုသ
ဖြင့်အသုစိဘါဝကိုထင်စေခြင်းငှါအသံကါယေါစသည်ကိုမိန့်သော်)၊ ။
အသံကာယေါ၊ဤကိုယ်သည်။နိဗ္ဗတ္တမာနော၊ဖြစ်သည်ရှိသော်။ဥပ္ပလပဒု
မ ပုဏ္ဍရီကသောဂန္ဓိကာဒိနံ၊ ဥပ္ပလကြာပဒုမကြာ ပုဏ္ဍရိက်ကြာကြာ
နားခေါင်းစသည်တို့၏။အဗ္ဘန္တရေ၊အတွင်း၌။ နေဝနိဗ္ဗတ္တတိ၊ဖြစ်သည်
မဟုတ်။မဏိရတနာဟာရာဒိနံ၊ပတ္တမြားပုလဲသွယ်စသည်တို့၏။အဗ္ဘန္တ
ရေ။၌။ နနိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်။ အထခေါ၊ အဟုတ်အမှန်
သော်ကား၊ အာမာသယပက္ကာသယာနံ၊ အစာသစ်အိမ် အစာဟောင်း
အိမ်တို့၏၊ အန္တရေ၊၌။ ဥဒရပဋလံ၊ဝမ်းရေလွှာကို။ ပစ္ဆတောကတွာ၊
နောက်မှိပြု၍။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကံ၊ကျောက်ဆစ်ရိုးကို။ ပုရတောကတွာ၊ရှေ့
ပြု၍။အန္တအန္တဂုဏပရိဝါရိတေ၊အူမအူသိမ်တို့ဖြင့်ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍။
သယံပိ၊မိမိသည်လည်းဒုဂ္ဂန္ဓ ဇေဂုစ္ဆ ပဋိက္ကူလော။မကောင်းသောအနံ့
တို့ဖြင့်စက်ဆုပ်ရွံရှာလျက်။ဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆပဋိက္ကူလေ၊မကောင်းစွါသော
အနံ့တို့ဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ်ရှိသော။ ပရမသမ္ဗာဓေ၊ အလွန်ကျဉ်း
မြောင်းစွာသော။ဩကာသေ၊အရပ်၌။နိဗ္ဗတ္တိ၌၊စပ်။ပူတိမစ္ဆပူတိကုမ္မာ
သဩဠိဂလ္လစန္ဒနိကာဒိသု။ငါးပုပ်မယောမုံ့ပုပ်ညွန်နှင့်တကွလုပ်ဆေး

ရေ၊ ကိုယ်ဝန်အညစ်အကြေးအစရှိသည်တို့ဖြင့်သွန်ရာ ယိုစီးရာ ကျင်း
အိုင်အရင်ညွှန်စီးရွံ့ပုပ်ရှိသောတစီးအိုင် အရင်အစရှိသည်တို့၌။ ကိမိ
ဝိယ၊ပိုးလောက်ကဲ့သို့။နိဗ္ဗတ္တတိ၊ဖြစ်၏။ ။(နိဗ္ဗတ္တတိဟူသော၌စကားကို
မာတုကုစ္ဆိ၌ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိတို့၌ရူပကာယ၏နိဗ္ဗတ္တနသာမန်အားဖြင့်ယူ
၍ဆိုသတည်း။ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တိမှုကိုယူ၍မဆို။ ။ဝေဠုကတွင်းအာဟာ
ရသဥပတ္ထမ္ဘကပ္ပယတာဝစနံ ဥဒရပဋလသံပဋ္ဌိတော ကရဏာဒိ
ဝစနံဒွိဂုဏ္ဍဖရောဇာပဋိက္ကူလတာဝစနဉ္စသမတ္ထိတံဟောတိ။ဝေမဋ္ဌိတော
ယံ ဒက္ခပ္ပဋ္ဌိတော ပုရတော စ ကရဏံကိံသိယာ ပဋိသန္ဓိကာ
လေတိအာဒိဝုတ္တံ။တံအပါယတံဟောတိ။ဋီကာ)။ ။ဧဝံ၊သို့။နိဗ္ဗတ္တမာ
နဿ၊သော။တဿ၊ထိုရူပကာယ၏။အဝိဇ္ဇာ၊ရင်း။ တဏှာ၊ရင်း။ဥပါဒါ
နံ၊ရင်း။ကမ္မံ၊ရင်း။ဣတိ၊သို့။ဣမေစတ္တာရော ဓမ္မာ၊ဤ လေးပါးသောတရား
တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တကတ္တာ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတု၊
ဟေတုအကြောင်းမည်၏။အာဟာရော၊သည်။ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တာ၊ထောက်ပံ့
တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ပစ္စယော၊ပစ္စယအကြောင်းမည်၏။ဣတိ၊
သို့။ပဉ္စဓမ္မာ၊တို့သည်။ဟေတုပစ္စယာ၊ဇနကအကြောင်း၊ဥပတ္ထမ္ဘကအ
ကြောင်းတို့သည်။ယထာရဟံ၊ဖွာ။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။(နိဗ္ဗတ္တကတ္တာ
ဟူသောပါဠိဖြင့်အကြောင်းကိုရ၏။ဇီဝကဲ့သို့။အဝိဇ္ဇာစသည် တို့သည်။
ရူပကာယ၏ အသာဓာရဏကာရဏအဖြစ်ဖြင့် ဟေတုအကြောင်းတို့
တည်းဟုပြ၏။ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တာဟူသောပါဠိဖြင့်ကား၊အကိုရ၏။ထေဝိ
သလိုသစသည်တို့ကဲ့သို့အာဟာရသည်သာဓာရဏကာရဏ၏အဖြစ်
ကြောင့် ပစ္စယအကြောင်းတည်းဟုပြ၏)။ ။ တသုပိ၊ ထိုငါးပါးတို့
တွင်လည်း။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊အဝိဇ္ဇာအစရှိကုန်သော၊ တယော၊သုံးပါး
ကုန်သောအကြောင်းတို့သည်။ ဣမဿကာယဿ၊ဤရူပကာယ၏။ဥပ
နိဿယာ၊ ဥပနိဿယအကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ကိမိဝ၊
ကား။မာတာ၊သည်။ဒါရကဿ၊သူငယ်၏။ ဥပနိဿယာ၊သည်။ဟော
တိဝိယ၊ဖြစ်၏သို့တည်း။ ပိတာ၊အဘသည်၊ပုတ္တဿ၊သား၏။ ဇနကံဝိ
ယ၊ဖြစ်စေ၏သို့။ ကမ္မံ၊သည်။ဣမဿကာယဿ၊ကို၊ထိုက်။ဇနကံ၊ဖြစ်
စေတတ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ဓာတိ၊ အထိန်းသည်။ ဒါရကဿ၊ ကို၊
သန္ဓာရကာဝိယ၊ ကောင်းစွာဆောင်သကဲ့သို့။ အာဟာရော၊ သည်။
ဣမဿကာယဿ၊ကို။သန္ဓာရကော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ဣတိဧဝံ၊သို့။

ရူပကာယဿ၊၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော ငါးပါးသော
တရားကိုသိမ်းဆည်းခြင်းကို။ကတွာ၊၍။ပုန၊ဘန်။စက္ခုံ စ၊စက္ခုပသာဒ
ကိုလည်း။ပဋိစ္စ၊၍။ရူပေစ၊ရူပါရုံတို့ကိုလည်း။ပဋိစ္စ၊စွဲ၍။စက္ခုဝိညာဏံ၊
သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ဣတိအာဒိနာ၊အစရှိသော။ နယေန၊ဖြင့်။ နာမကာ
ယဿ၊နာမကာယ၏။ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ၊အကြောင်းဖြစ်သောစက္ခုရူပအစ
ရှိသောဓမ္မတို့ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းကို။ကရောတိ၊၏။ ။(အဝိဇ္ဇာစသည်
တို့သည်ဘဝတို့၌ဝိဇ္ဇမာနဒေါသပဋိစ္ဆာဒနအဖြစ်၊ပတ္ထနာအဖြစ်ဥပဂ္ဂါ
ဟအဖြစ်ဖြင့်သင်္ခါရဘဝတို့၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်၏။ ဇနက၏သဟာ
ယ အဖြစ်ဖြင့်။ ဘဝနိကန္တိသည်ထိုသင်္ခါရဘဝတို့၏သဟဇာတအာ
သန္နကာရဏ၏အဖြစ်ကြောင့်အဘိသင်္ခါရကပြုလည်း ပြုပြင်တတ်၏။
အပဿယဘူတာစ၊မှီရာလည်းဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်ဒါရက၏အမိကဲ့သို့
ဥပနိဿယဟုဆိုအပ်၏။ ။အဘသည်ဖြစ်စေအပ်သောသက်ကြောင့်
သား၏ဥပ္ပတ္တိဖြစ်ရကား အဘကိုဇနကဟူသကဲ့သို့။ ထိုအတူကံသည်
သတ္တဝါတို့ကိုဖြစ်စေတတ်ရကားဇနကကံဟူသတည်း။ ။အထိန်း
သည်ဖြစ်ပြီးသောသူငယ်ကိုဆောင်၏သို့။အာဟာရသည်ဥပ္ပန္နကာယ
ကိုဆောင်ရကား သန္ဓာရကောဟူသတည်း။ ။ဤအရာ၌အဝိဇ္ဇာစ
သည်တို့သည်။နာမကာယ၏လည်းအကြောင်းဖြစ်ကုန်၏ရှင့်။သို့သော်
လည်း ပကာရန္တရဖြင့်နာမကာယ၏ ထင်ရှားသောပစ္စယပရိဂ္ဂဟာဝိဓိ
ကိုပြခြင်းငှါ။ စက္ခုံစပဋိစ္စစသည်ကိုမိန့်သော်။ ။စက္ခုံစ၌။ စသဒ္ဒါ
သည် သမုစ္စယတ္ထတည်း။ ထိုစဖြင့် စက္ခုဝိညာဉ်၏ အာဝဇ္ဇန်း အစရှိ
သော အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော အလုံးစုံသောပစ္စယအပေါင်းကို သင်္ဂြိုဟ်သ
တည်း။ ရူပေစ၌။ စသဒ္ဒါဖြင့်ကား များစွာသော ဗာဟိရရူပါရုံသည်
စက္ခုဝိညာဉ်၏ အာရမ္မဏပစ္စည်းဖြစ်၏သို့။ ထိုအတူ တပါးတည်းဖြစ်
သောဗာဟိရပစ္စည်းအပေါင်းကို သင်္ဂြိုဟ်သတည်း။ ပဋိစ္စဟူသောပုဒ်
၏။ပစ္စယဘူတံ၊ပစ္စည်းဖြစ်သောစက္ခုရူပါရုံစသည်ကို။လဒ္ဓါ။ရလတ်၍
ဤသို့သောအနက်ကိုမှတ်အပ်၏။ ထိုပါဌ်ဖြင့်စက္ခု၏နိဿယပုရေဇာ
တဣန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတ၏အစွမ်းဖြင့်ရူပါရုံ၏အာရမ္မဏပုရေ
ဇာတအတ္ထိအဝိဂတ၏အစွမ်းဖြင့်သင်္ဂြိုဟ်အပ်ကုန်သောစက္ခုရူပါရုံမှ
တပါးသောတရားတို့၏လည်း။အနန္တရာဒိသဟဇာတာဒိ၏အစွမ်းဖြင့်
ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်ကိုပြသတည်း။ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်ဖဿစသည်

တို့ကိုသဗ္ဗညုဟ်၏သို့။ ပစ္စည်းတို့နှင့်တကွသောသောတပိညာဉ်စသည်
တို့ကိုသဗ္ဗညုဟ်သည်ဟုသိအပ်၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း တိဏ္ဏံသင်္ဂတိ
စသောပါဌ်ကို သဗ္ဗညုဟ်၏သို့။ သောတဥ္စပဋိစ္စ စသောပါဌ်၏လည်း
သဗ္ဗညုဟ်အပ်သဉ်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဤသို့သဗ္ဗညုဟ်မှသျှင်သုံးသပ်
ခြင်း၌ ထိုက်သောအလုံးစုံသောနာမ်ကိုပစ္စည်းနှင့်တကွသဗ္ဗညုဟ်အပ်
သည်ဖြစ်သတည်း။ ။တေနာဟနာမကာယဿပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ က
ရောတိတိ)။ ။သောဘိက္ခု၊သည်။ဝေ၊သို့။ပစ္စယတော၊အားဖြင့်။နာမ
ရူပဿ၏။ပဝတ္တိ၊ယရပစ္စုပ္ပါန်ဘဝ၌ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒိသွာ၊၍။ဇာန်၊ဤနာမ်
ရုပ်သည်။ တေရဟိ၊ယရပစ္စုပ္ပါန်ဘဝ၌။ ပစ္စယတော၊အဝိဇ္ဇာစသော
အကြောင်းကြောင့်။ ပဝတ္တတိယထာ၊၏သို့။ထည့်။ ဝံတထာ၊တူ။အတိ
တေပိအဒ္ဓါနေ၊ အတိတ်ဖြစ်သောအခွန့်၌လည်း။ဇာန်၊ဤနာမ်ရုပ်သည်။
ပစ္စယတော၊ကြောင့်။ပဝတ္တိတ္ထ၊ဖြစ်ပြီ။ အနာဂတေပိအဒ္ဓါနေ။ အနာ
ဂတ်အခွန့်၌လည်း။ပစ္စယတော၊ကြောင့်။ပဝတ္တိဿတိ၊လတ္တံ့။ဣတိ၊သို့။
သမနုပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲရှု၏။ (ဝေဉ္တိဇာမိနာနကေငလံသ ပစ္စယ
တာမဇ္ဈမေဝပစ္စာမဠ်၊ အထခေါယာဒိသေဟိပစ္စယေဟ်ဝေသယဟိပ
ဝတ္တတိ၊တာဒိသေဟိအဝိဇ္ဇာဒိပစ္စယေဟောဝအတိတေပိပဝတ္တိတ္ထာတိ
ပစ္စယသဒိသတာဒိပစ္စာမဌာတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ဋီကာ)။ ။ဝေံဝုတ္တနယေန။ဤ
ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ သမနုပဿတော၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုသော။
တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ဝါ၊သည်။ပုဗ္ဗန္တံ၊ အတိတ်ဖြစ်သောခန္ဓာပဗန္ဓ
ကောဋ္ဌာသကို၊ အာရဗ္ဘဥဒ္ဒိဿ။ရည်၍။အပ၊ငါသည်၊ အတိတမဒ္ဓါနံ၊
လွန်လေပြီးသောကာလ၌။ အဟောသိနုခေါ၊ဖြစ်ဘူးလေပြီလော။ အ
တိတမဒ္ဓါနံ၊၌။ နနုခေါအဟောသိ၊မဖြစ်ဘူးလေလော။ အတိတမဒ္ဓါနံ၊
၌။ ကိံ နုခေါအဟောသိ၊ အဘယ်သို့သောသူဖြစ်ဘူးလေသနည်း။ အ
တိတမဒ္ဓါနံ၊၌။ကထံ၊အဘယ်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဟော
သိနုခေါ၊ဖြစ်ဘူးလေသနည်း။ အတိတမဒ္ဓါနံ၊၌။ကိံ၊အဘယ်သို့သော
သူသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ကိံ၊အဘယ်သို့သောသူသည်၊ အဟောသိနု
ခေါ၊ ဖြစ်ဘူးလေသနည်း။ဣတိ၊သို့။ပဥ္စဝိဓာ၊သော၊ ယာဝိစိကိစ္ဆာ၊အာ
ကြင်ယုံမှားခြင်းကို၊ ဝုတ္တာ၊ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ အပရန္တံ၊ အနာဂတ်
ဖြစ်သောခန္ဓာပဗန္ဓကောဋ္ဌာသကို၊အာရဗ္ဘ၊ရည်မှတ်၍၊ အဟံ၊သည်၊
အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သောကာလ၌၊ ဘဝိဿာမိနုခေါ၊ ဖြစ်

ရလတ္တံ့လော။ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ၌။ နနုခေါ်ဘဝိဿာမိ၊ မဖြစ်ရလတ္တံ့လော။ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ၌။ ကိံ၊ အဘယ်သို့သောသူသည်။ ဘဝိဿာမိနုခေါ်။ ဖြစ်ရလတ္တံ့နည်း။ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ၌။ ကထံ၊ အဘယ်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဘဝိဿာမိနုခေါ်၊ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း။ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ၌။ ကိံ၊ အဘယ်သို့သောသူသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ကိံ၊ အဘယ်သို့သောသူသည်။ ဘဝိဿာမိနုခေါ်၊ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စဝိဓာ၊ သော။ ယာဝိစိကိစ္ဆာ၊ အကြင်ယုံမှားခြင်းကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောခန္ဓာပဗန္ဓကောဋ္ဌာသကို၊ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဝေရဟိတဝါပန၊ ယခုမျက်မှောက်ကာ်မှုလည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နအဒ္ဓါနံ၊ ပဋိသန္ဓေအစ။ စုတိအဆုံးရှိသောအလုံးစုံသောဝတ္တမာန်ကာလကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ကထံကထီ။ မိမိခန္ဓာ၌သို့သော သို့လောဟုယုံမှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ အသ္မိ နုခေါ်၊ ဟုတ်ပါသေ၏လော၊ နောနုခေါ်အသ္မိ။ မဟုတ်လေသလော။ ကိံ၊ အဘယ်သို့သောသူသည်။ အသ္မိ နုခေါ်၊ ဖြစ်လေသနည်း။ ကထံ၊ အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အသ္မိ နုခေါ်၊ ဖြစ်လေသနည်း။ အယံ သတ္တော၊ ဤသတ္တဝါသည်။ ကုတော၊ အဘယ်ဘဝမှ။ အာဂတော နုခေါ်၊ လာသနည်း။ သောသတ္တော၊ သည်။ ကုဟိံဂါမီ၊ အဘယ်ဘဝသို့ လားသည်။ ဘဝိဿတိ နုခေါ်၊ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဆဗ္ဗိဓာ၊ ခြောက်ပါးအပြားရှိသော။ ယာဝိစိကိစ္ဆာပိ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ သာသသဗ္ဗာပိ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောတဆဲ့ခြောက်ပါးအပြားရှိသော။ အလုံးစုံသောဝိစိကိစ္ဆာကိုသည်း။ ပဟီယတိ၊ ဝိက္ခမ္ဘနအားဖြင့် ပယ်အပ်၏။ ။(အဓိပ္ပါယ်ကား။ အဟောသိ နုခေါ် နနုခေါ် အဟောသိ ဟူသော ဤနှစ်ပုဒ်ဖြင့် သဿတာ ကာရကိုရင်း။ ပဋိစ္စ သမုပ္ပတ္တိ အာကာရကိုရင်း။ မှီ၍အတိတ်၌ မိမိ၏ဝိဇ္ဇမာနအဖြစ်ကိုရင်း။ အဝိဇ္ဇမာန အဖြစ်ကိုရင်း။ ယုံမှားသည် ကိုပြသည်။ ကိံနုခေါ်အဟောသိပါဌ်ဖြင့်ဇာတိလိင်္ဂဥပပတ္တိကိုမှီ၍မဖြစ်ဘူးလေသလော။ ဗြာဟ္မဏဂဟဋ္ဌဒေဝစသည်တို့တွင်တပါးပါးဖြစ်ဘူးလေသလောဟုယုံမှားသည်ကိုပြသည်။ ကထံနုခေါ်အဟောသိဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ သဏ္ဌာနာကာရကိုမှီ၍ မြင့်သောသဏ္ဌာန်ဖြစ်ဘူးသလောနိမ့်သောသဏ္ဌာန်ဖြစ်ဘူးသလော။ အဖြူ အမည်း အဆင်း အစရှိသည်တို့တွင် အဘယ်အဆင်းသဏ္ဌာန် ဖြစ်ဘူးလေသနည်းဟု ယုံမှားသည်ကိုပြသည်။ ကိံဟုတွာကိံအဟောသိဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဇာတ်စ

သည်ကိုမှီ၍မင်းဖြစ်ပြီး၍၊ ပုဏ္ဏားဖြစ်သလော၊ နတ်ဖြစ်ပြီး၍ လူဖြစ်ဘူး သလောဟုမိမိ၏ အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ခြင်းကို ယုံမှားသည်ကိုပြသည်၊ ဘ ဝိဿာမိနုခေါ နနုခေါဘဝိဿာမိဟူသောပါဠိဖြင့်၊ သဿတာကာရ ကို၎င်း၊ ဥစ္ဆေဒါကာရကို၎င်း၊ မှီ၍အနာဂတ်၌မိမိ၏ဝိဇ္ဇမာနအဖြစ် အ ဝိဇ္ဇမာန အဖြစ်ကို ယုံမှားခြင်းကို ပြသည်၊ ။အကြွင်းနည်းတူမှီ၍သိ လေ၊ ။အဟံနုခေါအသ္မိ ဟူသောပါဠိဖြင့်၊ မိမိ၏အတ္တဘောကိုယုံမှား သည်ကိုပြသည်၊ အဘယ်သို့မိမိကိုယ်ကိုငါဟုတ်ပါ၏လောဟုယုံမှား ခြင်းသည်သင့်အံ့နည်းဟူမူ၊ ဤ၌ယုတ္တာယုတ္တဟုကြံခြင်းသည် မသင့်၊ ဗာလ ပုထုဇဉ်သည် ဥမ္မတ္တကကဲ့သို့ ဖြစ်သတည်း၊ နနုခေါ အသ္မိ ဟူ သောပါဠိဖြင့်၊ မိမိ၏နတ္ထိဘာဝကိုယုံမှားသည်ကိုပြသည်၊ ကိံနုခေါ အသ္မိ ဟူသောပါဠိဖြင့်၊ မင်းဖြစ်လျက်မိမိ၏မင်းအဖြစ်ကိုယုံမှားသည်၊ ပုဏ္ဏားဖြစ်လျက်ပုဏ္ဏားအဖြစ်ကိုယုံမှားသည်ကိုပြသည်၊ ကထံနုခေါ အသ္မိ ပါဠိသည်၊ ဝုတ္တနယတည်း၊ ဤ၌အထူးကား၊ အဗ္ဘန္တရ၌ဇီဝမည် သည်ရှိ၏ဟုယူ၍၊ ထိုဇီဝ၏ဒီဃရဿဩဒါတစသည်၏အဖြစ်ကို ယုံ မှားသည်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောမိမိ၏ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ကိုမသိသောသူမည် သည်ကားမရှိ၊ ကုတောအာဂတောကုဟိံဘဝိဿာမိဟုအတ္တဘော၏ အာဂတိဂတိဋ္ဌာနလာရာအရပ်သွားရာအရပ်ကိုယုံမှားသည်)၊ ။အ ပရော၊ တဦးသောယောဂီသည်၊ သာဓာရဏာ သာဓာရဏဝသေန၊ ဆက်ဆံသည်မဆက်ဆံသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဒုဝိဓံ၊သော၊နာမဿ၊၏၊ ပစ္စယံ၊ကို၊ပဿတိ၊ရှု၏၊ ကမ္မာဒိဝသေန၊ ကံစိတ်ဥတုအာဟာရတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊စတုဗ္ဗိဓံ၊သော၊ရူပဿ၊၏၊ပစ္စယံ၊ကို၊ ပဿတိ၊၏။ဟိ၊ချဲ့အံ့၊ နာမဿ၊၏၊ပစ္စယော၊သည်၊သာဓာရဏော၊စ၊၎င်း၊ အသာဓာရဏော စ၊၎င်း၊ ဒွိဓာ၊သို့၊ဒုဝိဓော၊သည်၊ဟောတိ၊၏၊ တတ္ထ၊ထို၊သာဓာရဏအ သာဓာရဏပစ္စယနှစ်ပါးတို့တွင်၊စက္ခွာဒီနိ၊စက္ခုဒွါရအစရှိကုန်သော၊ ဆ၊ကုန်သော၊ဒွါရာနိ၊တို့သည်၎င်း၊ ရူပါဒီနိ၊ရူပါရုံအစရှိကုန်သော၊ဆ၊ ကုန်သော၊ အာရမ္မဏာနိ၊တို့သည်၎င်း၊ နာမဿ၊၏၊ သာဓာရဏော၊ သော၊ပစ္စယော၊သည်၊ဟောတိ၊၏၊ ။(အဘယ်ကြောင့်စက္ခုဒွါရစ သော၊ ဆဒွါရရူပါရုံစသော၊ အာရမ္မဏကိုသာဓာရဏပစ္စယဟူရသ နည်း၊တစိုးတစိသောနာမ်ကြွင်းကျန်၍ပစ္စယမဟုတ်လေက၊သာဓာရ ဏမယုသင့်ဟု၊ကား၊ကုသလာဒိဘေဒတောစသည်ကိုမိန့်သည်)၊ ။

ကာသွာ၊ကား။ ကုသလာဒိဘေဒတော၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ဝိပါက်ကြိ
ယာ အပြား။ ထိုဘေဒ၏လည်း သောမနဿသဟ ဂတစသောတပါး
ပါးသောအပြားအားဖြင့်။ သဗ္ဗပ္ပကာရဿပိ၊အကြွင်းအကျန်မရှိအလုံး
စုံသောအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။နာမဿ၊၏။လိုက်။တတော၊ထို
စက္ခုအစရှိသောဒွါရ၊ ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံကြောင့်။ ပဝတ္တိတော၊
ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သာဓာရဏော၊ သော။ ပစ္စယော၊သည်။ ဟောတိ၊
၏။ ။(ဤကားအတ္တနောမတိတည်း။ ဋီကာ၌ကား။ကုသလာဒိဘေဒ
တော သဗ္ဗပ္ပကာရဿာပိ နာမဿ သာဓာရဏော ပစ္စယောတိ၊ တ
တောပဝတ္တိတောမနသိကာရာဒိကော ကုသလာဒိဘေဒတော သဗ္ဗပ္ပ
ကာရဿာပိနာမဿ အသာဓာရဏော ပစ္စယောတိစယောဇေတဗ္ဗံ၊
ဟုရှေးဝါကျ၏ဟိတ်အနက်မယူ။ နောက်စကား၏ ဝိသေသနမှု၏ဂဏ္ဌိ
ဆရာနိဿယဆရာတို့လည်း ဋီကာသို့သာလိုက်လျော၍ ယောဇနာ၏
ဆင်ချင်)။ ။မနသိကာရာဒိကော၊ယောနိသောမနသိကာရ။အယော
နိသောမနသိကာရစသည်၊ ကမ္မဘဝစသည်သည်၊ ကုသလာဒိဘေဒ
တော။ဖြင့်။သဗ္ဗပ္ပကာရဿာပိ၊သော။ နာမဿ၊၏။အသာဓာရဏော၊
သော။ပစ္စယော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(ဤ၌အဘယ်ကြောင့်ဒွါရာဒိ
ဆက္ကမနသိကာရစသောအားဖြင့်နာမ်၏သာ၊သာဓာရဏအသာဓာရ
ဏအကြောင်းကိုဆိုအပ်သနည်းဟူမူ။ ။တံပနအဝိသေသဝသေန
ဝုတ္တံ၊ဝိသေသတောပနကမ္မံဝိပါကနာမဿကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပါနဉ္စ၊စိတ္တံ
စေတသိက နာမဿ စိတ္တသမုဋ္ဌာန ရူပါနဉ္စသာဓာရဏောပစ္စယော၊
ယထာဝုတ္တဿဝစ နာမဿစ ရူပဿစ တဒညနာမရူပါ ပေက္ခာအ
သာဓာရဏော တထာသဘာဂေါ ဥတုသဘာဂေါစအာဟာရော တံ
သမုဋ္ဌာနရူပါနံသာဓာရဏောပစ္စယော၊တဒညာပေက္ခာယအသာဓာ
ရဏောတိရူပဿာပိသာဓာရဏော အသာဓာရဏောစပစ္စယော ယ
ထာရဟံနိဒ္ဒါရေတဗ္ဗောမိန့်သော်။ဋီကာ)။ ။ဟိ၊ချဲ့အံ့။ယောနိသောမန
သိကာရသဒ္ဓမ္မဿဝနာဒိကော၊အသင့်အတင့်အားဖြင့်နှစ်လုံးသွင်းခြင်း၊
သူတော်ကောင်းတရားကိုနာခြင်းစသည်သည်။ကုသလဿ၊၏သာ
လျှင်။ ပစ္စယော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(အာဒိသဒ္ဒေနသပ္ပုရိသူပဿ
ယသဿစတုန္နံပိဝါသမ္ပတ္တိစက္ကာနံသင်္ဂဟောဒဋ္ဌဗ္ဗော)။ ။ဝိပရိတော၊ထို
ယောနိသောမနသိကာရစသည်မှပြန်သော အယောနိသောမနသိကာ

ရ အသဒ္ဓမ္မသဝနအသပ္ပုရိသူပနိဿယစသည်သည်၊ အကုသလဿ၊
ဖြစ်သောလျှင်၊ ပစ္စယော၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏၊ ကမ္မာဒိကော၊ ကံအဝိဇ္ဇာစ
သည်သည်၊ ဝိပါကဿ၊ ၏၊ ပစ္စယော၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏၊ ။(ကမ္မာဒိ
ကောတိအာဒိသဒ္ဒေန အဝိဇ္ဇာဒယော ဝိယ ဂတိကာလာဒယောပိ သင်္
ဂဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ)၊ ။ဘဝင်္ဂါဒိကော၊ ဘဝင်စသည်သည်၊ ကြိယာဿ၊
၏၊ ပစ္စယော၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့ တရပ်အပြီးတည်း။ ဝါ၊ ဣ
တိ တသ္မာ၊ ကြောင့်၊ မနသိကာရာဒိကော၊ သည်၊ သာခါရကော၊ သော၊
အသာခါရကော၊ သော၊ ပစ္စယော၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏၊ ။(ဘဝင်္ဂါဒိ
ကောတိ ဘဝင်္ဂသန္တိရဏပရိတ္တကြိယာရဟတ္တာဒိကော။ တတ္ထ ဘဝင်္
ပဉ္စဒွါရ မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇနကြိယာနံ သန္တိရဏဝေါဋ္ဌဗ္ဗနဿ ပရိတ္တ
ကြိယာယ ယထာရဟံ ပရိတ္တ မဟဂ္ဂတ ကြိယာနံ အရဟတ္တံ အာဝဇ္ဇနဝဇ္ဇာ
နံ သဗ္ဗကြိယာနံ ပစ္စယောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ)။ ။ပန၊ ပါး၊ ရူပဿ၊ ၏၊ ကမ္မံ၊
ရင်း၊ စိတ္တံ၊ ရင်း၊ ဥတု၊ ရင်း၊ အာဟာရော၊ ရင်း၊ ဣတိ၊ သို့၊ ကမ္မာဒိကော၊ ကံ
စသောအားဖြင့်၊ အယံ စတုဗ္ဗိဓော၊ ဤလေးပါးသောတရားသည်၊ ပစ္စ
ယော၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏၊ ကမ္မာဒိကော ရှိမူ၊ အယံ ကမ္မာဒိကော၊ ဤကံစ
သောတရားသည်၊ ပစ္စယော၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏၊ ပေး။ ။(ကမ္မန္တိ စေတ
နာဝ အဓိပ္ပေတာ၊ သါ စ ခေါ ကုသလာကုသလာ၊ ဝုတ္တံ ဟေတံ၊ ကုသလာ
ကုသလ စေတနာ၊ ဝိပါကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စ
ယောတိ၊ န စိတ္တံ ဝိယ သမ္ပယုတ္တံ၊ စိတ္တံ ဟေတ္ထ သမ္ပယုတ္တံ အဓိပ္ပေတံ၊ ဟေ
တု ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စ
ယေန ပစ္စယောတိ အာဒိ ဝစနတော၊ ဋီကာ)။ ။တတ္ထ တေသု ကမ္မာဒီသု
ရူပဇနကပစ္စယေသု၊ ထိုကံအစရှိသောရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော အ
ကြောင်းတို့တွင်၊ အတီတဘဝေ၊ အတိတ်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကမ္မံ၊ သည်၊
တနည်း၊ ကမ္မံ၊ သည်၊ အတီတဘဝေ၊ ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿ၊
ကံလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော၊ ရူပဿ၊ ၏၊ ပစ္စယော၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏၊ ။
(အတိတ်ကံ ကြောင့်သာ ဖလဖြစ်၏၊ ဝတ္တမာန်ကံကြောင့် မဖြစ်ရကား၊
ကမ္မံ အတီတဘဝေ ကမ္မ သမုဋ္ဌာနဿ ရူပဿ ပစ္စယော ဟုသတည်း၊
ပစ္စုပ္ပန်ကံ ကြောင့်ဖြစ်၏ဟုယူသော်၊ အဘယ်နှင့်ဆန့်သနည်း၊ ယဒိဟိ
ပစ္စုပ္ပန္နတော ကမ္မတော ဖလံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အာယူဟနက္ခဏေ ဧဝ ဖလေန
ဥပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ ဘဝေယျ၊ န စ တံ ဒိဋ္ဌမိဋ္ဌံ တံ ဝါ၊ နဟိ လောကေ ကုဒါစနံ ကိရိ

ယ မာနမေဝကမ္မံဖလံဒေန္တံ ဒိဋ္ဌံ။ တထာရူပေါဝါအာဂမော အတ္ထိတိ၊
ဋီကာ။ ။အတိတ်ကံသည်ဝိနဋ္ဌပျက်စီးပြီးမဟုတ်လော။ ဝိနဋ္ဌဖြစ်သော
အကြောင်းကြောင့်လည်း။အကြင်ဖလသည်ဖြစ်ရာ၏။ ဤသို့သောဖလ
ကိုလည်းမမြင်ဘူးသည်မဟုတ်လော။ သေပြီးသော်ကြက်ငယ်သည်တွန်
သည်ကိုလည်းမမြင်ဘူးသည်မဟုတ်လောဟု။ကား။သစ္စမဒိဋ္ဌံရူပဓမ္မာ
နံပဗန္ဓဝိစ္ဆေဒေ။ ဣဒံပနအရူပံ ပဗန္ဓောဝိပ္ပဗန္ဓောပိအတ္ထိတိဥပမာနသံ
သန္ဒတိ။ ကမ္မတောဟိအတိတတောဝေကမ္မသကတတ္တာဥပစိတတ္တာ
စဖလံဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝုတ္တဟောတံကာမာဝစရသ ကုသလဿကမ္မဿ က
တတ္တာ ဥပစိ တတ္တာ ဝိပါကံ စက္ခုဝိညာဏံ ဥပ္ပန္နံဟောတီတိ အာဒိ။
ဋီကာ)။ ။စိတ္တံ၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်၍သာလျှင်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာ
နဿ၊ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ရူပဿ၊၏။ပစ္စယော၊သည်။ဟော
တိ၊၏။ ဥတုအာဟာရာ၊ တို့သည်။ ဥတုအာဟာရသမုဋ္ဌာနဿ၊ ဥတု
သမုဋ္ဌာန်အာဟာရသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော။ ရူပဿ၊၏။ဌိတိက္ခဏော၊ မိမိ၏
ဌီခဏ၌။ ပစ္စယာ၊တို့သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ဣတိ၊မှတ်အပ်၏။ ဧဝံဣမိ
နာဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ဤသို့သာဓရဏာသာဓရဏဝသေနစသည်ဖြင့်
ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ဧကော၊ တဦးသော ယောဂီသည်။
နာမရူပဿ၊၏။ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ၊ကို။ကရောတိ၊၏။ ။(အနန္တရာဒိပစ္စည်း
ကိုရခြင်းကြောင့်ဥပါဒက္ခဏာ၌သာလျှင်စိတ်၏ဗလဝဘာဝဖြစ်ရကား။
ထိုစိတ်သည်မိမိဖြစ်ဆဲသာလျှင်ဖြစ်၍ရုပ်ကိုဖြစ်စေ၏ထိုကြောင့်။ စိတ္တံ
စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံဿဟု မိန့်သော်။ ။ရုပ်၏ကား ဌီခဏ၌
ဗလဝဘာဝသည်ပစ္ဆာဇာတာဒိပစ္စည်းကိုရသောကြောင့်ဖြစ်ရကား။ဥ
တုအာဟာရာ။ပ။ဌိတိက္ခဏေပစ္စယာဟောန္တိမိန့်သော်။ ။ဗာဟိရဖြစ်
သောဥတုအာဟာရကိုလည်းဥပတ္ထမ္ဘကပစ္စည်းကိုရ၍ မိမိ၏ဌီခဏ၌
ဥတုအာဟာရတို့သည် ရုပ်ကိုဖြစ်စေကုန်၏ဟူလိုသော်)။ ။သော၊
ယောဂီသည်။ဧဝံဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ပစ္စယတော၊အားဖြင့်။နာမရူပဿ၊၏။
ပဝတ္တိံ၊ဖြစ်ခြင်းကို။ဒိသွါ၊၍။ဣဒံ၊ဤနာမ်ရုပ်သည်။ဧတရဟိ၊ယခုပစ္စုပ္ပန်၌။
ပစ္စယတော၊ဖြင့်။ပဝတ္တတိယထာ၊ဖြင်၏သို့။ဧဝံတထာ၊တူ၊အတီတေပိ
အဒ္ဓါနေ။ အတိတ်အခွန့်၌လည်း။ပစ္စယတော၊ဖြင့်။ပဝတ္တိတ္ထ၊ဖြစ်ဘူးပြီ။
အနာဂတေပိ အဒ္ဓါနေ၊ အနာဂတ်အခွန့်၌လည်း။ ပစ္စယတော၊ဖြင့်။ ပ
ဝတ္တိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊သို့။ သမနုပဿတိ၊ အဖန်ဖန်ရှု၏။ ဧဝံ၊

ဤသို့၊ သမန္နေသတော၊ သော၊ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ယောဂီသည်၊ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ လျှင်။ တိသုအဒ္ဓါသု၊ သုံးပါးသောအဓွန့်တို့သည်။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ ပဟီယတိ၊ ပျောက်၏။ ဝါ။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကို။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ အပရော၊ တပယောက်သော ယောဂီသည်၊ နာမရူပသင်္ခါတာနံ၊ နာမ်ရုပ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော၊ တေသံယေဝသင်္ခါရာနံ၊ ထိုသင်္ခတသင်္ခါရတို့၏သာလျှင်။ ဇရာပတ္တံ၊ ဇရာသို့ရောက်ခြင်းကိုငင်း။ ဇိဏ္ဏာနံ၊ ဇရာသို့ရောက်ကုန်ပြီးသော သင်္ခတ သင်္ခါရတို့၏။ ဘင်္ဂဥ၊ မရဏကိုငင်း။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခတသင်္ခါရတို့၏။ ဇာနံဇရ မရဏံနာမ၊ ဤဇရာမရဏမည်သည်ကား။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိသည်၊ သတိ၊ ရှိသော်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇာတိ၊ ဇာတိမည်သည်။ ဘဝေ၊ ကမ္မဘဝသည်။ သတိ၊ ရှိသော်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ၏။ ဘဝေါ၊ ဘဝမည်သည် ဥပါဒါနေ၊ ဥပါဒါန်သည်။ သတိ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန် မည်သည်။ တဏှာယ၊ သည်။ သတိ၊ လျှင်၊ ဟောတိ၊ ၏၊ တဏှာ၊ သည်။ ဝေဒနာယ၊ သည်၊ သတိ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဖဿေ၊ သည်။ သတိ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဖဿော၊ သည်။ သဠာယတနေ၊ သည်။ သတိ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဠာယတနံ၊ သည်။ နာမရူပေ၊ သည်။ သတိ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ နာမရူပံ၊ သည်၊ ဝိညာဏေ၊ သည်။ သတိ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိညာဏံ၊ သည်၊ သင်္ခါရေသု၊ တို့သည်။ သတိသု၊ ရှိကုန်သော်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ သည်။ သတိ၊ လျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ ပဋိလောမ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝသေန၊ ပဋိလောမ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏အစွမ်း ဖြင့်။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့သိမ်းဆည်းလတ်သော်။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ယောဂီသည်၊ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ လျှင်။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ ပဟီယတိ၊ ပျောက်၏။ ဝါ။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကို။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ အပရော၊ တဦးသောယောဂီသည်။ ပုဗ္ဗေ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗေ ၌။ ဝိတ္ထာရေတွာ၊ အဆုံးမှစ၍။ ပဋိလောမနည်းအားဖြင့်။ အစအဝိဇ္ဇာတိုင်အောင် ချဲ့တော်မူ၍။ ဒဿိတ အနုလောမ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝသေနေဝ၊ ပြအပ်ပြီးသော အနုလောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့သိမ်းဆည်းလသော်။ အဿ၊ ထိုယော

ဂိအား။ယောဂီသည်။ဝုတ္တနယေနေဝ၊လျှင်။ကၚ်ါ၊ယုံမှားခြင်းသည်။ပ ဟီယတိ၊ပျောက်၏။ဝါ၊ယုံမှားခြင်းကို။ပဟီယတိ၊ပယ်အပ်၏။ ။(အ ဆုံးမှစ၍ပဋိလောမနည်းအားဖြင့်။ အစသို့ရောက်စေသဖြင့်။ ချဲ့ပြီး၍ပြ အပ်သောအနုလောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အစွမ်းဖြင့် ပြသည်ရှိသော်။ အသ တိဇာတိယာနတ္ထိဇရာမရဏံအစရှိသည် ဖြင့်ပဋိလောမအားဖြင့်ပြအပ် သောပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌အကြောင်းတရား၏မရှိခြင်းကြောင့် အကြောင်းတရား၏ မရှိခြင်းသည်ဖြစ်၏။ထိုတရားသည်ထိုတရား၏အကြောင်းဟုဗျတိရေ ကအားဖြင့်၎င်း။ အနွယအားဖြင့်၎င်း။ နာမ်ရုပ်၏ အကြောင်းကို သိမ်း ဆည်းလွယ်ပါ၏ဟုလိုသတည်း)။ ။အပရော၊ တဦးသောယောဂီ သည်။ ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ၊ရှေးဖြစ်သောကမ္မဘဝကို။ ကရိယမာနေ၊ပြု အပ်သည်ရှိသော်။မောဟော၊တွေဝေခြင်းသဘောသည်။အဝိဇ္ဇာ၊မည် ၏။အာယူဟနာ၊ အားထုတ်ခြင်းပေါင်းစည်းရုံးစုခြင်း သဘောသည်။ သင်္ခါရာ၊သင်္ခါရမည်ကုန်၏။ နိကန္တိ၊တပ်ခြင်းသဘောသည်။တဏှာ၊ တဏှာမည်၏၊ဥပဂမနံ၊ ကပ်ခြင်းစွဲလမ်းခြင်းသဘောသည်။ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန်မည်၏။စေတနာ။သည်။ ဘဝေါ၊ဘဝမည်၏။ဣမေပဉ္စဓမ္မာ၊ဤ ငါးပါးသောတရားတို့သည်။ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ၊ရှေးဖြစ်သောကမ္မဘဝ ကို။ကရိယမာနေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဣဓ။ဤပစ္စုပ္ပန်၌၊ပဋိသန္ဓိယာ။ ပဋိသန္ဓေ၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဣဓ၊ဤ ပစ္စုပ္ပန်၌။ပဋိသန္ဓိ၊သည်။ ဝိညာဏံ၊ဝိညာဉ်မည်၏။ ဩက္ကန္တိ၊ အမိဝမ်း ၌သက်ဝင်သကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ နာမရူပံနာမ။ နာမရူပမည်၏ ပသာ ဒေါ၊ ဘုတ်ကိုကြည်စေတတ်သောပသာဒငါးပါးသည်။ အာယတနံ၊ မည်၏။ဖုဋ္ဌော၊ အာရုံကိုတွေ့ခြင်းသဘောသည်။ ဖဿော၊မည်၏။ဝေ ဒယိတံ၊ ခံစားသောအခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သောသဘောသည်။ဝေဒနံ။ ဝေဒနာမည်၏။ ဣတိ၊သို့။ ဣဓ၊ဤပစ္စုပ္ပန်၌။ ဥပပတ္တိဘဝသ္မိံ။ ဥပပတ္တိ ဘဝသည်။သတိ။သော်၊ဣမေပဉ္စဓမ္မာ၊ဤငါးပါးသောတရားတို့သည်။ ပုရေဇာတဿ၊ ရှေးဘဝ၌ပြုအပ်သော။ ကမ္မဿကံ၏။ ပစ္စယာ။ အ ကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ဣဓ၊ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ အာယတ နာနံ၊အာယတနတို့၏။ပရိပက္ကတ္တာ၊ရင့်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မော ဟော။မောဟသည်၊အဝိဇ္ဇာ။အဝိဇ္ဇာမည်၏။ပ။စေတနာ၊သည်။ဘဝေါ၊ ဘဝမည်၏။ဣတိ၊သို့။ဣဓ၊ဤပစ္စုပ္ပန်၌။ကမ္မဘဝသ္မိံ၊ကို။ကရိယမာနေ၊

သော်။ ဣမေပဉ္စဓမ္မာ၊ထိုသည်၊ အာယတိံ၊နောင်အခါ၌။ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၏။ပစ္စယာ၊အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ဣတိဝေ၀ံ၊သို့။ကမ္မဝဋ္ဋ ဝိပါကဝဋ္ဋဝသေန၊ ကမ္မဝဋ်ဝိပါကဝဋ်၏အစွမ်းဖြင့်။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟတံ၊ကို။ကရောတိ၊၏။ ။(ကံ၏အပေါင်းအဘော်ဖြစ်ရ ကား။ကိလေသဝဋ်ကိုကမ္မဝဋ်၌သွင်း၍ နှစ်ပါးဖြသည်)။ ။တတ္ထ၊ထို ကမ္မာဒိဝိပါကဝဋ္ဋဝသေနဟုသောပါဌ်၌။ကမ္မံ၊သည်။ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ ခံစားအပ်သောအကျိုးရှိသောကံဒင်း။ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ၊အခြားမဲ့သောကိုယ်၏အဖြစ်၌။ခံစားအပ်သောအကျိုးရှိ သောကံဒင်း။အပရာပရိယဝေဒနီယံ၊ဤအတ္တဘာဝအနန္တရအနာဂတ အတ္တဘာဝမှ တပါးသော အတ္တဘာဝ အသက်အပြန်ပြန် ခံစား အပ် သော အကျိုးရှိသောကံဒင်း။ အဟောသိကမ္မံ၊ ဖြစ်ပြီးသော အကျိုးရှိ သည်လည်းမဟုတ်ဖြစ်လတ္တံ့သော အကျိုးရှိသည်လည်းမဟုတ်ဖြစ်ဆဲ သောအကျိုးရှိသည်လည်းမဟုတ် ဖြစ်ပြီးသည်သာလျှင် ကံမည်သော အဟောသိကံဒင်း။ ဣတိ၊သို့။စတုဗ္ဗိဓံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ တေသု၊ထို လေးပါးသော ကံတို့တွင်။ ဧကဇဝနဝီထိယံ၊ တခုသော ဇောဝီထိ၌။ သတ္တသု စိတ္တေသု။ ခုနစ်ပါးသော ဇောစိတ်တို့တွင်။ ကုသလာဝါ၊ ကု သိုလ်မှုလည်းဖြစ်စေ။အကုသလာဝါ၊မှုလည်းဖြစ်စေ၊ ပဌမဇဝနစေတ နာ၊ပဌမဇောနှင့်ယှဉ်သောစေတနာသည်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကမ္မံနာမ၊ ကံမည်၏။တံ၊ ထိုဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကံသည်၊ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာ ဝေ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌သာလျှင်။ဝိပါကံ၊ကို။ဒေတိ၊ပေး၏။တထာ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘာဝ၌အကျိုးပေးခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တံ၊ပန၊မစွမ်းနိုင် သောကံသည်ကား။ကမ္မံ၊သည်၊ အဟောသိ၊ဖြစ်ပြီး။ကမ္မဝိပါကော၊ကံ ၏အကျိုးသည်။နာဟောတိ၊ဖြစ်ပြီးသည်လည်းမဟုတ်။ကမ္မဝိပါကော၊ သည်၊ နဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သည်လည်းမဟုတ်။ ကမ္မ ဝိပါကော၊ သဉ်၊နတ္ထိ၊ဖြစ်ဆဲလည်းမဟုတ်။ဣတိ၊သို့၊ ဣမဿတိကဿ၊ဤတိက်၏၊ ဝသေန၊ဖြင့်၊ အဟောသိကမ္မံနာမ၊ မည်သည်၊ ဟောတိ၊၏။ ။(ဒိဋ္ဌ ဓမ္မာဝုစ္စတိပစ္စက္ခဘူတော ပစ္စုပ္ပန္နော အတ္တဘာဝေါ၊ တတ္ထဝေဒိတဗ္ဗ ဖလံကမ္မံဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ)။ ။ပန၊ပါး၊ အတ္ထသာဓိကာ၊ ဒါနစသော ပါဏာတိပါတစသော ကိစ္စကိုပြီးစေတတ်သော၊ သတ္တမဇဝနစေတ နာ၊သတ္တမဇောနှင့်ယှဉ်သောစေတနာသည်၊ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယကမ္မံနာ

မ၊ ကံမည်၏။ တံ၊ ထိုဥပပဇ္ဇဝေဒနီယကံသည်။ အနန္တရေ၊ ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘာဝါ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝေ၊ ၌။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုအနန္တရအတ္တဘာဝ၌။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တံ၊ ကံသည်။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် သာလျှင်။ အဟောသိကမ္မံနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။(ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝတော အနန္တရံ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဖလံ ကမ္မံဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ)။ ။ဥဘိန္နံ၊ ပဌမဇောသတ္တမဇောနှစ်ပါးတို့၏။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ ပဉ္စဇဝနစေတနာ၊ ဇောငါးချက်နှင့်ယှဉ်သောစေတနာသည်။ အပရာပရိယာယဝေဒနီယကမ္မံနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအပရာပရိယဝေဒနီယကံသည်။ အနာဂတေ၊ ၌။ ယဒါ၊ ၌။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ လဘတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ သံသာရပဝတ္တိယာ၊ သံသရာဟူသောမပြတ်မစဲဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ အဟောသိကမ္မံနာမ၊ မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ။(အပရာပရိယာယေဒိဋ္ဌဓမ္မာနန္တရနာဂတတောအညသ္မိံ အတ္တဘာဝပရိယာယေအတ္တဘာဝပရိဝတ္တေဝေဒိတဗ္ဗဖလံကမ္မံအပရာပရိယာယဝေဒနီယကမ္မံ။ ။အပရာပရိယာယ၌အပရသဒ္ဒါသည်၊ အညအနက်ကိုဟော၏။ ထိုအညသည်အပါဒါန်ကိုငဲ့ရကား။ ဒိဋ္ဌဓမ္မာနန္တရာနာဂတတော အညသ္မိံမိန့်သော်။ ။ပရိယာယသဒ္ဒါသည် အဆက်ဆက်အပြန်ပြန်ဟူသောပရိဝတ္တအနက်၌ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်အတ္တဘာဝပရိယာယေအတ္တဘာဝပရိဝတ္တေမိန့်သော်။ ။ထိုကြောင့်အပရာ ပရိယာယဝေနီယကမ္မံ၊ ဤအတ္တဘာဝ၏အနန္တရအနာဂတအတ္တဘာဝမှ တပါးအတ္တဘာဝအဆက်ဆက်အပြန်ပြန်၌။ ခံစားအပ်သောကံဟူသော အနက်ကိုသိအပ်သတည်း။ ။အဟောသိကမ္မန္တိ အဟောသိဝေကမ္မံ။ နတဿဝိပါကောအဟောသိအတ္ထိဘဝိဿတိဝါတိဧဝံဝတ္တဗ္ဗကမ္မံ။ ပဋိပုဂ္ဂေဟိ အနဘိတုတတာယပစ္စယဝိသေသေနပဋိလဒ္ဓ ဝိသေသတာယ စဗလဝဘာဝံပတ္တာတာဒိသဿပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရဿဝသေနသာတိသယာဟုတွာပဝတ္တာပဌမဇဝနစေတနာတသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေဖလဒါယိနီဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယာနာမ။ သာဟိဝုတ္တာကာရေန ဗလဝတိ ဇဝနသန္တာနေ ဂုဏဝိသေသ ယုတ္တေသုဥပကာရာပကာရဝ သပ္ပဝတ္တိယာ အာသေဝနလာဘေနအပ္ပဝိပါကတာယစ ပဌမဇဝနစေတနာဇာတရဒ္ဓယံဝိယပဝတ္တသန္တာနုပရမာပေက္ခံ ဩကာသလာဘာပေက္ခဉ္စကမ္မံ

နဟောတိ ဘိဇ္ဇဒေဝပုပ္ဖမတ္တံဝိယပဝတ္တိဝိပါကမတ္တံဖလံဒေတိ။ တထာ
အသက္ကောန္တန္တိကမ္မဿဝိပါကဒါနံနာမဥပဓိပယောဂါဒိပစ္စယန္တရသ
မဝါယေနေဝဟောတီတိ တဒဘာဝတောတသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ
ဝိပါကံဒါတုံအသက္ကောန္တံ။ အတ္ထသာဓိကာတိဒါနာဒိပါဏာတိပါတာ
ဒိအတ္ထဿနိပ္ဖာဒိကာ။ ကာပနသာတိအာဟာသတ္တမဇဝနစေတနာတိ၊
သာဟိသန္နိဋ္ဌာပကစေတနာဝုတ္တနယေန ပဋိလဒ္ဓဝိသေသာပုရိမဇဝန
စေတနာဟိ ပဋိလဒ္ဓါ သေဝနာစ သမာနာ အနန္တရတ္တဘာဝေဝိပါက
ဒါယိနီ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယကမ္မံနာမ။ သတိသံသာရ ပပတ္တိယာတိ ဇာတိ
နာအသတိသံသာရပဝတ္တိယံ အဟောသိကမ္မပက္ခေတိဋ္ဌတိဝိပစ္စနော
ကာသဿအဘာဝတောတိဒိပေတိ၊ ဋီကာ)။ ။အပရံပိ၊ တပါးလည်း
ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊သည်။ ယံဂရုကံ၊ အကြင်မဟာသာဝဇ္ဇဖြစ်သောအကု
သိုလ်မဟာနုဘာဝဖြစ်သောကုသိုလ်ဟူသောလေးသောကံရင်း။ ယံဗ
ဟုလံ၊ အကြင်အကြိမ်များစွာပြုအပ် ကောင်းစွာ မှီဝဲအပ်ပြီးသောကံ
ရင်း။ ယဒါသန္နံ၊ အကြင် မရဏာသန္န အခါပြုအပ် အောက်မေ့အပ်
သောကံရင်း။ ကဋတ္တာဝါ ပနကမ္မံ၊ ရှေးဘဝ ပြုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်ကဋတ္တာမည်သောကံရင်း။ဇှတိ၊သို့။စတုဗ္ဗိဓံ၊သည်။ ဟောတိ၊
၏။တတ္ထ၊ထိုလေးပါးတို့တွင်။ကုသလံဝါ၊သည်မူလည်း။ဟောတု၊စေ။
အကုသလံဝါ၊သည်မူလည်း။ ဟောတု၊စေ။ဂရုကာ ဂရုကေသု၊ဂရုက
ကံအဂရုကကံတို့တွင်။ မာတုဃာတာဒိကမ္မံဝါ၊ မာတုဃာတစသော
ကံမူလည်းဖြစ်သော။မဟဂ္ဂတကမ္မံဝါ၊မဟဂ္ဂုတ်ကံမူလည်းဖြစ်သော။
ယံဂရုကံ၊ အကြင်ဂရုကကံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။တဒေဝ၊ ထိုမဟာသာ
ဝဇ္ဇမဟာနုဘာဝဖြစ်၍ လေးသောဂရုကကံသည်သာလျှင်။ပဌမံ၊ရှေး
မျှားလက်မှုန်၊ ဝိပစ္စတိ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေ၏၊တထာ၊တူ။ ဗဟုလာ ဗဟု
လေသုပိ၊အကြိမ်များစွာပြုအပ်အကြိမ်များစွာမှီဝဲအပ်သောဗဟုလကံ
အကြိမ်များစွာမပြုအပ် အကြိမ်များစွာမမှီဝဲအပ်သောအဗဟုလကံတို့
တွင်သည်း။သုသီလျံဝါ၊သုသီလျမူလည်းဖြစ်သေါ။ဒုဿီလျံဝါ၊ဒုဿီလျ
မူသည်းဖြစ်သော။ယံ၊အကြင်ကံသည်။ ဗဟုလံ၊ အကြိမ်များစွာပြုအပ်
အကြိမ်များစွာမှီဝဲအပ်သည်။ဟောတိ၊၏။တဒေဝ၊ထိုဗဟုလအာစိဏ္ဏ
ကံသည်သာလျှင်၊ ပဌမံ၊စွာ။ ဝိပစ္စတိ၊၏။ မရဏကာလေ၊ သေခါနီး
ကာလ၌၊ အနုဿရိတကမ္မံ၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့အပ်သော ကံ

သည်။ယဒါသန္တိနာမ၊ ယဒါသန္တကံမည်၏။ဟိသစ္စံ၊၏။ယံကမ္မံ၊ကို။အာ
သန္နမရဏော၊ နီးသောသေခြင်းရှိသောသူသည်။အနုဿရိတုံ၊အဖန်
တလဲလဲအောက်မေ့ခြင်းငှါ။ သက္ကောတိ၊၏။ တေနေဝ၊ ထိုကံဖြင့်သာ
လျှင်။ဥပပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်၏။ ။(အာသန္နကာလေကတေဝတ္တဗ္ဗမေဝနတ္ထိဟူ
လိုသည်)။ ။ပန၊ပါး။ဧတေဟိတီဟိ၊ ထိုသုံးပါးသောကံတို့မှ။ မုတ္တံ၊
လွတ်သော။ ပုနပ္ပုန္နံ၊လဲလဲ။ လဒ္ဓါသေဝနံ၊ ရအပ်သော အာသေဝနရှိ
သောကံသည်။ ကဋတ္တာဝါပနကမ္မံနာမ၊ကဋတ္တာကံမည်သည်။ ဟော
တိ၊၏။ တေသံ၊ထိုဂရုကအစရှိသော သုံးပါးသောကံတို့၏အဘာဝေ၊
သည်။သတိ၊ဖြစ်လတ်သော်။တံ၊ထိုကဋတ္တာကံသည်။ပဋိသန္ဓိံ၊ကို။အာ
ကဍ္ဎတိ ငင်၏။ ။(ပုနပ္ပုနံ လဒ္ဓါသေဝနန္တိ ဣမိနာယံ ဗဟုလန္တိ ဝုတ္တ
ကမ္မတော ဝိသေသေတိ၊တထာဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယံ နိဝတ္တေတိ။ပဋိသန္ဓိ
အာကဍ္ဎနာသမတ္ထာနနတော။ ပဋိသန္ဓိဇနက ဝသေနဟိ ဂရုကာဒိ ကမ္မစ
တုက္ကံဝုတ္တံ၊ တဒ္ဒွါရကံသဗ္ဗပဌမံဝိပစ္စတိ၊တထာဟိတံဂရုကန္တိဝုတ္တံ၊
ဂရုကေအသတိဗဟုလီကတံ၊ တသ္မိံအသတိအာသန္နံ၊ တသ္မိံပိအသ
တိကဋတ္တာဝါပနာတိဝုတ္တံ။ပုရိမဇာတိသုကတကမ္မံဝိပစ္စတိ။ဋီကာ)။ ။
အပရမ္ပိ၊သော။ကမ္မံ၊သည်။ဇနကံ၊ ဝိပါက်ကဋတ္တာရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်
သောကံငှင်း။ဥပတ္ထမ္ဘကံ၊ထောက်ပံ့တတ်သောကံငှင်း။ဥပပီဠကံ၊ကပ်
၍ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲတတ်သောကံငှင်း။ ဥပဃာတကံ၊ ကပ်၍ဖြတ်တတ်
သောကံငှင်း။ဣတိ၊သို့။စတုဗ္ဗိဓံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။တတ္ထ၊ထိုလေးပါး
သောကံတို့တွင်။ ဇနကံနာမ၊ ကံမည်သည်။ ကုသလံပိ၊ သည်လည်း။
ဟောတိ၊၏။အကုသလံပိ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။တံ၊ထိုဇနကကံ
သည်၊ ပဋိသန္ဓိယံပိ၊အခါ၌ငှင်း။ ပဝတ္တေပိ၊အခါ၌ငှင်း။ ရူပါရူပဝိပါက
ခန္ဓေ၊ ကဋတ္တာရုပ်ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာတို့ကို။ ဇနေတိ၊ဖြစ်စေ၏။ပန၊ပါး။
ဥပတ္ထမ္ဘကံ၊ကံသည်။ဝိပါကံ၊ဝိပါက်ကို။ဇနေတုံ၊ငှါ။နသက္ကောတိ၊နိုင်။
အညေန၊သော။ကမ္မေန၊သည်။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ကို။ဒိန္နာယ၊ပေးအပ်သည်
ရှိသော်။ဝိပါကေ၊ကို။ ဇနိတေ၊ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်။ ဥပ္ပန္နမာနက
သုခဒုက္ခံ၊ ဖြစ်ဆဲသော ချမ်းသာဆင်းရဲကို။ ဥပတ္ထမ္ဘေတိ၊ ထောက်ပံ့
တတ်၏။ အဒ္ဓါနံ၊ရှည်စွာသော။ အဓွန့်ကာလပတ်လုံး။ ပဝတ္တေတိ၊စေ
တတ်၏။ဥပပီဠကံ၊ကကံသည်။အညေန၊သော။ကမ္မေန၊သည်။ပဋိသန္ဓိ
ယာ၊ကို။ ဒိန္နာယ၊သော်။ဝိပါကေ၊ကို။ ဇနိတေ၊သော်။ ဥပ္ပန္နနကသုခ

ဒုက္ခံ၊ဖြစ်ဆဲသောချမ်းသာဆင်းရဲကို။ပိဋ္ဌေတိ၊နှိုင်စက်တတ်၏။ဗါဓတိ၊
ညှဉ်းဆဲတတ်၏။ အဒ္ဓါနံ၊ ကြာမြင့်စွာသောကာလပတ်လုံး။ ပဝတ္တိတုံ၊
စေခြင်းငှါ၊ နဒေတိ၊အခွင့်မပေး၊ ပန၊ပါး။ဥပဃာတကံ၊ ကကံသည်၊
သယံ၊မိမိသည်၊ကုသလမ္ပိ၊သည်ဒင်း။အကုသလသမ္ပိ၊သဉ်ဒင်း။သမာနံ၊
ဖြစ်လတ်၍။အညံ၊မိမိမှတပါးသော။ဒုဗ္ဗလကမ္မံ၊အားနည်းသောကံကို။
ဃာဋေတွာ ဥပစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ဖြတ်၍။ ။(ကံကိုဖြတ်ခြင်းမည်သည်ထိုကံ
၏ဝိပါက်ကိုတားမြစ်ခြင်းပင်တည်းဟု၊ တဿဝိပါကံ ပဋိဗာဟေတွာ
မိန့်သော်)။ ။တဿ၊ထိုကံ၏။ဝိပါကံ၊ကို။ပဋိဗာဟေတွာ၊တားမြစ်၍။ ။
(ထိုသို့တားမြစ်ခြင်းသည်လည်း မိမိဝိပါက်ဖြစ်ခြင်း၏အခွင့်ကိုပြုခြင်း
ပင်ဟုအတ္တနောဝိပါကဿဩကာသံကရောတိ၊မိန့်သော်)။ ။အတ္တ
နော၊၏။ဝိပါကဿ၊၏။ဩကာသံ၊ကို။ ကရောတိ၊၏။ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။
ဝံ၊သို့။ကမ္မေန၊သည်၊ ဩကာသေ၊ကို။ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။
တံဝိပါကံ၊ထိုဝိပါက်ကို။ဥပ္ပန္နံနာမ၊ဖြစ်သည်မည်၏ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ ။
(ပဋိသန္ဓေကိုပေးခြင်းစသောအားဖြင့်နာမ်ရုပ်ဖြစ်သော ဝိပါက်အစဉ်
ကိုဖြစ်စေတတ်သောကံသည်ဇနကကံမည်၏။ ထိုကြောင့်တံပဋိသန္ဓိ
ယံပိပဝတ္တေပိရူပါရူပဝိပါကခန္ဓေဇနေတိမိန့်သော်။ ။ကံတပါးသည်
ဖြစ်စေအပ်သောသုခဒုက္ခသန္တာန်၌၏။တနည်းနာမရူပဗန္ဓ၏။ စိရတရ
ပဝတ္တိ၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ထောက်ပံ့တတ်သောကံသည် ဥပတ္ထမ္ဘက
မည်၏၊ထိုကြောင့်၊ သုခဒုက္ခံ ဥပတ္ထမ္ဘေတိ အဒ္ဓါနံ ပဝတ္တေတိဟု မိန့်
သော်၊ ။သုခဒုက္ခပဗန္ဓဖြစ်ရာ၌၊ တဖြည်းဖြည်းထိုသုခဒုက္ခကိုယုတ်
စေသဖြင့်ညှဉ်းဆဲတတ်သောကံသည်ဥပပီဠကကံမည်၏။ ထိုကြောင့်
သုခဒုက္ခံပိဋ္ဌေတိဗာဓတိအဒ္ဓါနံပဝတ္တိတုံနဒေတိဟုမိန့်သော်၊ ။ဥပ
ပီဠကဥပဃာတကကံနှစ်ပါးတို့၏အထူးကားအဘယ်နည်းဟူမူ။ ။
ဥပပီဠကကံ အညဿဝိပါကံဥပစ္ဆိန္ဒတိ၊ နသယံအတ္တနောဝိပါကံ ဒေတိ၊
ဥပဃာတကံပနဒုဗ္ဗလကမ္မံဥပစ္ဆိန္ဒိတွာ အတ္တနောဝိပါကံဥပ္ပါဒေတီတိ
အယမေတေသံဝိသေသော၊ဋီကာ၊ ။မိမိ၏အပယ်ဝိသေသကိုပြဖြန်
လိုရကား၊ ပတွာဗာဓတာဒိပစ္စရူပနိပါတေနဝိပါကဿဝိဗာဓကံဥပပီ
ဠကံ၊ တထာ ဝိပါကဿဝ ဥပစ္ဆေဒကံ ဥပဃာတကံ၊ ကမ္မံဥပဃာ
တေတွာ အတ္တနောဝိပါကဿဩကာသကရဏေနဝိပစ္စနေ့သတီဇန
ကမေဝသိယာ၊ ဇနကာဒိဘာဝေါနာမဝိပါကံပတိဇူဿိတဗ္ဗော၊နကမ္မံ

ပတိတိဝိပါကသောဝ ဥပစာာတကတာ ယုတ္တာဝိယ ဒိဿတိ။ ဝိမံသိတဗ္ဗံ၊မိန့်သော်။ဋီကာ)။ ။ဉာတိ၊သို့။ဉာမေသံဗ္ဗါဒသန္တိကမ္မာနံ၊ဤတဆယ့်နှစ်ပါးသောကံတို့၏။ကမ္မန္တရဋ္ဌေဝ၊ကံတို့၏အားရှိသည့်၏အဖြစ်၊အားမရှိသည့်၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သောအထူးအပြားသည့်ရင်း။ဝိပါကန္တရဥ္စ၊ဝိပါက်တို့၏ယုတ်သည့်၏အဖြစ်၊ မြတ်သည့်၏အဖြစ်စသော အထူးအပြားသည့်ရင်း။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ သဗ္ဗညု ရှင်တော်ဘုရားတို့၏။ ကမ္မဝိပါက ဉာဏသောဝ၊ကံအထူးဝိပါက်အထူးကိုသိသောဉာဏ်အားသာလျှင်။ယာထာဝသရသတော၊ မဖောက်မပြန်ဟုတ်မှတ်သော မိမိကိစ္စအားဖြင့်။ ပါကဋံ၊ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ။၏။သာဝကေဟိ၊ သာဝကအပေါင်းတို့နှင့်။အသာဓာရဏံ၊မဆက်ဆံသည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(ဘုရားတို့၏အသီးဥစ္စာ၏အဖြစ်ဖြင့် အသာဓာရဏဉာဏ်၏သာလျှင်ကျက်စားရာအာရုံ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မန္တရစသည်ကိုအသာဓာရဏံသာဝကေဟိဟုသတည်း။ ။သာဝကတို့နှင့်မဆက်ဆံသည်ဖြစ်၍ ဝိပဿကပုဂ္ဂိုလ်သည် မသိနိုင်ပြီဟုလက်ချရအံ့လော။ ကြောင့်။ ဝိပဿကေနစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊ ထိုသို့ အသာဓာရဏဖြစ်သော်လည်း။ဝိပဿကေန၊ ဝိပဿနာရှုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကမ္မန္တရဥ္စ၊ကိုရင်း။ ဝိပါကန္တရဥ္စ၊ကိုရင်း။ ဧကဒေသတော၊အစိတ်အားဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊သိသင့်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့တစိတ်အားဖြင့် သိသင့်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မုခမတ္တဒဿနေန၊ အမြွက်မျှကိုပြသဖြင့်။ အယံကမ္မဝိသေသော၊ ဤကံအထူးကို။မယာ၊သည်။ ပကာသိတော၊ ပြအပ်၏။ ဉာတိ၊မှတ်အပ်၏။ ။(သာဝကတို့၏အရာမဟုတ်သည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်သိခြင်းငှါလည်းမတတ်ကောင်းခဲ့။အချင်းခပ်သိမ်းမသိသည့်ရှိသော်လည်း နာမ်ရုပ်တို့၏အကြောင်းကိုသိမ်းဆည်းခြင်းကိစ္စမပြည့်စုံခဲ့ရကား။တစိတ်အားဖြင့်သိအောင်ပြုအပ်၏ဟူလိုသတည်း)။ ။ဉာတိ၊သို့။ ဒွါဒသဝိဓံ၊သော။ ဉာဒံကမ္မံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဝိပါက်အစဉ်၏ အကြောင်းမျှဖြစ်သော ဤကံတစိတ်ကို။ ကမ္မဝဋ္ဋေ၊ အပေါင်းဖြစ်သော ကမ္မဝဋ်၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ထည့်၍။ဧဝံ၊သို့။ဧကော၊တဦးသောယောဂီသည်။ ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋဝသေန၊ဖြင့်။ နာမရူပဿ၊၏။ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ၊ကို။ ကရောတိ၊၏။ ။(ယခင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောကံကို ပစ္စုပ္ပန် ဝိပါက် အစဉ်၏ အကြောင်းဟူ၍သာလျှင်အလိုရှိအပ်ရကား။ကံတစိတ်မျှ၏အဖြစ်ကြောင့်။

ဒွါဒသဝိဓံကမ္မံ ကမ္မဝဋ္ဋေပက္ခိတွာဟူသတည်း။ ။ကိလေသဝဋ်ကို
လည်း ကမ္မသဟာယ၏အဖြစ်ကြောင့် ကမ္မဝဋ် အဘို့ ရှိသည်ကိုသာ
လျှင်ပြု၍၊ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋဝသေန ဟူသတည်း)။ ။သော၊ထိုယော
ဂီသည်၊ဧဝံ၊သို့၊ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋဝသေန၊ဖြင့်၊ပစ္စယတော၊အားဖြင့်၊
နာမရူပဿ၊၏၊ ပဝတ္တိံ၊ အဆက်ဆက် အဆင့်အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို၊
ဒိသွာ၊၍၊ ။(အကြင်သို့သဘောရှိသောပစ္စည်းအားဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်
သောအဝ္စန္နဋ္ဌနာမ်ရုပ်၏အဆက်ဆက်အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ခြင်းသည်ထင်၏၊
ထိုသို့သဘောရှိသောပစ္စည်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ပစ္စုပ္ပန်မှတပါးသောအ
ဝ္စန္နှစ်ပါး၌လည်း၊နာမ်ရုပ်၏ အဆက်ဆက်အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ခြင်းသည်
ထင်ရကား၊ အကြင်အခြင်းဖြင့် အတိတ်အနာဂတ်၌ နည်းကိုဆောင်
သင့်၏၊ ထိုအခြင်းအရာကိုပြခြင်းငှါယထာဣဒံဧတရဟိစသည်ကိုမိန့်
သော်)၊ ။ဣဒံ၊ဤနာမ်ရုပ်တရားသည်၊ဧတရဟိ၊ယခုမျက်မြင်ပစ္စုပ္ပန်
ဘဝ၌၊ ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋဝသေနေဝ၊ဖြင့်သာလျှင်၊ ပစ္စယတော၊ဖြင့်၊
ပဝတ္တတိယထာ၊ ၏သို့၊ ဧဝံတထာ၊တူ၊ အတီတေပိအဒ္ဓါနေ၊ ၌လည်း၊
ကမ္မဝဋ္ဋ ဝိပါကဝဋ္ဋ ဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်၊ ပစ္စယတော၊ ဖြင့်၊ ပ
ဝတ္တိတ္ထ၊ ဖြစ်ပြီ၊ အနာဂတေပိ အဒ္ဓါနေ၊၌လည်း။ ကမ္မဝဋ္ဋ ဝိပါကဝဋ္ဋ
ဝသေနေဝ၊သာလျှင်၊ ပစ္စယတော၊ဖြင့်၊ ပဝတ္တိဿတိ၊လတ္တံ့၊ဣတိ၊သို့၊
ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ၊ကို၊ကရောတိ၊၏၊ ။(တတ္ထအနာဂတေပိကမ္မဝဋ္ဋဝိပါ
ကဝဋ္ဋဝသေနေဝါတိဧတ္ထရတ္တံ၊ဧဝသဒ္ဒံဧတရဟိအတီတေပီတိဧတ္ထာပိ
အာနေတွာဝတ္တဗ္ဗံ အဒ္ဓတ္တယေပိကိရိယာကိရိယာဖလမတ္တတာဒဿန
ပရမတ္ထာဧဝဒဿနာယ၊ဋီကာ၊ ။ဆိုအပ်ပြီးသောစကားကိုနိဂုံးအုပ်လို
ရကား၊ ဣတိကမ္မဝဋ္ဋဉ္စသည်ကိုမိန့်သော်)၊ ။ဣတိ၊သို့၊ကမ္မဝဋ္ဋဉ္စ၊
သည်၎င်း၊ကမ္မဝိပါကောစ၊သည်၎င်း၊ကမ္မဝဋ္ဋဉ္စ၊ ကံဟုဆိုအပ်သောအ
ဆင့်ဆင့်လည်သော တရားသည်၎င်း၊ ဝိပါကဝဋ္ဋဉ္စ၊ ဝိပါက်ဟုဆိုအပ်
သောအဆင့်ဆင့်လည်သောတရားသည်၎င်း၊ ကမ္မပဝတ္တဉ္စ၊ ကံဟုဆို
အပ်သော အဆင့်ဆင့်ဖြစ်သော တရားသည်၎င်း၊ ဝိပါကပဝတ္တဉ္စ၊ ဝိ
ပါက်ဟုဆိုအပ်သောအဆင့်ဆင့်ဖြစ်သောတရားသည်၎င်း၊ကမ္မသန္တ
တိစ၊ ကံဟုဆိုအပ်သော ဟေတုဖလအဖြစ်ဖြင့် စပ်သောအစဉ်သည်
၎င်း၊ ဝိပါကသန္တတိစ၊ ဝိပါက်ဟုဆိုအပ်သော ဟေတုဖလအဖြစ်ဖြင့်
စပ်သောအစဉ်သည်၎င်း၊ ကိရိယာစ၊ပြုခြင်းသည်၎င်း၊ဝါ၊အကျိုးကို

ပြုတတ်သောတရားသည်ဖြင့်။ဝါ၊ မိမိပစ္စည်းတို့သည်ပြုအပ်သော တ
ရားသည်ဖြင့်။ ကိရိယာဖလဥ္စ၊ကိရိယာ၏အကျိုးသည်ဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊
ဖြစ်၏။ ။(အပရာပရံဝဋ္ဋနဋ္ဌေနဝဋ္ဋံ။ တတ္ထာဝတ္တနံပဝတ္တံဟောတုဖလ
ဘာဝေနသမ္ဗန္ဓောတတီတိသန္တတိ။ ပဗန္ဓော၊ကရဏဋ္ဌေနပစ္စယောဟိ
ကိရိယတီတိ၊ဝါ။ ကိရိယာ၊ ဋီကာ။ ။တနောတီတနိယတီတိ ဝါတ
တိ၊ သမ္ဗန္ဓောတတိ သန္တတိမှ၍ ပဗန္ဓကို ရသတည်း။ ။အဘယ့်
ကြောင့် အဘယ်တရားသည် ဖြစ်သနည်းဟု။ ကား။ ကမ္မာ ဝိပါကာ
ဝတ္တန္တိစသည်ကိုမိန့်သော်။ ။ကမ္မာ၊ကံကြောင့်။ကမ္မာတိကမ္မတော၊
ဋီကာ)။ ။ဝိပါကာ၊တို့သည်။ ဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ဝိပါကော၊သည်။ကမ္မ
သမ္ဘဝေါ၊ ကံဟူသောဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ ။(သမ္ဘဝတိဧတသ္မာတိသမ္ဘ
ဝေါ၊ ကမ္မံသမ္ဘဝေါဧတဿာတိကမ္မသမ္ဘဝေါ)။ ။ကမ္မာ၊ကံကြောင့်။
ပုနဗ္ဘဝေါ၊ တဖန်အသစ်သောဘဝသည်။ ဟောတိ၊၏။ဧဝံ၊သို့။ လော
ကော၊သည်။ပဝတ္တတိ၊အဆင့်ဆင့်ဖြစ်၏။ဣတိ၊သို့။ ။သမနုပဿတိ၊
၏။ ဧဝံဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သမနုပဿတော၊သော။ တဿ၊ထိုယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်အား။ပုဗ္ဗန္တာဒယော၊အတိတ်ဖြစ်သောခန္ဓကောဋ္ဌာသစသည်
တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ရည်၍။ အဟောသိနုခေါအဟန္တိအာဒိနာ၊ သော။န
ယေန၊ဖြင့်။ဝုတ္တာ၊သော။သောဠသဝိဓာ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးအပြားရှိ
သော။ ယာသာဝိစိကိစ္ဆာ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော သဘောရှိသောအကြင်
ဝိစိကိစ္ဆာသည်။အတ္ထိ၊၏။သဗ္ဗာ၊သော။သာဝိစိကိစ္ဆာ၊သည်။ပဟီယတိ၊
ပျောက်၏။ သဗ္ဗဘဝယောနိဂတိဋ္ဌိတိနိဝါသေသု၊ အလုံးစုံသောဘဝ
အလုံးစုံသောယောနိ အလုံးစုံသောဂတိ အလုံးစုံသော ဝိညာဏဋ္ဌိတိ
အလုံးစုံသောသတ္တာဝါသတို့၌။ ဟေတုဖလသမ္ဗန္ဓဝသေန၊ အကြောင်း
အကျိုးစပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ အဆင့်ဆင့်ဖြစ်သော။ နာမ
ရူပမတ္တမေဝ၊ မျှသည်သာလျှင်။ ခါယတိ၊ ထင်၏။ သော၊ ထိုယောဂီ
သည်။ ကာရဏတော၊ အကြောင်းတရားထက်။ဥဒ္ဓံ၊အလွန်။ကာရကံ၊
ပြုတတ်သောပြုဟူ့ဘွ ဗိဿနိုးစသောကတ္တားကို။ နေဝပဿတိ၊ မမြင်။
ဝိပါကပဝတ္တိတော၊ ဝိပါက်၏အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ခြင်းထက်။ ဥဒ္ဓံ၊ အလွန်၊
ဝိပါကပဋိသံဝေဒကံ၊ ဝိပါက်ကိုခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကတ္တားကို။
နပဿတိ၊မမြင်။ ။(အကြောင်းညီညွတ်သည်ရှိသော်ဒါနစသည်ပါ
ဏာတိပါတစသည်တို့ဖြင့်ပြီးစေအပ်သော ကြိယာဖြစ်လတ်သော်အ

ကြောင်းမှုန္ဒကတ္တုဝေါဟာရဖြစ်ရကား၊ နေဝကာရဏာတော ဥဒ္ဒိကာ
ရကံပဿတိဟုမိန့်သော်)၊ ။ပန၊စင်စစ်သော်ကား၊ကာရဏော၊အ
ကြောင်းသည်။သတိ၊သော်။ကာရကောတိ၊ပြုတတ်သသူဟူ၍။ဝိပါက
ပဝတ္တိယာ၊ဝိပါက်၏အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ခြင်းသည်၊သတိ၊သော်။ပဋိသံဝေ
ဒကောတိ၊ ခံစားတတ်သသူဟူ၍၊ သမညမတ္တေန၊ပညတ်မျှဖြင့်။ပဏ္ဍိ
တာ၊တို့သည်၊ ဝေါဟာရန္တိ၊ ခေါ်ဝေါ်ကုန်၏။ ဣစ္စေဝံ၊ ဤသို့သာလျှင်၊
အဿ၊ ထိုယောဂီသည်၊သမ္ပညာယ၊ အသင့်မြင်တတ်သောဝိပဿ
နာပညာဖြင့်၊သုဒိဋ္ဌံ၊ကောင်းစွာမြင်အပ်သည်၊ဟောတိ၊၏၊ ။(ကာရ
ကော ပဋိသံ ဝေဒကောဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ဗာလ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်
အစွဲအားဖြင့် ပညတ်မျှကိုသာဆိုကုန်၏ရှင်၊ သို့သော်လည်း ထိုဗာလ
တို့သည် ဝိပရိတာ ဘိနိ ဝေသ ဖောက်ပြန်သော နှလုံးသွင်း အားဖြင့်
လည်းဆိုတတ်ကုန်ရကား ။ထိုဗာလတို့၏စကားသည် ပမာဏမဟုတ်
တည်း။ ထိုကြောင့် ထိုဗာလတို့၏စကားကို ပမာဏမမူ။ ပညာရှိတို့၏
စကားကိုသာလျှင်ပမာဏယူ၍ သမညာမတ္တေန ပဏ္ဍိတာဝေါဟာရန္တိ
ဟူသဘည်း)၊ ။တေန၊ထိုကြောင့်၊ ပေါရာဏာ၊ ရှေးသူဟောင်းတို့
သည်၊ကမ္မဿ။လ။ပဝတ္တယာတိ၊ဟူ၍၊ အာဟု၊ကုန်ပြီ။ ။ကမ္မဿ၊ကို၊
ကာရကော၊ ပြုတတ်သောသူသည်၊နတ္ထိ၊မရှိ။ဝိပါကဿ၊ ဝိပါက်ကို၊
ဝေဒကော၊ ခံစားတတ်သော သူသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ သုဒ္ဓ ဓမ္မာ၊
သက်သက်သော နာမ်ရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော တရားတို့သည်သာလျှင်၊
ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏၊ ဧဝံဝိဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော သဘောရှိသော၊ ဧတံ
ဒဿနံ၊ ထိုထိုသော အမြင်သည် သာလျှင်၊ သမ္မဒဿနံ အဝိ ပရိဟာ
ဒဿနံ၊မဖောက်မပြန်မှန်သောအမြင်သည်၊ဟောတိ၊၏။ ။ဗီဇ
ရုက္ခာဒီနံ၊မျိုးစေ့သစ်ပင်စသည်တို့၏၊ပုဗ္ဗကောဋိ၊ရှေးဖြစ်သောအစွန်း
အစကို၊ နနာယတိ ဣဝ၊မသိအပ်ဘိသို့၊ဧဝံတထာ၊တူ။ သဟေတုကော၊
အကြောင်းနှင့်တကွ၊ပဝတ္တမာနေ။ဖြစ်သော၊ကမ္မေစ၊၌ငင်း။ဝိပါကေစ၊
ဝိပါက်၌ငင်း၊ ပုဗ္ဗကောဋိ၊ရှေးဖြစ်သောအစွန်းအစကို၊ နနာယတိ၊မသိ
အပ်၊ ။(ယင်းဥပမာကိုဥပမေယျတ္တနှင့်အညီညှိ၍ပြီးစေခြင်းငှါ။ယ
ထာ ဗီဇတောရုက္ခောရုက္ခတောပုနဗီဇန္တိ အာဒိကာလိကတ္တာဗီဇရုက္ခ
သန္တာနဿပုဗ္ဗကောဋိနတ္ထိ၊ ဧဝံကမ္မပစ္စယာဝိပါကော ဝိပါကပစ္စယာ
ကမ္မန္တိ အာဒိကာလိကတ္တာကမ္မဝိပါက သန္တာနဿပုဗ္ဗကောဋိနပညာ

ယတိ။အာဒိသဒ္ဒေန ကုက္ကုဋိယာ အဏ္ဍံ၊ အဏ္ဍတော ကုက္ကုဋိ ပုနပိ ကုက္ကု
ဋိယာ အဏ္ဍန္တိ ဧဝမာဒိ သင်္ဂဟာတိ။ မိန့်သော် ဋီကာ)။ ။အတီတေယ
ထာ၊ဤကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ ထည့်။ အနာဂတေပိ၊ အနာဂတ်အခွန့်၌
လည်း။ သံသာရေ၊ ခန္ဓာနဉ္စပဋိပါဋိ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်
သောသံသရာသည်။ သတိ၊ သော်။ ကမ္မဝိပါကာနံ၊ တို့၏။ အပ္ပဝတ္တံ။ မဖြစ်
ခြင်းသည်။ နဒိဿတိ၊ မထင်။ ပဝတ္တိဧဝ၊ အဆက်ဆက်ဖြစ်ခြင်းသည်
သာလျှင်။ ဒိဿတိ၊ ၏။ လှန်။ ဧတမတ္ထံ၊ ကမ္မဿကာရကောနတ္ထိစသည်
ဖြင့်ဆိုအပ်ပြီးသော ဤအနက်ကို။ အနညာယ၊ မသိမူ၍။ ဝါ၊ မသိခြင်း
ကြောင့်။ တိတ္ထိယာ၊ တိတ္ထိတို့သည်။ အသယံဝသိ၊ မဘောက်မပြန်ဉာဏ်
အမြင်ဟူသော မိမိအလိုသို့မလိုက်ကုန်။ ။(မှားသောအားဖြင့် နှလုံး
သွင်းခြင်းဟုဆိုအပ်သောသူတပါးအလိုသို့လိုက်ကုန်သည်ဟူလို)။ ။
ယေတိတ္ထိယာ၊ အကြင်တိတ္ထိတို့သည်။ သတ္တသညံ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်သတ္တ
ဝါဖြစ်၏ ဟူသော အမှတ်သညာကို။ ဂဟေတွာန၊ ယူကုန်၍။ သဿ
တုစ္ဆေဒဒဿိနော၊ သဿတအယူဥစ္ဆေဒအယူရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ
သဿတဥစ္ဆေဒအားဖြင့်ရှုကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိံ။ ခြောက်ဆဲ့နှစ်
ပါးသောမိစ္ဆာအယူကို။ ဂဏှန္တိ၊ ယူကုန်၏။ အညမညဝိရောဓိတာ၊ အ
ချင်းချင်းအယူဘို့ကို ဆန့်ကျင်စေကုန်သော။ ဝါ၊ အယူအားဖြင့် အချင်း
ချင်း ဆန့်ကျင် ကြကုန်သော။ ။ဒိဋ္ဌိဗန္ဓနဗန္ဓာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူသော အ
နှောင်အဖွဲ့ဖြင့် ဖွဲ့အပ်ကုန်သော။ တေတိတ္ထိယာ၊ တို့သည်။ တဏှာ
သောတေန၊ တဏှာတည်းဟူသောရေအယဉ်ဖြင့်။ ဝုယှရေ၊ မြောရန်
ကုန်၏။ တဏှာသောတေန၊ ဖြင့်။ ဝုယှန္တာ၊ မြောရန်ကုန်သော။ တေတိတ္ထိ
ယာ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ။ နပမုစ္စရေ၊ မလွတ်ကုန်။ ။
ဧဝံ၊ သို့။ ဧတံအတ္ထံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကို။ ဗုဒ္ဓဿ၊ သဗ္ဗညု
ရှင်တော်ဘုရား၏။ သာဝကော၊ တပည့်ဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်၊ အ
ဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ ဂမ္ဘီရံ၊ နက်နဲသောဉာဏ်၏အာရုံဖြစ်
သောကြောင့် နက်နဲစွာထသော။ နိပုဏံ၊ သိမ်မွေ့သောဉာဏ်၏အာရုံ
ဖြစ်သောကြောင့် သိမ်မွေ့စွာထသော။ သုညံ၊ သတ္တဇီဝမှဆိတ်သော။
ဝါ၊ တပါးသည်တပါး၏ သဘောမှဆိတ်ထသော။ ပစ္စယံ၊ နာမ်ရုပ်၏
အကြောင်းကို။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ ။(ထိုနာမ်ရုပ်၏အကြောင်း
ကိုထိုးထွင်း၍သိသဖြင့်ပင်လျှင်။ အလုံးစုံသောနာမ်ရုပ်ကိုထိုးထွင်း၍သိ

အပ်သည်ဟူလို)။ ။ဝိပါကမှိ၊ဝိပါက်၌။ကမ္မံ၊သည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ဝိပါကော။ ဝိပါက်သည်။ ကမ္မေ၊၌။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဥဘော၊ ကံနှင့်ဝိပါက်နှစ်ပါးတို့ သည်။ အညမညံ၊အချင်းချင်း။သုညာ၊ဆိတ်ကုန်၏။ ကမ္မံ၊ကို။ဝိနာ၊ကြဉ် ၍။ဖလံ၊အကျိုးသည်။ နစပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်သျှင်တည်း။ ။(အညမညံ ဥဘောသုညာဟူ၍။ ဆိုအပ်သောအနက်ကို ဥပမာဖြင့်ထင်စေခြင်းငှါ ယထာနသူရိယေ စသည်ကို မိန့်သော်)။ ။သူရိယေ၊နေ၌။ အဂ္ဂိ၊မီး သည်။နအတ္ထိ၊မရှိ။မဏိမှိ၊သူရိယကန်ကျောက်၌။အဂ္ဂိ၊မီးသည်။နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဂေါမယေ၊နွားချေး၌။အဂ္ဂိ၊မီးသည်။နအတ္ထိ၊မရှိ။ သောအဂ္ဂိ၊ထိုမီး သည်။ တေသံ၊ထိုနေစသည်တို့၏။ ဗဟိ၊အပ၌။နအတ္ထိ၊မရှိ။ သမ္ဘာရေ ဟိစ၊ နေပူအစရှိသော အကြောင်း အဆောက်အဦ တို့ကြောင့် သာ လျှင်။ အဂ္ဂိ၊သည်။ ဇာယတိယထာ၊ ၏။သို့။ တထာ၊တူ။ ကမ္မဿ၊၏။ အန္တော၊အတွင်း၌။ ဝိပါကော၊ကို။နဥပလဗ္ဘတိ၊မရအပ်။ ကမ္မဿ၊၏။ဗ ဟိဒ္ဓါပိ၊အပ၌သည်း။ နဥပလဗ္ဘတိ၊မရအပ်။ တတ္ထ၊ထိုဝိပါက်၌။ ကမ္မံပိ။ သည်လည်း။နဝိဇ္ဇတိ၊မရှိ။တံကမ္မံ၊ထိုကံသည်။ဖလေန၊အကျိုးမှ။သုညံ၊ ဆိတ်၏။(သုညရှိမှုဆန်းသို့လိုက်၍နိဂ္ဂဟိတ်ကျေသည်)။ ။ဖလံ၊သည်။ ကမ္မေ၊၌။နဝိဇ္ဇတိ၊မရှိ။ ။(အကယ်၍ဟေတုဖလသည်အညမညရဟိ တဖြစ်အံ့၊ အဘယ့်ကြောင့် ဟေတုကြောင့် ဖလဖြစ်သနည်းဟုကား။ ကမ္မဉ္စခေါဥပါဒါယစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ခေါ၊စင်။ကမ္မဉ္စ၊ကိုသာ လျှင်။ဥပါဒါယ၊စွဲ၍။တတော၊ ထိုကံကြောင့်။ဖလံ၊သည်။နိဗ္ဗတ္တတိ၊ဖြစ် ၏။ ။(သက်သက်ကမ္မဖလသည်သာသုညကတ္တုရဟိတဖြစ်သည်မ ဟုတ်။ သဗ္ဗဓမ္မဇာတသည်လည်း။ ကတ္တုရဟိတတည်းဟုပြခြင်းငှါ။န ဟေတ္ထဒေဝေါဝါစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ဧတ္ထ၊ ဤသတ္တ လောက၌။ သံသာရဿ၊ သံသရာကို။ ကာရကော၊ ပြုလုပ်ဘန်ဆင်း တတ်သော။ ဒေဝေါဝါ၊ နတ်သည်ဇင်း။ ဗြဟ္မာဝါ၊ ဗြဟ္မာသည်ဇင်း။န အတ္ထိ၊မရှိ။ ဟေတုသမ္ဘာရပစ္စယာ၊ အကြောင်းအပေါင်းဟူသော အ ကြောင်းကြောင့်။ဝါ၊ဇနကဟူသောဟေတုအကြောင်း ဥပတ္ထမ္ဘကသမ္ဘာ ရဟူသောပစ္စယအကြောင်းကြောင့်။ သုဒ္ဓဓမ္မာ၊သက်သက်သောနာမ် ရုပ်ဘရားတို့သည်သာလျှင်။ ပဝတ္တန္တိ၊အဆက်ဆက် အဆင့်ဆင့်ဖြစ် ကုန်၏။

၂၂၅။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ကမ္မဝဋ္ဋ ဝိပါကဝဋ္ဋဝသေန၊ဖြင့်။ နာမရူပဿ၊၏။ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ၊ကို။ ကတွာ၊၍။ဝါ၊ကြောင့်။ တီသုအဒ္ဓါသု၊သုံးပါးသောအဓွန့်တို့၌။ ပဟီနဝိစိကိစ္ဆဿ၊ ပယ်အပ်ပြီးသောဝိစိကိစ္ဆာ၊ရှိသော။တဿ၊ထိုယောဂီအား။ သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဒိတာ၊ထင်ရှားကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။(အဘယ့်ကြောင့်စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန ဝိဒိတာ ဟောန္တိ၊ဆိုသနည်းဟူမူ။ ကမ္မဝဋ္ဋ ဝိပါကဝဋ္ဋဝသေနပစ္စယပရိဂ္ဂဟဿကတ္တာ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေနဝိဒိတာ ဟောန္တိတိဝဒန္တိ ဟု၊အာစရိယဝါဒကိုပြပြီး၍မိမိဝါဒကို။ ။ဝုတ္တနယေနပနသပ္ပစ္စယနာမရူပဿဒဿနေနတီသုအဒ္ဓါသုပဟီနဝိစိကိစ္ဆဿအဒ္ဓတ္တယ ပရိယာပန္နာဓမ္မာအတီတပစ္စုပ္ပန္နာ နာဂတာဘာဝေသုစုတိပဋိသန္ဓိဝသေနဝိဒိတာဟောန္တိ။ နအနုပဒဓမ္မဝသေန။ တထာပရိဂ္ဂဟဿအကတတ္တာဟုမိန့်သော်၊ငြားကား။ ။သာဿကိုသာအဿဖြတ်။ ။ယာယနာမရူပပရိဂ္ဂဟံတဿစပစ္စယပရိဂ္ဂဟံကရောတိသာဟုဖွဲ့)။ ။သာ၊ထိုနာမရူပပရိဂ္ဂဟာကိုနာမ်ရုပ်၏ပစ္စယပရိဂ္ဂကိုပြုကြောင်းဖြစ်သော ပညာသည်။အဿယောဂိနော၊၏။ဉာတပရိညာ၊ ဍာဒ်နာမံဖွေ့ကာံနာမံ၍သို့စသည်ဖြင့်ရင်း။ တဿအယံ ပစ္စယော ဖွေ့ကော ပစ္စယော ဤသို့စသည်ဖြင့်ရင်း။ ပိုင်းခြားသည်၏အစွမ်းအားဖြင့် သိခြင်းရှိသော။ ဝါ၊သိပြီးသောပရိညာသည်။ဟောတိ၊၏။ ။(အဘယ်အကြောင်းဖြင့်အဒ္ဓတ္တယ ပရိယာ ပန္နဓမ္မတို့သည် စုတိ ပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းဖြင့် ထင်ကုန်သနည်းဟု။ကား။ ထိုအကြောင်းကိုပြခြင်း၌။သောဧဝံပဇာနာတိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။သော၊ထိုယောဂီသည်။ ဧဝံ၊ဤသို့ဆိုလတ္တံ့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ပဇာနာတိ၊အပြားအားဖြင့်သိ၏။အတီတေ၊အတိတ်ဖြစ်သောဘဝ၌။ကမ္မပစ္စယာ၊ ကံဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ကုန်သော။ ယေခန္ဓာ၊အကြင်ခန္ဓာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။တေ၊ထိုအတိတ်ဖြစ်သောဘဝ၌ကံဟူသောအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ကုန်သောခန္ဓာတို့သည်။တတ္ထေဝ၊ ထိုအတိတ်ဘဝ၌သာလျှင်။နိရုဒ္ဓါ၊ချုပ်ကုန်ပြီ။ ပန၊တနည်းသော်ကား။ အတီတကမ္မပစ္စယာ၊ အတိတ်ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣမသ္မိံဘဝေ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ အညေ၊ အတိတ်ဘဝခန္ဓာမှတပါးကုန်သောခန္ဓာတို့သည်။လိုက်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ကုန်၏။အတိ

တဘာဝတော၊မှ။ဆွမ်ဘာဝံ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝသို့။ အာဂတော၊ လာသော။
ကေ ဓမ္မာပိ၊ တရသော တရား သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဆွမသို့ ဝိ
ဘဝေ၊ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌လည်း။ ကမ္မပစ္စယေန၊ ကံဟူသောအကြောင်း
ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ကုန်သော။ခန္ဓာ၊တို့သည်။ နိရုဇ္ဈိဿန္တိ၊အမြဲမတည်
မရှည်မကြာချုပ်ကုန်သတ္တံ့။ ပုနဗ္ဘဝေ၊တဘာန်ဘဝသစ်၌။ အညေ၊ကုန်
သော၊ ခန္ဓာ၊တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ၊ ကမ္မပစ္စယကြောင့် ဖြစ်ကြကုန်
လတ္တံ့။ ဆွမမှာဘာဝါ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှ။ပုနဗ္ဘဝံ၊ တဖန်ဘဝသစ်ကို။ ကေ
ဓမ္မာပိ၊ မှုလည်း။ နဂမိဿတိ၊ မသွားလတ္တံ့။ ။(သော ဝေံပဖာ
နာတိ ဘစ၍သောထိုပါဌ်ဖြင့်။ခန္ဓာဟူသောဓမ္မတို့၏။ထိုထိုဖြစ်ရာ၌သာ
ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ဘဝတပါးသို့ပြောင်းခြင်းမည်သည်။တရံတဆစ်မျှမ
ရှိဟူသော အနက်ကို ပြတော်မူ၏။ ။ယခု အခါ၌ကား ဆရာ၏ သ
ရဇ္ဈာယ်ခြင်း။ဆေးသွား၏ မန္တရားရေကိုဆောင်ခြင်း။မျက်နှာ၌ တန်း
ဆာဆင်သောအစီအရင်သိမ်းလျှံဥပမာတို့ဖြင့်။ခန္ဓာဟူသောတရားတို့
၏။ထိုသို့ဘဝတပါးသို့ပြောင်းရွေ့ခြင်း မရှိခြင်းသည်ကိုပင်။ထင်ရှားပြ
တော်မူလိုရကား။အပိစခေါစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။အပိစခေါ၊ စင်
စစ်သော်ကား။အာစရိယမုခတော၊ ဆရာ၏ခံတွင်းမှ။သဇ္ဈာယောသ
ရဇ္ဈာယ်သံသည်၊ အန္တေဝါသိကဿ၊ တပည့်၏။မုခံ။ ခံတွင်းသို့။ နပ
ဝိသတိ၊ မဝင်။ တပ္ပစ္စယာ၊ ထိုဆရာ၏ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းဟူသော အ
ကြောင်းကြောင့်။ တဿ၊ ထိုတပည့်၏။မုခေ။ ခံတွင်း၌။သဇ္ဈာယော၊
ခြင်းသည်။ နစနပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်။ ပဝတ္တတိဧဝ၊ဖြစ်
သည်သာတည်း။ ဒူတေန၊သူနာစေခိုင်းအပ်သောတမန်သည်၊ မန္တာ
ဒကံ၊ဆေးသွား၏မန္တရားရေကို။ဝါ။ရေမန်းကို။ပိတံ၊သောက်အပ်၏။တံ၊
ထိုတမန် သောက်အပ်သော ဆေးသွား၏မန္တရားရေသည်။ ယောဂိ
နော၊အနာရှိသောသူ၏။ဥဒရံ၊ဝမ်းသို့။ နပဝိသတိ၊မဝင်။တပ္ပစ္စယာ၊ထို
ဆေးသွား၏ မန္တရားရေကို တမန် သောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်း
ကြောင့်။တဿ၊ထိုသူနာ၏။ ရောဂေါ၊ရောဂါသည်။ နစနဝူပသမ္မတိ၊
မငြိမ်းသည်လည်းမဟုတ်။ ဝူပသမ္မတိဧဝ၊ ငြိမ်းသည်သာတည်း။ မုခေ
မျက်နှာ၌။မဏ္ဍနဝိဓာနံ၊ဆင်ရင်ပြုပြင်အပ်သောတန်းဆာသည်။အာဒါ
သတလာဒိသု၊ကြေးမုံပြင်စသည်တို့၌။ရခနိမတ္တံ၊ထင်သောမျက်နှာရိပ်
သို့၊ နဂစ္ဆတိ၊မသွား။ တပ္ပစ္စယာ၊ထိုမျက်နှာ၌ ဆင်ရင်ပြုပြင်အပ်သော

တန်းဆာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုကြေးမုံပြင် အစရှိ
သည်တို့၌။မဏ္ဍနပိဓာနံ၊ပြုပြင်ဆင်ရင်အပ်သောတန်းဆာသည်။ နစန
ပညာယတိ၊ မထင်သည်လည်းမဟုတ်။ ပညာယတိဧဝ၊သာတည်း။ ဧ
ကိဿာဝဋ္ဋိယာ၊ တခုသောဆီမီးစာမှ။ ဒီပသိခါ၊ဆီမီးလျှံသည်။ အညံ
ဝဋ္ဋိံ၊တပါးသောဆီမီးစာသို့။နသင်္ကမတိ၊မပြောင်း။ တပ္ပစ္စယာ၊ထိုမူလ
ဆီမီးစာ၌ တည်သောမီးလျှံဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို
တပါးသောဆီမီးစာ၌။ဒီပသိခါ၊သည်။ နစနိဗ္ဗတ္တတိ၊မဖြစ်သည်ကားမ
ဟုတ်။ နိဗ္ဗတ္တတိဧဝယထာ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင် ဖြစ်၏သို့။ ဧဝမေဝ၊တူ။
အတီတဘာဝတော၊ အတိတ်ဘဝဟောင်းမှ။ ရူပံဘဝံ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ
သစ်သို့။ကာဝိဓမွော၊တစုံတခုခန္ဓာဟူသောတရားသည်။ နသင်္ကမတိ၊
မပြောင်း။ ရူပတောဝါ၊ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှမူလည်း။ ပုနဘ္ဘဝံ၊ တဘန်ဘဝ
သစ်ကို။ကောစိဓမ္မော၊သည်။ နသင်္ကမတိ၊မပြောင်းမသွား။ အတီတဘ
ဝေ၊ဘဝဟောင်း၌။ ခန္ဓာယတနဓာတုပစ္စယာ၊ ခန္ဓာအာယတနဓာတ်
ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ရူပေ၊ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ခန္ဓာယတနဓာတု
ယော၊တို့သည်။ နစနိဗ္ဗတ္တတိ၊ မဖြစ်သည်ကားမဟုတ်။ နိဗ္ဗတ္တတိဧဝ၊
သာတည်း။ရူပဝါ၊၌မူလည်း။နိဗ္ဗတ္တာ၊ကုန်သော။ထည့်။ ခန္ဓာယတနဓာ
တုပစ္စယာ၊ ခန္ဓာယတနဓာတ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ပုနဘ္ဘဝေ၊
တဘန်ဘဝသစ်၌။ခန္ဓာယတနဓာတုယော၊တို့သည်။ နစနိဗ္ဗတ္တန္တိ၊မ
ဖြစ်ကုန်သည်ကားမဟုတ်။ နိဗ္ဗတ္တန္တိဧဝ၊ ကုန်သည်သာတည်း။ ရူပတိ၊
သို့။ပဇာနာတိ၊သိ၏။ ။မနောဓာတုအနန္တရံ၊ ကြိယာမနောဓာတ်၏
အခြားမဲ့၌။ လဒ္ဓမာနံ၊ရအပ်သော။ထည့်။စက္ခုဝိညာဏံ၊သည်။ နစေဝ
အာဂတံ၊ ကြိယာမနောဓာတ်မှလာသည်လည်းမဟုတ်။ကသ္မာ၊ကား။
ကြိယာမနောဓာတုယံ၊၌။ စက္ခုဝိညာဏသ၊ လာစရာဖြစ်သောစက္ခု
ဝိညာဉ်၏။အဘာဝတော။မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ဟိတ်ခတ်။ ။အနန္တရံ၊
ထိုကြိယာမနောဓာတ်၏အခြားမဲ့၌။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိလာဘေန၊ ပစ္စည်း
၏ ညီညွတ်ခြင်းကိုရသဖြင့်။ ထည့်။ နာပိနနိဗ္ဗတ္တံ၊ မဖြစ်သည်လည်းမ
ဟုတ်။ နိဗ္ဗတ္တ မေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိယထေဝ၊ ဖြစ်၏သို့
လျှင်။ ။တထေဝ၊တူလျှင်။ ပဋိသန္ဓိမှိ၊၌။ ဝိတ္တသန္တတိ၊စိတ်၏အစဉ်
သည်။ဝတ္တတော၊ဖြစ်၏။ ။(ဗုတိစိတ်မှမလာသော်လည်း။ပဋိသန္ဓေစိတ်
သည်။ထိုစုတိစိတ်မှအခြားမဲ့၌မဖြစ်သည်ကားမဟုတ် ။ပစ္စယသာမဂ္ဂီ၏

အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သည်သာလျှင်ဟူလို၊ ။ဤနှသဒ္ဒါဖြင့်လည်းတစုံတခုမျှ
လားခြင်းမရှိသည်ကို ထင်စွာပြသတည်း။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ဟော
တုဖလအဖြစ်ဖြင့် စပ်သည်ဖြစ်၍ ချုတတ်သော၊ ဝါ၊ ကျယ်ပွါးတတ်
သောဓမ္မတို့၏ဖြစ်ခြင်းသည်ပင်လျှင်သန္တတိမည်သောကြောင့်တည်း။
ထိုကြောင့်၊ပုရိမံဘိဇ္ဇတိစိတ္တံစသည်ကိုဆိုတကား)။ ။ပုရိမံ၊ရှေးဖြစ်
သော၊ စိတ္တံ၊စုတိစိတ်သည်၊ဘိဇ္ဇတိ၊ပျက်၏၊ တတော၊ထိုသို့စုတိစိတ်
မှ၊ အနန္တရံ၊အခြားမဲ့၌လျှင်၊ထည့်၊ ပစ္ဆိမံ၊နောက်ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ
စိတ်သည်၊ ဇာယတိ၊ဖြစ်၏။ ။(ဇာယတိကား၊ကာမတောဇာယတိ
သောကောသို့ကဲ့ဆန်းဒီဃတည်း)။ ။တေသံ၊ထိုစုတိစိတ်ပဋိသန္ဓေ
တို့၏၊အန္တရိကာ၊ ခြားဆီးခြင်းကိုပြုတတ်သောတစုံတခုသော တရား
သည်၊ နတ္ထိ၊မရှိ။ ။(ဝိစ်တေသံနဝိဇ္ဇတိကား၊ ထို၏သာလျှင် ဝေဝုစ်
တည်း)။ ။တေသံ၊ထိုစုတိစိတ်ပဋိသန္ဓေစိတ်တို့၏၊ဝီစိ၊အကြားသည်၊
နဝိဇ္ဇတိ၊မရှိ။ဣတော၊ ဤစုတိစိတ်မှ၊ကိဉ္စိ၊တစုံတခုသောတရားသည်၊
နစဂစ္ဆတိ၊သွားသည်လည်းမဟုတ်။ ။(တံဟိသမ္ပယုတ္တဓမ္မတတ္တောဝ
နိရုဇ္ဈတိ)။ ။ပဋိသန္ဓိစ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည်ကား။ အညမေဝ၊စုတိ
စိတ်မှတပါးဖြစ်၍သာလျှင်တည်း။ဇာယတိ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ
ဖြစ်၏။ဣတိ၊သို့၊ပဇာနာတိ၊သိ၏။ ။(ဤပါဌ်ဖြင့်တဘန်လည်းပြောင်း
ရွေ့ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်ထင်စွာပြ၍လျက်သပ္ပဋိယေနာမရူပ
ဒဿနကိုနိဂုံးချုပ်တော်မူ၏။ ။တေသံအန္တရိကာဟူသောစကားကို
အဘယ့်ကြောင့် ဆိုအပ်သနည်း။ စုတိစိတ်မှ ဝေးသော အရပ်၌ရှင်း။
ကာလတပါး၌ရှင်း။ပဋိသန္ဓေစိတ်ဖြစ်ကောင်းသည်ဖြစ်၍အခြားအဆီး
ရှိကောင်းသည်မဟုတ်လောဟူ။ကား၊ ။ယတ္ထဟိစုတိစိတ္တတော ဒူရေပိ
ကာလန္တရေပိဥပ္ပဇ္ဇမာနံပဋိသန္ဓိစိတ္တံ အနန္တရမေဝဇာယတိတိဝုစ္စတိ၊
တသ္မာဟုမိန့်သော်၊ငါကား၊ ။ကာမသုဂတိ၌စုတေ၍အလွန်ဝေးစွာ၊
နေဝသညာနာသညာယတနဘဝဂ် အထက်သို့တက်၍ဖြစ်သော်ရင်း။
အညသတ် ဘုံ၌ဖြစ်၍ ကမ္ဘာငါးရာကာလ ကြာအောင် ရုပ်သက်သက်
သာ အကြားရှိသော်ရင်း။ စုတိ၏အနန္တရ၌သာလျှင်၊ပဋိသန္ဓေစိတ်ဖြစ်
သည်ဟုဆိုသင့်သည်ဟူလိုသော်။ ။အဘယ့်ကြောင့်နည်းအနန္တရ
သမနန္တရပစ္စည်းတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း)။

၂၂၆။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ ဧတိပဋိသန္ဓိဝသေန၊ဧတိပ
ဋိသန္ဓေ၏အစွမ်းဖြင့်။ဝိဒိတသဗ္ဗဓမ္မဿ၊ သိအပ်ပြီးသောအလုံးစုံသော
တေဘူမကတရားရှိသောယောဂီ၏။ သဗ္ဗာကာရေန၊ခပ်သိမ်းသောအ
ခြင်းအရာအားဖြင့်။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟာဉာဏံ၊ ပစ္စည်းကို
သိမ်းဆည်းသောဉာဏ်သည်။ထာမဂတံ၊သန်မြန်သောအားအစွမ်းသို့
ရောက်သည်။ ဟောတိ၊၏။ကသ္မာ၊ကား။ အနေကာ ကာရဝေါကာရ
ပစ္စယပရိဂ္ဂဟာဝိဓိနော၊များစွာသောအခြင်းအရာဖြင့်ပြွမ်းသောပစ္စည်း
ကိုသိမ်းဆည်းသောအစီအရင်၏။ အနုဋ္ဌိတတ္တာ၊ဆန့်ကျင်ဘက်တရား
တို့ကြောင့်။ မလှုပ်မကြွ ခိုင်ခံ့စွာ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
ဟိတ်။ ။(ဝိဒိတသဗ္ဗဓမ္မဿဟူသောစကားကိုအဘယ့်ကြောင့်ဆိုရ
သနည်း။ထိုယောဂီသည်၊လောကုတ္တရာဓမ္မကိုရ၍ပင်ဆိုလေသလော။
ကြောင့်။ ။နာမရူပဂဟာဏေနတဿစပစ္စယဓမ္မဂဟာဏေနအဂဟိ
တဿတေဘူမကဓမ္မဿအဿဝတောဝိဒိတသဗ္ဗဓမ္မဿာတိဝုတ္တံ။ န
စေတ္ထလောကုတ္တရဓမ္မာအဓိဂတာ၊မိန့်သော်။ဋီကာ)။ ။သောဠသဝိဓ
ကင်္ခါ၊တဆယ့်ခြောက်ပါးအပြားရှိသောယုံမှားခြင်းသည်။သုဋ္ဌု၊တရုံ၊
လွန်မင်းစွာ။ပဟီယတိ။ပျောက်ကင်း၏။တိယဒ္ဓဂတဓမ္မပ္ပဝတ္တိယာ၊ သုံး
ပါးသောအဓွန့်၌တည်သောနာမရူပဓမ္မတို့၏ဖြစ်ခြင်း၌။ ဝိဂတသမ္မော
ဟတ္တာ၊ ကင်းသော တွေဝေခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့် တည်း။
ဟိတ်။ ။ကေဝလဥ္စ၊သက်သက်သော်ကား။သာဝေ၊ထိုတဆယ့်ခြော
ပါးအပြားရှိသောယုံမှားခြင်းသည်သာလျှင်။ ပဟီယတိ၊ကင်းသည်။န၊
မဟုတ်သေး။ သတ္တရိကင်္ခတိတိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာ။ သတ္တရိကင်္ခတိ၊ ဤ
သို့စသောနည်းဖြင့်ဖြစ်သော။ အဋ္ဌဝိဓာ၊သော။ ကင်္ခါပိ၊ ယုံမှားခြင်း
သည်လည်း။ ပဟီယတိယေဝ၊ ပျောက်ကင်းသည်သာတည်း။ ဒွါသဋ္ဌိ
ဒိဋ္ဌိဂတာနိ၊ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသောမိစ္ဆာအယူတို့သည်လည်း။ဝိက္ခမ္ဘန္တိ
ဧဝ၊ကွာကုန်သည်သာတည်း။ဧဝံ၊သို့။ နာနာနယေဟိ၊အထူးထူးသော
နည်းတို့ဖြင့်။ နာမရူပ ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟာဏေန၊ နာမ်ရုပ်၏ အကြောင်း
ကို သိမ်းဆည်းခြင်းဖြင့်။ တိသုအဒ္ဓါသု၊ တို့၌။ ကင်္ခံ၊ ကို။ ဝိတရိတွာ
ဝိက္ခမ္ဘိတွာ၊ခွါ၍။ဋ္ဌိတံ၊သော။ဉာဏံ၊ကို။ကင်္ခါဝိတရဏာဝိသုဒ္ဓီတိ၊ဟူ၍။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ။(နကေဝလဥ္စ၊အစရှိသောစကားကိုအဘယ့်ကြောင့်
ဆိုရသနည်းဟူမူ။ ။ယသ္မာဋ္ဌေဗုဒ္ဓါဓမ္မာသံဃောသိက္ခာတိစကင်္ခါယ

ဂေါစရဘူတာ လောကိယာဓမ္မာအဓိပ္ပေတာ၊ နဟိ လောကုတ္တရဓမ္မေ
အာရဗ္ဘကိလေသာ ပဝတ္တိတုံသက္ကောန္တိ၊ ပုဗ္ဗန္တောတိအတီတာခန္ဓာ
ယတန ဓာတုယော၊ အပရန္တောတိ အနာဂတာ၊ ပုဗ္ဗန္တာ ပရန္တော
တိတဒုဘယံ၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နံဝါ တဒုဘယာဘာဂယုတ္တတ္တာ။ ဧဝံဣဒ္ဓါဒိဂ္ဂ
ဟဏေန ပဋိစ္စ သမုပ္ပန္န ဓမ္မဂ္ဂဟဏေနစ ဂဟိတော အဋ္ဌမော ကင်္ခါဝိ
သယော နာမရူပမတ္တံ၊ ဣဒပ္ပစ္စယတာ ဂဟဏေန ပန တဿ ပစ္စယော
ဂဟိတော၊ တသ္မာသောဠသ ဝတ္ထုကာယ ကင်္ခါယ ပဟာနာယ အဋ္ဌ
ဝတ္ထုကာကင်္ခါအပ္ပတိဋ္ဌာဝဟောတိတိအာဟနဝကဝလဋ္ဌ။ပ။ပဟီယ
တိတိဒိဋ္ဌေကဋ္ဌတ္တာဝိစိကိစ္ဆာယယထာဒိဋ္ဌိသရန္တဓမ္မာနာဝိစိကိစ္ဆာယ
သဒ္ဓိံယေဝသမုစ္ဆိဇ္ဇတိ။ဧဝံဝိစိကိစ္ဆာဝိက္ခမ္ဘိယမာနာ။ဒိဋ္ဌိယာသဒ္ဓိံယေ
ဝဝိက္ခမ္ဘိယတိတိအာဟဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတာနိဝိက္ခမ္ဘန္တိတိ။အတ္တာဘိနိဝေ
သူပနိဿယာဟိအဟောသိံနုခေါ အဟန္တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာ သောဠ
သဝတ္ထုကာကင်္ခါ၊သာဝေဝပုဗ္ဗန္တာဒိဝတ္ထုကာဘာဝေနဝုတ္တာ။အတ္တာ
ဘိနိဝေသ ဝတ္ထုကာနိစဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိဒွါသဋ္ဌိ ဝတ္ထုကာစ ကင်္ခါ
တဒေကဋ္ဌာတိ၊ ဋီကာ၊   ။ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ဤရှစ်ပါးအပြားရှိ
သောယုံမှားခြင်း၌၊ ဗုဒ္ဓေတိစ၊ဘုရားဟူ၍။ ၎င်း။ ဓမ္မေတိစ၊၎င်း။ သံ
ဃေတိစ၊၎င်း၊ သိက္ခာယတိစ၊၎င်း။ ကင်္ခါယ၊ယုံမှားခြင်း၏။ ဂေါစရဘူ
တာ၊အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ လောကိယာ၊ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့ကို။
အဓိပ္ပေတာ၊ကုန်၏။ဟိ၊သစ္စံ၊၏။ လောကုတ္တရဓမ္မေ၊တို့ကို၊အာရဗ္ဘ၊၍။
ကိလေသာ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တိတုံ၊ ငှါ။ နသက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်။
ပုဗ္ဗန္တောတိ၊ဟူ၍။ အတီတာ၊ကုန်သော၊ ခန္ဓာယတနဓာတုယော၊ တို့
ကို၊အဓိပ္ပေတာ၊ကုန်၏၊ အပရန္တောတိ၊ဟူ၍၊ အနာဂတာ၊ကုန်သော။
ခန္ဓာယတန ဓာတုယော၊တို့ကို၊ အဓိပ္ပေတာ၊ကုန်၏။ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တော
တိ၊ဟူ၍၊ တဒုဘယံ၊ထိုနှစ်ပါးသောအတိတ်အဘို့၊ အနာဂတ်အဘို့ဖြစ်
သောခန္ဓာယတနဓာတ်ကို၊အဓိပ္ပေတံ၊အပ်၏၊ဝါ၊ကား၊တဒုဘယာဘာ
ဂယုတ္တတ္တာ၊ ထိုနှစ်ပါးသောအဘို့နှင့်ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဒ္ဓါ
ပစ္စုပ္ပန္နံ၊အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ကို၊ အဓိပ္ပေတံ၊အပ်၏၊ဧဝံ၊သို့၊ ဣဒ္ဓါဒိဂ္ဂဟဏေန၊
ဣဒ္ဓအစရှိသည်ကိုယူသဖြင့်၊ဂဟိတော၊ယူအပ်သော၊ကင်္ခါဝိသယော
စ၊ယုံမှားခြင်း၏အာရုံသည်၎င်း၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မဂ္ဂဟဏေန၊ ပဋိစ္စသ
မုပ္ပန္နဓမ္မကိုယူသဖြင့်၊ဂဟိတော၊ယူအပ်သော၊ အဋ္ဌမော၊ရှစ်ခုမြောက်

သော။ ကင်္ခါဝိသယောစ၊ယုံမှားခြင်း၏အာရုံသည်ရင်း။ နာမရူပမတ္တံ၊
နာမ်ရုပ်မျှသည်။ဟောတိ၊၏။ပန၊ပါး။ ဣဓပစ္စယတာဂဟဏေန။ဣဓပစ္စ
ယတာကိုယူသဖြင့်။တဿ၊ထိုနာမ်ရုပ်၏။ ပစ္စယော၊အကြောင်းကို။ဂ
ဟိတော၊အပ်၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။သောဠသဝတ္ထုကာယ၊တဆဲ့ခြောက်
ပါးသောဝတ္ထုရှိသော။ကင်္ခါယ၊ ယုံမှားခြင်းသည်။ ပဟီနာယ၊ ကင်း
သည်ရှိသော်။အဋ္ဌဝတ္ထုကာ၊ရှစ်ပါးသောဝတ္ထုရှိသော။ ကင်္ခါ၊သည်။
အပ္ပတိဋ္ဌာဝ၊ တည်ရာမရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။နကေဝလဉ္စ။လ။ ပဟီယတီတိဟူ၍။အာဟ၊ပြီ။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊
၏။ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌတ္တာ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့်ပဟာနေကဋ္ဌအားဖြင့် တဦးသောပုဂ္ဂိုလ်၌
တည်သည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိ၊သည်။ သမုစ္ဆိန္နမာနာ၊ အကြွင်းမဲ့
ပြတ်သည်ရှိသော်၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊နှင့်။ သဒ္ဓိံယေဝ၊ တကွသာလျှင်။သ
မုစ္ဆိန္နတိယထာ၊အကြွင်းမဲ့ပြတ်၏သို့။ဧဝံ၊တူ။ဝိစိကိစ္ဆာ၊ကို။ဝိက္ခမ္ဘိယ
မာနာ၊ခွါအပ်သည်ရှိသော်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့်။ သဒ္ဓိံယေဝ၊ သာလျှင်။
ဝိက္ခမ္ဘိယတိ၊ ခွါအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ
ဝိက္ခမ္ဘေန္တိ၊ဟူ၍။အာဟ၊ပြီ။ဟိသစ္စံ၊၏။ အတ္တာဘိနိဝေသူပနိဿယာ၊
အတ္တဟူ၍မှားသောအားဖြင့်နှလုံးသွင်းခြင်းလျှင်မှီရာရှိသော။ အဟော
သိံနုခေါ အဟန္တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာ၊ ဤသို့အစရှိသော နည်းဖြင့် ဖြစ်
သော။သောဠသဝတ္ထုကာ၊တဆဲ့ခြောက်ပါးသောအာရုံဝတ္ထုရှိသော။
ကင်္ခါ၊ယုံမှားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ သာဝ၊ထိုတ
ဆဲ့ခြောက်ပါးသော ဝတ္ထုရှိသော ယုံမှားခြင်းကိုသာလျှင်။ ပုဗ္ဗန္တာဒိ
ဝတ္ထုကာဘာဝေန။ ပုဗ္ဗန္တအစရှိသောအာရုံဝတ္ထုရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။
ဝုတ္တာ၊ကုန်၏။ စ၊ပါး။ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတာနိ၊ ခြောက်ဆဲ့နှစ်ပါးသောမိစ္ဆာ
အယူတို့သည်။အတ္တာဘိနိဝေသဝတ္ထုကာနိ၊အတ္တဟူ၍မှားသောအား
ဖြင့်နှလုံးသွင်းခြင်းလျှင်အကြောင်းဝတ္ထုရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။
စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဗုဒ္ဓါဒိဝတ္ထုကာ၊ဘုရားအစရှိသည်လျှင်အာရုံဝတ္ထုရှိ
သော။ ကင်္ခါ၊ရှစ်ပါးသောယုံမှားခြင်းသည်။ တဒေကဋ္ဌာ၊ထိုခြောက်
ဆဲ့နှစ်ပါးသောမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် ပဟာနေကဋ္ဌအားဖြင့် တဦးသောပုဂ္ဂိုလ်၌
တည်သည်။ဟောတိ၊၏။ ဣတိ၊ဤသို့မှတ်အပ်၏။ရင်းအနက်။ ။ဗုဒ္ဓေ
ကင်္ခတိ၊ဓမ္မေကင်္ခတိ၊သံဃေကင်္ခတိ၊သိက္ခာယကင်္ခတိ။ ပုဗ္ဗန္တေကင်္ခတိ။
အပရန္တေကင်္ခတိ။ပုဗ္ဗန္တာပရန္တေကင်္ခတိ။ဣဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေ

သုဓမ္မေသု ကင်္ခတိ၊ ရှစ်ပါးသော ယုံမှားခြင်း။ ဣဒပ္ပစ္စယတာကား အ ကြောင်း။ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသုကား အကျိုး။ နှစ်ပါးကိုပေါင်း၍ရှစ်ခုမြောက် သောယုံမှားခြင်း၏ဝတ္ထုပြုသတည်း။ ။ဣဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေ သုဓမ္မေသု၊ ဤသင်္ခါရစသည်တို့၏ အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရား အဝိဇ္ဇာစသောအကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သောသင်္ခါရစသောအကျိုး တရားတို့၌။ ကင်္ခတိ၊ ယုံမှား၏။ ပေး။ ။ဣမေသံပစ္စယာ၊ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ဣဒပ္ပစ္စယာဧဝဣဒပ္ပစ္စယတာ)။ ။ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏန္တိပိ။ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ ဟူသောအမည်သည်ရင်း။ ယထာဘူတဉာဏန္တိပိ၊ ယထာဘူတဉာ ဏံဟူသောအမည်သည်ရင်း။သမ္မာဒဿနန္တိပိ၊သမ္မာဒဿနံဟူသော အမည်သည်ရင်း။ဧတဿေဝ၊ထိုကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ၏သာလျှင်။ဝေ ဝစနံ၊ဝေဝုစ်တည်း။ ။(ဓရိယန္တိအတ္တနောပစ္စယေဟိဓမ္မာ။ ။ယေ ပစ္စယုပ္ပန္နာ၊ အကြင်ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကို။ အတ္တနော၊၏။ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်း တရား တို့သည်။ ဓရိယန္တိ၊ ဆောင်အပ် ကုန်၏။ ဓာတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။တေပစ္စယုပ္ပန္နာ၊တို့သည်။ဓမ္မာ၊မည်ကုန်၏။အကျိုးတရားရသ တည်း။ တိဋ္ဌတိ ဌာနေ တဒါယတ္တဝုတ္တိတာယ ဖလန္တိဋ္ဌိတိ။ ဌာနေ၊ ဤအ ကြောင်းတရား၌။တဒါယတ္တဝုတ္တိတာယ၊ ထိုအကြောင်းနှင့် စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။တိဋ္ဌတိ၊ တည် တတ်၏။ဣတိတသ္မာ၊ထိုသို့တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဌိတိ၊မည်၏။အ ကျိုး၏တည်ရာအကြောင်းရ၏။ အကြောင်းနှင့်စပ်၍ဖြစ်သည်ကိုပင်အ ကြောင်း၌တည်သည်ဟူ၍ဆိုသည်။ ။ဓမ္မာနံဌိတိဓမ္မဋ္ဌိတိအကြောင်း တရားရင်းရ၏။ တနည်း။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါစသည်တို့၌ကဲ့သို့။ ဓမ္မကား။ ကာရဏဟောတည်း။ ဌိတိကား။သဘာဝဝါစကတည်း။ ။ဓမ္မဿ ဌိတိသဘာဝေါဓမ္မဋ္ဌိတိ။ ဓမ္မမှတပါး အသီးအခြားသဘောမည်သည် မရှိခဲ့ရကား။ အကြောင်းဖြစ်သော ပစ္စယဓမ္မတို့၏ ကျေးဇူး ပြုတတ် သည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော သတ္တိသဘောသည် ဓမ္မဋ္ဌိတိမည်သ တည်း။ ။ဓမ္မဋ္ဌိတိယံဉာဏံ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။ ဓမ္မဋ္ဌိတိယံ၊ အကျိုးတ ရားတို့၏တည်ရာအကြောင်းတရား၌။ ရှေးဝိကပ်အလို။ ဓမ္မဋ္ဌိတိယံ၊ အ ကြောင်းတရား၏ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်တည်းဟူသောသတ္တိ သဘော၌။ နောက်ဝိကပ်အလို။ပဝတ္တံ၊သော။ ဉာဏံ၊သည်။ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာ ဏံ၊မည်၏။ ။သင်္ခါရာနံယံယံဘူတံယထာဘူတံ။ သင်္ခါရာနံ၊တို့၏။

ယံယံ၊အကြင်အကြင်သို့သော။ ဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောသဘောတည်း။ ယထာဘူတံ၊ အကြင်အကြင်သို့သော ဟုတ်မှန်သော သဘော။ ။ သင်္ခါရတို့၏မဖောက်မပြန်ဟုတ်မှန်သောအနိစ္စတာစသောသဘော ရ၏။ ။ယထာဘူတေဉာဏံယထာဘူတဉာဏံ။ယထာဘူတေ၊သင်္ခါ ရတို့၏အကြင်အကြင် မဖောက်မပြန် ဟုတ်သော အနိစ္စတာစသော သဘော၌။ပဝတ္တံ၊သော။ဉာဏံ၊သည်။ယထာဘူတဉာဏံ၊မည်၏။ ။ သမ္မာပဿတီတိသမ္မာဒဿနံ။ သမ္မာ၊မဖောက်မပြန်။ ပဿတိ၊မြင် တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ သမ္မာဒဿနံ၊မည်၏။ ။ယထာဝုတ္တ မတ္တံ့ပါဠိယာ သံဝဏ္ဏနာဝုတ္တံ့ ဟောတဉ္စ္စ်အာဒိမာဟ)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ။ပ။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏန္တိ၊ဟူသော။ ဝေါဝစနံ၊ကို။ဘဂဝ တာ၊သည်။ ဝုတ္တံ၊၏။ အဝိဇ္ဇာ၊သည်။ ပစ္စယော၊ဟေတုသဟဇာတစ သောသတ္တိဖြင့်။ သင်္ခါရတို့အား ယထာရဟကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ထိုသို့ အဝိဇ္ဇာကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်သာလျှင်။သင်္ခါရာ၊တို့သည်။ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ၊အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပိ၊သည်လည်း။ ဧသာဝါဒိဝသေန၊အာသဝေါစသည်တို့၏အ စွမ်းဖြင့်။ ပစ္စယ သမုပ္ပန္နာ၊ ပစ္စည်းကြောင့် ဖြစ်သည်သာတည်း။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ထည့်။ဥဘောပိ၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရနှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန် သော။ ဧတေဓမ္မာ၊တို့သည်။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ၊ ပစ္စည်းကြောင့်ဖြစ်ကုန် သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော၊အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်း၌။ ပဝတ္တာ၊သော။ပညာ၊ သည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊မည် ၏။ ။အနိစ္စတော၊အနိစ္စအားဖြင့်။ အနိစ္စတောအနိစ္စဏ္ဏတိ၊ အနိစ္စဟူ ၍။မနသိကရောန္တော၊နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတမေဓမ္မေ၊အ ဘယ်တရားတို့ကို။ ယထာဘူတံ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သောသ ဘောအလျောက်။ဝါ၊အကြင်အကြင်မဖောက် မပြန်ဟုတ်မှန်သောသ ဘောအားဖြင့်။ (ဤနောက်ပိုကပ်၌။ အဇ္ဈယိဘောသမာသ်ဖြစ်၍။တတိ ယာနာကိုအံရေးသည်)။ ။ဇာနာတိ၊သိသနည်း။ပဿတိ၊မြင်သနည်း။ ကထံ၊အဘယ်သို့သောအကြောင်းကြောင့်။သမ္မာဒဿနံ၊မဖောက်မ ပြန်အဟုတ်အမှန်မြင်တတ်သည်မည်သည်။ဟောတိ၊နည်း။ ကထံ၊အ သို့။တဒန္ဝယေန၊ထိုသို့မြင်အပ်ပြီးသည်ကိုအစဉ်မှီးသဖြင့်။သဗ္ဗေသင်္ခါ

ရာ၊ခပ်သိမ်းကုန်သောသင်္ခါရတို့သည်။အနိစ္စတော အားဖြင့်။ဝါ၊အနိစ္စ
တော အနိစ္စဓာတ်၊ဟူ၍။သုဒ္ဓိဗြာ၊ကောင်းစွာမြင်အပ်ကုန်သည်။ဝါ၊လုံ့မ
စောက်မြင်အပ်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်သနည်း။ ကထ္ထ၊အဘယ်တရား
၌။ကင်္ခါ၊သည်။ ပဟိယတိ၊ပျောက်ကင်းသနည်း။ ဒုက္ခတော၊အားဖြင့်။
အနတ္တတော၊အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တဿ၊သည်။ ကတမေ၊အဘယ်
တရားတို့ကို။ ယထာဘူတံ၊မဘောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သောသဘောအ
လျောက်။ ဝါ၊အကြွင်အကြွင် မဘောက်မပြန်ဟုတ်မှန်သော သဘော
အားဖြင့်။ဇာနာတိ၊နည်း။ပဿတိ၊နည်း။ကထ္ထ၊၌။ကင်္ခါ၊သည်။ပဟိယ
တိ၊နည်း။ ဉာတိအယံ၊သည်ကား။ပုစ္ဆာ၊တည်း။ ။(ဤသို့အမေးပုစ္ဆာ
ဖြစ်လတ်သော် သင်္ခါရတရားဟူသောနိမိတ်ကိုဤ၌နိမိတ်ဟူ၍လိုအပ်
သတည်း။ကသိုဏ်းနိမိတ်စသည်ကိုကားမလိုအပ်သတည်း။ သရုပ်အား
ဖြင့်မူကား ငါးပါးသောခန္ဓာတို့သည် သင်္ခါရနိမိတ်မည်သတည်း။အ
ဘယ့်ကြောင့်နည်း။ အပေါင်းအခဲဟု မှတ်သော ဃနသညာဖြစ်ခြင်း၏
အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။နိမိတ်မည်သတည်း။တနည်း။လုံးလုံးလျောင်း
လျောင်းတရားအထည်ကိုယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ဉာဏ်အားထင်ခြင်း
ကြောင့်။နိမိတ်မည်သတည်း။အကြောင်ကြောင့်ကား။အနိစ္စ၏အဖြစ်မည်
သည်သင်္ခါရတရားတို့၏မဘောက်မပြန်မှန်သောအခြင်းအရာမည်သ
တည်း။အဘယ်ကြောင့်နည်း။ထိုသင်္ခါရတရားတို့၌မြဲသောနိစ္စအဖြစ်
၏အမြွက်မျှ၏လည်းမရှိခြင်းကြောင့် မဘောက်မပြန်မှန်သောအခြင်း
အရာမည်သတည်း။ ထိုကြောင့်ရကားအနိစ္စအားဖြင့်ရှုသောယောဂီ
သည်မဘောက်မပြန်ဟုတ်မှန်သောသဘောအလျောက်။ ဝါ၊အကြွင်
အကြွင်မဘောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သောသဘောဖြင့် သင်္ခါရတို့ကို သိ
သည်မည်သတည်း။ထိုယထာဘူတသိတတ်သောဉာဏ်သည်လည်း။
မဘောက်မပြန်ဟုတ်မှန်သောသဘောကို ယူတတ်မှတ်တတ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊သမ္မာဒဿနမဘောက်မပြန်အမှန်မြင်တတ်သည်မည်
သတည်း။ ထိုယထာဘူတသမ္မာဒဿနပြည့်စုံသောယောဂီသည်လည်း။
ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၌ကဲ့သို့၊အတိတ်အနာဂတ်တရားတို့၌လည်း။နည်းကို
ဆောင်သည်ဖြစ်၍ ထိုအတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့သည် လုံ့မ
စောက်ထက်ဝန်းကျင်အားဖြင့်သိအပ်ကုန်သည်ဖြစ်သတည်း။အနိစ္စ၏
အဖြစ်မည်သည်လည်း။ ဖြစ်ခြင်းရှိသောတရား၏အခြင်းအရာဘည်း။

ဖြစ်ခြင်းမည်သည်လည်း။ပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်သာထည်း။ ထိုကြောင့် အနိစ္စအဖြစ်သည်ပြီးသည်ရှိသော်။ဝါ၊ထင်ရှားသည်ရှိသော်။ သင်္ခါရ တို့၏သပစ္စယအဖြစ်ကို ပြီးစေသည်ဖြစ်၍ ယထာဝုတ္တသင်္ခါရကိုပယ် ခြင်း၌ါကောင်းစွာဖြစ်သတည်း။ ဤသို့သောအနက်ကိုပြလိုသည်ဖြစ် ၍။ အနိစ္စတောမနသိကရောန္တော၁နိမိတ္တံယထာဘူတံဇာနာတိပဿတိ တေနဝုစ္စတိသမ္မာဒဿနံ။ ဇေ၀ံတဒန္ဝယေနသဗ္ဗေသင်္ခါရာအနိစ္စတော သုဒိဋ္ဌာဟောန္တိတိဇွေကင်္ခါပဟိယတိတိမိန္နံသော်)။ ။အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။မနသိကရောန္တော၊ သည်။ နိမိတ္တံ၊သင်္ခါရနိမိတ်ကို။ ဝါ၊ဃာန သညာဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့် နိမိတ္တမည်သောသင်္ခါရ ပဉ္စက္ခန္ဓာကို။ ဝါ၊ လုံးလုံးလျောင်းလျောင်း တရားအကိုယ်အထည် ရှိ သည််၏အဖြစ်ဖြင့်ဉာဏ်အားထင်ခြင်းကြောင့်နိမိတ္တမည်သောပဉ္စက္ခန္ဓာ ကို။ယထာဘူတံ၊ အလျောက်။ဝါ၊အားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊၏။ ပဿတိ၊၏။ တေန၊ထိုသို့ယထာဘူတမြင်ခြင်းကြောင့်။ သမ္မာဒဿနံ၊မဘောက်မ ပြန်အမှန်မြင်တတ်သောတရားဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ဇေ၀ံ၊သို့။တဒန္ဝယေန၊ထို သို့ပစ္စက္ခအားဖြင့် သိအပ်သည်ကို အစဉ်မှီးသဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊တို့သည်။အနိစ္စတော၊အားဖြင့်။ သုဒိဋ္ဌာ၊ လှံမစောက်မြင်အပ် ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဇွေ့ယထာဒိဋ္ဌေသုစမ္မေသု၊ ဤယခင်မြင် အပ်ပြီးသောတရားတို့၌။ကင်္ခါ၊သည်။ပဟိယတိ၊ ပျောက်ကင်း၏။ဒုက္ခ တော၊အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ သည်။ ပဝတ္တံ၊ ကိလေသအဘိ သင်္ခါရတို့ကြောင့် အဆင့်ဆင့်ဖြစ်သောဥပါဒိဏ္ဏခန္ဓာကို။ ယထာဘူ တံ၊အလျောက်။ ဝါ၊အားဖြင့်။ဇာနာတိ၊၏။ပဿတိ။၏။ ။(ပဝတ္တန္တိ ဥပါဒိဏ္ဏခန္ဓပဝတ္တံ။ တံဟိကိလေသာဘိ သင်္ခါရေဟိ ပဝတ္တိ တတ္တာ သာတိ သယံဒုက္ခဘာဝေနဥပဋ္ဌာတိ၊ဋီကာ)။ ။အနတ္တတော၊အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ သည်။ နိမိတ္တဉ္စ၊ သင်္ခါရနိမိတ်ကိုရင်း။ ဝါ၊ဃာဏ သညာဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိမိတ္တမည်သောသင်္ခါ ရပဉ္စက္ခန္ဓာကိုရင်း။ဝါ၊လုံးလုံးလျောင်းလျောင်းတရားအကိုယ်အထည် ရှိသည််၏ အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ထင်ခြင်းကြောင့် နိမိတ္တ မည်သော ပဉ္စက္ခန္ဓာကိုရင်း။ ပဝတ္တဉ္စ၊ကိလေသအဘိသင်္ခါရတို့ကြောင့် အဆင့် ဆင့်ဖြစ်သောဥပါဒိဏ္ဏခန္ဓာကိုရင်း။ယထာဘူတံ၊အလျောက်။ဝါ၊အား ဖြင့်။ ဇာနာတိ၊၏။ ပဿတိ၊၏။ တေန၊ ထိုသို့ယထာဘူတ မြင်ခြင်း

ကြောင့်။ သမ္မာဒသနံ၊မဘောက်မပြန်အမှန်မြင်တတ်သောတရားဟူ
၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ဧဝံ၊သို့။ တဒင်္ဂဃေန၊ထိုသို့ပစ္စက္ခ ဇားဖြင့်သိအပ်သည့်ကို
အစဉ်မှီးသဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊သဘောတရားတို့သည်။ အ
နတ္တ တော၊အားဖြင့်။ သုဒိဋ္ဌာ၊လှံမစောက်မြင်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ဧတ္တာသတာဒိဋ္ဌေသုဓမ္မေသု၊ ဤယခင်မြင်အပ်ပြီးသော တရား
တို့၌။ကာင်္ခါ၊သည်။ပဟိယ ဘိ၊ပျောက်ကင်း၏။ယဥ္စယထာဘူတဉာဏံ၊
အကြင်ယထာဘူတဉာဏ်သည်ငင်း။ ယဥ္စသမ္မာဒဿနံ၊အကြင်သမ္မာ
ဒဿနဉာဏ်သည်ငင်း။သာစကင်္ခါဝိတရဏာ၊အကြင်ကင်္ခါဝိတရဏာ
ဉာဏ်သည်ငင်း။အတ္ထိ၊၏။ ဧတမေဝမ္မာ၊ဤသုံးပါးသောဉာဏ်ပညာတရား
တို့သည်။နာနာတ္တာ၊ ထူးသောအနက်ရှိကုန်သလော။ ဝါ၊ အနက်အား
ဖြင့် ထူးပြားကြကုန်သလော။ နာနာဗျဉ္ဇနာ၊ ထူးသော သဒ္ဒါရှိကုန်သ
လော။ဝါ၊ သဒ္ဒါအားဖြင့်ထူးပြားကြကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ထိုသို့မဟုတ်
မူကား။ ဧကတ္ထာ၊ တူသောအနက်ရှိကုန်သလော။ ဝါ၊အနက်အားဖြင့်
တူကြကုန်သလော။ ဗျဉ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဒါမျှသည်သာလျှင်။ နာနံ၊ထူးခြား
ကွဲပြားသလော။ ဇာတိအယံ၊ ကား။ပုစ္ဆာ၊တည်း။ ။(နိမိတ္တံဟူ၍ငင်း၊
ပဝတ္တံဟူ၍ငင်း၊ဆိုအပ်သောအဖြတ္တဗဟိဒ္ဓသင်္ခါရနဟူ၍မှတ်အပ်သော
အလုံးစုံသော အကြောင်းနှင့်တကွသော နာမ်ရုပ်၌ မဘောက် မပြန်
အမှန်အတည့် အမတ်အားဖြင့် ဖြစ်သော၊ တရုသောပညာကိုပင်လျှင်၊
ပရိယာယ် အလှယ် အလှယ် အားဖြင့်၊ ယထာ ဘူတ ဉာဏ်ဟူ၍ငင်း။
သမ္မာဒဿနဉာဏ်ဟူ၍ငင်း။သမ္မာဒဿနဟူ၍ငင်း။ထိုသပ္ပစ္စယနာမရူ
ပဓမ္မ၌ယုံမှားကင်္ခါကိုခွါသဖြင့်။ကင်္ခါဝိတရဏာဟူ၍ငင်းဆိုအပ်၏။ ပ
မာသေ်ကား။ရှကြော့ပါဒပေါတရှဟု။ဘရသောသစ်ပင်ကိုလောက၌
တွင်သော၊ပရိယာယ်အလှယ်အလှယ်အားဖြင့်ဆိုအပ်သကဲ့သို့ဟူသော
အနက်ကို ပြလို ရကား။ ယဥ္စယထာဘူ တဉာဏံ စသည်ကို မိန့်သ
တည်း)။ ။ယဥ္စယထာဘူတဉာဏံ၊ အကြင်ယထာဘူတဉာဏ်သည်
ငင်း။ ယဥ္စသမ္မာဒဿနံ၊ အကြင် သမ္မာဒဿနဉာဏ်သည်ငင်း။ ယာစ
ကင်္ခါဝိတရဏာ၊ အကြင်ကင်္ခါဝိတရဏာဉာဏ်သည်ငင်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။
ဧတမေဝမ္မာ၊ ဤသုံးပါးသောဉာဏ် ပညာတရားတို့သည်။ ဧကတ္ထာ၊တူ
သောအနက်ရှိကုန်၏။ဝါ၊အနက်အားဖြင့်တူကုန်၏။ဗျဉ္ဇနမေဝ၊သဒ္ဒါမျှ
သည် သာလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။ ဇာတိ အယံကား။ ပရိဟာရော၊ အဖြေ

တည်း။ ။(ယထာဘူတဉာဏ်မည်သည် အကျိုးအာနိသင် ကြီးလှသည့်ဟုအကျိုးကိုပြ၍ ကာရကပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွှင်စေလိုရကား။ ဣမိနာပနစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊ အကျိုးကြီးမား သည့်ကို ဆိုအံ့။ ဣမိနာဉာဏေန၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသောယထာဘူတဉာဏ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ဝိပဿကော၊ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သော ယောဂီသည်။ဗုဒ္ဓသာသနေ၊သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားသာသနာတော်၌။ လဒ္ဓဿာသော၊ရအပ်သောသက်သာရာရှိသည်။လဒ္ဓပတိဋ္ဌော။ရအပ်သောတည်ရာရှိသည်။ နိယတဂတိကော၊ မြဲသောသုဂတိ ရှိသည်ဖြစ်၍။ စူဠသောတာပန္နောနာမ၊ စူဠသောတာပန်မည်သည်။ဝါ၊ သောတာပန်ငယ်မည် သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ။(ရချဆတ် ဆတ်အားဖြင့်။ ဘုရားသာသနာတော်၌ အဘယ်ကို အဿာသဟူ၍ဆို အပ်သနည်း။ ထိုယထာ ဘူတဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော ယောဂီသည်။ လက်ငင်းမှချ အဿာသပတိဋ္ဌာကိုပင်ရတော့သလော။ ဤသို့စသည်ဖြင့်စိစစ်စေကြောရာသောကြောင့်။ ။ပရမတ္ထတောသာသနေဿာသောနာမ အရိယဖလံ။ပတိဋ္ဌာနာမအရိယမဂ္ဂေါ။ အယံပနအနဓိဂတမဂ္ဂဖလောပိတာနဓိဂမုပါယပဋိပတ္တိယံဌိတတ္တာလဒ္ဓဿာသောဝိယလဒ္ဓပတိဋ္ဌောဝိယစ ဟောတီတိ ဝုတ္တံလဒ္ဓဿာသော လဒ္ဓပတိဋ္ဌောတိ။ အပရိဟိနကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိကောဝိပဿနကောလောကိယာဟိသီလသမာဓိပညာသမ္ပဒါဟိသမန္နာဂတတ္တာဥတ္တရိအပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တောသုဂတိပရာယနောစဟောတီတိ ဝုတ္တံနိယတဂတိကောတိ။ တတောဧဝစူဠသောတာပန္နောနာမဟောတိ။ သောတာပန္နောဟိခီဏာပါယဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတောတိ။ အထဝါလဒ္ဓဿာသောဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ သမဓိဂမေန။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒေနဟိ ခန္ဓာဒိကေသဘာဝသရသတော သလ္လက္ခေတွာသာသနေဓမ္မပ္ပသံဟိတပါရဗ္ဗပဋိလာဘေနလဒ္ဓဿာသောဟောတိ။လဒ္ဓပတိဋ္ဌောကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ သမဓိဂမေန။ သပ္ပစ္စယ နာမရူပဒဿနေနဟိ ပရိမဒ္ဒိတံဒိဋ္ဌိကဏ္ဍကောဝိနိဒ္ဓုတအဟေတု ဝိသမဟေတုဝါဒေါယထာသကံပစ္စယေဟေဝဓမ္မပဝတ္တံဇာနေတွာ သာသနေပတိဋ္ဌာသဒ္ဓေါလဒ္ဓပတိဋ္ဌောနာမဟောတိ။နာမရူပဝဝတ္ထာနေနဒုက္ခသစ္စံဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏေန သမုဒယသစ္စံတဿဝအပရဘာဂေန အနိစ္စတောမနသိကာရာဒိဝိဓိနာ မဂ္ဂသစ္စဥ္စ အဘိညာယပဝတ္တိယာ ဒုက္ခာဘာဝံဒိသွာ

အပ္ပဝတ္တေနိရောဓေ ဉာဏံသေနေ၀နိဗ္ဗုတ္တာ သယတာယ လောကိယေ
နေ၀ဥာဏေန ၀တုန္နံ အရိယ သစ္စာနံ အဓိဂ တတ္တာ အပါ ယေသု
အဘဗ္ဗုပ္ပတ္တိကောသောတာပန္နဘူမိယံ အဗ္ဗုပ္ပတ္တိကောစဟောတီတိ
ဝုတ္တံနိယတဂတိကောတိ။ တေနာဟစုလ္လသောတာပန္နောသနာမဟော
တီတိမိန္နသော်။ ဋီကာ။ ။ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ ဝါ၊ရချ
ဆတ်ဆတ် အားဖြင့်။ သာသနေ၊ သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရား သံသနာ
တော်၌။အဿာသောနာမ၊သက်သာရာမည်သည်။အရိယဖလံ၊အရိယ
ဖိုလ်တည်း။ပတိဋ္ဌာနာမ၊တည်ရာမည်သည်။အရိယမဂ္ဂေါ၊မဂ်တည်း။
ဝါ၊အရိယမဂ္ဂေါ၊သည်။ပတိဋ္ဌာနာမ၊တည်ရာမည်၏။ ။အရိယဖိုလ်
သည်အဿာသမည်သည် အရိယမဂ်သည် ပတိဋ္ဌာမည်သည်ဖြစ်ခဲ့
သော်။ဤယောဂီသည် အရိယမဂ်အရိယဖိုလ်ကို မရသေးဘဲလျက်။
လဒ္ဓဿာသောလဒ္ဓပတိဋ္ဌောဟူသည့်လျှင်လွန်စွတကား။ ကြောင့်။အ
ယံပနစသည်ကိုမိန့်သော်။ ။ပန၊ဆိုသော်လည်း။ အယံ၊ဤယထာဘူ
တဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံသောဝိပဿကကာရကယောဂီသည်။အနဓိဂတ
မဂ္ဂဖလောပိ၊မရအပ်သေးသောမဂ်ဖိုလ်ရှိသော်လည်း။ဝါ၊မဂ်ဖိုလ်ကို
မရသေးသော်လည်း။တဒဓိဂရုပါယပဋိပတ္တိယံ၊ ထိုမဂ်ကိုရခြင်း၏အ
ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်၌။ဌိတတ္တာ၊ ကြပ်ကြပ် တည်းတည်းလျှော့
လျည်းမဟုတ် အပတ်တကုတ်အားထုတ်သဖြင့် တည်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။လဒ္ဓဿာသောဝိယ၊ ရအပ်သောအရိယဖိုလ်ဟူသောသက်
သာရာရှိ၏သို့ရင်း။လဒ္ဓပတိဋ္ဌောဝိယစ၊ရအပ်သောမဂ်ဟူသောတည်
ရာရှိ၏သို့ရင်း။ဟောတိ၊၏။ဇာတိတဿ၊ကြောင့်။လဒ္ဓဿာသောလဒ္ဓပ
တိဋ္ဌောတိ၊ရအပ်သောသက်သာရာရှိသည်ရအပ်သောတည်ရာရှိသည်
ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။ အပရိဟီနကာ်ါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိယော၊ မယုတ်သော
ကာ်ါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိဉာဏ်ရှိသော။ဝိပဿကော။ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း
ကိုအားထုတ်သောယောဂီသည်။ လောကိယာဟိ၊ကုန်သော။ သီလ
သမာဓိပညာသမ္ပဒါဟိ၊သီလသမ္ပဒါသမာဓိသမ္ပဒါပညာသမ္ပဒါတို့နှင့်။
သမန္နာဂတတ္တာ၊ကြောင့်။ဥတ္တရိ၊လောကီ၏ အထက်ဖြစ်သောမဂ်ကြီး
ဖိုလ်ကြီးကို။အပ္ပဋိပဇ္ဇန္တော၊ထိုးထွင်း၍မသိသော်လည်း။ ဝိကျေ၊သုဂ
တိပရာယနော၀၊သုဂတိလျှင်လည်းလျောင်းရာရှိသည်သာလျှင်။ဟော
တိ၊၏။ ဝ၊ကား။ဝေတ္တ။ဇာတိတဿ၊ကြောင့်။နိယတဂတိကောတိ၊ဟူ

၍။ဝုတ္တံ၊ဧ။ တနည်း။နိယတဂတိကောတိစ၊ ကောဟူ၍လည်း။ စကို
အဇ္ဈာနုပယုဂ်ဟူ၍ဤမှာယှဉ်။ ။တတောဝ၊ထိုသို့မြဲသောဂတိရှိသည်
၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဧလ္လသောတာ ပန္နော နာမ၊ သောတာပန်
ထွေးမည်သည်။ဟောတိ၊ဧ။ဟိသစ္စံ၊ဧ။ ဝါ၊ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။သော
တာပန္နော။သည်။ ဝိဏာပါယဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတေဘ၊ကုန်ပြီးသောအပါယ်
ဒုဂ္ဂတိသို့ကျခြင်းရှိသည်။ဟောတိ၊ဧ။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ဧလ္လသော
တာပန္နောနာမ၊သည်။ ဟောတိ၊ဧ။ အထဝါ၊ကား။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိသမဓိဂ
မေန၊ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိကိုရခြင်းဖြင့်။ လဒ္ဓဿာသော။ ရအပ်သော ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ
ဟူသောသက်သာရာရှိသည်။ ဝါ၊ရအပ်သောဓမ္မုပြသံဟိတပါမုဇ္ဇဟူ
သောသက်သာရာရှိသည်။ ဟိသစ္စံ၊ဧ။ ဝါ၊ ဟိတံပါကဗုံကရောမိ၊အံ့။
နာမရူပပရိစ္ဆေဒေန၊နာမ်ရုပ်ကိုပိုင်းခြားခြင်းဖြင့်။ သဘာဝသရတော၊
မိမိ၏သဘောလက္ခဏာမိမိ၏ကိစ္စအားဖြင့်။ သလ္လက္ခတွာ၊ ကောင်း
စွာမှတ်၍။သာသနေ၊၌။ ဓမ္မုပြသံဟိတပါမုဇ္ဇ ပဋိလာဘေန၊တရားနှင့်
စပ်သောဝမ်းမြောက်သောပါမုဇ္ဇကိုရခြင်းဖြင့်။လဒ္ဓဿာသော။ရအပ်
သောဓမ္မုပြသံဟိတပါမုဇ္ဇဟူသောသက်သာရာရှိသည်။ ဟောတိ၊ဧ။
ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိသမဓိဂမေန၊ ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိကို ရခြင်း
ဖြင့်။လဒ္ဓပတိဋ္ဌော၊ ရအပ်သောအစလသဒ္ဓါဟူသော တည်ရာရှိသည်။
ဟိသစ္စံ။ ဧ။ ဟိတံပါကဗုံကရောမိ၊အံ့။ သပ္ပစ္စယနာမရူပ ဒဿနေန၊
ပစ္စည်းနှင့်တကွနာမ်ရုပ်ကိုရှုခြင်းဖြင့်။ပရိမဒ္ဒိတဒိဋ္ဌိကဏ္ဍကော၊နှိပ်နင်း
နယ်ချေအပ်ပြီးသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူသော ဆူးငြောင့်ရှိသည်။ ဝိနိဒ္ဓတအ
ဟေတုဝိသမဟေတုဝါဒေါ၊ နှုတ်ပစ်ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသောအဟေတု
ဝါဒ၊ဝိသမဟေတုဝါဒရှိသည်။ဟုတွာ၊၍။ယထာသကံပစ္စယေဟိ၊
အကြင်အကြင်မိမိဥစ္စာဖြစ်သော အကြောင်းတို့ကြောင့်သာလျှင်။ဓမ္မပ
ဝတ္တံ၊နာမ်ရုပ်တရားတို့၏ဆက်ကာဆက်ကာဖြစ်ခြင်းကို။ဝါ၊ဆက်ကာ
ဆက်ကာဖြစ်သောနာမ်ရုပ်တရားကို။ဇာနေတွာ၊သိ၍။သာသနေ၊၌။ပ
တိဋ္ဌိတသဒ္ဓေါ၊မလှုပ်မရှားအားသန်စွာတည်သောသဒ္ဓါတရားရှိသည်
ဖြစ်၍။ လဒ္ဓပတိဋ္ဌောနာမ၊အစလသဒ္ဓါဟူသောရအပ်သောတည်ရာရှိ
သည်မည်သည်။ဟောတိ၊ဧ။နာမရူပဝဝတ္ထာနေန။နာမ်ရုပ်ကိုပိုင်းခြား
မှတ်သားခြင်းဖြင့်။ဒုက္ခသစ္စံ၊ဒုက္ခသစ္စာကို။ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏေန၊ဖြင့်။သမု
ဒယသစ္စံ၊ကို။တဿေဝ၊ထိုဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်၏သာလျှင်။အပရဘာဂေန၊

နောက်အဘို့၌။ နလွန်သည်ထင်သည်။တနည်း။အပရဘာဂေ၊နောက်အဘို့ဖြစ်သော။ အနိစ္စတော၊အားဖြင့်။ မနသိကာရာဒိဝိဓိနာ၊နှလုံးသွင်းခြင်းစသောအစီအရင်ဖြင့်။မဂ္ဂသစ္စဉ္စ၊ကိုလည်း။အဘိညာယ၊ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ပဝတ္တိယာ၊နာမ်ရုပ်တို့၏အဆက်ဆက်ဖြစ်ခြင်း၏။ဝါ၊အဆက်ဆက်ဖြစ်သောဝဋ်တရား၏။ဒုက္ခဘာဝံ ကို။ဒိသွာ၊၍။ အပဝတ္တေ၊အဆက်ဆက် ဖြစ်ခြင်း ကင်းရာဖြစ်သော။ ဝါ။ဝဋ်တရားကင်းရာဖြစ်သော။နိရောဓေ၊နိရောဓသစ္စာ၌။ ဧကံသေနေဝ၊ စင်စစ် အားဖြင့်သာလျှင်။နိန္နဘာဝသယတာယ၊ ညွှတ်သောသမာဆန္ဒအဇ္ဈာသယရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။လောကိယေနေဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ဖြင့်။စတုန္နံ၊ကုန်သော။အရိယသစ္စာနံ၊ တို့၏။ အဓိဂတတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အပါယေသု၊ အပါယ်တို့၌။ အဘဗ္ဗုပ္ပတ္တိကော၊ မထိုက်သောဖြစ်ခြင်းရှိသည်ရှင်း။ ဝါ၊ဖြစ်ခြင်းကိုမထိုက်သည်ရှင်း။သောတာပန္နဘူမိယံ၊သောတာပန်ဘုံ၌။ ဘဗ္ဗုပ္ပတ္တိကောစ ထိုက်သောဖြစ်ခြင်းရှိသည်ရှင်း။ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုထိုက်သည်ရှင်း။ ဟောတိ၊၏။ ဇုတိတသွာ၊ကြောင့်။နိယတဂတိကောတိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။တေန၊ ထိုသို့မြဲသောဂတိရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စူဠသောတာပန္နောနာမ ဟောတီတိ၊ဟူ၍။အာစရိယော၊သည်။ အဟ၊မိန့်လတ်သတည်း။ရှင်းအနက်)။ ။တသ္မာ၊ထိုသို့ ယထာဘူတဉာဏ်၏။ မဟာနိသံသ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ဘိက္ခု၊သံသရာဘေးကိုရှုသောယောဂီသည်။ကင်္ခါဝိတရဏတ္ထိကော၊ကင်္ခါဝိတရဏဉာဏ်ကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ဝါ၊ညဉ့်၌ရင်းနေ့၌ရင်း။သတော၊ သမာသတိနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ နာမရူပဿ၊၏။ပစ္စယေ၊အကြောင်းတို့ကို။သဗ္ဗသော၊သဗ္ဗကာရေန၊ ဖြစ်စေတတ်သောအကြောင်းစသည်ကို သိမ်းဆည်းသောအားဖြင့် အလုံးစုံသောအပြားဖြင့်။ပရိဂ္ဂဏှေယျ ပညာဖြင့်သိမ်းဆည်းဆင်ခြင်ရာ၏။ဇုတိ၊၌ရှေ့အပြီးဘည်း။ ။ဇုတိ သာဝဇနပါမောဇ္ဇတ္တာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂပညာဘာဝနာဓိကာရေ ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသော နာမ ဧကူနဝီသတိမော ပရိစ္ဆေဒေါ။ ။

၂၃၇။ ပန၊ပါ။အယံ၊ဤဥပက္ကိလေသမှလွတ်သောခရီးမှန်သွားသောဝိပဿနာပညာသည်။မဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်၏ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်တည်း။

ဝါ၊အရိယမဂ်၏ရှေးအဘို့၌ဖြစ်သောခရီးမှန်လမ်းရိုးတည်း။ အဃံ၊ ဤ
ဩဘာသစသည် အပြားရှိသောဆယ်ပါးသော အပြားရှိသောဥပက္ကိ
လေသသည်။နမဂ္ဂေါ၊အရိယမဂ်၏ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်မဟုတ်။ဝါ၊အရိယမဂ်
၏ရှေးအဘို့၌ဖြစ်သောခရီးမှန်လမ်းရိုးမဟုတ်၊ကောက်တကျစ်လွဲချော်
သောခရီးတည်း။ဣတိဇံ၊သို့။ မဂ္ဂဥ္စ၊အရိယမဂ်၏ရှေးအဘို့ဖြစ်သောခ
ရီးမှန်လမ်းရိုးကိုငင်း။အမဂ္ဂဥ္စ၊ ခရီးမှန်လမ်းရိုးမဟုတ်ကော်တကျစ်လွဲ
ချော်သောခရီးကိုငင်း။ယာထာဝတော၊မဘောက်မပြန်သောအားဖြင့်။
ထည့်။ ဥ ပတွာဝဝတ္တုပေတွာ၊ နားလည်ပိုင်းခြားကောင်းစွာ မှတ်သား
၍။ဋိတံ၊သော။ဥာဏံ၊ဥာဏ်သည်။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဥာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနာမ၊ဤ
ကားမှန်သောခရီး။ ဤကားမမှန်သောခရီးဟုသိတတ်မြင်တတ်သည့်
ဖြစ်၍။ ဝိပဿနာ၊အညစ်အကြေးမှသုတ်သင်တတ်သောဥာဏ်မည်၏။
တံထို၊မဂ္ဂါမဂ္ဂဥာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိကို။ သမ္ပာဒေတုကာမေန၊ပြည့်စုံစေ
လိုသောယောဂီသည်။ကလာပသမ္မသနသင်္ခါတာယ၊အတိတ်စသည်
တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်များသော အပြားအားဖြင့်ကွဲပြားကုန်သောတရား
တို့ကိုအပေါင်း အစည်းအားဖြင့်ရုံးချည်းစုရုံး၍သုံးသပ်သောဥာဏ်ဟု
ဆိုအပ်သော။နယဝိပဿနာယ။ ယံကိဉ္စိရူပံအတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံစ
သောနည်းဖြင့်။နာမ်ရုပ်တရားတို့ကိုအထူးထူးအပြားပြားရှုတတ်သော
ပညာ၌။တာဝကမေန၊အစဉ်သဖြင့်။ယောဂေါ၊အားထုတ်ခြင်းကို။ က
ရဏီယော၊ပြုသင့်၏။ ။(အဘယ့်အထူးရှိသောကြောင့်ကလာပသမ္မ
သနသင်္ခါဘာယနယဝိပဿနာယဟူသနည်းဟူမူ။ ။အတီတာဒိဝသေ
နအနေကဘေဒဘိန္နေဝမ္မေကလာပတောသံခိပိတွာသမ္မသနံကလာပ
သမ္မသနံ။အယံကိရဓမ္မုဒ္ဒိပဝါသိနံအဘိလာပေါ။ ယံကိဉ္စိရူပန္တိအာဒိ
နာနယေနဟိခမ္မာနံဝိပဿနာ။အယံကိရတမ္ဗပဏ္ဏိဒိပဝါသိနံအဘိလာ
ပေါ။ တေနေဝါဟကလာပသမ္မသန သင်္ခါတာယနယဝိပဿနာယာ
တိ။ဋီကာ။ ။အတီဘာဒိဝသေန၊အတိတ်စသည်ဘို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။
အနေကဘေဒဘိန္နေ၊ဘပါးမကများသောအားဖြင့်ကွဲပြားကုန်သော။
ဓမ္မေ၊နာမ်ရုပ်ဘရားတို့ကို။ဝါ၊တေဘူမ္မကဘရားတို့ကို။ကလါပတော၊
အပေါင်းအစည်းအားဖြင့်။သခိပိတွာ၊ပေါင်းချည်းရုံးစု၍။သမ္မသနံ၊သုံး
သပ်ခြင်းသည်။ဝါ၊သုံးသပ်သောဥာဏ်သည်။ကလာပသမ္မသနံ၊၏။ အ
ယံ၊ဤကလာပသမ္မသနဟူသောဝေါဟာရသည်။ဓမ္မုဒ္ဒိပဝါသိနံ၊ဓမ္မု

ဒိပ်ကျွန်းသားဖြစ်ကုန်သောအရှင်မြတ်တို့၏။အဘိလာပေါကိရ၊အခေါ်
အဝေါ်ဝေါဟာရဖြစ်သတတ်။ ဟိ၊အထူးကိုဆိုအံ့။ ယံကိဉ္စိရူပတ္တိအာဒိ
နာ၊ဤသို့အစရှိသော၊နယေန၊ဖြင့်။ဓမ္မာနံ၊နာမ်ရုပ်တရားတို့ကို။ ဝိပဿ
နာ၊အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့်ရှုခြင်းသည်၊ဝါ၊ရှုသောဉာဏ်သည်။
နယဝိပဿနာ၊ မည်၏။ အယံ၊ ဤနယဝိပဿနာဟူသော ဝေါဟာရ
သည်။ တမ္ဗပဏ္ဏိဒီပဝါသီနံ၊သိန်းဃိုကျွန်းသားအရှင်မြတ်တို့၏။ အဘိ
လာပေါကိရ၊အခေါ်အဝေါ်ဝေါဟာရဖြစ်သတတ်။တေနေဝ၊ထိုသို့က
လာပသမ္မုသနဟူသောဝေါဟာရ၏ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသားတို့၏ ဝေါဟာ
ရဖြစ်သည်၏အဖြစ်၊နယဝိပဿနာဟူသောဝေါဟာရ၏သိန်းဃိုကျွန်း
သားတို့ဝေါဟာရဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ကလာပသမ္မသ
နသင်္ခါတာယနယဝိပဿနာယာတိ၊ဟူ၍။အာဟ၊မိန့်ပြီ။ရင်းနက်။ ။
တာဝ သဒ္ဒါကားကမအနက်ရှိသည်။ထိုတာဝဖြင့်သုံးသပ်သောအခြင်း
အရာပကာရတို့၏များသောအပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကိုပြသတည်း။ထို
စကားဆိုသင့်၏သုံးသပ်သောအခြင်းအရာများသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
ထိုသုံးသပ်သောအခြင်းအရာအများအပြားတို့တွင် လက်ဦးမွန်အစ နယ
ဝိပဿနာ၌ ရှေးဦးစွာအားထုတ်ခြင်း ပယောဂကို နယဝိပဿနာယ
တာဝယောဂေါကရဏီယောဟူ၍ နှသာသနာ ဆုံးအမပြုသတည်း)။ ။
ကသ္မာ၊ကြောင့်။နယဝိပဿနာယ၊၌။အာဒိတော၊လက်ဦးမွန်၌။ယော
ဂေါ၊ကို။ ကာတဗ္ဗော ပြုသနည်း။ ။(ကသ္မာကား စောဒကစကား
တည်း။ထိုစောဒကစကား၏အဓိပ္ပါယ်သော်ကား။မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿ
နဝိသုဒ္ဓိကိုပြည့်စုံစေအပ်သည် အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ထိုသို့ဖြစ်လျက်။ ထို
ရင်းဖြစ်သော မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိကိုမပြုရ။ နယဝိပဿနာ၌
လက်မွန်ရှေးများအားထုတ်ခြင်းကိုပြုအပ်၏ဟု၊ဆရာဆိုအပ်သတည်း
ဟုဆို။ ။ပရိယာယ်ဆရာသည်ဤနယဝိပဿနာသည်။ထိုမဂ္ဂါမဂ္ဂဉာ
ဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိကို ရခြင်း၏အကြောင်းဥပါယဖြစ်၍လက်မွန်အစ အား
ထုတ်ခြင်းကို ပြုရသည်ဟုပြဆိုရကား အာရဒ္ဓဝိပဿကဿစသည်
ကိုမိန့်သော်)။ ။အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ၊ အားထုတ်အပ်သောဝိပဿ
နာရှိသောယောဂီအား။ဩဘာသာဒိသမ္ဘဝေ၊ဩဘာသစသည်တို့၏
ဖြစ်ခြင်းသည်၊ သတိ၊ရှိလတ်သော်။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏသမ္ဘဝတော၊ မဂ္ဂါ
မဂ္ဂဉာဏ်၏ဖြစ်သင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊အကျယ်ကိုဆို

အံ့။ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ၊ အား။ ဩဘာသာဒီသု၊ ဩဘာသစသည်တို့
သည်။ သမ္ဘူတေသု၊ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏံ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂ
ဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏)။ ။ထိုပဋိယာယ်ဆရာစကားဖြင့်ဝိပဿနာ
သည်ရှိလတ်သော်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြစ်၏။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ရှိလတ်
သော် ဩဘာသစသောဝိပဿနာ၏။ ဥပက္ကိလေသ အညစ်အကြေး
ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့်မဂ္ဂအမဂ္ဂဟုဝဝတ္ထာနသည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့
နောက်မှဖြစ်သောကြောင့် ထိုမဂ္ဂါမဂ္ဂဝဝတ္ထာနကို လက်ဦးအစ အား
ထုတ်ခြင်း၏မဖြစ်သင့်ရကား ဝိပဿနာကို ရှေးဦးရှေးမျှားအားထုတ်
အပ်သတည်း။ ဤသို့သောအနက်ကို ပြလတ်သတည်း။ ။ဤဝိပဿ
နာကို ရှေးဦးရှေးမျှားအားထုတ်သည်ဖြစ်စေကာမူ လက်ဦးစွာနယဝိ
ပဿနာကိုသာ အဘယ့်ကြောင့် အားထုတ်အပ်သနည်းဟူ။ ကား။ ဝိ
ပဿနာယကလာပသမ္မသနံအာဒိကိုမိန့်သော်)။ ။စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။
ဝိပဿနာသ၊ ၏။ ဝါ၊ ၌။ ကလာပသမ္မသနံ၊ အပေါင်းအစည်းအားဖြင့်
သုံးသပ်ခြင်းသည်။ အာဒိ အစတည်း။ ။(ထိုစကားသင့်၏။ ထိုကလာ
ပသမ္မသနသည် အတိတ်စသောအပြားအားဖြင် ပြားကုန်သော တေ
ဘုမ္မကဓမ္မတို့ကို ရုံးစုပေါင်းချည်း၍ အကျဉ်းအားဖြင့်မှတ်သားသည်
၏အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အာဒိကမ္မိကပုဂ္ဂိုလ်အား ပြုလွယ်
သောသမ္မသနဖြစ်၍အာဒိဘူတလက်မှန်အစဖြစ်သတည်း)။ ။တသ္မာ၊
ထိုသို့ကလာပသမ္မသန၏လက်မှန်အစဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊
အာရဒ္ဓဝိပဿကဿအား။ ဩဘာသစသည်ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊ မဂ္ဂါ
မဂ္ဂဉာဏ်သည်ဖြစ်၏။ ဝိပဿနာ၏လည်း ကလာပသမ္မသနသည် အာ
ဒိဘူတဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတံကလာပသမ္မသနံ၊ ကို။ ကင်္ခါဝိ
တရဏာနန္တရံ ကင်္ခါဝိတရဏဉာဏ်၏အခြားမဲ့၌။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ပြအပ်၏။ ။
(အပိစစသောစကားသည်ကလာပသမ္မသန၏သာလျှင် ဝိပဿနာ၏
အာဒိဘာဝအစအဖြစ်၌ ပေါင်းစည်းသောအားဖြင့် အကြောင်းကို ပြ
သောစကားတည်း။ ထိုစကား၌ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဆိုးသည်တိုင်အောင်
တိရဏပရိညာတည်း။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သည်မပြီးမပြည့်စုံမီလျှင်မဂ္ဂါ
မဂ္ဂဝဝတ္ထာနသည်ဖြစ်သတည်း။ ထိုကြောင့်တိရဏပရိညာယဝတ္တမာ
နာယဟုပစ္စုပ္ပန်ဟောသဒ္ဒါကိုဆိုသတည်း)။ ။အပိစ၊ တနည်းလည်း။
ယသ္မာ ကြောင့်။ တိရဏပရိညာယ၊ တိရဏပရိညာ၌သည်။ ဝတ္တမာ

နဲယ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်လတ်သော်။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏံ၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ။
ဝ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။တိရဏပရိညာ၊ တိရဏပရိညာဉ်သည်။ဉာတပရိညာ
နန္တရာ၊ ဉာတပရိညာဉ်၏အခြားမဲ့၌။ ဟောတိ၊၏။ တသ္မာဒိ၊ ကြောင့်
လည်း။ တံမဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိံ၊ကို။သမ္ပာဒေတုကာမေန၊ပြည့်
စုံစေလိုသောယောဂီသည်။ကလာပသမ္မသနေ၊အပေါင်းအစည်းအား
ဖြင့်သုံးသပ်ခြင်း၌။တာဝ၊ရှေ့။ယောဂေါ၊ကို။ ကာတဗ္ဗော၊သင့်၏။ ။
(တံသမ္ပာဒေတုကာမေနစသည်ဖြင့် ဤဝိစာရကိုအဘယ့်ကြောင့်ပြုရ
သနည်းဟု၊ ကား။ယသ္မာကလာပသမ္မသနံနာမကေဝိသုဒ္ဓိယံပိနအန္တော
ဂဓံ။ ကေဝလစတံ အနာမ သိတ္တာဝ ဝိပဿနာစာရံ ဝဏ္ဏေန္တိ။ ဧဝံ
သန္တေပိတံသုတ္တန္တေသုဧကဒေသေန အနဝသေသတောစဒဿိတံ။
ပဋိသမ္ဘိဒါယံအာဒိကမ္မိကာနံမနသိကာရ သုကရတာယဝိပဿနာယ
အာဒိဘာဝေနဌပိတံ။ ဝိပဿန္တဿစဩဘာသာဒီသု ဥပ္ပန္နေသု မဂ္ဂါ
မဂ္ဂဉာဏသမ္ဘဝေါ။ တသ္မာတံသမ္ပာဒေတုကာမေနာတိ အာဒိအယံဝိ
စာရောကတောတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊မိန့်သတည်း။ဋီကာ။ ။ယသ္မာ၊ကြောင့်။က
လာပသမ္မသနံနာမ၊ ကလာပသမ္မသနမည်သည်။ ကေဝိသုဒ္ဓိယမ္ပိ။တခု
သောဝိသုဒ္ဓိ၌မျှလည်း။ နအန္တောဂဓံ၊အတွင်းဝင်သည်မဟုတ်။ကေဝ
လ၊အချို့သောဆရာတို့သည်လည်း။တံ၊ ထိုကလာပသမ္မသနဉာဏ်ကို။
အနာမသိတ္တာဝ၊ မသုံးသပ်မူ၍သာလျှင်။ ဝိပဿနာစာရံ၊ ဝိပဿနာအ
ကျင့်ကို။ ဝဏ္ဏေန္တိ၊ ဘွင့်ကုန်၏။ဧဝံ၊ ဤသို့ကလာပသမ္မသနမည်သည်
တခုသော ဝိသုဒ္ဓိ၌ လည်း အတွင်း မဝင်သည်။ သန္တေပိ၊ ဖြစ်သော်
လည်း။ တံ၊ထိုကလာပသမ္မသန ဉာဏ်ကို။ သုတ္တန္တေသု၊ သုတ္တန်တို့၌။
ဧကဒေသေန၊ တစိပ်အားဖြင့်ရင်း။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမ
ရှိသောအားဖြင့်ရင်း။ ဒဿိတံ၊အင်၏။ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊၌။ အာဒိကမ္မိကာ
နံ၊အာဒိကမ္မိကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ မနသိကာရ သုကရတာယ၊ နှလုံးသွင်း
ခြင်းငှါလွယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပဿနာယ၊၏။အာဒိဘာဝေန၊
အစ၏အဖြစ်ဖြင့်။ဌပိတံ၊ထားအပ်၏။ဝိပဿန္တဿစ၊ဝိပဿနာရှုသော
ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။ဩဘာသာဒီသု၊ဩဘာသစသည်တို့သည်။ဥပ္ပန္နေ
သု၊ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏသမ္ဘဝေါ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂ ဉာဏ်၏ဖြစ်
သင့်ခြင်းသည်။ဟောတိ၊၏။တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံသမ္ပာဒေတုကာမေ
နာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ အယံဝိစာရော၊ ဤသို့စိစစ်ခြင်းကို။

အာစရိယေန၊ သည်။ကတော၊၏။ဣတိ၊သို့။ ဒဠ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ဝင်းအနက်)။ ။
တတြ။ ထိုတိရဏပရိညာဥ်ဉာတပရိညာဥ်၏အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သည်၏အ
ဖြစ်၌။ဝါ၊တတြတာသုပရိညာသု၊ထိုပရိညာဥ်တို့၌။ ဇယံ၊ လတ္တံ့သည်
ကား။ဝိနိစ္ဆယော၊သရုပအားဖြင့်ဝင်း၊ကိစ္စအားဖြင့်ဝင်း၊ဘုံအားဖြင့်ဝင်း၊
ဆုံးဖြတ်ခြင်းတည်း။ ဟိ၊ချဲ့အံ့။ လောကိယပရိညာ၊ လောကီဖြစ်သော
ပရိညာဥ်တို့သည်။ဉာတပရိညာ၊ဝင်း။တိရဏပရိညာ၊ ဝင်း။ ပဟာနပ
ရိညာ၊ဝင်း။ဣတိ၊သို့။တိဿော၊တို့သည်။ဟောန္တိ၊၏။ ။(ရှေးဖြစ်သော
သုံးပါးနှစ်ပါး အပေါင်း၌ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တဖြစ်သောသုံးပါး အပြားရှိသော
လောကုတ္တရာပရိညာဥ်ကိုလည်း။ ကိစ္စအားဖြင့်ရအပ်ရကားလောကိ
ယပရိညာကိုဖော်ထုတ်ပြ၍ဆိုသတည်း)။ ။ယာ၊အကြင်သုံးပါးသောပရိ
တော်တို့ကို။သန္ဓာယ၊၍။အဘိညာပညာ။ပ။ဉာဏဋ္ဌံ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊ဟော
ညာဥ်မှုအပ်၏။အဘိညာပညာ။သဘာဝမွေ့တို့၏လက္ခဏာကိုကောင်း
စွာမှတ်သော အားဖြင့် ဥေယျတရားကို ရှေးရှု သိသောပညာကို။ ဉာ
တဋ္ဌေ၊အဘိညေယျတရားတို့ကိုသိခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။
ဉာဏံ၊ဉာဏ်ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊အပ်၏။ပရိညာပညာ၊အနိစ္စစသော်လက္ခဏာ
တို့ကိုပိုင်းခြား၍ သိသောပညာကို။ တိရဏဋ္ဌေ၊ စုံစမ်းတတ်သုံးသပ်
တတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဟူ၍၊ဝုတ္တံ၊
၏။ ပဟာနပညာ၊ပဟာတဗ္ဗမွေ့တို့ကို ပယ်တတ်စွန့်တတ်သောပညာ
ကို။ပရိစ္စာဂဋ္ဌေ၊ပဟာတဗ္ဗမွေ့တို့ကိုပယ်ခြင်းစွန့်ခြင်းဟူသောအနက်
သဘောကြောင့်။ဉာဏံ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။ ။(ဉာတဋ္ဌေန၊စသည်ဖြင့်။တ
တိယန္တပါဌ်ရှိ၏၊ ဋီကာ၌။ဉာတဋ္ဌေတိဉာတဘာဝနိမိတ္တံ၊ စသည်ဟူရ
ကား။ သတ္တမျန္တရှိသောပါဌ်သင့်၏)။ ။တတ္ထ၊ထိုသုံးပါးသောလော
ကီပရိညာဥ်တို့တွင်။ရူပံ၊သည်။ရုပ္ပနလက္ခဏံ၊ဖောက်ပြန်ခြင်းလက္ခဏာ
ရှိ၏။ဝေဒနာ၊သည်။ ဝေဒယိတလက္ခဏာ၊ အာရုံ၏အရသာကိုခံစား
ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ဣတိဧဝံ၊သို့ ။တေသံတေသံမွေ့ာနံ၊ ထိုထိုရုပ်ဝေဒ
နာသညာသင်္ခါရစသောတရားတို့၏ပစ္စတ္တလက္ခဏာသလ္လက္ခဏာဝသေ
န၊မိမိမိမိတို့၏လက္ခဏာကိုကောင်းစွာမှတ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ပ
ဝတ္တာ၊ သော။ပညာ၊သည်။ဉာတပရိညာနာမ၊မည်၏။ ။(ရုပ္ပနလက္ခ
ဏာသည်ရုပ်၏သာမညလက္ခဏာမဟုတ်လော။အဘယ့်ကြောင့်ပစ္စတ္တ
လက္ခဏာဟူသနည်းဟူမူ။ ဝေဒယိတာဒိလက္ခဏံ ဝိရုရတာယ ရုပ္ပန

လက္ခဏံပစ္စတ္တသလက္ခဏံဝုတ္တံ၊ဣတိ။ ။ဝေဒယိတစသောလက္ခဏာ
တို့နှင့်မတူ ကွဲပြားဆန့်ကျင်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
ရုပ္ပနလက္ခဏာကိုပစ္စတ္တလက္ခဏာဟုဆိုသတည်း)။ ။ပန၊ပါး။ရုပ်၊ရုပ်
သည်။အနိစ္စံ၊မမြဲ။ဝေဒနာ၊သည်။ အနိစ္စာ၊မမြဲ။ ဣတိအာဒိနာ၊သော။ န
ယေန၊ဖြင့်။တေသံသေဝဓမ္မာနံ။ထိုမိမိမိမိတို့၏အသီးသောလက္ခဏာ
ကိုကောင်းစွာမှတ်သောအားဖြင့်ယူအပ်ကုန်သောတေဘုမ္မကတရား
တို့၏သာလျှင်။ဝါ၊ရုပ်ဝေဒနာစသောဘရာသို့၏သာလျှင်။ဝါ။ တို့အား
သာလျှင်။သာမညလက္ခဏံ၊အလုံးစုံတို့အားဆက်ဆံသောအနိစ္စဒုက္ခအ
နတ္တလက္ခဏာကို။ အာရောပေတွာ၊တင်၍။ ပဝတ္တာ၊သော။ လက္ခဏာ
ရမ္မဏိကဝိပဿနာပညာ။အနိစ္စတါဝသောလက္ခဏါလျှင်အာရုံရှိသော
ဝိပဿနာပညာသည်။တိရဏပရိညာနာမ၊အနိစ္စတါဝသောလက္ခဏာ
ကိုစုံစမ်းသုံးသပ်တတ်ပိုင်းခြား၍သိတတ်သောပရိညာမည်၏။ ။(ဉာ
တပရိညာ၊ဉ်၌တေသံတေသံဓမ္မာနံ ပစ္စတ္တလက္ခဏာသလ္လက္ခဏာဝသေန
ပဝတ္တာပညာဟုဆို၍သို့။ တေသံယေဝဓမ္မာနံ သာမညလက္ခဏာသလ္လက္ခ
ဏာဝသေနပဝတ္တာမဆိုမူ၍ သာမညလက္ခဏံအာရောပေတွာဟူသော
စကားကိုအဘယ်သဘောထူးပြားသောကြောင့်အဋ္ဌကထာဆရာဆိုရ
သနည်းဟု၊ကား။ယထာပထဝီဖဿာဒီနံ ကက္ခဠဖုသနာဒိလက္ခဏာနိ
တိသုပိခဏေသုသလ္လက္ခိတဗ္ဗါနိပဋိနိယတရူပတာယသဘာဝသိဒ္ဓါနေ
ဝဟုတွာဂယှန္တိနဧဝမနိစ္စတာဒိလက္ခဏာနိ။ တာ၊နိပနဘင်္ဂုဒယဗ္ဗယပိ
ဋ္ဌာဝသဝတ္တနာကာရမုခေနဂဟေတဗ္ဗတော သမာရောပိ တရူပါနိဝိ
ယ၊ဂဗ္ဗန္တိတိဝုတ္တံသာမညလက္ခဏံအာရောပေတွာတိ။ဣတိ။ ။ပထ
ဝီဖဿာဒီနံ၊ ပထဝီဖဿစသော တရားတို့၏ ကက္ခဠဖုသနာဒိလက္ခ
ဏာနိ၊ ကက္ခဠလက္ခဏာဖုသနလက္ခဏာစသောလက္ခဏာတို့ကို။ တိ
သုပိခဏေသု၊ဥပါဒ်ဋ္ဌီဘင်ဟုဆို ခပ်သိမ်းသုံးပါးသောခဏတို့၌လည်း။
သလ္လက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ သည်ဖြစ်၍။ ပဋိနိယတ ရူပတာယ။ အသီးအသီး မြဲ
သော သဘော၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဘာဝ သိဒ္ဓါနေဝ။ သဘောအား
ဖြင့်ပြီးကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ပ။ ။ဂယှန္တိယထာ၊ ယူအပ်
ကုန်၍သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ အနိစ္စတာဒိ လက္ခဏာနိ၊ အနိစ္စတာ စ
သော လက္ခဏာတို့ကို။ သဘာဝ သိဒ္ဓါ နေဝ၊ ကုန်သည် သာလျှင်။
ဟုတွာ၊၍။နဂယှန္တိ၊ကုန်။ပန၊အထူးကား။ တာနိ၊ထိုအနိစ္စတာစသော

လက္ခဏာတို့ကို။ ဘင်္ဂဒယဗ္ဗယပိဋ္ဌာဝ သဝတ္တနာကာရရခေန၊ ပျက်ခြင်းချုပ်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်သောအခြင်းအရာ၊ အလိုသို့မလိုက်သော အခြင်းအရာကို အဦးပြုသဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတော၊ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သမာရောပိတရူပါနိဝိယ၊ အနိုင်တွေးချည်းဖြည်းဖြည်းထင်အပ်သောသဘောတို့ကဲ့သို့။ဂယှန္တိ၊ကုန်၏။ဌာတိတသ္မာ၊ကြောင့်။သာမည။ပ။ ပေတွာတိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊၏၊ဝင်းနက်)။ ။ပန၊ပါး။ တေသုယေဝခမ္မေသု၊ထိုပစ္စတ္တလက္ခဏာသာမညလက္ခဏာကိုကောင်းစွာမှတ်အပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့် ယူအပ်ကုန်သော တေဘူမ္မကခမ္မတို့၌သာလျှင်။ နိစ္စသညာဒိပဇဟန ဝသေန၊မြဲ၏ဟုမှတ်မှားသောသညာစသည်ကို ပယ်စွန့်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊သော။လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာပညာ။ အနိစ္စတာစသော လက္ခဏာလျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာပညာသည်။ ပဟာနပရိညာနာမ၊ပဟာတဗ္ဗခမ္မကိုစွန့်ပယ်တတ်သောပရိညာဉ်မည်၏။ ။ (ပဟာနပရိညာဉ်နိဗ္ဗာနာရမ္မဏိကလည်းရှိသဉ်မဟုတ်လော။ ကြောင့်။ လောကိယပရိညာနံယေဝအဓိပ္ပေတတ္တာ၊လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာဝပဟာန ပရိညာတိ ဝုတ္တာ။ မိန့်သော်။ ဋီကာ။ ။ထိုသုံးပါးကုန်သော ပရိညာတို့၏ဖြစ်ရာဘုံ အပိုင်း အခြား အဘယ်နည်းဟု၊ကား။ တတ္ထ၊ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသောပရိညာဉ်တို့တွင်။သင်္ခါရပရိစ္ဆေဒတော၊နာမ်ရုပ်ကိုပိုင်းခြားမှတ်သားသော ပညာမှ။ ။(အကြင်နာမရူပဝဝတ္ထာနပညာကိုဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဟူ၍ဆိုအပ်၏။ ထိုနာမရူပဝဝတ္ထာနပညာမှဟူလို)။ ။ပဋ္ဌာယ၊၍။ယာဝပစ္စယပရိဂ္ဂဟာ၊နာမ်ရုပ်၏အကြောင်းကိုသိမ်းဆည်းသည်တိုင်အောင်။ ဉာတပရိညာယ၊ဉာတပရိညာဉ်၏။ဘူမိ၊အရာမည်၏။ဟိသစ္စံ၊၏။ ဧတသ္မိံ အန္တရေ၊ ထိုနာမ်ရုပ်ကိုပိုင်းခြားခြင်းပစ္စည်းကိုသိမ်းဆည်းခြင်းတို့၏အတွင်း၌။ ခမ္မာနံ၊တေဘူမ္မကခမ္မတို့၏။ ပစ္စတ္တလက္ခဏာပဋိဝေဓဝသေ ဝ၊အသီးအသီးမိမိမိမိတို့၏လက္ခဏာကိုထိုးထွင်း၍သိခြင်း၏သာလျှင်။ အာဓိပစ္စံ၊ အကြီးအကဲအစိုးရသည်၏အဖြစ်မည်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ဤပါဌ်ဖြင့်နာမ်ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းပစ္စည်းကိုသိမ်းဆည်းသောပညာတို့၏ တိရဏကိစ္စပဟာနကိစ္စတို့၌ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြ၏။ ထိုသို့ပြသော်လည်း ထိုနာမရူပပစ္စယပရိဂ္ဂဟပညာတို့၏လည်း။ ဝါ၊တို့အား

လည်း။နမနလက္ခဏံနာမံရုပ္ပနလက္ခဏံရူပံဟုနာမ်တရားရုပ်တရားတို့၏ဆက်ဆံသောအခြင်းအရာကို ကောင်းစွာမှတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် တခုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တိရဏပရိယာယကိုဍင်း။ ဝါ၊ပရိယာယ်ဖြစ်သော တိရဏကိုဍင်း။ ဒိဋ္ဌိကင်္ခါကိုခွါခြင်းကြောင့်ပဟာနပရိယာယ်ကိုဍင်း၊ ဝါ၊ပရိယာယ်ဖြစ်သော ပဟာနကိုဍင်းရသင့်ကောင်း၏။ ထိုသို့ပရိယာယ်တိရဏပဟာနကိုရသင့်သောကြောင့်တိရဏပဟာနတို့၌အစိုးရသည်၏အဖြစ်သည်ဖြစ်ကောင်းရာ၏ဟု။ကျမ်းဂန်အရာကိုကြံစည်ကုန်သောပညာရှိဆရာမြတ်တို့ဆိုကုန်၏။ ။ဋီကာဆရာသည်။မိမိဝိနိစ္ဆယကိုပြခြင်းငှါ။ ။ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသနပနယထာဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိယာဝသင်္ခါရပရိစ္ဆေဒတာ။ ဧဝံလက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာယဧဝတိရဏပဟာနကိစ္စတာဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧဝံတိဿောပိပရိညာဝဝတ္ထိတာဟောန္တိ။ အညထာသင်္ကရောသိယာ။ မိန္နသော်ဂိကာ။ ။ပန၊ထိုသို့ဆိုသော်လည်း။ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန၊အလွန်ကိုညွှန်ပြသဖြင့်။ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိယာဝ၊ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၏သာလျှင်။သင်္ခါရပရိစ္ဆေဒတာ၊နာမ်ရုပ်ကိုပိုင်းခြားမှတ်သားသည်၏အဖြစ်ကို။ဝေဒိတဗ္ဗာယထာ၊အပ်၏သို့။ဧဝံ၊တ္ထ။လက္ခဏာရမ္မဏိက ဝိပဿနာယဧဝ၊ အနိစ္စတာစသောလက္ခဏာလျှင်အာရုံရှိသောဝိပဿနာ၏သာလျှင်။တိရဏပဟာနကိစ္စတာ၊တိရဏကိစ္စပဟာနကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ဧဝံ၊ဤသို့သိအပ်သည်ရှိသော်၊တိဿောပိ၊ကုန်သော။ ပရိညာ၊ဉာတပရိညာဉ်တိရဏပရိညာဉ်ပဟာနပရိညာဉ်တို့သည်။ ဝဝတ္ထိတာ၊ သီးသန့်ခြားနားမှတ်သား အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အညထာ၊ တပါး သော အပြားအားဖြင့် သင်္ကရော၊ ရောရှက် ရှုပ်ထွေးသည်။ သိယာ၊ ၏။ ဍင်းနက်)။ ။ပန၊ပါ။ ကလာပသမ္မသနတော၊အပေါင်းအစည်းအားဖြင့်သုံးသပ်သည့်၊။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ယာဝဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ၊ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို အဘန်တလဲလဲ ရှုသည့်တိုင်အောင်။ တိရဏပရိညာယ၊တိရဏပရိညာဉ်၏၊ ဘူမိ၊ သည်၊ ဟောတိ၊၏။(တတ္ထပညာယ အနိစ္စတာဒိလက္ခဏာသန္တိရဏတော။ဟိတ်)၊ ။တတ္ထ၊ထိုဘုံ၌။ပညာယ၊၏။အနိစ္စတာဒိလက္ခဏာသန္တိရဏတော၊ အနိစ္စတာစသောလက္ခဏာကိုစုံစမ်း သုံးသပ် တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ။ဟိသစ္စံ၊ ၏၊ ဧတသ္မိံအန္တရေ၊ ထိုကလာပ်အားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း ဥဒယဗ္ဗယကို ရှု

ခြင်း၏အတွင်း၌။မြွာနံ၊လိုက်။တို့၏။ သာမညလက္ခဏ ပဋိဝေဓေသော
ဝ။ သာမညလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၏ သာလျှင်။ အာဓိပတ္တံ၊
အကြီးအကဲအစိုးရသည့်၏အဖြစ်မည်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။ဘင်္ဂါ
နုပဿနံ၊ အဖြစ်ကိုလွှတ်၍ပျက်ခြင်းချုပ်ခြင်းကိုသာအဘန်တလဲလဲရှု
ခြင်းကို။ အာဒိံကတွာ၊၍။ဥပရိ၊အထက်၌။ ပဟာနပရိညာယ၊၏။ဘူမိ၊
သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သည်လည်းမိစ္ဆာဘိနိဝေသ
ကို ပယ်စွန့်သည့်ပင်ဖြစ်သောကြောင့် ဥဒယဗ္ဗယာ နုပဿနံ အာဒိံ
ကတွာဟုကောင်းပါသည်ဟု၊ကား။ ကာမံ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံပိ ကိဉ္စိ
မိစ္ဆာဘိနိဝေသံပဇဟတိ။တဿပန အထာမဂတတ္တာ နသာတိသယံပ
ဟာနန္တိ ဝုတ္တံ ဘင်္ဂါနုပဿနံ အာဒိံကတွာဥပရိပဟာန ပရိညာယဘူမိ
တိမိန္နံသော်။ ဋီကာ။ ။ဥဒ ယဗ္ဗယဉာဏံပိ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သည်
လည်း။ကိဉ္စိ၊တစိုးတစိသော။မိစ္ဆာဘိနိဝေသံ၊ဘောက်ပြန်သောအား
ဖြင့်နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ကာမံပဇဟတိ၊ အကယ်၍ကားပယ်စွန့်၏ရှင့်။
ပန၊ တိုသို့သော်လည်း။ တဿ၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၏။ အထာမဂ
တတ္တာ၊ သန်မြန်သောအားအစွမ်းသို့ မရောက်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။
သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ပဟာနံ၊ပယ်ခြင်းသည်။ နဟော
တိ၊မဖြစ်သေး။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ဘင်္ဂါနုပဿနံ။ပ။ ဘူမိတိ။ဟူ၍။
ဝုတ္တံ၊၏။ ၎င်းအနက်)။ ။ဟိသစ္စံ။၏။ တတော၊ ထိုဘင်္ဂါနုပဿနာမှ။
ပဋ္ဌာယ၊၍။ အနိစ္စတော။ အနိစ္စအခြင်းအရာအားဖြင့်။သင်္ခါရေ၊တို့ကို။
အနုပဿန္တော၊သမ္မသန္တော၊သုံးသပ်သည်ဖြစ်၍။နိစ္စသညံ၊ ထိုသင်္ခါရ
တို့ကား နိစ္စသဿဘတို့ပင်ဟု ဖြစ်သော မိစ္ဆာသညာကို။ ပဇဟတိ၊
၏။ ။(သညာသီသေန ဒိဋ္ဌိစိတ္တာနံပိဂဟဏံဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧသေဝနယောဣ
တောပရေသု)။ ။ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊
တို့ကို။ထည့်။ အနုပဿန္တော သမ္မသန္တော၊ ၍။သုခသညံ၊ သင်္ခါရတို့
ကားသုခပင်ဟုဖြစ်သောမိစ္ဆာသညာကို။ပဇဟတိ၊၏။အနတ္တတော၊အ
နတ္တအခြင်း အရာ အားဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ အနုပဿန္တော သမ္မ
သန္တော၊၍။ အတ္တသညံ၊ သင်္ခါရတို့ကား အတ္တပင်ဟု ဖြစ်သောမိစ္ဆာ
သညာကို။ ပဇဟတိ၊၏။ အနိစ္စာနုပဿနာဒိ သမ္ဘူတာယ၊ အနိစ္စာနု
ပဿနာစသည် တို့ကြောင့် ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ၊ ငြီးငွေ့
သောအခြင်းအရာအားဖြင့် အဘန်တလဲလဲ ရှုသောအနုပဿနာ ဖြင့်။

ဤ နှစ်ပုဒ် ကား၊ ထည့်။ နိဗ္ဗိန္ဒနံ့ဘော၊ နိဗ္ဗိန္ဒနဝသေနပဿနာ့ဘော၊ ဘွင့်။ ငြီးငွေ့ သော အခြင်း အရာဖြင့် သုံးသပ်ရှုဆင် ခြင်သည်ဖြစ်၍။ နန္ဒိ၊ သပ္ပီတိကတဏှာကို။ ပဇဟာတိ၊ ၏။ ဝိရာဂါ နုပဿနာယ၊ စက်ဆုပ် ဘွယ် သော အခြင်း အရာ အားဖြင့် အဘန် တလဲလဲ ရှုသော အနု ပဿနာဖြင့်။ ဝိရဇ္ဇနံ့ဘော ဝိရဇ္ဇန ဝသေန အနုပဿနံ့ဘော၊ စက်ဆုပ် ရွံ့ရှာသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်အဘန်တလဲလဲရှုဆင်ခြင်သည်ဖြစ်၍။ ရာ ဂံ၊သင်္ခါရတို့၌တပ်မက်သော ရာဂကို။ ပဇဟာတိ၊၏။ ။(အကြောင်အ ခြင်းဖြင့်ရှုသည်ရှိသော်သင်္ခါရတို့၌ တပ်သောရာဂသည်မဖြစ်။ ထိုအ ခြင်းဖြင့်ရှုသည်ဖြစ်၍ဟူလို။ ။တထာဘူတောဟိ ရာဂံပဇဟာတိတိ ဝုတ္တံ)။ ။နိရောဓာ နုပဿနာယ၊ သင်္ခါရတို့ကို ချုပ်စေသော အခြင်း အရာအားဖြင့်အဘန်တလဲလဲရှုသော အနုပဿနာဖြင့်။ နိရော ဓေန္တော့ဘောနိရောဓယ အနုပဿနံ့ဘော၊ နောင်ခါအသစ် မဖြစ်ချုပ်စေ ခြင်း၌ရှုသည်ဖြစ်၍။ သမုဒယံ၊ သင်္ခါရတို့၏အသစ်ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဇဟ တိ၊၏။ ။(အကြောင်အခြင်းဖြင့်ရှုသည်ရှိသော် သင်္ခါရ တို့သည်ချုပ် ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ နောင်အခါ၌တဘန်။ ဘဝသစ်၏အစွမ်းဖြင့် မဖြစ်ကုန်။ ထိုအခြင်းဖြင့် ရှုသည်ဖြစ်၍ဟူလို။ တထာဘူတောဟိသင်္ခါ ရာနံသမုဒယံပဇဟာတိ နာဂံအနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာပါဒနတော။ ။နောင် အခါတဘန်ဘဝသစ်၏အစွမ်းဖြင့်မဖြစ်စေခြင်း၌ ရှုသည်ဖြစ်၍ထိုသို့ ရှုနိုင်သည်ဖြစ်ပေသောယောဂီသည်တဘန်အသစ်မဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်စေခြင်း ကြောင့် သင်္ခါရတို့၏ တဘန်အ သစ်ဖြစ်ခြင်းကိုစွန့်သည်မည်၏)။ ။ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ။ တဘန်စွန့် သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ရှုသော အနုပဿနာဖြင့်။ ထည့်။ ပဋိ နိဿဇ္ဇန္တော့ဘောပဋိနိဿဂ္ဂါယ အနုပဿနံ့ဘော၊ စွန့်လွှတ်ခြင်း၌အဘန်တ လဲလဲရှုသည်ဖြစ်၍။ အာဒါနံ၊ သင်္ခါရတို့ကိုစွဲလမ်းခြင်းကို။ ဝါ၊အနိစ္စစ သည်တို့၏အစွမ်း အားဖြင့် သင်္ခါရ တို့ကိုစွဲလမ်းခြင်းကို၊ ပဇဟာတိ၊ ၏။ ။(အကြောင် အခြင်းဖြင့် ရှုသည်ရှိသော် သင်္ခါရတို့ကို တဘန်မ ယူအပ်ကုန်။ ထိုအခြင်းဖြင့်သင်္ခါရတို့ကိုတဘန်မယူစွန့်လွှတ်ရအောင် ရှုသည်ဟူလို)။ ။ဇာတိဝေံ၊ သို့။ နိဗ္ဗိသညာဒိ ပဟာန သာဓကာနံ၊ နိဗ္ဗိသညာ စသည်ကို ပယ်ခြင်းကို ပြီးစေတတ် ကုန်သော။ သတ္တန္နံ၊ ကုန်သော၊အနုပဿနာနံ၊တို့၏။ အာဓိပစ္စံ၊ အကြီးအကဲအစိုးရသည်

၏အဖြစ်သည်။ဟောတိ၊၏။ဉာတိ၊သို့။ ဉာမာသုံတီသုပရိညာသု၊တို့တွင်။ သင်္ခါရပရိစ္ဆေဒဿ စေဝ၊ နာမ်ရုပ်တို့ကို ပိုင်းခြားခြင်း မှတ်ခြင်း၏ ၎င်း။ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဿစ၊ နာမ်ရုပ်၏အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်း၏ ၎င်း။ သာဓိတတ္တာ သမ္ပာဒိတတ္တာ၊ ပြည့်စုံစေအပ် ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ဉာမိနာယောဂိနာ၊သည်။ ဉာတပရိညာဝ၊ ဉာတပရိညာဉ်သာလျှင်။ အဓိဂတာ၊ရအပ်ပြီးသည်မည်သည်။ ဝါ၊လက်သို့ရောက်စေသည်မည်သည်။ဟောတိ၊၏။စ၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ဉာတရာ၊တိရဏပဟာနပရိညာဥ်တို့သည်။ အဓိဂန္တဗ္ဗာ၊ရအပ်လတ္တံ့သည်မည်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ရထိုက်သည်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ဤသို့ပရိညာဉ်တို့ကိုညွှန်ပြီး၍ပရိညာဉ် အစဉ်အားဖြင့်လည်း။ ကင်္ခါဝိတရဏာနန္တရံကလာပသမ္မသနေယောဂေါကာတဗ္ဗောဟု အကြင်အနက်ကိုဆိုအပ်ပြီ။ ထိုအနက်ကိုနိဂုံး၏အစွမ်းအားဖြင့်တံဘန်ဆောင်လိုသည်ဖြစ်၍။ တေနဝုတ္တံ၊ပ။ ကာတဗ္ဗောတိဟုမိန့်သော်)။ ။တေန၊ကြောင့်။ ယသ္မာတိရဏပရိညာယ။ပ။ ကာတဗ္ဗောတိ၊ ဟူသောစကားကို။ မယာ၊သည်။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်ပြီ။ ။တတြတသ္မိံ ကလာပ သမ္မသနေ၊ကို။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊ထင်စွာပြအပ်သည်ရှိသော်။ဝါ၊ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊ထင်စွာပြအပ်သော။ တတြဲတသ္မိံကလာပသမ္မသနေ၊ ၌။ တနည်း။ တတြတဿကလာပသမ္မသနဿ။၏။အာဒိဘာဝေ၊ လက်မွန်အစ၏အဖြစ်၌။ အယံ ဤသို့ပြအပ်လတ္တံ့သည်ကား။ပါဠိ၊ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတည်း။အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ အတိတ်အနာဂတ်ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊တေဘူမကတရားတို့ကို။ ဝါ၊ ရုပ်ဝေဒနာစသောတရားတို့ကို။သံခိပိတွာ၊ တခုတည်းအားဖြင့်ရုံးချုံးပေါင်းရုံး၍။ ဝဝတ္ထာနေ၊အနိစ္စစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်မှတ် သားခြင်းကို။ သာဓေတဗ္ဗော၊ထည့်။ ပြီးစေအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ သာဓေတဗ္ဗော၊ သော။ ဝဝတ္ထာနေ၊အနိစ္စစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်ဆုံးဖြတ်မှတ်သားခြင်း၌။ ပညာ၊ ထိုသို့သောဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုပြီးစေတတ်သောပညာကို။သမ္မသနေ၊ အနိစ္စစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်စုံစမ်းခြင်း၌။ဝါ၊စုံစမ်းခြင်းကို။ နိပ္ဖာဒေတဗ္ဗော၊ ပြီးစေအပ်သည်ရှိသော်။ဉာဏံ၊ထိုအနိစ္စစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်စုံစမ်းခြင်းကိုပြီးစေတတ်သောဉာဏ်ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။သာပညာ၊ထိုပညာသည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။(ကထံ

ကို၊ သာဟောတိဟူသော ပါဌသေသနှင့်စပ်၊ ။ဝဝတ္ထာနေသမ္ဗာ နေတိစနိဗ္ဗါနေတဗ္ဗေဘုမ္မဝစနံဟုဋီကာဆိုသည်ကား၊ ဝဝတ္ထာနေဟူ သောပုဒ်ကို၊ ပညာဟူသောပုဒ်၏ရှေး၌ကျေလေသောသာဓနိယာဟူ သောပုဒ်နှင့်စပ်၍နိဗ္ဗာနေတဗ္ဗအာဓာရယူ၊သမ္မသနေ၊ဟူသောပုဒ်ကို ဉာဏံဟူသောပုဒ်၏ရှေး၌ ကျေသောသာဓနိယဟူသောပုဒ်နှင့် စပ်၍ နိဗ္ဗာနေတဗ္ဗအာဓာရယူဟူလိုသည်)။ ။ယံကိဉ္စိ၊ အကြင်အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော၊ ရူပံ၊ရုပ်သည်၊အတ္ထိ၊၏၊ အတီတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ အ တိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရုပ်သည်ရင်း၊ အဇ္ဈတ္တံဝါ၊ အဇ္ဈတ္တ သန္တာန်၌ဖြစ်သောရုပ်သည်ရင်း၊ ဗဟိဒ္ဓါဝါ၊ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ဖြစ်သော ရုပ်သည်ရင်း။ ဩဠာရိကံဝါ၊ ရုန်းရင်းသော ရုပ်သည်ရင်း။ သုခုမံဝါ၊ သည်ရင်း။ဟီနံဝါ၊ ယုတ်ညံ့သော ရုပ်သည်ရင်း။ ပဏီတံဝါ၊ မွန်မြတ် သော ရုပ်သည်ရင်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ယံ၊အကြင်ရုပ်သည်၊ဒူရေ၊ဝေးသော အရပ်၌၊အတ္ထိ၊ရှိ၏၊ယံဝါ၊အကြင်ရုပ်သည်မူလည်း၊သန္တိကေ၊ နီးသော အရပ်၌၊အတ္ထိ၊ရှိ၏။ ဝါ၊ယံဒူရေဝါ၊အကြင်ဒူရေရုပ်သည်ရင်း။ ယံသန္တိ ကေဝါ၊အကြင်သန္တိကေရုပ်သည်ရင်း၊အတ္ထိ၊ရှိ၏။ ။(ဤသို့ပေယျာ လဘော်၍ ယောဇနာ၊ ဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဉ်တို့၌လည်း၊ ဤ နည်းနှင်နှင်ဘော်)။ ။သဗ္ဗံ၊ကုန်အောင်စုံသော၊ တံရူပံ၊ထိုရုပ်ကို၊တံ ကားထည့်၊အနိစ္စတောအနိစ္စဇာတိ၊အနိစ္စအနိစ္စဟူ၍၊ ဝါ၊အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ဝဝတ္ထာပေတိ၊ ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြားမှတ်သား ၏၊တံ၊ ထိုအတီတတိက်စသော တဆဲ့တပါးသော ဩကာသတို့ဖြင့် ပိုင်းခြား၍အနိစ္စအားဖြင့်ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြား တဆဲ့တပါးသော သမ္မသန သည်၊ကော်သမ္မသနံ၊အနိစ္စအခြင်းအရာအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြားမှတ် သားခြင်းကိုအကြောင်းပြု၍တခုသောသမ္မသနမည်၏၊ဒုက္ခတော၊ဖြင့်၊ ဝဝတ္ထပေတိ၊၏၊ တံ၊ထိုအတီတတိက်စသော တဆဲ့တပါးသော ဩ ကာသတို့ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ဒုက္ခအားဖြင့်ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြား တဆဲ့တပါး သောသမ္မသနသည်၊ကော်သမ္မသနံ၊ဒုက္ခအခြင်းအရာအားဖြင့် ဆုံးဖြတ် ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ တခုသောသမ္မသနမည်၏၊ အနတ္တတော၊ဖြင့်၊ဝဝတ္ထပေတိ၊၏၊တံ၊ ထိုအတီတတိက်စသော တဆဲ့ တပါးသောဩကာသတို့ဖြင့်ပိုင်းခြား၍ ဒုက္ခအားဖြင့်ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြား တဆဲ့တပါးသောသမ္မသနသည်၊ ကော်သမ္မသနံ၊ အနတ္တအခြင်းအရာ

အားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းကိုအကြောင်းပြု၍တရသောသမ္မသနမည်၏။ ။(ယာကာစိ ဝေဒနာ အတီတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာ အဇ္ဈတ္တံဝါ ဗဟိဒ္ဓါဝါ ဩဠာရိကာဝါ သုခုမာဝါ။ ဟီနာဝါ ပဏီတာဝါ။ ယာဒူရေ သန္တိကေဝါ သဗ္ဗံ ဝေဒနံ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထပေတိ ဧကံ သမ္မသနံ။ ဒုက္ခတော ဝဝတ္ထပေတိ ဧကံ သမ္မသနံ။ အနတ္တတော ဝဝတ္ထပေတိ ဧကံ သမ္မသနံ။ ယာ ကာစိ သညာ အတီတာ နာ ဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာ အဇ္ဈတ္တံဝါ ဗဟိဒ္ဓါဝါ။ ဩဠာရိကာဝါ သုခုမာဝါ။ ဟီနာဝါ ပဏီ တာဝါ။ ယာ ဒူရေ သန္တိ ကေ ဝါ သဗ္ဗံ သညံ အ နိစ္စ တော ဝဝတ္ထပေတိ ဧကံသမ္မသနံ။ ဒုက္ခတော ဝဝတ္ထပေတိ ဧကံ သမ္မသနံ။ အနတ္တတော ဝဝတ္ထ ပေတိ ဧကံ သမ္မသနံ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ အဇ္ဈတ္တံဝါဗဟိဒ္ဓါဝါ။ ဩဠာရိကာဝါသုခုမာဝါ။ဟီနာဝါပဏီတာဝါ။ယေဒူရေသန္တိကေဝါသဗ္ဗေသင်္ခါရေ အနိစ္စတောဝဝတ္ထပေတိ ဧကံသမ္မသနံ။ဒုက္ခတောဝဝတ္ထပေတိ ဧကံသမ္မသနံ။အနတ္တတောဝဝတ္ထပေတိ ဧကံသမ္မသနံ။ ယံကိဉ္စိဝိညာဏံအတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံဝါ ဗဟိဒ္ဓါဝါ။ ဩဠာရိကံဝါ သုခုမံဝါ။ဟီနံဝါပဏီတံဝါ။ယံဒူရေသန္တိကေဝါ။သဗ္ဗံဝိညာဏံအနိစ္စတော ဝဝတ္ထပေတိဧကံသမ္မသနံ။ဒုက္ခတောဝဝတ္ထပေတိ ဧကံသမ္မသနံ။အနတ္တတော ဝဝတ္ထပေတိ ဧကံသမ္မသနံ။ဤသို့ပေယျာလဘော်။ ။စက္ခုံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံအနိစ္စတောဝဝတ္ထပေတိ ဧကံသမ္မသနံ။ ဒုက္ခတောဝဝတ္ထပေတိ ဧကံသမ္မသနံ။ အနတ္တတော ဝဝတ္ထပေတိ ဧကံ သမ္မသနံ။ ဤသို့ချည်းနှင်နှင်အထက်အဘိညေယျနိဒ္ဒေသကိုရှု၍ပေယျာလစေ့ရအောင်ဘော်လေ။ ။ပါဠိဝဝတ္ထာန်ပါဠိကိုသီးသန့်ခြားနားအောင် မှတ်သားဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုကား ဤသို့သိအပ်၏။ထိုစကားကိုချဲ့အံ့။ ဤအရာ၌အာဒိကမ္မိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အါးဝိပဿနာကိုနှလုံးသွင်းခြင်း၌ချမ်းသာစေခြင်းငှါယံကိဉ္စိရူပံအတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အစရှိသည်ဖြင့်ရှေးဦးစွာ ငါးပါးသောခန္ဓာတို့ကို။ အတိတ်စသည်ကို ဝေဘန်ခြင်းကို အရင်းပြုသဖြင့်ယူအပ်ကုန်၏။ ထိုခန္ဓာတို့သည်ကား အကြွင်းကြွင်း ဒွါရအာရုံတို့နှင့်တကွဒွါရ၌ဖြစ်ကုန်သောတရားတို့၏။အစွမ်းဖြင့်ဝေဘန်ခြင်းကိုရကုန်၏။ထိုကြောင့်ထိုခန္ဓာတို့၏အခြားမဲ့၌။ဒွါရဆက္ကအာရမ္မဏဆက္ကဝိညာဏဆက္ကဖဿဆက္ကဝေဒနာဆက္ကသညာဆက္ကစေတနာဆက္ကတဏှာ

ဆက္ကုဝိတက္ကဆက္ကုဝိစာရဆက္က၊ ဤဆယ်ပါးသောဆက္ကတို့ကိုယူအပ်ကုန်၏၊အကြင်ကြောင့်ကား၊လက္ခဏာတို့တွင် အနတ္တလက္ခဏာသည် ခဲခက်ပြို့ငြင်သဖြင့်ဝေဘန်အပ်၏၊ ထိုကြောင့် ထိုအနတ္တလက္ခဏာကို ထင်စွာပြခြင်းငှါ၊ခြောက်ပါးသောဓာတ်တို့ကိုယူအပ်ကုန်၏၊ထိုနောင် အကြင်ကသိုဏ်းဆယ်ပါးတို့၌ ဤသာသနာတော်မှအပဖြစ်ကုန်သော တိတ္ထိတို့၏ အတ္တဟူ၍ နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၏။ထိုကသိုဏ်းဆယ်ပါးတို့ သည်၊ ဤဈာန်တို့၏အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်ထင်သောအခြင်းအရာမျှတို့သာ တည်းဟုပြခြင်းငှါ။ဆယ်ပါးသောကသိုဏ်းတို့ကိုယူအပ်ကုန်၏၊ ထို နောင် ဒွတ္တိံသာကာရ၏အခြံအရံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိကူလာကာရ၏အ စွမ်းဖြင့် ဒွတ္တိံသာကာရကိုယူအပ်ကုန်၏။ ထိုနောင်ရှေး၌ခန္ဓာ၏အစွမ်းဖြင့် သင်္ခေပအားဖြင့်ယူအပ်ကုန်သောဓမ္မတို့ကို။ နာတိသင်္ခေပဝိတ္ထာရနည်းဖြင့်လည်းနှလုံးသွင်းအပ်ကုန်၏ဟုပြခြင်းငှါ။တဆဲ့နှစ်ပါး သောအာယတနတဆဲ့ရှစ်ပါးသောဓာတ်တို့ကိုယူအပ်၏၊သို့နောင်ထို အာယတနဓာတ်တို့၌၊ဤအာယတန ဤဓာတ်ဟူသည်။သုညနိရာဟာအဖျာပါရဖြစ်ကြသောသည်။ ဓမ္မသဘောအားဖြင့် အစိုးရသည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်တတ်ကုန်၏၊ဟုအနတ္တလက္ခဏာကိုထင်စွာပြုခြင်း ငှါဣန္ဒြေတို့ကိုယူအပ်ကုန်၏၊ဤသို့များသောအပြားဖြင့်ပြားကုန်သောဤတရားအပေါင်းတို့သည်၊ဘုံသုံးပါး၌အတွင်းဝင်သောအားဖြင့်သုံးပါးအပြားရှိကုန်၏ဟုပြခြင်းငှါ၊သုံးပါးသောဓါတ်တို့ကိုယူအပ်ကုန်၏၊ဤမှအတိုင်းအရှည်ရှိသောပါဠိဖြင့်၊ အာရုံနိမိတ်ကိုပြပြီး၍၊ အထွေထွေအပြားပြားဖြစ်သောဝဋ်တရားကိုပြခြင်းငှါ၊ ကာမဘဝစသောကိုးပါးသောဘဝတို့ကိုယူအပ်ကုန်၏၊ ။ထိုနောင် ဤမျှသောအဘိဓေယျ ဝိသေသ၌ဖြစ်သော မနသိကာရကောသလ္လဖြင့်၊သိမ်မွေ့နူးညံ့ကုန်သော ဖြစ်စေအပ်ကုန်သောမဟဂ္ဂုတ်တရားတို့၌၊နှလုံးသွင်းခြင်းကိုဖြစ်စေအပ်၏ဟုပြခြင်းငှါ၊ ဈာန်အပ္ပမညာ အရူပတို့ကို မယူအပ်ကုန်။ ။အပ္ပမညာဈာန်အရူပဈာန်မှ ကြွင်းသည်ကိုသာ ဤ၌ဈာန်ဟူ၍ ယူအပ်၏၊ ။ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်ကို ဝေဘန်သော အားဖြင့်၊ ဤတရားတို့ကို ခွဲခြမ်း၍ နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်၏ဟူ၍ ပြခြင်းငှါ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အင်္ဂါတို့ကို ယူအပ်ကုန်၏၊ ထိုစကားသင့်စွ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို နှလုံးသွင်းခြင်းသည်၊ လက္ခဏာရေး သုံးပါးအပေါင်းကို လွယ်သဖြင့် ကောင်းမြတ်စွာချျင်

ထင်ရှားပြတတ်၏။ ထိုကြောင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အင်္ဂါတို့ကို နောက်၌ ယူအပ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် သုံးသပ်အပ်သည့်၏ အဖြစ်ဖြင့်ယူအပ်ကုန် သောဤတရားတို့သည်။ခန္ဓာစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ကောဋ္ဌာသ အဖို့အစုအားဖြင့်နှစ်ဆဲ့ငါးပါးအပြားရှိကုန်၏။ ပဘေဒအားဖြင့် ကား။ အတိတ်စသောအပြားကို။ မသုံးသပ်မူ၍သာလျှင် ယူအပ်ကုန်သည့်ရှိ သော်။ နှစ်ပါးတို့ဖြင့်ယုတ်သောနှစ်ရာဖြစ်ကုန်၏။ ထိုဝါရအပေါင်းတို့ တွင်အနိစ္စတောဝဝတ္ထပေတိ အစရှိသောရှေးဦးစွာသော ဝါရသည်။ လက္ခဏာဝဝတ္ထာပန ဝါရမည်၏။ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန အစရှိသော နှစ်ခု မြောက်သော ဝါရသည် လက္ခဏာ တို့၏ အကြောင်းကို ကြားခြင်း ကြောင့်ဟေတုဝါရမည်၏။ အနိစ္စံသင်္ခတံ အစရှိသော တတိယဝါရ သည် ရင့်စေအပ် ဖြစ်စေအပ်သော အကျိုး၏အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ မှတ်ခြင်း ကြောင့်။ ဟေတုပတိဋ္ဌာ ပနဝါရအကြောင်းကို တည်စေ သောဝါရမည်၏)။ ။အတီတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊သော။ ဇရာမရဏံ၊ ကို။အနိစ္စတော၊အနိစ္စဋ္ဌေတိ၊အနိစ္စအနိစ္စဟူ၍။ ဝါ၊ အနိစ္စတော၊အနိစ္စ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ဝဝတ္ထပေတိ၊၏။တံ၊ထိုအတီတတိကစသောတ ဆဲ့တပါးသောသြကာသတို့ဖြင့်ပိုင်းခြား၍အနိစ္စအခြင်းအရာအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြားတဆဲ့တပါးသောသမ္မသနသည်။ဧကံသမ္မသနံ၊အနိစ္စ ဟုတခုသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းကို။ အကြောင်းပြု၍တခုသောသမ္မသနသည်။ဒုက္ခတော၊ဖြင့်။ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ အနတ္တတော၊ဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတိ၊၏။ တံ၊ ထိုအတီတတိကစသော တဆဲ့တပါးသောသြကာသတို့ဖြင့်ပိုင်းခြား၍ အနတ္တအခြင်းအရာအား ဖြင့်။ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြား တဆဲ့တပါးသောသမ္မသနသည်။ ဧကံသမ္မသနံ၊ အနတ္တဟုတခုသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြား မှတ်သား ခြင်းကိုအကြောင်းပြု၍တခုသောသမ္မသနမည်၏။ ။(ဤတွင်၍ကား။ ရှေးဦးစွာသောလက္ခဏာ ဝဝတ္ထာပန ဝါရမည်၏)။ ။အတီတာနာဂ တပစ္စုပ္ပန္နံ၊သော။ ရူပံ၊ရုပ်သည်။ ခယဋ္ဌေန၊ ကုန်တတ်သောသဘော ကြောင့်။အနိစ္စံ၊အနိစ္စမည်၏။ ။(ယသ္မာ၊ရူပံခယသဘာဝံဥပ္ပန္နံတွာခ ယံဝယံဘေဒံဂစ္ဆတိ။ တသ္မာအနိစ္စန္တိအတ္ထော။ ။ကုန်ခြင်းသဘောရှိ သောရုပ်သည်ဖြစ်ထည့်၍ကုန်ခြင်းပျက်ခြင်းပြိုကွဲခြင်းသို့ရောက်၏ထို ကြောင့်အနိစ္စမည်သည်ဟူလို)။ ။ဘယဋ္ဌေနဘာယိတဗ္ဗဘာဝတော၊

ကြောက်အပ်ထိတ်လန့်အပ်သောသဘောကြောင့်၊ ဒုက္ခံ၊မည်၏။ ၊
(ပျက်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ကြောက်ခြင်းထိတ်လန့်ခြင်း
ကိုဖြစ်စေတတ်ရကား၊ဒုက္ခဖြစ်သည်ဟူလို)။ ၊အသာရကဋ္ဌေ၊ကိုယ်
ဟူသောအနှစ်သာရကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊အနတ္တာ၊ကိုယ်မဟုတ်၊
ဝါ၊ကိုယ်ဟူသောအနှစ်သာရမရှိ၊ ဇာတိ၊သို့၊သံခိပိတွာ၊ချုံး၍၊ ဝဝတ္ထာ
နေ၊ အနိစ္စစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဆုံးဖြတ် မှတ်သားခြင်း၌၊ ပညာ၊
ထိုသို့သော ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ပြီးစေ တတ်သော ပညာကို၊ သမ္မ သ
နေ၊အနိစ္စစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် စုံစမ်းခြင်း၌၊ ဉာဏံ၊ ထိုသို့သောစုံ
စမ်းခြင်းကိုပြီးစေတတ်သောဉာဏ်ဟူ၍၊ဝုစ္စတိ၊၏။ ၊(ဝေဒနာအတီ
တာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာအနိစ္စာခယဋ္ဌေနဒုက္ခာဘယဋ္ဌေနအနတ္တာအသာ
ရကဋ္ဌေနာတိသံခိပိတွါဝဝတ္ထာနေပညာသမ္မသနေဉါဏံ၊ဘေါ်၊သညာ
သင်္ခါရဝိညာဉ်တို့ကိုလည်း၊ဤနည်းနှင်နှင်ဘော်၊ဝေဒနာဝိညာဏံ၊အ
စအဆုံးကိုသာပြသည်၊ ပေယျာလမရှိသော်လည်း ပေယျာလပါဠိကဲ့
သို့မှတ်၊နောက်၌လည်း၊ဤနည်းတူ၊ ၊စက္ခုံ၊ပ၊ ဇရာမရဏံ၊ပ၊ သမ္မ
သနေဉာဏံ၊ဤတွင်၍ကား၊ လက္ခဏာတို့၏ဟိတ်ကိုကြားတတ်သော
ကြောင့်နှစ်ချမြောက်သောဟောတုဝါရမည်၏)။ ၊အတီတာနာဂတ
ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သော၊ရူပံ၊သည်၊အနိစ္စံ၊အမြဲမရှိ၊သင်္ခတံ၊ကံစိတ်ဥတုအာဟာ
ရတည်းဟူသောအကြောင်းတရားတို့သည်ပြုပြင်အပ်၏၊ ပဋိစ္စ၊လျော်
သောပစ္စည်းတရားတို့ကိုစွဲ၍၊ သမုပ္ပန္နံ၊ အညီအညွတ်တကွဖြစ်တတ်
၏၊တသ္မာ၊ကြောင့်၊ခယဓမ္မံ၊ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ဝယဓမ္မံ၊ပျက်ခြင်း
သဘောရှိ၏၊ ဝိရာဂဓမ္မံ၊ ကင်းခြင်းသဘောရှိ၏၊ နိရောဓဓမ္မံ၊ချုပ်ခြင်း
သဘောရှိ၏၊ ဇာတိ၊သို့၊သံခိပိတွာ၊၍၊ဝဝတ္ထာနေ၊၌၊သညာ၊သည်၊သမ္မ
သနေ၊၌၊ဉာဏံ၊မည်၏၊ ၊(ရူပံအနိစ္စံဟုဟောပြီး၍၊ထိုအနိစ္စတို့၏အ
ကြောင်းကိုတည်စေခြင်းငှါ၊သင်္ခတံစသည်ကိုဟောတော်မူသည်၊ ၊
တနည်း၊ရူပံအနိစ္စံဟု ဟောပြီး၍၊ အဘယ့်ကြောင့်ရုပ်သည်အနိစ္စဖြစ်
သနည်း၊ဟူ၊ကား၊သင်္ခတံ၊ပ၊နိရောဓဓမ္မံ၊ဟူသည်၊ ၊(ယသ္မာ၊ကြောင့်၊
သင်္ခတံ၊ပ၊နိရောဓဓမ္မံ၊၏၊တသ္မာ၊ကြောင့်၊အနိစ္စံ၊ ၏၊ ယောဇနာ၊ ၊
ဝေဒနာဝိညာဏံစက္ခုံ၊ ပ၊ ဇရာမရဏံအတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံအနိစ္စံ
သင်္ခတံ၊ပ၊ နိရောဓဓမ္မန္တိသံခိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေပညာသမ္မသနေဉာဏံ၊
ဤတွင်၍ကားသုံးချမြောက်သော ဟောတုပဋိဒ္ဓါပန ဝါရမည်၏၊ ၊

ယခုအခါအန္တယအားဖြင့်ဝှင်း။ဗျတိရေကအားဖြင့်ဝှင်း။ သင်္ခတတရား
တို့၏အနိစ္စ အဖြစ်ကို တည်စေခြင်း၌၊ ဇာတိ ပစ္စယာ စသည်ကိုမိန့်
သော်။ ။အနိစ္စလက္ခဏာကိုသာ တည်စေသော် ဒုက္ခအနတ္တလက္ခ
ဏာတည်ပြီးသောကြောင့်။ ။အနိစ္စလက္ခဏသော ၀စေဏ္တပတိဋ္ဌာ
ပနံ၊ တသ္မိံပတိဋ္ဌာပိတေ သေသလက္ခဏာ ဒွယဿပိ ပတိဋ္ဌာပနသိဒ္ဓိ
တော၊မိန့်သော်။ ဋီကာ)။ ။ဇာတိပစ္စယာ၊ဇာတိဟူသောအကြောင်း
ကြောင့်။ဇရာမရဏံ၊သည်။သမ္ဘဝတိ၊၏။ဇာတိယာ၊ ဇာတိသည်။အသ
တိ၊မရှိသော်။ဇရာမရဏံ၊သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ဣတိ၊သို့။သံခိပိတွာ၊၍။ ၀
၀တ္ထာနေ၊ဆုံးဖြတ်ခြင်း၌။ ပညာ၊ ထိုသို့သော ဆုံးဖြတ် ခြင်းကို ပြီးစေ
တတ်သောပညာသည်။သမ္မသနေ၊စုံစမ်းခြင်း၌။ ဉာဏံ၊ ထိုသို့သောစုံ
စမ်းခြင်းကိုပြီးစေတတ်သောဉာဏ်မည်၏။အတီတံပိအဒ္ဓါနံ၊အတိတ်
အဓွန့်၌ဝှင်း။ အနာဂတံပိအဒ္ဓါနံ၊ အနာဂတ်အဓွန့်၌ဝှင်း။ပ။ တံ၊ထိုသို့စုံ
စမ်းတတ်သောပညာသည်။ဉာတဋ္ဌေန၊သိတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
ဉာဏံ၊မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ပညာ၊မည်၏။ တေန၊ထိုကြောင့်။အတီတာ။ပ။ဉာဏန္တိ၊ ဟူ
၍။ဝုစ္စတိ၊၏။(ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိ၌ ပေယျာလဒုပ်သမျှမေ့အပေါင်းကို
ဘော်ပြလိုရကား။ဧတ္ထ၊အစရှိသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။
ဧတ္ထ၊ ဤပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိ၌။ စက္ခုံ၊ ပ။ ဇရာမရဏန္တိ၊ ဣမိနာပေယျ
လေန၊ဟူသောဤပေယျာလဖြင့်။ဣမေဓမ္မာသယောသံခိတ္တာ၌စပ်။ ။
(ရာသိပုဒ်ကား။ အဂ္ဂိပုဒ်ကဲ့သို့ဩကာရန္တ ပုံလိင်ဖြစ်ရကား။အဂ္ဂယော
ကဲ့သို့ရာသယောလိုသည်)။ ။ဒွါရာရမ္မဏေဟိ၊ဒွါရအာရုံတို့နှင့်။သဒ္ဓိံ၊
တကွ၊ဒွါရပဝတ္တာ၊ဒွါရ၌ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊ဓမ္မတို့ဝှင်း။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ငါး
ပါးသောခန္ဓာတို့ဝှင်း။ဆဒွါရာနိ၊ခြောက်ပါးသောဒွါရတို့ဝှင်း။ ဆအဇ္ဈာ
ရမ္မဏာနိ၊တို့ဝှင်း။ဆဝိညာဏာနိ၊တို့ဝှင်း။ ဆဖဿာ၊တို့ဝှင်း။ ဆဝေဒ
နာ၊တို့ဝှင်း။ဆသညာ၊တို့ဝှင်း။ဆစေတနာ၊တို့ဝှင်း။ ဆတဏှာ၊တို့ဝှင်း။
ဆဝိတက္ကာ၊တို့ဝှင်း။ဆဝိစာရာ၊တို့ဝှင်း။ ။(ဤတွင်ရှေ့ကားဆက္ကဆယ်
ပါး)။ ။ဆဓာတုယော၊တို့ဝှင်း။ဒသကသိဏာနိ၊တို့ဝှင်း။ဒွတ္တိံသကော
ဋ္ဌာသာ၊တို့ဝှင်း။ ဒွါဒသာယတနာနိ၊တို့ဝှင်း။ အဋ္ဌာရသဓာတုယော၊တို့
ဝှင်း၊ဗာဝီသတိန္ဒြိယာနိ၊တို့ဝှင်း။ တိဿောဓာတုယော၊တို့ဝှင်း။နဝဘ
ဝါ၊တို့ဝှင်း။စတ္တာရိ ဈာနာနိ၊တို့ဝှင်း။ စတဿောအပ္ပမညာ၊ တို့ဝှင်း။စ

တဒေသာသမာပတ္တိယော၊တို့ရင်း။ ဒွါဒသပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂါနိ၊တို့ရင်း။ ဇာတိ၊သို့။ဇာမေဓမ္မရာသယော၊ ဤတရားအစုတို့ကို။ သံခိတ္တာ၊ချုံးအပ်ကုန်၏။ ဇာတိ၊သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ။(ဒွါရာရမ္မဏကောဟိသန္ဓိ ဒွါရာပဝတ္တာဓမ္မာပဋ္ဌကျွန္တာတိ ဇာန်အဘိဓေယျနိဒ္ဒေသစကျွံဘိက္ခဝေအဘိဓေယျန္တိ အာဒိနာ ဒွါရာ ရမ္မဏကောဟိ သန္ဓိ ဒွါရ ပဝတ္တေ ဓမ္မေ ဒဿေတွာတေသံ ပဋ္ဌဟိဓန္ဓေဟိသင်္ဂဟိတံ ဒဿေတုံရုပ် အဘိဓေယျံ။ပ။ဝိညာဏံအဘိဓေယျန္တိ အာဂတတ္တာဝုတ္တံ။ပဋိသမ္ဘိဒါယံပနယံကိဉ္စိရုပန္တိ အာဒိနာသဗ္ဗံပဋ္ဌကျွန္ဓေဒဿေတွာစကျွံတိအာဒိနာဒွါရာရမ္မဏကောဟိသန္ဓိ ဒွါရပဝတ္တာဓမ္မာဒဿိတာ။တဘာဒဿနေကာရဏံဟောဋ္ဌာဝုတ္တမေဝ။ဋီကာ။ ။အဘယ်ကြောင့်ကား။ ဤပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိ၌ ဤတရားအမှိုအစုတို့ကိုချုံးအပ်ကုန်သနည်းဟု စုန်ရှိရကား။ပါဠိ၌အကျယ်အားဖြင့် လာသောကြောင့်။ ချုံးအပ်ကုန်သည်ဟုပ ရိယာယ်ပြုခြင်းငှါဝုတ္တံဟောတံစသည်ကိုမိန့်။ ။တနည်း ဤပေယျာလဖြင့် ဤမျှသောဘရားအစုတို့ကိုချုံးအပ်၏။ ပစ္စက္ခသရာသိ၍ထုတ်ဆောင်ပြနိုင်သလောစေဒနာရှိသောကြောင့်။ဝုတ္တံဟောတံစသည်ကိုမိန့်သော်။ ။ ရှေးအတက်ကား ဝိတ္ထာရေတွာဝုတ္တတ္တာကိုမြွှော်၍ တက်သည်။ ။ နောက်အတက်ကား ပေယျာလေနသံခိတ္တံနောင်ဝေဒိတဗ္ဗံ ဟူသော ပါဠသေသကိုငဲ့၍ တက်သည်)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ ဟိကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ သံခိတ္တာ၊ချုံးအပ်ကုန်သနည်း။ ဝါ၊ ဟိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံခိတ္တာဘိ၊ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်သနည်း။ အဘိဓေယျနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ သဗ္ဗံဘိက္ခဝေ အဘိဓေယျံ။ပ။ ဇရာမရဏံ အဘိဓေယျန္တိ ဟူသော။ ဓေတံဝစနံ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊ပြီ။ ။ဘိက္ခဝေ တို့၊ သဗ္ဗံ၊ ကုန်အောင်စုံသော တရား အပေါင်း သည်။ အဘိဓေယျံ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သောတရားချည်းတည်း။ဘိက္ခဝေ၊တို့၊ ကိဉ္စိသဗ္ဗံ၊ အဘယ်ချက်ကုန်ရှိမဲ့သနည်းသော တရားအစုကို။ အဘိဓေယျံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိအပ်သနည်း။ဝါ၊အဘိဓေယျံ၊ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိအပ်သော။ သဗ္ဗံ၊ ကုန်အောင်စုံသော တရားအစုသည်၊ ကိဉ္စိ၊အဘယ်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊တို့၊စက္ခု၊စက္ခုသည်၊အဘိဓေယျံ၊ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိအပ်သောတရားအဘို့တည်း၊ရုပါ၊ တို့သည်။ အဘိဓေယျာ၊ တို့တည်း။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်၊ အဘိဓေယျံ၊ တည်း၊ စက္ခုသမ္ဖဿော၊ သည်၊ အ

ဘိညေယျော၊တည်း)။ ဤသို့နှင့်နှင်လိင်ဝစ်ပြင်၍။အဘိညေယျသဒ္ဒါကို လျော်စွာလိုက်စေ)။ ။စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာ၊စက္ခုသမ္ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သုခံဝါ၊ မှုလည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခံဝါ၊ မှုလည်းဖြစ်သော။အဒုက္ခမသုခံဝါ၊လည်းဖြစ်သော။ ယမ္ပိဣဒံ ဝေဒယိတံ၊ အကြင် ဝေဒနာသည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။တမ္ပိ၊ ထိုသုံးပါးသော ဝေဒနာသည် လည်း။အဘိညေယျံ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရား တ ဘို့တစုတည်း။ ။(သောတံ ဘိက္ခဝေ အဘိညေယျံ သဒ္ဒါ သော တ ဝိညာဏံသောတ သမ္ဖဿော၊ယမ္ပိဒံ သောတ သမ္ဖဿ ပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိဝေပဒယိတံသုခံဝါဒုက္ခံဝါအဒုက္ခမသုခံဝါတံပိ အဘိညေယျံ။ ဘော်။ ဃာနံဇိဝှါကာယောမနောတို့၌လည်း။ ဤနည်းနှင်နှင်လိင်အား လျော်စွာ ဘော်။မနောကားမနောဂိဏ်းဖြစ်၍ထိုမနောဂိဏ်း၏ဝိသေ သကိုသုန္ဒရံမနောကဲ့သို့ နပုံလိင်နှင့်သာယှဉ်အပ်ရကား။ မနောဘိက္ခ ဝေအဘိညေယျံ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏံ မနောသမ္ဖဿာဟုဘော်။ ။ ရူပံဝိညာဏံဟု ခန္ဓာငါးပါးကို အစအဆုံးသာပြသည်။ ဒွါရ ဆက္ကကို စက္ခုမနောဟုအစအဆုံးသာပြသည်။အာရမ္မဏဆက္ကကိုရူပါဓမ္မာဟု။ ဝိညာဏဆက္ကကိုစက္ခုဝိညာဏံဟု။မနောဝိညာဏံဟု။ဖဿဆက္ကကို စက္ခုသမ္ဖဿောမနောသမ္ဖဿောဟု။ဝေဒနာဆက္ကကိုစက္ခုသဖဿ ဇာဝေဒနာမနော သမ္ဖဿ ဇာဝေဒနာဟု။ သညာ ဆက္ကကို ရူပသညာ ဓမ္မသညာဟု။စေတနာဆက္ကကိုရူပသဉ္စေတနာဓမ္မသဉ္စေတနာဟု။တဏှာ ဆက္ကကိုရူပတဏှာဓမ္မတဏှာဟု။ ဝိတက္ကဆက္ကကိုရူပဝိတက္ကောဓမ္မဝိ တက္ကောဟု။ဝိစါရဆက္ကကိုရူပဝိစါရောဓမ္မဝိစါရောဟု။ဓာတုဆက္ကကို ပထဝီဓာတုဝိညာဏဓါတုဟု။ကသိဏဒသကကိုပထဝီကသိဏံဝိညာ ဏကသိဏံဟု။ ဒွတ္တိံသာကာရကိုကေသာ။ပ။မတ္ထလုင်္ဂံဟုအစအဆုံး ကိုသာပြသည်။အာယတနဓာတ်ဣန္ဒြေတို့၌လည်းနည်းတူ။ ။သုံးပါး သောဓါတ်ကိုးပါးသောဘဝကိုကားအစပြသည်)။ ။တံအဘိညေယျံ၊ ထိုအဘိညေယျတရားအပေါင်းကို။ တတ္ထအဘိညေယျနိဒ္ဒေသေ၌။ ဧ ဝံ၊ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအစီအရင်ဖြင့်။ ဝိတ္ထာ ရေတွာ၊ ချဲ၍။ ဝုတ္တဟော၊ ဟောတော် မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၌။ သဗ္ဗံ၊အလုံးစုံသောခန္ဓာစသောတရားအစုကို။ ပေယျာလေန၊ ပေယျာ လဖြင့်။သံခိတ္တံ၊ ချုံးအပ်၏။ နုတိ၊သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ။(ဤအဘိညေ

ယျာနိဒ္ဒေသန္ဓိလာသန္ဓေ့ရွှေသော ဓမ္မအပေါင်းကိုယူ၍ ဝိပဿနာမှုသင့်သ
လော၊ကြောင့်၊ ဧဝံသံခိတ္တေစသည်ကို မိန့်သော်)၊ ။ပန၊ဆက်၍ဆို
အံ့၊ဧဝံ၊သို့၊ သံခိတ္တေ၊ချုံးအပ်သော၊ ဧတ္တေ တေသွိ ဓမ္မပုဉ္ဇေ၊၌တရားအ
စုနှိ၊ဝါ ဧတ္တေ တေသွိ အဘိညေယျာနိဒ္ဒေသေ၊နှိ၊လောကုတ္တရာ၊ကုန်သော၊
ယေဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်၊ အာဂတာ၊ဝိညာဏ်မနော ဓမ္မာအစ
ရှိသည်ဖြင့် လာကုန်၏၊ တေလော ကုတ္တရာ ဓမ္မာ၊ တို့ကို၊ အသမ္မနုပ
ဂတ္တာ၊ အနိစ္စစသောအားဖြင့်သုံးသပ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့မကပ်သည်
၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အနိစ္စစသောအားဖြင့် သုံးသပ် ခြင်းငှါမသင့်မ
လျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣမသ္မိံ အဓိကာရေ၊၌ပညာဘာဝနာအ
ရာ၌၊ နဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၊ စ၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့၊ ယေပိ ရူပါရူပ ဓမ္မာ၊
အကြင်ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်လည်း၊သမ္မသနူပဂါ၊အနိစ္စစသောအား
ဖြင့်သုံးသပ်သည်၏အဖြစ်သို့ကပ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ အနိစ္စစသော အားဖြင့်
သုံးသပ်ခြင်းငှါသင့်လျော်ကုန်၏၊တေသု၊တို့တွင်၊ယေရူပါရူပဓမ္မာ၊တို့
သည်၊ယဿ ယောဂိနော၊အား၊ပါကဋာ၊ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ကုန်၏၊
သုခေန၊လွယ်သဖြင့်၊ဝါ၊ချမ်းသာသဖြင့်၊ပရိဂ္ဂဟံ၊ခြင်းသို့၊ဂစ္ဆန္တိ၊ကုန်
၏၊တေသု ရူပါရူပေသု၊တို့၌၊တေန ယောဂိနာ၊သည်၊သမ္မသနံ၊သုံးသပ်
ခြင်းကို၊ အာရဘိတဗ္ဗံ၊အားထုတ်အပ်၏၊ ။(အဘယ့်ကြောင့်လွယ်
ရာတွင်သာ ရွေးချယ်၍အားထုတ်အပ်သနည်း၊ ကြောင့်၊ ။ယထာ
ပါကဋံ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော တိကတွာ၊ ။ထင်ရာကိုသုံးသပ်ကာ
မှုဖြင့်ကိစ္စပြီးသလော၊ ကြောင့်၊ ပဏ္ဏာပနအနုပဋ္ဌဟန္တေပိ ဥပါယေန
ဥပဋ္ဌဟာ ပေတွာ အနဝ သေသတောဝ သမ္မသိတဗ္ဗာ၊ ။ဋီကာ
မိန့်သော်)၊ ။တတြ၊ ထိုခန္ဓ ပဉ္စကဒွါရ ဆက္ကစသော တရားအ
ရတို့တွင်၊ အယံ၊၌ဆိုလတ္တံ့သည်ကား၊ ခန္ဓဝသေန၊ခန္ဓာပဉ္စက၏အ
စွမ်းဖြင့်၊ အာရဗ္ဘဝိဓာနယောဇနာ၊ အားထုတ်ခြင်းအစီအရင်ကိုယှဉ်
ခြင်းတည်း၊(ယံကိဉ္စိရူပံအတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံဝါ ဗဟိဒ္ဓါဝါ၊
ဩဠာရိကံဝါသုခုမံဝါ၊ ဟီနံဝါပဏီတံဝါ၊ ယံဒူရေသန္တိကေဝါသဗ္ဗံရူ
ပံဘော၊အနက်ကားရှေးနည်းတည်း)၊ ။ဣတိအယံ၊ကား၊အာရဗ္ဘဝိဓာန
ယောဇနာ၊တည်း၊ ဧတ္တာဝတာ၊ ၌မှုအစီအစဉ်ဖြင့်၊ အယံဘိက္ခု၊၌
ယောဂီရဟန်းသည်၊ယံကိဉ္စိရူပန္တိ၊ဟူ၍၊ဧဝံ၊သို့၊အနိယမနိဒ္ဒေသ၊အမှတ်
မရှိသောအားဖြင့်ပြအပ်သော၊ သဗ္ဗမ္ပိ၊လည်းဖြစ်သော၊ ရူပံ၊ကို၊အတီ

တတိကေနစေဝ၊အတီတတိကဲ်ဖြင့်၎င်း။စတူဟိ၊ကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တာ
ဒိဒုကေဟိစ၊အဇ္ဈတ္တဒုကဲ်စသောဒုကဲ်တို့ဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊သို့။ ဧကာဒသ
ဟိ၊ကုန်သော။သြကာသေဟိ၊အရာဌာနတို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ပိုင်းခြား
၍။သမ္မံ၊သော။ ရူပံ၊ကို။အနိစ္စတော၊ဖြင့်။ဝါ၊အနိစ္စတောအနိစ္စဣတိ။အ
နိစ္စအနိစ္စဟူ၍။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ဆုံးဖြတ်မှတ်သား၏။ အနိစ္စန္တိ၊အနိစ္စအ
နိစ္စဟူ၍။သမ္မသတိ၊စုံစမ်းသုံးသပ်၏။ ။(ဘုမ္မောကာသပုဂ္ဂလောကာ
သမဟုတ်ဘဲကိုလျက် အတိတ်စသည်ကို အဘယ့်ကြောင့်ဧကာဒသ
ဟိသြကာသေဟိဟုသနည်း။ ကြောင့်။ အတီတံရူပံ၊အနိစ္စန္တိအာဒိနာ
အနိစ္စတောသမ္မသနဿအတီတာဒိဝိဘာဂါပဝတ္တိဒွာရဘူတာတိအာ
ဟဧကာဒသဟိသြကာသေဟိတိမိန့်သော်။ ငိကာ။ ။အတီတံရူပံ
အနိစ္စံ စသည်ဖြင့် အနိစ္စအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း၏ အတိတ် အနာဂတ်
ပစ္စုပ္ပန်အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓစသော တဆဲ့တပါးသောအဘို့တို့သည် ဖြစ်ရာ
ဌာနကဲ့သို့ဖြစ်ကုန်ရကား။ဘုမ္မောကာသပုဂ္ဂလောကာသမဟုတ်သော်
လည်း။ဧကာဒသဟိသြကာသေဟိမိန့်သည်ဟုလိုသော်။ ။ဝဝတ္ထပေ
တိ၊၌။ ဝဝတ္ထာနဟူသည်သန္နိဋ္ဌာနဆုံးဖြတ်ခြင်းတည်း။ အနိစ္စအားဖြင့်
ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်လည်း။ ဤ၌အနိစ္စအနိစ္စဟု ဝိပဿနာရှုခြင်းပင်ကို
ကားဟုအနိစ္စန္တိသမ္မသတိပါဌ်ကိုဆင့်ပြန်သည်)။ ။ကထံကေနအာ
ကာရေန၊အဘယ်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။သမ္မသတိ၊သုံးသပ်သ
နည်း။ ။(ဤကထံဟူသောပါဌ်ဖြင့်သမ္မသနာကာရသုံးသပ်သောအခြင်း
အရာကိုမေးသတည်း။ ထိုအမေးကိုပရိတောဝတ္တနယေနဟုအကျဉ်း
အားဖြင့်သာလျှင်ဖြေသတည်း)။ ။ပရတော၊နောက်၌။ဣဓေဝပါဠိယံ၊
ဤပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိ၌သာလျှင်။ ဒုတိယဝါရေ၊ရူပံအတီတာ နာဂတ
ပစ္စုပ္ပန္နံအနိစ္စံခယဋ္ဌေနအစရှိသောဒုတိယဟောတုဝါရ၌။ဝုတ္တနယေန၊
ဟောတော်မူအပ်သောနည်းဖြင့်။ သမ္မသတိ၊၏။(ဤသို့ပါဌသေသနှင့်
တကွယောဇနာ။ ။ယခုအခါ၌ ထိုအနက်ကို အလွန်ထင်စွာပြုခြင်း
ငှါဝုတ္တံဟောတံစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ ဧတံသမ္မ
သနံ၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကို။ ရူပံအတီတာ
နာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံခယဋ္ဌေနာတိ၊ခယဋ္ဌေနဟူ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊အောက်
ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိ၌။ထည့်၍။ ဝုတ္တံ၊ပြီ။ တသ္မာ၊ထိုသို့ဟောအပ်ပြီးဖြစ်သော
ကြောင့်။ဣမိနာဝုတ္တနယေန၊ ဤဟောတော်မူအပ်သောနည်းဖြင့်။သမ္မ

သတိ၊၏။ ။(ဤသို့ယောဇနာသည်ကား ဟီတိဟောတု အဋ္ဌနိပါ
တော။ ယသ္မာရုပ် အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံခယဋ္ဌေနာတိ ဇဝံ
ဝုတ္တံ၊ တသ္မာဋ္ဌမိနာဝုတ္တနယေန အနိစ္စန္တိသမ္မသတီတိယောဇနာ ဟူ
သောဋီကာနှင့်အညီတည်း။ ၊တသ္မာကား ရှေးသို့မသွားနေ၁က်ကို
လည်၍စပ်ရသတည်း။ ။ဤသို့ဖြေဆိုသောသမ္မသနသည်လည်းအ
ကျဉ်းသာလျှင် ဖြစ်ရကား၊ ဝေဘန်ခြားနား၍ပြခြင်းငှါဧသေစသည်ကို
မိန့်သေ၁်။ ။ဧသဧသောယောဂီ၊သည်။ အနိစ္စန္တိသမ္မသတိ၌စပ်။ အ
တီတံ၊သော။ ယံရူပံ၊သည်။အတ္တိ၊၏၊တံရူပံ၊သည်။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။အ
တီတေယေဝ၊အတီတ်ဘဝ၌သာလျှင်၊ခီဏံ၊ကုန်လေပြီ။ ။(အတီတေ
ဟုသာမန်ရှိသော်လည်း၊ ဤသမ္မသနဝိဓာနသည်အာဒိကမ္မိက၏သမ္မ
သနဝိဓာနဖြစ်ရကား၊ ဘဝ၏အစွမ်းအားဖြင့်အဒ္ဓါဘေဒကိုလိုအပ်၏။
ထိုကြောင့် နရိမံဘဝံဟုသကား။ ။ဣမံဘဝံ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝသို့။ န
သမ္ပတ္တံ၊မရောက်လှာ၊ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်၊ ခယဋ္ဌေန၊ကုန်တတ်သော
သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊မည်၏။ဣတိ၊သို့။ သမ္မသတိ၊
၏၊သမ္မာ၁န်။ ။(သို့ချည်းစတေနော၁က်နော၁က်ကိုလည်း ဣတိသမ္မသ
တိထည့်၍စပ်ပါလေ)။ ။အနာဂတံ၊သော။ယံရူပံ၊သည်၊အနန္တရဘ
ဝေ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်လတ္တံ့သောဘဝ၌။ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ၊ဖြစ်လတ္တံ့။ တံပိ၊ထို
အနာဂတ်ရုပ်သည်လည်း၊ တတ္ထေဝ၊ထိုအနန္တရအနာဂတ်ဖြစ်သော
ဘဝ၌သာလျှင်။ ခီယိဿတိ၊ကုန်လတ္တံ့။ တတော၊ထိုအနန္တရဘဝမှ။
ပရံဘဝံ၊တပါးသောဘဝသို့၊ နဂမိဿတိ၊မသွားလတ္တံ့။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ ခယဋ္ဌေန၊ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ တည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊သော။ ယံရူပံ၊
သည်၊အတ္တိ၊၏၊ တံပိ၊ထိုပစ္စုပ္ပန်ရုပ်သည်လည်း။ ဣဓေဝ၊ဤပစ္စုပ္ပန်ဘ
ဝ၌သာလျှင်၊ ခီယတိ၊ကုန်ဆဲ။ ဣတော၊ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှ၊ ပရံဘဝံ၊သို့၊
လိုက်၊ နဂစ္ဆတိ၊မသွား၊ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်၊ ခယဋ္ဌေန၊ကြောင့်။ အ
နိစ္စံ၊တည်း၊အဇ္ဈတ္တံ၊အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော၊ ယံရူပံ၊သည်၊ အတ္တိ၊
၏၊တံပိ၊ထိုအဇ္ဈတ္တရုပ်သည်လည်း၊အဇ္ဈတ္တမေဝ၊ အဇ္ဈတ္တ၌သာလျှင်၊ခီ
ယတိ၊၏၊ဗဟိဒ္ဓါဘာဝံ၊ဗဟိဒ္ဓအဖြစ်သို့၊နဂစ္ဆတိ၊ရောက်၊ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်၊ခယဋ္ဌေန၊ကြောင့်၊အနိစ္စံ၊တည်း၊ ယံဗဟိဒ္ဓါတံပိဗဟိဒ္ဓါဧဝခီ
ယတိ၊ နအဇ္ဈတ္တဘာဝံဂစ္ဆတီတိအနိစ္စံခယဋ္ဌေနာတိသမ္မသတိ၊ ယံဩ
ဠာရိကံတံပိတတ္ထေဝခီယတိ၊နတတောပရံဂစ္ဆတီတိအနိစ္စံခယဋ္ဌေနာ

တိသမ္မသတိ။ယံသုခုမံတံပိတတ္ထေဝဝိယတိ။နတတောပရံဂစ္ဆတီတိအ
နိစ္စံခယဋ္ဌေနာတိသမ္မသတိ။ယံဟီနံတံပိတတ္ထေဝဝိယတိ။နတတောပ
ရံဂစ္ဆတီတိအနိစ္စံခယဋ္ဌေနာတိသမ္မသတိ။ ယံပဏီတံတံပိတတ္ထေဝဝိ
ယတိ။နတတောပရံဂစ္ဆတီတိအနိစ္စံခယဋ္ဌေနာတိသမ္မသတိ။ ယံဒူရေ
တံပိတတ္ထေဝဝိယတိ။ နသန္တိကဘာဝံဂစ္ဆတီတိ အနိစ္စံခယဋ္ဌေနာတိ
သမ္မသတိ။ ။(ယံသန္တိကေဟုယောဇနာ)။ ။ယံ၊အကြင်ရုပ်သည်။
ဗဟိဒ္ဓါ၊ဗဟိဒ္ဓသန္တာနဲ၌။ ဟောတိ၊၏။ တံပိ၊ထိုဗဟိဒ္ဓရုပ်သည်လည်း။
ဗဟိဒ္ဓါဧဝ၊ဗဟိဒ္ဓသန္တာနဲ၌သာလျှင်။ဝိယတိ၊၏။အဇ္ဈတ္တဘာဝံ၊အဇ္ဈတ္တ
၏ အဖြစ်သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ ရောက်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခယဋ္ဌေန၊
ကုန်တတ်သောသဘောကြောင့်။ အနိစ္စံ၊မည်၏။ ဣတိ၊သို့။သမ္မသတိ၊
၏။ ယံ၊အကြင်ရုပ်သည်။ ဩဠာရိကံ၊ဩဠာရိကသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
တံပိ၊ထိုဩဠာရိကရုပ်သည်လည်း။ တတ္ထေဝ၊ ထိုဖြစ်ရာ၌ သာလျှင်။
ဝိနယတိ၊၏။တတော၊ထိုဖြစ်ရာမှ။ ပရံ၊တပါးသို့။ နဂစ္ဆတိ၊မသွား။ ဣ
တိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ခယဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ဤသို့။
သမ္မသတိ၊၏။ယံ၊သည်။ သုခုမံ၊ သုခုမသည်။ ဟောတိ၊၏။တံပိ၊ထိုသု
ခုမရုပ်သည်လည်း။ တတ္ထေဝ၊ ထိုဖြစ်ရာ၌ သာလျှင်။ ဝိယတိ၊၏။ တ
တော၊ထိုဖြစ်ရာမှ။ ပရံ၊ တပါးသို့။နဂစ္ဆတိ၊သွား။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။
ခယဋ္ဌေန၊ကြောင့်။အနိစ္စံ၊မည်၏။ ဣတိ၊သို့။ သမ္မသတိ၊၏။ ယံ၊သည်။
ဟီနံ၊ဟီနမည်သည်။ဟောတိ၊၏။တံပိ၊ထိုဟီနရုပ်သည်လည်း။တတ္ထေ
ဝ၊လျှင်။ ဝိယတိ၊၏။တတော၊ထိုဖြစ်ရာမှ။ပရံ၊တပါးသို့။ နဂစ္ဆတိ၊သွား။
ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ခယဋ္ဌေန၊ကြောင့်။အနိစ္စံ၊အနိစ္စမည်၏။ဣတိ၊ဤ
သို့။သမ္မသတိ၊၏။ ယံ၊သည်။ပဏီတံ၊မည်သည်။ ဟောတိ၊၏။တံပိ၊ထို
ပဏီတရုပ်သည်လည်း။ တတ္ထေဝ၊လျှင်။ ဝိယတိ၊၏။ တတော၊မှ။ပရံ၊
သို့။ နဂစ္ဆတိ၊သွား။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ခယဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။အနိစ္စံ၊
၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မသတိ၊ ၏။ ယံ၊ သည်။ ဒူရေ၊ ဝေးသော အရပ်၌။
ဟောတိ၊၏။ တံပိ၊ ထိုဒူရေရုပ်သည်လည်း။ တတ္ထေဝ၊ ထိုဖြစ်ရာ၌သာ
လျှင်။ ဝိယတိ၊ ၏။ သန္တိကဘာဝံ၊သန္တိကအဖြစ်သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ရောက်။
ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ခယဋ္ဌေန၊ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊၏။ဣတိ၊သို့။ သမ္မသ
တိ၊၏။ ယံ သည်။ သန္တိကေ၊နီးသောအရပ်၌။ ဟောတိ၊ ၏။ တံပိ၊ထို
သန္တိကေရုပ်သည်လည်း။တတ္ထေဝ၊လျှင်။ဝိယတိ၊၏။ဒူရေဘာဝံ၊ဒူရေ

အဖြစ်သို့။နဂစ္ဆတိ၊ရောက်။ ဈာဘိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ခယဓမ္မေန၊ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊မည်၏။ဣတိ၊သို့။သမ္မသတိ၊၏။ ။(ဤသို့သုံးသပ်သော်။ကောဒ သဝိဓသမ္မသနဖြစ်ရပါမည်ကို ဧကံသမ္မသနံဟူသော အချုပ်သည်သ ရုပ်နှင့် ကွာလွန်းသည် တကား။ ကြောင့်။ ဌာနံ သဗ္ဗံပိ စသည်ကို မိန့် သော်)။ ။ဌာနံသဗ္ဗံပိ၊အတိတ်စသောအားဖြင့် ပြားသောရုပ်ကို သုံး သပ်ခြင်းကြောင့် တဆဲ့တပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော ချက်ကုန် ဤသမ္မသန သည်လည်း။ အနိစ္စံခယဓမ္မေနာတိ၊ဟူသော၊ ဧတဿသမ္မ သနဿ၊ အနိစ္စဟူသောတခုသောအခြင်းအရာအားဖြင့်သုံးသပ်သော ဤသမ္မသန၏။ဝသေန၊ဖြင့်။ဧကံသမ္မသနံ၊အနိစ္စဟူသောတခုသောအ ခြင်းအရာအားဖြင့်သုံးသပ်ခြင်းကိုအကြောင်းပြု၍ တခုသောသမ္မသန မည်၏။ပန၊အနိစ္စဟူသောတခုသောအခြင်းအရာအားဖြင့်သုံးသပ်ခြင်း ကိုအကြောင်းပြု၍ တခုသောသမ္မသနမည်သော်လည်း။ ဘေဒတော၊ အတိတ်စသောသြကာသအပြားအားဖြင့်။ ဧကာဒသဝိဓံ၊တဆဲ့တပါး အပြားရှိသည်။ဟောတိ၊၏။ ။စ၊ထိုမှတပါး။ သဗ္ဗမေဝ၊အလုံးစုံသာ လျှင်ဖြစ်သော။ တံဧတံဒသဝိဓံပိရူပံ၊ ထိုတဆဲ့တပါး အပြား ရှိသည် လည်းဖြစ်သောရုပ်သည်။ ဘယဋ္ဌေန၊ ကြောက်အပ်သော သဘောရှိ သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဒုက္ခံ၊မည်၏။ဣတိ၊သို့။သမ္မသတိ၊၏။ ဘယဋ္ဌေ နာတိ၊ကား။ သပ္ပဋိဘယတာယ၊ ကြောက်အပ်သောသဘောရှိသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ဟိသစ္စံ၊၏။ယံရူပံ၊သည်။ အနိစ္စံ၊မမြဲသောသဘောရှိ ၏။ တံရူပံ၊ထိုအနိစ္စဖြစ်သောရုပ်သည်။ ဘယာဝဟံ၊ဘေးကိုဆောင် တတ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(မပယ်အပ်သော ဝိပ္ပလ္လာသရှိသောငါ သည်ပျက်စီးရအံ့။ ငါ၏ဥစ္စာသည်လည်းပျက်စီးလတ္တံ့ဟု ကြံသောသူ အား ကြောက်သန့်ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သည်ဟုလို)။ ။ကိမိဝ၊အဘယ် သူဘို့အား ကြောက်ခြင်းကိုဖြစ်စေသကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ သီဟော ပမသုတ္တေ၊ သီဟောပမသုတ်ကို။ ဒေသိယမာနေ၊ ဟောအပ်သည်ရှိ သော်။ဘည့်။ ဒေဝါနံ၊တို့အား။ ဘယံ၊ကြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိဝိ ယ၊ဖြစ်၏သို့တည်း။ ဣတိ၊သို့။ ဌာနံသဗ္ဗံပိ၊အတိတ်စသောအားဖြင့်ပြား သောရုပ်ကိုသုံးသပ်ခြင်းကြောင့် တဆဲ့တပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ် သော ဤသမ္မသန သည်လည်း။ သဗ္ဗံကားထိုက်သည်။ ဒုက္ခံဘယဋ္ဌေ နာတိ၊ဟူသော။ ဧတဿသမ္မသနဿ၊ဒုက္ခဟူသောတခုသောအခြင်း

အရာအားဖြင့်သုံးသပ်သော၍သမ္မသန၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ဧကံသမ္မသနံ၊ ဒုက္ခဟူသောအခြင်းအရာအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကိုအကြောင်းပြု၍ တခုသောသမ္မသနမည်၏။ ပန၊ ထိုသို့မည်သော်လည်း။ ဘေဒတော၊အတိတ်စသော ဩကာသအပြားအားဖြင့်။ ဧကာဒသဝိဓံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(ယဒါတထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ သောဓမ္မံဒေသေတိဣတိရူပံ။ ဣတိရူပဿသမုဒယော။ ဣတိရူပဿအတ္ထင်္ဂမော။ဣတိဝေဒနာ။ဣတိသညာ။ ဣတိသင်္ခါရာ။ဣတိဝိညာဏံ။ ဣတိဝိညာဏဿ သမုဒယော။ ဣတိဝိညာဏဿ အတ္ထင်္ဂမောတိ။ ယေပိတေဘိက္ခဝေ ဒေဝါဒီဃာယုကာဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာဥစ္စေသုဝိမာနေသု စိရဋ္ဌိတိကာ။ တေပိတထာဂတဿဓမ္မဒေသနံသုတွာယေဘုယျေနဘယံ သံဝေဂံသန္တာသံအာပဇ္ဇန္တိ။ အနိစ္စာဝတကိရဘောမယံနိစ္စမှာတိအမညိမှ။ အဒ္ဓုဝါအသဿတာဝ တကိရဘောမယံသဿတာတိ အမညိမှ။ မယံပိကိရဘောအနိစ္စာ အဒ္ဓုဝါသက္ကာယ ပရိယာပန္နာတိ။ ဤသို့သီဟောပမသုတ်ကို ဟောတော်မူသော် နတ်တို့အား ကြောက်ခြင်းထိတ်လန့်ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့အနိစ္စဖြစ်သောရုပ်သည်လည်း မပယ်အပ်သောဝိပ္ပလ္လာသရှိသည်ဖြစ်၍ အဟံဝိနဿာမိ။ မမသန္တကံ ဝိနဿတိဟု ကြံသသူအား ကြောက်ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်ရကားဒုက္ခသာတည်းဟုလိုသော်)။ ။သဗ္ဗံရူပံ၊အလုံးစုံသောရုပ်သည်။ ဒုက္ခံယထာစ၊ ဒုက္ခချည်းသာလျှင်ဖြစ်၏သို့။ ဧဝံတထာ၊တူ။သဗ္ဗံပိ၊သော။ တံရူပံ၊သည်။ အသာရကဋ္ဌေန၊ကိုယ်ဟူသောအနှစ်သာရမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ မည်၏။ ဝါ၊ကိုယ်ဟူသောအနှစ်သာရမရှိ။ ဣတိ၊သို့။ သမ္မသတိ၊၏။ အသာရကဋ္ဌေနာတိ၊ကား။အတ္တာ၊ကိုယ်သည်။ နိဝါသီ၊သူတပါးတို့အလိုနှင့်စပ်ခြင်းမရှိ။ကာရကော၊ သုခဒုက္ခကိုပြုတတ်စီရင်တတ်၏။ ဝေဒကော၊သုခဒုက္ခကိုခံစားတတ်၏။သယံဝသီ၊မိမိအလိုနှင့်သာစပ်ခြင်းရှိ၏။ဝါ၊မိမိအစိုးရခြင်းရှိ၏။ဝါ၊မိမိအလိုသို့လိုက်စေနိုင်၏။ဣတိဧဝံ၊သို့။ ပရိကပ္ပိတဿ၊တိတ္ထိတို့သည်ကြံအပ်သော။ အတ္တသာရဿ၊ကိုယ်ဟူသောအနှစ်သာရ၏။ အဘာဝေန၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။(ခန္ဓာပဉ္စကကိုသော်ရင်း။ ထိုခန္ဓာပဉ္စက၏အစိပ်ကိုသော်ရင်း။ အတ္တဝါဒီတို့သည်ကိုယ်ဟူ၍ကြံအပ်၏။ ထိုကိုယ်ဟုကြံအပ်သောခန္ဓာပဉ္စကသည်လည်း။ ဧကန္တအား

ဖြင့်အနိစ္စလည်းဖြစ်။ဒုက္ခလည်းဖြစ်ရကား၊ ယံဟိအနိစ္စံတံဒုက္ခံ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ ယံရူပံ၊သည်။ အနိစ္စံ၊မမြဲ။တံရူပံ၊သည်။ ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခတည်း။တံ၊ထိုအနိစ္စဒုက္ခဖြစ်သောရုပ်သည်။အတ္တနောပိ၊မိမိ၏သော်လည်း။အနိစ္စတံဝါ၊အနိစ္စ၏အဖြစ်ကိုရင်း။ဥဒယဗ္ဗယပီဠနံဝါ၊ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဖြင့်နှိပ်စက်ခြင်းကိုရင်း။ ဝါရေတုံနဝါရေတုံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှါ။နသက္ကောတိ၊မတတ်နိုင်သေး၏ရှင့်။ တဿ၊ထိုအနိစ္စဒုက္ခဖြစ်သောရုပ်၏။ ကာရကာဒိဘာဝေါ၊ပြုပြင်စီရင်တတ်သည် အစရှိသောအဖြစ်သည်။ ဝါ၊ကာရကဝေဒကသယံဝသီ၏ အဖြစ်သည်။ ကုတောအတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ ။(သုံးပါးသော ဒုက္ခတာတို့တွင် သင်္ခါရဒုက္ခတာကိုသာ အလုံးစုံနှံ့ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ယဒနိစ္စံတံဒုက္ခံဟု၊လိုအပ်ရကား၊ အနိစ္စတံဝါ ဥဒယဗ္ဗယပီဠနံဝါမိန့်သော်)။ ။တေန၊ထိုကြောင့်။ရူပဉ္စဟိဒံ။ပ။တျာတိအာဒိ၊ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ဘဂဝါ၊သည်။အာဟ၊၏။ဘိက္ခဝေ၊ဘိ။ ရူပဉ္စရူပံ၊ဤရုပ်သည်ကား။အတ္တာ၊ကိုယ်သည်။ ဝါ၊အစိုးရသည်။ ဝါ၊အလိုသို့လိုက်စေတတ်သည်။ ဝါ၊ကာရကောဝေဒကော သယံဝသီ၊ ဤသို့ဖြစ်သောကိုယ်သည်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်မူကား။ ဣဒံရူပံ၊ ဤရုပ်သည်။ အာဗာ ဓာယ၊ ကျင်နာခြင်းငှါ။ နသံဝတ္တေယျ၊မဖြစ်ရာ။ဣတိ၊သို့။ ဣဒံသဗ္ဗံပိ၊အတိတ်စသောအားဖြင့်ပြားသောရုပ်ကို သုံးသပ်ခြင်းကြောင့် တဆဲ့တပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ဤသမ္မ သန သည်။ အနတ္တာ အသာ ရကဋ္ဌေ နာတိ၊ ဟူသော။ တေဿသမ္မသနဿ၊ အနတ္တ ဟူသော တခုသောအခြင်းအရာအားဖြင့် သုံးသပ်သောဤသမ္မသန၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ဧကံသမ္မသနံ၊အနတ္တဟူသော တခုသောအခြင်းအရာအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကိုအကြောင်းပြု၍ တခုသောသမ္မသနမည်၏။ ပန၊ထိုသို့သော်လည်း။ဘေဒတော၊အတိတ်စသောဩကာသအပြားအားဖြင့်။ဧကာဒသဝိဓံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ဝေဒနာဒီသု၊ဝေဒနာက္ခန္ဓာစသောနာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့၌။ ဧသနယော၊ ဤရူပက္ခန္ဓာ၌ဆိုအပ်သောနည်းကို။ နေတဗ္ဗော၊အပ်၏။ ။(ရူပက္ခန္ဓာ၌အဘေဒအားဖြင့်သုံးပါးသောသမ္မသန။ တဆဲ့တပါးသောဩကာသ။ ဘေဒအားဖြင့် သုံးဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိသော သမ္မသနဖြစ်၏သို့။ ထိုအတူဝေဒနက္ခန္ဓာစသည်တို့၌ အဘေဒအားဖြင့်သုံးပါး၊ဘေဒအားဖြင့် သုံးဆဲ့သုံးပါးသည်ဖြစ်၏ဟု၊ဤအနက်ကိုညွှန်းလိုရ

ကား။ ဩသနယောဝေဓနာဒိသုမိန့်သော်။ ။ထိုခန္ဓာငါးပါးတို့၌ သုံးဆဲ့သုံးပါးသည်ဖြစ်ရကား။ ခန္ဓာငါးပါးတည်၍။ သုံးဆဲ့သုံးပါးနှင့်မြှော်သော်။သမ္မသနပေါင်းတရာ့ခြောက်ဆဲ့ငါးဝါရဖြစ်၏။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ဒွါရဆက္က အာစရှိသည်တို့၌လည်း။ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ သမ္မသနအပြားကိုစစ်တွက်လေ)။ ။

၂၂၈။ ပန၊ပါး။ယံရူပံ၊သည်။ အနိစ္စံ၊အနိစ္စတည်း။ တံ၊ထိုအနိစ္စဖြစ်သောရုပ်သည်။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ နိယမတော၊အမြဲအားဖြင့်။ဝါ၊နိယမတောဧကံသေန၊ နှစ်ထွေမကွဲတရသောအဘို့အားဖြင့်။ သင်္ခတာနိဘောဒ်၊သင်္ခတအဖြစ်စသောဝိသေသရှိသည်။ဟောတိ၊၏။ ။(အနိစ္စဖြစ်သောတရားအပေါင်းသာလျှင် သင်္ခတအဖြစ်အစရှိသောဝိသေသရှိ၏။အသင်္ခတစသည်သဘောရှိသောသဘာဝဓမ္မ၌ကား အနိစ္စအဖြစ်၏မဖြစ်သင့်သောကြောင့် သင်္ခတအဖြစ်အစရှိသော ဝိသေသမရှိဟုလိုသတည်း)။ ။တေန၊ကြောင့်။အဿအနိစ္စဿ၊၏။ပရိယာယဒဿနတ္ထံဝါ၊ဝေဝုစ်ကိုပြခြင်းငှါငှင်း။ နာနာကာရေဟိ၊ အထူးထူးသောအကြောင်းတို့ဖြင့်။ မနသိကာရပဝတ္တိဒဿနတ္ထံဝါ၊ အနိစ္စအဖြစ်ကို ပွါးစေခြင်းငှါနှလုံးသွင်းခြင်း၏ဖြစ်ခြင်းကိုပြခြင်းငှါငှင်း။ ရူပံ၊အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ။ပ။ နိရောဓဓမ္မန္တိ၊ဟူ၍။ ပုန၊ဘန်။ ပါဠိ၊ပါဠိကို။ ဝုတ္တာ၊၏။ ဝေဓနာဒိသု၊ဝေဓနာအစရှိသည်တို့၌။ဩသနယော၊ကို။နေတဗ္ဗော၊အပ်၏။ ဣတိ၊ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ။(အနိစ္စ၏ဝေဝုစ်ကိုပြခြင်းငှါ ရူပံအတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံစသည်ကိုတဘန်ဟောတော်မူသောဟူ၏။ အနိစ္စံသင်္ခတံစသော အလုံးစုံအားဖြင့်ပင် ဝေဝုစ်ကိုပြသည်ဟု သိအပ်သလော။ကြောင့်။ ပရိယာယဒဿနတ္ထန္တိ ဝေဝစနဒဿနတ္ထံ။တံပနခယဓမ္မန္တိအာဒိနံဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ နပုရိမာနံတိဏ္ဏံ။ နဟိတဒေဝတဿပရိယာယောဟောတိ။ နာပိသင်္ခတပဋိစ္စသမုပ္ပန္နပဒါနိ ဟုတွာအဘာဝဒီပနတော။ပါကဘာဝဒီပနနေနပန အနိစ္စတာယသာဓနပက္ခေတိဌန္တိ။ တေနေဝဟိသမ္မောဟဝိနောဒနိယံ ပရိယာယတာအဘာဝတော နာနာကာရေဟိဝါတိ ဝိကပ္ပန္တရံ ဂဟိတံမိန့်သော်။ ဤကား။ ။ပရိယာယဒဿနတ္ထန္တိ၊ကား။ ဝေဝစနဒဿနတ္ထံ၊ ဝေဝုစ်ကိုပြခြင်းငှါ။ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။တံ၊ထိုဝေဝုစ်ကိုပြခြင်းကို။ ခယဓမ္မန္တိအာ

ဒိန်၊ ခယဝယမ္ဘဝရဝယမ္ဘနိရောဓဝယမ္ဘဟူသောပုဒ်တို့၏၊ ဝသေန၊ဖြင့်၊ ဝေဒိ.
တဗ္ဗံ၊၏၊ပုရိမာနံ၊ကုန်သော၊တိဏ္ဏံ၊သုံးပါးကုန်သော၊အနိစ္စံသင်္ခတံပဋိစ္စ
သမုပ္ပန္နံဟူသောပုဒ်တို့၏၊ ဝသေန၊ဖြင့်၊ နဝေဒိတဗ္ဗံ၊အပ်၊ဟိသစ္စံ၊၏၊
တဒေဝ၊ ထိုအနိစ္စသည်ပင်လျှင်၊ တဿ၊ထိုအနိစ္စ၏၊ ပရိယာယော၊
သည်၊ နဟောတိ၊ ဖြစ်၊ သင်္ခတပဋိစ္စသမုပ္ပန္နပဒါနိပိ၊ သင်္ခတပဋိစ္စသ
မုပ္ပန္နပုဒ်တို့သည်လည်း၊ပရိယာယာ၊တို့သည်၊နဟောန္တိ၊ကုန်၊ကသ္မာ၊
ကား၊ဟုတွာ၊၍၊အဘာဝဒီပနတော၊မရှိခြင်းကိုပြခြင်းငှာ၊ပါကဘာဝ
ဒီပနတော၊ ရင့်တတ်မှည့်တတ်ကျက်တတ်သော အကျိုး၏အဖြစ်ကို
ပြခြင်းငှာတည်း၊ပန၊အလျှော်ကိုဆိုအံ့၊ ပါကဘာဝဒီပနေန၊ရင့်တတ်
မှည့်တတ်ကျက်တတ်သော အကျိုး၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းကြောင့်၊ အနိစ္စ
တာယ၊ အနိစ္စ အဖြစ်ကို၊ သာဓနပက္ခေ၊ ပြီးစေတတ်သော အဘို့၌၊
တိဋ္ဌန္တိ၊တည်ကုန်၏၊ ဟိသစ္စံ၊၏၊ တံနေဝ၊ကြောင့်သာလျှင်၊ သဗ္ဗေ
သံ၊ကုန်သော၊ ပဒါနံ၊တို့၏၊ ပရိယာယတာဘာဝတော၊ပရိယာယ်အ
ဖြစ်၏မရှိခြင်းကြောင့်၊နာနာကာရေဟိဝါတိ၊ဟူ၍၊ဝိကပ္ပန္တရံ၊ဝိကပ်တ
ပါးကို၊ ဂဟိတံ၊အပ်၏၊ ငင်းနက်)။ ။သောယောဂါဝစရော၊သည်၊
တသော၀၊ ထိုသို့ယခင်ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်
သော၊ပဥ္စသုခန္ဓေသု၊တို့၌၊ အနိစ္စဒုက္ခာနတ္တသမ္မသနဿ၊ အနိစ္စဒုက္ခအ
နတ္တဟုသုံးသပ်ခြင်း၏၊ ထိရဘာဝတ္တာယ၊မြဲမြံသည်၏အဖြစ်တည်းဟူ
သောအကျိုးငှါ၊ကတမေဟိစတ္တာရီသာယအာကာရေဟိအနုလောမိ
ကံခန္တိံ ပဋိလဘတိ၊ကတမေဟိစတ္တာရီသာယအာကာရေဟိသမ္မတ္တနိ
ယာမံဩက္ကမတိတိတေသာ၊ဟူသော၍ပုဒ်၏၊ဝိဘင်္ဂေ၊ဝေဘန်၍ဟော
ရာပဒဘာဇနီ၌၊ပဥ္စက္ခန္ဓေ၊ပ၊ဩက္ကမတိတိအာဒိနာ၊၍သို့အစရှိသော၊
နယေန၊နည်းဖြင့်၊ အနုလောမဉာဏံ၊အရိယာမဂ်ကိုရခြင်းအားလျော်
သောကြောင့်အနုလောမမည်သောဉာဏ်ကို၊ ဝိဘဇန္တေန၊ခွဲခြမ်းဝေ
ဘန်တော်မူထိုသော၊ ဘဂဝတာ၊သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားသည်၊ပဘေဒ
တော၊အသီးအသီးခွဲခြမ်းဝေဘန်သောအားဖြင့်၊ယန္တံ၊အနိစ္စာဒိသမ္မသ
နံ၊အကြင်အနိစ္စအစရှိသောအားဖြင့်သုံးသပ်ခြင်းကိုဆိုအပ်ပြီ၊တဿာ
ပိ၊ယခင်ဆိုအပ်ပြီးသော လေးဆဲ့လေးပါးသော ပကာရဘေဒရှိသော
ထိုအနိစ္စာဒိသမ္မသန၏လည်း၊ဝသေန၊ဖြင့်၊ ဣမေပဥ္စက္ခန္ဓေ၊တို့ကို၊သမ္မ
သတိ၊သုံးသပ်၏၊ ။(တဿာပိဒ္ဓ၊အပိကား၊သမ္ပိဏ္ဍနတည်း၊ ထိုအပိ

ဖြင့်နကေဝလံကလာပသမ္မသနဿေဝ၊အထခေါ်ယထာဒဿိတဿ
စတ္တာရီသပကာရဘေဒဿအနိစ္စာဒိ သမ္မသနဿာပိဟု။ သမ္ဗိတ္ထာနပြု၊
သတည်း)။ ။ကတမေဟိ၊အဘယ်မည့်ကုန်သော။ စတ္တာရီသာယ
လေးဆယ် သော။ အာကာရေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ အခြင်းအ
ရာတို့ဖြင့်။အံ နုလောမိကံ၊အရိယမဂ်ကိုရခြင်းအားလျော်သော။ခန္တိံ၊
အာရုံ၏ သဘောသို့သက်ဝင်၍ ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြားခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော
သဘောရှိ၍ ခံချိသောဉာဏ်ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရသနည်း။ ကတမေဟိ၊
.ကုန်သော။စတ္တာရီသာယ၊သော။ အာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။သမ္မတ္တနိယာ
မံ၊သမ္မာဒိဋ္ဌိစသည်ဟုဆိုအပ်သောမှန်သောသဘောရှိသည်ဖြစ်၍။မဆုတ်
နစ်သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်မြဲမြံသောအရိယမဂ်ကို။ဩက္က
မတိ၊သက်နိုင်သနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ဤသို့သောအမေးသည်။ သတိ၊
သော်။ထည့်။ပဉ္စက္ခန္ဓေ၊တို့ကို။ အနိစ္စတော၊အနိစ္စအားဖြင့်။သမ္မသတိ၊
၏။နောက်နောက်ကိုလည်းဤနည်းယှဉ်။ ။ဒုက္ခတော၊ဒုက္ခအားဖြင့်။
ယောဂတော၊ရာဖျနာဟူသောမူလရောဂါနှင့်တူသောအားဖြင့်။ ဂဏ္ဍ
တော၊အိုင်းအမာနှင့်တူသောအားဖြင့်။ သလ္လတော၊ မြှားငြောင့်နှင့်တူ
သောအားဖြင့်။ အဃတော၊ အစီးအပွါးမဲ့ကို ဆောင်သောအားဖြင့်။
အာဗာဓတော၊ ယာဖျဖျာဓိဟူသောမူလရောဂါမှ တပါးသော ပြင်းပြ
သည်းစွာ သော အနာအားဖြင့်။ ပရတော၊ ပြင်ပသူစိမ်း သသူနှင့်တူ
သောအားဖြင့်။ ပလောကတော၊ ဗျာဓိဇရာ မရဏတို့ဖြင့် ပေါက်ကွဲ
ပျက်စီးသောအားဖြင့်။ ဤတိတော၊များစွာသောဗျသနကိုဆောင်သည်
ဖြစ်၍ အသစ်အာဂန္တုကြ အကုသလပက္ခိယဗျသန ဟောတုအားဖြင့်။
ဥပဒ္ဒဝတော၊အထူးထူးအပြားပြားများစွာသောအကျိုးမဲ့တို့ကိုဆောင်
တတ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့် အလုံးစုံသောမင်းဘေး မင်းဒဏ်စသော
ဥပဒ္ဒဝေါ၏တည်ရာဝတ္ထုအားဖြင့်။ ဘယတော၊ ခပ်သိမ်းသောဘေး
တို့၏တည်ရာအားဖြင့်။ ဥပသဂ္ဂတော၊ အကျိုးမဲ့တို့သည် အစဉ်လိုက်
အပ်သည်ဖြစ်၍ ငြိတွယ်ခြင်းရှိသောအားဖြင့်။ ဝါ၊ရာဂစသောဒေါသ
တို့နှင့်ကပ်ငြိခြင်းမကင်းသောအားဖြင့်။ စလတော၊ ဇာတိဇရာမရဏံ
လာဘံအလာဘံစသော လောကဓံ တရားတို့ကြောင့် တုန်လှုပ်သော
အားဖြင့်။ပဘင်္ဂုတော၊ပျက်ခြင်းသို့ရောက်သောအားဖြင့်။အဓုဝတော၊
မြဲမြံခိုင်ခံ့သော သဘောမရှိသောအားဖြင့်။ အတာဏတော၊ဘေးကိုမ

စောင့်မရှောက်နိုင်သောအားဖြင့်၊ အလေဏတော၊ မှိုခိုပုန်းအောင်းရာ မဟုတ်သောအားဖြင့်၊ အသရဏတော၊ ကိုးကွယ်ရာမဟုတ်သောအား ဖြင့်၊ ရိတ္တတော၊ ရဝသုဘာသုခအတ္တ စသည်အဖြစ်မှ ဆိတ်သောအား ဖြင့်၊ တုစ္ဆတော၊ အချည်းနှီးအားဖြင့်၊ သုညတော၊ သာမိနိဝါသိကာရက ဝေဒကအဓိဋ္ဌာယကဟု တိတ္ထိတို့ကြံဆအပ်သော အတ္တမှဆိတ်သော အားဖြင့်၊ အနတ္တတော၊ တိတ္ထိတို့ကြံဆအပ်သောအတ္တ၏ဆန့်ကျင်ဘက် အားဖြင့်၊ အာဒီနဝတော၊ အပြစ်ဒေါသအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အထီးကျန်သော ကာကာမနုဿနှင့်တူသောအားဖြင့်။ ဝိပရိဏာမဓမ္မတော၊ ဇရာမရဏ ဟူသော နှစ်ပါးသောအဘို့တို့ဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောပကတိရှိ သောအားဖြင့်၊ အသာရကတော၊ အနှစ်မဟုတ်အကာနှင့်တူသောအား ဖြင့်၊ အဃမူလတော၊ မကောင်းမှု၏ အကြောင်းမူလအားဖြင့်၊ ဝဓက တော၊ အဆွေခင်ပွန်းမျက်နှာကဲ့သို့ ချိုသာသောမျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍အ ကျွမ်းဝင်သောသူကိုသတ်တတ်သော သူသတ်ရန်သူနှင့်တူသောအား ဖြင့်၊ ဝိဘဝတော၊ အစီးအပွါးကင်းသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဝိဘဝတဏှာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ၏ အကြောင်းအားဖြင့်။ သာသဝတော၊ အာသဝေါ၏အာရုံ အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အာသဝေါ၏ပဒဋ္ဌာန်အားဖြင့်။ သင်္ခတတော၊ ဟေတုအ ကြောင်း ပစ္စယအကြောင်းတို့သည် ပေါင်းစု၍ပြုပြင်အပ်သော အား ဖြင့်၊ မာရာမိသတော၊ မစ္စုမာရ်ကိလေသမာရ်တို့၏အစာအာမိသအား ဖြင့်၊ ဇာတိဓမ္မတော၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသောအားဖြင့်၊ ဇရာဓမ္မတော၊ ရင့်ခြင်းဟောင်းခြင်းသဘောရှိသောအားဖြင့်၊ ဗျာဓိဓမ္မတော၊ နာခြင်း သဘောရှိသောအားဖြင့်၊ မရဏဓမ္မတော၊ သေခြင်း ပျက်စီးခြင်း သ ဘောရှိသောအားဖြင့်၊ သောကဓမ္မတော၊ စိုးရိမ်ခြင်းသဘောရှိသော အားဖြင့်၊ ပရိဒေဝဓမ္မတော၊ ငိုကြွေးခြင်းသဘောရှိသောအားဖြင့်။ ဥပါ ယာသဓမ္မတော၊ လွန်စွာပင်ပန်းခြင်း သဘောရှိသောအားဖြင့်။ သံကိ လေသိကဓမ္မတော၊ တဏှာသံကိလေသဒိဋ္ဌိ သံကိလေသဒုစ္စရိတ သံ ကိလေသတို့၏ အာရုံအဖြစ်တည်းဟူသောသဘောအားဖြင့်၊ သမ္မသ တိ၊ ၏၊ စဉ္စာရိသာယ၊ သော၊ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ ပဉ္စက္ခန္ဓေ၊ တို့ကို၊ အနိစ္စတော၊ ဖြင့်၊ ပဿန္တော၊ ရှုသောယောဂါဝစရသည်။ အနုလောမိ ကံ၊ သော၊ ခန္တိံ၊ ကို၊ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏၊ ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော၊ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏၊ နိ ရောဓော၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်သည် သာလျှင်၊ နိစ္စံ၊ မြဲ

၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ ဝါနဟုဆိုအပ်သော တဏှာမှထွက်မြောက်၏။ ဣတိ၊သို့။ ပဿန္တော၊ရှုသောယောဂါဝစရသည်။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊သို့။ ဩက္ကမတိ၊သက်၏။ ။ကထံ၊အဘယ်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမ္မသတိ၊နည်း။ ဟိ၊ချဲ့အံ့။ သောယောဂါဝစရော၊ ထိုယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧကေကံ၊တပါးတပါးသော။ခန္ဓံ၊ကို။ ။(အနိစ္စာဒိသမ္မသနဿဝသေနသမ္မသတိဟိသမ္ဗန္ဓော။ တဿပနသမ္မသနဿပဉ္စန္နံခန္ဓာနံသာဓာရဏတာယ ဧကေကံခန္ဓန္တိ ဝုတ္တံ)။ ။အနစ္စန္တိကတာယ၊တပါးသောအစွန်းကိုလွန်နိုင်သောသဘောမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊တပါးသော အစွန်းကိုမလွန်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ။(အန္တံ အတိက္ကန္တန္တိ အစ္စန္တံ။ အန္တံပရကောဋိံ။ တပါးသော အစွန်းကို။ အတိက္ကန္တံ၊လွန်သည်တည်း။ အစ္စန္တံ၊ တပါးသော အစွန်းကိုလွန်သည်။ အစ္စန္တံမေဝအစ္စန္တိကံ။သဿတရသတည်း။ နအစ္စန္တိကံအနစ္စန္တိကံ။အသဿတရသတည်း။ အနစ္စန္တိကဿဘာဝေါအနစ္စန္တိကတာ။တာယအနစ္စန္တိကတာယ။အနိစ္စန္တိကရှိသည်ကားအမှား။ ။အနစ္စန္တိကတာ ယာတိ အစ္စန္တိ ကတာ ဘာဝတော။ အသဿ တတာ ယာတိ အတ္ထော။သဿတံဟိအစ္စန္တိကံအပရာယကောဋိယာအဘာဝတော၊ဋီကာ)။ ။အာဒိအန္တဝန္တတာယစ၊ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဟုဆိုအပ်သောရှေး အစွန်းနောက်အစွန်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အနိစ္စတော၊နိစ္စရဝ မဟုတ်သောအားဖြင့်။သမ္မသတိ၊၏။ သမ္ဗန်။ သေနယောသမ္ဗန္ဓော။ ။(အနိစ္စတောတိစအဒ္ဓုဝတော။ဧတံဟိနနိစ္စံခဏိကတာယအဒ္ဓုဝဘာဝိတာယဝါနဓုဝံနဉပဂန္တဗ္ဗန္တိအနိစ္စံ။ဋီကာ)။ ။ဥပ္ပါဒဝယပဋိပီဠနတာယ၊ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဖြင့် ခဏတိုင်းခဏတိုင်း တံသမင်္ဂိပုဂ္ဂိုလ်ကိုနှိပ်စက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းတို့သည် ခဏတိုင်းခဏတိုင်းနှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ။(ဥပ္ပါဒဝယဝန္တော ဟိ ဓမ္မာ အဘိဏှံ တေဟိ ပဋိပီဠိတာဝေဟောန္တိ။ ယာပဋိပီဠနာသဘာဝဒုက္ခတာတိဝုစ္စတိ)။ ။ဒုက္ခဝတ္ထုတာယစ။ သုံးပါးအပြားရှိသောဒုက္ခ၏။ ဝါ၊သံသရာဒုက္ခ၏တည်ရာဝတ္ထု၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဒုက္ခတော၊ဖြင့်။သမ္မသတိ၊ ၏။ ပစ္စယယာပနီယတာယ၊ ယထာရပ ပစ္စည်းတို့ဖြင့်မျှစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ရောဂမူလတာယစ၊အစဉ်လိုက်သောအနာတို့၏ အကြောင်းမူလဖြစ်သော အနာနှင့်တူ

သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ၡင်း၊ဝါ၊အစဉ်လိုက်သောအနာတို့၏အကြောင်း
ဖြစ်သောယာဖျအနာနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ၡင်း၊ ရောဂတော၊
အစဉ်လိုက်သောအနာတို့၏အကြောင်းဖြစ်သော ယာဖျရောဂါနှင့်တူ
သောအားဖြင့်၊ ။(ပဒနွယေနာပိယာဖျရောဂသဒိသတောတိဒဿေ
တိ။ယာဖျဗျာဓိဟိရောဂေါ။ဇူတရောအာဗာဓောတိ။ ။ဒုက္ခတာသူလ
ယောဂိတာယ၊သုံးပါးအပြားရှိသောဒုက္ခတာဟုဆိုအပ်သောထိုးကျင့်
ကိုက်ခဲခြင်းနှင့်ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ၡင်း၊ ကိလေသာသုစိပဿ
ဏတာယ၊ထိုက်တန်သည်အားလျော်စွာအာရုံအားဖြင့်ၡင်း။သမ္ဘယုတ်
အားဖြင့်ၡင်း၊ ရာဂအစရှိသောကိလေသာဟူသော မစင်မကြယ်စက်
ဆုပ်ဘွယ်သောအညစ်ကိုတစင်စစ်ယိုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ၡင်း။
ဥပါဒဇရာဘင်္ဂေဟိ၊ဥပါဒ်ဇရာဘင်တို့ဖြင့်၊ဥဒ္ဒုမါတပရိပက္ကပဘိန္နတာ
ယဝ။ဖူးဖူးရောင်သည်၏အဖြစ်မှည့်ကျက်သည်၏အဖြစ်ပရိပဲ့ပေါက်
ပြဲကွဲအက်ပျက်စီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ၡင်း။ ။ဂဏ္ဍတော၊အိုင်းအ
မာနှင့်တူသောအားဖြင့်။ ။(ရှေး၌မရှိမူ၍ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒဖြင့်
ဥဒ္ဒုမာတ၏သို့စသည် အစဉ်အတိုင်းပာတ်)။ ။ပီဠာဇနကတာယ၊
နှိပ်စက်ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ၡင်း။အန္တောတုဒန
တာယ၊ကိုယ်တွင်း၌ ထိုးကျင့်စူးဝင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ၡင်း။
ဒုန္နိဟရဏီယတာစ၊ အရိယမဂ်တည်းဟူသောမွေးညှပ်နှင့်ကင်း၍နုတ်
ခြင်းငှါတတ်နိုင်ခဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ၡင်း၊ သလ္လတော၊ ကိုယ်တွင်း
စူးဝင်သောမြှားကြောင့်အားဖြင့်၊ ။(အန္တောတုဒနတာယာတိအဇ္ဈတ္တံ
ရေတုဒနတော၊ ဒုက္ခဝေဇနာဒယောပိယဟိ ဇူမေသမ်ါရာအဇ္ဈတ္တဘာ
ဝဿအဇ္ဈတ္တံရဂတာဝေဥဒယဗ္ဗယဝသေနတုဒန္တိ၊အရိယမဂ္ဂသဏ္ဍာ
သေနပဋ္ဌယနဟိတုံ အသက္ကုဏေယျတာယဒုန္နိဟရဏီယတါတဏ္ဍာ
ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသဒဠှဘာဝတော)။ ။ဝိဂရဟာနီယတာယ၊အကုသိုလ်
တရားတို့ကဲ့သို့အရိယာသခင်ဘုရားတို့သည် ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်ၡင်း၊အဝမ္ဘိအာဝဟနတာယ၊ သတ္တဝါအများတို့၏စီးပွါးမဲ့ကို
လွန်စွာဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ၡင်း၊ အဃဝတ္ထုတာယစ၊
အဃဟု ဆိုအပ်သော အကုသိုလ် ထိုထို၏တည်ရာ ဝတ္ထု၏ အဖြစ်
ကြောင့်ၡင်း၊ အဃတော၊ အရိယာသခင်ဘုရားတို့ကဲ့ရဲ့များ၍စီးပွါးမဲ့
ကိုဆောင်တတ်သော မကောင်းမှုကုသိုလ်တို့၏တည်ရာ ဝတ္ထုအား.

ဖြင့်။အသေရိဘာဇနကတာယ၊ မိမိနှင့်စပ်ခြင်းမရှိ ဇာရိယာပုထ်လေး
ပါး၌မတတ်နိုင်ကိုယ်စွမ်းအားဖြင့် သူတပါးနှင့်စပ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်
ကိုဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဍင်း။အာဗာဓပဒုဿနတာယစ၊
အသည်းအသန် လွန်စွာနှိပ်စက်သော အနာ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်
ကြောင့်ဍင်း။အာဗာဓတော၊ အသည်းအသန်လွန်စွာနှိပ်စက်သောအ
နာနှင့်တူသောအားဖြင့်။ ။(သေနအတ္တနာဉ်ရောဇာယတ္တောသေရော။
သေရောအဿအတ္ထိတိသေရီ။နသေရိအသေရိ။ ။သူတပါးတို့သည်
လုပ်ကျွေးပြုစုခြင်းထုခြင်းလှည်းခြင်းစသည်ဖြင့်သူတပါးနှင့်စပ်သော
ကိုယ်၏ဖြစ်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ သူနာသည် အသေရိမည်သကဲ့သို့ခန္ဓာ
တို့သည်လည်းအသေရိဘာဝသူတပါးနှင့် စပ်ခြင်းရှိသည်ကို ဖြစ်စေ
သည်ဟူလို)။ ။အဝသတာယ၊အလိုသို့ မလိုက်တတ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်ဍင်း။အဝိဓေယျတာယ၊မအိုစေလင့်မနာစေလင့်မသေစေလင့်
ဤသို့စသည်ဖြင့်စီရင်ခြင်း၌ မတတ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
ဍင်း။ပရတော၊ သူစိမ်းပြင်ပသူအားဖြင့်။ ။ဗျာဓိဇရာမရဏေဟိ၊
ဗျာဓိဇရာမရဏတို့ဖြင့်။ ပလုဇ္ဇနတာယ၊ ပြိုကွဲပေါက်ပြဲပျက်စီးတတ်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ပလုဇ္ဇနတာယ၊လွန်စွာပျက်စီးခြင်းဗျသန
သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပလောကတော။ ဗျာဓိဇရာမရဏ
တို့ဖြင့်ပြိုကွဲပျက်စီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ ဗျာဓိဇရာမရဏတို့
ဖြင့် လွန်စွာပျက်စီးခြင်းဗျသနရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ။(ပလုဇ္ဇနတာ
ယာတိဗျာဓိအာဒိဟိပကာရေဟိဘိဇ္ဇနတော ဝိနဿတော။ တေဟိဗ
ဝဝါ အာဗျသန တော။ ဗျသန တောဟိ လောကသဒ္ဒေါ ပသဒ္ဒေါသူ
သတ္တောဒဋ္ဌဗ္ဗော။ဗျာဓိအာဒိဟိစခန္ဓာနံဗျသနန္တိ။ဋီကာ။ ။ဗျသနာဝ
ဟာဘာဝေနဇောတိတိဤတိအာဂန္တုကာနံ အကုသလ ပက္ခိယာနံဗျသန
ဟေတူနံ ဇော်အဓိဝစနံ။ ခန္ဓာစဇ္ဇိသာတိ အာဟအနေကဗျသနာဝ
ဟတာယဤတိတောတိ)။ ။အနေကဗျသနာဝဟတာယ။အထွေထွေ
အပြားပြားများစွာသော ပျက်စီးခြင်းကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ဤတိတော၊ပျက်စီးခြင်း၌ရောက်လာသောအာဂန္တုကအကု
သလအပင်းအသင်းများစွာသောပျက်စီးခြင်း၏အကြောင်းအားဖြင့်။ ။
(ဥပဒ္ဒဝတိတိဥပဒ္ဒဝေါ။အနတ္ထဇနေန္တောအဘိဘဝတိအဇ္ဈောတ္ထရတိ
တိအတ္ထော။ ရာဇဒဏ္ဍာဒီနံဇော်အဓိဝစနံ။ ခန္ဓာစဇ္ဇိသာတိဝုတ္တံ အဝိ

ဓိဘာဝံ။ ပ။ ဥပဒ္ဒဝတောတိ)။ ။အဝိဓိတာနံယေဝ၊ဥထဲကြွက်ငယ် ပေါက်ဝယ်ကျေးသို့တွေးဆ၍ သိခြင်းငှါ မတတ်အားသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိပုလာနံ၊ပြန့်ပြောပေါများကုန်သော။ အနတ္ထာနံ၊ မင်းဘေးမင်းဒဏ်စသောအကျိုးမဲ့တို့ကို။ အာဝဟနတော၀၊ဆောင်တတ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။သဗ္ဗုပဒ္ဒဝဝတ္ထုကာယစ။အလုံးစုံကပ်၍နှိပ်စက်တတ်သော ဥပဒ္ဒဝေါ၏ တည်ရာ ဝတ္ထုယာခင်း ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဥပဒ္ဒဝတော၊ များစွာသောမင်းဘေးမင်းဒဏ် မကြံစည်အပ်ကပ်၍နှိပ်စက်တတ်သောဥပဒ္ဒဝေါအားဖြင့်။ ။(ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကဘယာဝဟတော အာဘယပဋိပက္ခတော၀ ခန္ဓာသယတ္တာ အာဟာသဗ္ဗဘယာနံ။ ပ။ ဘယတောတိ)။ ။သဗ္ဗဘယာနံ၊မျက်မြင်လောက ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ ရောက် သောဘေး တမလွန် လောက ရောက်သောဘေးဟု ဆိုအပ်ကုန်သောချက်ကုန်ရှိမဲ့သဗ္ဗသော ဘေးတို့၏။ အာကာရတာယ၊ တည်ရာ၏ အဖြစ် ကြောင့်ရင်း။ ဒုက္ခဂ္ဂုပသမသင်္ခါတသ၊ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းချမ်းမြဲရာဟုဆိုအပ်သော၊ ပရမဿာသဿ။လွန်စွါသက်သာရာဟုဆိုအပ်သောနိဗ္ဗာန်၏။ပဋိက္ခပဘူတတာယစ၊ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဘယတော၊ ချမ်းသာစသည့်နှင့်မရော ပြန့်ပြောများပြား ကြီးမားသော ဘေးအားဖြင့်။အနေကေဟိ၊များစွာကုန်သော။ အနတ္ထေဟိ၊ဗဟိဒ္ဓဥ္ဇာတိဗျာသနစသည်အဇ္ဈတ္တရောဂါစသည်အပြားရှိကုန်သောအနတ္ထတို့သည်။အနုဗဒ္ဓတာယ၊ အစဉ် လိုက်အပ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဒေါသုပသဋ္ဌတာယ၊ အာရုံအားဖြင့်ရင်း၊ သမ္ပယုတ်အားဖြင့်ရင်း၊ ရာဂအစရှိသောဒေါသတို့နှင့် ကပ်ငြိရောက်တွယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဥပသဂ္ဂေါဝိယ၊ ဘီလူးဥပါယုတ်မာသော နတ်ဆိုးတို့သည် ဆောင်အပ်ဖြစ်စေအပ်သောရောဂါဗျာဓိအစရှိသောအနတ္ထကဲ့သို့။အနဓိဝါသနာရဟတာယစ၊သည်းခံခြင်းငှါမထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဥပသဂ္ဂတော၊ ဗဟိဒ္ဓအဇ္ဈတ္တ ဉာတိဗျာသန ရောဂစသော အနတ္ထတို့ဖြင့် ကပ်၍ ငြိတွယ်နှိပ် စက်ခွါနိုင် ခက်သော အားဖြင့်ရင်း။ ဝါ၊ ဘီလူးဥပါယုတ်မာသောနတ်ဆိုးတို့သည် ဆောင်အပ် ဖြစ်စေအပ်သောရောဂါဗျာဓိအစရှိသောအနတ္ထနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ။(ဗဟိဒ္ဓါဥ္ဇာတိဗျာသနာဒိဟိအဇ္ဈတ္တံရောဂါဒိဟိ အနတ္ထေဟိ ဥပသဋ္ဌနဋ္ဌေနဥပသဂ္ဂ

သဒ္ဒိသတာယစ ဥပသဂ္ဂတော။ ဥပ သဂ္ဂေါတိစ ဒေဝတူပသံဟာရဝ သေနပဝတ္တော ဗျာဓိအာဒိအနတ္ထော။ သောအတ္ထကာမေန မုဟုတ္တံပိန အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗော ဟောတိ။ တေနဝုတ္တံ အနေကေဟိ။ ပ။ ဥပသဂ္ဂ တောတိ။ ဋီကာ)။ ။ဗျာဓိဇရာမရဏေဟိစေဝ၊တို့ကြောင့်ရင်း။လာဘာ လာဘာဒိဟိ။လာဘာလာဘအစရှိကုန်သော။လောကဓမ္မေဟိစ။လော ကဓံတို့ကြောင့်ရင်း။ပစလိတတာယ၊မတည်မတန့်စားအပြားအားဖြင့် တုန်လှုပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။စလတော၊ဗျာဓိဇရာမရဏလာဘာလာ ဘစသောလောကဓံတို့ကြောင့်မတည်ကြည်မတန့်စားတုန်လှုပ်သော အားဖြင့်။ဥပက္ကမေနစေဝ။မိမိ၏ရင်းသူတပါး၏ရင်းပယောဂလုံ့လဖြင့် ရင်း။သရသေနသဘာဝေနစ၊သဘောအားဖြင့်ရင်း။ပဘင်္ဂုပဂမနသီလ တာယ၊ဖရိုဖရဲပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်ခြင်းအလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဘင်္ဂုတော၊မိမိလုံ့လသူတပါးလုံ့လဖြင့်ရင်း၊ သဘောအားဖြင့်ရင်း၊ဖ ရိုဖရဲပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်တတ်သောအားဖြင့်။သဗ္ဗာဝတ္ထနိပါတိတာ ယ။ အလွန်နူးသောကာလမှစ၍ တချွေချွေကြွေ၍ကျသော သစ်သီးကဲ့ သို့မန္ဒာဒိဟ္ဟစသောအလုံးစုံသော အဝတ္ထာတို့၌ကြွေကျခြင်းသဘောရှိ သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ထိရဘာဝဿ၊ မကြွေကျသော်လည်းအာ ခါခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် အနှစ်မဲ့သည် ဖြစ်၍ မြဲမြံခိုင်ခံ့ သောအဖြစ်၏။အဘာဝတာယစ၊မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အဒ္ဓု ဝတော၊မမြဲမြံမခိုင်ခံ့သောအားဖြင့်။ ။(ထိရံဟိရဝံနာမဟောတိ)။ ။ အတာ ယနတာယစေဝ။ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အ ဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အလဗ္ဘနေယျ ခေမ တာယစ၊ စောင့်ရှောက်စေလို သောအာသာဖြင့် ဆည်းကပ်ပါသော်လည်း မရအပ်သောဘေးကင်း ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အတာနတော၊ ဘေးမဲ့စိမ့်သောငှါ မစောင့်ရှောက်တတ်သောအားဖြင့်။အလ္လီယိတုံ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခမှကြောံ သည်ဖြစ်၍ခိုမှီကပ်ရပ်လိုသောအာသာဖြင့်ကပ်ရပ်ခိုမှီခြင်းငှါ။ အနရ ဟတာယ၊မထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။အလ္လီယနာနံပိ၊ ခိုမှီကပ် ရပ်လိုသောအာသာဖြင့် ကပ်ရပ်ခိုမှီလာသောသူတို့အားလည်း။ လေ ဏကိစ္စာကာရိတာယ၊ဆင်းရဲဒုက္ခကိုပျောက်ပယ်နစ်စေခြင်းဟူသော ပုန်းအောင်းရာကိစ္စကိုမပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အလေဏ တော၊ ဆင်းရဲဒုက္ခမှကြောက်၍ပယ်ပျောက်စေခြင်းငှါပုန်းအောင်းခိုမှီ

ရာမဟုတ်သောအားဖြင့်။နိဿိတာနံ၊ ဇာတိဇရာဗျာဓိစသောဘေးကို ကြောက်၍မှီခို ကပ်ရပ်ကုန်သောသူတို့၏။ ဘယသာရကတ္တာဘာဝေန၊ ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏစသောဘေးကို ညှဉ်းဆဲပျောက်ပယ်တတ်သောအဖြစ်၏မရှိခြင်းကြောင့်၊ အသရဏတော၊ ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏစသောဘေးကိုမပျောက်ပယ်မလွှင့်ပျက်တတ်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကိုးကွယ်ရာ မဟုတ်သောအားဖြင့်၊ ယထာပရိကပ္ပိတေဟိ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှားမရှိ အတိဗာလပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကြံဆအပ်သော အပြားရှိကုန်သော။ ဓုဝသုဘသုခအတ္တဘာဝေဟိ၊ခိုင်ခံ့ မြဲမြံသည်၏အဖြစ်၊တင့်တယ်လျောက်ပတ်သည်၏အဖြစ်၊ ချမ်းသာသည်၏အဖြစ်ကိုယ်၏အဖြစ်တို့ဖြင့်။ရိတ္တတာယ၊ အတွင်းသားအနှစ်ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ရိတ္တတော၊ ဓုဝသုဘသုခအတ္တအဖြစ်ဟူသောအတွင်းအနှစ်ကင်းသောအားဖြင့်။ ။(အန္တောသာရာဘာဝေါရိတ္တတာ)။ ။ရိတ္တတာယဝ၊အတွင်းသား အနှစ်ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သာလျှင်။ တုစ္ဆတော၊အချည်းနှီးအားဖြင့်၊ဝါ၊ကား။အပ္ပကတ္တာ၊အသေးအငယ်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ဝါ၊အယုတ်အမာ၏အဖြစ်ကြောင့်၊တုစ္ဆတော၊အသေးအငယ်အားဖြင့်၊ဝါ၊ အယုတ်အမာအားဖြင့်။ ဟိသစ္စံ၊၏။ လောကေ၊၌။ အပ္ပကံပိ၊ အသေး အငယ် ကိုလည်း။ ဝါ၊ အယုတ် အမာ ကိုလည်း။ တုစ္ဆန္တိ၊ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ ။(ဓုဝသာရသုဘသာရသုခသာရအတ္တသာရအဘာဝတို့နှင့် တကွအတ္တသာရ၏မရှိခြင်းကို။ ရိတ္တဟူသောပုဒ်ဖြင့် ဆိုပြီး၍ထိုမှအသီးထုတ်အပ်သော အတ္တသာရ၏ မရှိခြင်းကိုသာလျှင် သုညပုဒ်ဖြင့်ပြလိုရကား သာမိနိဝသီ။ပ။ သုညတော၊ မိန္နသော်)။ ။သာမိနိဝသိကာရက ဝေဒကာဓိဋ္ဌာယက ဝိရဟိတတာယ၊ အရှင်သခင်သူတပါးနှင့်စပ်ခြင်းကင်းသည်၊ပြုပြင်တတ်သည်၊ခံစားတတ်သည်၊ ဓိဋ္ဌာန်ဆောက်တည် တတ်သည်ဟု ဆိုအပ်သော အတ္တမှကင်းသည်ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သုညတော၊ သာမိနိဝသိကာရကဝေဒကာဓိဋ္ဌာယကဟု၊ အတိဗာလတို့တို့သည် ကြံဆအပ်သော အတ္တမှဆိတ်သောအားဖြင့်၊ ။နတ္ထိအတ္တာဝေဿာတိအနတ္တာပြု။ ။ယထာကေနစိသာမိအာဒိလက္ခဏေနအတ္တနာ သုညာဝေတော၊ ဝေံသယံပိ အတံသာဘာဝေါတိ အာဟာသယမ္ပိ၊ပ။ အနတ္တတောတိ)။ ။သယဥ္စ၊ မိမိ၏လည်း။ အသာမိဘာဝါဒိတာယ၊အရှင်၏အဖြစ်အစရှိသည်၏အ

ဖြစ်ကြောင့်။ အနတ္တတော၊သာမိနိဝသိကာရကဝေဒက အဓိဋ္ဌာယက ဟုအတိဗာလတိတ္ထိတို့သည် ကြံဆအပ်သောအတ္တမဟုတ်သော အား ဖြင့်။ ။(အနတ္တာတိဟိအနတ္တာတိ)။ ။ပဝတ္တိဒုက္ခတာယ၊ ပဝတ္တိဟူ သော ဝဋ်ဒုက္ခ၏အဖြစ်ကြောင့်ဇင်း။ ။(ပဝတ္တိနိဝတ္တိ နှစ်ပါးတို့တွင် ပဝတ္တိကား ဝဋ္ဋဖြစ်၍ဒုက္ခဘည်း။ နိဝတ္တိကား နိရောဓနိဗ္ဗာနဖြစ်၍သုခ တည်း။ပဋ္ဌနှံခန္ဓာနံ နိရောဓောသုခံနိဗ္ဗာနံဟူသကား)။ ။ဒုက္ခဿ၊၏။ အာဒိနဝတာယစ၊ အပြစ်ဒေါသ၏အဖြစ်ကြောင့်ဇင်း။ အာဒိနဝတော၊ ဝဋ်ဒုက္ခဟူသောအပြစ်ဒေါသအားဖြင့်။ အထဝါ၊ကား။ အာဒိနံ၊အလွန် အထိးကျုန်သည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲရှိရှားပင်ပန်းလှစွာ။ ။(အာဒိနန္တိဘာဝန ပုံသကနိဒ္ဒေသော။ ယထာဧကမန္တန္တိ။ အတိဝိယကပဏန္တိအတ္ထော။ ဘူသတ္ထောဟိအာယမာကာရော။ ။ဝါတိဂစ္ဆတိပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ် ၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။အာဒိနဝေါ၊မည်၏။ထော၊ဤအာဒိနဝဟူသော အမည်သည်။ ကပဏမနုဿဿ၊အထိးကျုန်သောသူဆင်းရဲ၏။အဓိ ဝစနံ၊အမည်တည်း)။ စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ခန္ဓာပိ၊ခန္ဓာတို့သည်လည်း။က ပဏာယေဝ၊ဆင်းရဲရှိရှားပင်ပန်းစွာအထိးကျုန်သော သူဆင်းရဲနှင့်တူ ကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ အာဒိနဝသဒိသတာယ၊ ဆင်းရဲရှိရှားပင်ပန်းစွာအထိးကျုန်သောသူဆင်းရဲနှင့်တူသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ အာဒိနဝတော၊ငတ်မွတ်ချည်းနွဲး အထိးကျုန်သောသူဆင်းရဲ နှင့်တူသောအားဖြင့်။ဇရာယစေဝ၊ဖြင့်ဇင်း။မရဏေနစ၊ဖြင့်ဇင်း။ဣတိ၊ သို့။ဒွိဓာ၊နှစ်ဘို့အားဖြင့်။ ပရိဏာမပကတိတာယ၊ဘောက်ပြန်ခြင်းသ ဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပရိဏာမဓမ္မတော၊ ဇရာမရဏဟူ သောနှစ်ဘို့အားဖြင့် ဘောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်အား ဖြင့်။ ။(ယထာဒွိဓာဆိဒ္ဒကံဝိဆိဒ္ဒကန္တိဝုတ္တေဒွိသဒ္ဒသာအတ္တေဝိသဒ္ဒေါ။ ဧဝမိဓါပိတိအာဟဒွိဓာပရိဏာမပကတိတာယ ဝိပရိဏာမဓမ္မတော တိ)။ ။ဒုဗ္ဗလတာယ၊သဘောအားနည်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဇင်း။ ဖေဂ္ဂုဝိယ၊အကာကဲ့သို့။ သုခဘဉ္ဇနိယတာယစ၊ ဖျက်ဆီးလွယ်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်ဇင်း။အသာရကတော၊ အကာသဘွယ်ပျက်စီးလွယ် သည်ဖြစ်၍အနှစ်မဲ့သောအားဖြင့်။ ။(အချို့သောဒုဗ္ဗလသည် ရဒုန္နးညံ့ သည် ကမ္မညဘာဝအမှု၌ ခံ့သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒုဗ္ဗဓံသိယ၊ ဖျက်ဆီး နိုင်ခဲသည်။ ဤခန္ဓာတို့ကား ဤကဲ့သို့မဟုတ်အကာကဲ့သို့သုဗ္ဗဓံသိယ၊

ဖျက်ဆီးလွယ်သည်သာတည်း ဟူခြင်း၌။ ပေဂ္ဂုဗိယ သုခဘဉ္ဇနိယ
တာဝပဟုသည်)။ ။အဃဟေတုတာယ၊ မကောင်းမှုအကုသိုလ်၏
အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဃမူလတော၊ ကြမ်းကြုတ် ရုန်းရင်း
သော မကောင်းမှု အကုသိုလ်၏ အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့်။ မိတ္တမုခ သ
ပတ္တော၊အဆွေခင်ပွန်းမျက်နှာကဲ့သို့ပြုံးချိုသောမျက်နှာရှိသောရန်အ
သည်။ ဝိသာသဃာတိဝိယ၊အကျွမ်းဝင်သောသူကိုသတ်၏သို့။ ဝိသာ
သဃာတိတာယ၊အကျွမ်းဝင်သောသူကိုသတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
ဝဓကတော၊ အကျွမ်းဝင်သောသူကို သတ်တတ်သော မိတ္တမုခ သ
ပတ္တနှင့်တူသောအားဖြင့်။ ။(ဏ္ဍုမေရှုပါဒယောသုခဟေတုနုဒုက္ခဟေ
တုတိဇနိတဝိသာသာနံ ဟနနသီလနတာယ။ ခန္ဓေသုဟိတော်မမာတိ
ဂါဟဝသေနသတ္တာဗျသနံပါပုဏန္တိ။ ဝိသာသံဝါဟနန္တီတိ ဝိသာသ
ဃာတိနော။ တဗ္ဘာဝတော)။ ။ဝိဂတာဘဝတာယ၊ကောင်းသောပွါးစီး
ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ပွါးစီးခြင်း ကင်းသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်ရင်း။ ဝိဘဝသမ္ဘူတတာယစ၊ ဝိဘဝတဏှာဝိဘဝဒိဋ္ဌိအညစ်
ကို့ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဝိဘဝတော၊ ပွါးစီးခြင်း
ကင်းသောအားဖြင့်။ ဝါ၊ ဝိဘဝတဏှာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိအညစ်ကို ဖြစ်စေ
သောအားဖြင့်။ အာသဝပဒဋ္ဌာနတာယ၊အာသဝေါတရားတို့၏ပဒဋ္ဌာန်
၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာသဝတော၊ အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံအား
ဖြင့်။ ဟေတုပစ္စယေဟိ၊ဇနကအကြောင်း ဥပထမ္ဘကအကြောင်းတို့
သည်။ အဘိသင်္ခတတာယ၊ပြုပြင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သင်္ခတ
တော၊ဇနကအကြောင်း ဥပထမ္ဘကအကြောင်းတို့သည်အညီအညွတ်
ကပ်၍ပြုပြင်အပ်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ။(ဗီဇာဒိကော အဿာဒရ
ဏောဟေတု။ဘုတသလိလာဒိကောသာဓာရဏောဟေတု။ဘုတသ
လိဘောဒိကောသာဓာရဏောပစ္စယော။ သေနယောအဖ္ဖွတ္တေပိ။ဘော
ဟိသမ္ဘူသမ္ဘူယကတော သင်္ခတော)။ ။မစ္စုမာရကိလေသမာရာ
နံ။ မစ္စုမာရ်ကိလေသမာရ်တို့၏။အာမိသဘူတတာယ၊ စားအပ်သောအ
စာအာမိသဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မာရာမိသတော၊ မစ္စု
မာရ်ကိလေသမာရ်တို့၏စားအပ်သော အစာအာမိသအားဖြင့်။ ဇာတိ
ဇရာဗျာဓိမရဏပကတိတာယ၊ ဇာတိသဘော ဇရာသဘောဗျာဓိသ
ဘောမရဏသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏ

ဓမ္မတော၊ ဇာတိသဘောဇရာသဘောဗျာဓိသဘောမရဏသဘောရှိသောအားဖြင့်။ သောကပရိဒေဝဥပါယာသဟေတုတာယ၊ သောက၏အကြောင်း ပရိဒေဝ၏အကြောင်း ဥပါယာသ၏အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သောက ပရိဒေဝ ဥပါယာသ ဓမ္မတော။ စိုးရိမ်ခြင်း၏ အကြောင်း ငိုကြွေးခြင်း၏အကြောင်း လွန်စွာပင်ပန်းခြင်း၏ အကြောင်းအားဖြင့်။ ။(ဓမ္မသဒ္ဒါသည် ဇာတိဓမ္မာနံစသည်တို့၌ကဲ့သို့ပကတိအနက်ရှိသည်။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါစသည်တို့၌ကဲ့သို့ ဟေတုအနက်ရှိသည်လည်းဖြစ်ရကား။ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏပကတိယာ သောကပရိဒေဝဥပါယာသဟေတုတာယမိန့်သော်)။ ။တဏှာဒိဋ္ဌိဒုစ္စရိတသံကိလေသာနံ။တဏှာသံကိလေသဒိဋ္ဌိသံကိလေသဒုစ္စရိတသံကိလေသတို့၏။ ဝိသယဓမ္မတာယ၊ အာရုံဖြစ်သောတရား၏အဖြစ်ကြောင့်။ သံကိလေသိကဓမ္မတော။ တဏှာသံကိလေသ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသ ဒုစ္စရိတသံကိလေသတို့၏အာရုံဖြစ်သောတရားအားဖြင့်။သမ္ဘုတိ၊၏။ဉာတိဝေ၀ံ၊သို့။ ပဘေဒတော၊ လေးဆယ်သောအပြားအားဖြင့်။ ဝုတ္တာသ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ အနိစ္စာဒိသမ္မသနဿ၊ အနိစ္စစသောအားဖြင့်သုံးသပ်ခြင်း၏။ဝသေန၊ဖြင့်။သမ္မသတိ၊၏။ ။(လေးဆယ်သောသမ္မသနတို့သည်လည်း သုံးပါးသော အနုပဿနာတို့၌ အတွင်းဝင်သည်သာတည်းဟု ထိုသုံးပါးသောအနုပဿနာတို့၌အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါ။ ဧတ္ထ ဟိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ဧတ္ထ၊ဤနယဝိပဿနာ၌။ ဝါ၊ ကလာပသမ္မသန၌။ ဝါ၊ လေးဆယ်သောသမ္မသနဘေဒတို့တွင်။ အနိစ္စတော၊အနိစ္စအားဖြင့်။ပ။ မရဏဓမ္မတော၊ဖြင့်။ ဣတိ၊သို့။ ဧကေကသ္မိံ ခန္ဓေ၊တခုတခုသောခန္ဓာ၌။ ဒသဒသ၊ ဆယ်ပါးဆယ်ပါးသော သမ္မသနတို့ကို။ကတွာ၊၍။ပညာသအနိစ္စာနုပဿနာနိ၊ငါးဆယ်သော အနိစ္စာနုပဿနာတို့ငင်း။ ။(သရူပတောပရိယာယတောစအနိစ္စဘာဝဝိဘာဝနတော ဝေနယော ဉာတရေသုပိ။ အသာရကတောတိ ဥဒံ နိစ္စသာရာဘာဝဝိဘာဝနံ)။ ။ပရတော၊အားဖြင့်။ပ။အနတ္တတော၊အားဖြင့်။ဉာတိ၊သို့။ ဧကေကသ္မိံ ခန္ဓေ၊၌။ ပဉ္စပဉ္စ၊သမ္မသနတို့ကို။ကတွာ၊၍။ ပဉ္စဝီသတိအနတ္တာနုပဿနာနိ၊ နှစ်ဆဲ့ငါးပါးသောအနတ္တာနုပဿနာတို့ငင်း။ သေသာနိ၊ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော တဆဲ့ငါးပါးသောသမ္မသနတို့မှကြွင်းကုန်သော။ ဒုက္ခတော ရောဂတောတိ အာဒီနိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်

သော၊ ကေကသိ္မံ ခန္ဓေ၊ ၌။ ပဉ္စဝိသတိပဉ္စဝိသတိ၊ နှစ်ဆဲ့ငါးပါးနှစ်ဆဲ့ငါးပါးတို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပဉ္စဝိသတိသတံ ဒုက္ခာနုပဿနာနိ၊ တရာ့နှစ်ဆဲ့ငါးပါးသော နုပဿနာတို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေပဘေဒါ၊ ထိုလေးဆယ်သော သမ္မသနပဘေဒတို့သည်။ တိသု၊ သုံးပါးသော နုပဿနာတို့၌။ အန္တောဂတာ၊ အတွင်း ဝင်ကုန်၏၊ ထည့်၍ သမ္မန်။ ဣတိ ဝေံ၊ ဤသို့ဆိုပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဗိသတဘေဒနေ၊ နှစ်ရာသောအပြားရှိသော။ ဣမိနာ အနိစ္စာဒိသမ္မသနေန၊ ဤအနိစ္စစသော သမ္မသနဖြင့်။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ သမ္မသတော၊ စုံစမ်းသုံးသပ်သော။ အဿ ယောဂိနော၊ ၏။ အား၊ နယဝိပဿနာသင်္ခါတံ၊ နယဝိပဿနာဟုဆိုအပ်သော။ တံ အနိစ္စဒုက္ခအနတ္တသမ္မသနံ၊ ထိုအနိစ္စဟုသုံးသပ်ခြင်း၊ ဒုက္ခဟုသုံးသပ်ခြင်း၊ အနတ္တဟုသုံးသပ်ခြင်းသည်။ ထိရံ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအစီအရင်သည်။ တာဝ၊ စွာ။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးဆယ်သော သမ္မသနဘိ္ဂ၌။ ဝါ၊ ဤနယဝိပဿနာ၌။ ပါဠိနယာနုသာရေန၊ ပါဠိနည်းကိုအစဉ်မှီးသဖြင့်။ သမ္မသနာရမ္ဘဝိဓာနံ၊ သုံးသပ်ခြင်း၌စ၍အားထုတ်သောအစီအရင်တည်း။ ။(အဘယ့်ကြောင့် သမ္မသနာရမ္ဘဝိဓာနံဟု ပရိယ္ယေဒကိုဆိုသနည်း။ ဧတ္တာဝတာကလာပတောဝမ္မေသိဂဟောတွာ နယတော သမ္မသနမတ္တံ ဒဿိတံ။ နတာဝ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာ ဝိပဿိတာတိ သမ္မသနာရမ္ဘဝိဓာနန္တိ ဝုတ္တံ။ ဋီကာ။ ။အချို့သောတိက္ခိန္ဒြိယ မဟာပညာပုဂ္ဂိုလ်အား။ နယဝိပဿနာ၏အားဖြင့်ပင်လျှင် ဥဒယဉာဏ်သည်ဖြစ်၏ မုဒိန္ဒြိယမန္ဒပုဂ္ဂိုလ်အားမဖြစ်။ ထိုမဖြစ်သောသူကိုရည်၍ ယသ္သပန။ပ။ နသမ္ပဇ္ဇတိမိန့်သော်)။ ။ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ နယဝိပဿနာယ၊ လက္ခဏာရေးသုံးပါးကို အကျဉ်းအားဖြင့်ရှုခြင်းတည်းဟူသော နယဝိပဿနာ၌။ ယောဂံ၊ အပတ်တကုတ်အားထုတ်လုံ့လကို။ ကရောတောပိ၊ ပြုပါသော်လည်း။ ယဿ၊ အကြင်မုဒိန္ဒြိယမန္ဒပညာပုဂ္ဂိုလ်အား။ နယဝိပဿနာ၊ သည်။ နသမ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြည့်စုံသည် ဖြစ်အံ့။ တေန ယောဂိနာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန လေ့လပြန်ခေါက်။ တခေါက်မေ့မေ့၊ ညဉ့်နေ့ကြိုးစား။ စေ့ဆော်ငြားလည်း။ ဝိတ်အားထိုရာ၊ ဝိပဿနာမပြည့်စုံသော ထိုယောဂီသည်။ သမ္မသိတဗ္ဗန္ဒဝပ်။ ။(အဘယ်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့် အဘယ်တို့ကိုအဘယ်သို့ပြု၍ သုံးသပ်အပ်မည်နည်းဟု။ ကား၊ ဧဝံဝုတ္တာနံ နဝန္နံ အာကာရာနံ ဝသေန

ဣန္ဒြိယာနိတိက္ခာနိကတွာ စသည်ကိုမိန့်သော်။ ။အဘယ်သို့ ရှေးအဋ္ဌကထာ ဆရာတို့ ဆိုအပ်သည် ဖြစ်၍ ဇေံဝုတ္တာနံ ဟူသနည်းဟုကား။နဝဟာကာရေဟိ။ပ။အဗျာသာသနေနာတိဟူလတ်တည်း)။ ။နဝဟိအာကာရေဟိ၊ဆိုလတ္တံ့ကုန်သောကိုးပါးသောအာကာရတို့ဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊သဒ္ဓါစသောဣန္ဒြေတို့သည်။ တိက္ခာနိ၊ထက်ကုန်သည်။ဘဝန္တိ၊ကုန်၏။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်းဖြစ်ကုန်ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာနံ၊ဝိပဿနာရှုအပ်ကုန်သောရုပ်တရားတို့၏။ခယမေဝ၊ဘင်္ဂက္ခဏကိုသာလျှင်။ပဿတိ၊၏။ ။(ရှေးဦးစွာဥပါဒ်စသည်ကိုရှုပြီး၍ ထိုဥပါဒ်စသည်ကိုလွှတ်၍ဘင်ခဏကိုသာလျှင်ရှုသည်။ထိုအတိုင်း ခယဒဿန၌လက်လည်စွာလှ။ အဝါးဝအောင်လေ့လပြီးသောယောဂီအား ဝိပဿနာပညာသည်ထက်သည်ဖြစ်၍ရဲရင့်၏။ ဝိပဿနာဝန်ကိုရွက်ဆောင်နိုင်၏။ ပညာမှတပါးသောသဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့သည်လည်း။ ပညာသို့လိုက်ဘက်၍ထက်မြက်ကုန်သည်ဟူလို)။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ တတ္ထ၊ထိုဘင်ကိုရှုခြင်း၌။သက္ကစ္စကိရိယာယ၊အရိုအသေပြုလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။တံ၊ထိုခယဒဿနကို။ထည့်။ သမ္ပာဒေတိ၊ပြည့်စုံစေ၏။သာတစ္စကိရိယာယ၊မပြတ်မလပ်အပတ်တကုတ်ပြုခြင်းဖြင့်။ သမ္ပာဒေတိ၊၏။ ။(အကြင်အခြင်းဖြင့်ဝိပဿနာဉာဏ်သည် ခယဒဿန၏အစွမ်းအားဖြင့်အကြားမလပ်ဖြစ်၏။ထိုအခြင်းဖြင့် ယတ္တပယတ္တလွန်စွာအားထုတ်သည်ဖြစ်၍ထိုခယဒဿနကိုပြည့်စုံစေသည်ဟူလို)။ ။ သပ္ပါယကိရိယာယ၊အာဝါသအစရှိသောခုနစ်ပါးသောသပ္ပါယကိုမှီဝဲခြင်းကိုပြုသဖြင့်။သမ္ပါဒေတိ၊၏။ သမာဓိဿ၊သမထ၏၊ နိမိတ္တဂ္ဂါဟေနစ။ နိမိတ်အခြင်းအရာကိုကောင်းစွာမှတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ သမ္ပာဒေတိ၊၏။ ။(အကြင်အခြင်းဖြင့် နှလုံးသွင်းသော ယောဂီအား ဝိပဿနာသမာဓိသည်ဖြစ်၏။ထိုသမာဓိဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သောနိမိတ်အခြင်းအရာကိုကောင်းစွာမှတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့် ပြည့်စုံစေသည်ဟူလို)။ ။ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ၊ဗောဇ္ဈင်တို့ကို။ အနုပဝတ္တနတာယ၊ အသင့်အလျော်အားဖြင့်ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်။ သမ္ပာဒေတိ၊ ၏။ ။(ဘာဝနာစိတ်၏တွန့်သောအခါ ပီတိဝီရိယ ဓမ္မဝိစယ သမ္ဗောဇ္ဈင် ပျံ့လွင့်သောအခါ ပဿဒ္ဓိသမာဓိဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်တို့ကိုပွါးစေသဖြင့် ပြည့်စုံစေ၏ဟူလို)။ ။ကာယေစ၊ကိုယ်၌၎င်း။ဇီဝိတေစ၊အသက်၌၎င်း။အနပေက္ခ

တံ၊ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသောစိတ်ကို။ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ။(မိမိကိုယ်၌လည်းစက်ဆုပ်ရွံ့ဘွယ် မစင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဗာဟိရအဝိညာဏကအကောင်ပုပ်ကဲ့သို့အသက်၌လည်းအစီးအပွါးမဲ့ကိုဆောင်တတ်သောရန်သူကဲ့သို့ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိနိရပေက္ခစိတ်ကိုဖြစ်စေသည်ဟူလို)။ ။တတ္ထ၊ထိုငဲ့ကွက်မချစ် အနပေက္ခပြုအပ်သောကိုယ်စိတ်၌။ အနပေက္ခဘာဝေန၊ငဲ့ကွက်မချစ်အနပေက္ခပြုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ဣန္ဒြိယာနိ၊သဒ္ဓါစသောဣန္ဒြေတို့ကို။တိက္ခဘာဝါပါဒနေစ၊ ထက်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်စေသဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နံ၊ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော။ ဒုက္ခံ၊ကို။ထည့်။ နိက္ကမေန၊ ပျင်းရိခြင်းမှထွက်မြောက်တတ်သောလုံ့လဖြင့်။ အဘိဘုယျ၊လွှမ်းမိုး၍။ဘာဝနံ၊ဘာဝနာကို။ သမ္ပာဒေတိ၊၏။ အန္တရာစ၊အကြင်အကြင်အလိုရှိအပ်သောဘာဝနာပြည့်စုံပြီးပြေခြင်း၏အကြား၌လည်း။ အဗျောသာနေန၊ မတွန့်တိုသဖြင့်။ဘာဝနံ၊ကို။သမ္ပာဒေတိ၊၏။ထည့်။ ဣတိဝေ၊သို့။ဝုတ္တာနံ၊အဋ္ဌကထာ၌မိန့်အပ်ကုန်သော။နဝန္နံ၊ကုန်သော။အာကာရာနံ၊အခြင်းအရာတို့၏။ဝသေန၊ဖြင့်။ဣန္ဒြိယာနိ၊သဒ္ဓါစသောဣန္ဒြေတို့ကို။တိက္ခာနိ၊ထက်သည်တို့ကို။ကတွာ၊၍။ ပထဝီကသိဏနိဒ္ဒေသေ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ သတ္တအသပ္ပါယာနိ၊ခုနစ်ပါးသောအသပ္ပါယတို့ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ကြဉ်၍။သတ္တသပ္ပါယာနိ၊ခုနစ်ပါးသောသပ္ပါယတို့ကို။သေဝမာနော၊မှီဝဲသည်ဖြစ်၍။ကာလေန၊ရံခါ။ရူပံ၊ကို။သမ္မသိတဗ္ဗံ၊သုံးသပ်ရာ၏။ ။(အိမ်မွေ့သောပုလဲသန္တာတို့ကိုတွင်းဘောက်လိုသည်ရှိသော်အလွန်သိမ်မွေ့သောဗူးသည်ဖြစ်သင့်၏သို့။ထိုအတူ။နူးညံ့သိမ်မွေ့သောနာမ်ရုပ်တို့ ကိုရင်း နာမ်ရုပ်၏အကြောင်းကိုရင်းသိမ်းဆည်းသည်ရှိသော်။ ထက်သောဉာဏ်သည်ဖြစ်သင့်၏။ ထိုနာမ်ရုပ်တို့၏ ခယဝယကိုရှုရာ၌ တိက္ခတရအလွန် ထက်စွာသောဉာဏ်သည်ဖြစ်ရာ၏။ ထိုဉာဏ်၏အလွန်ထက်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း သွေးကျောက်၌ သိမ်မွေ့ပြေပြစ်သည်၏အဖြစ် ပြုသဖြင့် ပေါက်ဆိန်သွား၏ထက်သည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့ သမာဓိဟူ သော ကျောက်၌သွေးသဖြင့် သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ထက်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းဖြင့် ပြီးစေအပ်၏။ ထိုထက်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းသည်လည်း အကြင်ကိုးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်ဖြစ်၏။ ထိုကိုးပါးသောအခြင်းအရာတို့၌ ခဏိကဖြစ်

ကုန်သောသင်္ခါရတို့၏ ခဏတိုင်းခဏတိုင်း ပျက်သောအခြင်းအရာကိုရှုခြင်းကို ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နံသင်္ခါရာနံ ခယမေဝပဿတိဟု လက်ဦးဆိုအပ်၏။ဉာဏ်၏အလွန်ထက်သည့်၏အဖြစ်မရှိလတ်သော် ကြွင်းသောဓာတ္တန္တေ၏ထက်သည့်၏အဖြစ် မရှိခြင်းကြောင့် ကြွင်းသောဓာတ္တန္တေတို့၏ထက်သည့်၏အဖြစ်ကို ဉာဏ်ထက်သည့်၏ အဖြစ်၏ အဆောက်အဦသမ္ဘာရအားဖြင့်ဆိုအပ်၏။ဝါ၊အဝိနာဘာဝအားဖြင့်ဆိုအပ်၏။ ။နာမ်ရုပ်တို့၏ စင်စစ်သဘော ဆန့်ကျင်သည့်၏ အဖြစ်ကြောင့် တပေါင်း·တည်း မသုံးသပ် ကောင်းသည့်၏ အဖြစ် ကြောင့်ငှင်း။ ထိုတပေါင်းတည်းသုံးသပ်ခြင်း၏ဤ၌မလိုအပ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်ငှင်း။ကာလေနရူပံ သမ္မသိတဗ္ဗံ ကာလေနအရူပန္တိ ဟုသတည်း။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်လည်းရုပ်၏ဩဠာရိက၏အဖြစ်ဖြင့် သိလွယ်သည့်ဖြစ်ရကား လက်ဦးစွာသုံးသပ်အပ်သည့်၏ အဖြစ်ကိုရူပံသမ္မသန္တောနဟုမိန့်သော်)။ ။ရူပံ၊ကို။သမ္မသန္တောန၊ သုံးသပ်သောယောဂီသည်။ ရူပဿ၊၏။ နိဗ္ဗတ္တိံ၊ကို။ ပဿိတဗ္ဗာ၊ရှုအပ်၏။ ။(လက်ဦးစွာပါဠိအဋ္ဌကထာအာဂုံကို အစဉ်လျောက်သဖြင့် အနုမာနအားဖြင့်ရှုအပ်၏။ ထိုမှနောက်၌အစဉ်သဖြင့်ဘာဝနာဉာဏ် သန်မြန် အားရှိသည့်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်လတ်သော်ပစ္စက္ခအားဖြင့်မြင်သတည်း)။ ။သေယျထိဒံ၊ထိုရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းအတိနည်းဟူမူ။ ဇာနံရူပံနာမ၊ ဤရုပ်မည်သည်။ ကမ္မာဒိဝသေန၊ ကံအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော အကြောင်းတို့တွင်။သဗ္ဗေသံ၊ကာမာဝစရစသည်အဏ္ဍဇစသည်အပြားအားဖြင့် ပြားကုန်သော အလုံးစုံကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ရူပံ၊သည်။ နိဗ္ဗတ္တမာနံ၊ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပဌမံ၊မဆွလက်မွန်။ ကမ္မတော၊ကံကြောင့်။နိဗ္ဗတ္တတိ၊ဖြစ်၏။ဥတုဇာဒိရူပါနံ၊ဥတုဇစသောရုပ်တို့၏။တံမူလကတ္တာ၊ထိုကမ္မဇရုပ်လျှင် အကြောင်းမူလရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ဟိတ်။ ။ဟိ၊ချဲ့အံ့။ပဋိသန္ဓိက္ခဏေယေဝ၊၌သာလျှင်။ဂဗ္ဘသေယျကာနံ၊ဂဗ္ဘသေယျကသတ္တဝါတို့အား။တာဝ၊စွာ။ တိသန္တတိဝသေန၊ ကာယဒသကဝတ္ထုဒသက ဘာဝဒသကဟူသော သုံးပါးသောသန္တတိသီသ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝတ္ထုကာယဘာဝဒသကသင်္ခါတာနိ၊ဝတ္ထုဒသကကာယဒသကဘာဝဒသကဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ တိံသရူပါနိ၊

သုံးဆယ်သောကမ္မဇရုပ်တို့သည်။နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ ။ဝါ၊ဆက်၍
သိုအံ့။ ခေါ၊စင်စစ်။ တာနိ၊ ထိုသုံးဆယ်သောကမ္မဇရုပ်တို့သည်။ ပဋိ
သန္ဓိစိတ္တဿ၊၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ယေဝ၊၌သာလျှင်။နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ဥပါ
ဒက္ခဏော၌၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိယထာစ၊ကုန်၏သို့လည်း။ တထာ၊တူ။ဌိတိက္ခဏေ
ပိ၊၌ရင်း။ ဘင်္ဂက္ခဏေပိ၊၌ရင်း။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ တတ္ထ၊ထိုနာမ်ရုပ်တို့
တွင်။ရူပံ၊သည်။ ဒန္ဓနိရောဓံ၊နှေးဖျင်းသောချုပ်ခြင်းရှိ၏။ဝါ၊ကြာမြင့်မှ
ချုပ်ခြင်းရှိ၏။ ။သတ္တရသစိတ္တက္ခဏာ ယုကတ္တာ၊ တဆဲ့ခုနစ်ချက်
သော စိတ္တက္ခဏ အသက်ရှည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိတ်။
ဂရုပရိဝတ္တိ၊လေးသောအပြန်ရှိ၏။စိတ္တံ၊သည်။ခိပ္ပနိရောဓံ၊လျင်ထောက်
တဖိုချုပ်ခြင်းရှိ၏။လဟုပရိဝတ္တိ၊ပေါ့သောအပြန်ရှိ၏။ ။(တေနကား
တသ္မာအနက်၌ဖြစ်၏။ ထိုတသ္မာကား သဒ္ဒါပဖြစ်ရကား၊ယသ္မာဖြင့်
ဘွင့်ရာ၏ တနည်း။ယတသဒ္ဒါတို့သည်နိစ္စသမ္ဗန္ဓဖြစ်ရကား။ ယသ္မာနှင့်
ယှဉ်သောဝါကျဖြင့် တသ္မာ၏အထွက်ကို ဘော်အပ်၏။ ။တေနာတိ
တသ္မာ၊ယသ္မာတတောသိဃ်တရံခေါ်ဘိက္ခဝေအားယုသဒ္ဒါရာဓိယန္တိ
တိဝစနတော။ရူပမ္ပိဗ္ဗဟုတ္တရကာလာဝေ။ အရူပမ္ပိပနတေဟိသာ
တိသယ်ဗှုတ္တရကာလာ။တသ္မာအာဟာဘဂဝါတိအတ္ထော)။ ။တေန၊
ထိုသို့ ရုပ်တရားတို့ထက် လျှင်ကဲစွာ နာမ်တရား၏ တိုသောကာလရှိ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာဟံဘိက္ခဝေ။ပ။စိတ္တန္တိ၊ဟူ၍။ဘဂဝါ၊သည်။
အာဟ၊ဟောတော်မူပြီ။ ။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဇုနံ့စိတ္တံ၊သည်။ လဟုပရိ
ဝတ္တံ့ယထာ၊လျင်သောအပြန်ရှိ၏သို့။ဧဝံ၊တူ။ လဟုပရိဝတ္တံ၊လျင်သော
အပြန်ရှိသော။ အညံ၊စိတ်မှတပါးသော။ ဧကဓမ္မံပိ၊ တခုသောတရား
ကိုမျှလည်း။ အဟံ၊သည်။ နသမနုပဿာမိ၊ သမန္တစက္ခုဖြင့်ရှုသော်
လည်းမြင်တော်မမူ။ ဟိသစ္စံ၊၏။ ရူပေ၊ရုပ်သည်။ ဓရန္တေယေဝ၊ထင်
ရှားရှိစဉ်လျှင်။ သောဠသဝါရေ၊ တဆဲ့ခြောက်ကြိမ်တို့ တိုင်အောင်။
ဘဝင်္ဂစိတ္တံ၊ ဘဝင်စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊၍။ နိရုဇ္ဈတိ၊၏။ စိတ္တဿ၊၏။
ဥပါဒက္ခဏောပိ၊သည်ရင်း။ဌိတိက္ခဏောပိ၊သည်ရင်း။ ဘင်္ဂက္ခဏော
ပိ၊သည်ရင်း။ဧကသဒိသာ၊တခုတည်းကဲ့သို့တူကုန်၏။ပန၊အထူးကား။
ရူပဿ၊၏။ဥပါဒဘင်္ဂက္ခဏာယေဝ၊ဥပါဒက္ခဏာဘင်္ဂက္ခဏာတို့သည်သာ
လျှင်။လဟုကာ၊လျင်ကုန်၏။ တေဟိ၊ထိုစိတ်၏ဥပါဒက္ခဏာတို့နှင့်။ သဒိ
သာ၊တူကုန်၏။ ။(အလုံးစုံသောသင်္ခါရတရားတို့၏ဥပါဒက္ခဏာဘင်္ဂက္ခ

ဏတို့၌မတူသောအဖြစ်မည်သည်မရှိ။ ထိုဥပါဒက္ခဏ ဘင်္ဂက္ခဏတို့သည်တူသောကာလရှိကုန်သည်သာဟူလို)။ ။ဌိတိက္ခဏော၊ရုပ်၏ဌိတိက္ခဏသည်။မဟာ၊ကြာမြင့်စွာ၏။ယာဝ၊အကြင်ရွေ့လောက်။သောဠသစိတ္တာနိ၊ တဆဲ့ခြောက်ချက်သောစိတ်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ကုန်၏။တာဝ၊လောက်။ ဝတ္တတိ၊တည်၏။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿ၊၏။ ဥပါဒက္ခဏော၊၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ဖြစ်သော။ ဝတ္ထုရူပံ၊ဌိတိကာလသို့ရောက်သော။ ပုရေဇာတံ၊ ပုရေဇာတပစ္စည်းတပ်သော။ ဝတ္ထုံ၊ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ကို။ နိဿာယ၊၍။ ဒုတိယဘဝင်္ဂံ၊ဒုတိယဘဝင်စိတ်သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ။(ဝတ္ထုရူပံ ဧကဿစိတ္တဿ နိဿယော ဟုတွာ အညဿ န ဟောတိ၊ ဌပေတွာမရဏာသန္နာ၊ တသ္မာ ဝတ္ထုံ တေန သဒ္ဓိံ တိအာဒိ)။ ။တေန။ ထိုဒုတိယဘဝင်စိတ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ကွ။ဥပ္ပန္နံ၊သော။ဝတ္ထုရူပံ၊သော။ ပုရေဇာတံ၊သော။ဝတ္ထုံ၊ကို။နိဿာယ၊၍။ တတိယဘဝင်္ဂံ၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ဣမိနာ နယေန၊ဖြင့်။ ယာဝတာယုကံ၊ အသက်ရှိသရွေ့ကာလပတ်လုံး။စိတ္တပ္ပဝတ္တိ၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ ။

၂၂၆။ ပန၊အထူးကိုဆိုအံ့။အာသန္နမရဏဿ၊နီးသောသေခြင်းရှိသော သတ္တဝါအား။ ဧကမေဝ၊ တခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဌာနပ္ပတ္တံ၊သော။ပုရေဇာတံ၊သော။ ဝတ္ထုံ၊ကို။နိဿာယ၊၍။ သောဠသစိတ္တာနိ၊တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ။(ဧဝံပဋိသန္ဓိတောပဋ္ဌာယ ယာဝစုတိစိတ္တဿဥပ္ပတ္တိတန္တဿေဝတွာဣဒါနိနိရောဓံ ဒဿေတုံပဋိသန္ဓိစိတ္တဿါ တိအာဒိအာရဒ္ဓံ)။ ။ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿ၊၏။ဥပါဒက္ခဏော၊၌။ဥပ္ပန္နံ၊သော။ရူပံ၊သည်။ပဋိသန္ဓိတော၊မှ။ ဥဒ္ဓံ၊အထက်၌။ သောဠသမေန၊တဆဲ့ခြောက်ခြောက်မြောက်သော။ စိတ္တေန၊နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ကွ။နိရုဇ္ဈတိ၊၏။ဌာနက္ခဏော၊ပဋိသန္ဓေစိတ်၏။ဌိတိက္ခဏ၌။ ဥပ္ပန္နံ၊သော။ရူပံ၊သည်။လိုက်။ သတ္တရသမဿ၊ တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သောဘဝင်စိတ်၏။ ဥပါဒက္ခဏောန၊နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ကွ။ နိရုဇ္ဈတိ၊၏။ ဘင်္ဂက္ခဏော၊ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ဘင်ခဏ၌။ဥပ္ပန္နံ၊သော။ ရူပံ၊သည်။လိုက်စဦး။ သတ္တရသမဿ၊၏။ဌာနက္ခဏံ၊သို့။ပတွာ၊၍။ နိရုဇ္ဈတိ၊၏။ယာဝ၊အကြင်ရွေ့လောက်။ ပဝတ္တိ နာမ၊ သံသရာဟူသောဆက်ကာဆက်ကာဖြစ်တတ်သောတရားမည်သည်။ ဝါ၊စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းမည်သည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ ။(အသပညူပတ္တိယံပါနတ္ထိ

စိတ္တပ္ပဝတ္တိတိ)။ ။ဘာဝ၊တည်း။ ထိုရွှေလောက်။ဝေမေဝ၊ထိုအတူ
သာလျှင်။ပဝတ္တတိ၊၏။ဩပပါတိကာနံပိ၊ဥပပါတ်သတ္တဝါတို့အားလည်း
သတ္တသန္တတိဝသေန၊ စက္ခုဒသကစသောခုနစ်ပါးသော သန္တတိသီ
သတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ သတ္တတိရူပါနိ၊ခုနစ်ဆယ်သောရုပ်တို့သည်။ ဝေ
မေဝ၊လျှင်။ပဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ရူပုပ္ပတ္တိယံသံသေဒဇာဩပပါတိကာ
သဒိသာတိဩပပါတိကာနံယေဝဂဟဏံ ဩပပါတိကာနံပိတိ။ ပိတိ
သဒ္ဒေနဝါသံသေဒဇံသမ္ပိဏ္ဍေတိ)။ ။တတ္ထ'ထိုကံကြောင့်ဖြစ်သော
ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်း၌။ ဝိဘာဂေါ၊ဝေဒိတဗ္ဗော၌စပ်။ ။ကမ္မံ၊ကံရင်း။ ကမ္မ
သမုဋ္ဌာနံ၊ ကံလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသောတရားရင်း။ ကမ္မပစ္စယံ၊ ကံလျှင်
အထောက်အပံ့ရှိသော တရားရင်း။ ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ ကံလျှင်
အထောက်အပံ့ရှိသည်ဖြစ်၍ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသောတရားရင်း။
ကမ္မပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာနံ၊ ကံလျှင်အထောက်အပံ့ ရှိသည်ဖြစ်၍
အာဟာရလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသောတရားရင်း။ ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာ
နံ၊ ကံလျှင်အထောက်အပံ့ရှိသည်ဖြစ်၍ ဥတုလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော
တရားရင်း။ ဣတိ၊သို့။ ဧသောဝိဘာဂေါ၊ဤသို့သောခွဲခြမ်းဝေဘန်
ခြင်းကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။(နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယာဘူတံယေဝဏ္ဏာစ
ကမ္မံဒမဝဲပြတန္တိအာဟာကမ္မံနာမကုသလာကုသလစေတနာတိ)။ ။
တတ္ထ၊ထိုကမ္မသမုဋ္ဌာနစသည်တို့တွင်။ ဝါ၊တတ္ထတသ္မိံဝိဘာဂေ၊ထို
ဝိဘာဂ၌။ ကုသလာကုသလစေတနာ၊ နာနက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်းတပ်
သောကုသိုလ်အကုသိုလ်စေတနာသည်။ကမ္မံနာမ၊ကံမည်၏။နာ၊သဟ
ဇာတကမ္မပစ္စည်းတပ်ကာမှ ဖြစ်သောဝိပါက်ကြိယာစေတနာသည်။
ဤ၌ကံမမည်။ ဟုန်။ ဝိပါကက္ခန္ဓာစ၊ ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ တို့သည်ရင်း။
စက္ခုဒသကာဒိသမသတ္တတိရူပဥ္စ၊စက္ခုဒသကစသော်အမှုခုနစ်ဆယ်
သောကဋတ္တာရုပ်သည်ရင်း။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံနာမ၊ ကံလျှင်ဖြစ်ကြောင်း
ရှိသောတရားမည်၏။(သမသတ္တတိရူပသာဆိုခြေသည်ရှိသော် ဇီဝိတ
နဝကမနစ်ပြီးလော။ကြောင့်။ဇီဝိတနဝကံစက္ခုဒသကာဒိအန္တောဂဓ
မေဝကာဘွာသတ္တတိရူပန္တိဝုတ္တံ။ ။တနည်းသော်တုံ။စက္ခုဒသကစ
သည်ကဲ့သို့သုခပရိဂ္ဂဟာမဟုတ်၍ဇီဝိတနဝကကိုဘုပ်သည်ဟုပြပြန်ထို
ရကား။တံဝါစက္ခုဒသကာဒိပိယသုခပရိဂ္ဂဟံနဟောတီတိ မိန့်သော်။
ဋီကာ)။ ။တဒေဝ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ စက္ခုဒသ

မကာဒိသသတ္တတိကရ္ဒုတ္တာရုပ်သည်ပင်လျှင်။ ကမ္မပစ္စယံနာမ၊ ကံဟူသောအထောက်အပံ့ရှိသောတရားမည််၏။ထိုစကားသင့်၏။ ကံသည်ကံကြောင့်ဖြစ်သောကမ္မဇတရား၏ဇနကသာဖြစ်သည်မဟုတ် ဇနကလည်းဖြစ် ပရိပါလကလည်းဖြစ်ဘိသော်။ ။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ရင်း၊ ဉဒရဂ္ဂိဟုဆိုအပ်သောကမ္မဇတေဇော၏ရင်း၊အစွမ်းအားဖြင့်အနုရက္ခန၏ဖြစ်သင့်သောကြောင့်ရင်း။ အာဟာရစသည်တို့ကိုရခြင်း၏အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့် ဥပတ္ထမ္ဘကအာဟာရစသည်တို့၏အကြောင်း နိမိတ် ဖြစ်သောကြောင့် ရင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် မဟုတ်လော။ ကမ္မံဟိကမ္မသမုဋ္ဌာနဿဥပတ္ထမ္ဘက ပစ္စယောပိဟောတိ။ မိန့်သော်။ ။ဤဝါကျ၌ ကမ္မံဟိဟူသော ပုဒ်သည် ရှိသင့်သည် မရှိခဲ့မူ ထည့်၍သမ္ဗန်)။ ။ဟိသစ္စံ၊မှန်၏။ ကမ္မံ၊ကံသည်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿ၊ကံလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော တရားအား။ ဇနကမေဝ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်သာလျှင်။န၊မဟုတ်သေး။ထည့်။ ဥပတ္ထမ္ဘကပစ္စယောပိ၊ထောက်ပံ့တတ်သောဥပထမ္ဘကသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုတတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ ဝိပါကစိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပံ၊ ဝိပါက်စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသောရုပ်သည်။ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနံနာမ၊ကံလျှင်အထောက်အပံ့ရှိသည်ဖြစ်၍စိတ်လျှင်ဖြစ်ခြင်းရှိသောရုပ်မည်၏။(ကမ္မံပစ္စယောဧတဿာတိကမ္မပစ္စယံ။ ကမ္မပစ္စယမေဝစိတ္တံ ကမ္မပစ္စယစိတ္တံ။ ကမ္မပစ္စယစိတ္တံသမုဋ္ဌာနံဧတဿာတိ ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ။ ။ဝိပါက်စေတသိက်တို့ကိုမယူမူ၍အဘယ့်ကြောင့်ဝိပါကစိတ္တသမုဋ္ဌာနံဟူသနည်း။ဝိပါကစေတသိကာနံပိ ကမ္မပစ္စယ စိတ္တသမုဋ္ဌာနတာ ဝတ္တဗ္ဗာ။ နဝါဝတ္တဗ္ဗာကမ္မသမုဋ္ဌာနကမ္မပစ္စယဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတတ္တာ။ဋီကာ)။ ။ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပေသု၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန ရုပ်တို့၌။ ဌာနပ္ပတ္တာ၊ ဌီခဏသို့ရောက်သော။ဩဇာ၊ဩဇာသည်။အညံ၊တပါးသော။ဩဇဋ္ဌမကံ၊ဩဇာလျှင်ရှစ်ခုမြောက်ရှိသော ရုပ်ကို။ အာဟာရာနုဂတော၊ အာဟာရသည်နှံ့အပ်သော။သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ထည့်။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ဖြစ်စေ၏။တတြာပိ၊ထိုကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော အာဟာရလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ဩဇဋ္ဌမကရုပ်၌လည်း။ ဩဇာ၊ဇာသည်။ ဌာနံ၊ဌီသို့။ ပတွာ၊ရောက်၍။အညံ၊သော။ဩဇဋ္ဌမကံ၊ကို။လိုက်။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ဖြစ်စေ၏။ဣတိဧဝံ၊သို့။သဒိသသန္တတိဝသေန၊ တူသောသန္တတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ထည့်။ စ

တသောဝါ၊လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စုဝါ၊လည်းဖြစ်ကုန်သော။ပဝတ္တိ ယော၊ရုပ်ကလာပ်တို့၏ဖြစ်ခြင်းတို့ကို။ဿခွေတိ၊စင်၏။ တံရုပံ၊ထိုရုပ် သည်။ထည့်။ ကမ္မပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာနံနာမ၊မည်၏။ ။(ကမ္မပစ္စ ယအာဟာရသမုဋ္ဌာနဉ္စပဝေဏိဃဋနဖြစ်၏သို့။ ထိုအတူ ကမ္မပစ္စယ ဥတုသမုဋ္ဌာနဉ္စလည်း ပဝေဏိဃဋနကိုပြုခြင်း၌ ကမ္မပစ္စယ ဥတုသ မုဋ္ဌာနံနာမ ဧသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဌာနပတ္တာ၊သော။ကမ္မဇတေဇော ဓာတု၊ ဓာတ်သည်။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ ဥတုလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ဩ ဇဋ္ဌမကံ၊ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ဖြစ်စေ၏။ တတြာပိ၊ထိုဥတုသမုဋ္ဌာနဩ ဇဋ္ဌမက၌လည်း။ဌာနပတ္တာ၊သော။လိုက်။ဥတု၊သည်။ အညံ၊သော။ဩ ဇဋ္ဌမကံ၊ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ဖြစ်စေ၏။ဣတိဧဝံ၊သို့။ သဒ္ဒိဿသန္တတိဝ သေန၊ဖြင့်။ထည့်။ စတသောဝါ၊ကုန်သော။ပဉ္စဝါ၊ကုန်သော။ ပဝတ္တိ ယော၊တို့ကို။ဃဋ္ဌေတိ၊စပ်၏။တံရုပံ၊သည်။ထည့်။ကမ္မပစ္စယဥတုသမု ဋ္ဌာနံနာမ မည်၏။ ဧဝံ၊သို့။တာဝ၊စွာ။ကမ္မဇရူပဿ၊၏။နိဗ္ဗတ္တိ၊ဖြစ်ခြင်း ကို။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ရှုအပ်၏။ ။စိတ္တဇေသုပိ စိတ္တဇရုပ်တို့၌လည်း။စိတ္တံ၊ စိတ်ရင်း။စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသောရုပ်ရင်း။ စိတ္တပစ္စ ယံ၊စိတ်အထောက်အပံ့ရှိသောရုပ်ရင်း။ စိတ္တပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာ နံ၊ စိတ်အထောက်အပံ့ရှိသောအာဟာရလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသောရုပ် ရင်း။ စိတ္တပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ စိတ်အထောက်အပံ့ရှိသောဥတုလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသောရုပ်ရင်း။ ဣတိ၊သို့။ဧသဧသောဝိဘာဂေါ၊ကို။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊၏။တတ္ထ၊ထိုစိတ္တသမုဋ္ဌာနစသည်တို့တွင်။ ဧကူနနဝုတိစိတ္တာ နိ၊ရှစ်ဆယ့်ကိုးဆယ်သောစိတ်တို့သည်။ စိတ္တံနာမ၊စိတ်မည်၏။ ။ တေသု၊ထိုရှစ်ဆယ့်ကိုးဆယ်သောစိတ်တို့တွင်။ ဒွတ္တိံသစိတ္တာနိ၊သုံး ဆဲ့နှစ်ပါးသောစိတ်တို့ရင်း။ ဆဗ္ဗီသ၊ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ပါးသော စိတ်တို့ ရင်း။ ဧကူနဝီသတိ၊တဆယ့်ကိုးဆယ်သောစိတ်တို့ရင်း။ ဣမေ၊ဤသုံး ပါးသောအစုသဖြင့် ရေတွက်အပ်သောစိတ်တို့ကို။ ယထာရဟံ၊ စွာ။သည့်။ရူပိရိယာပထဝိညတ္တိ၊ရုပ်ဣရိယာပုထ်ဝိညတ်တို့ကို။ဇနကာ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏ဟူ၍။မတာဥာတာ၊သိအပ်ကုန်၏။သောဠသ၊တဆဲ့ ခြောက်ပါးသောစိတ်တို့ကို။အဇနကာ၊ ရုပ်ဣရိယာပုထ်ဝိညတ်တို့ကို မဖြစ်စေတတ်သောစိတ်တို့ဟူ၍။မတာ၊ကုန်၏။ ။(ဇနကာဇနကာမ တာဟူလိုလျှက်ဂါထာဖြစ်၍။ ပဒမတော့ကဲ့သို့ဝုတ္တသန္ဓိမှတ်ရာသည်။

ဤကိုရည်၍ ဇနကာဇနကာမတာတိ ပုရိမကာတိကောဋ္ဌာသသံဂဟိ
တာဇနကာ။ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသိကာသောဠသာတိဝုတ္တာ အဇနကာတိ
မတာညာတာ။ ဋီကာမိန့်သော်)။ ။ဟိ၊ချဲ့အံ့။ကာမာဝစရတော၊ကာ
မာဝစရစိတ်မှ။ဝါ၊ကာမာဝစရတောကာမာဝစရေသု။ ကာမာဝစရ
စိတ်တို့တွင်။ အဋ္ဌ၊ကုန်သော။ကုသလာနိ၊တို့ရင်း။ ဒွါဒသ၊ကုန်သော။
အကုသလာနိ၊တို့ရင်း။ မနောဓာတုဝဇ္ဇာ၊ မနောဓာတ်သည်ကြဉ်အပ်
ကုန်သော။ ဒသကြိယာ၊ဆယ်ပါးသောကြိယာစိတ်တို့ရင်း။ ကုသလ
ကြိယတော၊ရူပကုသိုလ်ရူပကြိယာမှ။ ဒွေ၊ကုန်သော။ အဘိညာစိတ္တာ
နိ၊စိတ်တို့ရင်း။ ဣတိ၊သို့။ ဧတ္တိံသစိတ္တာနိ၊တို့သည်။ ရူပိရိယာပထံ၊ကို
ရင်း။ဝိညတ္တိစ၊ကိုရင်း။ဇနေန္တိ၊ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ။(ဣရိယာယကာ
ရိကာကြိယာယပ္ပဝတ္တိဋ္ဌာနတာယပထာဘာဝတောဣရိယာပထာ။ ။
သွားခြင်း၊ ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း၊လျောင်းခြင်း လေးပါးရသတည်း။အတ္ထ
အားဖြင့် ထိုသွားခြင်းစသောအခိုက်အတန့်၌ဖြစ်သော ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်း
တည်း။ ။ရုပ်မှလွတ်သောဣရိယာပထဝိညတ္တိသည်မရှိသည်မဟုတ်
လော။ အဘယ့်ကြောင့် ရုပ်မှအသီးခွဲ၍။ဣရိယာပထဝိညတ္တိကို ထုတ်
အပ်သနည်း။ ။ကာမဉ္စေတ္ထရူပဝိနိမုတ္တော ဣရိယာပထောဝိညတ္တိ
စနတ္ထိ။ တထာပိနသဗ္ဗံရူပသမုဋ္ဌာပကစိတ္တံ ဣရိယာပထုပတ္ထမ္ဘကံ ဝိ
ညတ္တိဝိကာရုပ္ပါဒကဉ္စဟောတိ။ ယံပနစိတ္တံ ဝိညတ္တိဇနကံ။ တံဧကံသ
သတော ဣတရဿဇနကံ အဝိနာဘာဝတော။ တထာ ဣရိယာပထု
ပတ္ထမ္ဘကံရူပဿ၊တေသဝိသေသဒဿနတ္ထံရူပိရိယာပထံ ဝိညတ္တိစာ
တိသမုစ္စယောကတော။ဋီကာ)။ ။ဝိပါကဝဇ္ဇာနိ၊ဝိပါက်သည်ကြဉ်
အပ်ကုန်သော။ သောဠသရူပါဝစရာနိ၊ အဘိညာဥ်နှေးမှ ကြွင်းကုန်
သော ဆယ်ပါးသောရူပကုသိုလ် ရူပကြိယာစိတ်တို့ရင်း။ အဋ္ဌအရူပါ
ဝစရာနိ၊ ရှစ်ပါးသောအရူပကုသိုလ် အရူပကြိယာစိတ်တို့ရင်း။ အဋ္ဌ
လောကုတ္တရစိတ္တာနိ၊ ရှစ်ပါးသောလောကုတ္တရာစိတ်တို့ရင်း။ဣတိ၊သို့။
ဆဗ္ဗီသတိစိတ္တာနိ၊ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ပါးသောစိတ်တို့သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို
ရင်း။ ဣရိယာပထဉ္စ၊ကိုရင်း။ ဇနယန္တိ၊ကုန်၏။ ကာမာဝစရေ၊ကာမာ
ဝစရစိတ်တွင်။ ဒသဘဝင်္ဂစိတ္တာနိ၊ ဆယ်ပါးသောဘဝင်စိတ်တို့ရင်း။
ရူပါဝစရေ၊ ရူပါဝစရ စိတ်တွင်။ ပဉ္စဘဝင်္ဂစိတ္တာနိ၊ တို့ရင်း။ လိုက်။
တိသော၊ကုန်သော။ မနောဓာတုယော၊တို့ရင်း။ ဧကော၊တခုသော။

ဝိပါကာ။ပ။ ဂတာ၊ဝိပါက်အဟိတ် မနောဝိညာဏဓာတ်သောမနဿ
သဟဂုတ်သန္တီရဏစိတ်၎င်း။ဣတိ၊သို့။ဧကူနဝီသတိစိတ္တာနိ၊တို့သည်။
ရူပမေဝ၊ကိုသာလျှင်။ ဇနယန္တိ၊ကုန်၏။ ဣရိယာပထံ၊ကို။ နဇနယန္တိ၊
ကုန်။ ဝိညတ္တိံ၊ကို။နဇနယန္တိ၊ကုန်။ ဒွေပဉ္စဝိညာဏာနိ၊ တို့၎င်း။ သဗ္ဗ
သတ္တာနံ၊ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၏။ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊၎င်း။ခီဏာသဝါနံ၊
တို့၏။ စုတိစိတ္တံ၊၎င်း။ စတ္တာရိ၊ကုန်သော။ အာရုပ္ပဝိပါကာနိ၊ တို့၎င်း။
ဣတိ၊သို့။ တေဝီသတိစိတ္တာနိ၊တို့သည်။ရူပံ၊ကို။ နေဝဇနယန္တိ၊ကုန်။ဣရိ
ယာပထံ၊ကို။ နဇနယန္တိ၊ကုန်။ ဝိညတ္တိံ၊ကို။ နဇနယန္တိ၊ကုန်။ ။(မ
ဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် စသည့် တို့၏ ငြိမ်သက် သည့်၏ အဖြစ် ကြောင့်
အဝိပ္ဖါယိကဘာဝပြန့်ခြင်းမရှိသည့်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဝိညတ်ကိုမဖြစ်
စေနိုင်ရကား။ နဝိညတ္တိံ၊မိန့်သော်။ ။ဝိပ္ဖါယိကမေဝဟိကာမာဝစ
ရကုသလာဒိဝိညတ္တိံ သမုဋ္ဌာပေတိ။ဋီကာ။ ။ဣရိယာပထကိုကားအ
ဘယ့်ကြောင့်ဖြစ်စေနိုင်သနည်း။ဣရိယာပထူပတ္ထမ္ဘကာနိပနဟောန္တိ။
သတိပိသန္တဘာဝေဗျာနဝေဂေနသဥဿာဟတ္တာ၊၎င်း။ ။ရူပမေဝ
ဇနယန္တိနဣရိယာပထံ၊ ၌။ နိရုဿာဟသန္တဘာဝေန ပရိဒုဗ္ဗလဘာဝ
တောဟိတ်ခတ်။ထိုအနက်ကိုပြီးစေခြင်းငှါ။ ကြံယာမယစ္ဆတ္တေဟိအ
ဝိမိဿဘဝင်္ဂပ္ပဝတ္တိကာလေခန္ဓာဒိ သရီရာဝယဝါနနိစ္စလဘာဝေနာ
ဝဋ္ဌာနံ။ တထာဟိအဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌော ဘဝင်္ဂေ ပဝတ္တမာနေ အင်္ဂါနိဩသီ
ဒန္တိပဝိဋ္ဌာနိဝိဋ္ဌာနိဝိယဟောန္တိ။ ဒွတ္တိံသာတိပန အာဒိနာဝုတ္တေသုဇာ
ဂရဏစိတ္တေသုဝတ္တမာနေသုအင်္ဂါနိဥပတ္ထဒ္ဓါနိယထာပဝတ္တဣရိယာပ
ထဘာဝေနေဝပဝတ္တန္တီတိ၊ဋီကာ။ ။ဒွေပဉ္စဝိညဉ်တို့သည်အဘယ့်
ကြောင့်ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်သနည်း။ သဗ္ဗသတ္တတို့၏ ပဋိသန္ဓေစိတ်ကား
အဘယ့်ကြောင့်ရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်သနည်း။ ဒွေပဉ္စ ဝိညာဏာနိသဗ္ဗ
ဒုဗ္ဗလတာယရူပံနဇနေန္တိ။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံဝတ္ထုဒုဗ္ဗလတာယ၊၎င်း။ ။
ခီဏာသဝါနံစုတိစိတ္တံလာရကား ခီဏာသဝမှတပါးပုဂ္ဂိုလ်တို့၏စုတိ
စိတ်ကားရုပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်၏ဟုသိအပ်မည်လော။ ။ခီဏာသဝါနံ။ ။
စုတိစိတ္တန္တိ ဧတ္ထကာမာဝစရာနံ စုတိစိတ္တဿ ဥပါဒက္ခဏေယဿ
စိတ္တဿ အနန္တရာကာမာဝစရာနံပစ္ဆိမစိတ္တံဥပ္ပဇ္ဇိဿတိရူပါဝစရေအ
ရူပါဝစရေပစ္ဆိမဘဝိကာနံ။ ယေစရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံဥပပဇ္ဇိတွာ
ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ။ဘေသံစဝဋ္ဋာနံတေသံဝစိသင်္ခါရောနိရုဇ္ဈိဿတိ။

နောစေတသိကာယသင်္ခါရောနိ ရုဇ္ဈိဿတိတိပနဝစနတော အညေ
သံဝိဇ္ဇတိဝိတ္တံရူပံနသမုဋ္ဌာပေတီတိဝိညာယတိ။ဋီကာ။ ။ထိုအနက်ကို
ပြီးစေခြင်းငှါနဟိရူပသမုဋ္ဌာပကစိတ္တဿဂန္တဂတတာဒိဝိဗန္ဓာဘာဝေ
ကာယသင်္ခါရာသမုဋ္ဌာပနေကာရဏံအတ္ထိ။နစယုတ္တံစုတော စ စိတ္တသ
မုဋ္ဌာနရူပဥ္စသ ပဝတ္တတီတိ။ နာပိစုတိစိတ္တံရူပံသမုဋ္ဌာပေတီတိ ပါဠိ
အတ္ထိ၊၎င်း။ ။ယင်းသို့လျက်အဘာယ့်ကြောင့်ခီဏာသဝါနံဟုဝိသေသန
ကိုပြုရသနည်း။ ။ခီဏာသဝါနန္တိပနဝိသေသနံအပ္ပဋိသန္ဓိကာနိရောဓေ
နိရုဇ္ဈန္တာသာတေသံစုတိစိတ္တဿရူပသမုဋ္ဌာပနံ ပါကဋန္တိကတွာ က
တန္တိဒဋ္ဌဗ္ဗံ ။၎င်း။ ။သောဠသစိတ်မှတပါးသောစိတ်ကားရုပ်ကိုဖြစ်
စေနိုင်သည်ချည်း။ မဖြစ်စေနိုင်သည်ကားမရှိဟုသိစေခြင်းငှါ။ သောဠ
သစိတ္တာနီဟုသျှာအားဖြင့်ပိုင်းခြား၍ယူသကော။ ။သောဠသစိတ္တာ
နီတိပရိတ္တိဇ္ဇဂဟဏံ တေသံရူပံဇနနေကံသတောနိယမေတဗ္ဗတ္တာ။
အညာနိပနဇဟူနီအရူပေဥပ္ပန္နာနိ အနောကာသဂတတ္တာရူပံနဇနေန္တိ
ယေဝ။၎င်းဋီကာ)။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့ ။ဣတ္ထ၊ဤစိတ်တို့တွင်။ယာနိ၊အ
ကြင်စိတ်တို့သည်။ရူပံ၊ရုပ်ကို။ဇနေန္တိ၊ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ တာနိ၊ ထို
ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော စိတ်တို့သည်။ ဌိတိက္ခဏေ၊ ဌီခဏ၌။ နဇ
နေန္တိ၊မဖြစ်စေနိုင်ကုန်။ ဘင်္ဂက္ခဏေပိ၊ ဘင်ခဏ၌လည်း။နဇနေန္တိ၊
ကုန်။ဟိသစ္စံ၊မှန်၏။တဒါ၊ထိုဌီခဏဘင်ခဏ၌။ စိတ္တံ၊သည်။ ဒုဗ္ဗလံ၊ အား
မရှိသည်။ဟောတိ၊၏။ပန၊အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ဥပါဒက္ခဏေ၊၌။ အနန္တ
ရာဒိပစ္စယလာဘတော၊အနန္တရာဒိပစ္စည်းကိုရခြင်းကြောင့်။ ထဒ္ဓံ။ဗ
လဝံ၊သန်မြန်သောအားရှိသည်။ဟောတိ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ တံ၊ထို
အနန္တရာဒိပစ္စည်းကိုရသောစိတ်သည်။တဒါ၊ထိုဥပါဒက္ခဏ၌။ ပုရေ
ဇာတံ၊ပုရေဇာတပစ္စည်းတပ်သော။ ဝတ္ထုံ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို။ နိဿာ
ယ၊မှီ၍။ရူပံ၊ကို။သမုဋ္ဌာပေတိ၊ဖြစ်စေ၏။ ။(ပထဝီအစရှိသောရူပဓမ္မ
တို့သည်။ စိတ်ဟူသောအကြောင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ စိတ္တသမုဋ္ဌာန
မည်ကုန်၏သို့။ ဝေဒနာစသည် တို့သည်လည်း ထိုအတူတည်း။ ထို
ကြောင့်စိတ္တ သမုဋ္ဌာနံနာမ တယော အရူပိနော ခန္ဓာစသည်ကို မိန့်
သော်။ ။တေနေဝါဟကတမေဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဝေဒနာက္ခန္ဓောဒိ
သညာက္ခန္ဓောသင်္ခါရက္ခန္ဓောကာယဝိညတ္တိဝစီဝိညတ္တိ။တတ္ထကာ
ယဝိညတ္တိအာဒီနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနတာ ပရိယာယတော ဝုတ္တာတိ ဝေဒိ

တဗ္ဗာ။တေသံအနိပ္ဖန္နတ္တာ)။ ။တယော၊ ကုန်သော၊အရူပိနော၊နာမ်
ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ခန္ဓာတို့သည်ငှင်း။ သဒ္ဒနဝကံ၊ သဒ္ဒဖြင့်မှတ်အပ်
သောရုပ်ကိုးခုအပေါင်းငှင်း။ ကာယဝိညတ္တိ၊ငှင်း။ဝစီဝိညတ္တိ၊ငှင်း။အာ
ကာသဓာတု၊ငှင်း။လဟုတာ၊ငှင်း။မုဒုတာ၊ငှင်း။ ကမ္မညတာ၊ငှင်း။ဥပစ
ယော၊ငှင်း။သန္တတိ၊ငှင်း။ ဇာတိဇရာမိနာပဘောဒေန၊ဖြင့်။ သတ္တရသဝိဓံ၊
သော။ ရူပဋ္ဌ၊ ရုပ်သည်ငှင်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ နာမ၊ စိတ်ဟူသောဖြစ်
ကြောင်းရှိသောတရား မည်၏။ ပစ္ဆာဇာတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာပု
ရေဇာတဿဣမဿကာယဿာတိ။ ကာယဿဿဟူ၍။ဧဝံ၊ သို့။ဝုတ္တံ၊
ဟောတော်မူအပ်သော။စတုသမုဋ္ဌာနရူပံ၊လေးပါးသော အကြောင်း
ကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်သည်။စိတ္တပစ္စယံနာမ။ စိတ်ဟူသောအထောက်
ပံ့ရှိသောတရားမည်၏။ ။(ကမ္မပစ္စယကို ပြရာဝယ်။ကမ္မပစ္စယံနာမ
တဒေဝဟူ၍သို့။ စိတ္တပစ္စယံနာမတထေဝသာမဟူရှေးနှင့်တွေ့ခဲ့သည်
ဤဖြင့်အဘယ်ကိုပြရသနည်းအဘယ်အထူးကိုပြခြင်းငှါ ဤသို့ဟူရသ
နည်း။ကြောင့်။ ဧဝံ ဝုတ္တစတုသမုဋ္ဌာနရူပဿိဇရာမိနာတံသမုဋ္ဌာနသေ
ဝစိတ္တဇရူပဿစိတ္တပစ္စယတာဒဿိတာမိန့်သော်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။
ဧဝံဝုတ္တံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပံဟူသော ပါဌ်ဖြင့် ထိုပစ္စယဖြစ်သော စိတ်
ကြောင့်မဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်၏သာ စိတ္တဇပစ္စယ အဖြစ်ကိုပြ၏။ သို့
သော်လည်းကမ္မပစ္စယကိုပြ၏သို့။ စိတ္တပစ္စယကိုယူသည်ရှိသော်။ တံ
သမုဋ္ဌာန ရုပ်၏သို့ငှင်း။ ဝေဒနာ စသည်တို့ ၏ငှင်း။ စိတ္တပစ္စယအဖြစ်
သည်ဖြစ်ကောင်း၏ထိုသို့ ဖြစ်ကောင်းသော်လည်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနတ
ရားစိတ္တပစ္စယတရားတို့ကို မရောရှက်သောအားဖြင့် ပြခြင်းငှါ။ ပစ္ဆာ
ဇာတပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ စိတ္တပစ္စယတရားကိုထုတ်အပ်၏
ဟုမှတ်အပ်၏)။ ။စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပေသု။စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်တို့၌။ဌာန
ပတ္တာ၊သော။ဩဇာ၊သည်။အညံ၊သော။ ဩဇဋ္ဌမကံ၊ကို။ သမုဋ္ဌာပေ
တိ၊၏။ဧဝံ၊သို့။ဒွေတိသော၊နှစ်ပါးသုံးပါးကုန်သော။ ပဝတ္တိယော၊ ရုပ်
ကလာပ်တို့၏ဖြစ်ခြင်းတို့ကို။ဃဋေတိ၊ဆက်၏။ဝါ၊စပ်စေ၏။ဧတံ၊ဤဩ
ဇာသည်ဖြစ်စေအပ်သောဩဇဋ္ဌမကရုပ်သည်။ စိတ္တပစ္စယအာဟာရ
သမုဋ္ဌာန်နာမ၊စိတ်အထောက်အပံ့ရှိသောအာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော
ရုပ်မည်၏။ ။စိတ္တသမုဋ္ဌာနေသု၊စိတ်ဟူသောဖြစ်ခြင်းရှိသော။ ဌာန
ပတ္တော၊ဌိခဏသို့ရောက်သော။ဥတု၊ဥတုသည်။အညံ၊သော။ဩဇဋ္ဌမ

ကာံ၊ကို။သမုဋ္ဌာပေတိ၊၏။ဧဝံ၊သို့။ဒွေတိသော၊ကုန်သော။ပဝတ္တိယော၊ တို့ကို။ဃဋ္ဋေတိ၊ဆက်၏။ဝါ၊စပ်စေ၏။ ဧတံ၊ဤဥတုသည်ဖြစ်စေအပ် သောဩဇဋ္ဌမကရုပ်သည်။ စိတ္တပစ္စယ ဥတုသမုဋ္ဌာန် နာမ၊ စိတ်အ ထောက်အပံ့ရှိသောဥတုကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်မည်၏။ ဧဝံ၊သို့။ စိတ္တဇ ရူပဿ၊၏။နိဗ္ဗတ္တိ၊ဖြစ်ခြင်းကို။ပဿိတဗ္ဗာ၊ရှုအပ်၏။ ။(စိတ္တသမုဋ္ဌာ နဥတုအာဟာရတို့ထက် ကမ္မပစ္စယဥတု အာဟာရတို့သည် အားရှိ သည် ဖြစ်ကုန်ရကား။ ထိုကမ္မပစ္စယ ဥတုအာဟာရတို့၏အစွမ်းဖြင့် လေးကြိမ် ငါးကြိမ်သော ပဝတ္တိဃာဋနကို ဆိုအပ်၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာန် ဖြစ်သော ဥတု အာဟာရတို့၏ အစွမ်း ဖြင့်ကား။ နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ် သောပဝတ္တိ ဃဋ္ဋနကို ဆိုအပ်၏။ ထိုနှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်သော ပဝတ္တိ ဃဋ္ဋနကိုကားပကတိဖြစ်သော ကာမာဝစရစိတ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ဆို အပ်၏။ မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာ စိတ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်မူကား။ များ စွာသောရုပ်ကလပ်တို့၏ဖြစ်ခြင်းတို့ကိုလိုအပ်ကုန်၏။အဘယ့်ကြောင့် နည်း။ ထိုမဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာစိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော စိတ္တဇ ရုပ်တို့၏။ဥဠာရပဏီတ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း)။ ။အာဟာရဇေသု ပိ၊အာဟာရဇရုပ်တို့၌လည်း။အာဟာရော၊ဧင်း။ အာဟာရသမုဋ္ဌာန်၊ အာဟာရဟူသောဖြစ်ကြောင်းရှိသောရုပ်ဧင်း။ အာဟာရပစ္စယံ၊ အာ ဟာရဟူသောအထောက်အပံ့ ရှိသောရုပ်ဧင်း။ အာဟာရပစ္စယအာ ဟာရသမုဋ္ဌာန်၊အာဟာရဟူသောအထောက်အပံ့ရှိသောအာဟာရ ကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်ဧင်း။ အာဟာရပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာန်၊ အာဟာရ ဟူသောအထောက်အပံ့ရှိသော ဥတုကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်ဧင်း။ ဣတိ၊ သို့။ဧသဧသောဝိဘာဂေါ၊ ဤသို့သောဝေဘန်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။တတ္ထ၊ထိုဝိဘာဂ၌။ ဝါ၊ထိုအာဟာရစသည်တို့တွင်။ ကဗဠီကာရော ဟာ္ရော၊အလုပ်အလွေ့ကိုပြုအပ်သော်လည်းပြုအပ်သကဲ့သို့သော အာဟာရသဉ်။အာဟာရောနာမ၊အာဟာရမည်၏။ဥပါဒိဏ္ဏံ၊ဥပါဒိဏ္ဏ ဖြစ်သော။ကမ္မဇရူပံ၊ကမ္မဇရုပ်ကို။ပစ္စယံ၊အထောက်အပံ့ကို။လဘိတွာ၊ရ ၍။ တတ္ထ၊ထိုကမ္မဇရုပ်ဖြစ်သောမဟာဘုတ်၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊တည်၍။ ဌာ နပ္ပတ္တာယ၊ဌီသို့ရောက်သော။ဩဇာယ၊ဩဇာသည်။သမုဋ္ဌာပိတံ၊ဖြစ် စေအပ်သော။ဩဇဋ္ဌမကံ၊ဩဇဋ္ဌမကရုပ်ဧင်း။ အာကာသဓာတု၊ဧင်း။ လဟုတာ၊ဧင်း။ကမ္မညတာ၊ဧင်း။ ဥပစယော၊ဧင်း။ သန္တတိ၊ဧင်း။ဣတိ၊

သို့။ ဝုဒ္ဓိသဝိဓံ၊ သော။ ရုပ်သည်။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံနာမ၊ အာဟာရ
ကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်မည်၏။ ။(အာဟာရသမုဋ္ဌာန်ရုပ်ကို ပြလိုသော
ဆရာသည်။ ဌာနပ္ပတ္တာယဩဇာယသမုဋ္ဌာပိတံဩဇဋ္ဌမကံစသည်ကို
သာမိန့်သော်။အဘယ့်ကြောင့် ဥပါဒိန္နကံစသည်ကို မိန့်ကုန်သနည်းဟူ
မူ။ ။ဥပါဒိန္နကံကမ္မဇရူပံပစ္စယံလဘိတ္ဝာတိဋ္ဌတေနဗဟိဒ္ဓါအနုပါဒိန္န
ဩဇာရူပါဟာရဏာကိစ္စံ နကရောတိတိဒဿေတိ။ ပစ္စယ လာဘော
စဿ ကမ္မဇာဇ္ဈ တသန္တိသံယတာဝသေနာတိ အာဟာ တတ္ထပတိဋ္ဌာ
ယာတိ။တတ္ထကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ ဒိရူပသဒ္ဒပိကမ္မမူလ ကတ္တာသိ
ယာ ကမ္မဇပရိယာဟောတိတံ နိဝတ္တနတ္ထံဥပါဒိန္နာနံ့ ဝိသေသေတွာ
ဝုတ္တံ။ ။ဥပါဒိန္နကံကမ္မဇပစ္စယံ လဘိတွာတိဋ္ဌတေန၊ဖြင့်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အ
ပသန္တာနန်၌။ အနုပါဒိန္နဩဇာ၊ ဥပါဒိန္နမဟုတ်သောဩဇာသည်။ရူ
ပါဟာရဏာကိစ္စံ၊ ရုပ်ကိုဆောင်ခြင်းကိစ္စကို။နကရောတိ၊မပြုနိုင်။ ဣတိ
ဣမံအတ္ထံ၊ကို။ဒဿေတိ၊၏။စ၊ဆက်ဦးအံ့။အဿ၊ထိုဗဟိဒ္ဓအနုပါဒိန္န
ဩဇာ၏။ပစ္စယလာဘော၊ အထောက်အပံ့ကို ရခြင်းသည်။ကမ္မဇာဇ္ဈတ
သန္တိသံယတာဝသေန၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သောဘုတ်လျှင် မှီရာရှိသည့်၏
အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ဟောတိ၊၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ တတ္ထပတိဋ္ဌာ
ယာတိ၊ဟူ၍။အာဟာ၊၏။တတ္ထ၊ထိုဥပါဒိန္နကံကမ္မရူပံအစရှိသော ပါဌ်၌။
ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနာဒိရူပဿပိ၊ ကံအထောက်အပံ့ရှိသော စိတ်
ကြောင့်ဖြစ်သည်အစရှိသောရုပ်၏လည်း။ကမ္မမူလကတ္တာ၊ကံအရင်းရှိ
သည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မဇပရိယာယော၊ ကမ္မဇပရိယာယ်သည်။
သိယာ၊ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံနိဝတ္တနတ္ထံ၊ ထိုပရိယာယ်
ဖြစ်သောကမ္မဇကိုနစ်စေခြင်းငှါ။ဥပါဒိန္နာနံ့၊ဟူ၍။ဝိသေသေတွာ၊၍။
ဝုတ္တံ၊၏။ ရင်းငိုကာနက်။ ။ကဗဠီကာရောအာဟာရောဇ္ဈမသဿကာ
ယဿ အာဟာရပစ္စယေနပစ္စယောတိ၊ပစ္စယောဟူ၍။ဇေံ၊သို့။ ဝုတ္တံ၊
ဟောတော်မူအပ်သော။စတုသမုဋ္ဌာနရူပံ၊စတုသမုဋ္ဌာန်ရုပ်သည်။ အာ
ဟာရပစ္စယံနာမ၊အာဟာရဟူသော အထောက်အပံ့ရှိသော ရုပ်မည်
၏။ ။(အာဟာရအထောက် အပံ့ရှိသော ရုပ်အာဟာရသည်သက်
သက် ထောက်ပံ့သည်သာမဟုတ်ဇနကလည်းဖြစ်၏ဟုပြခြင်းငှါစတု
သမုဋ္ဌာန ရုပ်ဟူသည်။ ။အာဟာရ သမုဋ္ဌာနရူပဿ၊ အာဟာရဟူ
သော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ရုပ်တို့၌။ ဌာနပ္ပတ္တာ၊ သော။ ဩဇာ၊သည်။

အညံ၊သော။ဩဠာရိကံ၊ကို။သမ္မသတိ၊၏။ တတော၊ထိုဩဠာရိကမှ
ပရံလည်း။ဩဠာရိက၊သော။အညံ၊သည်။ ဩဠာရိကံ၊ကို၊ လိုက်။
သမ္မသတိ၊၏။ဇာတိဝေ၊သို့။ဒသဂ္ဂါဒသဝါရေ။ ဆယ်ကြိမ်တဆဲ့နှစ်
ကြိမ်တို့တိုင်အောင်။ပဝတ္တိံ၊ကို။ဃဋေတိ၊ဆက်၏။ဝါ၊စပ်စေ၏။ ဇေတံ
•ရူပံ၊ဤဩဠာရိကရုပ်သည်။အာဟာရပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာနံနာမ၊
အာဟာရအထောက်အပံ့ရှိသောအာဟာရကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်မည်
၏။ ။(ဒသဂ္ဂါဒသဝါရေဟူပြီး၍ အဘယ့်ကြောင့် ဤရုပ်၏ သဒ္ဒ
ဂ္ဂါဒသဝါရတို့တိုင်အောင် ပဝတ္တိဃဋနဖြစ်သနည်း ဟုအနုယောဂစိ
စစ်စောကြောခြင်းကိုရည်၍။ဇေဒိဝသံပရိဘုတ္တာဟာရေ-စသည်ကို
မိန့်သော်)။ ။ဇေဒိဝသံ၊တနေ့၌။ ပရိဘုတ္တာဟာရော၊စားအပ်သော
အာဟာရသည်။ သတ္တာဟမ္ပိ၊ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံးလည်း။ ဥပထမ္ဘေတိ၊
ထောက်ပံ့၏။ ပန၊အထူးကိုဆိုအံ့။ဒိဗ္ဗာ၊နတ်၌ဖြစ်သော။ဩဇာ၊ သည်။
ဇေမာသံဒွိမာသံပိ၊ တလနှစ်လ ပတ်လုံးလည်း။ ဥပထမ္ဘေတိ၊၏။ မာ
တရာ၊ အမိသည်။ ပရိဘုတ္တာဟာရောပိ၊ စားသော အာဟာ ရသည်
လည်း။ ဒါရကဿ၊၏။သရီရံ၊ကိုယ်ကို။ဖရိတွာ၊နှံ့၍။ရူပံ၊ကို။ သမုဋ္ဌာ
ပေတိ၊၏။ သရီရေ၊၌။ မက္ခိတာဟာရောပိ၊လိမ်းကျံသော အာဟာရ
သည်လည်း။ရူပံ၊ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊၏။ ။(အမိစားသောအာဟာရ
သည်သူငယ်၏ ကိုယ်ကိုအဘယ်သို့နှံ့သနည်း။ ။ဒါရကဿသရီရံဖရိတွာ
တိနာဘိမူလာ နုဂတာယိရသာဟာရဏီဟိဖရိတွာ။ အညထာဇလာဗု
အဗ္ဘန္တရိကေကာယေမက္ခနာဝသေနသမ္ဘာဝိနိ ယောဂေါ်အာဟာရဿ
သမ္ဘဝတီတိ။ဋီကာ။ ။ဥပါဒိန္နအအနုပါဒိန္နအားဖြင့်အာဟာရနှစ်ပါး
တွင် ရှေး၌ အနုပါဒိန္နကဖြစ်သော အာဟာရပစ္စယအာဟာရကိုပြ
အပ်ပြီးရကား။ ဤမှတပါးသော ဥပါဒိန္နကအာဟာရကို ပြခြင်းငှါ
ကမ္မဇာဟာရောစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ကမ္မဇာဟာရော၊ ကမ္မဇအာ
ဟာရသည်။ဥပါဒိန္နကာဟာရောနာမ၊ ဥပါဒိန္နကအာဟာရမည်၏။
သောပိ၊ထိုဥပါဒိန္နကအာဟာရသည်လည်း။ ဌာနပတ္တော၊ ဌီခဏသို့
ရောက်သည်ဖြစ်၍။ရူပံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊၏။ တတော၊ထိုဥပါဒိန္န
ကအာဟာရသည်ဖြစ်စေအပ်သောရုပ်၌လည်း။ ဩဇာ၊သည်။ အညံ၊
သော။ရူပံ၊ကို။လိုက်။ သမုဋ္ဌာပေတိ ၏။ ဇာတိဝေ၊သို့။ စတ သော ဝါ၊
ကုန်သော။ ပဉ္စဝါ၊ကုန်သော။ ပဝတ္တိယော၊တို့ကို။ဃဋေတိ၊ဆက်၏။

ဝါ၊စပ်စေ၍။အာဟာရသမုဋ္ဌာနာ၊သော။တေဇောဓာတု၊သည်။ ဌာန ပတ္တာ၊၍။ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊သော။ ဩဇဋ္ဌမကံ၊ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ၍။ ဖြစ်စေ၏။ဩဇဋ္ဌမကရုပ်သည်။ထည့်။ အာဟာရပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံနာ မ၊မည်၏။ ။(အာဟာရပစ္စယဥတုနောမ ဥတုပစ္စယအာဟာရဿဝိယ ဒ သန္တါနသဝါရေပဝတ္တိံဃာဥနာဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တန ယတ္တာ နဥဒ္ဓိဒ္ဒ်တ္တိ ဝဒန္တိ။ဋီကာ)၊ ။တတြ၊သိုအာဟာရပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာန်ရုပ်၌။အယံ အာဟာရော၊ ဤကမ္ဗဇအာဟာရသည်။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနာနံ၊ အာ ဟာရကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်တို့အား။ ဇနကော၊ ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဟုတ္တာ၊၍။ ပစ္စယော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ သေသာနံ၊ ကြွင်းကျန်သော ကမ္မစိတ္တဥတုသမုဋ္ဌာနတိသန္တတိ ရုပ်တို့အား။ နိဿယာဟာရအတ္ထိ အဝိဂတဝသေန၊ နိဿယသတ္တိအာဟာရသတ္တိအတ္ထိသတ္တိ အဝိဂတ သတ္တိအားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ဥပထမ္ဘကပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိ ဧဝံ၊သို့။အာဟာရဇရူပဿ၊၏။နိဗ္ဗတ္တိ၊ဖြစ်ခြင်းကို။ပဿိတဗ္ဗာ၊၏။ ။ (ကဗဠီကာရာဟာရသည် အညအာဟာရ သမုဋ္ဌိတရုပ်အားငင်း။ တိ သန္တတိရုပ်တို့အားငင်း။ဥပထမ္ဘက၏ အစွမ်းဖြင့်ကျေးဇူးပြုသည်။မိမိ သည်ဖြစ်စေအပ်သောရုပ်အား ဇနကဖြစ်၍ကျေးဇူးပြုသည်။ဤသို့အာ ဟာရပစ္စည်းဖြစ်၍သာလျှင်။ အတ္ထိအဝိဂတအားဖြင့်လည်းပစ္စည်းဖြစ် သတည်း။ ။ယင်းသို့ဖြစ်တန်စေ။နိဿယပစ္စည်းကိုကား အဘယ် အားဖြင့် နည်းဟူမူ။ ။နိဿယဘာဝေါပနပဋ္ဌာနနယေနနတ္တိ။အာ ဟာရပစ္စယာပဝတ္တမာနာနိရူပါနိအာဟာရ နိဿယာနိနာမဟောန္တိ တိ သုတ္တန္တနယေန ဝုတ္တောတိဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ပရတောဥတု နောနိဿယ ဓောတနာယပိသေဝနယော။ ဋီကာ)။ ။ဥတုဇောသုပိ၊ဥတုဇတို့၌ လည်း။ ဥတု၊ဥတုငင်း။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ ငင်း။ ဥတုပစ္စယံ၊ငင်း။ ဥတုပစ္စ ယ ဥတု သမုဋ္ဌာနံ၊ ငင်း။ ဥတု ပစ္စယ အာ ဟာ ရ သမုဋ္ဌာနံ၊ ငင်း။ ဣတိ၊သို့။ဒေဒသောဝိဘာဂေါ၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ တတ္ထ၊ထိုဝိဘာဂ၌။ဝါ၊ဥတုစသည်တို့တွင်။ စတုသမုဋ္ဌာနာ၊ လေးပါးသောအကြောင်း ကြောင့်ဖြစ်သော။တေဇောဓာတု၊သည်။ ဥတုနာမ၊မည်၏။ ။(ကမ္မ သမုဋ္ဌာန် စသည် တို့၏ အစွမ်း ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓ၊ တေ ဇော ဓာတ် ၏ လည်း။ရုပ်ကိုဖြစ်စေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥတုနာမ စတုသမုဋ္ဌာနာ တေဇောဓာတု ဟူသတည်း။ ။တေဇော၏အဖြစ်

အားဖြင့်မထူးခြားသော်လည်း။တိက္ခမန္ဒအဖြစ်တည်းဟူဝိသေသအား
ဖြင့်နှစ်ပါးဖြစ်သဘည်းဟူလိုရကား။ဥတုဥတုစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။
ပန၊အထူးကိုဆိုအံ့။ ဩဇသောဥတု၊ဤဥတုသည်။ ဥဏှဥတု၊ရင်း။သီ
တဥတု၊ရင်း။ဇာတိဇော်၊ဤသို့သောအပြားအားဖြင့်။ဒုဝိဓော၊သည်။ဟော
တိ၊၏။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံနာမ၊ဥတုဟူသောဖြစ်ကြောင်းရှိသော ရုပ်မည်
သည်ကို။ဇော်၊သို့။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏၊ထည့်။စတုသမုဋ္ဌာနေ၊လေးပါးသော
အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ဥတု၊ဥတုသည်။ ဥပါဒိန္နံ၊ဥပါဒိန္နက
ရုပ်ကို။ ပစ္စယံသဘိတွာ၊အထောက်အပံ့ရ၍။ ဌာနပ္ပတ္တော၊ဌီသို့ရောက်
သည်ဖြစ်၍။သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ရူပံ၊ဥတုဇရုပ်ကို။သမုဋ္ဌာပေတိ၊၏။ ။
(ဥတုသည်ဥပါဒိန္နကနှင့်ကင်း၍လည်းရုပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်သည်မဟုတ်
လော။သို့ကိုလျက်အဘယ့်ကြောင့်။ ဥပါဒိန္နကံပစ္စယံ လဘိတွာဟူရ
သနည်း။ ။ယဒိပိဥတုဥပါဒိန္နကေနဝိနာပိရူပံသမုဋ္ဌာပေတိ။ဇာနြိယ
ဗဒ္ဓေပနတေနဝိနာ တဿရူပုပ္ပါဒနံ နတ္ထိတိအာဟ ဥပါဒိန္နကံပစ္စယံ
လဘိတွာတိ။ တေနာဟစတုသမုဋ္ဌာနေ ဥတူတိ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနေ
ယေဝဟိဥတုဥပါဒိန္နကေနဝိနာရူပံသမုဋ္ဌာပေတိ။ဋီကာ)။ ။တံ၊ထို
ဥတုသမုဋ္ဌာန်ရုပ်သည်။ သဒ္ဒနဝကံ၊သဒ္ဒဖြင့်မှတ်အပ်သောရုပ်ကိုးခုအ
ပေါင်း၊ရင်း။အာကာသဓာတု၊ရင်း။လဟုတာ၊ရင်း။မုဒုတာ၊ရင်း။ကမ္မည
တာ၊ရင်း။ ဥပစယော၊ရင်း။ သန္တတိ၊ရင်း။ဇာတိ၊သို့။ ပန္နရသဝိဓံ၊တဆဲ့
ငါးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဥတုပစ္စယံနာမ၊ ဥတုအထောက်
အပံ့ရှိသော ရုပ်မည်သည်။ စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပံ၊ လေးပါးသော သ
မုဋ္ဌာန်ရှိသောရုပ်ပင်တည်း။ထည့်။ ။(ယံဟိဥတုသမုဋ္ဌာနံပန္နရသဝိ
ဓံရူပံ။ ယဉ္စတဒညတိသန္တတိရူပံ။ တဿသဗ္ဗဿပိသဘာဂေါ ဥတု
ဥပတ္ထမ္ဘကပစ္စယော ဟောတိတိ။ ဋီကာ။ ။ယင်းသို့လျက် အဘယ့်
ကြောင့်။ဥတုစတုသမုဋ္ဌာနိကရူပါနံစသောစကားကိုဆိုရသနည်း။ ။
ယသ္မာဝိသဘာဂေါ ဥတုဟိမာဒိဝိယ ပဒုမာဒီနံဝိယ သဒိသရူပုပ္ပတ္တိ
ဟေတုဘူတောပုရိမရူပံဝိနာသေန္တောဝိယဟောတိ။တသ္မာသဘာဂံ
ဝိသဘာဂဥ္စကေဖ္လံဂဟေတွာဝုတ္တံဥတုစတုသမုဋ္ဌာနိက ရူပါနံပဝတ္တိ
ယာဝိနာသဿစပစ္စယောဟောတိတိ။ရင်း)။ ။ဥတု၊သဘာဂဥတု
ဝိသဘာဂဥတုသည်။ စဘုသမုဋ္ဌာနိကရူပါနံ၊လေးပါးသောသမုဋ္ဌာန်
ရှိသောရုပ်တို့၏။ ပဝတ္တိယာစ၊ဖြစ်ခြင်း၏ရင်း။ ဝိနာသဿစ၊ ပျက်စီး

ခြင်း၏ဂုဏ်။ပစ္စယော၊အကြောင်းသည်။ဟောတိ၊၏။ဥတုစ္စပယဥတုသ
မုဋ္ဌာနံနာမ။ ဥတုအထောက်အပံ့ရှိသော ဥတုသမုဋ္ဌာန်ရုပ်မည်သည်
ကား။ဥတုသမုဋ္ဌာနာ၊ဥတုဟူသောဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ တေဇောဓာ
တု၊သည်။ဌာနပ္ပတ္တော၊၍။ အညံ၊သော။ဩဇဋ္ဌမကံ၊ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊
၏။တတြာပိ၊ထိုဥတုသမုဋ္ဌာန်တေဇောဓာတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ဩဇဋ္ဌ
မကရုပ်၌လည်း။ဥတု၊တည်သောဥတုသည်။အညံ၊တပါးသောဩဇဋ္ဌ
မကရုပ်ကို။သမုဋ္ဌာပေတိ၊၏။ဣတိဧဝံ၊သို့။ ဒီဃမ္ပိအဒ္ဓါနံ၊ဒသဒွါဒသဝါ
ရေဟုဆိုအပ်သောတပါး တပါးသောရုပ်၏ အပိုင်းအခြားထက်ရှည်
စွာသောကာလပတ်လုံးလည်း။ အနုပါဒိန္နကပက္ခေ၊အနုပါဒိန္နကအ
ဘို့၌။ဌတွာပိ၊တည်၍လည်း။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊သည်။ပဝတ္တတိယေဝ၊ဖြစ်
သည်သာတည်း။ ။(ဒီဃမ္ပိအဒ္ဓါနန္တိဒသဒွါဒသဝါရေတိအညသဝုတ္တ
ပရိစ္ဆေဒတောဒီဃမ္ပိကာလံ။ဥတုဟိသဘာဂသန္တတိဝသေန လဒ္ဓပစ္စ
ယံစိရတရံပိကာလံသဒိသာကာရံ ရူပပဝတ္တိံသန္တာနေတိ ဥပါဒိန္နက
သန္တာနယေနပိ။ ပဂေဝဣတရထာ။ တေနာဟအနုပါဒိန္နကပက္ခေ
ဌတွာပီတိ။ မံသဝိနိမုတ္တကေသလောမနခ စမ္မခိလတိဋ္ဌကာဒိဝသေန
ဇီဝမာနသရီရေအညတ္တမတကဋ္ဌေဝရာဒိဝသေနာတိအဓိပ္ပါယော။ ဋီ
ကာ)။ ။ဥတုပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာနံနာမ၊ဥတုအထောက်အပံ့ရှိ
သောအာဟာရသမုဋ္ဌာန်ရုပ်မည်သည်ကား။ ဥတုသမုဋ္ဌာနာ၊ဥတုသ
မုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော။ဌာနပတ္တာ၊သော။ဩဇာ၊သည်။ အညံ၊သော။ဩဇဋ္ဌ
မကံ၊ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊၏။ တတြာပိ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်ဩဇာသည်ဖြစ်
စေအပ်သောဩဇဋ္ဌမကရုပ်၌လည်း။ဩဇာ၊တည်သောဩဇာသည်။
အညံ၊တပါးသောဩဇဋ္ဌမကရုပ်ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊၏။ဣတိဧဝံ၊သို့။ဒ
သဒွါဒသဝါရေ၊ဆယ်ကြိမ် တဆဲ့နှစ်ကြိမ်တို့တိုင်အောင်။ပဝတ္တိံ၊ရုပ်
ကလာပ်တို့၏ဖြစ်ခြင်းကို။ဃဋေတိ၊၏။တတြ၊ထိုရုပ်ကလာပ်အပေါင်း
၌။အယံဥတု၊ဤဥတုသည်။ဥတုသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်ရုပ်တို့အား။
ဇနကော၊ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဟုတွာ၊၍။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်
သည်။ဟောတိ၊၏။ သေသာနံ၊ဥတုသမုဋ္ဌာန်မှကြွင်းကုန်သောကမ္မသ
မုဋ္ဌာန်စိတ္တသမုဋ္ဌာန်အာဟာရသမုဋ္ဌာန် တိသန္တတိရုပ်တို့အား။ နိဿ
ယအတ္ထိအဝိဂတဝသေန၊ဖြင့်။ ပစ္စယော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ဣတိဧဝံ၊
သို့။ဥတုဇရူပဿ၊၏။နိဗ္ဗတ္တိံ၊ကို။ပဿိတဗ္ဗာ၊ရှုအပ်၏။ ဟိ၊အကျိုးကိုဆို

အံ့။ဝေ၊ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ရူပဿ၊၏။နိဗ္ဗတ္တိံ၊ကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ကာလေန၊၌။ရူပံ၊ကို။ သမ္မသတိနာမ၊သုံးသပ်သည်မည်၏။ ။(နိဗ္ဗတ္တိမျှကိုရှုခြင်းသည်သမ္မသနမမည်ကောင်းသေးသည်မဟုတ်လော။အဘယ့်ကြောင့် နိဗ္ဗတ္တိပဿန္တောကာလေန ရူပံသမ္မသတိနာမ ဟူသနည်း။ ။ရူပဿနိဗ္ဗတ္တိယာဒိဋ္ဌာယ တဿ ဘင်္ဂေါပိဒိဋ္ဌောယေဝဟောတိဇာတ္တရကာလတ္တာဓမ္မပ္ပဝတ္တိယာတိအာ ဟနိဗ္ဗတ္တိံပဿန္တောကာလေနရူပံသမ္မသတိနာမာတိ။ နဟိနိဗ္ဗတ္တမတ္တ ဒဿနံသမ္မသနံနာမနဟောတိ။ ဥဒယဝယဒဿနဉ္စအဓိကန္တိ။ ဝေသန ယောဇ္ဇတောပရေသုနိဗ္ဗတ္တိဂဟဏေသု။ ဋီကာ)။ ။စ၊ထိုမှတပါး။ ရူပံ၊ကို။ သမ္မသန္တေန၊သုံးသပ်သောယောဂီသည်။ ရူပဿ၊၏။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ကို။ပဿိတဗ္ဗာယထာ၊ရှုအပ်၏သို့။ဝေ၊တူ။အရူပံ၊နာမ်ကို။သမ္မသန္တေ နပိ၊သည်လည်း။အရူပဿ၊၏။နိဗ္ဗတ္တိ၊ကို။ ပဿိတဗ္ဗာ၊ရှုအပ်၏။သာစ ခေါနိဗ္ဗတ္တိ၊ထိုနာမ်တရား၏ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း။ ဧကာသီတိလောကိယ စိတ္တုပ္ပါဒဝသေနေဝ၊ ရှစ်ဆဲ့တပါးသောလောကီစိတ္တုပ္ပါဒ်၏ အစွမ်း ဖြင့်သာလျှင်။ပဿိတဗ္ဗာ၊ရှုအပ်၏။ ။(လောကုတ္တရာ၏အဝိသယဖြစ် သောကြောင့်။ လောကိယစိတ္တုပ္ပါဒဝသေနေဝဟု အဝဓာရဏပြုသ တည်း)။ ။ဣဒံအယံဝိပဿနာ၊ဤလောကီစိတ္တုပ္ပါဒ်၏အစွမ်းဖြင့် ရှု သောဝိပဿနာသည်။ သေယျထာကတမာ၊အတိနည်းဟူမူကား။ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ဣဒံအရူပံနာမ၊ဤနာမ်မည်သည်ကား။ ပုရိမဘဝေ၊၌။ အာယူဟိ တကမ္မဝသေန၊ အားထုတ်အပ်သောကံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ပဋိ သန္ဓေအခါ၌။တာဝ၊စွာ။ ဧကူနဝီသတိစိတ္တုပ္ပါဒဘေဒံ၊ တခုယုတ်နှစ် ဆယ်စိတ္တုပ္ပါဒ်အပြားရှိသည်ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ထိုထိုဘဝအားဖြင့်ဖြစ် ၏။ ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ အဿ၊ထိုတခုယုတ်နှစ်ဆယ်စိတ္တုပ္ပါဒ်အပြားရှိ သော်နာမ်တရား၏။နိဗ္ဗတ္တနာကာရော၊ဖြစ်သောအခြင်းအရာကို။ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒနိဒ္ဒေသေ၊၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ တဒေဝဧကူနဝီသတိ ပဘေဒံစိတ္တံ၊ ထိုတခုယုတ် နှစ်ဆယ် အပြားရှိ သောစိတ်သည်ပင်လျှင်။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿ၊၏။ အနန္တရစိတ္တတော၊ အ ခြားမဲ့ဖြစ်သောစိတ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဘဝင်္ဂဝသေန၊ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊၏။ ထည့်။ အာယုပရိယောသာနေ၊အသက်၏အဆုံး၌။ စုတိဝသေန၊ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊၏။ထည့်။ တဒ္ဓတေသုဧကူနဝီသတိစိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ တို့တွင်။

ယံစိတ္တံ၊သည်။ ကာမာဝစရံ၊ကာမာဝစရစိတ်သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ တံစိတ္တံ၊ ထိုကာမာဝစရပဋိသန္ဓေစိတ်တဆယ်သည်။ ဆသုဒွါရေသု၊တို့၌။ဗလဝါရမ္မဏေ၊အားရှိသောအာရုံ၌။တဒါရမ္မဏဝသေန၊ဖြင့်။နိဗ္ဗတ္တတိ၊ဖြစ်၏။ ။(အနန္တရစိတ္တတောပဋ္ဌာယစသည်ဖြင့်လည်း ပဝတ္တိအခါကိုသာဆိုအပ်၏။ ထိုသို့ဆိုအပ်သော်လည်း၊ထိုအခြင်းအရာသည်ပဋိသန္ဓေစိတ်တို့၏သာလျှင်ပဝတ္တိအခါ၌ဖြစ်သောအခြင်းအရာတည်း။ထိုကြောင့်သက်သက် ပဝတ္တိစိတ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကိုပြလိုရကား။ ပဝတ္တေပနစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပဝတ္တေ၊ ပဝတ္တိအခါ၌။ စက္ခုဿ၊စက္ခုပသာဒ၏။အသမ္ဘိန္နတ္တာ၊မပျက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပါနံ၊ ရူပါရုံတို့၏။ စက္ခုဿ၊အား။ အာပါထဂတတ္တာ၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ။(စက္ခုဿကားကာကောလောကနနည်းတည်း)။ ။အာလောကသန္နိဿိတံ၊အလင်းကိုမှီ သော။မနသိကာရဟေတုကံ၊မနသိကာရလျှင်အကြောင်းရှိသော။ စက္ခုဝိညာဏံ၊သည်။သမ္ပယုတ္တဓမ္မေဟိ၊တို့နှင့်။သဒ္ဓိံ၊ကွ။နိဗ္ဗတ္တတိ၊ဖြစ်၏။ ။(အသမ္ဘိန္နတ္တာ စက္ခုဿာတိ အာဒိနာ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္ထံဝိဝရိတုံ စက္ခုပသာဒဿာတိအာဒိ ဝုတ္တံ)။ ။ဟိ၊ချဲ့အံ့။စက္ခုပသာဒဿ၊၏။ဌိတိက္ခဏေ၊၌။ဌိတိပ္ပတ္တမေဝ၊ဌီခဏသို့ရောက်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ရူပံ၊သည်။ စက္ခုံ၊ကို။ဃဋ္ဋေတိ၊ထိ၏။ ။(ဌိတိပ္ပတ္တမေဝါတိဣမိနာယထာနိရုဇ္ဈမာနံရူပံကဿစိပစ္စယော န ဟောတိ။ဧဝံဥပ္ပဇ္ဇမာနမ္ပိတိဒဿေတိ)။ ။ တသ္မိံ၊ထိုရူပါရုံသည်။ဃဋ္ဋိတေ၊စက္ခုပသာဒ၌ထိခိုက်သည်ရှိသော်။ ဒွိက္ခတ္တုံ၊နှစ်ကြိမ်။ ဘဝင်္ဂံ၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊၍။ နိရုဇ္ဈတိ၊ချုပ်၏။ တတော၊ မှ။ တသ္မိံယေဝအာရမ္မဏေ၊ ထိုရူပါရုံ၌လျှင်။ ကြိယာမနောဓာတု၊ ကြိယာမနောဓာတ်သည်။ အာဝဇ္ဇန ကိစ္စံ၊ဆင်ခြင်ခြင်းကိစ္စကို။ သာဓယမာနာ၊ ပြီးစေလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်၏။တဒနန္တရံ၊ထိုပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇနာန်း၏အခြားမဲ့၌။ တဒေဝရူပံ၊ ထိုရူပါရုံကိုပင်လျှင်။ပဿမာနံ၊ မြင်တတ်သော။ကုသလဝိပါကံဝါ၊ ကုသလဝိပါက်မူလည်းဖြစ်သော။ အကုသလဝိပါကံဝါ၊ အကုသလဝိပါက် မူလည်းဖြစ်သော။ စက္ခုဝိညာဏံ၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်၏။ တတော၊ထိုသို့စက္ခုဝိညာဉ်ဖြစ်သည်မှ။ပရံ၊၌။ တဒေဝရူပံ၊ကိုပင်လျှင်။သမ္ပဋိစ္ဆမာနာ၊ခံလင့်သကဲ့သို့သော။ ဝိပါကမနောဓာတု၊ဝိပါက်မနောဓာတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်၏။ တတော၊မှ။ပရံ၊၌။

တနေဝရုပံ၊ကိုပင်လျှင်။ သန္တိရယမာနဿ၊ စုံစမ်းလင့်သကဲ့သို့သော။ဝိပါကာဟောတုကမနေဝိညာဏခေတ္တု၊ဝိပါက်အဟိတ်မနောဝိညာဏခေတ်သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။တတော၊ထိုမှ။ ပရံ၊၌။တဒေဝရုပံ၊ကိုပင်လျှင်။ ဝဝတ္ထာပယမာနဿ၊ မှတ်လင့် သကဲ့သို့သော။ကြိယာဟောတုကမနောဝိညာဏခေတ္တဥပေက္ခာသဟဂတာ၊ ကြိယာအဟိတ်မနောဝိညာဏခေတ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ်သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ တတော၊ ထိုဝုဋ္ဌောစိတ်ဖြစ်သည့်မှ။ပရံ၊၌။ကာမာဝစရကုသလာကုသလ ကြိယစိတ္တေသု၊တို့တွင်။ေကံဝါ၊တခုခုသည်မူလည်း။ ပဉ္စဝါ၊ ငါးကြိမ်မူလည်းဖြစ်ကုန်သော။သတ္တဝါ၊လည်းဖြစ်ကုန်သော။ဇဝနာနိ၊ဇောတို့သည်။ ဟုတွာ၊၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ဥပေက္ခာသဟဂတာ ဟောတုကစိတ္တံဝါ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အဟိတ်စိတ်သည်မူလည်း။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ။(ဝုဋ္ဌောကိုရည်၍ဥပေက္ခာသဟဂတာဟောတုကစိတ္တံဟူသတည်း။ထိုဝုဋ္ဌောကားဒုတိယမောဃဝါရအားဖြင့်သိအပ်၏။ငါးကြိမ်ဇောတို့ကိုသတ္တုမုစ္ဆိတစသောကာလ၌သိအပ်ကုန်၏။ ခုနစ်ကြိမ် ဇောတို့ကို ပကတိ ကာလ၌ သိအပ်ကုန်၏)။ ။တတော၊ထိုဇောချုပ်သည့်မှ။ ပရံ၌။ ကာမာဝစရသတ္တာနံ၊ ကာမာဝစရ သတ္တဝါတို့အား။ ယော ဒသသု၊ ကုန်သော။ တဒါရမ္မဏစိတ္တေသု၊ တို့တွင်။ ဇဝနာရမ္မဏာနုရူပံ၊ ဇော အားရင်း။အာရုံအားရင်းလျော်စွာ။ ယံကိဉ္စိ၊အမှတ်မရှိ တခုခုသော။ တဒါရမ္မဏံ၊ တဒါရုံသည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ဣတိ၊သို့။ပဿိတဗ္ဗာ၊ရှုအပ်၏။ ။(ဇဝနာနုရူပန္တိ ဟောတုကံစေဇဝနံတိဟောတုကံဒုဟေတုကံဝါတိအာဒိနာဇရုမ္မဏစေအာရမ္မဏံသောမနဿသဟဂတန္တိအာဒိနာစ ဇဝနဿစအာရမ္မဏဿစအနုရူပံ)။ ။သေသဒွါရေသုပိ၊စက္ခုဒွါရမှကြွင်းသော သောတဒွါရစသောပဉ္စဒွါရတို့၌လည်း။ဧသနယော၊ဤနည်းကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ပန၊အထူးကိုဆိုအံ့။မနောဒွါရေ၊ မနောဒွါရ၌။ မဟဂ္ဂတစိတ္တာနိပိ၊တို့သည်လည်း။ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိဝေံ၊သို့။ ဆသုဒွါရေသု၊ တို့၌။ အရူပဿ၊၏။နိဗ္ဗတ္တိ၊ကို။ပဿိတဗ္ဗာ၊၏။ဟိ၊အကျိုးကိုဆိုအံ့။ဝေံ၊ဤသို့ဆိုပြီးသောနည်းဖြင့်။အရူပဿ၊၏။နိဗ္ဗတ္တိံ၊ကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသောယောဂီသည်။ကာလေန၊ရံခါ။ အရူပံ၊ သမ္မသတိနာမ၊ မည်၏။ ဝေံ၊သို့။ ကာလေန၊ရံခါ။ရူပံ၊ကို။ကာလေန၊ရံခါ။အရူပံ၊ကို။သမ္မသိတွာပိ၊သုံးသပ်၍လည်း။တိလက္ခဏံ၊သုံးပါးသောလက္ခဏာကို။ အာရောပေတွာ၊ ရုပ်၌

နာမ်၌တင်၍။အနုက္ကမေန၊ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကိုရခြင်းအစဉ်ဖြင့်။ပဒိပဇ္ဇမာနော၊ကျင့်သော။ ဧကော၊အချို့သောယောဂီသည်။ ပညာဘာဝနံ၊ ကို။သမ္ပာဒေတိ၊ပြည့်စုံစေနိုင်၏။(အရဟတ္တဖိုလ်ကိုရ၏ဟူလို)။ ။

၂၃၀။ အပရော၊တဦးသောယောဂီသည်။ရူပသတ္တကအရူပသတ္တကဝသေန၊ရုပ်တို့၌ မနသိကာရသတ္တက၊ နာမ်တို့၌ မနသိကာရသတ္တကတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ တိလက္ခဏံ၊ သုံးပါးသော လက္ခဏာကို။ အာရောပေတွာ၊ရုပ်၌နာမ်၌တင်၍။ သင်္ခါရေ၊ ရုပ်နာမ်ဖြစ်သောသင်္ခါရတို့ကို။ သမ္မသတိ၏။ ။(ရူပေသုမနသိကာရရူပသတ္တကံရူပသတ္တကံ ရူပဓမ္မေသုသတ္တဟာကာရေဟိမနသိကာရောတိအတ္ထော။ ဧဝံအရူပသတ္တကံပိ ဝေဒိတဗ္ဗံ)။ ။တတ္ထ၊ထိုရူပသတ္တကအရူပသတ္တကနှစ်ပါးတို့တွင်။ အာဒါနနိက္ခေပနတော၊ ဘဝသစ်ကိုယူခြင်း ဘဝဟောင်းကို စွန့်ပစ်ခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ ။(ဇာတိအားဖြင့်မရဏအားဖြင့်ဟူလို)။ ။ဝယောဝုဍ္ဎတ္ထင်္ဂမနတော၊အရွယ်အားဖြင့်ကြီးရင့်ပြီးသောရုပ်၏ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်သောအားဖြင့်ရင်း။အာဟာရမယတော၊အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ဥတုမယတော၊ဥတုကြောင့်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ကမ္မဇတော၊ကံကြောင့်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနတော။စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ရင်း။ (ဤလေးပုဒ်ကား၊ဘာဝပစ္စယဒ္ဓိတ)။ ဓမ္မတာရူပတော။ အဟလောဟာစသောဘူမိပါသာဏစသောအပြားရှိသောအထူးထူးသော အဆင်းသဏ္ဌာန်ရှိသောကံကိုမငဲ့သဘောအားဖြင့်ပြီးသော။ ဓမ္မတာရုပ်အားဖြင့်ရင်း။ဣတိ၊သို့။ဣမေဟိအာကာရေဟိ၊ဤအာဒါနနိက္ခေပနမနသိကာရစသောအပြားတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသောကောဋ္ဌာသတို့ဖြင့်။ တိလက္ခဏံ၊သုံးပါးသောလက္ခဏာကို။ထည့်။ အာရောပေတွာ၊ရုပ်၌တင်၍။သမ္မသန္တော၊ သုံးသပ်သောယောဂီသည်။ ရူပသတ္တကဝသေန၊ရုပ်တရားတို့၌ ခုနစ်ပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်နှလုံးသွင်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။အာရောပေတွာ၊သုံးပါးလက္ခဏာကိုရုပ်၌တင်၍။ သမ္မသတိ နာမ။ မည်၏။တေန၊ကြောင့်။ပေါရာဏာ၊သူဟောင်းတို့သည်။ ။အာဒါနနိက္ခေပနတော။ပ။ဝိပဿတိတိ၊ဟူ၍၊အာဟု၊ကုန်ပြီ။ ။အာဒါနနိက္ခေပနတော။ဘဝသစ်ကိုယူခြင်းဘဝဟောင်းကိုစွန့်ပစ်ခြင်းအားဖြင့်ရင်း။

ဝယော ဝုဒ္ဓုဋ္ဌာက်မနတော၊ အရွယ်အားဖြင့် ကြီးရင့်ပြီးသောရုပ်၏ချုပ်
ခြင်းသို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ အာဟာရတော၊ ရုပ်၏ပစ္စည်း
ဖြစ်သောအာဟာရအားဖြင့်၎င်း။ ဥတုတောစ၊ ရုပ်၏ပစ္စည်းဖြစ်သော
ဥတုအားဖြင့်၎င်း။ ကမ္မတောစာပိ၊ ရုပ်၏ပစ္စည်းဖြစ်သောကံအားဖြင့်
၎င်း။ စိတ္တတော၊ ရုပ်၏ပစ္စည်းဖြစ်သော စိတ်အားဖြင့်၎င်း။ ဓမ္မတာရူပ
တော၊ ဓမ္မတာရုပ်အားဖြင့်၎င်း။ ဉာတိ၊ သို့။ သတ္တသတ္တဓာသ ဟ္တာဟာကာ
ရေဟိ၊ အာဒါနနိက္ခေပနစသော ခုနစ်ပါးသောမနသိကာရအပြားတို့
ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဝိပဿတိ၊ ထိုထိုကောဋ္ဌာသသို့တိ
လက္ခဏာကိုတင်၍ရှု၏။ ။တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ အာဒါနန္တိ၊ ကား။ ပဋိ
သန္ဓိ၊ ပဋိသန္ဓေတည်း။ နိက္ခေပနန္တိ၊ ကား။ စုတိ၊ စုတိတည်း။ ဉာတိ၊ သို့။
ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဣမေဟိအာဒါနာ နိက္ခေပေဟိ၊ ဤဘဝသစ်
ကိုယူခြင်းဟူသော ပဋိသန္ဓေဘဝဟောင်းကို စွန့်ပစ်ခြင်းဟူသောစု
တိတို့ဖြင့်။ ဧကံဝဿသတံ၊ တရာသောနှစ်အရောကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ပိုင်း
ခြား၍။ သင်္ခါရေသု၊ သင်္ခါရဟူသောရုပ်တရားတို့၌။ တိလက္ခဏံ၊ သုံး
ပါးလက္ခဏာကို။ အာရောပေတိ၊ တင်၏။ ။(အာ ရာဒါနံဒုက္ခံလောကေ
ဟူ၍။ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ခန္ဓဘာရသ၊ ခန္ဓာဟူသောဝန်
ကို။ အာဒိတော၊ လက်ဦးအစ၌။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းတည်း။ အာဒါနံ၊ ခန္ဓာ
ဟူသောဝန်ကိုလက်ဦးအစယူခြင်း။ ဤသို့သောအနက်ကိုရှုလုံးပိုက်၍။
အာဒါနန္တိ ပဋိသန္ဓိဟူသည်။ ။သဗ္ဗေဝနိက္ခိပိဿန္တိဘူတာလောကေ
သမုဿယံဟူ၍။ ဟောတော်မူသောကြောင့်ကား။ ခန္ဓဘာရသ၊ ခန္ဓာ
ဟူသောဝန်ကို။ နိက္ခေပနံ၊ ချခြင်းသည်။ နိက္ခေပေါ၊ နိက္ခေပမည်၏။ ဤ
သို့သောအနက်ကိုရှုလုံးပိုက်၍။ နိက္ခေပနန္တိ စုတိဟူသတည်း။ ။ယော
စိရံဇီဝတိ။ သောဝဿသတံဟူ၍ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ထိုအနှစ်
တရာအောက်ပိုးစဉ်းယုတ်သည်၏အဖြစ်လွန်သည်၏အဖြစ်သည်ပမာ
ဏမဟုတ်ဟုရှုလုံးပိုက်၍။ ဧကံဝဿသတံပရိစ္ဆိန္ဒိတွာမိန့်သော်)။ ။က
ထံ အာရောပေတိ၊ အဘယ်သို့ တင်သနည်း။ ဧတ္ထန္တရေ၊ ဤအာဒါန
နိက္ခေပ၏အတွင်း၌။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ ထည့်။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်
သော။ သင်္ခါရာ၊ ဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ်အားဖြင့် ပြားသော သင်္ခါရတို့
သည်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်။ ။(ရူပဓမ္မေသုဟိဉာဒံသမ္မသနဝိဓာနန္တိ။ ။
အနိစ္စာ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်ယူအပ်သောအနက်ကို ယုတ္တိအားဖြင့် ရှုလုံး၍

ကြပ်ကြြင်ချပ်သကဲ့သို့ မြဲစွာ တည်စိမ့်သောငှါ။ ကဿာစသည်ကိုမိန့်
သော်)။ ။ကဿ၊အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ဥပါဒဝယပဝတ္တိ
တော၊ဖြစ်ခြင်းချုပ်ခြင်းတို့၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ။(ရှေး
၌မရှိမူ၍ဖြစ်ခြင်း၊ဖြစ်ပြီး၍ပျက်ခြင်းသို့ကပ်ခြင်းကြောင့်ဟူလို)။ ။ဝိပရိ
ဏာမတော၊ဇရာမရဏာသည်ဘောင်ပြန်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
ရင်း။ ဝါ၊ဇရာမရဏာအားဖြင့်ဘောက်ပြန်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
ရင်းတည်း။ ။(တခုသောဓမ္မ၏သာဇရာမရဏာမဟုတ်လောဟူမူ။ ။
အသတိပိဓမ္မဘေဒေအဝတ္ထာဘေဒေါဏ္ဍတွိတဗ္ဗော။နဟိဥပ္ပါ ဒါဝတ္ထာ
ဝေဘင်္ဂါဝတ္ထာတိယုတ္တာ။ တထာဟိဂုတ္တံဇရာယစေဝမရဏေနစဒွေ
ဓာပရိဏာမပကတိတာယာတိ။သဘာဝဝိဂမောဝေဝါဏ္ဍွောဝိပရိဏာ
မော။ဋီကာ)။ ။တာဝကာလိကတော၊တသက်လျှာ၏အဖြစ်ကြောင့်
ရင်း။ဝါ၊ထို႔ရွေဥပါဒ်ဋ္ဌီဘင်မျှခဏာရှည်ကြာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။
နိစ္စပဋိက္ခေပတောစ၊နိစ္စအဖြစ်ကိုပယ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ အနိစ္စာ၊ ကုန်
၏။ ။(နိစ္စသဘော၏ မရှိခြင်းသည်ပင်လျှင် နိစ္စပဋိက္ခေပမည်၏။အ
ဘယ်သို့နိစ္စအဖြစ်ကိုပယ်သနည်း။ ။အနိစ္စဓမ္မာဟိတေနေဝ အတ္တ
နောသဘာဝေနဇာနန္တာနံနိစ္စတံပဋိက္ခိပန္တိနာမ။ ။ထိုကြောင့်နနိစ္စာ
အနိစ္စာဟုပဋိသေဓဝိဂ္ဂဟာကိုမူရသတည်း)။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။ယဿ၊
ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာ။ ဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ်အပြားရှိ
သောသင်္ခါရတို့သည်။ဋ္ဌိတိံ၊ဋ္ဌီသို့။ပါပုဏန္တိ၊ရောက်ကုန်၏။ဋ္ဌိတိယံ၊ဋ္ဌီ
၌။ဇရာယ၊ဇရာသဘောဖြင့်။ကိလမန္တိ။ပင်ပန်းညှိုးနွမ်းကုန်၏။ ဇရံ၊ဇရာ
သို့။ပတွာ၊ရောက်ကုန်သောသင်္ခါရတို့သည်။အဝဿံ၊မချွတ်။ဘိဇ္ဇန္တိ၊
ပျက်ကုန်၏။ ။(ဥပါဒက္ခဏာ၌။သင်္ခါရတို့သည်။အကြင်သို့သောဥပ္ပန္န
မာနအဝတ္ထာရှိကုန်၏။ဋ္ဌီခဏာ၌ထိုသို့သောအဝတ္ထာရှိသည်မဟုတ်ကုန်
ထိုကြောင့်အဝတ္ထာတပါးသို့ရောက်ခြင်းဖြင့် ထိုသင်္ခါရတို့၏ကိလမ
နာကာရကို သိသာ သတည်းဟု။ ဋ္ဌိတိယံ ဇရာယကိလမန္တိ ဟူသ
တည်း။ ။သွာယမဝ္ဆောပါကဋ္ဌဇရာယဝေဒိတဗ္ဗော။ ။ဓမ္မတို့၏
သဘောမည်သည်ကိုလွန်နိုင်ခဲရကား။ ဇရာ၏အခြားမဲ့၌ဘင်သည်မ
ချွတ်ဟု။ဇရံပတွာအဝဿံဘိဇ္ဇန္တိဟူသတည်း။ ။တဿ၊ထိုသို့ဥပ္ပန္န
သင်္ခါရတို့၏ဋ္ဌီသို့ရောက်ခြင်းစသောအကြောင်းကြောင့်။ ။(ဤအလို
သော်ယဿနှင့်ယှဉ်တွဲသောရှေးပါကျကဲ့စွဲသတည်း)။ ။ဝါ၊တဿ

အဘိဏှသံပဋိပိဠနတော၊ ထိုသို့ဥပါဒ်ဇရာဘင်သည် မပြတ်နှိပ်စက်
အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝါ၊ ဥပါဒ်ဇရာဘင်အားဖြင့် ရှုဘွယ်အ
နိဋ္ဌတရားဖြစ်၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မပြတ်နှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
၎င်း။ တဿဒုက္ခမတောစ၊ ထိုသို့နှိပ်စက်တတ်သည်ဖြစ်၍သည်းခံနိုင်
ခဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တဿဒုက္ခဝတ္ထုတောစ၊ ထိုသုံးပါး
သောဒုက္ခတာတို့၏၎င်း။ သံသာရဒုက္ခ၏၎င်း၊ တည်ရာဝတ္ထု၏ အဖြစ်
ကြောင့်၎င်း။ တဿသုခ ပဋိက္ခေ ပတောစ၊ ထိုသုခ၏ ပဋိပက္ခ၏
အဖြစ်ကြောင့်သုခကို ငယ်တတ်မြစ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ထဉ္စ။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခမဉ်ကုန်၏။ ဝါ၊ သုခမဟုတ်ဒုက္ခစင်
စစ်တို့တည်း။ ။(တဿာတိယဿာဥပ္ပါဒဇရာဘင်္ဂဝသေနသင်္ခါရာနံနိ
ရန္တရဗာဓတော။ တတောစနေသံဒုဿ မတာယဒုက္ခမတော။ တိဿန္နံ
ဒုက္ခတာနံသံသာရဒုက္ခဿစအဓိဋ္ဌာနတာယ ဒုက္ခဝတ္ထုတော။ တဿာ
အဘိဏှံ။ပ။ဒုက္ခာတိယောဇနာ။ဟူသောဋီကာနှင့်အညီ။တဿာနောင်
ဟိတ်ကို ဆောင်တူအောင် အနက်ကြံဟူသောနိယံသို့ လိုက်လျော၍
ယောဇနာသော အနက်တည်း။ ။သုခသဿဝါဘာဝေါ ဥသုခ
ပဋိက္ခေပေါ။ ဒုက္ခမွောဟိတေနေဝအတ္တနောသဘာဝေနဗာဓန္တာနံသု
ခတံပဋိက္ခိပန္တိနာမ။ ။ဤကားသုခပဋိက္ခေပတောတိဣဒံဝုတ္တံနယာမေ
ဝ။ဟူသောဋီကာနှင့်အညီ။သုခပဋိပက္ခဘာဝတောဒုက္ခံသုခံပဋိက္ခိပတိ
နိဝါရေတိ။ ဒုက္ခဝစနံဝါအတ္တတော သုခံပဋိက္ခိပတိတိ အာဟ။ သုခ
ပဋိက္ခေပတောတိ။ဤကားမူလဋီကာအာယတနဝိဘင်းအဖွင့်။ ။ဒုက္ခ
ဝစနံဝါအတ္တတော သုခံပဋိက္ခိပတိ။ ဟူသောပါဌ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကား။
ကိသော၊ ကြုံသောသူဆိုသဖြင့်ဆူသောသူမဟုတ်ဟု ငယ်၏။သို့ပဋိ
ပက္ခနာမ်ဖြစ်၍ဒုက္ခကိုဆိုသဖြင့် သုခမဟုတ်ဟုငယ်သည်ဟူလို)။ ။စ၊
ထိုမှတပါး။ ယဿာ၊ ကြောင့်။ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။
ဌိတိံ၊ ဌီသို့။ မာပါပုဏန္တု၊ မရောက်ပါစေကုန်လင့်။ ။(ဥပ္ပန္နာနအခြင်း
အရာဖြင့်သာလျှင်တည်ပါစေကုန်ဟူလို)။ ။ဌာနပ္ပတ္တာ၊ ဌီသို့ရောက်
ကုန်သော။သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။လိုက်။မာဇိရန္တု၊ မရင့်ပါမအိုပါစေကုန်
လင့်။ ။(အတ္ထအားဖြင့် ဌီသည် ပင် ဇရာ မဟုတ်ပါလော။ အဘယ့်
ကြောင့်ဌာနပ္ပတ္တာမာဇိရန္တုဟူသနည်း။ ။သန္တမေတံဇရာဝသေန
ပနယောဂိလမတောသော ဌမဇရာဂဟဏေနဂဟိတောတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ငြို

ကာ။ ။အိုပင်အိုသော်လည်း‌ဇရာ၏အစွမ်းဖြင့်ပင်ပန်းနွမ်းလျမကျပါစေလင့်ဟု တောင့်တ အာသာ ရှိသည်ဟူလို။ ။ဇရံပတ္တာ၊ ဇရာသို့ရောက်ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊တို့သည်။ မာဘိဇ္ဇန္တု၊ မပျက်ပါစေကုန်လင့်။ ။(ဤပါဠိဖြင့် မြဲသည်၏အဖြစ်ကို တောင့်တသည်)။ ။ဇာတိ၊သို့။ ဇာမေသုတိသုဒ္ဓါနေသု၊ ဤသုံးပါးသော အရာတို့၌။ ကာသစိ၊ တစုံတယောက်သော။ ဓမ္မိဿ ရဿ၊ ဓမ္မိဿရ ဖြစ်သော။ ဘဂဝတောပိ၊ဘုရား၏လည်း။ထည့်။ ဝသဝတ္တိဘာဝေါ၊အလိုသို့လိုက်တတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ။(ရှင်တော်ဘုရား ကြွေးမားသော တန်းခိုးရှိလှသည် မဟုတ်လောဟူမူ။ ။နဟိလက္ခဏာ ညတတ္တံကေနစိကာတုံသက္ကာ။ ဘာဝညာတတ္တမေဝဟိဇူဒ္ဓိဝိသယော။ဣကာ။ ။ဟိသစ္စံ၊မှန်၏။လက္ခဏာညတတ္တံ၊လက္ခဏာ၏တပါးသော အပြားအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းကို။ကေနစိ၊တစုံတယောံသောဓမ္မိဿရ ဓမ္မသာမိဖြစ်သောဘုရားရှင်သော်လည်း။ကာတုံ၊ငှါ။ နသက္ကာ၊ကောင့်။ဟိသစ္စံ၊၏။ ဘာဝညတတ္တမေဝ၊တရားကိုယ်တရားအထည်၏တပါးသောအပြားအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိဝိသယော၊တန်းခိုး အရာသည်။ဟောတိ၊၏။ ။(အဓိပ္ပါယ်ကားဥပါဒ်မှသည်ဌီသို့ဌီမှသည်ဘင်သို့မရောက်စေလင့်ဟု စုံရာကြိုးကြား သဗ္ဗညု ဘုရားသော်လည်း တားခြင်းငှါ မတတ်ကောင်း။ မြေကို ရေဖြစ်စေ ရေကိုမြေဖြစ်စေ စသည်ဖြင့် အထည်ကိုယ်ဒြဗ်တပါးပြုနိုင်ခြင်းသည်သာ တန်းခိုးအာရာဖြစ်သည် ဟူလို)။ ။တေနေဝသာဝတ္တနာကာရေန၊ ထိုသုံးပါးသောဌာနတို့၌ အလိုသို့လိုက်သောအခြင်းအရာမှ။သင်္ခါရာတို့သည်။သုညာ၊ဆိတ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ထိုသို့ဆိုအပ်ပြီးသောအကြောင်းကြောင့်။ ။(ဤတသ္မာကားရှေးတသ္မာကဲ့သို့ ဟိတ်နှင့်ရှက်သည်မဟုတ်။ဝုတ္တကာရဏာပရာမသနတည်း။ ။သုညတောနိဝသိကာရကဝေဒက အဓိဋ္ဌာယကမှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ။နိဿဘာဝတောဟု ဧကစ္စတို့သည်ကြံအပ်သောသဘာဝမှဆိတ်သောကြောင့်ကားမဟုတ်ဟူလို။ ။သာမိနိဝသိ ကာရက ဝေဒကာ ဓိဋ္ဌာယက ဝိရဟတာယ သုညတောဟု အောက်၌ဆိုသော်လည်း။အသာမိကတော ဆိုလတ္တံ့သည်ဖြစ်၍ သာမိကိုလွှတ်သည်)။ ။အသာမိကတော၊ အစိုးပိုင် အရှင်သခင်ဖြစ်သူ တစုံတယောက် မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ။(ဤပါဌ်ဖြင့် မိမိ

ဥစ္စာမဟုတ်သည့်၏အဖြစ်ကိုပြသတည်း)။ ။အဝသဝတ္တိတော၊ဆို
အပ်ပြီးသော အပြားရှိသော အလိုသို့လိုက်တတ်သော အဖြစ်မရှိခြင်း
ကြောင့်ရင်း။ ဝါ၊ တစုံတယောက်စုံရာဖြစ်သူ သဗ္ဗညုဘုရား၏ သော်
လည်း အလိုသို့လိုက်ခြင်းမရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊အလိုသို့လိုက်
စေနိုင်သောတစုံတယောက်စုံရာမရှိသည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ။
(ဤအရာတွင် အကာမကာရိယတောဟုသမ္မောအဋ္ဌကထာလာ၏။ ။
အကာမကာရိယတော၊တစုံတယောက်စုံရာဖြစ်သူ အလိုအလျောက်
မပြုနိုင်ကောင်းသည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တစုံတယောက်အလိုအ
လျောက်ပြုသည့်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘောမရှိသည့်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ပေး။ ။နတ္ထုဒ်ကဿစိကာမကာရိယံနာပိဧတေသကိဉ္စိကာ
မကာရိယံအတ္ထိတိ အကာမကာရိယံ။ မူလဋီကာ။ ။အတ္တပဋိက္ခေပ
တော၊သာသနာတော်မှတပါး တိတ္ထိတို့သည်ကြံဆအပ်သော အတ္တ
ကိုပယ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ။ သုညတောအစရှိသည်ဖြင့် ခန္ဓတို့၏ဗာ
ဟိရကတို့သည်ကြံအပ်သောအတ္တမှကင်းခြင်းဆိတ်ခြင်းကိုဆိုအပ်၏။
ဤအတ္တပဋိက္ခေပတောဖြင့်ကား။ ထိုဗာဟိရကတို့သည်ကြံအပ်သော
အတ္တသဘောမရှိသည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တာ၊ ဗာဟိရကတို့သည်
ကြံအပ်သောအတ္တသည်။ နဟောတိ၊မဟုတ်ဟု။ ပဋိက္ခေပကိုဆိုသည်
ဖြစ်ဘိသော်)။ ။သင်္ခါရာ၊တို့သည်။လိုက်။ အနတ္တာ၊အနတ္တမည်ကုန်
၏။ ဝါ၊အစိုးပိုင်သောအရှင်ဟုဆိုအပ်သောအတ္တမရှိကုန်။ ဝါ၊သူတပါး
နှင့်စပ်ခြင်းကင်း၍နိုင်နင်းသောနိဝသိဟူသောအတ္တမရှိကုန်။ ဝါ၊ပြုဖြင်
စီရင်တတ်သောကာရကဟူသောအတ္တမရှိကုန်။ ဝါ၊ခံစားတတ်သော
ဝေဒကဟူသောအတ္တမရှိကုန်။ ဝါ၊ဗိုလ်ခွာန်ဘန်ဆင်းတတ်သောအဓိဋ္ဌာ
ယကဟူသောအတ္တမရှိကုန်။ ဝါ၊ မိမိအလိုသို့လိုက်စေနိုင်သော ဝသ
ဝတ္တိကအတ္တမရှိကုန်။ ။(ဤအနက်ကားသုညတောအသာမိကတော
အဝသဝတ္တိတောဟူသော ပါဌ်တို့၏သာ မျှတ္တရအပ်သော အနက်
တည်း။ ။နတ္ထိအတ္တာဧတေသန္တိအနတ္တာပြု)။ ။ဝါ၊အနတ္တာ။တိတ္ထိတို့
သည်ကြံဆအပ်သောအတ္တမဟုတ်ကုန်။ ။(ဤအနက်ကားအတ္တပဋိက္ခေ
ပတောဟူသောပါဌ်မှ ရအပ်သောအနက်တည်း။ နအတ္တာအနတ္တာ
ပြု။ ။ဤပါဌ်တို့တွင်လည်း။ ဥဒယဝယဝတ္တိတော အစရှိသည်ဖြင့်
လေးပါးသောအကြောင်းတို့ကြောင့် သင်္ခါရတို့သည် အနိစ္စမည်ကုန်

၏။အဘိဏှသံပဋိပိဋ္ဌနတောအစရှိသည်ဖြင့်လေးပါးသောအကြောင်းတို့ကြောင့်ဒုက္ခမည်ကုန်၏။ သုညတောအစရှိသည်ဖြင့် လေးပါးသောအကြောင်းတို့ကြောင့်အနတ္တမည်ကုန်၏ဟု၊ရုပ်တရား၌တင်အပ်သောလက္ခဏာသုံးပါးကို ရှေး၌မိမိသည် ကောင်းစွာ မမှတ်အပ်သေးသည်ကို ကောင်းစွာမှတ်၍ သုံးသပ်သောယောဂီကို။ထိုလက္ခဏာသုံးပါးကိုရုပ်တရား၌တင်သသူဟုဆိုအပ်၏။ ထိုမှတပါး ဤယောဂီသည် ထိုဆိုပြီးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် အာဒါနနိက္ခေပ၏ အစွမ်းဖြင့် သုံးသပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇေံအာဒါနနိက္ခေပနဝသေန ဝယောဝုဍ္ဍတ္ထဂါမိနိ့သော်)။ ။ဇေံ၊ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။အာဒါနနိက္ခေပနဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေ စုတိ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝယောဝုဍ္ဍတ္ထဂါမိနိ့သော် ပရိစ္ဆိန္ဒေ၊ အနှစ်တရာဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သော။ ရူပေ၊ရုပ်၌။တိလက္ခဏံ၊သုံးပါးလက္ခဏာကို၊ အာရောပေတွာ၊တင်၍။တတော၊ထိုစုတိပဋိသန္ဓေအားဖြင့်အနှစ်တရာပိုင်းခြားအပ်သောရုပ်၌သုံးပါးသောလက္ခဏာကိုတင်၍သုံးသပ်သည်မှ။ပရံ၊၌။ဝယောဝုဍ္ဍတ္ထဂါမိနိတော၊အရွယ်အားဖြင့်ကြီးရင့်ပြီးသောရုပ်၏ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်သောအားဖြင့်။တိလက္ခဏံ၊ကို။ရူပေ၊၌။လိုက်။ အာရောပေတိ၊တင်၏။တတ္ထ၊ထိုသို့ဘင်ရာ၌။ဝါ၊ထိုဝယောဝုဍ္ဍတ္ထဂါမိနိတောဟူသောပါဌ်၌။ဝယောဝုဍ္ဍတ္ထဂါမိနိ မေါနာမ၊မည်သည်ကား။ ဝယဝသေန၊အရွယ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုဍ္ဍိယာဝုဍ္ဍတသ၊ ကြီးရင့်ပြီးသော။ ရူပဿ၊၏။ အတ္ထဂ်မော၊ ချုပ်ခြင်းတည်း။ တဿ၊ထိုအရွယ်အားဖြင့်ကြီးရင့်ပြီးသောရုပ် ချုပ်ခြင်း၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ တိလက္ခဏံ၊သို့။ အာရောပေတိ၊ တင်၏။ ဇ္ဈတိအယံ၊ကား။အတ္ထော၊တည်း။ကထံအာရောပေတိ၊အဘယ်သို့တင်သနည်းဟူမူကား။ ။(အကြင်ကြောင့်ကား ဒုက္ခလက္ခဏာကိုမှတ်ခြင်း ယူခြင်းသည်၊အနိစ္စလက္ခဏာကိုယူခြင်းရှေးရှိ၏။ အနတ္တလက္ခဏာကိုယူခြင်းသည်သည်း ဒုက္ခလက္ခဏာကိုယူခြင်းရှေးရှိ၏။ ထိုသုံးပါးသော လက္ခဏာတို့တွင်လည်း။ အနိစ္စလက္ခဏာကိုရုပ်၏ပျက်ခြင်းဖြင့်ပြအပ်သည်ရှိသော်။အကြင်အကြင်သြဠာရိကဖြစ်သော ရုပ်အားဖြင့်ပြအပ်၏။ ထိုကြောင့်ထိုသြဠာရိကဖြစ်သောရုပ်ကို။ဝါ၊ထိုအနိစ္စလက္ခဏာကိုအနှစ်တရာအပိုင်းအခြားအားဖြင့် ရှေးဦးစွာပြလိုရကား။ အနှစ်တရာတည်သောရုပ်ကိုအနှစ်တရာတည်သောသတ္တဝါ၏ရုပ်ကိုဒသဝါဝိသတိဝါ

ဤသို့စသည်ဖြင့်ဝေဘန်ပြီး၍။ အစဉ်အားဖြင့် ခြေခရီးခြင့်တိုင်အောင်
သောကောဋ္ဌာသ၏အစွမ်းအားဖြင့် ရုပ်၏ချုပ်ခြင်းကိုရှုပြီး၍ ထိုနောင်
မှ အနိစ္စံဒုက္ခံအနတ္တာပဟု၊ ဤသို့လက္ခဏာသုံးပါးကို တင်ခြင်းသည် ဝ
ယောဝုဒ္ဓတ္ထင်္ဂမအားဖြင့်သုံးသပ်ခြင်းမည်၏ဟုပြခြင်းငှါ။တမေဝဝဿ
သတံဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်အရွယ်အားဖြင့်ရုပ်ကိုသုံးသပ်သောအာစိအ
ရင်ကိုအားထုတ်သတည်း)။ ။သောယောဂါဝစရော၊သည်။တမေ
ဝဝဿသတံ၊ ထိုအနှစ်တရာကိုပင်လျှင်။ ပထမဝယောန၊ပထမအရွယ်
အားဖြင့်ရင်း။ မဇ္ဈိမဝယေန၊ရင်း။ ပစ္ဆိမဝယေန၊ရင်း။ဍာတိ၊သို့။တိဟိဝ
ယေဟိ၊အရွယ်သုံးပါးတို့ဖြင့်။ပရိစ္ဆိန္ဒတိ၊ပိုင်းခြား၏။ တတ္ထ၊ထိုအရွယ်
သုံးပါးတို့တွင်။အာဒိတော၊၌။တေတ္တိံသဝဿာနိ၊သုံးဆဲ့သုံးနှစ်တို့သည်။
ပထမဝယောနာမ၊ပထမအရွယ်မည်၏။တတော၊ထိုပထမအရွယ်မှ။
စတုတိံသဝဿာနိ၊သုံးဆဲ့လေးနှစ်တို့သည်။မဇ္ဈိမဝယော၊မည်၏။တ
တော၊ထိုမဇ္ဈိမအရွယ်မှ။ တေတ္တိံသဝဿာနိ၊ သုံးဆဲ့သုံးနှစ်တို့သည်။
ပစ္ဆိမဝယောနာမ၊မည်၏။ဍာတိ၊ဤသို့အရွယ်သုံးပါးကိုပိုင်းခြား၍မှတ်
အပ်၏။ ။(အဘယ့်ကြောင့်အနှစ်တရာကိုမျှသောကောဋ္ဌာသဖြင့် မ
ဝေဘန်အပ်သနည်း။ ။တတ္ထယသ္မာ ဩဠာရိကဝသေနေဝါယံ အာ
ဒိတောရူပဘေဒေါ ဂယှတိ။ တသ္မာနဝဿသတံ သမကောဋ္ဌာသဝ
သေနဝိဘတ္တံ။မဇ္ဈိမာဝတ္ထာယဝါတထာရူပတ္တာမဇ္ဈိမဝယေဧကံဝဿံ
ဝဍ္ဎိတံ။ဋီကာ)။ ။ဍာတိဍာမေဟိတိဟိဝယေဟိ၊ဤအရွယ်သုံးပါးတို့
ဖြင့်။ ဝဿသတံ၊ကို။ထည့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ပိုင်းခြား၍။ ပဌမဝယော၊၌။ပ
ဝတ္တရူပံ၊ဖြစ်သောရုပ်သည်။ မဇ္ဈိမဝယံ၊မဇ္ဈိမအရွယ်သို့။ အပတွာ၊မ
ရောက်မူ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုပဌမ အရွယ်၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။
တသ္မာ၊ကြောင့်။တံရူပံ၊သည်။အနိစ္စံ၊မည်၏။ ယံရူပံ၊သည်။အနိစ္စံ၊မည်
၏။ တံ၊ထိုအနိစ္စဖြစ်သောရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊မည်၏။ယံရူပံ၊သည်။ ဒုက္ခံ၊
မည်၏။ တံ၊ထိုဒုက္ခဖြစ်သောရုပ်သည်။အနတ္တာ၊မည်၏။ မဇ္ဈိမဝယော၊
၌။ ပဝတ္တရူပံပိ၊ဖြစ်သောရုပ်သည်လည်း။ ပစ္ဆိမဝယံ၊သို့။ အပတွာ၊မ
ရောက်မူ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုမဇ္ဈိမအရွယ်၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ချုပ်၏။
တသ္မာ၊ကြောင့်။ တံပိ၊ထိုရုပ်သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊အနိစ္စ။ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခ။အ
နတ္တာ၊အနတ္တတည်း။မဇ္ဈိမဝယော၊၌။ တေတ္တိံသဝဿာနိ၊သုံးဆဲ့သုံးနှစ်
တို့ပတ်လုံး။ ပဝတ္တရူပံပိ၊ဖြစ်သောရုပ်သည်လည်း။ မရဏတော၊သေ

သည်မှ။ပရံ၊နောက်၌။ဂမနသမတ္ထံ့နာမ၊သွားခြင်း၌စွမ်းနိုင်သည်မည်
သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ (ပရဂမနသမတ္ထံ့နာမရှိမှု ဘဝတပါးသို့သွားခြင်း၌
စွမ်းနိုင်သည်မည်သည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ပေး)။တသ္မာ၊ကြောင့်။တံပိ၊ထိုတတိ
ယအရွယ် သုံးဆဲ့သုံးနှစ်တို့ပတ်လုံးဖြစ်သော ရုပ်သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊
အနိစ္စ။ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊အနတ္တတည်း။ဣတိ၊သို့။ တိလက္ခဏံ၊ကို။ရှု
ပေ၊၌။အာရောပေတိ၊တင်၏။ဝေံ၊သို့။ပဌမဝယာဒိဝသေန၊ပဌမအရွယ်
အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝယောဝုဍ္ဎတ္ထင်္ဂမနတော၊ အရွယ်အား
ဖြင့်ကြီးရင့်ပြီးသောရုပ်၏ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သောအားဖြင့်။ တိလက္ခ
ဏံ၊ကို။ရှုပေ၊၌။ အာရောပေတွာ၊တင်၍။ပုန၊ဘန်။ မန္ဒဒသကံ၊သတိ
ပညာနုံ့နွေးသည်၏အဖြစ်၊များသောအားဖြင့်ဖြစ်သောနှစ်တို့၏ဆယ်
ခုတို့၏အပေါင်းရင်း။ ။(မန္ဒတာဗာဟုလ္လေနပဝတ္တံ့ဝဿာနံ ဒသကံ
မန္ဒဒသကံ။ ဝေနယောသေသေသုပိ)။ ။မန္ဒတာဗာဟုလ္လေန၊သတိ
ပညာနုံ့နွေးသည်၏အဖြစ်များသောအားဖြင့်။ပဝတ္တံ၊ဖြစ်သော။ဝဿာ
နံ၊နှစ်တို့၏။ ဒသကံ၊ ဆယ်ခုတို့၏အပေါင်းသည်။ မန္ဒဒသကံ၊မည်၏
ပေး။ ။ခိဍ္ဍာဒသကံ၊မြူးတူးရွှင်ပျော်ခြင်းများသောအားဖြင့်ဖြစ်သော
နှစ်တို့၏ဆယ်ခုတို့၏အပေါင်းရင်း။ ဝဏ္ဏဒသကံ၊ အဆင်းပြည့်စုံသော
အားဖြင့်ဖြစ်သောနှစ်တို့၏ဆယ်ခုတို့၏အပေါင်းရင်း။ ဗလဒသကံ၊ ခွန်
အားသန်မြန်သော အားဖြင့်ဖြစ်သော နှစ်တို့၏ဆယ်ခုတို့၏ အပေါင်း
ရင်း။ ပညာဒသကံ၊ ပညာပွင့်လင်းသောအားဖြင့် ဖြစ်သော နှစ်တို့၏
ဆယ်ခုတို့၏ အပေါင်းရင်း။ ဟာနိဒသကံ၊ ခိဍ္ဍာရတိ၊ ဝဏ္ဏဗလပညာ
ဆုတ်ယုတ်သောအားဖြင့်ဖြစ်သော နှစ်တို့၏အပေါင်းရင်း။ ပဗ္ဘာရဒသ
ကံ၊ ရှေ့သို့ကိုင်းသောအားဖြင့်ဖြစ်သောနှစ်တို့၏ ဆယ်ခုတို့၏အပေါင်း
ရင်း။ပဝင်္ကဒသကံ၊ထွန်ကိုင်းကဲ့သို့ကုန်းသောအားဖြင့်ဖြစ်သောနှစ်တို့
၏ဆယ်ခုတို့၏ အပေါင်းရင်း။ မောမူဟာဒသကံ၊ မောဟာဖြင့် တွေဝေ
သောအားဖြင့်ဖြစ်သောနှစ်တို့၏ ဆယ်ခုတို့၏ အပေါင်းရင်း။ သယနဒ
သကံ၊ အိပ်ရာညောင်စောင်း လျောင်းတစဉ်းစဉ်းများသော အားဖြင့်
ဖြစ်သောနှစ်တို့၏ဆယ်ခုတို့၏အပေါင်းရင်း။ ဣတိ၊သို့။ ဣမေသံဒသန္နံ
ဒသကာနံ၊ ဤဆယ်ပါးသောဒသကတို့၏။ဝသေန၊ဖြင့်။ဝယောဝုဍ္ဎတ္ထင်္ဂ
မနတော၊အားဖြင့်။တိလက္ခဏံ၊ကို။ရှုပေ၊၌။ အာရောပေတိ၊၏။ တတ္ထ
တေသုဒသကေသု၊ထိုဆယ်ပါးသောဒသကတို့တွင်။တာဝ၊စွာ။ဝဿ

သတဇီဝိနော၊ အနှစ်တရာအသက်ရှင်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊၏။ ပဌမာနိ၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်ကုန်သော။ဒသဝဿာနိ၊ဆယ်နှစ်တို့သည်။မန္ဒဒသကံနာ မ၊မည်၏။ ။(အဘယ့်ကြောင့်မန္ဒဒသကမည်သနည်းဟူမူကား။တ ဒါဟိစသည့်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ တဒါ၊ထိုပဌမဝဿဒသက အခါ၌။ သောပုဂ္ဂလော၊သည်။ မန္ဒော၊သတိပညာနုံ့နှေးသည်။ ဟော တိ၊၏။ စပလော၊လျှပ်ပေါ်သည်။ ။(မတည်မရပ်သော အမူအရာရှိ သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။လောက်လက်ခတ်သည်ဟူလို။ ။ထိုပါဠိ၌ဖြင့် မောမူဟာဘာဝမှ ထူးစေ၏။ နဝမဒသက၌ကဲ့သို့ မောမူဟာအဖြစ်ဖြင့် မန္ဒဖြစ်သည်မဟုတ်။စင်စစ်သော်ကား။လျှပ်ပေါ်လော်လည် မတည်မ တန့်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်ဟုထူးစေ၏။ ထိုကြောင့် ကုမာရကော မိန့် သကား)။ ။ကုမာရကော၊ငယ်မူငယ်ရာမပျောက်သည်။ဟောတိ၊၏။ တတော၊ထိုပဌမဝဿဒသကမှ။ပရာနိ၊နောင်ဖြစ်ကုန်သော။ဒသဝဿာ နိ၊တို့သည်။ခိဍ္ဍာဒသကံနာမ၊မည်၏။ဟိသစ္စံ၊၏။တဒါ၊ထိုဒုတိယဝဿ ဒသက၌။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ခိဍ္ဍာရတိဗဟုလော၊ မြူးတူး ခုံစား သောအားဖြင့်ရွှင်ပျော်များသည်။ ဟောတိ၊၏။ တတော၊ ထိုဒုတိယ ဝဿဒသကမှ။ပရာနိ၊ကုန်သော။ဒသဝဿာနိ၊တို့သည်။ ဝဏ္ဏဒသကံ နာမ၊မည်၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ တဒါ၊ထိုတတိယဝဿဒသက၌။ အဿပုဂ္ဂ လဿ၊၏။ ဝဏ္ဏာယတနံ၊ဝဏ္ဏာယတနသည်။ဝေပုလ္လံ၊ရိုရိုပြည့်ပြည့်။ အရည်အရောင်တက် တိုး၍ပြည့်ဖြိုး ပြန့်ပြော ခြင်းသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ။(တတိယဒသက၌အသားအသွေးပြည့်ဖြိုးသည့်၏အဖြစ် ဖြင့်ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ အရေအဆင်းကြည်လင်သန့်ရှင်းရကား ဝဏ္ဏာယတနဝေပုလ္လံပါပုဏာတိဟူသတည်း)။ ။တတော၊ထိုတတိ ယဝဿဒသကမှ။ ပရာနိ၊ကုန်သော။ဒသဝဿာနိ၊တို့သည်။ ဗလဒသ ကံနာမ၊မည်၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။တဒါ၊ထိုစတုတ္ထဝဿဒသက၌။အဋ္ဌီနံ၊အ ရိုးတို့၏၎င်း။နှာရူနံ၊အကြောတို့၏၎င်း။ထိရဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊မြဲမြံသည့် ၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ထည့်။ အဿပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဗလဉ္စ၊ အားသည်၎င်း။ထာမောစ၊အစွမ်းသည်၎င်း။ဝေပုလ္လံ၊ပြန့်ပြောခြင်းသို့။ ပါပုဏာတိ၊ရောက်၏။တတော၊ထိုစတုတ္ထဒသကမှ။ပရာနိ၊ကုန်သော။ ဒသဝဿာနိ၊တို့သည်။ ပညာဒသကံနာမ၊မည်၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ တဒါ၊ ပဉ္စမဒသက၌။အဿပုဂ္ဂလဿ၊၏။ပညာ၊သည်။သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ၊ကောင်း

စွာတည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပကတိယာ၊ ပြကတေ့အားဖြင့်။ ဒုဗ္ဗလ
ပညဿပိ၊ အားနည်းသောပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။ တသ္မိံ
ကာလေ၊ ထိုပဌမဒသကကာလ၌။ အပ္ပမတ္တကာ၊ အနည်းငယ်သော။
ပညာ၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိယေဝကိရ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်ထင်သတတ်။ ။
(ပဌမဒသက၌ အရွယ်ကောင်းသည်ကိုမှီ၍မာန်ယစ်သောယောဗ္ဗနမ
ဒ၏ဝေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ယောဘုယျအားဖြင့် ကိလေသာပါး
ရာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပညာ၊သည်။ထိုက်သည်အားလျော်စွာ
သန့်ရှင်းသတည်း)။ ။ဘတော၊ထိုပဌမဒသကမှ။ ပရာနိ၊ကုန်သော။
ဒသဝဿာနိ၊တို့သည်။ ဟာနိဒသကံနာမ၊ မည်၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။တဒါ၊
ထိုဆဋ္ဌဒသက၌။ အဿပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝိဇ္ဇာရတိ၊ဝဏ္ဏဗလပညာ။ မြူး
တူးခုံစားသောအားဖြင့် ပျော်ရွှင်ခြင်း အဆင်းရောင်ဝါအားပညာတို့
သည်။ပရိဟာယန္တိ၊ရေသို့ကျလျက်ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ။(ဆိ
မ်ိဳးခွက်စသောမှီရာဝိသေသဖြင့် ဆိမ်ိဳး၏စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ် မစင်
ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့၊မှီရာဝိသေသအားဖြင့်ပဌမဆဋ္ဌဒသကတို့
၌ပညာ၏ပွါးခြင်းယုတ်ခြင်းတို့ကိုသိအပ်ကုန်၏)။ ။တတော၊ထိုဆဋ္ဌ
ဒသကမှ။ပရာနိ၊ကုန်သော။ ဒသဝဿာနိ၊တို့သည်။ ပဗ္ဘာရဒသကံနာ
မ၊မည်၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ တဒါ၊ထိုသတ္တမဒသက၌။ အဿပုဂ္ဂလဿ၊၏။
အတ္တဘာဝေါ၊ အတ္တဘောသည်။ ပုရတော၊ ရှေးသို့။ ပဗ္ဘာရော၊ကိုင်း
သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ခါးဆစ်လည်ဆစ်တို့အစွမ်းအားဖြင့် လူပုလု
တို့သော်လည်းကိုင်းသေး၏။လူရှည်သော်ကားဆိုဘွယ်မရှိဟူလို)။ ။
တတော၊ ထိုသတ္တဒသကမှ။ပရာနိ၊ကုန်သော။ဒသဝဿာနိ၊တို့သည်။
ပဝင်္ကဒသကံနာမ။မည်၏။ဟိသစ္စံ၊၏။ တဒါ၊ထိုအဋ္ဌမဒသက၌၊အဿ
ပုဂ္ဂလဿ၊၏။အတ္တဘာဝေါ၊သည်။ နင်္ဂလကောဋိဝိယ၊ထွန်တုံးစွန်းကဲ့
သို့။ ပဝင်္ကော၊ကုန်းသည်။ဟောတိ၊၏။ တတော၊ထိုအဋ္ဌမဒသကမှ။ပ
ရာနိ၊ကုန်သော။ဒသဝဿာနိ၊တို့သည်။ မောမူဟဒသကံနာမ၊မည်၏။
ဟိသစ္စံ၊၏။တဒါ၊ထိုနဝမဒသက၌။သောပုဂ္ဂလော၊သည်။မောမူဟော၊
သတိပညာကင်းကွာ၍လွန်စွာတွေဝေသည်။ဟောတိ၊၏။ကတံကတံ၊
ပြုတိုင်းပြုတိုင်းသောအမှုကို။ပမုဿတိ၊မေ့လျော့၏။ တတော၊ထိုနဝ
မဒသကမှ။ပရာနိ၊ကုန်သော။ဒသဝဿာနိ၊တို့သည်။သယနဒသကံနာ
မ၊မည်၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ ဝဿသတိကော၊အနှစ်တရာရွယ်သူသည်။သ

ယနဗဟုလောဝ၊ ရုပ်ခြင်းသွားခြင်းစသောအားဖြင့် ခန္ဓာဝန်ကိုဆောင်ခြင်း၌ မတတ်အား၍လျောင်းတစင်းစင်းများသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။(လက္ခဏာအပြား။ ထိုတရားကို။ သုံးပါးအရှယ်။ ယူရာဝယ်၌။ သုံးဆဲ့သုံးနှစ်။ မွေးနေ့စစ်၍။ ပွါးလစ်တုံထ။ ပဌမဟု။ ဝယမည်ပင်။ ရှေးဦးတင်လျက်။ ထိုတွင်လေးနစ်။ သုံးဆယ်ဖြစ်၍။ ခုနှစ်ပွန်းမြင်။ ခြောက်ဆယ်တွင်ကား။ မှန်စင်သူလတ်။ နေကျမှတ်၏။ အမြတ်သုံးသွယ်။ နှစ်သုံးဆယ်ကား။ အကယ်ရာစစ်။ သူကြီးဖြစ်၏။ သုံးဆစ်ပိုင်းခြား။ သုံးပါးလက္ခဏာ။ တင်ပြီးစွာမှ။ သူ့မှာကိုယ်တွင်။ ပြင်နှင့်အတွင်း။ မယွင်းအညီ၊ ကိုးချစီဖြင့်။ ထပ်ပြီပေါင်းဆ။ ဆဲ့ရှစ်ရ၏။ မန္ဒဒိတ္တ။ ဝဏ္ဏဗလာ။ ပညာဟာနီ။ ထိုပြီ့ပဗ္ဘာ။ ဝက်ာမောဟ။ သယနဟု။ ဒသကနှင့်။ ဆယ်ဆဆယ်ချက်။ တရာသက်ကို။ ပွါးတက်စေထ။ ဆယ်နှစ်မျှကား။ မန္ဒဒသက်။ အကြံနည်းစွာ။ မလိမ္မာတည်း။ ခိတ္တာအရွယ်။ သက်နှစ်ဆယ်မှာ။ မြူးရယ်ပျော်ရွှင်။ လေပျှံလွင်၏။ ထိုပြင်ဝဏ္ဏ။ ဒသကမှာ။ ရောက်ထသက်ဆစ်။ သုံးဆယ်ဖြစ်၍။ နှုနှစ်ချက်နှာ။ ကြော့ရှင်းစွာ၏။ တခါဗလ။ ဒသကမှာ။ ကြီးလှအားခွန်။ ကြံမိသံအန်မြောက်။ လေးဆယ်ရောက်၏။ ထိုနောက်ပညာ။ ဒသမှာမူ။ လိမ္မာတတ်ပွန်။ ဥာဏာနှံ့ရ။ ကြီးလှတွင်ကျယ်။ သက်ငါးဆယ်တည့်။ ထိုဝယ်ထပ်ပြီ့။ ဟာနိဒသက။ ခြောက်ဆယ်မှကား။ ရွှင်ပြမဲ့လျှင်း။ အဆင်းအဝါ။ အားပညာတို့။ ယုတ်မာတလ္လ။ ရေသို့ကျ၏။ ပဗ္ဘာရဒသက။ ရောက်ထအရွယ်။ ခုနစ်ဆယ်မှာ။ မျောက်နှယ်မျက်နှာ။ ပိန်စွာချိုင့်မြောင်း။ မျက်တွင်းချောင်နှင့်။ ပါးစောင်ပမျှံ့။ ရှိုက်ပက်ရှုံ့၏။ တတွံ့ဝက်။ ဒသခေါ်လျက်။ ရှစ်ဆယ်သက်မူ။ ထွန်ကိုင်းတူဘိ။ ကျောက်ရိုင့်တွား။ ငိုက်ဆိုက်သွား၏။ တခြားမောဟ။ ဒသကမူ။ အိုလှသက်ရွယ်။ ကိုးဆယ်လရောက်။ မိန်းရှောက်မိန်းမှိုင်။ မခိုင်သတိ၊ ယွင်းချွတ်ဘိ၏။ ထိုပြီ့ဆယ်ဆ။ သယနဟု။ ဒသကမှာ။ သက်တရာကား။ အိပ်ခါလည်းနေ။ လက်ခြေတန့်ခိုင်။ မစွမ်းနိုင်ဘိ။ ရှည်သိုခန့်တွက်၊ တရာသက်ကို။ ဆယ်ချက်ဆယ်ရ။ ခွဲဝေပြုလျက်။ ချင့်တွက်ပိုင်းခြား။ သုံးပါးလက္ခဏာ။ တင်ပြီးစွာမှ။ သူမှာပုံပြင်။ ငါ့ကိုယ်တွင်လည်း။ သို့စင်သဘော။ ဖြစ်လှည့်သောဟု။ နှီးနှောကြံဆ။ ခြောက်ဆယ်ရ၏။ လက္ခဏာတဘန်။ တင်ပြန်ခန္ဓာ။ ဆဲ့ငါးဖြာနှင့်။ သချာ ပေါင်း လစ်။ ဆဲ့ခြောက် ဖြစ်၏။ စင်စစ်အာယတန။ ဒွါဒသ၌။ ဆတ္တိံသပေါင်း။ ထပ်လောင်းရုံးသွယ်။ သုံးဆဲ့

ခုနစ်ပါး။သရုပ်ပြား၏။တခြားခေတ်ဝယ်။ ဆဲ့ရှစ်သွယ်၌။ငါးဆဲ့လေးခု။ပေါင်းစုစင်ကြယ်။ငါးဆဲ့ငါးဖြာ။မှန်လှစွာ၏။ခြင်းရာနက်လေး။ဆိုရေးပိုင်းခြား။ဤတရားကို။ယောက်ျားအထွတ်။ဗောဓိသတ်တို့။ဆတ်ဆတ်မပျင်း။သိကုန်လျှင်း၏။မပျင်းနေ့တိုင်း။ အားသွန်လှိုင်း၍။ ။ကသိုဏ်းပုံတုစီးဖြန်းရှု)။ ။တတြ၊ထိုဆယ်ပါးသောဒသက၏အစွမ်းဖြင့် တိလက္ခဏာသို့တင်ရာ၌။ အယံယောဂါ၊သည်။ ဧတေသံ ဒသကာနံ၊ ထိုဆယ်ပါးသောဒသကတို့၏။ဝသေန၊ဖြင့်။ဝယောဝုဍ္ဎတ္ထင်္ဂမတော၊အားဖြင့်။တိလက္ခဏာ၊ကို။အာရောပေတုံ၊တင်ခြင်းငှါ။ဣတိဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ၊ဆင်ခြင်၏။ပဌမဒသကေ၊၌။ပဝတ္တရူပံ၊ဖြစ်သောရုပ်သည်။ ဒုတိယဒသကံ၊သို့။ အပ္ပတွာ၊မရောက်မူ၍။တတ္ထေဝ၊ထိုပဌမဒသက၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံရူပံ၊သည်။ အနိစ္စံ၊မြဲသည်မဟုတ်။ ဒုက္ခံ၊သုခမဟုတ်ဒုက္ခအတိတည်း။ အနတ္တာ၊အနတ္တတည်း။ဒုတိယဒသကေ၊၌။ပ။နဝမဒသကေ၊၌။ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ဒသမဒသကံ၊သို့။ အပ္ပတွာ၊၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုနဝမဒသက၌သာလျှင်၊နိရုဇ္ဈတိ၊၏။ဒသမဒသကေ၊၌။ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ ပုနဗ္ဘဝံ၊ တဘန်အသစ်ဘဝသို့။ အပ္ပတွာ၊၍။ ဣဓေဝ၊ဤမျက်မြင်လောကပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌သာလျှင်။နိရုဇ္ဈတိ၊၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။တံပိ၊ထိုရုပ်သည်လည်း။အနိစ္စံ၊မြဲသည်မဟုတ်။ ဒုက္ခံ၊ သုခမဟုတ်ဒုက္ခအတိသာတည်း။ အနတ္တာ၊ အနတ္တတည်း။ဣတိ၊သို့။တိလက္ခဏာ၊ကို။အာရောပေတိ၊တင်၏။ဧဝံ၊ဤဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဒသဒသကဝသေန၊ ဆယ်ပါးသောဒသက၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝယောဝုဍ္ဎတ္ထင်္ဂမတော၊အားဖြင့်။ တိလက္ခဏာ၊ကို။ အာရောပေတွာ၊၍။ပုန၊ဘန်။တဒေဝဝဿသတံ၊ထိုအနှစ်တရာကိုပင်လျှင်။ပဉ္စဝဿဝသေန၊ငါးနှစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ဝီသတိကောဋ္ဌာသေ၊နှစ်ဆယ်သောအဘို့အစုတို့ကို။ကတွာ၊၍။ဝယောဝုဍ္ဎတ္ထင်္ဂမတော၊အားဖြင့်။တိလက္ခဏာ၊ကို။ အာရောပေတိ၊၏။ ကထံအာရောပေတိ၊နည်း။ ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊အံ့။ သောယောဂီသည်။ ဣတိ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ၊၏။ ပဌမေ၊သော။ဝဿပဉ္စကေ၊ငါးနှစ်အတွင်း၌။ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ဒုတိယံ၊သော။ဝဿပဉ္စကံ၊သို့။အပ္ပတွာ၊၍။တတ္ထေဝ၊ထိုပဌမဝဿပဉ္စက၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ တံပိ၊ ထိုရုပ်သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊မြဲသည်မဟုတ်။ ဒုက္ခံ၊ သုခမဟုတ်ဒုက္ခအတိသာ

တည်း။ အနန္တာ၊အနန္တတည်း။ဇာတိ၊သို့။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏ၊၏။ ဒုတိယေ၊
သော။ဝဿပဉ္စကေ၊၌။ပဝတ္တရူပံ၊သည်။တတိယံ၊သော။ပ။ ဧကူနဝီသ
တိမေ၊တခုယုတ်နှစ်ဆယ်သော။ဝဿပဉ္စကေ၊၌။ ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ဝီ
သတိမံ၊ နှစ်ဆယ်မြောက်သော။ဝဿပဉ္စကံ၊သို့။ အပ္ပတွာ၊၍။ တတ္ထေ
ဝ၊ထိုဝဿပဉ္စကနှ၌သာလျှင်။နိရုဇ္ဈတိ၊၏။ ဝီသတိမေ၊သော။ ဝဿပဉ္စ
ကေ၊၌။ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ခရဏတော၊သေသည်မှ။ပရံ၊တပါးသို့။ဂမနေ
သမတ္ထံနာမ၊သွားခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သည်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ တံပိ၊ထိုရုပ်သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊မြဲသည်မဟုတ်။ ဒုက္ခံ၊သုခမ
ဟုတ်၊ဒုက္ခအတိသာတည်း။အနတ္တာ၊တည်း။ ဇာတိ၊သို့။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏ၊
၏။ဧဝံ၊ဤသို့။ဝီသတိကောဋ္ဌာသဝသေန၊နှစ်ဆယ်သောကောဋ္ဌာသ၏
အစွမ်းဖြင့်။ဥဒယောဗ္ဗယံ၊ပွဲကမ်မတော၊အားဖြင့်။တိလက္ခဏံ၊ကို။ အာရော
ပေတွာ၊၍။ပုန၊ဘန်။ ပဉ္စဝီသတိကောဋ္ဌာသေ၊နှစ်ဆဲ့ငါးပါးသောအတို့
အစုတို့ကို။ကတွာ၊၍။ စတုန္နံ စတုန္နံဝဿာနံ၊လေးနှစ်လေးနှစ်တို့၏။ဝ
သေန၊ဖြင့်။အာရောပေတိ၊၏။တထာ၊ထိုမှတပါး။တေတ္တိံသကောဋ္ဌာ
သေ၊တို့ကို။ကတွာ၊၍။ တိဏ္ဏံတိဏ္ဏံဝဿာန်၊သုံးနှစ်သုံးနှစ်တို့၏။ဝသေ
န၊ဖြင့်။အာရောပေတိ၊၏။ ။(အနှစ်တရာကိုသုံးနှစ်သုံးနှစ်စီရသော်သုံး
ဆဲ့သုံးရကတနှစ်အကြွင်းရ၍။ လေးနှစ်တစု ဖြစ်ကောင်းလျက်။ တိဏ္ဏံ
တိဏ္ဏံဝဿာနံ ဟူသည်ကား ယေဘုယျအားဖြင့် မိန့်သတည်း။ ။
တိဏ္ဏံတိဏ္ဏံဝဿာနန္တိ ယေဘုယျတာယ ဝုတ္တံ။ စတုဝဿိကောပိဟိ
ဧကောကောဋ္ဌာသော ဟောတိတိ၊ဋီကာ)။ ။ပညာသကောဋ္ဌာသေ၊ငါး
ဆယ်သောအစုတို့ကို။ကတွာ၊၍။ ဒွိန္နံ ဒွိန္နံဝဿာနံ၊တို့၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။
အာရောပေတိ၊၏။သတံကောဋ္ဌာသေ၊တရာသောအစုတို့ကို။ ကတွာ၊
၍။ဧကေကဝဿဝသေန၊ တနှစ်တနှစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ အာရောပေတိ၊
၏။ ။(အနှစ်ဘရာကိုခြောက်လစီရ၍ အစုနှစ်ရာဖြစ်ရကား။ ဒက္ခိဏာ
ယာဉ်ခြောက်လ ဥတ္တရာယာဉ်ခြောက်လ၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ တိ
လက္ခဏာသို့ တင်သင့်သည်ဟု သိအပ်၏။ ဤကိုရည်၍။ ။ဒွိသတံ
ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ ဧကေက အယန ဝသေနာတိပိ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဋီ
ကာ)။ ။တတော၊ထိုနောက်မှ။ဧကံဝဿံ၊တနှစ်ကို။တယောကောဋ္ဌာ
သေ၊သုံးစုတို့ကို။ကတွာ၊၍။ဝဿာနဟေမန္တဂိမှေသု၊မိုးရတုဆောင်း
ရတုနွေရတုဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ တီသုဥတူသု၊ သုံးပါးသောရတုတို့

တွင်။ ဧကေကဥတုဝသေန၊တပါးတပါးသောရတု၏ အစွမ်းဖြင့်။ တသ္မိံ၊ထိုတခုတခုသောရတု၌။ဝယောဝုဍ္ဍိတ္ထက်မရှုပေ၊ဝယောဝုဍ္ဍိတ္ထက်မရှုပ်၌။တိလက္ခဏံ၊ကို။ အာရောပေတိ၊၏။ ကထံ၊အာရောပေတိ၊နည်း။ ဝဿာနေ၊မိုးရတု၌။ စတုမာသံ၊လေးလတို့ပတ်လုံး။ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ဟေမန္တံ၊ဆောင်းရတုသို့။အပ္ပတွာ၊၍။တတ္ထေဝ၊ထိုမိုးရတု၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ချုပ်၏။ ဟေမန္တေ၊ဆောင်းရတု၌။ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ဂိမှံ၊နွေရတုသို့။အပ္ပတွာ၊၍။ တတ္ထေဝ၊ထိုဆောင်းရတု၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊၏။ ဂိမှေ၊နွေရတု၌။ ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ ပုန၊ဘန်။ ဝဿာနံ၊မိုးရတုသို့။ အပ္ပတွာ၊၍။ဘတ္ထေဝ၊ထိုနွေရတု၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊မြဲသည်မဟုတ်။ဒုက္ခံ၊သုခမဟုတ်၊ဒုက္ခအတိသာတည်း။အနတ္တာ၊တည်း။ ဣတိ၊သို့။ အာရောပေတိ၏။ဧဝံ၊သို့။ အာရောပေတွာ၊၍။ ပုန၊ဘန်။ဧကံ ဝဿံ၊တနှစ်ကို။ ဆကောဋ္ဌာသေ၊ ဝဿာနရတုစသောခြောက်ပါးအစုတို့ကို။ကတွာ၊၍။ဝဿာနေ၊ဝဿာနရတု၌။ ပဝတ္တရူပံ၌စပ်။ထိုဝဿာနရတုသည်ကား ရှေး၌ကဲ့သို့စတုမာသမဟုတ်။ဒွိမာသမျှတည်းဟုမြခြင်း၄၁။ ဒွေမာသံ၊ မိန့်သော်။ ။(ဒွေမာသံ၊နံကာလ၊ သစ်ဆင်းကာလနှစ်လပတ်လုံး။ ဝါ၊ဝါခေါင်တော်သလင်းကာလပတ်လုံး။ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ သရဒံ၊သရဒရတုသို့။ အပ္ပတွာ၊၍။ တတ္ထေဝ၊ထိုဝဿာနရတု၌ သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ချုပ်၏။သရဒေ၊သရဒရတု၌။ ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ ဟေမန္တံ၊ ဟေမန္တရတုသို့။ အပ္ပတွာတတ္ထေဝနိရုဇ္ဈတိယောဇနာ၊ နောက်ကိုလည်းနည်းတူ)။ ။ဟေမန္တေ၊၌။ပဝတ္တရူပံ၊သည်။သိသိရံ၊သိသိရရတုသို့။သိသိရေ၊၌။ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ ဝသန္တံ၊ဝသန္တရတုသို့။ဝသန္တေ၊၌။ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ ဂိမှံ၊ဂိမှရတုသို့။ ဂိမှေ၊၌။ ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ ပုန၊ဘန်။ ဝဿာနံ၊ဝဿာနရတုသို့။အပ္ပတွာ၊၍။တတ္ထေဝ၊ထိုဂိမှရတု၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ။(ဝါခေါင်တော်သလင်း နှစ်လကား ဝဿာနရတု။ သီတင်းကျွတ်တန်ဆောင်မုန်းနှစ်လကားသရဒ။နတ်တော်ပြာသိုနှစ်လကားဟေမန္တ။ တပို့တွဲတံပေါင်းနှစ်လကား သိသိရ။တန်း ခူးကဆုန်နှစ်လကားဝသန္တ။ နယုန်ဝါဆိုနှစ်လကားဂိမှ)။ ။တသ္မာ၊ကြောင့်။အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊အနတ္တတည်း။ ဣတိဧဝံ၊သို့။တသ္မိံ၊ထိုခြောက်ပါးသောရတု၌။ဝယောဝုဍ္ဍိတ္ထက်မရှုပေ၊၌။တိလက္ခဏံ၊ကို။ အာရောပေတိ၊၏။ဧဝံ၊သို့။အာရောပေတွာ၊၍။တတော၊ထိုရတုခြောက်ပါးအားဖြင့်

သုံးပါးလက္ခဏာသို့ တင်သည်မှနောက်၌။ ကာဠဇရူပဝသေန၊ ကာဠ
ပက္ခဇရူပက္ခ၏အစွမ်းဖြင့်။ အာရောပေတိ၌စပ်။ ကာလေ၊ လဆုတ်
ပက္ခ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ဇုဏှ၊လဆန်းပက္ခသို့။ အပ္ပတွာ၊၍။တတ္ထေဝ၊
ထိုလဆုတ်ပက္ခ၌သာလျှင်။နိရုဇ္ဈတိ၊၏။ ဇုဏှေ၊လဆန်းပက္ခ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊
သည်။ကာလံ၊လဆုတ်ပက္ခသို့။ အပ္ပတွာ၊၍။တတ္ထေဝ၊ထိုလဆန်းပက္ခ၌
သာလျှင်။နိရုဇ္ဈတိ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊အနိစ္စ။ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊
တည်း။ဣတိ၊သို့။ တိလက္ခဏံ၊သို့။အာရောပေတိ၊၏။ တတော၊ထိုပက္ခ
အံ့အားဖြင့် သုံးပါးလက္ခဏာသို့ တင်သည်မှနောက်၌။ ရတ္တိဒိဝဝသေန၊
ညဉ့်နေ့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာရောပေတိ၌စပ်။ရတ္တိံ၊ညည့်၌။ ပဝတ္တ
ရူပံ၊သည်။ ဒိဝသံ၊နေ့သို့။ အပ္ပတွာ၊၍။ တတ္ထေဝ၊ထိုညည့်၌ပင်လျှင်။နိ
ရုဇ္ဈတိ၊၏။ဒိဝသံ၊နေ့၌။ပဝတ္တရူပံပိ၊သည်လည်း။ ရတ္တိံ၊သို့။အပ္ပတွာ၊၍။တ
တ္ထေဝ၊ထိုနေ့၌ပင်လျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊
ဒုက္ခ။အနတ္တာ၊တည်း။ဣတိ၊သို့။ တိလက္ခဏံ၊ကို။ အာရောပေတိ၊၏။တ
တော၊ထိုညည့်နေ့အားဖြင့် သုံးပါးသောလက္ခဏာသို့တင်သည်မှနောက်
၌။တဒေဝရတ္တိဒိဝံ၊ထိုညည့်နေ့ကိုပင်လျှင်။ပုဗ္ဗဏှာဒိဝသေန၊ပုဗ္ဗဏှစသည်
တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဆကောဋ္ဌာသေ၊ ခြောက်ပါးသောအဘို့အစုတို့ကို။
ကတွာ၊၍။ပုဗ္ဗဏှေ၊ပုဗ္ဗဏှအခါ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ မဇ္ဈနှံ၊မဇ္ဈနှအခါသို့။
အပ္ပတွာ၊၍။မဇ္ဈနှေ၊မဇ္ဈနှအခါ၌။ပဝတ္တရူပံ၊သည်။သာယနှံ၊သာယနှအ
ခါသို့။ သာယနှေ၊၌။ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ပဌမယာမံ။သို့။ ပဌမယာမေ။၌။
ပဝတ္တရူပံ။ သည်။မဇ္ဈိမယာမံ၊မဇ္ဈိမယာမ်သို့။ မဇ္ဈိမယာမေ၌။ပဝတ္တ
ရူပံ၊ သည်။ ပစ္ဆိမ ယာမံ။ ပစ္ဆိမ ယာမ်သို့။ အပ္ပတွာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊
ထိုမဇ္ဈိမယာမ်၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊၏။ ပစ္ဆိမယာမေ၌။ပဝတ္တရူပံ၊သည်။
ပုန၊ဘန်။ပုဗ္ဗဏှံ၊သို့။အပ္ပတွာ၊၍။ တတ္ထေဝ၊ထိုပစ္ဆိမယာမ်၌သာလျှင်။ နိ
ရုဇ္ဈတိ၊၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။အနိစ္စံ၊အနိစ္စ။ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခ။အနတ္တာ၊တည်း။ဣတိ၊
သို့။တိလက္ခဏံ၊ကို။အာရောပေတိ၊၏။ ။(အဟာဿပုဗ္ဗံပုဗ္ဗဏှံ၊နံနက်အာဂုံ။
တနေ့တညဉ့်သည်နာရီခြောက်ဆယ်ဖြစ်ရကား။ဆယ်နာရီစီအားဖြင့်
ခြေဲရပြီသည်)။ ။ဧဝံ၊သို့။အာရောပေတွာ၊၍။ပုန၊ဘန်။တသ္မိံယေဝ
ရူပေ၊ထိုရုပ်၌သာလျှင်။ အဘိက္ကမပဋိက္ကမအာလောကနဝိလောကနသ
မိဉ္ဇနပသာရဏဝသေန ၊ရှေ့သို့တက်ခြင်းနောက်သို့ ဆုတ်ခြင်းတူရူ
ကြည့်ခြင်းတစောင်းကြည့်ခြင်း ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အ

ဘိက္ကမေ၊ ရှေ့သို့တက်ခြင်း၌။ ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ ပဋိက္ကမံ၊ နောက်သို့ဆုတ်ခြင်းသို့။ အပ္ပတွာ၊၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုရှေ့သို့တက်ခြင်း၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ပဋိက္ကမေ၊၌။ ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ အာလောကနံ၊ တူရူကြည့်ခြင်းသို့။ အာလောကနေ၊၌။ ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ ဝိလောကနံ၊ တစောင်းကြည့်ခြင်းသို့။ ဝိလောကနေ၊၌။ ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ သမိဉ္ဇနံ၊ ကွေးခြင်းသို့။ သမိဉ္ဇနေ၊၌။ ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ ပသာရဏံ၊ ဆန့်ခြင်းသို့။ အပ္ပတွာ၊၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုကွေးခြင်း၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိလက္ခဏံ၊ သို့။ အာရောပေတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုအဘိက္ကမစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ သုံးပါးသောလက္ခဏာသို့တင်သည်မှနောက်၌။ ဧကပဒဝါရံ၊ တခုသောဘဝါးလမ်းအကြိမ်ကို။ ဥဒ္ဓရဏာတိဟရဏာဝီတိ ဟရဏာဝေါဿဇ္ဇန သန္နိက္ခေပန သန္နိရုဇ္ဈနဝသေန၊ ခြေကိုချီကြွခြင်း ခြေကိုရှေ့သို့ဆောင်ခြင်း ခြေကို ထိုမှဤမှ ဆောင်ခြင်း၊ ခြေကိုအောက်သို့လွှတ်ခြင်းချခြင်း၊ ခြေကိုမြေ၌ချထားခြင်း တဘန်ဒုတိယခြေကို ကြွသောအခါ၌ ခြေကိုမြေနှင့်တကွ ကြပ်ကြပ်နှိပ်ခြင်း ရပ်ခြင်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဆကောဋ္ဌာသေ၊ တို့ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥဒ္ဓရဏာအစရှိသောခြောက်ပါးတို့တွင်။ ပါဒဿ၊ ခြေကို။ ဘူမိတော၊ မြေမှ။ ဥက္ခိပနံ၊ ချီကြွခြင်းသည်။ ဥဒ္ဓရဏံနာမ၊ မည်၏။ ပါဒဿ၊ ခြေကို။ လိုက်။ ပုရတော၊ ရှေ့သို့။ ဟရဏံ၊ ဆောင်ခြင်းသည်။ အတိဟရဏံနာမ၊ မည်၏။ ခါဏုကဏ္ဍက ဒီဃဇာတိအာဒီသု သစ်ငုပ်ခလုပ် ဆူးပြောင့် မြွေကင်း သန်းစသည်တို့တွင်။ ကိဉ္စိဒေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော ဘေးရန်ကို။ ဒိသွာ၊၍။ ဣတော စ၊ ဤမှလည်း။ ဣတော စ၊ ဤမှလည်း။ ဝါ၊ ဣတောစ ဣတောစ။ ထိုမှဤမှအရပ်သို့။ ပါဒဿ ဟရဏံ၊ ခြေကိုလှုပ်ရှားလွှဲဖယ်ခြင်းသည်။ ဝီတိဟရဏံနာမ၊ မည်၏။ ပါဒဿ၊ ချီသောခြေကို။ ဟေဋ္ဌာဩရောပနံ၊ အောက်သို့လွှတ်ခြင်းချခြင်းသည်။ ဝေါဿဇ္ဇနံနာမ၊ မည်၏။ ပထဝီတလေ၊ မြေအပြင်၌။ ပါဒဿ၊ ကို။ လိုက်။ ဌပနံ၊ ချထားခြင်းသည်။ သန္နိက္ခေပနံနာမ၊ မည်၏။ ပုန၊ ဘန်။ ပါဒုဒ္ဓရဏကာလေ၊ ဒုတိယခြေကိုချီသောကာလ၌။ ပါဒဿ၊ ချီသောခြေကို။ ပထဝိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အဘိနိပ္ပီဠနံ၊ ရှေးရှုနှိပ်ခြင်းသည်။ သန္နိရုဇ္ဈနံနာမ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥဒ္ဓရဏာစသောခြောက်ပါးတို့တွင်။ ဥဒ္ဓရဏေ၊ ခြေကိုချီသောအခါ၌။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်

ဌင်း။ အာဗောဓာတု၊ အာဗောဓာတ်ဌင်း။ ဇာတိ၊သို့။ ဓွေဓာတုယော၊နှစ်ပါးသောဓာတ်တို့သည်။ ဩမတ္တာသတ္တိတော ဟီနပမာဏာ၊ အစွမ်းသတ္တိအားဖြင့် ယုတ်ညံ့သော ပမာဏ ရှိကုန်သည်။ မန္ဒာ၊ နုန့်ညံ့ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဇာတရာ၊ ပထဝီဓာတ်အာပေါဓာတ်မှတပါးကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါး ကုန်သော။ တေဇောဓာတ်ဝါယောဓာတ်တို့သည်။ အဓိမတ္တာ သတ္တိတော အဓိကပမာဏာ။ အစွမ်းသတ္တိ အားဖြင့်လွန်ကဲသောပမာဏရှိကုန်သည်။ ဗလဝတိယော၊ သန်သောအားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ။(အကြင်အခြင်းဖြင့် ခြေကိုချီခြင်းသည်ဖြစ်၏။ ထိုအခြင်းဖြင့်ဖြစ်သော စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ် ထိုတွင်။စင်စစ်အားဖြင့် တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့၏။လွန်ကဲသောပမာဏရှိသည်၏အဖြစ်ကိုအလိုရှိအပ်၏။အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ။ထို တေဇောဓာတ်ဝါယောဓာတ်တို့၏။ပေါ့သောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ထိုသို့တေဇောဓာတ်ဝါယောဓာတ်တို့၏ လွန်ကဲသောပမာဏရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ဤမှတပါးသောပထဝီဓာတ်အာပေါဓာတ်တို့၏။ယုတ်ညံ့သောပမာဏရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလိုအပ်၏။အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ။ ထိုပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ်တို့၏ လေးသောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ထိုစိတ္တဇရုပ်နှင့်စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ကား။စိတ္တဇရုပ်မှကြွင်းသောတိသမုဋ္ဌာန်ရုပ်သည်။ ထိုစိတ္တဇရုပ်၏ အလားရှိသည် သာလျှင်ဖြစ်၏။ ကာယဝိညတ်၏ဖြစ်ခြင်း၌ဝါယောဓာတ်၏လွန်ကဲသောပမာဏရှိသည်၏အဖြစ်။ ဝစီဝိညတ်၏ဖြစ်ခြင်း၌ပထဝီဓာတ်၏လွန်ကဲသောပမာဏရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအနက်ကိုညွှန်ပြကြောင်းဥဒါဟရဏ်တည်း။ဤသို့သောအဆုံးအဖြတ်ကိုမှတ်အပ်၏။ ။ခြေကိုချီခြင်း၌ကဲ့သို့။ ခြေကိုရှေ့သို့ဆောင်ခြင်းနောက်သို့ဆောင်ခြင်း၌လည်း သံလဟုကသဘောရှိသောရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်ဖြစ်ရကား။ထိုနှစ်ပါးသောတေဇောဓါတ်ဝါယောဓာတ်တို့၏လွန်ကဲသေါပမာဏရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလိုအပ်၏။ထိုကြောင့် တထာအတိဟရဏဝိတိဟရဏေသုပိန့်သတည်း)။ ။တထာ၊ထိုအတူ။အတိဟရဏဝိတိဟရဏေသု၊ခြေကိုရှေ့သို့ဆောင်ခြင်း။ထိုမှဤမှလွှဲပယ်ရှောင်ကွင်းဆောင်ယူခြင်းတို့၌၊ ဇာတရာ၊ ပထဝီဓာတ်အာပေါဓာတ်မှတပါးကုန်သော။ ဒွေ၊နှစ်ပါးကုန်သောတေဇောဓာတ်ဝါယော

ဓာတ်တို့သည်။ အဓိမတ္တာ၊သတ္တိအားဖြင့် လွန်ကဲသောပမာဏရှိကုန်သည်။ဗလဝတိယော၊သန်သောအားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ဥဒ္ဒရဏစသည်တို့၌။ပေါ့သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် နော်ဖြစ်ကုန်သောနှစ်ပါးသော တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့၏ ကိစ္စလွန်ခြင်း။ဤမှတပါးသောပထဝီဓာတ်အာပေါဓာတ်တို့၏ကိစ္စယုတ်ညံ့ခြင်းဖြစ်၏သို့။ ထိုအတူ။ ဝေါသဇ္ဇနစသောသုံးပါးတို့၌ လေးသောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ရှေးဖြစ်ကုန်သော နှစ်ပါးသောပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ်တို့၏ ကိစ္စလွန်ခြင်း။ဤမှတပါးသော တေဇောဓာတ်ဝါယောဓာတ်နှစ်ပါးတို့၏ကိစ္စယုတ်ညံ့ခြင်းဖြစ်သည်ကိုကားဟုပြဆိုရကား။ဝေါသဇ္ဇနေစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဝေါသဇ္ဇနေ၊ခြေကိုလွှတ်ခြင်း အောက်သို့ချခြင်း၌။တေဇောဓာတု၊ငင်း။ဝါယောဓာတု၊ငင်း။ ဣတိ၊သို့။ ဒွေ၊ကုန်သော။ ဓာတုယော၊တို့သည်။ ဩမတ္တာ၊သတ္တိအားဖြင့် ယုတ်ညံ့သော ပမာဏ ရှိကုန်သည်။ မန္ဒာ၊ နုန့်ကုန် သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရာ၊တေဇောဓာတ်ဝါယောဓာတ်မှတပါးကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သောပထဝီဓာတ်အာပေါဓာတ်တို့သည်။ အဓိမတ္တာ၊သတ္တိအားဖြင့်လွန်ကဲသောပမာဏရှိကုန်သည်။ဗလဝတိယော၊သန်သောအားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ သန္နိက္ခေပနသန္နိရုဇ္ဈနေသု၊မြေအပြင်၌ခြေကိုထားခြင်း ချအပ်သောခြေကို မြေနှင့်တကွကြပ်ကြပ်နှိပ်ခြင်းတို့၌။တထာ၊တူ။ ဣတရာ၊ တေဇောဓာတ်ဝါယောဓာတ်မှတပါးကုန်သော။ဒွေ၊နှစ်ပါးကုန်သောပထဝီဓာတ်အာပေါဓာတ်တို့သည်။ အဓိမတ္တာ၊ကုန်သည်။ဗလဝတိယော၊ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ဧဝံ၊သို့။ ဆကောဋ္ဌာသေ၊တို့ကို။ ကတွာ၊၍။ တေသံ၊ထိုခြောက်ပါးသောကောဋ္ဌာသတို့၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ တသ္မိံ၊ထိုခြောက်ပါးသောကောဋ္ဌာသတို့တွင်တပါးပါးသောကောဋ္ဌာသ၌။ ဝယောဝုဍ္ဎတ္ထင်္ဂမရူပေ၌။ တိလက္ခဏံ၊ကို။အာရောပေတိ၊၏။ကထံအာရောပေတိ၊နည်း။သောယောဂီ၊သည်။ ဣတိ၊သို့။ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊၏။ ဥဒ္ဓရဏေ၊ခြေကိုချီသောအခါ၌။ ပဝတ္တာ၊ကုန်သော။ယာဓာတုယော၊အကြင်ဓာတ်တို့သည်ငင်း။ယာနိစတဒုပါဒါယရူပါနိ၊ထိုဓာတ်လေးပါးတို့ကိုမှီ၍စွဲ၍ဖြစ်ကုန်သောအကြင်ဥပါဒါရုပ်တို့သည်ငင်း။သန္တိ၊ကုန်၏။သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ တေဓမ္မာ၊ထိုမဟာဘုတ်ဥပါဒါရုပ် တရားတို့သည်။ အတိဟာရဏံ၊သို့။အပ္ပတွာ၊၍။

ပေယျာဝ၊ ဤဥဒ္ဒရခဏာ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
အနိစ္စာ၊ အနိစ္စတို့တည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခတို့တည်း။ အနတ္တာ၊ အနတ္တာတို့တည်း။
ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ၏။ ထည့်။ တထာ၊ တူ။ အတိဟရဏော၊ ခြေကို
ရှေးသို့ဆောင်သောအခါ၌။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ ယာခေတုယော၊ တို့
သည်ငင်း။ ယာနိစ တဒုပါဒါယရူပါနိ၊ ထိုဓါတ်လေးပါးတို့ကိုမှီ၍စွဲ၍ဖြစ်
ကုန်သောဥပါဒါရုပ်တို့သည်ငင်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ
ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝိတိဟရဏံ၊ ခြေကို ထိုမှဤမှ လွဲဖယ်ရှောင်ကွင်း
ဆောင်ယူခြင်းသို့။ အပ္ပတ္ဘာ၊ ၍။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤအတိဟရဏ၌သာလျှင်။ နိ
ရုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ ။(ဤသို့နှင့်နှင်နောက်ကိုပါဋိအဓိကာရပြု၍ပေး)။ ။
ဝိတိဟရဏော၊ ခြေကို ထိုမှဤမှလွဲဖယ်ကြဉ်ရှောင် ဆောင်ယူခြင်း၌။
ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ ပ။ ဝေါဿဇ္ဇနံ၊ ခြေကို လွှတ်ခြင်း ချခြင်းသို့။ ပ။
ဝေါဿဇ္ဇနေ၊ ၌။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ ပ။ သန္နိက္ခေပနံ၊ မြေအပြင်၌ခြေကို
ထားခြင်းသို့။ ပ။ သန္နိက္ခေပနေ၊ ၌။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ ပ။ သန္နိရုဇ္ဈနံ၊ ချို
အပ်သောခြေကိုမြေနှင့်တကွကြပ်ကြပ်နှိပ်ခြင်းသို့။ အပ္ပတ္ဘာ၊ ၍။ တတ္ထေ
ဝ၊ ထိုသန္နိက္ခေပန၌သာလျှင်။ ရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ တတ္ထ
တတ္ထ။ ဥဒ္ဒရဏာစသောကောဋ္ဌာသထိုထို၌။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သောရုပ်အ
ပေါင်းတို့သည်။ ဣတရံဣတရံကောဋ္ဌာသံ၊ ဤမှတပါးဤမှတပါးသော
ကောဋ္ဌာသ သို့။ အပ္ပတ္ဘာ၊ ၍။ တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ဥဒ္ဒ ရဏ စသော
ကောဋ္ဌာသထိုထို၌သာလျှင်။ ပဗ္ဗံပဗ္ဗံ၊ အဆစ်အဆစ်၊ သန္ဓိသန္ဓိ အစဉ်အ
စပ်။ ဩဓိဩဓိ၊ အပိုင်းအပိုင်း။ ဟုတွာ၊ ၍။ တတ္တကပါလေ၊ လောလောပူ
သောအိုးခြမ်း၌။ ပက္ခိတ္တတိလာဝိယ၊ ထည့်အပ်သောနှမ်းတို့ကဲ့သို့။ တဋ
တဋာယန္တာ၊ ဖြစ်ဖြစ်သောအသံကို ပြုကုန်၏သို့။ သင်္ခါရာ' ဘူတရုပ်ဥ
ပါ ဒါရုပ် ဖြစ်သော သင်္ခါရ တို့သည်။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက် ကုန်၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ အနိစ္စတို့တည်း။ ဒုက္ခာ၊ တို့တည်း။ အနတ္တာတို့တည်း။
ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ၏။ ။(ပဗ္ဗပဗ္ဗန္တိ အာဒိတေသံဓမ္မာနံကောဋ္ဌာ
သတ္တရသံကရာဘာဝဒဿနံ။ တဋတဋာယန္တာတိ တဋတဋာယန္တိဝိ
ယ။ တေနတေသံပဝတ္တိက္ခဏဿဏ္ဏတ္တရတံဒဿေတိ)။ ။ဧဝံ၊ သို့။ ပဗ္ဗ
ပဗ္ဗဂတေ၊ အဆစ်အဆစ်ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရေ၊ ဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ်
ဖြစ်သောသင်္ခါရတို့ကို။ ပဿတော၊ ရှုသော။ တဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ရူပ
သမ္မသနံ၊ ရုပ်ကိုသုံးသပ်ခြင်းသည်။ သုခုမံ၊ သိမ်မွေ့သည်။ ဟောတိ ၏။ ပ

နှ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။အဿသသမ္ဘသနဿ၊ထိုသုံးသပ်ခြင်း၏။သုခမ္ဖဿော၊သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်၌။ စကားပဒါလင်္ကာချ။ ဣဒံ၊ ၏ဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဩပမ္မံ၊ဥပမာတည်း။ ဒါရုတိဏုက္ကာဒီသု၊ထင်းမီးရှူးမြက်မီးရှူးစသည့်တို့၌။ ကတပရိစယော၊ပြုအပ်သောလေ့ကျက်ခြင်းရှိသော။ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗပဒီပေါ၊ ရှေး၌ဆီမီးကိုမမြင်စဘူးသော။ ဧကော၊တဦးသော။ ပစ္စန္တဝါသိကော၊ ပစ္စန္တရာဇ်၌နေသောသူသည်။ နဂရံ၊မြို့ကြီးပြည်မသို့။ အာဂမ္မ၊လာလတ်၍။ အန္တရာပဏေ၊အိမ်ဈေးအတွင်း၌။ ဇလမာနံ၊အလျှံအလျှံတောက်ပသော။ ပဒီပံ၊ဆီမီးကို။ ဒိသွာ၊၍။ ဧကံပုရိသံ၊တဦးသောယောကျ်ားကို။ပုစ္ဆိကိရ၊မေးသတတ်။အမ္ဘော၊အနောင်။ဧဝံမနာပံ၊၏သို့ တလျှံလျှံတလက်လက် နှစ်သက်ဘွယ်ရှိသော။ ဧတံ၊၏တပြောင်ပြောင်တောက်ပသောဝတ္ထုသည်ကား။ကိန္နာမ၊အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊သို့။ပုစ္ဆိကိရ၊မေးသတတ်။တမေနံ ပြဉ်မပွဲနှင့်ဝဲမကျူးလျှင်းတောတွင်းပစ္စန္တရာဇ်ရပ်ဝှန်သားဖြစ်သောထိုသူကို။သော၊ထိုပဟိုရ်သံကိုနာခံ၍ကြီးပွါးသောမြို့သားသည်။အာဟ ဆို၏။ ။(ဟယ်အကန်းမိုက်။၏ဝတ္ထုသည် အရောင်တခဲနက်စပ်သည်ဖြစ်၍ အခါခပ်သိမ်းထင်ရှားရှိ၏ဟု သင်မှတ်သလောဟူသော အဓိပ္ပါယ်ဖြင့် ကိမေတ္ထမနာပံ ဟူဘိသော်)။ ။ဧတ္ထ၊ ၏ဆီမီး၌။ကိံမနာပံအဘယ်နှစ်သက်ဘွယ်ရှိအံ့နည်း။ဧသဧသော၊၏အရောင်တလက်လက်ထွန်းလင်းသောဝတ္ထုသည်။ ပဒီပေါနာမ၊ဆီမီးမည်၏။ တေလက္ခယေနစ၊ ဆီခမ်းသဖြင့်ရှင်း။ ဝဋ္ဋိက္ခယေနစ၊ ဆီမီးစာကုန်သဖြင့်ရှင်း။ အဿပဒီပဿ၊ ထိုဆီမီး၏။ ဂတမဂ္ဂေါပိ၊သွားရာခရီးသည်လည်း။နပညာယိဿတိ၊မထင်လတ္တံ့။ဣတိ၊သို့။ အာဟ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပဋ္ဌမဖြေသောသူကို။ အညော၊ တယောက်သောသူခမိန်သည်။ဧဝံ၊သို့။အာဟ၊၏။ဣဒံပိ၊၏ဆီမီးကုန်ခြင်း ဆီမီးစာ၏ကုန်ခြင်းဖြင့်။ ဆီမီး၏မထင် ပျောက်ပျက်ခြင်းသည်လည်း။ ဩဠာရိကံ၊ ကြမ်းသေး၏။ ။(ဣဒံပိတိယဒိဒံတေလ ဝဋ္ဋိက္ခယေနပဒီပဿအပညာယနံဝုတ္တံ့ဣဒံပိဟု ငိုကာဟူရကား။ ပိလိုလျက် စာကိုဋ္ဌ ကျတတ်သည်)။ ။ဟိသစ္စံ ၏။ဣမိဿာဝဋ္ဋိယာ၊၏ဆီမီးစာကို။အနုပုဗ္ဗေန၊အစဉ်သဖြင့်။ ဍယှမာနာယ၊ လောင်အပ်သည်ရှိသော်။ တတိယဘာဂေ တတိယဘာဂေ၊သုံးချမြောက်သောအဘို့ သုံးချမြောက်သောအဘို့၌။ ဇာလာ၊မီးလျှံသည်။ဣတရံဣတရံ ၏မှတပါး၏မှတပါးသော။ပဒေသံ၊

အရပ်အစိပ်သို့။ အပ္ပတွာဝ၊မရောက်မူ၍သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ချုပ်
လတ္တံ့။ ဣတိသို့။အာဟ၊၏။ တံ၊ ထိုဒုတိယသုခုမိန်ကို။ အညော၊တပါး
သောသုခုမိန်သည်။ဧဝံ၊သို့။ အာဟ၊ဆိုပြန်၏။ဣဒံပိ၊ဤဥတ္တရိတရပဒေ
သသို့မရောက်မူ၍ မီးလျှံချုပ်ခြင်းသည်လည်း။ ဩဠာရိကံ၊ကြမ်းသေး
၏။ဟိသစ္စံ၊၏။ဣမိဿာဝဋ္ဋိယာ၊ဤမီးစာ၏။အင်္ဂုလင်္ဂုလန္တရေ၊လက်တ
သစ်လက်တသစ်ပမာဏရှိသောအရပ်၌။ ။(အင်္ဂုလင်္ဂုလန္တရေတိအင်္ဂု
လိယာမိတံအင်္ဂုလန္တိံအင်္ဂုလိပမာဏေပဒေသေတိအတ္ထော။ဋီကာ။ ။
အန္တရသဒ္ဒါဤ၌ဩကာသကိုဟောသည်)။ ။ဇာလာ၊သည်။ဥတ္တရိ
တရံ၊သော။ပဒေသံ၊သို့။အပ္ပတွာဝ၊လျှင်။နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ချုပ်လတ္တံ့။ ။
(လိုက်၍ယောဇနာ။ ။နေ့ံနှစ်ပုဒ်၌လည်း၊ဤနည်းတူ)။ ။အဍ္ဎင်္ဂုလဍ္ဎင်္ဂု
လန္တရေ၊ လက်တခြမ်းလက်တခြမ်းပမာဏရှိသောအရပ်၌။ တန္တုမှိ
တန္တုမှိ၊ ခြည်ချောင်းခြည်ချောင်းတိုင်၌။ အံသုမှိအံသုမှိ၊ခြည်မြှင်ခြည်
မြှင်တိုင်း၌။ဇာလာ၊သည်။ဥတ္တရိတရံ၊သော။အံသု၊ခြည်မြှင်သို့။အပ္ပတွာ
ဝ၊သာလျှင်။နိရုဇ္ဈိဿတိ၊လတ္တံ့။ဣတိ၊သို့။အာဟ၊၏။ ။(ခြည်ချောင်း
၏ အစိတ်လေသ အမြွက်မျှဖြစ်သော။ ပရမသုခုမဖြစ်သော အမြှင်ကို
ရည်၍အံသုပနမုဉ္စိတွာ။ မိန့်သော်)။ ။ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ အံသု၊ခြည်
မြှင်ကို။ မုဉ္စိတွာ၊လွှတ်၍။ ဇာလံ၊မီးလျှံကို။ ပညာပေတုံ၊ပညတ်ခြင်းငှါ။
နသက္ကာ၊မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ။(ဥပမာသံသန္ဒန
ကိုပြလို၍ တတ္ထတေလက္ခယေနစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။တတ္ထ၊ ထို
ဥပမာ၌။ တေလက္ခယေနစ၊ဆီ၏ကုန်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ ဝဋ္ဋိက္ခယေနစ၊ဖြင့်
၎င်း။ပဒီပဿ၊၏။ဂတမဂ္ဂေါပိ၊သွားရာခရီးသည်လည်း။နပညာယိဿ
တိ၊လတ္တံ့။ဣတိ၊သို့။ပုရိသဿ၊၏။ဉာဏံဝိယ၊အသိဉာဏ်ကဲ့သို့။ ယော
ဂိနော၊၏။ အာဒါနနိက္ခေပနတော၊ ပဋိသန္ဓေစုတိအားဖြင့်။ ဝဿသ
တေန၊အနှစ်တရာဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နရူပေ၊ပိုင်းခြားအပ်သောရုပ်၌။ တိလက္ခ
ဏာရောပနံ၊သုံးပါးသောလက္ခဏာကိုတင်ခြင်းကို။ဒဿဖွံ၊၏။ ဝဋ္ဋိယာ၊
ဆီမီးစာ၏။ တတိယဘာဂေတတိယဘာဂေ၊၌။ ဇာလာ၊သည်။ဥတ္တရိ
တရံ၊သော။ ပဒေသံ၊သို့။ အပ္ပတွာဝ၊လျှင်။နိရုဇ္ဈိဿတိ၊လတ္တံ့။ ဣတိ၊
သို့။ပုရိသဿ၊၏။ ဉာဏံဝိယ၊ကဲ့သို့။ယောဂိနော၊၏။ ဝဿသတဿ၊
အနှစ်တရာ၏။ တတိယတတိယကောဋ္ဌာသပရိစ္ဆိန္နေ၊သုံးခုမြောက်သုံး
ခုမြောက်သောကောဋ္ဌာသဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သော။ ဝယောဝုဍ္ဎတ္ထင်္ဂမရူ

ပေ၊ ဒွိ။ တိလက္ခဏာရောပနံ၊ ကို၊ ဒဿေတုံ၊ ၏။ အင်္ဂ လင်္ဂလက္ခဏရေး ဒွိ။ ဓာလာ၊ သည်။ ဇာတရိတရံ၊ သို့။ အပတ္တာ၀၊ လျှင်။ နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ ယတ္တံ့။ ဇာတိ၊ သို့။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဉာဏံ၀ိယ၊ သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ ဒသ၀ဿပဍ္ဍ၀ဿ စတု၀ဿတိ ၀ဿဗ္ဗိ၀ဿ ကေ၀ဿပရိစ္ဆိန္နေ၊ ဆယ်နှစ် ငါးနှစ် လေးနှစ် သုံးနှစ် နှစ်နှစ် တနှစ်ဖြင့် ပိုင်းခြား အပ်သော။ ရူပေ၊ ဒွိ။ တိလက္ခဏာရောပနံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၏။ အဆင်္ဂလဆင်္ဂလက္ခဏရေ၊ ဒွိ။ ဓာလာ၊ သည်။ ဇာတရိတရံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တာ၀၊ လျှင်။ နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဇာတိ၊ သို့။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဉာဏံ၀ိယ၊ ကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ ကေကဥတု၀သေန၊ တခု တခုသော ရတု၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကေ၀ဿံ၊ တနှစ်ကို။ တိခါ၊ သုံးဘို့အားဖြင့်ရင်း။ ဆခါစ၊ ခြောက်ဘို့အားဖြင့်ရင်း။ ၀ိဘဇိတွာ၊ ခွဲခြမ်း၍။ စတုမာသဒွိမာသပရိစ္ဆိန္နေ၊ သော။ ရူပေ၊ ဒွိ။ တိလက္ခဏာရောပနံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၏။ တင်္ဂလမှိတင်္ဂလမှိ၊ ဒွိ။ ဓာလာ၊ သည်။ ဇာတရိတရံ၊ ဤမှ တပါးဤမှတပါးသော ခြည်ချောင်းသို့။ အပ္ပတ္တာ၀၊ လျှင်။ နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဇာတိ၊ သို့။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဉာဏံ၀ိယ၊ သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ ကာလဇုဏှ၀သေန၊ လဆုတ်ပက္ခလဆန်းပက္ခ၏ အစွမ်းဖြင့် ရင်း။ ရတ္တိဒိ၀၀သေန၊ ညဉ့်နေ့၏အစွမ်းဖြင့် ရင်း။ ကေရတ္တိဒိ၀ံ၊ တညဉ့်တနေ့ကို။ ဆ ကောဋ္ဌာသေ၊ ခြောက်ဧတို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပုဗ္ဗဏှာဒိ၀သေနစ၊ နံနက်အဘို့အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ပရိစ္ဆိန္နေ၊ သော။ ရူပေ၊ ဒွိ။ တိလက္ခဏာရောပနံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၏။ အံသုမှိအံသုမှိ၊ ဒွိ။ ဓာလာ၊ သည်။ ဇာတရိတရံ၊ ဤမှတပါး ဤမှတပါးသောအမြှင်သို့။ အပ္ပတ္တာ၀၊ လျှင်။ နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဇာတိ၊ သို့။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဉာဏံ၀ိယ၊ သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ အဘိက္ကမာဒိ၀သေန၊ ၀ေ၀၊ ရှေ့သို့တက်ခြင်းစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ဥဒ္ဓရဏာဒိသု၊ ခြေကိုချီခြင်းစသည်တို့တွင်။ ကေကကောဋ္ဌာသ၀သေနစ၊ တပါးတပါးသောကောဋ္ဌာသ၏အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ပရိစ္ဆိန္နေ၊ သော။ ရူပေ၊ ဒွိ။ တိလက္ခဏာရောပနံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၏။ ဇာတိ၊ သို့။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာနှင့် ဥပမေ ယျနှီးနှောခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ၏။ ။(ရှေး၌အာဒါနနိက္ခေပစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် စတုသင်္ခတိရုပ်ကိုပေါင်းရုံ၍ပြအပ်လေပြီ။ယခုတမူ အာဟာရသမုဋ္ဌာန်စသောအားဖြင့်ခွဲ၀၍ ပြလိုရကား။ တဒေ၀ ရူပံ၀ိသင်္ခိရိတွာစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။သောယောဂီ၊ သည်။ ဧ၀ံ၊ ဤဆို အပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ နာနာကာရေဟိ၊ အထူးထူးသောကောဋ္ဌာသ

တို့ဖြင့်။ ဝယောဝုဍ္ဎတ္ထင်္ဂမရူပေ၊ ၌။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတွာ၊ ၍။ ပုန၊ ဘန်။ တဒေဝရူပံ၊ ထိုရုပ်ကိုပင်လျှင်။ ဝိသင်္ခရိတွာ ဝေဘန်ခွဲခြမ်း ၍။ ။(ဝိသင်္ခရိတွာဝိဘဇ္ဇိတွာ။ ဝိသဃာရိတွာ။ ဝိသံဃာရိတွာတိဝါ ပါဌော။ အယမေဝတ္ထော။ ဋီကာ)။ ။အာဟာရမယာဒိဝသေန အာဟာရကြောင့် ဖြစ်သောရုပ် စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ။(အာဟာရေန နိဗ္ဗတ္တံအာဟာရမယံ)။ ။စတ္တာရောကောဋ္ဌာသေ၊ လေးဘို့လေးစုတို့ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဧကေကကောဋ္ဌာသေ၊ ၌။ တိလက္ခဏံ ကို။ အာရောပေတိ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုအာဟာရမယစသောရုပ်တို့တွင်။ အဿ၊ ထိုယောဂီ ၏။ အာဟာရမယံ၊ အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ သည်။ ဆာတသုဟိတဝသေန၊ ငတ်မွတ်သောအခါ ဝပြောသောရောင့်ရဲသောအခါ၌ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ ၏။ ဆာတကာလေ၊ ငတ်မွတ်သောအခါ၌။ သမုဋ္ဌိတံ၊ ဖြစ်သော။ ရူပံ သည်။ ဈတ္တံမိလာတံ၊ ညှိုးနွမ်းသည်။ ကိလန္တံ၊ ပင်ပန်းသည်။ ဟောတိ ၏။ ဈာမခါဏုကော ဝိယ၊ မီးလောင်ငုပ်ကဲ့သို့ရင်း။ အင်္ဂါရပစ္ဆိယံ၊ မီးသွေးတောင်း၌။ နိလီနကာကော ဝိယစ၊ နားသောကျီးကဲ့သို့ရင်း။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ၊ အဆင်းမလှသည်။ ဒုသဏ္ဌိတံ၊ မကောင်းသော သဏ္ဌာန်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုဟိတကာလေ၊ ဝပြောသောကာလ၌။ သမုဋ္ဌိတံ၊ သော။ ရူပံ သည်။ ဓာတံ တိတ္တံ၊ ရောင့်ရဲသည်။ ပီဏိတံ၊ အသား၏ ဖိုဖိုပြည့်ပြည့်ပွါးတက်ပြည့်ရံခြင်းဖြင့် ဖြိုဖြိုဖြိုးဖြိုးရှိသည်။ မုဒု၊ နူးညံ့သည်။ သိနိဒ္ဓံ သိမ်မွေ့သည်။ ဖဿဝန္တံ၊ ကောင်းသောအတွေ့ရှိသည်။ ဟောတိ ၏။ သော ထိုယောဂီ သည်။ တံရူပံ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဆာတကာလေ ငတ်မွတ်သောကာလ၌။ ပဝတ္တရူပံ ဖြစ်သောရုပ်သည်။ သုဟိတကာလံ ဝပြောသောကာလသို့။ အပတွာ၊ ၍။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤငတ်မွတ်ဆာလောင်သောကာလ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ သုဟိတကာလေ ၌။ သမုဋ္ဌိတံပိ ဖြစ်သောရုပ်သည်လည်း။ ဆာတကာလံ၊ သို့။ အပတွာ ၍။ ဧတ္ထေဝ ဤဝပြောသောကာလ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအာဟာရကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ တည်း။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ တတ္ထ၊ ထိုအာဟာရကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်၌။ တိလက္ခဏံ၊ သို့။ အာရောပေတိ၊ တင်၏။ ဥတုမယံ၊ ရတုကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်သည်။ သီတုဏှဝသေန၊ အချမ်းအပူ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပါကဋံ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဟိ၊ချဲ့အံ့။ ဥတ္တုကာလေ၊ပြင်းပြစွာပူသောကာလ၌။သရဒ္ဓိတံ၊သော။ရူပံ၊
သည်။ ။(ပြင်းပြစွာပူလောင်သဖြင့်။သတ္တဗ္ဗဖြစ်သောရုပ်ကိုရည်၍။
ဥတ္တုကာလေသရဒ္ဓိတံရူပံဟူသည်)။ ။ဇွတ္တံမိလာတံ၊ညှိုးနွမ်းသည်။ကိ
လန္တံ ပင်ပန်းသည်။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ၊အဆင်းမလှသည်။ဟောတိ၊၏။ သီတဥတု
နာ၊ သပ္ပါယဖြစ်သောသီတဥတုဖြင့်။ ။(လောကဗ္ဗရက်ငရဲ မဟိသ
ကတိုင်းတို့၌ကဲ့သို့။ အသပ္ပါယသီတဥဘုကိုမယူလင့်)။ ။သရဒ္ဓိတံ၊
သော။ ရူပံ၊သည်။ ခါတံ၊ရောင့်ရဲသည်။ ဝါ၊ခိုင်ခံ့သည်။ ပိဏိတံ၊ရိုရို
ပြည်ပြည်ရှိသည်။ သိနိဒ္ဓံ၊သိမ်မွေ့သည်။ ဟောတိ၊၏။ သောယောဂီ၊
သည်။ တံ၊ထိုဥတုဇရုပ်ကို။ပရိဂ္ဂယေတွာ ၍။ ဥတ္တုကာလေ၊၌။ပဝတ္တရူ
ပံ၊သည်။ သီတကာလံ၊သို့။ အပ္ပတွာ၊၍။ ဧတ္ထေဝ ၊ဤဥတ္တုကာလ၌သာ
လျှင်။နိရုဇ္ဈတိ ၏။ သီတကာလေ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ ဥတ္တုကာလံ၊သို့။
အပ္ပတွာ၊၍။ ဧတ္ထေဝ၊ဤသီတကာလ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။အနိစ္စံ၊အနိစ္စ။ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခ။အနတ္တာ၊တည်း။ ဣတိဧဝံ၊သို့။တတ္ထ၊ထို
ဥတုဇရုပ်၌။တိလက္ခဏံ၊ကို။အာရောပေတိ၊၏။ကမ္မဇံ၊ကမ္မဇရုပ်သည်။
အာယတနဒွါရဝသေန၊အာယတနဟုဆိုအပ်သောဒွါရ၏အစွမ်းဖြင့်။ပါ
ကဋံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ကမ္မဒွါရနိဝတ္တနတ္ထံအာယတနဂဟဏံ)။ ။
ဟိ၊ချဲ့အံ့။စက္ခုဒွါရ သ္မိံ၊၌။စက္ခု(ကာယဘာဝဒသကဝသေန၊စက္ခုဒသ
က ကာယဒသက ဘာဝဒသက၏အစွမ်းဖြင့်။တိံသကမ္မဇရူပါနိ၊ သုံး
ဆယ်သောကမ္မဇရုပ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ပန၊ပါး။ တေသံ၊ထို
ကမ္မဇရုပ်တို့ကို။ ဥပထမ္ဘကာနိ၊ထောက်ပံ့တတ်ကုန်သော။ဥတုစိတ္တာ
ဟာရသမုဋ္ဌာနာနိ ဥတုသမုဋ္ဌာန် စိတ္တသမုဋ္ဌာန် အာဟာရသမုဋ္ဌာန်ရုပ်
တို့သည်။စတုပဝိသတိ၊နှစ်ဆဲ့လေးပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိ
ဣမိနာပဘေဒေန ဖြင့်။ စတုပဏ္ဏာသ၊ငါးဆဲ့လေးပါးသောရုပ်တို့သည်။
ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ သောတဃာနဇိဝှါဒွါရေသု၊သောတဒွါရ ဃာနဒွါရ
ဇိဝှါဒွါရတို့၌။ တထာ၊တူ။ စတုပဏ္ဏာသ၊ငါးဆဲ့လေးပါးငါးဆဲ့လေးပါး
တို့သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ကာယဒွါရေ၊ပသာဒဟုဆိုအပ်သောကာယ
ဒွါရ၌။ ။(ကာယဝိညတ်ဟုဆိုအပ်သောကာယဒွါရမဟုတ်)။ ။ကာ
ယဘာဝဒသကဝသေနစေဝ၊ ကာယဒသကဘာဝဒသက၏ အစွမ်း
ဖြင့်၎င်း။ ဥတုသမုဋ္ဌာနာဒိဝသေနစ၊ဥတုသမုဋ္ဌာန်စသည်တို့၏အစွမ်း
ဖြင့်၎င်း။ စတုစတ္တာလီသံ၊လေးဆဲ့လေးပါးသောရုပ်တို့သည်။ဟောန္တိ၊

ကုန်၏။ မနောဒွါရေ၊ ဟဒယဝတ္ထုဟုဆိုအပ်သောမနောဒွါရ၌။ ဟဒယဝတ္ထု ကာယဘာဝဒသကဝသေန စေဝ၊ ဝတ္ထုဒသကကာယဒသကဘာဝဒသက၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဥတုသမုဋ္ဌာနဒွိဝသေန စ၊ဖြင့်၎င်း။ စတုပဏ္ဏာသမေဝ၊ ငါးဆဲ့လေးပါးတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ။(အာဝဇ္ဇန်းနှင့်တကွသော ဘဝင်သည် မနောဒွါရမည်၏။ ထိုဘဝင်၏ နိဿယဖြစ်သောကြောင့် ဟဒယဝတ္ထုကိုရည်၍။ နိဿိတဝေါဟာရဖြင့် မနောဒွါရေ ဟူသတည်း)။ ။သောယောဂီ၊ သည်။ သဗ္ဗံ၊ ချက်ကုန်ရှိမဲ့သရွေ့လည်း ဖြစ်သော။ တံရူပံ၊ ထိုကမ္မဇ ရုပ်ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊၍။ စက္ခုဒွါရေ၊၌။ ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ သောတဒွါရံ၊ သို့။ အပ္ပေတွာ၊၍။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤစက္ခုဒွါရ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊၏။ သောတဒွါရေ၊၌။ ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ ဃာနဒွါရံ၊သို့။ ဃာနဒွါရေ၊၌။ ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ ဇိဝှါဒွါရံ၊သို့။ ဇိဝှါဒွါရေ၊၌။ ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ ကာယဒွါရံ၊သို့။ ကာယဒွါရေ၊၌။ ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ မနောဒွါရံ၊သို့။ အပ္ပေတွာ၊၍။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤကာယဒွါရ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊အနတ္တတည်း။ ဣတိဧဝံ၊သို့။ တတ္ထ၊ထိုကမ္မဇရုပ်၌။ တိလက္ခဏံ၊ကို။ အာရောပေတိ၊၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သောမနဿိတဒေါမနဿိတဝသေန၊ ဖြစ်သောသောမနဿရှိသောပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သောဒေါမနဿရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ဖြစ်သော သောမနဿရှိသောကာလ၊ဖြစ်သောဒေါမနဿရှိသောကာလ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပါကဋံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(သောမနဿံ ဇာတံ ဧတဿာတိ သောမနဿိတော။ ဒေါမနဿိတ၌နည်းတူ)။ ။ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သောမနဿိတကာလေ၊ ဖြစ်သော သောမနဿရှိသောကာလ၌။ ဥပ္ပန္နရူပံ၊ဖြစ်သောရုပ်သည်၊ သိနိဒ္ဓံ၊သည်။ မုဒု၊သည်။ ပဏီတံ၊သည်။ ဖဿဝဏ္ဏံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဒေါမနဿိတကာလေ၊၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ဖြစ်သောရုပ်သည်။ ဈတ္တံမိလတ္တံ၊သည်။ ကိလန္တံ၊သည်။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ သောယောဂီ၊သည်။ တံ၊ထိုစိတ္တဇရုပ်ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊၍။ သောမနဿိတကာလေ၊၌။ ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ ဒေါမနဿိတကာလံ၊သို့။ အပ္ပေတွာ၊၍။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤသောမနဿိတကာလ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊၏။ ဒေါမနဿိတကာလေ၊၌။ ပဝတ္တရူပံ၊သည်။ သောမနဿိတကာလံ၊သို့။ အပ္ပေတွာ၊၍။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤဒေါမနဿိတကာလ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ တံပိ၊ထိုစိတ္တဇရုပ်

သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊အနိစ္စ။ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခ။အနတ္တာ၊အနတ္တတည်း။ ဣတိဧဝံ၊
သို့။တတ္ထ၊ထိုတိဇရုပ်၌။တိလက္ခဏံ၊သို့။ အာရောပေတိ၊၏။ဧဝံ၊သို့။စိတ္တ
ဇသမုဋ္ဌာနရုပ်၊ကို။ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊၍။ တတ္ထ၊ထိုစိတ္တဇရုပ်၌။တိလက္ခဏံ၊
ကို။အာရောပနတော၊တင်သော။တဿ၊ထိုယောဂီအား။အယမတ္ထော၊
ဤဆိုလတ္တံ့သော သင်္ခါရတို့၏အလွန် တိုသောခဏရှိသည်၏ အဖြစ်
ဟုဆိုအပ်သောအနက်သည်။ ပါကဋော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ဇီဝိတဉ္စ၊
ဇီဝိတိန္ဒြေသည်၎င်း။အတ္တဘာဝေါစ၊ဇီဝိတဝေဒနာဝိညာဉ်ကိုထား၍။
အဝသိဋ္ဌဓမ္မဟုဆိုအပ်သော အတ္တဘာဝသည်၎င်း။ သုခဒုက္ခာစ၊ သုခ
ဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာ တို့သည်၎င်း။ ။(ဥပေက္ခာပိဟိသုခဒုက္ခာသု
ဧဝအန္တောဂဓာဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဘာဝတော)။ ။ကေဝလာ၊ အတ္တနှင့်၎င်း
နိစ္စအဖြစ်နှင့်၎င်း မရောမရှက် သက်သက် ဖြစ်ကုန်၍။ ဧကစိတ္တသမာ
ယုတ္တာ၊တခုတခုသောစိတ်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်၏။ ဧကစိတ္တက္ခဏိကတာ
ယ၊ဝုတ္တနယဖြင့် တခုသောစိတ္တက္ခဏရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ထည့်။
လဟုကော၊ အလွန်တိုသည်ဖြစ်၍ လျင်ခြင်းရှိသော။ ခဏော၊အသက်
ရှင်သောခဏသည်။ပဝတ္တတိ၊ဖြစ်၏။ ။ယေမရူ၊အကြင်နတ်တို့သည်။
စုလ္လာသီတိသဟဿာနိကပ္ပံ၊ရှစ်သောင်းလေးထောင်ပရိမာဏရှိသော
ကမ္ဘာကြီးပတ်လုံး။ ။(ကပ္ပန္တိစသာမညဝသေနဧကဝနံ)။ ။တိဋ္ဌန္တိ၊
တည်ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုနေဝသညာ နာသညာယတန နတ်ဗြဟ္မာတို့
သည်လည်း။ဧဝံစိရဇီဝိနောပိ၊ဤသို့ရှည်ကြာစွာအသက်ရှင်ကုန်သော်
လည်း။ထည့်။ ဒွိဟိစိတ္တေဟိ၊စိတ္တက္ခဏနှစ်ချက်တို့နှင့်။ သမောဟိတာ၊
တကွဖြစ်ကုန်၍။နတွေဝတိဋ္ဌန္တိ၊မတည်ကုန်သည်သာတည်း။ ။(ဣဒံ
ဝုတ္တံဟောတိ၊ တေသံပိသတ္တာနေ ဇီဝိတာဒိ နိဒွိဟိ စိတ္တေဟိ သဟာန
တိဋ္ဌန္တိ။ ဧကေနစိတ္တေနသဟာဥပ္ပန္နာနိတေနေဝသမာနိရုဇ္ဈနတောယာ
ဝ ဒုတိယာနတိဋ္ဌန္တီတိ)။ ။မရန္တဿ၊စုတေသောသတ္တဝါ၏။ နိရုဒ္ဓါ၊
စုတိနှင့်တကွချုပ်ကုန်၏ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ယေခန္ဓာ၊အကြင်ခန္ဓာတို့
သည်၎င်း။ ဣဓ၊ဤပဝတ္တိအခါ၌။ တိဋ္ဌမာနဿ၊တည်သောသတ္တဝါ၏။
ယေဝါနိရုဒ္ဓခန္ဓာ၊အကြင်ဘင်သို့ရောက်သဖြင့်ချုပ်သောခန္ဓာတို့သည်
၎င်း။သဗ္ဗေ၊ကုန်၏။ တေသဗ္ဗေပိခန္ဓာ၊ထိုအလုံးစုံသောခန္ဓာတို့သည်လည်း။
သဒိသာ၊ တချက်တည်းတူကုန်သည်ဖြစ်၍။ အတ္ထံဂတာ၊ ချုပ်ခြင်းသို့
ရောက်ကုန်၏။ထည့်။ အပ္ပဋိသန္ဓိကာ၊တဘန်လာ၍စပ်ခြင်းမရှိကုန်မူ၍။

ဂတာဝိဂတာ၊ကင်းကုန်၏။ ။(ယထာဟိရတိကၡန္ဓာနနိဗ္ဗတ္တန္တိ။ဝေံတ တော ပုဗ္ဗေပိခန္ဓာ။ တဿာဧကေပိတ္တကၡဏိကံသတ္တာနံဇီဝိတန္တိ အဓိပ္ပါ ယော)။ ။ယေသင်္ခါရာ၊တို့သည်။အနန္တရာစအနန္တရ မေဝ၊အခြားမဲ့၌သာ လျှင်။ဘဂ္ဂါနိရုဒ္ဓါ၊ချုပ်ကုန်ပြီ။ ယေစသင်္ခါရာ၊တို့သည်လည်း။ အနာဂ တော၊အနာဂတ်၌။ ဘဂ္ဂါဘဋ္ဌနသီလာ၊ချုပ်ခြင်းသဘောရှိကုန်သည်ဖြစ် ၍။ ဘိဇ္ဇိဿန္တိ၊ချုပ်ကုန်လတ္တံ့။ တေသံ၊ ထိုအတိတ်အနာဂတ်သင်္ခါရ တို့၏ငင်း။ ထည့်။ တဒန္တရာနိရုဒ္ဓါနံ၊ထိုအတိတ်အနာဂတ်သင်္ခါရတို့၏ အံလယ်၌ ပစ္စုပ္ပန်၏အဖြစ်သို့ရောက်၍ချုပ်ကုန်သောသင်္ခါရတို့၏ငင်း။ တေသံတိဝိဓာနံပိ၊ ထိုသုံးပါးအပြားရှိသောသင်္ခါရတို့၏လည်း။ထည့်။ လက္ခဏော၊ဘင်ဟူသောလက္ခဏာကြောင့်။ဝေသမံ၊မတူသည်၏အဖြစ် သည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ ။တဒန္တရာနိရုဒ္ဓါနံ၊ထိုအတိတ်အနာဂတ်သင်္ခါရတို့ ၏အလယ်၌ ပစ္စုပ္ပန်အဖြစ်သို့ရောက်၍မချုပ်ကုန်သေးသော ဝတ္တမာန် သင်္ခါရတို့၏ငင်း။ (ဤသို့ပေးမှုအနိရုဒ္ဓါနံပုဒ်ဖြတ်)။ ။အနိဗ္ဗတ္တေန အ နုပ္ပန္နေန၊ခဏတ္တယသို့ရောက်ဆဲမဟုတ်သော။စိတ္တေန၊ဖြင့်။ ဇာတော၊ ဖြစ်သည်မည်သည်။နဟောတိ၊မဟုတ်။ပစ္စုပ္ပန္နေနစိတ္တေန၊ပစ္စုပ္ပန်စိတ် ဖြင့်။ဇီဝတိ၊အသက်ရှင်သည်မည်၏။ ။(အာချာတ်ပင်ဖြစ်ငြားသော်လည်း နာမ်ကဲ့သို့ပေး)။ ။စိတ္တဘင်္ဂါ၊စိတ်၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်။လောကော၊ဤ သတ္တလောကသည်။မတော၊သေသည်မည်၏။ ။(ရတိစိတ်ကဲ့သို့ ပ ဝတ္တိအခါ အလုံးစုံသောထိုထိုစိတ်၏လည်းဘင်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့် ဤလောကသည် ပရမတ္ထအားဖြင့် သေသည်မည်၏။ အဘယ့်ကြောင့် နည်း။ နိရုဒ္ဓဿအပ္ပဋိသန္ဓိကတ္တာ၊ ချုပ်ပြီးသောစိတ်၏တဘန်လာ၍စပ် ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ယင်းသို့လျက် အဘယ်အားဖြင့် ပဋိသန္ဓေမှစုတိတိုင်အောင်အသက်ရှင်၏ဟူသနည်း။ ပညတ္တိပရမတ္ထိ ယာမိန္နံသော်)။ ။ဧဝံသန္တေပိ၊ဤသို့ဖြစ်သော်လည်း။ထည့်။ ပညတ္တိ၊ သန္တာနပညတ်သည်။ပရမတ္ထိယာပရမတ္ထဘူတာ။ပရမတ္ထနှင့်စပ်ခြင်း ရှိရကား ပရမတ္ထဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ။(ယာသံတံတံ သန္တံသနိဿယံစိတ္တံ ဥပါဒါယတိဿောဇီဝတိ ဖုဿောဇီဝတိဝစနပဝတ္တိယာဝိယဝိသယ ဘူတာသန္တာနပညတ္တိသာဧဝ္ပပရမတ္ထိကာပရမတ္ထဘူတာ။တထာဟိ ဝဒန္တိနာမဂေါတ္တံနဇီရတီတိ။ဋီကာ။ ။တံတံသန္တံ၊ ထိုထိုထင်ရှားရှိ သော။ သနိဿယံ၊မှီရာဝတ္ထုရုပ်နှင့်တကွသော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊စွဲ

၍။ တိသော၊ တိဿသည်။ ဇိဝတိ၊ အသက်ရှင်၏။ ဗုသော၊ သည်။ ဇိဝတိ၊ အသက်ရှင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနပဝတ္တိယာ၊ အခေါ်အဝေါ်စကားဖြစ်ခြင်း၏။ ဝိသယဘူတာ၊ အရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယာအယံသန္တာနပညတ္တိ၊ အကြင်သန္တာနပညတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာ၊ ထိုလောကဝေါဟာရစကားဖြစ်ခြင်း၏အရာဖြစ်သောသန္တာနပညတ်သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤတိဿသည်သာရှင်၏။ ဗုဿသည်ရှင်၏ဟုလောကဝေါဟာရစကားဖြစ်ခြင်း၌ပရမတ္ထိကာပရမတ္ထဘူတာ။ ကိုးကွယ်ရာပရမတ္ထဖြစ်၍ဖြစ်၏။ တထာ တံဂဝေစန်၊ သည်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ နာမဂေါတ္တံ၊ အမည်အနွယ်သည်။ နဇီရတိ၊ မဒိုး။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်၊ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ငင်းနက်)။ ။ယေ၊ အကြင်သင်္ခါရတို့သည်။ ဘဂ္ဂါ၊ ချုပ်ကုန်ပျက်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုသင်္ခါရတို့သည်။ အနိဓာနဂတာ၊ တစုံတခု၌သိုထားအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ မရောက်ကုန်။ ။(စင်စစ်အဘာဝသို့သာလျှင်ရောက်ကုန်၏ဟူလို။ ။ပျက်ကုန်ပြီးသောအတိတ်တရားတို့သည် ယင်းသို့ဖြစ်ငန်စေ။ အနာဂတ်၌ကား အသို့နည်းဟူမူကား။ ပုဥ္ဆာနတ္ထိအနာဂတေမိန့်သော်)။ ။အနာဂတေ၊ အနာဂတ်၌။ ပုဥ္ဇော၊ အပုံအစုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ။(အကြင်အပုံအစုမှဝတ္တမာန်ပစ္စုပ္ပန်အဖြစ်သို့လာကုန်ရာ၏။ အနာဂတ်၌ထိုထိုသောအပုံအစုမရှိဟူလို။ ။ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာတို့ကား အသို့နည်းဟူမူကား။ နိဗ္ဗတ္တာယေပိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ယေ၊ အကြင်ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ရအပ်သောအတ္တဘောရှိကုန်၍ ဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရတို့သည်လည်း။ အာရဂ္ဂေ၊ ပွတ်ဆောက်ဖျား၌။ သာသပူပမာ၊ မုံညင်းစေ့လျှင်တူသောဥပမာရှိကုန်၍။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ။(ယထာနာမသူစိယံဋ္ဌိတိတာယံသာသပေါခိတ္တော တဿာသိခံဖုဋ္ဌမတ္တောဝဝိဂစ္ဆတိနတိဋ္ဌတိ။ ဧဝံသင်္ခါရာဥပ္ပန္နမတ္တာဘိဇ္ဇန္တိ။ နတေသံအဝဋ္ဌာနံအတ္ထိတိ။ ။ဋ္ဌိတိတာယံ၊ ရပ်စောက်တည်သော။ သူစိယံ၊ အပ်၌။ ဝါ၊ ပွတ်ဆောက်၌။ ခိတ္တော၊ ပစ်အပ်သော။ သာသပေါ၊ မုံညင်းစေ့သည်။ တဿာ၊ ထိုပွတ်ဆောက်၏။ သိခံ၊ အဖျားကို။ ဖုဋ္ဌမတ္တော၊ ထိကာမျှဖြစ်၍။ ဝိဂစ္ဆတိ၊ ကင်း၏။ နတိဋ္ဌတိ ယထာ၊ မတည်၏သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နမတ္တာ၊ ၍။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံသင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ အဝဋ္ဌာနံ၊ တည်တံ့ရပ်နားခြင်းသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဋီကာနက်)။ ။နိဗ္ဗတ္တာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ နေသဥ္စမ္မာနံ၊ ထိုသင်္ခါ

ရတရားတို့၏လည်း။ ဘင်္ဂေါ၊ ဘင်မည်သည်။ ပုရက္ခတော၊ ရှေ့မှပြု အပ်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(စင်စစ်ဖြစ်လတ္တံ့ဖြစ်၍မလွဲမရှောင်နိုင်ဟူ လို)။ ။ပေါရာဏောဟိ၊ ရှေးအတိတ်အဟောင်းခန္ဓာတို့နှင့်။ အမိဿိ တာ၊မရောမရှက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ပလောကဓမ္မာ၊ပျက်စီးခြင်းသဘော ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။တိဋ္ဌန္တိ၊ကုန်၏။ ။အဒဿနတော၊ မမြင်အပ်သည် မှ။ အာယန္တိ၊အာဂစ္ဆန္တိ၊လာကုန်ဖြစ်ကုန်၏။ ။(ဤပါဠိလည်းတစုံတခု သောအပုံအစုမှလာခြင်း မရှိသည်ကိုပင်ဆိုသည်)။ ။ဘဂ္ဂါဘဂ္ဂါပိ၊ ပျက်ကုန်ပျက်ကုန်ပြီးသောသင်္ခါရတို့သည်လည်း။အဒဿနံ၊မမြင်အပ် သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ။(တစုံတခုသောအပုံအ စုသို့ကပ်ခြင်း မရှိသောကြောင့်။ အချင်းခပ်သိမ်း အဘာဝသို့သာလျှင် ရောက်ကုန်၏ဟူလို။ ။တတ္ထနိဒဿနမာဟ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒေါ။ပ။ ဝယန္တိ စာတိ)။ ။အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒေါဝ၊ လျှပ်ပျက်၏ သို့။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိစ၊ဖြစ်လည်းဖြစ်ကုန်၏။ ဝယန္တိစ၊ ပျက်လည်းပျက်ကုန်၏။ ဇာတိအယံအတွေ့ာ၊သည်။ပါကဋော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။

၂၃၁။ ဇေဝံ၊ဤသို့သောနည်းဖြင့်။အာဟာရမယာဒိသု၊အာဟာရ ကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်စသည်တို့၌။ တိလက္ခဏံ၊ကို။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ပုန၊ ဘန်။ ဓမ္မတာရူပေ၊ မိမိအလိုလိုသာ ဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိ သောရုပ်၌။တိလက္ခဏံ၊ကို။ အာရောပေတိ၊၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ဗဟိဒ္ဓသန္တာန် ၌၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓံ၊ဣန္ဒြေနှင့်မစပ်သော။အယ။ပ။ လတာဒိဘေဒံ၊သံကြေး သလွဲပြု သလွဲမည်း ရွှေ ငွေ ပလဲ ပတ္တမြား ကျောက်မျက်ခွဲ ခရုသင်း သန္တာပတ္တမြားနီ ပတ္တမြားပြောက် မြေ ကျောက်တောင် မြက်သစ်ပင် နွယ် အစရှိသည်အပြားရှိသော။ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပတော၊ဝိဝဋ္ဋကပ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကရူပံ၊ဖြစ်သောရုပ်သည်။ ဓမ္မတာရူပံနာမ၊ မိမိမိမိ အလိုလို သာ ဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိသော ရုပ်မည်၏။ ။(ဝိဝဋ္ဋတော ပဋ္ဌာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကရူပံပါဠိဖြင့် အယလောဟစသည်တို့၏ မိမိတို့အလိုအလျောက် သာဖြစ်တတ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဓမ္မတာရုပ်မည် ၏ဟု၊အနက္ခတ္တသည်ာ၏အဖြစ်ကိုပြသတည်း။ ။တံဓမ္မတာရူပံ၊ သည်။ အသဿေ ာဂိနော၊ အား။ အသောကက်ြရာဒိ ဝသေန၊ ပန်းသုံညွန့်စ သည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။ဟိ၊ချဲ့အံ့။

အဩောကက်ဂြံ၊ ပန်းသုံညွန့်သည်။ အာဒိ တော၀၊ အစ၌လျှင်။ တနု
ရတ္တံ၊ ပါးပါးနီသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ တတော၊ထိုနောင်မှ။ ဒွိဟတိဟစ္စ
ယေန၊နှစ်ရက်သုံးရက်လွန်သော့ကာလ၌။ ဃနရတ္တံ၊တခဲနက်နီသည်။
ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ပုန၊ဘန်။ ဒွိဟတိဟစ္စယေန၊၌။ မန္ဒရတ္တံ၊ နီသောအဆင်း
ညှံ့သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတော၊ မှ။ တရုဏပလ္လဝဝဏ္ဏံ၊ သရက်စ
သည်တို့၏ နုသောရွက်ညွန့်နှင့်တူသောအဆင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
တတော၊မှ။ ပရိဏတပလ္လဝဝဏ္ဏံ၊ သရက်စသည်တို့၏ရင့်သောရွက်
ညွန့်အဆင်းနှင့်တူသောအဆင်းရှိသည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ တတော၊မှ။ဟရိ
တပဏ္ဏဝဏ္ဏံ၊စိမ်းရွှေသောအရွက်အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသည်။
ဟောတိ၊ဖြစ်၏။တတော၊မှ။နီလဝဏ္ဏံ၊ညိုသောအရွက်အဆင်းနှင့်တူသော
အဆင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။တတော၊မှ။ နီလပဏ္ဏဝဏ္ဏကာလတော၊
ညိုသောအရွက်အဆင်းနှင့်တူသောအဆင်းရှိသောကာလမှ။ ပဋ္ဌာယ၊
၍။သဘာဂရူပသန္တတိ၊အဆင်းစသောအားဖြင့်တူသောအဘို့ရှိသော
ရုပ်အစဉ်ကို။အနုပဗန္ဓာပယမာနံ၊အကြောင်းအကျိုးအဆင့်ဆင့်အစဉ်
စပ်သောအားဖြင့်ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ သံဝစ္ဆရမတ္တေန၊တနှစ်မျှဖြင့်။ပဏ္ဍု
ပလာသံ၊ ဘက်ရွက် ရော်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဝဏ္ဍ တော၊ အညှာမှ။
ဆိဇ္ဇိတွာ၊ ကြွေ၍။ ပတတိ၊ ကျ၏။ ။(သဘာဂရူပသန္တတိန္တိ ဝဏ္ဏာဒိ
နာသမာန ဘာဂရူပသန္တာနံ။ ပဗန္ဓာပယမာနန္တိ ဟောတုဖလပရံပရာ
ယသံဗန္ဓနဝသေန ပဝတ္တန္တံ။ ဤဋီကာ၌အနုမပါ)။ ။သောယောဂီ၊
သည်။ တံ အသောက ရတ္တပဏ္ဏံ၊ ထိုပန်း သုံရွက်ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊
ဉာဏ်ဖြင့် သိမ်းဆည်း၍။ တနုရတ္တကာလေ၊ ပါးပါးနီသော ကာလ၌။
ပဝတ္တရူပံ၊ ဖြစ်သောရုပ်သည်။ ဃနရတ္တကာလံ၊ တခဲနက်နီသောကာ
လသို့။ အပ္ပတွာ၊ ၍။ နိရုဇ္ဈတိ၊ချုပ်၏။ ဃနရတ္တကာလေ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊
ဖြစ်သောရုပ်သည်။ မန္ဒရတ္တကာလံ၊သို့။ မန္ဒရတ္တကာလေ၊၌။ ပဝတ္တရူပံ၊
သည်။ တရုဏပလ္လဝဝဏ္ဏကာလံ၊ သို့။ တရုဏပလ္လဝဝဏ္ဏကာလေ၊ ၌။
ပဝတ္တံ၊ဖြစ်သောရုပ်သည်။ ပရိဏတပလ္လဝဝဏ္ဏကာလံ၊ သို့။ ပရိဏတ
ပလ္လဝဝဏ္ဏကာလေ၊၌။ပဝတ္တံ၊သည်။ ဟရိတပဏ္ဏဝဏ္ဏကာလံ၊သို့။ဟရိ
တပဏ္ဏဝဏ္ဏကာလေ၊၌။ပဝတ္တံ၊သည်။ နီလပဏ္ဏဝဏ္ဏကာလံ၊ သို့။ နီလ
ပဏ္ဏဝဏ္ဏကာလေ၊၌။ ပဝတ္တံ၊သည်။ ပဏ္ဍုပလာသကာလံ၊သို့။ ပဏ္ဍုပ
လာသကာလေ၊၌။ပဝတ္တံ၊သည်။ ဝဏ္ဍတော၊ မှ။ဆိဇ္ဇိတွာ၊၍။ ပတနကာ

လံ၊ကျရောကာလသို့။ အပ္ပတွာဝ၊သာလျှင်။နိရုဇ္ဈတိ၊၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။ တံအသောကရုက္ခပဏ္ဏံ၊သည်။ အနိစ္စံ၊အနိစ္စတည်း။ ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခတည်း။ အနတ္တာ၊တည်း။ ဣတိဝေံ၊သို့။ တတ္ထ၊ထိုပန်းသုံ့ရွက်၌။ တိလက္ခဏံ၊ကို။ အာရောပေတွာ၊၍။ဣမိနာနယေန၊ဤပန်းသုံ့ရွက်၌ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗံပိ လည်းဖြစ်သော။ ဓမ္မတာရူပံ၊အယလောဟ တိပုစသော ဓမ္မတာရုပ်ကို။ သမ္မသတိ၊၏။ ဝေံယထာဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ တာဝ၊စွာ။ ရူပသတ္တကဝသေန၊ဖြင့်။တိလက္ခဏံ၊သို့။အာရောပေတွာ၊၍။သင်္ခါရေ၊တို့ကို။ သမ္မသတိ၊၏။ ။(သဗ္ဗံပိအယလောဟာဒိဘေဒံဓမ္မတာရူပံ။တံ ဝိဟိသိတကာလေသိတလံ ဥဏှကာလေသူရိယသန္တာပေန ဥဏှတရံ ဟောတိ။ တတ္ထသိတဘာဝေနပဝတ္တရူပံ ဥဏှံဥဏှဘာဝေနပဝတ္တရူပံ သိတံနပါပုဏာတိ။တတ္ထတတ္ထေဝတဝ္ဝတဝ္ဝယန္တံဘိဇ္ဇတိတိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ဋီကာ)။ ။

၂၃၂။ ပန၊ပါး။ အရူပသတ္တကဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ယံဝစနံ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊၏။တတ္ထဝစနေ၌။အယံ၊ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ မာတိကာ၊မာတိကာတည်း။ ကလာပတော၊နာမ်တရားတို့၏အစုအားဖြင့်၎င်း။ ယမကတော၊အစုံအစုံအားဖြင့်၎င်း။ ခဏိကတော၊နာမ်တရားတို့၏ခဏိကအဖြစ်ကိုထင်ရှားပြသောအားဖြင့်၎င်း။ ပဋိပါဋိတော၊အစဉ်အားဖြင့်။ဒိဋ္ဌိဥဂ္ဃာဋနတော၊ မိစ္ဆာအယူကို ခွါသောအားဖြင့်၎င်း။ မာနသမုဂ္ဃာဋနတော၊ မာနကိုသတ်သောအားဖြင့်၎င်း။ နိကန္တိပရိယာဒါနတော၊တဏှာဟူသောနိကန္တိကိုကုန်စေသောအားဖြင့်၎င်း။ ဣတိအယံ၊ကား။မာတိကာ၊တည်း။ ။(ဖဿပဉ္စမကဓမ္မတို့သည်။အလုံးစုံသောစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့အားဆက်ဆံကုန်သည်ဖြစ်၍အလွန်ထင်ရှားကုန်၏။သိလည်းသိလွယ်ကုန်၏။ ထိုကြောင့်ထိုဖဿပဉ္စမကဓမ္မတို့၏အစွမ်းဖြင့်ပြတော်မူလိုရကား။တတ္ထကလာပေါတိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။တတ္ထ၊ထိုမာတိကာ၌။ ကလာပေါတိ၊ဟူသည်ကား။ဖဿပဉ္စမကာ၊ဖဿလျှင်ငါးခုမြောက်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တရားတို့တည်း။ကထံ၊အဘယ်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကလာပတော၊ ဖဿပဉ္စမကဓမ္မဟူသော နာမ်တရားအစုအားဖြင့်။သမ္မသတိ၊နည်း။ဣတိပုစ္ဆာယံ၊သည်။သတိ၊သော်။ဣဓ၊ဤသာသနာတော်၌။ဘိက္ခု၊သံသရာဘေးကိုရှုသောယောဂီသည်။ ဣတိ၊သို့။

ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊အဖန်တလဲလဲဆင်ခြင်၏။ကေသာ၊ဆံတို့သည်။အနိစ္စာ၊ အနိစ္စတို့တည်း။ဒုက္ခာ၊ဒုက္ခတို့တည်း။အနတ္တာ၊အနတ္တတို့တည်း။ဣတိ၊ သို့။သမ္မသနေ၊သုံးသပ်ခြင်း၌။ ဥပ္ပန္နာ၊ကုန်သော။ ဖဿပဉ္စမကာ၊ဖဿ လျှင်ငါးခုမြောက်ရှိကုန်သော။ ယေဓမ္မေဓမ္မာ၊ အကြင်နာမ်တရားတို့ သည်ဒင်း။ လောမာ၊တို့သည်။ပ။မတ္တလုင်္ဂံ၊သည်။ အနိစ္စံ၊တည်း။ဒုက္ခံ၊ တည်း။အနတ္တာ၊တည်း။ဣတိ၊သို့။သမ္မသနေ၊၌။ဥပ္ပန္နာ၊သော။ ဖဿပဉ္စ ကာ၊ကုန်သော။ယေစဓမ္မာ၊အကြင်နာမ်တရားတို့သည်ဒင်း။သန္တိ၊ကုန် ၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေဖဿပဉ္စမကဓမ္မာ၊ ထိုဖဿလျှင် ငါးခု မြောက်ရှိသော နာမ်တရားတို့သည်။ ဝိနဿ၌စပ်။ ဣတရိတရံ၊ဤမှတ ပါးဤမှတပါးသောကောဋ္ဌာသသို့။အပ္ပတွာ၊၍။ ပဗ္ဗံပဗ္ဗံ၊အဆစ်အဆစ်။ ဩဓိဩဓိ၊ အရေးအရေး။ ဟုတွာ၊၍။ တတ္တကပါလေ၊ လောလောပူ သောအိုးကင်း၌။ ပက္ခိတ္တတိလာဝိယ၊ ထည့်အပ်သော နှမ်းကဲ့သို့။ တဋ တဋာယန္တာ၊ ဖြစ်ဖြစ်အသံပြုကုန်၏သို့။ ဝိနဿ၊ ပျက်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ နိစ္စမဟုတ်အနိစ္စတို့တည်း။ ဒုက္ခာ၊သုခမဟုတ်ဒုက္ခ အတိတည်း။အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်အနတ္တတို့တည်း။ ဣတိ၊သို့။သမ္မသ တိ၊၏။ အယံ၊ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းသည်။တာဝ၊စွာ။ဝိသုဒ္ဓိကထာယံ၊ ဝိသုဒ္ဓိကထာ၌။နယော၊နည်းတည်း။ ။ပန၊အထူးကိုဆိုအံ့။အရိယဝံသ ကထာယံ၊ အရိယဝံသကထာ၌။ ဟေဋ္ဌာ၊အောက်၌။ ရူပသတ္တကေ၊ရူပ သတ္တက၌။ သတ္တသုဌာနေသု၊ခုနစ်ပါးသောအရာတို့၌။ရူပံအနိစ္စာဒုက္ခာ အနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ သမ္မသနဝသေန၊ဖြင့်။ ထည့်။ ပဝတ္တံ၊သော။ စိတ္တံ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို။ ။(စိတ္တသီသအားဖြင့်စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုဆိုသတည်း)။ ။အပရေ န၊တပါးသော။ စိတ္တေန၊ဖြင့်။အနိစ္စံ၊အနိစ္စ။ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊အနတ္တ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မသန္တော၊ တပေါင်းတည်းယူ၍ သုံးသပ်သော ယောဂီ သည်။ ကလာပတော၊ ဖဿပဉ္စမက ဓမ္မဟူသော နာမ်တရား အစု အားဖြင့်။သမ္မသတိ၊သုံးသပ်သည်မည်၏။ ဣတိ၊သို့။ယံဝစနံ၊ကို။ထည့်။ ဝုတ္တံ၊၏။ တံဝစနံ၊ ထိုအရိယာဝံသကထာ၌ဆိုအပ်သောစကားသည်။ ယုတ္တတရံ၊သင့်မြတ်၏။ ။(အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ။အာသန္နဘာဝေန ဝိဘူတတရံ ရူပသတ္တကေ သမ္မသနံ သဟ ဂဟေတွာ သမ္မသနသဿ ဝုတ္တတ္တာ။ အပိစရူပသတ္တက သမ္မသနဿ ရူပဓမ္မေသုသာတိသယံ ဃာ နဝိနိဗ္ဗောဂံကတွာ ပဝတ္တတ္တာ တမ္ပိသယံ အရူပသမ္မသနံသာတိ သယံ

အနိစ္စလက္ခဏပဋိဝေဓာယ သံဝတ္တတီတိ ယုတ္တံတရံ။ နပနအပုဗ္ဗကေ
သာဒိသမ္မသနံ ကတ္ဝာတမ္ပိသယံပဝတ္တိတံ။ တထာသတိကမ္မဋ္ဌာနံနဝ
နဝမေနဝသိယာ။ ပုဗ္ဗေဂဟိတံသမ္မသနဝိသယံ ဆဋ္ဋေတွာ အညဿ
သမ္မသနဝိသယဿဂဏှာတော။ဋီကာ)။ ။ဘာသွာ၊ထိုသို့သင့်မြတ်သော
ကြောင့်။သေသာနိပိ။ကလာပသမ္မသနမှကြွင်းသောယမကအစရှိသည်
တို့ကိုလည်း။တေနေဝနယေန၊ထိုအရိယဝံသကထာ၌လာသောနည်း
ဖြင့်သာလျှင်။မယံ၊တို့သည်။ဝိဘဇ္ဇိဿာမ၊ဝေဘန်ကုန်အံ့။ယမကတော
တိ၊ကား။ဣဓ၊ဤသာသနာတော်၌။ဘိက္ခု၊သည်။ အာဒါနနိက္ခေပရူပံ၊
ပဋိသန္ဓေစုတိနှစ်ပါးအကြား၌ဖြစ်သောရုပ်ကို။အနိစ္စံ၊အနိစ္စ။ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခ။
အနတ္တာ၊အနတ္တ။ဣတိ၊သို့။ သမ္မသိတွာ၊၍။တံပိစိတ္တံ၊ထိုအာဒါနနိက္ခေပ
အားဖြင့်သုံးသပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောစိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုလည်း။ ။(စိတ္တ
သီသေနဟိနိဒ္ဒေသော။ဗေ်ဒနယောသဗ္ဗတ္ထ)။ ။အပရေန၊သော။စိတ္တေန၊
ဖြင့်။အနိစ္စံ၊အနိစ္စ။ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခ။အနတ္တာ၊အနတ္တ။ဣတိ၊သို့။သမ္မသတိ၊၏။ဝ
ယောဝုဒ္ဓတ္ထင်္ဂမရူပံ၊အရွယ်အားဖြင့် ကြီးရင့်ပြီး၍ ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်
သောရုပ်ကို။ အာဟာရမယံ၊အာဟာရဇရုပ်ကို။ ဥတုမယံ၊ဥတုဇရုပ်
ကို။ ကမ္မဇံ၊ကမ္မဇရုပ်ကို။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ စိတ္တဇရုပ်ကို။ ဓမ္မတာရူပံ၊ဓမ္မ
တာရုပ်ကို။ အနိစ္စံဒုက္ခံအနတ္တာတိ၊ဟူ၍။ သမ္မသိတွာ၊၍။တံပိစိတ္တံ၊ထိုဝ
ယောဝုဒ္ဓတ္ထင်္ဂမစသောရုပ်ကို သုံးသပ်သောစိတ်ကိုလည်း။ အပရေန၊
သော။စိတ္တေန၊ဖြင့်။ အနိစ္စံ၊အနိစ္စ။ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခ။အနတ္တာ၊အနတ္တ။ ဣတိ၊သို့။
သမ္မသတိ၊၏။ ဧဝံ၊ဤသို့သုံးသပ်သည်ရှိသော်။ ယမကတော၊အစုံအစုံ
အားဖြင့်။သမ္မသတိနာမ၊မည်၏။ ။နာမရူပဓမ္မေ၊နာမ်ရုပ်တရားတို့ကို။
အာရဗ္ဘ၊၍။ယုဂဠဝသေန၊အစုံ၏အစွမ်းဖြင့်။သမ္မသနဿ၊သုံးသပ်ခြင်း
၏။ပဝတ္တနတော၊ကြောင့်တည်း။ဟိတ်။ ။(အယံဟိပုဗ္ဗေရူပသတ္တကာဝ
သေနသမ္မသိတွာဌိတောပိဣဓဒါနိအာဒါနနိက္ခေပါဒိဝသေနသမ္မသိတွာ
ဝတ္တံသမ္မသတိ။ခဏိကတောသမ္မသနာဒီသုဧသေဝနယော)။ ။ခဏိ
ကတောတိ၊ဟူသည်ကား။ဣဓ၊ဤသာသနာတော်၌။ဘိက္ခု၊သည်။အာ
ဒါနနိက္ခေပရူပံ။ ပဋိသန္ဓေစုတိနှစ်ပါးအကြား၌ဖြစ်သောရုပ်ကို။ အနိစ္စံ
ဒုက္ခံအနတ္တာတိဟူ၍။ သမ္မသိတွာ၊၍။ တံပဌမစိတ္တံ၊ထိုအာဒါနနိက္ခေပ
အားဖြင့်ရုပ်ကိုသုံးသပ်သောရှေးဦးစိတ်ကို။ ဒုတိယစိတ္တေန၊ နှစ်ခုမြောက်
သောစိတ်ဖြင့်။ဒုတိယံ၊နှစ်ခုမြောက်သောသမ္မသိတစိတ်ကို။ တတိယေန၊

တတိယစိတ်ဖြင့်။တတိယံ၊သုံးခုမြောက်သော၊သမ္မသိတစိတ်ကို။စတုတ္ထေန၊စတုတ္ထစိတ်ဖြင့်။ စတုတ္ထံ၊လေးခုမြောက်သောသမ္မသိတစိတ်ကို။ပဉ္စမေန၊မစိတ်နှင့်။ ဧတံပိ၊ထိုသမ္မသိတစိတ်သည်လည်း။အနိစ္စံ၊အနိစ္စ။ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခ။အနတ္တာ၊အနတ္တ။ဇာတိ၊သို့။ဇမ္မသတိ၊၏။ဝယောဝုဍ္ဎတ္ထင်္ဂမရူပံ၊ရုပ်ကို။အာဟာရမယံ၊ကို။ဥတုမယံ၊ကို။ကမ္မဇံ၊ကို။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ကို။ဓမ္မတာရူပံ၊ကို။အနိစ္စံဒုက္ခံအနတ္တာတိ၊ဟူ၍။သမ္မသိတွာ၊၍။တံပဌမစိတ္တံ၊ထိုဝုဍ္ဎတ္ထင်္ဂမစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်ရုပ်ကိုသုံးသပ်သောစိတ်ကို။ဒုတိယစိတ္တေန၊ဖြင့်။ ။(ပဌမစိတ်ကားရူပပရိဂ္ဂါဟကစိတ်တည်း။ဒုတိယစသည်ကား နာမပရိဂ္ဂါဟကစိတ်တည်း)။ ။ဒုတိယံ၊ကို။တတိယေန၊ဖြင့်။တတိယံ၊ကို။စတုတ္ထေန၊ဖြင့်။စတုတ္ထံ၊ကို။ ပဉ္စမေန၊ဖြင့်။ဧတံပိ၊ထိုစတုတ္ထသမ္မသိတစိတ်သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခ။အနတ္တာ၊အနတ္တ။ဇာတိ၊သို့။သမ္မသတိ၊၏။ဧဝံ၊သို့။ရူပပရိဂ္ဂါဟကစိတ္တတော၊ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းသောပဌမစိတ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊၍။စတ္တာရိစတ္တာရိ၊လေးပါးလေးပါးသောစိတ်တို့ကို။သမ္မသန္တော၊ယောဂီသည်။ခဏိကတော၊သမ္မသနစိတ်တို့၏ ခဏိက၏အဖြစ်ကိုထင်စွာပြသောအားဖြင့်။ သမ္မသတိနာမ၊မည်၏။ ။(ဤခဏိကသမ္မသနကိုပင်ဒိဂုဏိကပြု၍ အနေကသမ္မသနအစဉ်၏ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ပဋိပါဋိတောသမ္မသနံဟူသတည်း)။ ။ပဋိပါဋိတောတိ၊ဟူသည်ကား။ အာဒါနနိက္ခေပရူပံ၊ကို။ အနိစ္စံဒုက္ခံအနတ္တာတိ၊ဟူ၍။သမ္မသိတွာ၊၍။ တံပဌမစိတ္တံ၊ထိုအာဒါနနိက္ခေပအားဖြင့်ရုပ်ကိုသုံးသပ်သောရှေးဦးစိတ်ကို။ဒုတိယစိတ္တေန၊ဖြင့်။ ဒုတိယံ၊ကို။တတိယေန၊ဖြင့်။တတိယံ၊ကို။စတုတ္ထေန၊ဖြင့်။ ပ။ ဒသမံ၊ဒသမသမ္မသနစိတ်ကို။ ဧကာဒသမေန၊ မစိတ်ဖြင့်။ ဧတံပိ၊ဒသမသမ္မသနစိတ်သည်လည်း။အနိစ္စံ၊အနိစ္စ။ဒုက္ခံ ဒုက္ခ။အနတ္တံ၊ အနတ္တ။ ဇာတိ၊သို့။သမ္မသတိ၊၏။ဝယောဝုဍ္ဎတ္ထင်္ဂမရူပံ၊ကို။အာဟာရမယံ၊ကို။ဥတုမယံ၊ကို။ကမ္မဇံ၊ကို။စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ကို။ ဓမ္မတာရူပံ၊ကို။ အနိစ္စံဒုက္ခံအနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ သမ္မသိတွာ၊၍။ တံပဌမစိတ္တံ၊ထိုဝုဍ္ဎတ္ထင်္ဂမစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်ရုပ်ကိုသုံးသပ်သောပဌမစိတ်ကို။ဒုတိယစိတ္တေန၊ဖြင့်။ ဒုတိယံ၊ကို။ တတိယေန၊ဖြင့်။ ပ။ ဒသမံ၊ ကို။ ဧကာဒသမေန၊ ဖြင့်။ ဧတံပိ၊ ဤဒသမသမ္မသနစိတ်သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊အနိစ္စ။ပ။ဇာတိဧဝံ၊သို့။ ဝိပဿနာပဋိပါဋိယာ၊ဝိပဿနာအစဉ်ဖြင့်။ သကလံပိ ဒိဝသဘာဂံ၊ အလုံးစုံသောနေ့အဘို့

ပတ်လုံးလည်း။ သမ္မသိတုံ၊ သုံးသပ်ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋေယျ၊ ဖြစ်သင့်ရာ၏။ ။(ဖြစ်သင့်သော်တနေ့ပတ်လုံးပင် သုံးသပ်ရအံ့လောဟူမူ။ တထာသတိ ပဋိပါဒိုသမ္မသန ပသုတာဝေ ဘာဝနာသိယာ နမူလကမ္မဋ္ဌာနူပကာရီ။ နတယံသမ္မာပဋ္ဋိစာရော။ဋီကာ။ ။ထိုသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပဋိပါဒိုသမ္မသနၥ် ပသုတဘာဝနာသာဖြစ်ရာ၏။ မူလကမ္မဋ္ဌာန်းကိုကျေးဇူးပြုသည်လည်းမဟုတ်။ ဤအကျင့်သည် သမ္မာပဋ္ဋိအကျင့်လည်းမဟုတ်ခဲ့။ ထိုကြောင့်ရကား။ တနေ့ပတ်လုံးမပြတ်။ သင်ရုန်းခတ်သို့ အပတ်တကုတ်အားမထုတ်သင့်ပြီဟူလို။ ။ယင်းသို့တနေ့ပတ်လုံး မပြတ်မစဲတပြတ်စွဲစွဲ လိပ်ခဲတည်းတည်းအားမထုတ်ရသော်။ အဘယ်မျှဥ်တုံ့ရပ်ရအံ့နည်းစုဒ်ရှိရကား။ အကြင့်ကြောင့်ကား ထိုမျှတည်းဒသမစိတ်တိုင်အောင်သောသမ္မသနဖြင့်။ ရူပဓမ္မတို့ဥ်ဒ္ဒင်း၊အရူပဓမ္မတို့ဥ်ဒ္ဒင်း အနိစ္စစသော လက္ခဏာတို့သည်။ ကောင်းစွာထင်သည်ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုကြောင့်။ယာဝဒသ။ ပ။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ မိန့်သော်)။ ။ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်သင့်သော်လည်း။ ယာဝဒသမစိတ္တသမ္မသနာ။ ဒသမစိတ်ကိုသုံးသပ်သည်တိုင်အောင်။ရူပကမ္မဋ္ဌာနမ္ပိ၊သည်ငှင်း။ အရူပကမ္မဋ္ဌာနမ္ပိ၊သည်ငှင်း။ပဂုဏံ၊အဝါးဝစွာလေ့လာအပ်သည်။ဟောတိ၊၏။တသ္မာ၊ထိုကြောင့်။ဒသမေဝ၊ဒသမစိတ်၌သာလျှင်။ ဌပေတဗ္ဗံ၊တံ့ရပ်ရာ၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝုတ္တံ၊အရိယာဝံသကထာ၌ဆိုအပ်၏။ ။(ဌပေတဗ္ဗံဟူသောစကားသည် အဘယ်ကိုပြသောစကားနည်း။ထိုသို့သောသုံးသပ်ခြင်းမှရှောင်ခွါ၍ အမှုမဲ့နေရာသည်ကိုပြသောစကားလော။ ကြောင့်။ ။ဌပေတဗ္ဗန္တိစနကောဒသမံ ဥ္ခါဒသမေန သမ္မသိတဗ္ဗန္တိ ပဋိပါဒိုတော သမ္မသနသပရိစ္ဆေဒဒဿနပရံ။နတတောသမ္မသနတော ဩရမနဒဿနပရံ။တသ္မာ ပုနပိရူပံပရိဂ္ဂဟေတွာယာဝဒသမစိတ္တ သမ္မသနဘာဝနာမနုယုဉ္ဇတေဝ။ဋီကာမိန့်သော်။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ဌပေတဗ္ဗန္တိပဒံ၊သည်။ ဧကာဒသမံ၊ဧကဒသမစိတ်ကို။ဥ္ခါဒသမေန၊ဥ္ခါဒသမစိတ်ဖြင့်။နသမ္မသိတဗ္ဗံ၊မသုံးသပ်အပ်၏။ဣတိ၊သို့။ပဋိပါဒိုတော၊အားဖြင့်။သမ္မသနဿ၊၏။ပရိစ္ဆေဒဒဿနပရံ၊အပိုင်းအခြားကိုပြခြင်းလျှင်ပြဓ္ဓာန်းခြင်းရှိသောပုဒ်တည်း။ တတောသမ္မသနတော၊မှ။ ဩရမနဒဿနပရံ၊ကြဉ်ရှောင်စွန့်လွှတ်အမှုလွှတ်မှိုင်တွေ၍နေခြင်းကိုပြခြင်းလျှင် ပြဓ္ဓာန်းခြင်းရှိသောပုဒ်သည်။ နဟောတိ၊မဟုတ်။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ပုနပိ၊ဘန်လည်း။ ရူပံ၊ ကို။ပရိဂ္ဂ

ပေါတ္ထာ၊ အသစ်သိမ်းဆည်းပြန်၍။ ယာဝဒသမစိတ္တသမ္ဘဝန္တာ၊ ဒသမ
စိတ်ကိုသုံးသပ်သည့်တိုင်အောင်။ ဘာဝနံ၊ကို။ အနုယုဉ္ဇတော၀၊ အား
ထုတ်သည့်သာတည်း။နှ၊ငါးလွှတ်မြှင်းသို့ထိုင်းမှိုင်းတွေဝေအမှုမဲ့မနေ
ရာ။ ၎င်းအနက်)။ ။ဧဝံ၊ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ သမ္မသန္တော၊သုံးသပ်
သောယောဂီသည်။ ပဋိပါဋိတော၊ဖြင့်။ သမ္မသတိနာမ၊မည်၏။ဒိဋ္ဌိသ
မုဂ္ဃါဋနတော မာနသမုဂ္ဃါဋနတော။ နိကန္တိပရိယာဒါနတော တိ၊
ဟုကုန်သော။ ဣမေသုတီသု၊ ဤသုံးပါးသောမာတိကာပုဒ်တို့၌။ ဝိသုံ၊
အသီး။သမ္မသနနယောနာမ၊သမ္မသနနည်းမည်သည်။နတ္ထိ။မရှိ။ ။(အ
နိစ္စစသော နှလုံးသွင်းခြင်းမှ လွတ်သော တပါးသော ဒိဋ္ဌိဉဂ္ဃါဋန စ
သောဝိပဿနာ မနသိကာရ မရှိဟုလို။ ။ဝိပဿနာဖြင့် ဒိဋ္ဌိအာဒိ
ဝိက္ခမ္ဘနတို့ကို။ ဤ၌ ဒိဋ္ဌိဉဂ္ဃါဋန စသည်ဟူ၍ လိုအပ်ကုန်၏။ ထိုဒိဋ္ဌိ
ဉဂ္ဃါဋန စသည်တို့သည်လည်း။ ဝိပဿနာ၏ သာလျှင် ပဝတ္တိဝိသေ
သဖြင့်ပြီးပြည့်စုံကုန်၏ဟု ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ယံပနေတံစသည်ကို မိန့်
သော်)။ ။ပန၊ ထိုသို့ မရှိသော်လည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော
ရူပသတ္တကဌ်၌။ ယံဧတံရူပံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောအကြင်ရုပ်ကိုငင်း။ ဣမ၊
ဤအရူပ သတ္တကဌ်၌။ ယံဧတံအရူပဥ္စ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အကြင်နာမ်
ကိုငင်း။ ပရိဂ္ဂဟိတံ၊ သိမ်းဆည်း အပ်ပြီ။ တံရူပါရူပံ၊ ထိုရုပ်နာမ်ကို။
ပဿန္တော၊ရှုသောယောဂီသည်။ ရူပါရူပတော၊ ရုပ်နာမ်ထက်။ဥဒ္ဓံ၊
အလွန်။ အညံ၊တပါးသော။ သတ္တံနာမ၊သတ္တဝါမည်သည်ကို။ နပဿ
တိ၊မမြင်။သတ္တဿ၊ သတ္တဝါကို။ အဒဿနတော၊ မမြင်သောအခါမှ။
ပဋ္ဌာယ၊စ၍။ သတ္တသညာသင်္ဂြော့အတ္တိတိ ဥပ္ပန္နကသညာ၊ သတ္တဝါ
သည် ပရမတ္ထအားဖြင့်ရှိသည်ဟု ဖြစ်သောသညာသည်။ ဥဂ္ဃါဋိတာ၊
ကွာသည်။ ဝါ၊ ခွါအပ်သည်။ဟောတိ၊၏။ သတ္တသညံ၊ကို။ ဥဂ္ဃါဋိတ
စိတ္တေန၊ ခွါခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော စိတ်ဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ပ
ရိဂ္ဂဏှတော၊သိမ်းဆည်းသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒိဋ္ဌိ၊သည်။နုပ္ပဇ္ဇတိ၊မဖြစ်။
ဒိဋ္ဌိယာ၊ဒိဋ္ဌိသည်။ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာယ၊မဖြစ်သည်ရှိသော်။ဒိဋ္ဌိ၊ဒိဋ္ဌိသည်။
ဥဂ္ဃါဋိတာ နာမ၊ ကွာသည်မည်သည်။ ဝါ၊ ခွါအပ်သည်မည်သည်။
ဟောတိ၊၏။ ။(သညာဝိပ္ပလ္လာသအကြောင်းရှိသော်။ဖြစ်ကောင်းသော
စိတ္တဒိဋ္ဌိဝိပ္ပလ္လာသတို့သည်။ ထိုသညာဝိပ္ပလ္လာသဟူသောအကြောင်းမ
ရှိသော်မဖြစ်ကုန်။ထိုကြောင့်။ဒိဋ္ဌိနုပ္ပဇ္ဇတိဟူသတည်း။ ။မာနမည်

သည်ဤ၌ဒိဋ္ဌိလျှင် ဥပနိဿယရှိသော အပါယဂမနိယ ဖြစ်သောမာနတည်း။ ထိုအပါယဂမနိယမာနသည်လည်း။ ဒိဋ္ဌိကိုခွါအပ်သည်ရှိသော် ခွါအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိကိုကောင်းစွာဖြတ်အပ်သည်ရှိသော်။ အကြွင်းမဲ့ပြတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဤသို့သောအနက်ကိုပြခြင်းငှါဒိဋ္ဌိဥဿါဒိုတစိတ္တေနစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဒိဋ္ဌိဥဿါဒိုတစိတ္တေန၊ဒိဋ္ဌိကိုခွါခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောစိတ်ဖြင့်။သဒ္ဓါရေ၊ တို့ကို။ပရိဂ္ဂဏှတော၊ အား။မာနော၊သည်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ မာနော၊သည်။ အနုပ္ပဇ္ဇန္တော၊ မဖြစ်သည်ရှိသော်။ မာနော၊သည်။ သမုဿါဒိုတောနာမ၊ ခွါအပ်သည်မည်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(မာနကိုခွါအပ်သည်ရှိသော်။ဝါ၊ ခွါအပ်သောမာနသည်။ တဏှာ၏ဖြစ်ခြင်းကိုမြစ်တတ်၏။ မာနဖြင့် အလွန်လိုအပ်သောအာရုံ၌သာလျှင်တဏှာ၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့်။မာနသမုဿါဒိုတ။ ပ။ တဏှာနုပ္ပဇ္ဇတိ၊မိန့်သော်)။ ။မာနသမုဿါဒိုတစိတ္တေန၊မာနကိုခွါသည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောစိတ်ဖြင့်။သဒ္ဓါရေ၊ တို့ကို။ပရိဂ္ဂဏှတော၊အား။တဏှာ၊သည်။နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်။ ။ဤ၌သိမ်မွေ့သောနိကန္တိကိုတဏှာဟူ၍လိုအပ်၏။ထိုကြောင့်။ တဏှာယစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။တဏှာယ၊သိမ်မွေ့သောတဏှာသည်။အနုပ္ပဇ္ဇန္တိယာ၊သော်။ နိကန္တိ၊သိမ်မွေ့သောတဏှာဟူသော နိကန္တိသည်။ ပရိယာဒိဏ္ဏာနာမ၊ကုန်သည်မည်သည်။ဝါ၊ခန်းခြောက်သည်မည်သည်။ဟောတိ၊၏။ဆုတိဋ္ဌာဒ်၊ဤစကားကို။တာဝ၊စွာ။ဝိသုဒ္ဓိကထာယံ၊၌။ဝုတ္တံ၊၏။ပန၊အထူးကိုဆိုအံ့။အရိယဝံသကထာယံ၊၌။ ဒိဋ္ဌိဥဿါဒုနတောမာနဥဿါဒုနတောနိကန္တိပရိယာဒါနတောတိ၊ဟူသော။မာတိကာ၊ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။အယံနယော၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော သမ္မသနအစိ အရင်နည်းကို။ ဒဿိတော၊ပြအပ်၏။ဟိ၊ချဲ့အံ့။အဟံ၊သည်။ဝိပဿိဿာမိ၊ဝိပဿနာရှုအံ့။မမ၊ငါ၏။ဝိပဿနာ၊ဝိပဿနာတည်း။ဣတိ၊သို့။ဂဏှတော၊ယူသောယောဂီအား။ဒိဋ္ဌိသမုဿါဒုနံနာမ၊ဒိဋ္ဌိ၏ပျော်ခြင်းကွာခြင်းမည်သည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။ ။(အဟံဝိပဿိဿာမိဟူသော်ဒိဋ္ဌိဂါဟာဖြစ်တန်စေ။ မမဝိပဿနာဟူသော်တဏှာဂါဟာ ဖြစ်ကောင်းသည် မဟုတ်လော။ အဘယ့်ကြောင့်ဒိဋ္ဌိသမုဿါဒုနံနာမနဟောတိဟူသနည်းဟု။ကား။ မမဝိပဿနာတိဂ္ဂဟဿပိ အတ္တနိယ သညိတာယ ဝိပဿနာယ သာမိဘူတောအတ္တာပရာမသိယတိတိ ဒိဋ္ဌိဂါဟတာတိ တထာဂဏှတောဒိဋ္ဌိ

သမုဂ္ဃာဋနံ နဟောတိ တိ ဝုတ္တံ၊ မိန့်သော်။ ဋီကာ။ ။မမ ဝိပဿနာ ဟု သော ဤ ဂါထာ၏လည်း၊ အတ္တနိယ ဟု မှတ်အပ်သော ဝိပဿနာ၏ သာမိ ဖြစ်သော အတ္တကို သုံးသပ်သောကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိဂါဟ၏ အဖြစ်သည် ဖြစ်ရကား။ မမ ဝိပဿနာ ဟု။ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ စွဲလမ်းသော ယောဂီအား။ ဒိဋ္ဌိသမုဂ္ဃာဋနသည် မဖြစ် ဟူသတည်း။ ။ယင်းသို့သော် ဤ ယောဂီသည် ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိကို ရသဖြင့် စင်သော အယူ ရှိပြီးသည် မဟုတ်လော ဟူ။ ကား။ ကာမဉ္စာယံ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ သမဓိဂမေန ဝိသုဒ္ဓိဒိဋ္ဌိကော။ မဂ္ဂေန ပန အသမုဂ္ဃာဋိတတ္တာ အနေဒိဋ္ဌာရိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဝသေနေဝ ဝုတ္တံ မိန့်သော်။ ဋီကာ)။ ။ပန၊ အလျော်ကို ဆိုအံ့။ သင်္ခါရာဝ၊ သင်္ခါရတို့သည် သာလျှင်။ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိပဿန္တော၊ ရှုကုန်၏။ သမ္မသန္တော၊ သုံးသပ်ကုန်၏။ ဝဝတ္ထပေန္တော၊ မှတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ နှလုံး၌ ထားကုန်၏။ ပရိဂ္ဂဏှန္တော၊ သိမ်းဆည်းကုန်၏။ ပရိစ္ဆိန္ဒန္တော၊ ပိုင်းခြားကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှတော၊ ယူသော ယောဂီအား။ ဒိဋ္ဌုဂ္ဃာဋနံ နာမ၊ ဒိဋ္ဌိကို ခွါခြင်း မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ ဝိပဿာမိ၊ ရှုအံ့။ မနသာပံ၊ နှလုံးကို ပွါးစေသည် ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ပွါးစေသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ။(ဤ နှစ်ပုဒ်ကား ကြိယာဝိသေသနတည်း)။ ။ဝိပဿိဿာမိ၊ ရှုအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှတော၊ ယူသော ယောဂီအား။ မာနသမုဂ္ဃါဋနာမ၊ မာနကို ခွါအပ်သည် မည်သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ ။(သုဋ္ဌု မနသာပံ နှစ်ပုဒ်ဖြင့်လည်း ဝိပဿနာလျှင် အာရုံရှိသော အဓိမာနကို ဆိုအပ်၏။ ထိုကြောင့်။ မာနသမုဂ္ဃါဋနာမ နဟောတိ ကို မိန့်သော်)။ ။ပန၊ အလျော်ကို ဆိုအံ့။ သင်္ခါရာဝ၊ တို့သည် သာလျှင်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ ဝိပဿန္တော၊ ကုန်၏။ သမ္မသန္တော၊ ကုန်၏။ ဝဝတ္ထပေန္တော၊ ကုန်၏။ ပရိဂ္ဂဏှန္တော၊ ကုန်၏။ ပရိစ္ဆိန္ဒန္တော၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှတော၊ အား။ မာနသမုဂ္ဃါနာမ၊ မာနကို ခွါအပ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။(ဝိပဿိတုံ သက္ကောမိ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ ထိုသို့ ဝိပဿနာ ရှုခြင်း၌ မိမိ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို ညွှန်းခြင်းဖြင့် ဂုဏ်အထူးနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိပဿနာ၏ အသာဒေတဗ္ဗ အဖြစ်ကို ပြအပ်၏)။ ။အဟံ၊ သည်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ထည့်။ ဝိပဿိတုံ၊ ဝိပဿနာ ရှုစေခြင်းငှါ။ သက္ကောမိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဝါ၊ နိုင်နင်း၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿန္တောဝ၊ ဝိပဿနာ ရှု၍ သာလျှင်။ ကာလံ၊ ကာလကို။ ဝီတိနာမေဿာမိ၊ လွန်စေအံ့။ ထည့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ အသာ

ဒေန္တဿ၊ သာယာသောယောဂီအား။ နိကန္တိပရိယာဒါနံနာမ၊ နိကန္တိ၏ရိသို့ခန်းလျက် ကုန်ပျက်သော မည်သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ ပန၊ အာလျောက်ကိုဆိုအံ့။ သင်္ခါရာဝ၊ သာလျှင်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ ဝိပဿန္တဿ၊ ကုန်၏။ သမ္မသန္တဿ၊ ကုန်၏။ ဝဝတ္ထပေန္တဿ၊ ကုန်၏။ ပရိဂ္ဂဏှန္တဿ၊ ကုန်၏။ ပရိစ္ဆိန္ဒန္တဿ၊ ကုန်၏။ ဇာတိ၊ သို့။ ဂဏှတော၊ အား။ နိကန္တိပရိယာဒါနံနာမ၊ နိကန္တိ၏ ရိသို့ခန်းလျက် ကုန်ပျက်သောမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။(အကြောင်းကြောင့်ကား; ဤဒွိဒိဋ္ဌိသမုဂ္ဃါဋနမည်သည်ဝိသေသအားဖြင့် အနတ္တာနုပဿနာဖြင့်ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်။ ထိုအနတ္တာနုပဿနာကိုပြလိုသည်ဖြစ်၍။ သစေသင်္ခါရာစသည်ဖြင့် အနတ္တာနုပဿနာအစီအရင်ကိုဆိုပြီး၍။ အကြင်ကြောင့်ကား။ အနတ္တအားဖြင့်ရှုသောယောဂီသည် သင်္ခါရတို့ကို။ အနိစ္စအားဖြင့်၎င်း ဒုက္ခအားဖြင့်၎င်းရှုအပ်ကုန်သည်သာတည်း။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ထိုနှစ်ပါးသော အနိစ္စာနုပဿနာဒုက္ခာနုပဿနာဖြင့်။ အနတ္တာနုပဿနာ၏ ပွါးခြင်းကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့် ဟုတွာ အဘာဝဒ္ဒေနစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ သစေ အတ္တာ ဘဝေယျုံ၊ အကယ်၍အတ္တဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍။ ဂဟေတုံ၊ ပညာဖြင့်ယူခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋေယျုံ၊ သင့်ကုန်ရာ၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ အနတ္တာစ၊ အနတ္တဖြစ်၍လျှင်။ အနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ (အတ္တာတိဂဟိတာရှိမှု)။ အနတ္တာစ၊ အနတ္တဖြစ်ကုန်လျက်လျှင်။ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍။ တိတ္ထိယေဟိ၊ တိတ္ထိတို့သည်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အနတ္တဖြစ်ကုန်လျက် အတ္တဟူ၍တိတ္ထိတို့ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေသင်္ခါရာ၊ ထိုသင်္ခါရတို့သည်။ အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန၊ မိမိအလိုသို့လိုက်တတ်သော အတ္တမရှိသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော သကာတ်အနက်ကြောင့်။ ဝါ၊ အာဏာကိုမိမိ၌ဖြစ်စေနိုင်သော အစိုးပိုင် သာမိအတ္တမရှိသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော သကာတ်အနက်ကြောင့်။ ။(နတ္ထိဧတေသံဝသဝတ္တနောတိ။ အဝသဝတ္တနာဟုပြု။ ။ ဧတေသံသင်္ခါရာနံ၊ တို့အား။ ဝသဝတ္တနော၊ မိမိအလိုသို့ လိုက်တတ်သောအတ္တသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါ၊ ဧတေသံ၊ တို့အား။ ဝသဝတ္တနော၊ ကိုယ်တို့အာဏာကိုမိမိ၌ဖြစ်စေနိုင်အစိုးပိုင်သာမိဖြစ်သောအတ္တသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပေး။ ။ဝသသဒ္ဒါအလိုဟူသောအနက်၊ အာဏာဟူသောအနက်ကို ဟောသည်။ ။ပဘုတ္တသာမတ္တာယတ္တာ။ ဘိလာသေသု ဝသောဘ

ဝေ။ အဘိဓာန်။ ။ပဘုနေ‌ာဘာဝေါပဘုတ္တံ။ အစိုးရသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော အာဏာကိုရသည်။ ။ဤသို့ ယောဇနာသည်ကား နတ္ထိဧတဿဝသဝတ္တိနောဟူသောမူလဋီကာ။ ။ဧတဿာတိ စက္ခာဒိကဿ။ တဗ္ဗဝသဿမ္ဗန္ဓဝစနံ။နတ္ထိသမ္ဗဒါနဝစနဥ္စ။ ဝသဝတ္တိနောတိ ဝသဿအတ္တနိဝတ္တိနောဟူသောမရကိုရှု၍ယောဇနာခြင်းတည်း)။ ။ ဤအလိုသော်။ အနတ္တာ၊မိမိအလိုသို့လိုက်တတ်သောအတ္တမရှိကုန်။ ဝါ၊ ကိုယ်ဘို့အာဏာကို မိမိ၌ ဖြစ်စေနိုင် အစိုးပိုင် သာမိအတ္တ မရှိကုန်။ ပေး။ ။(နတ္ထိဧတဿ ဝသဝတ္တိနောတိဏ္ဍမိနာ နတ္ထိဧတဿ အတ္တိတိ အနတ္တာတိဏ္ဍမမတ္ထံဒဿေတိ။အနုကိုရှု)။ ။တနည်း။အဝသဝတ္တိနဋ္ဌေ န၊မိမိအလို မိမိအာဏာကို သူတပါး၌ဖြစ်စေနိုင် အစိုးပိုင် အာဏာရသာမိဖြစ်သောအတ္တမဟုတ်သည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော သကတ်အနက်ကြောင့်။ အနတ္တာ၊မိမိအလိုမိမိအာဏာကိုသူတပါး၌ဖြစ်စေနိုင်အစိုးပိုင်အာဏာရသာမိဖြစ်သောအတ္တမဟုတ်ကုန်။ ။(ဤသို့ယောဇနာသည်ကားနာပိဏ္ဍဝသဝတ္တနဋ္ဌအဝသဝတ္တနံဟူသောမူလဋီကာ။နာပိဏ္ဍဝသ ဝတ္တနဋ္ဌဏ္ဍမိနာ ပနနအတ္တာတိ အနတ္တာဟူသောအနုကို ရှု၍တည်း)။ ။ဟုတွာ၊ ရှေးအဘို့၌ထင်ရှားမရှိယခုမှဖြစ်၍။အဘာဝဋ္ဌေန၊ အရှည်မတည် ချက်တပြုတ်ပျက်တတ်သည်ဖြစ်၍၊ မရှိသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသောသကတ်အနက်ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊အနိစ္စမည်၏။ ။(ထိုနှစ်ပုဒ်တို့တွင် ဟုတွာဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဥပါဒ်မှရှေ့အဘို့၌ထင်ရှားမရှိဆိတ်သည်၏အဖြစ် ရှေးရှိ၍။ အလယ်၌ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြသည်။ ထိုဟုတွာကိုဆိုပြီး၍။အဘာဝကိုဆိုသဖြင့် အလယ်၌ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ရှေးရှိ၍။ ဘင်မှအထက်ဖြစ်သောနောက်အဘို့၌ထင်ရှားမရှိပျောက်ပျက်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြသည်။ ဟုတွာ အဘာဝဟူသောနှစ်ပုဒ်ဖြင့်လည်း။ အခါခပ်သိမ်းမရှိခြင်းသည် အနိစ္စလက္ခဏာဟုပြသတည်း)။ ။ဥဒယဗ္ဗယပဋိပီဠနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းသည်အဘန်တလဲလဲနှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲအပ်သည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော သကတ်အနက်ကြောင့်။ ဝါ၊ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းတို့ဖြင့် တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလကိုနှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသောသကတ် အနက်ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ကုန်၏။ဏ္ဍတိ၊သို့။ပဿတော၊ရှုသောယောဂီအား။ဒိဋ္ဌိဥဂ္ဃါဋနံနာမ၊ဒိဋ္ဌိကိုခွါခြင်းမည်သည်၊ဒိဋ္ဌိ၏ကွာခြင်းမည်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။

အကြြင်ကြြောင့်မာနသမုဿါဋနမည်သည်အနိစ္စာနုပဿနာဖြင့်ဖြစ်၏။
ခဏခဏ၌ပျက်ကုန်ပျက်ကုန်သော သင်္ခါရတို့ကိုရှုသောယောဂီအား
မာန၏ဖြစ်ခွင့်အဘယ်မှာရှိတော့အံ့နည်း။ထိုစကားသင့်၏။အနိစ္စသညာ
ဘာဝေတဗ္ဗာအသ္မိမာန သမုဿာဋာယာတိဟု ဟောတော်မူသကား။
ထိုကြောင့်ထိုအနုပဿနာကိုပြခြင်းငှါ။သစေသင်္ခါရာနိစ္စာဘဝေယျုံ
စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။သင်္ခါရာ၊တို့သည်။သစေနိစ္စာဘဝေယျုံ။အ
ကယ်၍နိစ္စဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ နိစ္စာတိ၊နိစ္စဟူ၍။ ဂဟေတုံ၊ငှါ။ ဝဋ္ဋေယျုံ၊
သင့်ကုန်ရာ၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ အနိစ္စာဝ၊ အနိစ္စဖြစ်ကုန်လျက်
လျှင်။နိစ္စာတိ၊ဟူ၍။တိဋ္ဌိယေဟိ၊တို့သည်။ ဂဟိတာ၊ကုန်၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။တေ၊ထိုသင်္ခါရတို့သည်။ဟုတ္တွာ၊ရှေးအဘို့၌ထင်ရှားမရှိ ယခု
မှဖြစ်၍။အဘာဝဋ္ဌေန၊ကြောင့်။အနိစ္စာ၊မည်၏။ဥဒယဗ္ဗယပဋိပိဠနဋ္ဌေ
န၊ကြောင့်။ဒုက္ခာ၊မည်၏။ အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန၊ကြောင့်။အနတ္တာ၊မည်၏။
ဣတိ၊သို့။ပဿတော၊ရှုသောယောဂီအား။ မာနသမုဿါဋနာမ၊မာ
နကိုနှုတ်ခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(အကြြင်ကြြောင့်ကား။ နိကန္တိ
ပရိယာဒါနမည်သည် ဒုက္ခာနုပဿနာဖြင့်ဖြစ်၏။ထိုစကားသင့်၏။ သ
ဘာဝအားဖြင့်ရင်း။ ဒုက္ခဝတ္ထုအားဖြင့်ရင်း။ ဒုက္ခဖြစ်ကုန်သောသင်္ခါရ
တို့ကိုရှုသောသူအား။ထိုသင်္ခါရတို့၌စဉ်းငယ်မျှလည်းအဘိရတိသည်
မဖြစ်ရာသည်သာတည်း။ ထိုစကားသင့်၏။ သာယာအပ်၏ဟု ရှုသော
သူအားသာလျှင်ထိုသင်္ခါရတို့၌တဏှာသည်ဖြစ်ရာ၏။ ဒုက္ခဟုရှုသော
သူအားကား တဏှာမဖြစ်ရာ။ ထိုကြောင့် ထိုအနုပဿနာကို ပြခြင်း
ငှါ သစေသင်္ခါရာ သုခါဘဝေယျုံ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။သင်္ခါ
ရာ၊တို့သည်။ သစေသုခါဘဝေယျုံ၊ ငြားအံ့။ သုခါတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေ
တုံ၊ငှါ။ ဝဋ္ဋေယျုံ၊ကုန်ရာ၏။ ပန၊အံ့။ ဒုက္ခာဝ၊လျက်လျှင်။ သုခါတိ၊ဟူ
၍။ တိဋ္ဌိယေဟိ၊တို့သည်။ဂဟိတာ၊ကုန်၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။ တေ၊ထို
သင်္ခါရ တို့သည်။ ဥပ္ပါဒဝယ ပဋိပိဠနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ မည်
၏။ဟုတွာ၊၍။အဘာဝဋ္ဌေန၊ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊မည်၏။ အဝသဝတ္တနဋ္ဌေ
န၊ကြောင့်။အနတ္တာ၊မည်၏။ဣတိ၊သို့။ပဿတော၊အား။ နိကန္တိပရိယာ
ဒါနံနာမ၊နိကန္တိ၏ ရိသ္ခိခန်းလျက်ကုန်ပျက်ခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊
၏။ ဧဝံ၊သို့။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ ပဿန္တဿ၊
အား။ ဒိဋ္ဌိသမုဿာဋနံနာမ၊မည်သည်။ ဟောတိ၊၏။ အနိစ္စတော၊ဖြင့်။

ပဿန္တဿ၊အား။ မာနသမုဂ္ဃာဋနံ နာမ၊မည်သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ဒုက္ခ
တော၊အားဖြင့်။ ပဿန္တဿ၊အား။ နိကန္တိပရိယာဒါနံ နာမ၊မည်သည်။
ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ။(အယံပနေတ္ထသင်္ခေပတ္ထော။ ဝုတ္တနယေန ပဋိပါဋိတော
သမ္မသနပသုတဿ ယောဂိနော ယဒါ အနတ္တာနုပဿနာ တိက္ခာ သူရာ
ဝိသဒါ ပဝတ္တတိ။ ဉာတရာ ဒွေပိ တဒနုဂတိကာ။ တဒါနေန ဒိဋ္ဌိဥဂ္ဃာဋနံ
ကတံ ဟောတိ။ အတ္တဒိဋ္ဌိမူလကာ ဟိ သဗ္ဗာ ဒိဋ္ဌိယော။ အနတ္တာနုပဿ
နာ စ အတ္တဒိဋ္ဌိယာ ဥဇုပဋိပက္ခာ။ ယဒါ ပန အနိစ္စာနုပဿနာ တိက္ခာ သူ
ရာ ဝိသဒါ ပဝတ္တတိ။ ဉာတရာ ဒွေပိ တဒနုဂတိကာ။ တဒါနေန မာနသ
မုဂ္ဃာဋနံ ကတံ ဟောတိ။ သတိ ဟိ နိစ္စဂါဟေ မာနဇပ္ပနာ ဣဒံ နိစ္စံ ဣဒံ ဓု
ဝန္တိ အာဒိနာ ဗကဗြဟ္မုနော ဝိယ။ အနိစ္စာနုပဿနာ စ နိစ္စဂါဟဿ ဥဇု
ပဋိပက္ခာ။ ယဒါ ပန ဒုက္ခာနုပဿနာ တိက္ခာ သူရာ ဝိသဒါ ပဝတ္တတိ။ ဉာ
တရာ ဒွေ တဒနုဂတိကာ။ တဒါ နိကန္တိပရိယာဒါနံ ကတံ ဟောတိ။ သ
တိ ဟိ သုခသညာ တဏှာဂါဟော။ ဒုက္ခာနုပဿနာ စ နိကန္တိပဋိပက္ခာ
ဧဝံ တိဿန္နံ အနုပဿနာနံ ကိစ္စဝိသေသဝသေန ဒိဋ္ဌိဥဂ္ဃာဋနာ ဒိနိ
ဟောန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ ဣတိ အယံ ဝိပဿနာ အတ္တနော ဌာနေ ယေဝ တိဋ္ဌ
တီတိ။ ဋီကာ။ ။အယံပန၊ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ဤသစေသဝ်ါ
ရာအတ္ထာ ဘာဝေယျ အစရှိသောပါဌ်၌။ သင်္ခေပတ္ထော၊အကျဉ်းဖြစ်သော
အနက်တည်း။ ဝုတ္တနယေန၊နည်းဖြင့်။ ပဋိပါဋိတော၊ အစဉ်အားဖြင့်။
သမ္မသနပသုတဿ၊အားထုတ်လေ့လာအကြိမ်များစွာပြုသော။ ယော
ဂိနော၊အား။ ယဒါ၊အကြင်အခါ၌။ အနတ္တာနုပဿနာ၊သည်။ တိက္ခာ၊
ထက်သည်။ သူရာ၊ရဲသည်။ ဝိသဒါ၊သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်။ ဟုတွာ၊၍။
ပဝတ္တတိ၊၏။ ဉာတရာ၊ အနတ္တာနုပဿနာမှတပါးကုန်သော။ ဒွေပိ၊နှစ်
ပါးကုန်သော။ အနိစ္စာနုပဿနာ ဒုက္ခာနုပဿနာတို့သည်လည်း။ တဒနု
ဂတိကာ၊ ထိုအနတ္တာနုပဿနာသို့အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်
၏။ တဒါ၊ထိုအခါ၌။ အနေန၊ဤယောဂီသည်။ ဒိဋ္ဌိဥဂ္ဃာဋနံ၊ဒိဋ္ဌိ၏ကွာ
ခြင်းသည်။ ဝါ၊ဒိဋ္ဌိကိုခွါခြင်းသည်။ ကတံ၊ပြုအပ်ပြီးမည်သည်။ ဟော
တိ၊၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ သဗ္ဗာ ဒိဋ္ဌိယော၊အလုံးစုံသောဒိဋ္ဌိတို့သည်။ အတ္တဒိဋ္ဌိ
မူလိကာ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိလျှင်အမြစ်မူလရှိကုန်၏။ စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ အနတ္တာနု
ပဿနာ၊သည်။ အတ္တဒိဋ္ဌိယာ၊အတ္တဒိဋ္ဌိ၏။ ဥဇုပဋိပက္ခာ၊ဖြောင့်ဖြောင့်
ဆန့်ကျင်ဘက်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ပန၊ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊၌။ အနိစ္စာနု

ပဿနာ၊သည်။ တိက္ခာ၊သည်။ သုရာ၊သည်။ ဝိသဒါ၊သည်။ ဟုတ္တွာ၊၍။
ပဝတ္တတိ၊၏။ဣတရာ၊အနိစ္စာနုပဿနာမှတပါးကုန်သော။ ဒွေပိ၊နှစ်ပါး
ကုန်သော ဒုက္ခာနုပဿနာအနတ္တာနုပဿနာတို့သည်လည်း။ တဒနုဂ
တိကာ၊ထိုအနိစ္စာနုပဿနာသို့အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။
တဒါ၊၌။အနေန၊သည်။ မာနသမုဂ္ဃာတနံ၊မာန၏ကွာခြင်းသည်။ဝါ၊မာ
နကိုခွါခြင်းသည်။ကတံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ဟိသစ္စံ၊၏။နိစ္စဂါဟော၊နိစ္စ
ဟူ၍စွဲလမ်းခြင်းသည်။ သတိ၊သော်။ ဣဒံ ဤဝတ္ထု၊သည်။ နိစ္စံ မြဲ၏။ဣဒံ၊
ဤဝတ္ထု၊သည်။ ရဝံ၊ ခိုင်ခံ့မြဲမြံ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဗဟုဖြုဟ္ဘုနော၊
ဗဟုဖြုဟ္ဘခြင်းအား။ မာနဇပ္ပနာ၊ မာနအားဖြင့် ကြုံးဝါး ပြောဆိုခြင်း
သည်။ ဟောတိဝိယ၊ ၏သို့။ မာနဇပ္ပနာ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ စ ဆက်၍
ဆိုအံ့။အနိစ္စာနုပဿနာ သည်။နိစ္စဂါဟဿ နိစ္စဟူ၍စွဲလမ်းခြင်း၏။ဥဇု
ပဋိပက္ခာ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ပန၊ပါး။ယဒါ၊၌။ ဒုက္ခာနုပဿနာ သည်။
တိက္ခာ၊သည်။ သုရာ၊သည်။ ဝိသဒါ၊သည်။ပဝတ္တတိ၊၏။ဣတရာ ဒုက္ခာ
နုပဿနာမှတပါးကုန်သော။ ဒွေပိ၊နှစ်ပါးကုန်သော အနိစ္စာနုပဿနာ
အနတ္တာနုပဿနာတို့သည်လည်း။တဒနုဂတိကာ။ထိုဒုက္ခာနုပဿနာသို့
အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။တဒါ၊၌။ နိကန္တိပရိယာဒါနံ၊ နိ
ကန္တိ၏ရိသို့ခန်းလျက်ကုန်ပျက်ခြင်းသည်။ ကတံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။
ဟိသစ္စံ၊၏။သုခသညာယ၊သုခသညာသည်။သတိ၊ရှိသော်။ တဏှာဂါ
ဟော၊တဏှာအားဖြင့်စွဲလမ်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။
ဒုက္ခာနုပဿနာ၊သည်။နိကန္တိယာ၊နိကန္တိ၏။ဥဇုပဋိပက္ခာ။သည်။ဟော
တိ၊၏။ဧဝံ၊သို့။တိဿန္နံ၊ကုန်သော။အနုပဿနာနံ၊တို့၏။ကိစ္စဝိသေသဝ
သေန၊ကိစ္စထူးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဥဂ္ဃာဋနာဒိနိ၊ ဒိဋ္ဌိဥဂ္ဃာဋနစ
သည်တို့သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။တေန၊ကြောင့်။ဣတိအယံ။ ပ။ တိဋ္ဌတိ
တိ၊ဟူ၍။အာစရိယေန၊သည်။ဝုတ္တံ၊၏။ငင်းအနက်)။ ။ဣတိ၊သို့။အယံဝိ
ပဿနာ၊ဤဝိပဿနာသည်။ အတ္တနော၊မိမိ၏။ဌာနေယေဝ၊အရာ၌သာ
လျှင်။တိဋ္ဌတိ၊တည်၏။ဣတိအယံနယော၊ကို။ဒဿိတော၊အပ်၏။ ။(အ
နုပဿနာတို့၏ယထာရဟာမိမိကိစ္စကိုပြုခြင်းသည်မိမိအရာ၌သာလျှင်
တည်သည်မည်၏။ ထိုကြောင့်အသီးသမ္ဘာသနနည်းမရှိဟူသောစကား
ကိုမဆိုကောင်းပေဘူးဟုလိုသော်)။ ။ဧဝံ၊သို့။ အရူပသတ္တကဝသေနာ
ပိ၊အရူပသတ္တက၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။တိလက္ခဏံ၊ကို။အာရောပေတွာ၊၍။

သ၀ိါရေ၊တို့ကို။သမ္မသတိ၊၏။ပန၊အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဝ္တြောဝတာ၊ဤနေ့ရှ သောအစီအရင်ဖြင့်။ အဿ၊ထိုယောဂီသည်။ဝါ၊အား။ ရူပကမ္မဋ္ဌာနံ ပိ၊သည်၎င်း။ အရူပကမ္မဋ္ဌာနံပိ၊ သည်၎င်း။ ပဂုဏံ၊အဝါးဝစွာလေ့လာ အပ်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။

၂၃၃။ ဝေံ၊သို့။ ပဂုဏာရူပါရူပကမ္မဋ္ဌာနေ၊ လက်လည်စွာလှအ ဝါးဝအောင် လေ့လအပ်ပြီးသောရူပကမ္မဋ္ဌာန်းအရူပကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော။ သော၊ထိုယောဂီသည်။ ဥပရိ၊အထက်၌။ဘင်္ဂါနုပဿနတော၊ဘင်္ဂါနု ပဿနာမှ။ပဋ္ဌာယ၊စ၍။ ပဟာနပရိညာဝသေန၊ပဟာနပရိညာ၏အ စွမ်းဖြင့်။ သဗ္ဗာကာရတော၊ဤဲ၌ကဲ့သို့တစိတ်တဒေသဖြင့်သာမဆိုမူ၍ သချပ်အားဖြင့်၎င်း၊ဘိစ္စအားဖြင့်၎င်း၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ဝတ္တဗ္ဗာ၊ဆိုအပ်လတ္တံ့ကုန်သော။ ယာအဋ္ဌာရသ မဟာဝိပဿနာ၊ အကြင်တဆဲ့ရှစ်ပါးသောမဟာဝိပဿနာတို့သည်။သန္တိ၊ရှိကုန်၏။ တာ သံ၊ထိုဆိုအပ်လတ္တံ့ကုန်သောတဆဲ့ရှစ်ပါးသောမဟာဝိပဿနာတို့၏။ ဧကဒေဝ ဤဘိရဏပရိညာဥ်၌လျှင်။တာဝ၊မဆွစွာ။ ။(ကြေစွအနုပဿ နာတို့ကို သာလျှင်။ ဤ၌ရသင့် ရကား။ ကေဒေသံ ပဋိပိဇ္ဈန္တော မိန့် သော်)။ ။ကေဒေသံ၊တစိတ်ကို။ပဋိပိဇ္ဈန္တော၊ထိုးထွင်း၍သိသည်ဖြစ် ၍။ တပ္ပဋိပက္ခေ၊ထိုဤ၌ဖြစ်သင့်ကုန်သော အနုပဿနာတို့၏ဆန့်ကျင် ဘက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ နိစ္စသညာ စသော ဓမ္မတို့ကို။ ပဇဟာတိ ဝိကျှဋ္ဌော်တိ၊ ခွါ၏။ အနိစ္စာနုပဿနာဒိကာ၊ အနိစ္စနုပဿနာအစရှိကုန် သော။ပညာ၊ပညာတို့သည်။ အဋ္ဌာရသမဟာဝိပဿနာနာမ၊တဆဲ့ရှစ် ပါးသောမဟာဝိပဿနာတို့မည်ကုန်၏။ ယာသု၊ အကြင်တဆဲ့ရှစ်ပါး သောမဟာဝိပဿနာတို့တွင်။အနိစ္စာနုပဿနံ၊ကို။ ဘာဝေန္တော၊ပွါး စေသောယောဂီသည်။နိစ္စသညံ၊ နိစ္စဟုမှတ်မှားသောသညာကို။ ပဇ ဟာတိ ခွါ၏။ ဒုက္ခာနုပဿနံ၊ကို။ ဘာဝေန္တော၊ ပွါးစေသောယောဂီ သည်။ သုခသညံ၊ သုခဟုမှတ်မှားသောသညာကို။ ပဇဟာတိ၊ ၏။ အ နတ္တာနုပဿနံ၊ကို။ ဘာဝေန္တော၊ သည်။ အတ္တသညံ၊ အတ္တဟုမှတ်မှား သောသညာကို။ ပဇဟာတိ၊၏။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနံ၊ အနိစ္စာနုပဿနာတို့ ကြောင့်ကောင်းစွာဖြစ်၍၊ငြီးငွေ့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊အဘန်တ လဲလဲရှုသောအနုပဿနာကို။ဘာဝေန္တော၊ပွါးစေသောယောဂီသည်။

နန္ဒိံ၊သပီတိကတဏှာကို။ပဇဟာတိ၊ပယ်၏။ ။(အနိစ္စအဖြစ်ဒုက္ခအဖြစ် အနတ္တအဖြစ်ကိုမြင်ပြီး၍။ ငြီးငွေ့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သင်္ခါရတရားတို့ကိုအဘန်တလဲလဲရှုသောယောဂီသည်။ မြတ်နိုးနှစ်သက်ဟပ်မက်ခြင်းမရှိသပီတိက တဏှာကိုစွန့်နိုင်၏ဟူလို)။ ။ဝိရာဂါနုပဿနံ။ အနိစ္စဒုက္ခအနတ္တဖြစ်၍ အနိဋ္ဌအသုဘအခြင်းအရာကိုမြင်သော ဉာဏ်ရှေ့သွား၍စက်ဆုပ်သောအခြင်းအရာအားဖြင့် အဘန်တလဲလဲရှုသော အနုပဿနာကို။ဘာဝေန္တော၊သည်။ရာဂံ၊ တပ်မက်သောရာဂကို။ပဇဟာတိ၊၏။ ။(အနိစ္စဒုက္ခအနတ္တလက္ခဏာကိုသိပြီး၍။အနိဋ္ဌအသုဘအခြင်းအရာထင်သော ဉာဏ်တရား ရှေ့သွား၍ လည်ဝယ်ဆွဲသော ခွေးပုပ်ကဲ့သို့ စက်ဆုပ်ဘွယ်ဟု အဘန် တလဲလဲ ရှုသော ယောဂီသည်။ တပ်မက်ခြင်းရာဂမဖြစ်စင်စစ်ပစ်ပယ်နိုင်သည်သာဟူလို)။ ။နိရောဓာနုပဿနံ၊ သင်္ခါရတို့၏ချုပ်ကြောင်း တဘန်မဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။အဘယ်နံခါချုပ်ပါအံ့နည်းချုပ်ပါအံ့နည်းဟု အဘန်တလဲလဲရှုသောအနုပဿနာကို။ ဘာဝေန္တော၊သည်။သမုဒယံ၊သင်္ခါရတို့၏တဘန်ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်းကို။ပဇဟာတိ၊စွန့်ပယ်နိုင်သည်မည်၏။ ။ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာသာခနေတော၊တဘန်အသစ်ဖြစ်ခြင်းသဘောမရှိသည်၏အဖြစ်ကိုပြီးစေနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ဟိတ်။ ။(အကြင်အခြင်းဖြင့်ရှုသည်ရှိသော်သင်္ခါရတို့သည် ချုပ်ကုန်သည် သာတည်း။ တဘန်ဘဝအသစ်အားဖြင့်မဖြစ်ကုန်။ထိုအခြင်းဖြင့်အဘန်ဘန်ရှုသော အနုပဿနာကိုပွါးစေသောယောဂီသည်သင်္ခါရတို့၏တဘန်အသစ်ဖြစ်ခြင်းသည်သမုဒယကိုစွန့်နိုင်ပယ်နိုင်၏ဟူလို)။ ။ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနံ၊သင်္ခါရတို့ကိုတဘန်မယူမစွဲလမ်းမူ၍။စွန့်လွှတ်ကြောင်းဖြစ်သောအနုပဿနာကို။ဘာဝေန္တော၊သည်။အာဒါနံ၊တဘန်ဘဝသစ်အါးဖြင့်သင်္ခါရတို့ကိုယူခြင်းကို။ဝါ၊နိစ္စအစရှိသည့်တို့၏အခြင်းအရာဖြင့်စွဲလမ်းခြင်းကို။ပဇဟာတိ၊၏။ခယာနုပဿနံ၊သင်္ခါရတို့၏ခဏဘင်ကိုအဘန်တလဲလဲရှုသောအနုပဿနာကို။ဘာဝေန္တော၊သည်။ဃနသညံ၊သန္တတိသမူဟကိစ္စအာရုံတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ မပျိုမကွဲတလုံးတခဲတည်းဟု မှတ်သောသညာကို။ပဇဟာတိ၊၏။ ။(အကြင်ပညာဖြင့်။သန္တတိဃန။သမူဟဃန။ ကိစ္စဃန။အာရမ္မဏဃနကိုဝေဘန်ခွဲခြမ်းခြင်းကိုပြု၍။ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေနဟုရှု၏။ ထိုပညာသည်။ ခယာနုပဿနာမည်သတည်း။ ဘင်

ကို အဘန်တလဲလဲ ရှုသည့်မှစ၍ ထိုခယာနုပဿနာ၏ ပါရိပူရိထက် ဝန်းကျင် ပြည့်စုံခြင်းဖြစ်ရကား။ ဃနသညာ၏ကွာခြင်းသည် ဖြစ်သတည်း။ ထိုဘင်္ဂါနုပဿနာမှ ရှေးအဘို့၌ကား မပြည့်စုံသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဃနသညာ၏ကွာခြင်းမဖြစ်သေးသတည်း။ ။ပစ္စက္ခအားဖြင့်ရင်း။ အနုမာနဆ၍သိသော အန္ဝယ အားဖြင့်ရင်း။ သင်္ခါရတို့၏ဘင်ကိုရှု၍။ ထိုဘင်ဟု ဆိုအပ်သောချုပ်ခြင်း၌သာလျှင်။ နှလုံးသွင်းသည်၏အဖြစ်။နှလုံးညွတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဝယာနုပဿနာမည်၏။ ထိုပျက်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကိုရှုသော ဝယာနုပဿနာဖြင့် သင်္ခါရတို့ကို ဆည်းပူး ရုံးရ ပေါင်းစည်းခြင်းကို ပြုသော တဏှာကို ပွန့်ခွါ နိုင်သတည်း။ အကြင်မပြတ်ဆက်ကာဆက်ကာဖြစ်သော ဝဋ်တရားအကျိုး၌ အကြင်တဏှာဖြင့် သင်္ခါရတို့ကို ဆည်းပူးရုံးရ ပေါင်းစည်းခြင်းကို ပြု၏။ ထိုဝဋ်တရား၌ တဏှာဖြင့် ထိုယောဂီ၏ စိတ်သည်ကား မညွတ်ပြီ။ ထိုကြောင့်။ ဝယာနုပဿနံဘာဝေန္တော အာယူဟာနံ ပဇဟာတိ။မိန့်သော်)။ ။ဝယာနုပဿနံ၊ သင်္ခါရတို့၏ပျက်ခြင်းချုပ်ခြင်းကို အဘန်ဘလဲလဲရှုသောအနုပဿနာကို။ ဘာဝေန္တော၊သည်။ အာယူဟာနံ၊ သင်္ခါရတို့ကိုဆည်းပူးပေါင်းစုရုံးစည်းခြင်းကိုပြုသော တဏှာကို။ ပဇဟာတိ၊၏။ဝိပရိဏာမာနုပဿနံ၊ ဇရာမရဏဟူသောနှစ်ပါးသောအဘို့တို့ဖြင့်ဘောက်ပြန်ခြင်းကို အဘန်တလဲလဲရှုသော အနုပဿနာကို။ ဝါ၊ ရူပသတ္တကစသည့်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးသောရုပ်နာမ်တရား၏။ထိုထိုအပိုင်းအခြားမှနောက်၌ တပါး၏အဖြစ်ကို အဘန်တလဲလဲရှုသောအနုပဿနာကို။ဘာဝေန္တော၊သည်။ ဓုဝသညံ၊ခိုင်ခံ့မြဲမြံသည်၏အဖြစ်ကိုမှတ်တတ်သောသညာကို။ပဇဟာတိ၊၏။ အနိမိတ္တာနုပဿနံ၊နိမိတ်ကင်းကြောင်းဖြစ်သောအနိစ္စါနုပဿနာကို။ဘါဝေန္တော သည်။ နိမိတ္တံ၊အစဉ်၌ရင်း၊အပေါင်း၌ရင်း၊တခုတည်းတလုံးတခဲတည်း၏အဖြစ်ကိုမှတ်သောသညာဖြင့်ယူအပ်သော လုံးလုံးလျောင်းလျောင်း အကိုယ်အထည်ရှိ၏သို့ကပ်၍ ထင်ခြင်းဟူသောနိမိတ်ကို။ ပဇဟာတိ၊ ၏။ ။(နိမိတ္တန္တိ သန္တတိယံ သမူဟေ စ ကေတ္တသညာယ ဂယှမာနံ ကာလန္တရဝဋ္ဌာယီဘာဝေန နိစ္စဘာဝေန စ သင်္ခါရာနံ သကိစ္စ ပရိစ္ဆေဒတာယ သဝိဂ္ဂဟံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာနမတ္တံ။ ဋီကာ။ ။နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ သန္တတိယံ၊ အစဉ်၌ရင်း။ သမူဟေ စ၊ အပေါင်း၌ရင်း။ ကေတ္တသညာယ၊ တလုံးတခဲတခု

တည်း၏အဖြစ်ကိုမှတ်သောသညာဖြင့်။ ဂယှမာနံ၊ ယူအပ်သော။ကာ
လန္တရာဝဋ္ဋာယိဘာဝေန၊ ကာလတပါး၌ တည်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်
ဖြင့်၎င်း။နိစ္စဘာဝေန စ၊မြဲသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သင်္ခါရာနံ၊တို့၏။ သ
ကိစ္စပရိစ္ဆေဒတာယ၊မိမိကိစ္စအပိုင်းအခြားရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သဝိဂ္ဂ
ဟံဝိယ၊လုံးလုံးလျောင်းလျောင်းအကိုယ်အထည်ရှိ၏သို့။ ဥပဋ္ဌာနမတ္တံ၊
ထင်ခြင်းမျှသည်။နိမိတ္တံ၊မည်၏။၎င်းအနက်)။ ။အပ္ပဏိဟိတာနုပဿ
နာ၊တောင့်တတပ်မက်နှစ်သက်ဘွယ် မဟုတ် အသိဉာဏ်ဖြစ်ကြောင်း
ဖြစ်သောဒုက္ခာနုပဿနာကို။ ဘာဝေန္တော၊သည်။ပဏိဓိံ၊တဏှာအား
ဖြင့်သုခကိုတောင့်တခြင်းကို။ဝါ၊သုခကိုတောင့်တသောတဏှာကို။ပ
ဇဟတိ၊၏။ ။(အတ္တအားဖြင့် တဏှာ၏အစွမ်းအားဖြင့် သင်္ခါရတို့၌
ညွတ်သောစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်သည်ပဏိဓိမည်သတည်း)။ ။သုည
တာနုပဿနံ၊သင်္ခါရတို့၏ အတ္တမှဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကိုအဘန်တလဲ
လဲရှုသောအနတ္တာနုပဿနာကို။ ဘာဝေန္တော၊ သည်။ အဘိနိဝေသံ၊
အတ္တဟုမှားသောနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ပဇဟတိ၊၏။ ။(အနိစ္စာ နုပဿနာ
စသည်တို့သည်ပင်။အနိမိတ္တာနုပဿနာစသည်မည်လေသောကြောင့်။
နိစ္စသညာစသည်တို့သည်သာ။ပဋိပက္ခဖြစ်ကောင်းပါလျက်။နိမိတ္တံပဇ
ဟတိစသည်ဖြင့်။ နိမိတ္တဂါဟစသည်တို့၏ပဋိပက္ခအဖြစ်ကို။အဘယ့်
ကြောင့်ဆိုရသနည်း။ကြောင့်။ ။ဧတေသံဟိနိမိတ္တာဒီနံပဋိပက္ခဘာ
ဝေနအနိစ္စာနုပဿနာဒယော အနိမိတ္တာဒိနာမေဟိဝုတ္တာတိ အနိစ္စာနု
ပဿနာဒိဟိပဟာတဗ္ဗာနိစ္စသညာဒယောဝိယနိမိတ္တဂါဟာဒယောစ
ပဋိပက္ခာတိဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊မိန့်သော်။ဋီကာ။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ဧတေသံနိမိတ္တာဒီ
နံ၊ ထိုနိမိတ္တစသည်တို့၏။ ပဋိပက္ခဘာဝေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။အနိစ္စာနုပဿနာဒယော၊ အနိစ္စာနုပဿနာအစရှိသည်တို့ကို။
အနိမိတ္တာဒိနာမေဟိ၊အနိမိတ္တာနုပဿနာစသောအမည်တို့ဖြင့်။ဝုတ္တာ၊
ကုန်၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ အနိစ္စာနုပဿနာဒိဟိ၊အနိစ္စာနုပဿနာ
အစရှိသည်တို့သည်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ နိစ္စသညာဒယော၊နိစ္စ
သညာစသည်တို့သည်။ ပဋိပက္ခာဝိယ၊ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်၏သို့။ နိ
မိတ္တဂါဟာဒယောစ၊ နိမိတ္တဂါဟစသည်တို့သည်လည်း။ ပဋိပက္ခာ၊
ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်၏ ဣတိ၊သို့။ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ကုန်၏။၎င်းအနက်)။ ။အဓိ
ပညာဓမ္မဝိပဿနံ၊သင်္ခါရတို့၏နိစ္စသုခအတ္တမှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကို

ယူ၍ဖြစ်သောလွန်ကဲသောဝိပဿနာပညာဟုဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ အဓိ
ပညာသိက္ခာမည်ထိုက်သောဓမ္မတို့၌အဘန်တလဲလဲရှုသောဝိပဿနာ
ကို။ဘာဝေန္တော၊သည်။ သာရာဒါနာဘိနိဝေသံ။ နိစ္စသာရစသည်တို့
ကိုယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော မှားသော နှလုံးသွင်းခြင်းဟုဆိုအပ်
သောတဏှာနှင့် တကွသောဒိဋ္ဌိကို။ ပဇဟတိ၊၏။ ။(အဓိပညာဆို
သည်အဘယ်ပညာနည်းအဘယ့်ကြောင့်ကား ဓမ္မဝိပဿနာဟုဆိုအပ်
သနည်း။ကြောင့်။ ။ရူပါဒိအာရမ္မဏံ ဥတွာ တဒါရမ္မဏာ ဿဝိတ္တဿ
ဘင်္ဂံ ဒိသွာ သင်္ခါရာဝေဘိဇ္ဇန္တိ သင်္ခါရာနံမရဏံ နအညောကောစိအတ္ထိ
တိဘင်္ဂဝသေနသုညတံ ဂဟေတွာ ပဝတ္တာ ဝိပဿနာ အဓိပညာ စသာ
ဓမ္မေသုစ ဝိပဿနာတိ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ။ တာယ နိစ္စသာရာဒိအာ
ဒါနဝသေန ပဝတ္တံ အဘိနိဝေသံ သတဏှံ ဒိဋ္ဌိံ ပဇဟတိ မိန္နံသော်။ ရူ
ကာ။ ။ရူပါဒိအာရမ္မဏံ၊ ရုပ်စသောအာရုံကို။ ဥတွာ၊ သိပြီး၍။ တံဒါ
ရမ္မဏဿ၊ ထိုရုပ်စသည့်လျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တဿ၊၏။ ဘင်္ဂံ၊ ကို။
ဒိသွာ၊၍။ သင်္ခါရာဝေ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ သင်္ခါ
ရာနံ၊ တို့၏၊ မရဏံ၊ ရတေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ အညော၊ သင်္ခါရမှတ
ပါးသော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသောတရားသည်။ နအတ္ထိ၊ ရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘင်္ဂ
ဝသေန၊ ဖြင့်။ သုညတံ၊ နိစ္စသုခ အတ္တမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဂ
ဟေတွာ၊၍။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ အဓိပညာ စ၊ အဓိပညာ
မည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ သာ၊ ထိုအဓိပညာ မည်သော တရား
သည်။ ဓမ္မေသု၊ တေဘူမ္မကတရားတို့၌။ ဝိပဿနာ စ၊ အဘန်တလဲလဲရှု
သောဝိပဿနာသည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဓိ
ပညာဓမ္မဝိပဿနာ၊ မည်၏။ တာယ၊ ထိုအဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာဖြင့်။ နိစ္စ
သာရာဒိအာဒါနဝသေန၊ မြဲသောအနှစ်စသည်ကိုယူခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။
ပဝတ္တံ၊ သော။ အဘိနိဝေသံ၊ မှားသောအားဖြင့်နှလုံးသွင်းခြင်းဟုဆိုအပ်
သော။ သတဏှံ၊ တဏှာနှင့်တကွသော။ ဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊၏။ ၎င်းအ
နက်)။ ။ယထာဘူတ ဉာဏဒဿနံ၊ အကြောင်းအကြောင်း မဖောက်မပြန်
ဟုတ်မှန်သောသဘောကိုသိတတ်မြင်တတ်သော။ ဝါ၊ မဖောက်မပြန်
ဟုတ်မှန်သောသဘောအလျောက်။ ဝါ၊ အကြောင်းအကြောင်းမဖောက်မပြန်
ဟုတ်မှန်သောသဘောဖြင့် သင်္ခါရတို့ကို သိတတ် မြင်တတ်သောအာ
ကြောင်းနှင့် တကွသော နာမ် ရုပ်ကို ရှုသော အနုပဿနာ ကို။ ဘာ

ဝေဝစ္ဆော၊သည်။သမ္မောဟာဘိနိဝေသံ၊အဟောသိနုခေါအဟမတီတ
မဒ္ဓါနံ၊ဤအစရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော အစိုးရသောပရမီသွာပြဟ္မာစ
သည့်ကြောင့် လောကသည်ဖြစ်၏။ ဤအစရှိသည် မူလည်းဖြစ်သော
ပြင်းစွာတွေဝေသောအားဖြင့်နှလုံးသွင်းခြင်းဟုဆိုအပ်သော ကင်္ခါနှင့်
တကွသောဒိဋ္ဌိ ကို။ပဇဟတိ၊၏။အဒိနဝါနုပဿနံ၊ဘုံသုံးဖြာတို့၌အဝါ
ပြောင်ပြောင်လောင်သောသံနှောင်အိမ်မယွန်းမစါးကြီးကွာသောဘေး
အားဖြင့်ထင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်၍။အပြစ်ဒေါသအာဒိနဝကိုအဘန်
တလဲလဲရှုသောအနုပဿနာကို။ဘာဝေဝစ္ဆော၊ သည်။ အာလယာဘိနိ
ဝေသံ၊ တစုံတခုမျှ၏လည်း ပုန်းအောင်းရာမှိခိုရာမရှိသည်၏အဖြစ်ကို
မြင်ခြင်းကြောင့်။ ပုန်းအောင်းရာမှိခိုရာဟု မှားသောအားဖြင့်နှလုံးသွင်း
သောတဏှာကို။ ဝါ၊ ကပ်ငြိတွယ်တာ မှိခိုရာမရှိသည်၏အဖြစ်ကိုမြင်
ခြင်းကြောင့်။ မှိခိုရာဟု ကပ်ငြိတပ်သောအားဖြင့် မှားသောနှလုံးသွင်း
ခြင်းဟုဆိုအပ်သောတဏှာကို။ပဇဟတိ၊၏။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနံ၊သင်္ခါ
ရတို့ကိုစွန့်လွှတ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သောအနိစ္စစသည်တို့၌အဘန်တ
လဲလဲဆင်ခြင်သောဉာဏ်ဟုဆိုအပ်သောအနုပဿနာကို။ဘာဝေန္တော၊
သည်။ အပဋိသင်္ခါ၊ အနိစ္စစသည်တို့၌ အဘန်တလဲလဲ ဆင်ခြင်သော
ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာကို။ ပဇဟတိ၊၏၊ ဝိဝဋ္ဋာ
နုပဿနံ၊ ဝဋ်ကင်းခြင်း အကျိုး၌ အဘန် တလဲလဲ ရှုသော သင်္ခါရု
ပေက္ခာဉာဏ်၊အနုလောမဉာဏ်ကို။ဘာဝေန္တော၊သည်။သံယောဂါဘိ
နိဝေသံ၊ ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်ယှဉ်ခြင်းအစရှိသောကိလေသာ၏ဖြစ်ခြင်း
ဟုဆိုအပ်သောမှားသောနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ပဇဟတိ၊၏။ ။(သင်္ခါရု
ပေက္ခာအနုလောမဉာဏဋ္ဌဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ။တဿာဟိဝသေနတဿ
ပဒုမပလာသေဉဒကဗိန္ဒုပြိယသဗ္ဗသင်္ခါရေဟိစိတ္တံပဋိလီယတိ ပဋိကု
ဋတိ။တသ္မာတာယသံယောဂါဘိနိဝေသံကာမသံယောဂါဒိကိလေသ
ပဝတ္တိံ ပဇဟတိ၊ဋီကာ။ ။သင်္ခါရုပေက္ခါ၊သင်္ခါရုပေက္ခါဉာဏ်သည်၎င်း။
အနုလောမဉာဏဋ္ဌ၊အနုလောမဉာဏ်သည်၎င်း။ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ၊မည်၏။
ဟိသစ္စံ၊၏။တဿာ၊ထိုဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ၏။ဝသေန၊ဖြင့်။တဿ၊ထိုယော
ဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ပဒုမပလာသေ၊ကြာရွက်၌။ ဉဒကဗိန္ဒုပြိယ၊ရေပေါက်ကဲ့
သို့။သဗ္ဗသင်္ခါရေဟိ၊ခပ်သိမ်းသောသင်္ခါရတို့မှ။စိတ္တံ၊သည်။ပဋိလီယ
တိ၊တွန့်၏။ပဋိကုဋတိ၊ရှုံ့၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ တာယ၊ထိုဝိဝဋ္ဋာနုပဿ

နာဖြင့်။ သံယောဂါဘိနိဝေသံ၊ ကာမသံယောဂါဒိ ကိလေသပ္ပဝတ္တိံ၊ ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်ယှဉ်ခြင်းအစရှိသောကိလေသာ၏ဖြစ်ခြင်းကို။ပဇောတိ၊၏။ရင်းနက်)။ ။တာသု၊ထိုတဆဲ့ရှစ်ပါးသောမဟာဝိပဿနာတို့၌။ဝါ၊တို့တွင်။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ဣမိနာ၊ဤယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏတ္တယဝသေန၊ အနိစ္စအစရှိသောလက္ခဏာသုံးပါး အပေါင်း၏အစွမ်းဖြင့်။သင်္ခါရာ၊တို့ကို။ ဒိဋ္ဌာ၊မြင်အပ်ကုန်၏။ တသ္မာသင်္ခါရာနံ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ ထိုသို့အနိစ္စစသော လက္ခဏာ သုံးပါးအပေါင်း၏ အစွမ်းဖြင့် သင်္ခါရတို့၏ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ။(ထိုသို့အနိစ္စအစရှိသောလက္ခဏတ္တယအားဖြင့်သင်္ခါရတို့ကိုမြင်ခြင်းသည်ပင်လျှင်အနိစ္စစသောအနုပဿနာမည်သတည်း)။ ။အနိစ္စာဒုက္ခာအနတ္တာနုပဿနာ။ အနိစ္စာနုပဿနာဒုက္ခာနုပဿနာ အနတ္တာနုပဿနာတို့သည်။ ပဋိဝိဒ္ဓါပဋိလဒ္ဓါ၊ရအပ်သည်မည်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ယဒဂ္ဂေနဟိဉာဏေန သဝိသယောပဋိဝိဒ္ဓေါ။ တဒဂ္ဂေနတံပဋိလဒ္ဓံ နာမဟောတိ။ဋီကာ။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ ယဒဂ္ဂေန၊အကြင်အတိုင်းဖြင့်။ ဉာဏေန၊ဖြင့်။ သဝိသယော၊မိမိအာရုံကို။ ပဋိဝိဒ္ဓေါ။ ရအပ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ တဒဂ္ဂေန၊ထိုအတိုင်းဖြင့်။ တံဒသနံ၊ ထိုအနိစ္စဟုရှုသော ဉာဏ် ဒုက္ခဟုရှုသောဉာဏ်အနတ္တဟုရှုသောဉာဏ်သည်။ ပဋိလဒ္ဓံနာမ၊ ရအပ်သည်မည်သည်။ဟောတိ၊၏။ရင်းနက်)။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုဦး။ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ယာစအနိစ္စာနုပဿနာ၊အကြင်အနိစ္စာနုပဿနာသည်ရင်း။ ယာစအနိမိတ္တာနုပဿနာ၊အကြင်အနိမိတ္တာနုပဿနာသည်ရင်း။အတ္ထိ၊၏။ ဣမေဓမ္မာ၊ဤအနိစ္စာနုပဿနာ၊အနိမိတ္တာနုပဿနာတရားနှစ်ပါးတို့သည်။ဧကတ္ထာ၊တူသောအနက်ဖြစ်ကုန်၏။ ဝါ၊အနက်အားဖြင့်တူကုန်၏။ဗျဉ္ဇနမေဝ၊သဒ္ဒါသည်သာလျှင်။နာနံ၊ထူး၏။ ။(ရုက္ခောပါဒပေါတရုဟု၏သို့တည်း)။ ။တထာ၊ထို့မှတပါး။ ယာစဒုက္ခာနုပဿနာ၊ သည်ရင်း။ ယာစအပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာ၊သည်ရင်း။အတ္ထိ၊၏။ဣမေဓမ္မာ၊ဤဒုက္ခာနုပဿနာအပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာတရားနှစ်ပါးတို့သည်။ဧကတ္ထာ၊တူသောအနက်ဖြစ်ကုန်၏။ဝါ၊အနက်အားဖြင့်တူကုန်၏။ဗျဉ္ဇနမေဝ၊သည်သာလျှင်။နာနံ၊ထူး၏။ယာစအနတ္တာနုပဿနာ၊သည်ရင်း။ယာစသုညတာနုပဿနာ၊သည်ရင်း။အတ္ထိ၊၏။ဣမေဓမ္မာ၊ဤအနတ္တာနုပဿနာ၊သုညတာနုပဿနာတရားနှစ်ပါးတို့သည်။ဧကတ္ထာ၊ကုန်၏။ ဝါ၊ကုန်၏။ ဗျဉ္ဇနမေ

ဝါ၊သည်သာလျှင်။နာနံ၊၏။ဈာတိ၊သို့။ဝုတ္တံ၊၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။တာပိ၊ထို
အနိမိတ္တာ နုပဿနာ၊ အပ္ပဏိဟိတာ နုပဿနာ၊သုညတာနုပဿနာတို့
သည်လည်း။ ပဋိဝိဒ္ဓါပဋိလဒ္ဓါ၊ ရအပ်သည်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အဓိပညာဓမ္မ ဝိပဿနာ၊ အဓိပညာဓမ္မဝိ
ပဿနာဟူသည်။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝိပဿနာ၊ဝိ
ပဿနာတို့ပင်တည်း။ ။(ထိုကြောင့်။ တစိတ်အားဖြင့် ရအပ်သည်
မည်ကုန်သည်ဟူလိုသော်)။ ။ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ၊ယထာဘူတ
ဉာဏဒဿနကို။ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိယာဧဝ၊ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ
ဖြင့်သာလျှင်။သင်္ဂဟိတံ၊သင်္ဂြိုဟ်အပ်ပြီ။ ။(ထိုကြောင့်ထိုယထာဘူတ
ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိသည်မဆွကပင်ပြီးပြီဟူလို။ ။တေနာဟ ဒွေပိဒွယံ
ပဋိဝိဒ္ဓံ ဟောတီတိ)။ ။ဈာတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ဈာဒွိဒွယံ၊၌အဓိပညာဓမ္မ
ဝိပဿနာ၊ယထာဘူတဉာဏဒဿန နှစ်ပါးအပေါင်းသည်လည်း။ ပဋိ
ဝိဒ္ဓမေဝ၊ရအပ်သည်မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။ သေသေသု၊အ
နိစ္စာနုပဿနာစသည်မှကြွင်းကုန်သော။ ဝိပဿနာဉာဏေသု၊နိဗ္ဗိဒါနု
ပဿနာစသောဝိပဿနာဉာဏ်ဆယ်ပါးတို့၌။ကိဉ္စိ၊စိုးစဉ်းကို။ပဋိဝိဒ္ဓံ၊
ရအပ်ပြီး။ကိဉ္စိ၊စိုးစဉ်းကို။အပဋိဝိဒ္ဓံ၊မရအပ်သေး။ ။(ကိဉ္စိပဋိဝိဒ္ဓံကိဉ္စိ
အပဋိဝိဒ္ဓန္တိ ဣမိနာ တေသံဧကဒေသပဋိဝေဒမာဟ။ အနိစ္စာနုပဿနာ
ယဟိသိဒ္ဓါယ နိရောဓာနုပဿနာခယာနုပဿနာဝယာနုပဿနာဝိပရိ
ဏာမာနုပဿနာစ ဧကဒေသေနသိဒ္ဓါနာမ ဟောန္တိ။ ဒုက္ခာနုပဿနာ
ယသိဒ္ဓါယ နိဗ္ဗိဒါ နုပဿနာ အာဒီနဝါနုပဿနာစ။ အနတ္တာနုပဿနာ
ယသိဒ္ဓါယ ဈာတရာတိ။ ဋီကာ။ ။ကိဉ္စိပဋိဝိဒ္ဓံကိဉ္စိအပဋိဝိဒ္ဓန္တိ ဣမိနာ၊
ဖြင့်၊ တေသံ၊ထိုကြွင်းသောဆယ်ပါးသောနိဗ္ဗိဒါ နုပဿနာစသည်တို့
၏။ဧကဒေသပဋိဝေဓံ၊တစိတ်အားဖြင့်ရခြင်းကို။အာဟ၊၏။ဟိသစ္စံ၊၏။
အနိစ္စာနုပဿနာယ၊အနိစ္စာနုပဿနာသည်။ သိဒ္ဓါယ၊ပြီးသည်ရှိသော်။
နိရောဓာနုပဿနာစ၊ နိရောဓာနုပဿနာသည်၎င်း။ ခယာနုပဿနာစ၊
သည်၎င်း။ဝယာနုပဿနာစ၊သည်၎င်း။ဝိပရိဏာမာနုပဿနာစ၊သည်
၎င်း။ဧကဒေသေန၊တစိတ်အားဖြင့်။ သိဒ္ဓါနာမ၊ပြီးသည်မည်ကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊သည်။သိဒ္ဓါယ၊သော်။နိဗ္ဗိဒါနုပဿ
နာစ၊သည်၎င်း။အာဒီနဝါနုပဿနာစ၊သည်၎င်း။ဧကဒေသေန၊ဖြင့်။ သိဒ္ဓါ
နာမ၊ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။အနတ္တာနုပဿနာယ၊သည်။သိဒ္ဓါယ၊

သော်။ ဣတရော၊ ဤမှတပါးသောပဋိသန္ဓိနုပဿနာ ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ တို့သည်။ကေဒေသေန၊ဖြင့်။သိဒ္ဓါနာဝမ၊ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ငင်းနက်)။ ။တေသံ၊ထိုဆယ်ပါးသောအနုပဿနာဉာဏ်တို့၏။ဝိဘာဂံ၊အထူးအပြားကို။ ပရတော၊ နောက်ဖြစ်သော ပဋိပဒါဉာဏဒဿနကထာ၌။အာဝိကရိဿာမ၊ထင်ရှားပြုကုန်အံ့။ဟိသစ္စံ၊၏။ယဒေဝ၊အကြင်အစိတ်ကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုသာလျှင်။ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ရအပ်ပြီ။ တံ၊ထိုရအပ်သောတစိတ်ကို။ဝါ၊ရအပ်သောဝိပဿနာဉာဏ်ကို။သန္ဓာယ၊ရည်၍။ဇေံ။ပ။ပဇဟာတီတိ၊ဟူသော။ဏ္ဍနိဝစနံ၊ကို။ဝုတ္တံ၊ပြီ။ ။

၂၃၄။ သောယောဂီ၊ သည်။ ဇေံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အနိစ္စာနုပဿနာဒိပဋိပက္ခာနံ၊ အနိစ္စာနုပဿနာစသည်တို့၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော။ နိစ္စသညာဒီနံ၊နိစ္စသညာစသည်တို့ကို။ ပဟာနေန၊ပယ်ခြင်းကြောင့်။ဝိသုဒ္ဓဉာဏော၊အထူးသဖြင့်စင်ကြယ်သောဉာဏ်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ။(တိမ်တိုက်စသည်တို့၏ ကင်းခြင်းကြောင့် ကောင်းကင်၏ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်းဖြစ်၏သို့ငင်း။ ညွန်အညစ်အကြေးကင်းခြင်းကြောင့် ရေ၏ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်ခြင်းဖြစ်၏သို့ငင်း။ မည်းညစ်ခြင်းကိုပြုတတ်သောသံစသော အညစ်အကြေး ကင်းခြင်းကြောင့် ရွှေ၏စင်ကြယ်ခြင်းဖြစ်၏သို့ငင်း။သံကိလေသ၏ကင်းခြင်းကြောင့် ဉာဏ်၏ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်းဖြစ်ရကား။ နိစ္စသညာဒိနံပဟာနေနဝိသုဒ္ဓဉာဏော မိန့်ပေသတည်း။ ။တပါးမက များစွာသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ပွမ်းသော သင်္ခါရတို့၌။ လက္ခဏာတွယ်ကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော သမ္မသနဉာဏ်၏ကိစ္စပြေကုန်စွာ ပြုအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မသနဉာဏဿပါရံ ဂတွာဟု မိန့်လတ်သော်)။ ။သမ္မသနဉာဏဿ။ နယဝိပဿနာဟုဆိုအပ်သော ကလာပသမ္မသနဉာဏ်၏။ ။(သမ္မသနဉာဏဿာတိနယဝိပဿနာ သင်္ခါတဿကလာပသမ္မသနဉာဏဿ။ တဿေဝဟိထိရဘာဝါယ ဣတရေသမ္မသိန ဝိသေသာတိဝဒန္တိဟု ဋီကာအာစရိယဝါဒပြသည် နှင့်အညီ)။ ။ဝါ၊ကလာပသမ္မသနစသောသမ္မသနဉာဏ်၏။ ။(သမ္မသနဉာဏဿာတိဝါကလာပ သမ္မသနာဒိသမ္မသန ဉာဏဿ။ အနုပဇ္ဇွေဝိပဿနာယသဒိသာဟိ သာတာယဟိ ဒိဋ္ဌိဥဇ္ဇုဘာဝ နာဒိသမ္ဘဝတိ

တိ။ဋီကာသကဝါဒပြဒုတိယဝိကပ်နှင့်အညီ)။ ။ပါဠိ၏ကမ်းတဘက်သို့။
ဝါ၊ အပြီးအဆုံးသို့။ ဂတ္တွာ၊ရောက်၍။ သမ္မသနဉာဏာနန္တရံ၊ သမ္မသန
ဉာဏ်၏အခြားမဲ့၌။ ပဋ္ဋုပ္ပန္နာနံဓမ္မာနံ။ပ။ ဉာဏန္တိ၊ဟူ၍။ ယံ့ဥဒယဗ္ဗ
ယာနုပဿနံ၊အကြင်ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာကို။ဝုတ္တံ၊၏။တသ္မဥဒယဗ္ဗယာ
နုပဿနသာ၊ကို။ အဓိဂမာယ၊ရခြင်းငှါ။ ယောဂံ၊လုံ့လကို။ အာရဘ
တိ၊အားထုတ်၏။ ။(ဝိဂ္ဂဟအားဖြင့် ဘာဝနာဝိဓာနကိုနောက်၌ဆို
ခြင်းငှါလိုရကား။သခေ်ပတောတာဝအာရဘတိကိုမိန့်သော်)။ ။စ၊
ဆက်၍ဆိုအံ့။ အာရဘမာနော၊အားထုတ်သော ယောဂီသည်။ သင်္ခေပ
တော၊ဖြင့်။တာဝ၊စွာ။အာရဘတိ၊ရာ၏။ ။(သင်္ခေပတောဟိအာရဘန္တော
အာဒိကမ္မိကသသုကရော)။ ။တတြတသ္မိံ သင်္ခေပေန အာရဘော။
ထိုအကျဉ်းအားဖြင့် အားထုတ်ရာ၌။ အယံ၊လတ္တံ့သည်ကား။ ပါဠိ၊ပါဠိ
တည်း။ ။ပဋ္ဋုပ္ပန္နာနံဓမ္မာနံ။ပ။ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနေဉာဏန္တိ၊ဉာဏံ
ဟူသော။ယံဝစနံ၊ကို၊ဝုတ္တံ၊ပြီ။ တံဝစနံ၊ကို။ကထံကေနပကာရေန၊အ
ဘယ်သို့သောအပြားအားဖြင့်။ ဉာတဗ္ဗံ၊သိအပ်သနည်း။ ဣတိစေ။မေး
ငြားအံ့၊ ။(ကထန္တိကထေတုကမျတာပုစ္ဆာ။ပဋ္ဋုပ္ပန္နာနံ။ပ။ဥဒယဗ္ဗယာ
နုပဿနေဉာဏန္တိဝုတ္တံ။တံကထံဉာတဗ္ဗန္တိစေတိအ ဓေ္တာ၊ဋီကာ)။ ။
ပဋ္ဋုပ္ပန္နာနံ၊သန္တတိပဋ္ဋုပ္ပန် ခဏပဋ္ဋုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊တေဘုမ္မ
ကဓမ္မတို့၏။ ဝိပရိဏာမာနုပဿနေ၊ဘောင်ပြန်ခြင်းကိုအဘန်တလဲလဲရှု
ခြင်း၌။ ပညာ၊ဖြစ်သောပညာသည်။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနေ၊ ဖြစ်ခြင်း
ပျက်ခြင်းကိုရှုခြင်း၌။ဉာဏံ၊ဖြစ်သောဉာဏ်မည်၏။ပါဠိရင်းအနက်။ ။
(သန္တတိပဋ္ဋုပ္ပန်၊ခဏ ပဋ္ဋုပ္ပန်၊ဖြစ်သောဓမ္မ၌သာလျှင်။ဥဒယဗ္ဗယဒဿ
န အဘိနိဝေသကိုပြုအပ်၏။အတိတ်အနာဂတ်ဓမ္မ၌မပြုအပ်။ထိုကြောင့်
ပဋ္ဋုပ္ပန္နာနံဓမ္မာနံ ဟူသတည်း။ ။ဤဥဒယဗ္ဗယဒဿနနှစ်ပါးတို့တွင်
ဥဒယဒဿနသည်ဝယဒဿနဟူသောအကျိုးအတိုင်းအရှည်သာရှိ၏။
ဝယဒဿနကိုမလွှန်ရကား။ ဝယဒဿန၏ပြဓာန်းသည်၏အဖြစ်ကိုပြ
ခြင်းငှါ။ဝိပရိဏာမာ နုပဿနေ ပညာဟူပြီး၍။ ထိုဝယဒဿန သည်
ကား။ ဥဒယဒဿနလျှင်ရှေ့သွားနှင့်၏။ ထိုကြောင့် ဥဒဗ္ဗယာနုပဿနေ
ဉာဏံဟူပြန်သတည်း)။ ။ဇာတံနိဗ္ဗတ္တံ၊ဖြစ်ဆဲသော။ပဋိလဒ္ဓတ္တဘာဝံ၊
ရအပ်သောအတ္တဘာဝရှိသော။ ဝါ၊အတ္တဘောကိုရဆဲဖြစ်သော။ဘွင့်။
ရှုပ်၊ရုပ်သည်။ပဋ္ဋုပ္ပန္နံ၊မည်၏။ ။(ဥပါဒ်ဋ္ဌီဘင်အားဖြင့် သရုပ်အထည်

ထင်ထင်ရှားရှားဖြစ်သည်ကိုပင် အတ္တဘောကိုရသည်ဆိုသည်။ ။ဤ
ဇာတသဒ္ဒါကိုယေဓမ္မာဇာတာဘူတာစသည်တို့၌ကဲ့သို့။ ခဏတ္တယသ
မင်္ဂီ၏အဖြစ်ကိုရည်၍ဆိုအပ်သည်။ ယေတေဇာတာနတေသတ္တာ။ ယေ
နဇာတာတတ္ထေဝ တေလဒ္ဓတ္တဘာဝါ နောဘဂ္ဂါတေဝသတ္တာ သဘာဝ
တောစသည်တို့၌ကဲ့သို့ အတိတ်ကိုရည်၍ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ယံတံ
ဇာတံဘူတံသင်္ခတံ စသည်တို့၌ကဲ့သို့ ထင်ရှား ရှိသည်၏ အဖြစ်မျှဟူ
သောဇာထဘာဝမတ္တကိုရည်၍ ဆိုအပ်သည်လည်းမဟုတ်။ ထို့ကြောင့်
ဇာတံရူပံပစ္စုပ္ပန္နံမိန့်သော်)။ ။ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ရူပံနာမ၊ရုပ်
မည်သည်။ ဇာတံ၊ဖြစ်ဆဲဖြစ်၍။ ခဏတ္တယပရိယာပန္နံ၊ခဏသုံးပါး၌အ
တွင်းဝင်သောရုပ်ပင်တည်း။ ။(ဤကားအဓိပ္ပါယတ္ထတည်း။ ။ထိုသို့
ခဏတ္တယပရိယာပန္နခဏပစ္စုပ္ပန်ကိုရည်၍။ဇာတဟူသော်လည်းလက်
ဦးအစ၌သိမ်းဆည်းခက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။သန္တတိပစ္စုပ္ပန်၏အစွမ်း
အားဖြင့်ဝိပဿနာဘိနိဝေသကိုအာဒိကမ္မိကပုဂ္ဂိုလ်သည်ပြုအပ်၏)။ ။
တဿရူပဿ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောရုပ်၏။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊စ၍ဖြစ်ခြင်း
ဟူ၍မှတ်အပ်သောသင်္ခတ၏လက္ခဏာသည်။ ဥဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းမည်
၏။ ။(ပစ္စယလက္ခဏာ ဥဒယလေးပါးသည် ကျယ်ဝန်းများပြားသည်
ဖြစ်၍။ထိုပစ္စယလက္ခဏာဥဒယကိုမသုံးသပ်မူ၍တခုတည်းသာဖြစ်သော
နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာဥဒယကို ဆိုလိုရကား။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံဥဒယော ဟူသ
တည်း)။ ။ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ၊ဖောက်ပြန်ခြင်းဟူ၍မှတ်အပ်သော
သင်္ခတ၏လက္ခဏာသည်။ ဝယော၊ပျက်ခြင်းမည်၏။ယာအနုပဿနာ၊
အကြင်ဥဒယဝယကို အဘန်တလဲလဲရှုခြင်းသည်။ ဝါ၊ ရှုသောပညာ
သည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ တံ၊ထိုဥဒယဝယကို အဘန်တလဲလဲရှုသောပညာ
သည်။ ဉာဏံ၊မည်၏။ ။(ဇာတာဝေဒနာပစ္စုပ္ပန္နာ။ တဿာနိဗ္ဗတ္တိ
လက္ခဏံဥဒယော။ ဝိပရိဏာမ လက္ခဏံဝယော။ အနုပဿနာ ဉာဏံ။
သညာကို ဇာတာသညာစသည်ဖြင့် ဝေဒနာနှင့်အတူထုတ်။ ။ဇာ
တာသင်္ခါရာပစ္စုပ္ပန္နာ။ တေသံနိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ စသည်ဖြင့်ထုတ်။ ဇာ
တံဝိညာဏံ ပစ္စုပ္ပန္နံ စသည်ဖြင့် ရုပ်နှင့်အတူထုတ်။ ။အာယတန
တဆဲ့နှစ်ပါး၌ ဇာတံစက္ခုံဟုအစတွင်သာပြသည်။ဇာတံစက္ခုံပစ္စုပ္ပန္နံ။
တဿနိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံဥဒယောစသည်ဖြင့် အာယတနတဆဲ့နှစ်ပါးကုန်
အောင်ထုတ်။ဇာတောမနောပစ္စုပ္ပန္နောဟူ၍လိင်အားလျော်စွာထုတ်။

ဓာတာရူပါဟူ၍ဗာဟိရာယတန၌လိင်ဝုစ်အားလျော်စွာထုတ်။ ဓာတာ စက္ခုဓာတုစသည်ဖြင့် ခါတ်တဆဲ့ရှစ်ပါးကိုထုတ်။ ဓာတ်စက္ခုန္ဒြိယံ စသည်ဖြင့် ဣန္ဒြေနှစ်ဆဲ့နှစ်ပါးကိုထုတ်။ ဤသို့နှင်နှင်အဘိညေယျနိဒ္ဒေ သ၌လာသည်ကိုရူ၍ ဝိပဿနာပြုရသည်။ ။ကလာပသမ္မသနစသည် တို့၌အဝိဇ္ဇာမှသည်ဇရာမရဏာကျအောင်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိဒ္ဒေသလာပြား သော်လည်း။ဤ၌ဘဝတွင်အဆုံးသတ်လို၍။ဓါတောဘဝေါပစ္စုပ္ပန္နော တဿနိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံဥဒယော။ဝိပရိဏာမလက္ခဏံဝယော။အနုပဿနာ ဉာဏံမိန့်သော်။ ။ဤသို့လျှင် ကလာပသမ္မသနစသည်တို့၌ အဝိဇ္ဇာမှ သည်ဇရာမရဏာအဆုံးကျအောင်ယူပါလျက် ထိုနှင့်မတူ။ဤ၌ဘဝတွင် သာ အဆုံးယူခြင်းသည်ကား။ ရှေ့နောက် ကွဲပြားသည်ဟု စောဒနာ ဘွယ်ရှိသောကြောင့်။ ။ကိဉ္စာပိကလာပ သမ္မသနာဒီသု ဇာတိဇရာ မရဏာသိသေနဇာတိဇရာမရဏဝန္တော ဓမ္မာဂဟိတာ။ဣဓပနဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏနိဒ္ဒေသေ ဇာတိပစ္စုပ္ပန္နာ တဿာနိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ဥဒယောဝိပရိ ဏာမလက္ခဏံ ဝယောတိအာဒိနာဝုစ္စမာနေ ဇာတိဇရာမရဏာနံ ဇာ တိဇရာမရဏဝန္တတာနိပ္ဖန္နတာစ အနုညာတာဝိယဟောတီတိ။တံပရိ ဟာရိတုံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂေသုဘဝပရိယောသာနာဝဒေသနာဂတာ မိန့် သော်။ဋီကာ။ ။ကလာပသမ္မသနာဒီသု၊တို့၌။ဇာတိဇရာမရဏာသိသေ န၊ဇာတိဇရာမရဏကိုပဓာနပြုသဖြင့်။ဇာတိဇရာမရဏဝန္တော၊ဇာတိ ဇရာမရဏရှိကုန်သော။ဓမ္မာ၊တရားတို့ကို။ကိဉ္စာပိဂဟိတာ၊အကယ်၍ဆို အပ်ကုန်၏ရှင့်။ပန၊ထိုသို့ဆိုအပ်သော်လည်း။ ဣဓဥဒယဗ္ဗယဉာဏနိဒ္ဒေ သေ၊၌။ ဇာတိပစ္စုပ္ပန္နာ၊ တဿာနိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံဥဒယော။ ဝိပရိဏာမ လက္ခဏံဝယောတိအာဒိနာ၊ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုစ္စမာနေ၊ဆိုအပ် သည်ရှိသော်။ဇာတိဇရာမရဏာနံ၊တို့၏။ ဇာတိဇရာမရဏဝန္တတာ၊ဇာ တိဇရာမရဏရှိပြန်သည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ နိပ္ဖန္နတာစ၊နိပ္ဖန္န၏အဖြစ် သည်၎င်း။အနုညာတာဝိယ၊ခွင့်ပြုအပ်သကဲ့သို့။ဟောတိ၊၏။ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ထိုမလိုအပ်သောအနက်ကို။ ပရိဟာရိတုံ၊ ရှောင်ခြင်းငှါ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂေသု၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါတို့၌။ ဘဝပရိယောသာနာဝ၊ ဘဝဆုံးသည်တိုင်ရုံသာလျှင်။ ဒေသနာ၊ သည်။ ဂတာ၊ ဖြစ်၏။ ၎င်း နက်)။ ။ဓါတောဖြစ်ဆဲသော။ဘဝေါ၊ဘဝသည်။ပစ္စုပ္ပန္နော၊မည် ၏။တနည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ဘဝေါ၊ဘဝမည်သည်။ဇာ

တော၊ဖြစ်ဆဲဖြစ်၍ခဏသုံးပါး၌အကျုံးဝင်သောတရားတည်း။တဿ၊
ထိုဘဝ၏။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊သည်။ ဥဒယော၊မည်၏။ ဝိပရိဏာမလက္ခ
ဏံ၊သည်။ ဝယော၊မည်၏။အနုပဿနာ၊သည်။ ဉာဏံ၊မည်၏။ဣတိအ
ယံ၊သည့်ကား။ပါဠိ၊တည်း။ ။သော၊ထိုယောဂီသည်။ ဣမိနာပါဠိန
ယေန၊ဇာတံရူပံပစ္စုပ္ပန္နံစသည်ဖြင့်ပြအပ်ပြီးသောဤပါဠိဂတိဖြင့်။ ဇာ
တဿ၊ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။ နာမရူပဿ၊နာမ်ရုပ်၏။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ စ၍
ဖြစ်ခြင်းဟုမှတ်အပ်သောသဘာဝ၏လက္ခဏာဖြစ်သော။ ဇာတိံ ဥပ္ပါဒံ
ဖြစ်ခြင်းကို။အဘိနဝါကာရံ၊အသစ်ဖြစ်သောအခြင်းအရာကို။ဥဒယော
တိ၊ ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲရှု၏။ ဝိပရိဏာမ လက္ခဏံ၊
ဖေါက်ပြန်ခြင်းဟူ၍မှတ်အပ်သော သဘာဝ၏လက္ခဏာဖြစ်သော။ခယံ၊
ကုန်ခြင်းချုပ်ခြင်းကို။ဘင်္ဂံ၊ပျက်ခြင်းကို။ ဝယောတိ၊ဟူ၍။ သမနုပဿ
တိ၊၏။ ။(ဤဇာတိဟူသည်နပသုတိဘွားသည်ကိုလည်းမဟော။နစပ
ထမာဘိနိဗ္ဗတ္တိမတ္တံ။ တဘာဝတွင်ရှေးဦးစ၍ဖြစ်ခြင်းမျှကိုလည်းမဟော။
အထခေါ၊ကား။ရုပ်၏ဥပါဒ်ဟုဆိုအပ်သောနိဗ္ဗတ္တိဝိကာရတည်း။ထိုကာ
ရသည်လည်းအကြင့်ကြောင့်သင်္ခါရတို့၏အဘိနဝါဝတ္ထာ၊အသစ်ဖြစ်
သောအခိုက်အတံ့တည်း။ဇရာကဲ့သို့အသစ်သဘောမှကင်းခြင်းဟူသော
ဟောင်းမြွေရင့်ရော်ခြင်းလည်းမဟုတ်ခဲ့ရကား။ ဇာတိံ ဥပ္ပါဒံအဘိနဝါ
ကာရံမိန့်သော်)။ ။သောယောဂီ၊သည်။ဧဝံ၊ဤသို့သောအခြင်းအရာအား
ဖြင့်။ ပဇာနာတိ၊သိ၏။ ဣမဿနာမရူပဿ၊ဤနာမ်ရုပ်၏။ ဥပ္ပတ္တိတော၊
ဖြစ်သည်မှ။ပုဗ္ဗေ၊ရှေး၌။အနုပ္ပန္နဿ၊မဖြစ်မီ။တနည်း။အနုပ္ပန္နဿ၊မဖြစ်
သေးသော။ ဣမဿနာမရူပဿ၊၏။ ဥပ္ပတ္တိတော၊မှ။ပုဗ္ဗေ၊၌။ ယတော၊
မှ။ပုဗ္ဗေ၊၌။ယတော၊အကြင်ရာသိ၊အကြင်နိစယမှ။ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ဖြစ်ရာသို့။
ဝါ၊ဖြစ်ဆဲတရားသို့။ အာဂစ္ဆေယျ။ လာရာ၏။ထည့်။ သောရာသိဝါ။ထို
စုံ့စုံ့တက်သောအဖုအစုသည်၎င်း။သောနိစယောဝါ၊ထိုဟုတ်ဟုတ်
ညားညားသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊အစိုင်အခဲဖြစ်သောအပေါင်းအစု
သည်၎င်း။နတ္ထိ၊မရှိ။ကသ္မာ၊ ကား။ အလဒ္ဓတ္တာဘာဝဿ၊ မရအပ်သော
အတ္တဘောရှိသောတရား၏။ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ၊ အခြင်းခပ်သိမ်း။ အဝိဇ္ဇမာ
နတ္တာ၊မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ထည့်။ ။တေနာဟဥပ္ပဇ္ဇမာနဿ
ပိရာသိတောဝါနိစယတောဝါအာဂမနံနာမနတ္ထိ။ ။ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿပိ၊
ဖြစ်ဆဲဖြစ်သောနာမ်ရုပ်၏လည်း။ ရာသိတောဝါ၊စုံ့စုံ့တက်သောအပုံ

အစုမှဝင်း။ နိစယတောဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်ညားညားသောအခြင်းအရာအား ဖြင့်အစိုင်အခဲဖြစ်သော အပေါင်းအစုမှဝင်း။ အာဂမနံ့နာမ လာခြင်း မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ။(အနာဂတ်ဖြစ်သောအစွန့်၌ ဤနာမ်ရုပ်တရားတို့သည် အချင်းခပ်သိမ်းမရှိကုန်၏သို့။ ထိုအတူ အတိတ်ဖြစ်သောအစွန့်၌လည်းအချင်းခပ်သိမ်းမရှိကုန်ဟု ပြလို၍။ နိရုဇ္ဈမာနဿာပိစသည် ကိုဆိုပြီး၍ ဈေးကထင်ရှားမရှိကုန်သည်သာဖြစ်သောရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ပဟာတုအကြောင်းပစ္စယ အကြောင်း ညီညွတ်သည်ရှိသော် ဥပါဒ်ခြင်းသည်ဖြစ်၏။ ဖြစ်ပြီး၍လည်းအရှည်မတည်အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့် မရှိပျောက်ကင်းချုပ်ခြင်းသို့ရောက်၏။ ဤသို့သော အပေါင်းဖြစ်သော အနက်ကိုတဒေကဒေသဖြစ်သောဥပမာဖြင့်ထင်စွာပြခြင်းဌါယထာပနစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။နိရုဇ္ဈမာနဿပိ ချုပ်ဆဲသောနာမ်ရုပ်၏လည်း။ ဒိသာဝိဒိသာဂမနံ့နာမ။ တူရူလေးရပ်အထောင့်လေးရပ်သို့ ကပ်ခြင်း သွားခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ မရှိ။ နိရုဒ္ဓဿာပိ၊ ချုပ်ပြီးသောနာမ်ရုပ်၏လည်း။ ကေဿိဉ္စိဌာနေ၊ တခုသောအရာ၌။ ရာသိတော၊ စုံ့စုံ့တက်သောအပုံအစုအားဖြင့်ဝင်း။ နိစယတော ဟုတ်ဟုတ်ညားညားသောအခြင်းအရာအားဖြင့် အစိုင်အခဲဖြစ်သော အပေါင်းအစုအားဖြင့်ဝင်း။ နိဓာနတော၊ မြေ၌သိုမှီးမြှုပ်ထားအပ်သောအားဖြင့်ဝင်း။ အဝဋ္ဌာနံ့နာမ။ တည်ခြင်း မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ။(တတ္ထရာသိတောတိရာသိဘာဝေနသမုဿိတောပုဉ္ဇောရာသိ။ ယထာတတထာ ပိဏ္ဍိဘူတောနိစယော။ ဘူမိယံနိဒဟိတွာဌပိတနိဓာနံ)။ ။ပန၊ ထိုစကားကိုထင်ရှားပြုအံ့။ ဝိဏာယ၊ စောင်းကို။ ဝါဒိယမာနာယ၊ တီးအပ်သည်ရှိသော်။ တနည်း။ ဝါဒိယမာနာယ၊ တီးအပ်သော။ ဝိဏာယ၊ စောင်း၏၊ စောင်းမှ။ ဥပ္ပန္နသဒ္ဒဿ၊ ဖြစ်သောအသံ၏။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ဖြစ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ သန္နိစယော၊ အစိုင်အခဲအပေါင်းအစုသည်။ နေဝအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ ဖြစ်ဆဲသောအသံသည်လည်း။ သန္နိစယတော၊ အစိုင်အခဲအပေါင်းအစုမှ။ နအာဂတော၊ လာသည်မဟုတ်။ နိရုဇ္ဈမာနဿပိ၊ ချုပ်ဆဲသောအသံ၏လည်း။ ပိကော။ ဒိသာဝိဒိသာဂမနံ၊ တူရူဖြစ်သောလေးရပ်။ အထောင့်ဖြစ်သောလေးရပ် သို့သွားခြင်းကပ်ခြင်းမည်သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ နိရုဒ္ဓေါ၊ ချုပ်ပြီးသောအသံသည်လည်း။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသောအရပ်၌။ သန္နိစိတော၊ ပေါင်းစုစည်းဝေး၍။ နတိဋ္ဌတိ၊ မတည်။ အထခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဝိဏာဉ္စ၊

စောင်း ကိုရင်း။ ဥပဝိဏာဠ၊ စောင်းကျက် သရေကိုရင်း။ ပုရိသဿ၊ စောင်းသမား၏။ တဇ္ဇံ၊ ထိုအသံဖြစ်ခြင်းအား လျော်ကပ်သော။ ဝါယာမဉ္စ၊ စောင်းတီးခြင်းလုံ့လကိုရင်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ အဟုတွာ၊ ရှေးကမရှိမူ၍။ သမ္ဘောတိ၊ ယခုမှဖြစ်၏။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ပဋိဝေတိ ယထာ၊ အရှည်မတည်ချက်ဘပြုတ်ချုပ်ပျောက်ပျက်စီး၏သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ရူပါရူပိနော၊ ရုပ်နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဟုတွာ၊ ရှေးက မရှိမူ၍။ သမ္ဘောန္တိ၊ ယခုမှဖြစ်ကုန်၏။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ပဋိဝေန္တိ အရှည်မတည်ချက်တပြုတ်ချုပ်ပျောက်ပျက်စီးကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိဇာနာတိ၊ သိ၏။ ။(ဥပဝိဏောတု ဝေဌကော။ ဟုစောင်းကျက်သရေပရိယာယ်နှစ်ပါးအဘိဓာန်၌လာရကား။ ဥပဝိဏာကိုစောင်းကျက်သရေဟုစေဒနာသည်။ ။ဒွယံပေါက္ခရဝေဌကေစမ္မနိ၊ ဝိဏာဘာဝံဥပဂန္တတိ ယေနာတိ ဥပဝိဏော။ ဝေဌတိ ပေါက္ခရန္တိ ဝေဌကော။ ဏွု။ ရင်းအဘိဓာန်ဋီကာ။ ။ဤမဟာဋီကာ၌ကား။ ဥပဝိဏောတိ ဝေဌနာတိ ဥပဝိဏံ၊ ဝါ ဘာဝါဒနံ ဟုရှိ၏။ ။ဝိနဇနနေ၊ နော။ ဏာတွံ၊ ဝိဏာဝေဌနေတိ ဝါခါတု။ အ၊ ဝိဏာ။ ဟူသောအဘိဓာန်ဋီကာကိုရှု၍။ ဝေဌနစမ္မနံ၊ ဤသားရေဖြင့်။ ဝိဏံ၊ စောင်းကို။ ဥပဝိဏောတိ၊ ကပ်၍မြှေးတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ ထိုသို့စောင်းကိုကပ်၍မြှေးကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံစမ္မံ၊ ထိုအရေသည်။ ဥပဝိဏံ၊ မည်၏။ ဝိဏာဝါနံ၊ စောင်းကိုမြှေးကြောင်းဖြစ်သောသားရေရ၏။ ဤသို့ယောဇနာမှ ကျမ်းတပါးနှင့်ညီ၍ ဝိနာဝါဏံ သာရှိသင့်သည်ဖြစ်၍အဘ္ဘိုသည်။ ။ကောဏောဝိဏာဒိဝါဒနံ၊အဘိဓာန်။ တီးကြောင်းလက်သည်းလက်ခတ်စသော ပရိယာယ်နှစ်ပုဒ်သာလာသည်။ ။ဧဝံသခေ်ပတော ဥဒယာဝယမနသိကာရဝိဓိံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိဝိတ္ထာရတော ဒဿေတုံ ပုန ယာနီတိ အာဒိ ဝုတ္တံ)။ ။ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သခေ်ပတော၊ ဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယမနသိကာရံ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကိုနှလုံးထားခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပုန၊ ဘန်။ ဧတဿ ဝဥဒယဗ္ဗယဉာဏဿ ဤဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၏သာလျှင်။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ရှေးဘဝ၌ဖြစ်ပြီးခြင်းကြောင့်။ ။(သမုဒယသည်ဥပ္ပါဒတည်း။ ဥပ္ပါဒဟူသော်လည်း။ ဥပါဒ်ဌီဘင်အားဖြင့်ပစ္စုပ္ပန်ခဏတ္ထယသို့ရောက်၍ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သည်ကိုမလို။ မဂ်ဖြင့်မပယ်အပ်သေးသည်ဖြစ်၍။ ခန္ဓာသန္တာန်ဝယ်ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဟူလိုသည်။

လိုကြောင့်။ဋီကာ၌အဝိဇ္ဇာသမုဒယာတိအဝိဇ္ဇာယ ဥပ္ပါဒါအတ္ထိဘာဝါ တိအတ္ထော။ နိရောဓဝိရောဓိဟိဥပ္ပါဒေါအတ္ထိဘာဝဝါစကောပိ ဟောတီတိဝုတ္တောဝါယမတ္ထော။တသ္မာပုရိမဘာဝသိဒ္ဓါယအဝိဇ္ဇာယသတိဣမသ္မိံဘဝေရူပဿဥပ္ပါဒေါဟောတီတိအတ္ထော။မိန့်သော်။ ။အဝိဇ္ဇာသမုဒယာတိ၊ကား။အဝိဇ္ဇာယ၊၏။ဥပ္ပါဒ၊ရှေးဘဝ၌ဖြစ်ပြီးခြင်းကြောင့်။ အတ္ထိဘာဝါ၊ မဂ်ဖြင့်မပယ်အပ်သေးသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဣတိအတ္ထော၊ဤကားလို ပဲသောအနက်။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ နိရောဓဝိရောဓိ၊ နိရောဓ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဥပ္ပါဒသဒ္ဒါသည်။အတ္ထိဘာဝဝါစကောပိ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကိုဟောတတ်သည်လည်း။ဟောတိ၊၏။ဣတိအယံအတ္ထော၊ဤအနက်ကို။ဝုတ္တောဝ၊ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။တသ္မာ၊ကြောင့်။ပုရိမဘာဝသိဒ္ဓါယ၊ ရှေးဘဝ၌ပြီးသော။အဝိဇ္ဇာယ၊သည်။ သတိ၊သော်။ ဣမသ္မိံဘဝေ၊ဤ မျက်မြင်လောကပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ရူပဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ဣတိအယံ၊ကား။အတ္ထော၊ဆိုလိုသောအနက်တည်း။ ၎င်းအနက်။ ။အတ္ထေအသမ္ဘဝေယေဝ၊သဒ္ဒေဝုတ္တ်ိဝိဓိဘဝေ။ ဟူရကား ဥပ္ပါဒေါအတ္ထိဘာဝဝါစကော၌။ဥပ္ပါဒေါကား သဒ္ဒေဒတ္ထက။ ။သဒ္ဒေ အသမ္ဘဝေယေဝ။ အတ္ထေဝုတ္တ်ိဝိဓိဘဝေ ဟူရကား ရူပဿဥပ္ပါဒေါ၌။ ဥပ္ပါဒေါကားအတ္ထဒတ္ထက)။ ။ရူပသမုဒယော၊ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ဣတိ၊သို့။ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန၊ အကြောင်း၏ဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ အကြောင်း၏ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ။(ပစ္စယဿဥပ္ပန္နဘာဝတောတိအတ္ထော။ဋီကာ)။ ။ရူပက္ခန္ဓဿ၊ရူပက္ခန္ဓာ၏။ဥဒယံ၊ဖြစ်ခြင်းကို။ပဿတိ၊၏။တဏှာသမုဒယာ၊ တဏှာ၏ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်ပြီးခြင်းကြောင့်။ ကမ္မသမုဒယာ၊ ကံ၏ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်ပြီးခြင်းကြောင့်။ (ရူပသမုဒယောတိ ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ရူပက္ခန္ဓဿဥဒယံ ပဿတိဟူ၍ချည်းယောဇနာ။ ဤသုံးပါးဖြင့် အတိတ်အကြောင်းကိုပြသည်။ ။အတိတေဟေတဝေါပဉ္စဟူသည်နှင့်မညီ။ အကြောင်းငါးပါးမစေ့ဖြစ်ခဲ့၏တကားဟူမူ။အဝိဇ္ဇာဒိဂ္ဂဟဏေနဟိစတိဟိအတီတကာလိကာနိ တေသံ သဟကာရီကာရဏဘူတာနိ ဥပါဒါနိနိပိ ဂဟိတာ နေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ဋီကာ။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။အဝိဇ္ဇာဒိဟိ၊အဝိဇ္ဇာအစရှိကုန်သော။ စတိဟိ၊သုံးပါးကုန်သောအတိတ်အကြောင်းတို့ဖြင့်။အတီတကာလိကာ

နှိ၊ အတိတ်ကာလ၌ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုသုံးပါးသော အဝိဇ္ဇာ
တဏှာကံတို့၏။ သဟကာရီကာရဏဘူတာနိ၊ တကွပြုလွှတ်ရှိသောအ
ကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဥပါဒါဒိနိပိ၊ ဥပါဒါန်ဘဝတို့ကိုလည်း။ဂ
ဟိတာနေဝ၊ယူအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊သို့။
ဒဿေတုံ၊၏။ဝင်းနက်)။ ။အာဟာရသမုဒယာ၊ကဗဠီကာရအာဟာရ၏
ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ရူပသမုဒယော၊ ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။
ဟောတိ၊၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန၊ အကြောင်း၏ထင်ရှားရှိ
သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊၏။ ဥဒယံ၊ကို။ပဿတိ၊၏။ ။(စိတ်ဥ
တုအာဟာရဟူသောပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းတရားသုံးပါး ရှိသည်မဟုတ်
လော။အဘယ့်ကြောင့်အာဟာရကိုသာယူရသနည်း။ ကြောင့်။ ။ပ
ဝတ္တိပစ္စယေသု ကဗဠီကာရာ ဟာရဿ ဗလဝကာရဏတော ဧဝဂဟိ
တော။ အာဟာရသမုဒယာတိ။ တသ္မိံ ပန ဂဟိတေ ပဝတ္တိ ပစ္စယတာ
သာမညေန ဥတုစိတ္တာနိပိ ဂဟိတာ။ နေဝ ဟောန္တီတိ စတုသမုဋ္ဌာနိက
ရူပဿ ပစ္စယတော ဥဒယဒဿနံ ဝိဘာဝိတမေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မိန့်သော်။ ဋီ
ကာ။ ။ကမ္မဇဥတုဇစိတ္တဇအာဟာရဇဟူ၍ရုပ်အပြားလေးပါးရှိသည်
တွင်။ ကမ္မဇကိုရည်၍ကမ္မသမုဒယာဆိုသင့်၏။ အဝိဇ္ဇာဇရုပ်တဏှာဇ
ရုပ်မရှိခြင်းကြောင့်အဝိဇ္ဇာသမုဒယာတဏှာသမုဒယာမဆိုသင့်သည်
မဟုတ်လောဟူမူ။ ။အဝိဇ္ဇာတဏှုပနိဿယသတိ တေနေဝ ကမ္မု
နာ ရူပကာယနိဗ္ဗတ္တိ။ အသတိ စ အဝိဇ္ဇုပနိဿယေ ဘဝနိကန္တိယာ အ
သမ္ဘဝေါ ဝေါတိ။ ယထာ စ ရူပဿ အဝိဇ္ဇာ တဏှုပနိဿယတာ။ ဧဝံ ဝေ
ဒနာဒီနံပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဋီကာ။ ။အာဟာရကိုသာ အသီးထုတ်၍ဆိုသည်
ကား အသို့နည်းဟူမူ။ ။အာဟာရော ပန ဥပ္ပန္နဿ ရူပဿပေါသ
ကော။ ကဗဠီကာရာဟာရဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ ကာမဓာတာဓိဋ္ဌာနတ္တာ စ
ဒေသနာယ။ ဥက္ကံသနိဒ္ဒေသေန ဝါ အာဟာရဂ္ဂဟဏံ၊ ဋီကာ။ ။ကာလ
အားဖြင့် ဥဒယဒဿနကို ပြခြင်းငှါ။ နိဗ္ဗတ္တိ လက္ခဏံ၊ စသည်ကို မိန့်
သော်)။ ။နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ။ စ၍ဖြစ်ခြင်းဟုမှတ်အပ်သောသဘောလက္ခ
ဏာကို။ ပဿန္တောပိ၊ ရှုသည်ဖြစ်၍လည်း။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊၏။ဥဒယံ၊ဥပ္ပါ
ဒလက္ခဏာဟုဆိုအပ်သောအဖြစ်ကို။ပဿတိ၊၏။ ။(ထိုရူပက္ခန္ဓာ၏
ဥဒယကိုရှုရာ၌။ အဒ္ဓါနပစ္စုပ္ပန်၏အစွမ်းအားဖြင့် ရှေးဦးကလျှင် ဥဒယ
ကိုမြင်၍တည်သောယောဂီသည်။ဤ၌သန္တတိပစ္စုပ္ပန်အားဖြင့်မြင်၍အ

စဉ်အတိုင်း ခဏအားဖြင့် ရှုသတည်း။ ။အကျဉ်းဖြစ်သော အဒ္ဓါန ပစ္စုပ္ပန်ကိုရှု၍။တနေ့ရှတနေ့ရှအလတ်ဖြစ်သော သန္တတိပစ္စုပ္ပန်အနေဖြစ်သောခဏပစ္စုပ္ပန်အားဖြင့် သွားကြသော ခြေပရှက် အပေါင်းကို ရိုးရိုးရှရှ မြင်၏သို့။ ခဏပစ္စုပ္ပန် အားဖြင့် ဖြစ်သော ရုပ်အစုကို။ ချ ဖြစ်ချ ချုပ်လက်ထက် ဥသျှစ်သို့ ထစ်ထစ်ထင်ထင် ဉာဏ်ဖြင့် မြင်သည်ဟူလို)။ ။ရူပက္ခန္ဓဿ၊၏။ ဥဒယံ၊အဖြစ်ကို။ပဿန္တော၊ ရှုသောယောဂီသည်။ဓမ္မာနိပဉ္စလက္ခဏာနိ၊အဝိဇ္ဇာတဏှာကံအာဟာရ၊၌အကြောင်းတို့၏ ရှိသည်၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သောလက္ခဏာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်၏ ဥပါဒ်ခြင်းဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာဟူသော၌ငါးပါးသောလက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊၏။ဝါ၊မြင်၏။ ။(နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာဟူသည်ရုပ်၏ဇာတိပင်ဖြစ်၍။ဇာတိသည်လည်းလက္ခဏရုပ်ဖြစ်၍လက္ခဏာဟုသင့်ပစေ။ အဝိဇ္ဇာတဏှာကံတို့၏ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လက္ခဏာမဟုတ် ကောင်းခဲ့တကားဟူမူ။ ။တေသံအတ္ထိတာဟိ ရူပဿဥဒယောလက္ခိယတိ ဧတေဟိတိ လက္ခဏာနိတိဝုစ္စန္တိ။နိဗ္ဗတ္တိပနသင်္ခတလက္ခဏ မေဝါတိ။ဋီကာ)။ ။
အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်အဝိဇ္ဇာ၏ တဘန်မဖြစ် ပြန်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပနိရောဓော၊ အနာဂတ် ဖြစ်သော ရုပ်၏မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ ပစ္စယဘာဝေ၊ အကြောင်း မရှိ လတ်သော်။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ထည့်။ဣတိ၊သို့။ ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန၊အဝိဇ္ဇာဟုဆိုအပ်သောအနာဂတ်၌ဖြစ်လတ္တံ့သောရုပ်၏အကြောင်းချုပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊၏။ဝယံ၊အပျက်ကို။ ပဿတိ၊၏။တဏှာနိရောဓာ၊အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် တဏှာ၏တဘန်မဖြစ်ပြန်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ကမ္မနိရောဓာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ကံ၏တဘန် မဖြစ်ပြန်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အာဟာရနိရောဓာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်းဖြစ်သော ကဗဠီကာရာဟာရ၏မရှိခြင်းကြောင့်။ ရူပနိရောဓော၊ထိုအာဟာရသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သောရုပ်၏မဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန၊ အနာဂတ်၌ ရုပ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ ချုပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊မရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊၏။ဝယံ၊ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ၊ရုပ်၏ဘင်ဟုဆိုအပ်သောဖောက်ပြန်ခြင်းလက္ခဏာကို။ ပဿန္တောပိ၊ သည်လည်း။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊ ၏။ ဝယံ၊ကို။

ပဿတိ၊၏။ ။(ဝိပရီတာဝလက္ခဏာနန္တိ ဘင်္ဂကာလဝသေန ဟောတံ ဝ ယဒဿနံ။ တသ္မာတံအဒ္ဓါနဝသေန ပဂေဝ ပဿိတွာ ဌိတော ဣဓဝသန္တ တိဝသေန ဒိသွာ အနုက္ကမေန ခဏဝသေန ပဿတိ)။ ။ရူပက္ခန္ဓဿ၊ ၏။ဝယံ၊ကို။ ပဿန္တော ပိ၊သည်လည်း။ ဣမာနိပဉ္စလက္ခဏာနိ၊အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းလေးပါးတို့၏ အနုပ္ပါဒနိရောဓရုပ်၏ ခဏနိရော ဓဟုဆိုအပ်သော ငါးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ပဿတိ၊၏။ ။(တေ သံဟိ အနုပ္ပါဒနိရောဓော ရူပဿ အစ္စန္တနိရောဓော လက္ခိယတိ ဧတေဟိတိ လက္ခဏာနိတိ ဝုစ္စန္တိ။ ဝိပရီတာ မေဝ သင်္ခတလက္ခဏာ မေဝ။ ဧသေ နယော ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီသု။ ဋီကာ)။ ။တထာ၊ ထိုမှတပါး။အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်ပြီးခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာသမုဒယော၊ ဝေဒနာ ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန၊ အကြောင်း ၏ဖြစ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊အကြောင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ် ဖြင့်။ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ၊၏။ ဥဒယံ၊အဖြစ်ကို။ ပဿတိ၊၏။ တဏှာသမုဒ ယာ၊တဏှာ၏ရှေးဘဝ၌ဖြစ်ပြီးခြင်းကြောင့်။ ကမ္မသမုဒယာ၊ကံ၏ရှေး ဘဝ၌ဖြစ်ပြီးခြင်းကြောင့်။ ဖဿသမုဒယာ၊ ဖဿ၏ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ဝေဒနာသမုဒယော၊ဝေဒနာ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊သို့။ ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန၊ အကြောင်း၏ထင်ရှားရှိသည်၏အ ဖြစ်ဖြင့်။ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ၊၏။ သမုဒယံ၊ကို။ပဿတိ၊၏။နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ။ စ၍ဖြစ်ခြင်းဟု မှတ်အပ်သော သင်္ခတလက္ခဏာကို။ ပဿန္တော ပိ၊ ရှု သည်ဖြစ်၍လည်း။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ၊၏။ ဥဒယံ၊ကို။ပဿတိ၊၏။ ဝေဒ နာက္ခန္ဓဿ၊၏။ဥဒယံ၊ကို။ပဿန္တော၊ရှုသောယောဂီသည်။ဣမာနိပဉ္စ လက္ခဏာနိ၊အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ကံ ဖဿ ဤအကြောင်းတို့၏ ရှိသည်၏အ ဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော လက္ခဏာ၊ ပစ္စုပ္ပန် ဝေဒနာ၏ဥပါဒ်ခြင်း ဖြစ်ခြင်း လက္ခဏာ ဟူသော။ ငါးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာ၏ တဘန်မဖြစ်ခြင်း ဟူသောချုပ်ခြင်းကြောင့်။ တဏှာနိရောဓာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် တဏှာ၏တဘန် မဖြစ်ပြန်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ကမ္မနိရော ဓာ၊အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ကံ၏တဘန်မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်း ကြောင့်။ဝေဒနာနိရောဓော၊ဝေဒနာ၏မဖြစ်ခြင်းသည်။ဟောတိ၊၏။ဣ တိ၊သို့။ ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန၊ အနာဂတ်၌ဝေဒနာဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း

၏ ချုပ်သည့်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ မရှိသည့်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ၊ ၏။ ဝယံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဖဿနိရောဓာ၊ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿ၏မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာ၏မရှိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန၊ ဝေဒနာဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း မရှိသည့်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ၊ ၏။ ဝယံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ၊ ဝေဒနာ၏ဘင်ဟုဆိုအပ်သော ဖောက်ပြန်ခြင်းလက္ခဏာကို။ ပဿန္တောပိ၊ ရှုသောယောဂီသည်လည်း။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ၊ ၏။ ဝယံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ၊ ၏။ ဝယံ၊ ကို။ ပဿန္တော၊ သည်။ ဣမာနိပဉ္စလက္ခဏာနိ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းလေးပါး တို့၏ အနုပ္ပါဒနိရောဓဝေဒနာ၏ခဏနိရောဓဟုဆိုအပ်သော ဤငါးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ၊ ၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသောယောဂီသည်။ ပဉ္စလက္ခဏာနိ၊ ငါးပါးသောလက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိဝိယ၊ ၏သို့။ သညာသင်္ခါရဝိညာဏက္ခန္ဓာနံ၊ သညာက္ခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ ကို။ ပဿန္တောပိ၊ ရှုသောယောဂီသည်လည်း။ ပဉ္စလက္ခဏာနိ၊ တို့ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသောယောဂီသည်။ ထည့်။ ဖဿဋ္ဌာနေ၊ ဖဿအရာ၌။ နာမရူပသမုဒယာ နာမရူပနိရောဓာတိ၊ ဟူ၍။ ပဿတိ၊ ၏။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဧကေကဿ၊ တခုတခုသော။ ခန္ဓဿ ၏။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကိုရှုသဖြင့်။ ဒသဒသ၊ ဆယ်ပါးဆယ်ပါးတို့ကို။ ကတွာ ၍။ ယာနိ၊ ပညာသလက္ခဏာနိ၊ အကြင်ငါးဆယ်သောလက္ခဏာတို့ကို။ ဝုတ္တာနိ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ။(အဘယ့်ကြောင့် ဝေဒနာသညာသင်္ခါရတို့၌ အာဟာရအရာဝယ် ဖဿသမုဒယာ ဖဿနိရောဓာဟူသနည်း။ ဝိညာဉ်၌ကား အဘယ့်ကြောင့် ဖဿအရာဝယ်နာမရူပသမုဒယာနာမနိရောဓာဟူသနည်း။ ဧသေဝနယော ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီသုဆရာဟူသည်မဟုတ်သလော။ ။အယံပနဝိသေသော ဖုဿောဝေဒေတိ။ ဖုဿော သဉ္ဇာနာတိ။ ဖုဿော စေတေတိ။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ စက္ခုသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ သညာ စေတနာတိ ဝစနတော ဖဿော ဝေဒနာသညာသင်္ခါရက္ခန္ဓာနံ ပဝတ္တပစ္စယော။ တံနိရောဓာစ

တေသံနိရောဓော။ မဟာပဒါနမဟာနိဒါနသုတ္တေသုအဘိဓမ္မေစအညာ
မညပစ္စယဝါရေနာမရူပပစ္စယာဝိညာဏန္တိဝစနတော နာမရူပံဝိညာ
ဏဿပစ္စယ္တိပစ္စယော။ တံနိရောဓာတဿနိရောဓောတိဝုတ္တံ။ ဖဿ
သမုဒယာဝေဒနာသမုဒယောတိအာဒိ။ ဋီကာ။ ။ဤဥဒယဗ္ဗယဒဿ
နအရာ၌။ ကေစိဝါဒအပရေဝါဒကိုပြ၍ အပရေဝါဒသာယုတ္တဟု ဆုံး
ဖြတ်၍တံသမနုတ္တနကိုပြလိုရကား။ ။ဧတ္ထစကေစိတာဝအာဟု အရူ
ပက္ခန္ဓာနံဥဒယဝယဒဿနံ အဒ္ဓါသန္တတိဝသေနေဝ။ နခဏဝသေနာ
တိ။တေသံမတေနခဏတော်ဥဒယဝယဒဿနမေဝနသိယာ။အပရေပ
နာဟု။ပစ္စယတောဥဒယဝယဒဿနေအတီတာဒိဝိဘာဂံအနာမသိတွာ
သဗ္ဗသာဓာရဏတောအဝိဇ္ဇာဒိပစ္စယာဝေဒနာသမ္ဘဝံလက္ခမာနတံပဿ
တိ။နဥပ္ပါဒံ။အဝိဇ္ဇာဒိအဘာဝေဝေတဿာအသမ္ဘဝံအလက္ခမာနတံပဿ
တိ။နဘင်္ဂံ။ခဏတောဥဒယဝယဒဿနေပစ္စုပ္ပန္နာနံဥပ္ပါဒံဘင်္ဂဉ္စပဿ
တီတိတံယုတ္တံ။သန္တတိဝသေနဟိရူပါရူပဓမ္မေဥဒယတောဝယတောစ
မနသိကရောန္တဿအနုက္ကမေနဘာဝနာယဗလပ္ပတ္တကာလေဉာဏဿ
တိက္ခဝိသဒဘာဝပ္ပတ္တိယာခဏတောဥဒယဝယာဥပဋ္ဌဟန္တီတိ။ အယံ
ဟိပဌမံပစ္စယတောဥဒယဗ္ဗယံမနသိကရောန္တောအဝိဇ္ဇာဒိကေ ပစ္စယ
ဓမ္မေဝိဿဇ္ဇေတွာဥဒယဗ္ဗယဝန္တေခန္ဓေဂဟေတွာတေသံပစ္စယတောဥ
ဒယဝယဒဿနမုခေနခဏတောပိဥဒယဗ္ဗယံမနသိကရောတိ။တဿ
ယဒါဉာဏံတိက္ခံဝိသဒံဟုတွာပဝတ္တတိ။တဒါရူပါရူပဓမ္မာခဏေခဏေ
ဥပ္ပဇ္ဇန္တာဘိဇ္ဇန္တာစဟုတွာဥပဋ္ဌဟန္တိ။တေနဝုတ္တံဧဝံပိရူပဿဥဒယော
တိအာဒိ။ဋီကာ။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဥဒယဗ္ဗယဒဿနအရာ၌။
ကေစိ၊ ကေစိတို့သည်။ တာဝ၊စွာ။ အာဟု၊ကုန်၏။ အရူပက္ခန္ဓာနံ၊နာ
မက္ခန္ဓာတို့၏။ဥဒယဝယဒဿနံ၊ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကိုရှုခြင်းသည်။အဒ္ဓါ
သန္တတိဝသေနေဝ၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန် သန္တတိ ပစ္စုပ္ပန်၏ အစွမ်းဖြင့်သာ
လျှင်။ဟောတိ၊၏။ ခဏဝသေန၊ခဏပစ္စုပ္ပန်၏အစွမ်းဖြင့်။ နဟောတိ၊
မဖြစ်။ဣတိ၊သို့။ အာဟု၊ကုန်၏။ တေသံ၊ထိုကေစိတို့၏။ မတေန၊အလို
အားဖြင့်။ ခဏတော၊ ခဏအားဖြင့်။ ဥဒယဝယဒဿနမေဝ၊ ဖြစ်ခြင်း
ပျက်ခြင်းကိုရှုခြင်းသည်သာလျှင်။နသိယာ၊မဖြစ်ရာခဲ့။ အပရေပန၊အပ
ရေဆရာတို့သည်ကား။ အာဟု၊ကုန်၏။ ပစ္စယတော၊ အကြောင်းအား
ဖြင့်။ဥဒယဝယဒဿနေ၊ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကိုရှုခြင်း၌။အတီတာဒိဝိဘာ

ဂံ၊အတိတ်အစရှိသည်ကိုဝေဘန်ခြင်းကို။အနာမသိတွာ၊မသုံးသပ်မူ၍။ သဗ္ဗသာဓာရဏတော၊ အလုံးစုံတို့နှင့်ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ အဝိစ္ဆာဒိပစ္စယာ၊အဝိစ္ဆာအစရှိသောအကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာသမ္ဘဝံ၊ဝေဒနာ၏ဖြစ်သင့်ခြင်းကို။ လက္ခဏာနတ်၊ရကောင်းသည်၏အဖြစ်ကို။ ဿတိ၊၏။ဥပ္ပါဒံ၊ဖြစ်ဆဲဆဲကို။နပဿတိ၊မရှု။စ၊ထိုမှတပါး။အဝိစ္ဆာဒိအဘာဝေ၊ အဝိစ္ဆာအစရှိသည်တို့၏မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊အဝိစ္ဆာအစရှိသည်တို့သည်မရှိလတ်သော်။ တဿာ၊ထိုဝေဒနာ၏။ အသမ္ဘဝံ၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကို။ အလက္ခဏာနတံ၊ မရကောင်းသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဘင်္ဂံ၊ပျက်ဆဲဆဲကို။ နပဿတိ၊မရှု။ ခဏတော၊အားဖြင့်။ ဥဒယဝယဒဿနေ၊၌။ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောတရားတို့၏။ ဥပ္ပါဒဥ္စ၊ဖြစ်ဆဲဆဲကိုရင်း။ ဘင်္ဂဥ္စ၊ပျက်ဆဲဆဲကိုရင်း။ပဿတိ၊၏။ ဣတိ၊သို့။အာဟု၊ ကုန်၏။ တံဝစနံ၊ ထိုအပရေဆရာတို့၏စကားသည်။ ယုတ္တံ၊သင့်၏။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္တတိဝသေန၊သန္တတိပစ္စုပ္ပန်၏အစွမ်းဖြင့်။ ရူပါရူပဓမ္မေ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ဥဒယတော စ၊အဖြစ်အားဖြင့်ရင်း။ဝယတော စ အပျက်အားဖြင့်ရင်း။ မနသိကရောန္တဿ၊ ယောဂီအား။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဘာဝနာယ၊၏။ ဗလပတ္တကာလေ၊ သန်မြန်သောအားသို့ရောက်သောကာလ၌။ ဉာဏဿ၊၏။ တိက္ခဝိသဒဘာဝပ္ပတ္တိယာ ထက်သည်၏အဖြစ် သန့်ရှင်းသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ခဏတော၊အားဖြင့်။ ဥဒယဝယာ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ယုတ္တံ၊၏။ ဟိသစ္စံ ၏။အယံယောဂီ၊သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပစ္စယတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ကို။ မနသိကရောန္တော နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍။အဝိစ္ဆာဒိကေ၊ကုန်သော။ဓမ္မေ၊တရားတို့ကို။ဝိသဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်၍။ ဥဒယဗ္ဗယဝန္တော၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းရှိကုန်သော။ ခန္ဓေ တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊၍။ တေသံ၊ထိုခန္ဓာတို့၏။ပစ္စယတော အားဖြင့်။ ဥဒယဝယဒဿနမုခေန၊ ရှုခြင်းကိုပဓာနပြုသဖြင့်။ခဏတောပိ အားဖြင့်လည်း။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ကို။ မနသိကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ တဿ ထိုယောဂီအား။ ယဒါ၊၌။ဉာဏံ၊သည်။ တိက္ခံ၊ထက်သည်။ဝိသဒံ သန့်ရှင်းသည်။ဟုတွာ၊၍။ပဝတ္တတိ၊၏။တဒါ၊၌။ရူပါရူပဓမ္မာ တို့သည်။ခဏေခဏေ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း၌။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တာစ၊ ဖြစ်ကုန်သည်ရင်း။ ဘိဇ္ဇန္တာစ ပျက်ကုန်သည်ရင်း။ဟုတွာ၊၍။ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ကုန်၏။တေန၊ကြောင့်။ဇေဝံဝိရူပဿဥဒယော

တိအာဒိ° ကို။ဝုတ္တံ၊၏။ရင်းနက်။ ။ဧဝံပိရူပဿဥဒယောဧဝံပိရူပဿဝ
ယောဟူသောပါဠိဖြင့် ပစ္စယအားဖြင့် ဥဒယဝယကိုပြသည်။ ဧဝံပိရူပံ
ဥဒေတိဧဝံပိရူပံဝေတိပါဠိဖြင့်ကား ခဏအားဖြင့် ဥဒယဝယကို ပြသ
တည်း)။ ။တေသံ၊ ထိုငါးဆယ်သော လက္ခဏာတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။
ဧဝံဝိတ္ထာရနယေန၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာပိ အဝိဇ္ဇာတို့၏ ရှေးဘဝ၌ဖြစ်
ပြီးခြင်းကြောင့်လည်း။ တဏှာသမုဒယာပိ၊ကြောင့်လည်း။ ကမ္မသမုဒ
ယာပိ၊ကြောင့်လည်း။အာဟာရသမုဒယာပိ၊ကဗဠီကာရာဟာရ၏ထင်
ရှားရှိခြင်းကြောင့်လည်း။ ရူပဿ ၏။ ဥဒယောသမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်း
သည်။ဟောတိ၊၏။ ဧဝံဝိတ္ထာရနယေနဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။ အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ
ပိ၊ အဝိဇ္ဇာ၏တဘန်မဖြစ်သောချုပ်ခြင်းကြောင့်လည်း။ တဏှာနိရော
ဓာပိ၊ကြောင့်လည်း။ ကမ္မနိရောဓာပိ၊ကြောင့်လည်း။ အာဟာရနိရော
ဓာပိ၊ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းဖြစ်သောကဗဠီကာရာဟာရ၏မရှိခြင်းကြောင့်
လည်း။ ရူပဿ၊၏။ ဝယောအနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။
ဣတိ၊သို့။ပစ္စယတောဝေ၊အကြောင်းအားဖြင့်လည်း။ဝိတ္ထာရေန၊ဖြင့်။
မနသိကာရံ၊ကို။ကရောတိ၊၏။ဧဝံဝိတ္ထာရနယေန၊ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ကို။
ပဿန္တောပိ၊ရှုသည်ဖြစ်၍လည်း။ရူပံ၊စတုသမုဋ္ဌာန်ရုပ်သည်။ ဥဒေတိ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်၏။ ဧဝံဝိတ္ထာရနယေနဝ၊ သာလျှင်။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ၊ကို။
ပဿန္တောပိ၊ ၍လည်း။ ရူပံ၊ စတုသမုဋ္ဌာန် ရုပ်သည်။ ဝေတိ၊ နိရုဇ္ဈ
တိ၊ချုပ်၏။ ဣတိ၊သို့။ ခဏတောစ၊အားဖြင့်လည်း။ ဝိတ္ထာရေန၊ဖြင့်။ မ
နသိကာရံ၊ ကို။ ကရောတိ၊၏။ ။(ဤသို့ပါဠိသေသနှင့်တကွ ခြားနား
သိသာအောင်ယောဇနာ)။ ။ဧဝံ၊သို့။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးထား
သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဣတိ၊သို့။ ဣမေဓမ္မာ၊ဤရုပ်တရားတို့
သည်။ အဟုတွာ၊ ရှေးက မရှိမူ၍။ သမ္ဘောန္တိ ကိရ၊ ဖြစ်ကုန် သတတ်။
ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ပဋိဝေန္တိ ကိရ၊ ချုပ်ပျက် ပျောက်ကင်း ကုန်သတတ်။
ဣတိ၊သို့။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဝိသဒတရံ၊ အထူးသဖြင့် သန့်ရှင်းစင်
ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။(ဤသို့ နှလုံးသွင်းသော ထိုယောဂီအား
အကြင်ရွေ့လောက် ဥဒယဝယဉာဏ် မဖြစ်သေး။ ထိုရွေ့လောက် ဥဒ
ယဗ္ဗယတို့သည် လွန်စွာ ထင်သည် မဖြစ်ကုန် ရကား။ ပိုးဝါး သာမျှ
အနုမာနဆ၍ အလျော်ရမ်းလိုက်ရသည်ကို အကြောင်းပြု၍။ ဣတိကိ
ရိမေဓမ္မာ။ပ။ပဋိဝေန္တိဟုပစ္စက္ခမဟုတ် အနုမာနပြု ကိရသဒ္ဒါနှင့်ယှဉ်၍

ဆိုသတည်း။တနည်း။ နယဒဿနအားဖြင့် ဤသို့ဆိုသတည်း။ ရှေးဦးစွာပစ္စုပ္ပန္နဓမ္မတို့၏ ဥဒယဗ္ဗယကိုပစ္စက္ခဖြင့်မြင်၍။ ထိုနောင်မှအတိတ်အနာဂတ်တို့၌ ၎င်းနည်းဟုနည်းကို ဆောင်သည် ဖြစ်ဘိသော်)။ ။ ဧဝံ၊သို့။ပစ္စယတောစေဝ၊ဖြင့်၎င်း။ ခဏတောစ၊ဖြင့်၎င်း။ဒွေဓာ၊ဖြင့်။ဥဒယဗ္ဗယံ၊ကို။ပဿတော၊ရှုသော။ တဿ၊ထိုယောဂီအား။ သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနယလက္ခဏဘေဒါ၊ သစ္စာအပြားပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အပြားဧကတ္တစသောနည်း အပြားအနိစ္စတာစသောလက္ခဏာ အပြားတို့သည်။ ပါကဋာ၊ လက်ထက် ဥသျှစ် ဆုပ်ဖျစ်သျှစ်ရှားသို့ ထင်ရှား ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဟိ၊ သစ္စာစသည်တို့၏။ထင်ရှားသည်ကိုချဲ့၍ ဆိုအံ့။ သော၊ထိုယောဂီသည်။ အဝိဇ္ဇာဒိသမုဒယာ၊အဝိဇ္ဇာစသည်တို့၏ရှေးဘဝ၌ဖြစ်ပြီးခြင်းကြောင့်။ခန္ဓာနံ၊တို့၏သမုဒယဉ္စ၊ဖြစ်သင့်ခြင်းကို၎င်း။ အဝိဇ္ဇာဒိ နိရောဓာ၊ အဝိဇ္ဇာ စသည်တို့၏ အနုပ္ပါဒ နိရောဓကြောင့်။ ခန္ဓာနံ၊တို့၏။နိရောဓဉ္စ၊အနုပ္ပါဒနိရောဓကို၎င်း။ယံပဿတိ၊အကြင်ရှု၏။ တနည်း။ပဿတိ၊၏။ ဣဒံ၊ဤပဿတိဟူသောပုဒ်၌။ယံဧတံဒဿနံ၊အကြင်ရှုခြင်းသည်။အတ္ထိ၊၏။ဣဒံဒဿနံ၊ဤရှုခြင်းသည်။ အဿ၊ထိုယောဂီ၏။ပစ္စယတော၊ အားဖြင့်။ဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ၊မည်၏။ ပန၊ပါး။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏဝိပရိဏာမလက္ခဏာနိ၊နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာဝိပရိဏာမလက္ခဏာတို့ကို။ပဿန္တော၊ရှုသောယောဂီသည်။ခန္ဓာနံ၊တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ကို။ ယံပဿတိ၊၏။ ဣဒံဒဿနံ၊သည်။ အဿယောဂိနော၊၏။ ခဏတော၊ဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ၊မည်၏။ ။(အဝိဇ္ဇာဒိသမုဒယာခန္ဓာနံ သမုဒယအစရှိသည်ဖြင့်ဝစနဘေဒကိုပြုသကဲ့သို့။ အဘယ့်ကြောင့်ဤ၌ဝစနဘေဒကိုမပြုမူ၍။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာဝိပရိဏာမလက္ခဏာနိ ပဿန္တော ခန္ဓာနံဥဒယဗ္ဗယံပဿတိဟူသနည်း။ ကြောင့်။ ဧတ္ထစယထာအဝိဇ္ဇာဒိသမုယနိရောဓတောခန္ဓာနံသမုဒယနိရောဓသ အညတ္တာအဝိဇ္ဇာသမုဒယာရူပသမုဒယောတိအာဒိဝစနဘေဒေါကတော။နဧဝံနိဗ္ဗတ္တိဝိပရိဏာမလက္ခဏေဟိခန္ဓာနံဥဒယဗ္ဗယဿဘေဒေါအတ္ထိ။အဘိန္နာဓိကရဏတ္တာတိနိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာဝိပရိဏာမလက္ခဏာနိပဿန္တောခန္ဓာနံဥဒယဗ္ဗယံပဿတီတိဝစနဘေဒံအကတွာဝုတ္တံ၊မိန့်။ဋီကာ။ ။ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကိုထင်ရှားပြုလိုရကား။ဥပ္ပတ္တိက္ခဏေယေဝတိစသည်ကိုမိန့်)။ ။ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ဥပ္ပတ္တိက္ခဏေယေဝ၊ဥပါဒက္ခဏာ၌သာလျှင်။

နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘင်္ဂက္ခဏောယေ
ဝ၊၌သာလျှင်။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏဉ္စ၊ဝိပရိဏာမလက္ခဏာသည်လည်း။
ဟောတိ၊၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။ တာနိ၊ထိုနိဗ္ဗတ္တိဝိပရိဏာမလက္ခဏာတို့
ကို။ပဿန္တော၊ရှုသောယောဂီသည်။ခဏတော၊ဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊တို့၏။ဥဒ
ယဗ္ဗယေ၊တို့ကို။ပဿတိနာမ၊မည်၏။ တသ္မာစသဉ်ကားပါဌသေသ။ ။
ဋ္ဌတိတသ္မာ၊ထိုသို့အဝိဇ္ဇာဒိသမုဒယာ၍သို့စသည်ကားပစ္စယအားဖြင့်
ခန္ဓာတို့၏ဥဒယဗ္ဗယကိုရှုခြင်းနိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏစသည်ကားခဏအားဖြင့်
ခန္ဓာတို့၏ဥဒယဗ္ဗယကိုရှုခြင်းမည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဧဝံဝုတ္တပ္ပကာ
ရေန၊ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားအားဖြင့်။ပစ္စယတောစေဝ၊အားဖြင့်
၎င်း။ခဏတောစ၊အားဖြင့်၎င်း။ဒွေဓါ၊နှစ်ပါးသောအဘို့အါးဖြင့်။ဥဒယဗ္ဗ
ယံ၊ကို။ပဿတော၊သော။အဿ၊ထိုယောဂီအား။ပစ္စယတော၊ဖြင့်။ဥဒ
ယဒဿနေန၊အဖြစ်ကိုရှုခြင်းဖြင့်။ဇနကာဝဗောဓတော၊ခန္ဓာတို့ကိုဖြစ်
စေတတ်သောအဝိဇ္ဇာစသော ပစ္စည်းကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်။
သမုဒယသစ္စံ၊သမုဒယသစ္စာသည်။ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊
၏။ခဏတော၊အားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ဥဒယဗ္ဗယကိုရှုခြင်းဖြင့်။
ဇာတိဒုက္ခာဝဗောဓတော၊ ဇာတိဟုဆိုအပ်သော ဝဋ်ဒုက္ခကို သိခြင်း
ကြောင့်။ ဒုက္ခသစ္စံ၊သည်။ပါကဋံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ကိမိဝ၊အဘယ်
ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ဧကဒေသဒဿနေန၊တစိတ်ကိုမြင်သဖြင့်။ပဗ္ဗတ
သမုဒ္ဒါဒိဒဿနကာနံ၊ တောင် သမုဒ္ဒြာ စသည်တို့ကို မြင်သောသူတို့
အား။ပါကဋံဝိယ၊ အပေါင်းဖြစ်သောတောင်သမုဒ္ဒြာ၏ထင်ရှားခြင်းကဲ့
သို့တည်း။ ။(အဓိပ္ပါယ်ကားအစိတ်ဖြစ်သော ဇာတိဒုက္ခကို သိခြင်း
ကြောင့်။အပေါင်းဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာဟူသမျှသည် ပါကဋဖြစ်သည့်
ဟူလို)။ ။ပစ္စယတော၊ဖြင့်။ဝယဒဿနေန၊အပျက်ကိုမြင်သဖြင့်။နိရော
ဓသစ္စံ၊သည်။ပါကဋံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ကသ္မာ၊ကား။ ပစ္စယာနုပ္ပါဒ
နေန၊ပစ္စည်းတရားတို့၏မဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ပစ္စယဝတံ၊ပစ္စည်းရှိကုန်သော
အကျိုးတရားတို့၏။ သန္ဒါနက်။ဝါ၊ပစ္စည်းကြောင့်ဖြစ်ကုန်သောအကျိုး
တရားတို့၏။အနုပ္ပါဒါဝဗောဓတော၊တဘန်မဖြစ်ခြင်းကိုသိခြင်းကြောင့်
တည်း။ ။(ပစ္စယာအနုပ္ပါဒေနာတိဧတေနပစ္စယာနံအနုပ္ပါဒနိရောဓော
ဋ္ဌဓပစ္စယနိရောဓောတိဒဿေတိ၊ဋီကာ)။ ။ခဏတော၊ ဖြင့်။ ဝယ
ဒဿနေန၊ဖြင့်။မရဏဒုက္ခာဝဗောဓတော။ မရဏဟုဆိုအပ်သောဝဋ်

ဒုက္ခကိုသိခြင်းကြောင့်။ဒုက္ခသစ္စမေဝ၊သည်သာလျှင်။ပါကဋံ၊ထင်ရှားရှိသည်။ဟောတိ၊၏။အဿ၊ထိုယောဂီ၏။ပစ္စယတော စ၊ဖြင့်ရင်း။ ခဏတော စ၊ဖြင့်ရင်း။ထည့်။ ယံဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ၊ အကြင်ဥဒယဗ္ဗယတို့ကိုမြင်ခြင်းသည်။အတ္ထိ၊၏။တဿ၊ထိုဥဒယဗ္ဗယဒဿနဥ္စ၊အသမ္မောဟော၊အသမ္မောဟသည်။ တနည်း။ တဗ္ဗာဝနော၊ ထိုအသမ္မောဟပြဋ္ဌာန်းသော။ ဝိတက္ကာဒိဓမ္မပုဉ္ဇော၊ဝိတက်စသောတရားအစုသည်။ အတ္ထိ၊၏။အယံ၊ ဤသမ္မောဟပြဋ္ဌာန်းသော ဝိတက်စသောတရားအစုသည်။ နိယျာနာနုလောမတော၊နိယျာနအားလျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ထဥ္စ။ လောကိကော။ လောကီဖြစ်သော။ မဂ္ဂေါ၀၊မဂ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။ဉာတတ္တာ၊ကြောင့်။မဂ္ဂသစ္စံ၊သည်။ပါကဋံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ကသ္မာ၊ကား။ သဘာဝါဝဗောဓတော၊သဘာဝကိုထိုးထွင်း၍သိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။(တေနာဟ တတြသမ္မောဟဝိဃာတတောတိ။ ။တတြ၊ထိုဥဒယဗ္ဗယ၌။ သမ္မောဟဝိဃာတတော၊ တဒင်အားဖြင့်သမ္မောဟကိုသတ်တတ်ပယ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။တနည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟုဆိုအပ်သော အရိယမဂ်၏ ဥပါယဖြစ်သောယထာဝုတ္တအသမ္မောဟသဘာဝသည် ဆီမီးကဲ့သို့မိမိကိုယ်ကိုလည်းပြတတ်ရကားမဂ္ဂသစ္စာပါကဋဖြစ်၏။ ထိုပါကဋဘာဝသည် မောဟန္ဓကာရကိုဖျောက်သဖြင့်ဖြစ်ရကား။ တတြသမ္မောဟဝိဃာတတောဟုသတည်း။) ။စ၊ထိုမှတပါး။ပစ္စယတော၊အားဖြင့် အဿ၊ထိုယောဂီ၏။ဥဒယဒဿနေန၊ဖြင့်။ အနုလောမေ၊ဝဋ်တရားဖြစ်ခြင်းအားလျော်သော။ဝါ၊အနုလုံဖြစ်သော။ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရာစသောပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ပါကဋော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ဤသို့စသည်ဖြင့်။အဝိဇ္ဇာဒိသု၊အဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့သည်။သန္တေသု၊ရှိကုန်လတ်သော်။ ဤသို့သောအနက်ကိုဆိုအပ်သည်မည်၏ဟုနှလုံးပိုက်၍။ဣမသ္မိံစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ကသ္မာ၊ကား။ဣမသ္မိံ၊ဤအဝိဇ္ဇာစသောအကြောင်းတရားသည်။သတိ၊သော်။ဣဒံ၊ဤသင်္ခါရစသောအကျိုးတရားသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝဗောဓတော၊ သိခြင်းကြောင့်။ပါကဋော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ပစ္စယတော၊ဖြင့်။ဝယဒဿနေန၊ဖြင့်။ ပဋိလောမေ၊ဝဋ်ဖြစ်ခြင်းအားမလျော်ဆန့်ကျင်သော။ ဝါ၊ပဋိလုံဖြစ်သော။ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ၊ အဝိဇ္ဇာယတွေဝအသေသဝိရာဂနိရော

ဓသင်္ခါရနိရောဓေအစရှိသောပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သဉ်။ပါကဋော သည်။
ဟောတိ၊၏။ကသ္မာ၊ကား။ဣမဿ၊ဤအဝိဇ္ဇာစသောအကြောင်းတရား
၏။နိရောဓာ၊အနုပ္ပါဒနိရောဓကြောင့်။ ဣဒံ၊ဤသင်္ခါရစသောအကျိုးတ
ရားသည်။နိရုဇ္ဈတိ၊တဘန်မဖြစ်သောအားဖြင့်ချုပ်၏။ ဣတိ၊သို့။ အဝ
ဗောဓတော၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကြောင့်။ ပါကဋော၊ သည်။ဟောတိ၊
၏။ ။ပန၊ထို့မှတပါး။ခဏတော၊ဖြင့်။ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊အဖြစ်အ
ပျက်ကိုရှုခြင်းဖြင့်။ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ ဇာတိစသောအကြောင်းတရားကိုစွဲ
၍ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ဇရာမရဏစသောအကျိုးတရားတို့သည်။ ပါက
ဋာ၊ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ကသ္မာ၊ကား။ သင်္ခတလက္ခဏာဝဗော
ဓတော၊သင်္ခတ၏လက္ခဏာကိုထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်တည်း။ ။
(ဥဒယဗ္ဗယကိုရှုသဖြင့်အဘယ့်ကြောင့်သင်္ခတလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း
၍သိသနည်း။ကြောင့်။ဥဒယဗ္ဗယဝန္တော ဟိသင်္ခတာမိန့်သော်။ ။ဥဒ
ယဗ္ဗယဝန္တဖြစ်သော သင်္ခတတရားတို့ကိုသိသော်။ သင်္ခတာပါကဋာ
ဟောန္တိ ဆိုရမည်ကို အဘယ့်ကြောင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာခန္ဓာ ပါကဋာ
ဟောန္တိ၊ဆိုဘိသနည်း။ကြောင့်။တေစပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာတိမိန့်သော်)။ ။
ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဝန္တော၊ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းရှိသောတရား
တို့သည်။သင်္ခတာ၊သင်္ခတတရားတို့သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ တေစသင်္ခ
တာ၊ ထိုသင်္ခတဘရားတို့သည်လည်း။ ဇရာမရဏံဘိက္ခဝေ အနိစ္စံသင်္ခ
တံပဋိစ္စသမုပ္ပန္နန္တိအာဒိဝစနတော၊ ဤသို့စသည်ကိုဟောတော်မူခြင်း
ကြောင့်။ထည့်။ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတို့သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗဒဿနေန၊ဖြင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊
ကုန်သော။ခန္ဓာ၊တို့သည်။ပါကဋာ၊ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။နောက်
သို့ဆုဘ်၍သတ်။ ။(ရှေးရှေး၌ဖြစ်သော တရားတို့၏ ချုပ်ခြင်းသည်။
နောက်နောက်ဖြစ်သော တရားတို့၏ဥပါဒ်နှင့်အစဉ်စပ်၏။ ဤသို့သော
အနက်သည်။ပစ္စယအားဖြင့်ဥဒယကိုရှုခြင်းဖြစ်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဧကတ္တ
နည်းကိုသိခြင်း၌ဖြစ်ရကား။ပစ္စယတောစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။စ၊ထို့
မှတပါး။အဿ၊ထိုယောဂီအား။ ပစ္စယတော၊ဖြင့်။ဥဒယဒဿနေန၊ဥဒ
ယကိုရှုခြင်းဖြင့်။ ဧကတ္တနယော၊ဧကတ္တနည်းသည်။ ပါကဋော၊သည်။
ဟောတိ၊၏။ ။(ထိုသို့ဧကတ္တနည်းကိုသိခြင်းကြောင့်အညာကရောတိ
အညာပဒိသံဝေဒတိ အစရှိသောဝေါဟာရဖြင့် ပြီးသော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ

၏ဖြစ်ခွင့်မရသည်၏အဖြစ်သည်ဖြစ်လတ်သတည်း။ထိုကြောင့်ဟေတု
ဖလသမ္ဗန္ဓေန၊စသည်ကိုမိန့်သေ၁်)။ ။ကဿ၁၊ကား။ဟေတုဖလသမ္ဗန္ဓေ
န၊အကြောင်းနှင့်အကျိုးစပ်သဖြင့်။သဏ္ဌာနဿ၊သဏ္ဌာန်၏။အနုပစ္ဆေဒါဝ
ဗောဓတော၊အစဉ်အဆက်မပျက်သည်ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကြောင့်။
ပါကဋော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ အထ၊ထိုသို့သဏ္ဌာန်၏ အစဉ်အဆက်မ
ပျက်သည်ကိုသိလတ်သော်။သမ္မုတရံ၊လွန်မင်းစွာလျှင်။ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိံ၊ကို။
ပဇဟာတိ၊၏။ ။(သင်္ခါရတရားတို့သည်။ခဏခဏ၌ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့
သောအနက်သည် ခဏအားဖြင့်ဥဒယကိုရှုခြင်းဖြင့်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ နာ
နတ္တနည်းကိုသိခြင်း၌ဖြစ်၏။ထိုသို့နာနတ္တနည်းကိုသိသဖြင့် ပစ္စည်းပစ္စ
ယုပ္ပန်ဖြစ်သောတရားတို့၏သဘာဝဘေဒကိုထိုးထွင်း၍၊ သောကရော
တိသောပဋိသံဝေဒေတိစသောနည်းဖြင့်ဖြစ်သော သဿဘဒိဋ္ဌိ၏ဖြစ်
ခွင့်မရှိသည်၏အဖြစ်သည် ထင်ရှားသတည်း။ထိုကြောင့် ခဏတောဥ
ဒယဿဒဿနေနစသည်ကိုမိန့်သေ၁်)။ ။ခဏတော၊ဖြင့်။ဥဒယဒဿ
နေန၊ဖြင့်။ နာနတ္တနယော၊သည်။ပါကဋော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ကဿ၁၊
ကား။နဝနဝါနံ၊အသစ်အသစ်သောသင်္ခါရတို့၏၊ဥပ္ပါဒါဝဗောဓတော
ဥပါဒ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်။ အထ၊ အသစ်အသစ်သောသင်္ခါ
ရတို့၏ဥပါဒ်ကိုသိလတ်သော်။ သမ္မုတရံ၊ လွန်မင်းစွာလျှင်။ သဿတ
ဒိဋ္ဌိံ၊ကို။ပဇဟာတိ၊နိုင်၏။ ။(ပစ္စည်းအားဖြင့်ဥဒယဝယကိုရှုခြင်းဖြင့်။ပစ္စ
ယေသတိဖလဿဘာဝေါ အသတိဘာဝေါဟူသောအနက်၏ပြီးခြင်း
ကြောင့် ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်မှုဖြင့်သာလျှင် ထိုတရားတို့သည် အ
ကြောင်းဖြစ်ကုန်၏ဟုအဗျာပါရနည်းထင်ရှားဖြစ်သတည်း။ ထိုသို့ထင်
ရှားသောကြောင့် အလိုသို့လိုက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကို မရသည်၏အ
ဖြစ်ကြောင့်အတ္တဒိဋ္ဌိ၏ဖြစ်ခွင့်မရသည်၏အဖြစ်သည်မချွတ်တည်း။ထို
ကြောင့်ပစ္စယတော။ပ။ဟောတိဟုမိန့်ပြီး၍ဓမ္မာနံစသည်ကိုမိန့်သေ၁်)။ ။
စ၊ထိုမှတပါး။အဿ၊ထိုယောဂီအား။ပစ္စယတော၊ဖြင့်။ဥဒယဗ္ဗယဒဿ
နေန၊ဖြင့်။ အဗျာပါရနယော၊သည်။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။
ကဿ၁၊ ကား။ ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏။ အဝသဝတ္တိဘာဝေါဝဗောဓ
တော၊ အလိုသို့မလိုက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကို သိတတ်သောကြောင့်။
သမ္မုတရံ၊စွာ။အတ္တဒိဋ္ဌိံ၊ပရမတ္ထအားဖြင့်အတ္တရှိ၏ဟုစွဲလမ်းသောဒိဋ္ဌိကို။
ပဇဟာတိ၊နိုင်၏။ ။(သူတပါးနှင့်စပ်သည်၏အဖြစ်သည်ကားအဝသဝတ္တိ

ဘဝမည်၏။ထိုသူတပါးနှင့်စပ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်း ပစ္စည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သိအပ်သတည်း။ ။ပစ္စည်းအားဖြင့်ဥဒယကိုရှုခြင်းဖြင့်။ထိုထို ပစ္စည်းတို့ဖြင့်၍သင်္ခါရတရားတို့သည်ဖြစ်ကုန်၏။ဖြစ်ကုန်သော်လည်း ဖြစ်လိုသနေ့ရွှယ်ံဝါတံဝါမဖြစ်။ အကြောင်းအားလျော်စွာသာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏ဟုပဟာတုဖလ၏ပဟာတုအနုရူပအားဖြင့်ပြီးခြင်းကြောင့် အကိရိယဒိဋ္ဌိ၏ဖြစ်ခွင့်မရသည်၏အဖြစ်သည် ထင်သတည်း။ ထိုကြောင့်ပစ္စ ယတောပနစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။စ၊ထိုမှတပါး။ ပစ္စယတော၊ဖြင့်။ ဥဒယဒဿနေန၊ ဖြင့်။ ဖိဝံဓမ္မတာနယော၊ သည်။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ကသ္မာ၊ကား။ ပစ္စယာနုရူပေန၊ ပစ္စည်းအားလျော်သဖြင့်။ ဖလဿ၊၏။ဥပ္ပါဒါဝဗောဓတော၊ဖြစ်ခြင်းကိုထိုးထွင်း၍သိခြင်းကြောင့် တည်း။ အထ၊ထိုပစ္စယာနုရူပအားဖြင့်။ဖလုပ္ပါဒကိုထိုးထွင်း၍ သိလတ် သော်။သုဋ္ဌုတရံ၊လှံမစောက်မြဲမြံစွာလျှင်။အကိရိယဒိဋ္ဌိံ၊ကို။ပဇဟာတိ၊ နိုင်၏။ ။(သတိကာရဏေကုတော အကိရိယဝါဒေါ။ကရောတီတိ ဟိကာရဏံ။ဋီကာ။ ။ပစ္စည်းအားဖြင့် ဥဒယကိုရှုသောယောဂီအား။ ပစ္စယေ၊အကြောင်းသည်။ သတိ၊သော်။ ဖလဿ၊၏။ သမ္ဘဝေါ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဤသို့ပစ္စည်း၏ ရှိသည်၏အဖြစ်မှုဖြင့် ကျေးဇူး ပြုတတ် သည်၏ အဖြစ်သည် ဖြစ်ခဲ့ရကား။ သင်္ခတတရားတို့၏ အားထုတ်ခြင်း ဗျာပါရမရှိသည်၏အဖြစ်သည်ဧင်း။ ပစ္စယေ၊သည်။ အသတိ၊သော်။ဖ လဿ၊၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းသည်။ဟောတိ၊၏။ ဤသို့ပစ္စည်းနှင့်စပ် သည်၏အဖြစ်သည်ဧင်း။ထင်ရှားသိအပ်သည်ဖြစ်၍ အတ္တမှဆိတ်သည် ၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားပြတတ်ရကား။ ပစ္စယတောစဿစသည်ကို မိန့် သော်)။ ။စ၊ပါး။အဿ၊ထိုယောဂီအား။ပစ္စယတော၊ဖြင့်။ဥဒယဒဿ နေန၊ဖြင့်။အနတ္တလက္ခဏံ၊သည်။ပါကဋံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ကသ္မာ၊ ကား။ ဓမ္မာနံ၊ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏ နိရီဟကတ္တပစ္စယပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတာယ၊ဝ ဗောဓတော။ အားထုတ်ခြင်းဗျာပါရကင်းသည်၏အဖြစ်၊ပစ္စည်းနှင့်စပ် ၍ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်တည်း။ ခဏ တော၊ဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊အဖြစ်အပျက်ကိုရှုခြင်းဖြင့်။ သင်္ခါရာ နံ၊တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယတော၊ အဖြစ်အပျက်အားဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နတာယ၊ပိုင်း ခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်၏။ ဝိညာယမာနတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ထဥ္စ။အနိစ္စလက္ခဏံ၊သည်။ပါကဋံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(တော

နာဟုဟုတွာ အဘာဝါဝ ဗောဓတောတိ။ ။ကသ္မာ၊ကား။ ဟုတွာ၊ ရှေးကမရှိယခုဖြစ်၍။ အဘာဝါဝဗောဓတော။ အရှည်မတည် ချက်တဖြုတ်ပျက်စီးချုပ်ပျောက်ခြင်းကိုထိုးထွင်း၍သိခြင်းကြောင့်ရင်း။ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာဝိဝေကာဝဗောဓတောစ၊ ရှေးအဘို့နှောင်းအဘို့၌ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကိုထိုးထွင်း၍သိခြင်းကြောင့်ရင်းတည်း။ ။(ဥပ္ပဇ္ဇိတွာနိရုဇ္ဈနံဟိဟုတွာ အဘာဝေါ။ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာဝိဝေကောအတီတာနာဂတဘာဝသုညတာ။ နဟိသင်္ခါရာခဏတ္တယတော ပုဗ္ဗေပစ္ဆာစဝိဇ္ဇန္တိ။ တသ္မာပုဗ္ဗန္တာပရန္တာဝိဝေကာဝဗောဓတောတိအာဒိ။ အန္တာတာပဋိဝေဓတောတိ အဋ္ဌော။ ဋီကာ)။ ။ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ဖြင့်။လိုက်။ဒုက္ခလက္ခဏံပိ ဒုက္ခလက္ခဏာသည်လည်း။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(ဖြစ်ကုန်ဖြစ်ကုန်၍ ပျက်ကုန်ပျက်ကုန်သော သင်္ခါရတို့ကို ဥပါဒ်မှအထက်၌၊ဇရာ ဘင်အခိုက်အတုံ့သို့ရောက်ခြင်းဖြင့် နိရန္တရနှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်သာတည်း။ သင်္ခါရတို့၏ ထိုသို့ဇရာဘင်ဖြင့်နှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်သည်လည်း ကောင်းစွာဥဒယဗ္ဗယရှုခြင်းဖြင့်ထင်ရှားဖြစ်ရကား။ဒုက္ခလက္ခဏံ။ပ။ဗောဓတော၊မိန့်သော်)။ ။ကသ္မာ၊ကား။ဥဒယဗ္ဗယေဟိ၊တို့သည်။ ပဋိပီဠနာဝဗောဓတော အဘန်တလဲလဲနှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကြောင့်တည်း။ ။(ဥဒယဗ္ဗယဒဿနဖြင့်သက်သက်အနိစ္စဒုက္ခလက္ခဏာသာထင်သည်မဟုတ်။ စင်စစ်သော်ကား ပထဝီဖဿအစရှိသည်တို့၏ကက္ခဠဖုသနစသည်ဟု မှတ်အပ်သောသဘာဝဟု ဆိုအပ်သောလက္ခဏာသည်လည်း။ ပါကဋဘာဝ ရင့်သည်၏အဖြစ်။ဝိဒ္ဓံသဘာဝ၊ပျက်စီးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သည်ဖြစ်၍ထင်ရှားသတည်း။ ။ ထိုကြောင့်။သဘာဝလက္ခဏံပိ။ပ။ ဗောဓတောမိန့်သော်)။ ။ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ဖြင့်။လိုက်စေဦး။သဘာဝလက္ခဏံပိ၊ပထဝီဖဿစသည်တို့၏ ကက္ခဠဖုသနစသော သဘာဝဟုဆိုအပ်သော လက္ခဏာသည်လည်း။ ပါကဋံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ကသ္မာ၊ကား။ ဥဒယဗ္ဗယပရိစ္ဆိန္နာဝဗောဓတော၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သည်၏အဖြစ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်တည်း။ သဘာဝလက္ခဏေ၊ ထိုပထဝီဖဿ စသောတရားတို့၏မိမိတို့၏ သဘာဝဟုမှတ်အပ်သော လက္ခဏာသည်။ ပါကဋေ၊ ထင်ရှားလတ်သော်။ထည့်။ သင်္ခတလက္ခဏဿ၊ဥပါဒ်အစရှိသောသင်္ခတလက္ခဏာ၏။ ခဏန္တရာနဝဋ္ဌာနတော၊ခဏတပါး၌မတည်

ခြင်းကြောင့်။ တာဝကာလိကတ္တံပိ၊ဥပါဒက္ခဏစသောတိုသောကာလ ရှိသည့်၏အဖြစ်သည်လည်း။ ပါကဋံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ကသ္မာ၊ကား။ ဥဒယက္ခဏေ၊ ဖြစ်သောခဏ၌။ ဝယာဿ၊ပျက်ခြင်း၏။ ဝယက္ခဏေစ၊ ပျက်ဆဲခဏ၌လည်း။ ဥဒယဿ၊ဖြစ်ခြင်း၏။ အဘာဝဝေဘာဝတော၊ မရှိသည့်၏အဖြစ်ကိုထိုးထွင်း၍သိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဇာတိ၊ဤ၌ရွတရပ် အပြီးသတ်တည်း။ ။(ဥဒယဝယမတ္တဂဟဏံစေတ္ထဥဒယဗ္ဗယဒဿန ဝသေနေဝ ဇာမဿညာဏဿပဝတ္တနတော။ နဠိတိက္ခဏဿ အဘာ ဝါ။ဋီကာ)။ ။ဝေံယထာဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ပါကဋီဘူတသစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါ ဒနယလက္ခဏဘေဒဿ၊ ထင်ရှားသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သောသစ္စာအပြား၊ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်အပြား၊ ဧကတ္တစသောနည်းအပြား၊ အနိစ္စတာ စသော လက္ခဏာအပြားရှိသော။တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဇာမေဓမ္မာ၊ ဤသင်္ခါရတရားတို့သည်။အနုပ္ပန္နပုဗ္ဗာ၊ ရှေး၌မဖြစ်ဘူးကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိကိရနာမ၊ ယခုမှအသစ် ဖြစ်ကုန်သတတ်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီး သောသင်္ခါရတရားတို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိကိရ၊အရှည်မတည်ချက်တပြုတ် ချုပ်ပျက်ကုန်သတတ်။ ဇာတိ၊သို့။ နိစ္စနဝါဝ၊ အမြဲအသစ်တို့သည်သာ လျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ကေ ဝလဉ္စ၊သက်သက်ကား။ နိစ္စနဝါ၊ အမြဲအသစ်တို့သည်သာလျှင်။ န၊မ ဟုတ်ကုန်သေး။ အထခေါ၊အဟုတ်သော်ကား။ထည့်။ပရိတ္တဋ္ဌာယိနော တိစဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ဟုသမ္ဗန္ဓပြု။ ။(အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟု၊ကား။သူရိယုဂ္ဂ မနေစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။သူရိယုဂ္ဂမနေ၊ နေထွက်သောကာလ၌။ ဥဿဝဗိန္ဒု ဣဝ၊စ၊ဆီးနှင်းပေါက်ကဲ့သို့ရင်း။ ဥဒကပုဗ္ဗုဠကော ဣဝ၊စ၊ရေ ပွက်ကဲ့သို့ရင်း။ဥဒကေဒဏ္ဍရာဇိဣဝ၊စ၊ရေ၌တောင်ဝှေးဖြင့်သားသော အရေးကဲ့သို့ရင်း။ အာရဂ္ဂေ၊ပွတ်ဆောက်ဖျား၌။ သာသပေါဣဝ၊စ၊မုန် ညင်းစေ့ကဲ့သို့ရင်း။ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒေါဣဝ၊စ၊လျှပ်စစ်ပြက်၏သို့ရင်း။ ပရိတ္တဋ္ဌာ ယိနောတိစ၊ တိုစွာသောကာလမျှသာတည်ခြင်းရှိကုန်၏ဟူ၍လည်း။ဥ ပဋ္ဌဟန္တိ၊ကုန်၏။ကေဝလံ၊သက်သက်။ နိစ္စနဝါ၊ အမြဲအသစ်တို့သည် သာလျှင်။န၊မဟုတ်ကုန်သေး။ပရိတ္တဋ္ဌာယိနောဝ၊ ထိုစွာသောကာလမျှ တည်ခြင်းရှိကုန်သည်သာလျှင်။ န၊မဟုတ်ကုန်သေး။ အထခေါ၊သော် ကား။ထည့်။အသာရာနိဿာရာတိစာပိ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ဟုသမ္ဗန္ဓပြု။ ။(အ ဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟု၊ကား။ မာယာစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။မာယာမရီ

ဝိသုဝိနဋ္ဌံ အလာတစက္ကဂန္ဓဗ္ဗ နဂရဖေဏ ကဒလိအာဒယော ဝိယ၊
မျက်လှည့်တံလှပ်ဒိပ်မက်ပတ်ပတ်လှည့်အပ်သောမီးစက်ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့
၏မြို့တူးကစားလိုသောအလိုဖြင့်မြို့ကဲ့သို့ ကောင်းကင်၌ ထင်စေအပ်
သောနတ်မြို့ရေမြှုပ်ငှက်ပျောတုန်း အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ အသာ
ရာ၊အနှစ်ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ နိဿာရာ၊အနှစ်မဲ့ကုန်၏။ဣတိ ဧဝမ္ပိ ဤသို့
လည်း။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ကုန်၏။ ဝေဒနာဝတာ၊ဇာတံရူပံပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ဤသို့အစရှိ
သောပါဠိနည်းကို အစဉ်မှီးသဖြင့်ရင်း။ ယံကိဉ္စိရူပံအတီတာ နာဂတ
ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ဤသို့အစရှိသောပါဠိနည်းကိုအစဉ်မှီးသဖြင့်ရင်း။ဤမျှအတိုင်း
အရှည်ရှိသောဥဒယဝယ ပဋိဝေဓတိုင်အောင်သော ဘာဝနာအစီအ
ရင်ဖြင့်။အနေနယောဂိနာ၊သည်။ အဓိဂတံ၌စင်။ ဝယဓမ္မမေဝ၊ ပျက်
ခြင်းသဘောရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ဥပ္ပန္နဉ္စ၊ဖြစ်ပြီး၍လည်း။
ဝယံ၊မိမိ၏သဘောဓမ္မတာအားဖြင့်ပျက်ခြင်းသို့။ဥပေတိ၊ရောက်၏။ ။
(ဥပက္ကမအားဖြင့်လည်း။ပျက်ခြင်းရှိသည်မဟုတ်လောဟု၊ကား။ယံဟိ။
ဥပက္ကမေနပိနဿတိတိဝုတ္တံတိတံပိ အတ္တနောဓမ္မတာယဝေဝိနဿတိ၊
အဟေတုကတ္တာဝိနာသဿ၊ ဋီကာ။ ။ဥပက္ကမသည်ဟေတုမဟုတ်
လော။ကြောင့်။ဥပက္ကမဟေတုပနဝိသဒိသုပ္ပါဒေါဟောတိ၊မိန့်သော်။ဋီ
ကာ)။ ။ဣတိ၊သို့။ဣမိနာအာကာရေန၊ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိ
သောဥဒယကိုရင်းဝယကိုရင်း ပစ္စက္ခပြုသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ။
(ဥဒယကို အသို့ပစ္စက္ခပြုသနည်း။ ဝယဓမ္မမေဝဥပ္ပဇ္ဇတိကား ဥဒယ
ကိုပစ္စက္ခပြုသောအခြင်းအရာတည်း။ ဝယကိုအသို့ပစ္စက္ခ ပြုသနည်း။
ဥပ္ပန္နဉ္စဝယံဥပေတိကား ဝယကိုပစ္စက္ခပြုသောအခြင်းအရာတည်း။ဥဒ
ယကိုပစ္စက္ခပြုသောယောဂီသည်ဝယကိုအာရုံမပြုသည်မဟုတ်လော။
အဘယ့်ကြောင့်ဝယဓမ္မမေဝဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟုသနည်း။ ဣမိနာအာကာရေ
နာတိယံကိဉ္စိသမုဒယဓမ္မံ သဗ္ဗန္တံ နိရောဓဓမ္မန္တိဟိဝုတ္တံ။ တသ္မာဝယံအ
နာလမ္ဗိတွာဝယဓမ္မမေဝဥပ္ပဇ္ဇတီတိဥဒယဿဥပ္ပန္နဉ္စဣဒံဝယံ ဥပေတိ
တိဝယဿစဣမိနာယထာဝုတ္တေနပစ္စက္ခကရဏာကာရေန။ဋီကာ)။ ။
သမပညာသ လက္ခဏာနိ၊ အမျိုးငါးဆယ်သော လက္ခဏာတို့ကို။ ပရိ
ဝိဇ္ဈိတွာ၊ထိုးထွင်း၍၊ ဌိတံ၊တည်သော။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနံ၊နာမ၊ ဥဒ
ယဗ္ဗယာနုပဿနာမည်သော။ပဌမံ၊လက်ဦးစွာသော။တရုဏဝိပဿနာ
ဉာဏံ၊နုသောဝိပဿနာဉာဏ်သည်။ အဓိဂတံ၊ရအပ်သည်။ဟောတိ၊

၏။ ။(ယခုသာဖြစ်သည်ဖြစ်၍ အားရှိသောအဖြစ်သို့ ရောက်သည်မဟုတ်သေးရကားတရုဏဝိပဿနာဉာဏ်ဟူသတည်း။ ။ကလာပသမ္မသနစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော သမ္မသနသည် မချအားဖြင့်ဝိပဿနာအမည်ကိုမရ။ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာစသောအားဖြင့်ဖြစ်သော သမ္မသနသည်သာရ၏။ထိုကြောင့်။ယဿာဓိဂမာစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ယဿာ၊ အကြင် ဥဒယဗ္ဗယာ နုပဿနာ ဉာဏ်ကို။ အဓိဂမာ၊ရခြင်းကြောင့်။ အာရဒ္ဓဝိပဿကောတိသင်္ချံ၊အားထုတ်အပ်သောဝိပဿနာရှိသောယောဂီဟုခေါ်ဝေါ် ခြင်းသို့။ဂစ္ဆတိ၊ရောက်၏။

၂၃၅။ အထပဿ၊ ထိုနောက်မှ။ ဣမာယတရုဏ ဝိပဿနာယ၊ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဟုဆိုအပ်သော၍တရုဏဝိပဿနာ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ထည့်။ဘင်္ဂါနုပဿနာဒိသင်္ခါတာယ၊ဘင်္ဂါနုပဿနာစသည်ဟုဆိုအပ်သော။ တရုဏဝိပဿနာယ၊၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ န၊မဟုတ်။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဒိသင်္ခါတာယ၊နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာစသည်ဟုဆိုအပ်သော။ ဗလဝဝိပဿနာယ၊အားရှိသောဝိပဿနာ၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။န၊မဟုတ်။၍သို့နိဝတ္တေတဗ္ဗအတ္ထဘော်သည်။ ။(အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ နဟိတဒါဝိပဿနူပက္ကိလေသာဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ။ဋီကာ)။ ။အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ၊အားထုတ်အပ်သောဝိပဿနာရှိသောယောဂီအားသာလျှင်။ ။(ဓေကာရော လုတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌော။ တေနာဟဝိပဿနူပက္ကိလေသာဟိတိအာဒိ)။ ။ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ဝိပဿနူပက္ကိလေသာ၊ ဝိပဿနာကိုညစ်ညူးစေတတ်သောတရားတို့သည်။ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ဒိဋ္ဌိဂါဟာဒိဝတ္ထုဘာဝေနဝိပဿနံဥပက္ကိလေသန္တီတိဝိပဿနူပက္ကိလေသာ။ ။အဘယ်သူတို့အားဝိပဿနူပက္ကိလေသာမဖြစ်သနည်း။အဘယ်သူတို့အားကားဖြစ်သနည်း။ဟု၊ကား။ဝိပဿနူပက္ကိလေသာဟိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိ၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ဝိပဿနူပက္ကိလေသာ၊တို့သည်။ပဋိဝေဓပတ္တဿ၊မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်သို့ရောက်သော။ အရိယသာဝကဿစေဝ၊အရိယာသာဝကအားရင်း။ ။(အရိယသာဝကဿာတိစဏ္ဍာဒိဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန ဝုတ္တံ။ဗလဝဝိပဿနာပတ္တဿာပိအနုပ္ပဇ္ဇနတော)။ ။ဝိပ္ပဋိပန္နကဿစ၊ သီလဝိပ္ပတ္တိစသောတစုံတခုဖြင့်ပျက်သောအကျင့်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား

ရင်း။ ။(ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏အကျင့်အားဖြင့်ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြလို
၍ ဝိပ္ပဋိပန္နကဿ ဟူသတည်း။ ။စသဒ္ဒေါ ဥပရိဒွယေပိ ယောဇေ
တဗ္ဗော)။ ။နိက္ခိတ္တကမ္မဋ္ဌာနဿစ၊ဝိပဿနာကိုအားထုတ်လျက် အ
ကြား၌တွန့်၍ပစ်စွန့်ချထားအပ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အားရင်း။
ကုသိတပုဂ္ဂလဿစ၊သီလသမ္ပန္နဖြစ်လျက်ပျင်းရိသောအားဖြင့်ဘာဝနာ
ကိုအားမထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်အားရင်း။နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊မဖြစ်ကုန်။ ။တနည်းဝိပ္ပ
ဋိပန္နကဿ၊ဝိပဿနာဟုဆိုအပ်သောသမ္မာပဋိပတ်၏မရှိခြင်းကြောင့်
ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော အကျင့်ရှိသော။ နိက္ခိတ္တကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူ
သောဝန်ကိုပစ်စွန့်ချထားသော။ ကုသိတပုဂ္ဂလဿစ၊ ပျင်းရိပေါ့တန်
သောပုဂ္ဂိုလ်အားရင်း။နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ကုန်။ ။(အထဝါဝိပ္ပဋိပန္နကဿာတိ
ဝိပဿနာဘာဝနာသင်္ခါတာယသမ္မာပဋိပတ္တိယာအဘာဝေနဝိဂရဟိ
တပဋိပတ္တိကဿ၊ ဝိပဿနာပဋိပတ္တိယေဝဟိသတ္တာရေပုဗ္ဗဘာဂေ
သမ္မာပဋိပတ္တိ။တဒညာဝိပ္ပဋိပတ္တိသာစတတ္ထနိက္ခိတ္တဓုရဿဟောတိ။
နိက္ခိတ္တဓုရတာစကောသဇ္ဇေနာတိဝုတ္တံနိက္ခိတ္တကမ္မဋ္ဌာနဿကုသိတ
ပုဂ္ဂလဿာတိ။ဋီကာ။ ။ကုစ္ဆိတံဟုတွာဟိတသုခတောသီဒတိအ ညေ
စသီဒါပေတီတိကုသိတော။အာလသော။ ။ပရိတ္တံကဋ္ဌမာရုယှ။ယ
ထာသီဒေမဟဏ္ဏဝေ။ ဧဝံကုသိတမာဂမ္မ။ သာဓုဇီဝီပိသီဒတိ၊ပါဠိကို
ကိုး၍၍ဝိဂြိုဟ်ကိုဆိုသတည်း)။ ။ပန၊အနွယကိုဆိုအံ့။သမ္မာပဋိပန္န
ကဿ၊ကောင်းသောအကျင့်ရှိသော။ ယုတ္တပယုတ္တဿ၊ရှေ့လုံ့လနောက်
လုံ့လစပ်၍ မပြတ်အားထုတ်သော။ ဝါ၊ကောင်းသောလုံ့လဖြင့်ဉာဏ
ဘာဝနာကိုမပြတ်အားထုတ်သော။ ။(သာပနယုတ္တပယုတ္တတာသမ
ထဝသေနပိဟောတီတိအာဟအာရဒ္ဓဝိပဿကဿာတိ)။ ။အာရဒ္ဓဝိ
ပဿကဿ၊အားထုတ်အပ်သောဝိပဿနာရှိသော။ကုလပုတ္တဿ၊အာ
စာရကုလပုတ္တအား။ဥပ္ပဇ္ဇန္တိယေဝ၊ဖြစ်ကုန်သည်သာတည်း။နာနုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
မဖြစ်ကုန်သည်ကားမဟုတ်ကုန်။ ။(အညထာမဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဿေဝအ
သမ္ဘဝတော)။ ။တေဒသဥပက္ကိလေသာ၊ထိုဆယ်ပါးသောဥပက္ကိလေ
သာတို့သည်။ကတမေပန၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဣတိစေ၊၍သို့မေး
ငြားအံ့။ဩဘာသော၊ဩဘာသရင်း။ဉာဏံ၊ရင်း။ပီတိ၊ရင်း။ပဿဒ္ဓိ၊ရင်း။
သုခံ၊ရင်း။ အဓိမောက္ခော၊ရင်း။ ပဂ္ဂဟော၊ရင်း။ဥပဋ္ဌာနံ၊ရင်း။ဥပေက္ခာ၊
ရင်း။နိကန္တိ၊ရင်း။ဣတိဣမေဒသ၊တို့တည်း။ဟိသစ္စံ၊၏။ကထံဓမ္မုဒ္ဓစ္စဝိဂ္ဂ

ဟိတမာနသံဟောတိ။ပ။ နပစ္စာနုဘောတီတိ၊ဟူသော။ဧတံဝစနံ၊ကို။ဝုတ္တံ၊
၏။ ကထံ၊အဘယ်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ဓမ္မုဒ္ဒစ္စဝိဂ္ဂဟိတမာန
သံ၊ ဩဘာသစသည်တို့၌အရိယဓမ္မဟုဖြစ်သောဥဒ္ဒစ္စသည် ဝိပဿနာ
ခရီးမှဘဲသဖြင့်ဘောံပြန်သည်ဖြစ်၍ယူအပ်ဖြစ်စေအပ်သောစိတ်သည်။
ဟောတိ၊ဖြစ်သနည်း။အနိစ္စတော၊အနိစ္စအားဖြင့်။ဝါ၊အနိစ္စဟူ၍။မနသိ
ကရောတော၊နှလုံးသွင်းသောယောဂီအား။ ဩဘာသော၊ဝိပဿနာ၏
ဒအာနုဘော်ကြောင့်ဖြစ်သောအရောင်အလင်းသည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ဩဘာ
သော၊ဤသို့သောအရောင်အလင်းကို လွတ်သောတရားသည်။ ဓမ္မော၊
ငါလိုခတောင့်တဖြစ်သော အရိယမဂ်ဖိုလ်တရားတည်း။ ဣတိ၊သို့။ ဩ
ဘာသံ၊အရောင်အလင်းကို။ အာဝဇ္ဇတိ၊နိဗ္ဗာန်ဟူ၍၎င်း၊ မဂ်ဟူ၍၎င်း၊
ဖိုလ်ဟူ၍၎င်းနှလုံးသွင်း၏။ ။(ဩဘာသောဓမ္မောတိကာရဏူပစာရေ
နာဟ။ဤဒိသံဩဘာသံဝိဿဇ္ဇေတွာမမအရိယမဂ္ဂေါတိအဝတွာ၊ဩ
ဘာသံအာဝဇ္ဇေတိနိဗ္ဗာနန္တိဝါမဂ္ဂေါတိဝါဖလန္တိဝါ။နိဗ္ဗာနန္တိဂဏှန္တော
တတ္ထပဝတ္တဓမ္မမဂ္ဂဖလဘာဝေနဂဏှာတိ။ ဉာဏာဒိကေပနမဂ္ဂဖလ
ဘာဝေနေဝဂဏှာတိ။ဋီကာ)။ ။တဒေတာ၊ဝိပဿနာအရောင်အလင်း
ကြောင့်။ ယောဝိက္ခေပေါ၊ အကြင်ပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ တံ၊
ထိုပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ ဥဒ္ဒစ္စံ၊ မည်၏။ တေနဥဒ္ဒစ္စေန၊ ထိုဝိပဿနာအ
ရောင်အလင်းဖြစ်သောဥဒ္ဒစ္စသည်။ ဝိဂ္ဂဟိတမာနသော။ဝိပဿနာခရီး
မှဘဲသဖြင့် ဘောက်ပြန်သည်ဖြစ်၍ ယူအပ် ဖြစ်စေအပ်သော စိတ်ရှိ
သောယောဂီသည်။ ။(သင်္ခေပတောဝုတ္တမတ္ထံဝိဝရိတုံအနိစ္စတောတိ
အာဒိဝုတ္တံ)။ ။အနိစ္စတော၊အားဖြင့်။ဥပဋ္ဌာနံ၊ထင်သောအာရုံကို။ယ
ထာဘူတံ၊မဘောက်မပြန်ဟုတ်မှန်သောသဘောအလျောက်။ ဝါ၊ အ
ကြင်အကြင်မဘောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သောသဘောဖြင့်။ နပစ္စာနုဘောတိ၊
မသိ၊ကသ္မာ၊ကား။မဂ္ဂံ၊မဂ်သို့။ပတ္တော၊ရောက်သည်။ အသ္မိ၊ငါဖြစ်ပြီ။ဣ
တိသညာယ၊ ဤသို့သောအမှတ်ဖြင့်။ အနိစ္စတာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ မနသိ
ကာရဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့် တည်း။
ဟိတ်။ ။ဒုက္ခတော၊အားဖြင့်။ အနတ္တတော၊အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်
သောအာရုံကို။ယထာဘူတံ၊မဘောက်မပြန်ဟုတ်မှန်သောသဘောအ
လျောက်။ ဝါ၊ အကြင်အကြင်မဘောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သောသဘော
ဖြင့်။ နပစ္စာနုဘောတိ၊ မသိ။ တထာ၊ ပါး။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိ

ကရောတော၊ ယောဂီအား။ ဉာဏံ၊ အလွန်သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော ဉာဏ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဉာဏံ၊ အလွန်သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော ဉာဏ်သည်။ ဓမ္မော၊ ငါလိုတောင့်တဖြစ်သော အရိယမဂ်ဖိုလ်တရား တည်း။ဣတိ၊သို့။ ဉာဏံ၊ကို။ အာဝဇ္ဇေတိ၊မဂ်ဟူ၍ရင်း ဖိုလ်ဟူ၍ရင်း နှလုံးသွင်း၏။ တတော ဉာဏဟေတု၊ ထိုဉာဏ် ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်။ ယောဝိက္ခေပေါ၊အကြင်ပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ၏။ တံ၊ ထိုပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊မည်၏။ တေနဥဒ္ဓစ္စေန၊ထိုဉာဏ်ဟူသော .အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သောဥဒ္ဓစ္စသည်။ဝိဂ္ဂဟိတမာနသော၊ဝိပဿနာ ခရီးမှဘဲသဖြင့်ဘောက်ပြန်သည်ဖြစ်၍ ယူအပ်ဖြစ်စေအပ်သောစိတ်ရှိ သောယောဂီသည်။အနိစ္စတော၊ဖြင့်။ဥပဋ္ဌာနံ၊ကို။ယထာဘူတံ၊အလျော် ဝါ၊သဘောဖြင့်။ နပဇာနာတိ၊မသိ။ဒုက္ခတော၊ဖြင့်။ အနတ္တတော၊ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ကို။ယထာဘူတံ၊လျောက်။ဝါ၊ဖြင့်။နပဇာနာတိ၊မသိ။ ။ပီတိ ပဿဒ္ဓိစသည်တို့၌လည်း ဤနည်းနှင့်နှင်ယောဇနာ၊ ။ပီတိ၊ငါးပါးအ ပြားရှိသောပီတိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဿဒ္ဓိ၊ကာယပဿဒ္ဓိ၊ စိတ္တ ပဿဒ္ဓိသည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။သုခံ၊အလွန်မွန်မြတ်သောသုခသည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။အဓိမောက္ခော၊စိတ်စေတသိက်တို့ကိုအလွန်ကြည်စေတတ်သော အားရှိသောသဒ္ဓါသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပဂ္ဂဟော၊ သမ္ပယုတ်တရားကို ကောင်းစွာချီးမြှင့်တတ်သောဝီရိယသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ဥပဋ္ဌာနံ၊အာရုံ သို့ကပ်၍မြဲစွာတည်သောသတိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ဥပေက္ခာ၊ဝိပဿနု ပေက္ခာအာဝဇ္ဇနုပေက္ခာသည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ နိကန္တိ၊သြဘာသစသည် တို့၌ငဲ့ကွက်တပ်မက်သောသိမ်မွေ့သောသဘောရှိသောတဏှာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ။(ဝိပဿနာ၌အလွန်မွေ့လျော်သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ထင်သောထိုနိကန္တိကိုအဓိမာနိကရနိုးသောယောဂီသည်ဓမ္မဟူ၍ယူ အပ်ရကား။နိကန္တိဓမ္မောတိနိကန္တိံ အာဝဇ္ဇတိမိန့်သော်)။ ။နိကန္တိ၊နိ ကန္တိသည်။ဓမ္မော၊ငါလိုတောင့်တဖြစ်သောအရိယမဂ်ဖိုလ်တရားတည်း။ ဣတိ၊သို့။ နိကန္တိံ၊နိကန္တိကို။ အာဝဇ္ဇတိ၊ မဂ်ဟူ၍ရင်း၊ဖိုလ်ဟူ၍ရင်း၊ နှလုံးသွင်း၏။ တတောနိကန္တိဟေတု၊ ထိုနိကန္တိဟူသော အကြောင်း ကြောင့်။ယောဝိက္ခေပေါ၊သည်။အတ္ထိ၊၏။တံ၊သည်။ဥဒ္ဓစ္စံ၊မည်၏။တေ နဥဒ္ဓစ္စေန၊ထိုနိကန္တိဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သောဥဒ္ဓစ္စသည်။ ဝိဂ္ဂဟိတမာနသော။ဝိပဿနာခရီးမှဘဲသဖြင့် ဘောက်ပြန်သည်ဖြစ်၍။

ယူအပ်ဖြစ်စေအပ်သောစိတ်ရှိသောယောဂီသည်။ အနိစ္စတော၊ဖြင့်။ဥပဋ္ဌာနံ၊ကို။ယထာဘူတံ၊လျော်။ ဝါ၊ဖြင့်။ နုပဿနာတိ၊မသိ။ဒုက္ခတော၊ဖြင့်။အနတ္တတော၊ဖြင့်။ဥပဋ္ဌာနံ၊ကို။ယထာဘူတံ၊လျောက်။ဝါ၊ဖြင့်။ နုပဿနာတိ၊မသိ။ ။တတ္ထ၊ထိုဩဘာသစသောဆယ်ပါးတို့တွင်။ဩဘာသောတိ၊ကား။ဝိပဿနောဘာသော၊ဝိပဿနာစိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော မိမိသန္တာန်၌ကျရောက်သော ပြိုးပြိုးပြက် ထွက်သော အရောင်ဥတုသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော ပြိုးပြိုးပြက်ထွက်သောအရောင်သည်။ ဩဘာသော၊မည်၏။ ။(ထိုစိတ္တသမုဋ္ဌာန်ဥတုသမုဋ္ဌာန်နှစ်ပါးတို့တွင်ဝိပဿနာစိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော အရောင်သည် ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကိုယ်၌ သာလျှင် တည်သည်ဖြစ်၍။ပြိုးပြိုးပြက်ဖြစ်၍တည်၏။ ဥတုသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သောအရောင်သည် ကိုယ်ကိုလွတ်၍ ဉာဏ်၏အာနုဘော်အားလျော်စွာ ထက်ဝန်းကျင်မှပျံ့နှံ့၍တည်၏။ ထိုအရောင်သည် ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင်ထင်၏။ထိုအရောင်နှင့်တွေ့ထိသောအရပ်၌ ရူပါရုံကိုလည်းမြင်၏။ မြင်သော်ကားစက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်မြင်သလော။ထိုသို့မဟုတ်မနောဝိညာဉ်ဖြင့် မြင်သလောဟု စိစစ်သင့်သည်ဟူ၍ ဆရာတို့ဆို၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခုလာဘီ အားကဲ့သို့ ထိုအဆင်းကို မနောဝိညာဉ်ဖြင့် သာလျှင် သိအပ်၏ဟု ယူသော်သင့်သကဲ့သို့ထင်သည်ဟု ဋီကာဆရာဆုံးဖြတ်သတည်း)။ ။

တသ္မိံ၊ ထိုဝိပဿနာဩဘာသသည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ယောဂါဝစရော၊သည်။ မေ၊ငါ့အား။ ဣတော၊ဤအခါမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဧဝရူပေါ၊ဤသို့သဘောရှိသော။ဩဘာသော၊အရောင်အလင်းသည်။ နဥပ္ပန္နပုဗ္ဗော ဝတ၊ မဖြစ်ဘူးလေစွတကား။ အဒ္ဓါ၊မချွတ်။ မဂ္ဂပတ္တော၊ မဂ်သို့ရောက်သည်။ အသ္မိ၊ ငါဖြစ်လတ်ပြီ။ ဖလပတ္တော၊ ဖိုလ်သို့ရောက်သည်။ အသ္မိ၊ငါဖြစ်လတ်ပြီ။ ဣတိ၊သို့။ အမဂ္ဂမေဝ၊မဂ်မဟုတ်သောဩဘာသကိုပင်လျှင်။ မဂ္ဂေါတိ၊ဟူ၍။ အဖလမေဝ၊ဖိုလ်မဟုတ်သော ဩဘာသကိုပင်လျှင်။ ဖလန္တိ၊ဖိုလ်ဟူ၍။ဂဏှာတိ၊၏။ အမဂ္ဂံ၊မဂ်မဟုတ်သည်ကို။ မဂ္ဂေါတိ၊၍။ အဖလံ၊ကို။ဖလန္တိ ဟူ၍။ဂဏှတော.ယူသော။ တဿ၊ထိုယောဂါဝစရ၏။ ဝိပဿနာဝီထိ၊ဝိပဿနာအစဉ်သည်။ ဝါ၊အစဉ်အားဖြင့်ဖြစ်သော ဝိပဿနာသည်။ ဥက္ကန္တာ နာမ၊ ဖယ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ၊၏။ယောဂီနာ၊သည်။ မဂ္ဂပတ္တော၊မဂ်သို့ရောက်သည်။အမှိ၊ဖြစ်လတ်ပြီ။ ဣတိ၊သို့။ အဓိမာနေန၊ရန်နိုးသဖြင့်။ ဝိသဋ္ဌတ္တာ၊လွှတ်အပ်သည်

၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိတ်။ တနည်း။ ဂဏှာတော၊ယူသော။တဿ၊
ထိုယောဂီ၏။ ဝိပဿနာ၊သည်။ တတောဧဝ။ထည့်။ ဟိုသို့မဂ်မဟုတ်
သည်ကိုမဂ်ဟူ၍ ဖိုလ်မဟုတ်သည်ကိုဖိုလ်ဟူ၍ယူခြင်းကြောင့်လျှင်။ဝိ
ထိဥက္ကန္တာ၊နာမ၊ခရီးလမ်းရှိမှ ဖယ်သည်မည်သည်။ဟောတိ၊၏။ သော၊
ထိုယောဂီသည်။ အတ္တနော၊မိမိ၏။ မူလကမ္မဋ္ဌာနံ၊ဝိပဿနာဟူသောမူ
လကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊လွှတ်၍။ဩဘာသမေဝ၊အရောင်အလင်း
ကိုသာလျှင်။အဿာဒေန္တော၊သာယာလျက်။နိသီဒတိ၊နေ၏။ပန၊ဆက်
၍ဆိုအံ့။ ခေါ၊စင်စစ်။သောအယံဩဘာသော၊ထိုအရောင်သည်။ကဿ
စိဘိက္ခုနော၊အချို့သောရဟန်းအား။ ပလ္လင်္ကဋ္ဌာနမတ္တမေဝ ထက်ဝယ်
ဖွဲ့ခွေနေရာအရပ်မျှကိုသာလျှင်။ ဩဘာသေန္တော၊ ထွန်းလင်းလျက်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ကဿစိ၊ အချို့သောရဟန်းအား။ အန္တောဂဗ္ဘံ တိုက်ခန်း
တွင်းကို။ဩဘာသေန္တော၊လျက်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ကဿစိ အား။ ဗဟိဂဗ္ဘံ
ပိ၊တိုက်ခန်းပကိုလည်း။ဩဘာသေန္တော၊လျက်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ကဿစိ
အား၊သကလဝိဟာရံ၊ ကျောင်းတိုက်အလုံးကို။ ဂါဝုတံ၊တဂါဝုတ်ကို။
အဍ္ဎယောဇနံ၊ယူဇနာခွဲကို။ယောဇနံ၊တယူဇနာကို။ဒွိယောဇနံ၊နှစ်ယူဇ
နာကို။တိယောဇနံ၊သုံးယူဇနာကို။ပ။ ကဿစိ၊အား။ပထဝီတလတော၊
မြေအပြင်မှ။ ယာဝအကနိဋ္ဌ ဗြဟ္မလောကာ၊ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာပြည်တိုင်
အောင်။ ဧကာလောကံ၊ တခဲနက်အလင်းကို။ ကုရုမာနော၊ ပြုလျက်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ပန၊အထူးကိုဆိုအံ့။ ဘဂဝတော၊၏။ ဩဘာသော၊သည်။
လိုက်။ ဒသသဟဿိလောကဓာတုံ၊ တသောင်းသော လောကဓာတ်
ကို။ဩဘာသေန္တော၊ထွန်းလင်းစေလျက်။ဥဒပါဒိ၊ထင်ရှားဖြစ်၏။ ။
စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧဝံ၊သို့။ အဿ၊ထိုဩဘာသ၏။ ဝေမတ္တတာယ၊နည်း
သည်၏အဖြစ်။ကြီးပြန့်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်မတူ ထူးသည်၏အဖြစ်၌။ဋ္ဌဒံ၊
ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဝတ္ထု၊သိခြင်း၏အကြောင်းတည်း။ ကိရ ကြား
ဘူးသည်ကား။ စိတ္တလ ပဗ္ဗတေ စိတ္တလတောင်၌။ ဒွိကုဋ္ဋ ဂေဟာဿ၊
နှစ်ခုသောအထွတ်ရှိသောကျောင်း၏။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ ဒွေထေရာ၊
နှစ်ဦးသောမထေရ်တို့သည်။ နိသီဒိံသု၊သတင်းသုံးကုန်၏။ တံဒိဝသဉ္စ၊
ထိုနေ့၌လည်း။ ကာလပက္ခုပေါသထော၊လကွယ်ပက္ခဥပုသ်သည်။ဟော
တိ၊၏။ မေဃပဋလစ္ဆန္နာ၊မိုးတိမ်လွှာဖြင့်ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သော။ ဒိသာ၊
ရှစ်ချပ်မျက်နှာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ရတ္တိဘာဂေ၊ညဥ့်အဘို့၌။စ

တုရင်္ဂသမန္နာဂတံ၊ အင်္ဂါလေးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော။ တမံ၊အရိုက်မှောင်
သည်။ပဝတ္တတိ၊၏။ အထ၊ထိုအခါ၌။ဧကော၊တဦးသော။ ထေရော၊သ
တင်းငယ်ထေရ်သည်။ဘန္တေ၊အရှင်ဘုရား။မယှံ၊ငါ့အား။ဍာဒါနိ၊ယခုအ
ခါ၌။စေတိယင်္ဂဏမှို၊စေတီပြင်၌။သီဟာသနေ၊မြတ်သောနေရာ၌။ ပဉ္စ
ဝဏ္ဏာနိ၊ငါးပါးသောအဆင်းရှိကုန်သော၊ကုသုမာနိ၊ပန်းတို့သည်။ပညာ
ယန္တိ၊ထင်ကုန်၏။ဣတိ၊သို့။အာဟ၊ ဆို၏။ တံ၊ထိုမထေရ်ငယ်ကို။ ဣတ
ရော၊မဟာထေရ်သည်။အာဝုသော၊ငါ့ရှင်။ အနစ္ဆရိယံ၊မအံ့လောက်သည်
ကို။ ကထေသိ၊ဆိုဘိ၏။ မယှံပန၊ငါ့အားမူကား။ ဧတရဟိ၊ဤအခါ၌။မ
ဟာသမုဒ္ဒမှို၊မဟာသမုဒ္ဒရာ၌။ယောဇနဋ္ဌာနေ၊ယူဇနာအရပ်၌။ မစ္ဆကစ္ဆ
ပါ၊ငါးလိပ်တို့သည်။ပညာယန္တိ၊ထင်ကုန်၏။ဣတိ၊သို့။အာဟ၊ဆို၏။ ။
(ဤသို့ဩဘာသ၏ဝေမတ္တအဖြစ်၌။ ဝတ္ထုကိုပြပြီး၍။ရှည်မြင့်စွာကာလ
ပတ်လုံးချွတ်ယွင်း၍ပြောဆိုသည်၌။ဝတ္ထုကိုပြခြင်း၌ အယံပနစသည်
ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ အယံဝိပဿနူပက္ကိလေသော၊ဤဆို
လတ္တံ့သောဝိပဿနာညစ်ညူးကြောင်းသည်။ ယေဘုယျေန၊ဖြင့်။သမ
ထဝိပဿနာလာဘိနော၊ သမထနှင့်တကွ ဝိပဿနာရသော ယောဂီ
အား။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။သောသမထဝိပဿနာလာဘီအဓိမာနိကော။သမထ
နှင့်တကွ ဝိပဿနာကိုရ၍။ရနိုးခြင်းရှိသော ယောဂီသည်။ သမာပတ္တိ
ဝိက္ခမ္ဘိတာနံ၊ သမာပတ်ဖြင့် ခွါအပ် ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။
အသမုဒါ စာရတော၊ မဥပါဒ် ခြင်းကြောင့်။ အရဟာ အဟန္တိ၊ ငါ
ရဟန္တာပေတည်း။ စိတ္တံ၊ကို။ ဥပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဥစ္စဝါလင္ကဝါသိမဟာ
နာဂ ထေရောဝိယ၊ ဥစ္စဝါလင်္က အရပ်၌။ သီတင်းသုံးသော မဟာနာ
ဂမထေရ်ကဲ့သို့ရင်း။ ဟံကနကဝါသိမဟာဒတ္တထေရောဝိယ။ ဟံကန
ကအရပ်၌ သီတင်းသုံးသော မဟာဒတ္တမထေရ်ကဲ့သို့ရင်း။ စိတ္တလပဗ္ဗ
တေ၊ စိတ္တလတောင်၌။ နိင်္ကာရဝဏ္ဏကပဓာနဂရဝါသီ ဗုလ္လသုမနထေ
ရောဝိယစ။ နိင်္ကာရဝဏ္ဏက မည်သောပဓာနဃရကျောင်း၌ သီတင်း
သုံးသော ဗုလ္လသုမနထေရ်ကဲ့သို့ရင်း။ ထည့်။ တတြ၊ ထိုဝတ္ထုတို့တွင်။
ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဧကဝတ္ထုပရိဒီပနံ၊ တခုသောဝတ္ထုကိုပြ
ကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ ကိရ၊ကြားဘူးသည်ကား။တလင်္ကရဝါ
သီဓမ္မဒိန္နတ္ထေရောနာမ။ တလင်္ကရဝါသီ ဓမ္မဒိန္နထေရ်မည်သော။ ဧ
ကော၊တဦးသော။ပဘိန္နပဋိသမ္ဘိဒေါ၊အပြားအားဖြင့်ဖြစ်သောပဋိသမ္ဘိ

ဒါရှိသော။မဟာဝိဇာသဝေါ၊ရဟန္တာကြီးသည်။ မဟတော၊များစွာ
သော။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ရဟန်းသံဃာအား။ ဩဝါဒဒါယကော၊ဩဝါ
ဒပေးသည်။အဟောသိ၊၏။ သော၊ထိုဓမ္မဒိန္နမထေရ်သည်။ဧကဒိဝသံ၊
တနေ့သ၌။အတ္တနော၊မိမိ၏။ဒိဝါသနေ၊ဒိဝါဌာန၌နေအပ်သောနေရာ၌။
နိသိဒိတွာ၊နေ၍။ကိံ နု ခေါ၊အသို့နည်း။အမှာကံ၊ငါတို့၏။အာစရိယဿ၊
ဆရာကြီးဖြစ်သော။ ဥစ္စဝါဠိကဝါသီမဟာနာဂထေရဿ၊ ဥစ္စဝါဠိက
၌သီတင်းသုံးသောမဟာနာဂမထေရ်၏။သမဏဘာဝကိစ္စံ၊ရဟန်းအဖြစ်
ကိုပြုသောကိစ္စသည်။ မတ္ထကံပတ္တံ၊ အပြီးသို့ရောက်ပြီလော။နောပတ္တံ၊
အပြီးသို့မရောက်သေးသလော။ ဣတိ၊သို့။ အာဝဇ္ဇေန္တော ဆင်ခြင်လတ်
သော်။ အဿ ထိုမဟာနာဂထေရ်၏။ ပုထုဇ္ဇနဘာဝမေဝ ပုထုဇဉ်အ
ဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဒိသွာ၊မြင်၍။ မယိ၊ငါသည်။ အဂစ္ဆန္တေ မသွားသည်ရှိ
သော်။ ပုထုဇ္ဇနကာလကိရိယမေဝ ပုထုဇဉ်၏အဖြစ်ဖြင့် သေခြင်းကို
သာလျှင်။ကရိဿတိ၊လတ္တံ့။ဣတိစ၊သို့လည်း။ဉတွာ၊သိ၍။ဣဒ္ဓိယာ၊တန်း
ခိုးဖြင့်။ဝေဟာသံ၊ကောင်းကင်သို့။ဥပ္ပတိတွာ၊ပျံ၍။ ဒိဝါသနေ၊ဒိဝါဌာန
၌နေအပ်သော နေရာ၌။ နိသိန္နဿ၊ နေသော။ ထေရဿ၊ မဟာနာဂ
ထေရ်၏။သမီပေ၊အနီး၌။ ဩရောဟိတွာ၊သက်၍။ ဝန္ဒိတွာ၊ရှိခိုး၍။ဝတ္တံ၊
ဝတ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ပြ၍။ ဧကမန္တံ၊တင့်အပ်သောအရပ်၌။ နိသီဒိ၊၏။
အာဝုသော၊ဓမ္မဒိန္န၊ ငါ့ရှင်ဓမ္မဒိန္န။ အကာလေ၊ အခါမဟုတ်သည်၌။
ကိံ၊အဘယ့်ကြောင့်။အာဂတော၊လာသည်။အသိ၊ဖြစ်သနည်း။ဣတိစ၊
သို့လည်း။ဝုတ္တော၊မေးလတ်သော်။ ဘန္တေ၊ဘုရား။ ပဉ္ဟံ ပြဿနာကို။ပုစ္ဆိ
တုံ၊ငှါ။အာဂတော သည်။အမှိ ဖြစ်၏။ဣတိ၊သို့။အာဟ လျှောက်၏။ ။
(ပထမံပဉ္ဟံပုစ္ဆိဿာမိတိစိန္တိတတ္တာဝုတ္တံ။ ပဉ္ဟံပုစ္ဆိတုံ အာဂတောမှိတိ။
ပဉ္စာဥပါယေနပုထုဇ္ဇနဘာဝံဝိညာပေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနေနိယောဇေဿာ
မိတိစိန္တိ။တတ္ထာပုတ္တံအဝဿယောဘဝိဿာမိစ္စေဝါဟံအာဂတောတိ။
တဿစပဓာနတ္တာသာဝဓာရဏံကတွာဝုတ္တံ။ဋီကာ)။ ။တတော၊ထို
နောင်မှ။အာဝုသော၊ငါ့ရှင်ဓမ္မဒိန္န။ပုစ္ဆ၊ မေးကာမူ။ဇာနမာနာ၊သိကုန်
သည်ရှိသော်။ ကထယိဿာမ၊ဖြေဆိုကုန်အံ့။ ဣတိ သို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုပေ
လတ်သော်။ပဉ္စသဟဿံ၊ပြဿနာတထောင်ကို။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ ထေ
ရော၊မဟာနာဂမထေရ်သည်။ ပုစ္ဆိတပုစ္ဆိတံ၊ မေးတိုင်းမေးတိုင်းကို။
အသဇ္ဇမာနော၀၊ မငြိမရှက်သာလျှင်။ ကထေသိ၊မဟာစသာမြန်စွာဖြေ

ဆို၍။ တတော၊ ထိုနေ့ခင်းမှ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဝေါ၊ ငါ့ရှင်ဘုရားတို့၏။ ဥဇ္ဈာဉ ဥဇ္ဈာဉ်သည်။ အတိတိက္ခိ၊အလွန်ထက်ပေစွ။ ကဒါ၊အဘယ်နံခါ၌။ တုမှေဟိ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်။ အယံဓမ္မော၊ ဤအရိယမဂ်ဖြင့်လာသောပဋိသန္ဓိဒါတရားကို။အဓိဂတော၊ရပေသနည်း။ ဣတိ၊သို့။ဝုတ္တေ၊ လျှောက်လတ်သော်။ ။(မဟာနာဂမထေရ်၏ အလိုအားဖြင့် ဆိုသတည်း)။ ။အာဝုသော ငါ့ရှင်ဓမ္မဒိန္နာ။ဇာတော၊ ဤမှ။သဋ္ဌိဝဿကာလေ၊ အနှစ်ခြောက်ဆယ်ကာလ၌။ အဓိဂတော ရအပ်၏။ ဣတိ၊သို့။ အာဟ၊ ၏။ဘန္တေ၊ဘုရား။သမာဓိ၊အဘိညာဉ်သမာဓိကို။ ဝဠဉ္ဇေထ၊သုံးဆောင်နိုင်ကုန်၏လော။ဣတိ၊သို့။ဝုတ္တေ၊ လျှောက်သည်ရှိသော်။ ။(ဝဋ္ဋဖိပရိဘောဂေဟူရကား တတိယက္ခရာနှင့်လိုသည်)။ ။အာဝုသော၊ငါ့ရှင်ဓမ္မဒိန္နာ။ ဣဒံ ဤအဘိညာဉ်သမာဓိကိုသုံးဆောင်ခြင်းသည်။နဘာရိယံ၊ ဝန်လေးသည်မဟုတ်။ ဣတိ၊သို့။ဝုတ္တေ၊သော်။ဘန္တေ၊ဘုရား။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဝန်မလေးပြီတကား။ဧကံ ဟတ္ထိံ တခုသောဆင်ကို၊ မာပေထ၊ ဖန်ဆင်းတော်မူကုန်လော။ ဣတိ၊သို့။ အာဟ၊ လျှောက်၏။ ထေရော၊ သည်။ သဗ္ဗသေတံ၊ ငွေတောင်အတူကိုယ်လုံးဖြူသော။ ဟတ္ထိံ၊ကို။မာပေသိ၊ဖန်ဆင်း၏။ဘန္တေ၊ဘုရား။ ဣဒါနိ၊ယခု။ယထာ အကြောင်းအခြင်းဖြင့်။ကရိယမာနေ၊ပြုတော်မူသည်ရှိသော်။ အယံဟတ္ထိ၊ဤဆင်သည်။အဥ္စိတကဏ္ဏော၊မတုန်မလှုပ်ထားအပ်သောနားရွက်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ။(နိစ္စလဏ္ဏပိတကဏ္ဏပုဒ္ဓော၊ဋီကာဘွင့်သည်)။ ။ပသာရိတနင်္ဂုဋ္ဌော၊ထောင်အပ်သောအမြီးရှိသည်ဖြစ်၍။ သောဏ္ဍံ၊ နှာမောင်းကို။ ပက္ခိပိတွာ၊ထည့်၍။ ဘေရဝံ၊ ကြောက်မက်ဘွယ်သော။ ကောဉ္စနာဒံ၊ ကြိုးကြာသံကို။ ကရောန္တော၊ပြုလျက်။တုမှာကံ၊ဘုရားတို့၏။အဘိမုခေါ၊ရှေးရှု။အာဂစ္ဆတိ၊လာ၏။ တထာ၊ထိုအခြင်းဖြင့်။နံဟတ္ထိံ၊ထိုဆင်ကို။ကရောထ၊ပြုတော်မူကုန်လော။ဣတိ၊သို့။ အာဟ၊လျှောက်၏။ ထေရော၊မဟာနာဂမထေရ်သည်။ တထာ၊ ထိုဓမ္မဒိန္နမထေရ်ဆိုတိုင်း။ ကတွာ၊၍။ဝေဂေန၊လျင်သောအဟုန်ဖြင့်။ အာဂစ္ဆတော၊လာသော။ ဟတ္ထိဿ၊ဆင်၏။ဘေရဝံ၊ကြောက်မက်ဘွယ်ဖြစ်သော။ အာကာရံ၊အမူအရာကို။ဒိသွာ၊၍။ဘယေန၊ ကြောက်သဖြင့်။ထည့်။ ဥဋ္ဌာယပလာယိတုံ၊ ထ၍ပြေးခြင်းငှါ။ အာရဒ္ဓေါ၊ အားထုတ်၏။ ။(တေနာဟထေရောကိရ ဒေါသစရိတောတိ။ ဒေါသစရိတဿဟိ သူရဿာပိသဟာသာ ဘယံဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေနဿဒိ

ဏာသဝေထေရောအညာသိယံဉတွာဣမိနာဥပါယေနပုထုဇ္ဇနဘာဝံဇာ
နာပေဿာမီတိ။ တတ္ထနိမ္မာပနာဒိမကာသိ။ ဒေါသစရိတဿာပိ ထေ
ရောခိပ္ပံပဋိဝိဇ္ဈိ။ခိပ္ပံဝိရာဂီဟိဒေါသစရိတော။ဋီကာ)။ ။တမေန်၊ထိုမ
ဟာနာဂ ထေရ်ကို။ ခီဏာသဝ ထေရော၊ ရဟန္တာဖြစ်သော ဓမ္မဒိန္န
ထေရ်သည်။ ဟတ္ထံ၊ လက်ကို။ ပသာရေတွာ၊ ဆန့်၍။ စီဝရကဏ္ဏေ၊
သင်္ကန်းစွန်၌။ဂဟေတွာ၊ကိုင်၍။ဘန္တေ၊ဘုရား။ ခီဏာသဝဿ၊ရဟန္တာ
အား။သာရဇ္ဇနာမ၊ ရွံ့ရှာထိတ်လန့်ခြင်းမည်သည်။ဟောတိ၊ဖြစ်သေးသ
လော။ဣတိ၊သို့။အာဟ၊၏။သော၊ထိုမဟာနာဂမထေရ်သည်။ တမ္ဗိကာ
လေ၊ ထိုကာလ၌။ အတ္တနော၊ ၏။ ပုထုဇ္ဇနဘာဝံ၊ ပုထုဇဉ်၏အဖြစ်ကို။
ဉတွာ၊၍။အာဝုသောဓမ္မဒိန္န၊ငါ့ရှင်ဓမ္မဒိန္န။တွံ၊ငါ့ရှင်သည်။မေ၊ငါ၏။
အဝဿယော၊ ကိုးကွယ်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ပါပေလော။ ဣတိ၊ သို့။
ဝတွာ၊၍။ ပါဒမူလေ၊ခြေရင်း၌။ ဥက္ကုဋိကံ၊ဆောင့်ကြောင့်။ နိသီဒိ၊၏။
ဘန္တေ၊ ဘုရား။ တုမှာကံအဝဿယော၊ အရှင်ဘုရားတို့ ကိုးကွယ်ရာ
သည်။ဘဝိဿာမိဧဝ၊ဖြစ်အံ့ဟူ၍သာလျှင်။ အဟံ၊သည်။အာဂတော၊
၏။မာစိန္တယိတ္ထ၊စိုးရိမ်တော်မမူလင့်။ဣတိ၊သို့။ဝတွာ၊၍။ထည့်။ ကမ္မဋ္ဌာ
နံ၊ကို။ကထေသိ၊ဟော၏။ ထေရော၊မဟာနာဂထေရ်သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊
ကို။ဂဟေတွာ၊၍။စင်္ကမံ၊သို့။အာရုယှ တက်၍။တတိယေ၊ပဒဝါရေ၊သုံး
ကြိမ်မြောက်ဘဝါးလှမ်း၌။ အဂ္ဂဖလံ၊ မြတ်သောဖိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော။
အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပါပုဏိ၊ ရောက်၏။ ထေရော၊သည်။ဒေါ
သစရိတော၊ဒေါသစရိုက်ပြေသည်။အဟောသိကိရ ဖြစ်သတတ်။ဧဝ
ရူပါ၊ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ရဟန်းတို့သည်။ဩဘာသေ၊ဝိ
ပဿနာအရောင်အလင်း၌။ကမ္ပန္တိ၊တုန်လှုပ်ကုန်၏။ ။(ကပိစလနေ)။ ။
ဉာဏန္တိ ကား။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ဝိပဿနာဉာဏ်တည်း။ ရူပါရူပဓမ္မေ၊
ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ တုလယန္တဿ၊ ချိန်သော။ တီရေန္တဿ၊ စုံစမ်း
သော။ တဿ၊ထိုဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကိုအပြီးအဆုံးသို့ ရောက်စေသော
ယောဂီအား။ ။(ဧဝံပိရူပံဥဒေတိ။ ဧဝံပိရူပံဝေတီတိအာဒိနာ ဥဒယဗ္ဗ
ယာနုပဿနမေဝေတ္ထတုလနံတီရဏဉ္စဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဋီကာ)။ ။ဝိသ
ဋ္ဌဝဇိရံဝ၊ လွှတ်အပ်သောသိကြားမင်း၏ ဝဇိရဖိန်ကဲ့သို့။ အပိဟတ
ဝေဂံ၊ မပျက်သောအဟုန်ရှိသော။ တိခိဏံ၊ထက်သော။ သူရံ၊ တန်းခိုးရှိ
သော။အတိဝိသဒံ၊သွေးအပ်သည်ဖြစ်၍အလွန်ထက်သော။ ဉာဏံ၊သည်။

ဥပ္ပဇ္ဇတိကိရ၊တတ်။ ။(တထာဟိယေနယောဂီမဂ္ဂပ္ပတ္တောသွိတိမညတိ။ရင်း)။ ။ပီတိတိ၊ကား။ဝိပဿနာပီတိ၊ဝိပဿနာစိတ်နှင့်ယှဉ်သောပီတိတည်း။တဿ၊ထိုယောဂီအား။တသ္မိံသမယေ၊ထိုအခါ၌။ခုဒ္ဒကာပီတိ၊ခုဒ္ဒကာပီတိရင်း။ ခဏိကာပီတိ၊ရင်း။ ဩက္ကန္တိကာပီတိ၊ရင်း။ ဥဗ္ဗေဂါပီတိ၊ရင်း။ ဖရဏာပီတိ ရင်း။ဣတိ၊သို့။ပဉ္စဝိဓာ၊သော။ အယံပီတိ၊ဤပီတိသည်။ သကလသရီရံ၊ကိုယ်အလုံးကို။ ပူရယမာနာ၊ ပြည့်စေလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိကိရ၊ဖြစ်သတတ်။ ။(အကြင်ကြောင့်ကားဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာသည်ခရီးဖြောင့်မှန်စွာသွားသည်ရှိသော်။ငါးပါးသောပီတိတို့သည်ဖြစ်ကုန်သတည်း။ ထိုကြောင့် အယံပဉ္စဝိဓာပီသကလသရီရံပူရယမာနာဥပ္ပဇ္ဇတိဟူသတည်း။ ။အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်နှင့်မူကား။ တကွ ဖရဏာပီတိ သာလျှင်ဖြစ်၏။ ဥပစာရဈာန်အပ္ပနာဈာန်ခဏ၌သာလျှင် ဖရဏာပီတိဖြစ်ကောင်းသည်မဟုတ်လောဟူမူ။ ။ဥပစာရပ္ပနက္ခဏာတောအညဒါပိဟိဖရဏာပီတိဟောတိယေဝ။ တေနာဟသကလသရီရံခေါဘယမာနာဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ ဋီကာ။ ။ဋီကာအလိုပူရယမာနာအရာမှာခေါဘယမာနာနေလိုသည်။ချောက်ချားစေလျက်။ပေး)။ ။ပဿဒ္ဓိတိ၊ဟူသည်ကား။ဝိပဿနာပဿဒ္ဓိ၊ဝိပဿနာစိတ်နှင့်ယှဉ်သောပဿဒ္ဓိတည်း။ တသ္မိံသမယေ၊ထိုအခါ၌။ရတ္တိဋ္ဌာနေဝါ၊ ညဉ့်နေရာ၌ရင်း။ ဒိဝါဋ္ဌာနေဝါ၊နေ့နေရာ၌ရင်း။ နိသိန္နဿ၊ နေသော။ တဿ၊ထိုယောဂီအား။ ။(ပဿဒ္ဓိအစရှိကုန်သောခြောက်ပါးသောအစုံတရားတို့သည်အချင်းချင်းမကွေမကွာယှဉ်ခြင်းရှိကုန်၏။ ထိုကြောင့် ပဿဒ္ဓိဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဤမှတပါးသော လဟုတစသည်တို့သည်လည်းဖြစ်ကုန်သည်သာတည်း။ထိုကြောင့် ကိစ္စကိုပြခြင်းကို မုခပြုသဖြင့်။ ထိုအလုံးစုံတို့ကိုလည်းပြလိုရကား။ ကာယစိတ္တာနံနေဝဒရထောနဂါရဝံ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ကာယစိတ္တာနံ၊ ကိုယ်စိတ်တို့၏။ ဒရထော၊ပူပန်ခြင်းသည်။ နေဝဟောတိ၊မဖြစ်။ ဂါရဝံ၊ လေးသည်၏အဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊ဖြစ်။ ကက္ခဠတာ၊ ကြမ်းထမ်းခက်မာသည်၏ အဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ အကမ္မညတာ၊ အမှု၌ မတော်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊ဖြစ်။ ဂေလညံ၊ ကြင်နာသည်၏ အဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဝင်္ကံ၊ ကောက် သည်၏ အဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ ။(တဋ္ဌကာယဂဟဏေနရူပကာယဿာပိဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

နဝေဒနာဒိက္ခန္ဓတ္တယဿေဝ။ကာယပဿဒ္ဓိအာဒယောဟိရူပကာယဿ
ပိဒရထာဒိနိမ္မဒ္ဒကာတိ။ဋီကာ)။ ။ပန၊အလျော်ကိုဆိုအံ့။ အထခေါ၊
စင်စစ်သော်ကား။ အဿ၊ထိုယောဂီ၏။ ကာယစိတ္တာနိ၊ ကိုယ်စိတ်တို့
သည်။ ပဿဒ္ဓါနိ၊ ငြိမ်းကုန်သည်။ လဟူနိ၊ပေါ့ကုန်သည်။ မုဒူနိ၊နူးညံ့
ကုန်သည်။ ကမ္မညာနိ၊ အမှု၌ ခန့်ကုန်သည်။ သုဝိသဒါနိ၊ အလွန် စင်
ကြယ် သန့်ရှင်းကုန်သည်။ ဥဇုကာနိယေဝ၊ ဖြောင့်မတ်ကုန်သည်သာ
လျှင်။ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ။(တေသံအပဿဒ္ဓါဒိဘာဝဿဟေတုဘူတာ
နဥဒ္ဓစ္စာဒိထိနမိဒ္ဓါဒိဒိဋ္ဌိမာနာဒိသေသနီဝရဏာဒိ အဿဒ္ဓိယာဒိမာယာ
သာဌေယျာဒိသံ ကိလေသ ဓမ္မာနံ ဝိဓမနဝသေန တဒါ ဝိပဿနာ
စိတ္တုပ္ပါဒဿပဝတ္တနတော၊ဟိတ်)။ ။သော၊ထိုယောဂီသည်။ ဣမေ
ဟိပဿဒ္ဓါဒီဟိ၊ ဤပဿဒ္ဓိ အစရှိသည် တို့ဖြင့်။ အနုဂ္ဂဟိတ ကာယ
စိတ္တော၊ချီးမြှောက်အပ်သောကိုယ်စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ တသ္မိံသမယေ၊
ထိုဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြစ်သောကာလ၌။အမာနုသိနာမ လူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်
သော။ဝါ၊လူတို့ခံစားခြင်း၄ါလျောက်ပတ်သောကာမသုခရတိကိုလွန်
သည်ဖြစ်၍ အမာနုသိမည်သော။ရတိ၊မွေ့လျော်ခြင်းကို။ အနုဘဝတိ၊
ခံစားရ၏။ ။(မနုဿာနံအယန္တိမာနုသီ၊မနုဿယောဂ္ဂါကာမသုခရ
တိ၊လူတို့သုံးဆောင်ခံစားခြင်း၄ါလျောက်ပတ်သော ကာမသုခရတိရ
သတည်း။ ထိုသို့သော် မန္ဓာတ်စကြာမင်းစသော မနုဿဝိသေသတို့
သည်ခံစားအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုမလွန်သောကြောင့်။ဒိဗ္ဗရတိကိုလည်း
သဂြိုဟ်အပ်၏။တနည်းကာမသုခအဖြစ်ဖြင့်မာနုသိရတိနှင့်တူသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိဗ္ဗရတိကိုလည်းသဂြိုဟ်အပ်၏။ထိုကာမသုခရတိကို
လွန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။နမာနုသီတိအမာနုသီ၊ပြု)။ ။တံရတိံ၊ထို
အမာနုသိရတိကို၊သန္ဓာယ၊၍။သုညာဂါရံပဝိဋ္ဌဿ။ပ။အမတံတံဝိဇာန
တံတိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊ပြီ။ ။သုညာဂါရံ၊ဆိတ်ငြိမ်သောကျောင်းသို့။ဝါ၊ဝိ
ပဿနာသို့။ ။(အဘယ်သို့ဝိပဿနာသည်သုညာဂါရဖြစ်သနည်း။ ။
သာပိဟိနိစ္စဘာဝါဒိသုညတာယ ယောဂိနောသုခသန္နိဿယတာယ
စသုညာဂါရန္တိဝတ္တဗ္ဗတံလဘတိ။ဋီကာ)။ ။ပဝိဋ္ဌဿ၊ဝင်ပြီး၍။သန္တ
စိတ္တဿ၊ စိတ်၏မငြိမ်သက်ခြင်းကိုပြုတတ်သော ကိလေသာကင်းသ
ဖြင့်အလွန်ငြိမ်သက်သောစိတ်ရှိသော။သမ္မာ၊အသင့်အားဖြင့်။ဓမ္မံ၊နာမ်
ရုပ်တရားကို။ ဝိပဿတော၊ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာစသည်တို့၏အစွမ်း

ဖြင့်ရှုသော။ဘိက္ခုနော၊ယောဂီရဟန်းအား။ အမာနုသီ၊အားထုတ်အပ်သောဝိပဿနာမရှိသောလူတို့၏ အရာမဟုတ်သည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အမာနုသီမည်သော။ရတိ၊ဝိပဿနာနှင့်ယှဉ်သောပီတိသုခဟုမှတ်အပ်သောမွေ့လျော်ခြင်းသည်။ဟောတိ၊၏။ ။ယတောယတော၊အကြင်အကြင်ရုပ်အားဖြင့်ရင်း၊ နာမ်အားဖြင့်ရင်း။ ခန္ဓာနံ၊တို့၏။ဥဒယဗ္ဗယံ၊ အဖြစ်အပျက်ကို။သမ္မသတိ၊သုံးသပ်၏။ တံတံ၊ ထိုထိုရုပ်နာမ်တရားကို။ဝိဇာနတံဝိဇာနန္တာနံ၊ သိမြင်ကုန်သောအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အမတံ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန် အဆုံးရှိသော။ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ ပီတိပါမောဇ္ဇကို။ အယံဘိက္ခု၊ဤရဟန်းသည်။ လဘတိ၊ရ၏။ ။(ထိုအရိယာတို့၏။ပီတိပါမောဇ္ဇကဲ့သို့သော ပီတိပါမောဇ္ဇကို ထိုရဟန်းရသည်ဟူလို)။ ။ဧဝံ၊သို့။အဿ၊ထိုယောဂီအား။ဣမံအမာနုသိရတိ၊ဤလူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော၊ဝါ၊လူတို့ခံစားခြင်းငှါလျောက်ပတ်သော ကာမသုခရတိကိုလွန်သည်ဖြစ်၍။ အမာနုသိမည်သောရတိကို။သာဓယမာနဿ၊ပြီးစေလျက်။ လဟုတာဒိသမ္ပယုတ္တာ၊ လဟုတာ စသည်နှင့်ယှဉ်သော။ ပဿဒ္ဓိ၊ ပဿဒ္ဓိသည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။သုခန္တိ၊ကား။ဝိပဿနာသုခံ၊ ဝိပဿနာစိတ်နှင့်ယှဉ်သောစေတသိကသုခသည်။တဿ၊ထိုယောဂီအား။ တသ္မိံသမယေ၊ထိုအခါ၌။သကလံ၊ကိုယ်အလုံးကို။ အဘိသန္ဒယမာနံ၊စွတ်စိုစေလျက်။ အတိပဏီတံ၊ အလွန်မွန်မြတ်သော။ သုခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိကိရ၊ သတတ်။ ။(ဝိပဿနာနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောသုခကြောင့်ဖြစ်ကုန်သောအတိပဏီတရုပ်တို့ဖြင့် အလုံးစုံသောကာယသည်တွေ့နှံ့သည်လည်းဖြစ်၏။ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပွါးစေအပ်သည်လည်းဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်။သကလသရီရံ အဘိသန္ဒယမာနံမိန့်သော်)။ ။အဓိမောက္ခောတိ၊ကား။သဒ္ဓါ၊သဒ္ဓါတရားတည်း။ ။(သန္နိဋ္ဌာပကလက္ခဏာရှိသောယေဝါပနကအဓိမောက္ခကိုစင်စေလို၍အဓိမောက္ခောတိသဒ္ဓါမိန့်သော်။ ။ထိုသဒ္ဓါသည် ဤကမ္မဖလကိုရင်း။ရတနတ္တယကိုရင်း ယုံကြည်သည့်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သည်မဟုတ်။ စင်စစ်အဟုတ်သော်ကား ကိလေသာချော်ချွတ်ခြင်းကင်းသဖြင့်သမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့၏ အလွန်လျှင်ကြည်လင်သောအဖြစ်၏အကြောင်းဖြစ်ရကား။ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာယေဝစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာယေဝ၊ဝိပဿနာနှင့်ယှဉ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။အဿ၊ထိုယောဂီ၏။စိတ္တစေတသိကာနံ၊စိတ်

စေတသိက်တို့ကို။ အတိသယပသာဒဘူတာ၊အလွန်အကဲကြည်လင်
စေတတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဗလဝတီ၊ သန်မြန်သော အားရှိသော။
သဒ္ဓါ၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ။(ရှေး၌ဖြစ်သောဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့်ပြီး
သောအညီအမျှဖြစ်သော ဝီရိယသဉ်သမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုသံကိလေ
သပက္ခကောသဇ္ဇဆိုကြခြင်းမှ ချီးပင့်တတ်သည်ဖြစ်၍ ပဂ္ဂဟမည်သ
တည်း။ ထိုကြောင့်။ ပဂ္ဂဟောတိ ဝီရိယံစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပဂ္ဂ
ဟောတိ၊ကား။ဝီရိယံ၊ဝီရိယတည်း။ဟိသစ္စံ၊၏။ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တမေ
ဝ၊ဝိပဿနာနှင့်ယှဉ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊အဿ၊ထိုယောဂီ၏။ အ
သိထိလံ၊မလျော့သော။ အနစ္စာရဒ္ဓံ၊အားမထုတ်လွန်းသော။ သုပဂ္ဂဟိ
တံ၊ကောင်းစွာချီးပင့်တတ်သော။ဝီရိယံ၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ဥပဋ္ဌာနန္တိ၊
ကား။ သတိ၊သတိတည်း။ ဟိသစ္စံ၊၏။ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာယေဝ၊ ဝိ
ပဿနာနှင့်သမ္ပယုတ်သာလျှင်ဖြစ်သော။အဿ၊ထိုယောဂီအား။သုပဋ္ဌိ
တာ သုပတိဋ္ဌိတာ၊ သဘာဝကို ကောင်းစွာမှတ်သဖြင့် အာရုံ၌ မြဲစွာ
ကပ်၍ တည်သော။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကင်းခြင်းကြောင့်။
ထိုဆန့်ကျင်ဘက်တရားသည် မလှုပ်မရှား အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်မြဲ
စွာတည်သော။ တတောဝ၊ ထိုသို့မြဲစွာတည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
သာလျှင်။ ထည့်။ နိခါတာနိခါတာဝိယ၊စိုက်ထားအပ်သောကျောက်
စာတိုင်ကဲ့သို့။ အစလာ၊ မတုန် မလှုပ်သော။ အစလ ဘာဝေ နေဝ၊
မတုန်လှုပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ထည့်။ ပဗ္ဗတရာဇသဒိသာ၊
မြင့်မိုရ် တောင်မင်းနှင့် တူသော။ ။(နိခါတာအစလာပဗ္ဗတရာဇသ
ဒိသာဟူသောသုံးပုဒ်တို့ဖြင့်။သုပ္ပတိဋ္ဌိတမေဝ၊မြဲစွာတည်သည်ကိုသာ
လျှင်ပြ၏)။ ။သတိ၊သတိသည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်၏။သောယောဂါဝစရော၊
သည်။ယံယံဌာနံ၊ အကြင်အကြင်မိမိအား ရှေးရှုထင်သောရုပ်နာမ်ဟူ
သောအရာကို။အာဝဇ္ဇတိ၊ဆင်ခြင်၏။ သမန္နာဟရတိ၊နှလုံးသို့ကောင်း
စွာဆောင်၏။မနသိကရောတိ၊နှလုံး၌ထား၏။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ဆင်ခြင်၏။
တံတံဌာနံ၊ထိုထိုရုပ်နာမ်ဟူသောအရာသည်။အဿ၊ထိုယောဂီ၏။သ
တိယာ၊သတိအား။ဩက္ကန္ဒိတွာ၊သက်ဝင်၍။ပက္ခန္ဒိတွာ၊သက်ဝင်၍။ဝေ
ဝုစ်။ ။ဒိဗ္ဗစက္ခုနော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်အား။ ဝါ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၏ပရိ
ဘဏ္ဍဖြစ်သောယထာကမ္မုပဂဉာဏ်အား။ ပရလောကော၊တမလွန်
လောကသည်။ဥပဋ္ဌာတိဝိယ၊ထင်၏သို့။ဥပဋ္ဌာတိခါယတိ ထင်၏။ ။

(ဒိဗ္ဗစက္ခုနော ပရိဘဏ္ဍဘူတဿ ယထာကမ္မုပဂဉာဏဿ ဥပဗြူဟန္တေ ပရလောက သဒ္ဒိ့တေသတ္တေ သန္တာယာဟ ဒိဗ္ဗစက္ခုနော ပရလောကောဝိယာတိ။ နဒိဗ္ဗစက္ခုနော ပရလောကဝိသယတ္တာ။ ဝဏ္ဏာယတနဝိသယံဟိတန္တံ။ ဋီကာ)။ ဥပေက္ခာတိ၊ ကာ။ ဝိပဿနုပေက္ခာ စေဝ၊ သင်္ခါရတို့ကို စိစစ်ခြင်း၌ လျစ်လျူ၏အဖြစ်ဖြင့် တည်သော ဝိပဿနုပေက္ခာသည်၎င်း။ အာဝဇ္ဇနုပေက္ခာစ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော စေတနာဟူသော အာဝဇ္ဇနုပေက္ခာသည်၎င်း။ ။(ဝိစိနိတဝိသယတ္တာ သင်္ခါရာနံ ဝိစိနနေ မဇ္ဈတ္တဘာဝေန ဌိတာ ဝိပဿနုပေက္ခာ။ သာပနအတ္ထတော တထာပဝတ္တာ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနစိတ္တသမ္ပယုတ္တာ စေတနာ အာဝဇ္ဇနေ အဇ္ဈုပေက္ခနဝသေန ပဝတ္တိယာ အာဝဇ္ဇနုပေက္ခာတိ ဝုတ္တာ။ ဋီကာ)။ ။ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ မဇ္ဈတ္တဘူတာ၊ လျစ်လျူဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ဝိပဿနုပေက္ခာပိ၊ ဝိပဿနုပေက္ခာ သည်လည်း။ ဗလဝတီ၊ သန်မြန်သော အားရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ။(ဥဒယဗ္ဗယတို့၏ အလွန်ထင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဥဒယဗ္ဗယကိုရှုခြင်း၌ လျစ်လျူဖြစ်သော တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာသည်။ ဤ၌ ဝိပဿ နုပေက္ခာ မည်သတည်း။ ထိုဥဒယဗ္ဗယတို့သည်ကား သဗ္ဗသင်္ခါရတို့၏ ဥဒယဗ္ဗယတို့ပင်တည်းဟု နှလုံးပိုက်၍ ဥဒယဗ္ဗယေသုဟု မဆိုမူ၍ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု မဇ္ဈတ္တဘူတာ ဆိုသတည်း)။ ။မနောဒွါရေ၊ ၌။ အာဝဇ္ဇနုပေက္ခာပိ၊ အာဝဇ္ဇနုပေက္ခာသည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တံတံဌာနံ၊ ထိုထို ရုပ်နာမ်ဌာနကို။ အာဝဇ္ဇန္တဿ၊ ဆင်ခြင်သော။ အဿ၊ ထိုယောဂါဝစရ၏။ သာ အာဝဇ္ဇနုပေက္ခာ၊ သည်။ ဝိသဋ္ဌဇာနုဝဇိရံဝ၊ သိကြားမင်းသည် လွတ်အပ်သော ဝဇိရ စိန်လက်နက်ကဲ့သို့၎င်း။ ပတ္တပုဋေ၊ ဖက်ထုပ်၌။ ပက္ခန္ဒတတ္တနာရာစော ဝိယ၊ ပြေးဝင်သော မီးရဲရဲ တောက်သော စဉ်းသွားကဲ့သို့၎င်း။ သူရာ၊ ရဲသည်။ တိခိဏာ၊ ထက်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဝဟတိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ။(အပဟတ်ဖြစ်သော အာဝဇ္ဇန်း၏ ဝိသဋ္ဌဇာနုဝဇိရနှင့်တူသည်၏အဖြစ်စသည်ကို အဘယ်သို့မှတ်ရအံ့နည်း။ ကြောင့်။ ။အာဝဇ္ဇနာယ ဇာနုဝဇိရတတ္တနာရာစသဒိသတာ သူရတိက္ခဘာဝေါစ သဗ္ဗညုတဉာဏ ပုရေစရာ ဝိယ တဒနုစရဉာဏဿ တထာဘာဝေန ဒဋ္ဌဗ္ဗာ မိန့်သော်။ ဋီကာ။ ။အာဝဇ္ဇနာယ၊ အာဝဇ္ဇန်း၏။ ဇာနု ဝဇိရ

တတ္ထနာရာစသဒ္ဒိသတာစ၊ သိကြားမင်း၏ ဝဇိရစိန်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ် ရဲရဲတောက်သော စဉ်းသွားနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကိုဂုဏ်း။ သူရတိက္ခဘာဝေါစ၊ ရဲသည်၏အဖြစ်ထက်သည်၏အဖြစ်ကိုဂုဏ်း။ သဗ္ဗညုတဉာဏ ပူရေစရာဝိယ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ ရှေ့သွားဖြစ်သော အာဝဇ္ဇနန်းကဲ့သို့။ တဒနုစရဉာဏဿ၊ ထိုအာဝဇ္ဇနန်း၏နောက်၌ဖြစ်သော ဝိပဿနာ၏။တထာဘာဝေန၊ထိုသိကြားမင်း၏ဝဇိရစိန်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ် ရဲရဲတောက်သောစဉ်းသွားနှင့် တူသည်၏အဖြစ် ရဲသည်၏အဖြစ် ထက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏။ ။အာဝဇ္ဇနန်းသည် အဟိတ်စိတ် ဖြစ်ငြားသော်လည်း သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်၏ ရှေ့သွား ဖြစ်သောအာဝဇ္ဇနန်း သည် အာနုဘော် ကြီးမား သကဲ့သို့။ ထိုအာဝဇ္ဇနန်း၏ နောက်၌ဖြစ်သောဝိပဿနာဉာဏ်၏အာနုဘော်ကြီးမားခြင်းကြောင့်သိကြားမင်း၏ဝဇိရစိန်စသည်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကိုသိအပ်၏ဟူလို ။ ။ နိကန္တိတိ၊ကား။ ဝိပဿနာနိကန္တိ၊ဝိပဿနာနှင့်အလိုရှိသော ငဲ့ကွက် တပ်မက်သောနိကန္တိတည်း။ ။(ဩဘာသစသည်တို့သည်ဝိပဿနာ၏စမ္ပယ်ခြင်းဖြစ်ကုန်ရကား။ ထိုဝိပဿနာ၏ တန်းဆာကဲ့သို့ဖြစ်ကုန်သတည်း။ ထိုကြောင့် ဩဘာသာဒိ ပဋိမဏ္ဍိတာယ စသည်ကို မိန့်သော်)။ ။ဟိသစ္စံ၏။ဝေံ၊သို့။ဩဘာသာဒိပဋိမဏ္ဍိတာယ၊ဩဘာသစသည်တို့ဖြင့်တန်းဆာဆင်အပ်သော။ဝိပဿနာယ၊၌။အာလယံ၊ငဲ့ကွက်ခြင်းကို။ ကုရုမာနာ၊ပြုလျက်။ သုခုမာ၊ သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်သော။ သန္တာကာရာ၊ ငြိမ်သက်သောအခြင်းအရာရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ နိကန္တိ၊နိကန္တိသည်။အဿ၊ထိုယောဂီအား။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ။(ထိုနိကန္တိ၏ ထိုသို့သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ် ငြိမ်သက်သောအခြင်းအရာရှိသည်၏ အဖြစ်သည်ဘာဝနာ၏ သာတိသယအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်၍ နိကန္တိ၏ကိလေသာ၏ အဖြစ်ကိုလည်း သိနိုင်ခဲသည်ဖြစ်သတည်း။ထိုကြောင့်ယာနိကန္တိကိလေသောစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ ယာနိကန္တိ၊အကြင်နိကန္တိသည်။ဝါ ကို။ ကိလေသောတိ ကိလေသာ ဟူ၍။ပရိဂ္ဂဟေတုံ၊သိမ်းဆည်းခြင်းငှါ။နသက္ကာ၊မတတ်ကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဩဘာသေ၊ အရောင်အလင်းသည်။ ဥပ္ပန္နေယထာ၊ဖြစ်ချာ၌ကဲ့သို့။ ဝေံတထာ၊တူ။ ဝေသေသုပိ ယခင်ပြအပ် ကုန်ပြီးသော ဉာဏ်စသည်တို့ တွင်လည်း။ အညတရသ္မိံ၊ တပါးပါး

သည်။ဥပ္ပန္နေ၊သော်။ယောဂါဝစရော၊သည်။ဝတ၊စင်စစ်။မေ၊ငါ့အား။
ဇာတော၊၏အခါမှ။ပုဗ္ဗေ၊၌။ဧဝရူပံ၊ဤသို့သဘောရှိသော။ ဉာဏံ၊သည်။
နုပ္ပန္နပုဗ္ဗံ၊မဖြစ်ဘူးစွတကား။ ။(အညတရသ္မိံဥပ္ပန္နေဟူသော ၏စ
ကားကို တပါးပါး၏သာလျှင် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဆိုသလောဟုမူ။ ။
အညတရသ္မိံဥပ္ပန္နေတိ ဣဒံဥပ္ပန္နေအညတရသ္မိံမဂ္ဂပတ္တောသ္မိတိအာဒိ
ဂ္ဂပါဌာဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။နအညတရညတရဿေဝဥပ္ပန္နတော။နဝါပိ
ဟိ ဥပက္ကိလေသာ ဧကက္ခဏေပိဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ပစ္စေကေကန္နာပန ဝိသုံဝိသုံ
ဟောတိ။ဋီကာ)။ ။ဧဝရူပါ၊သော။ပီတိ၊သည်။နုပ္ပန္နပုဗ္ဗာ၊မဖြစ်စဘူး။
ဧဝရူပါ၊သော။ပဿဒ္ဓိ၊သည်။ နုပ္ပန္နပုဗ္ဗာ၊ဘူး။ဧဝရူပံ၊သော။သုခံ၊သည်။
နုပ္ပန္နပုဗ္ဗံ၊ဘူး။ ဧဝရူပေါ၊သော။ အဓိမောက္ခော၊သည်။ နုပ္ပန္နပုဗ္ဗော၊
ဘူး။ဧဝရူပေါ၊သော။ပဂ္ဂဟော၊သည်။နုပ္ပန္နပုဗ္ဗော၊ဘူး။ဧဝရူပံ၊သော။
ဥပဋ္ဌာနံ၊သည်။ နုပ္ပန္နပုဗ္ဗံ၊ဘူး။ဧဝရူပါ၊သော။ဥပေက္ခာ၊သည်။ နုပ္ပန္န
ပုဗ္ဗာ ဘူး။ဧဝရူပါ၊သော။နိကန္တိ၊သည်။နုပ္ပန္နပုဗ္ဗာ၊မဖြစ်စဘူး။ ။(နဝ
တမေဒ္ဓတော ပုဗ္ဗေဧဝရူပါနိကန္တိ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာဟူသော၏စကားကို ဓမ္မ
သဘောကိုပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်ဆိုအပ်၏။ထိုအခါ၌ယောဂီအားထိုသို့
သောအခြင်းအရာဖြင့်စိတ်ဖြစ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်မဆိုအပ်။ ထိုစကား
သင့်၏။ထိုယောဂီသည်ထိုအခါ၌ထိုဖြစ်သောတရားကို နိကန္တိဟူ၍ပင်
မသိ။ ထိုသို့နိကန္တိဟူ၍ပင်မသိသည် ရှိသော် ထိုနိကန္တိလျှင် အာရုံရှိ
သောမဂ္ဂပတ္တောသ္မိ။၏သို့အစရှိသောစွဲလမ်းခြင်း၏မဖြစ်သင့်ခြင်းသည်
သာလျှင်တည်း။ ထိုကြောင့်ထိုယောဂီအား၏သို့သော နှလုံးသွင်းခြင်း
သည်ဖြစ်ရာ၏။ နဝတမေဧဝရူပါဘာဝနာဘိရတိ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာ အဒ္ဓါမဂ္ဂ
ပတ္တောသ္မိ။ဟူ၍နှလုံးသွင်းခြင်းသည်ဖြစ်ရာ၏။ဋီကာဆိုသတည်း)။ ။
အဒ္ဓါ၊ချွတ်။မဂ္ဂပတ္တော၊မဂ်သို့ရောက်သည်။အသ္မိ၊ဖြစ်၏။ဖလပတ္တော၊
ဖိုလ်သို့ရောက်သည်။အသ္မိ၊ဖြစ်၏။ ဣတိ၊သို့။အမဂ္ဂမေဝ၊မဂ်မဟုတ်သည်
ပင်ကိုလျှင်။မဂ္ဂေါတိ၊ဟူ၍။ အဖလမေဝ၊ဖိုလ်မဟုတ်သည်ပင်ကိုလျှင်။
ဖလန္တိ၊ဟူ၍။ဂဏှာတိ၊ယူ၏။အမဂ္ဂံ၊မဂ်မဟုတ်သည်ကို။မဂ္ဂေါတိ၊ဟူ၍။
အဖလံ၊ဖိုလ်မဟုတ်သည်ကို။ဖလန္တိ ၍။ဂဏှတော၊ယူသော။တဿ၊ထို
ယောဂီအား။ဝိပဿနာဝီထိ၊ဝိပဿနာအစဉ်သည်။ဝါ၊အစဉ်အားဖြင့်
ဖြစ်သောဝိပဿနာသည်။ဥက္ကန္တာနာမ၊ဘဲသည်မည်သည်။ဟောတိ၊
၏။တနည်း။ဂဏှတော၊ယူသော။တဿ၊ထိုယောဂီ၏။ဝိပဿနာ၊သည်။

တတောဝေါ၊ထည့်။ထိုမဂ်မဟုတ်သည့်ကိုမဂ်ဟူ၍။ဖိုလ်မဟုတ်သည်ကိုဖိုလ်ဟူ၍ယူခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဝိထိဥက္ကန္တာနာမ၊ခရီးလမ်းရိုးမှဘဲသည်မည်သည်။ဟောတိ၊၏။ သော၊ထိုယောဂီသည်။အတ္တနော၊၏။မူလကမ္မဋ္ဌာနံ၊ဝိပဿနာဟူသောမူလကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊၍၊နိကန္တိမေဝ၊နိကန္တိကိုသာလျှင်။အဿာဒေန္တော၊ သာယာသည်ဖြစ်၍။နိသီဒတိ၊နေ၏။ဈာတိ၊ဤကားတရပ်အပြီးသတ်တည်း။ ။(နောက်ဆုံးကိုသာပြသည်ကိုး၊ပါးလုံးမှာပင်အသီးအသီးအဿာဒေန္တောနိသီဒတိတိုင်အောင်ဆောင်လေ။ ။ဆယ်ပါးလုံးသည်ဥပက္ကိလေသချည်းအတူတူပင်လေလောဟူသော အမေးကို ဖြေခြင်းငှါ။ ဩဘာအစရှိသည်ကို မိန့်သော်)။ ။ဝ၊အထူးကိုဆိုအံ့။ ဩဘာ၊ဤဆယ်ပါးတို့တွင်။ဩဘာသာဒယော၊ဩဘာသအစရှိသည်တို့ကို။ ဥပက္ကိလေသဝတ္ထုတာယ၊ နိပ္ပရိယာယအားဖြင့်ဥပက္ကိလေသဖြစ်သော၊ဒိဋ္ဌိမာနတဏှာတို့၏ ဖြစ်ရာဌာနအကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ဥပက္ကိလေသာတိ၊ဟူ၍၊ဝုတ္တာ၊ကုန်၏။ ။(သဘာဝအားဖြင့်ဆိုအပ်သည်မဟုတ်ဟုပြခြင်းငှါနအကုသလတ္တာမိန့်သော်)။ ။အကုသလတ္တာ၊အကုသိုလ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဥပက္ကိလေသာတိ၊ဟူ၍။နဝုတ္တာ၊မဆိုအပ်ကုန်။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ နိကန္တိ၊ နိကန္တိသည်။ဥပက္ကိလေသောစေဝ၊ဥပက္ကိလေသမည်သည်လည်း။ဟောတိ၊၏။ ဥပက္ကိလေသဝတ္ထုစ၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟစသောဥပက္ကိလေသ၏ဝတ္ထုသည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ ။(ယထာပနဩဘာသာဒယောဧဝံနိကန္တိပိဒိဋ္ဌိဂါဟာဒီနံဌာနံဟောတီတိဝုတ္တံဥပက္ကိလေသဝတ္ထုစာတိ။ဋီကာ)။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝတ္ထုဝသေနေဝ၊ ဂါဟတို့ကိုမသုံးသပ်မူ၍ဂါဟတို့၏ဝတ္ထု၏အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ဧတေဥပက္ကိလေသာ၊ထိုဥပက္ကိလေသတို့သည်။ ဒသ၊ဆယ်ပါးတို့သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ပန၊ပါး။ဂါဟဝသေန၊စွဲလမ်းတတ်သောဒိဋ္ဌိတဏှာမာနတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ သမတိံသ၊အမျှသုံးဆယ်တို့သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ကထံဟောန္တိ၊ကား။ ။(အတ္တဝါဒီတို့သည် ငါသည်ပွါးစီးခြင်းနှင့်စပ်၏ဟုကြံအပ်သောအတ္တကိုဩဘာသ၏သာမိဖြစ်၍။မမဟုသာမိဝိဘတ်၏အရာ၏အဖြစ်ဖြင့်ယူအပ်ရကား။မမဩဘာသောဥပန္နောတိဂဏှတောဒိဋ္ဌိဂါဟောဟူသတည်း)။ ။ဟိ၊ချဲ့အံ့။မမ၊ငါ၏။ ဩဘာသော၊အရောင်အလင်းသည်။ဥပ္ပန္နော၊ဖြစ်ပြီ။ဣတိ၊သို့။ဂဏှတော၊ယူသောယောဂီအား။ ဒိဋ္ဌိဂါဟော၊ဒိဋ္ဌိဟုစွဲလမ်း

တတ်သောတရားသည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ။(ဩဘာသ၏နှစ်သက်ဘွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုယူခြင်းကိုရခပြုသဖြင့်။ ထုံဩဘာသဖြင့်မိမိကိုယ်ကိုသေယျစသောအားဖြင့် ထားသည်မည်ရကား။ မနာပေါဝတဩဘာသောဥပ္ပန္နောတိဂဏှာတောမာနဂါဟောဟူသည်)။ ။ဝတာ၊စစ်။မနာပေါ၊နှစ်သက်ဘွယ်သော။ဝါ၊နှလုံးကိုပွါးစေတတ်သော။ဩဘာသော၊သည်။ဥပ္ပန္နော၊ဖြစ်လတ်ပြီ။ဣတိ၊သို့။ဂဏှာတော၊ယောဂီအား၏ မာနဂါဟော၊မာနဟူသောစွဲလမ်းတတ်သောတရားသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ဩဘာသံ၊ကို။အဿာဒယတော၊ ချစ်မြတ်နိုးသောယောဂီအား။ တဏှာဂါဟော၊ တဏှာဟူသောစွဲလမ်းတတ်သောတရားသည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ဣတိ၊သို့။ဩဘာသေ၊၌။ဒိဋ္ဌိမာနတဏှာဝသေန၊ ဒိဋ္ဌိမာနတဏှာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တယော၊ကုန်သော။ဂါဟာ၊ ဘမ်းတတ်သောတရားတို့သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။သေသေသုပိ၊ ဩဘာသမှကြွင်းသောဉာဏ်ပီတိစသောကိုးပါးတို့၌လည်း။တထာ၊တူ။ တယောတယောဂါဟာ၊သုံးပါးသုံးပါးသောဂါဟတို့သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိဧဝံ၊သို့။ ဂါဟဝသေန၊ဘမ်းတတ်သောတရား၏အစွမ်းဖြင့်။ သမတိံသ၊အမျှသုံးဆယ်ကုန်သောဥပက္ကိလေသာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ တေသံ၊ထိုဒိဋ္ဌိဂါဟစသည်ဟုမှတ်အပ်ကုန်သော ဥပက္ကိလေသတို့၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။အကုသလော၊မလိမ္မာသော။အဗျတ္တော၊ထင်သောဉာဏ်မရှိသော။ယောဂါဝစရော၊သည်။ ဩဘာသာဒီသု၊ဩဘာသစသည်တို့ကြောင့်။ကမ္ပတိ၊တုန်လှုပ်၏။ ။(တုန်လှုပ်ခြင်းသည်လည်းအကြင်အကြင်အားထုတ်အပ်သော ဝိပဿနာ၌ မတည်မူ၍ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းတည်း။ ထိုပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း သည်လည်း။ ဩဘာသ စသည် တို့၌ တဏှာစသောဂါဟပင်တည်းဟုပြလိုရကား။ ဝိက္ခိပတိဩဘာသာဒီသုစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဝိက္ခိပတိ၊ ပျံ့လွင့်၏။ ဩဘာသာဒီသု၊ဩဘာသစသည်တို့တွင်။ဧကေကံ၊တပါးတပါးကို။ဧတံ၊ ဤတရားသည်။ မမ၊ငါ၏။သန္တကံ၊ဥစ္စာတည်း။ ဧသော၊ ဤသည်ကား။ အဟံအသ္မိ၊ငါဖြစ်၏။ဧသော၊ဤသည်ကား။မေအတ္တာ၊ငါ၏ကိုယ်တည်း။ဣတိ၊သို့။သမနုပဿတိ၊အဘန်တလဲလဲရှု၏။တေန၊ထိုကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ ရှေးဆရာတို့သည်။ ။ဩဘာသေစေဝ၊ပ။နိကန္တိယာတိ၊ဟူ၍။ အာဟု၊ကုန်ပြီ။ ။ယေဟိ၊အကြင်ဥပက္ကိလေသတို့ဖြင့်။စိတ္တံ၊သည်။ ပဝေဓတိ၊

တုန်လှုပ်၏။ ဩဘာသေစေဝ၊ဩဘာသကြောင့်ရင်း။ ဝါ၊ဩဘာသ၌
ရင်း။ဉာဏေစ၊ဉာဏ်ကြောင့်ရင်း။ ဝါ၊၌ရင်း။ ပီတိယာစ၊ကြောင့်ရင်း။
ဝါ၊၌ရင်း။ ပဿဒ္ဓိယာစ၊ကြောင့်ရင်း။ ဝါ၊၌ရင်း။ သုခေစ၊ကြောင့်ရင်း။
ဝါ၊၌ရင်း။ တေဟိဥပက္ကိလေသေဟိ၊တို့ဖြင့်။ စိတ္တံ၊သည်။ပိကမ္ပတိ၊လှုပ်
၏။ ။အဓိမောက္ခေစ၊ကြောင့်ရင်း။ ဝါ၊၌ရင်း။ ပဂ္ဂဟေစ၊ကြောင့်
ရင်း။ဝါ ၌ရင်း။ ဥပဋ္ဌာနေစ၊သတိကြောင့်ရင်း။ ဝါ၊၌ရင်း။ ဥပေက္ခာဝဇ္ဇ
နာယစ၊ဥပေက္ခာဝဇ္ဇနာကြောင့်ရင်း။ ဝါ၊၌ရင်း။ ဥပေက္ခာယစ၊ဝိပဿ
နုပေက္ခာကြောင့်ရင်း။ ဝါ၊၌ရင်း။ နိကန္တိယာစ၊ကြောင့်ရင်း။ ဝါ၊၌ရင်း။
တေဟိဥပက္ကိလေသေဟိ၊တို့ဖြင့်။စိတ္တံ၊သည်။ ကမ္ပတိ၊တုန်လှုပ်၏။ ။
ပန၊အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ကုသလော၊ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်း၌ လိမ္မာသော။
ပဏ္ဍိတော၊ မှည့်ရင့်သောပညာရှိသော။ ဗျတ္တော၊အာရုံပါဠိနှင့်သိလိမ္မာ
သော။ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော၊ ဥပက္ကိလေသ တို့၌အဖြစ် ထိုဥပက္ကိလေသတို့ကို
သုတ်သင်ခြင်း၌ အကျိုးကိုသိသောပညာနှင့်ပြည့်စုံသော။ ယောဂါဝ
စရော၊သည်။ ဩဘာသာဒီသု၊ ဩဘာသစသည်တို့သည်။ ဥပ္ပန္နေသု၊
ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ အာစရိယေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးသော ဆရာသည်။
ကမ္မ ဋ္ဌာန ဒါန ကာလေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း ပေးသော ကာလ၌။ ဥဒယ ဉာ
ဏုပ္ပတ္တိသမယေ၊ ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ်ဖြစ်သောအခါ၌။ ယောဩဘာ
သော၊ အကြင်ဩဘာသစသည်ကို။ ဥပဋ္ဌိတိ၊ဖြစ်တတ်သည်ဟူ၍။
ဝုတ္တော၊ မှာတော်မူအပ်၏။ထည့်။ မေ၊ငါ့အား။ ခေါ၊စင်စစ်။ သော၊
ထိုငါ့ဆရာမှာလိုက်သောသဘောရှိသော။အယံဩဘာသော။ဤပိုးပိုး
ဝင်းဝင်းထွန်းလင်းသောအရောင်သည်။ပပ္ပန္နော၊ဖြစ်လတ်ပြီ။ ။(ဥပက္ကိ
လေသဝတ္ထု၏ အဖြစ်ကို မှတ်သားသည်ကိုပြပြီး၍ ယခုအခါ၌ထိုဩ
ဘာသကိုဝိပဿနာ၏ အာရုံ၏ အဖြစ်သို့ ဆောင်ခြင်းအစီအရင်ကို ပြ
လိုရကား။ သောခေါပန၊ စသည်ကို မိန့်သော်)။ ။သောခေါပနာ
ယံဩဘာသော၊ ထိုဆရာမှာလိုက်သော သဘောရှိသော ဤဩဘာ
သသည်။ အနိစ္စော၊ မြဲသည် မဟုတ်။ သင်္ခတော၊ အကြောင်း တရား
တို့သည်ပြုပြင်အပ်၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နော၊ အကြောင်းတရားကိုစွဲ၍ဖြစ်
တတ်၏။ခယဓမ္မော၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝယဓမ္မော၊ ပျက်ခြင်းသ
ဘောရှိ၏။ဝိရာဂဓမ္မော၊ ကင်းခြင်းသဘောရှိ၏။ နိရောဓဓမ္မော၊ ချုပ်
ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ဣတိ၊ သို့။ ဣတိဝါ၊ဤသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်

သာလျှင်။တံ၊ထိုဩဘာသကို။ပညာယ၊ပညာဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒတိ၊ပိုင်းခြား
၏။ ဥပပရိက္ခတိ၊အဘန်တလဲလဲစုံစမ်းဆင်ခြင်၏။ ။(ဤပဌမနည်း၌
အနိစ္စလက္ခဏာ ဝိဘာဝနကို သာလျှင် ပြအပ်၏။ ထိုအနိစ္စ လက္ခဏာ
သည်ပြီးလတ်သော်။ ဤမှတပါးသောလက္ခဏာနှစ်ပါးသည် ပြီးသည်
သာတည်း။ ။ယခုအခါဩဘာသစသည်တို့ကိုမှီ၍ဖြစ်လတ္တံ့သော
ဒိဋ္ဌိဂါဟ စသည်တို့ကို ဥဿါဒူန သရုဿါဒူနပရိယာ ဒါန၏ အစွမ်း
ဖြင့်မနသိကာရဝိထိကိုပြခြင်းငှါ။သစေဩဘာသောအတ္တာဘဝေယျ
စသည်ကို မိန့်သော်)။ ။အထဝါပန၊ ထိုမှတပါးလည်း။ အဿ၊ထို
ယောဂီအား။ဧဝံစိတ္တံ၊ဤသို့လတ္တံ့သောစိတ်သည်။ဟောတိ၊၏။ဩဘာ
သော၊ ဩဘာသသည်။ သစေအတ္တာဘဝေယျ၊ အကယ်၍အတ္တဖြစ်
ငြားအံ့။အတ္တာတိဂဟေတုံ၊အတ္တဟူ၍မှတ်ယူခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋေယျ၊ဖြစ်ရာ
၏။ပန၊ထိုသို့ကားမဟုတ်။ အနတ္တာစ၊ အတ္တမဟုတ်ပါလျက်ကိုလျှင်။အ
ယံ။ဤဩဘာသကို။အတ္တာတိ၊ဟူ၍။ဂဟိတော၊ယူအပ်၏။ တသ္မာ၊ထို
ကြောင့်။ သောဩဘာသော၊ ထိုဩဘာသသည်။ အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန၊
အလိုသို့လိုက်တတ်သောသဘောမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနတ္တာ၊
မည်၏၊ ဟုတွာ၊ရှေးကမရှိယခုမှဖြစ်၍။အဘာဝဋ္ဌေန၊ အရှည်မတည်
ပျက်စီးတတ်သည်၏အဖြစ်တည်းဟူသောသဘောကြောင့်။အနိစ္စော၊
အနိစ္စမည်သည်။ ဥပ္ပါဒဝယပဋိပီဠနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းတို့သည်
အဘန်တလဲလဲ နှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ် တည်းဟူသော သဘော
ကြောင့်။ဒုက္ခော၊မည်၏။ဣတိ၊သို့။ဧဝံစိတ္တံ၊ဤသို့သောစိတ်သည်။ဟော
တိ၊၏။ ။(အရူပသတ္တက၌ သစေသင်္ခါရာ အတ္တာဘဝေယျုံ။ဤသို့စ
သည်ကိုသဗ္ဗသင်္ခါရတို့ကိုသမ္ပိုဏ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သာမည
အားဖြင့်ဆိုအပ်၏။ ဤ၌ကားဩဘာသစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်သင်္ခါရ
တို့ကိုဝေဘန်၍ဆိုအပ်၏။ကြွင်းသောမနသိကာရဝိထိသည် ထိုအရူပ
သတ္တက၌ဝုတ္တနယတည်း။ထိုကြောင့်။ သဗ္ဗံအရူပသတ္တကေဝုတ္တနယေ
နဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံမိန့်သော်)။ ။သဗ္ဗံ၊အလုံးစုံကို။ အရူပသတ္တကေ၊၌။
ဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ၊ချဲ့အပ်၏။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ဩဘာ
သေ၊၌။ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံယထာ၊ချဲ့အပ်၏သို့။ ဧဝံ၊တူ။ သေသေသုပိ၊ကြွင်း
သောကိုးပါးသောဥပက္ကိလေသတို့၌လည်း။ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ၊ချဲ့အပ်၏။ ။
(ဩဘာသံနေတံမမဟုအဘန်တလဲလဲ ရှုသော ယောဂီသည် တဏှာ.

ဂါဟာမှစိတ်ကိုစင်ကြယ်စေသည်မည်၏။ နေသောဟာမသို့ဟုရှိသော
ယောဂီသည် မာနဂါဟာမှ စိတ်ကို စင်ကြယ် စေသည် မည်၏။ နမေ
သောအတ္တာဟုရှိသောယောဂီသည် ဒိဋ္ဌိဂါဟာမှစိတ်ကို စင်ကြယ်စေ
သည်မည်၏။ထိုကြောင့်ဩဘာသံနေတံမမစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။
သော၊ထိုယောဂီသည်။ဧဝံ၊သို့။ဥပပရိက္ခိတွာ၊စုံစမ်းဆင်ခြင်၍။ဩဘာ
သံ၊ကို။ဧတံ၊ ဤဩဘာသသည်။ မမ၊ငါ၏။ နသန္တကံ၊ဥစ္စာမဟုတ်။ ဧ
သော၊ဤဩဘာသသည်။အဟံနအသ္မိ၊ငါမဖြစ်။ဧသော၊ ဤဩဘာသ
သည်။မေ၊ငါ၏။အနတ္တာ၊ကိုယ်မဟုတ်။ဣတိ၊သို့။ သမနုပဿတိ၊၏။ဉာ
ဏံ၊ဉာဏ်ကို။ပ။နိကန္တိံ၊ကို။ဧတံ၊ဤနိကန္တိသည်။ မမ၊၏။ နသန္တကံ၊
မဟုတ်။ဧသော၊ဤနိကန္တိသည်။ အဟံနအသ္မိ၊ ငါမဖြစ်။ ဧသော ဤနိ
ကန္တိသည်။ မေ၊၏။ နအတ္တာ၊ကိုယ်မဟုတ်။ဣတိ၊သို့။ သမနုပဿတိ၊
၏။ဧဝံ၊သို့။သမနုပဿန္တော၊အဘန်တလဲလဲရှုသောယောဂီသည်။ ဩ
ဘာသါဒိသု။ဩဘာသစသည်တို့ကြောင့်။နကမ္ပတိ၊မတုန်မလှုပ်။နဝေ
ဓတိ၊မတုန်မလှုပ်။တေန၊ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊တို့သည်။ ။ဣမာနိဒ
သဋ္ဌာနာနိ။ ပ။ ဂစ္ဆတီတိ၊ဟူ၍။ အာဟု၊ကုန်ပြီ။ ။ဣမာနိဒသဋ္ဌာနာ
နိ၊ ဤဆိုအပ် ပြီးသော အပြား ရှိကုန်သော။ ဩဘာသစသော ဆယ်
ပါးသော ဥပက္ကိလေသ ကာရဏာ တို့ကို။ ယဿ၊ အကြင်ယောဂီ၏။
ပညာ၊ သည်။ ပရိစိတာ၊ ဩဘာသစသည်တို့၌ အနိစ္စတာစသည်တို့
ကိုမှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် လေ့ကျက် ခြင်း ရှိလတ်ပြီ။ ဝါ။ သိမ်း
ဆည်း၍ ထက် ဝန်း ကျင်မှ ဆင်ခြင်၍ တည် လတ်ပြီ။ သော ယော
ဂီ၊ သည်။ ဓမ္မုဒ္ဓစ္စ ကုသ လော။ ဓမ္မုဒ္ဓစ္စ မဂ်မဟုတ် သည်၏ အဖြစ်
ကိုသိသဖြင့် ဓမ္မုဒ္ဓစ္စ၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိက္ခေပဉ္စ ပျံ့လွင့်
ခြင်းသို့လည်း။နဂစ္ဆတိ၊မရောက်။ ။သော၊ထိုယောဂီသည်။ ဧဝံ၊သို့။
ဝိက္ခေပံ၊ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့။အဂစ္ဆန္တော၊ မရောက်သည်ဖြစ်၍။သမတိံသ
ဝိဓံ အမျှသုံးဆယ်အပြားရှိသော။ တံဥပက္ကိလေသဇဋံ၊ ထိုဥပက္ကိလေ
သတည်းဟူသောအမြွေးအရှက်ကို။ ဝိဇဋေတွာ၊ သုတ်သင်ရှင်းလင်း
တျင်းတျင်းကုန်အောင်ဖျက်စီး၍။ဩဘာသာဒယော၊ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
တို့သည်။ နမဂ္ဂေါ၊မဂ်မဟုတ်ကုန်။ပန၊အလျှော်ကိုဆိုအံ့။ ဥပက္ကိလေသဝိ
မုတ္တံ၊ဥပက္ကိလေသမှလွတ်သော။ဝိထိပဋိပန္နံ၊ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ၏
အစွမ်းဖြင့် ဝိပဿနာ ခရီးမှန်သွားသော။ ဝိပဿနာ ဉာဏံ၊ ဝိဿနာ

ဉာဏ်သည်။ မဂ္ဂေါ၊ ဖြောင့်မှန်သောခရီးတည်း။ဣတိ၊သို့။ မဂ္ဂဉ္စ၊ခရီး
ဟုတ်သည်ကိုရင်း။အမဂ္ဂဉ္စ၊ခရီးမဟုတ်သည်ကိုရင်း။ဝဝတ္ထပေတိ၊ပိုင်း
ခြားမှတ်သား၏။ တဿ၊ထိုယောဂီ၏။ ဧဝံ၊သို့။ အယံ၊ ဤဝိထိပဋိပန္န
ဝိပဿနာဉာဏ်သည်။မဂ္ဂေါ၊ခရီးတည်း။အယံ၊ ဤဉပက္ကိလေသသည်။
နမဂ္ဂေါ၊ခရီးမဟုတ်။ဣတိ၊သို့။မဂ္ဂဉ္စ၊ကိုရင်း။အမဂ္ဂဉ္စ၊ကိုရင်း။ဉ ့တွာ၊သိ
၍။ဌိတံ၊တည်သော။ဉာဏံ၊သည်။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။
ဝါ၊ အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို သိတတ်သော မြင်တတ်
သောဉာဏ်စင်ကြယ်ခြင်းမည်၏။ဣတိ၊သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ပန၊ အကျိုး
ကိုဆိုအံ့။ ဧတ္တာဝတာ ဤမဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏ ဒဿန ဝိသုဒ္ဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်း
တည်းဟူသောအတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ဝါ၊ဤမျှအတိုင်းအ
ရှည်ရှိသောအစီအရင်ဖြင့်။ စ၊ကားးပဒပူရဏ။ ။တေန၊ ထိုယောဂီ
သည်။ တိဏ္ဏံသစ္စာနံ၊သစ္စာသုံးပါးတို့ကို။ ဝဝတ္ထာနံ၊ပိုင်းခြားခြင်းမှတ်
ခြင်းကို။ကတံ၊ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ကထံဟောတိ၊ကား။ ဒိဋ္ဌိဝိ
သုဒ္ဓိယံ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိကို။အဓိဂတာယ၊ရအပ်သည်ရှိသော်။ တနည်း။ဒိဋ္ဌိဝိ
သုဒ္ဓိယံ၊ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဉာဏ်ဖြင့် မိစ္ဆာအယူကိုသုတ်သင်ခြင်း၌။ တာဝ၊စွာ။
နာမရူပဿ နာမ်ရုပ်ကို။ဝဝတ္ထာပနေန၊ပိုင်းခြားမှတ်သားသဖြင့်။ဒုက္ခ
သစ္စဿ၊ဒုက္ခသစ္စာကို။ဝဝတ္ထာနံ၊ကို။ကတံ၊သဉ်။ဟောတိ၊၏။ကသ္မာ၊
ကား။ ဒုက္ခသစ္စပရိယာပန္နဿ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၌အတွင်းဝင်သော။ နာမရူ
ပဿ၊ကို။ ဝဝတ္ထာပနတော၊ ပိုင်းခြား မှတ်သားခြင်းကြောင့်တည်း။
ဟိတ်။ ။(နာမ်ရုပ်၏ပစ္စည်းမည်သည် နာမ်ရုပ်၏သမုဒယအဘို့ရှိ၏
ဟုနှလုံးပိုက်၍ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိယံစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။(အဘိ
ဓမ္မနယေနဟိသင်္ဂကိလေသာကမ္မဉ္စ သမုဒယသစ္စံ)။ ။ကင်္ခါဝိတရ
ဏဝိသုဒ္ဓိယံ၊ကို။အဓိဂတာယ၊သော်။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဏေန၊ပစ္စည်းကို
သိမ်းဆည်းသဖြင့်။ သမုဒယသစ္စဿ၊ကို။ဝဝတ္ထာနံ၊ကို။ ကတံ၊သည်။
ဟောတိ၊၏။ဣမိဿံမဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိယံ၊ကို။ အဓိဂတာယ၊
သော်။သမ္မာ၊ မဘောက်မပြန်။ မဂ္ဂဿ၊ အရိယမဂ်၏အကြောင်းဖြစ်
သောလောကီမဂ်ကို။အဝဓာရဏေန၊ပိုင်းခြားခြင်းဖြင့်။ မဂ္ဂသစ္စဿ၊
ကို။ဝဝတ္ထာနံ၊ကို။ကတံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိဧဝံ၊ဤသို့။ လောကိ
ယေနေဝ၊လောကီသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ဖြင့်။တာဝ၊လက်ဦး
စွာ။တိဏ္ဏံ၊ကုန်သော။သစ္စာနံ၊တို့ကို။ကတံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။ဣတိ

သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယကတေဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပညာဘာဝနာဓိကာရေ
မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသောနာမဝီသတိမောပရိစ္ဆေဒေါ။ ။

၂၃၆။ (ဝိပဿနာ၊အကျင့်၏အပြီးအဆုံးသို့ရောက်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်သည်။သိခါပတ္တဝိပဿနာမည်၏။ထိုဉာဏ်၏အပြီး အဆုံးသို့ရောက်ခြင်းသည်ကား။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အစရှိကုန်သောမိမိ လျှင်ရှစ်ခုမြောက်ရှိသောဉာဏ်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်ရကား။ အဋ္ဌန္နံ ပနစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊အသီးတခန်းကိုဆိုအံ့။အဋ္ဌန္နံ၊ရှစ်ပါးအ တိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဉာဏာနံ၊ဥဒယဗ္ဗယစသောဉာဏ်တို့၏၊ ဝ သေန၊ဖြင့်။သိခါပတ္တာ၊အပြီးသို့ရောက်သော။ဝါ၊အထွတ်အဖျားသို့ရောက် သော။ဝိပဿနာစ၊ဝိပဿနာဉာဏ်သည်၎င်း။နဝမံ၊ကိုးခုမြောက်သော။ သစ္စာနုလောမိကံ၊ သစ္စာလေးပါးကိုသိခြင်းအားလျော်စွာထသော။ဉာ ဏဉ္စ၊အနုလောမဉာဏ်သည်၎င်း။ဣတိ၊သို့။အယံ၊ဤကိုးပါးသောဉာဏ် သည်။ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနာမ၊ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိမည် ၏။ ။(ရုံ့ရင်းရုံ့ရင်းသောသစ္စပဋိစ္ဆာဒကမောဟဟူသောအမိုက်၏ ကင်းခြင်းကြောင့်သစ္စါကိုထိုးထွင်း၍သိခြင်းအားလျော်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်သစ္စာနုလောမိကဉာဏ်ဟူ၍အနုလောမဉာဏ်ကိုဆိုသတည်း။ ။ ထိုကိုးပါးသောဉာဏ်တို့ကိုသရုပ်အားဖြင့်ပြခြင်းငှါ။ အဋ္ဌန္နံ ဉာဏာနံစသည် ကိုမိန့်သော်)။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။အဋ္ဌန္နံ ဉာဏာနံ ဝသေနဟူသောဤပါဌ်၌။ဥပက္ကိ လေသဝိမုတ္တံ၊ ဥပက္ကိလေသမှလွတ်သော။ ဝီထိပဋိပန္နံ၊ဝိပဿနာခရီး လမ်းမှန်သွားသော။ ဝိပဿနာသင်္ခါတံ၊ဝိပဿနာဟုဆိုအပ်သော။ဥဒ ယဗ္ဗယာနုပဿနာဉာဏံ၊၎င်း။ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏံ၊၎င်း။ဘယတုပဋ္ဌာ နဉာဏံ၊၎င်း။ အာဒီနဝါနုပဿနာဉာဏံ၊၎င်း။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ၊ ၎င်း။မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏံ၊၎င်း။ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏံ ၎င်း။ သင်္ခါ ရုပေက္ခာဉာဏံ၊၎င်း။ ဣတိ၊သို့။ ဣမာနိ အဋ္ဌဉာဏာနိ၊ ဤရှစ်ပါးသော ဉာဏ်တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ နဝမံ သစ္စာနုလောမိကဉာဏန္တိ ဣ တံ၊ဉာဏံဟူသော၍အမည်သည်။ အနုလောမဿ၊အနုလောမဉာဏ် ၏။အဓိဝစနံ၊အမည်တည်း။ ။(အဘယ့်ကြောင့်ပဋိပဒါဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိမည်သနည်း။ ။ဥဒယဗ္ဗယာဒီနံ ပနဇာနနဋ္ဌေန ပစ္စက္ခတော ဒဿနဋ္ဌေနစဉာဏဒဿနာနိ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒီနိ။ တာနိယေဝပဋိ

ပက္ခတောဝိသုဒ္ဓတ္တာဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ။ သာဝေအရိယမဂ္ဂေါ ပဋိပန္န
တိဝေတာယာတိပဋိပဒါစာတိပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ။ ။ပန၊ဆက်၍
ဆိုအံ့။ဥဒယဗ္ဗယာဒီနံ၊ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းစသည်တို့ကို။ ဇာနနဋ္ဌေန၊သိ
ခြင်းအနက်ကြောင့်ရင်း။ပစ္စက္ခတော၊ ပစ္စက္ခအားဖြင့်။ ဒဿနဋ္ဌေန စ၊
မြင်ခြင်းအနက်ကြောင့်ရင်း။ဥဒယဗ္ဗယာဉာဏာဒီနိ။ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်စ
သည်တို့သည်။ဉာဏဒဿနာနိ၊ သိတတ် မြင်တတ်သည် ဖြစ်ကုန်၏။
တာနိယေဝ၊ ထိုဉာဏဒဿနတို့ သည်သာလျှင်။ ပဋိပက္ခတော၊ဆန့်
ကျင်ဘက်မှ၊ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဉာဏဒဿန
ဝိသုဒ္ဓိ၊မည်၏။သာဝေ၊ထိုဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိသည်ပင်လျှင်။ ဧတာယ၊
ဤဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိဖြင့်။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်သို့။ ပဋိပန္နတိ၊
ရောက်အပ်၏။ ဝါ။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ ကို။ ပဋိပန္နာတိ၊ ကျင့်အပ်၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ကြောင့်။ပဋိပဒါစ၊ပဋိပဒါမည်သည်လည်း။ဟောတိ၊၏။ဣတိ
တသ္မာ ကြောင့်။ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊မည်၏။ဋီကာနက်။ ။ဥဒ
ယဗ္ဗယဉာဏ်သည်တိရဏပရိညာဉ်၌ အတွင်းဝင်သည် မဟုတ်လော
ဟူမူ။ တံပနဉပ္ပန္နမတ္တံအပ္ပဂုဏံ သန္ဓာယဝုတ္တံ။ ပဂုဏံဟိနိစ္စသညာဒိပ
ဟာနသိဒ္ဓိယာပဟာနပရိညာယအဓိဋ္ဌာနဘူတံ။ယတောတဒဓိဂမေန
အဋ္ဌာရသသုမဟာဝိပဿနာသုကေစ္စာအဓိဂတာဝေဟောန္တိ။ နဟိဉ
ဒယဗ္ဗယာနံပစ္စက္ခတောပဋိဝေဓေနဝိနာ သာမညာကာရာနိ တိရဏ
မတ္တေနသာတိသယံ ပဋိပက္ခပ္ပဟာနံ သမ္ဘဝတိ။ အသတိစ ပဋိပက္ခပ္ပ
ဟာနေ ကုတော ဉာဏာဒီနံ ဝဇိရမိဝအဝိဟတဝေဂတာ တိခိဏဝိ
သဒါဒိတာဝါ။တသ္မာပဂုဏဘာဝပ္ပတ္တံဥဒယဗ္ဗယဉာဏံပဟာနပရိညာ
ပက္ခိယမေဝဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ဋီကာ။ ။ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။တံ၊ထိုဥဒယဗ္ဗယညာ
ဏတိရဏပရိညာနောဂဓံဟူသောစကားကို။ဉပ္ပန္နမတ္တံ၊ဖြစ်ကာမျှဖြစ်
၍။ အပ္ပဂုဏံ၊ မလေ့လာအပ်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို။ သန္ဓာယ၊၍။
ဝုတ္တံ၊၏။ဟိသစ္စံ၊၏။ပဂုဏံ၊လေ့လာအပ်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သည်။
နိစ္စသညာဒိပဟာနသိဒ္ဓိယာ။ နိစ္စသညာအစရှိသည်ကိုပယ်ခြင်း၏ပြီး
ခြင်းကြောင့်။ ပဟာနပရိညာယ၊ ပဟာနပရိညာဉ်၏။အဓိဋ္ဌာနဘူတံ၊
တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ယတော၊အကြင်ကြောင့်။ တဒဓိဂမေန၊ ထိုဥဒ
ယဗ္ဗယဉာဏ်ကို ရသဖြင့်။ အဋ္ဌာရသသု၊ ကုန်သော။မဟာဝိပဿနာ
သု၊တို့တွင်။ ကေစ္စာ၊ အချို့ကုန်သောဝိပဿနာတို့ကို။ အဓိဂတာဝေ၊

ရအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ဥဒယဗ္ဗယာနံ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း တို့ကို။ ပစ္စက္ခတော၊ ဖြင့်။ ပဋိဝေဓေန၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သာမညာ ကာရောနိ၊ သာမည အခြင်းအရာ တို့ကို။ တီရဏာ မတ္တေန၊ ဆုံးစမ်း ခြင်းမျှဖြင့်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ပဋိပက္ခပဟာနံ၊ ဆန့်ကျင် ဘက်ကို ပယ်ခြင်းသည်။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ ပဋိပက္ခပ္ပဟာနေ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပယ်ခြင်း သည်။အသတိစ၊မရှိသော်ကား။ ဉာဏာဒိနံ၊ဉာဏ်စသည်တို့၏။ ဝဗိ ရမိဝ၊ဝဗိရေမိန်ကဲ့သို့။အဝိဟတဝေဂတာ။ မဖျက်ဆီးအပ်သောအဟုန် ရှိသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။တိခိဏဝိသဒါဒိတာဝါ၊ထက်သည်၏အဖြစ် သန့်ရှင်းသည်အစရှိသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ကုတောအတ္ထိ၊အဘယ်မှာရ အံ့နည်း။တသ္မာ၊ကြောင့်။ပဂုဏဘာဝပ္ပတ္တံ၊လေ့လာအပ်သည်၏အဖြစ် သို့ရောက်သော။ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ ကို။ပဟာနပရိညာပက္ခိယမေဝ၊ပဟာ နပရိညာဉ်အဘို့၌ဖြစ်၏ဟူ၍သာလျှင်။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ရင်းနက်။ ။သဗ္ဗသင်္ခါ ရာနံဘင်္ဂသောဝ အနုပဿနာဘင်္ဂါနုပဿနာ။ တဒေဝဉာဏံဘင်္ဂါနု ပဿနာဉာဏံ။ ယထာဘူတဒဿာဝိဘာယတိ တေသ္မာတိ ဘယံ။ တေဘူမကခန္ဓာ။ တေသုဘယတော ဥပဋ္ဌာနံ တေသုဘာယိတဗ္ဗာကာရ ဂါဟိဉာဏံဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ။ ရမ္ဘိတုံဣစ္ဆတီတိမုဉ္စိတုကမျံ။စိတ္တံ။ ပုဂ္ဂလောဝါ။တဿဘာဝေါမုဉ္စိတုကမျတာ။တဒေဝဉာဏံမုဉ္စိတုက မျတာဉာဏံ။ပုနပဋိသင်္ခါတာကာရေနပဝတ္တ ဉာဏံပဋိသင်္ခါနုပဿ နာဉာဏံ။နိရပေက္ခတာယသင်္ခါရာနံဥပေက္ခနဝသေနပဝတ္တ ဉာဏံ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ)။ ။တသ္မာ၊ ထိုသို့ဥပက္ကိလေသမှလွတ်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အစရှိသောကိုးပါးသောဉာဏ်၏ပဋိပဒါဉာဏဒဿ နဝိသုဒ္ဓိမည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။တံ၊ထိုပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ကို။သမ္ပါဒေတုကာမေန၊ပြည့်စုံစေခြင်းငှါအလိုရှိသောယောဂီသည်။ ဥပက္ကိလေသဝိရဟိတံ၊ဥပက္ကိလေသမှလွတ်သော။ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏံ ကို။ အာဒိံ ကတွာ၊အစပြု၍။ဧတေသုညာဏေသု၊ထိုကိုးပါးသောဉာဏ်တို့ ၌။ ယောဂေါ၊အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရဏီယော၊ပြုအပ်၏။ ။(ဥပက္ကိ လေသဝိရဟိတံဟူသော ဝိသေသနဖြင့် ထင်ရှာပြအပ်သော အနက်ကို နားမလည် သည်ဖြစ်၍ စောဒကသည်။ ပုနဥဒယဗ္ဗယဉာဏေ ယော ဂေါကိမတ္ထိယောဟု ပုစ္ဆာပြုသတည်း)။ ။ပုန၊ဘန်။ ဥဒယဗ္ဗယညာ

ဏော၊ ၌။ ယောဂေါ၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ ကိမတ္ထိယော၊ အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း။ ဇာတိ၊ သို့။ စေဝဒေယျ၊ အကယ်၍ဆိုငြားအံ့။ ။(ရှေးဦးကပင်ပြီးပြီဖြစ်ရကား။ ကျက်ပြီးသည်ကိုတဘန်ချက်ပြန်သကဲ့သို့ အကျိုးမရှိနိုင်ရာထကဟူလို။ ။တနည်းလက္ခဏာကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်းစသောအကြောင်းအစဉ်ကို ယူခြင်းအားဖြင့် ထိုအနက်ကို သိစေလို၍ဆရာသည်ပင် ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာအားဖြင့်ကိမတ္ထိယောဟုမေးသတည်း)။ ။လက္ခဏာသလ္လက္ခဏတ္ထော၊ အနိစ္စစသောလက္ခဏာတို့ကိုကောင်းစွာမှတ်နိုင်ခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ။(ထိုအနိစ္စစသောလက္ခဏာတို့ကို ကောင်းစွာမှတ်နိုင်ခြင်း၌ အကြောင်းကို ပြလိုရကား။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံဟိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မည်သည်သခ်ါရတို့၏ ဥဒယဗ္ဗယကိုသာရှု၏။ အနိစ္စစသောလက္ခဏာတ္တယကို မရှုသည်မဟုတ်လော။ ထိုဉာဏ်ဖြင့် အဘယ်သို့အနိစ္စတာဒိ လက္ခဏာတ္တယကိုကောင်းစွာမှတ်နိုင်ခြင်း ဖြစ်သနည်းဟူမူ။ ။နခေါပနေတံ ဇေ်ဝံဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံလက္ခဏာတ္တယဝိသယံဟောတိတိ၊ ဥဒယဝယေပနပဋိဝိဇ္ဈေအနိစ္စလက္ခဏံပါကဋံဟုတွာဥပဋ္ဌာတိ။ တတောယဒနိစ္စံတံဒုက္ခံ။ ယံဒုက္ခံတဒနတ္တာတိ ဇာတရလက္ခဏံပိ။ အထဝါ။ ဥဒယဗ္ဗယဂဟဏေနဟုတွာအဘာဝါကာရော အဘိဏှသမ္ပဋိပီဠနာကာရော အဝသ ဝတ္တနာကာရောစဝိဘူတတရောဟောတိတိ ကာရဏာဘာဝေနဥဒယဗ္ဗယဉာဏယောဂဿလက္ခဏာတ္တယသလ္လက္ခဏတ္ထတာဝေဒိတဗ္ဗာ။ နသမုခေနေဝ။ ဋီကာ။ ။ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သည်။ လက္ခဏာတ္တယဝိသယံ၊ လက္ခဏာသုံးပါးလျှင်အာရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇာတိဇေ်ဝံ၊ သို့။ ဇေ်တံ၊ ဤဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို။ နခေါပနဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မမှတ်အပ်။ ပန၊ အလျှော်ကိုဆိုအံ့။ ဥဒယဝယေ၊ ဥဒယဝယကို။ ပဋိဝိဇ္ဈေ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သည်ရှိသော်။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုအနိစ္စလက္ခဏာ၏ထင်ခြင်းကြောင့်။ ယံ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုအနိစ္စဖြစ်သော သဘောတရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ ယံ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဒုက္ခဖြစ်သောသဘောတရားသည်။ အနတ္တာ၊ မည်၏။ ဇာတိ၊ သို့။ ဇာတရလက္ခဏံပိ၊ အနိစ္စလက္ခဏာမှတပါးသောဒုက္ခလက္ခဏာအနတ္တလက္ခဏာသည်လည်း။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ အထဝါ၊ ကား။

ဥဒယဗ္ဗယဂဟဏေန၊ဥဒယဗ္ဗယကိုယူသဖြင့်။ ဟုတွာ၊ဖြစ်၍။ အဘာ
ဝါကာရော၊မရှိသောပျက်သောအခြင်းအရာသည်ရင်း။ အဘိဏှသမ္ပဋိ
ပီဠနာကာရော၊မပြတ်နှိပ်စက်ခြင်းဟူသောအခြင်းအရာသည်ရင်း။ အ
ဝသဝတ္တနာကာရောစ၊အလိုသို့မလိုက်ခြင်းဟူသောအခြင်းအရာသည်
ရင်း။ဝိဘူတတရော၊အထူးသဖြင့်ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊၏။ဣတိ၊သို့။
ကာရဏဘာဝေန၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏယော
ဂဿ၊ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၌အားထုတ်ခြင်း၏။လက္ခဏတ္တယသလ္လက္ခဏတ္ထ
တာ၊လက္ခဏာသုံးပါးကို ကောင်းစွာမှတ်နိုင်ခြင်း အကျိုးရှိသည်၏အ
ဖြစ်ကို။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ သမုခေနေဝ၊ မိမိရခဖြင့်သာလျှင်။ ဝါ၊မိမိကိုပ
ဓာနပြုသဖြင့်သာလျှင်။နဝေဒိတဗ္ဗာ၊မသိအပ်။ရင်းနက်)။ ။ဟိယသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ
မှအောက်၌။ ။(အကြင်ကြောင့် ထိုဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သည် သြဘာသ
စသည်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့် တိက္ခဝိသဒဖြစ်၍ ဖြစ်
သော် ဒိဋ္ဌိအစရှိသည်တို့သည် ဖြစ်နွမ်းစေအပ်နှိပ်စက်အပ်သည်၏အ
ဖြစ်ကြောင့်တုန်းသည်မသန့်ရှင်းသည်သာလျှင်ဖြစ်၏။ထိုကြောင့်။ဒသ
ဟိ။ပ။နာသက္ကိမိန္နံသော်)။ ။ဒသဟိ၊ဆယ်ပါးကုန်သော။ ဥပက္ကိလေ
သေဟိ၊ဥပက္ကိလေသတို့ဖြင့်။ ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ၊ဖြစ်နွမ်းသည်။ဟုတွာ၊၍။ယာ
ထာဝသရသတော၊မဖောက်မပြန်မိမိ၏သဘောအားဖြင့်။ ဝါ၊မိမိ၏
ကိစ္စအားဖြင့်။ တိလက္ခဏံ၊ အနိစ္စစသော သုံးပါးသောလက္ခဏာကို။
သလ္လက္ခေတုံ၊ ကောင်းစွာမှတ်ခြင်းငှါ။ နသက္ကိ၊မတတ်နိုင်။ ပန၊လဒ္ဓ
ဂုဏ်ကိုဆိုအံ့။ ဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တံ၊ ဥပက္ကိလေသမှ လွတ်သော။ ဥဒ
ယဗ္ဗယဉာဏံ၊သည်။လိုက်။တိလက္ခဏံ၊ကို။သလ္လက္ခေတုံ၊ငှါ။သက္ကော
တိ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ လက္ခဏာသလ္လက္ခဏတ္ထံ၊အနိစ္စစသောလက္ခဏာ
တို့ကို ကောင်းစွာမှတ်နိုင်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဧတ္ထ၊ဤဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၌။
ယောဂေါ၊အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရဏီယော ပြုအပ်၏။ပန၊ပါး။ လက္ခ
ဏာနိ၊လက္ခဏာတို့သည်။ကိဿ၊အဘယ်တရားကို။ အမနသိကာရာ၊
နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ ကေန၊အဘယ်တရားသည်။ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ၊ဖုံး
လွှမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နဥပဋ္ဌဟန္တိ၊မထင်ကုန်သနည်း။ ။
(အမနသိကာရာဟူသောဤပုဒ်သည် ဟိတ်အနက်၌ပဉ္စမီဝိဘတ်ရှိသော
ပုဒ်တည်း။ထိုစကားသင့်၏။ကိဿအမနသိကာရာဟူသောဤပုဒ်သည်

ကေနပဋိစ္ဆန္နတ္တာဟု မေးအပ်သော ဖုံးလွှမ်းတတ်သော တရား၏အကြောင်းကိုမေးသောပုစ္ဆာတည်း)။ ။တာဝ၊ စွာ။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊သည်။ ဥဒယဗ္ဗယာနံ၊ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းတို့ကို။ အမနသိကာရာ၊နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ သန္တတိယာ၊အစဉ်သည်။ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ၊ဖုံးလွှမ်းအပ်.သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နဥပဋ္ဌာတိ၊မထင်။ ။(ထိုသန္တတိသည် ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းတို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် ဖုံးလွှမ်းတတ်သည်ဖြစ်ရကား။ ဥဒယဗ္ဗယာနံအမနသိကာရာ ဟူသတည်း)။ ။ဒုက္ခလက္ခဏံ၊သည်။အဘိဏှသမ္ပဋိပီဠနဿ၊မပြတ်အဘန်တလဲလဲနှိပ်စက်ခြင်းကို။အမနသိကာရာ၊နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ ဣရိယာပထေဟိ၊ဣရိယာပုထ်တို့သည်။ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ၊ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။နဥပဋ္ဌာတိ၊မထင်။ ။(ထိုဣရိယာပုထ်တို့သည်လည်းမပြတ်အဘန်ဘန်နှိပ်စက်ခြင်းကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် ဖုံးလွှမ်း တတ်သည် ဖြစ်ကုန်ရကား။ အဘိဏှသမ္ပဋိပီဠနဿအမနသိကာရာဟူသတည်း)။ ။အနတ္တလက္ခဏံ၊သည်။ နာနာဓာတုဝိနိဗ္ဘောဂဿ၊ ပထဝီအာပေါစသော အထူးထူးသောဓာတ်၊ ဖဿဝေဒနာစသော အထူးထူးသောသဘာဝဓမ္မကို အသီးအသီး ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းကို။ အမနသိ ကာရာ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ ဃနေန၊တခဲနက်သည်။ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နဥပဋ္ဌာတိ၊ထင်။ ။(ထိုဃနတို့သည်လည်းနာနာဓာတုဝိနိဗ္ဘောဂအမနသိကာရကြောင့် ဖုံးလွှမ်းတတ်သည် ဖြစ်ကုန်ရကား။ နာနာဓာတုဝိနိဗ္ဘောဂဿအမနသိကာရာဟူသတည်း။ ။ဥဒယဗ္ဗယကိုရှုသောယောဂီအား ဥဒယအာဝဇ္ဇနာသည်ဝယအာဝဇ္ဇနာသို့မရောက်။ ဝယအာဝဇ္ဇနာ သည်လည်း ဥဒယအာဝဇ္ဇနာသို့မရောက်။ ဥဒယက္ခဏလည်းတပါး ဝယလက္ခဏလည်းတပါးဖြစ်၍ တခုတည်းသောဓမ္မသည်လည်း ခဏ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဘေဒအားဖြင့် ထင်တုံသေး၏ရှင့်။ အတိတ်စသည် ကွဲပြားသောဓမ္မသည်ကား အဘယ်ဆိုဘွယ် ရှိအံ့နည်းဟုပြလိုရကား။ဥဒယဗ္ဗယံပန။ပ။ဥပဋ္ဌာတိမိန့်သော်)။ ။ပန၊အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊သိမ်းဆည်း၍။သန္တတိယာ၊အစဉ်ကို။ ဝိကောပိတာယ၊ဖျက်ဆီးအပ်သည်ရှိသော်။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊သည်။ ယာထာဝသရသတော၊ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊၏။ ။(ပုဗ္ဗါပရိယ ရှေ့နောက်အစဉ်အားဖြင့်ဖြစ်ကုန်သောဓမ္မတို့၏တပါးတ

ပါး၏အဖြစ်ကိုကောင်းစွာမှတ်သဖြင့်အစဉ်ကိုခွါအပ်သည်ဟူလို။ ။ ထိုစကားဆိုသင့်၏ ကောင်းစွာလျှင် ဥဒယဗ္ဗယကိုမှတ်သောယောဂီ အား ဓမ္မတို့သည် တစပ်တည်းအားဖြင့်မထင်ကုန်။ စင်စစ်သော်ကား သံကွင်းသံချောင်းတို့ကဲ့သို့ အချင်းချင်း မစပ်သောအားဖြင့် သာလျှင် ထင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ကောင်းမွန်စွာလျှင် အနိစ္စလက္ခဏာသည်ထင်ရှား ဖြစ်သတည်း)။ ။အဘိဏှသမ္ဖုဋ္ဌပိဋ္ဌနံ၊အကြင်အကြင်သိမ်းဆည်းအပ် ပြီးသော ဥဒယဗ္ဗယ၏အစွမ်းဖြင့် သင်္ခါရတို့၏မပြတ် အဖန်တလဲလဲ နှိပ်စက်အပ် ညှဉ်းဆဲအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။မနသိကရိတွာ၊နှလုံးသွင်း၍။ ဣရိယာပထေ၊ဣရိယာပုထ်၌။ လဗ္ဘမာနဒုက္ခပဋိစ္ဆာဒကဘာဝေ၊ရသင့် သောဒုက္ခကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ထည့်။ ဥဂ္ဃါဋိတေ၊ခွါအပ် သည်ရှိသော်။ ။(အဘယ်သို့လျှင် ဣရိယာပုထ်၌ဒုက္ခပဋိစ္ဆာဒကဘာဝ ကိုရအပ်သနည်းဟူမူ။ ကေသဉ္စိ ဟိဣရိယာပထေ ဥပ္ပန္နဿဒုက္ခဿဝိ နောဒကံဣရိယာပထန္တရံတဿပဋိစ္ဆာဒကံဝိယဟောတိ။ဧဝံသေသာ ပိတိ ဣရိယာပထာနံ တံတံဒုက္ခပဋိစ္ဆာဒကဘာဝေ ယာထာဝတော ဉာတေ တေသံ ဒုက္ခပဋိစ္ဆာဒကဘာဝေါ ဥဂ္ဃါဋိတောနာမဟောတိ။ သင်္ခါရာနံနိရန္တရံဒုက္ခာဘိတုန္နတာယပါကဋဘာဝတော။ တေနာဟ ဒုက္ခလက္ခဏံယာထာဝသရသတောဥပဋ္ဌာတီတိ။ဋီကာ)။ ။ဒုက္ခလက္ခ ဏံ၊သည်။ယာထာဝသရသတော၊ဖြင့်။ဥပဋ္ဌာတိ၊၏။နာနာဓာတုယော၊ ပထဝီအာပေါစသောအထူးထူးသောဓာတ်တို့ကို။ဝါ၊ဖဿဝေဒနာစ သောအထူးထူးသော သဘာဝဓမ္မတို့ကို။ ဝိနိဗ္ဘုဇိတွာ၊ အညာပထဝီ ဓာတု အညာအာပေါဓာတုစသည်ဖြင့်၎င်း၊ အညော ဖဿော အညာ ဝေဒနာစသည်ဖြင့်၎င်း၊အသီးအသီးခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းကိုပြု၍။ ဃနဝိ နိဗ္ဘောဂေ၊ သမူဟဃနကိစ္စဃနအာရမ္မဏဃနကို ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်း ကို။ကတေ၊ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ အနတ္တလက္ခဏံ၊သည်။ ယာထာဝသ ရသတော၊ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊၏။ ။(ဃနသုံးပါးတို့၏အထူး အတိနည်း။ ယာဟောသာ အညမညုပတ္ထဒ္ဓေသု သမုဒိတေသု ရူပါရူပ ဓမ္မေသု ဧ ကတ္တာဘိနိဝေသဝသေနအပရိမဒ္ဒိတသင်္ခါရေဟိ ဂယှမာနာ သမူဟ ဃနတာ။ တထာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ ကိစ္စဘေဒဿ သတိပိ ပဋိနိယ တဘာဝေ ဧကတော ဂယှမာနာ ကိစ္စဃနတာ။ တထာသာရမ္မဏဓမ္မာ နံသတိပိ အာရမ္မဏကရဏဘေဒေ ဧကတော ဂယှမာနာ အာရမ္မဏ

ဃနတာစ၊ တာဓာတုသု ဉာဏေန ဝိနိဗ္ဘုဇ္ဇိတွာ ဝိနိဗ္ဘုဇ္ဇိတွာ ဒိဿမာ နာဟာပေတွန ပရိမဇ္ဇိယမာနော ဖေဏပိဏ္ဍောဝိယ ဝိလိယံ ဂစ္ဆန္တိ။ ယထာပစ္စယံ ပဝတ္တမာနာ သုညာ ဧတေ ဓမ္မမတ္တာတိ အနတ္တလက္ခဏံ ပါကဋတရံ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ နာနာဓာတု။ ပ။ ဥပဋ္ဌာတီတိ။ ဋီကာ။ ။ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အညမညပဋိဗဒ္ဓေသု၊ အချင်းချင်းထောက်ပံ့အပ်ကုန်သော။ သမုဒိတေသု၊ အပေါင်းအစုဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မေသု၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၌။ ဧကတ္တာဘိ နိဝေသဝသေန၊ တခုတည်း၏အဖြစ်ကို နှလုံးသွင်းခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အပရိမဒ္ဒိတသင်္ခါရေဟိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် မနယ်ချေအပ်သောသင်္ခါရရှိသောသူတို့သည်။ ဂယှမာနာ၊ ယူအပ်သော။ ယာဧသာ သမူဟဃနတာစ၊ အကြင်အပေါင်းအားဖြင့်တလုံးတခဲတည်း၏အဖြစ်သည်ရှင်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ တေသံတေသံဓမ္မာနံ၊ ထိုထိုပထဝီဖဿစသောသဘာဝဓမ္မတို့၏။ ကိစ္စဘေဒဿ၊ ကိစ္စအထူးအပြား၏။ ပဋိနိယတဘာဝေ၊ အသီးအသီးမှတ်အပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်းအားဖြင့်။ ဂယှမာနာ၊ ယူအပ်သော။ ယာဧသာကိစ္စဃနတာစ။ အကြင်ကိစ္စအားဖြင့်တလုံးတခဲတည်း၏အဖြစ်သည်ရှင်း။ တထာ၊ ပါး။ သာရမ္မဏဓမ္မာနံ၊ အာရုံရှိကုန်သောတရားတို့၏။ ဝါ၊ အာရုံကိုယူတတ်ကုန်သောတရားတို့၏။ အာရမ္မဏကရဏဘေဒေ၊ အာရုံပြုခြင်း၏ထူးပြားသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ လည်း။ ဧကတော၊ ဖြင့်။ ဂယှမာနာ၊ သော။ ယာဧသာအာရမ္မဏဃနတာစ၊ အကြင်အာရုံအားဖြင့်တလုံးတခဲတည်း၏အဖြစ်သည်ရှင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တာ၊ ထိုသမူဟဃန ကိစ္စဃန အာရမ္မဏဃနတို့သည်။ ဓာတုသု၊ ဓာတ်တို့၌။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ ဝိနိဗ္ဘုဇ္ဇိတွာဝိနိဗ္ဘုဇ္ဇိတွာ၊ ဝေဘန်၍ဝေဘန်၍။ ဒိဿမာနာ၊ ရှုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဟာပေတွန၊ လက်ဖြင့်။ ပရိမဇ္ဇိယမာနော၊ ဆုပ်နယ်အပ်သော။ ဖေဏပိဏ္ဍောဝိယ၊ ရေမြှုပ်ဆိုင်ကဲ့သို့။ ဝိလိယံ၊ ကျေပျက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ သုညာ၊ အတ္တမှဆိတ်ကုန်၏။ ဓမ္မမတ္တာ၊ သဘာဝဓမ္မမျှဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနတ္တလက္ခဏံ၊ သည်။ ပါကဋတရံ၊ အထူးသဖြင့်ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နာနာဓာတု။ ပ။ ဥပဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏၊ ရှင်းနက်)။ ။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤနာမ်ရုပ်တရားအပေါင်းတို့၌။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စရှင်း။

အနိစ္စလက္ခဏံ၊ အနိစ္စဟူ၍ မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာဝင်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ ၎င်း။ဒုက္ခလက္ခဏံ၊ဒုက္ခဟူ၍မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာ၎င်း။အနတ္တာ၊၎င်း။ အနတ္တလက္ခဏံ၊အနတ္တဟူ၍မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာ၎င်း။ ဉတ်၊သို့။ အ ယံဝိဘာဂေါ၊ဤခြောက်ပါးသောဝေဘန်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။ တတ္ထ၊ထိုခြောက်ပါးသောဝိဘာဂတို့တွင်။ အနိစ္စန္တိ၊ကား။ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းတည်း။ ။(ရဝဘာဝပဋိက္ခေပတော နနိစ္စန္တိ အနိစ္စံပြု၍ ခန္ဓာပဉ္စကရသတည်း။ ။ယထာဟရူပံ ခေါရာဓအနိစ္စံ၊ ဝေဒနာသင်္ခါရာဝိညာဏံအနိစ္စန္တိ။ ။ထိုခန္ဓာပဉ္စက၏ အနိစ္စမည်သည် ၏အဖြစ်၌ ကသ္မာဟာပုဗ္ဗာထုတ်၍အကြောင်းကိုဆိုလိုရကား။ ဉပ္ပါဒဝ ယညတ္တဘာဝါဟုတွာအဘာဝတောဝါမိန့်သော်)။ ။ကသ္မာ၊ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊အနိစ္စမည်သနည်း။ဉပ္ပါဒဝယညထတ္တဘာဝါ၊ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း။ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း မှတပါးသော ဋ္ဌိဟူသော ဇရာသဘော ထင်ရှားရှိ သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊မည်၏။ဝါ၊ကား။ဟုတွာ၊ဖြစ်၍။အဘာဝ တော၊အရှည်မတည်ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။အနိစ္စံ၊မည်၏။ ။(ဤနှစ်ပါး တို့တွင်လည်း။ ရှေးဟိတ်ဖြင့် ဇာတိသဘော ဇရာသဘော မရဏသ ဘောထင်ရှားသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်အနိစ္စမည်၏ဟုပြသတည်း။ ဒုတိ ယဟိတ်ဖြင့်ရင့်သည့်၏အဖြစ်ပျက်စီးသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်အနိစ္စမည် ၏ဟုပြသတည်း။ အကြင်သို့သောလက္ခဏာရှိသည့်၏ အဖြစ်ကြောင့် ခန္ဓာပဉ္စကကိုအနိစ္စဟုဆိုအပ်၏။ထိုသို့သော်မှတ်ကြောင်းသည်။အနိစ္စန္တိ လက္ခိယတိဧတေနာတိအနိစ္စလက္ခဏံဟူသောဝစနတ္ထကြောင့်။အနိစ္စ လက္ခဏာ မည်၏ဟု ပြလိုရကား။ ဉပ္ပါဒဝယညထတ္တစသည်ကို မိန့် သော်။ ။ဉပ္ပါဒဝယညထတ္တဘာဝါ၊ဖြစ်ခြင်းသဘောပျက်ခြင်းသဘော။ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းမှတပါးသော ဋ္ဌိဟူသောဇရာသဘောသည်။ အနိစ္စ လက္ခဏံ၊အနိစ္စဟုမှတ်ကြောင်းလက္ခဏာမည်၏။ ဝါ၊ကား။ ဟုတွာအ ဘါဝသင်္ခါတော၊ဖြစ်၍ပျက်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော၊အာကာရဝိကာရော၊ အခြင်းအရာ၏ဘောံပြန်ခြင်းသည်။ဝါ၊ ဘောက်ပြန်သောအခြင်းအရာ သည်။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊မည်၏။ ။(ထိုစကားဆိုသင့်၏ပျက်သောအ ခြင်းအရာကိုဘောံပြန်သောသဘောါအားဖြင့်သိအပ်၏။ဝိရူပတ္တာ၊ဘောံ ပြန်သော သဘော ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဖြစ်သော အခြင်းအရာ ကိုကား ဘောက်ပြန်သော သဘောအားဖြင့် မသိအပ်သော ကြောင့်

တည်း)။ ။တနည်း။အာကာရဝိကာရော၊အခြင်းအရာအထူးသည်။အနိစ္စလက္ခဏံ၊မည်၏။ ။(ထိုစကားဆိုသင့်၏။ဖြစ်၍ပျက်ခြင်းသဘောသည်။ရင့်ခြင်းသဘောမှထူး၏။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ဝိဒ္ဓံသဘာဝေါ၊ပျက်စီးသည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ထိုပျက်စီးခြင်း၌လည်း အနိစ္စလက္ခဏာသည်ဖြစ်၏)။ ။ပန၊ပါး။ယံ၊အကြင်သဘောသည်။ အနိစ္စံ၊မမြဲ။တံ၊ထိုမမြဲသောသဘောတရားသည်။ဒုက္ခံ၊မည်၏။ဣတိ၊သို့။ ဝစနတော၊ဟောတော်မူသောကြောင့်။ တဒေဝ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်ပင်လျှင်။ဒုက္ခံ၊မည်၏။ ကသ္မာ၊ကား။ အဘိဏှပဋိပီဠနာ၊ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဖြင့်မပြတ်အဘန်တလဲလဲနှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲအပ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊မည်၏။ အဘိဏှပဋိပီဠနာကာရော၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဖြင့်မပြတ်အဘန်တလဲလဲနှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲသောအခြင်းအရာသည်။ဒုက္ခလက္ခဏံ၊ဒုက္ခဟုမှတ်ကြောင်းလက္ခဏာမည်၏။ယံ၊အကြင်ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်။ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဒုက္ခမည်သောခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်။အနတ္တာ၊မည်၏။ဣတိ၊သို့။ ဝစနတောပန၊ဟောတော်မူသောကြောင့်ကား။တဒေဝ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ထိုခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်ပင်လျှင်။အနတ္တာ၊မည်၏။ကသ္မာ၊ကား။အဝသဝတ္တနတော၊ တစုံတယောက်သောသူ၏အလိုသို့မလိုက်ခြင်းကြောင့်တည်း။အဝသဝတ္တနာကာရော၊အလိုသို့မလိုက်သောအခြင်းအရာသည်။ အနတ္တလက္ခဏံ၊အနတ္တဟုမှတ်ကြောင်း လက္ခဏာမည်၏။ ။(နိစ္စအဖြစ်ကိုပယ်သောအားဖြင့်။နိစ္စံ၊မြဲသည်။ န၊မဟုတ်။ အနိစ္စံ၊မမြဲဟုအနိစ္စအခြင်းအရာကိုပယ်သောအားဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော ပျက်သောအခြင်းအရာဟုဆိုအပ်သောအနိစ္စအခြင်းအရာသည် အနိစ္စလက္ခဏာမည်၏သို့။ထိုအတူ၊သုခအဖြစ်ကို ပယ်သောအားဖြင့် ဒုက္ခမည်ရကား။ သုခအခြင်းအရာကိုပယ်သောအားဖြင့် မပြတ်အဘန်တလဲလဲနှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်းဟုဆိုအပ်သော ဒုက္ခအခြင်းအရာသည် ဒုက္ခလက္ခဏာမည်၏။ထိုအတူ၊ အတ္တအဖြစ်ကိုပယ်သောအားဖြင့် အနတ္တမည်ရကား။အတ္တအခြင်းအရာကိုပယ်သောအားဖြင့် အလိုသို့မလိုက်သော အခြင်းအရာဟုဆိုအပ်သောအနတ္တအခြင်းအရာသည်အနတ္တလက္ခဏာမည်၏။ ။

ထိုသုံးပါးသော လက္ခဏာတို့သည် သဘာဝဓမ္မမဟုတ်သောကြောင့်။ခန္ဓာ၌ အတွင်းဝင်ကုန်သည်မဖြစ်ကုန်။ ခန္ဓာနှင့်လည်းကင်း၍ မရအပ်

သောကြောင့်ခန္ဓာမှလွတ်ကုန်သည်လည်းမဖြစ်ကုန်။ ခန္ဓာတို့ကိုကား
စွဲ၍ဝေါဟာရအားဖြင့် ရအပ်သောခန္ဓာတို့၏ အာဒီနဝကို ထင်စွာပြ
ခြင်း၏ ဝိသေသအကြောင်းဖြစ်သော တဇ္ဇာပညတ် အထူးဟူ၍ မှတ်
အပ်၏)။ ။တယိဒံတံဇ္ဈာဒံသဗ္ဗံပိ၊ထိုအလုံးစုံသော လက္ခဏတ္တယလက္ခိ
တဗ္ဗဖြစ်သော ခန္ဓာပဉ္စက ကိုလည်း။ အယံယောဂါ ဝစရော၊ သည်၊
ဥပက္ကိလေသ ဝိမုတ္တေန၊ ဥပက္ကိလေသမှ လွတ်သော။ ဝိထိပဋိပန္န ဝိ
ပဿနာ သင်္ခါတေန၊ ခရီးလမ်းမှန်သွားသော ဝိပဿနာဟု ဆိုအပ်
သော။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဉာဏေန၊ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဉာဏ်
ဖြင့်။ ယာထာဝသရသတော၊ မဘောက်မပြန်ဟုတ်မှန်သောမိမိ၏သ
ဘောလက္ခဏာအားဖြင့်။သလ္လက္ခေတိ၊ကောင်းစွာမှတ်၏။ ။(ဥဒယဗ္ဗ
ယာနုပဿနာဉာဏေနဟူသောစကားကို ဖလူပစာရအားဖြင့်ဆိုအပ်
သတည်း။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အကျိုး၌ဖြစ်စေအပ်သော လက္ခဏာရမ္မ
ဏိကဝိပဿနာကို ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဟုဆိုသောကြောင့် တည်း။ ။
ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ ဉာဏေန သလ္လက္ခေတိတိဇ္ဈာဒံ တဒတ္ထေတဗ္ဗော
ဟာရဝသေနဝုတ္တံ။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏတ္ထံဟိလက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿ
နာဥဒယဗ္ဗယဉာဏန္တိကထိတာ။နဟိဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ ဒုက္ခလက္ခဏာ
နိဝိသယံ။ တဗ္ဗိသယတ္တေဝါ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏမေဝနသိယာ။ ဥဒယဗ္ဗ
ယဉာဏံပနတိကဝိသဒ္ဒကာတုကာမေန လက္ခဏတ္တယ တိရဏမေ
ဝကာတဗ္ဗံ။ပရိကမ္မသဒိသံဟောတံတဿ။ သေနယောသေသဉာဏေ
သုပိတိ။ဋီကာ။ ။ဥဒယဗ္ဗယ။ပ။သလ္လက္ခေတိတိဇ္ဈာဒံ၊ဟူသော၌စကား
ကို။တဒတ္ထေ၊ထိုဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အကျိုးရှိသောလက္ခဏာလျှင် အာရုံ
ရှိသောဝိပဿနာ၌။ တဗ္ဗောဟာရဝသေန၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ
ဉာဏ်ဟူသောဝေါဟာရဖြင့်။ဝုတ္တံ၊၏။ဟိသစ္စံ၊၏။ဥဒယဗ္ဗယဉာဏတ္ထံ၊
ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အကျိုး၌။ ပဝတ္တာ၊သော။ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿ
နာ၊ လက္ခဏာလျှင်အာရုံရှိသောဝိပဿနာကို။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏန္တိ၊ဟူ
၍။ကထိတာ၊၏။ဟိသစ္စံ၊၏။ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊သည်။ ဒုက္ခလက္ခဏာနိဝိ
သယံ၊ဒုက္ခလက္ခဏာအစရှိသည်လျှင် အာရုံရှိသည်။ နဟောတိ၊မဖြစ်။
ဝါ၊ကား။ တဗ္ဗိသယတ္တေ၊ ထိုဒုက္ခလက္ခဏာစသည်လျှင် အာရုံရှိသည်
၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊သော်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏမေဝ၊ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်
မည်သည်သာလျှင်။ နသိယာ၊မဖြစ်ရာ။ပန၊စင်စစ်သော်ကား။ ဥဒယဗ္ဗ

ယဉာဏံ၊ကို။တိက္ခဋ္ဌ၊ထက်သည့်ကိုရင်း။ဝိသဒဋ္ဌ၊သန့်ရှင်းသည့်ကိုရင်း။
ကာတုကာမေန၊ပြုခြင်းငှါလိုသောယောဂီသည်။ လက္ခဏတ္တယတိရ
ဏမေဝ၊ လက္ခဏာသုံးပါးအပေါင်းကို စုံစမ်းခြင်းကို သာလျှင်။ ကာ
တဗ္ဗံ၊၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ ဧတံ ဤလက္ခဏာသုံးပါးကို စုံစမ်းသောဉာဏ်
သည်။ တဿ၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၏။ ပရိကမ္မသဒိသံ၊ ပရိကံနှင့်တူ
သည်။ဟောတိ၊၏။ သေသဉာဏေသုပိ၊ကြွင်းသောဉာဏ်တို့၌လည်း။
ဧသနယော၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ဣတိ၊ဤသို့မှတ်အပ်၏။ရင်းနက်)။ ။
ဧဝံ၊သို့။သလ္လက္ခေတွာ၊၍။ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခ။အနတ္တာ၊
အနတ္တ။ဣတိ၊သို့။ရူပါရူပဓမ္မေ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။တုလယတော၊ချိန်
သော။ တီရယတော စုံစမ်းသော။ တဿ ထိုယောဂါဝစရ၏။ တံဉာ
ဏံ၊ထိုဉာဏ်သည်။ တိက္ခံ၊ထက်သည်။ ဟုတွာ၊၍။ ဝဟတိပဝတ္တတိ၊
ဖြစ်၏။တနည်း။ အတ္တနော ၏။တိက္ခဘာဝံ၊ကို။ထည့်။ ဝဟတိ၊ဆောင်
၏။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတရားတို့သည်။ လဟုံ၊လျင်စွာ။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ထင်
ကုန်၏။ ။(ဉာဏ်၏တိက္ခဘာဝသည် ဘာဝနာ၏လေ့လာအပ်သည်၏
အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်၏။ ပဂုဏသည်လည်း ဘာဝနာ ပျံ့လွင့်ခြင်း၏ မရှိခြင်း
ကြောင့်။ အာရုံ၌ဝင်သကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်ဉာဏ်၏ထက်သည်၏
အဖြစ်ဖြင့်သင်္ခါရတို့၏လျင်စွာထင်သည်အဖြစ်ကိုပြအပ်သတည်း)။ ။
ဉာဏေ၊ဉာဏ်သည်။ တိက္ခေ၊ထက်သည်ဖြစ်၍။ဝဟန္တေ၊ဖြစ်သည်ရှိ
သော်။ဝါ၊ကား။ တိက္ခေတိက္ခဘာဝံ၊ထက်သည်၏အဖြစ်ကို။ဝဟန္တေ၊
ဆောင်သည်ရှိသော်။ ။(သင်္ခါရတို့သည်ကား။ဥဒယဗ္ဗယ၏အစွမ်း
ဖြင့် လျင်စွာလျင်စွာ ထင်ကုန်လတ်သော်။ ဥဒယဒဿနသည်လည်း
ဥပ္ပါဒဝယတောဝိနာသော၊ဖြစ်ခြင်းရှိသောသဘောတရား၏ပျက်ခြင်း
ပင်ဟု ဝယဒဿနဟူသောအကျိုး အတိုင်းအရှည်သာရှိ၏။ အဘယ့်
ကြောင့်နည်း။ဝယဒဿန၏နိဗ္ဗိဒါကိုဆောင်သောကြောင့်တည်း။ ထို
ကြောင့်၊ ဝယ၌သာထိုယောဂါဝစရ၏အာဘောဂသမန္နာဟာရမနသိ
ကာရသည်ဖြစ်၏။ထိုကြောင့်။ဥပါဒ်စသည့်ကိုလွှတ်၍၊ဝယကိုသာအာ
ရုံပြု၍ဉာဏ်ဖြစ်ရကား ဥပ္ပါဒ်ဝါစသည်ကိုမမှီသော်)။ ။သင်္ခါရေသု၊
တို့သည်။လဟုံ၊လျင်စွာ။ဥပဋ္ဌဟန္တေသု၊ထင်ကုန်သည်ရှိသော်။ဥပ္ပါဒံဝါ၊
ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သောဝိကာရသို့ရင်း။ ဌိတိံဝါ၊ ဌီဟုဆိုအပ်သော ဇ
ရာ၊သို့ရင်း။ပဝတ္တံဝါ၊ဥပါဒိဏ္ဏကဟုဆိုအပ်သောပဝတ္တတရားသို့ရင်း။နိ

မိတ္တံ့ဝါ၊ သင်္ခါရတို့၏အထည်အကိုယ် လုံးလုံးလျောင်းလျောင်း ထင်ခြင်းမှုသို့ရှင်း။ ။(ပဝတ္တန္တိ ဥပါဒိဏ္ဏကပဝတ္တံ။ နိမိတ္တန္တိ သင်္ခါရနိမိတ္တံ။ ယံသင်္ခါရာနံ သရုပာဝဗောဓနဝသေန သက်ခွပရိစ္ဆေဒတာယစ သဝိဂ္ဂ· ဟာနံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာနံ။ တံသင်္ခါရနိမိတ္တံ။ ဋီကာနှင့်အညီ)၊ ။တနည်း။ ပဝတ္တံဝါ၊ ရူပါရူပဘဝဟုဆိုအပ်သော ပဝတ္တကိုရှင်း။ နိမိတ္တံဝါ၊ သင်္ခါရဟူသောနိမိတ်ကိုရှင်း။ ။(ဤကားနိမိတ္တံအတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ သင်္ခါရာနမေဝေတံအဓိဝစနံ။ ပဝတ္တန္တိ ရူပါရူပဘဝပဝတ္တိဟုအဋ္ဌကထာအ ထက်၌လာသည်ကိုမြှော်၍ ယောဇနာသည်)။ ။နသမ္ပာပုဏာတိ၊မ ရောက်။ ။(ကောင်းစွာမယူခြင်းကြောင့်တည်း။အဘယ်သို့ကားရောက် သနည်းဟု၊ကား။ခယဝယ၊ပ။သန္တိဋ္ဌတိ၊မိန့်သော်)။ ။ခယဝယဘေ ဒနိရောဓေ ခယဝယဘေဒဟုဆိုအပ်သော ခဏိကနိရောဓ၌သာ လျှင်။သတိ၊သတိသည်၊ သန္တိဋ္ဌတိ၊ကောင်းစွာတည်၏။ ။(နိရောဓသဒ္ဒါသည် အနုပ္ပါဒနိရောဓ၌လည်းထင်ရကား။ ဘေဒသဒ္ဒါဖြင့်အထူးပြုသည်။ဘေဒသဒ္ဒါသည်လည်း။ဝိသေသဝါစကလည်းရှိရကား။ဝယ သဒ္ဒါဖြင့်အထူးပြုသည်။ ထိုဝယသည်လည်းအနိရောဓဝါစကလည်း ရှိရကားခယဖြင့်အထူးပြုသတည်း။ ။သတိသန္တိဋ္ဌတိဟုသတိသီသ ဖြင့်ဉာဏ်ကိုဆိုအပ်၏)။ ။သင်္ခါရဂတံ၊ သင်္ခါရ၌ အတွင်းဝင်သော တရားအပေါင်းသည်။ဝေံ၊သို့။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ၍။ဝေံ၊သို့။ နိရုဇ္ဈတိနာမ၊စက် ဆုပ်ဘွယ်လိချုပ်ဘိ၏တကား။ ။(နာမကား။ဂရဟတ္ထ)။ ။ဣတိ၊သို့။ ပဿတော၊ရှုသော။ တဿ၊ထိုယောဂါဝစရအား။ဧဝံ၊သို့ ဌာနေ၊ဖြစ် ခြင်းကိုလည်းလွတ်၍ပျက်ခြင်းကိုသာလျှင် နှလုံးပြုရာတခုသော ဌာန၌။ ဘင်္ဂါနုပဿနံနာမ၊ဘင်ကိုသာလျှင်အဘန်တလဲလဲရှုသည်မည်သော။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ယံ၊အကြင်ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ် ကို။သန္ဓာယ၊၍။ ကထံအာရမ္မဏပဋိသင်္ခါ၊ပ။ဝိပဿနေဉာဏန္တိ။ ဉာ ဏံဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။ ။အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါ၊ရုပ်ဝေဒနာစသောအာရုံကို ခယအားဖြင့် သာလျှင်ဆင်ခြင်၍။ ။(သယံအဘိညာကဲ့သို့ ယကာ ရလောပ။ ။တနည်း။ အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါ၊ ရုပ်ဝေဒနာစသောအာ ရုံကို ခယဝယဘေဒအားဖြင့်ဆင်ခြင်တတ်သော။ပညာ၌စပ်)။ ။ဘင်္ဂါ နုပဿနေ၊ရုပ်ဝေဒနာစသောအာရုံရှိသောစိတ်၏ဘင်ကိုအဘန်တလဲ လဲရှုခြင်း၌။ပညာ၊အပြားအားဖြင့်သိတတ်သောပညာသည်။အတ္ထိ၊၏။ဣ

နံ၊ဤပညာကို။ဝိပဿနေ၊အထူးသဖြင့်ရှုခြင်း၌။ဥာဏံ၊ဥာဏ်ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊
ဆိုအပ်၏။တံဥာဏံ၊ထိုဥာဏ်သည်။ ကထံဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သ
နည်း။ထည့်။ရူပါရမ္မဏတာ၊ရုပ်လျှင်အာရုံရှိသော။ ။(ဒေဝတာကဲ့သို့။
တာကားအနက်မရှိ)။ ။ဝါ၊ရူပါရမ္မဏတာရူပါရမ္မဏတာယ၊ရုပ်လျှင်
အာရုံရှိသည့်၏အဖြစ်၌။ဝါ၊ရုပ်လျှင်အာရုံရှိသည့်၏အဖြစ်ဖြင့်။စိတ္တံ၊သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊၍။ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ တံအာရမ္မဏံ၊ ထိုရုပ်ဟူသောအာရုံကို။
ပဋိသင်္ခါပဋိသင်္ခါယ၊သိ၍။ဝါ၊ခယဝယအားဖြင့်မြင်၍။တဿစိတ္တဿ၊
ထိုခယဝယအားဖြင့်သိသောစိတ်၏။ ဘင်္ဂံ၊ဘင်ကို။ အနုပဿတိ၊ အ
ဘန်တလဲလဲရှု၏။အနုပဿတီတိ၊ကား။ကထံ၊အသို့သောအခြင်းအရာ
အားဖြင့်။အနုပဿတိ၊အဘန်တလဲလဲရှုသနည်း။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စ
အားဖြင့်။အနုပဿတိ၊၏။ နိစ္စတော၊ဖြင့်။ နောအနုပဿတိ၊ မရှု။ ဒုက္ခ
တော၊အားဖြင့်။အနုပဿတိ၊၏။သုခတော၊အားဖြင့်။နောအနုပဿတိ၊
မရှု။အနတ္တတော၊ဖြင့်။အနုပဿတိ၊၏။အတ္တတော၊ဖြင့်။နောအနုပဿ
တိ၊မရှု။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ငြီးငွေ့၏။ နောနန္ဒတိ၊မနှစ်သက်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊တပ်ခြင်း
ကင်း၏။နောရဇ္ဇတိ၊မတပ်မက်။နိရောဓေတိ၊ချုပ်စေ၏။ နောသမုဒေ
တိ၊မဖြစ်စေ။ ပဋိနိဿဇ္ဇတိ၊စွန့်၏။ နောအာဒိယတိ၊ မစွဲလမ်း။ အနိစ္စ
တော၊ဖြင့်။အနုပဿန္တော၊အဘန်တလဲလဲရှုသည်ဖြစ်၍။နိစ္စသညံ၊ကို။
ပဇဟတိ၊စွန့်၏။ဒုက္ခတော၊ဖြင့်။အနုပဿန္တော၊၍။သုခသညံ၊ကို။ ပဇ
ဟတိ၊၏။အနတ္တတော၊ဖြင့်။အနုပဿန္တော၊၍။အတ္တသညံ၊ကို။ပဇဟတိ၊
၏။နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍။နန္ဒိံ၊သပီတိကတဏှာကို။ ပဇဟတိ၊
၏။ဝိရဇ္ဇန္တော၊တပ်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ရာဂံ၊ရာဂကို။ ပဇဟတိ၊၏။နိ
ရောဓေန္တော၊ချုပ်စေသည်ဖြစ်၍။ သမုဒယံ၊ဖြစ်ခြင်းကို။ပဇဟတိ၊၏။
ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော၊စွန့်လွှတ်သည်ဖြစ်၍။ အာဒါနံ၊စွဲလမ်းခြင်းကို။ ပဇဟ
တိ၊၏။ဝေဒနာရမ္မဏတာ။ ဝေဒနာလျှင်အာရုံရှိသော၊ ဝါ၊ဝေဒနာရမ္မ
ဏတာဝေဒနာရမ္မဏတာယ၊ဝေဒနာလျှင်အာရုံရှိသည့်၏အဖြစ်၌။ဝါ။
အဖြစ်ဖြင့်။သညာရမ္မဏတာ၊သညာလျှင်အာရုံရှိသော။ ဝါ၊သညာရမ္မ
ဏတာသညာရမ္မဏတာယ၊ ၌။ ဝါ၊ဖြင့်။ သင်္ခါရာရမ္မဏတာ၊သင်္ခါရ
လျှင်အာရုံရှိသော။ဝါ၊သင်္ခါရာရမ္မဏတာသင်္ခါရာရမ္မဏတာယ၊၌။ဝါ၊
ဖြင့်။ဝိညာဏာရမ္မဏတာ၊ဝိညာဉ်လျှင်အာရုံရှိသော။ ဝါ၊ဝိညာဏာရမ္မ
ဏတာဝိညာဏာရမ္မဏတာယ၊၌။ဝါ၊ဖြင့်။စက္ခုာရမ္မဏတာ၊စက္ခုလျှင်

အာရုံရှိသော။ဝါ၊စက္ခုရမ္မဏတာစက္ခုရမ္မဏတာယ၊ဌ။ဝါ ဖြင့်။ ။
(ဤပေ ယျာလ၌ အာယတန တဆယ့် တပါး ခတ် တဆယ့်ရှစ်ပါး
စက္ခုဒ္ဒြေစသောရသင့်သော ဣန္ဒြေအဝိစ္ဆာမှသည် ဇာတိတိုင်အောင်
ပေယျာလငုပ်သည်)။ ။ဇရာမရဏာရမ္မဏတာ ဇရာမရဏာလျှင်အာ
ရုံရှိသော။ ဝါ၊ ဇရာမရဏတာ ဇရာမရဏတာယ၊ ဌ။ ဝါ၊ဖြင့်။ ဝိတ္တံ၊
သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊၍။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။ ပဋိနိဿဇ္ဇနော၊ စွန့်သည်ဖြစ်၍။
အာဒါနံ၊စွဲလမ်းခြင်းကို။ ပဇဟာတိ ၏။ ။ဝဏ္ဏသင်္ကမနာစေဝ၊ပုရိမ
ဝဏ္ဏမှတပါးဝဏ္ဏသို့ပြောင်းခြင်းငင်း။ ပညာယ၊ဥဒယဝယဒဿန၏
အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သောဝိပဿနာပညာကို။ဝိဝဋ္ဋနာစ၊ဝယကိုသာယူ
သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်ဥဒယမှနစ်စေခြင်းငင်း။အာဝဇ္ဇနာဗလဥ္စေဝ၊အာ
ခြားမဲ့၌ဆင်ခြင်ခြင်း၌စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ငင်း။သော၊ဤသည်ကား။
ပဋိသင်္ခါဝိပဿနာ၊ ရုပ်စသောအာရုံကိုသိ၍ဘင်ကိုရှုသောအနုပဿ
နာမည်၏။ ။အာရမ္မဏအန္ဝယေန၊ဒိဋ္ဌဖြစ်သောအာရုံကိုအစဉ်လျှောက်
သဖြင့်။ ဥဘော၊ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌအာရုံနှစ်ပါးတို့ကို။ ဧကဝဝတ္ထနာ၊ ခဏဘင်ဟူ
သောတူသောသဘောအားဖြင့် ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းငင်း။နိရောဓေ၊
ချုပ်ခြင်း၌။အဓိမုတ္တတာ၊ညွတ်ရှိုင်းသောအဖြစ်ငင်း။သော၊ဤသည်ကား။
ဝယလက္ခဏဝိပဿနာ ပျက်ခြင်းလက္ခဏာကိုရှုသောဝိပဿနာမည်
၏။ ။အာရမ္မဏဥ္စ၊ရုပ်စသောအာရုံကိုလည်း။ပဋိသင်္ခါ၊သိ၍။ဘင်္ဂဥ္စ၊
ထိုရုပ်စသည်လျှင်အာရုံရှိသောစိတ်၏ဘင်ကိုလည်း။အနုပဿတိ၊ အ
ဘန်တလဲလဲရှု၏။သုညတော သုညအားဖြင့်လည်း။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ထင်ခြင်း။
အယံ၊ဤသည်လျှင်။ အဓိပညာဝိပဿနာ၊ အဓိပညာ ဝိပဿနာ မည်
၏။ ။တိသု၊ကုန်သော။အနုပဿနာသု၊တို့၌။ကုသလော၊လိမ္မာသော။
ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ စတဿောစ ဝိပဿနာသု နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာစ
သောလေးပါးသောအနုပဿနာတို့၌ငင်း။ တယော ဥပဋ္ဌာနေစ သုံးပါး
သောထင်ခြင်းတို့၌ငင်း။ကုသလတာကုသလတာယ လိမ္မာသည်၏အ
ဖြစ်၌ငင်း။နာနာဒိဋ္ဌိသု၊အထူးထူးသောဒိဋ္ဌိတို့ကြောင့်။နကမ္ပတိ၊မတုန်မ
လှုပ်။ ။တံဓမ္မဇာတံ၊ထိုသဘောတရားသည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်
သောအနက်ကြောင့်။ဉာဏံ၊မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန အပြားအားဖြင့်သိ
တတ်သောအနက်ကြောင့်။ပညာ၊မည်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ အာရမ္မ
ဏပဋိသင်္ခါဘင်္ဂါနုပဿနေပညာဝိပဿနေဉာဏန္တိ၊ဉာဏံဟူ၍။ဝုတ္တ

တိ၊ဆိုအပ်၏။ ။တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်တော်၌။ အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါတိ၊ ဟူ
သည်ကား။ ယံကိဉ္စိအာရမ္မဏံ၊ ရုပ်ဝေဒနာသညာ သင်္ခါရဝိညာဉ်က
သည့်ဇရာမရဏတိုင်အောင်ဝိပဿနာ၏ဘုံအလုံးစုံသောအာရုံကို။ ပ
ဋိသင်္ခါယ၊ဇာနိတွာ၊သိ၍။ ။(ပဋိသင်္ခါနံနာမဇာနနံ၊တဿဘင်္ဂါနုပဿ
နာယ အဓိပ္ပေတတ္တာဘင်္ဂတောဒဿနမေဝါတိအာဟဇာနိတွာခယ
တောဝယတောဒိသွာတိ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ)။ ။ခယတော၊ ကုန်ခြင်း
အားဖြင့်။ဝယတော၊ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်။ ဒိသွာ၊ ၍။ ဣတိအယံ၊ ကား။
အဋ္ဌကထာ၊တည်း။ဘင်္ဂါနုပဿနေပညာတိ၊ကား။ အာရမ္မဏံ၊ ရုပ်ဝေဒ
နာစသောဝိပဿနာဘုံအာရုံကို။ခယတော၊ဖြင့်။ ဝယတော၊ဖြင့်။ ပဋိ
သင်္ခါယ၊ သိ၍။ ဥပ္ပန္နာယ၊ ဖြစ်သော။ တဿဉာဏဿ၊ ထိုဉာဏ်၏။
ဘင်္ဂံ၊ဘင်ကို။အနုပဿနေ၊အဘန်တလဲလဲရှုခြင်း၌။ ယာပညာ၊သည်။
အတ္ထိ၊ရှိ၏။ဣဒံ၊ဤဉာဏ်၏ဘင်ကိုရှုသောပညာကို။ဝိပဿနေဉာဏန္တိ၊
ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။တံ၊ထိုဝိပဿနာဉာဏ်သည်။ ကထံဟောတိ၊ အသို့ဖြစ်
သနည်း။ဣတိအယံ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။တာဝ၊စွာ။ ကထေတုကမျ
တာပုစ္ဆာယ၊၏။အဋ္ဌကထာ၊တည်း။တတော၊ထိုနောင်မှ။ယထာ၊အကြင်
အခြင်းအရာဖြင့်။တံဉာဏံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။တံအာကာရံ၊ကို။ဒဿေ
တုံ၊ငှါ။ ရူပါရမ္မဏတာတိအာဒိ၊ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊၏။
တတ္ထ၊ထိုပါဌ်၌။ ရူပါရမ္မဏတာစိတ္တံဥပ္ပဇ္ဇိတွာဘိဇ္ဇတီတိ၊ကား။ရူပါရမ္မ
ဏံ ရူပါရုံလျှင်အာရုံရှိသော။စိတ္တံ၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊၍။ဘိဇ္ဇတိ၊၏။ ။(တာ
ပစ္စည်း အနက်မရှိသည်ကိုပြသည်။ ။ရူပါရမ္မဏတာတိဝါဘုမ္မတ္ထေ
ပစ္စတ္တဝစနန္တိဒဿေန္တော အထဝါရူပါရမ္မဏဘာဝေတိအာဟ)။ ။
အထဝါ၊ကား။ရူပါရမ္မဏဘာဝေ၊ ရုပ်လျှင်အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်၌။ဝါ၊
အဖြစ်ကြောင့်။စိတ္တံ၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊၍။ဘိဇ္ဇတိ၊၏။ ဣတိအယံ၊ကား။
အဋ္ဌကထာ၊တည်း။ တံအာရမ္မဏံပဋိသင်္ခါတိ၊ ကား။ တံရူပါရမ္မဏံ၊ ထို
ရုပ်ဟူသောအာရုံကို။ပဋိသင်္ခါယ၊ဇာနိတွာ၊သိ၍။ခယတော၊ဖြင့်။ဝယ
တော၊ဖြင့်။ဒိသွာ၊၍။ဣတိအယံ၊ကား။အဋ္ဌကထာ၊တည်း။တဿစိတ္တဿ
ဘင်္ဂံအနုပဿတီတိ၊ကား။ယေနစိတ္တေန၊ဖြင့်။ ဝါ၊သည်။ တံရူပါရမ္မ
ဏံ၊ထိုရုပ်ဟူသောအာရုံကို။ခယတော၊ဖြင့်။ဝယတော၊ဖြင့်။ဒိဋ္ဌံ၊ရှုအပ်
၏။ တဿစိတ္တဿ၊ ထိုရုပ်ဟူသောအာရုံကိုခယဝယအားဖြင့်ရှုသော
စိတ်၏။ဘင်္ဂံ၊ဘင်ကို။အပရေန၊သော။စိတ္တေန၊ဝိပဿနာစိတ်ဖြင့်။အနု

ပဿတိ၊အဘန်တလဲလဲရှု၏။ဇာတိအယံ၊ကား။အဝွေ့ ၁ တည်း။ ။(အ
ပရေန စိတ္တေနဘင်္ဂံ အနုပဿတိ၊ ဟူသော ပါဠ်ဖြင့် ဝိပဿနာလျှင်
အာရုံရှိသောဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်ကိုဆိုသတည်း။ ။ဇေ၀ံဟိဘင်္ဂါ
နုပဿနာပဂုဏာဝဟောတိ။ အာရမ္မဏဥ္စသဝိဘူတတရံဟုတ္တဝါဉပဋ္ဌာ
တိ၊ငိုကာ။ ။ဟိ၊အကျိုးကိုဆိုအံ့။ဇေ၀ံ၊ထိုရုပ်ဟူသောအာရုံကိုခယဝယ
အားဖြင့်ရှုသောစိတ်၏ဘင်ကိုရှုသည့်ရှိသော်၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာ၊ဘင်္ဂါ
နုပဿနာသည်။ပဂုဏာ၊လေ့လာအပ်သည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။အဿ၊ထို
ယောဂီအား။အာရမ္မဏဥ္စ၊သည်လည်း။ ဝိဘူတတရံ၊အထူးသဖြင့်ထင်
ရှားသည်။ဟုတ္တဝါ၊၍။ဉပဋ္ဌာတိ ၏။ငှင်းနက်)။ ။တေန၊ထိုကြောင့်။ပေါ
ရာဏာ၊ ပေါရာဏတို့သည်။ ဉာတဥ္စဉာဏဥ္စ ဉဘောပိဝိပဿတိတိ။
ဟူ၍။အာဟု၊ဆိုကုန်ပြီ။ဉာတဥ္စ၊အနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်သိအပ်သောရုပ်
ဝေဒနာစသောအာရုံကိုငှင်း။ ဉာဏဥ္စ၊ ရုပ်ဝေဒနာစသောအာရုံကိုအ
ဘန်တလဲလဲရှုသောအနုပဿနာဉာဏ်ကိုငှင်း။ ဉဘောပိ၊ ဉာတနှင့်ဉာ
ဏနှစ်ဝကို။ ဝိပဿတိ၊ ခယဝယအားဖြင့် အဘန်ဘန် ရှု၏။ ။(အယံ
ဟေတ္ထသင်္ခေပဝွေ့ ၁။ ရူပဿယာ၀ ဇရာမရဏာဿခယတော ဝယ
တောဒဿနံအာရမ္မဏပဋိသင်္ခါတံဒဿနကဉာဏံသ ခယတော ဝ
ယတောဒဿနံ အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါယာဘင်္ဂဿ အနုပဿနတ္တိ။ ဉာ
ယဥ္ဆပညာပုရိမံတဒဘာဝေ အဘာဝတောပန္တိမာယံ ပဂ္ဂိဝိတ္တာပန္တိ
မာဇဝေပညာဝိပဿနေဉာဏန္တိ။ငိုကာ။ ။ဟိယုတ္တံ၊သင့်၏။ အယံ၊ဤဆို
လတ္တံ့သည်ကား။ဇွေ့၊ဤအာရမ္မဏပဋိသင်္ခါအစရှိသောပါဠ်၌။ သင်္ခေ
ပဝွေ့ ၁၊အကျဉ်းဖြစ်သောအနက်တည်း။ရူပဿ ရုပ်ကို။ယာ၀ဇရာမရ
ဏာဿ၊ဇရာမရဏတိုင်အောင်သောတရားကို။ ခယတော၊ဖြင့်။ ဝယ
တော၊ဖြင့်။ဒဿနံ၊ရှုခြင်းသည်။ဝါ၊ရှုသောဉာဏ်သည်။ အာရမ္မဏပဋိ
သင်္ခါ၊ရုပ်ဝေဒနာကသည် ဇရာမရဏတိုင်အောင်သော အာရုံကို အ
ဘန်တလဲလဲရှုဆင်ခြင်သောပညာမည်၏။ တံဒဿနကဉာဏဿ၊ထို
ရုပ်ဝေဒနာကသည်ဇရာမရဏတိုင်အောင်သော်အာရုံကိုရှုသောဉာဏ်
ကို။ခယတော ဖြင့်။ဝယတော၊ဖြင့်။ဒဿနံ၊ရှုသောဉာဏ်သည်။အာရမ္မ
ဏပဋိသင်္ခါယာ၊ ရုပ်ဝေဒနာကသည်ဇရာမရဏတိုင်အောင်သောအာ
ရုံကိုရှုဆင်ခြင်သောဉာဏ်၏။ ဘင်္ဂဿ၊ဘင်ကို။ အနုပဿနံ၊အဘန်တ
လဲလဲရှုသောဉာဏ်မည်၏။ ဇာတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ဉာယဥ္ဆ၊ အာရုံကို

ရှုရာဉာဏ်ကို ရှုရာနှစ်ပါး၌။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝိပဿနေဉာဏံ၊ ဝိပဿနေဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ကား။ပုရိမံ၊ ရှေးဖြစ်သောအာရုံကိုရှုသောဉာဏ်ကို။တဒဘာဝေ၊ထိုနောက်ဉာဏ်မရှိလတ်သော်။အဘာဝတော၊မရှိခြင်းကြောင့်။ ပစ္ဆိမာယံ၊နောက်ဖြစ်သောဉာဏ်ကိုရှုသောဉာဏ်၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍။ ပစ္ဆိမာ၊နောက်ဖြစ်သော။ ပညာဝေ၊ ဉာဏ်ကိုရှုသောပညာသည်သာလျှင်။ ဝိပဿနေဉာဏံ၊ ဝိပဿနေဉာဏ်မည်၏။ ဋီကာအဓိပ္ပာယ်၊ကား။သင်္ခေပတ္ထော၊ တည်း။ရင်းနက်)။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ဤတသဿ၊ပဇွဲ၌။ပ။အနုပဿတိဟူသောပါဌ်၌။အနုပဿတိတိ၊ကား။အနုအနု အဘန်တလဲလဲ။ပဿတိ၊ရှု၏။ အနေကေဟိအာကာရေဟိအနိစ္စတောအနုပဿတိစသောတပါးမကများစွာသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဘန်တလဲလဲ။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဋီကာအဓိပ္ပာယ်၊ကား။ အတ္ထော၊တည်း။ ။(အနုသဒ္ဒါသည်။ဘိယျော၊အဘန်ဘန်အလီလီဟူသောဤအနက်၌ဖြစ်ရကား။ပုနပ္ပုနံပဿတိဟူသတည်း)။ ။တေန၊ထိုကြောင့်။အနုပဿတီတိကထံအနုပဿတိအနိစ္စတောအနုပဿတီတိအာဒိ၊ကို။အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။ ။(ဤသင်္ခတတရားမည်သည်ဇာတိဇရာမရဏပကတိရှိ၏။ ထိုဇာတိဇရာမရဏပကတိရှိသောသင်္ခတတရား၏ ဇာတိသည် အာဒိကော ဋ္ဌိတည်း။ ဇရာသည် မဇ္ဈိမကောဋ္ဌိတည်း။ မရဏသည်ပြသာဏကောဋ္ဌိတည်း။ ဇာတိဇရာ မရဏတို့တွင် ဥပါဒ်စသော သုံးပါးအပြားရှိသော လက္ခဏာသည်လည်း သင်္ခတလက္ခဏာ၏ အဖြစ်ကြောင့် အကယ်၍ကား အနိစ္စလက္ခဏာမည်၏ရှင်။ ထိုသို့သော်လည်း ဇာတိဇရာတို့ကိုမြင်အပ်ကုန်သည် ရှိသော်လည်း၀ယခဏ၌ အနိစ္စလက္ခဏာသည်ပါကဋဖြစ်၍ထင်၏သို့။ ထိုအတူအနိစ္စလက္ခဏာသည် ပါကဋဖြစ်၍မထင်ခဲ့။ ထိုကြောင့်ဘဂေါ်နာမအနိစ္စတာယပရမာကောဋ္ဌိဟူသတည်း)။ ။တတ္ထ၊ ထိုအနိစ္စတော အနုပဿတိအစရှိသောပါဌ်၌။ယသ္မာ၊ကြောင့်။ဘဂေါ်နာမ၊ဘင်မည်သည်။ အနိစ္စတာယ၊ အနိစ္စတာ၏။ ပရမာကောဋ္ဌိ၊ အမြတ်ဖြစ်သောကောဋ္ဌိတည်း။ဝါ၊အဆုံးဖြစ်သောကောဋ္ဌိတည်း။ ။(ယထာဟိဇရာ ဓမ္မံ မရဏဓမ္မမေဝ ဇာယတီတိ အနိစ္စတာယ အာဒိကောဋ္ဌိ။ တထာ ဇာတိဓမ္မံ မရဏဓမ္မ မေဝဇီယတီတိ ဇရာမဇ္ဈိမာ ကောဋ္ဌိ။ ဇာတိဓမ္မံ ဇရာဓမ္မမေဝဘိဇ္ဇတီတိဘဂေါ်ပရမာကောဋ္ဌိတိ။ ဋီကာ။ ။ဟိ၊ထင်

ရှားပြအံ့။ ဓရာဓမ္မံ၊ ဓရာသဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ မရဏဓမ္မ မေဝ၊ မရဏသဘော ရှိသည် သာလျှင် ဖြစ်သော တရားသည်။ ဇာ ယတိ၊ဖြစ်၏။ဇာတိ၊သို့။ဇာတိ၊သည်။ အနိစ္စတာယ၊၏။အာဒိကောဋ္ဌိ၊အ စကောဋ္ဌိသည်။ ဟောတိယထာ၊ဖြစ်၏သို့။တထာ၊တူ။ဇာတိဓမ္မံ၊ဇာတိ သဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ မရဏဓမ္မမေဝ၊မရဏသဘောရှိ သည်သာလျှင်ဖြစ်သောတရားသည်။ ဇီယတိ၊ ရင့်၏။ ဇရတိ၊သို့။ ဇရာ၊ သည်။ မဇ္ဈိမာကောဋ္ဌိ မဇ္ဈိမကောဋ္ဌိသည်။ဟောတိ၊၏။ ဇာတိဓမ္မံ ဖြစ် သော။မရဏဓမ္မမေဝ၊မရဏသဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သောတရား သည်။ဘိဇ္ဇတိ၊ပျက်၏။ဇရတိ၊သို့။ ဘင်္ဂေါ၊သည်။ ပရမာကောဋ္ဌိ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ဇရတိ၊ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ။တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဘင်္ဂါနုပဿ ကော၊ဘင်ကိုရှုသော။ သောယောဂါဝစရော၊ သည်။ သဗ္ဗံ၊ရုပ်ဝေဒ နာကသည်ဓရာမရဏတိုင်ကုန်အောင်စုံသော။ သင်္ခါရဂတံ၊သင်္ခါရ၌အတွင်းဝင်သောတရားအပေါင်းကို။ အနိစ္စတော၊အနိစ္စအားဖြင့်သာ လျှင်။ အနုပဿတိ၊ဥဒယကိုလွှတ်၍ ဘင်ကိုရှုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ပစ္စက္ခအားဖြင့်ဧဘန်တလဲလဲရှု၏။ ။(ကလာပအားဖြင့် သမ္မသနကိုပြု သကဲ့သို့ အနိစ္စာခယဋ္ဌေနဟု။ အနုမာန အားဖြင့်မပြု။ အားထုတ်စဝိ ပဿကပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့ဥဒယကိုယူခြင်းရှေးရှိသောဝယဒဿနအားဖြင့် လည်းမဟုတ်။ စင်စစ်သော်ကား ဥဒယဝယဉာဏာနုဘာဝဖြင့်ပစ္စက္ခ အားဖြင့်ထင်ကုန်သောဥဒယဝယတို့တွင်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် ဥဒ ယကိုလွှတ်၍ ဘင်ဒဿနအားဖြင့်သာလျှင် အနိစ္စအားဖြင့်အနုပဿနာ ပြုသည်ဟုလို။ ။ဤသို့ရှုသောထိုယောဂီအား နိစ္စဟုစွဲလမ်းခြင်း၏အ မြွက်မျှလည်း မရှိရကား။ နောနိစ္စတောဟုသတည်း)။ ။နိစ္စတော၊ နိစ္စအားဖြင့်။ နော အနုပဿတိ၊ အနုပဿနာ မပြု။ ။(တထာဟော သနိစ္စသည်ပဇဟာတိတိဝုစ္စတိ ဇွတ္တစအနိစ္စတောဇဝ အနုပဿတိတိ ဇဝကာရေလုတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ တေနိဝတ္တိတမတ္ထံ ဒဿေတုံ နောနိစ္စ တောတိဝုတ္တံ။နစေတ္ထဒုက္ခတောအနုပဿနာဒိနိဝတ္တနမာသင်္ကိတဗ္ဗံ။ ပဋိယောဂိနိဝတ္တနပရတ္တာ ဇဝကာရဿ ဥပရိဒေသနာ ရုဠ္ဍတ္တာစတာ သံ။ဒုက္ခတောအနုပဿတိတိအာဒိသုပိဇသေဝနယော။ဋီကာ။ ။တ ထာတံဝစနံ၊ထိုစကားသည်။ ဟိသစ္စံ၊မှန်၏။ ဇသဇသောယောဂါဝစ ရော၊ဤအနိစ္စအားဖြင့်ရှုသောယောဂါဝစရကို။နိစ္စသညံ၊ကို။ပဇဟာတိ

တိ၊ စွန့်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ။ဝ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအနိစ္စတောအနု
ပဿတိဟူသောပါဌ်၌။ အနိစ္စတောဝေအနုပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊
ဆိုအပ်လျက်။ ဝေကာရေ၊ ဝေသဒ္ဒါကို။ လုတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ချေ၍ညွှန်းအပ်
၏။ ဥတိတဿ၊ ကြောင့်။ တေန၊ ထိုဝေသဒ္ဒါဖြင့်။ နိဝတ္တိတံ၊ နစ်စေအပ်
သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ နော နိစ္စတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝ၊ ဆက်
၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဝေသဒ္ဒါ၌။ ဒုက္ခတောအနုပဿနာဒိနိဝတ္တနံ၊ ဒုက္ခတော
အနုပဿနာစသည်ကိုနစ်စေခြင်းကို။ နအာသင်္ကိတဗ္ဗံ၊ မယုံမှားအပ်။
ဝေကာရဿ၊ ၏။ ပဋိယောဂိနိဝတ္တနပရတ္တာ၊ ယှဉ်ဘက်ကိုနစ်စေခြင်း
ပြဋ္ဌာန်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ တာသံ၊ ထိုဒုက္ခတောအနုပဿနာ
စသည်တို့၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဒေသနာရုဠ္ဍတ္တာစ၊ ဒေသနာ၌တင်တော်
မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဒုက္ခတော အနုပဿတိ အာဒိသု
ပိ၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ကုံ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ငင်း
နက်။ ။ဘင်မည်သည် အနိစ္စတော၏ ပရမာကောဋိ ဖြစ်၍ အနိစ္စ
အားဖြင့်အနုပဿနာသည်ဘင်္ဂါနုပဿကပုဂ္ဂိုလ်အားသင့်ပစေ။ ဒုက္ခ
စသောအားဖြင့် အနုပဿနာသည် ဘင်္ဂါနုပဿကပုဂ္ဂိုလ်အား အသို့
သင့်အံ့နည်းဟု။ ကား။ အနိစ္စသဒုက္ခတ္တာစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။တ
တော၊ ထိုနေ့ခင်မှ။ အနိစ္စသ၊ အနိစ္စဖြစ်သောသင်္ခါရ၏။ ဒုက္ခတ္တာ၊ ဒုက္ခ
၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခသ၊ ဒုက္ခဖြစ်သောသင်္ခါရ၏။ အနတ္တတ္တာ၊ အနတ္တ
၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဒေဝအနိစ္စတော ဒိဋ္ဌမေဝသဗ္ဗသင်္ခါရဂတံ။ ထို
အနိစ္စအားဖြင့်ယူအပ်ပြီးသောအလုံးစုံသောသင်္ခါရ၌အတွင်းဝင်သော
တရားအပေါင်းကိုပင်လျှင်။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ အနုပဿတိ၊ ၏။ သုခ
တော၊ အားဖြင့်။ နော အနုပဿတိ၊ မရှု။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ အနုပဿတိ၊
၏။ အတ္တတော၊ အားဖြင့်။ နော အနုပဿတိ၊ မရှု။ ။(ထိုအနိစ္စသဒုက္ခတ္တာ
ဒုက္ခသအနတ္တတ္တာဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အကြင်သင်္ခါရသည်အနိစ္စဖြစ်၏။
ထိုသင်္ခါရသည် ဧကန္တအားဖြင့်ဒုက္ခအနတ္တဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်လျှင်အ
လွန်နှစ်သက်ဘွယ်စသော သဘောမရှိ။ ထိုသို့ မရှိသောကြောင့် အ
ထက်၌ဖြစ်စေအပ်လတ္တံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ ဥာဏ်၏ပရိကံအ
ကျိုးငှါငင်း။ အနိစ္စာနုပဿနာမှတပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော ခြောက်ပါး
သောအနုပဿနာတို့၏အစွမ်းဖြင့် အဘန်တလဲလဲရှု၏ဟူသောအနက်
ကိုပြ၏)။ ။ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယံ၊ အကြင်သင်္ခါရ၌အ

တွင်းဝင်သောတရားအပေါင်းသည်။အနိစ္စံ၊မြဲသည်မဟုတ်။ ဒုက္ခံ ဒုက္ခအတိတည်း။အနတ္တာ၊အလိုသို့လိုက်တတ်သောအနတ္တမဟုတ်။တံသင်္ခါရဂတံ၊ကို။တဏှာဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနဝသေန၊တဏှာအဘိနန္ဒန၊ ဒိဋ္ဌိအဘိနန္ဒန၏အစွမ်းဖြင့်။ထည့်။နအဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ ဧတံမမဧသောအတ္တာဟုလွန်စွာမနှစ်သက်အပ်။တတ္ထသင်္ခါရဂတေ၊၌။နရဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊တပ်မက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်စိတ်ကိုမဖြစ်စေအပ်။ ။(ကာမရာဂဘဝရာဂကိုမဖြစ်စေအပ်ဟုလိုသည်)။ ။တသ္မာ၊ကြောင့်။ဘင်္ဂါနုပဿနာနုသာရေန၊ဘင်္ဂါနုပဿနာကိုအစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ အနိစ္စံ၊အနိစ္စ။ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊အနတ္တ။ဣတိ၊သို့။ ဒိဋ္ဌေ၊မြင်အပ်ပြီးသော။ တေသွံ သင်္ခါရဂတေ၊၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ငြီးငွေ့၏။နောနန္ဒတိ၊မနှစ်သက်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊စက်ဆုပ်၏။နောရဇ္ဇတိ၊မတပ်မက်။သောယောဂါဝစရော၊သည်။ဧဝံ သို့။ အရဇ္ဇန္တော၊ မတပ်သည်ဖြစ်၍။တာဝ၊စွာ။လောကိယေနေဝ၊လောကီသာလျှင်ဖြစ်သော။ဉာဏေန၊ဖြင့်။ ရာဂံ၊ရာဂကို။ နိရောဓေတိ၊ ဝိက္ခမ္ဘနနိရောဓသို့ရောက်စေ၏။ ။(ခွါ၏ဟုလိုသတည်း။ ။ဝိက္ခမ္ဘန ဖြစ်လတ်သော်အဘယ်မှာသမုဒယဖြစ်အံ့နည်းဟု။ နောသမုဒေတိသမုဒယံနကရောတိ။ မိန့်သော်)။ ။နောသမုဒေတိ၊သမုဒယကိုမပြု။သမုဒယံ၊သမုဒယကို။ နကရောတိ၊မပြု။ဣတိအယံ၊ကား။အတ္ထော၊တည်း။ဧတ္ထ၊ဝါ၊ကား။ဧဝံ၊ဤသို့ဘင်္ဂါနုပဿနာကိုလျှောက်သဖြင့်။ ဝိရတ္တော၊တပ်ခြင်းကင်းသော။သောယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌံ၊မျက်မှောက်ကက်ာမြင်အပ်သော။ဝါ၊ရှေးရှုထင်လာသော။ သင်္ခါရဂတံ၊ကို။ နိရောဓေတိ နိရောဓံမနသိကရောတိယထာ၊ချုပ်ခြင်းကိုနှလုံးပြု၏သို့။ တထာ တူ။ အဒိဋ္ဌံပိ၊မမြင်အပ်သော အတိတ်အနာဂတ် သင်္ခါရ ဂတကိုလည်း။ အန္ဝယဉာဏဝသေန၊အတုလျှောက်သောဉာဏ်အားဖြင့်။ဝါ၊အလျော်ဆသောဉာဏ်၏အစွမ်းဖြင့်။ဧတရဟိ၊ ယခုမျက်မှောက်ကက်ာ။ဣဒံယထာ၊ဤငါ့ပြန်ဒိဋ္ဌသင်္ခါရဂတကဲ့သို့။ဧဝံတထာ တူ။တဒပိ၊ထိုအဒိဋ္ဌဖြစ်သောအတိတ်အနာဂတ်သင်္ခါရဂတသည်လည်း။ ဧဝံသဘာဝမေဝ၊ ဤသို့ချုပ်ပျက်ခြင်းသဘောရှိသည်သာတည်း။ဣတိ၊သို့။ အနုမိနန္တော၊နှိုင်းရှဉ်လျက်။ထည့်။ နိရောဓေတိနိရောဓံမနသိကရောတိ၊နိရောဓကိုနှလုံးမူ၏။ နောသမုဒေတိ နောသမုဒယံမနသိကရောတိ။ သမုဒယကိုနှလုံးမမူ။ ။သင်္ခါရဂတံ၊ကို။နိရောဓေတိ၊ချုပ်စေ၏။ ။(ဤကားသဒ္ဒါနက်။ချုပ်စေ

၏ဟူသည်တည်း)။ ။သင်္ခါရဂတဿ၊၏။နိရောဓံ၊ကို။မနသိကရောတိ၊
၏။ ။(ဟူလိုသည်။ ။ထိုကြောင့် နိရောဓတောဝ မနသိကရောတိ စ
သည်ကိုမိန့်သော်)။ ။နိရောဓတောဝ၊နိရောဓအားဖြင့်သာလျှင်။မနသိ
ကရောတိ၊ ၏။ အဿသင်္ခါရဂတဿ၊၏။ နိရောဓမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။
ပဿတိ၊၏။သမုဒယံ၊ကို။နောပဿတိ၊မရှု။ဣတိအယံ၊ကား။အတ္ထော၊
တည်း။ ဧဝံဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသောအ
နိစ္စာနုပဿနာစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော။ သော
ယောဂါဝစရော၊သည်။ပဋိနိဿဇ္ဇတိ၊စွန့်၏။ နောအာဒိယတိ၊မစွဲလမ်း။
ကိံ ကောအဓိပ္ပါယော၊ကို။ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ဆိုအပ်သည်။ဟောတိ၊နည်း။
အယမ္ပိ အနိစ္စာဒိ အနုပဿနာ၊ ဤအနိစ္စာဒိ အနုပဿနာ ကိုလည်း။
တဒင်္ဂဝသေန၊ တဒင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့်။ ။(ခန္ဓာအဘိသင်္ခါရတို့သည်
အပ္ပဟာတဗ္ဗ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း ကိလေ သာတို့ကို ပယ်စွန့်သည်
ရှိသော် ထိုကိလေသာ အကြောင်းရှိသော ကံကိုရင်း၊ တံနိဗ္ဗတ္တခန္ဓာ
တို့ကိုရင်း၊ ပယ်စွန့် သည်မည်ရကား။ သဒ္ဓိံ ခန္ဓာဘိ သင်္ခါရေဟိကိ
လေသာနံပရိစ္စဇနတောမိန့်သော်)။ ။ခန္ဓာဘိ သင်္ခါရေဟိ၊ ခန္ဓာတို့
နှင့်အဘိသင်္ခါရတို့နှင့်။သဒ္ဓိံ၊တကွ။ကိလေသာနံ၊တို့ကို။ပရိစ္စဇနတော
စ၊ စွန့်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ သင်္ခတဒေါသဒဿနေန စ၊ သင်္ခတဓမ္မတို့၌အ
နိစ္စတာစသော အပြစ်ကို မြင်သဖြင့်လည်း။ တဗ္ဗိပရီတေ၊ ထိုအနိစ္စစ
သည်မှပြန်သော နိစ္စသုခစသော သဘောရှိသော။ နိဗ္ဗာနေ၊နိဗ္ဗာန်၌။
တန္နိန္နတာယ၊ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ညွှန်းသောနှလုံးရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပက္ခန္ဒန
တောစ၊ပြေးဝင်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါစေဝ၊ ပရိစ္စာဂ
ပဋိနိဿဂ္ဂမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ ပက္ခန္ဒနပဋိနိဿဂ္ဂေါစ၊ပက္ခန္ဒ
နပဋိနိဿဂ္ဂမည်သည်။ဟောတိ၊၏။ဣတိ၊သို့။ ဝုစ္စတိ၊၏။ ။(ပဋိနိဿဂ္ဂ
သဒ္ဒါသည် စွန့်ခြင်းဟူသောပရိစ္စာဂတ္ထ။ ပြေးဝင်ခြင်းတည်း ဟူသော
ပက္ခန္ဒနတ္ထလည်းရှိသည်ဖြစ်၍ ပဋိနိဿဂ္ဂ၏နှစ်ပါး အပြားရှိသည်၏ အ
ဖြစ်ကို ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါစေဝ ပက္ခန္ဒနပဋိနိဿဂ္ဂေါစာတိ ဝုစ္စတိဟု
ဆိုအပ်သတည်း)။ ။တသ္မာ၊ကြောင့်။တာယ၊ထိုအနိစ္စာဒိအနုပဿနာ
နှင့်။သမန္နာဂတော၊ပြည့်စုံသော။ဘိက္ခု၊သည်။ယထာဝုတ္တေန၊အကြင်
အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော တဒင်္ဂပဟာန်အပြား၊ တန္နိန္နအပြားရှိသော။န
ယေန၊ဖြင့်။ ကိလေသေ၊ကိလေသာတို့ကို။ပရိစ္စဇတိ၊စွန့်၏။ နိဗ္ဗာနေစ၊

၌လည်း။ ပက္ခန္ဒတိ၊ပြေးဝင်၏။ ဝါ၊ နှလုံးညွတ်၏။ နိဗ္ဗတ္တနဝသေန၊ဖြစ်
စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကိလေသေ၊တို့ကို။ နာပိအာဒိယတိ၊ ယူ
လည်းမယူ။ ။(နိဗ္ဗတ္တေန္တော ဟိ ကိလေသေ အာဒိယတိတိ တေ အ
နိဗ္ဗတ္တေန္တော ကိလေသေ နအာဒိယတိ နာမ)။ ။အဒေါသဒဿိတာဝ
သေန၊အပြစ်ကိုမမြင်သည်၏အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ သင်္ခတာရမ္မဏ၊သင်္
ခတဖြစ်သောအာရုံကို။နအာဒိယတိ၊မယူ။ ။(အနာဒိနဝဒဿိတာယ ဟိ
သင်္ခါရေ အာဒိယတိတိ အာဒိနဝဒဿိတာယ တေ န အာဒိယတိ နဂဏှာ
တိ)။ ။တေန၊ထိုကြောင့်။ ပဋိနိဿဇ္ဇတိ နော အာဒိယတိတိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တ
တိ၊၏။ ဥဒါနိ၊၌။ အဿ၊ထိုယောဂီ၏။ တေဟိ ဉာဏေဟိ၊ ထိုအနိစ္စာ
နုပဿနာစသောဉာဏ်တို့ဖြင့်။ ယေသံဓမ္မာနံ၊ အကြင်တရားတို့ကို။ပ
ဟာနံ၊ပယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ တံပဟာနံ၊ထိုတရားတို့ကို ထိုသို့
ပယ်ခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ငှါ။ အနိစ္စတော အနုပဿန္တော၊ နိစ္စသညံ ပဇ
ဟတိတိ အာဒိ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊၏။ ။(နိစ္စသည္တ္တိ နိစ္စဂါဟံ။သညာသိသေန
နိဒ္ဒေသော။သုခသညံအတ္တသညန္တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ဋီကာ)။ ။
တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ နန္ဒိတိ၊ကား။ သပ္ပီတိကံ၊ပေါ်လွင်သောပီတိနှင့်
တကွ ဖြစ်သော။ တဏှံ၊ ရှေ့ရှု တပ်တတ်သော တဏှာကို။ သေသံ၊
ဘွင့်ပြသည်မှအကျန်ဖြစ်သော စကားသည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဘွင့်ပြီး
နည်းရှိသည်သာတည်း။ ပန၊ထိုမှတပါး။ ဂါထာသု၊ ဂါထာတို့၌။ ။
(ဝတ္ထုသင်္ကမနာတိ ရူပဿ ဥပ္ပါဒဝယံ ဒိသွာ ဝိပဿနာ၏ဝတ္ထု၏ဥဒ္ဓနာ၏အဖြစ်ကြောင့် ရုပ်
စသောအာရုံကို ဝတ္ထုဟုလိုအပ်၏ဟုပြခြင်းငှါ။ ရူပဿ စသည်ကိုမိန့်
သော်)။ ။ဝတ္ထုသင်္ကမနာတိ ဣတ္တေ၊ဟူသော ဤပါဌ်၌။ရူပဿ၊၏။ဘင်္ဂံ၊
ဘင်ကို။ဒိသွာ၊၍။ပုန၊ဘန်။ ယေန စိတ္တေန၊အကြင်စိတ်ဖြင့်။ ဘင်္ဂေါ၊ရုပ်
၏ဘင်ကို။ဒိဋ္ဌော၊ရှုအပ်၏။ တဿာပိ၊ထိုဝိပဿနာစိတ်၏လည်း။ဘင်္
ဒဿနဝသေန၊ဘင်ကိုရှုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ပုရိမဝတ္ထုတော၊ရုပ်၏ဘင်
ဟူသောရှေးဖြစ်သောအာရုံမှ။အညဝတ္ထုသင်္ကမနာ၊ဝိပဿနာစိတ်၏
ဘင်ဟူသောတပါးသောအာရုံသို့ပြောင်းခြင်း။ ။(ရုပ်၏ဘင် ဝိသယ
ဉာဏ်လည်းတပါး။ထိုရုပ်လျှင်အာရုံရှိသောစိတ်၏ ဘင်ဝိသယဉာဏ်
လည်းတပါးမဟုတ်လော။အဘယ့်ကြောင့် သင်္ကမနာဟုကောင်းအံ့နည်း။
ဟုကား။ ။တတ္ထသင်္ကမနာတိ ဝိပဿနာဘာဝသာမညတောကေတ္တ
နယေနဝုတ္တံ။ အညထာအညဒေဝရူပဘင်္ဂဝိသယံဉာဏံ အညဒေဝတ

ဒါရမ္မဏာ စိတ္တဘာဂ်ဝိသယန္တိ ကုတောသက်မနာ။ ပညာဝိဝဋ္ဋ နာယ
ဗိဇ္ဇေသေဝနယော။ငိုကာ)။ ။ပညာယ၊ဥဒယဝယဝယဒဿနဇ၏အစွမ်း
အားဖြင့်ဖြစ်သောဝိပဿနာပညာကို။ ဝယသော၀၊ဝယကိုသာလျှင်။ဂ
ဟဏာဝသေန၊ယူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ဥဒယတော၊ဥဒယမှ။ဝိဝဋ္ဋနာ
ဝိနိဝဋ္ဋနာ၊နစ်စေခြင်း။ ။(ဤသို့သောသဒ္ဒတ္ထကိုအဓိပ္ပါယတ္ထအားဖြင့်
ဘွင့်ခြင်း၎ါ ပညာယစဝိဝဋ္ဋနာတိဥဒယံပဟာယဝယေသံတိဋ္ဌနာမိန့်
သော်)။ ။ပညာယစဝိဝဋ္ဋနာတိ၊ကား။ဥဒယံ၊ကို။ ပဟာယ၊ပယ်၍။ဝ
ယေ၊ဝယ၌။သန္တိဋ္ဌနာ၊ကောင်းစွာတည်စေခြင်း။အာဝဇ္ဇနာဗလေဒွေ၀ါ
တိ၊ကား။ရူပဿ၊၏။ဘင်္ဂံ၊ကို။ဒိသွာ၊ရှု၍။ပုန၊ဘန်။ဘင်္ဂါရမ္မဏာဿ၊ချုပ်
၏ဘင်လျှင်အာရုံရှိသော။စိတ္တဿ၊၏။ ဘင်္ဂဒဿနတ္ထံ၊ဘင်ကိုရှုခြင်း၎ါ။
အနန္တရမေဝ၊အခြားမဲ့၌သာလျှင်။အာဝဇ္ဇနသမတ္ထတာ၊ဆင်ခြင်ခြင်း၎ါ
စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်။ ။(အနန္တရမေဝ၊အာဝဇ္ဇနသမတ္ထတာဟူသော
ဤပါဌ်ဖြင့်။ဘင်္ဂါနုပဿနာ၏လေ့လာခြင်းအားရှိသဉ်၏အဖြစ်ကိုဆိုသ
တည်း)။ ။ပဋိသင်္ခါဝိပဿနာတိ၊ကား။ဖေသာ၊ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။
အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါဘင်္ဂါနုပဿနာနာမ၊ ချုပ်စသောအာရုံကိုသိ၍ထိုဝိ
ပဿနာစိတ်၏ဘင်ကိုရှုခြင်းမည်၏။ အာရမ္မဏအန္ဝယေနဥဘောဧက
ဝဝတ္ထနာတိ၊ကား။ ပစ္စက္ခတော၊ ပစ္စက္ခအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဿ၊မြင်အပ်ပြီး
သော။ အာရမ္မဏဿ၊အာရုံကို။အန္ဝယေနအနုဂမနေန၊အစဉ်လျှောက်
သဖြင့်။ ဋ္ဌဒံ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောတရားသည်။ ဘိဇ္ဇတိယထာ၊ ပျက်၏
သို့။ဘထာ၊တူ။အတိတေပိ၌လည်း။ သင်္ခါရဂတံ၊ သည်။ဘိဇ္ဇိတ္ထ၊ပျက်
ပြီး။အနာဂတေပိ၌လည်း။ဘိဇ္ဇိဿတိ၊ ပျက်လတ္တံ့။ဋ္ဌတိဧဝံ၊သို့။ဥဘိန္နံ၊
ဒွိဋ္ဌအဒွိဋ္ဌအားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သောအာရုံတို့ကို။ ဋ္ဌမိနာဧကသဘာဝေ
နေဝ၊ဤခဏဘင်အားဖြင့်ပျက်ခြင်းတူသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်
ဖြင့်သာလျှင်။ ဝဝတ္ထာပနံ၊ကောင်းစွာမှတ်သားခြင်း။ ဋ္ဌတိအတ္ထော၊ဤ
ကားအနက်တည်း။စသဒ္ဒံ၊၏။ ပေါရာဏောဟိ၊တို့သည်။ သံဝဇ္ဇမာနမှိ။
ပ။ ဥဂ္ဂတေဟိ၊ဟူသော။ဇေတံဝစနံ၊ဤစကားကို။ဝုတ္တံပိဝုတ္တံဇေ၀၊ဆိုအပ်
ပြီးသည် သာတည်း။ ။သံဝိဇ္ဇမာနမှိ၊ ပစ္စက္ခအားဖြင့် ရအပ်သော
ပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရတရားအပေါင်း၌။ ဝိသုဒ္ဓိဒဿနော၊ ဘင်္ဂဒဿန၏ဘေး
ရန်ကိုပယ်သောအားဖြင့် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သောဘင်ကိုရှုသော
ဥာဏ်အမြင်ရှိသောယောဂီသည်။ တဒန္ဝယံ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရ၏ဘင်

ကိုရှုသောဉာဏ်၏ အတုလိုက်၍ဖြစ်သော။ ဝါ၊ဉာဏ်သို့အစဉ်လိုက်၍ဖြစ်သောဝိပဿနာဉာဏ်ကို။နေတိ၊ဆောင်၏။ဝါ၊ဖြစ်စေ၏။ ။(ကတ္တပနပဝတ္တေတိအာဟအတိတာနာဂတေတိ)။ ။အတီတေ၊အတိတ်ဖြစ်သောသင်္ခါရ၌၎င်း။ အနာဂတေ၊ အနာဂါတ်ဖြစ်သော သင်္ခါရ၌၎င်း။ နေတိ၊ဖြစ်စေ၏။ ။(သဗ္ဗေပီတိအာဒိတဿဝဝတ္ထနာကာရဒဿနံ)။ ။ သဗ္ဗေပိ၊အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရဂတာ၊ အတိတ်သင်္ခါရ အနာဂတ်သင်္ခါရတရားအပေါင်းတို့သည်။ ပလောကိနော၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ကိမိဝ၊ကား။သူရိယေ၊နေသည်။ဥဂ္ဂတေ၊တက်လတ်သည်ရှိသော်။ ဥဿဝဗိန္ဒု၊ ဆီးနှင်းပေါက်သည်။ ပလောကတိ ဣဝ၊ ပျောက်ပျက်၏သို့တည်း။ ။နိရောဓေအဓိမုတ္တိတာတိ၊ကား။ဧဝံ၊သို့။ ဥဘိန္နံ၊ ဒိဋ္ဌအဒိဋ္ဌအားဖြင့်နှစ်ပါးကုန်သောအာရုံတို့၏။ ဘင်္ဂဝသေန၊ခဏဘင်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧကတော ဝတ္ထာနံ၊ တူမျှကုန်၏ဟုပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းကို။ ကတွာ၊၍။ ဘင်သင်္ခါတေ၊ဘင်ဟုဆိုအပ်သော။ တသ္မိံ ယေဝနိရောဓေ၊ထိုချုပ်ခြင်း၌သာလျှင်။ ။(နနိဗ္ဗာနသင်္ခါတေတိ အဓိပ္ပါယော)။ ။အဓိမုတ္တတာ၊နှလုံးသွင်းသည်၏အဖြစ်သည်။တဂ္ဂရုတာ၊ ထိုသို့ခဏနိရောဓ၌ အလေးပြုသည်၏အဖြစ်သည်။ တန္နိန္နတာ၊ ထိုခဏနိရောဓ၌ညွတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ တပ္ပေါနတာ၊ ထိုခဏနိရောဓသို့ကိုင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ တပ္ပဗ္ဘာရတာ၊ ထိုခဏနိရောဓသို့ ရှိုင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ဣတိအယံ၊ကား။ အတ္ထော၊တည်း။ဝယလက္ခဏာဝိပဿနာတိ၊ကား။ ဧသော၊ ဤပစ္စက္ခဖြင့် မြင်အပ်သည့်အာရုံကိုအစဉ်လျှောက်သဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သောဒိဋ္ဌအဒိဋ္ဌ အာရုံတို့ကို ခဏဘင်အားဖြင့်တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းသည်။ဝယလက္ခဏာနုပဿနာနာမ၊ ဘောက်ပြန်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဝယလက္ခဏာကိုရှုသောဝိပဿနာမည်၏။ ဝါ၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(အာရမ္မဏဉ္စ ပဋိသင်္ခါစသည် ကား ဘင်္ဂါနုပဿနာ၏ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈ၏အဖြစ်ကြောင့် ဆိုအပ်ပြီးသည် သာလျှင်ဖြစ်သောအနက်ကို ဒဠှီကရဏဖြစ်သော စကားတည်း)။ ။အာရမ္မဏဉ္စပဋိသင်္ခါတိ၊ကား။ပုရိမံ၊ရှေး၌ဖြစ်သော။ရူပါဒိအာရမ္မဏဉ္စ၊ရုပ်စသောအာရုံကိုလည်း။ဇာနိတွာ၊၍။ဘင်္ဂဉ္စအနုပဿတိတိ၊ကား။ တဿ အာရမ္မဏဿ၊ထိုရုပ်စသောအာရုံ၏။ ဘင်္ဂံ ဘင်ကို။ ဒိသွာ၊၍။ တဒါ

ရမ္မဏာသ၊ထိုသို့ရုပ်စသည့်လျှင်အာရုံရှိသော။ စိတ္တဿ၊၏။ ဘင်္ဂံ၊ကို။ အနုပဿတိ၊၏။ ။(ထိုဘင်္ဂဒဿနသည်သင်္ခါရတို့၏အလိုသို့မလိုက်သည့်၏အဖြစ်ကိုထိုးထွင်း၍သိခြင်းဖြင့် အနတ္တလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်း၌ဖြစ်ရကား။ ထိုအနက်ကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ သုညတောစဥပဋ္ဌာနံစသည်ကို မိန့်သတည်း။ ။ထိုစကားဆိုသင့်၏။ ရုပ်စသောအာရုံ၏ဘင်ကိုရင်း၊ ဘင်လျှင်အာရုံရှိသောစိတ်၏ဘင်ကိုရင်း၊အဘန်တလဲလဲရှုသောယောဂီအား။ ဝိသေသအားဖြင့် သင်္ခါရတို့သည်အတ္တမှဆိတ်သည်ဖြစ်၍ထင်ကုန်၏။ထိုကြောင့်ရကား။ တသေဿဝံစသည်ကိုမိန့်သော်။တည်း)။ ။သုညတောစဥပဋ္ဌာနန္တိ၊ကား။ဧဝံ၊သို့။ဘင်္ဂံ၊ရုပ်စသောအာရုံ၏ဘင်ကိုပင်လျှင်အာရုံရှိသော စိတ်၏ဘင်ကို။ အနုပဿတော၊သော။တဿ၊ထိုယောဂီအား။ ။(သုညတောဥပဋ္ဌာနံ၌စပ်။အဘယ်သို့သုညအားဖြင့်ထင်သနည်းဟူ၊ကား။ သင်္ခါရာဝ။ပ။အတ္ထီတိဟူသတည်း)။ ။သင်္ခါရာဝ၊တို့သည်သာလျှင်။ဘိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။တေသံ၊ထိုသင်္ခါရတို့၏။ဘေဒေါ၊ပျက်ခြင်းသည်။မရဏံ၊မရဏမည်၏။အညော၊သင်္ခါရမှတပါးသော။အတ္တာနာမ၊အတ္တမည်စကောင်းသော။ထဉ္စ၊ကောဝိ၊တစုံတခုသောတရားသည်။နအတ္ထိ၊မရှိ။ဣတိ၊သို့။ သုညတော၊အတ္တမှဆိတ်သောအားဖြင့်။ဥပဋ္ဌာနံ၊ထင်ခြင်းသည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ပြည့်စုံ၏။တေနကြောင့်။ပေါရာဏာ၊တို့သည်။ခန္ဓာ။ပ။ ယောနိသောတိ၊ဟူ၍။ အာဟု၊ကုန်ပြီ။ ။ခန္ဓာ၊ခန္ဓာဖြစ်သောသင်္ခါရတို့သည်သာလျှင်။နိရုဇ္ဈန္တိ။ချုပ်ကုန်၏။ဣမသ္မိံလောကေ၊ဤလောက၌။ အညော၊တပါးသော။ခန္ဓဝိနိမုတ္တော၊ခန္ဓာမှလွတ်သော။ အတ္တာနာမ၊အတ္တမည်စကောင်းသော၊ကောစိ၊တစုံတခုသောတရားသည်။ထဉ္စ။နစအတ္ထိ၊မရှိလျှင်တည်း။ဤ(သို့ပါဌ်သေသကျ၍ယောဇနာ)။ ။ခန္ဓာနံ၊တို့၏။ဘေဒေါ၊ပျက်ခြင်းကို။မရဏန္တိ၊ဟူ၍။ပဝုစ္စတိ၊အပ်၏။တေသံခန္ဓာနံ၊ထိုခန္ဓာဖြစ်သောတရားတို့၏။ ဝယံ၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်း ထင်လာသောဘင်ကို။ အပ္ပမတ္တော၊အပ္ပမာဒပဋိပတ်၌မမေ့မလျော့သောယောဂီသည်။ပဿတိ၊ရှု၏။ ယထာကိံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ကုသလော၊လိမ္မာသော။ ပုရိသော၊သည်။ယောနိသောဥပါယေန၊သင့်သောအကြောင်းဖြင့်။မဏိံ၊ရွဲကို။ဝဇိရေန၊စိန်ဖြင့်။ဝိဇ္ဈံဝိဇ္ဈန္တော၊ ထွင်းသည်ရှိသော်။ မဏိဿ၊ရွဲ၏။ဆိဒ္ဒမေဝ၊အပေါက်ကိုသာလျှင်။မနသိကရောတိဣဝ၊နှလုံးမူ၏သို့။မ-

ဏိဿ၊ ခွဲ၍။ ဝဏ္ဏာဒိံ၊ အဆင်းစသည်ကို။ နမနသိကရောတိဇာဝ၊ နှလုံးမ
မှု၍၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူလျှင်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ နိရုဇ္ဈနံ၊ မပြတ်သော။ ဘင်္ဂ
မေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ယောနိသော၊ အသင့်အားဖြင့်။ မနသိကရောတိ၊ နှလုံး
မှု၏။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ နမနသိကရောတိ၊ နှလုံးမမူ။ ။(ဤသို့အဓိပ္ပါယ်
ကွက်ကွက်ထင်အောင်ပါဌ်သေသစွက်၍ယောဇနာ)။ ။တနည်း။ ဝဇိ
ရေန၊ စိန်ဖြင့်။ မဏိံ၊ ခွဲကို။ ဝိဇ္ဈံဝိဇ္ဈန္တဿ၊ ထွင်းသော်ခွဲသမား၏။ ဝိဒ္ဓဋ္ဌာနံ၊
ထွင်းရာအရပ်သည်။ ပုန၊ ဘန်။ နရုဟတိယထာ၊ မရေခံ၏သို့။ ဧဝံတထာ၊
တံ့။ ဝဇိရသဒိသေန၊ စိန်ကောင်းနှင့်တူသော။ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏေန၊
ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။ ဘင်္ဂေ၊ ဘင်ကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်သည်ရှိသော်။
ပုန၊ ဘန်။ နိစ္စဂါဟော၊ နိစ္စဟုစွဲလမ်းခြင်းသည်။ နရုဟတိ၊ မရောက်။ ဧဝံ၊
သို့။ ဘင်္ဂမေဝ၊ ဘင်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ။(ဤသို့ဂုဋ္ဌိကာနတ်ဆေး
ဆူလယ်ပေးသို့ ဉာဏ်မွေးသော်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သိသာအောင်ယောဇနာ)။ ။
အဓိပညာဝိပဿနာတိ၊ ကား။ ရူပါရမ္မဏတာစိတ္တံဥပ္ပဇ္ဇိတွာဘိဇ္ဇတိတံ
အာရမ္မဏံပဋိသင်္ခါတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂတာ၊ လာသော။ ယာစအာ
ရမ္မဏပဋိသင်္ခါ၊ အကြောင်းအာရုံကိုဆင်ခြင်ခြင်းသည်ရင်း။ တဿစိတ္တဿ
ဘင်္ဂံအနုပဿတိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ သော။ ယာစဘင်္ဂါနုပဿနာ၊
အကြောင်းဘင်ကိုအဘန်တလဲလဲရှုခြင်းသည်ရင်း။ သင်္ခါရာဝဘိဇ္ဇန္တိတေ
သံဘေဒေါမရဏံနအညောကောစိအတ္ထီတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သော။
ယဉ္စသုညတောဥပဋ္ဌာနံ၊ အကြောင်းအတ္တမှဆိတ်သောအားဖြင့် ထင်ခြင်း
သည်ရင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသို့သုံးပါးအပြားအားဖြင့် ဆိုအပ်သော
ပညာသည်လည်း။ အဓိပညာဝိပဿနာနာမ၊ အဓိပညာဝိပဿနာမည်
၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံဝတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကုသလောတိသုအနုပဿ
နာသုတိ၊ ကား။ အနိစ္စာနုပဿနာဒီသု၊ အနိစ္စာနုပဿနာဒုက္ခာနုပဿ
နာအနတ္တာနုပဿနာဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ တီသု၊ သုံးပါးသောအနုပဿ
နာတို့၌။ ဆေကော၊ လိမ္မာသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ စတဿောစဝိပဿနာ
သုတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗိဒါဒီသု၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဝိရာဂါနုပဿနာနိရောဓာနု
ပဿနာပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ စတူသု၊ ဝိပဿနာသု
စ၊ လေးပါးသောဝိပဿနာတို့၌ရင်း။ တတောဥပဋ္ဌာနေကုသလတာတိ
ကား။ ခယတော၊ ခယအားဖြင့်။ ဝယတော၊ အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်ခြင်း
ရင်း။ ထည့်။ ဘယတော၊ ဘယအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ရင်း။ သုညတော၊ အတ္တ

မှဆိတ်သောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ဧရင်း။ဣတိ၊သို့။ အနိစ္စာဒိဝသေန၊အနိစ္စ ဒုက္ခအနတ္တတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ထည့်။တိဝိဓေ၊သုံးပါးအပြားရှိသော။ ဣမ သို့ ဥပဋ္ဌာနေစ၊ဤထင်ခြင်း၌ရင်း။ ကုသလတာယ၊လိမ္မာသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ။(ဘယတောကားကျတတ်သည်။တယောဥပဋ္ဌာနေတိအ နိစ္စာဒိဝသေနတိဝိဓေဉပဋ္ဌာနေခယတောဝယတောဥပဋ္ဌာနံဟိအနိစ္စ တောဥပဋ္ဌာနံ။ ဘယတောဥပဋ္ဌာနံဒုက္ခတောသုညတော ဥပဋ္ဌာနံ အ နတ္တတောတိ။ဋီကာကိုရှု)။ ။နာနာဓိမုတ္တိသုနကမ္ပတိတိ၊ကား။သဿတ ဒိဋ္ဌိအာဒိသု၊သဿတဒိဋ္ဌိအစရှိကုန်သော။ နာနာပကာရာသု၊အထူးထူး အပြားပြားကုန်သော။ဒိဋ္ဌိသု၊ဒိဋ္ဌိတို့ကြောင့်။နဝေဓတိ၊မတုန်လှုပ်။ ဇေ၀ံ၊ သို့။အဝေဓမာနော၊မတုန်လှုပ်သော။သော၊ထိုယောဂီသည်။ပဿတိ၌ စပ်။ အနိရုဒ္ဓမေဝ၊မချုပ်သေးသောသင်္ခါရသည်သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။အဘိန္နမေဝ၊မပျက်သေးသောသင်္ခါရသည်သာလျှင်။ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ဣတိ၊သို့။ ပဝတ္တမနသိကာရော၊ဖြစ်သောနှလုံးသွင်းခြင်းသည် ဖြစ်၍။ ဘိဇ္ဇမာနဿ၊ ကွဲသော။ ဒုဗ္ဗလဘာဇနဿ၊ အားနည်းသောရို သောမြေခွက်စိမ်း၏။ဘေဒမေဝ၊ကွဲခြင်းကိုသာလျှင်။ ပဿတိဝိယ၊ရှု ၏သို့ဧရင်း။ ဝိပ္ပကိရမာနဿ၊ဖရိုဖရဲလွင့်အပ်သော။ သုခုမရဇဿ၊သိမ် မွေ့သောမြူ၏။ဘေဒမေဝ၊ပျောက်ပျက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ပဿတိဝိယ၊ ဧရင်း။ဘဇ္ဇမာနာနံ၊လှော်အပ်ကုန်သော။တိလာနံ၊နှမ်းတို့၏။ ဘေဒမေဝ၊ ပျက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ပဿတိဝိယ၊ဧရင်း။သဗ္ဗသင်္ခါရာနံ၊အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၏။ ဥပ္ပါဒ ဋ္ဌိတိ ပဝတ္တ နိမိတ္တံ၊ ဥပါဒ် ဋ္ဌိပဝတ္တ နိမိတ် ကို။ ဝိဿဇ္ဇိတွာ၊လွှတ်၍။ ဘေဒမေဝ၊ပျက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊မြင် ၏။ ဝါ၊နှလုံးသွင်း၏။ ဥပါဒါဒိနံ၊ဥပါဒ်စသည်တို့ကို။ အဂ္ဂဟဏတော၊ မယူခြင်းကြောင့်တည်း။ ။(ဒုဗ္ဗလဘာဇနူပမာသည်။ မိမိ သဘော အားဖြင့်ပျက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြရခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဝိပ္ပကိရမာန သုခုမရဇူပမာသည်။အချင်းချင်းမစပ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြရခြင်းအကျိုး ရှိ၏။ ဘဇ္ဇိယမာနတိလုပမာသည် ခဏတိုင်းခဏတိုင်း ပျက်ခြင်း သ ဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကိုပြရခြင်းအကျိုးရှိ၏)။ ။ယထာနာမ၊ဥပမာ မည်သည်ကား။စက္ခုမာ၊မျက်စိအမြင်ရှိသော။ပုရိသော၊သဉ်။ပေါက္ခ ရဏီတီရေဝါ၊ ရေကန်၏ကမ်း၌ရင်း။ နဒီတီရေဝါ၊ မြစ်ကမ်း၌ရင်း။ ဌိ တော၊ တည်လျက်။ ထူလဖုသိတကေ၊ ကြီးစွာသော မိုးပေါက်ရှိ

သော။ဒေဝေါ၊မိုးသည်။ဝဿန္တေ၊ရွာသည်ရှိသော်။ဥဒကပိဋ္ဌေ၊ရေ
အပြင်၌။ မဟန္တမဟန္တာနိ၊ကြီးကုန်ကြီးကုန်သော။ဥဒကပုဗ္ဗုဠကာနိ၊
ရေပွက်တို့ကို။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ဖြစ်၍ဖြစ်၍။ သီဃံသီဃံ၊ လျင်စွာ
လျင်စွာ။ဘိဇ္ဇမာနာနိ၊ပျက်သည်တို့ကိုသာလျှင်။ ပဿေယျ ယထာ၊မြင်
ရာသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူသာလျှင်။ သော၊ ထိုယောဂါဝစရ သည်။
သဗ္ဗေသင်္ခါရာ၊အလုံးစုံသောရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့သည်။ဘိဇ္ဇန္တိဘိဇ္ဇန္တိ၊
လျင်စွာလျင်စွာ ပျက်ကုန်ပျက်ကုန် သည်တကားဟူ၍။ ပဿတိ၊မြင်
၏။ ။(တုရိတတုရိတံဟိ နေသံဘေဒဒဿနတ္ထံ ဘိဇ္ဇန္တိဘိဇ္ဇန္တီတိ အာ
မေဍိတဝစနံ။ဋီကာ။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား ရေပွက်တို့သည် ရေအပြင်စ
သောအကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်ကုန်လတ်၍ ရှည်ကြာစွာမတည် လျင်စွာ
လျင်စွာပျက်ကုန်၏သို့။ထိုအတူ အလုံးစုံသောရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့သည်
ကံစသောအကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်ကုန်လတ်၍ ခဏမျှတည်ခြင်း ရှိကုန်
လျက်လျင်စွာလျင်စွာပျက်ကုန်ကာသာဟုအပျက်ကိုသာလျှင် ရှုသည်
ဟူလို)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ ဧဝရူပံ၊ဤသို့ရေပွက်တန္တု၊ပျက်လွယ်သည်
ကိုရှုသောသဘောရှိသော။ယောဂါဝစရံ၊ကို။ သန္ဓာယ၊ရည်၍။ ဘဂ
ဝတာ၊သည်။ယထာ။ပ။နပဿတီတိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊အပ်၏။ ။ပုဗ္ဗုဠကံ၊
ရေပွက်ကို။ပဿေယျ ယထာ၊ရှု၏သို့ငင်း။မရီစိကံ၊တံလျှပ်ကို။ ပဿေ
ယျ ယထာ၊ရှု၏သို့ငင်း။ ဧဝံတထာ တူ။ လောကံ၊ရုပ်နာမ်ခန္ဓာဟူသော
လောကကို။ အဝေက္ခန္တံ၊ ဉာဏ်ဖြင့်သက်၍ အပျက်အပျက်ကိုသာရှု
သောယောဂါဝစရကို။မစ္စုရာဇာ၊သေမင်းသည်၊နပဿတိ၊မမြင်ရပြီ၊
အရဟတ္တာဓိဂမေန၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုရသဖြင့်။ ပုနဗ္ဘဝါဘာဝတော၊
တဘန် ဘဝမရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ။ဧဝံ၊သို့။ သဗ္ဗေသင်္ခါရာ၊တို့
သည်။ဘိဇ္ဇန္တိဘိဇ္ဇန္တီတိ၊လျင်စွာလျင်စွာပျက်ကုန်ပျက်ကုန်ကာသာဟူ
၍။အဘိဏှံ၊မပြတ်။ပဿတော၊ရှုသော။ တဿ၊ထိုယောဂါဝစရအား။
အဋ္ဌာနိသံသပရိဝါရံ၊ရှစ်ပါးသောအာနိသင်ဖြင့်ခြံရံအပ်သော။ ဘင်္ဂါနု
ပဿနာဉာဏံ၊ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်သည်။ ဗလပ္ပတ္တံ၊ သန်မြန်သော
အားသို့ရောက်သည်။ဟောတိ၊၏။ တတြ၊ထိုဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်၌။
ဣမေ၊ဤဆိုလတ္တံ့သည်တို့ကား။အဋ္ဌာနိသံသာ၊ရှစ်ပါးသောအာနိသင်
တို့တည်း။ဘဝဒိဋ္ဌိပဟာနံ၊သဿတဒိဋ္ဌိကိုပယ်နိုင်ခြင်းငင်း။ ။(နဟိ
နိရန္တံ ဘင်္ဂမေဝပဿတော သဿတဒိဋ္ဌိယာ အဝသရော အတ္ထိ။ တ

တောဝေဇီဝိတေနိရာလယတ္တာဇီဝိတနိကန္တိပရိစ္စာဂေ)။ ။ဇီဝိတနိကန္တိပရိစ္စဂေါ၊ ဇီဝိတ၌တပ်ခြင်းကိုစွန့်နိုင်ခြင်း၎င်း။ သဒ္ဒါ၊ နေ့ည၌မပြတ်။ယုတ္တပယုတ္တတာ။ဘာဝနာ၌လွန်စွာလွန်စွာအားထုတ်သည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဝိသုဒ္ဓါဇီဝိတာ၊ယုတ်မာသောအလိုရမ္မက်ဝေးသည်ဖြစ်၍စင်ကြယ်သော အသက်မွေးခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ဥဿုက္ကပ္ပဟာနံ၊ ကိစ္စကြီးငယ်တို့၌ ထက်သောသံဝေဂကြောင့်ကြောင့်ကြ ဗျာပါရကိုပယ်နိုင်ခြင်း၎င်း။ ဝိဂတဘယတာ၊အတ္တသိနေဟကင်းသည်ဖြစ်၍တစုံတခုသောအကြောင်းကြောင့်လည်းဘေးကင်းသည်၏အဖြစ်၎င်း။ခန္တိသောရစ္စပဋိလာဘော၊ အနိစ္စတာကို ကောင်းစွာ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သည်းခံခြင်း ကောင်းသောအမှု၌ မွေ့လျော်ခြင်းကိုရခြင်း၎င်း။ ။(သောဘဏောရတော သုရတော။သုရတဿဘာဝေါသောရစ္စံ)။ ။အရတိရတိသဟနတာ၊ ဆိတ်ငြိမ်သောတောကျောင်းသမထဝိပဿနာဘာဝနာဟူသောလွန်ကဲသောကုသိုလ်တို့၌ မမွေ့လျော်ခြင်းကာမဂုဏ်တို့၌မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်ခြင်းကိုနှိပ်နင်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ဣတိဣမေအဋ္ဌ၊ဤရှစ်ပါးတို့တည်း။ ။(ပန္တသေနာသနေသုအဓိကုသလေသုစအရတိယာကာမ ဂုဏေသုရတိယာစသဟနတောအဘိဘဝနတောအရတိရတိသဟာနတာ)။ ။တေန၊ထိုကြောင့်။ပေါရာဏာ၊တို့သည်။ဣမာနိ။ပ။ပတ္တိယာတိ၊ဟူ၍။အာဟု၊ကုန်ပြီ။ ။တဟိံ၊ထိုဘင်္ဂါနုပဿနာ၌။ဣမာနိအဋ္ဌဂုဏမရတ္တမာနိ၊ဘဝဒိဋ္ဌိကိုပယ်ခြင်းအစရှိသောဤရှစ်ပါးသောမြတ်သောအာနိသင်တို့ကို။ဒိသွာ၊မြင်၍။အာဒိတ္တစေလသီသူပမော၊ ဦးခေါင်း၌ ပြောင်ပြောင်လောင်သော ဦးရစ်ရှိသောသူလျှင်ဥပမာရှိသော။ဘင်္ဂါနုပဿီ၊ဘင်ကိုရှုလေ့ရှိသော။မုနိ၊ရဟန်းသည်။အမတဿ၊အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့။ပတ္တိယာ၊ရောက်ခြင်းငှါ။ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။သမ္မသတိ၊သုံးသပ်၏။ ။(ဤဂါထာ၌ဣမာနိအဋ္ဌဂုဏမရတ္တမာနိကား လိင်ဝိပ္ပလ္လာသတည်း။ အဋ္ဌဂုဏဟုဂသံယုတ်နှင့်ရွတ်။ဂုဏကားအာနိသံသပေါတည်း။မကားအာဂုံ။ ထိုကြောင့်။ဘဝဒိဋ္ဌိပဟာနာဒိကေ ဂုဏေ အဋ္ဌဥတ္တမာနိသံသေတိအဋ္ဌကထာမိန့်သော်။ဋီကာ)။ ။ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏံနိဋ္ဌိတံ။ ။

၂၃၇။ ဇော်၊ ဤသို့ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။သဗ္ဗသင်္ခါရာနံ၊အလုံးစုံသောတေဘူမကသင်္ခါရတို့၏။ ။(အဓိကာရဝသေနဟိပဒေသသဗ္ဗဝိသယောဇ္ဇာဓသဗ္ဗသဒ္ဒေါ)။ ။ခယဝယဘေဒနိရောဓာရမ္မဏံ၊ခယဝယဘေဒဟုဆိုအပ်သောခဏိကနိရောဓလျှင်အာရုံရှိသော။ဘင်္ဂါနုပဿနံ၊ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်ကို။အာသေဝန္တဿ၊အရိအသေအားဖြင့်မှီဝဲသော။ ဝါ၊ ဖြစ်စေသော။ ဘာဝေန္တဿ၊ ပွါးစေသော။ ဗဟုလီကရောန္တဿ၊အဘန်ဘန်အလီလီအားထုတ်သော။ တဿ၊ထိုယောဂါဝစရအား။သဗ္ဗဘဝယောနိဂတိဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသေသု၊အလုံးစုံသောသုံးပါးသောဘဝ လေးပါးသောယောနိ ငါးပါးသောဂတိ ခုနစ်ပါးသောဝိညာဏဋ္ဌိတိ ကိုးပါးသော သတ္တာဝါသတို့၌။ ပဘေဒကာ၊ခဏတိုင်းခဏတိုင်းပျက်ခြင်းသဘောရှိကုန်သော။သင်္ခါရာ၊တို့သည်။ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ထင်ကုန်၏။ ။(ငြိုငြင်သောအသက်မွေးခြင်း ဗျာဓိအစရှိသောအကြောင်းကြောင့် သေလိုသောသူအားရင်း။မသေလိုသော်လည်း ရဲရင့်သောသူအားရင်း။ ကြောက်ထိတ်လန့်ဘွယ်သောအာရုံသည် ဘေးအားဖြင့် မထင်ရကား။ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုနှစ်စေခြင်းငှါသုခေနဇီဝိတုကာမဿဘိရုကပုရိသဿမိန့်သော်။ ။ဘိရုကဇာတိကဖြစ်သောသူအားသီဟဗျဂ္ဃစသည်တို့သည်ကြောက်ထိတ်လန့်ဘွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ထိတ်လန့်ကြောက်မက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်၏သို့ထိုအတူယောဂီအားဘင်အားဖြင့်ထင်ကုန်သော သင်္ခါရတို့သည် ဉာဏသန္တာသ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်၏။ထိုကြောင့်။သီဟ။ပ။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ မိန့်သော်)။ ။ သုခေန၊ ချမ်းသာသဖြင့်။ ဇီဝိတုကာမဿ၊အသက်ရှင်လိုသော။ ဘိရုကပုရိသဿ၊ကြောက်လန့်တတ်သောသူအား။သီဟ ခြင်္သေ့။ဗျဂ္ဃ၊ကျား။ဒီပိ၊သစ်။ အစ္ဆ၊ဝံ။တရစ္ဆ၊ခြေပြောင်း။ ယက္ခ၊ဘီလူး။ ရက္ခသ၊ရက္ခိုက်။ စဏ္ဍဂေါဏ၊ကြမ်းသောနွား။ စဏ္ဍကုက္ကုရ၊ကြမ်းသောခွေး။ ပဘိန္နမဒစဏ္ဍဟတ္ထိ၊ ပါးစောင်နှစ်ဘက်မှ ယိုထွက်သော မုန်ရှိသော ကြမ်းသောဆင်။ ဃောရအာသိဝိသ၊ ကြမ်းသောအဆိပ်ရှိသောမြွေ၊ လျင်သောအဆိပ်ရှိသောမြွေ။ အသနိဝိစက္က၊ မိုးလျှံကြိုးစက်ဝန်း။ သုသာန၊ သုသာန်။ရဏဘူမိ၊စစ်မြေအရပ်။ဇလိတအင်္ဂါရကာသုအာဒယော၊အလျှံပြောင်ပြောင်တောက်လောင်သော မီးကျီးတွင်း စသည်တို့သည်။ ဘယာနကာဘာဝတော၊ ကြောက်မက်ဘွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။

သန္တာသနိမိတ္တာနိ၊ ထိတ်လန့်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။
ဥပဋ္ဌဟန္တိ ဝိယ၊ ထင်ကုန် ၏သို့။ ထည့်။ မဟာဘယံ၊ ကြီးစွာသော
ကြောက်မက်ဘွယ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။အတီတာ၊
လွန်ကုန်ပြီးသော။ သင်္ခါရာ၊တို့သည်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ကုန်ပြီ။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊
သန္တတိပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊တို့သည် ထိုက်။နိရုဇ္ဈန္တိ၊ချုပ်
ကုန်ဆဲ။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်၌။ နိဗ္ဗတ္တနက သင်္ခါရာပိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့
သောသင်္ခါရတို့သည်လည်း။ ဧဝမေဝ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရအတူသျှင်။
နိရုဇ္ဈိဿန္တိ၊ချုပ်ကုန်လတ္တံ့၊ဣတိ၊သို့။ ပဿတော၊သော။ တဿ၊ထို
ယောဂီအား။ ဧတသ္မိံ ဌာနေ၊ ဘင်္ဂဒဿန မုခဖြင့် သင်္ခါရတို့၏ ဘ
ယာနကအဖြစ်ဖြင့် ထင်သော ဤအရာ၌။ ဘယတုပဋ္ဌာန ဉာဏံနာမ။
ကြောက်မက်ဘွယ် အားဖြင့် ထင်လာသော သင်္ခါရ တို့၌ ဖြစ်သော
ဉာဏ်မည်သည်။ ဝါ၊သင်္ခါရတို့သည် ကြောက်မက်ဘွယ် အားဖြင့်
ထင်ကုန် လတ်သော် ကြောက်အပ်သော အခြင်း အရာကို ယူတတ်
သောဉာဏ်မည်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ။(သုံးပါးသောပစ္စုပ္ပန်တို့တွင်
အဘယ်ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရတို့သည် ဤ၌ သင့်ကုန်သနည်း
ဟူမူ။ ပစ္စုပ္ပန္နာတိအဒ္ဓါ ပစ္စုပ္ပန္နာ သြဠာရိကာဒိဃတရပ္ပဗန္ဓာ။ ခဏ
ပစ္စုပ္ပန္နာသုချမတာရာ ဇာတ္တရကာလာ။ သန္တတိ ပစ္စုပ္ပန္နာ မဇ္ဈိမာဏူခ
အာဒိတောပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ။ငိုကာ။ ။ဘယတော ဘာယိတဗ္ဗတော
ဥပတိဋ္ဌနကေသုဉာဏံဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ။ ။ယထာဘူတဒဿာဝီ
ဘာယတိဧတသ္မာတိဘယံ။တေဘူမကာသင်္ခါရာ။တေသုဘယတော
ဥပဋ္ဌိတေသုဘာယိတဗ္ဗာကာရဂါဟိဉာဏံ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ)။ ။
တတြ၊ထိုဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်၌။အယံ၊ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ဥပမာ၊
ဥပမာတည်း။ဧကိဿာ၊တယောက်သော။ဣတ္ထိယာ၊မိန်းမ၏။တယော
ပုတ္တာ၊ သုံးယောက်သောသားတို့သည်။ ရာဇပရာဓိတာ၊ မင်းပြစ်မင်း
ဒဏ်သင့်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ရာဇာ၊မင်းသည်။တေသံ၊ထိုသုံး
ယောက်သောသားတို့၏။ သီသစ္ဆေဒံ၊ဦးခေါင်းဖြတ်ခြင်းကို။ အာဏာ
ပေသိ၊စေ၏။သာဣတ္ထိ၊သည်။ပုတ္တေဟိ၊တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ဘွ။အာဃာတနံ၊
သတ်ရာသင်းချိုင်းသို့။အဂမာသိကိရ၊လိုက်သတတ်။ အထ၊ထိုအခါ၌။
အဿာ၊ထိုသားများမိ၏။ ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ၊သားကြီး၏။ သီသံ၊ဦးခေါင်း
ကို။ ဆိန္ဒိတွာ၊ဖြတ်ပြီး၍။မဇ္ဈိမဿ၊အလတ်ဖြစ်သောသား၏။သီသံ၊ကို။

လိုက်။ဆိန္ဒိတုံ၊ဖြတ်ခြင်း၌။အာရဘိံသု၊အားထုတ်ကုန်၏။သာ၊ထိုသား
များမိသည်။ဇေဋ္ဌဿ၊သားကြီး၏။ဆိန္နံ၊ပြတ်ပြီးသော။သီသံ၊ဦးခေါင်း
ကိုရင်း။ မဇ္ဈိမဿ၊သားလတ်၏။ ဆိဇ္ဇမာနံ၊ပြတ်ဆဲသော။ သီသဉ္စ၊ကို
ရင်း။ဒိသွာ၊၍။ ကနိဋ္ဌမှိ၊သားငယ်၌။အာလယံ၊တပ်ခြင်းကို။ဝိသဇ္ဇိ၊စွန့်
၏။ အယံပိ၊ ဤသူငယ်သည်လည်း။ ဧတေသညေဝ၊ ထိုသားကြီးသား
လတ်တို့၏သာလျှင်။ သဒိသော၊တူသည်။ဘဝိဿတိ၊လတ္တံ့။ ဣတိ၊သို့။
အာလယံ၊ကို။ဝိသဇ္ဇိ၊၏။တတ္ထ၊ထိုဥပမာ၌။ တဿာ ဣတ္ထိယာ၊ထိုမိန်းမ
၏။ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ၊၏။ဆိန္နသီသဒဿနံ ဝိယ၊ပြတ်ပြီးသောဦးခေါင်းကိုရှု
ခြင်းကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊၏။အတီတသင်္ခါရာနံ၊အတိတ်သင်္ခါရတို့၏။
နိရောဓဒဿနံ၊ ခဏိကနိရောဓကို ရှုခြင်းကို။ ဝါ၊ ဘင်ကိုရှုခြင်းကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။မဇ္ဈိမဿ၊သားလတ်၏။ ဆိဇ္ဇမာနသီသဒဿနံ ဝိယ၊ပြတ်ဆဲ
သောဦးခေါင်းကိုရှုခြင်းကဲ့သို့။ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရတို့၏။နိရော
ဓဒဿနံ၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။အယံပိ၊ ဤသားငယ်သည်လည်း။ ဧတေသညေ
ဝ၊ထိုသားကြီးသားလတ်တို့၏သာလျှင်။သဒိသော၊အတူဦးခေါင်းပြတ်
သည်။ဘဝိဿတိ၊လတ္တံ့။ဣတိ၊သို့။ကနိဋ္ဌပုတ္တမှိ၊သားငယ်၌။အာလယ
ဝိဿဇ္ဇနံ ဝိယ၊တပ်ခြင်းအာလယကိုစွန့်၏သို့။ အနာဂတေပိ၊၌လည်း။
နိဗ္ဗတ္တနက သင်္ခါရာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော သင်္ခါရတို့သည်။ ဘိဇ္ဇိဿန္တိ၊
ပျက်ကုန်လတ္တံ့။ဝါ၊ချုပ်ကုန်လတ္တံ့။ဣတိ၊သို့။ အနာဂတာနံ၊အနာဂတ်
ဖြစ်သောသင်္ခါရတို့၏။ နိရောဓဒဿနံ၊ချုပ်လတ္တံ့သောဘင်ကိုရှုခြင်း
ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊သို့။ ပဿတော၊ သော။ တဿ၊ထိုယောဂီအား။
ဧတသ္မိံ ဌာနေ၊ ထိုရှုသောအရာ၌။ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇ
တိ၊၏။ ။(သားများမိ၏ သားတို့၏ ဦးခေါင်း၏ပြတ်ပြီးသော အဖြစ်
ဖြတ်ဆဲသောအဖြစ်သည်ယူအပ်သည်ဖြစ်၍ ကြောက်ခြင်းကိုဆောင်
ခြင်းဖြစ်၏သို့။ ထိုအတူ ယောဂီ၏ သုံးပါးသောအဓွန့်၌ဖြစ်ကုန်သော
သင်္ခါရတို့၏နိရောဓသည် ယူအပ်သည်ဖြစ်၍ ဉာဏဘယကိုဆောင်
သည်ဖြစ်၏။ထိုကြောင့်ဤအနက်ကိုပြခြင်း၌ ဧကိဿာကိရဣတ္ထိယာ
စသည်ကိုမိန့်သော်။ ။ယခုအခါ၌ ပုပ်သိုးပြီးသော ထမင်း စသော
ဝတ္ထုသည်သဘောအတိုင်းမတည်ပျက်သည်သာဖြစ်၏သို့။ ထိုအတူ
အကြင်မိန်းမ၏ ဘွားတိုင်းဘွားတိုင်းသော သားတို့သည် အသက်မ
ရှည်ကုန်၊သေကုန်သည်သာဖြစ်ကုန်၏။ ထိုမိန်းမကိုပူတိပဇာသားပုပ်

ဘွားတတ်သဉ်ဟုဆိုအပ်သတည်း။ထိုသားပုပ်ဘွားသောမိန်းမဥပမာ
ဖြင့်ပြပြန်လိုရကား။အပရာပိဥပမာကောကိရစသည့်ကိုမိန့်သော်)။ ။
အပရာပိ၊တပါးလည်းဖြစ်သော။ဥပမာ၊ကို။ဝုစ္စတေ၊၏။ပူတိပဇာ၊သား
သေသားပုပ်ကိုသာ ဘွားတတ်သော။ ကောဋ္ဌတ္ထိ၊ တယောက်သော
မိန်းမသည်။ဒသဒါရကေ၊တကျိပ်သောသားငယ်တို့ကို။ဝိဇာယိကိရ၊
ဘွားသတတ်။ ။(ပူတိပဇာဟုရှိသည့်ကား။ယထာပူတိဘူတံ ဩဒ
နာဒိနသဘာဝေနတိဋ္ဌတိဝိနဿတိ။ဇေ၀ံယဿာဋ္ဌတ္ထိယာဝိဇာတဝိဇာ
တာပုတ္တာနဇီဝန္တိမရန္တိဧဝ။သာပူတိပဇာတိဝုစ္စာ။ဋီကာနှင့်အညီ)။ ။
တေသု၊ ထိုသားတကျိပ်တို့တွင်။ နဝ၊ကိုးယောက်သောသားတို့သည်။
မတာ၊ သေကုန်၏။ ဟတ္ထဂတော၊ လက်၌ရှိသော။ ဧကော၊ သားတ
ယောက်သည်။မရတိ၊သေဆဲ။အပရော၊သားတယောက်သည်။ ကုစ္ဆိ
ယံ၊ဝမ်း၌။တိဋ္ဌတိ၊တည်၏။သာဋ္ဌတ္ထိ၊ထိုသားများမိသည်။နဝဒါရကေ၊
ကိုးယောက်သော သားတို့ကို။ မတေ၊ သေပြီးသည့်တို့ကို။ ဒသမဥ္စ၊
ဆယ်ယောံမြောံသေါသားကိုလည်း။မိယျမာနံ၊ သေဆဲကို။ဒိသွာ၊၍။အ
ယံပိ၊ ဤဝမ်းဝယ်လွယ်သောသားကိုလည်း။ ဧတေသညေဝ၊ထိုသား
တကျိပ်တို့၏သာလျှင်။သဒိသော၊သေခြင်းတူသည်။ဘဝိဿတိ၊လတ္တံ့။
ဣတိ၊သို့။ ကုစ္ဆိဂတေ၊ ဝမ်းရှိသား၌။ အာလယံ၊တပ်ခြင်းကို။ ဝိဿဇ္ဇိ၊
စွန့်၏။ တတ္ထ၊ထိုဥပမာ၌။ တဿာဋ္ဌတ္ထိယာ၊၏။ နဝန္နံဒါရကာနံ၊ ကိုး
ယောက်သောသားတို့၏။မရဏာနုဿရဏံဝိယ၊သေခြင်းကိုအောက်
မေ့ခြင်းကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။အတီတသင်္ခါရာနံ၊အတိတ်ဖြစ်သော
သင်္ခါရတို့၏။ နိရောဓဒဿနံ၊ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟတ္ထဂတဿ၊ လက်၌
တည့်သောသားငယ်၏။ မိယျမာနဘာဝဒဿနံဝိယ၊ သေဆဲအဖြစ်ကို
ရှုခြင်းကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊၏။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓဒဿနံ၊ကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ကုစ္ဆိဂတေ၊ဝမ်းရှိသားငယ်၌။ အာလယဝိဿဇ္ဇနံဝိယ၊တပ်
ခြင်းကိုစွန့်၏သို့။ အနာဂတာနံ၊တို့၏။ နိရောဓဒဿနံ၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ဧဝံ၊
သို့။ပဉ္စဿတော၊သော။တဿ၊ထိုယောဂီအား။ဧတသ္မိံခဏေ၊ဘင်ကိုရှု
ခြင်းကိုအကြောင်းပြုသဖြင့် သင်္ခါရတို့၏ ဘယာနက အဖြစ်ဖြင့်ထင်
သောထိုခဏ၌။ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ။(ပူတိပဇာ
သားပုပ်ဘွားသောမိန်းမကိုဆိုခြင်းသည့်ကား ဝိသေသအားဖြင့်ဂဗ္ဘဂ
တမရဏကိုကြံခြင်းရှုခြင်းဖြင့် ယောဂီ၏ အနာဂတသင်္ခါရနိရောဓ၌

ဆုံးဖြတ်ခြင်း၌ ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ။အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ အတိတပစ္စုပ္ပန္နသင်္ခါရတို့၏ချုပ်ခြင်းသည်ထိုယောဂီအားကောင်းစွာထင်သည်သာတည်း။ထိုကြောင့်။အတိတ်ပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရတို့၏ချုပ်ခြင်းကိုဥပမာဖြင့်မပြီးစေအင်။ ။သားများသောမိန်းမကိုသာအဘယ့်ကြောင့်ဥပမာ ပြရသနည်းဟူမူ။ အန္တိမ ဘဝိက ဖြစ်သော ယောဂီ၏ ၎င်း၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမစသည်ဖြစ်လတ္တံ့သောယောဂီ၏၎င်း၊ အတိတ်ခန္ဓာများသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း၊ အနာဂတ်ခန္ဓာနည်းသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း၊ ပြခြင်းငှါသားများသောမိန်းမကိုသာဥပမာပြအပ်သတည်း)။ ။ပ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊သည်။ဘာယတိ၊ကြောက်သလော။န ဘာယတိ၊မကြောက်သလော။ဣတိ၊ဤသည်ကား။ပုစ္ဆာ၊တည်း။နဘာယတိ၊မကြောက်။ဉာဏသာ၊ ဉာဏ်၏။ ဘာယနာကာရေန၊ ကြောက်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အပ္ပဝတ္တနတော၊မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ထည့်ဟိတ်။ ။(ပဋိသမ္ဘိဒါဒဝသေနဟိဘာယနံ။ဉာဏံပနဘာယိတဗ္ဗဝတ္ထုံဘာယိတဗ္ဗန္တိယာထာဝတောဇာနာတိ။တေနာဟအတီတာ။ပ။တိရဏမတ္တမေဝါတိ)။ ။ဟိသစ္စံ၊မှန်၏။တံ၊ထိုဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်သည်။အတီတာ၊အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။သင်္ခါရာ၊တို့သည်။နိရုဒ္ဓါ၊ချုပ်ကုန်ပြီ။ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သောသင်္ခါရတို့သည်။နိရုဇ္ဈန္တိ၊ချုပ်ကုန်ဆဲ။ အနာဂတာ၊ အနာဂတ် ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရတို့သည်။ နိရုဇ္ဈိဿန္တိ၊ချုပ်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊သို့။ တီရဏမတ္တမေဝ၊ စုံစမ်းခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ယထာနာမ၊မည်သည်ကား။စက္ခုမာ၊မျက်စိအမြင်ရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ နဂရဒွါရေ၊မြို့တံခါး၌။တိသော၊သုံးခုကုန်သော။ အင်္ဂါရကာသုယော၊ မီးကျီးပြည့်သောတွင်းတို့ကို။ဩလောကယမာနော၊ကြည့်လတ်သော်။ သယံ၊မိမိသည်။နဘာယတိ၊ မကြောက်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အသ၊ထိုယောက်ျားအား။ ဧတ္ထ၊ဤမီးကျီးတွင်း၌။ ယေယေ၊ အကြင်ကြင်သူတို့သည်။ နိပတိဿန္တိ၊ ကျကုန် လတ္တံ့။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။တေတေ၊ကျသသူထိုထိုတို့သည်။အနပ္ပကံ၊အနပကန်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ဆင်းရဲကို။အနုဘဝိဿန္တိ၊ခံစားရကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊သို့။ တီရဏမတ္တမေဝ၊စုံစမ်းခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ ဟောတိယထာ၊၏သို့၎င်း။ပန၊ထိုမှတပါး။စက္ခုမာ၊သော။ ပုရိသော၊သည်။ ခဒိရသူလံ၊ရှားတကျင်

၎င်း။အယောသုလံ၊သံတံကျင်၎င်း။သုဝဏ္ဏသုလံ၊ရွှေတံကျင်၎င်း။ ဣတိ၊
သို့။ပဋိပါဋိယာ၊အစဉ်သဖြင့်။ဌပိတံ၊ထားအပ်သော။သုလတ္တယံ၊တံကျင်
သုံးချက်ကို။ဩလောကိယမာနော၊ကြည့်လတ်သော်။ သယံ၊ မိမိသည်။န
ဘာယတိ၊မကြောက်။ဟိသစ္စံ၊၏။ ကေဝလံ၊သက်။အဿ၊ထိုယောကျ်ား
အား။ ယေယေ၊ အကြင်အကြင်သူတို့သည်။ ဣမေသုသူလေသု၊ဤတံ
ကျင်တို့၌။နိပတိဿန္တိ၊ကျကုန်လတ္တံ့။သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ တေတေ၊ကျ
သသူထိုထိုတို့သည်။ အနပ္ပကံ၊ အနပကန်းသော။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ အနုဘ
ဝိဿန္တိ၊ကုန်လတ္တံ့။ဣတိ၊သို့။ တိရဏမတ္တမေဝ၊သည်သာလျှင်။ဟော
တိယထာဝါ၊ ၏သို့၎င်း။ ဧဝမေဝ၊ တူသာလျှင်။ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊
သည်။နဘာယတိ၊မကြောက်။ ။(သုံးပါးသောမီးကျီးတွင်းစသည်ကို
အဘယ့်ကြောင့်ဥပမာပြုရသနည်း။ တိဿောအင်္ဂါရကာသုယောအ
တီတာဒေပေန တိက္ခမဏ္ဍမုဒ္ဒဘောဒါတိ အဓိပ္ပါယော။ ကာမဘဝါဒိနံ ဟိ
တိဏ္ဏံဘဝါနံ နိဒဿနဘာဝေန တာသံဂဟဏာနံ။ ယထာခဒိရာဒိသူ
လတ္တယဿအပ္ပဏိ တာဒိဘာဝ တော။ တေနာဟကေဝလံဟိတိအာ
ဒိ)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ကေဝလံ၊သက်။အဿ၊ထိုဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်အား။
အင်္ဂါရကာသုတ္တယ သဒိ သေသု၊ မီးကျီး သုံးချနှင့် တူကုန်သော။ သူ
လတ္တယသဒိသေသုစ၊ တံကျင်သုံးချနှင့် တူသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။
တိသုဘဝေသု၊ဘုံသုံးပါးတို့၌။အတီတာ၊ကုန်သော။သင်္ခါရာ၊တို့သည်။
နိရုဒ္ဓါ၊ကုန်ပြီ။ပစ္စုပ္ပန္နာ၊သင်္ခါရတို့သည်။နိရုဇ္ဈန္တိ၊ကုန်ဆဲ။အနာဂတာ၊
ကုန်သော။သင်္ခါရာ၊တို့သည်။နိရုဇ္ဈိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊သို့။တိရ
ဏမတ္တမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။ ယသ္မာပန၊ ကြောင့်ကား။
အဿ၊ထိုဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်အား။ကေဝလံ၊သက်။သဗ္ဗဘဝယောနိ
ဂတိဋ္ဌိတိနိဝါသဂတာ၊ အလုံးစုံသောသုံးပါးသောဘဝ၊လေးပါးသော
ယောနိ၊ ငါးပါးသောဂတိ၊ ခုနစ်ပါးသောဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ ကိုးပါးသော
သတ္တာဝါသ၌တည်ကုန်သော။သင်္ခါရာ၊တို့သည်။ဗျသနာပန္နာ၊အထူးထူး
သောအပြားရှိသောကြီးကျယ်သောအကျိုးမဲ့သို့ရောက်ကုန်သည်။သပ္ပဋိ
ဘယာ၊ဘေးဘျမ်းရှိကုန်သည်။ဟုတွာ၊၍။ဘယတော၊ကြောက်မက်ဘွယ်
အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ထင်ကုန်၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။တံဉာဏံ၊ကို။ ဘယ
တုပဋ္ဌာနန္တိ၊ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊ဆိုအပ်၏။ ။(ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်သည်မိ
မိကားမကြောက်ဘဲလျက်အဘယ့်ကြောင့်ဘယတုပဋ္ဌာန ဉာဏ်မည်

သည်စသောအမေးကိုဖြေခြင်းဌါယသွာပနစသည်ကိုမိန့်သတည်)။ ။ ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ဧဝံ၊သို့။အဿ၊ထိုဉာဏ်အား။ ဘယတော၊ ကြောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနေ၊ထင်ခြင်း၌။ အယံ၊ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ပါဠိ၊တည်း။အနိစ္စတော၊အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊နှလုံးသွင်းသောယောဂီအား။ ကိံ၊အဘယ်တရားသည်။ ဘယတော ကြောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊နည်း။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ အနတ္တတော၊အားဖြင့်။မနသိကရောတော၊အား။ကိံ၊သည်။ ဘယတော၊ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊နည်း။ဣတိအယံ၊ကား။ပုစ္ဆာ၊တည်း။အနိစ္စတော၊အားဖြင့်။မနသိကရောတော၊အား။နိမိတ္တံ၊နိမိတ်သည်။ဘယတော ဖြင့်။ဥပဋ္ဌာတိ၊၏။ဒုက္ခတော၊အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊အား။ ပဝတ္တံ၊ပဝတ္တသည်။ ဘယတော၊ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊၏။ အနတ္တတော၊ဖြင့်။ မနသိကရောတော၊အား။နိမိတ္တဉ္စ၊နိမိတ်သည်၎င်း။ ပဝတ္တဉ္စ၊ပဝတ္တသည်၎င်း။ ဘယတော၊ဖြင့်။ဥပဋ္ဌာတိ ၏။တတ္ထ၊ထိုပါဠိတော်၌။ နိမိတ္တန္တိ၊ကား။သင်္ခါရနိမိတ္တံ၊သင်္ခါရနိမိတ်တည်း။ ဧတံ၊ ဤသင်္ခါရနိမိတ္တံဟူသောပုဒ်သည်။ အတီတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ အတိတ်အနာဂါတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာနမေဝ၊တို့၏သာလျှင်။အဓိဝစနံ၊တည်း။ ။(အဋ္ဌကထာပါဌ်၌ကိုယထာရုတအားဖြင့်ယူသော်။ သင်္ခါရာဧဝနိမိတ္တံ သင်္ခါရနိမိတ္တံဟုယူဘွယ်ရှိ၏။ ဋီကာ၌ကားသင်္ခါရနိမိတ္တန္တိ သင်္ခါရာနံ သမူဟာဒိဃနဝသေန သကိစ္စပရိစ္ဆေဒတာယစ သဝိဂ္ဂဟာနဝိယ ဥပဋ္ဌာနန္တိ ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော။ သင်္ခါရာနံပနတထာဥပဋ္ဌာနံ သင်္ခါရဝိနိမုတ္တံ နဟောတီတိအာဟအတီတာ။ပေ။ အဓိဝစနန္တိ ဟူ၏။ ။သင်္ခါရနိမိတ္တံဟူသောပုဒ်၏သင်္ခါရာနံ သမူဟာဒိဃနဝသေန သကိစ္စပရိစ္ဆေဒတာယစ သဝိဂ္ဂဟာနံဝိယ ဥပဋ္ဌာနံဟူသော ဤအနက်ကို ဆိုအပ်ပြီး၏ရှင့်။ သို့သော်လည်း သင်္ခါရတို့၏ ထိုအခြင်းဖြင့်ထင်ခြင်းသည် သင်္ခါရတို့မှလွတ်သည်မဟုတ်။ထို့ကြောင့်အတီတာ။ပေ။အဓိဝစနံမိန့်သော်ဟူ၏။ဋီကာအလိုသော်သင်္ခါရာနံနိမိတ္တံသင်္ခါရနိမိတ္တံပြု။ သင်္ခါရာနံ၊တို့၏။ နိမိတ္တံသမူဟစသောဃန၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ မိမိကိစ္စအပိုင်းအခြားရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊အထည်အကိုယ်လုံးလုံးလျောင်းလျောင်းရှိကုန်၏သို့ထင်ခြင်း။သင်္ခါရနိမိတ္တံ၊ခြင်း။ဤအနက်ကိုဋီကာဆရာလိုသည်)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။အနိစ္စတော၊အားဖြင့်။မနသိကရောန္တော၊ယောဂီသည်။သင်္ခါရာနံ၊

တို့၏။မရဏာမေဝ၊ဘင်ကိုသာလျှင်။ပဿတိ၊မြင်၏။ တေန၊ထိုသို့ဘင်ကိုမြင်ခြင်းကြောင့်။အဿ၊ထိုယောဂီအား။ နိမိတ္တံ၊နိမိတ်သည်။ဘယတော၊ကြောက်အပ်သည့်၏အဖြစ်ဖြင့်။ဥပဋ္ဌာတိ၊၏။ ။(ခဏေခဏေ ဘင်္ဂမေဝပဿတော ဟိနိမိတ္တသညိတံသင်္ခါရဂတံအနိစ္စတာယ ဝုတ္တနယေနသပ္ပဋိဘယံဟုတွာဥပဋ္ဌာတိ။ဋီကာ)။ ။ပဝတ္တန္တိ၊ကား။ရူပါရူပဘဝ ပဝတ္တိ၊ ရူပါရူပ ဘဝ ဟူသော မပြတ်မစဲ ဖြစ်သော ဝဋ်တရားတည်း။ ။(ပဝတ္တမည်သည်အကယ်၍ကားသဗ္ဗဘဝပဝတ္တဖြစ်၏၊ရှင်။သို့သော်လည်းအထွန်အထိပ်သို့ရောက်သောဘင်္ဂါနုပဿနာဖြင့်အလုံးစုံသောဘဝတို့၌မပြတ်မစဲအဘန်တလဲလဲနှိပ်စက်ခြင်းအလွန်လျှင်ထင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ငြိမ်သက်သောသုခဟု သမုတ်အပ်ကုန်သောရူပါရူပဘဝတို့သည်လည်းဒုက္ခသဘောအားဖြင့် ကြောက်မက်ဘွယ်အားဖြင့်ထင်ကုန်၏ဟုပြခြင်းငှါ။ ပဝတ္တန္တိရူပါရူပဘဝပဝတ္တိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ဒုက္ခတော၊အားဖြင့်။မနသိကရောန္တော၊ ယောဂီသည်။သုခသမ္မတါယပိ၊သုခဟုသမုတ်အပ်သော်လည်း။ပဝတ္တိယာ၊ရူပါရူပဘဝဟူသောပဝတ္တိ၏။အဘိဏှပဋိပီဠနဘါဝမေဝ၊မပြတ်အဘန်ဘန်နှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ပဿတိ၊မြင်၏။ တေန၊ထိုသို့မပြတ်အဘန်ဘန်နှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကိုမြင်ခြင်းကြောင့်။အဿ၊ထိုယောဂါဝစရအား။ ပဝတ္တံ၊ရူပါရူပဘဝဟူသောပဝတ္တသည်။ဘယတော၊ကြောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊၏။ ပန၊ပါး။ အနတ္တတော၊အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊သည်။ ဥဘယံပိ၊နှစ်ပါးလည်းဖြစ်သော။တံ၊ထိုနိမိတ္တပဝတ္တိကို။ သုညဂါမံပိယ၊လူဆိတ်သောရွာကဲ့သို့ငှင်း။ မရီစိဂန္ဓဗ္ဗနဂရာဒီနိပိယ၊စ၊တံလှပ်ကောင်းကင်၌ မြူးတူးခြင်းငှါဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့သည်ဘန်ဆင်းအပ်သောနတ်မျိုးတို့ကဲ့သို့ငှင်း။ရိတ္တံ၊ကင်း၏ဟူ၍။ တုစ္ဆံ၊ဆိတ်၏ဟူ၍။ သုညံ၊အတ္တမှဆိတ်၏ဟူ၍။ အသာမိကံ၊အရှင်မရှိဟူ၍။ အပရိဏာယကံ၊ အကြီးအကဲမရှိဟူ၍။ ပဿတိ၊ရှု၏။ တနည်း။ရိတ္တံ၊ကင်းသည်။တုစ္ဆံ၊ဆိတ်သည်။သုညံ၊အတ္တမှဆိတ်သည်။အသာမိကံ၊သည်။ အပရိဏာယကံ၊အကြီးအကဲမရှိသည်။ ဟောန္တံ၊ဖြစ်လတ်သည့်တို့ကို။ ပဿတိ၊မြင်၏။ တေန၊ထိုသို့ မြင်ခြင်းကြောင့်။ အဿ၊ထိုယောဂါဝစရအား။ နိမိတ္တဉ္စ၊သည်ငှင်း။ ပဝတ္တဉ္စ၊သည့်ငှင်း။ ဥဘယံ၊ နှစ်ပါးသည်။ ဘယတော၊ ကြောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။

ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဍူတိ၊ ဤ္လေ့ရှေအပြီးတည်း။ ။ဘယတုပဋ္ဌာန ဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။ ။

၂၃၈။ တံဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊ ကို။ အာသေဝန္တဿ၊ ရှိသေသောအားဖြင့်မှီဝဲသော။ ဝါ၊ဖြစ်စေသော။ ဘာဝေန္တဿ၊သော။ဗဟုလီကရောန္တဿ၊ သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ သဗ္ဗဘဝယောနိဂတိဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသေသု၊အလုံးစုံသုံးပါးသောဘဝလေးပါးသောယောနိ၊ ငါးပါးသောဂတိ၊ ခုနစ်ပါးသောဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ကိုးပါးသောသတ္တာဝါသတို့၌။ဝါ၊တို့တွင်။တာဏံ၊သင်္ခါရလျှင်အကြောင်းရှိသော အနတ္တမှစောင့်ရှောက်တတ်သောတရားသည်။ နေဝပညာယတိ၊မထင်။ ။(သဗ္ဗဘဝါဒိနံသာဒိနဝတာယ ဧကေသဒိသတ္တာ။သဗ္ဗဘဝစသည်တို့၏ အပြစ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဟူလို)။ ။လေဏံ၊ သင်္ခါရလျှင်အကြောင်းရှိသော အနတ္တကိုရှောင်လွှဲသဖြင့်စောင့်ရှောံခြင်းငှါပုန်းအောင်းရာသည်။ နပညာယတိ၊မထင်။ ဂတိ၊သင်္ခါရလျှင်အကြောင်းရှိသောအနတ္တကို ရှောင်လွှဲ ခြင်းငှါ ပြေးသွားရာသည်။ နပညာယတိ၊မထင်။ပဋိသရဏံ၊ သင်္ခါရလျှင်အကြောင်းရှိသောအနတ္တမှကိုးကွယ်ရာသည်။နပညာယတိ၊မထင်။ သဗ္ဗဘဝယောနိဂတိဋ္ဌိတိနိဝါသဂတေသု၊အလုံးစုံသုံးပါးသောဘဝ။ ပ။ သတ္တာဝါသတို့၌ဖြစ်ကုန်သော။သင်္ခါရေသု၊တို့တွင်။ဧကသင်္ခါရေပိ၊တခုသောသင်္ခါရ၌လည်း။ ပတ္ထနာဝါ၊တောင့်တခြင်းသည်ငှင်း။နဟောတိ၊မဖြစ်။ ။(ဧတေနနေတံမမာတိတဏှာဂါဟာဘာဝမာဟ)။ ။ပရာမာသောဝါ၊မှားသောအားဖြင့်သုံးသပ်ခြင်းသည်လည်း။နဟောတိ၊ဖြစ်။ ။(တေနဧသောမေအတ္တာတိဒိဋ္ဌိဂါဟာဘာဝမာဟ။ ။မာနဂါဟမရှိခြင်းကိုကားအဘာယ်ဖြင့်ပြရသနည်း။ တဏှာဂါဟာဘာဝေနေဝစေတ္တဧသောဟမသ္မိ'တိမာနဂါဟာဘာဝေါပိဝုတ္တော ယေဝဟောတိ။ ဝါသဒ္ဒဂဟဏေနဝါ။ဋီကာ။ ။ယခုအခါပတ္ထနာ၊ ပရာမာသတို့၏ မရှိခြင်း၌အကြောင်းကိုပြခြင်းငှါတယောဘဝါစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။တယောဘဝါ၊သုံးပါးသောဘဝတို့သည်။ဝိတစ္စိတင်္ဂါရပုဏ္ဏာအင်္ဂါရကာသုယောဝိယ၊ အလျှံကင်းသောမီးကျီးတို့ဖြင့်ပြည့်သောမီးကျီးတွင်းတို့ကဲ့သို့။ဥဋ္ဌဟတ္ထိန္ဒိစပ်။စတ္တာရောမဟာဘူတာ၊လေးပါးသောမဟာဘုတ်တို့သည်။ဃောရ

ဝိသာဒာသိဝိသာဝိယ၊ ကြမ်းသော အဆိပ်ရှိသောမြွေ၊ လျင်သောအဆိပ်ရှိသေါမြွေတို့ကဲ့သို့။ပဥ္စက္ခန္ဓာ၊ငါးပါးသောခန္ဓာတို့သည်။ဥက္ခိတ္တာသိက ဝဓကာဝိယ၊ ချိအပ် မိုးအပ်သော သံလျက် ရှိသော သူသတ်ယောက်ျားတို့ကဲ့သို့။ဆအဇ္ဈတ္တိကာယတနာနိ၊ခြောက်ပါးသောအဇ္ဈတ္တိကာယတနတို့သည်။သုညဂါမောဝိယ၊လူမှဆိတ်သောရွာဆိုးကဲ့သို့။ဆဗာဟိရာယတနာနိ၊ ခြောက်ပါးသောဗာဟိရာယတနတို့သည်။ ဂါမဃာတစောရာဝိယ၊ ရွာကိုဖျက်သောခိုးသားတို့ကဲ့သို့။ သတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတိယော၊ခုနစ်ပါးသောဝိညာဏဋ္ဌိတိတို့သည်၎င်း။ နဝသတ္တာဝါသာ၊ကိုးပါးသေါသတ္တာဝါသတို့သည်၎င်း။ဧကာဒသဟိအဂ္ဂိဟိ၊ရာဂဂ္ဂိစသေါတဆဲ့တသီးသောမီးတို့ဖြင့်။အာဒိတ္တာဝိယစ၊ တော်လောင်၏သို့၎င်း။သမ္ပဇ္ဇလိတာဝိယစ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှအလျှံပြောင်ပြောင်တော်၏သို့၎င်း။ သဇောတိဘူတာဝိယစ၊တပြိုင်နက်သောအလျှံအပေါင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၎င်း။သဗ္ဗေသင်္ခါရာ၊အလုံးစုံသေါသင်္ခါရတို့သည်။ဂဏ္ဍဘူတာ၊အိုင်းအမာကဲ့သို့ဖြစ်ကုန်၍၎င်း။ရောဂဘူတာ၊များစွာသောအနာကဲ့သို့ဖြစ်ကုန်၍၎င်း။သလ္လဘူတာ၊ မြားငြောင့်ကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၍၎င်း။ အဃဘူတာ၊အစီးအပွါးမဲ့ကိုဆောင်သကဲ့သို့ဖြစ်ကုန်၍၎င်း။ အာဗာဓဘူတာဝိယစ၊ ယာဗျာဗျာဓိဟူသောမူလရောဂါမှ တပါးသော ပြင်းပြသည်းစွာသောအနာကဲ့သို့ဖြစ်ကုန်၍၎င်း။နိရဿာဒါ၊ဒုက္ခသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာယာအပ်သောသဘောမှကင်းကုန်သည်။နိရသာ၊ဝိပ္ပတ္တိအဆုံးရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်ပြည့်စုံခြင်းမှကင်းကုန်သည်။ ။(ရသသဒ္ဒါသမ္ပတ္တိဝါစကာကည်း)။ ။မဟာအာဒီနဝရာသိဘူတာ၊ကြီးမားသောအပြစ်အစုဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သည်။ဟုတ္တာ၊၍။ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ကုန်၏။ ။(တတ္ထတယောဘာဝါအင်္ဂါရ ကာသုယောဝိယဇာတိအာဒိဒုက္ခာဓိဋ္ဌာနဘာဝေနမဟာဘိတာပတာယ။စတ္တာရောမဟာဘူတာကဋ္ဌမုခပူတိမုခအဂ္ဂိမုခသတ္ထမုခသင်္ခါတော ဃောရဝိသာ အာသိဝိသာဝိယကာယာဿထဒ္ဓတာဝိသန္တနဒါဟစ္ဆေဒဒုက္ခဝိဓာနတောဝိသေသတော။အဝိသေသတောပနအာသယတောဝိသဝိကာရတောအနတ္ထဒါနတောဒုရူပစာရတောဒုရာသဒတောအကတညုတောအဝိသေသကာရိတောအနေကာဒီနဝုပဒ္ဒဝတောစ။ စတ္တာရောအာသိဝိသာဃောရ ဝိသာတိဘိက္ခုဝေစတုန္နံ တေဇောဓာတုနံ အဓိဝစနန္တိဟိဝုတ္တံ။ ပဥ္စက္ခန္ဓာကောက္ခန္ဓ

ဘေဒေ အညက္ခန္ဓာနုဝတ္တနတော အညမညာဃာတနတော မရဏ
ဒုက္ခာဝဟနတော စဥက္ခိတ္တာသိကဝဓကောဝိယ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ ဥက္ခိတ္တာ
သိကောဝဓကောတိ ခေါဘိက္ခဝေ ပဉ္စန္နေတံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ အဓိဝ
စနန္တိ။ ဆအဇ္ဈတ္တိကာ ယတနာနိ အတ္တတ္တနိယဘာဝေန ဂဟိတာနိပိ
တုစ္ဆတောရိတ္တဘာဝတောသုညဂါမောဝိယ။ ဘောဇနာဒိဂယှုပဂမတ္တံ
အတ္ထီတိပဝိဋ္ဌသုညဂါမောဝိယ။ တထာဟိ ဝုတ္တံ သုညဂါမောတိ ခေါ
ဘိက္ခဝေ ဆန္နေတံ အဇ္ဈတ္တိကာနံအာယတနာနံအဓိဝစနံ။ စက္ခုတော
စေပိတံဘိက္ခဝေပဏ္ဍိတောဗျတ္တောမေဓာဝီဥပပရိက္ခေယျ။ရိတ္တကမေ
ဝခါယတိ။တုစ္ဆကမေဝခါယတိ။ သုညကမေဝခါယတီတိအာဒိ။ ဆ
ဗါဟိရာယတနာနိဂါမဃာတကစောရာဝိယသဗ္ဗထာပိ ဃာတကဘာ
ဝတော။ တေနေဝါဟ စောရာဂါမဃာတကာတိခေါဘိက္ခဝေ ဆန္နေ
တံ ဗာဟိရာနံအာယတနာနံအဓိဝစနံ။ စက္ခုဘိက္ခဝေဟညတိမနာပါ
မနာပေသု ရူပေသု တိအာဒိ ရာဂဂ္ဂိ အာဒိဟိ ဧကာဒသဟိ အဂ္ဂိဟိ။
ဝုတ္တမ္ပေတံ စက္ခုံဘိက္ခဝေအာဒိတ္တံ။ ကေနအာဒိတ္တံရာဂဂ္ဂိနာဒေါသဂ္ဂိ
နာမောဟဂ္ဂိနာ ဇာတိယာ ဇရာယမရဏေန သောကေဟိပရိဒေဝေ
ဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟီတိ အာဒိ။ သင်္ခါရာနံ
ဂဏ္ဍာဒိသဒိသတာ ဟေဋ္ဌာဝုတ္တာယေဝ။ နိရဿာဒတိ အဿာဒေ
တဗ္ဗရဟိတာဒုက္ခသဘာဝတ္တာ။ နိရဿာဒတိသမ္ပတ္တိရဟိတာဝိပ္ပတ္တိပရိ
ယောသာနတ္တာ။ ဋီကာ)။ ။ကထံဥပဋ္ဌဟန္တိ၊အဘယ်သို့ထင်ကုန်သ
နည်း။သုခေန၊ချမ်းသာသဖြင့်။ဇီဝိတုကာမဿ၊အသက်ရှည်လိုသော။
ဘီရုကပုရိသဿ၊ ကြောက်တတ်သောယောကျ်ားအား။ ရမ္မဏီယာ
ကာရသဏ္ဌိတံပိ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်
သော်လည်း။သဝါဠကံ၊သားရဲရှိသော။ဝနဂဟနံဝိယ၊သက်ဝင်ခြင်းငှါ
ခဲသဥ်းသောတောအုပ်ကဲ့သို့၎င်း။သသဒ္ဒူလာ၊ကျားရဲရှိသော။ဂုဟာဝိ
ယ၊ ဂူကဲ့သို့၎င်း။ သဂါဟရက္ခသံ၊ ဘမ်းယူ ကိုက်စားတတ်သော မိ
ကျောင်းစသည်ရှိသောရေစောင့်ရက္ခိုက်ရှိသော။ဥဒကံဝိယ၊ရေကဲ့
သို့၎င်း။ ။(ဂါဟာကုမ္ဘီလာဒယောရက္ခသာဒကရက္ခသော)။ ။သ
မုဿိတခဂ္ဂါ၊ချီအပ်မိုးအပ်သောသံလျက်ရှိကုန်သော။ပစ္စတ္ထိကာဝိယ၊
ရန်သူတို့ကဲ့သို့၎င်း။ သဝိသံ၊ အဆိပ်ရှိသော။ ဘောဇနံဝိယ၊ဘောဇဉ်
ကဲ့သို့၎င်း။ သစောရော၊ခိုးသူရှိသော။ မဂ္ဂေါဝိယ၊ခရီးကဲ့သို့၎င်း။ အာ

ဒိတ္တံ၊အလျှံပြောင်ပြောင်တောက်လောင်သော။အင်္ဂါရံဝိယ၊အိမ်ကဲ့သို့
ဇင်း။ဥယျုတ္တသေနာ၊မြို့မှထွက်သောစစ်သည်ရှိသော။ရဇာဘူမိဝိယ၊
စစ်မြေကဲ့သို့ဇင်း။နိရယာဒါ၊ သာယာအပ်သောသဘောမှကင်းကုန်
သည်ဖြစ်၍။နိရသာ၊ပြည့်စုံခြင်းကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ မဟာအာဒီနဝ
ရာသိဘူတာ၊ ကြီးစွာသောအပြစ်အစုဖြစ်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊၍။ ဥပဋ္ဌ
ဟန္တိ၊ကုန်၏။ ဖြန်၍စပ်။ ။ဟိတပ္ပါကဝုံကရောမိ၊အံ့။သောပုရိသော၊
ထိုကြောက်တတ်သော ယောကျ်ားသည်။ ငတာနိသဝါဠဝနဂဟနာ
ဒီနိ။ထိုသားရဲရှိသောသက်ဝင်ခြင်း၌ ခဲယဥ်းသောတောအုပ်စသည်
တို့သို့။ အာဂမ္မ၊ ရောက်လတ်၍။ ဘီတော၊ ကြောက်သည်ဖြစ်၍။ သံ
ဝိဂ္ဂေါ၊ ထိတ်လန့်သည်ဖြစ်၍။ လောမဟဋ္ဌဇာတော၊ ဖြစ်သောကြက်
သီးမွေးညှင်း ထခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။
အာဒီနဝမေဝ၊အပြစ်ကိုသာလျှင်။ပဿတိယထာ၊မြင်၏သို့။ ဧဝမေဝ၊
တူ။အယံယောဂါဝစရော၊သည်။ဘင်္ဂါနုပဿနာဝသေန၊သင်္ခါရတို့၏
ပျက်ခြင်းကိုရှုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊အလုံးစုံသောသင်္ခါ
ရတို့သည်။ဘယတော၊ကြောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊
ထင်ကုန်လတ်သော်။ သမန္တတော၊မှ။နိရသံ၊ပြည့်စုံခြင်းကင်းသော။နိ
ရဿာဒံ၊သာယာအပ်သည်၏အဖြစ်ကင်းသော။အာဒီနဝမေဝ၊ကိုသာ
လျှင်။ပဿတိ၊၏။ ။(နိရသံနိရဿာဒံပါဌ်ဖြင့်။ အာဒီနဝ၏တပါးနှင့်
မပွမ်းတကြမ်းတည်း၏အဖြစ်ကိုပြ၏။ထိုကြောင့်သာလျှင် ထိုယောဂီ
အားအလုံးစုံသောဘဝစသည်တို့၌သဗ္ဗသင်္ခါရတို့သည်လည်း အမြဲ
ရန္တရသပ္ပဋိဘယဖြစ်၍ထင်ကုန်၏။အကြင်တရားသဘောသည်လည်း
သပ္ပဋိဘယဖြစ်၏။ထိုတရားသဘောသည်သာဒီနဝ အဖြစ်ရှိသည်သာ
တည်း။ထိုကြောင့် တသေဝံစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဧဝံ၊ဤသို့သော
နည်းဖြင့်။ပဿတော၊ရှုသော။တဿ၊ထိုယောဂါဝစရအား။ အာဒီနဝ
ဉာဏံနာမ၊ အပြစ်ကိုရှုတတ်သောဉာဏ်မည်သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သည်။
ဟောတိ၊၏။ယံ၊အကြင်အာဒီနဝဉာဏ်ကို။ သန္ဓာယ၊၍။ဣဒံ၊ဤပြလတ္တံ့
သော ပဒဘာဇနီကို။ ဝုတ္တံ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ။
(ဆယ်ပါးသောဝတ္ထုရှိသော တဆယ့်နှစ်ပါးသော ဝါရတို့ဖြင့် တန်း
ဆာဆင်အပ်သောအန္ဒယဗျတိရေက၏အစွမ်းဖြင့်။ ထိုအာဒီနဝဉာဏ်
၏ပဒဘာဇနီကိုပဋိသမ္ဘိဒါ၌ဟောသည်ဟူလို)။ ။ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊

ကြောက်အပ်သည့်၏ အဖြစ်ဖြင့် သင်္ခါရတို့၏ ထင်ခြင်း၌။ ပညာ၊ဖြစ်
သောပညာသည်။ အာဒီနဝေဉာဏံ၊အာဒီနဝဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ
ဟောတိ၊အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ဥပ္ပါဒေါ၊ သင်္ခါရတို့၏ဖြစ်
ခြင်းသည်။ ဘယံ၊ ကြောက်အပ်သောသဘောတည်း။ ဝါ၊ဘေးတခု
တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ ကြောက်အပ်သည့်၏အဖြစ်ဖြင့်
သင်္ခါရတို့၏ထင်ခြင်း၌။ ပညာ၊ဖြစ်သောပညာသည်။ အာဒီနဝေ၊ အ
ပြစ်ဒေါသ အာဒီနဝဟူသော အာရုံ၌။ ဉာဏံ၊ ဖြစ်သော ဉာဏ်မည်
၏။ ။(သင်္ခါရတို့၏ဖြစ်ခြင်းသည်အဘယ်အားဖြင့်ဘယမည်သနည်း။
သင်္ခါရာနံဥပ္ပါဒေါအခေမဝှေနဘယဝတ္ထုတာယဘယံ။ဥပ္ပါဒမူလကံ
ဟိသဗ္ဗန္တံ့တဗ္ဗဝတ္ထုကံပဂေဝတာံဗျသနံ)။ ။ပဝတ္တံ၊ပဝတ္တိအခါသင်္ခါရ
တို့၏စပ်ကာစပ်ကာဖြစ်ခြင်းသည်။ဘယံ၊ကြောက်အပ်သောသဘော
တည်း။ဝါ၊ဘေးတခုတည်း။ဣတိ၊သို့။ ။(ဘယတုပဋ္ဌာနေအာဒီနဝေ
ဉာဏံဟုစပ်၍ချည်းယောဇနာလေ)။ ။နိမိတ္တံ၊သင်္ခါရနိမိတ်သည်။ဘ
ယံ၊တည်း။ဣတိ၊သို့။ အာယူဟနာ၊ နောင်အခါပဋိသန္ဓေ၏အကြောင်း
ဖြစ်သောကံသည်။ဘယံ၊တည်း။ဣတိ၊သို့။ ပဋိသန္ဓိ၊အာယတိံပဋိသန္ဓေ
သည်။ဘယံ၊တည်း။ ဣတိ၊သို့။ ဂတိ၊ပဋိသန္ဓေ၏ဖြစ်ရာငါးဖြာသောဂ
တိသည်။ဘယံ၊တည်း။ ဣတိ၊သို့။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ခန္ဓာတို့၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဘ
ယံ၊တည်း။ဣတိ၊သို့။ဥပပတ္တိ၊ဝိပါက်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဘယံ၊ တည်း။ဣ
တိ၊သို့။ဇာတိ၊ဇာတိသည်။ ဘယံ၊တည်း။ဣတိ၊သို့။ ဇရာ၊သည်။ဘယံ၊
တည်း။ ဣတိ၊သို့။ ဗျာဓိ၊ဗျာဓိသည်။ ဘယံ၊တည်း။ ဣတိ၊သို့။ မရဏံ၊
သည်။ဘယံ၊တည်း။ဣတိ၊သို့။သောကော၊သည်။ ဘယံ၊တည်း။ ဣတိ၊
သို့။ပရိဒေဝေါ၊သည်။ဘယံ၊တည်း။ ဣတိ၊သို့။ဥပါယာသော၊သည်။ပ။
ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊၌။ ပညာ၊သည်။ အာဒီနဝေဉာဏံ၊မည်၏။ ဤတွင်၌
ကား ပဋ္ဌမဝါရတည်း။ ။အနုပ္ပါဒေါ၊ဖြစ်ခြင်းမရှိသောနိဗ္ဗာန်သည်။
ဝါ၊သင်္ခါရတို့၏ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်းကင်းကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်
သည်။ခေမံ၊ဘေးမရှိ။ ဣတိ၊သို့။ဇာနနာ၊သိသောဉာဏ်သည်။ သန္တိပ
ဒေ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရတို့၏ငြိမ်းရာဖြစ်သောအမြိုက်နိဗ္ဗာန်၌။ ဉာ
ဏံ၊ဖြစ်သောဉာဏ်မည်၏။ ။(နတ္ထိဧတေသဥပ္ပါဒေါ။နဝါဧတေသွံ အဝိ
ဂတေသင်္ခါရာနံအာယတိံဥပ္ပါဒေါတိအနုပ္ပါဒေါ။နိဗ္ဗါနံ။တဠသဗ္ဗသော
ဘယာဘာဝတောပရမဿာသဘူတတ္တာနိဗ္ဗာယမ္ဘေနခေမန္တိ။ သန္တိပ

ဒေတိသဗ္ဗသင်္ခါရူပသမဘူတေ အမတပဒေ။ အပ္ပဝတ္တန္တိ အာဒိဟိပဝတ္တာဒိပဋိက္ခေပရခေန မေဝဝဒတိ။ဋီကာ)။ ။အပဝတ္တံ၊ ပဝတ္တမရှိသောနိဗ္ဗာန်သည်။ဝါ၊ပဝတ္တကင်းကြောင်းဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်သည်။ ပ။အနုပါယာသော၊ဥပါယာသမရှိသောနိဗ္ဗာန်သည်။ဝါ၊ ကင်းကြောင်းဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်သည်။ ခေမံ၊ဘေးမရှိ။ ဣတိ၊သို့။ ဇာနနာ၊ သိသောဉာဏ်သည်။သန္တိပဒေ၊၌။ ဉာဏံ၊ဖြစ်သောဉာဏ်မည်၏။ ဤနေ့ရာကားဒုတိယဝါရ။ ။ဥပ္ပါဒေါ၊သည်။ ဘယံ၊ ကြောက်အပ်သောသဘောတည်း။ ဝါ၊ဘေးတခုတည်း။အနုပ္ပါဒေါ၊နိဗ္ဗာန်သည်။ခေမံ၊ဘေးမရှိ။ ဣတိ၊သို့။ ဇာနနာ၊သည်။သန္တိပဒေ၊၌။ ဉာဏံ၊မည်၏။ပဝတ္တံ၊ သည်။ပ။ ဥပါယာသော၊သည်။ဘယံ၊တည်း။ အနုပါယာသော၊သည်။ ခေမံ၊ဘေးမရှိ။ဣတိ၊သို့။ဇာနနာ၊သည်။သန္တိပဒေ၊၌။ဉာဏံ၊မည်၏။ (ဤနေ့ရာတတိယဝါရ။ ။ပဝတ္တိ၌အာဒိနဝကိုမြင်၍တဒနန္တရ၌ပင် နိဝတ္တိ၌အာနိသံသကိုမြင်သဖြင့်။လျင်စွာဝိပဿနာကို ဥဿုက္ကပြုကုန်သောသူတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ဥပ္ပါဒေါဘယံအနုပ္ပါဒေါခေမံဟု တတိယဝါရကိုအားထုတ်သတည်း။သေနယောဆဋ္ဌဝါရာဒိသုပိ။ ။ဥပ္ပါဒသည်ဝိသေသတည်း။ ဘယသည်သာမညဖြစ်ရကားဝိသေသိတဗ္ဗတည်း။ နှစ်ပုဒ်တို့၏သမာနာဓိကရဏအဖြစ်ရှိသော်လည်း ဒုက္ခသမုဒယောအရိယသစ္စံစသည်ကဲ့သို့လိင်္ဂဘေဒကိုယူအပ်သတည်း။သေနယောဂတိဘယန္တိအာဒိသုပိ)။ ။ဥပ္ပါဒေါ၊သည်။ဒုက္ခံ၊တည်း။ ဣတိ၊သို့။ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ကြောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်သင်္ခါရတို့၏ထင်ခြင်း၌။ပညာ၊သည်။အာဒီနဝေဉာဏံ၊မည်၏။ပဝတ္တံ၊ပဝတ္တိအခါသင်္ခါရတို့၏စပ်ကာစပ်ကာဖြစ်ခြင်းသည်။ပ။ဥပါယာသော၊သည်။ဒုက္ခံ၊မည်၏။ဣတိ၊သို့။ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊၌။ပညာ၊သည်။အာဒိနဝေဉာဏံ၊မည်၏။ (ဤနေ့ရာစတုတ္ထဝါရ)။ ။အနုပ္ပါဒေါ၊သည်။သုခံ၊သုခမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သန္တိပဒေ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရတို့၏ငြိမ်းရာဖြစ်သောအမြိုက်နိဗ္ဗာန်၌။ဉာဏံ၊မည်၏။အပဝတ္တံ၊နိဗ္ဗာန်သည်။ပ။အနုပါယာသော။ ဥပါယာသမရှိသောနိဗ္ဗာန်သည်။ သုခံ၊မည်၏။ဣတိ၊သို့။သန္တိပဒေ၊၌။ဉာဏံ၊မည်၏။(ဤနေ့ရာပဉ္စမဝါရ)။ ။ဥပ္ပါဒေါ၊သည်။ဒုက္ခံ၊မည်၏။ အနုပ္ပါဒေါ၊သည်။သုခံ၊မည်၏။ဣတိ၊သို့၊ သန္တိပဒေ၊၌။ဉာဏံ၊မည်၏။ပဝတ္တံ၊သည်။ပ။ဥပါယာသော၊သည်။ဒုက္ခံ၊မည်၏။ အနုပါယာသော၊သည်။ သုခံ၊မည်၏။ဣတိ၊သို့။ သန္တိပဒေ၊၌။

ဉာဏံ၊မည်၏။(ဤရွေ့ဆဋ္ဌဝါရ)။ ။ဥပ္ပါဒေါ၊သည်။သာမိသံ၊သုံးပါး
သောအာမိသနှင့်တကွဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊၌။ ပညာ၊
သည်။အာဒီနဝေဉာဏံ၊မည်၏။ပဝတ္တံ၊သည်။ပ။ ဥပါယာသော၊သည်။
သာမိသံ၊သုံးပါးသောအာမိသနှင့်တကွဖြစ်၏။ ဣတိ၊သို့။ဘယတုပဋ္ဌာ
နေ၊၌။ပညာ၊သည်။အာဒီနဝေဉာဏံ၊မည်၏။(ဤရွေ့သတ္တမဝါရ)။ ။
အနုပ္ပါဒေါ၊သည်။နိရာမိသံ၊သုံးပါးသောအာမိသမှကင်း၏။ ဣတိ၊သို့။
သန္တိပဒေ၊၌။ ဉာဏံ၊ မည်၏။ အပ္ပဝတ္တံ၊ သည်။ပ။ အနုပါယာသော၊
သည်။ နိရာမိသံ၊သုံးပါးသောအာမိသမှကင်း၏။ဣတိ၊သို့။ သန္တိပဒေ၊
၌။ဉာဏံ၊မည်၏။(ဤရွေ့အဋ္ဌမဝါရ)။ ။ဥပ္ပါဒေါ၊သည်။ သာမိသံ၊၏။
အနုပ္ပါဒေါ၊သည်။ နိရာမိသံ၊မည်၏။ ဣတိ၊သို့။ သန္တိပဒေ၊၌။ ဉာဏံ၊
မည်၏။ပဝတ္တံ၊သည်။ပ။ဥပါယာသော၊သည်။ သာမိသံ၊၏။အနုပါယာ
သော၊သည်။ နိရာမိသံ၊ကင်း၏။ ဣတိ၊သို့။ သန္တိပဒေ၊၌။ ဉာဏံ၊ မည်
၏။(ဤရွေ့နဝမဝါရ)။ ။ဥပ္ပါဒေါ၊သည်။သင်္ခါရာ၊သင်္ခါရတို့တည်း။
ဣတိ၊သို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊၌။ ပညာ၊သည်။ အာဒီနဝေဉာဏံ၊မည်၏။
ပဝတ္တံ၊သည်။ပ။ ဥပယာသော၊သည်။ သင်္ခါရာ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊သို့။
ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊၌။ ပညာ၊ သည်။ အာဒီနဝေဉာဏံ၊မည်၏။ (ဤရွေ့
ဒသမဝါရ)။ ။(ဥပ္ပါဒေါသင်္ခါရာ၌ကား။အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၏
ဥပ္ပါဒကိုသာမညအားဖြင့်ယူ၍ အလုံးစုံ၌ပင် ထိုသင်္ခါရတို့၏ဝိဘာဂ
အားဖြင့်ရှုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် သင်္ခါရတို့ကိုဘေဒအားဖြင့်ယူ
အပ်ကုန်၏။ ထိုကြောင့်။ ဥပ္ပါဒေါသင်္ခါရာဟု ဝစ်အပြားကိုပြုအပ်သ
တည်း)။ ။အနုပ္ပါဒေါ၊သည်။နိဗ္ဗာနံ၊နိဗ္ဗာန်မည်၏။ ဣတိ၊သို့။ သန္တိပ
ဒေ၊၌။ဉာဏံ၊မည်၏။ အပ္ပဝတ္တံ၊သည်။ပ။ အနုပါယာသော၊သည်။နိဗ္ဗာ
နံ၊မည်၏။ဣတိ၊သို့။သန္တိပဒေ၊၌။ဉာဏံ၊မည်၏။ (ဤရွေ့ဧကာဒသမဝါ
ရ)။ ။ဥပ္ပါဒေါ၊သည်။သင်္ခါရာ၊မည်ကုန်၏။အနုပ္ပါဒေါ၊သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊
မည်၏။ဣတိ၊သို့။သန္တိပဒေ၊၌။ဉာဏံ၊မည်၏။ပဝတ္တံ၊သည်။ပ။ ဥပါယာ
သော၊သည်။ သင်္ခါရာ၊ မည်ကုန်၏။ အနုပါယာသော၊သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊
မည်၏။ဣတိ၊သို့။သန္တိပဒေ၊၌။ဉာဏံ၊မည်၏။(ဤရွေ့ဒွါဒသမဝါရ)။ ။
ဥပ္ပါဒဉ္စ၊ဥပ္ပါဒကိုရင်း။ပဝတ္တဉ္စ၊ကိုရင်း။နိမိတ္တံ၊ကိုရင်း။အာယူဟနံ၊ကိုရင်း
ပဋိသန္ဓိ၊ကိုရင်း။ဒုက္ခန္တိ၊ဟူ၍။ပဿတိ၊ရှု၏။ ဣဒံဉာဏံ၊ဤငါးပါးသော
ဝတ္ထု၊ရှိသောဉာဏ်ကို။အာဒီနဝေ၊အပြစ်ဒေါသအာဒီနဝဟူသောအာ

ရုံ၌။ဥာဏံ၊ဖြစ်သောဥာဏ်ဟူ၍။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊အပ်၏။တနည်း။အာဒိနဝေ၊ ၌။ဇာဒိပဉ္စဝဏ္ဏကံ၊ဤငါးပါးသောဝဏ္ဏရှိသော။ ဥာဏံ၊ဥာဏ်ကို။ ဝေ ဒိတဗ္ဗံ၊အပ်၏။ ။အနုပ္ပါဒံ၊ ဥပ္ပါဒမရှိသောနိဗ္ဗာန်ကိုရင်း။ အပ္ပဝတ္တံ၊ ပဝတ္တကင်းသောနိဗ္ဗာန်ကိုရင်း။ အနိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကို ရင်း။ အနာယူဟနံ၊အာယူဟနကင်းသောနိဗ္ဗာန်ကိုရင်း။အပ္ပဋိသန္ဓိ၊ပဋိ သန္ဓေကင်းသောနိဗ္ဗာန်ကိုရင်း။ သုခန္တိ၊ဟူ၍။ ပဿတိ၊၏။ သန္တိပဒေ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၏ငြိမ်းရာ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်၌။ နိန္နာဒိဘာဝေန၊ ညွတ်သည်စသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဌိတံ၊တည်သော။ ထည့်။ ဇာဒိဥာဏံ၊ ဤငါးပါးသောဝဏ္ဏရှိသောဥာဏ်ကို။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ (ဤနှစ်ဂါထာဖြင့် ဆယ်ပါးသောဝဏ္ဏကိုပြသည်)။ ။အာဒိနဝေ၊အပြစ်ဒေါသအာဒိန ဝဟူသောအာရုံ၌။ ဥာဏံ၊ဖြစ်သောဥာဏ်သည်။ ပဉ္စဌာနေသု၊ ငါးပါး သောဝဏ္ဏတို့၌။ဇာယတိ၊ဖြစ်၏။ သန္တိပဒေ၊အလုံးစုံသောသင်္ခါရတို့ ၏ငြိမ်းရာအမြိုက်နိဗ္ဗာန်ဟူသောအာရုံ၌။ ဥာဏံ၊ဖြစ်သောဥာဏ်သည်။ ပဉ္စဌာနေပဉ္စဌာနေသု၊ဝဏ္ဏတို့၌။ဇာယတိ၊၏။ဇာတိ၊သို့။ထည့်။ဒသဥာ ဏေ၊ဆယ်ပါးသောဥာဏ်တို့ကို။ပဇာနာတိ၊သိ၏။ ဒွိန္နံဥာဏာနံ၊အာဒိ နဝဥာဏ်၊သန္တိပဒဥာဏ် နှစ်ပါးတို့၌။ ကုသလတာ ကုသလတာယ၊ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာနာ ဒိဋ္ဌိသု၊ အထူးထူးသော ဒိဋ္ဌိတို့ ကြောင့်။နကမ္ပတိ၊မတုန်လှုပ်။ ဇာတိ၊ဤရွေ့အပြီးတည်း။ ။တံဇာနနံ၊ ထိုသို့သိသောဥာဏ်သည်။ ဥာတဋ္ဌေန၊သိတတ်သောအနက်ကြောင့်။ ဥာဏံ၊ မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့်သိတတ်သော အနက် ကြောင့်။ပညာ၊မည်၏။တေန၊ကြောင့်။ ဘာသတုပဋ္ဌာနေပညာအာဒိန ဝေဥာဏန္တိ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ ဇာတိ၊သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော် မူအပ်၏။ (ဇာတိတခုကားလုတ္တ)။ ။တတ္ထ၊ထိုပါဌ်တော်၌။ဥပ္ပါဒေါတိ၊ကား။ပုရိမ ကမ္မပစ္စယာ၊ရှေးဘဝ၌ပြုအပ်သောကံဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ဇာ ခ၊ဤပဋိသန္ဓိဘဝ၌။ဥပ္ပတ္တိ၊သင်္ခါရတို့၏ဖြစ်ခြင်းတည်း။ပဝတ္တန္တိ၊ကား။ တထာ၊ ထိုရှေးဘဝ၌ ပြုအပ်သော ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်သောသင်္ခါရ၏။ ပဝတ္တိ၊ပဋိသန္ဓိဘဝပဝတ္တိအခါ၌ ဖြစ် ခြင်းတည်း။ ။(ကမ္မပစ္စည်းကြောင့် ပဋိသန္ဓိဘဝ၌ဖြစ်ကုန်သောသင်္ခါ ရတို့၏ ဥပ္ပါဒသည်။ ပါကဋတရဖြစ်၍ထင်ရကား။ ပုရိမကမ္မပစ္စယာ ဇာခဥပ္ပတ္တိဟူသတည်း။ပဝတ္တိမည်သည် ဤပဋိသန္ဓိပဝတ္တိအခါ၌ ဓမ္မပ

ဝတ္တိ၊ဓမ္မတို့၏ဖြစ်ခြင်းဖြစ်ရကားတထာဥပ္ပန္နဿပဝတ္တိဟူသတည်း)။ ။ နိမိတ္တန္တိ၊ကား။ သဗ္ဗံပိ၊သုံးပါးသောအဓွန့်၌တည်သောရုပ်နာမ်အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓစသည့်ဝေဘန်ခြင်းရှိသော အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ သင်္ခါရနိမိတ္တံ၊သင်္ခါရနိမိတ်တည်း။ အာယူဟနာတိ၊ကား။အာယတိံ၊နောင်အခါ၌။ပဋိသန္ဓိဟေတုဘူတံ၊ပဋိသန္ဓေ၏အကြောင်းဖြစ်သော။ကမ္မံ၊ယခုပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောကံတည်း။ပဋိသန္ဓီတိ၊ကား။ အာယတိံ၊၌။ ဥပ္ပတ္တိ၊ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဂတီတိ၊ကား။ ယာယဂတိယာ၊ အကြင်ဂတိ၌။ ပဋိသန္ဓိ၊သည်။ဟောတိ၊၏။နိရယာဒိဘေဒါ၊နိရယဂတိစသည်ငါးပါးအပြားရှိသော။တာဂတိ၊ထိုဂတိသည်။ သုစရိတဒုစရိတဝသေန၊သုစရိုက်ဒုစရိုက်၏အစွမ်းဖြင့်။ဂန္တဗ္ဗတ္တာ၊လားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဂတိ၊ဂတိမည်၏။ (ဤသို့နိယတ်ဘော်၍ယောဇနာ။ ။ထိုဂတိသည်ကားအတ္တအားဖြင့် ထိုထိုကံဖြင့်မှတ်အပ်ကုန်သော ဘဝဟူသော အမည်ကို ရခြင်း၌ထိုက်ကုန်သော ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာကဋတ္တာရုပ်ပင်ဟူ၍ သိအပ်၏။ ။ဤပုဒ်တို့တွင်လည်း ဥပ္ပါဒပဝတ္တအာယူဟနသဒ္ဒါဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်အဓွန့်၌အတွင်းဝင်ကုန်သောသင်္ခါရတို့ကိုယူအပ်ကုန်၏။ပဋိသန္ဓိသဒ္ဒါဖြင့် အနာဂတ်အဓွန့်၌ အတွင်းဝင်ကုန်သော ဥပ္ပါဒိဏ္ဏက္ခန္ဓာတို့ကို ယူအပ်ကုန်၏။ ဥပ္ပါဒသဒ္ဒါဖြင့်လည်း။ အတိတ်အဓွန့်၌ အတွင်း ဝင်ကုန်သော့ကမ္မသင်္ခါရတို့ကိုထုတ်ပြအပ်ကုန်၏။နိမိတ္တသဒ္ဒါဖြင့်ကားသုံးပါးသောအဓွန့်၌တည်သောရုပ်နာမ် အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓစသည် ဝေဘန်ခြင်းရှိသောကုန်အောင်စုံသောသင်္ခါရတို့ကိုလည်းယူအပ်၏)။ ။နိဗ္ဗတ္တိတိ၊ကား။ခန္ဓာနံ၊ကုန်အောင်စုံလည်းဖြစ်ကုန်သောခန္ဓာတို့၏။ နိဗ္ဗတ္တနံ၊ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ။(ဧကေဒေသဿဂဟဏေ အသတိဂဟေတဗ္ဗဿ နိဗ္ဗဒေသတာဝိညာယတိဟူသည်နှင့်အညီတည်း)။ ။ဥပပတ္တီတိ၊ကား။ သမာပန္နဿဝါ၊ သမာပတ်ဝင်စားသည်လည်းဖြစ်သော။ ဥပပန္နဿဝါ၊ ပဋိသန္ဓေစွဲနေသည်လည်းဖြစ်သော။ ဈာတိဧဝံ၊သို့။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဝိပါကပဝတ္တိ၊ဝိပါက်၏ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဇာတိတိ၊ကား။ ဇရာဒီနံ၊ဇရာမရဏစသည်တို့၏။ ပစ္စယဘူတာ၊အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဘဝပစ္စယာ၊ ဘဝဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ သမ္ဘဝါ၊ဖြစ်သော။ ဇာတိ၊ဇာတိတည်း။ ဇရာမရဏာဒယော၊တို့သည်။ ပါကဋာဝ၊ထင်ရှားကုန်သည်သာတည်း။ဧတ္ထစ၊ဤပါဠိတော်၌လည်း။ဥပ္ပါ

ဒါဒယော၊ဥပ္ပါဒအစရှိကုန်သော။ ပစ္စေဝ၊ငါးပါးတို့ကိုသာလျှင်။အာဒိ
နဝဥာဏာသ၊အာဒိနဝဥာဏ်၏။ ဝတ္ထုဝသေန၊အာရုံဟုဆိုအပ်သော
ဖြစ်ရာဌာန၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ။(အကယ်
၍ ထိုငါးပါးတို့ကိုသာအာဒိနဝဥာဏ်၏ဝတ္ထု၏အဖြစ်ဖြင့် အလိုရှိအပ်
ကုန်ငြားအံ့။ထိုသို့လျက် အဘယ့်ကြောင့် ထိုမှအကြွင်းတို့ကိုဟောသ
နည်း။ဟု၊ကား။ သေသာတေသံဝေဝစနဝသေန မိန့်သော်)။ ။သေ
သာ၊ကြွင်းသောပုဒ်တို့ကို။တေသံ၊ထိုဥပ္ပါဒစသောငါးပုဒ်တို့၏။ဝေဝစ
နဝသေန၊ဝေဝုစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ဝုတ္တာ၊ကုန်၏။ ။(ထိုပါဌ်ဖြင့်ဝိပဿနာ
ရှုကုန်သောယောဂီတို့၏ ဉာဏဝိပ္ဖါရ၏ အာရုံကို ပွါးခြင်းအကျိုးငှါ
ဒေသနာတော်ကိုပွါးစေသည်သာဟုပြ၏)။ ။ဟိသစ္စံ၊မှန်၏။ နိဗ္ဗတ္တိ
ဇာတိတိဏ္ဏံဒွယံ၊ ဟူသောဤနှစ်ပုဒ် အပေါင်းသည်။ ဥပ္ပါဒဿဝေဝ၊
ဥပ္ပါဒ၏ရင်း။ပဋိသန္ဓိယာစ၊ပဋိသန္ဓေ၏ရင်း။ ဝေဝစနံ၊တည်း။ ဂတိဥပ
ပတ္တိတိဏ္ဏံဒွယံ၊သဉ်း။ပဝတ္တဿ၊ပဝတ္တ၏။ဝေဝစနံ၊တည်း။ဇရာဒယော၊
ဇရာအစရှိသည်တို့သည်။နိမိတ္တဿ၊၏။ ဝေဝစနာ၊တို့တည်း။ဣတိ၊ဤ
သို့မှတ်အပ်၏။တေန၊ထိုကြောင့်။ဥပ္ပါဒဥ္စ။ပ။ ဇာဒန္တိစ၊ဟူသောစကား
ကိုရင်း။ အာဒိနဝေဉာဏံ၊ပဉ္စဌာနေသု ဇာယတိတိစ၊ဟူသောစကား
ကိုရင်း။အာဟ၊ဟောပြီ။ ။ပန၊ပါး။ အနုပ္ပါဒေါခေမန္တိ သန္တိပဒေ ဉာ
ဏန္တိအာဒိ။ဤသို့အစရှိသောစကားကို။အာဒိနဝဥာဏာသ၊အနွယအား
ဖြင့်ပြအပ်သော အာဒိနဝဥာဏ်၏။ ပဋိပက္ခဉာဏဒဿနတ္ထံ။ ပဋိပက္ခ
ဉာဏ်ကိုဗျတိရိက်အားဖြင့်ပြခြင်းငှါ။ဝုတ္တံ၊၏။ ။(ယတ္ထဥပ္ပါဒေါနတ္ထိ။
တတ္ထသဗ္ဗေနသဗ္ဗံဘယံပိနတ္ထိဟု ဗျတိရိက်အားဖြင့် ပဋိပက္ခဉာဏ်ကို
ပြတော်မူခြင်းငှါဟောတော်မူသည်ဟူလို)။ ။ဝါ၊ကား။ဘယတုပဋ္ဌာ
နေန၊သင်္ခါရတို့၏ကြောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ထင်ခြင်းဖြင့်။အာဒိ
နဝံ၊ကို။ဒိသွာ၊၍။ ဥဗ္ဗိဂ္ဂဟဒယာနံ၊ ထိတ်လန့်သောနှလုံးရှိသောယောဂီ
အား။အဘယမ္ပိ၊ဘေးမရှိရာသည်လည်း။ခေမံ၊ဘေးဥပါဒ်ကုန်ရာသည်
လည်း။ နိရာဒိနဝံ၊အပြစ်မရှိသောတရားသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ရှိပါပေ၏။
ဣတိ၊သို့။ အဿာသဇနနတ္ထံပိ၊သက်သာခြင်းကိုဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ
လည်း။ ဇော်၊ဤအနုပ္ပါဒေါခေမံအစရှိသောစကားကို။ဝုတ္တံ၊၏။ ။(ဤ
ပါဌ်ဖြင့်ပဝတ္တိကိုပြပြီး၍။ နိဝတ္တိကိုပြခြင်းသည်ဘုရား ဘုရားတပည့်
အရှင်မြတ်တို့၏အလေ့အကျက်တော်တည်း။ ။ယထာပုရိမံသစ္စဒွယံ

ဒသေယတွာနိရောဓသစ္စဒေသနာဟူသော အနက်ကိုပြ၏။ ။လော
က၌ အချို့၏အာဒီနဝကို ပြခြင်းသည်။ နိရုတ္တကဖြစ်၏ ဤ၌ဤကဲ့သို့မ
ဟုတ်။ဤအာဒီနဝကိုပြခြင်းသည်ကား သတ္တကတည်းဟု ဤအနက်ကို
ပြပြန်လိုရကားယသ္မာဝါစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဝါပန၊တနည်းကား။
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ထိုယောဂီအား။ ဥပ္ပါဒါဒယော၊ ဥပ္ပါဒအစရှိ
သည်တို့သည်။ ဘယတော၊ကြောက်အပ်သည့်၏အဖြစ်ဖြင့်။သုပတိဋ္ဌိ
တာ၊ ကောင်းစွာထင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ တဿ၊ထိုယောဂီ
အား။တပ္ပဋိပက္ခနိန္နံ၊ထိုဘယ၏ ပဋိပက္ခဖြစ်သောဘယသို့ညွတ်သော
စိတ္တံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ဒါဟာဘိဘူတဿသီတနိန္နတာဝိယသု
ဒိဋ္ဌာဒီနဝတော ဧကံသေနမုစ္စိတုကမျတာဘာဝတော။ ဟိတ်)။ ။
တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဘယတုပဋ္ဌာနဝသေန၊ ကြောက်အပ်သည့်၏အဖြစ်
ဖြင့်ထင်သည့်၏အစွမ်းဖြင့်။ သိဒ္ဓဿ၊ပြီးသော။ အာဒီနဝဉာဏဿ၊၏။
အာနိသံသဒဿနတ္ထံပိ၊ အာနိသင်ကိုပြခြင်းငှါလည်း။ ဧတံ၊ ဤအနုပ္ပါ
ဒေါခေမံ၊ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊၏။ဇာတိ၊သို့။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။
ဧ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ဤပါဠိတော်၌။ ယံ၊အကြင်ဥပ္ပါဒ အစရှိသည်
သည်။ဘယံ၊ကြောက်အပ်၏။ တံ၊ထိုဥပ္ပါဒအစရှိသည်သည်။ ယသ္မာ၊
ကြောင့်။နိယမတော၊အမြဲအားဖြင့်။ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခတည်း။ ။(ဤပါဌ်ဖြင့်
ထိုဥပ္ပါဒစသည်၏ ဒုက္ခ၏အဖြစ်ဖြင့် ကြောက်အပ်သည့်၏အဖြစ်သည်
ဖြစ်ရကား။ ကြောက်အပ်သည့်၏အဖြစ်သည် ဒုက္ခအဖြစ်ကိုလွန်၍ မ
ဖြစ်ဟုပြ၏)။ ။တံ၊ထိုနိယမအားဖြင့်ဒုက္ခဖြစ်သောကြောက်အပ်သော
သဘောရှိသော ဥပ္ပါဒစသည်သည်။ ဝဋ္ဋာမိသလောကာမိသကိလေ
သာမိသေဟိ၊ ဝဋ္ဋာမိသ လောကာမိသ ကိလေသာမိသ တို့မှ။ အပ္ပ
မုတ္တတ္တာ၊မလွတ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာမိသမေဝ၊အာမိသနှင့်တ
ကွဖြစ်သည်သာတည်း။ ။(ထိုသုံးပါးသောအာမိသတို့၏အထူးကား
အဘာယ်နည်း။ ဝဋ္ဋာမိသံ ဥပါဒိဏ္ဏာ ခန္ဓာတိဝဒန္တိ။ တိဝိဓံပိ ဝဋ္ဋံဝဋ္ဋသံ
နိဿိတဉ္စ ဝဋ္ဋာမိသံကိလေသေဟိ အာမသိတဗ္ဗတော လောကာမိသံ
ပဉ္စကာမဂုဏာ။ကိလေသာဧဝကိလေသာမိသံ။ ဋီကာ)။ ။ယဉ္စ၊အ
ကြင်ဥပ္ပါဒစသောတရားသည်လည်း။ သာမိသံ၊ သာမိသတည်း။ တံ၊
ထိုသာမိသဖြစ်သောဥပ္ပါဒစသောတရားသည်။ သင်္ခါရမတ္တမေဝ၊အ
နည်းငယ် သင်္ခါရသာတည်း။. ။(သင်္ခါရမတ္တမေဝ၌ဧဝသဒ္ဒါဖြင့် ဝိ

သင်္ခါရဟုဆိုအပ်သောနိဗ္ဗာန်ကိုနစ်စေ၏။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ထိုဝိ
သင်္ခါရဟုဆိုအပ်သောနိဗ္ဗာန်၌သာမိသအဖြစ်အမြွက်မျှလည်းမရှိသော
ကြောင့်တည်း။ မဂ္ဂသမ္ပါဖြင့်ကား မပြည့်မစုံသော သင်္ခါရအဖြစ်ကို
ထင်ရှားပြ၏။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ သဗ္ဗသင်္ခါရသည် သာမိသချည်း
မဟုတ် လောကုတ္တရာမဂ်ဖိုလ်ကျန်သောကြောင့်တည်း)။ ။တဒွာ၊
ထိုသို့ဘယဟုဆိုအပ်သော ဥပ္ပါဒစသည်၏ ဒုက္ခာဒိဘာဝ၌ပြသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ဥပ္ပါဒေါ။ပ။ဉာဏန္တိ၊အာဒိ၊ကို။ဝုတ္တံ၊၏။ ။(အကယ်၍
အကြင်ဥပ္ပါဒစသည် ဘယဖြစ်၏။ထိုဥပ္ပါဒစသည်သည် ဒုက္ခစသော
သဘောသာလျှင်ဖြစ်အံ့။ယင်းသို့ဖြစ်သော်ဘယစသည်တို့တွင်တပါး
ပါးဖြင့်ပင် ထိုအနက်ပြီးသည်မဟုတ်လော။အဘယ့်ကြောင့် ထိုအလုံး
စုံကိုယူသနည်းဟု။ ကား။ ဝေံသန္တေပိစသည်ကို မိန့်သော်)။ ။ဝေံ
သန္တေပိ၊ ဤသို့တပုဒ်ပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ခသဘောဟူသော အနက်သည် ပြီး
ကောင်းသော်လည်း။ဘယာကာရေန၊ကြောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဟူ
သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ဒုက္ခာကာရေန၊ဒုက္ခဟူသောအခြင်းအရာ
ဖြင့်။သာမိသာကာရေန၊သာမိသံဟူသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ဣတိ
ဧဝံ၊သို့။ အာကာရနာနတ္တတော၊အခြင်းအရာထူးသောအားဖြင့်။ပဝတ္တိ
ဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်းအထူး၏အစွမ်းဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ဤပုဒ်တို့၌။ နာနတ္တံ၊ဉာဏ်
ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ။(ထိုသင်္ခါရတို့၌ပင်လျှင်အ
နိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတောဟု ဖြစ်ခြင်း အထူး၏ အစွမ်း ဖြင့်
အခြင်းအရာ ထူးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် အနုပဿနာဉာဏ် ထူးသည်၏
အဖြစ်ကဲ့သို့။ ထိုအတူဘယာကာရစသော အာကာရနာနတ္တအားဖြင့်
ဖြစ်ခြင်းအထူး၏အစွမ်းဖြင့်၊ဤပုဒ်တို့၌ဉာဏ်၏ထူးသည်၏အဖြစ်ကိုသိ
အပ်သတည်း။ ထိုအာကာရတို့တွင်။ ဘယာကာရအားဖြင့်ဖြစ်သော
ဉာဏ်သည် ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်မည်၏။ဒုက္ခာကာရသာမိသါကာရ
အားဖြင့်ဖြစ်သောဉာဏ်သည်အာဒီနဝဉာဏ်မည်၏)။ ။ဒသဉာဏေ
ပဇာနာတီတိ၊ကား။ အာဒီနဝဉာဏံ၊ အာဒီနဝဉာဏ်ကို။ပဇာနန္တော၊
သိသောယောဂီသည်။ ဥပါဒါဒိဝတ္ထုကာနိ၊ဥပ္ပါဒအစရှိသည်ဖြစ်ရာရှိ
ကုန်သော။ပဉ္စ၊ ငါးပါးသောဉာဏ်တို့ရင်း။ အနုပ္ပါဒါဒိဝတ္ထုကာနိ၊အ
နုပ္ပါဒအစရှိသည်ဖြစ်ရာရှိကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးသောဉာဏ်တို့ရင်း။
ဣတိ၊သို့။ဒသဉာဏာနိ၊ဆယ်ပါးသောဉာဏ်တို့ကို။ ပဇာနာတိ၊သိ၏။

ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ သန္တိံ ကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြု၏။ ။(အာ
ဒိနဝဉာဏ်၏ဝိသယအဖြစ်ဖြင့်ဆိုအပ်ကုန်သောပဉ္စရသအတ္တတို့သည်
ဥပ္ပါဒအစရှိကုန်သောပဉ္စကတို့၌အနေ္တာဂတဖြစ်၏။ ထို၌လည်းဉာဏ်
သည်အနွယဗျတိရေကအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ဒသဝိဓဖြစ်သတည်း။
ထိုကြောင့်ဒသဉာဏာနိ ပဇာနာတိ ဟူသည်။ ယင်းသို့ သော်လည်း
ဉာဏ်သည် မိမိကိုမိမိမသိသည်မဟုတ်လော။ အဘယ့်ကြောင့် ဤသို့
ဆိုသနည်းဟူ၊ကား။ ပဇာနန္တသာတိသယံဝိသယဂတသမ္ဘောဟမိဂ
မေနအသံမုဠှံအတ္တနိပိအသံမုဠှမေဝါတိအတ္တာနံပိပဇာနန္တံဝိယဟော
တီတိကတွာဝုတ္တံ။ တေနာဟပဋိဝိဇ္ဈတိသန္တိံကရောတီတိ၊ ဋီကာ။ ။
စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ပဇာနနံ၊သိခြင်းသည်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်
တကွ။ ဝိသယဂတသမ္ဘောဟ မိဂမေန၊ အာရုံ၌ဖြစ်သော သမ္မောဟ
ကင်းသဖြင့်။အသံမုဠှံ၊ တွေဝေခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍။ အတ္တနိပိ၊ မိမိ၌
လည်း။အသံမုဠှမေဝ၊တွေဝေခြင်းကင်းသည်သာလျှင်။ဟောတိ ၏။ဣ
တိတသ္မာ၊ကြောင့်။ အတ္တာနံပိ၊ မိမိကိုလည်း။ ပဇာနန္တံဣဝ၊သိသကဲ့
သို့။ဟောတိ၊၏။ဣတိကတွာဣမိနာကာရဏေန၊ဤသို့သော်အကြောင်း
ကြောင့်။ဒသဉာဏာနိပဇာနာတီတိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။တေန၊ကြောင့်။ပဋိ။
ပ။ ရောတီတိ၊ဟူ၍။ အာဟ၊မိန့်ပြီ။ရင်းနက်)။ ။ဒွိန္နံဉာဏာနံကုသလ
တာတိ၊ကား။ အာဒိနဝဉာဏသစေဝ၊အာဒိနဝဉာဏ်၌ရင်း။သန္တိပဒ
ဉာဏဿစ၊သန္တိပဒဉာဏ်၌ရင်း။ဣတိ၊သို့။ ဣမေသံဒွိန္နံ၊ဤနှစ်ပါးသော
ဉာဏ်တို့၌။ ကုသလတာယ၊ လိမ္မာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။(ဒွိန္နံဉာ
ဏာနံသည်။ ကုသလသဒ္ဒါနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့် ဘုမ္မတ္ထသာမိ ဝစန
တည်း။ ကုသလာနစ္စ ဂိတဿ၌ကဲ့သို့တည်း။ ကုသလတာ၌ကရဏ၌
ပစ္စတ္တဝစနတည်း။ထိုကြောင့်။ဒွိန္နံကုသလတာယဟုမိန့်သော်။ ။တ
နည်းလည်းဒွိန္နံဉာဏာနံဝသေနဟုယောဇနာ)။ ။နာနာဒိဋ္ဌိသုနကမ္ပ
တီတိ၊ကား။ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနာဒိဝသေန၊လွန်မြတ်သောမျက်မှောက်
သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ နိဗ္ဗာန်ရှိ၏ဤသို့စသောမိစ္ဆာအယူ၏အစွမ်းဖြင့်။
ပဝတ္တာသု၊ဖြစ်ကုန်သော။ဒိဋ္ဌိသု၊ဒိဋ္ဌိတို့ကြောင့်။နဝေဓတိ၊မတုန်မလှုပ်။
သေသံ၊ကြွင်းသောစကားသည်။ ဣတ္ထ၊ဤအာဒိနဝါနုပဿနာဉာဏ်၌။
ဥတ္တာနမေဝ၊ပေါ်သည်သာလျှင်တည်း။ဣတိ၊ဤ၌ရှေးအပြီးတည်း။ ။
(ပဝတ္တိ၌မဘောက်မပြန်သေးအားဖြင့်မြင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။တပ္ပ

ဋ္ဌိပက္ခအားဖြင့်သဏ္ဌာပဒသည် ကောင်းစွာဆုံးဖြတ်အပ်သည်ဖြစ်၍သာ လျှင်ထင်၏။ထိုကြောင့်။ ထိုယောဂီ၏စိတ်သည် အလွန်မွန်မြတ်သော မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌နိဗ္ဗာန်ရှိ၏။ ဤသို့စသောမိစ္ဆာဂါဟ ၏အစွမ်းဖြင့်မတုန်လှုပ်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ထိုပဝတ္တိ၌ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင်မြင်အပ်သော အာဒီနဝရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့် နာနာဒိဋ္ဌိသုနကမ္ပတိစသည်ကို မိန့်သော်)။ ။အာဒီနဝါ နုပဿနာဉာဏ်နိဋ္ဌိတံ။ ။

၂၃၉။ သော၊ထိုယောဂါဝစရသည်။ဧဝံ၊သို့။ သဗ္ဗသင်္ခါရေ၊အ လုံးစုံသော တေဘူမကသင်္ခါရ၌။ အာဒီနဝတော၊ အပြစ် အားဖြင့်။ ပဿန္တော၊ရှုသည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗဘဝယောနိဂတိဝိညာဏ ဋ္ဌိတိသတ္တာ ဝါသဂတေ၊ အလုံးစုံသောဘဝယောနိဂတိဝိညာဏဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသ တို့၌ဖြစ်သော။သဘေဒကေ၊ပျက်စီးခြင်းသဘောနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ သင်္ခါရဂတေ၊သင်္ခါရ၌အတွင်းဝင်သောတေဘူမကတရားအပေါင်း၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ဉာဏ်နိဗ္ဗိဒါအားဖြင့်ငြီးငွေ့ခြင်းသို့ရောက်၏။ ။(ထိုသို့ဖြစ်သော ယောဂီသည်။ထိုသင်္ခါရ၌ဥက္ကဏ္ဌာအနဘိရမဏ္ဍမည်သည်ဖြစ်ရကား။ ဥက္ကဏ္ဌတိနာဘိရမတိဟူသတည်း။ ။ဥက္ကဏ္ဌတိ၊ဆန့်ကျင်၏။ နာဘိ ရမတိ၊မမွေ့လျော်။ ။ထိုသင်္ခါရ၌အနဘိရမ၏ ဥပမာကိုပြခြင်း၌ သေယျထာပိနာမစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။သေယျထာပိနာမ။ဥပမာ မည်သည်ကား။စိတ္တကူဋပဗ္ဗတပါဒါဘိရတော၊အနောတတ်အိုင်၏အ နောက်မျက်နှာစိတ္တကူဋတောင်ခြေရင်း၌မွေ့လျော်သော။ သုဝဏ္ဏရာ ဇဟံသော၊ရွှေဟင်းသာမင်းသည်။အသုစိမှိ၊မစင်ကြယ်သော။ စဏ္ဍာ လဂါမဒွါရအာဝါဋေ၊ ဒွန်းစဏ္ဍားရွာတံခါးအနီးအိုင်ငယ်၌။ နာဘိရမ တိယထာ၊မမွေ့လျော်၏သို့။သတ္တသုမဟာသရေသုယေဝ၊ အိုင်ကြီးခု နစ်အိုင်တို့၌သာလျှင်။အဘိရမတိယထာ၊ မွေ့လျော်၏သို့။ဧဝမေဝ၊တူ လျှင်။ အယမ္ပိယောဂီရာဇဟံသော။ ဤယောဂီဟူသော ဟင်းသာမင်း သည်လည်း။ သုပရိဒိဋ္ဌာဒီနဝေ၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင် မြင်အပ် သော အပြစ်ရှိသော။ သဘေဒကေ၊ ပျက်စီးခြင်း သဘောနှင့် တကွ ဖြစ်သော။ သင်္ခါရဂတေ၊တေဘူမကသင်္ခါရတရားအပေါင်း၌။ နာဘိ ရမတိ၊မမွေ့လျော်။ ပန၊စင်စစ်သော်ကား။ ဘာဝနာရာမတာယ၊ဘာ

ဝနာဟူသောနွေ့လျော်ရာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဘာဝနာရတိယာ၊
ဘာဝနာ၌မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်သောပီတိနှင့်။ သမန္နာဂတတ္တာ၊ ပြည့်စုံ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။သတ္တသုအနုပဿနာသုယေဝ၊ခုနစ်ပါးသောအ
နုပဿနာတို့၌သာလျှင်။ရမတိ၊မွေ့လျော်၏။စ၊ထိုမှတပါး။သုဝဏ္ဏပဉ္စ
ရေ၊ရွှေချိုင့်၌။ပက္ခိတ္တော၊လှောင်အပ်သော။သီဟောမိဂရာဇာ၊သားတို့
မင်းဖြစ်သောခြင်္သေ့သည်။ နာဘိရမတိယထာ၊မမွေ့လျော်၏သို့။ပန၊
စင်စစ်သော်ကား။တိယောဇနသဟဿဝိတ္ထတေ၊ယူဇနာသုံးထောင်
အပြောကျယ်သော။ဟိမဝန္တေယေဝ၊ဟိမဝန္တာ၌သာလျှင်။ ရမတိယ
ထာ၊မွေ့လျော်၏သို့။ဇဝံတထာ၊တူ။အယံယောဂီသိဟော၊ ဤယောဂီ
ဟူသောခြင်္သေ့မင်းသည်လည်း။ တိဝိဓေ၊ကာမသုဂတိစသောသုံးပါး
အပြားရှိသော။သုဂတိဘဝေပိ၊သုဂတိဘုံ၌လည်း။ နာဘိရမတိ၊ မမွေ့
လျော်။ပန၊စင်စစ်သော်ကား။တိသု၊ကုန်သော။ အနုပဿနာသုယေဝ၊
တို့၌သာလျှင်။ ရမတိ၊မွေ့လျော်၏။စ၊ထိုမှတပါး။ သဗ္ဗသေတော၊ငွေ
တောင်အတူကိုယ်လုံးဖြူသော။သတ္တပတိဋ္ဌော၊ခုနစ်ပါးသောအင်္ဂါတို့
ဖြင့်မြေ၌ တည်သော။ ဝါ၊ မြေ၌တည်သော ခုနစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိ
သော။ ။(လက်ခြေလေးဘက်။ အမြီးနှာမောင်း ဝတ္ထိကောသဟုဆို
အပ်သောအင်္ဂါဇာတ်အားဖြင့်ခုနစ်ပါးယူ)။ ။ဣဒ္ဓိမာ၊တန်းခိုးကြီးသော။
ဝေဟာသင်္ဂမော၊ကောင်းကင်ပျံသွားနိုင်သော။ ဆဒ္ဒန္တော၊နာဂရာဇာ၊
ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းသည်။ နဂရမဇ္ဈေ၊ မြို့လယ်၌။ နာဘိရမတိ၊မမွေ့လျော်။
ဟိမဝတိ၊ဟိမဝန္တာ၌။ ဆဒ္ဒန္တဒဟဂဟနေယေဝ၊ ဆဒ္ဒန်အိုင်တော၌
သာလျှင်။အဘိရမတိယထာ၊မွေ့လျော်၏သို့။ဇဝံ၊တူ။ အယံယောဂီဝရ
ဝါရဏော၊ဤယောဂီဟူသောဆင်မြတ်သည်လည်း။သဗ္ဗသ္မိံပိ၊အလုံး
စုံလည်းဖြစ်သော။သင်္ခါရဂတေ၊ တေဘူမကသင်္ခါရ၌။နာဘိရမတိ၊
လျော်၊ အနုပ္ပါဒေါခေမန္တိအာဒိနာ။ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။
ဒိဋ္ဌေ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းရှေးရှိသော အလျော်သသောဉာဏ်ဖြင့်မြင်အပ်
သော။ သန္တိပဒေယေဝ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရတို့၏ငြိမ်းရာဖြစ်သော
အမြိုက်နိဗ္ဗာန်၌သာလျှင်။ အဘိရမတိ၊ မွေ့လျော်၏။ တန္နိန္နတပ္ပေါဏ
တပ္ပဗ္ဘာရမာနသော။ ထိုသန္တိပဒသို့ညွတ်သော၊ထိုသန္တိပဒကိုင်းသော၊
ထိုသန္တိပဒ ရှိုင်းသော စိတ်ရှိသည်။ဟောတိ၊၏။ ဇာတိ၊ ဤရွေ့အပြီး
တည်း။ ။(ဒိဋ္ဌေတိအဓိရတ္တိပုဗ္ဗကေနအနုယ ဒဿနေနဒိဋ္ဌေ။ တေ

နာဟ တန္တိန္တိပေါဏာ ပဏ္ဍာရမာနသောတိ။ ဋီကာ)။ ။နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏ်နိဋ္ဌိတံ။ ။

၂၄၀။ ပန၊ပါး။တံဗောဓံ၊ထိုနိဗ္ဗိဒါဉာဏ်သည်။ပုရိမေန၊ ရှေးဖြစ်သော။ဉာဏဒွယေန၊ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်အာဒီနဝါနုပဿနာဉာဏ်နှစ်ပါးနှင့်။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဧကံ၊ တူကြ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ပေါရာဏာ၊တို့သည်။ ဘယတုပဋ္ဌာနံ။ ပ။ဓာတတ္တိ၊ဟူ၍။အာဟု၊ကုန်ပြီ။ ။ဘယတုပဋ္ဌာနံဧကမေဝ၊ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်တပါးသည်ပင်လျှင်။ တိဏိနာမာနိ၊ သုံးပါးသောအမည်တို့ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ။(ဘယအားဖြင့် ထင်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သောသင်္ခါရတို့သည်မဟာအာဒီနဝနိဗ္ဗိန္ဒိတဗ္ဗဖြစ်ကုန်၍ ထင်ကုန်၏။ ထိုကြောင့်တခုတည်းသာဖြစ်သော်လည်း ထိုဉာဏ်သည်။ ထိုသို့သော ဘာဝနာအစွမ်းအားသို့ရောက်သဖြင့်။အဝတ္ထာဝိသေသယုတ္တတိဝိဓကိစ္စသာမတ္ထိယဝတ္တာ ဖြစ်၏။ထိုကြောင့်။အတ္ထတောဧကံဟူသတည်း။ထိုအနက်ကိုဖြလိုသည်ဖြစ်၍သဗ္ဗသင်္ခါရေစသည်ကိုမိန့်သော်။ ။ထိုစကားကိုထိုအနုပဿနာတို့၏မတ္တကပတ္တိအစွမ်းဖြင့်ဆိုအပ်၏။ အစဋ္ဌမှုကား။ ပြားသောသဘောရှိကုန်သည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်၏ဟု ဋီကာမိန့်သော်)။ ။သဗ္ဗသင်္ခါရေ၊အလုံးစုံသောသင်္ခါရတို့ကို။ဘယတော၊ကြောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။အဒ္ဒသ၊မြင်ပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ဘယတုပဋ္ဌာနံနာမ၊မည်သည်။ဇာတံ၊ဖြစ်၏။ တေသုယေဝသင်္ခါရေသု၊ ထိုတေဘူမကသင်္ခါရတို့၌သာလျှင်။အာဒီနဝံ၊အပြစ်ကို။ ဥပ္ပါဒေသိပဝတ္တကာသိ၊ထင်ရှားပြု၏။တနည်း၊ဥပ္ပါဒေသိဝိဘာဝေသိ၊ထင်ရှားပြု၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။အာဒီနဝါနုပဿနာနာမ၊မည်သည်။ ဇာတံ၊၏။ တေသုယေဝသင်္ခါရေသု တို့၌သာလျှင်။ နိဗ္ဗိန္ဒမာနံ၊ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍။ဥပ္ပန္နံ၊ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာနာမ။မည်သည်။ဇာတံ၊၏။ ပါဠိယမ္ပိ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ ပါဠိတော်၌လည်း။ ယာစဘယတုပဋ္ဌာနေ။ ပ။ ဉာဏန္တိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ကြောက်အပ်သောအားဖြင့်ထင်ခြင်း၌။ ယာစပညာ၊အကြင်ပညာသည်၎င်း။ ယဉ္စအာဒီနဝေဉာဏံ၊အကြင်အာဒီနဝဉာဏ်သည်၎င်း။ ယာစနိဗ္ဗိဒါ၊အကြင်နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်သည်၎င်း။ဣမေဓမ္မာ၊ဤတရားတို့သည်။ဧကတ္ထာ၊အနက်အားဖြင့်တူကုန်၏။

ဗျဉ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဒါမျှသည်သာလျှင်။ နာနံ၊ထူး၏။ ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣမိနာနိဗ္ဗိဒါ ဉာဏေန၊ ဤနိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ဖြင့်။နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့သော။ ဥက္ကဏ္ဌန္တော၊ဆန့်ကျင်သော။ အနဘိရမန္တော၊သင်္ခါရတရား၌မမွေ့လျော်သော။ဣမဿကုလပုတ္တဿ၊ဤအာစာရကုလပုတ္တအား။ ဝါ၊၏။ သဗ္ဗဘဝယောနိဂတိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ သတ္တာဝါသဂတေသု၊ သတ္တာဝါသ၌ဖြစ်ကုန်သော။သဘေဒကေသု၊ပျက်ခြင်းသဘောရှိကုန်သော။သင်္ခါရေသု၊တို့တွင်။ ဧကသင်္ခါရေပိ၊တခုသောသင်္ခါရ၌လည်း။ စိတ္တံ၊စိတ်သည်။နသဇ္ဇတိ၊မငြိ။နလဂ္ဂတိ၊မကပ်။ နဗဇ္ဈတိ၊မမိ။ ဝါ၊မဘွဲ့အပ်။သဗ္ဗသ္မာ၊အလုံးစုံသော။သင်္ခါရဂတာ၊သင်္ခါရတို့၌အတွင်းဝင်သောတရားအပေါင်းမှ။မုဉ္စိတုကာမံ၊လွတ်ခြင်းငှါအလိုရှိသည်။ နိဿရိတုကာမံ၊ထွက်မြောက်ခြင်းငှါအလိုရှိသည်။ဟောတိ၊၏။ ။(နသဇ္ဇတီတိ ဗဟွာဒီနဝတာယ ဒိဋ္ဌတ္တာ။မုဉ္စိတုကာမံ နိဿရိတုကာမံ ဟောတိ အနာဒိကာလိကာသ ခန္ဓသာပရိညာယမာနတ္တာ)။ ။ယထာကိံ၊အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ယထာနာမ၊ ဥပမာ မည်သည်ကား။ ဇာလဗ္ဘန္တရဂတော၊ကွန်ရက်၏အတွင်းသို့ရောက်သော။ မစ္ဆော၊ ငါးရင်း။ သပ္ပမုခဂတော၊ မြွေခံတွင်းသို့ ရောက်သော။ မဏ္ဍူကော၊ ဘားရင်း။ ပဉ္စရပက္ခိတ္တော၊ ချိုင့်လှောင်အပ်သော။ ဝနကုက္ကုဋော၊ တောကြက်ရင်း။ ဒဠှပါသဝသဂတော၊ မြဲစွာဖွဲ့သော ကြော့ကွင်းနိုင်ငံသို့လိုက်ရသော။ မိဂေါ၊သမင်ရင်း။ အဟိကုဏ္ဍိကဟတ္ထဂတော၊ အလမ္ပာယ်၏လက်သို့ရောက်သော။သပ္ပေါ၊မြွေရင်း။ မဟာပင်္ကပက္ခန္ဒော၊ ကြီးစွာသောညွန်တွင်းသို့သက်ဆင်းမိသော။ ကုဉ္ဇရော၊ဆင်ရင်း။ သုပဏ္ဏမုခဂတော၊ဂဠုန်မင်းခံတွင်းသို့ရောက်သော။နာဂရာဇာ၊နဂါး မင်းရင်း။ ရာဟုမုခပ္ပဝိဋ္ဌော။ရာဟုအသူရိန်ခံတွင်းသို့ရောက်သော။စန္ဒော၊လရင်း။သပတ္တပရိဝါရိတော၊ရန်သူတို့သည်ခြံရံအပ်သော။ပုရိသော၊ယောက်ျားရင်း။ဣတိ၊သို့။ဧဝမာဒယော၊ဤသို့အစရှိသောသူတို့သည်။တတောတတော၊ထိုထိုကွန်ရက်အစရှိသောအနှောင်အဖွဲ့မှ။ မုဉ္စိတုကာမာ၊ လွတ်လိုကုန်သည်။နိဿရိတုကာမာဝ၊ထွက်မြောက်လိုကုန်သည်သာလျှင်။ဟောန္တိယထာ၊၏သို့။ ။(ဧဝမာဒယောတိအာဒိသဒ္ဒေန အာဒိတ္တအင်္ဂါရဥပသဂ္ဂဒေသဗာဠ္ဟသာပဒါ ကုလဝနဂဟဏာဒီနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ဋီကာ)။ ။ဧဝံ၊တူ။တဿယောဂိနော၊၏။စိတ္တံ၊သည်။ သဗ္ဗသ္မာ၊သော။

သင်္ခါရဂတာ၊သင်္ခါရဋ္ဌအတွင်း ဝင်သောတေဘူမကတရားအပေါင်း
မှ။မုဉ္စိတုကာမံ၊သည်။နိဿရိတုကာမံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ အထ၊ထို
အခါ၌။ဝေ၊ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊တို့၌။ ဝိဂ
တာလယဿ၊ကင်းသောအာလယရှိသော။ သဗ္ဗသ္မာ၊သော။သင်္ခါရဂ
တာ၊မှ။မုဉ္စိတုကာမဿ၊ လွတ်ခြင်းငှါအလိုရှိသော။ အဿ၊ ထိုယော
ဂီအား။ မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏံ၊ မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏ်သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
၏။ဣတိ၊ဤ၌ရွေ့အပြီးတည်း။ ။မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏံနိဋ္ဌိတံ။ ။

၂၄၁။ သော၊ထိုယောဂီသည်။ဝေ၊ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။
သဗ္ဗဘဝယောနိဂတိဋ္ဌိတိနိဝါသဂတေဟိ၊ သတ္တာဝါသ ကိုးပါးတို့၌
ဖြစ်ကုန်သော။ သဘေဒကေဟိ၊ပျက်ခြင်းသဘောရှိကုန်သော။သင်္ခါ
ရေဟိ၊တို့မှ။မုဉ္စိတုကာမော၊လိုသည်ဖြစ်၍။သဗ္ဗသ္မာ၊သော။သင်္ခါရဂ
တာ၊မှ။ မုဉ္စိတုံ၊လွတ်ခြင်းငှါ။ပုန၊ဘန်။ တေသင်္ခါရေ၊ ထိုတေဘူမက
သင်္ခါရတို့ကို။ ဝေံဇာမိနာဝုစ္စမာနာကာရေန၊ဤဆိုလတ္တံ့သောအခြင်း
အရာအားဖြင့်။ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏေန၊ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏ်
ဖြင့်။ တိလက္ခဏံ၊ လက္ခဏာရေးသုံးပါးကို။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။
ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊သိမ်းဆည်း၏။ ။(သဗ္ဗဘဝ။ပ။မုဉ္စိတုကာမောဟုဆိုအပ်
ပြီး၍။တဘန်သဗ္ဗသ္မာသင်္ခါရဂတာဟုသဗ္ဗသဒ္ဒါကိုဆိုခြင်းသည်။အဓိ
ကဝစနံ၊ သဒ္ဒါလွန်သည်။ အညမတ္ထံ၊ တပါးသောလွန်ခြင်းအနက်ကို။
ဗောဓေတိ၊ သိစေတတ်၏၊ ဤသို့သောပရိဘာသာကြောင့် အလွန်အ
ကဲနှင့်တကွသောလွတ်ခြင်းကိုပြရခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ထိုစကားဆိုသင့်
၏။သင်္ခါရတို့သည် အစဉ်မလိုက်အပ်သော ယောဂီ၏ အကြင်လွတ်
ခြင်းသည်ကားရှိ၏။ ထိုလွတ်ခြင်းသည် သာတိသယဖြစ်သောလွတ်
ခြင်းတည်း။ ထိုသို့သာတိသယ မုစ္စနသည်ကား ဆိုလတ္တံ့သော ပဋိ
သင်္ခါနုပဿနာဖြင့်ဖြစ်၏။ထိုကြောင့် ထိုအနက်ကိုပြခြင်းငှါ ပုနတေ
ဝေံသင်္ခါရေစသည်ကိုမိန့်သော်။ ။သုံးပါးသော လက္ခဏာသို့ တင်
၍သင်္ခါရကိုသိမ်းဆည်းခြင်းကိုရှေး၌လည်းပြုအပ်ပြီးဖြစ်၍။ ပုနသဒ္ဒါ
ကိုဆိုသတည်း။ ဘဝ၊စသည်၌ဖြစ်သောသင်္ခါရ၏ မနှိုင်းချိန်အပ်မရှုး
စမ်းအပ်သည်မည်သည်မရှိသောကြောင့်၊တေဟူ၍ဆိုသတည်း။အနု
ပဿနာအခြင်းအရာ၏ အသစ်သည်လည်းရှိသည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဧ

ဝံ၊ဟူ၍ဆိုသတည်း။ဋ္ဌမိနာဝုဋ္ဌမာနာကာရေနဟူသောအနက်ကိုမှတ်
အပ်၏။ ။သင်္ခါရတို့ကို သိမ်းဆည်းခြင်းမည်သည် ပရိပုဏ္ဏလက္ခ
ဏာ၏အစွမ်းအားဖြင့်သာဖြစ်ရကားတိလက္ခဏာအာရောပေတွာဟုဆို
သည်)။ ။သော၊ထိုယောဂီသည်။သဗ္ဗသင်္ခါရေ၊ဘို့ကို။အနိစ္စန္တိက
တော၊ တပါးသောအစွမ်းကိုလွန်နိုင်သော သဿတမဟုတ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တပါးသော အစွမ်းကိုမလွန် နိုင်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ တာဝကာလိကတော။ အခိုက် အတန့်မျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ဥပ္ပါဒဝယ ပရိစ္ဆိန္နတော၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ပလောကတော၊ ဗျာဓိဇရာ မရဏတို့ဖြင့် ပေါက်ကွဲ
ပျက်စီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စလတော၊ ဓာတ်ဇရာမရဏ လာဘာ
လာဘာစသော လောကဓံတို့ကြောင့် တုန်လှုပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ပဘင်္ဂုတော၊ ပျက်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ အဒ္ဓုဝတော၊မြဲသော
သဘောမရှိခြင်းကြောင့်။ဝိပရိဏာမဓမ္မတော၊ဇရာမရဏဟူသောနှစ်
ပါးသောအဘို့ဖြင့် ဘောက်ပြန်ခြင်း သဘော ပကတိရှိခြင်းကြောင့်။
အသာရကတော၊အနှစ်မဟုတ်အကါနှင့်တူခြင်းကြောင့်။ဝိဘဝတော၊
အစီးအပွါးကင်းခြင်းကြောင့်။သင်္ခတတော၊ဟေတုအကြောင်းပစ္စယ
အကြောင်းတို့သည်ပေါင်းစု၍ ပြုပြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မရ
ဏဓမ္မတော၊ သေခြင်းပျက်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇာ
တိအာဒိဟိ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့
ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊မည်ကုန်၏။ ဇာတိ၊သို့။ပဿတိ၊ရှု၏။ ။(အာဒိသဒ္ဒါ
ဖြင့်။ အာဒိအန္တဝန္တတော၊အစအဆုံးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိစ္စပဋိ
ပက္ခတော၊ နိစ္စ၏ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဤသို့အစရှိသော
ပုဒ်တို့ကိုသင်္ဂြိုဟ်သတည်း)။ ။အဘိဏှပဋိပီဠနတော၊မပြတ်အဘန်
ဘန် နှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခမတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ
သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခဝတ္ထုတော၊ ဒုက္ခ၏တည်ရာ ဝတ္ထု၏အ
ဖြစ်ကြောင့်။ ရောဂတော၊ ယာပျနာဟူသောမူလယောဂါနှင့်တူသည်
၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂဏ္ဍတော၊အိုင်းအမာနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
သလ္လတော၊မြားငြောင့်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အဃတော၊အစီး
အပွါးမဲ့ကိုဆောင်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာဗာဓတော၊ယာပျဗျာဓိ
ဟူသော မူလယောဂါမှတပါးသော၊ ပြင်းပြသည်းစွာသော အနာ၏

အဖြစ်ကြောင့်။ ဉာတိတော၊ များစွာသောဗျသနကိုဆောင်သည်ဖြစ်၍ အသစ်အာဂန္တုကအကုသလပက္ခိယဗျသနဟောတု၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပဒ္ဒဝတော၊ အထူးထူးအပြားပြားများစွာသောအကျိုးမဲ့တို့ကိုဆောင်တတ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်အလုံးစုံသောဥပဒ္ဒဝေါ၏တည်ရာဝတ္ထု၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘယတော၊ ခပ်သိမ်းသောဘေးတို့၏တည့်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပသဂ္ဂတော၊ အကျိုးမဲ့တို့သည် အစဉ်လိုက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ငြိတွယ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ရာဂစသော ဒေါသတို့နှင့် ကပ်ညှိခြင်းမကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတာဏတော၊ ဘေးကိုမစောင့်မရှောက်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အလေဏတော၊ ခိုမှီးပုန်းအောင်းရာမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသရဏတော၊ ကိုးကွယ်ရာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာဒီနဝတော၊ အပြစ်ဒေါသ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အထီးကျန်သောကပဏမနုဿနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဃမူလတော၊ မကောင်းမှု၏ အကြောင်း မူလ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဓကတော၊ အဆွေခင်ပွန်းမျက်နှာကဲ့သို့ ချိုသာသောမျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍ အကျွမ်းဝင်သောသူကိုသတ်တတ်သော သူသတ်ရန်သူနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာသဝတော၊ အာသဝေါ၏အာရုံ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အာသဝေါ၏ ဓိဋ္ဌာန် အဖြစ်ကြောင့်။ မာရာမိသတော၊ မစ္စုမာရ်ကိလေသမာရ်တို့၏ အစာအာမိသ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇာတိဓမ္မတော၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇရာ ဓမ္မတော၊ ရင့်ခြင်းဟောင်းခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗျာဓိဓမ္မတော၊ နာခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သောကဓမ္မတော၊ စိုးရိမ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိဒေဝဓမ္မတော၊ ငိုကြွေးခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပါယာသဓမ္မတော၊ လွန်စွာပင်ပန်းခြင်း သဘောရှိသည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သံကိလေသိက ဓမ္မတော။ တဏှာသံကိလေသ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသ ဒုစရိတသံကိလေသတို့၏အာရုံ၏အဖြစ်တည်းဟူသော သဘော၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဇာတိအာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿတိ၊ ၏။ ။(အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်။ဥဒယဝယပဋိပီဠနတောသုခပဋိက္ခေပတော၊ ဤသို့အစရှိသောပုဒ်တို့ကိုသင်္ဂြိုဟ်သတည်း)။ ။အဇ္ဈတော၊ မနှစ်သက်ဘွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ မတင့်တယ်သည်၏ အ

ဖြစ်ကြောင်း။ ။(ဥာတောသနေ၊ခေတ်နက်ဘော်။ဉာဥာဟုခေါ်းဘော်ပြု။ ။အဓညတောတိအမနုညတော။အသောဘဏတောဝါ။ဋီကာ)။ ။ဒုဂ္ဂန္ဓတော၊မကောင်းသောအနံ့ရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဇေဂုစ္ဆတော၊ မိမိဟုထိုဘွယ်ရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊စက်ဆုပ်အပ်သည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ။(ဇေဂုစ္ဆတောတိမိတိဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗတော)။ ။ပဋိက္ကူလတော၊ နှစ်သက်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊စက်ဆုပ်အပ် ရွံရှာအပ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အမဏ္ဍနဟာတတော၊ ဝတ်စားတန်းဆာမဆင်သဖြင့် ထိုသင်္ခါရတို့၏ သဘာအဖြစ်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါတတ်ကောင်းသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။(နမဏ္ဍနေနပဟာတာအမဏ္ဍနဟာတာ။ အမဏ္ဍနေန သက္ကာ ဌေတသံသုဘာဘာဝံပဟာတုံတိအတ္တော။ဋီကာ။ ။ဝါ၊တန်းဆာမဆင်သဖြင့် သုဘာအဖြစ်ပျောက်၍၊ အသုဘာအဖြစ် ထင်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အမဏ္ဍနေနဝါတေသံ အသုဘာတာပါကဋာဟောတိတိအမဏ္ဍနဟာတာ။ရင်း။ ။ဝါ၊တန်းဆာဆင်သဖြင့် မပယ်ပျောက်သော သဘော ရှိသော အသုဘာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ။မဏ္ဍနေနဝါနဟာတုံဗ္ဗသဘာဝါအသူရိယပဿတိတိဝိယအမဏ္ဍနဟာတာ။ တတောအမဏ္ဍနဟာဘာဘာဝတော။ရင်း။ ။ဤပုဒ်တို့ဖြင့်ရုပ်ဖြစ်သောသင်္ခါရတို့ကိုရည်၍ဆိုသတည်း)။ ။ဝိရူပတော အသုန္ဒရတော၊ မကောင်းသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဂစ္ဆတော၊ ပဋိဃသံယောဇဉ်၏ ဝတ္ထု၏ အဖြစ်ကြောင့် ရှုကုန်သောသူတို့ကို မိမိဖွဲ့တတ်သည့်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ။(ပဋိဃသံယောဇန ဝတ္ထု တာယပဿန္တေ့အတ္တနိဗန္ဓတိတိဝိဂစ္ဆံ။အတိဝိယရူပံ။ ။အကြင်အာရုံသည် ဒိဋ္ဌမတ္တဖြစ်၍လျှင်ဒေါမနဿဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်၏၊ ထိုသို့သော် အလွန်လျှင် ဝိရူပအသုန္ဒရဖြစ်သောအာရုံကိုရသတည်း။ ။ဝါ၊အညဇိဂုစ္ဆနိယ၏အဖြစ်ဖြင့်မစင်ကဲ့သို့စွန့်အပ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။အဓညဇိဂုစ္ဆနိယတာတိဂူထံဝိယပရိစ္စဇိတဗ္ဗံဝါဝိဂစ္ဆံ။ဋီကာ)။ ။ဇာတိအာဒီဟိ၊ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဒုက္ခလက္ခဏာသ ဒုက္ခလက္ခဏာ၏။ပရိဝါရဘူတတော၊အခြံအရံဖြစ်၍ဖြစ်သော။အသုဘတော၊အသုဘအားဖြင့်။ပဿတိ၊၏၊ ။(အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် အသုစိတော အမနာပတော၊ဤသို့စသောပုဒ်တို့ကိုသင်္ဂြိုဟ်သတည်း)။ ။ပရတော၊ ပြင်ပသူစိမ်းသူနှင့်တူသောအဖြစ်ကြောင့်။ရိတ္တတော၊ရဝသုဘာသုခ

အတ္တစသည်အဖြစ်မှဆိတ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။တုစ္ဆတော၊အချည်းနှီး၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုညတော၊သာမိနိဝသိကာရကဝေဒက အဓိဋ္ဌာယဟု တိတ္ထိတို့သည် ကြံဆအပ်သော အတ္တမှ ဆိတ်သည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။အသာမိကတော၊အရှင်မရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။အနိဿရတော၊ အစိုးမရသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဝသဝတ္တိတော၊အလိုသို့မလိုက်တတ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဇာတိအာဒီဟိ၊ကုန်သော။ကာရဏေဟိ၊တို့ကြောင့်။ အနတ္တတော၊အနတ္တအားဖြင့်။ပဿတိ၊၏။ ။(အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် အပရိဏာယကတော အပ္ပဋိကြွေပတော ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့ကိုသင်္ဂြိုဟ်သတည်း)။ ။ဟိ၊အကျိုးကိုဆိုအံ့။ဧဝံ၊သို့။ပဿတော၊ရှုသော။ အနေန၊ ဤယောဂါဝစရသည်။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတွာ၊တင်၍။ သင်္ခါရာ၊တို့သည်။ ပရိဂ္ဂဟိတာနာမ၊သိမ်းဆည်းအပ်သည်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာပန၊ အဘယ့်ကြောင့်ကား။အယံယောဂါဝစရော၊သည်။ဧတေ၊ထိုသင်္ခါရတို့ကို။ ဧဝံ၊ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊သိမ်းဆည်းသနည်း။ ဇာတိအယံ၊ကား။ စောဒနာ၊တည်း။ ရုဇ္ဈနသာ၊ ထဘာန်မလိုက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ကောင်းစွာလွတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သောရုစ္စန၏။ဝါ၊လွတ်ကြီးလွတ်ခြင်း၏။ ဥပါယသမ္ပာဒနတ္ထံ၊အနိစ္စစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့် သင်္ခါရတို့ကိုကောင်းစွာသိမ်းဆည်းခြင်း ထက်ဝန်းကျင်နယ်ချေခြင်းဟုဆိုအပ်သောအကြောင်း၏ပြည့်စုံခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝါ၊ပြီးစေခြင်းအကျိုးငှါ။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊၏။ တတြ၊ထိုရုဇ္ဈနဥပါယပြည့်စုံစေခြင်းငှါသင်္ခါရတရားတို့ကိုသိမ်းဆည်းခြင်း၌။ အယံ၊ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ဥပမာ၊တည်း။ ဧကောပုရိသော၊တယောက်သောတငါသားသည်။မစ္ဆေဂဟောဿာမိတိ၊ ငါးတို့ကိုဘမ်းအံ့ဟု။ မစ္ဆခိပ္ပံ၊ ငါးအုပ်သောဆောင်းကို။ ဝါ၊ငါးထောင်မြှုံးကို။ ဂဟေတွာ၊၍။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ဩသာပေတိကိရ၊နှစ်သတတ်။ ဝါ၊ပစ်ချသတတ်။ သော၊ထိုတငါသားသည်။ခိပ္ပမုခေန၊မြှုံးဝဖြင့်။ဟတ္ထံ၊လက်ကို။ဩတာရေတွာ၊သွင်း၍။အန္တောဥဒကေ၊ရေထဲ၌။သပ္ပံ၊ရေမြွေဟောက်ကို။ ဂီဝါယဂဟေတွာ၊လည်စိဆုပ်၍။ မေ၊ငါသည်။ မစ္ဆော၊ငါးကို။ ဂဟိတော၊ဘမ်းအပ်ပြီ။ ဇာတိ၊သို့။ အတ္တမနော၊နှဝမ်းမြောက် နှစ်သက် သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ သော၊ ထိုတငါသားသည်။မဟာ၊ငါသည်။မဟာမစ္ဆော၊ငါးကြီးရောကို။ လဒ္ဓေါဝတ၊ရပေ

ပြီတကား။ဇာတိ၊သို့။ဥက္ခိပိတွာ၊ကြွ၍။ပဿန္တော၊ရှုလတ်သော်။သော
ဝတ္တိကတ္တယဒဿနေန၊ လည်ကျားသုံးရစ်ကို မြင်သဖြင့်။ သပ္ပေါတိ
သဉ္ဇာနိတွာ၊ရေမြွေဟောက်ဟုသိလတ်၍၊ဘီတော။ ကြောက်၍ အာဒိန
ဝံ၊ရေဘ်လတ္တဲ့သောအပြစ်ဘေးကို။ ဒိသွာ၊၍။ဂဟာဏော၊အကြွင်အကြွင်
ဘမ်းအပ်သောမြွေကိုမစွန့်မှု၍ယူခြင်း၌။နိဗ္ဗိန္နော၊ ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍။
•မုဉ္စိတုကာမော၊လွတ်လိုသည်။ဟုတွာ ၍။မုဉ္စနဿ၊လွတ်ခြင်း၏။ ဥပါ
ယံ၊အကြောင်းကို။ကရောန္တော၊ပြုလျက်။အဂ္ဂနင်္ဂုဋ္ဌတော၊အမြီးဖျားမှ။
ပဋ္ဌာယ၊၍။ ဟတ္ထံနိဗ္ဗေဌေတွာ၊ မြွေသည်မိမိ၏ ကိုယ်ဖြင့်ရစ်ပင်အပ်
သောလက်အရပ်ကိုဖြေ၍။ဗာဟုံဥက္ခိပိတွာ၊မောင်းကိုမြှောက်၍။ဥပရိသိ
သေ၊ ဦးခေါင်း အထက်၌။ ဒွေတယော ပါရေ၊ နှစ်ပတ် သုံးပတ်။ အာ
ဝိဇ္ဈိတွာ၊ပတ်ပတ်လှည့်လျက်။ သပ္ပံ၊မြွေကို။ ဒုဗ္ဗလံကတွာ၊ အားနည်း
အောင်ပြု၍။ ဒုဋ္ဌသပ္ပ၊ ဆိုးယုတ်ပျက်ချော်သောမြွေ။ ဂစ္ဆ၊သွားပါလေ။
ဣတိ၊သို့။ နိဿဇ္ဇိတွာ၊စွန့်လွှတ်၍။ဝေဂေန၊လျင်စွာ။တဋ္ဌာကပါဠိ့၊ကန်
ပေါင်သို့။အာရုယှ၊တက်၍။ဘောအချင်းတို့။မဟန္တဿ၊ကြီးစွာသော။
သပ္ပဿ၊မြွေ၏။ မုခတော၊ခံတွင်းမှ။ မုတ္တော၊လွတ်သည်။ အမှိကိရ၊
ဖြစ်ပေပြီတကား။ ဣတိ၊သို့။အာဂတမဂ္ဂံ၊လာသောခရီးကို။ဩလောက
ယမာနော၊ကြည့်လျက်။အဋ္ဌာသိ၊တည်၏။ ။(ဤဥပမာကိုရည်၍မဟာ
သီလဝံသသည်။ ။ဆယ်လံအခေါက်။ရေထဲအောံသို့။ထုပ်ချော်ရပ်
ရင်။ စုံးစုံးငုပ်၍။ စမ်းချပ်သရော်၊ သူပေါ်မိမ်းစား။ ထံငါ့သားလျှင်။
လည်ကျားသုံးရစ်။မည်းချစ်ရင်ပျော့။ရေမြွေဟောံကို။လန့်ကြောက်မ
ရှိ။ငါးဟုမိ၍။လည်စိလဆုင်။ ဝမ်းသာရုပ်ဖြင့်။သူနှင်ကျွန်လျော်။ ကြည့်
လျက်ပေါ်သော်။မြွော်ကတုံးတုံး။ဟာလူဆုံးဟု။နှလုံးမဆံ့။ ရင်တီးအံ့သို့။
သိန္နံ့ပညာ။ထိုရော်ငါလည်း။ပမာဤတူ။စည်းစိမ်ထူ၍။ရိပ်ပူမထိ၊ချမ်း
သာရှိလျက်။သတိမြင်ကျယ်။သူတော်နွယ်သို့။ ယိုးမယ်မဲ့လျင်း။အချင်း
စစ်ဘွေ။ကြိုတုံချေက။မြွေးရေခပင်း။နှလုံးတွင်း၌။သားညှင်းအသွင်။မီး
ဝယ်ကင်သော်။ပိတ်ပင်မပြန့်။ရှုံ့ရှုံ့တွန့်လျက်။ ကြောက်လန့်ထိတ်စွာ။
ဘော်သုံးရွာတွင်။ဝါဝါလရောင်။လူတို့ဘောင်ကား။ ။ပြောင်ပြောင်
ငါ့အားငြိုးသတည်း။ ။စပ်တော် မှုသည်)။ ။တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။
တဿပုရိသဿ၊ထိုတငါသား၏။ မစ္ဆောတိ၊ ငါးဟူ၍။ သပ္ပံ၊ ရေမြွေ
ဟောက်ကို။ ဂီဝါယဂဟေတွာ၊လည်၌ဆုပ်၍။ တုဋ္ဌကာလောဝိယ၊နှစ်

သက်သောအခါကဲ့သို့။ဈာနသာပိယောဂိနော၊ ဈာနယောဂီအားလည်း။ အာဒိတော၀၊အစ၌လျှင်။အတ္တဘာဝံ၊အတ္တဘောကို။ပဋိလဘိတွာ၊ရ၍။ တုဋ္ဌကာလော၊နှစ်သက်သောကာလကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊၏။တဿ၊ ထိုတငါ သား၏။ဗိလမုခတော၊ဆောင်းဝမှ။သီသံ၊မြွေဦးခေါင်းကို။ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်၍။သောဝတ္တိကတ္တယဒဿနံဝိယ၊ လည်ရေးသုံးခုကိုမြင်ရာ၏သို့။ဈာ နဿ၊ဈာနယောဂီ၏။ဈာနဝိနိဗ္ဘောဂံ၊ သမူဟဈာနကိစ္စဈာနအာရမ္မဏဈာ နကိုခွဲခြမ်းခြင်းကို။ကတွာ၊၍။ သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ တိလက္ခဏာဒဿနံ၊ လက္ခဏာရေးသုံးပါးကိုမြင်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။တဿ၊ထိုတငါ့သား၏။ ဘီတကာလော၀ိယ၊လည်ရေးသုံးဆင့်ကိုမြင်၍ ကြောက်သောကာလ ကဲ့သို့။ဈာနဿ၊ ဈာနယောဂီ၏။ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ တ တော၊ ထိုမြွေဟောက်ဟုသိသောအခါမှ။ အာဒီနဝဒဿနံ၀ိယ၊ မြွေ ကြောင့်ဖြစ်လတ္တံ့သောအဖြစ်ကိုရှုခြင်းကဲ့သို့။ အာဒီနဝါနုပဿနာဉာ ဏံ၊ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ ဂဟဏေ၊ ကိုင်မိသောမြွေကို မလွှတ်မှု၍ယူခြင်း၌။ နိဗ္ဗိန္ဒနံ၀ိယ၊ငြီးငွေ့ခြင်းကဲ့သို့။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ သပ္ပံ၊ကို။မုဉ္စိတုကာမတာ၀ိယ၊လွှတ်လိုသောအဖြစ်ကဲ့သို့။ မုဉ္စိတုကမျ တာဉာဏံ၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ မုဉ္စနဿ၊ လွှတ်ခြင်း၏။ ဥပါယကရဏံ၀ိယ၊ လွှတ်ရအံ့သောအကြောင်းကိုပြုခြင်းကဲ့သို့။ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏေ န၊ဖြင့်။သင်္ခါရေသု၊တို့၌။တိလက္ခဏာရောပနံ၊လက္ခဏာသုံးပါးကိုတင် ခြင်းကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ ဟိ၊ တပ္ပါကဂုံကရောမိ၊အံ့။ သောပုရိသော။ ထိုတငါ သားသည်။သပ္ပံ၊ကို။ အာဝိဉ္ဆိတွာ၊ဦးခေါင်းပေါ် ၌ပတ်ပတ်လှည့်၍။ဒုဗ္ဗ လံကတွာ၊အားနည်းသည်ကိုပြု၍။ နိဝတ္တေတွာ၊ပြန်၍။ ဍံသိတုံ၊ ကိုက် ခြင်းငှါ။အသမတ္ထဘာဝံ၊မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သို့။ပါပေတွာ၊ရောက် စေ၍။ သုမုတ္တံ၊ လွှတ်ခြင်းကောင်းစွာ။ ။(ဝိသမံစန္ဒိမသူရိယာ ပရိ ဝတ္တန္တိကဲ့သို့။ဘာဝနပုံသကတည်း)။ ။မုဉ္စတိယထာ၊လွှတ်၏သို့။ဧဝံ တထာ၊တူ။အယံယောဂါဝစရော၊သည်။ ။(သင်္ခါရတို့၏နိစ္စသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ထင်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သည် အနိစ္စ သညာစသည်အပြားရှိသောဝိပဿနာ၏သာတိသယဗလဝဘာဝပ္ပတ္တိ ဖြင့်ဖြစ်၏။ ထိုသာတိသယ ဗလဝဘာဝပ္ပတ္တိသည်လည်း သင်္ခါရတို့၏ အနိစ္စစသောအခြင်းအရာကို ကောင်းမွန်စွာ မှတ်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်ရကား။ တိလက္ခဏာရောပနေနစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။တိလက္ခဏာရောပ

နေန၊ လက္ခဏာရေး သုံးပါးကို တင်သဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ အာ
ဝဇ္ဇိတွာ၊ ပတ်ပတ်မွေ၍။ ဒုဗ္ဗလေ၊ အားနည်းသည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပု
န၊ ဘန်။ နိစ္စသုခသုဘအတ္တာကာရေန၊ နိစ္စအခြင်းအရာ၊ သုခသုဘအတ္တ
အခြင်းအရာဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတုံ၊ ထင်ခြင်းငှါ။ အသမတ္ထတံ၊ မစွမ်းနိုင်သည်
၏အဖြစ်ကို။ ပါပေတွာ၊ ၍။ သုမုတ္တံ၊ လွတ်ခြင်းကောင်းစွာ။ မုဉ္စတိ၊ လွတ်
၏။ တေန၊ ကြောင့်။ မုဉ္စနသာ၊ ပ။ ဗျာတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ။ဧတ္တာဝတာ၊
ဤသို့အနိစ္စန္တိကတောအစရှိသော လေးဆယ်ကျော်သော အခြင်းအ
ရာတို့ဖြင့် သင်္ခါရတို့၏အနိစ္စစသည်၏အဖြစ်ကိုကောင်းစွာမှတ်သည်
၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ပဋိ
သင်္ခါဉာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ထင်ရှား၏။ ယံ၊ အကြင်ပဋိ
သင်္ခါဉာဏ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အနိစ္စတော၊ ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသောယော
ဂီအား။ ကိံ၊ အဘယ်သို့။ ပဋိသင်္ခါ၊ သိ၍။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နည်း။
ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ ကိံ၊ အ
ဘယ်ကို။ ပဋိသင်္ခါ၊ ၍။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နည်း။ ဣတိအယံ၊ သည်
ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ နိ
မိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို။ ပဋိသင်္ခါ၊ ၍။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဒုက္ခတော၊ အား
ဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ ပဝတ္တံ၊ ကို။ ပဋိသင်္ခါ၊ ၍။ ဉာဏံ သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ နိမိတ္တဉ္စ၊ ကို
၎င်း။ ပဝတ္တဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ပဋိသင်္ခါ၊ ၍။ ဉာဏံ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ စ၊ အဘွင့်ကို
ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ နိမိတ္တံ ပဋိသင်္ခါတိ ကား။ သင်္ခါရနိမိတ္တံ၊ ကို။ အဓုဝံ၊
မမြဲမမြန်မခိုင်မခံ့။ တာဝကာလိကံ၊ အခိုက်အတန့်တသက်မျှတည်း။ ဣ
တိ၊ သို့။ အနိစ္စလက္ခဏဝသေန၊ အနိစ္စလက္ခဏာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဇာနိတွာ
သိ၍။ ။(ပဋိသင်္ခါဟူသောပုဒ်၏ဇာနိတွာဟူသောအနက်ကိုဆိုပြီး၍ပဋိ
သင်္ခါနကြိယာဥပ္ပဇ္ဇနကြိယာတို့၏ တူသောကာလရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်
ပုဗ္ဗကာလ အပရကာလအဖြစ်သည် မရှိသော်လည်း သဒ္ဒဝေါဟာရ
သဒ္ဒပြုဟာမျှဖြင့် ပဋိသင်္ခါဉာဏံဟူသော နှစ်ပုဒ်ကို ဟောတော်မူ၏။
ဤသို့သောအနက်ကို ပြခြင်းငှါကာမံစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပဌမံ၊
စွာ။ ဇာနေတွာ၊ သိပြီး၍။ ပစ္ဆာ၊ မှ။ ဉာဏံ၊ သည်။ ကာမဉ္စနဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အ
ကယ်၍ကားမဖြစ်၏ရှင့်။ ပနတထာပိ၊ သော်လည်း။ ဝေါဟာရဝသေန၊

သန္ဒေဝါဟာရသဒ္ဒါပြုဟာ၏အစွမ်းဖြင့်။ မံနဥ္စပဋိစ္စခမ္မေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိမ
နောဝိညာဏန္တိအာဒိနိဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသောပြယုဂ်တို့ကဲ့သို့။ ဝေံ၊ဤ
သို့။ပဋိသန္ဓိဥာဏံဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊ဟောတော်မူအပ်၏။ ။
(ထိုပါဠိဖြင့်ကုသလံဓမ္မံပဋိစ္စကုသလောဓမ္မောဥပ္ပဇ္ဇတိဟောတုပစ္စယာ
ဟူ၍၎င်း။နိဟန္တာတိမိရသဗ္ဗံ။ ဥဂ္ဂတောယံဒိဝါကရောဟူ၍၎င်း။ ဤသို့
အစရှိသေါပြယုဂ်တို့၌ကဲ့သို့။သမါနကါလ၏အစွမ်းဖြင့်ဤသဒ္ဒပယော
ဂဖြစ်သတည်းဟုပြသတဉ်း။ထိုမှတပါးလည်း။မနဥ္စ၊မနောဒွါရကိုင်း။
ခမ္မေစ၊ ဓမ္မာရုံတို့ကိုင်း။ ပဋ္ဌမံ၊စွာ။ ပဋိစ္စ၊စွဲ၍။ပစ္ဆာ၊နောက်မှ။ မနော
ဝိညာဏသ၊မနောဝိညာဉ်၏။ဥပ္ပတ္တိ၊ဖြစ်ခြင်းသည်။ နဟောတိဝိယ၊မ
ဟုတ်၏သို့။ဝေံတထာ၊ဤအတူ။ဣဓာပိ၊ဤပဋိသန္ဓိရဥာဏံဥပ္ပဇ္ဇတိဟူ
သောပါဠိ၌လည်း။ ပဌမံ၊ရှေးဦးစွာ။ ဇာနေတွာ၊သိပြီး၍။ ပစ္ဆာ၊မှ။ ဉာ
ဏဿ၊၏။ဥပ္ပတ္တိ၊သည်။နဟောတိ၊မဟုတ်။ဤသို့သောအနက်ကိုပြခြင်း
ငှါမနဥ္စပဋိစ္စစသောဥဒါဟရဏ်ကိုဆိုပေသတည်း။ ။တနည်းသော်
တံ။ ဤသို့သောသဒ္ဒပယောဂသည် ယေဘုယျအားဖြင့် လောကာ၌ပုဗ္ဗ
ကာလအစွမ်းအားဖြင့်သာ ထင်ရကား။ ဤ၌လည်းပုဗ္ဗကာလ အစွမ်း
အားဖြင့်သာလျှင်ထိုပုဒ်ကိုပြခြင်းငှါဧကတ္တနယေနဝါစသောဝိကပ်ကို
မိန့်ဆိုသော်)။ ။ဝါ၊ကား။ဧကတ္တနယေန၊နည်းဖြင့်။ ပုရိမဥ္စ၊ရှေးဖြစ်
သောသိခြင်းကြိယာကိုင်း။ပစ္ဆိမဥ္စ၊ နောံဖြစ်သောဥပ္ပဇ္ဇနကြိယာကို
၎င်း။ ဧကံကတွာ၊တပေါင်းတည်းပြု၍။ဝေံ၊ဤသို့ပဋိသန္ဓိဥာဏံဥပ္ပဇ္ဇတိ
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ဟောတော်မူအပ်၏။ ။(အဆင့်ဆင့်ဖြစ်သောဥာဏ်တို့
တွင်ရှေးဖြစ်သေါဥာဏ်၏အစွမ်းဖြင့်ပဋိသန္ဓိနကြိယာကို။ထိုမှတပါး
သောနောက်ဖြစ်သောဥာဏ်၏အစွမ်းဖြင့် ဥပ္ပဇ္ဇနကြိယာကိုရည်အပ်
၏။ ထိုဥာဏ်နှစ်ပါးတို့ကိုကား။ ဘေဒအားဖြင့်မရူအပ်ကုန်။ အဘယ့်
ကြောင့်နည်း။ တခုသောသန္တာန်၌ ကျသည့်၏အဖြစ်ကြောင့် ဧကတ္တ
နည်းအားဖြင့်ယူအပ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း)။ ။ဣမိနာနယေ
န၊ဤနည်းဖြင့်။ဣတရသ္မိံ ပိပဒဒွယေ၊ ဤမှတပါးသောပဝတ္တံပဋိသန္ဓိ
နိမိတ္တဥ္စပဝတ္တဥ္စပဋိသန္ဓိဟူသောပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်း၌လည်း။ အတ္ထော၊
ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊အပ်၏။ဣတိ၊ဤရှေ့အပြီးတည်း။ ။ပဋိသန္ဓိနုပဿ
နာဥာဏံနိဋ္ဌိတံ။ ။

၂၄၂။ သော၊ထိုယောဂါဝစရသည်။ ဧဝံ၊ဤသို့သောနည်းဖြင့်။
ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏေန၊ဉာဏ်ဖြင့်။သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။သင်္ခါရေ၊တို့
သည်။သုညာ၊အတ္တမှဆိတ်ကုန်၏။ဣတိ၊သို့။ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊၍။ ။(သင်္ခါ
ရတို့၏ အနိစ္စအခြင်းအရာ ဒုက္ခအခြင်းအရာ စသည်ကို သိမ်းဆည်း
ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော်လည်း။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏ်သည် ဝိ
သေသအားဖြင့် အနတ္တအခြင်းအရာကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည် ပြဓာန်း
ရကား၊သဗ္ဗေသင်္ခါရေသုညာတိပရိဂ္ဂဟေတွာစသည်ကိုမိန့်သော်။ ။
ထိုစကားဆိုသင့်၏။ ထိုအနတ္တအခြင်းအရာကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်
ရှိလတ်သော်။ သစ္စပဋိဝေဓပြည့်စုံသတည်း။ မရှိလတ်သော်မပြည့်စုံ။
ထိုအနတ္တအခြင်းအရာကိုသိမ်းဆည်းခြင်း၏မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
လျှင် သရဘင် ဆရာစသည်တို့၏ အနိစ္စလက္ခဏာ ဒုက္ခလက္ခဏာကို
ပညတ်သောသာသနာတော်သည်လည်းအနိယျာနိကသာဖြစ်၏။ ။
သင်္ခါရတို့၏အတ္တမှဆိတ်သဉ်၏အဖြစ်၏သိနိုင်ခဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
အကြိမ်များစွာထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှါလည်း သုညတာနုပဿနာ၌ မြဲမြံ
သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းငှါ၊ တဘန်သုညမိဒံ စသည်ကို မိန့်
သော်။ ။ထိုစကား၌ အကြင်အတ္တိဖြင့် သင်္ခါရတို့သည်။ အနတ္တဖြစ်
ကုန်၏။ ထိုအတ္တိဖြင့် အနတ္တနိယ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ့်ကြောင့် နည်း။
အတ္တရှိသော် အတ္တနိယသည်ရှိသည်ဖြစ်ရာဘိသော်။ထိုကြောင့် သုည
မိဒံအတ္တေနဝါအတ္တနိယေနဝါမိန့်သော်)။ ။ပုန၊ဘန်။ ဣဒံဝမ္ဘဇာတံ၊
ဤတရား သဘောသည်။ အတ္တေနဝါ၊ အတ္တမှငှင်း။ အတ္တနိယေနဝါ၊
အတ္တနှင့်စပ်သောဥစ္စာမှငှင်း။ သုညံ၊ဆိတ်၏။ဣတိ၊သို့။ ဒွိကောဋိကံ၊နှစ်
ပါးသောအတ္တိရှိသော။သုညတံ၊သုညအဖြစ်ကို။ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ပညာဖြင့်
သိမ်းဆည်း၏။သော၊ထိုယောဂါဝစရသည်။ဧဝံ၊သို့။အတ္တာနံ၊အတ္တကို။
ဉာဏစက္ခုနာ၊ ပညာစက္ခုဖြင့်။ ပစ္စက္ခတောစ၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်
ငှင်း။အနုမာနတောစ၊ဆသောအားဖြင့်ငှင်း။ထည့်။ နေဝဒိသွာ၊မမြင်မူ
၍။တဿ၊ ထိုအတ္တ၏။ အနုပလဗ္ဘနိယတော၊ မရအပ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်းဟုလို။ ။ပရံအညံ၊ မိမိမှတပါးသော။ ကိဉ္စိ၊တစုံတခု
သောသတ္တဝါသင်္ခါရကို။ အတ္တနော၊မိမိ၏။ ပရိက္ခာရဘာဝေ၊ပရိက္ခ
ရာ၏အဖြစ်၌။ ဝါ၊ သုခဒုက္ခကိုပြီးစေတတ်သော ပရိက္ခရာ၏အဖြစ်၌။
ဌိတံ၊တည်သည်ကို။ နဒိသွာ၊မမြင်မူ၍။ ပုန၊တဘန်။ (ပရိဂ္ဂဏှာတိတိ

သမ္ဗန္ဓော)။ အယံ၊သဥ်။ကွစနိကဏ္ဍစိ၊တစုံတခုသောဌာနဥ္စ။ဝါ၊ကာလဥ္စ။ဝါ၊ဓမ္မဥ္စ။ဝါ၊အဖ္ဖုတ္တဗ္ဗဟိဒ္ဓဥ္စ။အတ္တာနံ၊အတ္တကို။နပဿာမိ၊မမြင်။အတ္တနော၊မိမိ၏။ အတ္တာနံ၊အတ္တကို။ထည့်။ ကဿစိ၊တစုံတယောက်သောသူတပါး၏။ ကိဉ္စနတသ္မိံ ကိဉ္စနဘာဝေ၊ ကြောင့်ကြအပ်သောဥစ္စာ၏အဖြစ်၌။ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ဆောင်အပ်သည်ကို။နပဿာမိ၊မမြင်။ ကွစနိ၊တစုံတခုသောဌာနဥ္စ။ဝါ၊ကာလဥ္စ။ဝါ၊ဓမ္မဥ္စ။ ပရဿစ၊သူတပါး၏လည်း။ အတ္တာနံ၊ကို။နပဿတိ၊မမြင်။ ။(မမကားအဌာနပယုဂ်တည်း)။ ။ပရဿ၊သူတပါး၏။အတ္တာ၊အတ္တသည်။ထည့်။ မမ၊ငါ၏။ ကိံသ္မိဉ္စိ၊တစုံတခုသောအဖ္ဖုတ္တ၊ဗဟိဒ္ဓဥ္စ။ ကိဉ္စနတာကိဉ္စနဘာဝေ၊ ကြောင့်ကြအပ်သောပရိက္ခရာ၏အဖြစ်၌။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ နပဿာမိ၊မမြင်။ ဣတိ၊သို့။ဧတ္ထ၊ဤသုညတာနုပဿနာအရာ၌။ စတုကောဋိကာ၊လေးပါးအဘို့ရှိသော။ ယာသုညတာ၊ အကြင်သုညတအဖြစ်ကို။ ကထိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။တံသုညတံ၊ထိုသုညတအဖြစ်ကို။ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊၏။ကထံ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ အဘယ်သို့သိမ်းဆည်းသနည်းဟူမူကား။ဟိ၊ချဲ့အံ့။အယံ၊ဤယောဂါဝစရသည်။ နာဟံကွစနီတိ၊ ကား။ ကွစိ၊ တစုံတခုသောအဖ္ဖုတ္တ၊ဗဟိဒ္ဓဥ္စ။အတ္တာနံ၊ကို။နပဿတိ၊မမြင်။ ။(သိမ်းဆည်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏မမြင်လေဟန်ကိုသူတပါးအားပြသည်ဖြစ်၍ နာမယောဂဖြင့်ဆိုသဥ်)။ ။ကဿစိကိဉ္စနတသ္မိံတိ၊ကား။အတ္တနော၊၏။အတ္တါနံ၊ကို။ ။(အယံခေါ်သောဖြဟ္မာမဟာဗြဟ္မာ။ ပ။ သေဋ္ဌောသဇိတာဝသီပိတာဘူတဘဗျာနန္တိ အာဒိနာပရေဟိပရိကပ္ပိတံအတ္တာနဉ္စ ကဿစိကိဉ္စနဘူတံနပဿတိတိဒဿေန္တောကဿစိတိအာဒိမာဟ)။ ။ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော။ ပရဿ၊သူတပါး၏။ ကိဉ္စနဘာဝေ၊ ကြောင့်ကြအပ်သော ပရိက္ခရာ၏အဖြစ်၌။ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်သည်ကို။ နပဿတိ၊မမြင်။ ။ကိဉ္စနဘာဝေအရကိုဘွင့်ပြခြင်းငှါ ဘာတိဋ္ဌာနေဝါစသည်ကိုမိန့်သော်။ ။ဘာတိဋ္ဌာနေဝါ၊ အစ်ကိုညီသားအရာ၌မူလည်း။ ဘာတရံ၊အစ်ကိုညီသားဟူ၍။ သဟာယဋ္ဌာနေဝါ၊သဟဲခင်ပွန်း အရာ၌မူလည်း။ သဟာယံ၊ သဟဲ ခင်ပွန်းဟူ၍။ ပရိက္ခာရဋ္ဌာနေဝါ၊ပရိက္ခရာ၌မူလည်း။ပရိက္ခာရံ၊ ပရိက္ခရာဟူ၍။ မညိတွာ၊အောက်မေ့၍။ဥပနေတဗ္ဗံ၊ဆောင်အပ်သည်ကို။ နပဿတိ၊မမြင်။ဣတိအယံ၊ကား။အတ္ထော၊တည်း။ နစမမကွစနီတိဧတ္ထ၊၌။ မမသဒ္ဒံ၊မမသဒ္ဒါကို။ ဌပေတွာ၊

ရှေးဦးစွာ။ ဌပေတွာ၊ ထားဦး၍။ ။(ပဒဋ္ဌလာဒိနာဌာနေ။ ပယုတ္တေပိ ပယာဇယေ။ ဌာနေဌာနေပယုတ္တေပိ။ယထာဌာနေပယောဇယေ။ ဟူသောပရိဘာသာဖြင့် အဋ္ဌာနပယုဂ် ဖြစ်ရကား မမသဒ္ဒါကိုထားဦးဟူလို)။ ။ကွစိနိကွစိ၊တစုံတခုသောဌာန၌။ ဝါ၊ကာလ၌။ဝါ၊ဓမ္မ၌။ဝါ၊အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓ၌။ပရဿစ၊မိမိမှတပါး၏လည်း။အတ္တာနံ၊အတ္တကို။နပဿတိ၊မြင်။ဣတိအယံ၊ကား။ အတ္ထော၊တည်း။ဣဒါနိ၊၌။မမသဒ္ဒံ၊ကို။ အာဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။ မမကိသ္မိဉ္စိကိဉ္စနတတ္ထိတိ၊ ဟူသည်၊ကား။ သော၊ထိုယောဂါဝစရသည်။ ပရဿ၊ မိမိမှတပါးသောသူ၏။ အတ္တာ၊အတ္တသည်။မမံ၊၏။ ကိသ္မိဉ္စိ၊တစုံတခုသောအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓ၌။ ကိဉ္စနဘာဝေ၊ကြောင့်ကြအပ်သောပရိက္ခာရ၏အဖြစ်၌။အတ္ထိတိ၊ရှိ၏ဟူ၍။နပဿတိ၊မမြင်။ဣတိအယံ၊ကား။အတ္ထော၊တည်း။အတ္တနော၊မိမိ၏။ဘာတိဌာနေ၊၌။ဘာတရံ၊ဟူ၍။သဟာယဌာနေ၊၌။သဟာယံ၊ဟူ၍။ပရိက္ခာရဌာနေ၊၌။ ပရိက္ခာရံ၊ဟူ၍။ ဣတိ၊သို့။ ကိသ္မိဉ္စိဌာနေ၊ တစုံတခုသောဌာန၌။ ပရဿ၊ မိမိမှတပါးသောသူ၏။ အတ္တာနံ၊ကို။ ဍာမိနာကိဉ္စနဘာဝေန၊ဤကြောင့်ကြအပ်သော ဥစ္စာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်သည်ကို။နပဿတိ၊မြင်။ဣတိအယံ၊ကား။အတ္ထော၊တည်း။ဧဝံ၊ဤသို့။အယံ၊ဤယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ကတ္ထစိ၊တစုံတခုသောအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓ၌။အတ္တာနံ၊အတ္တကို။နေဝပဿတိ၊မမြင်။တံ၊ထိုအတ္တကို။ပရဿ၊ မိမိမှတပါးသောသူ၏။ ကိဉ္စနဘာဝေ၊ ကြောင့်ကြအပ်သောဥစ္စာ၏အဖြစ်၌။ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်သည်ကို။ နပဿတိ၊မမြင်။ပရဿ၊ မိမိမှတပါးသောသူ၏။ အတ္တာနံ၊အတ္တကို။ နပဿတိ၊မမြင်။ ပရဿ၊ထိုမိမိမှတပါးသောသူ၏သာလျှင်၊ အတ္တာနံ၊အတ္တကို။အတ္တနော၊၏။ကိဉ္စနဘာဝေ၊ကြောင့်ကြအပ်သောဥစ္စာ၏အဖြစ်၌။ဥပနေတဗ္ဗံ၊ကို။နပဿတိ၊မမြင်။ ဣတိ၊ဤသို့မှတ်အပ်၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ အနေန၊ဤယောဂါ ဝစရသည်။ စတုကောဋိကာ၊ လေးပါးသော အဘို့ရှိသော။ သုညတာ၊ သုည၏အဖြစ်သည်။ ပရိဂ္ဂဟိတာ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ဣတိ၊ဤသည်လျှင်အပြီးတည်း။ ။(ဤ၌လည်း၊ နာဟံကွစနိဟုမိမိအတ္တ၏မရှိသည်၏အဖြစ်ကိုရှုသည်။နကဿစိကိဉ္စနတသ္မိံဟုမိမိအတ္တ၏ပင် မိမိမှတပါးသောတစုံတယောက်သောသူ၏ အတ္တနိယ၏အဖြစ်ကိုရှုသည်။ ။နစမမဟူသောနှစ်ပုဒ်ကို ယထာက္ကမစပ်အပ်

၏။အတ္တိဟူသောပုဒ်ကိုအသီးအသီးစပ်၍နစက္ခုစနိပရဿအတ္တာအတ္တိ ဟု မိမိမှတပါးသောသူ၏ အတ္တမရှိသည်၏အဖြစ်ကိုရှုသည်။ တဿ ပရဿအတ္တနောမမကိစ္စနတာနဝတ္တိဟုပရအတ္တ၏ အနတ္တနိယအဖြစ် ကိုရှုသည်။ ဤကားဒိုကာနည်း။ ။ဤသို့လျှင်အဇ္ဈတ္တဋ္ဌိုင်းဗဟိဒ္ဓဋ္ဌိုင်း အတ္တအတ္တနိယမှဆိတ်သည်၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော သက်သက်သော သင်္ခါရတရားအစု၏အဖြစ်ကို။စတုကောဋိကသုညတာကိုသိမ်းဆည်း သဖြင့်ရှုအပ်သည်ဖြစ်၏။ထိုကြောင့်ဇဝံမယံစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ ဇဝံ၊ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ စတုကောဋိကံ၊လေးပါးသောအဘို့ရှိသော။ သုညတံ၊ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊သိမ်းဆည်းပြီး၍။ ။(ဆဟာကာရေဟိ အစရှိသည်ဖြင့်နိဒ္ဒေသစသည်တို့၌။ထိုထိုအရာ၌လာကုန်သော ပကာ ရတို့ကို သုညတာ နုပဿနာအကျိုး၌ ပွါးခြင်းကို ပေါင်းရ၍ ပြသ တည်း)။ ။ပုန၊ဘန်။ဆဟာကာရေဟိ၊ ခြောက်ပါးသောယူခြင်းဟူ သောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ယူအပ်သောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သုည တံ၊သုည၏အဖြစ်ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊သိမ်းဆည်း၏။ ကထံပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ အဘယ်သို့သိမ်းဆည်းသနည်း။ စက္ခု၊စက္ခုသည်။ အတ္တေနဝါ၊ အတ္တမှဧင်း။ အတ္တနိယေနဝါ၊အတ္တနိယမှဧင်း။ နိစ္စေနဝါ၊နိစ္စဟူ၍ကြံဆ အပ်သောတစုံတယောက်သောမိမိမှဧင်း၊သူတပါးမှဧင်း။ဝါ၊နိစ္စ၏အ ဖြစ်မှဧင်း။ သုညံ၊ဆိတ်၏။ ။(ဓုဝစသည်တို့သည့်အနိစ္စဟူ၍ယူအပ် သောအနက်၏သာလျှင်ယူအပ်သောအခြင်းအရာတို့တည်း။ထိုစကား သင့်၏။ ထိုနိစ္စကို ဝေဘန်သဖြင့်သာလျှင် ဤဂဟာဘာကာရ၏ ဆက္က အဖြစ်သည်ဖြစ်သတည်း)။ ။ဓုဝေနဝါ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့သည့်၏အဖြစ်မှ ဧင်း။ သဿတေန၊ အခါခပ်သိမ်းထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်မှဧင်း။ အဝိ ပရိဏာမဓမ္မေနဝါ၊ဖောက်ပြန်ခြင်းကင်းသည်၏အဖြစ်မှဧင်း။ သုညံ၊ ၏။ ။(တတ္ထနိစ္စတာနာမကုဋုမ္ဘတာ။ဓုဝဘာဝါထိရတာ။သဒါဘာဝိ တာသဿတတာ။ နိဗ္ဗိကာရတာအဝိပရိဏာမဓမ္မတာ။ ။သောတ ဿာနဖိ၁ါကာယတို့သည် ပေယျာလဒုပ်သည်)။ ။ဇနော၊မနော၌ ရသည်၊အတ္တေနဝါ၊မှဧင်း။ပ။အဝိပရိဏာမဓမ္မေနဝါ၊မှဧင်း။ သုညော၊ ၏။ ရူပါ၊ရူပါရုံတို့သည်။ အတ္တေနဝါ၊ မှဧင်း။ပ။ သုညာ၊ကုန်၏။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မာရုံတို့သည်။ သုညာ၊ ကုန်၏။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သည်။ အတ္တေနဝါ၊ မှဧင်း။ပ။ သုညံ၊၏။ မနောဝိညာဏံ၊ သည်။ပ။ သုညံ၊ ၏။

စက္ခုသမ္ဖဿော၊ စက္ခုသမ္ဖဿသည်။ ပ။ သုညော၊ ၏။ ဣတိဓံ၊ သို့။
ယာဝဇရာမရဏာ၊ ဇရာမရဏ တိုင်အောင်။ နယော၊ နည်းကို။ နေ
တဗ္ဗော၊ ဆောင်အပ်၏။ ။(ပေယျာလမထားမူ၍ ဇရာမရဏံ ဟူ
သောအဆုံးပုဒ်ကိုသာ ပြတော်မူသည်)။ ။ဣဓံ၊ သို့။ ဆဟာကာရေ
ဟိ၊ ခြောက်ပါးသောယူအပ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သုညတံ၊ ကို။
ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပုန၊ ဘန်။ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ ရှစ်ပါးသောယူအပ်
သောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဣဒံဣဓမေ၊ ဤရှစ်ပါးသော
အာကာရ တို့သည်။ သေယျထာကတမေ၊ အဘယ်သည် တို့နည်း။
ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နိစ္စသာရသာရေန ဝါ၊ နိစ္စသာရဟူသောအနှစ်ဖြင့်၎င်း။
ဓုဝသာရ သာရေန ဝါ၊ ဓုဝသာရဟူသော အနှစ်ဖြင့်၎င်း။ သုခသာရ
သာရေန ဝါ၊ သုခသာရဟူသောအနှစ်ဖြင့်၎င်း။ အတ္တသာရသာရေန ဝါ၊
အတ္တသာရ ဟူသော အနှစ်ဖြင့် ၎င်း။ နိစ္စေန ဝါ၊ နိစ္စအဖြစ်ဖြင့် ၎င်း။
ဓုဝေန ဝါ၊ ဓုဝအဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သဿတေန ဝါ၊ သဿတ အဖြစ်ဖြင့်
၎င်း။ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါ၊ အဝိပရိဏာမဓမ္မအဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ အသာ
ရံ၊ အနှစ် မဟုတ်။ နိဿာရံ၊ အနှစ်မရှိ။ သာရာပဂတံ၊ အနှစ်မှကင်း
၏။ ဝါ၊ အနှစ်သည်ထိုရုပ်မှကင်း၏။ ။(သာရတော အပဂတံ သာရာပဂတံ ဝါ
တတောအပဂတန္တိ သာရာပဂတံ၊ ပြု။ ။ဝေဒနာစသည်တို့၌၎င်းနည်း
ယှဉ်၍ယောဇနာ)။ ။နဋ္ဌော၊ ကျူ၊သည်။ အသာရော၊ အနှစ်မဟုတ်
သည်။ နိဿာရော၊ အနှစ်မဲ့သည်။ သာရာပဂတော၊ အနှစ်မှကင်းသည်။
ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်၏ သို့၎င်း။ ဧရဏ္ဍော၊ ကြက်ဆူသည်။ ပ။ ဟောတိ
ယထာ၊ ၎င်း။ ဥဒုမ္ဗရော၊ ရေသဖန်းသည်။ ပ။ ဟောတိ ယထာ၊ ၎င်း။ သေ
တဝစ္ဆော၊ ရေခတက်ပြုပင်သည်။ ဝါ၊ ကြောင်မီးကူပင်သည်။ ပ။ ဟော
တိ ယထာ၊ ၎င်း။ ။(သေတဝစ္ဆောတိ သေတဝရဏာ ကော။ မိနုရုက္ခော
တိပိ ဝဒန္တိ၊ ဋီကာ)။ ။ပါဠိဘဒ္ဒကော၊ ပေါက်ပင်သည်။ ပ။ ဖေဏ
ပိဏ္ဍော၊ ရေမြှုပ်စိုင်သည်။ ပ။ ဥဒကပုဗ္ဗုဠံ၊ ရေပွက်သည်။ ပ။ မရီစိ၊ တံ
လျှပ်သည်။ ပ။ ကဒလိက္ခန္ဓော၊ ငှက်ပျောတုန်းသည်။ ပ။ မာယာ၊ မျက်လှည့်
သမားပြအပ်သောဝတ္ထုသည်။ အသာရော၊ အနှစ်မဟုတ်သည်။ နိဿာ
ရော၊ အနှစ်မဲ့သည်။ သာရာပဂတော၊ အနှစ်မှကင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊
၏ သို့၎င်း။ ဧဝမေဝ၊ တူလျှင်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည့်။ ပ။ ဇရာမရဏံ၊ သည်၊ နိစ္စသာ
ရသာရေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပ။ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန၊ ဖြင့်၎င်း။ အသာရံ၊ အနှစ်

မရှိ။သာရာပဂတံ၊အနှစ်မှကင်း၍။ဇာတိ၊သို့။ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊၍။ သော၊ထို ယောဂါဝစရသည်။ ဧဝံ၊သို့သောနည်းဖြင့်။ အဌဟာကာရေဟိ၊ တို့ ဖြင့်။သုညတံ၊ကို။ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊၍။ ပုန၊ ဘန်။ ဒသဟာကာရေဟိ၊တို့ ဖြင့်။ပရိဂ္ဂဏှာတိ။၍။ရူပံ၊ကို။ရိတ္တတော၊နိစ္စသာရစသည်တို့၏မရှိခြင်း ကြောင့်အနှစ်ကင်းသောအားဖြင့်။ပဿတိ၊ရှု၍။ တုစ္ဆတော၊ အနည်း ငယ်အားဖြင့်။ဝါ၊အယုတ်အားဖြင့်။ပဿတိ၊၍။ သုညတော၊ အတ္တသာ ရမှဆိတ်သောအားဖြင့်။အနတ္တတော၊ အတ္တမဟုတ်သောအားဖြင့်။ အ နိဿရိယတော၊အစိုးရသူမရှိသောအားဖြင့်။ဝါ၊တစုံတယောက်သော အစိုးရသည်၏အဖြစ်ကိုပြုစေခြင်းငှါ မတတ်ကောင်း သောအားဖြင့်။ အကာမကာရိယတော၊အလိုအလျောက်မပြုအပ်သောအားဖြင့်။အလဗ္ဘ နီယတော၊ရုပ်သည် ဤသို့ဖြစ်စေသတည်း၊ဤသို့မဖြစ်စေသတည်းဟု အလိုကိုမရကောင်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။အဝသဝတ္တနတော၊မိမိသည်တ ပါးသောသူ၏အလိုသို့မလိုက်တတ်သည်၏အဖြစ်၊သူတပါးကိုမိမိအလို ၌မလိုက်စေနိုင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရတော၊ သူစိမ်း ပြင်ပ အားဖြင့်။ ဝိဝိတ္တတော၊အကြောင်းမှဆိတ်သောအားဖြင့်။ဝါ၊အကျိုးမှဆိတ်သော အားဖြင့်။ပဿတိ၊၍။ ။(နှဟိကာရဏောနဖလံဖလေနဝါကာရဏံသ ဂုဏ္ဍံတိဠတိ။သေနယောဝေဒနာဒိသုပိ)။ ။ဝေဒနံ၊ဝေဒနာကို။ပ။ဝိညာ ဏံ၊ဝိညာဉ်ကို။ရိတ္တတော၊ဖြင့်။ပ။ဝိဝိတ္တတော၊ဖြင့်။ပဿတိ၊၍။ဧဝံ၊သို့။ ဒသဟာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။သုညတံ၊ကို။ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊၍။ပန၊ဘန်။ဒွါဒ သဟာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊၍။ ။ဇာဒိဇာမေ၊ဤ့တဆယ့်နှစ် ပါးသောအာကာရတို့သည်။သေယျထာကတမေ၊ တို့နည်းဟူမူကား။ ရူပံ၊ရုပ်သည်။ သတ္တော၊ တိတ္တိတို့ကြိအပ်သော အတ္တဟု ဆိုအပ်သော သတ္တဝါသည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။ ရူပံ၊သည်။ ဇီဝေါ၊ တိတ္တိတို့သည်ကြံ အပ်သောဇီဝသည်။နဟောတိ၊ဖြစ်။ ။(ဤနည်းရူပံဟူသောပုဒ်ကိုလိုက် ၍ချည်းပေး)။ ။နရော၊ဆောင်တတ်သောသူသည်။နဟောတိ၊ဖြစ်။မာ နဝေါ၊ မာန၏ဖြစ်ရာသည်။ နဟောတိ၊မဖြစ်။ ဇာတ္တိ၊ တိတ္တိတို့ကြံအပ် သောဇာတ္တိသည်။ပုရိသော၊တိတ္တိတို့ကြံအပ်သောပုရိသသည်။အတ္တာ၊ ငါဟူသောမာနကိုထားရာအတ္တသည်။အဟံ၊ငါသည်။ ။(ဤနာဟံဟုံ သောပုဒ်သည်။နအတ္တနိယံနာဟံဟုနေ့ဉ်၌ရှိတတ်သည်။ ။အတ္တနိယံ၊ အတ္တ၏အရံအကာ၊ အဆောင့်အရှောက်အဖြစ်တည်းဟူသောသတ္တဝါ

သင်္ခါရသည်။ ဝါ၊ အတ္တ၏ဥစ္စာဖြစ်သောသတ္တဝါသင်္ခါရသည်။ မမ၊ ငါ၏။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်။ ထည့်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ အညဿ၊ တပါးသောသူ၏။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တကံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ ကဿစိ တစုံတယောက်သောသူ၏လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တကံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ ။(အတ္တနောယေဝအဘာဝတောဟုဟိတ်လာ)။ ။ဝေဒနာ၊ သည်။ နသတ္တောနဇီဝေါစသော ပုဒ်တို့ကို ထိုက်၍ပေး။ ပ။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပ။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောသူ၏လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တကံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ ဒွါဒသဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သုညတံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ပြီး၍။ (ရူပံနသတ္တောတိအာဒိသုယောလောကဝေါဟာရေနသတ္တော၊ ရူပံသောနဟောတီတိ အယမေတ္ထတ္ထောနော ဝိပ္ပေတောတဿဝုတ္တာသိဒ္ဓတ္တာ။ နဟိလေါကေါရူပမတ္တံသတ္တောတိဝေါဟာရတိ။ ဗာဟိရကပရိကပ္ပိတောပနအတ္တာသတ္တောတိအဓိပ္ပေတော။ သောဟိတေဟိရူပါဒိသု သတ္တဝိသတ္တတာယပရေ သဥ္စသဥ္စာပနဋ္ဌေန သတ္တောတိဝုစ္စတိ။ ရူပံသောနဟောတီတိအတ္ထော။ သုညတာပရိဂ္ဂဏှနံဟောတန္တိ။ သေနယောနဇီဝေါတိအာဒိသုပိ။ တတ္ထဇီဝနဋ္ဌေနဇီဝေါ။ နရနဋ္ဌေနနေတု ဘာဝေန နရော။ အဟာမသ္မိတိ မာနုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတာယ မာနေနဋ္ဌေဝါတိပဝတ္တတိမာနဝေါ။ ထိယတိဋ္ဌေဂစ္ဆောတိဇာတ္တိ။ ပေါနဘာဝေနပုရိသောတိ ပုရိသော။ အာဟိတောအဟံ မာနေနဋ္ဌေ တိအတ္တာပစ္စတ္တံတဿတဿအဟံကာရဝတ္ထုတာယ အဟန္တိစဒိဋ္ဌိဂတိကေဟိအတ္တာဝုစ္စတိ။ ရူပံပနတာဒိသံနဟောတီတိသုညတာပရိဂ္ဂဏှနဝိဓိဒဿေတုံရူပံနသတ္တောတိအာဒိဝုတ္တံ။ တဿွာအဗ္ဗဟိ ပိပဒေဟိရူပဿအတ္တာသုညတာဝဒဿိတာ။ ဇာတရေဟိစဝုဟိတဿကိဥ္စနတာဘာဝေါ။ တတ္တနမမာတိမယှံ အတ္တနောသန္တကံ နဟောတိ။ တထာ အညဿအတ္တနောသန္တကံနဟောတိ။ ကဿစိပိအတ္တနောသန္တကံနဟောတိအတ္တနောယေဝအတ္တဘာဝတောတိနအတ္တနိယန္တိပဒေနပကာသိတောဝေတ္တော ပရိယာယန္တရေဟိပိ ပဒေဟိ ပကာသိတော။ သေနယောဝေဒနာဒိသုပိ။ ဋီကာ။ ။ရူပံနသတ္တောတိအာဒိသု၊ တို့၌။ လောကဝေါဟာရေန၊ လောကဝေါဟာရပညတ်ဖြင့်။ ယောသတ္တော၊ အကြင်သတ္တဝါသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သောသတ္တော၊ ထိုလောကဝေါဟာရအားဖြင့်ခေါ်ဝေါ်အပ်သောသတ္တဝါသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိအယံ

အဝေတ္တာ၊ဤသို့သောအနက်ကို။ ဋီကာ၊ ဤရုပ်နှသဝေတ္တာဟူသောပုဒ်၌။နာ
ဓိပ္ပေတော၊ မလိုအပ်။ ကသ္မာ၊ကား။ တသာအတ္ထသာ၊ ထိုအနက်၏။အ
ဝုတ္တသိဒ္ဓတ္တာ၊မဆိုသော်လည်းပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ဟိသစ္စံ၊
၏။လောကော၊လူအပေါင်းသည်။ရူပမတ္တံ၊ ရုပ်မျှကို။ သဝေတ္တာတိ၊ဟူ၍။
နဝေါဟာရတိ၊မခေါ်ဝေါ်။ ပန၊အလျှော်ကိုဆိုအံ့။ ဗာဟိရကပရိကပ္ပိ
တော။သာသနာတော်ပတိတ္ထိတို့သည်ကြံအပ်သော။အတ္တာ၊ အတ္တကို။
သဝေတ္တာတိ၊ဟူ၍။အဓိပ္ပေတော၊လိုအပ်၏။ဟိသစ္စံ၊၏။သော၊ထိုဗာဟိရ
ကတိတ္ထိတို့သည် ကြံအပ်သောအတ္တကို၊ တေဟိ၊ ထိုဗာဟိရကတိတ္ထိ
တို့သည်။ရူပါဒိသု၊ရုပ်စသည်တို့၌။ သတ္တဝိသတ္တတာယ၊ လွန်စွာတပ်
တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ပရေသံ၊သူတပါးတို့ကို။သဥ္စာပနဒ္ဓေ
နစ၊တပ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သဝေတ္တာတိ၊ သတ္တဟူ၍။
ဝုစ္စတိ၊၏။ရုပ်၊သည်။သောသဝေတ္တာ၊ ထိုတိတ္ထိတို့သည်အတ္တဟုကြံအပ်
သောသတ္တသည်။နဟောတိ၊ဖြစ်။ဋီကာတိအယံ၊ကား။ အဝေတ္တာ၊တည်း။ဟိ
သစ္စံ၊၏။ ဧတံ၊ ဤသိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ သုညတာပရိဂ္ဂဏှနံ၊ အတ္တမှ
ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ဟောတိ၊၏။ ဋီကာ၊မှတ်
အပ်၏။နဇီဝေါတိအာဒိသုပိ၊တို့၌လည်း။သေနမယော၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊
၏။တတ္ထ၊ထိုနဇီဝေါအစရှိသောပုဒ်တို့၌။ဇီဝနဒ္ဓေန၊ အသက်ရှင်တတ်
သောသဘောကြောင့်။ ဇီဝေါ၊ ဇီဝမည်၏။နရနဒ္ဓေနနေတုဘာဝေန၊
ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နရော၊မည်၏။အဟံ၊သည်။အသို့၊
ဖြစ်၏။ဋီကာ၊သို့။မာနုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတာယ၊မာနဖြစ်ရာဌာန၏အဖြစ်ကြောင့်။
ဧတ္ထ၊ဤအတ္တ၌။ မာနော၊မာနသည်။ ဝါတိပဝတ္တတိ၊ဖြစ်တတ်၏။ ဋီကာ
တသ္မာ၊ကြောင့်။မာနဝေါ၊မည်၏။ဧတ္ထ၊ဤအတ္တ၌။ဂဗ္ဘော၊ကိုယ်ဝံသည်။
ထိယတိ၊တည်တတ်၏။ဋီကာတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ဣတ္ထိ၊မည်၏။ ပဓာနဘာ
ဝေန၊ပြဋ္ဌာန်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ပုရိံ၊မြင့်မြတ်သောအရာ၌။သေတိ၊ဖြစ်
တတ်၏။ဋီကာတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ပုရိသော၊ မည်၏။ ဧတ္ထ၊ဤအတ္တ၌။အာ
ဟိတော၊ထားအပ်သော။ဝါ၊ထုံအပ်သော။ အဟံမာနော၊ ငါဟူသော
မာနသည်။အတ္ထိ၊၏။ဋီကာတိတသ္မာ၊ကြောင့်။အတ္တာ၊မည်၏။ပစ္စတ္တံ၊အသီး
အသီး။တသာတသာ၊ထိုထိုသူ၏။အဟံကာရဝတ္ထု[တာယ၊ငါဟုကြုံး
ဝါးခြင်း၏တည်ရာဝတ္ထု]၏အဖြစ်ကြောင့်။အဟန္တိစ၊အဟံဟူ၍လည်း။
ဒိဋ္ဌိဂတိကေဟိ၊မိစ္ဆာအယူရှိသောပုဂ္ဂို[လ်တို့သည်။အတ္တာ၊ကို။ဝုစ္စတိ၊၏။

ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ရူပံ၊သဉ်။တာဒိသံ၊ထိုသို့တိတ္တိတို့ကြံဆအပ်သောသ
ဘောရှိသောသတ္တဇီဝစသည်သည်။နဟောတိ၊မဟုတ်။ဣတိ၊သို့။သုည
တာပရိဂ္ဂဏှနဝိဓိံ၊ အတ္တမှဆိတ်သည့်၏အဖြစ်ကိုသိမ်းဆည်းသောအ
စီအရင်ကို။ဒဿေတုံ၊ငှါ။ ရူပံနသတ္တောတိအာဒိ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ အဋ္ဌဟိ ဝိပဒေဟိ၊ နသတ္တော။ ပ။ နဝဟံ ဟူသော ရှစ်ပုဒ်တို့
ဖြင့်လည်း။ရူပဿ၊ရုပ်၏။အတ္တသုညတာဝ၊အတ္တမှဆိတ်သည့်၏အဖြစ်
ကိုသာလျှင်။ဒဿိတာ၊ပြအပ်၏။ဣတရေဟိစတူဟိ။နအတ္တနိယံနမမန
အညဿနကဿစိဟူသောလေးပုဒ်တို့ဖြင့်။တဿ၊ ထိုအတ္တ၏။ကိဉ္စန
တာဘာဝေါ၊ကြောင့်ကြအပ်သောဥစ္စာအရံအကာအစောင့်အရှောက်
ဖြစ်သောသတ္တသန်္ဓါရ၏မရှိသည့်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။
တတ္ထ၊ထိုလေးပုဒ်တို့တွင်။နမမာတိ၊ကား။မယှံ၊ငါ၏။ အတ္တနော၊အတ္တ
၏။သန္တကံ၊သည်။နဟောတိ၊ဖြစ်။တထာ၊ပါး။ အညဿ၊ မိမိမှတပါး
သောသူ၏။အတ္တနော၊၏။သန္တကံ၊သည်။နဟောတိ၊ဖြစ်။ကဿစိပိ တ
စုံတယောက်သောသူ၏လည်း။အတ္တနော၊၏။သန္တကံ၊သည်။ နဟော
တိ၊ဖြစ်။ ကသ္မာ၊ကား။ အတ္တနောယေဝ၊အတ္တ၏သာလျှင်။အတ္တဘာဝ
တော၊မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ဣတိ၊သို့။နအတ္တနိယန္တိ ပဒေန၊ဟူသော
ပုဒ်ဖြင့်။ပကာသိတောဧဝ၊သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္တော၊ အနက်
ကို။ ပရိယာယန္တရေဟိ၊ ပရိယာယ်တပါးဖြစ်ကုန်သော။ တိဟိပိပဒေ
ဟိ။ နမမနအညဿနကဿစိဟူသော သုံးပုဒ်တို့ဖြင့်လည်း။ ပကာသိ
တော၊အပ်၏။ဝေဒနာဒိသုပိ၊တို့၌လည်း။ဧသနယော၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊
အပ်၏။ရင်းနက်။ ။အော်၌ကလာပသမ္မသန၏မြဲမြံသည့်၏အဖြစ်တည်း
ဟူသောအကျိုးငှါဟောတော်မူအပ်ကုန်သော သမ္မသနနယတို့သည်
လည်း။သုညတာနုပဿနာ၏မြဲမြံသည့်၏အဖြစ်တည်းဟူသောအကျိုး
ငှါဖြစ်ကုန်၏ ဟူလိုရကား။ တီရဏ ပရိညာ ဝသေန စသည့်ကို မိန့်
သော်)။ ။ပုန၊ဘန်။တီရဏပရိညာဝသေန၊၏အစွမ်းဖြင့်။ဒွါစတ္တာလီ
သာယ၊လေးဆဲ့နှစ်ပါးကုန်သော။အာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။သုညတံ၊ ကို။
ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊၏။ ။(ရူပံအနိစ္စတော အစရှိသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို
အောက်၌ရေးခဲ့ပြီ။မရေးသေးသည့်ကိုဆိုပေအံ့)။ ။အသရဏတော၊
ဘောကို မဖျောက်ပယ်ခြင်းကြောင့် ကိုးကွယ်ရာ မဟုတ်သောအား
ဖြင့်။အသရဏီဘူတတော၊ ကိုးကွယ်ရာဟုယူခြင်းငှါမသင့်သည်ဖြစ်

၍ကိုးကွယ်ရာဖြစ်သည့်မဟုတ်သည့်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ။(အနဿာဒတော-တိဗ္ဗာဒံပါဠိဝ္ဂယံနတ္ထိ။သတိစတေစတ္တာလီသအာကာရေသိယံ။ဋီကာ။ ။ သာယာအပ်သည့်မဟုတ်သောအားဖြင့်။ပေး)။ ။အာဒီနဝတော၊ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်ရှိလတ်သော်အလုံးစုံသော အပြစ်တပုံမကြီးကိုရခြင်းကြောင့်အပြစ်အစုအပြစ်အပုံအားဖြင့်။ သရဒယတော၊ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်။အတ္ထင်္ဂမတော၊ ချုပ်ခြင်းအားဖြင့်။ ။(ဤနှစ်ပုဒ်ကိုအနိစ္စအားဖြင့်ရှုခြင်းသည် နိစ္စသာရမှကင်းသည့်ကိုပြသဖြင့် သုည၏အဖြစ်ကိုထင်ရှားပြခြင်းဖြစ်၏ထိုသို့အတူသုည၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားပြခြင်းသည်ဖြစ်၏ဟုနှလုံးပြု၍ဆိုအပ်သတည်း)။ ။အနဿာဒတော၊သုခသောမနဿဟူသောအဿာဒကိုဖြစ်စေသောအားဖြင့်။အာဒီနဝတော၊တပုံမကြီးအပြစ်ဖြင့်။နိဿရဏတော၊ထွက်မြောက်ကြောင်းအားဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ဝေဒနံ၊ကို။ပ။ဝိညာဏံ၊ကို။အနိစ္စတော၊ဖြင့်။ ပ။ နိဿရဏတော၊ အားဖြင့်။ပဿတိ၊၏။ ။(တထါယံရူပံပဋိစ္စဥပ္ပဇ္ဇတိ။သုခံသောမနဿံအယံရူပဿအဿာဒေါတိဒဿနံပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နတာဝိဘာဝနေနသုညတာဝိဘာဝနံ။ယံရူပံအနိစ္စံဒုက္ခံဝိပရိဏာမဓမ္မံ။အယံရူပဿအာဒီနဝေါတိစဒဿနံနိစ္စတာဒိသုညတာဝိဘာဝနတော။ တထာယောရူပေဆန္ဒရာဂဝိနယောဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ။ဣဒံရူပဿနိဿရဏန္တိဧဝံ သရဒယာဒိဒဿနာနံဣတရေသဥ္စယထာရဟံသုညတာနုပဿနာနုပြဟုနတာဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ယံပနအာဒီနဝတောဒဿနံ ပုဗ္ဗေဝတွာပိ နဝစနံ အဿာဒပ္ပဋိက္ခေပတောဒဿနံသန္တာယဝုတ္တန္တိဝေဒိတဗ္ဗံ။ သေသံပဟဋ္ဌာဝုတ္တနယမေဝ။ ဧ၊ဝေဒနာဒီသုပိ စတ္တာရိသ အာကာရာနေတဗ္ဗာတိ အာဟဝေဒနံဝိညာဏံအနိစ္စတော။ပ။နိဿရဏတောပဿတီတိ။ဋီကာ။ ။ တထာ၊ပါး။ ရူပံ၊ရုပ်ကို။ ပဋိစ္စ၊စွဲ၍။ ယံသုခံ၊ခသည်။ ယံသောမနဿံ၊သသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ အယံ၊ ဤသုခသောမနဿသည်။ ရူပဿ၊ရုပ်၏။ အဿာဒေါ၊ သာယာအပ်သောသဘောတည်း။ ဣတိ၊သို့။ ဒဿနံ၊ရှုခြင်းသည်။ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နတာ ဝိဘာဝနေန၊ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်၏အဖြစ်ကို ထင်စွာ ပြခြင်းဖြင့်။ သုညတာဝိဘာဝနံ၊ သုည၏အဖြစ် ကိုထင်စွာပြခြင်းသည်။ဟောတိ၊၏။ ရူပံ၊ရုပ်သည်။ယံအနိစ္စံ၊အကြင်မမြဲ။ ယံဒုက္ခံ၊ အကြင် ဒုက္ခဖြစ်၏။ ယံဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ အကြင် ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ အယံ၊ ဤအနိစ္စအဖြစ် ဒုက္ခအဖြစ်ဝိပရိဏာမဓမ္မအ-

ဖြစ်သည်။ ရူပဿ၊ ၏။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်တည်း။ ဇာတိစ၊ သို့လည်း။
ဒဿနံ၊ ရှုခြင်းသည်။ နိစ္စတာဒိသုညတာဝိဘာဝနတော။ နိစ္စအဖြစ်အ
စရှိသည်၏ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကိုထင်စွာပြခြင်းကြောင့်။ သုညတာဝိ
ဘာဝနံ၊ သုညတအဖြစ်ကိုထင်စွာပြခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊
ပါး။ ရူပေ၊ ၌။ ယောဆန္ဒရာဂဝိနယော၊ အကြင်တဏှာဆန္ဒဟုဆိုအပ်
ံသောရာဂကို ဖျောက်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ပျောက်ကြောင်းဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်
သည်။ ယံဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ၊ အကြင် ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ခြင်းသည်။ ဝါ
ပယ်ကြောင်းဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည်။ ရူ
ပဿ၊ ၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာတည်း။ ဇာတိ၊ သို့။ ဒဿနံ၊ ခြင်း
သည်။ သုညတာဝိဘာဝနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ လိုက်။ ဇေ၀၊ သို့။ သ
မုဒယာဒိဒဿနာနံ၊ သမုဒယတော အတ္ထင်္ဂမတောဟု ရှုခြင်းတို့၏
ဂုဏ်။ ဇာတရေသဥ္စဒဿနာနံ၊ ဤမှတပါးသောအဿာဒတောအာဒီနဝ
တော နိဿရဏတောဟူသောရှုခြင်းတို့၏ဂုဏ်။ ယထာရဟံ၊ လိုက်
သည်အားလျော်စွာ။ သုညတာ နုပဿနာနု ပြုဟာနတာ၊ သုညတာနု
ပဿနာကိုပွါးစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ယံအာ
ဒိနဝတောဒဿနံ၊ အကြင်အာဒီနဝအားဖြင့်ရှုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊
ထိုအာဒီနဝဒဿနကို။ ထည့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝတ္တာပိ၊ ပြီး၍လည်း။ ပုနဝစနံ၊
တဘန်ဆိုခြင်းကို။ အဿာဒပဋိက္ခေပတော၊ အဿာဒကိုပယ်သော
အားဖြင့်။ ဒဿနံ၊ ရှုခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇာတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။
အကြွင်းလွယ်ပြီ။ ဂုဏ်နက်။ ။အဂဟိတဂဟဏအားဖြင့်အာဒီနဝကိုတ
ဘန်မယူမှုဒ္ဒါစတ္တာလီသ။ တဘန်ယူမှုတေစတ္တာလီသမှတ်)။ ။စသတ္တံ၊
၏။ ရူပံအနိစ္စတော။ ပ။ နပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ ဇတံ၊ ဤသုညတာပရိဂ္ဂဟဏ
ကထာသန္ဓဿနကို။ နိဒ္ဒေသေ၊ နိဒ္ဒေသ၌။ ဝုတ္တံပိဝုတ္တံဇေ၀၊ ဟောတော်မူ
အပ်သည်သာတည်း။ ရူပံ၊ ကို။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ ပ။ နိဿရဏတော၊
အားဖြင့်။ ပဿန္တော၊ ယောဂီသည်။ သုညတော၊ အားဖြင့်။ လောကံ၊ ကို။
အဝေက္ခတိ၊ ရှုသည်မည်၏။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ပ။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ အနိစ္စတော၊
အားဖြင့်။ ပ။ နိဿရဏတော၊ ဖြင့်။ ပဿန္တော၊ သည်။ သုညတော အား
ဖြင့်။ လောကံ၊ ကို။ အဝေက္ခတိ၊ မည်၏။ ။မောဃရာဇ၊ မောဃရာဇရ
သေ့။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဝါ၊ နေ့၌ဂုဏ်၊ ညဥ့်၌ဂုဏ်။ သတော၊ သတိပဋ္ဌာန်
လေးပါးမပြတ်ပွါးများထင်သောသတိနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ အတ္တာ

နုဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ကိုယ်ဟူ၍အစဉ်ပြေးသွားသော နှစ်ဆယ်သောဝတ္ထုရှိသော
သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ဥဟစ္စ၊ နုတ်ပစ်ပယ်ခွါ၍။အဝသိဿ၊အလိုသို့မလိုက်
တတ်အစိုးမရသောခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရား၏။ ပဝတ္တသံလက္ခဏာဝ
သေနဝါ၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာကိုကောင်းစွာမှတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်
ဝင်း။တုစ္ဆသင်္ခါရသမနုပဿနာဝသေနဝါ၊ သင်္ခါရဟူသမျှကားနိစ္စသု
ခအတ္တစသောအနှစ်သာရမရှိအချည်းနှီးသာဟု ကောင်းစွာ အသင့်ရှု
သည်၏အစွမ်းဖြင့်ဝင်း။ ဣတိ၊သို့။ဒွိဟိ၊သော။အာကာရေဟိ၊အခြင်းအ
ရာတို့ဖြင့်။ သုညတော၊ နိစ္စသုခအတ္တစသောအနှစ်သာရမှဆိတ်သော
အားဖြင့်။လောကံ၊သင်္ခါရလောကကို။အဝေက္ခဿ၊ ပညာစက္ခုဖြင့်ရှု
မြော်ဆင်ခြင်ထင်အောင်စုံစမ်းဘိလော။ဝေ၊သော်။ မစ္စုရာဇာ၊ သေ
မင်းကိုလွန်နိုင်သည်။သိယာ၊ရာ၏။ ဝေ၊ဤသို့ဟောအပ်ပြီးသောနိစ္စသု
ခအတ္တဝဝသဿတအဝိပရိဏာမဓမ္မ စသောအနှစ်မရဆိတ်သော အ
ခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဝေက္ခန္တံ၊ ပညာစက္ခုဖြင့်ရှုမြော်ဆင်ခြင် ထင်
အောင်စုံစမ်းသသူကို။ မစ္စုရာဇာ၊သေမင်းသည်။ နပဿတိ၊မမြင်နိုင်
ပြီ။ ။(ဤသို့လျှင်တီရဏာပရိညာဉ်၏အစွမ်းဖြင့်အသီးအသီးခန္ဓာတို့၌
လေးဆဲ့နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ သုညတကိုသိမ်းဆည်းပြီး၍
လည်း သုံးပါးသောအနုပဿနာတို့၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင် ဘာဝနာကို
အားထုတ်သောယောဂီအားသင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်သည်ဖြစ်သတည်း
ဟုပြလိုရကား။ ဝေံသုညတောစသည်ကို မိန့်သော်)။ ။ဝေံ၊ဤသို့ဆို
ပြီးသော လေးဆဲ့နှစ်ပါးသောအခြင်းအရာဖြင့်။ သုညတော၊ အားဖြင့်။
ဒိသွာ၊ပြီး၍။ တိလက္ခဏံ၊ကို။ အာရောပေတွာ၊၍။ သင်္ခါရေ၊တို့ကို။ပ
ရိဂ္ဂဏှန္တော၊သမ္မသန္တော၊သုံးသပ်သော်ယောဂီသည်။ဘယဉ္စ၊လျှစ်လျူ
မရှုသည်၏အဖြစ်ဖြင့် သင်္ခါရတို့၏ပျက်စီးခြင်းကိုမှီ၍ဖြစ်လတ္တံ့သော
ဘေးကိုဝင်း။နန္ဒိံ၊ထိုသင်္ခါရတို့၏ပြည့်စုံခြင်းကိုမှီ၍ ဖြစ်လတ္တံ့သော
ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်ခြင်းကိုဝင်း။ ဝိပ္ပဟာယ၊စွန့်၍။ တနည်း။ဘယဉ္စ၊
ဘယတုပဋ္ဌာန်၌ဤအစွမ်းဖြင့်ဖြစ်လတ္တံ့သောဉာဏဘယကိုဝင်း။နန္ဒိံ၊
သမ္မသန၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်လတ္တံ့သော ဝမ်းမြောက် နှစ်သက်ခြင်းကို
ဝင်း။ဝိပ္ပဟာယ၊ပယ်၍။ ။(နဟိသဗ္ဗသောသုညတာယဒိဋ္ဌာယဘယနန္ဒိ
နံ့အဝသဿယောအတ္ထိ။အထခေါဥပေက္ခာဝသညာတိ။တေနာဟသင်္ခါ
ရေသုဥဒါသိနော့ဟောတိတိ)။ ။သင်္ခါရေသု၊တို့၌။ဥဒါသိနော၊လေး

တူးချိန်သို့ဥဒါသိန်မှုသည်။မဇ္ဈတ္တော၊လျစ်လျူသည်။အဟောသိ၊၏။ ။
(အကြင်မိစ္ဆာဂါဟဖြင့် ဥဒါသိန်မဟုတ်သည်၏အဖြစ်သည် ဖြစ်ရာ၏။
ထိုမိစ္ဆာဂါဟ၏မရှိခြင်းကိုပြလိုရကား။အဟန္တိဝါမမန္တိဝါနဂဏှာတိ
မိန့်သော်)။ ။အဟန္တိဝါ၊ငါဟူ၍၎င်း။ မမန္တိဝါ၊ငါ၏ဥစ္စာဟူ၍၎င်း။န
ဂဏှာတိ၊မစွဲလမ်း။ ။(ယခုအခါ ထိုယောဂီ၏ဥဒါသိန်မှုသည်၏ အ
ဖြစ်၌ဥပမာကိုပြလိုရကား။ဝိဿဋ္ဌဘရိယောဝိယစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။
ကိမိဝ၊ကား။ဝိဿဋ္ဌဘရိယော၊စွန့်အပ်သောမယားရှိသော။ ပုရိသော
ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ယထာနာမ၊ ဥပမာ မည်သည်ကား။ ပုရိသဿ၊
ယောကျ်ားအား။ ဣဋ္ဌာ၊ရှာမှီးအပ်သော။ဝါ၊အလိုရှိအပ်သော။ ကန္တာ၊
နှစ်သက်အပ်သော။ မနာပါ၊ နှလုံးကိုပွါးစေတတ်သော။ ဘရိယာ၊မ
ယားသည်။ဘဝေယျ၊ဖြစ်ရာ၏။ သော၊ထိုယောကျ်ားသည်။တာယ၊ထို
မယားနှင့်။ဝိနာ၊ကင်း၍။ မုဟုတ္တမ္ပိ၊တမဟုတ်မျှလည်း။ အဓိဝါသေတုံ၊
သည်းခံခြင်းငှါ။နသက္ကုဏေယျ၊မတတ်နိုင်ရာ။အတိဝိယ၊အလွန်လျှင်။
နံ၊ထိုမယားကို။ မမာယေယျ၊ ထိုမိန်းမ၏စည်းလဲကောက်ကျစ်ခြင်းစ
သည်ကိုမသိခြင်းကြောင့်မြတ်နိုးရာ၏။သောပုရိသော၊သည်။တံဣတ္ထိံ၊
ကို။အညေနပုရိသေန၊တပါးသောယောကျ်ားနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ကွ။ ဌိတံဝါ၊
ရပ်သည်ကို၎င်း။ နိသိန္နံဝါ၊ထိုင်သည်ကို၎င်း။ကထေန္တိံဝါ၊စကားပြော
ဆိုသည်ကို၎င်း။ဟသန္တိံဝါ၊ရယ်သည်ကို၎င်း။ဒိသွာ၊မြင်၍။ကုပိတော၊
အမျက်ထွက်သည်။ အဿ၊ဖြစ်ရာ၏။ အနတ္တမနော၊နှလုံးမသာသည်
ဖြစ်၍။အဓိမတ္တံ၊ပြင်းစွာသော။ ဒေါမနဿံ၊ဒေါမနဿဝေဒနာကို။ပဋိ
သံဝေဒေယျ၊ခံစားရာ၏။သောပုရိသော၊သည်။ အပရေန၊သော။သမ
ယေန၊အခါ၌။ တဿာဣတ္ထိယာ၊ထိုမိန်းမ၏။ ဒေါသံ၊ မစောင့်မစည်း
သောအပြစ်ကို။ ဒိသွာ၊မြင်၍။ မုဉ္စိတုကာမော၊ ထိုမျက်နှာများမိန်းမမှ
လွတ်လိုသည်။ဟုတွာ၊၍။တံ၊ထိုမျက်နှာများမိန်းမကို။ဝိဿဇ္ဇေယျ၊စွန့်
ရာ၏။နံဣတ္ထိံ၊ကို။ မမာတိ၊ငါ၏မယားဟူ၍။ နဂဏှေယျ၊မမှတ်ရာ။တ
တော၊ ထိုသို့မယားမမှတ်ကွာလပ်သည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊စ၍။တံဣတ္ထိံ၊ကို။
ယေနကေနစိ၊ အမှတ်မရှိသောယောကျ်ားနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ကွ။ ယံကိဉ္စိ၊အ
မှတ်မရှိသောအမှုအရာကို။ ကုရုမာနံ၊ ပြုလေသည်ကို။ ဒိသွာပိ၊သော်
လည်း။ နေဝကုပ္ပေယျ၊ အမျက်မထွက်ရာ သလျှင်ကတည်း။ ဒေါမ
နဿံ၊နှလုံးမသာခြင်းသို့။ နအာပဇ္ဇေယျ၊မရောက်ရာ။ အညဒတ္ထု၊စင်

စစ်သော်ကား။ ဥဒါသိနော၊ ဥဒါသိန်မှုသည်။ ဝါ၊ဥပေက္ခာနေသည်။
မဇ္ဈတ္တော၊လျစ်လျူသည်။ဘဝေယျ၊ရာ၏။ဧဝမေဝ၊တူ။ အယံ၊ဤယော
ဂီသည်။သဗ္ဗသင်္ခါရေဟိ၊အလုံးစုံသောသင်္ခါရတို့မှ။မုဉ္စိတုကာမော
လွတ်လိုသည်။ ဟုတွာ၊၍။ ။(မုဉ္စိတုကာမတာ၏အထက်၌ အကြင်
ရှေ့လောက်သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်သည်ရှိ၏။ထိုရှေ့လောက်ဖြစ်သော
ဝိပဿနာသည် ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ မည်သည်သာတည်းဟု ပြခြင်း
၌ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ
ယ၊ဖြင့်။သင်္ခါရေ၊တို့ကို။ပရိဂ္ဂဏှန္တော၊သမ္မသန္တော၊သည်။ အဟံ၊ငါ။
မမ၊ငါ၏။သန္တကံ၊ဥစ္စာ။ဣတိ၊သို့။ဂဟေတဗ္ဗံ၊ယူအပ်သည်ကို။အဒိသွာ၊
မမြင်မူ၍။ဘယဉ္စ၊ကို၎င်း။နန္ဒိဉ္စ၊ကို၎င်း။ဝိပ္ပဟာယ၊၍။သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊
တို့၌။ဥဒါသိနော၊ဥပေက္ခာနေသည်။မဇ္ဈတ္တော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ဧဝံ၊
ထိုသို့သောနည်းဖြင့်။ ဇာနတော၊ သိသော။ ဧဝံ၊ဖြင့်။ ပဿတော၊ရှု
သော။ တဿ၊ထိုယောဂါဝစရ၏။တီသုဘဝေသု၊တို့၌။စတူသုယောနီ
သု၊တို့၌။ပဉ္စသုဂတီသု၊တို့၌။သတ္တသုဝိညာဏဋ္ဌိတီသု၊တို့၌။နဝသုသတ္တာ
ဝါသေသု၊တို့၌။ စိတ္တံ၊စိတ်သည်။ပဋိလီယတိ၊တွန့်၏။ပဋိကုဋတိ၊ရှုံ့၏။
ပဋိဝဋ္ဋတိ၊နစ်၏။ နသမ္ပသာရိယတိ၊မပျံ့။ ဝါ၊မွေ့လျော်သောအားဖြင့်
မပြေးဝင်။ ဥပေက္ခာဝါ၊ ဥပေက္ခာသည်၎င်း။ ပါဋိကုလျတာဝါ၊ စက်
ဆုပ်ရွံရှာသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ သဏ္ဌာတိ၊ တည်၏။ ။သေယျ
ထာပိနာမ၊ဥပမာမည်သည်ကား။ ဤသကပေါဏော၊ စည်းငယ်ကိုင်း
သော။ပဒုမပလာသေ၊ ပဒုမာရွက်၌။ ဥဒကဖုသိတာနိ၊ ရေပေါက်တို့
သည်။ ပဋိလီယန္တိယထာ၊တွန့်ကုန်၏သို့။ ပဋိကုဋန္တိယထာ၊ရှုံ့ကုန်၏
သို့။ ပဋိဝဋ္ဋန္တိယထာ၊နစ်ကုန်၏သို့။ နသမ္ပသာရိယန္တိယထာ၊မပျံ့ကုန်
၏သို့။ဧဝမေဝ၊တူလျှင်။သေယျထာပိနာမ၊ဥပမာတပါးလည်း။ အဂ္ဂိမှိ
ပက္ခိတ္တံ၊ထည့်အပ်သော။ ကုက္ကုဋပတ္တံဝါ၊ ကြက်တောင်သည်၎င်း။ န
ဟာရုဒဒ္ဒုလံဝါ၊အကြောတုံးသည်၎င်း။ ပဋိလီယတိယထာ၊၏သို့။ ပဋိ
ကုဋတိယထာ၊၏သို့။ပဋိဝဋ္ဋတိယထာ၊၏သို့။နသမ္ပသာရိယတိယထာ၊
၏သို့။ဧဝမေဝ၊တူလျှင်။ တဿ၊ထိုယောဂါဝစရအား။တီသုဘဝေသု၊
တို့၌။ စိတ္တံ၊သည်။ပ။ ဥပေက္ခာဝါ၊ သည်၎င်း။ ပါဋိကုလျတာဝါ၊သည်
၎င်း။ သဏ္ဌာတိ၊တည်၏။ ဣတိဧဝံ၊သို့။ အဿယောဂိနော၊၏။သင်္ခါရု
ပေက္ခာဉာဏံနာမ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာမည်သောဉာဏ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ဖြစ်

သည်။ဟောတိ၊၏။ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ တံဝေါ်သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ၊ထို
သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်သည်။သန္တိပဒံ၊ပူပန်ခပ်သိမ်းငြိမ်းအေးရာဖြစ်သော
အမတခေတ်ဟုဆိုအပ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ကို။ သန္တတော၊ငြိမ်သက်သော
အားဖြင့်။ သစေပဿတိ၊အကယ်၍ရှုအံ့။ သဗ္ဗံ၊သော။ သင်္ခါရပဝတ္တံ၊
သင်္ခါရတို့၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊စွန့်၍။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊သို့သာလျှင်။
ပက္ခန္ဒတိ၊ပြေးဝင်၏။ ။(ထက်မျက်သန့်ရှင်းသည်၏အဖြစ်။ရဲသည်၏
အဖြစ်ဖြင့်သင်္ခါရတို့၌လျစ်လျူရှုခြင်းပြီးလတ်သော်။ထိုသင်္ခါရုပေက္ခာ
ဉာဏ်သည်အကြိမ်များစွာဖြစ်၍ရင့်ခြင်းသို့ရောက်သဖြင့် အနုလောမ
ဉာဏ်၏အကြောင်း၏အဖြစ်သို့ရောက်၍ နိဗ္ဗာန်ကိုငြိမ်သက်သောအား
ဖြင့်ရှုသည်မည်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သော ဉာဏ်သည်လည်း အလုံးစုံသော
သင်္ခါရဝဋ္ဋကိုစွန့်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ပြေးဝင်သည်မည်၏ ထိုစကားကို အနု
လောမဂေါတြဘုတို့နှင့်တကွ ၍ဉာဏ်ကိုတခုတည်းအဖြစ်သို့ဆောင်
၍ ဧကတ္တနည်းအားဖြင့်ဆိုအပ်သတည်း)။ ။နိဗ္ဗာနံ၊ကို။ သန္တတော၊
ငြိမ်သက်သောအားဖြင့်။ နောစေပဿတိ၊ အကယ်၍မရှုသည်ဖြစ်အံ့။
ပုနပ္ပုနံ၊အဘန်တလဲလဲ။ သင်္ခါရာရမ္မဏမေဝ၊သင်္ခါရတရားလျှင် အာ
ရုံရှိသည်သာလျှင်။ဟုတွာ၊၍။ပဝတ္တတိ၊၏။ ။(ထိုရွေ့လောက် နိဗ္ဗာန်ကို
သန္တအားဖြင့်မရှုသမျှကာလပတ်လုံးသင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်၏မရင့်သည်
၏အဖြစ်ကိုရည်၍။ပုနပ္ပုနံ။ပ။ပဝတ္တတိမိန့်သော်)။ ။ကိမိဝ၊ကား။သာ
မုဒ္ဒိကာနံ၊သမုဒ္ဒရာကိုကူးကုန်သောသင်္ဘောသားတို့၏။ဒိသာကာကော
ဝိယ၊အရပ်မျက်နှာကိုသိစေသောကျီးကဲ့သို့တည်း။ ။(သမုဒ္ဒံတရန္တိတိ
သာမုဒ္ဒိကာ။သယန္တိကာ။ဒိသာဇာနနတောကာကောဒိသာကာကော။
လက္ခဏမတ္တဋ္ဌေတံယောကောစိတာဒိသောသကုဏောဝေဒိတဗ္ဗော။
ဋီကာ။ ။သံယတ္တိကာနာဝါယ။ဝါဏိဇ္ဇမာစရန္တိ ယေ၊အဘိဓာန်။ ။
ယေ၊အကြင်သူတို့သည်။နာဝါယ၊သင်္ဘောဖြင့်။ဝါဏိဇ္ဇံ၊ကုန်သွယ်ခြင်း
အမှုကို။အာစရန္တိ၊ကျင့်ကုန်၏။တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ သံယတ္တိကာ၊သံ
ယတ္တိကမည်ကုန်၏။ဋင်းအနက်။ ။ဤ၌သံယတ္တိကာရှိသည်။ ဋီကာ၌
ကားသံယန္တိကာရှိသည်)။ ။သာမုဒ္ဒိကာ၊ သမုဒ္ဒရာကိုကူးကုန်သော။
ဝါဏိဇကာ၊ကုန်သည်တို့သည်။နာဝံ၊လှေသင်္ဘောသို့။အာရောဟန္တာ၊
တက်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဒိသာကာကံနာမ၊ အရပ်မျက်နှာကိုသိသော
ကျီးမည်သည်ကို။ ဂဏှန္တိ၊ယူကုန်၏။ တေ၊ထိုသင်္ဘောသားတို့သည်။

ဝိသဇ္ဇန္တိ၌စပ်။ယဒါ၊၌။နာဝါ၊သင်္ဘောသည်။ဝါတက္ခိတ္တာ၊ လေအဟုန်
လွင့်အပ်သည်ဖြစ်၍။ဝိဒေသံ၊အရပ်မဟုတ်သည်သို့။ဝါ၊သရဒြာဝယ်မ
လေ့ကျက်ဘူးသောအရပ်သို့။ပက္ခန္ဒတိ၊ပြေး၏။တီရံ၊ကမ်းသည်။နပညာ
ယတိ၊မထင်။တဒါ၊၌။ဒိသာကာကံ၊ကို။ဝိသဇ္ဇန္တိ၊ လွှတ်ကုန်၏။ သော၊
ထိုကျီးသည်။ ကူပက ယဋ္ဌိတော၊ လင်းယဉ် တိုင်ဖျားမှ။ အာကာသံ၊
ကောင်းကင်သို့။လင်္ဃိတွာ၊ ပျံ၍။ သဗ္ဗာ၊ကုန်သော။ ဒိသာစ၊တူရှုဖြစ်
သောအရပ်သို့ရင်း။ ဝိဒိသာစ၊ အထောင့်ဖြစ်သောအရပ်သို့ရင်း။ အနု
ဂန္တွာ၊အစဉ်သဖြင့်ပျံလေ၍။တီရံ၊ ကမ်းသို့။ သစေပဿတိ၊အကယ်၍
မြင်သည်ဖြစ်အံ့။တဒဘိမုခေါဝ၊ ထိုမြင်ရာကမ်းသို့သာလျှင်။ဂစ္ဆတိ၊ပျံ
သွား၏။နောစေပဿတိ၊ အကယ်၍ကမ်းကိုမမြင်တုန်အံ့။ ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။
အာဂန္တွာ၊လာ၍။ကူပကယဋ္ဌိညေဝ၊လင်းယဉ်တိုင်၌သာလျှင်။အလ္လီယ
တိ၊ယထာ၊နားလာပြန်၏သို့။ဧဝမေဝ၊တူ။ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ၊သည်။
သန္တိပဒံ၊သော။နိဗ္ဗာနံ၊ကို။သန္တတော၊ ဖြင့်။ သစေပဿတိ၊အံ့။ သဗ္ဗံ၊
သော။ သင်္ခါရပဝတ္တံ၊ ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊၍။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊သို့သာလျှင်။
ပက္ခန္ဒတိ၊၏။နောစေပဿတိ၊ အံ့။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ သင်္ခါရာရမ္မဏမေဝ၊
သည်သာလျှင်။ဟုတွာ၊၍။ပဝတ္တတိ၊၏။ တဒိဒံဉာဏံ၊ထိုသင်္ခါရုပေက္ခာ
ဉာဏ်သည်။သုပ္ပဂ္ဂေ၊မနက်ဖျား၌။ဝဋ္ဋယမာနံ၊လှိမ့်အပ်ဆင့်အပ်သော။ပိဋ္ဌဝဋ္ဋိ
ဝိယ၊မုံ့ညက်ကဲ့သို့။ (ကြမ်းရုန့်ကြမ်းရုန့်သည့်မှကင်းစေသောအားဖြင့်
ဆင်းအပ်သော၊အေဘဲ့သို့နှစ်စေအပ်သော၊သိမ်မွေ့သိမ်မွေ့သော၊မုံ့ညက်
ကဲ့သို့ဟူလို)။ ။ဝိဟညမာနံ၊ဝါဘန်လေးငယ်ဖြင့်ခတ်အပ်သော။နိဗ္ဗဋ္ဋိ
တကပ္ပါသံဝိယ၊ထုတ်အပ်သောအစေ့ရှိသောဝါဂွမ်းကဲ့သို့ရင်း။ ။(ဥပ
မာဒွယေနပိပုနပ္ပုနံသမ္မသနေန ဝိပဿနာဉာဏဿ သုခုမတရဘာ
ဝါပတ္တိမာဟ။ယထာယထာဟိဝိပဿနာဘာဝနာဗလေနတိက္ခာဝိသ
ဒါသူရာစဟောတိ။တထာတထာသုခုမတရာပိဟောတီတိ။ဋီကာ)။ ။
နာနပ္ပကာရတော၊ဖြင့်။သင်္ခါရေ၊တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊၍။ ဘယဉ္စ၊ကို
ရင်း။နန္ဒိဉ္စ၊ကိုရင်း။ပဟာယ၊၍။ပဝိစယဿ၊စိစစ်ခြင်း၏။သိခါပတ္တတာ
ယ၊အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။သင်္ခါရေသု၊တို့၌။
မဇ္ဈတ္တံဝိယ၊လျစ်လျူရှု၏သို့။ ထည့်။ သင်္ခါရဝိဝိစနေ၊သင်္ခါရတို့ကိုစိ
စစ်ခြင်း၌လည်း။မဇ္ဈတ္တံ၊လျစ်လျူသည်။ဟုတွာ၊၍။ တိဝိဓာနုပဿနာဝ
သေန၊သုံးပါးသောအနုပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့်။တိဋ္ဌတိ၊တည်၏။ ။(ပကာ

ရဲ့ရသဘာဝတော၊ဟိတ်။ ထိုသုံးပါးမှတပါးပကာရန္တရမရှိသော ကြောင့်တည်းဟူလို)။ ။ဧဝံ၊သို့။တိဓမာနံ၊တည်သောသဒ်ါရုပေက္ခာ ဉာဏ်သည်။တိဝိဓဝိမောက္ခမုခဘာဝံ၊သုံးပါးအပြားရှိသောဝိမောက္ခ မုခ၏အဖြစ်သို့။အာပဇ္ဇိတွာ၊ရောက်၍။ သတ္တအရိယပုဂ္ဂလဝိဘာဂါယ၊ ခုနစ်ပါးသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုခွဲခြမ်းခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(သုံးပါးအပြားရှိသောအနုပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် တည်၏ဟူသည်။ ခုနစ်ပါးသောအနုပဿနာ တဆဲ့ရှစ်ပါးသော အနုပဿနာစသည်ဖြင့်ဝေဘန်အပ်ပြီးသောအနုပဿနာပကာရတို့သည့် အနိစ္စာနုပဿနာအစရှိကုန်သောသုံးပါးတို့၌သာလျှင်အတွင်းဝင်သော ကြောင့်တည်း။ ။ထိုဝိပဿနာဝိမောက္ခမုခအရိယပုဂ္ဂလဝိဘာဂပစ္စယအဖြစ်သို့ရောက်သော် အဘယ်အကြောင်း၏အစွမ်းဖြင့် ရောက်သနည်းဟုအမေးကိုဖြေခြင်း၌။တတြာတိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။တတြ၊ ထိုဝိမောက္ခမုခဘာဝါပန္နအရိယပုဂ္ဂလ ဝိဘာဂပစ္စယ၌။ ဣဒံဝိပဿနာဉာဏံ၊သည်။ တိဝိဓာနုပဿနာဝသေန၊ သုံးပါး အပြားရှိသောအနုပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ဣန္ဒြိယာနံ၊သဒ္ဓိန္ဒြေ၊သမာဓိန္ဒြေ၊ ပညိန္ဒြေတို့၏။ အဓိပတေယျဝသေန၊သမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုအစိုးရသည်၏အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ တိဝိဓဝိမောက္ခမုခဘာဝံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ဝိမောက္ခမုခ၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိနာမ၊ရောက်သည်မည်၏။ ။(အနိစ္စာနုပဿနာဗဟုလဿ ဟိသဒ္ဓိန္ဒြိယံဗလဝံဟောတိ။ ဒုက္ခာနုပဿနာဗဟုလဿ သမာဓိန္ဒြိယံ။ အနတ္တာနုပဿနာ ဗဟုလဿ ပညိန္ဒြိယန္တိ တိဿန္နံ အနုပဿနာနံ ဝသေနဗလဝ တရဘာဝံ ပတ္တာနိဣမာနိတီဏိ ဣန္ဒြိယာနိ ဝိမောက္ခမုခ ဘာဝံအာပါဒေန္တီတိအာဟာတိဝိဓာနုပဿနာ။ပ။ အာပဇ္ဇတိနာမာတိ။ ဋီကာ။ ။ဤ၌အဘယ်တို့သည်တိဿောဝိမောက္ခတို့နည်း။ အဘယ် တို့သည် တိဏိဝိမောက္ခမုခတို့နည်းဟု အနေ္တာလိနအနုယောဂဖြစ် လတ်သော် ဝိမောက္ခကိုရခြင်း၏ ဝိမောက္ခမုခနှင့်စပ်သည့်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဝိမောက္ခမုခတို့ကို ရှေးဦးပြလိုသည်ဖြစ်၍။ တိဿောပိ။ပ။ ဝုတ္တန္တိဟူပြီး၍။ ဤအနက်ကိုလည်းပါဠိဖြင့်ပင်သိအပ်၏ဟု ပြလိုရကား ယထာဟစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ တိဿောအနုပဿနာ၊ သုံးပါးသောအနုပဿနာတို့ကို။ တိဏိဝိမောက္ခမုခါနီတိ၊သုံးပါးသော

ဝိမောက္ခမုခတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ယထာဟ၊ကား။တိဏိခေါပနိမာ
နိ။ပ။ သံဝတ္တန္တီတိ၊ဟူ၍။အာဟ၊၏။ ။ခေါပန၊စင်စစ်။ဣမာနိတိဏိ
ဝိမောက္ခမုခါနိ၊ဤသုံးပါးသောဝိမောက္ခမုခတို့သည်။ လောကနိယျာ
တနာယ၊အလုံးစုံသောလောကမှထွက်မြောက်ခြင်းငှါ။ဝါ၊သတ္တလော
က၏ဝဋ္ဋဒုက္ခမှထွက်မြောက်ခြင်းငှါ။သံဝတ္တန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ သဗ္ဗသင်္ခါ
ရေ၊တို့ကို။ ပရိစ္ဆေဒပရိဝဋုမတော၊ဥဒယဝယ၏အစွမ်းအားဖြင့်ပိုင်း
ခြားခြင်းအားဖြင့်၎င်း၊ သွားရာခရီးအားဖြင့်၎င်း။ သမနုပဿနတာယ၊
ကောင်းစွာအဘန်တလဲလဲရှုခြင်းငှါ။သံဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ထိုစကားကို
ဆိုသင့်၏။အနိစ္စာနုပဿနာသည် သင်္ခါရတို့ကိုအစ၌ ဥဒယအားဖြင့်
အဆုံး၌ဝယအားဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သည်တို့ကိုရှု၏။အစရှိသည်၏အဖြစ်
အဆုံးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုသင်္ခါရတို့သည် အနိစ္စမည်ကုန်သ
တည်းဟုပိုင်းခြားအပ်သည်တို့ကို ရှုသည်ဟုလို)။ ။အနိမိတ္တာယဓာ
တုယာ၊သဗ္ဗသင်္ခါရနိမိတ်မှကင်းခြင်းကြောင့် အနိမိတ္တဟုရအပ်သော
အမည်ရှိသောအသင်္ခတဓာတ်၌။စိတ္တသမ္ပက္ခန္ဒနတာယစ၊ပိုင်းခြား၍အ
နုလောမဉာဏ်စသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့် ကောင်းစွာအဓိစိတ္တ၏ ပြေးဝင်
ခြင်းငှါလည်း။သံဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊တို့၌။မနောသမုတ္တေ
ဇနတာယ၊စိတ်ကိုထိတ်လန့်စေသည်၏အဖြစ်ငှါလည်း။ သံဝတ္တန္တိ၊ကုန်
၏။ အပ္ပဏိဟိတာယ ဓာတုယာ၊ ရာဂပဏိဓိ စသည်တို့၏ မရှိခြင်း
ကြောင့် အပ္ပဏိဟိတဟုရအပ်သောအမည်ရှိသော အသင်္ခတဓာတ်၌။
စိတ္တသမ္ပက္ခန္ဒနတာယစ၊၎င်းလည်း။ သံဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ သဗ္ဗဓမ္မေ၊အလုံး
စုံသော တေဘူမကဓမ္မတို့ကို။ ပရတော၊ သူစိမ်းပြင်ပအားဖြင့်။သမနု
ပဿနတာယ၊ ကောင်းစွာအဘန်တလဲလဲရှုခြင်းငှါလည်း။ သံဝတ္တန္တိ၊
ကုန်၏။ သုညတာယ ဓာတုယာ၊ အတ္တမှဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
သုညတဟုရအပ်သော အမည်ရှိသောသင်္ခတဓာတ်၌။ စိတ္တသမ္ပက္ခန္ဒန
တာယစ၊၎င်းလည်း။သံဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ဣမာနိတိဏိဝိမောက္ခမုခါနိ၊တို့
သည်။ လောကနိယျာတနာယ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ကုန်
၏။ ။တတ္ထ၊ထိုပါဠိတော်၌။ပရိစ္ဆေဒပရိဝဋုမတောတိ၊ကား။ဥဒယဗ္ဗ
ယဝသေန၊ဖြင့်။ပရိစ္ဆေဒတောစေဝ၊ပိုင်းခြားသောအားဖြင့်၎င်း။ပရိဝဋု
မတောစ၊သွားရာခရီးအားဖြင့်၎င်း။ဟိသစ္စံ၊၏။ အနိစ္စာနုပဿနံ၊အနိစ္စ
ဟုအဘန်တလဲလဲရှုခြင်းသည်။ ဥဒယတော၊ဖြစ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ရှေး၌။

သင်္ခါရာ၊တို့သည်။နပ္ပဝတ္တီတိ၊မရှိကုန်ဟူ၍။ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ပိုင်းခြား၍။တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတို့၏။ဂတိံ၊သွားရာကို။ဝါ၊ဂတိနိဗ္ဗတ္တိံ၊ဖြစ်ခြင်းကို။သမန္နေ သမာနံ၊ ကောင်းစွာလိုက်၍ရှာလျက်။ ဝါ၊ရှာသည်ဖြစ်၍။ ဝယတော၊ ပျက်သည်မှ။ပရံ၊နောက်သို့။နဂစ္ဆန္တိ၊မသွားကုန်။ ဧတ္ထေဝ၊ဤပျက်ရာ၌ လျှင်။ အန္တရဓာယန္တိ၊ကွယ်ပျောက်ကုန်၏။ဣတိ၊သို့။ပရိဝဋုမကတော၊ သွားရာခရီးအားဖြင့်။သမနုပဿတိ၊ကောင်းစွာသုံးသပ်၏။ ၊(သင်္ခါ ရတို့၏သဘောကို ထင်စွာ ပြသဖြင့် ထိတ်လန့်စေသော စိတ်သည်၊ သမ္ဘာပဋိပတ်၌ ထက်သည်မည်၏ဟုပြလိုရကား။ မနောသမုဋ္ဌေဇန တာယာတိ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။မနောသမုဋ္ဌေဇနတာယာတိ၊ ကား။ စိတ္တသံဝေဇနတာယ၊ စိတ်ကိုထိတ်လန့်စေခြင်းငှါ။ ဟိသစ္စံ၊၏။ ဒုက္ခာနုပဿနေန၊ဖြင့်။သင်္ခါရေသု၊တို့၌။စိတ္တံ၊သည်။သံဝေဇတိ၊ထိတ် လန့်၏။ ။(သံဝိဇတိဟူ၍လည်းရှိ၏ သံဝေဇနတာယဟူသောရှေးစ ကားနှင့်မလျော်။ ။မမံကာရအားဖြင့်။အတ္တနိယဟုမှတ်အပ်သောဝတ္ထု ၏သာမိဖြစ်သောအတ္တကို ရှေးဦးစွာသုံးသပ်၏။ ထိုနောင်မှ အတ္တနိယ ကို သုံးသပ်ရကား ပရတော သမနုပဿန တာယာတိနာဟံ နမမ စ သည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပရတောသမနုပဿနာယာတိ၊ကား။ နာဟံ၊ အတ္တသည်ငါမဟုတ်။နမမ၊အတ္တသည်ငါ၏ဥစ္စာလည်းမဟုတ်။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ အနတ္တတော၊ဖြင့်။ သမနုပဿနတာယ၊ အဘန်တလဲလဲရှုသည်၏ အဖြစ်ငှါ။ ဣတိ၊သို့။ ဣမာနိတီဏိပဒါနိ၊ဤပဋိဋ္ဌေဒပရိဝဋုမမနောသ မုဋ္ဌေဇနသမနုပဿနတာဟူသော သုံးပုဒ်တို့ကို။ ဝါ၊သဗ္ဗသင်္ခါရေ အစရှိသော ဤသုံးဝါကျတို့ကို။ အနိစ္စာနုပဿနာဒီနံ၊တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ဝုတ္တာနိ၊ဟောအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ကုန်၏။တေနေ ဝ၊ ထိုသုံးဝါကျတို့၏ အနိစ္စာနုပဿနာ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ တဒနန္တရေ၊ထိုပုဒ် တို့၏အခြားမဲ့၌။ ပဥှာဝိသဇ္ဇနေ၊အနိစ္စတောမနသိကရောတောကထံ သင်္ခါရာ ဥပဋ္ဌဟန္တိဟူသော ပြဿနာ၏အဖြေ၌။ အနိစ္စတော။ ပ။ ဥ ပဋ္ဌဟန္တီတိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ ။အနိစ္စတော၊ဖြင့်။ မနသိကရော တော၊နှလုံးသွင်းသောယောဂီအား။ ခယတော၊ခယအားဖြင့်။ သင်္ခါ ရာ၊တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ကုန်၏။ ဒုက္ခတော၊ဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ဘယတော၊ကြောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။သင်္ခါရာ၊တို့သည်။

ဥပဍ္ဍှဟတ္ထံ၊ကုန်၏။ အနုတ္တတော၊ဖြင့်။ မနသိကာရေတော၊အား။သုညတော၊အတ္တမှဆိတ်သောအားဖြင့်။သမ်ာရော၊တို့သည်။ ဥပဍ္ဍှဟတ္ထံ၊ကုန်၏။ ။(ဖေဝံဝိမောက္ခမုခါနိဒသေတွာ ဣဒါနိဝိမောက္ခေဒသေတုံကတမေပနာတိအာဒိမာဟ)။ ။ယေသံ၊ အကြင်ဝိမောက္ခတို့၏။ ဣမာနိ အနုပဿနာနိ၊ ဤအနုပဿနာတို့သည်။မုခါနိ၊မုခတို့သည်။ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဝိမောက္ခာ၊တို့သည်။ ကတမေပန၊ တို့နည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ပုစ္ဆာ၊တည်း။အနိမိတ္တော၊အနိမိတ္တဝိမောက္ခဒင်း။အပ္ပဏိဟိတော၊ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခဒင်း။သုညတော၊သုညတဝိမောက္ခဒင်း။ဣတိ၊သို့။ ဧတေတယော၊ထိုသုံးပါးတို့တည်း။ ဟိသစ္စံ၊၏။ အနိစ္စတော။ပ။ပဋိလဘတိဘိ၊ဟူသော။ ဓော်ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊၏။ အနိစ္စတော၊ဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ယောဂီသည်။ ။(အနိစ္စာနုပဿနာကိုအားထုတ်သောယောဂီဟူလို)။ ။အဓိမောက္ခဗဟုလော၊ သဒ္ဓိန္ဒြေအဖြစ်များ၍။ အနိမိတ္တံ၊သော။ ဝိမောက္ခံ၊ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ ဒုက္ခတော၊ဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊သည်။ ပဿဒ္ဓိဗဟုလော၊ပဿဒ္ဓိအဖြစ်များ၍။အပ္ပဏိဟိတံ၊သော။ ဝိမောက္ခံ၊ကို။ ပဋိလဘတိ၊ရ၏။ အနတ္တတော၊ဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊သည်။ ဝေဒဗဟုလော၊ ပညိန္ဒြေအဖြစ်များ၍။ သုညတံ၊မည်သော။ ဝိမောက္ခံ၊ကို။ ပဋိလဘတိ၊၏။ ။(အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝိသေသအားဖြင့်အနိစ္စာနုပဿနာထက်သည်ရှိသည်ဖြစ်အံ့။ထိုပုဂ္ဂိုလ်အားသဒ္ဓိန္ဒြေသည်လွန်သည်ဖြစ်၏။ထိုစကားသင့်စွ။ အနိစ္စာသမ်ာရောဟူ၍ အစကာလဋ္ဌ ယုံကြည်ကာမျှဖြင့် ကျင့်လတ်၍ ဝိပဿနာသည် လွန်ကဲခြင်းသို့ရောက်လတ်သော်။ သစ်ပင်သစ်ညွန့်စသည်တို့၌အနိစ္စအဖြစ်ကိုရှု၏သို့။ ပဏ္ဍုမြားရွှေငွေစသည်တို့၌လည်း။ထိုရွှေငွေပဏ္ဍုမြားစသည်တို့၏ အနိစ္စအဖြစ်ကို လွန်စွာပစ္စက္ခအားဖြင့်ရှုသော ယောဂီအားသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါဝတာဘဂဝါမှာဟူ၍ဘုရား၌ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဓါသည်အားရှိမြတ်သည်ဖြစ်၏။ထိုကြောင့်။ ထိုယောဂီသည်။သဒ္ဓိန္ဒြေဖြစ်များ၍လွန်ကဲသောသဒ္ဓါရှိသည်ဖြစ်၏။ထိုယောဂီအားအနိစ္စာနုပဿနာဖြစ်များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်အနိစ္စအခြင်းအရာအါးဖြင့်ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာသည်ဖြစ်သတည်း။ ထိုကြောင့် ထိုယောဂီသည်အနိမိတ္တဝိမောက္ခကိုရ၏ဟုဆိုအပ်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာကိုအားထုတ်သောယောဂီသည် ဒုက္ခာသမ်ာရာဟူ၍ဒင်း။ ထိုဒုက္ခ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့် သုခေါနိ

ရောဓောဟူ၍ရင်း၊နှလုံးသွင်းသည့်၏အစွမ်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်၏သန္တပဏီတ သုခ၏အဖြစ်ကိုနှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍မပြတ်ပီတိပါမောဇ္ဇနှင့်ယှဉ်ခြင်း ကြောင့်ပဿဒ္ဓိဖြစ်များသည့်ဖြစ်၏။ ထိုပဿဒ္ဓိများသောကြောင့် သာလျှင် လွန်ကဲသော သမာဓိန္ဒြေကို ရသဖြင့် ရာဂပဏိဓိ၏ ဝေးခြင်း ကြောင့်အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခကိုရသည်ဖြစ်၏။ထိုကြောင့်။ဒုက္ခတော။ ဗ။ပဋိလာဘတိဟူသတည်း။ ။အနတ္တာနုပဿနာကိုအားထုတ်သော ယောဂီသည်အနတ္တသုညအဖြစ်၏ သိမ်မွေ့သောဉာဏ်၏ အာရုံ၏အ ဖြစ်ကြောင့် ပညာဖြစ်များ သတည်း။ ထိုသို့ ပညိန္ဒြေ ဖြစ်များသော ကြောင့်လျှင်လွန်ကဲသော ပညိန္ဒြေကိုရသဖြင့် မောဟ၏ဝေးသည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်သုညတဝိမောက္ခကိုရသည်ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်။ အနတ္တ တော။ ပ။ ပဋိလာဘတိဟုမိန့်သော်)။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ဤပါဌ် တော်၌။အနိမိတ္တောဝိမောက္ခောတိ၊ကား။အနိမိတ္တာကာရေန၊အနိမိတ္တ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံကတွာ။ အာရုံပြု၍။ ပ ဝတ္တော၊ဖြစ်သော။အရိယမဂ္ဂေါ။တဉ်း။ဟိသစ္စံ၊၏။သောအရိယမဂ္ဂေါ၊ ကို။ အနိမိတ္တာယဓာတုယာ၊အနိမိတ္တဟုဆိုအပ်သော သင်္ခတဓာတ်၌။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ အာရုံ ပြုသော အားဖြင့် ဖြစ်သည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိ မိတ္တော၊ အနိမိတ္တ မည်၏ဟူ၍။ ကိလေသေဟိ၊ ကိလေ သာတို့မှ။ ဝိ မုတ္တတ္တာစ၊လွတ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ဝိမောက္ခော၊ ဝိမောက္ခ မည်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊သိအပ်၏။ ။(အကြင်ယောဂီသည်အနိစ္စာ နုပဿနာဖြင့် နိမိတ်၏အစွမ်းအားဖြင့် သင်္ခါရတို့ကို သိမ်းဆည်း၍ဝိ ပဿနာကို အားထုတ် လတ်သော်။ အကြင်နိဗ္ဗာန်၌ ဤသင်္ခါရနိမိတ် သည်အချင်းခပ်သိမ်းမရှိ။ ထိုနိဗ္ဗာန်သည် အနိမိတ္တမည်၏ဟု အနိမိတ္တ အခြင်းအရာအားဖြင့်နှလုံးသွင်းသည့်ဖြစ်၍ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာကိုအ ရိယမဂ်နှင့်စပ်စေ၏။ ထိုယောဂီ၏မဂ်သည်။ အနိမိတ္တအားဖြင့်နိဗ္ဗာန် ကို မျက်မှောက်ပြု၏ဟု ဆိုအပ်၏ဟု အနိမိတ္တာကာရေန။ပ။ အရိယ မဂ္ဂေါဟူသောပါဌ်ကိုမိန့်သော်။ ။နိဗ္ဗာန်၏ထိုသို့သောအနိမိတ္တာကာ ရကိုအရိယမဂ်သည်လည်းမပြုအပ်၊ဝိပဿနာသည်လည်းမပြုအပ်။စင် စစ်သော်ကားသဘောအားဖြင့်သာပြီး၏။ ထိုနိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသည့် ၏အဖြစ်ကြောင့် အရိယမဂ်ကို အနိမိတ္တဆိုအပ်၏ဟုပြလိုရကား အနိ မိတ္တာယဓာတုယာဉပ္ပန္နတ္တာအနိမိတ္တောဟူသောပါဌ်ကိုမိန့်သော်။ ။

အကြင်ယောဂီသည် ဒုက္ခာနုပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့် ပဏိဓိသုံးပါးမှဝေး
သည်၏အဖြစ်ကိုပြုသဖြင့် အပ္ပဏိဟိတမည်သော နိဗ္ဗာန်ကိုရှုလုံးသွင်း
သည်ဖြစ်၍ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာကို မဂ်နှင့်စပ်စေ၏။ ထိုယောဂီ၏
မဂ်သည်အပ္ပဏိဟိတအားဖြင့်နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်ပြု၏ဟုဆိုအပ်၏။
အကြင်ယောဂီသည်။ အနတ္တာနုပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့် အတ္တရှိ၏ဟုအ
ယူဖြစ်သည်မှဝေးသည်၏အဖြစ်ကိုပြုသဖြင့်။သုညတမည်သောနိဗ္ဗာန်
ကိုရှုလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာကိုမဂ်နှင့်စပ်စေ၏။ ထို
ယောဂီ၏မဂ်သည်သုညတအားဖြင့်နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၏ဟုဆို
အပ်၏။ဤသို့သောအဓိပ္ပါယ်ကိုယူဥ်စေလိုသောအဋ္ဌကထာဆရာသည်
ဧတေနေဝနယေနစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဧတေနေဝနယေန၊ဤဆိုပြီး
သောနည်းဖြင့်သာလျှင်။အပ္ပဏိဟိတာကာရေန၊အပ္ပဏိဟိတအခြင်း
အရာအားဖြင့်။နိဗ္ဗာနံ၊ကို။အာရမ္မဏံကတွာ၊၍။ပဝတ္တော၊သော။အရိယ
မဂ္ဂေါ၊ကို။ လိုက်။ အပ္ပဏိဟိတောတိ၊ မည်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။
သုညတာကာရေန၊ သုညတအခြင်းအရာအားဖြင့်။နိဗ္ဗာနံ၊ကို။ အာရမ္မ
ဏံကတွာ၊၍။ ပဝတ္တော၊သော။အရိယမဂ္ဂေါ၊ကို။ သုညတောတိ၊ဟူ၍။
ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။(အကယ်၍အရိယမဂ်သည်သုံးပါးအပြားရှိသောဝိ
မောက္ခအမည်ကိုလည်းရအံ့။ယင်းသို့လျက်အဘယ့်ကြောင့်အဘိဓမ္မာ
၌ဝိမောက္ခ ဒွယ သာလာသနည်းဟုစောဒနာသောကြောင့်။ ယံပန၊စ
သည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။အဘိဓမ္မေ၊၌။ယသ္မိံသမယေ။
ပ။သုညတန္တိ၊ဟူ၍။ဧဝံ၊သို့။ယံဝိမောက္ခဒွယမေဝ၊အကြင်ဝိမောက္ခနှစ်
ပါးကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအဘိဓမ္မာ၌ ဝိမောက္ခဒွယကိုဟော
ကြောင်းစကားကို။ နိပ္ပရိယာယတော၊ရချအားဖြင့်။ဝါ၊အဖြောင့်အား
ဖြင့်။ ဝိပဿနာဂမနံ၊ဝိပဿနာမှမဂ်၏အမည်လာခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ •
၍။ဝုတ္တံ၊၏။ ။ယသ္မိံသမယေ၊၌။ဒိဋ္ဌိဂတာနံ၊မိစ္ဆာအယူတို့ကို။ပဟာ
ယ၊၍။ပဌမာယ၊သော။ ဘူမိယာ၊သောတာပတ္တိမဂ်သို့။ ပတ္တိယာ၊ဌါ။
လောကုတ္တရံ၊သော။နိယျာနိကံ၊ဝဋ်မှထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊
အပစယဂါမိံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့သွားကြောင်းဖြစ်သော။ဈာနံ၊ကို။ ဘာဝေတိ။
ပွါးစေ၏။ တသ္မိံသမယေ၊၌။ကာမေဟိ၊ဝတ္ထုကာမကိလေသာကာမ
တို့မှ။ဝိဝိစ္စေဝ၊ဆိတ်၍သာလျှင်။ အပ္ပဏိဟိတံ၊အပ္ပဏိဟိတဖြစ်သော။
သုညတံ၊သုညတဖြစ်သော။ပဌမဇ္ဈာနံ၊ပဌမဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ပြည့်စုံ

စေ၍။ဝိဟာရတိ၊နေ၏။ ။(ပဋိသင်္ခါဒါမဂ်အဘိနိဝေသမုဥ္စနနိမိတ္တမုဥ္စနပဏ္ဍိမုဥ္စနကိုစွဲ၍သုံးပါးသောအနုပဿနာတို့၏ငင်း။ထိုသုံးပါးသောအနုပဿနာမှလာသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ထိုသုံးပါးသောအနုပဿနာအားလျော်သောမဂ်၏ငင်း။သုညတဝိမောက္ခစသည်၏အဖြစ်ကိုပြအပ်၏။ထိုအဘိနိဝေသမုဥ္စနစသည်၏ပရိယာယ်၏အဖြစ်၌ဆိုဘွယ်ပင်မရှိဟုပြခြင်းငှါဝိပဿနာဉာဏံဟိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ ကို။ ပဋိသင်္ခါဒါမဂ္ဂေ၊ ၌။ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ၊ သင်္ခါရတို့ကားအနိစ္စတည်းဟုအဘန်တလဲလဲရှုသည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောဉာဏ်သည်။နိစ္စတော၊အဘိနိဝေသံ၊ထိုသင်္ခါရတို့ကားနိစ္စသာတည်းဟုနိစ္စ အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော မှားသောနှလုံးသွင်းခြင်းကို။မုဥ္စတိ၊ဖျက်ဆီးသည်၏အစွမ်းဖြင့်လွှတ်၏။ ။(တဒင်္ဂဝသေနမဂ်ဉာဏ်မှုကားသမုစ္ဆေဒ၏အစွမ်းဖြင့်လွှတ်သတည်း)။ ။ဋ္ဌတိဘသ္မာ၊ထိုသို့နိစ္စာဘိနိဝေသမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ လွှတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။သုညတော၊သုညတဖြစ်သော်။ဝိမောက္ခော၊ဝိမောက္ခမည်၏။ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏံ၊ သင်္ခါရတို့ကားဒုက္ခသာတည်းဟုအဘန်တလဲလဲရှုသည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောဉာဏ်သည်။ သုခတောအဘိနိဝေသံ၊ထိုသင်္ခါရတို့ကားသုခသာတည်းဟုသုခအခြင်း အရာအားဖြင့်ဖြစ်သောမှားသောနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ မုဥ္စတိ၊ ဖျက်ဆီးသည်၏အစွမ်းဖြင့်လွှတ်၏။ ဋ္ဌတိတသ္မာ၊ ထိုသုခါဘိနိဝေသမှဆိတ်သည်၏အဖြစ်လွှတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အညတော၊သော။ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။လိုက်။အနတ္တာနုပဿနာဉာဏံ၊ သင်္ခါရတို့ကား အနတ္တသာတည်းဟု အဘန်တလဲလဲရှုသည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောဉာဏ်သည်။အတ္တတောအဘိနိဝေသံ၊သင်္ခါရတို့ကားအတ္တသာတည်းဟု အတ္တအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သောမှားသောနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ မုဥ္စတိ၊ ဖျက်ဆီးသည်၏အစွမ်းဖြင့်လွှတ်၏။ ဋ္ဌတိတသ္မာ၊ ထိုအတ္တာဘိနိဝေသမှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်လွှတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။သုညတော၊ သော။ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ဋ္ဌတိဧဝံ၊သို့။အဘိနိဝေသံ။နိစ္စဟူ၍သုခဟူ၍ အတ္တဟူ၍ မှားသောနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ မုဥ္စနဝသေန၊လွှတ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။သုညတော၊သော။ဝိမောက္ခော၊မည်၏။ဋ္ဌတိစ၊သို့ငင်း။အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ၊သည်။နိစ္စတောနိမိတ္တံ၊ နိစ္စအားဖြင့်ဖြစ်သောသင်္ခါရနိမိတ်ကို။ မုဥ္စတိ၊ဖျက်

ဆိုးသည်၏အစွမ်းဖြင့်လွတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့နိစ္စနိမိတ်မှဆိတ်သည်၏ အဖြစ်လွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိမိတ္တော၊ သော။ ဝိမောက္ခော၊မည်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနံဉာဏံ၊ သည်။ သုညတောနိမိတ္တံ၊သုခအားဖြင့်ဖြစ်သောသင်္ခါရနိမိတ်ကို။မုစ္စတိ၊၏။ ဣတိတသ္မာ၊ထိုသို့သုခနိမိတ်မှဆိတ်သည်၏အဖြစ်လွတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အနိမိတ္တော၊သော။ဝိမောက္ခော၊မည်၏။အနတ္တာနုပဿနံဉာဏံ၊သည်။အတ္တတောနိမိတ္တံ၊ အတ္တအားဖြင့်ဖြစ်သော သင်္ခါရ နိမိတ်ကို။ မုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့အတ္တနိမိတ်မှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ် လွတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အနိမိတ္တော၊သော။ဝိမောက္ခော၊မည်၏။ ဣတိဧဝံ၊သို့။နိမိတ္တံ၊နိမိတ်ကို။မုစ္စနဝသေန၊ လွတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။အနိမိတ္တော၊သော။ဝိမောက္ခော၊မည်၏။ ဣတိစ၊သို့ရင်း။ အနိစ္စာနုပဿနံဉာဏံ၊ သည်။နိစ္စတောပဏိဓိ၊နိစ္စအားဖြင့်ဖြစ်သောပဏိဓိကို။မုစ္စတိ၊၏။ ဣတိတသ္မာ၊ထိုသို့နိစ္စနိမိတ်မှဆိတ်သည်၏အဖြစ်လွတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အပ္ပဏိဟိတော၊သော။ ဝိမောက္ခော၊မည်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနံဉာဏံ၊ သည်။သုခတောပဏိဓိံ၊သုခအားဖြင့်ဖြစ်သောပဏိဓိကို။ မုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ သုခနိမိတ်မှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ် လွတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အပ္ပဏိဟိတော၊သော။ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ အနတ္တာနုပဿနံဉာဏံ၊သည်။ အတ္တတောပဏိဓိံ၊အတ္တအားဖြင့်ဖြစ်သောပဏိဓိကို။မုစ္စတိ၊၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့အတ္တနိမိတ်မှဆိတ်သည်၏အဖြစ်လွတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အပ္ပဏိဟိတော၊သော။ဝိမောက္ခော၊မည်၏။ဣတိဧဝံ၊သို့။ ပဏိဓိံ၊ ပဏိဓိကို။ မုစ္စနဝသေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပဏိဟိတော၊သော။ဝိမောက္ခော၊မည်၏။ဣတိစ၊သို့ရင်း။ ဝုတ္တံ၊ဟောတော်မူအပ်၏။တထာပိ၊ ထိုသို့ဟောတော်မူအပ်သော်လည်း။ တံတိဝိဓံဝိပဿနံဉာဏံ၊သည်။ ။(အကြင်ဝိပဿနာဉာဏ်အားပရိယာယ်အားဖြင့်အမည်ရခြင်းဖြစ်၏။အကြင်ဝိပဿနာဉာဏ်အားလည်းနိပ္ပရိယာယအားဖြင့်အမည်ရခြင်းဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿနာဉာဏ်ကိုပြခြင်းငှါသင်္ခါရနိမိတ္တဿစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။သင်္ခါရနိမိတ္တဿ၊သင်္ခါရနိမိတ်ကို။အဝိဇဟနတော၊မစွန့်ခြင်းကြောင့်။နိပ္ပရိယာယေန၊ရင်းအားဖြင့်။အနိမိတ္တံ၊အနိမိတ္တမည်သည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။ ။(စင်စစ်မှုကားပရိယာယ်အားဖြင့်သာဖြစ်၏ဟုလိုသည်)။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။ နိပ္ပရိယာယေန၊ဖြင့်။သုည

တဗ္ဗေဝ၊ သုညတမည်သည်ရင်း။ အပ္ပဏိဟိတဉ္စ၊ အပ္ပဏိဟိတ မည်
သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တဿ၊ ထိုဝိပဿနာဉာဏ်၏။
အာဂမနဝသေန၊ အာဂုံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ အရိယမဂ်သို့ရောက်ကြောင်း
၏အစွမ်းဖြင့်။ အရိယမဂ္ဂက္ခဏေ၊ အရိယမဂ်ခဏ၌။ ဝိမောက္ခော၊ ကို။
ဥဒ္ဒိဿ၊ ထုတ်အပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ထုတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
အပ္ပဏိဟိတံ၊ အပ္ပဏိဟိတ ဝိမောက္ခသည်ရင်း။ သုညတံ၊ သုညတဝိ
မောက္ခရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိမောက္ခဒွယမေဝ၊ ဝိမောက္ခနှစ်ပါးကိုသာလျှင်။
အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ ဥဒ္ဓဋံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ။
အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသောစကားသည်။ တာဝ၊ စွာ။ ဧတ္ထ ဧတေသု ဝိပဿနာဝိ
ကာရေ၊ ဤဝိပဿနာအရာ၌။ ဝါ၊ ဧတ္ထ တိဝိဓဝိမောက္ခဘာဝံအာပဇ္ဇတွာ
တိ ဧတသ္မိံ ဥဒ္ဒေသဝစနေ၊ ဝိမောက္ခဘာဝံအာပဇ္ဇတွာဟူသောဥဒ္ဒေသ
စကား၌။ ဝိမောက္ခကထာ၊ ဝိမောက္ခကိုဆိုကြောင်းစကားတည်း။ ။

၂၄၃။ ပန၊ ထို့မှတပါး။ သတ္တအရိယပုဂ္ဂလဝိဘာဂါယပစ္စယော
ဟောတီတိ၊ ဟူသော။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတ္ထ ဝစနေ၊ ထိုစကား၌။
သဒ္ဓါနုသာရီ၊ သဒ္ဓါနုသာရီပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။ သဒ္ဓါ ဝိမုတ္တော၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တ
ပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။ ကာယသက္ခိ၊ ကာယသက္ခိပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။ ဥဘတောဘာဂဝိ
မုတ္တော၊ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။ ဓမ္မာနုသာရီ၊ ဓမ္မာနုသာရီ
ပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။ ပညာဝိမုတ္တော၊ ပညာဝိ
မုတ္တပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တာဝ၊ စွာ။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဣမေ အရိယပုဂ္ဂ
လာ၊ ဤအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုခုနစ်ဦးသော
အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝိဘာဂါယ၊ သဒ္ဓါနုသာရီ အစရှိသည်၏အဖြစ်
ဖြင့်ဝေဘန်အပ်သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်၏။ ဣဒံ သင်္ခါရုပေက္ခာ
ဉာဏံ၊ သည်။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ယော
ပုဂ္ဂလော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ် သည်။ အနိစ္စ တော၊ အားဖြင့်။ မနသိက
ရောန္တော၊ နှလုံး သွင်းသည်ဖြစ်၍။ အဓိမောက္ခ ဗဟုလော၊ သဒ္ဓါများ
သည်ဖြစ်၍။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓါနုသာရီဖြစ်အံ့သည်၏အဖြစ်၏အကြောင်း
ဖြစ်သောလွန်ကဲသောသဒ္ဓိန္ဒြေကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ သော ပုဂ္ဂလော၊
သည်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌။ သဒ္ဓါနုသာ
ရီ၊ အာဂုံအရာ၌ တည်သော သဒ္ဓါသို့ အစဉ်လိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်မည်

သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(အနိစ္စာဒိကာရကိုကောင်းစွာမှတ်သောပုဂ္ဂိုလ်
အားသဒ္ဓါပွါးခြင်း၏ဥပနိဿယဖြစ်ရကား။ထိုသဒ္ဓါအားလျော်သောအ
ရိယမဂ်၌သဒ္ဓါသည်အလွန်ထက်သောကြောင့်အဓိမောက္ခဖြစ်သောသော
တာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်သဒ္ဓါနုသာရီမည်၏ဟူလိုသတည်း)။
သေသေသု၊ကြွင်းကုန်သော။ သတ္တသုဋ္ဌာနေသု၊ ပထမဖိုလ်မှစ၍အရ
ဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင်ခုနစ်ဌာနတို့၌။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်
သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ။(အဘယ့်ကြောင့် သတ္တသုဋ္ဌာနေသုဆိုသ
နည်း။သေသသဆဋ္ဌာနတို့၌သာလျှင်သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်သည်မဟုတ်လော။
အရဟတ္တဖိုလ်၌ကား။ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် အရူပ ဈာနလာဘီဖြစ်အံ့။ ဥဘ
တောဘာဂဝိမုတ္တမည်သည် မဟုတ်လော။ အရူပဈာနလာဘီမဟုတ်
အံ့။ပညာဝိမုတ္တမည်သည်မဟုတ်လော။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်သည်မဟုတ်
ပါခဲ့တကား။ ထိုစကားဆိုသင့်၏။ အဘိဓမ္မာ၌ကတမောစ ပုဂ္ဂလော
သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။ ဣဓေကစ္စောပုဂ္ဂလောဣဒံဒုက္ခန္တိ ယထာဘူတံပဇာနာ
တိ။အယံဒုက္ခသမုဒယောတိ။အယံဒုက္ခနိရောဓောတိ။ အယံဒုက္ခနိရော
ဓဂါမိနီ ပဋိပဒါတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ တထာ ဂတပ္ပဝေဒိတာ
စဿဓမ္မာပညာယဒိဋ္ဌာဟောန္တိ။ ပညာယစဿဒိသွာ ဧကစ္စေအာသ
ဝါပရိက္ခီဏာဟောန္တိ။ နောစခေါယထာဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဿ။ အယံဝုစ္စတိပုဂ္ဂ
လောသဒ္ဓါဝိမုတ္တောဟုသဒ္ဓါဝိမုတ္တ၏အချို့သောအာသဝ၏ကုန်ခြင်းကို
ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်သဒ္ဓါဝိမုတ္တ၏သေက္ခဘာဝကိုသိအပ်၏။ အ
သေက္ခဘာဝကိုမသိအပ်သည်မဟုတ်လော။ အဋ္ဌကထာ၌လည်းဒွေရူ
ရာနိဒွေအဘိနိဝေသါဒွေသီသာနိဟုမိန့်ဆိုခြင်းကြောင့်။ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်
အားသဒ္ဓါဝိမုတ္တ၏ အဖြစ်သည်မရှိသည်မဟုတ်လော။ ဤသို့စောဒနာ
အံ့။ ။နိပ္ပရိယာယအားဖြင့်ထိုစကားသည် မှန်သည်သာတည်း။ ထိုစ
ကားသင့်၏။အဘိဓမ္မာမည်သည်နိပ္ပရိယာယကထာပေတည်း။ဤအဋ္ဌ
ကထာ၌ကားပရိယာယ်အားဖြင့် ဤသို့သဒ္ဓါဝိမုတ္တဟုဆိုအပ်သတည်း။
ပရိယာယ်အားဖြင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား သဒ္ဓါဝိမုတ္တအဖြစ်သည် အ
ကယ်၍ဖြစ်တုံအံ့။ ထိုပရိယာယ်ကား အဘယ်နည်းဟု စောကြောပြန်
အံ့။သဒ္ဓါဝိမုတ္တအားလျော်သည်၏အဖြစ်သည်ကား ပရိယာယ်တည်း။
ထိုစကားဆိုသင့်၏။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အရဟတ္တမဂ်ခဏ၌သဒ္ဓါဝိ
မုတ္တမည်သည်ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အရဟတ္တဖိုလ်ခဏ၌လည်းထို

သဒ္ဓါဝိမုတ္တအား လျော်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်၏ဟု ပဋိ
သမ္ဘိဒါမဂ်၌ ပရိယာယ်အားဖြင့်ဆိုအပ်၏။ ထိုကြောင့်ဤအဋ္ဌကထာ၌
လည်းပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ကဲ့သို့ပရိယာယ်အားဖြင့် ဆိုပေသတည်း။ ဤသို့
ဖြေအပ်၏။ တနည်းအဖြေသော်။ ထိုသဒ္ဓါဝိမုတ္တနှင့် တူသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်ရဟန္တာကိုသဒ္ဓါဝိမုတ္တဟုဆိုအပ်၏။ ဤအဖြေ၌ တူသည်၏အ
ဖြစ်ဟူသည်အဘယ်နည်းဟူမူ။သဒ္ဓါဝိမုတ္တဖြစ်သောသေက္ခ၏ကိလေ
သာကုန်ခြင်းသည်နောစခေါယထာဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဿဟုဟောတော်မူခြင်း
ကြောင့်။တုန်းသောသံလျက်ဖြင့်ဌက်ပျောတုန်းကို ဖြတ်သည်နှင့် တူ၏
သို့။ထိုအတူ။ ထိုသဒ္ဓါဝိရတ္တအားလျော်သောရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း
ကိလေသာ ကုန်ခြင်းသည်တုန်းသောသံလျက်ဖြင့် ဌက်ပျောတုန်းကို
ဖြတ်သည်နှင့်တူ၏။ ဤသို့လျှင်ဤအဖြေ၌တူသည်၏အဖြစ်တည်း။ ။
ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ကိလေသာကုန်ပယ်ခြင်း၌ ထူးသည်၏အဖြစ်ရှိ
သေးသလော ဟူမူ။ မရှိဟုဖြေ အပ်၏။ ထိုသို့ မရှိဘဲလျက် အဘယ့်
ကြောင့် သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်ကိုမမှီနိုင်သနည်းဟူ
မူ။မဂ်သို့ရောက်ကြောင်းဝိပဿနာဟူသော အာဂုံ ထူးသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်မမှီနိုင်ဟုဖြေ။ ထိုစကား သင့်၏။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်သည်မဂ်သို့
လာကြောင်းရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဝိပဿနာအကျင့်၌ကိလေသာ
ကိုနှိပ်သည်ရှိသော် မငြိုငြင်သဖြင့် မပင်မပန်း နှိပ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သ
တည်း။သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်သည်တဖေးလူလူငြိုငြင်ပင်ပန်းသဖြင့်နှိပ်ခြင်း
ငှါတတ်နိုင်သတည်း။ ဤသို့အာဂမနိယနာနတ္တဖြစ်သတည်း။ ။တ
နည်းဆိုဘွယ်ရှိသေး၏။ ပညာအားဖြင့်လည်းထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏
အတိုင်းအရှည်မတူကြဝေမတ္တအဖြစ်သည်ဖြစ်သတည်း။ထိုဝေမတ္တအ
ဖြစ်ကိုလည်းအကြင်ရှေ့လောက်မဂ်သို့မရောက်သေး။ထိုရှေ့လောက်
သောဝိပဿနာအကျင့်၌ရအပ်သည်သာတည်းဟု ကျမ်းဂန်သိမြင်သ
ခင်မြတ်တို့ဆိုကြကုန်သတည်း။ ။ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်ပဋ္ဌ
မမဂ်စသည်တို့၌ဇာနန္တြေတူမျှသည်၏အဖြစ်ရှိလျက်လည်း သဒ္ဓါစသည်
တို့၏ ထက်သည်၏ အဖြစ်ကို ဆိုခြင်းသည် ပြီးစေအပ်သည် ဖြစ်သ
တည်း)။ ။ပန၊ပါး။ယောပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခတော၊
အားဖြင့်။မနသိကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍။ပဿဒ္ဓိဗဟုလော၊
ပဿဒ္ဓိဖြစ်များသည်ဖြစ်၍။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊လွန်ကဲသောသမာဓိန္ဒြေကို။

ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ သော၊ ထိုဒုက္ခာနုပဿနာအားဖြင့်ထသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။သဗ္ဗတ္ထ၊အလုံးစုံသောရှစ်ဌာနတို့၌လည်း။ကာယသက္ခိနာမ၊ကာယသက္ခိမည်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(အဋ္ဌကထာ၌ဒွေဓုရာနိဟုမှတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပဌမမဂ္ဂက္ခဏ၌ သဒ္ဓါနုသာရီသော်၎င်း ဓမ္မာနုသာရီသော်၎င်းဖြစ်ရာသည် မဟုတ်လော။ ဤ၌ကားသဒ္ဓါနုသာရီသင့်၏။ကာယသက္ခိအဖြစ်သည်လည်းရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အားမရှိခဲ့။ထိုစကားသင့်၏။ အဘိဓမ္မာ၌အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကာယသက္ခိမည်သနည်း။ဤသာသနာတော်၌အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်ရှစ်ပါးသောဝိမောက္ခတို့ကိုနာမကာယဖြင့်တွေ့ထိရောက်၍နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အားပညာဖြင့်သိမြင်၍အချို့သောအာသဝတို့သည်ကုန်ကုန်၏။ဤပုဂ္ဂိုလ်ကိုကာယသက္ခိဟုဆိုအပ်၏ဟုအချို့သောအာသဝ၏ ကုန်ခြင်းကိုဟောခြင်းကြောင့်ကာယသက္ခိပုဂ္ဂိုလ်၏သေက္ခအဖြစ်ကိုသာလျှင်သိအပ်သည်မဟုတ်လောဟူမူ။နိပ္ပရိယာယအားဖြင့်ထိုစကားသည်မှန်၏။ဤအဋ္ဌကထါ၌ကားပရိယာယအားဖြင့်ဆိုအပ်သတည်းဟုဖြေပေ။ထိုပရိယာယ်ကားအဘယ်နည်းဟူမူ။ကာယသက္ခိနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကားပရိယာယ်ပင်တည်း။ ထိုစကားသင့်၏။ ဥပစာရဈာန်ရူပဈာန် သမာဓိထက်လွန်ကဲသောအရူပသမာဓိသမ္ဗသကိုရ၍ပြီးစေအပ်သော အချို့သောအာသဝ၏ကုန်ခြင်းကိုစွဲ၍ကာယသက္ခိဟုဆိုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်သာတိသယသမာဓိသမ္ဗသတဒိဓမ္မာန အာသဝပရိက္ခယ တူသည်၏အဖြစ်ကိုငဲ့၍ ကာယသက္ခိဝိယကာယသက္ခိဟုတန္ဒြုတ်ပြု၍ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကိုပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၌ကာယသက္ခိဟုဆိုအပ်၏။ ထိုကြောင့်။ ဤ၌လည်းထိုပဋိသမ္ဘိဒါနည်းကိုယူ၍ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကာယသက္ခိ အဖြစ်ကို ဆိုအပ်၏။ ထိုစကား သင့်၏။ ဤအဋ္ဌကထာသည် သုတ္တန္တ သံဝဏ္ဏနာတည်း။ နိပ္ပရိယာယ် အားဖြင့်ကား ပဌမဖိုလ်မှစ၍ ခြောက်ပါးသောဌာနတို့၌ ကာယ သက္ခိ မည်သည် ဖြစ်သ တည်း။ ထိုကာယ သက္ခိပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘီတည်း။ ဝိပဿနာယာနိကသုက္ခဝိပဿကမဟုတ်။ ဥပစာရမျှကို ရသည်လည်းမဟုတ် ရူပဈာန်မျှကို ရသည်လည်း မဟုတ်သတည်း။ ပဿဒ္ဓိဗဟုလောဟူသော စကားကိုလည်း ပဿဒ္ဓိကို သီသ ပြုသဖြင့် သမာဓိကို ဆိုအပ်၏။ ထိုကြောင့် သာတိသယ သမာဓိလာဘီ သမထယာနိက ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ

လျှင်လိုအပ်၏။ သမထယာနိကပုဂ္ဂိုလ်၏သာလျှင်လည်း ကာယသက္ခိ
အဖြစ်ကိုအောက်၌ဆိုအပ်ပြီးတည်း)။ ။ပန၊ပါး။အရူပဈာနံ၊လေးပါး
အပြားရှိသောအရူပဈာန်သို့။ ပတွာ၊ရောက်၍။ အဂ္ဂဖလပတ္တော၊ အရ
ဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တောနာ
မ၊ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တမည်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(အရူပဈာနံဟူ
သောပါဌ်ဖြင့် အဘယ်အရူပဈာန်ကို ယူရအံ့နည်းဟူမူ အရူပဈာနန္တိ
စတုဗ္ဗိဓံအရူပဈာနံ။ဋီကာ။ ။လေးပါးလုံးကိုပင်ယူရခဲ့သော် စတ္တာရိ
အရူပဈာနာနီဆိုကောင်းသည်တကား။ ။တတ္ထပနဧကံပိလဒ္ဓါ အရ
ဟတ္တပတ္တောဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တောဧဝဟောတီတိဣမမတ္ထံဒဿေ
တုံအရူပဈာနမိစ္စေဝဝုတ္တံ။နစတ္တာရိအရူပဈာနာနီတိ။ တေနာယံစတုန္နံ
အရူပသမာပတ္တီနံ နိရောဓသမာပတ္တိယာစ ဝသေန ပဉ္စဝိဓောဟော
တိ။ ဧသနယောကာယသက္ခိမှိပိ။ ဋီကာ။ ။ဒွိဟိဘာဂေဟိဒွေဝါရေ
ဝိမုတ္တောတိဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော။ပြု။ ။ရူပကာယမှ ဝိက္ခမ္ဘန်၏
အစွမ်းဖြင့် နာမကာယမှသမုစ္ဆေဒ၏အစွမ်းဖြင့် ဤသို့နှစ်ပါးသောအ
ဘို့တို့ဖြင့် နှစ်ကြိမ်လွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥဘတောဘာဂ ဝိမုတ္တ
မည်သည်ဟူလို)။ ။ပန၊ပါး။ယော၊အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။အနတ္တတော၊
အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ဖြစ်၍။ ဝေဒဗဟုလော၊ ပညာဖြစ်များရ
ကား။ ပညိန္ဒြိယံ၊လွန်ကဲသောပညိန္ဒြေကို။ ပဋိလဘတိ၊ရ၏။ သော၊ထို
အနတ္တအားဖြင့်ထသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ၊ ၌။
ဓမ္မာနုသာရီ၊ဓမ္မာနုသာရီမည်သည်။ဟောတိ၊၏။ကသ္မာ၊ကား။ ပညိန္ဒြိ
ယဿ၊၏။အဓိမတ္တတ္တာ၊လွန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။(ပညာ
ဟိဏ္ဍမဓမ္မောတိ အဓိပ္ပေတော။ သတ္တံဓမ္မော ငွိတိစာဂေါတိ အာဒိသုဝိ
ယ)။ ။ဆသုဋ္ဌာနေသု၊အလယ်ခြောက်သောအရာတို့၌။ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊
ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်။အဂ္ဂဖလေ၊အရဟတ္တဖိုလ်၌။ပညာဝိမုတ္တော၊
ပညာဝိမုတ္တမည်သည်။ဟောတိ၊၏။ဣတိ၊မှတ်အပ်၏။ ။(အနတ္တအား
ဖြင့် နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သာလျှင် ပညာဖြစ် များဖြင့် ပညိန္ဒြေ
ကိုရခြင်းကို အဘယ့်ကြောင့် ဆိုအပ်သနည်းဟူမူ။ ။ပညာဝေတာနိ
ပုဏ္ဏတရာဂန္တိ့ရာစအဖွာပါကဋ္ဌာဟုတ္တဥပဋ္ဌဟန္တီတိ အနတ္တတော
မနသိကရောန္တော ဝေဒဗဟုလတာ ပညိန္ဒြိယပဋိလာဘောစဝုတ္တော။
ဋီကာ။ ။အကြင်ပါဠိ၏အစွမ်းဖြင့် ဤ၌ အရိယပုဂ္ဂိုလ် သဒ္ဓါဝိမုတ္တစ

သည်၏အဖြစ်ကိုဆိုအပ်၏။ ထိုအမှိနိဿယသာဓကပါဠိကို ပြခြင်းငှါ ဝုတ္တံဟောတံစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။အနိစ္စတော၊ပ။တေန ဝုစ္စတိသဒ္ဓါဝိမုတ္တောတိအာဒိ။ ဤသို့အစရှိသော။ ဇာတံဝစနံ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ။အနိစ္စတော၊ဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။အဓိမတ္တံ၊လွန်သည်။ဟောတိ၊၏။သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊၏။အဓိမတ္တတ္တာ၊ လွန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ၊ကို။ ပဋိလဘတိ၊၏။တေ န၊ထိုသို့သဒ္ဓါလွန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဒ္ဓါနုသာရီတိ ရိဟူ၍။ ဝုစ္စ တိ၊၏။တထာ၊ပါး။ အနိစ္စတော၊ဖြင့်။ မနသိကရောတော၊အား။ သဒ္ဓိန္ဒြိ ယံ၊သည်၊အဓိမတ္တံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊၏။ အဓိမတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။သောတာပတ္တိဖလံ၊ကို။သစ္ဆိကတံ၊မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ တေန၊ကြောင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တောတိ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ ။ (သဒ္ဓိန္ဒြေလွန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်၏။ ဤသို့စသော အတ္ထ၏သာဓကတပါးကိုပြခြင်းငှါ အပရံပိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ အပရံပိ၊တပါးသောသာဓကသုတ်ကိုလည်း။ဝုတ္တံ၊၏။ သဒ္ဒဟန္တော၊ယုံ ကြည်သည်ဖြစ်၍။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓါဝိ မုတ္တော၊မည်၏။ ။(သဒ္ဒဟန္တောဝိမုတ္တောဟူသောပါဠိဖြင့် အခြင်း ခပ်သိမ်းမလွတ်သေးသောပုဂ္ဂိုလ်၏သဒ္ဓါမတ္တဖြင့် ဝိမုတ္တမည်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြသဖြင့်သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်၏ သေက္ခအဖြစ်ကိုသာလျှင်ထင် စွာပြသတည်း။ ။တနည်းလည်းသဒ္ဓါဝိမုတ္တောဟူသောပုဒ်၏။သဒ္ဓါ ယ၊သဒ္ဓါတရားဖြင့်။ အဓိမုတ္တော၊ နှလုံးသွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ညွတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်၏။ ဤအနက်ကိုမှတ်အပ်၏)။ ။ဖုဋ္ဌန္တံ၊ရောက်အပ်ရအပ်သောအရူပဈာန် တို့၏အနန္တရကာလပတ်လုံး။ သစ္ဆိကတော၊မျက်မှောက်ပြုအပ်သည် ကိုမျက်မှောက်ပြုလေပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ထိုသို့မျက်မှောက်ပြုအပ်သည် ကို နာမကာယဖြင့် မျက်မှောက်ပြုပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယ သက္ခိ၊ကာယသက္ခိမည်၏။ ဝါ၊မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်ကို နာမကာ ယဖြင့်မျက်မှောက်ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ။(ဖုဋ္ဌန္တံသစ္ဆိကတောတိ ဖုဋ္ဌာနံအနန္တရံဖုဋ္ဌန္တော။ဖုဋ္ဌာနံအရူပဈာနာနံ အနန္တရောကာလောတိ အဓိပ္ပါယော။ အစ္စန္တသံယောဂေစေတံဥပယောဂဝစနံ။ ဖုဋ္ဌာနန္တရ ကာလမေဝသစ္ဆိကရဏူပါယေနသစ္ဆိကာတဗ္ဗံ သစ္ဆာကာသိတိ ဝုတ္တံ

ဟောတိဟူသောဒိုကာနှင့်လျော်စေသည်။ ။တနည်း။ဗုဒ္ဓာနံ၊ရောက်
အပ်ရအပ်သော အရှုပဗျာန်တို့၏ အနန္တရကာလပင်လျှင်။ ဤသို့ပေးမှု
ဘာဝနပုံတည်း။ ။ဘာဝနပုံသင်္ကံဝါဝေတံယထာကေမဉ္စာန္တိ။ယောဟိ
အရှုပဗျာနေနရူပကာယတောနာမကာယေကဒေသတောစ ဝိက္ခမ္ဘန
ဝိမောက္ခေနဝိမုတ္တော။တေနနိရောဓသမာပတ္တိတောဝိမောက္ခောအာလော
စိတောပကာသိတောဝိယဟောတိ။ နပနကာယေနသစ္ဆိကတော။ နိ
ရောဓံပနအာရမ္မဏံကတွာဧကစ္စေသု အာသဝေသုခေပိတေသု တေ
နသောသစ္ဆိကတောဟောတိ။ တသ္မာသောသစ္ဆိကာတဗ္ဗံယထာအာ
လောစိတံနာမကာယေနသစ္ဆာကာသိတိကာယသက္ခီတိဝုစ္စတိ။နတုဝိ
မုတ္တောဧကစ္စာနံအာသဝါနံအပရိက္ခီဏတ္တာ။ ဋီကာ။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။
ယော၊အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရှုပဗျာနေန၊အရှုပဗျာန်ဖြင့်။ ရူပကာယ
တော၊ရူပကာယမှ၎င်း။ နာမကာယေကဒေသတော၊နာမကာယတ
စိတ်မှ၎င်း။ဝိက္ခမ္ဘနဝိမောက္ခေန၊ဝိက္ခမ္ဘနဝိမောက္ခဖြင့်။ဝိမုတ္တော၊လွတ်
သည်။ဟောတိ၊၏။ တေန၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။နိရောဓသမာပတ္တိတော၊နိရော
ဓဟုဆိုအပ်သော။ဝိမောက္ခော၊ဝိမောက္ခသည်။အာလောစိတောဝိယ၊
ငဲ့အပ်ကြည့်အပ်၏သို့။ပကာသိတောဝိယ၊ထင်ရှားပြုအပ်၏သို့။ဟောတိ၊
၏။ပန၊ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ ကာယေန၊နာမကာယဖြင့်။ သစ္ဆိကတော၊
မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်မည်သည်။ နဟောတိ၊ဖြစ်။ ပန၊အလျော်ကား။
နိရောဓံ၊ နိရောဓသစ္စာကို။အာရမ္မဏံ၊ကို။ ကတွာ၊၍။ ဧကစ္စေသု၊ကုန်
သော။ အာသဝေသု၊အာသဝေါတရားတို့ကို။ခေပိတေသု၊ကုန်စေအပ်
သည်ရှိသော်။ တေန၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သစ္ဆိကတော၊မျက်မှောက်ပြု
အပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ သော၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်
ကို။သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော နိရောဓကို။ ယထာအာ
လောစိတံ၊ငဲ့သည်ကြည့်သည်အတိုင်း။ နာမကာယေန၊ဖြင့်။သစ္ဆာကာ
သိ၊မျက်မှောက်ပြုပြီ။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ကာယသက္ခီတိ၊ဟူ၍။ဝုစ္စ
တိ၊၏။ တု၊ဂရဟာကိုဆိုအံ့။ ဧကစ္စာနံ၊ကုန်သော။ အာသဝါနံ၊တို့၏။အ
ပရိက္ခီဏတ္တာ၊ မကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်ပြီဟူ၍။
နဝုစ္စတိ၊မဆိုအပ်။၎င်းနက်)။ ။ဒိဋ္ဌန္တံ၊ ဒဿနဟုဆိုအပ်သော သော
တာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ကိစ္စ၏အဆုံး အနန္တရလျှင်။ ပတ္တော၊ နိရောဓသို့
ရောက်သည်တည်း။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တမည်၏။

(အနုဋ္ဌကျေသည်။ ။ဒိဋ္ဌန္တံပဋ္ဌောတိ ဒဿနသင်္ခါတဿ သောတာ ပတ္တိမဂ္ဂဉာဏကိစ္စဿအနန္တရံပဋ္ဌောတိဝုတ္တံဟောတိ။ပဋ္ဌမဖလတော ပဋ္ဌာယယာဝ အဂ္ဂမဂ္ဂါဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တောတိ။ ။ဒိဋ္ဌိတာပဋ္ဌောတိဝါပါ ဌော။စတုသစ္စဒဿနသင်္ခါတာယဒိဋ္ဌိယာနိရောဓံပဋ္ဌောတ်အဋ္ဌော။ ဤအလိုသော်ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တောလိုသည်။ ။သဒ္ဓါဝိမုတ္တစသော ဤသုံးယော် သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပရမတ္ထအားဖြင့် မပြီးသေးသော ဉာဏ်ကိစ္စရှိ ကုန်၏။ ထိုကြောင့်ထိုနည်းကိုပြခြင်းငှါ သဒ္ဒဟန္တောဝိမုတ္တတိ စသည် ကိုမိန့်သော်)။ ။သဒ္ဒဟန္တော၊ယုံကြည်သည်ဖြစ်၍။ဝိမုတ္တတိ၊လွတ်ဆဲ ဖြစ်၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊မည်၏။ ဈာနဖဿံ၊သာတိ သယဖြစ်သောဈာန်အတွေ့ကို။ ပဌမံ၊လက်ဦးစွာ။ ဖုသတိ၊တွေ့တတ် ရောက်တတ်၏။ ပစ္ဆာ၊နောက်မှ။နိရောဓံ၊နိရောဓဟုဆိုအပ်သော။နိဗ္ဗာ နံ၊ကို။ သစ္ဆိကရောတိ၊မျက်မှောက်ပြုဆဲဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ကာယသက္ခိ၊မည်၏။ ။(ဈာနဖဿံဟူသောပါဌ်ဖြင့်အရူပဈာနဖဿ ကိုသဖြိုဟ်သတည်း)။ ။သင်္ခါရာ၊တို့သည်။ဒုက္ခာ၊ဒုက္ခတို့သာတည်း။ ဣတိ၊သို့။ ဉာတံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။သမ္ဗန်။ ။(ဤပါဌ်ဖြင့် ဒုက္ခသစ္စ ပဋိဝေဓကိုဆိုသတည်း)။ ။နိရောဓော၊နိဗ္ဗာန်သည်။ သုခေါသုခအ စစ်တည်း။ဣတိ၊သို့။ဉာတံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ဤပါဌ်ဖြင့် နိရောခ သစ္စပဋိဝေဓကို ဆိုသတည်း။ ထိုနှစ်ပုဒ်ဖြင့်ပင် နာနန္တရိက၏ အဖြစ် ကြောင့်သမုဒယမဂ္ဂသစ္စပဋိဝေဓကိုဆိုသတည်း)။ ။ပညာယ၊ပညာ ဖြင့်။ ဉာတံ၊သိအပ်ပြီးသည်။ ဒိဋ္ဌံ၊မြင်အပ်ပြီးသည်။ ဝိဒိတံ၊ထင်ရှားပြု အပ်သည်။ သစ္ဆိကတံ၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်ပြီးသည်။ ဖုသိတံ၊ တွေ့ အပ်ရောက်အပ်ပြီးသည်။ဟောတိ၊၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ မည်၏။ ။(ဉာတံဟောတိဖြင့် ဒုတိယမဂ္ဂကိစ္စကို။ ဒိဋ္ဌံဟောတိ၊ ဖြင့် တတိယမဂ္ဂကိစ္စကို။ဝိဒိတံဟောတိ၊ဖြင့်။ စတုတ္ထမဂ္ဂကိစ္စကို။သစ္ဆိက တံဟောတိဖြင့် ပဋ္ဌမဖိုလ်ကိစ္စကို။ ဖုသိတံ ဟောတိဖြင့် ကြွင်းသော ဖလဒွယကိစ္စကို။ ဤသို့လျှင် ဉာတံဒိဋ္ဌံစသော ဤပုဒ်တို့သည် ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်၏ မဂ္ဂဖလဉာဏဗျာပါရကို ပြသောပုဒ်တို့တည်းဟု ကျမ်းမြင် ဆရာတို့ဆိုကုန်သတည်း)။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။ဣတရေသု၊ဤမှတပါး ကုန်သော။ စတူသု၊သဒ္ဓါနုသာရီအစရှိသောလေးပုဒ်တို့၌။အဋ္ဌော၊အ နက်ကို။ဝုတ္တံ၊သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ထည့်။ သဒ္ဓါ၊အာရုံအရာ၌တည်သော

သဒ္ဓါတရားသို့။အနုဿရတိ၊အစဉ်လိုက်တတ်၍။ဇာတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ သဒ္ဓါနုဿာရီ၊မည်၏။ ။(အကြင်အခြင်းဖြင့် အာဂမိယအရာ၌တည် သောသဒ္ဓါသည်ထက်သည်ရဲသည်ဖြစ်၍။မဂ်ခဏ၌လည်းထိုအာဂမ နိယသဒ္ဓါအား လျော်စွာသာလျှင် သဒ္ဓါတရားကို ဖြစ်စေသည် ဟူလို သော်)။ ။ဝါ၊ကား။သဒ္ဓါယ၊အကြောင်းဖြစ်သောသဒ္ဓါဖြင့်။အနုအနု ရူပံ၊သစ္စာပဋိဝေဒအားလျော်စွာ။ သရတိဂစ္ဆတိ၊သွားတတ် ကျင့်တတ် ၍။ဇာတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ သဒ္ဓါနုဿာရီ၊မည်၏။တထာ၊ထို့အတူ။ပညာ သင်္ခါတံ၊ပညာဟုဆိုအပ်သော။ဓမ္မံ၊သဘောတရားကို။ အနုဿရတိ၊ အစဉ်လိုက်တတ်၍။ ဇာတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာနုဿာရီ၊မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ဓမ္မေန၊ပညာဖြင့်။ အနုအနုရူပံ၊သစ္စပဋိဝေဓအားလျော်စွာ။ သရ တိ၊သွားတတ်ကျင့်တတ်၍။ ဇာတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ဓမ္မာနုဿာရီ၊ မည် ၏။ ။(သဒ္ဓါနုဿာရီနှစ်ဝိကပ်တို့ဖြင့် သဒ္ဓါ၏လွန်သည်၏အဖြစ်ကိုသာ လျှင်ပြသတည်း။ ဓမ္မာနုဿာရီ၌လည်း ဤနည်းတူပညာ၏လွန်သည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်ပြသတည်း)။ ။အရူပဈာနေနစေဝ၊အရူပဈာန်ဖြင့် ၎င်း။အရိယမဂ္ဂေနစ၊အရိယမဂ်ဖြင့်၎င်း။ဇာတိ၊သို့။ဥဘတောဘာဂေန၊ နှစ်ပါးစုံသော အဘို့ဖြင့်။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်သည်တည်း။ ဇာတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဘတောဘာဂ ဝိမုတ္တော၊ မည်၏။ ။(ဥဘတောဘာဂဝိ မုတ္တောတိ ဒွိဟိဘာဂေဟိ ဒွေဝါရေဝိမုတ္တောရူပကာယတောစ နာမ ကာယတောစ ဝိက္ခမ္ဘန ဝသေန သမုစ္ဆေဒ ဝသေနစ ဝိမုတ္တောတိ အတ္ထော။အရူပဈာနေနရူပကာယတောနာမကာယေကဒေသတောစ ဝိမုတ္တောအရိယမဂ္ဂေန နာမကာယတောဝိမုတ္တောတိ ဥဘောဟိဘာ ဂေဟိဒွေဝါရေဝိမုတ္တတ္တာ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော။ဋီကာ)။ ။ပစ္စာ နန္တေ၊ ရှေးဦးစွာဈာန်ဖြင့်ကင်း၍ ပိုင်းခြား၍သိခြင်းစသောလေး ပါးလေးပါးသောအပြားတို့ဖြင့် လေပါးသောသစ္စာတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိသည်ဖြစ်၍။ ဝိမုတ္တော၊ ထိုကိစ္စတို့၏အပြီးအဆုံးသို့ရောက်ခြင်းဖြင့် ပြီးပြီးသော ကိစ္စ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အထူးသဖြင့် လွတ်သည် တည်း။ ဇာတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ပညာဝိမုတ္တော။မည်၏။ဇာတိဋ္ဌံ၊သို့။ဝစ နတ္ထော၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ဇာတိ၊ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ။(ဤတွင်သင်္ခါ ရုပေက္ခာဉာဏံရှိသည်ကားအဆုံးနိဂုံးအပြီးမသတ်သေးသောကြောင့် မသင့်။ ။အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အားအနိစ္စအခြင်းအရာအားဖြင့် ထသည်ဖြစ်

၏။ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်အဓိမောက္ခဖြစ်များ၍ သဒ္ဓိန္ဒြေထက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ပဌမမဂ်ခဏ၌သဒ္ဓါနုသာရီမည်၏။ အလယ်ခြောက်ဌာနတို့၌ သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်၏။အရဟတ္တဖိုလ်ခဏ၌ပညာဝိမုတ္တမည်၏။ ။အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အားဒုက္ခအခြင်းအရာအားဖြင့်ဝဋ္ဋာနသည်ဖြစ်၏။ထိုပုဂ္ဂိုလ်အားပဿဒ္ဓိများသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သမာဓိန္ဒြေလွန်ကဲသည်ဖြစ်၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ဒုက္ခမှဉပနိဿယကိုရ၍ဖြစ်သောသဒ္ဓါ၏လည်းအလွန်ထက်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဝန်ကိုဆောင်ခြင်း၌မြဲမြံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းပဌမမဂ်ခဏ၌သဒ္ဓါနုသာရီမည်သည်သာတည်း။အလယ်ခြောက်ဌာနတို့၌သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်၏။ အဆုံး၌ပညာဝိမုတ္တမည်၏။ ။အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အားကား အနတ္တအခြင်းအရာဖြင့်ထသည်ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ပညာဖြစ်များ၍ပညိန္ဒြေထက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပဌမမဂ် ခဏ၌ ဓမ္မာနုသာရီမည်၏။ အလယ်ခြောက်ဌာနတို့၌ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တမည်၏ အဆုံး၌ ပညာဝိမုတ္တမည်၏။ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား အဋ္ဌဝိမောက္ခကိုမရသောပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။အဋ္ဌဝိမောက္ခကို ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်မူကား ပဌမမဂ်ခဏ၌ သဒ္ဓါနုသာရီသော်လည်းဖြစ်ရာ၏။ဓမ္မာနုသာရီသော်လည်းဖြစ်ရာ၏။ အလယ်ခြောက်ဌာနတို့၌။ ကာယသက္ခိမည်သတည်း။ အဆုံး၌ဉဘတောဘာဂဝိမုတ္တမည်ရာ၏။ ဤသည်ကားဤအရာ၌နိပ္ပရိယာယအားဖြင့်သင်္ခေပကထာတည်း)။ ။ဝိမောက္ခမုခဘာဝံအာပဇ္ဇိတွာသတ္တအရိယပုဂ္ဂလဝိဘာဂါယစပစ္စယောဟောတီတိ၊ဟူ၍။ယန္တံ့သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊ပြီ။ထည့်။တံပနေတံသင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ၊သည်ကား။ ပုရိမေန၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ဉာဏဒွယေန၊ မုဉ္စိတုကမျတာ ဉာဏ်၊ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏ်နှစ်ပါးနှင့်။ အတ္ထတော၊သရုပ်အနက်အားဖြင့်။ဧကံ၊တူကြ၏။ ။(ဖြစ်သောအခြင်းအရာဘေဒအားဖြင့်ကား အသဒိသနာနဟူလို။ ။ယထာဝုတ္တမတ္ထံ အဋ္ဌကထာယပါဠိယာစသာဓေတုံ တေနာဟုတိ အာဒိ ဝုတ္တံ)။ ။တေန၊ထိုကြောင့်။ပေါရာဏာ၊တို့သည်။ အာဟု၊ကုန်ပြီ။ ။(မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏ်၊မုစ္စနုပါယကရဏဉာဏ်တို့သည်လည်းသင်္ခါရတို့၌ဉပေက္ခာနေသည်၏အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရုပေက္ခာဟူသောအမည်ရှိကုန်သည်သာဖြစ်ကုန်၏ဟုနှလုံးပိုက်၍ ဣဒံ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံဧကမေဝတိဏ်နာမာနိလဘတိဟူသတည်း။ ။

၏ပါဌ်ဖြင့်သင်္ခါရုပေက္ခာဟူသောဝေါဟာရသည် မုဉ္စိတုကမျတာစ
သောဉာဏ်အပေါင်းလျှင်အရာရှိ၏ဟုပြသည်)။ ။ဇာနံသင်္ခါရုပေက္ခာ
ဉာဏံ၊သည်။ ဧကမေဝ၊တခုတည်းဖြစ်ကုန်လျက်လျှင်။ တီဏိနာမာနိ
သုံးပါးသောအမည်တို့ကို။လဘတိ၊ရ၏။ဟေဋ္ဌာ၊၌။မုဉ္စိတုကမျတာဉာ
ဏံနာမ။ဉာဏ်မည်သည်။ဇာတံ၊ဖြစ်၏။မဇ္ဈေ၊၌။ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာ
ဏံနာမ၊မည်သည်။ဇာတံ၊၏။အန္တေ၊အဆုံး၌ကား။သိခါပတ္တံ၊အထွတ်
အမြတ်သို့ရောက်သည့်ဖြစ်၍။ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံနာမ၊ မည်သည်။
ဇာတံ၊၏။ဣတိ၊သို့။အာဟု၊ကုန်ပြီ။ဣတိ၊လိုသည်။ ။ပါဠိယံပိ၊၌လည်း။က
ထံမုဉ္စိတု။ပ။ဉာဏန္တိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊ပြီ။ မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌာ
နာပညာ၊ ဆန္ဒရာဂကိုပယ်သဖြင့် လွတ်လိုသည်၏အဖြစ်မှုလည်း ဖြစ်
သောအဘန်တလဲလဲစုံစမ်းဆင်ခြင်တတ်သည်မှုလည်းဖြစ်သော လျစ်
လျူအားဖြင့် အညီအညွတ်တည်သည်မှုလည်းဖြစ်သော ပညာသည်။
သင်္ခါရုပေက္ခာသု၊ သင်္ခါရကိုလျစ်လျူရှုခြင်းတို့၌။ ဉာဏံ၊ဉာဏ်မည်
သည်။ကထံဟောတိ၊အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ဥပ္ပါဒံ၊ဥပ္ပါဒကို။မုဉ္စိတုက
မျတာ ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာပညာ၊ လွတ်လိုသည်၏အဖြစ်မှုလည်း ဖြစ်
သောအဘန်တလဲလဲစုံစမ်းဆင်ခြင်တတ်သည်မှုလည်းဖြစ်သော လျစ်
လျူအားဖြင့် အညီအညွတ်တည်သည်မှုလည်းဖြစ်သော ပညာသည်။
သင်္ခါရုပေက္ခာသု၊သင်္ခါရကိုလျစ်လျူရှုခြင်းတို့၌။ဉာဏံ၊ဉာဏ်မည်၏။
ပဝတ္တံ၊ကို။နိမိတ္တံ၊ကို။ပ။ဥပါယာသံ၊ကို။မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌ
နာပညာ၊သည်။သင်္ခါရုပေက္ခာသု၊တို့၌။ဉာဏံ၊မည်၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ဥပ္ပါဒ
သည်။ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခတည်း။ဣတိ၊သို့။ပ။ဘယံ၊ဘေးတည်း။ဣတိ၊သို့။ သာမိ
သံ၊သာမိသတည်း။ ဣတိ၊သို့။ပ။ ဥပ္ပါဒေါ၊သည်။ သင်္ခါရာ၊သင်္ခါရတို့
တည်း။ဣတိ၊သို့။ပ။ဥပါယာသော၊သသည်။သင်္ခါရာ၊တို့တည်း။ ဣတိ၊
သို့။မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာပညာ၊သည်။သင်္ခါရုပေက္ခာသု၊
တို့၌။ ဉာဏံ၊မည်၏။ တတ္ထ၊ထိုပါဠိတော်၌။ မုဉ္စိတုကမျတာစ၊လွတ်လို
သည်၏အဖြစ်လည်းဟုတ်၏။ သာ၊ထိုလွတ်လိုသည်၏အဖြစ်ဟူသည်။
ပဋိသင်္ခါစ၊ အဘန်တလဲလဲ စုံစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းသည်လည်း ဟုတ်၏။
သန္တိဋ္ဌနာစ၊လျစ်လျူအားဖြင့်အညီအညွတ်တည်သည်လည်းဟုတ်၏။
ဣတ်တသ္မာ၊ ထိုသုံးပါးသောသတ္တိကြောင့်။ မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခါ
သန္တိဋ္ဌနာ၊မည်၏။ဣတိ၊သို့။ပုဗ္ဗဘာဂေ၊မဂ်၏ရှေးအဘို့၌။နိဗ္ဗိဒါဉာဏော

န၊နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ဖြင့်။နိဗ္ဗိန္ဒသ၊ငြီးငွေ့သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ဥပ္ပါဒါဒိနိ၊ဥပ္ပါဒပဝတ္တစသည်ကိုညွှန်းသဖြင့်ဆိုအပ်သောသင်္ခါရတို့ကို။ ပရိစ္စဇိတုကာမတာ၊ထိုသင်္ခါရတို့၌တင်သောဆန္ဒရာဂကိုပယ်သဖြင့် စွန့်လိုသည်၏အဖြစ်သည်။မုစ္စိတုကာမျတာ၊ လွတ်လိုသည်၏အဖြစ်မည်၏။မုစ္စနဿ၊လွတ်ခြင်း၏။ ဥပါယကရဏတ္ထံ၊အကြောင်းကိုပြုခြင်းငှါ။မဇ္ဈေ၊၌။ ပဋိသင်္ခါနံ၊ အဘန်တလဲလဲစုံစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ပဋိသင်္ခါ၊ပဋိသင်္ခါမည်၏။မုစ္စိတွာ၊အာလယကင်းသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းဖြင့်ငဲ့ကွက်ခြင်းကိုစွန့်သည်၏အစွမ်းဖြင့်လွတ်၍။အဝသာနေ၊ထိုသို့စွန့်လွတ်ခြင်းကိုပြုခြင်း၏အဆုံးနောက်ကာလ၌။ ။(အကြင်ရွေ့လောက် နိဗ္ဗာန်သို့သက်ဝင်ပြေးသွားခြင်းသည် မပြည့်စုံသေး။ ထိုရွေ့လောက် စုံစမ်းစိစစ်ခြင်း၌လည်း လျစ်လျူနေသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အစဉ်အားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းကိုရည်၍အဇ္ဈုပေက္ခနံသဏ္ဌိဋ္ဌနာဟူသတည်း)။ ။အဇ္ဈုပေက္ခနံ၊လျစ်လျူရှုခြင်းသည်။ သဏ္ဌိဋ္ဌနာ၊ အညီအညွတ်တည်သည်မည်၏။ယံ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ၊ကို။သန္ဓာယ၊၍။ ဥပ္ပါဒေါ။ပ။ သင်္ခါရုပေက္ခာတိအာဒိ၊ကို။ဝုတ္တံ၊ပြီ။ဥပ္ပါဒေါ၊ဒသည်၊သင်္ခါရာ၊မည်ကုန်၏။တေသင်္ခါရာ၊တို့ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ လျစ်လျူရှု၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ဤသို့အဇ္ဈုပေက္ခနအခြင်းအရာဟူသောအားဖြင့် မုစ္စိတုကမျတာလည်းမည်၏။ သဏ္ဌိဋ္ဌနာလည်းမည်၏ဟု ဆိုအပ်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဣဒံဉာဏံ၊ဤဉာဏ်သည်။ ဧကမေဝ၊တပါးသာတည်း။ ။အပိစ၊ တနည်းလည်း။ ဣမာယပါဠိယာ၊ ဖြင့်။ ဣဒံဉာဏံ၊ဤဉာဏ်ကို။ ဧကမေဝါတိ၊တပါးဟူ၍သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ဟိသစ္စံ၊၏။ယာ ဝ။ပ။ နာနတ္တံ့ဟူသော။ဇေတံဝစနံ၊ကို။ဝုတ္တံ၊၏။ ယာစမုစ္စိတုကမျတာ၊ အကြင်မုစ္စိတုကမျတာ ဉာဏ်သည့်ရင်း။ ယာစပဋိသင်္ခါနုပဿနာ၊ အကြင်ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ ဉာဏ်သည့်ရင်း။ ယာစသင်္ခါရုပေက္ခာ၊အကြင်သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်သည့်ရင်း။အတ္ထိ၊၏။ဣမေဓမ္မာ၊ဤဉာဏ်ဟုဆိုအပ်သောတရားတို့သည်။ ဝါ၊ဣမေဓမ္မာ၊ဤသုံးပါးသောဉာဏ်တို့သည်။ ။(ဤနောက်ဝိကပ်၌ ဓမ္မသဒ္ဒါဉာဏပရိယာယ်တည်း)။ ။ဧကတ္တာဧကသဘာဝါ၊တူသောသဘောရှိကုန်၏။ဗျဉ္ဇနမေဝ၊သဒ္ဒါမျှသည်သာလျှင်။နာနံ၊ထူး၏။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။ ဧဝံ၊သို့။အဓိဂတသင်္ခါရုပေက္ခဿ၊ ရအပ်သော သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ရှိသော။ဣဓ

မဿကုလပုတ္တဿ၊ ဤအမျိုးသား၏။ ဝိပဿနာ၊ဝိပဿနာသည်။ သိ
ခါပတ္တာ၊အထွတ်အမြတ်သို့ရောက်သည်ဖြစ်၍။ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ဝုဋ္ဌာနဟု
ဆိုအပ်သောမဂ်သို့ဆိုက်သောကြောင့် ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီမည်သည်။ဟော
တိ၊၏။ သိခါပတ္တဝိပဿနာတိဝါ၊ သိခါပတ္တဝိပဿနာ ဟူသည်၎င်း။
ဝုဋ္ဌာန ဂါမိနီတိဝါ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဟူသည်၎င်း။ ဧတံနာမံ၊ ဤအမည်
သံသည်။သင်္ခါရုပေက္ခာဒိဉာဏတ္တယဿေဝ၊သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်၊အနု
လောမဉာဏ်၊ ဂေါတြဘူဟု မှတ်အပ်သောဉာဏ် သုံးပါးအပေါင်း၏
သာလျှင်။နာမံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ကိစ္စ၏အစွမ်းဖြင့်၎င်းဖြစ်ရာဌာ
န၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ လောကီဉာဏ်တို့၏အထက်၌တည်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ဥတ္တမဘာဝံပတ္တတ္တာဟူသတည်း)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ သာ၊ထိုဝိ
ပဿနာသည်။သိခံဥတ္တမဘာဝံ၊အထွတ်အမြတ်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တတ္တာ၊
ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။သိခါပတ္တာ၊သိခါပတ္တမည်သည်။ဟော
တိ၊၏။ ဝုဋ္ဌာနံ၊အရိယမဂ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ရောက်တတ်၏။ဣတိတသ္မာ၊ထို
ကြောင့်။ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊မည်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ဝုဋ္ဌာနဟူသည်အ
ဘယ်ကို ဆိုသနည်း။ အဘယ့် ကြောင့်ကား ဝုဋ္ဌာနဟူ၍ ဆိုအပ်သ
နည်း။ကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာနံဝုစ္စတိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဗဟိဒ္ဓါ၊အပ၌။
နိမိတ္တဘူတတော၊ ဝိပဿနာ၏အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာပဉ္စက ဟုဆိုအပ်
သောနိမိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။အဘိနိဝိဋ္ဌဝတ္ထုတော၊စေဝ၊ဝိပဿနာဖြင့်
ကျက်စားရာအာရုံပြုခြင်းဟုဆိုအပ်သော မှိဝဲသုံးသပ်အပ်သော ဝတ္ထု
မှ၎င်း။ ။(ထိုဝိပဿနာ၏အာရုံဖြစ်သောခန္ဓာပဉ္စကကို၊ဝိပဿနာဖြင့်
ကျက်စားရာအာရုံပြုခြင်းဟုဆိုအပ်သော ဂေါစရဝသေနဖြင့်သုံးသပ်
မှိဝဲအပ်သောဝတ္ထုဟူ၍ဆိုအပ်၏။အာရုံဖြစ်သောခန္ဓာပဉ္စကသည်မိမိ
သန္တာန်၌လည်းအတွင်းဝင်သည်မဟုတ်လော။အဘယ့်ကြောင့်ဗဟိဒ္ဓါ
ဟူသနည်းဟု။ကား။ တံပနေတံသသန္တတိ ပရိယာပန္နမ္ပိပရတောဒိဋ္ဌ
တာယ ဗဟိဒ္ဓါတိ ဝုစ္စတိ။ တဒေဝဟိဗဟိဒ္ဓါ သဗ္ဗနိမိတ္တာနီတိ တတ္ထ
တတ္ထဝုစ္စတိမိန့်သော်။ ။ထိုဝိပဿနာ၏အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာပဉ္စက
ကို မိမိသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သော်၎င်း မဝင်သော်၎င်း သူစိမ်း ပြင်ပ
အားဖြင့်ရှုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဗဟိဒ္ဓဟုဆိုအပ်သည်ဟူလို)။ ။
အဇ္ဈတ္တပဝတ္တတောစ၊ မိမိသန္တာန်၌မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသို့ အတုထိုက်၍ဖြစ်သော
ကိလေသာဥပါဒိဏ္ဏခန္ဓာဟူသောပဝတ္တသုံးပါးမှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာနတော၊ထ

သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။မဂ္ဂေါ၊မဂ်ကို။ဝုဋ္ဌာနံ၊ဝုဋ္ဌာနဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ ။
သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေဒသနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာဝုဋ္ဌာတိ။
တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိစ ခန္ဓေဟိစဝုဋ္ဌာတိစသော ပါဠိနှင့်လျော်
စေသည်။ ။တံဟိသသင်္ခါရနိမိတ္တံ ကိလေသပ္ပဝတ္တဘာဝတော တံနိ
မိတ္တံအသတိမဂ္ဂဘာဝနာယ ဥပ္ပန္နေက ဥပါဒိန္နကခန္ဓပဝတ္တဘာဝတော
စဘာထာဝုတ္တံ။ဋီကာ။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ တံပဝတ္တံ၊ ထိုမိမိသင်္ခါရနှင့်မိစ္ဆာ
ဒိဋ္ဌိဟူသော ပဝတ္တတဒနုဝတ္တက ကိလေသာဟူသောပဝတ္တ၊ဥပါဒိန္န
ကခန္ဓာဟူသောပဝတ္တကို။ သသင်္ခါရနိမိတ္တံ၊ မိမိသင်္ခါရနှင့်။ ကိလေသပ္ပ
ဝတ္တဘာဝတော၊ ကိလေသာဟူသောပဝတ္တ၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ မဂ္ဂ
ဘာဝနာယ၊မဂ်ကိုပွါးစေခြင်းသည်။ အသတိ၊မရှိသော်။ တံနိမိတ္တံ၊ထို
ကိလေသပ္ပဝတ္တဟူသော အကြောင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အကြောင်း
ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နေက ဥပါဒိန္နကခန္ဓပဝတ္တဘာဝတော စ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော
ဥပါဒိန္နကခန္ဓာဟူသောပဝတ္တ၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တထာ၊ထိုအရွတ္တ
ပဝတ္တဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ရင်းနက်)။ ။တံ၊ ထိုဝုဋ္ဌာနမည်သောမဂ်သို့။
ဂစ္ဆတိ၊ရောက်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ မည်၏။
မဂ္ဂေန၊ မဂ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ကွ။ ဃဋိယတိ၊ စပ်အပ်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။
အဓိပ္ပါယ၊တည်း။ ။(အဘယ်သို့ဝိပဿနာ၏အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာပဉ္စ
ကနိမိတ်မှထသနည်း။အဘယ်သို့ကား။ အရွတ္တပဝတ္တမှထသနည်းဟူ
မူ။ ဝုဋ္ဌဟာနဥ္စနေသံ အာရမ္မဏာကာရဏံအာယတိ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာ
ပါဒါနဉ္စ။ ဋီကာ။ ။ခန္ဓာပဉ္စကနိမိတ်တို့ကိုအာရုံမပြုခြင်းသည် ထို
နိမိတ်မှထသည်မည်၏၊နောင်အခါ၌တဘန်မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်
၏အဖြစ်သို့ရောက်စေခြင်းသည် အရွတ္တပဝတ္တမှထသည်မည်၏ ဟူ
လို)။ ။တဤ၊ထိုအဘိနိဝိဋ္ဌဝတ္ထုတောဝုဋ္ဌာနတောဟူသောသခေ်ပ
စကား၌၊အယံ၊ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အဘိနိဝေသနဝုဋ္ဌာနာနံ၊အဘိ
နိဝေသဝုဋ္ဌာနတို့ကို။အာဝိဘာဝတ္ထာယ၊ထင်စွာပြခြင်းအကျိုးငှါ။ မာ
တိကာ အရွတ္တဗဟိဒ္ဓရူပါရူပ ပဉ္စက္ခန္ဓလက္ခဏတ္တယ၏အစွမ်းဖြင့် ဆို
အပ်သောဥဒ္ဒေသတည်း။အရွတ္တံ၊မိမိသင်္ခါရနှင့်အကျုံးဝင်သောတရား
တို့၌။အဘိနိဝိသိတွာ၊နှလုံးသွင်း၍။ဝါ၊ဝိပဿနာကိုဖြစ်စေ၍။အရွတ္တာ၊
မိမိသင်္ခါရနှင့်အတွင်းဝင်သောတရားမှ။ဝုဋ္ဌာတိ၊ထ၏။ ။(နပဉ္စမျာယ
မံဘာဝေါ၊ကွစိတိအဓိကာရ တောဟူရကား။ ပဉ္စမိဝိဘတ်ဖြစ်၍ အံမ

ပြုရသတည်း။ အကယ်၍ အဇ္ဈတ္တံ့ရှိအံ့။ ကစ္စည်းစာတော်ကို လွန်သ
တည်း။ ။အဇ္ဈတ္တာဝုဋ္ဌာတိဟူသော၌စကားကိုဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿ
နာ၏အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ၏အဖြစ်ကြောင့် ပရိယာယ်အားဖြင့်ဆိုသတည်း။
နိပ္ပရိယာယ်အားဖြင့်ကားမဂ်သည်အလုံးစုံမှထသလျှင်ကတည်း)။ ။
အဇ္ဈတ္တံ၊ ၌။ အဘိနိဝိသိတွာ၊ နှလုံးသွင်း၍။ ဝါ၊ ဝိပဿနာကိုဖြစ်စေ၍။
ဗဟိဒ္ဓါ၊ဗဟိဒ္ဓသဏ္ဍာန်၌အတွင်းဝင်သောတရားမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ဗဟိဒ္ဓါ၊
ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌အတွင်းဝင်သောတရားတို့၌။ အဘိနိဝိသိတွာ၊၍။ဗဟိဒ္ဓါ၊
မှ။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ဗဟိဒ္ဓါ၊တို့၌။အဘိနိဝိသိတွာ၊၍။ အဇ္ဈတ္တာ၊မှ။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။
ရူပေ၊၌။ အဘိနိဝိသိတွာ၊၍။ ရူပါ၊မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ အရူပေ၊၌။ အဘိနိဝိ
သိတွာ၊၍။အရူပါ၊မှ။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။အရူပေ၊၌။ အဘိနိဝိသိတွာ၊၍။ရူပါ၊မှ။
ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ဧကပ္ပဟာရေန၊ တပြိုင်နက်အားဖြင့်။ ဝါ၊တပေါင်းတည်း။
ပဉ္စဟိခန္ဓေဟိ၊တို့မှ။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ ။(အဇ္ဈတ္တစသောဝိဘာဂကိုမပြုမူ၍
ယံကိဉ္စိသမုဒယဓမ္မံသဗ္ဗန္တံနိရောဓဓမ္မံဟုမဝေဘာန်သောအားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာ
နဂါမိနီ၏ ဖြစ်ခြင်း အစွမ်း အားဖြင့်။ ထိုတပေါင်းတည်း ထ ခြင်းကို
သိအပ်၏။ ။တယိဒံ သတ္တုသမုခါ ဒေသနာနူသာရေနဉာဏံ ပေ
သေန္တဿဉာဏုတ္တရဿသမ္ဘဝတိတိဝဒန္တိ။ဋီကာ)။ ။အနိစ္စတော၊
ဖြင့်။အဘိနိဝိသိတွာ၊ဝိပဿနာကိုဖြစ်စေ၍။ အနိစ္စတော၊ဖြင့်။ဝုဋ္ဌာတိ၊
၏။အနိစ္စတော၊ဖြင့်။ အဘိနိဝိသိတွာ၊၍။ ဒုက္ခတော၊အားဖြင့်။ အနတ္တ
တော၊အားဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ ဒုက္ခတော၊ဖြင့်။ အဘိနိဝိသိတွာ၊၍။ ဒုက္ခ
တော၊ဖြင့်။ အနတ္တတော၊ဖြင့်။ အနိစ္စတော၊ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ အနတ္တ
တော၊ဖြင့်။အဘိနိဝိသိတွာ၊၍။အနတ္တတော၊ဖြင့်။ အနိစ္စတော၊ဖြင့်။ဒုက္ခ
တော၊ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ ကထံဝုဋ္ဌာတိ၊အဘယ်သို့ထသနည်း။ ဣဓ၊ဤ
သာသနာတော်၌။ဧကစ္စော၊အချို့သောရောဂါဝစရသည်။အာဒိတော
ဝ၊အစ၌လျှင်။အဇ္ဈတ္တသင်္ခါရေသု၊အဇ္ဈတ္တသင်္ခါရတို့၌။အဘိနိဝိသတိ၊
ဝိပဿနာကိုဖြစ်စေ၏။ အဘိနိဝိသိတွာ၊၍။ တေသင်္ခါရေ၊ထိုအဇ္ဈတ္တ
သင်္ခါရတို့ကို။ပဿတိ၊၏။ယသ္မာပန၊အကြင့်ကြောင့်ကား။သုဒ္ဓအဇ္ဈတ္တ
ဒဿနမတ္တေနေဝ၊ သက်သက်သော အဇ္ဈတ္တသင်္ခါရကို ရှုကာမျှဖြင့်
သာလျှင်။မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ၊မဂ်ဟူသောဝုဋ္ဌာနသည်။ဝါ၊မဂ်ဖြင့်ထခြင်းသည်။
နဟောတိ၊မဖြစ်။ ။(မမကာရဝတ္ထုနေသာဝိပရိဉေယျတ္တာ၊ငါ၏ဥစ္စာ
ဟုပြုအပ်သောဝတ္ထု၏လည်းပရိညေယျအဖြစ်ကြောင့်တည်)။ ။ဗ

ဟိဒ္ဓါပိ၊ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌လည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗမေဝ၊ရှုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။
တသ္မာ၊ထိုသို့ရှုအပ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ပရဿ၊သူတပါး၏။ခန္ဓေပိ၊
ခန္ဓာတို့ကိုရင်း။ အနုပါဒိန္နသင်္ခါရေပိ၊တို့ကိုရင်း။အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓအနုတ္တာ
တိ၊ဟူ၍။ပဿတိ၊၏။သော၊ထိုယောဂါဝစရသည်။ ကာလေန၊ ရံခါ၊
အဇ္ဈတ္တံ၊မိမိသန္တာန်၌အတွင်းဝင်သောသင်္ခါရအပေါင်းကို။သမ္မသတိ၊
သုံးသပ်၏။ကာလေန၊ရံခါ။ဗဟိဒ္ဓါ၊ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သောသင်္ခါရတို့ကို။ သမ္မ
သတိ၊သုံးသပ်၏။ဣတိ၊ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဧဝံ၊ဤသို့သောနည်းဖြင့်။သမ္မ
သတော၊သုံးသပ်သော။ တဿ၊ ထိုယောဂါဝစရအား။ အဇ္ဈတ္တံ၊မိမိ
သန္တာန်၌ အတွင်းဝင်သော သင်္ခါရကို။ သမ္မသနကာလေ၊ သုံးသပ်
သောကာလ၌။ဝိပဿနာ၊သည်။မဂ္ဂေန၊နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ကွ။ ဃဋိယတိ၊စပ်
၏။ အယံ၊ ဤယောဂါ ဝစရသည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၌။ အဘိနိဝိသိတွာ၊ ၍။
အဇ္ဈတ္တာ၊မှ။ဝုဋ္ဌာတိနာမ၊ထသည်မည်၏။ပန၊ထိုသို့မဟုတ်။အဿ၊ထို
ယောဂါဝစရ၏။ဗဟိဒ္ဓါ၊၌။ သမ္မသနကာလေ၊ သုံးသပ်သောအခါ၌။ဝိ
ပဿနာ၊သည်။မဂ္ဂေန၊နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ကွ။ သစေဃဋိယတိ၊အကယ်၍စပ်
သည်ဖြစ်အံ့။အယံ၊ဤယောဂါဝစရသည်။အဇ္ဈတ္တံ၊၌။ အဘိနိဝိသိတွာ၊
၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊မှ။ ဝုဋ္ဌာတိနာမ၊မည်၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊၌။ အဘိနိဝိသိတွာ၊၍။ ဗ
ဟိဒ္ဓါစ၊မှရင်း။ အဇ္ဈတ္တာစ၊မှရင်း။ ဝုဋ္ဌာနေပိ၊ ထခြင်း၌လည်း။ ဧသေန
ယော၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။အပရော၊တဦးသောယောဂီသည်။အာ
ဒိတောဝ၊လက်ဦးအစ၌လျှင်။ ရူပေ၊ရုပ်၌။ အဘိနိဝိသတိ၊နှလုံးသွင်း၏။
ဝါ၊ဝိပဿနာကိုဖြစ်စေ၏။အဘိနိဝိသိတွာ၊၍။ ဘူတရူပဉ္စ၊ဘူတရုပ်ကို
ရင်း။ဥပါဒါရူပဉ္စ၊ဥပါဒါရုပ်ကိုရင်း။ရာသိံကတွာ၊တပေါင်းတစုတည်း
ပြု၍။ပဿတိ၊၏။ ။(ဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ်အားဖြင့်နှစ်ပါးပြားသောရုပ်
ကိုအတွင်းဝင်သောဘေဒ၏အစွမ်းအားဖြင့် များသော အပြားရှိသည်
ဖြစ်သော်လည်း။ရုပ္ပနဋ္ဌေနရူပံဟုတပေါင်းတည်းအားဖြင့်ယူ၍ဟုလို)။ ။
ပန၊ထိုသို့သော်လည်း။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ သုဒ္ဓရူပဒဿနမတ္တေန၊သက်
သက်ရုပ်ကိုရှုခြင်းမျှဖြင့်သာလျှင်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းသည်။ နဟောတိ၊မ
ဖြစ်သေး။ အရူပံပိ၊နာမ်ကိုလည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗမေဝ၊ရှုအပ်သည်သာတည်း။
တသ္မာ၊ကြောင့်။တံရူပံ၊ထိုရုပ်ကို။ အာရမ္မဏံကတွာ၊ အာရုံပြု၍။ဥပ္ပန္နံ၊
သော။ဝေဒနံ၊ဝေဒနာကိုရင်း။ သညံ၊ရင်း။ သင်္ခါရေ၊တို့ကိုရင်း။ ဝိညာ
ဏဉ္စ၊ရင်း။ ဣဒံ၊ဤဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဉ်တရားလေးပါးသည်။

အရူပံ၊နာမ်တရားတည်း။ဣတိ၊သို့။အရူပံ၊ကို။ ပဿတိ၊ရှု၏။သော၊ထိုယောဂါဝစရသည်။ကာလေန၊ ရံခါ၊ရူပံ၊ရုပ်ကို။သမ္မသတိ၊သုံးသပ်၏။ကာလေန၊ခါ။ အရူပံ၊ကို။ သမ္မသတိ၊၏။ဧဝံ၊သို့။ သမ္မသတော၊သော။တဿ၊ထိုယောဂီအား။ရူပသမ္မသနကာလေ၌။ဝိပဿနာ၊သည်။မဂ္ဂေန၊နှင့်။သဒ္ဓိံ၊ကွ။ဃဋိယတိ၊၏။အယံ၊သည်။ရူပေ၊၌။ အဘိနိဝိသိတွာ၊၍။ရူပါ၊မှ။ဝုဋ္ဌာတိနာမ၊မည်၏။ ပန၊ထိုသို့မဟုတ်။အဿ၊ထိုယောဂီ၏။အရူပသမ္မသနကာလေ၌။ဝိပဿနာ၊သည်။ မဂ္ဂေန၊နှင့်။သဒ္ဓိ ၊ကွ။သစေ ဃဋိယတိ၊အံ့ ။ရူပေ၊၌။အဘိနိဝိသိတွာ၊၍။အရူပါ၊မှ။ ဝုဋ္ဌာတိနာမ၊၏။အရူပေ၊၌။ အဘိနိဝိသိတွာ၊၍။အရူပါ၊စ၊မှ၎င်း။ ရူပါ၊စ၊မှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာနေပိ၊၌လည်း။ဧသနယော၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။(ရုပ်၌ဝိပဿနာကိုနှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ယောဂယျအားဖြင့်ဝိပဿနာယာနိကပုဂ္ဂိုလ်အားဖြစ်၏သို့။ဤအတူ နာမ်၌ဝိပဿနာကိုနှလုံးသွင်းခြင်းသည် ယောဂယျအားဖြင့်သမထယာနိကပုဂ္ဂိုလ်အားဖြစ်၏နှလုံးသွင်း၏ဟူသည်ကိုလည်းဝိပဿနာ၏ရှေးအဘို့၌ ပြုအပ်သောနာမ်ကို လက္ခဏ ရသပစ္စုပဋ္ဌာန်ပဒဋ္ဌာန်စသောအားဖြင့်ပိုင်းခြားခြင်းဟူ၍သိအပ်၏။ထိုကြောင့် လက်ဦးစွာရုပ်ကို လက္ခဏရသပစ္စုပဋ္ဌာန်ပဒဋ္ဌာန် အဝိဇ္ဇာစသောအကြောင်းအားဖြင့် သိမ်းဆည်းခြင်းသည်ရုပ်၌နှလုံးသွင်းခြင်းမည်၏။ နာမ်၌နှလုံးသွင်းခြင်းစသည်တို့၌လည်းဤနည်းကိုသိအပ်၏)။ ။ယံကိဉ္စိ၊အမှတ်မရှိချက်ကုန်ရှိမဲ့သမျှသော တေဘူမကနာမ်ရုပ်တရားအပေါင်းသည်။သမုဒယဓမ္မံ၊ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏။တံသဗ္ဗံ၊ထိုဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသောတေဘူမကနာမ်ရုပ်တရားကုန်အောင်စုံသည်။နိရောဓဓမ္မံ၊ချုပ်ခြင်းသဘောပျက်ခြင်းသဘောရှိသည်ချည်းနှင့်တည်း။ ဣတိဧဝံ၊သို့။အဘိနိဝိသိတွာ၊နှလုံးသွင်း၍။ဧဝမေဝ၊ဤသို့သောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ဝုဋ္ဌာနကာလေပန၊ ထသောကာလ၌ ကား။ ဧကပ္ပဟာရေန၊ တပြိုင်နက်တချက်တည်းအားဖြင့်။ဝါ၊တပေါင်းတစုတည်းဖြစ်၍။ပဉ္စဟိခန္ဓေဟိ၊မှ။ ဝုဋ္ဌာတိနာမ၊၏။ ။(ယံကိဉ္စိသမုဒယဓမ္မံသဗ္ဗန္တံ နိရောဓဓမ္မံဟူသောပါဠိ၌ဖြင့်ဥဒယဗ္ဗယပရိဂ္ဂဏှနအဖြစ်အပျက်ကို သိမ်းဆည်းသော ဉာဏ်ဟူသောဝိပဿနာဘိနိဝေသကို အဋ္ဌကထာဆရာ ပြအပ်သောကြောင့်နာမ်ရုပ်တရားကိုမသိမ်းဆည်း။ထိုနာမ်ရုပ်တရား၏အကြောင်းကိုလည်းမသိမ်းဆည်းကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိကိုမဖြစ်စေဘဲ ဘင်္ဂဉာဏ်ဘယတု

ပဋ္ဌာနဉာဏ်စသော ကိုးပါးသောဉာဏ်ကို အစဉ်အတိုင်းမဖြစ်စေဘဲ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်တခု ပုပုတုတ်တုတ်ဖြင့်သာလျှင်နိဗ္ဗာန်ကိုရ၍ ဝုဋ္ဌာန ဖြစ်လေယောင်ကားဟုယုံမှားသံသယရှိရာသောကြောင့်။ ။ယံကိဉ္စိ၊ သရဒယခမ္မံ သဗ္ဗန္တံ နိရောဓဓမ္မန္တိ ကာမံ ဥဒယဗ္ဗယပရိဂ္ဂဏှနံ အဘိနိ ဝေသောတိဒဿိတံ။ ယထာဥပဋ္ဌိတောပန ရူပါရူပဓမ္မေ တေသဥပစ္စ ယေပရိဂ္ဂဟေတွာသခ်ေပေနေဝဝိပဿနာဉာဏံစာရေန္တော ဉာဏုတ္တ ရောယထာနိသိန္နောဝဉာဏပဋိပါဋိယာဝိပ္ပမေဝသစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ဧကပ္ပဟာရေနပဥ္စဟိခန္ဓေဟိဝုဋ္ဌာတိနာမပဟူသောပါဌ်ကိုမှိန့်သော်။ ။ ယံကိဉ္စိ။ပ။ ဓမ္မန္တိဇ္ဈာမိနာ၊ဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယပရိဂ္ဂဏှနံ၊ အဖြစ်အပျက်ကို သိမ်းဆည်းသောဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို။ အဘိနိဝေသောတိ၊ဝိပဿနာ နှလုံးသွင်းခြင်းဟူ၍။ ကာမံဒဿိတံ၊အကယ်၍ပြအပ်၏ရှင့်။ ပန၊ထိုသို့ ပြအပ်သည်ဖြစ်သော်လည်း။ ယထာဥပဋ္ဌိတေ၊ အကြင်အကြင်ဉာဏ် အားထင်ကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မေ၊ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ သခ်ေပေနေ ဝ၊ ရုပ္ပနဓမ္မနရူပံ နမနဓမ္မနနာမံဟု အကျဉ်းအားဖြင့် သာလျှင်။ ပရိဂ္ဂ ဟေတွာ၊သိမ်းဆည်းပြီး၍။ တေသံ၊ထိုရုပ်တရားနာမ်တရားတို့၏။ပစ္စ ယေစ၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရ တဏှာ ကံ ဥပါဒါန်စသော အကြောင်းတို့ကို လည်း။ သခ်ေပေနေဝ၊အကျဉ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊၍။ဝိ ပဿနာဉာဏံ၊ဝိပဿနာဉာဏ်ကို။စာရေန္တော၊တောက်တပိုစိုင်းနှင် သော။ဉာဏုတ္တရော၊လွန်ကဲသောဉာဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ယထာနိသိန္နော ဝ၊ နေမြဲတိုင်းသောဣရိယာပုထ်ရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဉာဏပဋိပါဋိ ယာ၊ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဘင်ဉာဏ် ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ် အာဒီနဝဉာဏ် နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏ် ပဋိသင်္ခါ နုပဿနာဉာဏ် သင်္ခါ ရုပေက္ခာဉာဏ် အနုလောမဉာဏ် အစဉ်အားဖြင့်။ ခိပ္ပမေဝ၊လျင်မြန် စွာလျှင်။သစ္စာနိ၊သစ္စာတို့ကို။ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ထိုးထွင်း၍သိသောပုဂ္ဂိုလ် သည်။ ဧကပ္ပဟာရေန၊တပြိုင်နက်အားဖြင့်။ ဝါ၊အစ္ဆရာဗဟိဒ္ဓစသော ဝေဘန်ခြင်းကိုမပြုတရတည်းသာလျှင်။ ပဉ္စဟိခန္ဓေဟိ၊တို့မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ နာမ၊ထသည်မည်၏။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဟူသော တခုတည်းသော အဘိနိဝေသကို ပြအပ်သော်လည်း မိမိပါရမီ ရှေး လေ့လာဘူးသောဝသီ ဘော်ပြ၍ လက်ထက်ဥသျှစ်သို့ ထစ်ထစ်ထင် ထင် ရှေးရှုထင်လာသော ဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ်အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြား

ရှိသောရုပ်ကို အတွင်းဝင်သောအပြားအားဖြင့် တပါးမက များသော အပြားရှိသည်ဖြစ်သော်လည်း။ ရုပ္ပနဋ္ဌေန၊ ဖောက်ပြန်တတ်သောအ နက်သဘောကြောင့်။ရူပံ၊ရုပ်မည့်၏ဟုအကျဉ်းအားဖြင့်သာလက္ခဏာ ကိုသိမ်းဆည်း၍။ ဝေဒနာသညာသင်္ခါရ ဝိညာဉ်နာမ် တရားလေးပါး ကိုတပါးမက-များသောအပြားရှိသော်လည်း။နမနဋ္ဌေန၊အာရုံသို့ညွတ် တတ်သောအနက်ကြောင့်။ နာမံ၊နာမ်မည်၏ဟုအကျဉ်းအားဖြင့်သိမ်း ဆည်း၍ထိုနာမ်ရုပ်တရားတို့၏အကြောင်းကိုလည်း။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ တဏှာဥပါဒါနံဘဝေါ၊အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရတဏှာဥပါဒ၊နံဘဝသည်။ဟေ တု၊အကြောင်းမည်၏ဟူ၍အကျဉ်းအားဖြင့်သာ သိမ်းဆည်း၍ ဝိပဿ နာဉာဏ်ကို တိတိမြေပြင်သိန္ဓောနှင်သို့ လျင်မြန်စွာပြေးသွားစေ၍ သု တက်လွန်ကဲသောဉာဏ်ရှိရကား ဇုရိယာပုထ်မပြောင်းမရွေ့တဆွေ မလှမ်း ဘုရားရှေ့မှောက်တော်စသည်၌ ဒေသနာကို အစဉ်လျောက် သဖြင့် ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုစေလွှတ်လျက်နေမြဲသောဇုရိယာပုထ်ဖြင့် သာလျှင် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဘင်္ဂဉာဏ်စသော ဉာဏ်ကိုးပါးအစဉ်ဖြင့် လျင်မြန်စွာ သစ္စာလေးပါးကိုထိုးထွင်း၍သိသောပုဂ္ဂိုလ်သည် တပြိုင် နက်အားဖြင့်အဏ္ဏုတ္တဗဟိဒ္ဓစသောဝေဘန်ခြင်းကိုမပြု တ-ရတည်းဖြင့် သာလျှင်ငါးပါးသောခန္ဓာတို့မှထသည်မည်၏ဟူလို။ ။ဤသို့ဆိုအပ် သည်မှတပါးသော အများအားဖြင့်အနက်ကို ယူချေသည် ရှိသော်။ အဘယ်အပြစ် ရောက်ရာသနည်းဟု ဆစ်ဘွယ် ရှိပြန်သောကြောင့်။ အညထာ ဧကေနေဝလောကိယစိတ္တေန ပဉ္စန္နံခန္ဓာနံ ပရိဂ္ဂဟာပရိစ္ဆေန နာဒိနံအသမ္ဘဝတောမိန့်သော်။ ။ကသ္မာ၊ကား။ အညထာ၊ဆိုအပ်ပြီး သည်မှတပါးသောအပြားအားဖြင့်။အတ္ထေ၊အနက်ကို။ဂယှမာနေ၊ယူ အပ်သည်ရှိသော်။ ဧကေနေဝ၊တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ လောကိယ စိတ္တေန၊လောကီစိတ်ဖြင့်။ ပဉ္စန္နံခန္ဓာနံ၊ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟာပရိ စ္ဆေနနာဒိနံ၊လက္ခဏာစသောအားဖြင့်ရင်း အကြောင်းအားဖြင့်ရင်းသိမ်း ဆည်းခြင်းပိုင်းခြား၍သိခြင်းစသည်တို့၏။ အသမ္ဘဝတော၊မဖြစ်သင့် သောကြောင့်တည်း။ ။မဖြစ်သင့်သည်ကိုထင်ရှားပြလို၍ နဟိစသည် ကိုမိန့်သော်။ ။တနည်း မဖြစ်သင့်သည်ကို ယုတ္တိအားဖြင့်မြဲစေလို၍ နဟိသနိဒဿန သပ္ပဋိဃာဒိဓ်ကေဏ္ဍံ အာရမ္မဏံကာတုံသက္ကာ ကိုမိန့် သော်။ ။ဟိ၊ထင်ရှားပြအံ့။ဝါ၊ဟိသင့်စွ။သနိဒဿနသပ္ပဋိဃာဒိဓ်၊သနိ

ဒဿနသပ္ပဋိဃာ အနိဒဿနသပ္ပဋိဃာ အနိဒဿနအပ္ပဋိဃာတရားကို။ ဌ ကဏ္ဍံ၊တပေါင်းတည်း။ အာရမ္မဏံကာတုံ၊အာရုံပြုခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊မတတ်ကောင်း။ ။အသင့်အလျော်ကိုအဘယ်သို့မှတ်ရနည်းဟုစုဒ်ရှိရကား။ယဿပနဧကဝါရံဉာဏေနဖဿိတုံပနတံဖဿိတမေဝ။တာဒိသဿဝသေနဝုတ္တန္တိဝဒန္တိမိန့်သော်။ ။ဋီကာစကားချည်း။ ။ပန၊အသင့်အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ယဿ၊အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဧကဝါရံ၊တကြိမ်။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ ယံ၊အကြင်နာမ်ရုပ်တရားကို။ ဖဿိတုံ၊တွေ့ထိအပ်၏။ပန၊ဘန်။ တံ၊ထိုတကြိမ်တွေ့ထိအပ်သောနာမ်ရုပ်တရားသည်။ ဖဿိတမေဝ၊တွေ့ထိပြီးသည်သာတည်း။ တာဒိသဿ၊ထိုသို့လျင်မြန်အားသန်သောဉာဏ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊၏။ဣတိ၊သို့။ပေါရာဏာ၊ကျမ်းဂန်သိမြင်ရှေးသခင်မြတ်တို့သည်။ဝဒန္တိ၊ဆုံးဖြတ်တော်မူကုန်၏။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အားအကြင်နာမ်ရုပ်တရားကိုတကြိမ်ဉာဏ်ဖြင့်တွေ့ထိအပ်၏ဉာဏ်သန်သည်ဖြစ်၍မိုးစပ်းကြိုးကျသို့တွေ့ချက်နာရကားထိုနာမ်ရုပ်တရားကို တဘန်တွေ့ဘွယ်မရှိ တွေ့ပြီးမည်သည်သာတည်း။ ။ဉာဏ်လေး ဉာဏ်ထိုင်းသော ပုဂ္ဂိုလ် သည်လည်း နမောတဿကို ရွတ်လတ် သော် နမောတဿနမောတဿဟုမတက်နိုင်ဘဲ အဘန်တလဲလဲရွတ်၏သို့မဟုတ်။ ဝဇီရစိန်လက်နက်သည်ပစ်ချက်နာ၍ တဘန်ထပ်ဘွယ်မရှိသိသိညက်ညက်ကြေ၏သို့ မျက်စိတမှိတ်၌ ကုဋေသိန်းသန်းမျှမက ဖြစ်သောဉာဏ သမ္ပယုတ် စိတ် အစုသည် အမှုထမ်း ရလျက် အချည်းစည်း မရှိသည်ဖြစ်၍ ကိစ္စပြေကုန် လွယ်သည်။ ဉာဏ်ထိုင်း ဉာဏ်လေး နုံ့နှေးသောပုဂ္ဂိုလ်အားဘဝင်အကျများ၍၎င်းအကြားအကြား၌အခြားသောအာရုံ၌ပြေး၍၎င်းကိစ္စမပြီးနိုင် နှေးဖျဉ်းသကဲ့သို့မဟုတ်။ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောသဘောရှိသေါထက်မျက်လျင်မြန်အားသန်သေါဉာဏ်ရှိပုဂ္ဂိုလ်၏ဝိပဿနာပညာအစွမ်းဖြင့်ဆိုအပ်သည်ဟူလို။ ။ဝဒန္တိဟူသော၌ပါဌ်ဖြင့် ဤအဆုံးအဖြတ်သည် လက်ဖြစ်အတ္တနောမတိမဟုတ်ပေဘူး။ ကျမ်းဂန်သိမြင်ရှေးသခင်တို့မှပရံပရလဒ္ဓေါပဒေသရသောစကားဖြစ်ပေသည်ဟူသောအနက်ကိုပြသည်။ ။ဤဋီကာကျမ်းပြုဆရာသည် လဒ္ဓေါပဒေသကိုသာ ထုတ်ဘော်ပြရသဖြင့် အဖုအဆစ်အနှစ်သက်သက်ကျမ်းအမျက်သည်အလွယ်တွင်သိနိုင်ခက်သည်မဟုတ်။လျှို့ဝှက်

သုံးချောင်းကွဲကြောင်းဗုက်ဖုံးဝါးလုံးခြောက်ဆယ်ဖြတ်သောထော ကွဲ့
သို့အားသန်စွာလှာရှနစူးဝင်လျှင်မြန်သောဉာဏ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အရာ
သာဖြစ်သည်ဟူသောအနက်ကိုသာမျှတ္တအားဖြင့်ပြသတည်း။ ။ဇာ
တိရှစ်မည်။ပုလဲရည်တွင်။ စံတည်လွှန်ကဲ။ တိမ်တိုက်ထဲက။ ပုလဲမှုး
ပြည့်။အာနိမ့်မှည့်နှင့်။နှိုင်းရှည့်စာနာ။မြင်ခဲစွာသား။ မဟာဒုဒ္ဒသတ်။ဝိပ္ပါ
ယတ်ကို။ဆတ်ဆတ်မှန်စွာ။သိစိမ့်ဌါဟု။ဥဋ္ဌာရဏ္ဍာသယ။နိသမ္မကာရိ။
ဗိဗိကျင့်သုံး။ နှလုံးဆေးပြိမ်။ကျမ်းဆိစိမ်၍။ မွေ့သိမ်ပျော့အိ။ မနေခရှိ
သည်။မေဓိယဇော။ထေရ်ကုန်လျှော်။ဉာဏဘတ်။လက်ဖွဲ့ရှိလျက်။ ပါဠိ
အဋ္ဌကထာ။ဋီကာအနု။ရှုမြော်သေသပ်။ ပြတ်တုဟပ်သို့။ကြင်ကြင်စိစိ။
ထိထိခိုက်ခိုက်။ သိုက်မြိုက်သေချာ။ ဘွေရှာပွတ်နှည်း။ ကျမ်ဆိရည်
ကို။ရွှေပြည်အမြိုက်။ရိုက်ရိုက်တင်နာ။ လိုက်စရာဟု။ သဒ္ဒါဘွားဘွား။
လွှန်တိုးပွါးလျက်။ ငါးခန်းတိုက်ဌ။သိုက်မြိုက်သိမ်း။ပညာကြွေး၍။ ဟန်
ဆိုးရန်မက်။ဟူးဟူးထွက်သည်။အမျက်ဒေါသ။မာနတံခွန်။မလွှန်လှာဥ္စ
ခွါ။ဘာဝနာလမ်းမှန်။မဘောံပြန်၍။နိဗ္ဗာန်ဟူသည်။ဘေးမဲ့ပြည်သို့။ ။
သာကြည်ရေချပစေသတည်း)။ ။ဧကော၊တဦးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။
အာဒိတော၀၊ ဦးလျှင်။အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။သင်္ခါရေ၊တို့ကို။သမ္မသ
တိ၊၏။ ပန၊ထိုသို့သုံးသပ်သော်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။အနိစ္စတော၊
ဖြင့်။သမ္မသနမတ္တေနေ၀၊သုံးသပ်ကာမျှဖြင့်။ဝုဋ္ဌာနံ၊မဂ်ဟူသောထခြင်း
သည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။ဒုက္ခတောပိ၊ဖြင့်ရင်း။ အနတ္တတောပိ၊ဖြင့်ရင်း။
သမ္မသိတဗ္ဗမေ၀၊သုံးသပ်အပ်သည်သာတည်း။တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခ
တောပိ၊ဖြင့်ရင်း။ အနတ္တတောပိ၊ ဖြင့်ရင်း။ သမ္မသတိ၊၏။ ဧဝံ၊ဤနည်း
ဖြင့်။ပဋိပန္နဿ၊ကျင့်သော။တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ အနိစ္စတော၊ဖြင့်။
သမ္မသနကာလေ၊၌။ဝုဋ္ဌာနံ၊သည်။သစေဟောတိ၊အံ့။အယံ၊ဤယောဂီ
သည်။အနိစ္စတော၊ဖြင့်။အဘိနိဝိသိတွာ၊၍။အနိစ္စတော၊ဖြင့်။ဝုဋ္ဌာတိနာ
မ၊၏။ပန၊ပါး။အဿ၊ထိုယောဂီအား။ဒုက္ခတော၊ဖြင့်ရင်း။အနတ္တတော၊
ဖြင့်ရင်း။ သမ္မသနကာလေ၊၌။ဝုဋ္ဌာနံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။အယံ၊ဤယော
ဂီသည်။အနိစ္စတော၊ဖြင့်။အဘိနိဝိသိတွာ၊၍။ ဒုက္ခတော၊ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာတိ
နာမ၊မည်၏။ ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်။ အနတ္တတော၊ဖြင့်။ အဘိနိဝိသိတွာ၊၍။
သေသဝုဋ္ဌာနေသုပိ၊ကြွင်းသောဝုဋ္ဌာနတို့၌လည်း။ဧသနယော၊ကို။ဝေ
ဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။(အဘိနိဝေသဝုဋ္ဌာနတို့တွင်အဘိနိဝေသသည်အကာ

ရဏာတည်း။ဝုဋ္ဌာနသည်သာလျှင်ပမာဏာတည်း။ထိုကြောင့်အောက်၌ ဆိုခဲ့ပြီးသောဝိမောက္ခ အရိယဝိဘာဂတို့သည်လည်း ဝုဋ္ဌာနအားဖြင့် သာ ဖြစ်ကုန်၏ဟု ပြခြင်း၌။ ဧတ္ထ စယောပိ စသည်ကို အား ထုတ် သော်)။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ဧတ္ထ၊ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ယောပိ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။အနိစ္စတော၊အားဖြင့်။အဘိနိဝိဿ၊ ဝိပဿနာကို ဖြစ်စေ၍။ယောပိ၊သည်လည်း။ဒုက္ခတော၊ဖြင့်။အဘိနိဝိဿ၊၍။ယော ပိ၊သည်လည်း။အနတ္တတော၊ဖြင့်။အဘိနိဝိဿ၊၍။ဝုဋ္ဌာနကာလေစ၊ထ သောအခါ၌ကား။အနိစ္စတော၊ဖြင့်။ဝုဋ္ဌာနံ၊သည်။ဟောတိ၊အံ့။ တယော ပိဇနာ၊ ဤသုံးဦးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ အဓိမောက္ခဗဟုလာ၊အ ဓိမောက္ခဖြစ်များကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ကို။ပဋိလဘန္တိ၊ ရကုန်၏။အနိမိတ္တဝိမောက္ခေန၊ဖြင့်ဝိမုစ္စန္တိ၊လွတ်ကုန်၏။ ။(ဝုဋ္ဌာန ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘေဒမရှိသည်မဟုတ်လောဟု၊ကြောင့်။ တယော ပိဇနာတိဝုဋ္ဌာနဝသေနဘေဒေအသတိပိအဘိနိဝေသဝသေနေဝလဒ္ဓ ဘေဒံကတွာဝုတ္တံမိန့်သော်။ ဋီကာ)။ ။ပဌမမဂ္ဂက္ခဏေ၊ ပဌမမဂ်ခ ဏ၌။သဒ္ဓါနုသာရိနော၊ သဒ္ဓါနုသာရီမည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ သတ္တသုဌာနေသု၊ ခုနစ်ပါးသောအရာတို့၌။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တာ၊သဒ္ဓါဝိမုတ္တ မည်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ပန၊ထိုမှတပါး။ ဒုက္ခတော၊ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာ နံ၊သည်။သစေဟောတိ၊အံ့။တယောပိဇနာ၊တို့သည်လည်း။ ပဿဒ္ဓိဗ ဟုလာ၊ပဿဒ္ဓိဖြစ်များကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ကို။ ပဋိလဘန္တိ၊ ကုန်၏။ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခေန၊ဖြင့်။ ဝိမုစ္စန္တိ၊ကုန်၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောရှစ်ဌာနတို့၌။ ကာယသက္ခိနော၊ ကာယသက္ခိ မည်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ပန၊ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ဧတ္ထ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ် တို့တွင်။ယဿ၊အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အရူပဈာနံ၊သည်။ပါဒကံ၊အခြေ သည်။ဟောတိ၊၏။ သော၊ထိုအရူပဈာန်ကိုအခြေပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဂ္ဂဖလေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊၏။အထ၊ထိုမှတပါး။နေသံ၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ဝုဋ္ဌာနံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။တယောပိဇနာ၊တို့သည်လည်း။ဝေဒဗ ဟုလာ၊ပညာဖြစ်များကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ပညိန္ဒြိယံ၊ကို။ ပဋိလ ဘန္တိ၊ကုန်၏။သုညတာဝိမောက္ခေန၊ဖြင့်။ ဝိမုစ္စန္တိ၊ကုန်၏။ ပဌမမဂ္ဂက္ခ ဏေ၌။ဓမ္မာနုသာရိနော၊ဓမ္မာနုသာရီမည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။

ဆသုဠ္ဌာနေသု၊တိုးနွဲ။ဒွိဋ္ဌပ္ပတ္တာ၊ဒွိဋ္ဌပ္ပတ္တမည်ကုန်သည်။အဂ္ဂဖလေ၊အရ
ဟတ္တဖိုလ်၌။ ပညာဝိမုတ္တာ၊ပညာဝိမုတ္တမည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်
၏။ဣတိ၊ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ။

၂၄၄။ ဣဒါနိ၊၌။ ပုရိမပစ္ဆိမ ဉာဏေဟိ၊ ဘယတု ပဋ္ဌာနအစရှိ
သောပုရိမဉာဏ်ဂေါတြဘူအစရှိသောပစ္ဆိမဉာဏ်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ကွ။
ဣမိဿာဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာဝိပဿနာယ၊ ဤဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာကို။
အာဝိဘာဝတ္ထံ၊ ထင်ရှားပြခြင်းငှါ။ ဒွါဒသဥပမာ၊တဆဲ့နှစ်ပါးသောဥပ
မာတို့ကို။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တာသံ၊ထိုဥပမာတို့၏။ ဣဒံ၊ဤဆိုလတ္တံ့
သည်ကား။ ဥဒ္ဒါနံဥဒ္ဒေသော။အကျဉ်းတည်း။ ။ဝဂ္ဂုလိ၊လင်းနို့ရင်း။
ကဏှသပ္ပေါစ၊ရေမြွေဟောက်ရင်း။ဃရံ၊အိမ်။ဂေါ၊နွား။ ယက္ခီ၊ဘီလူး
မ။ဒါရကော၊သူငယ်။ခုဒ္ဒံ၊အစာငတ်မွတ်ခြင်း။ပိပါသံ၊ရေသိပ်ခြင်း။ သီ
တံ၊အချမ်း။ ဥဏှံ၊အပူ၊ဝိသေန၊အဆိပ်နှင့်။သဟ၊ကွ။ အန္ဓကာရဉ္စ၊အ
မိုက်တိုက်ရင်း။ဣတိ၊ဤသည်ကား။ဥဒ္ဒါနံ၊တည်း။ ။(ဤဥပမာတို့ကို
ဤအရာ၌သာဆောင်သင့်သလော)။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ဣမာဥပမာ၊ဤ
ဥပမာတို့ကို။ဘယတုပဋ္ဌာနတော၊ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်မှ။ပဋ္ဌာယ၊စ
၍။အာဟရိတုံ၊ဆောင်ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋေယျုံ၊ သင့်ကုန်ရာ၏။ တံတံဉာဏ
ဋ္ဌာနိဿ၊ထိုထိုဉာဏ်အရာ၌တည်သော။ဥပမာဝတ္ထုနေဒ၊၏။ လဗ္ဘမာ
နတော၊ရသင့်သောကြောင့်တည်း။ ။(ယထာကတ္ထစိ၊ဉာဏ်၌ဆောင်
သင့်လျက်ဤမှာမှ။ အဘယ်အကျိုးရှိ၍ ဆောင်ရသနည်း)။ ။ပန၊အ
ကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဣမသ္မိံဋ္ဌာနေ၊ဤဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာအရာ၌။အာဟရိ
ယမာနာသု၊ ဆောင်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဘယတု ပဋ္ဌာနတော၊မှ။
ယာဝဖလဉာဏာ၊ ဖိုလ်ဉာဏ်တိုင်အောင်။ သဗ္ဗံ၊အလုံးစုံသောဉာဏ်
သည်။ ဝါ၊အလုံးစုံသောဉာဏ်ကိစ္စသည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
၏။ ။(ဝေမဇ္ဈေဋ္ဌတွာဝိဘာဝိယမာနတ္တာ၊ဟိတ်)။ ။တသ္မာ၊ကြောင့်။
ဣဓေဝ၊ဤဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာအရာ၌သာလျှင်။ အာဟရိတဗ္ဗာ၊ကုန်
၏။ဣတိ၊သို့။ဝုတ္တာ၊ဝိသုဒ္ဓိကထာ၌ဆိုအပ်ကုန်၏။ဝဂ္ဂုလိတိ၊ကား။ ဧကော၊
ဤသစ်ပင်၌။ပုပ္ဖံ ဝါ၊အပွင့်ကိုရင်း။ဖလံဝါ၊အသီးကိုရင်း။ လဘိဿာမိ၊
ရလတ်အံ့။ဣတိ၊ဤသို့နှလုံးပိုက်၍။ ပဉ္စသာခေါ၊ငါးခက်ရှိသော။ မဓုက
ရုက္ခေ၊သစ်မည်စည်ပင်၌။ နိလီယိတွာ၊ ဝင်နား၍။ ဧကံသာခံ၊တခက်

ကို။ပရာမသိတွာဝိမံသိတွာ၊စုံစမ်း၍။ တတ္ထ၊ထိုအခက်၌။ကိဉ္စိ၊တစုံတ
ခုသော။ပုပ္ဖံဝါ၊ကို၎င်း။ဂယှုပဂံ၊ယူအပ်သည့်၏အဖြစ်သို့ရောက်သည့်
ကို။နအဒ္ဒသ၊မမြင်။ဧကံသာခံ၊တခက်ကို။ဝိမံသတိယထာ၊စုံစမ်း၏သို့။
ဧဝံတထာ၊တူ။ဒုတိယံ၊ဒုတိယအခက်ကို၎င်း။တတိယံ၊ကို၎င်း။စတုတ္ထံ၊
ကို၎င်း။ပဉ္စမံပိသာခံ၊ပဉ္စမအခက်ကို၎င်း။ပရာမသိတွာ၊စုံစမ်း၍။ဂယှု
ပဂံ၊ကို။လိုက်။နအဒ္ဒသ၊မမြင်။သာ၊ထိုလင်းနို့သည်။အယံရုက္ခော၊ဤသစ်
ပင်သည်။ အဖလော၀တ၊အသီးမဲ့စွတကား။ဧတ္ထ၊ဤသစ်ပင်၌။ဂယှုပ
ဂံ၊ယူအပ်သည့်၏အဖြစ်သို့ရောက်သော။ကိဉ္စိ၊တစုံတခုသောအပွင့်အ
သီးသည်၊နတ္ထိ၊မရှိခဲ့တကား။ဉာတိ၊သို့။ တသ္မိံ ရုက္ခေ၊၌။ အာလယံ၊တပ်
ခြင်းကို။ဝိသဇ္ဇိတွာ၊စွန့်၍။ ဥဇုကာယသာခါယ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်တက်
သောအခက်သို့။အာရုယှ၊တက်၍။ဝိဋပန္တရေန၊သစ်ခွကြားမှ။ သီသံနိ
ဟရိတွာ၊ဦးခေါင်းဘော်၍။ဥဒ္ဒံဥလ္လောကေတွာ၊အထက်သို့မြော်၍။အာ
ကာသေ၊ကောင်းကင်၌။ ဥပ္ပတ္တိတွာ၊ပျံတက်၍။ အညသ္မိံ ဖလရုက္ခေ၊
တပါးသောအသီးရှိသောသစ်ပင်၌။ နိလီယတိ၊ဝင်နား၏။တတ္ထ၊ထိုဥပ
မာ၌။ဝဂ္ဂုလိဝိယ၊လင်းနို့ကဲ့သို့။ယောဂါဝစရော၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊၏။ပဉ္စသါ
ခါမရုကရုက္ခောဝိယ၊ ငါးခက်ရှိသောသစ်မည်စည်ပင်ကဲ့သို့။ ပဉ္စု
ပါဒါနက္ခန္ဓာ၊တို့ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊မှတ်အပ်ကုန်၏။တတ္ထ၊ထိုသစ်ပင်၌။ဝဂ္ဂုလိ
ယာ၊၏။နိလီယနံဝိယ၊ဝင်နားခြင်းကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊၏။ခန္ဓပဉ္စကေ၊
၌။အဘိနိဝေသော၊နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊၏။တဿ၊ထိုလင်းနို့၏။
ဧကေကံသာခံ၊ တခုတခုသောအခက်ကို။ပရာမသိတွာ၊စုံစမ်း၍။ကိဉ္စိ၊
သော။ ဂယှုပဂံ၊ကို။ အဒိသွာ၊၍။ အဝသေသသာခါပရာမသနံဝိယ၊
ကြွင်းသောအခက်တို့ကို စုံစမ်းခြင်းကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊၏။ ရူပက္ခန္ဓံ၊
ကို။သမ္မသိတွာ၊၍။တတ္ထ၊ထိုရူပက္ခန္ဓာ၌။ ဂယှုပဂံ၊ယူခြင်းငှါလျောက်
ပတ်သော။ ကိဉ္စိ၊တစုံတခုသောနိစ္စသာရသုခသာရစသောအနှစ်ကို။
အဒိသွာ၊၍။ အဝသေသခန္ဓသမ္မသနံ၊ ကြွင်းသောခန္ဓာကိုသုံးသပ်ခြင်း
ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။တဿ၊၏။အယံရုက္ခော၊သည်။ အဖလော၀တ၊အသီးမဲ့
စွတကား။ ဉာတိ၊သို့။ရုက္ခေ၌။ အာလယဝိသဇ္ဇနံဝိယ၊အာလယကိုစွန့်
ခြင်းကဲ့သို့။ယောဂိနော၊၏။ပဉ္စသုပိခန္ဓေသု၊တို့၌လည်း။အနိစ္စလက္ခဏာ
ဒိဒဿနဝသေန၊ အနိစ္စလက္ခဏာစသည်ကိုမြင်သည့်၏ အစွမ်းဖြင့်။
နိဗ္ဗိန္ဒဿ၊ လည်ဝယ်ဆွဲသောခွေးပုပ်ကဲ့သို့ စက်ဆုပ်ငြီးငွေ့ရကား။

မုဉ္စိတုကမျတာဒိဉာဏတ္တယံ၊ မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏ်ပဋိသင်္ခါနုပဿ
နာဉာဏ်သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်သုံးပါးအပေါင်းကို။ ဒဿပ္ပံ၊၏။ တသော
၏။ ဥဇုကာယသာခါယ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်တက်သောအခက်၏။ ဥပရိ၊ အ
ထက်သို့။ အာရောဟနံဝိယ၊ တက်ခြင်းကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ အနု
လောမံ၊ အနုလောမဉာဏ်ကို။ ဒဿပ္ပံ၊ ၏။ သီသံနီဟရိတွာ၊ ဦးခေါင်း
ဘော်၍။ ဥဒ္ဓံဥလ္လောကနံဝိယ၊ အထက်မြော်ကြည့်ခြင်းကဲ့သို့။ ဂေါတြ
ဘုဉာဏံ၊ ကို။ အာကာသေ၊၌။ ဥပ္ပတနံဝိယ၊ ပျံခြင်းကဲ့သို့။ မဂ္ဂဉာဏံ၊
ကို။ ဒဿပ္ပံ၊၏။ အညသ္မိံ ရုက္ခေ၊၌။ နိလီယနံဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဖလဉာဏံ၊ ကို။
ဒဿပ္ပံ၊၏။ ။(စိတ်၏ဝင်္ကဘာဝကို ပြုတတ်ကုန်သော မာယာစသည်
တို့ကိုခွါသဖြင့် အနုလောမဉာဏ်၏ဥဇုသာခသဒိသအဖြစ်ကို။ နိဗ္ဗာန်
ကိုကြည့်သောအားဖြင့် ဂေါတြဘုဉာဏ်၏ ဥဒ္ဓံဥလ္လောကနသဒိသအ
ဖြစ်ကိုတည်ရာ မရှိသော နိဗ္ဗာန်၌တည်ခြင်းကြောင့် မဂ်ဉာဏ်၏ အာ
ကာသေ ဥပ္ပတနသဒိသအဖြစ်ကို မှတ်အပ်၏)။ ။ကဏှသပ္ပုပမာ၊
ရေမြွေဟောက် ဥပမာကို။ ပဋိသင်္ခါဉာဏေ၌။ ဝုတ္တာဝ၊ ဆိုအပ်ပြီး
သည်သာလျှင်တည်း။ပန၊ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ဤကဏှသပ္ပုပမာ
၌။ ဥပမာသံသန္ဒနေ၊ဥပမာနှင့်ဥပမေယျကိုနှီးနှောရာ၌။ သပ္ပဝိဿဇ္ဇ
နံဝိယ၊ မြွေကိုလွှတ်ခြင်းကဲ့သို့။ ဂေါတြဘု ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ကို။ ဒဿပ္ပံ၊
၏။ သဗ္ဗသင်္ခါရဂတံ၊ကို။ ဝိဿဇ္ဇိတွာ၊ လွှတ်၍။ နိဗ္ဗာနဿ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။
အာရမ္မဏတော၊ အာရုံ ပြုခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိတ်။ မုဉ္စိတွာ၊ မြွေ
ကိုလွှတ်ပြီး၍။ အာဂတမဂ္ဂံ၊လာရာခရီးကို။ ဩလောကေန္တဿ၊ကြည့်
လျက်။ဌာနံဝိယ၊ရပ်ခြင်းကဲ့သို့။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ကို။ဒဿပ္ပံ၊၏။ အသမ္မောဟ
ပဋိဝေဓဝသေန၊ အသမ္မောဟပဋိဝေဓ၏အစွမ်းဖြင့်။ အတ္တနော ပိ၊မိမိ
ဟူသောမဂ်ကိုလည်း။ဒဿနတော၊မြင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ဟိတ်။ ။
ဂန္တွာ၊သွား၍။ အဘယဋ္ဌာနေ၊ ဘေးကင်းရာအရပ်၌။ ဌာနံဝိယ၊ တည်
ခြင်းကဲ့သို့။ဖလဉာဏံ၊ဖိုလ်ဉာဏ်ကို။ဒဗ္ဗပ္ပံ၊၏။ ။(အဘယဋ္ဌာနေဌာနံ
ဟူသောပါဌ်ဖြင့် အဘယဋ္ဌာနသို့ရောက်ပြီးသည်ကိုဆိုသည်။ထိုအဘ
ယဋ္ဌာနသို့ရောက်အံ့သော၌ ကျင့်ခြင်းကိုမဆို)။ ။ဉ္ဉတိအယံ၊ကား။
ဝိသေသော၊တည်း။ဃရန္တိ၊ကား။ ဃရသာမိကော၊အိမ်ရှင်သည်။ သာ
ယံ၊ညအခါ၌။ ဘုဉ္ဇိတွာ၊စားသောက်၍။ သယနံ၊အိပ်ရာသို့။ အာရုယှ
တက်၍။ နိဒ္ဒံ၊ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့။ ဩက္ကန္တေ၊ သက်သည့်ရှိသော်။ ဃရံ

အိမ်ကို။ အာဒိတ္တံကိရ၊ မီးလောင်သတတ်။ သော၊ထိုအိမ်၌ရှင်သည်။ ပဗုဇ္ဈိတွာ၊နိုးလတ်၍။ အဂ္ဂိံ၊မီးကို။ဒိသွာ၊၍။ဘီတော၊ကြောက်သည်ဖြစ်၍။ အဍယှမာနော၊ကိုယ်ကိုမီးမလောင်မီ။ သစေနိက္ခမေယျံ၊အကယ်၍ထွက်ပြေးရမူကား။ သာဓုဝတ၊ အကောင်းကြီးစစ်စစ်။ အဿ၊ဖြစ်ရာ၏။ဣတိ၊သို့။ဩလောကယမာနော၊ထွက်ရာအရပ်ကိုကြည့်သည်ရှိသော်။ မဂ္ဂံ၊ခရီးကို။ ဒိသွာ၊၍။ နိက္ခမိတွာ၊ထွက်လတ်၍။ ဝေဂေန၊လျင်စွာ။ခေမဋ္ဌာနံ၊ဘေးကင်းရာအရပ်သို့။ဂန္တွာ၊၍။ဌိတော၊တည်၏။တတ္ထ၊ထိုဥပမာ၌။ဃရသာမိကဿ၊အိမ်ရှင်၏။ဘုဇ္ဈိတွာ၊၍။ သယနံ၊သို့။ အာရုယှ၊၍။ နိဒ္ဒေါက္ကမနံဝိယ၊ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ရောက်၏သို့။ ဗာလပုထုဇ္ဇနဿ၊၏။ ခန္ဓပဉ္စကေ၊တို့ကို။ အဟံမမာတိဂဟဏံ၊ ငါငါ၏ဥစ္စာဟုစွဲလမ်းခြင်းကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ ။(မိမိစီးပွါးစသည်ကိုမသိခြင်းကြောင့် အဟံမမဟူ၍စွဲလမ်းခြင်း၏ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ရောက်သည်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကိုမှတ်အပ်၏)။ ။ပဗုဇ္ဈိတွာ၊၍။အဂ္ဂိံ၊ကို။ဒိသွာ၊၍။ဘီတကာလောဝိယ၊ ကြောက်သောကာလကဲ့သို့။ သမ္မာပဋိပဒံ၊ကောင်းသောအကျင့်ကို။ပဋိပဇ္ဇိတွာ၊ကျင့်၍။တိလက္ခဏံ၊ကို။ဒိသွာ၊၍။ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။နိက္ခမနမဂ္ဂံ၊ထွက်ရာခရီးကို။ဩလောကနံဝိယ၊ကြည့်ခြင်းကဲ့သို့။ မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏံ၊ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ ။(မုဉ္စိတုကမျတာသဒ္ဒါဖြင့်ပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာတို့ကိုလည်းယူအပ်ကုန်၏။ သုံးပါးသောဉာဏ်တို့၏လည်း သံသရာမှထွက်မြောက်ခြင်းကိုရှုလုံးသွင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထွက်ရာခရီးကိုကြည့်သည်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကို မှတ်အပ်၏)။ ။မဂ္ဂဒဿနံဝိယ၊ခရီးကိုမြင်ခြင်းကဲ့သို့။အနုလောမံ၊အနုလောမဉာဏ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ ။(ခရီးကိုပြအပ်ပြီးသည်ရှိသော် ခရီးသို့သွား၏သို့ အနုလောမဉာဏ်ပြီးလတ်သော် မဂ်သည်ပြီးသည်သာတည်း။ထိုကြောင့် အနုလောမဉာဏ်၏ခရီးကိုမြင်သည်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို မှတ်အပ်၏)။ ။နိက္ခမနံဝိယ၊မီးလောင်သောအိမ်မှ ထွက်ခြင်းကဲ့သို့။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ ။သင်္ခါရနိမိတ္တတော၊ သင်္ခါရနိမိတ်မှ။ နိက္ခန္တတ္တာ၊ထွက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိတ်။ ။ဝေဂေန၊လျင်သောအဟုံဖြင့်။ဂမနံဝိယ၊ပြေးခြင်းကဲ့သို့။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗဂဟေတဗ္ဗပဒေသေသု၊စွန့်အပ်သောအရပ် ယူအပ်သောအရပ်တို့ကို။ ဘာဝနကိစ္စဝိသေသယောဂတော၊ကြားစေခြင်း

ကိစ္စအထူးနှင့်ယှဉ်ကြောင်းတည်း။ဟိတ်။ ။ခေမဗြာဒေ၊ ဘေးကင်းရာအရပ်၌။ ဗြာနံဝိယ၊သို့။ဖလဉာဏံ၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ ဂေါတြဘိ၊ကား။ ကေဿ၊ တယောက်သော။ ကဿကဿ၊ လယ်လုပ်ယောက်ျား၏။ ရတ္တိဘာဂေ၊ ညဉ့်အဘို့၌။ နိဒ္ဒံ၊အိပ်ပျော်ခြင်းသို့။ ဩက္ကန္တဿ၊ရောက်စဉ်။ဝဇံဘိန္ဒိတွာ၊ခြံကိုဘောက်၍။ ဂေါဏာ၊နွားတို့သည်။ပလာတာကိရ၊ ပြေးကုန်သတတ်။ သော၊ ထိုလယ်လုပ်ယောက်ျားသည်။ ပစ္စူသသမယေ၊မိုးသောက်ထအခါ၌။ တတ္ထ၊ထိုနွားခြံသို့။ ဂန္တွာ၊၍။ဩလောကေန္တော၊ကြည့်သည်ရှိသော်။ တေသံ၊ ထိုနွားတို့၏။ ပလာတဘာဝံ၊ ပြေးသောအဖြစ်ကို။ဉတွာ၊၍။အနုပဒံ၊နွားခြေရာအစဉ်အတိုင်း။ဂန္တွာ၊ လိုက်၍။ ရညော၊ မင်း၏။ ဂေါဏေ၊ နွားတို့ကို။ အဒ္ဒသ၊မြင်လေ၏။ တေဂေါဏေ၊ ထိုမင်း၏နွားတို့ကို။ မယှံဂေါဏာတိ၊ ငါ့နွားတို့ဟူ၍။ သလ္လက္ခေတွာ၊၍။ အာဟရန္တော၊ဆောင်လေသည်ရှိသော်။ ပဘာတကာလေ၊မိုးသောက်သောကာလ၌။ ဇာနိတွာ၊သိ၍။ ဣမေ၊ဤနွားတို့သည်။ နမယှံဂေါဏာ၊ငါ့နွားမဟုတ်ကုန်။ ရာဇဂေါဏာ၊မင်းနွားတော်တို့တည်း။ ဣတိ၊သို့။ သဉ္ဇာနိတွာ၊သိ၍။ ယာဝ၊အကြင်ရွေလောက်။ မံ၊ငါ့ကို။ အယံ၊ဤနွားလိုက်သသူကား။စောရော၊ခိုးသူတည်း။ ဣတိ၊သို့။ဂဟေတွာ၊ဘမ်း၍။ရာဇပုရိသာ၊မင်းချင်းတို့သည်။အနယဗျသနံ၊စီးပွါးမရှိပျက်စီးခြင်းသို့။ နပါပေန္တိ၊မရောက်စေကုန်သေး။ တာဝဒေဝ၊ထိုသို့ပျက်စီးခြင်းသို့မရောက်မီလျှင်။ပလာယိဿာမိတိ၊ပြေးအံ့ဟူ၍။ဘီတော၊ကြောက်သည်ဖြစ်၍။ ဂေါဏေ၊တို့ကို။ပဟာယ၊စွန့်၍။ ဝေဂေန၊လျှင်စွာ။ပလာယိတွာ၊ပြေး၍။ နိဗ္ဘယဋ္ဌာနေ၊ဘေးကင်းရာအရပ်၌။ အဋ္ဌာသိ၊တည်၏။ တတ္ထ၊ထိုဥပမာ၌။မယှံဂေါဏာတိ၊ငါ့နွားတို့ဟူ၍။ရာဇဂေါဏာနံ၊မင်း၏နွားတော်တို့ကို။ဂဟဏံဝိယ၊ဘမ်းယူခြင်းကဲ့သို့။ဗာလပုထုဇ္ဇနဿ၊၏။အဟံမမာတိ၊ဟူ၍။ ခန္ဓာနံ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို။ ဂဟဏံ၊ စွဲလမ်းခြင်းကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ ။(သူခိုးပြင်ပအားဖြင့်ရင်း မြတ်နိုးဘွယ်မရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်ရင်း ပြုအပ်ကုန်သောခန္ဓာတို့ကို။ အဟံမမဟုစွဲလမ်းခြင်း၏မင်းနွားတော်တို့ကို မိမိနွားဟူ၍ ဘမ်းခြင်းနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကိုဆိုအပ်၏)။ ။ပဘာတေ၊မိုးလင်းလတ်သော်။ ရာဇဂေါဏာတိ၊ မင်းနွားတော်တို့ဟူ၍။သဉ္ဇာနနံဝိယ၊သိခြင်းကဲ့သို့။ယောဂိနော၊၏။တိလက္ခဏဝသေန၊ဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊တို့ကို။ အနိစ္စဒုက္ခအနတ္တာတိ၊ဟူ၍။ သဉ္ဇာနနံ၊

သိခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ၏။ ဘိတကာလေ၀ိယ၊ မင်းချင်းတို့ဘမ်းယူသတ်
ခြင်းမှကြောက်သောကာလကဲ့သို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊ကို။ဒဿေတုံ၊၏။
ဝိသဇ္ဇိတွာ၊ နွားကိုလွှတ်၍။ ဂဏ္ဍကြာမတာ၀ိယ၊ပြေးလိုသည်၏အဖြစ်
ကဲ့သို့။မုဉ္စိတုကမျတာ၊ဉာဏ်ကို။ဒဿေတွာ၊၏။ဝိသဇ္ဇနံ၀ိယ၊နွားကိုလွှတ်
ခြင်းကဲ့သို့။ဂေါတြဘု၊ကို။ ဒဿေတွာ၊၏။ ပလာယနံ၀ိယ၊ပြေးခြင်းကဲ့သို့။
မဂ္ဂေါ၊ကို။ဒဿေတွာ၊၏။ ပလာယိတွာ၊၍။ အဘယဒေသေ၊ဘေးကင်းရာ
အရပ်၌။ဌာနံ၀ိယ၊ကဲ့သို့။ဖလံ၊ကို။ဒဿေတုံ၊၏။ ။ယက္ခိတိ၊ကား။ကော
ပုရိသော၊ယောက်ျားတယောက်သည်။ယက္ခိနိယာ၊ဘီလူးမနှင့်။သံဝါ
သံ၊အိမ်ထောင်ခြင်းကို။ကပ္ပေသိကိရ၊ပြုသတတ်။သာ၊ထိုဘီလူးမသည်။
ရတ္တိဘာဂေ၊၌။ အယံ၊ဤယောက်ျားသည်။ သုတ္တော၊အိပ်ပြီ။ ဥတိ၊သို့။
မတွာ၊မှတ်၍။ အာမကသုသာနံ၊သူကောင်ပစ်ရာသုသာန်သို့။ ဂန္တွာ၊၍။
မနုဿမံသံ၊ ကို။ ခါဒတိ၊စား၏။ သော၊ ထိုယောက်ျားသည်။ သော၊
ဤမိန်းမသည်။ ကုဟိံ ဂစ္ဆတိ၊အဘယ်သို့သွားသနည်း။ ဥတိ၊သို့။ အနု
ဗန္ဓိတွာ၊ အစဉ်သဖြင့် လိုက်လေ၍။ မနုဿမံသံ၊ ကို။ ခါဒမာနံ၊ စား
သည်ကို။ ဒိသွာ၊၍။ တဿာ၊ထိုဘီလူးမ၏။ အမနုဿိဘာဝံ၊လူမဟုတ်
သည်၏အဖြစ်ကို။ ဉတွာ၊၍။ ယာဝ၊လောက်။ မံ၊ကို။ နခါဒတိ၊မစား
သေး။တာဝ၊ထိုရွေ့မစားမီ။ပလာယိဿာမိတိ၊ပြေးအံ့ဟု။ဘီတော၊၍။
ဝေဂေန၊ဖြင့်။ ပလာယိတွာ၊၍။ ခေမဋ္ဌာနေ၊၌။ အဋ္ဌာသိ၊၏။ တတ္ထ၊ထို
ဥပမာ၌။ယက္ခိနိယာ၊နှင့်။သဒ္ဓိံ၊ကွ။ သံဝါသော၀ိယ၊ပေါင်းဘော်ခြင်း
ကဲ့သို့။ခန္ဓာနံ၊တို့ကို၊ အဟံမမာတိဂဟာဏံ၊ငါငါ၏ဉစ္စာဟုစွဲလမ်းခြင်း
ကို။ဒဿေတုံ၊၏။သုသာနေ၊၌။မနုဿမံသံ၊ကို။ခါဒမာနံ၊ကို။ဒိသွာ၊၍။အယံ၊
ဤမိန်းမကား။ ယက္ခိနီ၊ ဘီလူးမတည်း။ ဥတိ၊သို့။ ဇာနနံ၀ိယ၊ကဲ့သို့။
ခန္ဓာနံ၊တို့၏။ တိလက္ခဏံ၊ကို။ဒိသွာ၊၍။ အနိစ္စာဒိဘာဝဇာနနံ၊ အနိစ္စစ
သည်၏အဖြစ်ကိုသိခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊၏။ ဘိတကာလေ၀ိယ၊ကဲ့သို့။ ဘ
ယတုပဋ္ဌာနံ၊ကို။ ဒဿေတုံ၊၏။ ပလာယိတုကာမတာ၀ိယ၊ ပြေးလိုသည်၏
အဖြစ်ကဲ့သို့။မုဉ္စိတုကမျတာ၊ကို။ သုသာနပိဇဟနံ၀ိယ၊သုသာန်ကိုစွန့်
ခြင်းကဲ့သို့။ဂေါတြဘု၊ကို။ ဝေဂေန၊ဖြင့်။ပလာယနံ၀ိယ၊ကဲ့သို့။ မဂ္ဂေါ၊
ကို။အဘယဒေသေ၊၌။ဌာနံ၀ိယ၊သို့။ဖလံ၊ကို။ဒဿေတုံ၊၏။ ။(ဘေးရှိရာ၌
ဘေးမရှိဟုရှုခြင်း၏အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့် ခန္ဓာတို့ကို အဟံမမ .
ဟုစွဲလမ်းခြင်း၏ ဘီလူးမနှင့်ပေါင်းဘော်အိမ်ထောင်ခြင်းနှင့် တူသည်

၏ အဖြစ်ကို မှတ်အပ်၏။ သုသာန်ကို စွန့်ခြင်းကဲ့သို့ သင်္ခါရဟူသော
သုသာန်ကိုစွန့်၍နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောဂေါတြ
ဘူကိုမှတ်အပ်၏)။ ။ဒါရကောတိ၊ကား။ ဧကော၊ တယောက်သော။
ဣတ္ထီ၊မိန်းမသည်။ ပုတ္တဂိဒ္ဓိနီ၊ သားဖွဲ့ချစ်ခြင်းပြင်းစွာရှိသည်။ ဟောတိ
ကိရ၊ဖြစ်သတတ်။ သာဣတ္ထီ၊ ထိုနမှုးနထုး သားဖွဲ့ချစ်ခြင်းကျူးသော
မိန်းမသည်။ဥပရိပါသာဒေ၊အထက်ပြာသာဒ်၌။နိသိန္နာဝ၊နေလျက်လျှင်။
အန္တရဝီထိယံ၊အိမ်၏အကြားသွားသောခရီး၌။ ဒါရကသဒ္ဒံ၊သူငယ်ငို
သံကို။သုတွာ၊၍။မေ၊၏။ပုတ္တော၊ကို။ကေနစိ၊တစုံတယောက်သောသူ
သည်။ ဝိဟေဌိယတိနုခေါ၊ ပုတ်ခတ်ညှဉ်းဆဲအပ်လေသလော။ ဣတိ၊
သို့။ဝေဂသာ၊လျင်စွာ။ ဂန္တွာ၊သွား၍။ အတ္တနောပုတ္တောတိသညာယ၊
မိမိသားဟူသောအမှတ်ဖြင့်။ ပရပုတ္တံ၊သူတပါးသားကို။ အဂ္ဂဟေသိ၊
ဖိုက်ယူ၏။ သာဣတ္ထီ၊သည်။ အယံ၊ဤသူငယ်သည်။ ပရပုတ္တောတိ၊သူ
တပါးသားဟူ၍။ သဉ္ဇာနိတွာ၊၍။ ဩတ္တပ္ပမာနံ၊ရှုံ့ရှာနိုးသည်ဖြစ်၍။ ဣ
တောစိတောစ၊ ထိုမှဤမှလည်း။ ဩလောကေတွာ၊ကြည့်၍။ မံ၊ကို။
ကောစိ၊တစုံတယောက်သောသူသည်။ အယံ၊ဤမိန်းမသည်။ဒါရက
စောရီ၊ သားငယ်ခိုးမိန်းမတည်း။ ဣတိ၊သို့။ မာဟောဝဒေယျ၊မဆိုပါ
စေလင့်။ ဝိဒေယျရှိမှုမသိပါစေလင့်ပေး။ ဣတိ၊သို့။ ဒါရကံ၊သူငယ်ကို။
တတ္ထေဝ၊ထိုခရီးအကြား၌ပင်လျှင်။ဩရောပေတွာ၊ချ၍။ ပုန၊တဖန်။
ဝေဂသာ၊ အဆောတလျင်။ ပါသာဒံ၊သို့။ အာရုယှ၊၍။ နိသီဒိ၊ နေ၏။
တတ္ထ၊ထိုဥပမာ၌။ အတ္တနောပုတ္တသညာယ၊ မိမိသားဟူသောအမှတ်
ဖြင့်။ပရပုတ္တဿ၊သူတပါးသားကို။ဂဟဏံဝိယ၊ဖိုက်ယူခြင်းကဲ့သို့။အ
ဟံမမာတိ၊၍။ပဉ္စက္ခန္ဓဂဟဏံ၊ငါးပါးသောဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကိုစွဲလမ်း
ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ အယံ၊ဤသူငယ်ကား။ ပရပုတ္တောတိ၊သူတပါးသား
ဟူ၍။သဉ္ဇာနနံဝိယ၊သိခြင်းကဲ့သို့။တိလက္ခဏဝသေန၊ဖြင့်။နာဟံ၊အတ္တ
ကား ငါမဟုတ်။နမမ၊အတ္တကား ငါ၏ဥစ္စာမဟုတ်။ဣတိ၊သို့။သဉ္ဇာနနံ၊
ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ ဩတ္တပ္ပနံဝိယ၊ သားငယ်ခိုးဟုဆိုအပ်သည်မှ ကြောက်
ခြင်းကဲ့သို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနံ၊ တေဘူမက တရားတို့ကို ကြောက်အပ်
သောအဖြစ်ဖြင့်ထင်သောဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ ဣတော
စိတောစ၊ထိုမှဤမှအရပ်သို့လျှင်။ဩလောကနံဝိယ၊ကဲ့သို့။မုဉ္စိတုကမျ
တာဉာဏံ၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ တတ္ထေဝ၊ထိုယူရာခရီး၌သာလျှင်။ဒါရကဿ၊

ကို။ဩဒါရောပနံဝိယ၊ချခြင်းကဲ့သို့။အနုလောမံ၊ဉာဏ်ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ ။(ရုံ့
ရင်းရုံ့ရင်းသောလောဘက္ခန္ဓစသည်ကိုရွါသဖြင့် သင်္ခါရကိုစွန့်ခြင်း
ကြောင့်။ အနုလောမဉာဏ်၏ထိုခရီး၌ပင်လျှင် သူငယ်ကိုချထားသည်
၏အဖြစ်ကိုသိအပ်၏)။ ။ဩဒါရောပေတွာ၊ချ၍။ အဗ္ဘန္တရဝိထိယံ၊၌။ဌိတ
ကာလောဝိယ၊တည်သောကာလကဲ့သို့။ဂေါတြဘု၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ဂေါတြ
ဘူကား နပုလ္လိင်ဖြစ်၍။ဒဋ္ဌဗ္ဗံဆိုသည်။ ။ပါသာဒါရုဟနံဝိယ၊ပြာသာဒ်
သို့တက်သကဲ့သို့။မဂ္ဂေါ၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊၏။အာရုယှနိသိဒနံဝိယ၊ပြာသာဒ်
သို့တက်၍နေခြင်းကဲ့သို့။ဖလံ၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ ။ပန၊ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။
ချဒ္ဒံ၊ငတ်မွတ်ခြင်း။ပိပါသံ၊ရေသိပ်ခြင်း။သိတံ၊အချမ်း။ဥဏှံ၊အပူ။ဝိသေ
န၊အဆိပ်နှင့်။သဟ၊တကွ။ အန္ဓကာရံ၊အမိုက်တိုက်။ဇာတိ၊သို့။ဇရာမရဏ
ဥပမာ၊ ဤခြောက်ပါးသောဥပမာတို့ကို။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ၊အရိယမဂ်
သို့ဆိုက်သော။ဝိပဿနာယ၊ဝိပဿနာ၌။ဌိတဿ၊တည်သောယောဂီ
၏။ လောကုတ္တရဓမ္မာဘိရုခနိန္န ပေါဏပဗ္ဘာရဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ လော
ကုတ္တရာတရားသို့ရှေးရှုညွှတ်သည်၏အဖြစ်၊ ရှိုင်းသည်၏အဖြစ်၊ကိုင်း
သည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါ။ဝုတ္တာ၊ကုန်၏။ ။(ရှေးဥပမာတို့ကဲ့သို့။ဘ
ယတုပဋ္ဌာန အစရှိသည်တို့၌ တည်သော ယောဂီ၏ ဘာယန အစရှိ
သောအာကာရကိုပြခြင်းငှါမဆိုအပ်ကုန်ဟူလို)။ ။ဟိ၊ထင်ရှားပြုအံ့။
ချဒ္ဒါယ၊ငတ်မွတ်ခြင်းသည်။ အဘိဘူတော၊ နှိပ်စက်အပ်သော။ သုဇိ
ဃစ္ဆိ တော၊အလွန်ငတ်မွတ်သော။ ပုရိသော၊သည်။သာဒုရသဘောဇ
နံ၊ကောင်းသောအရသာရှိသောဘောဇဉ်ကို။ပတ္ထေတိယထာ၊တောင့်
တ၏သို့။ဧဝမေဝ၊တူ။သံသာရဝဋ္ဋဇိဃစ္ဆာယ၊ သံသရာဝဋ်၌ဖြစ်သော
ငတ်မွတ်ခြင်းသည်။ဖုဋ္ဌော၊နှိပ်စက်အပ်သော။အယံယောဂါဝစရော၊
သည်။အမတရသံ၊အမြိုက်အရသာရှိသော။ ကာယဂတာသတိဘော
ဇနံ၊ ကာယဂတာသတိဟူသော ဘောဇဉ်ကို။ ပတ္ထေတိ၊ တောင့်တ
၏။ ။(အဆင့်ဆင့်ဖြစ်သောအားဖြင့်ရင်း။ရှည်မြင့်စွာကာလပတ်လုံး
အစဉ် လိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သည်းခံနိုင် ခဲသည့် အဖြစ်
ကြောင့်ရင်း။ ဝဋ္ဋဒုက္ခသည်ငတ်မွတ်သောဒုက္ခနှင့်တူ၏ဟု နှလုံးပိုက်၍
သံသာရဝဋ္ဋဇိဃစ္ဆာယမိန့်သော်။ ။ကာယဂတာသတိ ဧဝဘောဇ
နံကာယဂတာသတိဘောဇနံ။ ။ထိုကာယဂတာသတိကား၏၌အရိ
ယမဂ်နှင့်ယှဉ်သောသမ္မာသတိတည်း။ ထိုသတိကိုကာယာနုပဿနာ

စသောကိစ္စကို ပြီးစေသော အားဖြင့်ရင်း။ အမတရသကိုသုံးဆောင်
သောအားဖြင့်ရင်း။အမတရသံကာယဂတာသတိဘောဇနံဟူ၍ဆိုအပ်
သတည်း။ ။တေနာဟဘဂဝါအမတန္တေဘိက္ခဝေပရိဘုဉ္ဇန္တိယေ
ကာယဂတာသတိပရိဘုဉ္ဇန္တီတိအာဒိ)။ ။စ၊ထိုမှတပါး။ဗိပါသံဝေတာ၊
ရေဆိပ်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ပရိသုဿမာနကဏ္ဍမုခေါ၊ခြောက်
တပ်သောလည်ချောင်းခံတွင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ အနေကဂ်သမ္ဘာရံ၊အသီး
ရည်ရှာခြင်း အစရှိသော များစွာသောအကြောင်း အဆောက်အဦး
ရှိသော။ပါနကံ၊အဖျော်ကို။ပဋ္ဌတိယထာ၊ တောင့်တ၏သို့။ ဧဝမေဝ၊တူ။ သံသာရဝဋ္ဋပိပါသာယ၊ သံသရာဝဋ်တည်းဟူသော ရေဆိပ်
ခြင်းသည်။ဖုဋ္ဌော၊သော။ အယံယောဂါဝစရော၊သည်။ အရိယံအဋ္ဌင်္ဂိ
ကမဂ္ဂပါနကံ၊အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသောအရိယမဂ်အဖျော်ကို။ ပဋ္ဌတိ၊၏။
ပန၊ပါး။သိတသမ္ဖုဋ္ဌော၊အချမ်းဖြင့်နှိပ်စက်အပ်သော။ပုရိသော၊သည်။
ဥဏှံ၊ အပူကို။ပဋ္ဌတိယထာ၊တောင့်တ၏သို့။ဧဝမေဝ၊တူ။သံသာရ
ဝဋ္ဋေ၊ ၌။ တဏှာသိနေဟသိတေန၊ ချစ်တပ်လွန်စွာ တဏှာဟူသော
အချမ်းဖြင့်။ဖုဋ္ဌော၊သော။အယံယောဂါဝစရော၊သည်။ကိလေသသန္တာ
ပကံ၊ ကိလေသာကိုပူပန်စေတတ်သော။ မဂ္ဂတေဇံ၊အရိယမဂ်တည်း
ဟူသောမီးကို။ ပဋ္ဌတိ၊၏။ စ၊ပါး။ ဥဏှသမ္ဖုဋ္ဌော၊အပူနှိပ်စက်အပ်
သော။ပုရိသော၊သည်။သိတံ၊အချမ်းကို။ပဋ္ဌတိယထာ၊၏သို့။ဧဝမေ
ဝ၊တူ။ သံသာရဝဋ္ဋေ၊၌။ ဧကာဒသဂ္ဂိသန္တာပသန္တတ္တော၊တဆဲ့တပါး
သောမီးပူဖြင့်ပြင်းစွာပူပန်သော။ အယံယောဂါဝစရော၊သည်။ဧကာ
ဒသဂ္ဂိဝူပသမံ၊ ရာဂဂ္ဂိစသော တဆဲ့တပါးသောမီးပူတို့၏ငြိမ်းရာဖြစ်
သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ကို။ပဋ္ဌတိ၊၏။ ။(ရာဂဂ္ဂိအာဒယောဧကာဒသဂ္ဂိဝူပ
သမန္တိဧတ္ထာတိဧကာဒသဂ္ဂိဝူပသမံ။နိဗ္ဗာနံ)။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။အန္ဓ
ကာရပရေတော၊ လေးပါးသောအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသောမှောင်အမိုက်
သည်နှိပ်စက်အပ်သော။ ပုရိသော၊သည်။ အာလောကံ၊ကို။ ပဋ္ဌတိ
ယထာ၊၏သို့။ဧဝမေဝ၊တူ။ အဝိဇ္ဇန္ဓကာရေန၊အဝိဇ္ဇာဟူသောအမိုက်
သည်။ ဩနဒ္ဓပရိယောနဒ္ဓေါ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်အဘန်တလဲလဲဖုံးလွှမ်းအပ်
သော။ အယံယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဉာဏာလောကံ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ပြီး
သောအလင်းရှိသော။မဂ္ဂဘာဝနံ၊ကို။ပဋ္ဌတိ၊၏။ ။(ဉာဏမယော
အာလောကောဧတိဿာတိဉာဏာလောကာ။မဂ္ဂဘာဝနာ)။ ။စ၊ပါး။

ဝိသသမ္ဘုဒ္ဓြေ၊အဆိပ်ဖြင့်နှိပ်စက်အပ်သော။ ပုရိသော၊သဉ်။ဝိသစာ၁
တနံ၊အဆိပ်ကိုပျောက်တတ်သော။ ဘေသဇ္ဇံ၊ကို။ပဋ္ဌေတိယထာ၊၏
သို့။ဧဝမေဝ၊တူ။ ကိလေသဝိသသမ္ဘုဒ္ဓြေ၊ကိလေသာဟူသောအဆိပ်
ဖြင့်နှိပ်စက်အပ်သော။ အယံယောဂါဝစရော၊ သည်။ ကိလေသဝိသ
နိမ္မဒနံ၊ ကိလေသာဟူသော အဆိပ်ကိုနှိပ်နင်းနိုင်သော။ အမတောသ
ဓံ၊ အမြိုက်ဖြစ်၍ဖြစ်သောဆေးဟုဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ မသေသည်၏အ
ဖြစ်ကိုပြီးစေတတ်သောဆေးဟုဆိုအပ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ကို။ ပဋ္ဌေတိ၊
၏။ ။(အမတဘူတံ အမတဘာဝသာဓကံဝါ ဩသဓံအမတောသ
ဓံ။နိဗ္ဗာနံ။ ။ဟောဋ္ဌာအတ္တနာ ဝုတ္တမေဝသဒ္ဒါရုပေက္ခာ ဗျာပါရံနိဂ
မနဝသေနဒဿေန္တော တေနဝုတ္တန္တိအာဒိမာဟ)။ ။တေန၊ကြောင့်။
တသောဝံ။ပ။ ဉာဏကပေါဿတိ၊ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ပြီး။သဗ္ဗံ၊
အလုံးစုံသောစကားကို။ပုဗ္ဗေ၊၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိ
တဗ္ဗံ၊၏။ ။ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိ
သော ဝိပဿနာအစဉ်ဖြင့်သာလျှင်။ သေဝသောယောဂီ၊ ဤယောဂီ
သည်။ပဋိလီနစရောနာမ၊ဘဝစသည်တို့မှတွန့်လိပ်သောစိတ်ရှိသည်
၏အဖြစ်ဖြင့်ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(အာလယ
ကင်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့် တဏှာ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဘဝစသည်တို့၌မ
ပြန့်သောအဇ္ဈာသယရှိသည်ဖြစ်၍။ထိုဘဝစသည်တို့မှတွန့်လိပ်သော
စိတ်ရှိရကား တွန့်လိပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်ကျင့်တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်မည်
သည်ဟူလို)။ ။ယံပဋိလီနစရံ၊ အကြင်ဘဝ စသည်တို့မှ တွန့်လိပ်
သောစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ကျင့်တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊
၍။ပဋိလီနစရဿ။ပ။နဒဿယေတိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။ ။ဘိက္ခဝေ၊တို့။
ယောဘိက္ခု၊သည်။ ဘဝနေ၊ဘုံသုံးပါး၌။ အတ္တာနံ၊မိမိအတ္တဘောကို။
နဒဿယေ၊မပြရာ။ ဝါ၊မမြင်ရာ။ ဝိဝိတ္တမာနသံ၊ကာယဝိဝေက စိတ္တ
ဝိဝေကနှင့်ယှဉ်သောစိတ်သို့။ ဘဇမာနဿ၊ ဆည်းကပ်သော။ ပဋိလီန
စရဿ၊ဘဝသုံးပါးတို့မှတွန့်လိပ်သောစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ကျင့်
နိုင်ပေသော။တဿဘိက္ခုနော၊ထိုယောဂီရဟန်းအား။ တံအဒဿနံ၊
ထိုဘုံသုံးပါး၌ မိမိအတ္တဘောကို မမြင်ရခြင်းကို။ သာမဂ္ဂိယံ ပဋိရူပံ၊
လျောက်ပတ်သင့်တင့်လှ၏ဟူ၍။ ဗုဒ္ဓါဒယော၊ ဘုရားအစရှိကုန်သော
အရိယာ အရှင်မြတ်တို့သည်။ အာဟုက.ထေန္တိ၊ ချီးမွမ်းတော် မူကုန်

၏။ ။ဝေံယထာဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ ဉာဏံသင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ၊သည်။ နိ
ယမေတိ၌စပ်။ ယောဂိနော၊၏။ ပဋိလောမစရဘာဝံ၊တွန့်လိပ်သောစိတ်
ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ကျင့်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်ကို။ နိယမေတွာ၊
မှတ်၍။ဝါ၊အမြဲကော်သိကအဖြစ်ကိုပြု၍။ဥတ္တရိ၊အလွန်။ ဝါ၊အထက်၌။
အရိယမဂ္ဂဿာပိ၊ အရိယမဂ်၏လည်း။ဗောဇ္ဈင်္ဂ။ပ။ ဝိသေသံ၊အရိယ
မဂ်ခဏ၌ ရစကောင်းသောဗောဇ္ဈင်၏ ခြောက်ပါးခုနစ်ပါးဟူသော အ
ထူးမဂ္ဂင်၏၊ခုနစ်ပါးရှစ်ပါးဟူသော အထူးဈာနင်၏ ငါးပါးလေးပါးစ
သောအထူး၊ ပဋိပဒါအထူး၊ဝိမောက္ခအထူးကို။ နိယမေတိ၊ မှတ်၏။
ဝါ၊မြဲစေ၏၊ ဟိ၊ချဲ့ဦးအံ့။ ကေစိထေရာ၊ အချို့သောတိပိဋကဓရထေရာဂ
မထေရ်တို့သည်။ ဗောဇ္ဈင် မဂ္ဂင် ဈာနင်ါနံ၊ အရိယမဂ်ခဏ၌ ရစ
ကောင်းသော ဗောဇ္ဈင်မဂ္ဂင်ဈာနင်တို့၏။ ဝိသေသံ၊ ခုနစ်ပါးခြောက်
ပါး၊ခုနစ်ပါးရှစ်ပါး၊ငါးပါးလေးပါးစသည်အထူးကို။ ပါဒကဈာနံ မဂ်
၏အာသန္နဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၏အခြေဖြစ်သောဈာန်သည်။နိယမေ
တိ၊မြဲစေ၏။ ဣတိ၊သို့။ဝဒန္တိ၊ကုန်၏။ ကေစိထေရာ၊အချို့သောမောရ
ဝါပိဝါသိမဟာဒတ္တမထေရ်တို့သည်။ဝိပဿနာယ၊မဂ္ဂါသန္နဝုဋ္ဌာနဂါ
မိနီဝိပဿနာ၏။အာရမ္မဏဘူတာ၊ရူပအပ်သော်အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော်
ခန္ဓာ၊တို့သည်။နိယမေန္တိ၊မြဲစေကုန်၏။ဣတိ၊သို့။ ဝဒန္တိ၊ကုန်၏။ကေစိ
ထေရာ၊အချို့သောတိပိဋကစူဠာဘယမထေရ်တို့သည်။ ဥဘိန္နံ၊ပါဒက
ဈာန်သမ္မသိတဈာန် ၂ ပါးတို့၏။ဘိန္နေ၊ကွဲပြားခြင်းသည်။ သတိ၊သော်။
ထဥ္စ၊ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယော၊ဝိပဿကပုဂ္ဂိုလ်၏အလိုသည်။နိယမေတိ၊မြဲစေ
၏။ဝါ၊မှတ်၏။တေသံပိ၊ထိုသုံးဦးသောသခင်တို့၏လည်း။ ဝါဒေသု၊အ
ယူတို့၌။အယံပုဗ္ဗဘာဂဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊သည်။ နိယမေတိယေ
ဝ၊မှတ်သည်သာတည်း။ဣတိ၊သို့။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ ။(ကသ္မာဟုဟိတ်
တောင်းမှု။ ။ဝိပဿနာနိယမေနေဝဟိ ပထမထေရဝါဒေပိ အပါဒ
က ပဌမဈာနပါဒကမဂ္ဂါ ပဌမဈာနိကာဝဟောန္တိ။ ဉာတရေစ ဒုတိ
ယဈာနိကာဒိမဂ္ဂါပါဒကဈာန ဝိပဿနာနိယမေဟိ တံတံဈာနိကာဝ။
တတောတတောဒုတိယာဒိပါဒကဈာနတောဥပန္နဿသင်္ခါရုပေက္ခာ
ဉာဏဿပါဒကဈာနာ တိက္ကန္တာနံအင်္ဂါနံ အသမ္ဘာပတ္တိတု ကာမတာ
ဝိရာဂဘာဝနာဘာဝတော ဉာတရဿစ အသမ္ဘဝတော။ ယထာဟိ
မဂ္ဂါသန္နာယဝိပဿနာယသောမနဿ သဟာဂတတ္တေမဂ္ဂဿ ပဌမာ

ဒွိဈာနိကတာဝ ဥပေက္ခာသဟဂတဉ္စေတ္ထ ပဉ္စမဈာနိကတာဧဝ စ ဟော
တိ။ တတော စ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိနံ ဝိသေသောတိ တေသံ နိယမေန အာသန္န
ကာရဏံ ပဓာနကာရဏဉ္စ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ။ နဧဝံ ပါဒကဈာနာ
ဒယော။ ယသ္မာ ပန ပါဒကဈာနေန ဝိနာ ဝိပဿနာဝ ဈာနံ ယထာဝုတ္တံ ဝိ
သေသံ နိယမေတုံ န သက္ကောတိ။ ဝုတ္တနယေန ပန ပဓာနကာရဏံ ဟော
တိယေဝ။ တသ္မာ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာဝ နိယမေတီတိ အဝတွာ ဝုဋ္ဌာ
နဂါမိနိဝိပဿနာ နိယမေတိ ဧဝါတိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ သေသဝါဒေသုပိ ဝိပဿ
နာ နိယမော ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇေတဗ္ဗော။ ယထာ ဟိ ပါဒကဈာနာ
တိက္ကန္တာနံ အင်္ဂါနံ အသမ္မာပဇ္ဇိတုကာမတာ ဝိရာဂဘာဝနာဘူတာ ဝုဋ္ဌာ
နဂါမိနိဝိပဿနာ အဓိဋ္ဌာနဘူတေန ပါဒကဈာနေန အာဟိတဝိသေ
သာ မဂ္ဂသဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိဝိသေသ နိယာမိကာ ဟောတိ။ ဧဝံ အာရမ္မဏ
ဘူတသမ္မသိတဈာနာ တိက္ကန္တာနံ အင်္ဂါနံ ဝိရဇ္ဇနာကာရ ဝိရာဂဘာဝ
နာဘူတာ သမ္မသိတဈာနေန အာဟိတဝိသေသာ ဥဘယတ္ထာဝေ အဇ္ဈာ
သယဝသေန တတော အညတရေန အာဟိတဝိသေသာ စ ဝုဋ္ဌာနဂါမိ
နိဝိပဿနာ မဂ္ဂသဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိဝိသေသံ နိယမေတီတိ။ ဋီကာ။ ။
ကသ္မာ၊ ကား။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာနိယမေန ဝ၊ ဝိပဿနာဟူ
သော မှတ်ကြောင်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဌမထေရဝါဒေပိ၊ ပဌမထေရဝါ
ဒ၌လည်း။ အပါဒက ပဉ္စမဈာနပါဒကမဂ္ဂါ၊ ဈာန် အခြေမရှိသော မဂ်။
ပဉ္စမဈာန် အခြေ ရှိသော မဂ်တို့သည်။ ပဉ္စမ ဈာနိကာဝ၊ ပဉ္စမဈာန်
နှင့်ယှဉ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရေ၊ ပဉ္စမဈာနိက
မဂ်မှတပါးကုန်သော။ ဒုတိယဈာနိကာဒိမဂ္ဂါ စ၊ ဒုတိယဈာန်နှင့်ယှဉ်
သည်စသောမဂ်တို့သည်လည်း။ ပါဒကဈာနဝိပဿနာနိယမေဟိ၊ ပါ
ဒကဈာန်ဟူသောမှတ်ကြောင်း ဝိပဿနာဟူသော မှတ်ကြောင်း တို့
ဖြင့်။ တံတံဈာနိကာဝ၊ ထိုထိုဒုတိယစသောဈာန်နှင့်ယှဉ်ကုန်သည်သာ
လျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တတော တတော ဒုတိယာဒိ
ပါဒက ဈာနတော။ ထိုထိုဒုတိယအစရှိသော ပါဒကဈာန်နှင့်။ ဝါ၊ မှ။
ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်သော။ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏဿ၊ ၏။ ပါဒကဈာနာတိက္ကန္တာ
နံ၊ ပါဒကဈာန်သည် လွန်အပ်ကုန်သော။ အင်္ဂါနံ၊ အင်္ဂါတို့ကို။ အသမ္မာ
ပဇ္ဇိတုကာမတာ ဝိရာဂ ဘာဝနာ ဘာဝတော၊ မဝင်စားလိုသည်၏
အဖြစ်တည်းဟူသော တပ်ခြင်းကင်းသော ဘာဝနာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။

ၺင်း။ ဇာတ ရသ၊ ဤမှတပါးသော ပဋ္ဌမဈာန်ဟူသော ပါဒက ဈာန်
ကြောင့်ဖြစ်သော သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်၏။ အသမ္ပဝတ္တောစ၊ ထိုပါဒ
ကဈာန်သည်လွန်အပ်သောဝိတက်အစရှိသောအင်္ဂါတို့ကို မဝင်စား
ထိုသည်၏အဖြစ်၏ မရှိသောကြောင့်ၺင်းတည်း။ ဟိတံပါကဗုံကရော
မိ၊အံ့။ မဂ္ဂါသန္နာဝယ၊မဂ်၏အနီးဖြစ်သော။ ဝိပဿနာဝယ၊ဝိပဿနာ၏။
ံသောမနဿသဟဂတတ္တေ၊ သောမနဿသဟဂုတ်၏ အဖြစ်သည်၊
သတိ၊ သော်။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ ပဋ္ဌမာဒိဈာနိက တာစ၊ ပဋ္ဌမ ဈာန်စ
သောဈာန်နှင့်ယှဉ်သည်၏အဖြစ်သည်ၺင်း။ဥပေက္ခာသဟဂတတ္တေ၊ဥ
ပေက္ခာသဟဂုတ်၏အဖြစ်သည်။သတိ၊သော်။ ပဉ္စမဈာနိကတာဝေစ၊
ပဉ္စမဈာန်နှင့်သာယှဉ်သည်၏အဖြစ်သည်ၺင်း။ ဟောတိ၊၏။တဝေတာ
စ၊ ထိုသို့ ပဋ္ဌမဈာန်စသည်နှင့် ယှဉ်သည်၏အဖြစ်။ ပဉ္စမဈာန်နှင့်သာ
ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိနံ၊ ဗောဇ္ဈင်စသည်
တို့၏။ဝိသေသော၊ခြောက်ပါးခုနစ်ပါးစသောအထူးသည်။ ဟောတိ၊
၏။ဇာတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ တေသံ၊ထိုဗောဇ္ဈင်မဂ္ဂင်စသည်တို့ကို။နိယ
မေန၊မှတ်ခြင်း၌၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊ သည်။ အာသန္နကာရဏဥ္စ၊
နီးသော အကြောင်းသည်ၺင်း။ ပဓာနကာရဏဥ္စ၊ ပြဓာန်းသော အ
ကြောင်းသည်ၺင်း။ဟောတိယထာ၊၏သို့။ဝေတထာ၊တူ။ပါဒကဈာနာ
ဒယော၊ ပါဒကဈာန်စသည်တို့သည်။ အာသန္နကာရဏဥ္စ၊သည်ၺင်း။
ပဓာနကာဒရဏဥ္စ၊သည်ၺင်း။ နဟောန္တိ၊ကုန်။ ။ယင်းသို့သော် ဝုဋ္ဌာ
နဂါမိနီဝိပဿနာဝနိယမေတိသာမဆိုမူ၍ အဘယ့်ကြောင့်ဝုဋ္ဌာနဂါ
မိနီ ဝိပဿနာနိယမေတိဝေဟု၊ဝေကိုနောက်၌ဆိုသနည်း။ ကြောင့်။
ယသ္မာပန၊ စသည်ကိုမိန့်သော်။ ။ပန၊အံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါဒ
ကဈာနေန၊နှင့်။ဝိနာ၊၍၊ဝိပဿနာဝ၊ဝိပဿနာချည်းသာလျှင်။ ယထာ
ဝုတ္တံ၊ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ ဇာမံဝိသေသံ၊ဤအထူးကို။ နိယ
မေတုံ၊မှတ်ခြင်းငှါ။နသက္ကောတိ၊မတတ်နိုင်။ ။ပဓာနကာရဏလည်း
မဖြစ်အာသန္နကာရဏလည်းမဖြစ် မှတ်ရမည်လော။ကြောင့်။ ဝုတ္တန
ယေန။ပ။ ဟောတိယေဝ မိန့်သော်။ ။ပန၊ ထိုသို့မတတ်နိုင်သော်
လည်း။ ဝုတ္တနယေန၊ မဂ္ဂါသန္နာဝယ ဝိပဿနာယစသည်ဖြင့် ဆိုအပ်
သောနည်းဖြင့်။ပဓာနကာရဏံ၊ပြဓာန်းသောအကြောင်းသည်။ဟော
တိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာတည်း။ ဤတွင်နရှိသည်ကား လိုမည်မထင်။

တသ္မာ၊ကြောင့်။ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၁ဝနိယမေတီတိ၊ဟူ၍။အဝတွာ၍။ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာနိယမေတိယေဝါတိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။ ဝေံ၊ဤပထမထေရဝါဒအတူ။ သေသဝါဒေသုပိ၊ ကြွင်းသောထေရဝါဒတို့၌လည်း။ဝိပဿနာနိယမော၊ဝိပဿနာနိယမကို။ယထာသမ္ဘဝံ၊ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ယှဉ်အပ်၏။ ဟိ၊ထင်ရှားပြအံ့။ ပါဒကဇ္ဈာနာတိက္ကန္တာနံ၊ပါဒကဈာန်ဖြင့်လွန်အပ်ကုန်သော။ အင်္ဂါနံ၊တို့ကို။ အသမ္ပာပဇ္ဇိတုကာမတာ ဝိရာဂဘာဝနာဘူတာ၊ မဝင်စားလိုသည်၏အဖြစ်ဟူသောစက်ဆုပ်သောဘာဝနာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊သည်။အဓိဋ္ဌာနဘူတေန၊တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ပါဒကဇ္ဈာနေန၊သည်။အာဟိတဝိသေသာ၊ထုံအပ်သောအထူးရှိသည်ဖြစ်၍။ မဂ္ဂဿ၊မဂ်၏။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိဝိသေသနိယာမိကာ၊ ဗောဇ္ဈင်စသည်တို့၏အထူးကို မှတ်တတ်သည်။ ဟောတိယထာ၊ ၏သို့။ဧဝံတထာ၊တူ။ အာရမ္မဏဘူတသမ္မသိတဇ္ဈာနာတိက္ကန္တာနံ၊အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သောသမ္မသိတဈာန်ဖြင့်လွန်အပ်ကုန်သော။ အင်္ဂါနံ၊တို့ကို။ ဇိဂုစ္ဆနာကာရဝိရာဂ ဘာဝနာဘူတာ၊ စက်ဆုပ်သောအခြင်းအရာရှိသောဝိရာဂဘာဝနာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သမ္မသိတဇ္ဈာနေန၊ သုံးသပ်အပ်သောဈာန်သည်။ အာဟိတဝိသေသာစ၊ ထုံအပ်သော အထူးရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဥဘယဇ္ဈာဝေ၊ ပါဒကဈာန် သမ္မသိတ ဈာန်နှစ်ပါးရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊သော်။ အဇ္ဈာသယဝသေန၊ ဝိပဿက ပုဂ္ဂိုလ်၏အလို၏အစွမ်းဖြင့်။ တတော၊ ထိုပါဒကဈာန်သမ္မသိတဈာန်တို့တွင်။အညတရေန၊တပါးပါးသောဈာန်သည်။အာဟိတဝိသေသာစ၊ထုံအပ်သောအထူးရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊သည်။ မဂ္ဂဿ၊၏။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိဝိသေသံ၊ ဗောဇ္ဈင်စသည်တို့၏အထူးကို။ နိယမေတိ၊မှတ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ တေသံ၊ထိုသုံးဦးသောမထေရ်တို့၏။ ဝါဒေသုပိ၊တို့၌လည်း။ အယံပုဗ္ဗဘာဂဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊သည်။ နိယမေတိ၊၏။ဣတိ၊သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ဧင်းနက်)။ ။တတြတသ္မိံဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိဝိသေသနိယမေ၊ ထိုဗောဇ္ဈင်အစရှိသည်တို့၏အထူးကိုမှတ်ခြင်း၌။ အယံ၊ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။အနုပုဗ္ဗိကထာ၊အစဉ်ဖြစ်သောစကားတည်း။ဟိ၊ချဲ့အံ့။ဝိပဿနာနိယမေန၊ ဝိပဿနာ ဟူသော မှတ်ကြောင်းဖြင့်။ သုက္ခဝိပဿကဿ၊ ဈာန်ဟူ

သောအစေးကင်း၍ခြောက်သောဝိပဿနာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ဥပန္နိ
မဂ္ဂေါပိ၊ဖြစ်သောမဂ်သည်ရင်း။ သမာပတ္တိလာဘိနော၊ သမာပတ်ကို
ရသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ဈာနံ၊ကို။ ပါဒကံအကတွာ၊အခြေမပြုမူ၍။ ဥပ္ပန္နေ
မဂ္ဂေါပိ၊ ဖြစ်သော မဂ်သည်ရင်း။ ပဌမံဈာနံ၊ ကို။ ပါဒကံကတွာ၊ ၍။
ပကိဏ္ဏကသင်္ခါရေ၊ ပါဒကဈာန်မှတပါးသော သင်္ခါရတို့ကို။ သမ္မ
• သိတွာ၊၍။ ဥပ္ပါဒိတမဂ္ဂေါပိ၊ ဖြစ်စေအပ်သောမဂ်သည်ရင်း။ ပဌမဈာ
နိကာဝ၊ပဌမဈာန်နှင့်ယှဉ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။သဗ္ဗေ
သု၊အလုံးစုံသောမဂ်တို့၌။သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ၊ခုနစ်ပါးသောဗောဇ္ဈင်တို့
သည်။ အဋ္ဌမဂ္ဂင်္ဂါနိ၊ရှစ်ပါးသောမဂ္ဂင်တို့သည်။ပဉ္စဈာနင်္ဂါနိ၊တို့သည်။
ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။(အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်သုက္ခဝိပဿကပုဂ္ဂိုလ်မည်
သနည်း။ ဤသို့စသည် ရန်ရှိသောကြောင့်။ ။အဈာနလာဘီ သုဒ္ဓဝိ
ပဿနာယာနိကော သုက္ခဝိပဿကော။ သောဟိဈာနသိနေဟေန ဝိ
ပဿနာ အသိနိဒ္ဓဘာဝတော သုက္ခာ လုခါ ဝိပဿနာ ဧတဿာတိ
သုက္ခဝိပဿကောတိဝုစ္စတိ။ပကိဏ္ဏကသင်္ခါရေတိပါဒကဈာန တော
အညေသင်္ခါရေ။ တေနပါဒကဈာနသင်္ခါရေသုသမ္မသိတေသုဝတ္တဗ္ဗ
မေဝနတ္ထိတိ ဒဿေတိ။ ပဌမံဈာနံ ပါဒကံကတွာတိဟိဝုတ္တံ။ ဧတ္ထစ
သုက္ခဝိပဿကာဒိဂဟဏံဝိပဿနာနိယမဿကေန္တကာ ဘာဝဒဿ
နတ္ထံ။နဟိဝုဍ္ဍါနဂါမိနီ ဝိနာကေဝလံပါဒကဈာနာဒယောနိယမဟေတူ
ဒိဋ္ဌာ။ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီပနပါဒကဈာနာဒိနံအဘာဝေပိသုက္ခဝိပဿကာဒိနံ
မဂ္ဂဿပဌမဈာနိကဘာဝဟေတု။ တသ္မာ သာဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိဝိသေသနိ
ယမနေဧကန္တကဟေတူတိ။မိန္နသော်၊ဋီကာ။ ။အဈာနလာဘီ၊ဈာန်
ကိုရခြင်းမရှိသော။သုဒ္ဓဝိပဿနာယာနိကော၊ ပါဒကဈာန်နှင့်မဘက်
သက်သက်သော ဝိပဿနာယဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုက္ခဝိပဿ
ကော၊မည်၏။ဟိသစ္စံ၊၏။ သော၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဈာနသိနေဟေန၊ဈာန်
တည်းဟူသောအစေးဖြင့်။အသိနိဒ္ဓဘာဝတော၊ မစွတ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ဧတဿ၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ သုက္ခာလုခါ၊ကြမ်းခြောက်သော။ဝိ
ပဿနာ၊ဝိပဿနာသည်။အတ္ထိ၊၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ သုက္ခဝိပဿ
ကောတိ၊ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ ပကိဏ္ဏကသင်္ခါရေတိ၊ကား။ ပါဒကဈာန
တော၊မှ။အညေ၊တပါးကုန်သော။သင်္ခါရေ၊တို့ကို။တေန၊ထိုပကိဏ္ဏက
• သင်္ခါရဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ပါဒကဈာနသင်္ခါရေသု၊ ပါဒကဈာန်သင်္ခါ

ရတို့ကို။သမ္မသိတေသု၊သုံးသပ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဝတ္တုဗ္ဗမေဝ၊ဆို
ဘွယ်သည်သာလျှင်။နတ္ထိ၊မရှိ။ဇာတိဇာမံ အတ္ထံ၊ကို။ဒသေသတိ၊၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။
ပဌမံဗျာနံပါဒကံကတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ဒုံ။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌ရပ်၌။
သုက္ခဝိပဿကာဒိ ဂဟဏံ၊ သုက္ခဝိပဿက အစရှိသည်ကို ယူခြင်း
သည်။ဝိပဿနာနိယမဿ၊ဝိပဿနာဟူသောမှတ်ခြင်း၏။ ကေနစိက
ဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ တခုတည်းသောအတိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်းအ
ကျိုးရှိသည်။ဟောတိ၊၏။ဟိသစ္စံ၊၏။ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိံ၊ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿ
နာကို။ဝိနာ၊၍။ကေဝလံ၊သက်။ နိယမဟောတု၊ မှတ်ခြင်း၏အကြောင်း
ဖြစ်ကုန်သော။ ပါဒကဗျာနာဒယော၊ ပါဒကဗျာန်အစရှိသည်တို့ကို။န
ဒိဋ္ဌာ၊မမြင်အပ်ကုန်။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိ
ပဿနာသည်။ ပါဒကဗျာနာဒိနံ၊ ပါဒကဗျာန်အစရှိသည်တို့၏။အဘာ
ဝေ၊မရှိခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ သုက္ခဝိပဿကာဒိနံ၊ သုက္ခဝိပဿ
ကအစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။မဂ္ဂဿ၊၏။ပဌမဗျာနိကဘာဝဟောတု၊
ပဌမဗျာန်နှင့်ယှဉ်သည်၏အဖြစ်၏အကြောင်းသည်။ဟောတိ၊၏။တသ္မာ၊
ကြောင့်။သာ၊ထိုဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာသည်။ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိဝိသေသနိယ
မနေ၊ဗောဇ္ဈင်စသည်တို့၏အထူးကိုမှတ်ခြင်း၌။ ကေနစိကဟောတု၊တ
ခုသောအတိုရှိသောအကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဇာတိ၊မှတ်အပ်၏။
ဇင်းနက်။ ။ဇာဒါနိယထာဝုတ္တမတ္ထံပါကဋံ တရံကာတုံ တေသံဟိတိ
အာဒိဝုတ္တံ)။ ။ဟိ၊ထင်ရှားပြုအံ့။တေသံ၊ထိုအရိယမဂ်တို့၏။ပုဗ္ဗဘာဂ
ဝိပဿနာ၊ရှေးအတိုဖြစ်သောဝိပဿနာသည်။ သောမနဿသဟ
ဂတာပိ၊ သောမနဿသဟဂုတ်သည်ဇင်း။ ဥပေက္ခာ သဟဂတာပိ၊
သည်ဇင်း။ဟုတွာ၊၍။ဝုဋ္ဌာနကာလေ၊ထသောကာလ၌။သင်္ခါရုပေက္ခာ
ဘာဝံ၊သင်္ခါရုပေက္ခာ၏အဖြစ်သို့။ပတွာ၊ရောက်၍။ သောမနဿသဟ
ဂတာ၊သောမနဿသဟဂုတ်သည်။ဟောတိ၊၏။ ပဥ္စကနယေ၊ပဥ္စက
နည်း၌။ဒုတိယတတိယစတုတ္ထဗျာနာနိ၊တို့ကို။ပါဒကာနိ၊အခြေတို့ကို။
ကတွာ၊၍။ဥပ္ပါဒိတမဂ္ဂေသု၊ဖြစ်စေအပ်သောမဂ်တို့၌။ ယထက္ကမေနေ
ဝ၊အစဉ်အတိုင်းသာလျှင်။ ဗျာနံ၊ သည်။ စတုရင်္ဂိကံ၊အင်္ဂါလေးပါးရှိ
သည်ဇင်း။တိဝင်္ဂိကံ၊အင်္ဂါသုံးပါးရှိသည်ဇင်း။ ဒုဝင်္ဂိကံ၊ အင်္ဂါနှစ်ပါးရှိ
သည်ဇင်း။ဟောတိ၊၏။ပန၊အထူးကိုဆိုအံ့၊သဗ္ဗေသု၊ အလုံးစုံသောမဂ်
တို့၌။ သတ္တမဂ္ဂင်္ဂါနိ၊ခုနစ်ပါးသောမဂ္ဂင်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ စ

တုဋ္ဌေ၊ စတုဋ္ဌဈာန်ကို အခြေပြု၍ ဖြစ်သော မဂ်၌။ ဆ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ၊ ခြောက်ပါးသောဗောဇ္ဈင်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံပိ ဝိသေသော၊ ဤဒုတိယဈာန်စသည်တို့၏စတုရင်္ဂိကအစရှိသောအထူးသည်။ ပါဒကဈာနနိယမေန စေဝ၊ ပါဒကဈာန်ဟူသော မှတ်ကြောင်းဖြင့် သာလျှင်၎င်း။ ဝိပဿနာနိယမေန စ၊ ဝိပဿနာဟူသော မှတ်ကြောင်းဖြင့်သာလျှင်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။   ။(ရှေး၌ကဲ့သို့ဝိပဿနာနိယမဖြင့်သာလျှင်မဟုတ်ဟုလို)။   ။ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တေသံပိ၊ ထိုပဉ္စကနည်း၌ဒုတိယတတိယစတုတ္ထဈာန်တို့ကိုအခြေပြု၍ဖြစ်စေအပ်သောမဂ်တို့၏လည်း။ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ၊ သည်။ သောမနဿသဟဂတာပိ၊ သည်၎င်း။ ဥပေက္ခာသဟဂတာပိ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာသည်။ သောမနဿသဟဂတာဝ၊ သောမနဿ သဟဂုတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ပဉ္စမဈာနံ၊ ကို။ ပါဒကံကတွာ၊ ၍။ နိဗ္ဗတ္တိတမဂ္ဂေ၊ ဖြစ်စေအပ်သောမဂ်၌။ ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာ ဝသေန၊ ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒွေဈာနင်္ဂါနိ၊ နှစ်ပါးသောဈာနင်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂါနိ၊ ဗောဇ္ဈင်မဂ္ဂင်တို့သည်။ ဆ၊ ခြောက်ပါးတို့သည်၎င်း။ သတ္တစေဝ၊ တို့သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံပိ ဝိသေသော၊ ဤနှစ်ပါးသောဈာနင်၊ ခြောက်ပါးသောဗောဇ္ဈင်၊ ခုနစ်ပါးသောမဂ္ဂင်ဟူသောအထူးသည်လည်း။ ဥဘယနိယမဝသေန၊ ပါဒကဈာနနိယမ၊ ဝိပဿနာနိယမနှစ်ပါး၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣမသ္မိံ နယေ၊ ဤနည်း၌။ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ။ မဂ်၏ရှေးအဘို့၌ဖြစ်သောဝိပဿနာသည်။ သောမနဿသဟဂတာဝါ၊ သောမနဿသဟဂုတ်သည်၎င်း။ ဥပေက္ခာသဟဂတာဝါ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာသည်။ ဥပေက္ခာသဟဂတာဝ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သည်သာတည်း။ အရူပဈာနာနိ၊ တို့ကို။ ပါဒကံကတွာ၊ အခြေပြု၍။ ဥပ္ပါဒိတမဂ္ဂေပိ၊ ဖြစ်စေအပ်သောမဂ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပါဒကဈာနတော၊ ပါဒကဈာန်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရေ၊ အမှတ်မရှိတေဘူမကသင်္ခါရတို့ကို။ သမ္မသိတွာ၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍။ နိဗ္ဗတ္တိတမဂ္ဂဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သောမဂ်၏။ အာသန္နပဒေသေ၊ နီးသောအရပ်၌။ ဝုဋ္ဌိတသမာပတ္တိ၊ ထအပ်သောသမာပတ်သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝါ၊ နှင့်။ သဒိ

သဘာဝံ၊ တူသည့်၏အဖြစ်ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ကိမိဝ၊ကား။ ဘူမိဝဏ္ဏော၊ မြေအဆင်းသည်။ ဂေါဓာဝဏ္ဏ သည်။ ဖွတ်အဆင်း၏။ အတ္တနော၊ နှင့်။ သဒိသဘာဝံ၊ ကို။ ကရောတိဝိယ၊ ပြု၏သို့တည်း။ ။(အာသန္နပဒေသေဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့် ဝိပဿကပုဂ္ဂိုလ်သည် အကြားအကြား၌မိမိဝင်စားသောသမာပါတ်၏အစွမ်းဖြင့် ဤသို့သောအထူးသည်မရှိဟုပြသတည်း)။ ။ပန၊ ပါး။ ဒုတိယတ္ထေရဝါဒေ၌။ ယတောယတောသမာပတ္တိတော၊ အကြင်အကြင်သမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယေယေသမာပတ္တိဓမ္မေ၊ အကြင်အကြင်သမာပါတ်တရားတို့ကို။ သမ္မသိတွာ၊ ၍။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဗ္ဗတ္တိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ တံတံသမာပတ္တိသဒိသောဝ၊ ထိုထိုသမာပါတ်နှင့်တူသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တတြာပိ၊ ထိုဒုတိယထေရဝါဒ၌လည်း။ ဝိပဿနာနိယမော၊ ဝိပဿနာနိယမကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ။(ဝိပဿနာနိယမကိုဝုတ္တနယဖြင့်အသိသိအပ်သနည်းဟူ၊ ကား။ ။တံတံသမာပတ္တိသဒိသတာတံတံသမ္မသိတသင်္ခါရဝိပဿနာနိယမေဟိဟောတိ။ တတြာပိဟိဝိပဿနာတံတံဝိရာဂါဝိရာဂဘာဝနာဘာဝေနသော်မနဿသဟဂတာဥပေက္ခာသဟဂတာစဟုတွာဗျာနင်္ဂါဒိနိယမံမဂ္ဂဿကရောတိတိဇံဝိပဿနာနိယမောဝုတ္တနယေနေဝဝေဒိတဗ္ဗော၊ ငိုကာမိန့်သော်)။ ။တတိယထေရဝါဒေ၌။ အတ္တနောအတ္တနော၊ ၏။ အဇ္ဈာသယာနုရူပေန၊ အလိုအားလျော်သဖြင့်။ ယံယံဈာနံ၊ အကြင်အကြင်ဈာန်ကို။ ပါဒကံကတွာ၊ ၍။ ယေယေဈာနဓမ္မေ၊ အကြင်အကြင်ဈာန်တရားတို့ကို။ သမ္မသိတွာ၊ ၍။ နိဗ္ဗတ္တိတော၊ သော။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ တံတံဈာနသဒိသောဝ၊ ထိုထိုဈာန်နှင့်တူသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဂရုဟာကိုဆိုအံ့။ ပါဒကဈာနံဝါ၊ ပါဒကဈာန်ကိုငင်း။ သမ္မသိတဈာနံဝါ၊ ဈာန်ကိုငင်း။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ အဇ္ဈာသယမတ္တေနေဝ၊ အလိုမျှဖြင့်သာလျှင်။ တံတံဈာနသဒိသော၊ ထိုထိုဈာန်နှင့်တူစွာဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ နဇ္ဈတ္တိ၊ မပြည့်စုံ။ သွာယမတ္ထော၊ ထိုပါဒကဈာန်သမ္မသိတဈာန်ဟူသောဥပနိဿယတို့နှင့်ကင်း၍အဇ္ဈာသယမျှဖြင့်မပြည့်စုံခြင်းဟူသောအနက်ကို။ နန္ဒကောဝါဒသုတ္တေန၊ ဥပနိဿယနှင့်ကင်း၍ သက်ပ္ပမျှဖြင့် သကဒါဂါမိဖိုလ်စသည်တို့၏မပြီးခြင်းကိုပြတတ်သော နန္ဒကောဝါဒသုတ်ဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗော၊ ပြအပ်၏။ ။(ထိုနန္ဒကောဝါဒသုတ်၌အဘယ်ကဲ့သို့သော

အနက်ကိုပြသနည်းဟူ၊ကား။ ။တတ္ထဟိသောတာပန္နာယပိပရိပုဏ္ဏ
သင်္ကပ္ပဘာဝံဝဒန္တေနဘဂဝတာယဿ ယဿဥပနိဿယောအတ္ထိ။
တဿတဿေဝဇ္ဈာသယောနိယာမကောနာညဿာတိတေနတေ
နပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပတာဟောတိ။နတတောပရံ။သင်္ကပ္ပသဗ္ဘာဝေပိအသိဇ္ဈ
နတောတိအယမတ္ထောဒီပိတောဟောတိ။ ဧဝံဣဓာပိယဿယဿဒု
တိယာဒိဈာနိကဿမဂ္ဂဿယထာဝုတ္တောဥပနိဿယောအတ္ထိ။တဿ
တဿေဝဇ္ဈာသယောနိယာမကောနာညဿသတိပိတသ္မိံ အသိဇ္ဈ
နတော။ ဣမသ္မိံပနဝါဒေပါဒကသ္မိ တဇ္ဈာနုပနိဿယ သဗ္ဘာဝေ
အဇ္ဈာသယောဧကန္တေနဟောတိ။တံတံဖလူပနိဿယသဗ္ဘာဝေတံတံ
သင်္ကပ္ပေါဝိယာတိတဒဘာဝါဘာဝတော အဇ္ဈာသယောနိယမေ တိ
တိဝုတ္တံ၊မိန့်သော်၊ဋီကာ။ ။ဟိသစ္စံ၊မှန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနန္ဒကောဝါဒသုတ်
၌။သောတာပန္နာယပိ၊ သောတာပန်ဖြစ်သောဘိက္ခုနီမ၏လည်း။ ပရိ
ပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပဘာဝံ၊ပြည့်စုံသောအကြံရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ဝဒန္တေန၊ဟော
တော်မူသော။ဘဂဝတာ၊မြတ်စွာဘုရားသည်။ယဿယဿ၊အကြင်အ
ကြင်မဂ်၏။ဥပနိဿယော၊ဥပနိဿယသည်။အတ္ထိ၊၏။တဿတဿေ
ဝ၊ထိုထိုသို့သောဥပနိဿယရှိသော မဂ်ကိုသာလျှင်။ အဇ္ဈာသယော၊
အလိုသည်။နိယာမကော၊မှတ်တတ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ အညဿ၊ဥပ
နိဿယမရှိသောမဂ်ကို။အဇ္ဈာသယော၊သည်။ နိယာမကော၊သည်။
နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ တေနတေန၊ထိုထိုသို့သော
မဂ်ဖြင့်။ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပတာ၊ပြည့်စုံသောအကြံရှိသည်၏အဖြစ်သည်။
ဟောတိ၊၏။ တတော၊ ထိုဥပနိဿယရှိသောမဂ်ထက်။ ပရံ၊အလွန်။
ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပတာ၊သည်။နဟောတိ၊ဖြစ်။ကသ္မာ၊ကား။သင်္ကပ္ပသဗ္ဘာ
ဝေ၊အကြံရှိသည်၏အဖြစ်သည်။သတိပိ၊သော်လည်း။ အသိဇ္ဈနတော၊
မပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ဣတိအယံအတ္ထော၊ဤသို့သောအနက်ကို။ဒီပိ
တောယထာ၊ ပြအပ်၏သို့။ ဧဝံ၊တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤတတိယ ထေရဝါဒ၌
လည်း။ယဿယဿ၊အကြင်အကြင်သို့သော။ ဒုတိယာဒိဈာနိကဿ၊ဒု
တိယဈာန်စသည့်နှင့်ယှဉ်သော။မဂ္ဂဿ၊၏။ ယထာဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီး
သော်အပြားရှိသော။ဥပနိဿယော၊ပါဒက၊သမသိတဈာန်ဟူသောဥပ
နိဿယသည်။အတ္ထိ၊၏။တဿတဿေဝ၊ထိုထိုဥပနိဿယရှိသောဒုတိ
ယအစရှိသောဈာန်ရှိသောမဂ်ကိုသာလျှင်။အဇ္ဈာသယော၊သည်။နိယာ

မကော၊မှတ်တတ်သည်။ဟောတိ၊၏။အညဿ၊တပါးသောဥပနိဿယ
မရှိသောမဂ်ကို။အဇ္ဈာသယော၊ သည်။ နိယာမကော၊သည်။နဟော
တိ၊ဖြစ်။ကသ္မာ၊ကား။တသ္မိံ၊ထိုအဇ္ဈာသယသည်။ သတိပိ၊ လည်း။အ
သိဒ္ဓနတော၊ မပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣမသ္မိံပနဝါဒေ၊ ဤတတိယ
ထေရဝါဒ၌ကား။ ပါဒကသမ္မသိတဇ္ဈာနူပနိဿယသမ္ဘာဝေ၊ ပါဒက
ဈာန်သမ္မသိတဈာန်ဟူသော ဥပနိဿယ ထင်ရှားရှိသော်။ အဇ္ဈာသ
ယော၊သည်။ဧကန္တေန၊စင်စစ်အားဖြင့်။နိယာမကော၊မှတ်တတ်သည်။
ထည့်။ဟောတိ၊၏။ တံတံ ဖလူပနိဿယ သမ္ဘာဝေ၊ ထိုထိုဖိုလ်၏ ဥပ
နိဿယထင်ရှားရှိလတ်သော်။ တံတံသင်္ကပ္ပေါ၊ထိုထိုအကြံသည်။ပရိ
ပုဏ္ဏောဝိယ၊ပြည့်စုံသကဲ့သို့တည်း။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ တဒဘာဝါ
ဘာဝတော၊ ထိုပါဒကဈာန် သမ္မသိတဈာန်ဟူသော ဥပနိဿယ မရှိ
သည်မဟုတ်သောကြောင့်။ ဝါ၊ပုဂ္ဂိုလ်၏ အလိုမရှိသည်မဟုတ်သော
ကြောင့်။အဇ္ဈာသယောနိယမေတိတိ၊ဟူ၍။ အာစရိယေန၊အဋ္ဌကထာ
ဆရာသည်။ဝုတ္တံ၊၏။ ငင်းအနက်)။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထာပိ၊ဤတ
တိယထေရဝါဒ၌လည်း။ဝိပဿနာနိယမော၊ဝိပဿနာနိယမကို။ဝုတ္တ
နယေနေဝ၊ ယတောယတောသမာပတ္တိတောဝုဋ္ဌာယ၊ ဤသို့စသည်
ဖြင့်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ဧဝံ၊သို့။တာဝ၊
စွာ။သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဝိပဿနာသည်။ဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂဈာ
နင်္ဂါနိ၊ဗောဇ္ဈင်မဂ္ဂင်ဈာနင်တို့ကို။ နိယမေတိ၊မှတ်တတ်၏။ ဣတိ၊သို့။
ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ ။(ဤသို့ဝိပဿနာ၏ဗောဇ္ဈင်စသည်ကို မှတ်တတ်
သည်၏အဖြစ်ကိုပြပြီး၍ယခုအခါ၌ပဋိပဒါကိုမှတ်တတ်သည်၏အဖြစ်
ကိုပြလိုရကား။သစေပနယံစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊ပါး။အယံ၊ဤ
သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်သည်။အာဒိတော၊လက်ဦး၌။ကိလေသေ၊တို့ကို။
ဝိက္ခမ္ဘယမာနာ၊ခွါသည်ရှိသော်။ ဒုက္ခေန၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့်။ သပ္ပ
ယောဂေန၊စိတ္တပယောဂဟုဆိုအပ်သောအားထုတ်ခြင်းနှင့်တကွ။ သ
သင်္ခါရေန၊တိုက်တွန်းခြင်းနှင့်တကွ။ ဝိက္ခမ္ဘိတုံ၊ခွါခြင်းငှါ။ သစေအ
သက္ကာ၊အကယ်၍မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်အံ့။ ဒုက္ခာပဋိပဒါနာမ၊ဆင်းရဲငြို
ငြင်သောအကျင့်မည်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။ဝိပ္ပရိယာယေန၊ထိုမှပြန်
သောအဒုက္ခအပ္ပယောဂအသင်္ခါရအားဖြင့်။ ဝိက္ခမ္ဘိတုံ၊ ခွါခြင်းငှါ။အ
သက္ကာ၊မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်အံ့။ သုခါပဋိပဒါ၊သုခပဋိပဒါမည်သည်။ဟော

တိ၊၏။ ။(အယံဟူသောပုဒ်၏ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမစွဲသင်္ခါရုပေက္ခာကိုစွဲသည် ဟုမြဲစေလိုသောဋီကာဆရာသည်။ ။သာပိဟိကာမံဇ္ဈမိဝါရံရောစေ သုတ္တန္တေကလာပသမ္မသနာဝသာနေဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာယပဝတ္တ မါနာယဉပ္ပန္နဿဝိပဿနုပက္ကိလေသဿတိက္ခတ္တုံဝိက္ခမ္ဘနေနကိစ္စတာ ဝါရံဒုက္ခာပဋိပဒါတိရောစေသုတ္တန္တဝဒန္တိ။အဋ္ဌကထာယံပနဝိပဿနာဉါ ဏောတိက္ခေသူရေပသန္နေဝဟန္တေဉပ္ပန္နံ ဝိပဿနာနိကန္တိဒုက္ခေန က သိရေနကိလမန္တောပရိယာဒိယတိတိဝုတ္တတ္တာ ပုဗ္ဗဘာဂေမဂ္ဂ တုက မျတာဒိဘာဝေနပဝတ္တမာနာသင်္ခါရုပေက္ခာအတ္တနောပဋိပက္ခေကိလေ နကသိရေနဝိက္ခမ္ဘေန္တီဒုက္ခာ ပဋိပဒါပက္ခေယေဝတိဋ္ဌတီတိ။ တေနာ ဟအာဒိတောကိလေသေဝိက္ခမ္ဘယ မာနာတိအာဒိံ။ ကေစိပန¢ယေန ဉာဏေန ဝိပဿနုပက္ကိလေသာဝိက္ခမ္ဘိတာ။ တေနသဒ္ဓိံ ဇ္ဈာနံဉာဏံဇ ကတ္တနယဝသေနဇော်ကတွာ အာဒိတောကိလေသေဝိက္ခမ္ဘယမာနာ တိဝုတ္တန္တိဝဒန္တိ၊ဋီကာ။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ ဇ္ဈမံဝါရံရောစေသုတ္တန္တေ၊ ၌။ ကလာပသမ္မသနာဝသာနေ၊ ကလာပသမ္မသနအဆုံး၌။ဥဒယဗ္ဗယာနု ပဿနာယ၊ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာသည်။ ပဝတ္တမာနာယ၊ သော်။ ဥ ပန္နဿ၊သော။ဝိပဿနုပက္ကိလေသဿ၊ ဝိပဿနာ၏ပြစ်ပြုံးကြောင်း ကို။တိက္ခတ္တုံ၊သုံးကြိမ်။ ဝိက္ခမ္ဘနေန၊ ခွါသဖြင့်။ ကိစ္စတာဝါရံ၊ပြီးပြင် သည့်၏အဖြစ်ဟူသောဝါရကို။ဒုက္ခာပဋိပဒါတိ၊ဟူ၍။ရောစေသံ၊အဋ္ဌ ကထာဆရာတို့နှစ်သက်ကုန်၏။ဇ္ဈတိ၊သို့။ အာစရိယာ၊မူလဋီကာဆရာ တို့သည်။ကာမံဝဒန္တိ၊အကယ်၍ကားဆိုကုန်၏ရှင့်။ ပန၊ သော်လည်း။ အဋ္ဌကထာယံ၊၌။ ဝိပဿနာဉာဏော၊ဝိပဿနာဉာဏ်သည်။ တိက္ခေ၊ ထက်သည်။သူရေ၊ရဲသည်။ပသန္နေ၊ကြည်သည်။ ဝဟန္တေ၊ဝန်ကိုရွက် ဆောင်သည့်ရှိသော်။ ဉပ္ပန္နံ၊ဖြစ်သော။ ဝိပဿနာနိကန္တိ၊ဝိပဿနာနိ ကန္တိကို။ဒုက္ခေန၊ဆင်းရဲသဖြင့်။ကသိရေန၊ပြီးပြင်သဖြင့်။ကိလမန္တော၊ ပင်ပန်းသည်ဖြစ်၍။¢ရိယာဒိယတိ၊ ကုန်စေ၏။ဇ္ဈတိ၊သို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ဆို အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဘို့၌။ မဂ္ဂတုကမျတာဒိ ဘာဝေန၊ မဂ္ဂတုကမျတာဉာဏ်စသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်သော။သာပိသင်္ခါရုပေက္ခာ၊ထိုသင်္ခါရုပေက္ခာသည်လည်း။ အတ္တ နော၊၏။ပဋိပက္ခေ၊ဆန့်ကျင်ဘက်တို့ကို။ ကိလေနေ၊ပြီးပြင်သဖြင့်။ကသိ ရေန၊ပင်ပန်းသဖြင့်။ဝိက္ခမ္ဘေန္တီ၊ခွါသည်ဖြစ်၍။ဒုက္ခာပဋိပဒါပက္ခေယေ

ဝ၊ဒုက္ခာပဋိပဒါအတ္တိဋ္ဌသာလျှင်။တိဋ္ဌတိ၊တည်၏။ဣတိ၊သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊၏။
တေန၊ကြောင့်။ အာဒိတော ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘယမာနာတိအာဒိံ၊ကို။
အာဟ၊၏။ ကေစိပန၊ ကေစိတို့သည်ကား။ ယေနဉာဏေန၊ အကြင်
ဉာဏ်ဖြင့်။ ဝိပဿနုပက္ကိလေသာ၊ဝိပဿနာ၏ငြစ်ငြူးကြောင်းတို့ကို။
ဝိက္ခမ္ဘိတာ၊ ခွါအပ်ကုန်၏။တေန ဉာဏေန၊ ထိုဥပက္ကိ လေသကို ခွါ
ကြောင်းဖြစ်သောဉာဏ်နှင့်။သဒ္ဓိံ၊တကွ။ ဣဒံဉာဏံ၊ဤသင်္ခါရုပေက္ခာ
ဉာဏ်ကို။ဧကတ္တနယဝသေန၊ ဧကတ္တနည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဧကံကတွာ၊
တခုတည်း ပြု၍။ အာဒိတော ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘယမာနာတိ၊ ဟူ၍။
ဝုတ္တံ၊၏။ဣတိ၊သို့။ဝဒန္တိ၊ကုန်၏။ငြင်းနက်)။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။ကိလေ
သေ၊ကိလေသာတို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ၊ခွါ၍။ ဝိပဿနာပရိဝါသံ၊ မဂ်ဟု
ဆိုအပ်သောတောင့်တအပ်သောအရာသို့ရောက်၍ နေရာ ဝိပဿနာ
ရှိသော။ မဂ္ဂပါတုဘာဝံ၊မဂ်၏ထင်ရှားခြင်းကို။ သဏိကံ၊နှေးနှေးလေး
လေး။ ကုရုမာနာ၊ပြုသော။အယံသင်္ခါရုပေက္ခာ၊သည်။ ဒန္ဓာဘိညာနာ
မ၊နှေးသောလေးသောအဘိညာဉ်ရှိသည်မည်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။
(မဂ္ဂသညိတံဣစ္ဆိတဌာနံအနုပဂတွာ ပရိဝသတိဝိပ္ပဝသတိဌတွာတိပရိ
ဝါသော။ ဝိပဿနာပရိဝါသော ဧတဿ အတ္ထီတိ ဝိပဿနာ ပရိဝါ
သော။မဂ္ဂပါတုဘာဝေါ။ တံပနသဏိကံကုရုမာနာဒန္ဓာဘိညာနာမဟော
တီတိဝုတ္တံ၊ သဏိကံ ကုရုမာနာ အယံသင်္ခါရုပေက္ခာတိ ယောဇနာ။
ဋီကာ)။ ။ဝိပရိယာယေန၊ထိုမှပြန်သောအားဖြင့်။သိဃံ၊လျင်စွာ။ကု
ရုမာနာ၊သော။အယံသင်္ခါရုပေက္ခာ၊ သည်။ ခိပ္ပာဘိညာ၊ လျင်သောအ
ဘိညာဉ်ရှိသည်။ဟောတိ၊၏။ဣတိ၊သို့။ အယံသင်္ခါရုပေက္ခာ၊ သည်။
အာဂမနီယဋ္ဌာနေ၊ မဂ်၏လာကြောင်းဖြစ်သောအရာ၌။ ဌတွာ၊တည်
၍။အတ္တနောအတ္တနော၊၏။မဂ္ဂဿ၊မဂ်၏။နာမံ၊ ဒုက္ခာပဋိပဒါစသောအ
မည်ကို။ဒေတိ၊ပေး၏။ ။(မဂ္ဂေါအာဂစ္ဆတိ ဧတသ္မာတိ အာဂမနီယံ၊
အာဂမနီယံဌာနံ။ တသ္မိံ အာဂမနီယဋ္ဌာနေ။ မဂ္ဂဿ ပဘဝဋ္ဌာနေတိ
အတ္ထော)။ ။တေန၊ထိုအာဂုံကြောင့်ရသော အမည်ဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊မဂ်
သည်။ စတ္တာရိနာမာနိ၊ ဒုက္ခာပဋိပဒါစသော လေးပါးသောအမည်တို့
ကို။လဘတိ၊ရ၏။ ။(နဟိမဂ္ဂဿသရသတောဧဒိသံနာမံအတ္ထိ)။
ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သာယံပဋိပဒါ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသောထို
ပဋိပဒါသည်။ကဿစိ၊အချို့သော။ဘိက္ခုနော၊ရဟန်းအား။ နာနာ၊အ

သီးအသီး။ ဟောတိ၊၍။ ကာသာဝိ၊သော။ ဘိက္ခုနီနော၊အား။ စတ္တာသုပိ
မဂ္ဂေသု၊ လေးပါးသောမဂ်တို့၌လည်း။ ကောဝ၊ တခုတည်းသာလျှင်။
ဟောတိ၊၍။ပန၊အထူးကိုဆိုအံ့။ဗုဒ္ဓါနံ၊သဗ္ဗညုဘုရားရှင်တို့အား။စတ္တာ
ရောပိမဂ္ဂါ၊ လေးပါးသောမဂ်တို့သည်လည်း။ သုခါပဋိပဒါ၊ ချမ်းသာ
သောအကျင့်ရှိကုန်သည်။ ခိပ္ပါဘိညာဝ၊ လျင်မြန်သော အဘိညာဉ်ရှိ
ကုန်သည်သာလျှင်။ အဟေသုံ၊ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ။တထာ၊တူ။ ဓမ္မသေနာ
ပတိဿ၊တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သောသခင်သာရိပုတ္တရာ၏။ စတ္တာရော
ပိမဂ္ဂါ၊တို့သည်လည်း။သုခါပဋိပဒါ၊ကုန်သည်။ခိပ္ပါဘိညာဝ၊ကုန်သည်
သာလျှင်။အဟေသုံ၊ကုန်၏။ပန၊အထူးကိုဆိုအံ့။မဟာမောဂ္ဂလာနတ္ထေ
ရဿ၊၏။ ပဌမမဂ္ဂေါ၊သည်။ သုခါပဋိပဒေါ၊ ချမ်းသာသောအကျင့်ရှိ
သည်။ခိပ္ပာဘိညော၊လျင်သောအဘိညာဉ်ရှိသည်။ အဟောသိ၊၏။ဥပရိ
တယော၊မဂ္ဂါ၊ အထက်မဂ် သုံးခုတို့သည်။ ဒုက္ခာပဋိပဒါ၊ ကုန်သည်။
ဒန္ဓာဘိညာ၊ကုန်သည်။ အဟေသုံ၊ကုန်၏။ ။(ပဋိပဒါပသင်္ကေနအဓိ
ပတိပိဒသေတုံ ယထာစာတိအာဒိဝုတ္တံ)။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ပဋိပ
ဒါယထာ၊ ပဋိပဒါကဲ့သို့။ဧဝံ၊တူ။အဓိပတယောပိ၊ အဓိပတိတို့သည်
လည်း။ ။(အဂ္ဂယောကဲ့သို့ပုဒ်နေ)။ ။ကာသာဝိ၊သော။ဘိက္ခုနော၊
အား။စတ္တာသုမဂ္ဂေသု၊တို့၌။နာနာ၊အသီးအသီး။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ကာသ
ဝိဘိက္ခုနော၊အား။စတ္တာသုပိမဂ္ဂေသု၊တို့၌လည်း။ကောဝ၊တူကုန်သည်
သာလျှင်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရာနုရူပံဟိမဂ္ဂေါပဝတ္တံ
သဒ္ဓါဓိပတေယျောဝါဟောတိ။ ဝီရိယာဒိသုအညတရာဓိပတေယျော
ဝါ နကာသဝိနိယမောအတ္ထိ။ တေနာဟကာသဝိ ဘိက္ခုနောတိ အာ
ဒိ)။ ။ဧဝံ၊သို့။သင်္ခါရုပေက္ခာ၊သည်။ပဋိပဒါဝိသေသံ၊ကို။နိယမေတိ၊
မှတ်၏။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။ယထာ၊အကြင်အခြင်းဖြင့်။ဝိမောက္ခဝိသေ
သံ၊ဝိမောက္ခအထူးကို။ နိယမေတိ၊၏။ တံ၊ထိုအခြင်းအရာကို။ ပုဗ္ဗေ၊
ရှေး၌။ဝုတ္တမေဝ၊ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ။(ပုဗ္ဗေဝုတ္တပကာ
ရတောသာတိသယံ ကတွာအနုဝသေသတော မဂ္ဂဿနာမလာဘော
ကာရဏံဒသေတုံအပိစာတိအာဒိဝုတ္တံ)။ ။အပိစ၊ဆိုဘွယ်ရှိသေး
၏။မဂ္ဂေါနာမ၊မဂ်မည်သည်။သရသေနဝါ၊မိမိသဘောအားဖြင့်သော်
၎င်း။မိမိဖြစ်ခြင်းဝိသေသအားဖြင့်ဟူလို။ ။ပစ္စနီကေနဝါ၊ ဆန့်ကျင်
ဘက်အားဖြင့်သော်၎င်း။ သဂုဏေနဝါ၊ မိမိဂုဏ်အားဖြင့် သော်၎င်း။

အာရမ္မဏော နဝါ၊ အာရုံ အားဖြင့် သော်၎င်း။ အာဂမနေန ဝါ၊ အာဂုံ
အားဖြင့်သော်၎င်း။ ဉာတိ၊ သို့။ ထည့်။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ။
တို့ကြောင့်။ နာမံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ။(အဘယ်ကိုပြလို၍အနိယမအာ
နက်ရှိသောဝါသဒ္ဒါကိုဆိုအပ်သနည်းဟု၊ ကား။ ။ကာမံ စေတ္ထ ယ
ထာအာဂမနေနပိနာသဂုဏောနအာရမ္မဏောနစမဂ္ဂဿနာမလာဘော
အဝဝတ္ထိတော။ ဝေံပတ္တနိကောနပိနာသရသေနေဝနာမလာဘော။ တ
ထာပိ သရသာဒယော ပစ္စေကံနာမလာဘဿ ကာရဏာ မေဝါတိ
ဒဿေတုံသရသေနေဝါတိအာဒိနာသဗ္ဗတ္ထအနိယမတ္ထောဝါသဒ္ဒေါ
ဝုတ္တောတိမိန့်သော်။ ဋီကာ။ ။ထိုငါးပါးသော အကြောင်းတို့ကိုလည်း
မရောရှက်သောအားဖြင့်ပြခြင်း၌ သစေဟိအစရှိသည်ကိုအားထုတ်
သော်)။ ။ဟိ၊ ထင်ရှားပြအံ့။ သစေ၊ အကယ်၍။ သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ သည်။
အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊ တေဘူမကသင်္ခါရတို့ကို။ သမ္မ
သိတွာ သမ္မသနဟောဟု၊ သုံးသပ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။
ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ ။(မဂ်သာဝုဋ္ဌာနမဟုတ်လောဟူမူ။ မဂ္ဂကတ္တုကာယ
ဝုဋ္ဌာနကြိယာယ ဧကန္တိကဟေတုဘူတာ သင်္ခါရုပေက္ခာ ဖလူပစာ
ရေနဝုဋ္ဌာတီတိဝုတ္တာ။ ဋီကာ။ ။သင်္ခါရုပေက္ခာသာထသည်ဟူ၍ဆို
သင့်သည် မဟုတ်။ ဂေါတြဘူကိုလည်း ယူသင့်ပါသည်။ ကြောင့်။
ယသ္မာသင်္ခါရုပေက္ခာတိဝုဋ္ဌာနဂါမိနီယာဝေတံဥပလက္ခဏံ။ တဒနန္တာ
ဂမေဂ္ဂေါတြဘုဉာဏံနိမိတ္တတောဝုဋ္ဌာတိ။ တသ္မာဝုတ္တံဧကတ္တနယေန .
သမ္မသိတွာဝုဋ္ဌာတီတိမိန့်သော်။ ဋီကာ)။ ။အနိမိတ္တာပိမောက္ခေန၊ အနိ
မိတ္တဟူ၍မှတ်အပ်သောလွတ်ခြင်းဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ ထည့်။ ဝိမုစ္စ
တိ၊ လွတ်၏။ တနည်း။ တံသမင်္ဂိပုဂ္ဂလော။ ထိုမဂ်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်
သည်။ ထည့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ သမ္မသိတွာ၊ သုံး
သပ်သောကြောင့်။ သစေဝုဋ္ဌာတိ၊ အကယ်၍ထအံ့။ အပ္ပဏိဟိတော ဝိ
မောက္ခေန၊ အပ္ပဏိဟိတဟူ၍ မှတ်အပ်သောလွတ်ခြင်းဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊
သည်။ ထည့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ၏။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ သမ္မသိတွာ၊ ကြောင့်၊ သ
စေဝုဋ္ဌာတိ၊ အကယ်၍ထသည်ဖြစ်အံ့။ သုညတဝိမောက္ခေန၊ သုညတ
ဟူ၍မှတ်အပ်သောလွတ်ခြင်းဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ၏။ ဉာဏံ၊ ဤ
နိမိတ်စသည်မှကင်းသဖြင့်ရအပ်သောအနိမိတ္တအပ္ပဏိဟိတသုညတ
ဟုသုံးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သောအမည်သည်။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။

ထည့်။ သရသတော၊မိမိသဘောအားဖြင့်။ နာမံနာမ၊ပြီးသောအမည်မည်၏။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။ယသ္မာ၊ကြောင့်။သေသေသာမဂ္ဂေါ၊ဤမဂ်သည်။ ။(ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်နှင့်တကွကြွေကွန်းနည်းအားဖြင့်တခုတည်းပြု၍ဆိုအပ်သောမဂ်ကိုယူ)။ ။အနိစ္စာနုပဿနာယ၊အနိစ္စာနုပဿနာဖြင့်။ သင်္ခါရာနံ၊တို့၏။ ဃနဝိနိဗ္ဘောဂံ၊အပေါင်းကိစ္စအာရုံအားဖြင့်တခဲနက်ကိုဝေဘန်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ပြု၍။ နိစ္စနိမိတ္တဓုဝနိမိတ္တသဿတနိမိတ္တာနိ၊နိစ္စနိမိတ်ဓုဝနိမိတ်သဿတနိမိတ်တို့ကို။ ပဇဟန္တော၊ စွန့်လျက်။ အာဂတော၊လာ၏။ တသ္မာ၊ထိုကြောင့်။ အနိမိတ္တော၊အနိမိတ္တမည်၏။ ပန၊ပါး။ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ဖြင့်။သုခသညံ၊သုခသညာကို။ပဟာယ၊၍။ ပဏိဓိပတ္ထနံ၊ပဏိဓိဟုဆိုအပ်သောတောင့်တခြင်းကို။သုက္ခာပေတွာ၊ခြောက်စေ၍။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတော၊မည်၏။အနတ္တာနုပဿနာယ၊ဖြင့်။ အတ္တသတ္တပုဂ္ဂလသညံ၊အတ္တသတ္တပုဂ္ဂလဟူသောအမှတ်သညာကို။ ပဟာယ၊၍။ သင်္ခါရာနံ၊တို့၏။ သုညတော၊ ကိုယ်သတ္တဝါပုဂ္ဂိုလ်မှဆိတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုညတော၊ သုညတ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ကြောင့်။ဣဒံ၊ဤနိစ္စနိမိတ်စသည်တို့ကိုရင်း၊ရာဂစသောပဏိဓိကိုရင်း၊ အတ္တသညာကိုရင်း ပယ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ရအပ်သောမဂ်၏အနိမိတ္တအပ္ပဏိဟိတသုညတဟုဆိုအပ်သော အမည်သုံးပါး အပေါင်းသည်။ ပစ္စနိကတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့်။ နာမံနာမ၊ ပြီးသောအမည်မည်၏။ ပန၊ပါး။ သေသေသာမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ရာဂါဒိဟိ၊ရာဂစသည်တို့မှ။သုညတ္တာ၊ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။(မဂ်၌ရာဂစသည်မရှိသောကြောင့်ဟူလို)။ ။သုညတော၊သုညတမည်၏။ရူပနိမိတ္တာဒီနံ၊ ဝဲလမ်းအပ်ကုန်သော ရူပနိမိတ်ဝေဒနာနိမိတ်စသည်တို့၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ကား။ ရာဂနိမိတ္တာဒီနံယေဝ၊ ရာဂနိမိတ်ဒေါသနိမိတ်မောဟနိမိတ်တို့၏သာလျှင်။ အဘာဝေန၊မရှိခြင်းကြောင့်။အနိမိတ္တော၊အနိမိတ္တမည်၏။ ။(သဝိဂ္ဂဟာနံဝိယ ဥပမာနံ ပေါတ္ထနိမိတ္တာနီ့အဓိပ္ပေတံ)။ ။ရာဂပဏိဓိအာဒီနံ၊ရာဂပဏိဓိဒေါသပဏိဓိစသည်တို့၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတော၊မည်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ဣဒံ၊ဤရာဂစသည်တို့၏ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ရူပနိမိတ်စသည်တို့၏ မရှိသည်၏အဖြစ်

ကြောင့်၎င်း၊ ရာဂပဏိဓိစသည့်တို့၏မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊
ရအပ်သော သုညတအနိမိတ္တအပ္ပဏိဟိတဟူသောအမည်သုံးပါးအ
ပေါင်းသည်။အဿမဂ္ဂဿ၊၏။ သဂုဏတော၊မိမိဂုဏ်အားဖြင့်။ နာမံ၊
ဖြိုးသောအမည်မည်၏။ သွာယံသောအယံမဂ္ဂေါ၊သည်။ဝါ၊ကို။သုညံ၊
အလုံးစုံသောသင်္ခါရမှဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ အတ္တမှဆိတ်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း ဆိတ်သည်မည်သော။ အနိမိတ္တံ၊ အလုံးစုံ
သောသင်္ခါရနိမိတ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အနိမိတ္တလည်း မည်
သော။ အပ္ပဏိဟိတဉ္စ၊တဏှာပဏိဓိစသည့်တို့၏မရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်အပ္ပဏိဟိတလည်းမည်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ကို။ အာရမ္မဏံကရော
တိ၊ အာရုံပြု၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ သုည
တော အနိမိတ္တော အပ္ပဏိဟိတောတိ၊ သုညတအနိမိတ္တအပ္ပဏိဟိတ
ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ဣဒံ၊ဤသုညတအနိမိတ္တအပ္ပဏိဟိတမည်သောနိဗ္ဗာန်
ကိုအာရုံပြုသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ရအပ်သောအမည်သုံးပါးအပေါင်း
သည်။အဿမဂ္ဂဿ၊၏။ အာရမ္မဏတော၊အာရုံအားဖြင့်။ နာမံ၊ရအပ်
သောအမည်တည်း။ ။(သုခ၏အာရုံဖြစ်သောရုပ်ကိုသုခဟုဆိုအပ်
သကဲ့သို့။ သုညတအနိမိတ္တအပ္ပဏိဟိတအမည်ရှိသောနိဗ္ဗာန်ကို အာ
ရုံပြုခြင်းကြောင့် မဂ်ကိုသုညတ အနိမိတ္တအပ္ပဏိဟိတဟူ၍ ဆိုအပ်
သတည်း။အာရုံ၏အမည်ကိုအာရမ္မဏိကဌိတင်စားသည်ဟူလို။ ။
သုခါရမ္မဏံ ရူပံသုခံဌိကား အာရမ္မဏိက အမည်ကို အာရုံဌိထင်စား
သည်)။ ။ပန၊ပါး။ အာဂမနံ၊ လာကြောင်းဖြစ်သောအာဂုံသည်။ဝိ
ပဿနာဂမနံ၊ဝိပဿနာဟူသောအာဂုံ၎င်း။ မဂ္ဂါဂမနဉ္စ၊ မဂ်ဟူသော
အာဂုံ၎င်း။ ဣတိ၊သို့။ ဒုဝိဓံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ တတ္ထ၊ထိုနှစ်ပါးသော
အာဂုံတို့တွင်။ မဂ္ဂေ၊၌။ ဝိပဿနာဂမနံ၊ ဝိပဿနာဟူသောအာဂုံကို။
လဗ္ဘတိ၊ရအပ်၏။ဖလေ၊ဖိုလ်၌။မဂ္ဂါဂမနံ၊မဂ်ဟူသောအာဂုံကို။လဗ္ဘတိ၊
၏။ဟိသစ္စံ၊၏။အနတ္တာနုပဿနာ၊သည်။အတ္တသုညတာယ၊အတ္တမှဆိတ်
သည်၏အဖြစ်ကို။ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ရှုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။သရသတော၊
မိမိသဘောအားဖြင့်။ ဤသုံးပုဒ်ကားထည့်သည်။ သုညတာနာမ၊သုည
တမည်၏။ သုညတာဝိပဿနာယ၊ ထိုသုညတာဝိပဿနာ၏။ မဂ္ဂေါ၊
သည်၊ဝိပဿနာဂမနေန၊ ဝိပဿနာဟူသောအာဂုံဖြင့်။ထည့်။ သုည
တော၊ မည်၏။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊သည်။ အနိမိတ္တာနာမ၊ နိစ္စနိမိတ်စ

သဉ်ကိုရခြင်းကြောင့်အနိမိတ္တနိမိတ်မည်၏။အနိမိတ္တဝိပဿနာယ၊၏။
မဂ္ဂေါ၊သည်။ အနိမိတ္တော၊ ဝိပဿနာအာဂုံအားဖြင့်အနိမိတ္တမည်၏။ပ
န၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣဒံနာမံ၊ ဤမဂ်၏အနိမိတ္တဟူသောအမည်ကို။ အဘိ
ဓမ္မပရိယာယေန၊ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်။ နလဗ္ဘတိ၊
အပ်။ ။(ကိံကာရဏံအဘိဓမ္မေသရသံအနာမသိတွာပစ္စနီကတော
နာမလာဘတော။ ယောဟိသဂုဏာရမ္မဏေဟိနာမလာဘော။ သော
သရသပ္ပဓာနောဟောတိ။ သရသေနေဝစနာ မလာဘော သဗ္ဗမဂ္ဂါနံ
သုညတာဒိဘာဝေါတိဝဝတ္ထာနံနသိယာ။ တသ္မာအဘိဓမ္မေသတိပိ ဒွိ
ဟိပိကာရဏေဟိအနိမိတ္တနာမလာဘေပစ္စနီကတောဝ နာမဝဝတ္ထာ
နကရံဂယှတီတိ တဒဘာဝါနလဗ္ဘတိ။ အထဝါနလဗ္ဘတီတိ အညနိရ
ပေက္ခေဟိသဂုဏာရမ္မဏေဟိနလဗ္ဘတိ။ကိံကာရဏံ၊အဘိဓမ္မေသရ
သပစ္စနီကေဟိသဟိတေဟိနာမလာဘတော။ပစ္စနီကံဟိဝဝတ္ထာနက
ရံအနပေက္ခိတွာကေဝလဿသရသဿနာမ ဟောတုဘာဝေါ အဘိ
ဓမ္မေနတ္ထိအဝဝတ္ထာနာပတ္တိတော။တသ္မာအတ္တာဘိနိဝေသပဋိဝိ ပဋိ
ပက္ခဝိပဿနာနုလောမာမဂ္ဂါသတိပိ သရသဗ္ဘာရေပစ္စနီကသဟိတေ
နသရသေနနာမံလဘန္တိ။အနိမိတ္တမဂ္ဂဿပနဝိပဿနာနိမိတ္တပဋိပက္ခာ
နဟောတိသယံနိမိတ္တဂဟဏတော။နိမိတ္တဂဟဏာနိဝါရဏာတိ တ
ဒနုလောမောမဂ္ဂေါပိ နနိမိတ္တဿ ပဋိပက္ခောယဒိသိယာ။ နိမိတ္တဂတ
ဝိပဿနာယပိ ပဋိပက္ခောသိယာ။ တသ္မာဝိဇ္ဇမာနေပိသရသေ ဝ
ဝတ္ထာနကရ ပစ္စနီကာဘာဝါ အဘိဓမ္မေ အနိမိတ္တနာမ ဒါယကောန
ဂယှတီတိ။ ယဒိဧဝံအနိစ္စာဝိပဿနာနုလောမောမဂ္ဂေါ အဘိဓမ္မေအ
သင်္ဂဟိတောသိယာတိ။ နသုဒ္ဓိကပဋိပဒါနယေ တဿသင်္ဂဟိတတ္တာ။
တသ္မာဧဝဟိသောဝုတ္တော။ ဋီကာ။ ။ကိံကာရဏာ၊ အဘာယ် အ
ကြောင်းကြောင့်။ နလဗ္ဘတိ၊မရအပ်သနည်း။ အဘိဓမ္မေ၊၌။သရသံ၊မိမိ
သဘောကို။အနာမသိတွာ၊မသုံးသပ်မူ၍။ပစ္စနီကတော၊ဆန့်ကျင်ဘက်
အားဖြင့်သာလျှင်။နာမလာဘတော၊အမည်ကိုရခြင်းကြောင့်။နလဗ္ဘတိ၊
မရအပ်။ ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ သဂုဏာရမ္မဏေဟိ၊တို့ဖြင့်။ ယောနာမ
လာဘော၊သည်။အတ္ထိ၊၏။ သောနာမလာဘော၊သည်။သရသပ္ပဓါနော၊
မိမိသဘောလျှင်ပြဓာန်းခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ သ
ရသေနေဝ၊မိမိသဘောအားဖြင့်သာလျှင်။နာမလာဘေ၊သည်။ သတိ၊

သော်။ သဗ္ဗမဂ္ဂါနံ၊တို့၏။ သုညတာဒိဘာဝေါ၊သုညတစသောအမည်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဉာတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝဝတ္ထာနံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ဝါ၊သီးသန့်ခြင်းသည်။နသိယာ၊မဖြစ်ရာ။တသ္မာ၊ကြောင့်။ အဘိဓမ္မေ၊၌။ ဒွိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သောမိမိဂုဏ်အာရုံတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ နှစ်ပါးကုန်သော၊သရသပစ္စနိကတို့ဖြင့်။အနိမိတ္တာနာမလာဘော၊အနိမိတ္တဟူသောအမည်ကိုရခြင်းသည်။သတိပိ၊သော်လည်း။ပစ္စနိကတော၀၊ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့်သာလျှင်။နာမဝဝတ္ထာနကရံ၊အမည်ကိုပိုင်းခြားသီးသန့်ပြုခြင်းကို။ဘဂဝတာ၊သည်။ ဂယှတိ၊ယူအပ်၏။တနည်းကား။ဝဝတ္ထာနကရံ၊သီးသန့်ခြင်းကိုပြုအပ်သော။ပစ္စနိကတော၀၊အားဖြင့်သာလျှင်။နာမံ၊ကို။ဂယှတိ၊၏။ရှေးနည်းသမာသ်။နောက်နည်းဝါကျ။ ဉာတိတသ္မာ၊ကြောင့်။တဒဘာဝေါ၊ထိုပစ္စနိက၏မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။နလဗ္ဘတိ၊မရအပ်။အထဝါ၊ကား။နလဗ္ဘတီတိ၊ကား။အညနိရပေက္ခေဟိ၊အာဂမနဟုဆိုအပ်သော အကြောင်းတပါးကိုငဲ့ခြင်းကင်းကုန်သော။ သဂုဏာရမ္မဏေဟိ၊တို့ဖြင့်။နလဗ္ဘတိ၊မရအပ်။ ကိံ ကာရဏံ၊ကား။အဘိဓမ္မေ၊၌။သဟိတေဟိ၊တကွဖြစ်ကုန်သော။သရသပစ္စနိကေဟိ၊ မိမိသဘောမှဆန့်ကျင်ဘက်တို့ဖြင့်။နာမလာဘတော၊အမည်ကိုရခြင်းကြောင့်။နလဗ္ဘတိ၊မရအပ်။ဟိသစ္စံ၊၏။ ဝဝတ္ထာနကရံ၊ပိုင်းခြားသီးသန့်ခြင်းကိုပြုတတ်သော။ပစ္စနိကံ၊ဆန့်ကျင်ဘက်ကို။အနပေက္ခိတွာ၊မငဲ့မူ၍။ကေဝလဿ၊သက်သက်သော။သရသဿ၊မိမိသဘော၏။နာမဟေတုဘာဝေါ၊အမည်၏အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။အဘိဓမ္မေ၊၌။နတ္ထိ၊မရှိ။ကသ္မာ၊ကား။ အဝဝတ္ထာနာပတ္တိတော၊ မပိုင်းခြားခြင်းသို့ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။တသ္မာ၊ထိုသို့မိမိသဘောအားဖြင့်သာလျှင်အမည်ကိုရသည်ရှိသော်မသီးသန့်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်း၊ အလုံးစုံသောမဂ်၏အလုံးစုံသောအမည်ရှိသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။အတ္တာဘိနိဝေသပဏိဓိပဋိပက္ခဝိပဿနာနုလောမာ၊ အတ္တဟုမှားသောအားဖြင့်နှလုံးသွင်းခြင်းတဏှာအစရှိသောတောင့်တခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောဝိပဿနာအားလျော်ကုန်သော။မဂ္ဂါ၊မဂ်တို့သည်။သရသန္တရေ၊တပါးသောမိမိသဘောသည်။သတိပိ၊သော်လည်း။ပစ္စနိကသဟိတေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်နှင့်တကွဖြစ်သော။သရသေန၊ဖြင့်။နာမံ၊ကို။လဘန္တိ၊ကုန်၏။ပန၊ပါး။အနိမိတ္တမဂ္ဂဿ၊၏။ဝိပဿနာ၊သည်။ နိမိတ္တပဋိပက္ခာ၊သင်္ခါရဟုဆို

အပ်သောနိမိတ်၏ဆန့်ကျင်ဘက်သည်။နဟောတိ၊ဖြစ်။ကသ္မာ၊ကား။
သယံ၊ဝိပဿနာဟူသောမိမိသည်။နိမိတ္တဂ္ဂဟာဏတော၊သင်္ခါရဟုဆို
အပ်သောနိမိတ်ကိုယူခြင်းကြောင့်။နိမိတ္တဂ္ဂဟာဏာနိဝါရဏာ၊ သင်္ခါ
ရဟုဆိုအပ်သောနိမိတ်ကို ယူခြင်းကိုမဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဇာတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်၊ တဒနုလောမေ၊ ထိုအနိစ္စာ နုပဿနာအား လျော်
ငံ့သော်။မဂ္ဂေပိ၊သည်လည်း။နိမိတ္တဿ၊၏။ပဋိပက္ခာ၊သည်။နဟောတိ၊
မဖြစ်။ပဋိပက္ခာ၊သည်။လိုက်။ ယဒိသိယာ၊ အံ့။ နိမိတ္တဂတဝိပဿနာ
ယပိ၊သင်္ခါရဟုဆိုအပ်သောနိမိတ်၌ဖြစ်သောဝိပဿနာ၏လည်း။ ပဋိ
ပက္ခာ၊သည်။သိယာ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇမာ နေပိ၊ ထင်ရှားရှိ
သော်လည်း။ သရသော၊ကို။ ဝဝတ္ထာနကရပစ္စနီကဘာဝါ၊ ပိုင်းခြား
သီးသန့်ခြင်းကိုပြုတတ်သောဆန့်ကျင်ဘက်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အဘိ
ဓမ္မေ၊၌။ အနိမိတ္တာနာမဒါယကော၊ အနိမိတ္တဟူသော အမည်ကိုပေး
တတ်၏ဟူ၍၊နဂယှတိ၊အပ်။ ဇာတိ၊ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ယဒိနဂယှတိ၊အ
ကယ်၍ မယူအပ်သည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံသတိ၊ ရှိသော်။ အနိစ္စာဝိပဿနာ
နုလောမေ၊အနိစ္စာဝိပဿနာအားလျော်သော။မဂ္ဂေ၊ကို။ အဘိဓမ္မေ၊
၌။အသင်္ဂဟိတော၊မယူအပ်သည်။သိယာ၊ဖြစ်ရာ၏။ဇာတိအယံ၊ဤသည်
ကား။စောဒနာ၊စောဒနာတည်း။ အသင်္ဂဟိတော၊ သည်။ နသိယာ၊မ
ဖြစ်ရာ။ကသ္မာ၊ကား။သုဒ္ဓိကပဋိပဒါနယေ၊၌။တဿ၊ ထိုအနိစ္စာဝိပဿ
နာအားလျော်သောမဂ်၏။သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တသ္မာဧဝ၊ ထိုသို့အနိစ္စာဝိပဿနာအား
လျော်သောမဂ်၏သုဒ္ဓိကပဋိပဒါနည်း၌ သင်္ဂြိုဟ် အပ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်သာလျှင်။သောနယော၊ထိုသုဒ္ဓိကပဋိပဒါနည်းကို။ ဘဂဝတာ၊
သည်။ဝုတ္တော၊ဟောတော်မူအပ်၏။ဝုင်းနက်။ ။သုတ္တန္တေ ပနပရိယာ
ယဒေသနတ္တာသဂုဏာရမ္မဏမဂ္ဂေနပိနာမံဂယှတိတိအာဟသုတ္တန္တေ
ပရိယာယေလဗ္ဘတိတိ)။ ။သုတ္တန္တေ ပရိယာယေန၊သုတ္တန်ဒေသနာအား
ဖြင့်။(ငိုကာ၌ကား။နမရှိ။သုတ္တန်ဒေသနာ၌ပေး။ ။အာဂမနဝသေနပိ
မဂ္ဂဿအနိမိတ္တနာမံ လဗ္ဘတိယေဝါတိ ဒသေတုံ တတြဟိတိ အာဒိ
ဝုတ္တံ)။ ။ဟိသစ္စံ၊မှန်၏။ တတြ၊ထိုသုတ္တန်၌။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊သည်။
အနိမိတ္တနိဗ္ဗာနံ။အနိမိတ္တမည်သောနိဗ္ဗာန်ကို။ အာရမ္မဏံကတွာ၊၍။အ
နိမိတ္တနာမကံ၊အနိမိတ္တအမည်ရှိသည်။ဟုတွာ၊၍။သယံ၊မိမိသည်။ အာ

ဂမနီယဋ္ဌာနေ၊ ရောက်ကြောင်းလာကြောင်း ပဋိပဒါအရာ၌။ ဌတွာ၊ ၍။ မဂ္ဂဿ၊ မိမိမဂ်အား။ နာမံ၊ အနိမိတ္တဟူသောအမည်ကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပေါရာဏာ၊ ရှေးဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ထိုအကြောင်းဖြစ်သောဝိပဿနာသည်။ ပေးအပ်သောအမည်ဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို။ အနိမိတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ မဂ္ဂါဂမနေန၊ မဂ်ဟူသောအာဂုံဖြင့်၊ ဖလံ၊ သည်။ အနိမိတ္တံ၊ အနိမိတ္တမည်၏။ ဣတိဝစနံ၊ ဤသို့သော စကားသည်။ ယုဇ္ဇတိ ယေဝ၊ သင့်သည် သာတည်း။ ဒုက္ခာနုပဿနာ၊ သည်။ သင်္ခါရေသု၊ တေဘူမကသင်္ခါရတို့၌။ ပဏိဓိံ၊ တဏှာဟူသောတောင့်တခြင်းကို။ သုက္ခာပေတွာ၊ ခြောက်စေ၍။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတနာမ၊ မည်၏။ အပ္ပဏိဟိတဝိပဿနာယ၊ နာဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အပ္ပဏိဟိတော၊ မည်၏။ အပ္ပဏိဟိတမဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဖလံ၊ သည်။ အပ္ပဏိဟိတံ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ နာမံ၊ အပ္ပဏိဟိတဟူသောအမည်ကို။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်အား။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အတ္တနောနာမံ။ လိုက်။ မိမိ၏အပ္ပဏိဟိတဟူသောအမည်ကို။ ဖလဿ၊ အား။ ဒေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ၊ ဤအပ္ပဏိဟိတဟူသောအမည်သည်။ အာဂမနတော၊ အာဂုံအားဖြင့်။ နာမံ၊ ပြီးသောအမည်တည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ အယံသင်္ခါရုပေက္ခာ၊ သည်။ ဝိမောက္ခဝိသေသံ၊ ဝိမောက္ခအထူးကို။ နိယမေတိ၊ မှတ်၏။ ဣတိ၊ ဤရွေ့တရပ်အပြီးတည်း။ ။သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံနိဋ္ဌိတံ။ ။

၂၄၅။ တံသင်္ခါရုပေက္ခာ ဉာဏံ၊ ထိုသင်္ခါရုပေက္ခာ ဉာဏ်ကို။ အာသေဝန္တဿ၊ အရိုအသေမှီဝဲသော။ ဘာဝေန္တဿ၊ ပွါးစေသော။ ဗဟုလီကရောန္တဿ၊ မီးပွတ်သောလားမနေမနားများစွာအလေ့အလာပြုသော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ အဓိမောက္ခသဒ္ဓါ၊ ယုံကြည်သည်ဖြစ်၍ဝတ္ထုနှုတ်တည်လျက် ဆုံးဖြတ်သောသဒ္ဓါသည်။ ဗလဝတရာ၊ ဘာဝနာဝိသေသ ကိစ္စအားဖြင့် လွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အလွန်အားသန်သည်ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ သုပဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာချီးမြှောက်အပ်သော။ ဝီရိယံ၊ မတွန့်တိုသည်ဖြစ်၍အလွန်ထက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိပက္ခကိုလွှင့်ပျောက်ခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သောဝီရိယသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သုပဋ္ဌိတာ၊ အလွန်ထက်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်အာရုံသို့ရှေးရှုသည့်၏
အဖြစ်ဖြင့်ကောင်းစွာထင်သော။သတိ၊သတိသည်။ဟောတိ၊၏။ သုသ
မာဟိတံ၊ပဿဒ္ဓိသုခတို့၏လွန်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့် အာရုံ၌အညီအ
ညွတ်ကောင်းစွာထားအပ်သော။စိတ္တံ၊စိတ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ တိက္ခ
တရာ၊အနုလောမဉာဏ်ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်ခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သည်
၏အဖြစ်ဖြင့်အလွန်အကဲနှင့်တကွ၊ ထက်လှစွာသော။ သင်္ခါရုပေက္ခာ၊
သင်္ခါရတို့ကိုစိစစ်လျစ်လျူဖြစ်သောသင်္ခါရုပေက္ခာပညာသည်။ဥပ္ပဇ္ဇ
တိ၊၏။ တဿ၊ ထိုသင်္ခါရုပေက္ခာဖြစ်သောယောဂီအား။ဣဒါနိ၊ယခု။
မဂ္ဂေါ၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊သို့။ဝတ္တဗ္ဗေ၊ဆိုအပ်သည့်ရှိ
သော်။သင်္ခါရုပေက္ခာ၊သည်။သင်္ခါရေ၊တို့ကို။ အနိစ္စာတိဝါ၊အနိစ္စဟူ
၍၎င်း။ဒုက္ခာတိဝါ၊ဟူ၍၎င်း။အနတ္တာတိဝါ၊ဟူ၍၎င်း။ သမ္မသိတွာ အနိစ္စ
စသည်တို့တွင်တခုခုသောအခြင်းအရာဖြင့်သုံးသပ်သည်ဖြစ်၍။ တိက္ခ
တံ၊ကြွမ်း။ပဝတ္တိတွာ၊၍။ ဘိဇ္ဇနကာ၊ချုပ်ပျက်သည်ဖြစ်၍။ ဤသုံးပုဒ်ကား။
ထည့်။ဘဝင်္ဂ၊ဘဝင်သို့။ ဩတရတိ၊သက်၏။ ။(သုံးကြွမ်ဖြစ်၍ချုပ်
သည်ကိုပင်ထိုနောင်ဘဝင်၏ အလှည့် ရောက်ရကား ဘဝင်သို့သက်
သည်မည်၏ဟူလို။ ဘဝင်သို့ဝင်သွားသည်ကားမဟုတ်)။ ။ဘဝင်္ဂါ
နန္တရံ၊ ဘဝင်၏အခြားမဲ့၌။ သင်္ခါရုပေက္ခာယ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာ ပညာ
သည်။ ကတနယေနေဝ၊ ပြုအပ်သောအနိစ္စစသောအားဖြင့် အာရုံပြု
သောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ။(သုံးသပ်နည်းဖြင့်ကားမဟုတ်)။ ။သင်္ခါရေ၊
တို့ကို။အနိစ္စာတိဝါ၊ဟူ၍၎င်း။ ဒုက္ခာတိဝါ၊ဟူ၍၎င်း။ အာရမ္မဏံ၊အာရုံ
ကို။ကုရုမာနံ၊ပြုလျက်။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ တတော၊
ထိုမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းချုပ်သည်မှ။ ပရံ၊နောက်၌။ထည့်။ဘဝင်္ဂ၊ကို။အာ
ဝဋ္ဋေတွာ၊ လည်စေ၍။ဝါ၊နစ်စေ၍။ ။(စိတ်အားဘဝင်၏အစွမ်းအား
ဖြင့်ဖြစ်ခြင်းငှါမပေးသည်ကိုနစ်စေသည်ဆိုသည်)။ ။ဥပ္ပန္နဿ၊ဖြစ်
သော။တဿကြိယာစိတ္တဿ၊ ထိုကြိယာစိတ်၏။အနန္တရံ၊၌။ အဝီစိကံ၊
မတူသောစိတ်၏ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သောအခြားအဆီးမရှိသော။ စိတ္တ
သန္တတိံ၊စိတ်အစဉ်သို့။အနုပ္ပဗန္ဓမာနံ၊အစဉ်မပြတ်လိုက်သော။ပဌမဇ
ဝနစိတ္တံ၊ပဌမဇောစိတ်သည်။ တထေဝ၊ထိုရှေးအတူလျှင်။ သင်္ခါရေ၊
တို့ကို။အာရမ္မဏံကတွာ၊၍။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ။(ကြိယာမနောဓာတုယာ
ဟိဘဝင်္ဂေအာဝဋ္ဋိတေကြိယမယ စိတ္တပ္ပဝတ္တိဝိပါကစိတ္တုပ္ပတ္တိယာသ

ဝိစိကာသဟဂ္ဂတာ။ နဝံမနောဒွါရာဝဇ္ဇနေနာတိ ဝုတ္တံ အဝိစိကံသဟဂ္ဂတိ အနုပ္ပဗန္ဓမာနန္တိ။ တထေဝါတိ ယထာအတိဘာသု ဒွတ္တိံသဇဝနဝီထိသု သင်္ခါရုပေက္ခာ အနိစ္စာတိဝါ ဒုက္ခာတိဝါ အနတ္တာတိဝါ သင်္ခါရေ အာရမ္မဏကာသိတထေဝ။ ။ဋီကာ။ ။ကိရိယာမနောဓာတ်သည် ဘဝင်ကိုလည်စေအပ်သည်ရှိသော် ကိရိယာမယစိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည် ဝိပါက်စိတ်ဖြစ်ခြင်းဖြင့် အခြားအဆီးရှိသည် ဖြစ်၏။ ထိုသို့အတူ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းသည် ဘဝင်ကိုလည်စေသည်ရှိသော် ကိရိယာမယစိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည် ဝိပါက်စိတ်ဖြစ်ခြင်းဖြင့် အခြားအဆီးမရှိ။ ထိုကြောင့်။ အဝိစိ စိတ္တသန္တတိ အနုပ္ပဗန္ဓမာနံ ဟူသည်။ ။တထေဝ၊ ဟူသည်ကား။ လွန်လေပြီးသော သုံးဆဲ့နှစ်ပါးကုန်သော ဇောဝီထိတို့၌ သင်္ခါရုပေက္ခာသည်။ အနိစ္စဟူ၍ ၎င်း ဒုက္ခဟူ၍ ၎င်း အနတ္တဟူ၍ ၎င်း သင်္ခါရတို့ကို အာရုံပြု၏ သို့။ ထိုအတူ သင်္ခါရတို့ကို အာရုံပြု၍ ပဌမဇောစိတ်ဖြစ်သည် ဟူလို)။ ။ ယံ စိတ္တံ၊ အကြင်ပဌမဇောစိတ်ကို။ ပရိကမ္မန္တိ၊ အရိယမဂ်ကို ပြုပြင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိကံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ ပဌမဇဝနစိတ္တံ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တဒနန္တရံ၊ ထိုပရိကံဇော၏ အခြားမဲ့၌။ တထေဝ၊ ထိုရှေးအတူလျှင်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ ၍။ ယံ စိတ္တံ၊ အကြင်ဇောစိတ်ကို။ ဥပစာရန္တိ၊ မဂ်၏ အနီး၌ ကျင်လည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဥပစာရ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ တံ ဇဝနစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တဒနန္တရံပိ၊ ထိုဥပစာရ၏ အခြားမဲ့၌လည်း။ တထေဝ၊ လျှင်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ ၍။ ယံ စိတ္တံ၊ ကို။ အနုလောမန္တိ၊ ရှေ့နောက်ဖြစ်သော ဓမ္မတို့အား၊ လျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အနုလုံ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်သော။ တံ ဇဝနစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤပရိကံ ဥပစာ အနုလုံ ဟူသော အမည်သည်။ နေသံ ဇဝနာနံ၊ ထိုသုံးပါးသော ဇောတို့၏။ ပါဋိယေက္ကံ၊ အသီးသော။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ။(အယဉ္စ နယော ကာမံ မဂ္ဂဝီထိယံ ပဌမဇဝနဿ ပဋိသင်္ခါရနဗ္ဗော၊ ဒုတိယဿ တတော အာသန္နဗ္ဗော တတိယဿ ဟောဋ္ဌိမ ပရိမာနံ အနုလောမဗ္ဗောစ ယုဇ္ဇော တိ ဝုတ္တော။ တထာပိ သဗ္ဗေသံပိ ဇူမာသမညာ သမ္ဘဝန္တိတိ ဧသေ တုံ အဝိသေသေန ပနာ တိ အာဒိ ဝုတ္တံ)။ ။ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ အဝိသေသေန၊ ခပ်သိမ်းသော ဇောတို့အား ဆက်ဆံသော အားဖြင့်။ တိဝိဓံပိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဇေတံ

ဇဝနစိတ္တံ၊ ကို။ အာသေ ဝနန္တိပိ၊ ရှိသေစွာ မှိဝဲတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။အာသေဝနဟူ၍ရင်း။ပရိကမ္မန္တိပိ၊ပရိကံဟူ၍ရင်း။ဥပစာရန္တိပိ၊ဥပစာရဟူ၍ရင်း။အနုလောမန္တိပိ၊အနုလုံဟူ၍ရင်း။ ဝတ္တုံ၊ဆိုခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ထိုက်၏။ကိဿ၊ အဘယ်မည်သောဓမ္မအား။ အနုလောမံ၊လျော်သနည်း။ ပုရိမဘာဂပစ္ဆိမဘာဂါနံ၊အောက်အဘို့အထက်အဘို့တို့၌ဖြစ်ကုန်သောဓမ္မအဘို့အစုတို့အား။အနုလောမံ၊လျော်၏။ဟိ၊သစ္စံ၊၏။ တံဇဝနံ၊ ထိုတတိယအနုလုံဇောသည်။ ပုရိမာနံ၊ အောက်အဘို့၌ဖြစ်ကုန်သော။အဋ္ဌန္နံဝိပဿနာဉာဏာနံ၊ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အစရှိကုန်သောရှစ်ပါးသောဝိပဿနာဉာဏ်တို့၏။ ။(သဗ္ဗာပိဝိပဿနာလက္ခဏတ္တယသမ္မသနကိစ္စာဝ ဇာဒ်ပိ။ တထေဝါတိဝုတ္တံတထာကိစ္စတာယတိ)။ ။ တထာကိစ္စတာယ၊ မဘောက်မပြန် မှန်သော ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်အားလည်း။ အနုလောမေတိ၊လျော်၏။ ဥပရိ၊ အထက်ဖြစ်သောမဂ်ခဏ၌။ သတ္တတိံသာယ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ၊ သုံးဆဲ့ခုနစ်ပါးသောဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၏။ တထာကိစ္စတာယစ၊ မဘောက်မပြန်မှန်သောကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်အားလည်း။ အနုလောမေတိ၊ လျော်၏။ သံမောသာဒိပဋိပက္ခဝိဓမနတော၊သံမောသအစရှိသောပဋိပက္ခကိုဖျော်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ။(ဇွာဒါနိအနုလောမဉာဏတဒုဘယကိစ္စာနုလောမံပိတ္တာရတော ဒဿေတုံ တဥ္စတိအာဒိဝုတ္တံ)။ ။ဟိ၊ချဲ့ဦးအံ့။ တံအနုလောမဉာဏံ၊သည်။တဿ၊ထိုအနုလောမဉာဏ်၏။ ။(ပါဌ်၏သမ္ဗန်။ထည့်)။ ။တသ္မာဇေတံအနုလောမံဉာဏံ အနိစ္စာဒိသုအညတရလက္ခဏဝသေနေဝ သင်္ခါရေ အာရဗ္ဘပဝတ္တတိ။ တသ္မာဝုတ္တံ အနိစ္စလက္ခဏာဒိဝသေန သင်္ခါရေ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တတ္တာတိ။ ဋီကာ)။ ။အနိစ္စလက္ခဏာဒိဝသေန၊ အနိစ္စ လက္ခဏာ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊တေဘူမကသင်္ခါရတို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဥဒယဗ္ဗယဝန္တာနဉ္စဝ၊ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊သင်္ခါရတရားတို့၏။ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကိုသိသောဉာဏ်သည်။ဥပ္ပါဒဝယေ၊ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းတို့ကို။ ဝတ၊စင်စစ်။ အဒ္ဒသ၊မြင်ပြီ။ ဇာတိစ၊ဤသို့ရင်း။ ဘင်္ဂဝန္တာနဉ္စဝ၊ဘင်္ဂက္ခဏရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊တို့၏။ ဘင်္ဂါနုပဿနံ၊ ဘင်ကိုရှုသောဉာဏ်သည်။ ဘင်္ဂံ၊ဘင်ကို။ ဝတ၊စင်

စစ်။အဒ္ဒသ၊မြင်ပြီ။ ဣတိစ၊၎င်း။ သဘာယဉ္စေဝ၊ကြောက်အပ်သောသဘောရှိသော သင်္ခါရသည်သာလျှင်။ ဘယတုပဋ္ဌာနဿ၊ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်အား။ ဝတ၊စင်စစ်။ ဘယတော၊ကြောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ဥပဋ္ဌိတံ၊ရှေးရှုထင်၏။ ဣတိစ၊၎င်း။အာဒီနဝေယေဝ၊အပြစ်ရှိသောသင်္ခါရချည်းသာလျှင်။ အာဒီနဝါနုပဿနံ၊ အာဒီနဝ အနုပဿနာဉာဏ်သည်။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်ကို။ အဒ္ဒသ၊မြင်၏။ ဣတိစ၊ ၎င်း။ နိဗ္ဗိန္ဒိတဗ္ဗေယေဝ၊ ငြီးငွေ့အပ်သောသင်္ခါရတရားချည်းသာလျှင်။ နိဗ္ဗိန္ဒိတဉာဏံ၊နိဗ္ဗိန္ဒိတဉာဏ်သည်။ နိဗ္ဗိန္ဒိ၊ငြီးငွေ့၏။ဣတိစ၊ဤသို့၎င်း။မုဉ္စိတဗ္ဗမှိယေဝ၊ စွန့်လွှတ်အပ်သောသင်္ခါရတရားချည်းသာလျှင်။ မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏံ၊ဉာဏ်သည်။ မုဉ္စိတုကာမံ၊လွှတ်လိုသည်။ ဇာတံ၊ဖြစ်ပြီ။ဣတိစ၊၎င်း။ ပဋိသင်္ခါတဗ္ဗဉ္စေဝ၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်အပ်သော တရားကို သာလျှင်။ပဋိသင်္ခါဉာဏေန၊ဉာဏ်ဖြင့်။ဝတ၊စင်စစ်။ပဋိသင်္ခါတံ၊သုံးသပ်ဆင်ခြင်အပ်ပြီ။ဣတိစ၊ဤသို့၎င်း။ ဥပေက္ခိတဗ္ဗဉ္စေဝ၊ လျစ်လျူရှုအပ်သောသင်္ခါရတရားကိုသာလျှင်။ သင်္ခါရုပေက္ခာယ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်သည်။ဝတ၊စင်စစ်။ ဥပေက္ခိတံ၊လျစ်လျူရှုအပ်ပြီ။ ဣတိစ၊၎င်း။ အတ္ထတောဝဒမာနံပိယ၊မဆိုသော်လည်းအတ္ထာပတ္တိအားဖြင့်ဆို၏သို့။ ဣမေသဉ္စအဋ္ဌန္နံဉာဏာနံ၊ဤဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အစရှိသောရှစ်ပါးသောဉာဏ်တို့၏။ တထကိစ္စတာယ၊ မဘောက်မပြန် မှန်သောကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်အားလည်း။အနုလောမေတိ၊လျော်၏။ ။(တဋ္ဌိဒ္ဓတံသဒ္ဒါကို ဤအနုလောမေတိ၌စပ်)။ ။ဥပရိ၊အထက်ဖြစ်သောမဂ်ခဏ၌။သတ္တတိံသာယဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ၊တို့၏။ တထကိစ္စတာယ၊ မဘောက်မပြန်မှန်သောကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်အားလည်း။ အနုလောမေတိ၊လျော်၏။ကသ္မာ၊ကား။ အနုလောမဉာဏဿ၊ဉာဏ်၏။ ယာသာထူလထူလသစ္စပဋိစ္ဆာဒကသံကိလေသ ဝိက္ခမ္ဘနပဋိပတ္တိ၊ အကြင်ရုန့်ရင်းရုန့်ရင်းသောသစ္စာကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော သံကိလေသကိုခွါခြင်းဟူသော အကျင့်သည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ထည့်။ တာယပဋိပတ္တိယာ၊ ထိုရုန့်ရင်းရုန့်ရင်းသောသစ္စာကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော သံကိလေသကိုခွါခြင်းအကျင့်ဖြင့်။ ပတ္တဗ္ဗတ္တာ၊ရောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။(နဟိအနုလောမဉာဏေတတောအနုပ္ပန္နေ ဂေါတြဘုဉာဏံနိဗ္ဗာနံ အာလမ္ဗိတုံသက္ကောတိ။ဂေါတြဘုဉာဏေဝါ အနုပ္ပန္နေမဂ္ဂဉာဏံဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။ဋီကာ။ ။ဟိ

သစ္စံ၊၏။ ဝါ၊ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ အနုလောမဉာဏော၊ဉာဏ်သည်။ တထာ၊ထိုသို့ရှန့်ရင်းရှန့်ရင်းစွာသစ္စာကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သောသံကိလေသကိုခွါသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။အနုပ္ပန္နေ၊မဖြစ်သည့်ရှိသော်။ဂေါတြဘုဉာဏံ၊သည်။နိဗ္ဗာနံ၊ကို။ အာလမ္ဗိတုံ၊အာရုံပြုခြင်းငှါ။နသက္ကောတိ၊မစွမ်းနိုင်။ ဂေါတြဘုဉာဏေဝါ၊ ဉာဏ်သည်လည်း။ အနုပ္ပန္နေ၊ မဖြစ်သည့်ရှိသော်။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ နဉပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ဝုတ္တံတာယပဋိပတ္တိယာပဏ္ဍဗ္ဗတ္တာ၊မိန့်သော်၊ငင်းနက်။ ။ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကိုဥပမာဖြင့်ထင်စွာပြခြင်းငှါ။ ယထာဟိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိ၊ထင်ရှားပြုအံ့။ ခမ္ဘကော၊တရားစောင့်သော။ ရာဇာ၊မင်းသည်။ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ၊တရားဆုံးဖြတ်ရာအရပ်၌။ နိသိန္နော၊နေလျက်။ ဝေါဟာရိကမဟာမတ္တာနံ၊တရားဆုံးဖြတ်သောမဟာအမတ်ကြီးတို့၏။ဝိနိစ္ဆယံ၊အဆုံးအဖြတ်ကို။သုတွာ၊ကြား၍။အဂတိဂမနံ၊အဂတိသို့လိုက်ခြင်းကို။ပဟာယ၊ပယ်၍။ မဇ္ဈတ္တော၊လျစ်လျူရှုသည်။ဟုတွာ၊၍။ ဧဝံဟောတုတိ၊ ဤအတိုင်းသာအဆုံးအဖြတ်ဖြစ်စေဟု။ အနုမောဒမာနော၊ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍။တေသံ၊ထိုအမတ်ကြီးတို့၏။ဝိနိစ္ဆယဿစ၊အဆုံးအဖြတ်အားလည်း။အနုလောမေတိယထာ၊လျော်၏သို့။ပေါရာဏဿ၊ရှေး၌ဖြစ်သော။ ရာဇဓမ္မဿစ၊ မင်းတို့သည်ပညတ်အပ်သောအကျင့်အားလည်း။ အနုလောမေတိ ယထာ၊ လျော်၏သို့။ ဧဝံတထာ၊တူ။ဣဒံသမ္ပဒံ၊ဤဥပမာ၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ဟိကထံသဒိသံ၊အဘယ်သို့တူသနည်း။ရာဇာဝိယ၊မင်းကဲ့သို့။အနုလောမဉာဏံ၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။အဋ္ဌဝေါဟာရိကမဟာမတ္တာဝိယ၊ တရားဆုံးဖြတ်သောရှစ်ယောက်သောအမတ်ကြီးတို့ကဲ့သို့။ အဋ္ဌဉာဏာနိ၊ ရှစ်ပါးသော ဉာဏ်တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ကုန်၏။ ပေါရာဏော၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ရာဇဓမ္မောဝိယ၊မင်းကျင့်တရားကဲ့သို့။ သတ္တတိံသ ဗောဓိပက္ခိယာ၊ သုံးဆဲ့ခုနစ်ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ကုန်၏။တတ္ထ၊ထိုဥပမာ၌။ရာဇာ၊မင်းသည်။ဧဝံဟောတုတိ၊ဤသို့ဖြစ်စေဟု။ဝဒမာနော၊ဆိုသည်ဖြစ်၍။ ဝေါဟာရိကာနံ၊ တရားဆုံးဖြတ်သောအမတ်ကြီးတို့၏။ ဝိနိစ္ဆယဿစ၊ အဆုံးအဖြတ်အားရင်း။ ရာဇဓမ္မဿစ၊ရှေးမင်းတို့သည် ပညတ်အပ်သောမင်းကျင့်တရားအားရင်း။ အနုလောမေတိယထာ၊ လျော်၏သို့။ ဧဝံတထာ၊တူ။ အနိစ္စာဒိဝသေန၊အနိစ္စစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။သင်္ခါရေ၊တို့

ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ဈာနဉာဏံ၊ သည်။ အဋ္ဌန္နံ၊ ကုန်
သော။ ဉာဏာနံ၊တို့၏။ တထကိစ္စတာယစ၊မဘောံမပြန်သောကိစ္စရှိ
သည့်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ဥပရိမဂ္ဂက္ခဏေ၊အထက်မဂ်ခဏ၌။ သတ္တတိံ
သဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ၊တို့၏။တထကိစ္စတာယစ၊အားဖြင့်။အနုလော
မေတိ၊လျော်၏။ တေနေဝ၊ ထိုသို့အောက်၌ဖြစ်သော ဉာဏ်တို့အား
လျော်သောအမြွက်ဖြင့်။ အထက်ဗောဓိ ပက္ခိယတရားတို့အား လျော်
သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ဈာနဉာဏံ၊ကို။လိုက်။သစ္စာနုလောမိက
ဉာဏန္တိ၊မဂ္ဂသစ္စာအားလျော်သောဉာဏ်ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ဣတိ၊ဤရွေ့
အပြီးတည်း။ ။(ဤဥပမာ၌ ရှစ်ရောက်သောတရား ဆုံးဖြတ်သောအ
မတ်ကြီးတို့၏ အဂတိသို့လိုက်ခြင်းကိုပယ်၍ ထိုထိုအဆုံးအဖြတ်ကိုပြု
ခြင်းကဲ့သို့ ရှစ်ပါးသောဉာဏ်တို့၏မိမိတို့အစွမ်းအလျောက် ဆန့်ကျင်
ဘက်ကိုသာပယ်၍ သင်္ခါရတို့၌ ဥဒယဝယကို ပြုခြင်းအစရှိသောအ
ကျင့်ကို မှတ်အပ်၏။ မင်း၏ လျစ်လျူရှုသော အဖြစ်ကဲ့သို့ အနုလောမ
ဉာဏ်၏ရှေးအဘို့နောက် အဘို့၌ဖြစ်သော ဓမ္မကောဋ္ဌာသအား လျော်
သည့်၏အဖြစ်ကိုမှတ်အပ်၏)။ ။အနုလောမဉာဏံနိဋ္ဌိတံ။ ။

၂၄၆။ ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣဒဥ္စ အနုလောမဉာဏံ၊ ဤအနုလောမ
ဉာဏ်သည်သာလျှင်။သင်္ခါရာရမ္မဏာယ၊သင်္ခါရအာရုံရှိသော။ ဝုဋ္ဌာ
နဂါမိနိဝိပဿနာယ၊ မဂ်သို့ချင်းကပ်သော ဝိပဿနာ၏။ ။(ဝုဋ္ဌာ
နံအရိယမဂ္ဂံဂစ္ဆတိ ဥပေတိတိ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ။ ။သင်္ခါရာရမ္မဏာယ၊
ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏဂေါတြဘုကို စင်စေသည်)။ ။ပရိယောသာနံ၊
အဆုံးသည်။ဟောတိ၊၏။ ပန၊စင်စစ်မူကား။ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်
သိမ်း။ဂေါတြဘုဉာဏံ၊သည်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာယ၊၏။ပရိယော
သာနံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣဒါနိ၊၌။ တဿာယေဝဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ
ဝိပဿနာယ၊၌သာလျှင်။ အသမ္မောဟတ္ထံ၊ ထိုထိုသုတ်၌ပရိယာယ်တံ
ပါးတို့ဖြင့်လာရာ၌မတွေးစိမ့်သောငှါ။ အယံ၊ဤဆိုလတ္တံ့သော။ သုတ္တ
သံသန္ဒနာ၊ထိုထိုသုတ်ပုဒ်တို့အားလျော်စွာစေ့စပ်နှိုးနှောခြင်းကို။ဝေဒိ
တဗ္ဗာ၊၏။ သေယျထိဒံ၊ထိုသုတ္တသံသန္ဒနာဟူသည်အဘယ်နည်းဟူမူ
ကား။ ဟိ၊ချဲ့အံ့။ အယံဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ၊ကို။ သဠာယတနဝိဘင်္ဂ
သုတ္တေ၊၌။ အတမ္မယတံဘိက္ခဝေ။ပ။ တံသမ္မတိက္ကမ္မထာတိ၊ဟူ၍။ဝေံ၊

သို့။အတမ္မယတာတိအတမ္မယတာဟူ၍။ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်
၏။ ။ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အတမ္မယတံ၊ တဏှာ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော
ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာကို။ နိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ ဝါ၊အခြေပြု၍။ဝါ၊ ပွါး
စေ၍။ အတမ္မယတံ၊ ကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ဝါ၊အကြောင်းပြု၍။ ယာယံဥ
ပေက္ခာ၊ အကြင်အရူပ စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ အတွင်းဝင်သော ဝေဒနုပေက္ခာ
သည်။ ဝါ၊ထိုအရူပစိတ္တုပ္ပါဒ်လျှင်အာရုံရှိသောဝိပဿနုပေက္ခာသည်။
ဧကတ္တာ၊ တခုတည်းသောသဘောရှိ၏။ ဧကတ္တသိတာ၊ တခုတည်း
သောသဘောရှိသော အာရုံကိုမှီ၏။ ဝါ၊အာရုံပြု၏။ တံ၊ ထိုဧကတ္တဧ
ကတ္တသိတဉပေက္ခာကို။ တုမှေ၊တို့သည်။ ပဇဟထ၊ တဒါရမ္မဏကို
လေသာကိုပယ်သောအားဖြင့်စွန့်ကြကုန်။ တံ၊ ထိုဉပေက္ခာကို။ သမ
တိက္ကမထ၊ လွန်မြောက်နိုင်အောင်ကြိုးစား၍ကျင့်ကြကုန်။ပါဠိနက်။ ။
(ယေလောကိယေသင်္ခါရေအာရဗ္ဘအနုလောမ ပရိယောသာနာဝုဋ္ဌာ
နဂါမိနီဝိပဿနာပဝတ္တတိ။ တံသန္ဓာယိတာ တပ္ပဋိဗဒ္ဓါတဏှာ။ တေ
ဟိဝိနာအပဝတ္တနတောတမ္မယာနာမ။ တမ္မယာဝ တမ္မယတာ။တမ္မယာ
ဝါ တဏှာသမ္ဗယုတ္တာခန္ဓာ။ တေသံ ဘာဝေါ တမ္မယတာ။ သာဝေ
တဏှာ။ တပ္ပဋိပက္ခာဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာအတမ္မယတာ။ တေနဝုတ္တံ
အဋ္ဌကထာယံအတမ္မယတာနာမတဏှာ။ တဿာပရိယာဒိယနတော
ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ အတမ္မယတာတိ။ နိဿာယာတိတံအတမ္မယ
တံနိဿယံကတွာဘာဝေတွာတိအတ္ထော၊ ဧကတ္တာတိဧတ္တအယံပါဠိ။
အတ္ထိဘိက္ခဝေဉပေက္ခာအာကာသာနဉ္စာ ယတန နိဿိတာ။ ပ။ နေဝ
သညာနာသညာယတနနိဿိတာ။အယံဘိက္ခဝေဉပေက္ခာဧကတ္တာဧ
ကတ္တသိတာတိ။ယာဟိတံတံအရူပစိတ္တုပ္ပါဒပရိယာပန္နာဉပေက္ခာသာ
ဧကသဘာဝတ္တာဧကာရမ္မဏတ္တာစ ဧကတ္တာဧကတ္တသိတာတိဝုစ္စတိ။
သာပနတံတံ ဈာနသဟဂတ ဝေဒနုပေက္ခာစ တဒါရမ္မဏ ဝိပဿနု
ပေက္ခာစာတိဝေဒိတဗ္ဗာ။ တံပဇဟထာတိတဒါရမ္မဏကိလေသပဟာနေ
နပဇဟထ။တေနာဟတံအတိက္ကမထာတိ။ ။ဋီကာ။ ။ယေလောကိ
ယေသင်္ခါရေ၊အကြင်လောကီသင်္ခါရတို့ကို။အာရဗ္ဘ၊၍။အနုလောမ
ပရိယောသာနာ။အနုလုံအဆုံးရှိသော။ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊သည်။ပ
ဝတ္တတိ၊ဖြစ်၏။ တံသန္ဓာယိတာ၊ထိုဝိပဿနာ၏အာရုံဖြစ်သောသင်္ခါရ
တို့ကိုမှီသော။ တပ္ပဋိဗဒ္ဓါ၊ ထိုဝိပဿနာ၏ အာရုံဖြစ်သောသင်္ခါရတို့

နှင့်စပ်သော။ဝါ၊သင်္ခါရတို့ကိုတပ်သော။တဏှာ၊သည်။ တေဟိ၊ထိုဝိပဿနာ၏အာရုံဖြစ်သောသင်္ခါရတို့နှင့်။ဝိနာ၊ကင်း၍။အပဝတ္တနတော၊မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တမ္မယာနာမ၊ဝိပဿနာ၏အာရုံဖြစ်သော သင်္ခါရတို့ဖြင့်ဖြစ်သည်မည်၏။ ။တေဟိ နိဗ္ဗတ္တာတမ္မယာ။ တေဟိ၊ ထိုဝိပဿနာ၏အာရုံဖြစ်သော သင်္ခါရတို့ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ တမ္မယာ၊ထိုဝိပဿနာ၏အာရုံဖြစ်သောသင်္ခါရတို့ဖြင့်ဖြစ်သည်။ ။ တမ္မယာဝ၊ တမ္မယ သည်ပင်လျှင်။ တမ္မယတာ၊ တမ္မယတာ မည်၏။ တာအနက်မရှိဟူလို။ ။ဝါ၊ကား။ တဏှာသမ္ဘယုတ္တာခန္ဓာ၊ တဏှာသမ္ပယုတ် ဖြစ်ကုန်သော လောဘမူ နာမက္ခန္ဓာ တို့သည်။ တမ္မယာ၊ တမ္မယမည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဝိပဿနာ၏အာရုံဖြစ်သော သင်္ခါရတို့ဖြင့် ဖြစ်ကုန် သော။ တဏှာ သမ္ပယုတ် နာမက္ခန္ဓာတို့၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ တမ္မယတာ၊ ထိုဝိပဿနာ၏အာရုံဖြစ်သော သင်္ခါရတို့ဖြင့်ဖြစ်ကုန်သော သမ္ပယုတ်နာမက္ခန္ဓာ တို့၏အဖြစ်။ သာဝေတဏှာ၊ ထိုတဏှာကိုပင်ရ၏။ တပ္ပဋိပက္ခာ၊ တမ္မယတာမည်သော တဏှာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ ဝုဋ္ဌာန ဂါမိနီဝိပဿနာ၊ သည်။ အတမ္မယတာ၊ အတမ္မယတာမည်၏။ တေန၊ထိုကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ်အဋ္ဌကထာ၌။အတမ္မယတာနာမ။ပ။အတမ္မယတာတိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊ဆိုအပ်ပြီ၊ တဏှာ၊သည်။ တမ္မယတာနာမ၊တမ္မယတာမည်၏။ တဿာ၊ ထိုတမ္မယတာ မည်သော တဏှာ ကို။ ပရိ ယာဒိယနတော၊ ကုန်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊သည်။ အတမ္မယတာ၊အတမ္မယတာမည်၏။ နိဿာယာတိ၊ကား။ တံအတမ္မယတံ၊ ထိုအတမ္မယတာမည်သော ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာကို။နိဿယံကတွာ၊ အခြေအမှီပြု၍။ ဘာဝေတွာ၊ ပွါးစေ၍။ ဇှုတိအယံ၊ဤသည်ကား။အဝွေ့ာ၊အနက်တည်း။ဧကတ္တာတိဧတ္ထ၊ဧကတ္တာဟူသောပါဌ်၌။အယံ၊ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ပါဠိ၊ပါဠိတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ရူပေသု၊ရူပါရုံတို့၌။ပ။ ဓောဋ္ဌဗ္ဗေသု၊ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌။ ယာဥပေက္ခာ၊ အကြင်ဖြစ်သောဥပေက္ခာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ယာ၊ ထည့်သည်။ ဘိက္ခဝေ၊ရဟန်းတို့။ အယံဥပေက္ခာ၊ဤအာရုံငါးပါး၌ဖြစ်သော ဥပေက္ခာသည်။ နာနတ္တာ၊ အထူးထူးသဘောရှိ၏။ နာနတ္တသိတာ၊အထူးထူးသောသဘောရှိသောအာရုံကိုမှီ၏။ ဝါ၊အာရုံပြု၏။ ဇှုတိအယံ၊

ဤသည်ကား။ ပါဠိ၊ပါဠိတည်း။ ။အယံဥပေက္ခာ၊ဤငါးပါးသောအာရုံ၌ဖြစ်သောဥပေက္ခာသည်။သယံပိ၊မိမိသည်လည်း။ နာနာသဘာဝါစ၊ အထူးထူးသောသဘောရှိသည်ရင်း။ နာနာရမ္မဏနိဿိတာစ၊ အထူးထူးသော အာရုံကိုမှီသည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇာတိအယံ၊ ကား။ အဋ္ဌွာ၊ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သောအနက်တည်း။ ။နာနတ္တာကို နာနာသဘာဝါဘွင့်သည်။နာနတ္တသိတာကို နာနာရမ္မဏနိဿိတာ ဘွင့်သည်။ ။ပန၊အဘိဓာနတ္ထမှတပါး အဘိဓေယျတ္ထကိုဆိုအံ့။ သာ၊ထို နာနတ္တ နာနတ္တ သိတဖြစ်သော ဥပေက္ခာကို။ သမာဓိသမ္ပယုတ္တာ၊ ဝိပဿနာသမာဓိနှင့်ယှဉ်သော။ဝိပဿနုပေက္ခာ၊ဝိပဿနုပေက္ခာဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ အာကာသာနဉ္စာယတနနိဿိတာ၊အာကာသာနဉ္စာယတန စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုမှီသော သမ္ပယုတ်အားဖြင့် မှီသည်ကိုယူ။ပ။ နေဝသညာ နာသညာယတန နိဿိတာ။ နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုမှီသော။ ယာဥပေက္ခာ၊ သည်။ ယာ၊ကား ထည့်သည်။ အတ္ထိ၊၏။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ အယံဥပေက္ခာ၊ဤအရူပစိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုသမ္ပယုတ်အားဖြင့်မှီသော ဥပေက္ခာသည်။ ဧကတ္တာ၊ တူသောသဘောရှိသည်ရင်း။ဧကတ္တနိဿိတာ၊တူသောသဘောရှိသောအာရုံကိုမှီသည်ရင်း။ဝါ၊အာရုံပြုသည်ရင်း။ဟောတိ၊၏။ဇာတိအယံပါဠိ။ ဤလည်းပါဠိတရပ်။ဟိသစ္စံ၊၏။ တံတံအရူပစိတ္တုပ္ပါဒပရိယာပန္နာ ထိုထိုအရူပစိတ္တုပ္ပါဒ်လေးပါး၌အတွင်းဝင်သော။ ယာဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊၏။ သာ၊ထိုဥပေက္ခာကို။ ဧကသဘာဝတ္တာစ၊ တူသောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဧကာရမ္မဏတ္တာစ၊တူသောအာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ဧကတ္တာတိ၊တူသောသဘောရှိ၏ဟူ၍ရင်း။ဧကတ္တသိတာတိ၊တူသောသဘောရှိသောအာရုံကိုမှီ၏ဟူ၍ရင်း။ဝုတ္တတိ၊၏။ ပန၊အာစရိယဝါဒကိုဆိုအံ့။ သာ၊ ထိုဧကတ္တဧကတ္တသိတဖြစ်သော ဥပေက္ခာသည်။ တံတံဈာနသဟဂတ ဝေဒနုပေက္ခာစ၊ ထိုထိုသို့သော အရူပဈာန်နှင့်တကွဖြစ်သော ဝေဒနုပေက္ခာသည်ရင်း။ တဒါရမ္မဏဝိပဿနုပေက္ခာစ၊ထိုသို့သောအရူပဈာန်လျှင်အာရုံရှိသော ဝိပဿနုပေက္ခာသည်ရင်း။ဟောတိ၊၏။ဇာတိ၊သို့။အာစရိယာ၊တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ကုန်၏။ တံပဇဟထာတိ၊ကား။တဒါရမ္မဏကိလေသပဟာနေန၊ထိုဥပေက္ခာလျှင်အာရုံရှိသောကိလေသာကိုပယ်သဖြင့်။ တံ၊ ထိုဧကတ္တဧကတ္တသိ

တဥပေက္ခာကို။ပဇဟာထ၊စွန့်ကြကုန်လော။တေန၊ထိုကြောင့်။တံသမ္ပတိက္ကမသာတိ၊ဟူ၍။ အာဟ၊ဟောတော်မူပြီ။ ၎င်းနက်)။ ။အလဂ္ဂဒသုတ္တန္တေ၊၌။ နိဗ္ဗိန္ဒံဝိရဇ္ဇတိဝိရာဂါဝိမုစ္စတီတိ၊ဟူ၍။ဝေ၀ံ၊သို့။ အယံဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ကို။လိုက်။ နိဗ္ဗိဒါတိ၊နိဗ္ဗိဒါဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ဟောတော်မူအပ်၏။ နိဗ္ဗိန္ဒံနိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍။ဝိရဇ္ဇတိ၊တပ်ခြင်းကင်း၏။ဝိရာဂါ၊တပ်ခြင်းကင်းခြင်းကြောင့်။ဝိမုစ္စတိ၊ကိလေသာမှလွတ်၏။ ။(တတ္ထဟိသုတ္တေဝိရဇ္ဇတီတိမဂ္ဂကိစ္စမာဟ ဝိမုစ္စတီတိဖလကိစ္စံ)။ ။သုသိမသုတ္တန္တေ၊၌။ သုသိမ။ သုသိမ။ ပုဗ္ဗေခေါ၊မဆွကလျှင်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ထည့်။ ပစ္ဆာ၊နောက်၌။ နိဗ္ဗာနေ၊နိဗ္ဗာန်၌။ဉာဏံ၊ဉာဏ်သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ဣတိဝေ၀ံ၊၍သို့။အယံဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာ၊ ကို။ ဓမ္မဋ္ဌိတိ ဉာဏန္တိ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဓမ္မဋ္ဌိတိယပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ၊၌။ အသံမုယှနဝသေန၊မတွေဝေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ပဝတ္တနတော၊ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ဟိတ်ထည့်။ ။(နိဗ္ဗာနေဉာဏန္တိမဂ္ဂဉာဏမာဟ)။ ။ပေါဋ္ဌပါဒသုတ္တန္တေ၊၌။ပေါဋ္ဌပါဒ၊ပေါဋ္ဌပါဒ။ခေါ၊စင်စစ်။သညံ၊သညာသည်။ပဌမံ၊စွာ။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ပစ္ဆာ၊၎င်း။ ဉာဏံ၊မဂ်ဉာဏ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ဣတိဝေ၀ံ၊သို့။အယံဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊ကို။သညဂ္ဂန္တိ၊သညဂ္ဂံဟူ၍။ဝုတ္တာ၊၏။ ။(သုတ်၌ သညာခေါသာဟောသည်တကား သညဂ္ဂံမဟောတကားဟူမူ။ ။သညာခေါပေါဋ္ဌပါဒါတိ ဧတ္ထကာမံသညာဇ္ဈာနဝဝတ္ထတိ။ပုဗ္ဗေနအနုပုဗ္ဗေနသညဂ္ဂံဖုသတီတိဝုတ္တတ္တာအာဟသညဂ္ဂန္တိဝုတ္တာတိ။ဋီကာ။ ။သညာခေါပေါဋ္ဌပါဒါတိဧတ္ထ၊၌။သညာဇ္ဈာနဝ၊သညာဟူ၍သာလျှင်။ကာမံဝတ္တတိ၊အကယ်၍ကား ဟောအပ်၏ရှင့်။ပန၊ထိုသို့ဟောအပ်သော်လည်း။ပုဗ္ဗေ၊ရှေး၌။အနုပုဗ္ဗေန၊ဖြင့်။ သညဂ္ဂံ၊အထွတ်အမြတ်ဖြစ်သောဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာနှင့်ယှဉ်သောသညာသို့။ ဖုသတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော် မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သညဂ္ဂန္တိဝုတ္တာတိ၊ဟူ၍။ အာဟ၊၏။ ၎င်းနက်)။ ။ဒသုတ္တရသုတ္တန္တေ၊၌။ယာပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊သည်။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ သာ၊ထိုပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိသည်။ယာသာကား။ထည့်သည်။ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ၏ပြဋ္ဌာန်းသောအကြောင်းအင်္ဂါမည်၏။ ဣတိဝေ၀ံ၊၍သို့။ အယံဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊ကို။ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂန္တိ၊ ဟူ၍။

ဝုတ္တာ၊ဓါ။ ။(ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိတိ တဒေကဒေသဘူတာဝုဋ္ဌာ
နဂါမိနိဝုတ္တာ။ သမုဒါယေသုဟိ ပဝတ္တာဝေါဟာရ အဝယဝေသုပိပ
ဝတ္တန္တိတိ။ ဋီကာ)။ ။ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ၊ ၌။ ယာစရုဋ္ဌိတုကမျတာ၊
အကြင်မုဋ္ဌိတုကမျတာသည်ဝင်း။ယာစပဋိသင်္ခါနုပဿနာ၊သည်ဝင်း။
ယာစသင်္ခါရုပေက္ခာ၊ သည်ဝင်း။ အတ္ထိ၊ဓါ။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧ
ကတ္ထာ၊တူသောသဘောရှိကုန်ဓါ။ ဗျဉ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဒါမျှသာလျှင်။ နာနံ၊
ထူးဓါ။ဣတိဝေံ၊သို့။တိဟိနာမေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ဝုတ္တာ၊ဓါ။ ပဌာနေ၊ပဌာန်း
ကျမ်း၌။ အနုလောမံဂေါတြဘုဿအနုလောမံဝေါဒါနဿာတိ၊ နုဿ
ဟူ၍။ဝေံ၊သို့။တိဟိနာမေဟိ၊ အနုလုံဂေါတြဘုဝေါဒါန်သုံးပါးသောအ
မည်တို့ဖြင့်။ဝုတ္တာ၊ဓါ။ရထဝိနိတသုတ္တန္တေ၊၌။အာဝုသော၊ရှင်။ကိံပန၊
အသို့နည်း။ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓတ္ထံ၊ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ
အကျိုးငှါ။ဘဂဝတိ၊ရှင်တော်ဘုရားအထံ၌။ ဗြဟ္မစရိယံ၊မြတ်သောအ
ကျင့်ကို။ဝုဿတိ၊သုံးသလော။ ဣတိဝေံ၊သို့။ အယံဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿ
နာ၊ကို။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ဓါ။ ။ဣတိဝေံ၊
ဤသို့။ အနေကေဟိ နာမေဟိ၊ တပါးမက များစွာသော အမည်တို့
ဖြင့်။ မဟေသိနာ၊ သီလက္ခန္ဓစသည်ကျေးဇူးကို ရှာတော်မူသောရှင်
တော် ဘုရားသည်။ အရိယမဂ္ဂဝိဗ္ဗောနတာယ၊ အရိယမဂ်တရားဓါ အ
ဖြစ်ကြောင့်။ ထည့်။ ကိတ္တိတာထောမိတာ၊ချီးမွမ်းတော်မူပတူပယင်
သိဒ္ဓိတင်အပ်သော။သန္တာ၊ ကိလေသာပူမီးပူခပ်သိမ်းငြိမ်းဧစေတတ်
သော။ပရိသုဒ္ဓါ၊ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ဝုဋ္ဌာနဂါ
မိနိမည်သော။ယာဝိပဿနာ၊သည်။ အတ္ထိ၊ သာသနာတော်ဝယ်ထင်
ရှားရှိဓါ။ ။တတ္ထ၊ ထိုဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ၌။ မဟာဖ္ဖယာ၊ခံ၍အစမ
ဆုံးနိုင်ကြီးစွာသောဘေးဟုဆိုအပ်သော။ သံသာရဒုက္ခပက်ာ၊သံသာ
ရဒုက္ခတည်းဟူသောညွှန်မှ။ဝုဋ္ဌာတုကာမော၊ထမြောက်ခြင်း၊တက်ခြင်း
ကိုအလိုရှိသော။ပဏ္ဍိတဇာတိကော၊တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေပညာဖြင့်ပညာ
ရှိသောယောဂီသည်။ယောဂံ၊ဘာဝနာကို။ ဝါ၊ဘာဝနာကိုအားထုတ်
ကြောင်းဖြစ်သောသမ္မာဝါယာမသမ္မပဓာန်လုံ့လကို။ သတတံ၊မီးပွတ်
သောယောကျ်ားပမာအခါခပ်သိမ်း။ ကရေယျ၊ ပြုရာဓါ။ ဝါ၊ပြုကြပါ
လေ။ ဣတိ၊ ဤရွေ့တခန်းတည်း။ ။ဣတိသာဓုဇနပါမုဇ္ဇတ္ထာယက

တေဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပညာဘာဝနာဓိကာရေ ပဋိပဒါ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ နိဒ္ဒေသောနာမဧကဝီသတိမောပရိစ္ဆေဒေါ။ ။

၂၄၇။ (ယခုအခါ၌ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၏ နိဒ္ဒေသသည် အစဉ်အားဖြင့်ရောက်သတ်ပြီ။ ထိုဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိသည် အကြင်ဉာဏ်၏အနန္တရ၌ဖြစ်၏။ထိုဉာဏ်ကိုလက်ဦး ပြလိုရကား။ ဣတောပရံဂေါတြဘုဉာဏံဟောတိဟုမိန့်သော်)။ ။ဣတော၊ဤအနုလောမဉာဏ်မှ။ပရံဥပရိ၊အထက်၌။ဂေါတြဘုဉာဏံ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံဂေါတြဘုဉာဏံ၊သည်။ မဂ္ဂဿ၊၏။ အာဝဇ္ဇနဋ္ဌာနိယတ္တာ၊အာဝဇ္ဇန်းအရာ၌တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိံ၊သို့။နေဝဘဇတိ၊မဝင်။အနိစ္စာဒိဝသေနသင်္ခါရာနံအဂဟဏတော၊ အနိစ္စအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်သင်္ခါရတို့ကိုမယူခြင်းကြောင့်တည်း။ဟိတ်။ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိံ၊ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိသို့။ နဘဇတိ၊ မဝင်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတ္တာ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ အခေပနတော၊ မကုန်နိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိတ်။ ။(တတောဝေတံပိညာဏဓာတုနံ့ပိဝယံဥဒ္ဒေသန္တံ့ဒဿနကိစ္စံကရောန္တံ့ကိရိယာမနောဓာတုဝိယ မဂ္ဂဿ အာဝဇ္ဇနဋ္ဌာနိယံဝုစ္စတိ။ ။တတောဝ၊ ထိုသို့ကိလေသာတို့ကို မကုန်စေ နိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ဧတံ၊ထိုဂေါတြဘုဉာဏ်ကို။ပိညာဏဓါတုနံ၊တို့၏။တို့အား။ဝိသယံ၊အာရုံကို။ဥဒ္ဒေသန္တံ၊ ညွှန်တတ်သည်ဖြစ်၍။ ဒဿနကိစ္စံ၊ညွှန်ခြင်းကိစ္စကို။ကရောန္တံ၊ပြုတတ်သော။ ကိရိယာမနောဓာတုဝိယ၊ကဲ့သို့။မဂ္ဂဿ၊၏။ အာဝဇ္ဇနဋ္ဌာနိယံ၊ အာဝဇ္ဇန်းအရာ၌တည်၏ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ဋီကာစကား)။ ။အနန္တရာ၊ဆဋ္ဌသတ္တမဝိသုဒ္ဓိတို့၏အလယ်၌။အဗ္ဗောဟာရိကမေဝ၊ ဝေါဟာရမလောက် သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။ ဥဘယဝိသုဒ္ဓိလက္ခဏာဘာဝတော၊ ဆဋ္ဌသတ္တမနှစ်ပါးဝိသုဒ္ဓိမရှိသောကြောင့်တည်း။ဟိတ်။ ။(ထိုသို့သော်လည်းဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၏ပရိယောသာန အဖြစ်ဖြင့် ဝိပဿနာ ပက္ခိက ဖြစ်သတည်း။ ထိုကြောင့်လျှင်။ ထို ဂေါတြဘူ၏ ထိုဝိပဿနာ သော တသို့ ကျသည်၏ အဖြစ် သင့်သတည်း။ထိုကြောင့်မဟုတ်လော။ ဝိပဿနံ့သောတော၊ပ။သင်္ဂစ္ဆတိဟုမိန့်သကား)။ ။ပန၊ထိုသို့သော်လည်း။ဝိပဿနာသောတေ၊

ဝိပဿနာအလျင်၌။ပတိတဋ္ဌာ၊ ကျသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပဿနာ
တိသင်္ခံ၊ဝိပဿနာဟုခေါ်ဝေါ် ခြင်းသို့။ဂစ္ဆတိ၊ရောက်၏။ ။(ဤပါဠိ
ဖြင့်ဂေါတြဘုဉာဏ်၏ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိသို့ ဝင်ခြင်းကိုပြသ
တည်း)။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊ငင်း။သကဒါဂါမိ
မဂ္ဂေါ၊ငင်း။အနာဂါမိမဂ္ဂေါ၊ငင်း။အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ငင်း။ဣတိ၊သို့။ ဣမေ
သုစတူသုမဂ္ဂေသု၊၌။ ဉာဏံ၊ဖြစ်သောဉာဏ်သည်။ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ
နာမ၊မည်၏။ ။(သောတဿအရိယဿအာဒိတောပဇ္ဇနံသောတာ
ပတ္တိသောဧဝမဂ္ဂေါ။ သောတံဝါအရိယံအာဒိတောပဇ္ဇတိ အဓိဂစ္ဆ
တိသောတာပတ္တိပဌမကော။ တဿမဂ္ဂေါသောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ။ ပဋိ
သန္ဓိဝသေနသကိံဒေဝဣမံမနုဿလောကံအာဂစ္ဆတိတိသကဒါဂါမိ။
တဿမဂ္ဂေါ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ။ ပဋိသန္ဓိဝသေနကာမဘဝံနအာဂစ္ဆ
တိတိအနာဂါမိ။တဿမဂ္ဂေါအနာဂါမိမဂ္ဂေါ။ကိလေသာရိနံဟနနာဒိ
နာအရဟံအဂ္ဂဖလဋ္ဌော။တဿဘာဝေါအရဟတ္တံ။ သောဧဝမဂ္ဂေါတိ
အရဟတ္တမဂ္ဂေါ)။ ။တဗ္ဗ၊ထိုလေးပါးသောမဂ်၌ဖြစ်သောဉာဏ်တို့
တွင်။တာဝ၊ရှေးဦးစွာ။ ပဌမမဂ္ဂဉာဏံ၊ ပဌမမဂ်၌ဖြစ်သောဉာဏ်ကို။
သမ္ပာဒေတုကာမေန၊ပြည့်စုံစေလိုသောယောဂီသည်။ အညံ၊ တပါး
သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ကာတဗ္ဗံ နာမ၊ ပြုအပ်သောကိစ္စမည်
သည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ဟိသစ္စံ၊၏။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ ယံ၊အကြင်ကိစ္စ
ကို။ကာတဗ္ဗံ၊ပြုအပ်သည်။သိယာ၊ဖြစ်ရာ၏။တံကိစ္စံ၊ကို။အနုလောမာဝ
သာနံ၊အနုလောမအဆုံးရှိသော။ ဝိပဿနံ၊ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တေန၊ဖြစ်စေ
သော။အနေန၊ဤယောဂီသည်။ ကတမေဝ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်
တည်း။ပန၊ထိုမှတပါး။ဧဝံ၊သို့။ဥပ္ပန္နအနုလောမဉာဏဿ၊ ဖြစ်ပြီးသော
အနုလောမဉာဏ်ရှိသော။အဿ၊ထိုယောဂီ၏။စိတ္တံ၌စပ်။ တီဟိဝါ၊သုံး
ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။တနည်း။တီဟိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။
ဒွီဟိဝါ၊နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေဟိ အနုလောမဉာဏေဟိ၊ တို့
ဖြင့်။ (။တေဟိတီဟိဒွီဟိတိဟေဋ္ဌာတိဏ္ဏံအနုလောမဉာဏာနံဝုတ္တတ္တာ
ဝုတ္တံ။ တိသုဝါဒွိန္နံအဘေဒေါဂတတ္တာ။ တီဟိဒွီဟိဝါ ဝိကပ္ပတ္ထံရ သံဝိဏ္ဏ
နတ္ထောဝါသဒ္ဒေါတေန တီဟိပိ ဒွီဟိဝါတိဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဋီကာ)။ ။
အတ္တနော၊မိမိမိမိ၏။ဝိဇ္ဇာလောပ။ဗလာနုရူပေနဗလာနုရူပံ၊ အာနုဘော်
အားလျော်စွာ။တနည်း။ဗလာနုရူပေန၊အဆောက်၌သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်

သည့်ထုံအပ်ထားအပ်သောအားအစွမ်းအားလျော်သဖြင့်။ ။(အတ္တနောဗလာနုရူပေနာတိအတ္တနောအတ္တနောအာနုဘာဝါနုဂုဏံ။ ပဌမံဟိအနုလောမဉာဏံသဗ္ဗောဠာရိကံ။ဒုတိယံတတောနာတိဩဠာရိကံ။တတိယံတတောနာတိဩဠာရိကံတမံအန္တရဓာပေတိ။ အထဝါ ဗလာနုရူပေနာတိဟေဋ္ဌာသင်္ခါရုပေက္ခာယအာဟိတဗလာနုရူပေန။ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရဝသေနဟိအနုလောမဉာဏဿာပိ မဂ္ဂဉာဏဿဝိယ သဒ္ဓါဝိမုတ္တဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာနံပဝတ္တိအာကာရသိဒ္ဓါအတ္ထေဝ မုဒုတိက္ခတာ ဝိသေသော။ဋီကာ။ ။အတ္တနောဗလာနုရူပေနာတိ၊ကား။အတ္တနောအတ္တနော။ မိမိမိမိ၏။အာနုဘာဝါနုဂုဏံ၊ အာနုဘော်အား လျော်စွာ။ ဟိသစ္စံ၊၏။ ပဌမံ၊သော။အနုလောမဉာဏံ၊ သည်။ သဗ္ဗောဠာရိကံ၊ အလုံးစုံသော အောက်ရုန့်ရင်းသော။တမံ၊မောဟကို။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယအနုလုံသည်။ တတော၊ထိုထက်။နာတိဩဠာရိကံမရုန့်ရင်းလွန်းသော။ တမံ၊ကို။ တတိယံ၊တတိယအနုလုံသည်။ တတော၊ထိုထက်။နာတိဩဠာရိကံမရုန့်ရင်းလွန်းသော။တမံ၊ကို။အန္တရဓာပေတိ၊ ကွယ်စေ၏။အထဝါ၊ကား။ ဗလာနုရူပေနာတိ၊ကား။ဟေဋ္ဌာ၊အောက်၌။ သင်္ခါရုပေက္ခာယ၊သည်။ အာဟိတဗလာနုရူပေန၊ ထုံအပ်ထားအပ်သော အစွမ်းအား လျော်သဖြင့်။ဟိသစ္စံ၊၏။ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရဝသေန၊ရှေး၌ပြုပြင်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မဂ္ဂဉာဏဿ၊ ၏။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာနံ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်၊ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပဝတ္တိအာကာရသိဒ္ဓါ၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာဖြင့်ပြီးသော။ဝိသေသော။အထူးသည်။အတ္ထိဝိယ၊ ရှိ၏သို့။ အနုလောမဉာဏဿပိ၊ဉာဏ်၏လည်း။ပဝတ္တိအာကာရသိဒ္ဓါ၊ သော။ မုဒုတိက္ခတာဝိသေသော။မုဒုအဖြစ်၊တိက္ခအဖြစ်ဟူသောအထူးသည်။ အတ္ထေဝ၊ရှိသည်သာတည်း။ငင်းနက်)။ ။ထူလထူလေ၊ ရုန့်ရင်းရုန့်ရင်းကုန်သော။သစ္စပဋိစ္ဆာဒကေ၊သစ္စာလေးပါးကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ တမမှိ၊ အမိုက်မောဟကို။အန္တရဓာပိတေ၊ ကွယ်စေအပ်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗသင်္ခါရဂတေသု၊အလုံးစုံသောသင်္ခါရတို့၌။ စိတ္တံ၊သည်။နပက္ခန္ဒတိ၊မပြေးဝင်။ နသန္တိဋ္ဌတိ၊မတည်။ နာဓိမုစ္စတိ၊ နှလုံးမသွင်း။ နသဇ္ဇတိ၊မကပ်။နလဂ္ဂတိ၊မငြိ။ နဗဇ္ဈတိ၊မစပ်။ ပဒုမပလာသတော၊ စဉ်းငယ်ရှိုင်းသောပဒုမာရွက်မှ။ဥဒကံဝိယ၊ရေကဲ့သို့။ပဋိလီယတိ၊တွန့်၏။ ပဋိကုဋ္ဋတိ၊ရှုံ့၏။ ပဋိဝဋ္ဋတိ၊ လည်၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံး စုံသော။ နိမိတ္တာရမ္မဏမ္ပိ၊

သင်္ခါရနိမိတ်ဟူသောအာရုံသည်လည်းကောင်း။သဗ္ဗံ၊သော။ ပဝတ္တာ
ရမ္မဏမ္ပိ၊မပြတ်မစဲဖြစ်သောဥပါဒိဏ္ဏကခန္ဓာဟူသောအာရုံသည်လည်း
ကောင်း။ပလိဗောဓတော၊ပလိဗောဓအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ထင်၏။ ပလိ
ဗောဓဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနကဿတမဿ အနန္တရဓာဝိတတ္တာ။ ပလိဗောဓ
အဖြစ်ကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော ဣမိုက်မှောင်ကို ကွယ်စေအပ် ဖျောက်
အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိတ်။ အဿပဋ္ဌာ၊ ထိုနောက်၌။
အဿ၊ထိုယောဂီအား။သဗ္ဗသ္မိံ၊အလုံးစုံသော။နိမိတ္တပဝတ္တာရမ္မဏေ၊
နိမိတ္တပဝတ္တဟူသောအာရုံသည်။ပလိဗောဓတော၊အားဖြင့်။ဥပဋ္ဌိတေ၊
ထင်ပြီးလတ်သော်။အနုလောမဉာဏဿ။ဒုတိယအနုလောမဉာဏ်၏။
ဝါ၊ တတိယအနုလောမဉာဏ်၏။ အာသေဝနန္တေ၊ ရအပ်သောအာ
သေဝနပစ္စည်းရှိသောဉာဏ်၏အဆုံး၌။ ။(လဒ္ဓါသေဝနဆိုလိုလျက်၊
လဒ္ဓကျေသည်။ သုဂတဿ သုဂတစီဝရကဲ့သို့ အနုလောမဉာဏဿ
နှင့်လဒ္ဓါသေဝနအနက်မပြားမှတ်ရာသည်။ထိုကြောင့်။ဋီကာ၌။ ။အာ
သေဝနန္တေတိ ဇွမိနာ ဒုတိယဿဝါ တတိယဿဝါ အနုလောမဉာ
ဏဿအနန္တရဂေါတြဘုဉာဏုပ္ပတ္တိံ။နပဌမဿာတိဒဿေတိတဿ
အနာသေဝနတ္တာ။ နဟိအလဒ္ဓါသေဝနဂေါတြဘု ဉာဏံ။ ဥပ္ပါဒေတုံ
သက္ကောတိမိန္နံသော်။ ။အာသေဝနန္တေတိဇွမိနာ၊ဖြင့်။ဒုတိယဿဝါ၊
ဒုတိယလည်းဖြစ်သော။တတိယဿဝါ၊လည်းဖြစ်သော။အနုလောမဉာ
ဏဿ၊ ၏။ အနန္တရဂေါတြဘုဉာဏုပ္ပတ္တိံ၊ ဂေါတြဘုဉာဏ်တို့၏ဖြစ်
ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ ပဌမဿ၊ ပဌမအနုလုံဉာဏ်၏။ အနန္တရံ၊ ၌။
ဂေါတြဘု ဉာဏုပ္ပတ္တိ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဇွတိဇွမံအတ္ထံ၊ ကို။
ဒဿေတိ၊၏။ကသ္မာ၊ကား။ တဿ၊ထိုပဌမအနုလုံဉာဏ်၏။အနာသေ
ဝနတ္တာ၊ အာသေဝနပစ္စည်းကိုမရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ
သစ္စံ၊၏။ အလဒ္ဓါသေဝနံ၊မရအပ်သောအာသေဝနပစ္စည်းရှိသောပဌ
မအနုလုံဉာဏ်သည်။ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ကို။ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ဖြစ်စေခြင်းငှါ။
နသက္ကောတိ၊မတတ်နိုင်။ ၎င်းနက်)။ ။အနိမိတ္တံ၊နိမိတ်ကင်းသော။
ဝါ၊နိမိတ်၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ အပ္ပဝတ္တံ၊ အပ္ပဝတ္တကင်းသော။
ဝါ၊ပဝတ္တ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ဝိသင်္ခါရံ၊သင်္ခါရမဟုတ်သော။
နိရောဓံ၊သင်္ခါရ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ကို။ အာရမ္မဏံကုရုမာနံ၊
အာရုံပြုလျက်။ ။(နိမိတ္တာဒိဝိရဟတောတမ္ပိဒ္ဓရတောစအနိမိတ္တာဒိ

အာဒိနာနိဗ္ဗာနံပိ သေသိတံ။ ဋီကာ)။ ။ပုထုဇ္ဇနဂေါတ္တံ၊အရိယာတို့နှင့်မယောပုထုဇဉ်တို့၏အနွယ်ဇာတ်ကို။ ဝါ၊ ပုထုဇဉ်ဟူသော အမည်ကို။ ပုထုဇ္ဇနသင်္ခံ၊ပုထုဇဉ်ဟူသောဝေါဟာရကို။ ပုထုဇ္ဇနဘူမိံ၊ပုထုဇဉ်တို့၏အရာကို။ ဝါ၊ပုထုဇဉ်တို့၏ အခိုက်အတန့်ကို။ အတိက္ကမမာနံ၊လွန်မြောက်၍။ အရိယဂေါတ္တံ၊အရိယာတို့၏အနွယ်ဇာတ်သို့။အရိယသင်္ခံ၊ အရိယဟူသောဝေါဟာရသို့။အရိယဘူမိံ၊အရိယာတို့၏အဝဋ္ဌာဘုံသို့။ဩက္ကမမာနံ၊သက်ဝင်လျက်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော၊ဌ။ပဌမာဝဇ္ဇနပဌမဘောဂပဌမသမန္နာဟာရဘူတံ၊ ရှေးဦးစွာလည့်ခြင်း ရှေးဦးစွာနှလုံးသွင်းခြင်း ရှေးဦးစွာဆင်ခြင်ခြင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ မဂ္ဂဿ၊ပဌမမဂ်အား။ အနန္တရ။ ပ။ ဝသေန၊ဖြင့်။ ဆဟိ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့်။ပစ္စယဘာဝံ၊ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို။ သာဓယမာနံ၊ပြီးစေလျက်။ သိခါပ္ပတ္တံ၊ အပြီးသို့ရောက်သော။ ဝိပဿနာယ၊၏။ မုဒ္ဓဘူတံ၊ ဦးထိပ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အပုနရာဝဋ္ဋကံ၊ ဧကန္တိက အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊ တကြိမ် သာလျှင် ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊တဘန်မလည်မသန်သော။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊သည့်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ။ယံဂေါတြဘုဉာဏံ၊ကို။သန္ဓာယ၊၍။ကထံ။ ပ။ ဂေါတြဘုတိ၊ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊၏။ ဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ၊အသင်္ခတဓာတ်မှအပဟုမှတ်အပ်သော သင်္ခါရမှထခြင်းဖြစ်၍ဖြစ်သောဆုတ်နစ်ခြင်း၊လည်ခြင်းသည်။ နိပ္ပဇ္ဇမာနေ၊ပြီးလတ်သော်။ ထည့်။ ပညာ၊ဖြစ်သောပညာသည်။ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ဂေါတြဘုဉာဏ်မည်သည်။ကထံဟောတိ၊အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ဥပ္ပါဒံ၊သင်္ခါရတို့၏ဖြစ်ခြင်းကို။အဘိဘုယျတိ၊နှိပ်စက်လွှမ်းမိုးတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊ဂေါတြဘုမည်၏။ပဝတ္တံ၊ဥပါဒိဏ္ဏကခန္ဓာတို့၏ဖြစ်ခြင်းကို။ပ။ဥပါယာသံ၊ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းကို။ အဘိဘုယျတိ၊၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ဂေါတြဘု၊မည်၏။ဗဟိဒ္ဓါ၊အသင်္ခတဓာတ်မှအပ၌။သင်္ခါရနိမိတ္တံ၊ကို။အဘိဘုယျတိ၊၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ဂေါတြဘု၊မည်၏။ အနုပ္ပါဒံ၊ဥပ္ပါဒမှကင်းသော။ ဝါ၊ဥပ္ပါဒ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်သို့။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်တတ်၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊မည်၏။ အပ္ပဝတ္တံ၊ပဝတ္တကင်းသော။ ဝါ၊ပဝတ္တ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်သို့။ ပ။ အနုပါယာသံ၊ ဥပါယာသကင်းသော။ ဝါ၊ဥပါယာသ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်

သော။နိရောဓံ၊သဝ်ါရတို့၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။နိဗ္ဗာနံ၊သို့။ပက္ခန္ဒတိ၊၏။
ဇာတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊မည်၏။ ဥပ္ပါဒံ၊ကို။ အဘိဘုယျိတွာ၊
နှိပ်စက်လွှမ်းမိုး၍။ အနုပ္ပါဒံ၊သို့။ ပက္ခန္ဒတိ၊၏။ ဇာတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဂေါတြဘု၊မည်၏။ သဗ္ဗံ၊ကို။ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ၊ချဲ့အပ်၏။ ။(ဤစကား၌
ကား။ ဥပ္ပါဒံအဘိဘုယျတိအစရှိသည်ဖြင့် ပုထုဇ္ဇနဂေါတ္တကို နှိပ်နင်း
ခြင်းပုထုဇ္ဇနဂေါတ္တကိုလွန်ခြင်းကိုဆိုအပ်၏)။ ။တတ္ထ၀စနေ၊ ထိုစ
ကား၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ကောဝဇ္ဇနေန၊ တချက်သော
အာ၀ဇ္ဇန်းဖြင့်။ကေဝိထိယံ၊တခုသောဝိထိ၌။ ပဝတ္တမာနာနမ္ပိ၊ဖြစ်ကုန်
သော်လည်း။အနုလောမဂေါတြဘူနံ၊အနုလုံဂေါတြဘူတို့၏။နာနာရမ္မ
ဏော၊၌။ ပဝတ္တနာ ကာရဒီပိကာ၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို ပြတတ်
သော။ ဥပမာ၊ဥပမာတည်း။ ။(ကေဝိထိယံဟူသောသဒ္ဒါကို တခု
သောအာ၀ဇ္ဇန်းရှိသောတရားတို့၏ အထူးထူးသောဝိထိရှိသည်၏အ
ဖြစ်ကိုမြစ်ခြင်း၌ ဆိုအပ်သလောဟူမူ။ ။ကောဝဇ္ဇနာနံ နာနာဝိထိ
တာနတ္ထိတိ နတ်နိသေဓနာယ ကေဝိထိဂဟဏံ။ အထခေါ်နာနာရမ္မ
ဏာနမ္ပိ။ ကောဝဇ္ဇနာနံ နာနာဝိထိတာနတ္ထိတိ ဒဿနတ္ထန္တိဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဋီ
ကာ)။ ။ဟိ၊ချဲ့အံ့။မဟာမာတိကံ၊ရေမြောင်းကြီးကို။လင်္ဃိတွာ၊ခုန်၍။
ပရတီရေ၊ထိုမှာဘက်ကမ်း၌။ ပတိဋ္ဌာတုကာမော၊တည်လိုသော။ပုရိ
သော၊သည်။ ဝေဂေန၊လျင်စွာ။ ဓာဝိတွာ၊ပြေးလတ်၍။ မာတိကာယ၊
မြောင်းကြီး၏။ ဩရိမတီရေ၊ ဤမှာဘက်ကမ်း၌။ ရုက္ခသာခါယ၊သစ်
ခက်၌။ဗန္ဓိတွာ၊ချည်နှောင်၍။ ဩလမ္ဗိတံ၊ဆွဲအပ်သော။ရဇ္ဇုံဝါ၊ကြိုးကို
ရင်း။ယဋ္ဌိံဝါ၊လှံကန်ကိုရင်း။ ဂဟေတွာ၊ကိုင်၍။ဥလ္လင်္ဃိတွာ၊မြောင်း၏
အထက်အဘို့ဖြင့်ခုန်၍။ ပရတီရနိန္နပေါဏ ပဗ္ဘာရကာယော၊ ထိုမှာ
ဘက်ကမ်းသို့ညွတ်သော ရှိုင်းသောကိုင်းသောကိုယ်ရှိသည်၊ဟုတွာ၊
၍။ ပရတီရဿ၊ ထိုမှာဘက်ကမ်း၏။ ဥပရိဘာဂံ၊ အထက်အဘို့သို့။
ပတ္တော၊ရောက်သည်ဖြစ်၍။ တံ၊ထိုကိုင်သောကြိုးလှံကန်ကို။ မုဉ္စိတွာ၊
လွှတ်၍။ ဝေဓမာနော၊တုန်လှုပ်လျက်။ပရတီရေ၊ ထိုမှာဘက်ကမ်း၌။
ပတိတွာ၊ဆင်း၍။သဏိကံ၊ဖြည်းဖြည်း။ပတိဋ္ဌာတိယထာ၊တည်၏သို့။
ဧဝမေဝ၊တူ။အယံယောဂါဝစရောပိ၊သည်လည်း။ဘဝယောနိဂတိဋ္ဌိ
တိနိဝါသာနံ၊တို့၏။ ပရတီရဘူတေ၊ ထိုမှာဘက်ကမ်းသဘွယ်ဖြစ်၍
ဖြစ်သော။နိဗ္ဗာနေ၊၌။ပတိဋ္ဌာတုကာမော၊တည်လိုသည်ဖြစ်၍။ ။(အဋ္ဌ

ဟိဉာဏေဟိ အနုက္ကမေနအာဟိတ ဝိသေသံ အနုလောမဉာဏံ နိဗ္ဗာ
နာရမ္မဏာသဉာဏသ ပစ္စယော ဘဝိတုံ သမတ္ထံဇာတန္တိ အာဟ ဥဒ
ယဗ္ဗယာနုပဿနာဒိနာ ဝေဂေနဓာဝိတွာတိ)။ ။ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿ
နာဒိနာ၊ ဥဒယဗ္ဗယဝိပဿနာဉာဏ်အစရှိသည်ဟုဆိုအပ်သော။ ဝေ
ဂေန၊လျင်သောအဟုန်ဖြင့်။ဓာဝိတွာ၊ပြေးလတ်၍။အတ္တဘာဝရုက္ခသာ
ခါယ၊အတ္တဘောတည်းဟူသောသစ်ခက်၌။ဗန္ဓိတွာ၊ဘွဲ၍။ဩလမ္ဗိတံ၊
ဆွဲကိုင်အပ်သော။ ရူပရဇ္ဇုံဝါ၊ ရုပ်ဟူသောကြိုးကိုဎင်း။ ဝေဒနာဒိသု၊
ဝေဒနာအစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရဒဏ္ဍံဝါ၊တပါးပါးသောလှံကန်
ကိုဎင်း။အနိစ္စန္တိဝါ၊အနိစ္စဟူ၍ဎင်း။ဒုက္ခန္တိဝါ၊ဟူ၍ဎင်း။အနတ္တာတိဝါ၊
ဟူ၍ဎင်း။ဇာတိ၊သို့။ အနုလောမာဝဇ္ဇနေန၊အနုလောမ၏အာဝဇ္ဇန်းဖြင့်။
ဂဟေတွာ၊ကိုင်၍။ ။(ရူပရဇ္ဇုံဝါဟုအဘယ့်ကြောင့်ဆိုအပ်သနည်း။
ဝေဒနာဒိဒဏ္ဍံဝါမဆိုမူ၍ အညတဒဏ္ဍံဝါ၊အဘယ့်ကြောင့် ဆိုအပ်သ
နည်းဟူမူ။ ။ရူပံအနေကသင်္ခတိသံဗန္ဓတာယအနေကဝဋ္ဋရစိတာ
ရဇ္ဇုဝိယဟောတီတိဝုတ္တံ ရူပရဇ္ဇုံဝါတိ။ အတ္တဘာဝဿရုက္ခမ္ဗာနိယ
တာယဝုတ္တတ္တာ တံသံဗန္ဓဒဏ္ဍာဒ္ဓာနိယကာ ဝေဒနာဒိသု ဧကေဿဝ
ယုတ္တာ။နဝေဒနာဒိသရုဒါယဿာတိဝုတ္တံ ဝေဒနာဒိသုအညတရဒဏ္ဍံ
ဝါတိ။ ။အနုလောမဿအာဝဇ္ဇနံ အနုလောမာဝဇ္ဇနံ။ အကြင်အာ
ဝဇ္ဇန်းဖြင့်အနုလောမဉာဏ်ဖြစ်၏။ထိုအာဝဇ္ဇန်းဟူလိုသည်။တေနအနု
လောမာဝဇ္ဇနေန)။ ။တံအာရမ္မဏံ၊ထိုလက္ခဏာရေးသုံးပါးဟူသော
ဒါရုံကို။ဝါ၊ရုပ်ဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဉ်ဟူသေါအာရုံကို။အမုဉ္စ
မာနေဝ၊ မလွှတ်မူ၍သာလျှင်။ ပဌမေနအနုလောမစိတ္တေန၊ရှေးဦးအ
နုလုံစိတ်ဖြင့်။ ဥလ္လင်္ဃိတွာ၊ချန်၍။ ဒုတိယေနအနုလောမစိတ္တေန။လိုက်။
ဒုတိယအနုလောမစိတ်ဖြင့်။ပရတီရနိန္နပေါဏပဗ္ဘာရကာယောဝိယ၊
ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ညွတ်ကိုင်းရှိုင်းသေါကိုယ်ရှိ၏သို့။နိဗ္ဗါနနိန္နပေါဏ
ပဗ္ဘာရမာနသော၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသောထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ညွတ်ကိုင်းရှိုင်း
သောစိတ်ရှိသည်။ဟုတွာ၊၍။ တတိယေနအနုလောမစိတ္တေန၊ဖြင့်။ပရ
တီရဿ၊ထိုမှာဘက်ကမ်း၏။ ဥပရိဘာဂံ၊အထက်အဘို့သို့။ ပတ္တောဝိ
ယ၊ရောက်၏သို့။ဇာဒါနိ၊ယခုပင်လျှင်။ပတ္တဗ္ဗဿနိဗ္ဗာနဿ၊ရောက်အပ်
သောနိဗ္ဗာန်၏။အာသန္နော၊အနီးသည်။ ဟုတွာ၊၍။ တဿစိတ္တဿ၊ထို
တတိယအနုလုံစိတ်၏။နိရောဓေန၊ချုပ်သဖြင့်။ တံသင်္ခါရာရမ္မဏံ၊ထို

သင်္ခါရဟူသောအာရုံကို။ မုဉ္စိတွာ၊လွှတ်၍။ ဂေါတြဘုစိတ္တေန၊ဖြင့်။ဝိ
သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရကင်းသော။ ပရတိရဘူတေ၊ ထိုမှာဘက်ကမ်းသ
ဘွယ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။နိဗ္ဗာနေ၊နိဗ္ဗာန်၌။ယောဂါဝစရော၊သည်။ထည့်။
ပတတိ၊အာရုံပြုသောအားဖြင့်ကျ၏။ ။(ပဋ္ဌမေနအနုလောမစိတ္တေန
ဥလ္လင်္ဃိတွာတိဇ္ဈာနံသက္ကာယတီရဿတဿ အတိက္ကမနာ ရုက္ခတာယ
ဝုတ္တံ။ ဒုတိယေနနိဗ္ဗာနနိန္နပေါဏပဗ္ဘာရမာနသောတိ ဇ္ဈာနံတဿသဗ္ဗ
သင်္ခါရတောသာတိသယံအလဂ္ဂဟုတွာဝိသင်္ခါရေအလ္လိနဘာဝတော
ဝုတ္တံ။ ဋီကာ)။ ။ပန၊ထိုသို့နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုသော်လည်း။ ဧကာရမ္မ
ဏေ၊ တကြိမ်သာလျှင်အာရုံပြုအပ်သော နိဗ္ဗာန်ဟူသောအာရုံ၌။ အ
လဒ္ဓါသေဝနတာယ၊အာသေဝနပစ္စည်းကိုမရအပ်သည်၏အဖြစ်ရင်း။
ဝေခမာနော၊ တုန်လှုပ်သော။ သောပုရိသောဝိယ၊ ထိုယောကျ်ားကဲ့
သို့။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော၊မြဲမြံစွာတည်သည်။ နတာဝဟောတိ၊မဖြစ်သေး။
တတော၊ထိုဂေါတြဘူဖြစ်သည်မှနောက်၌။မဂ္ဂဉာဏေန၊ဖြင့်။ပတိဋ္ဌာ
တိ၊မြဲစွာတည်၏။ ဇ္ဈာတိအယံ၊ဤသည်ကား။ ဥပမာတည်း။ ။(ဧကာ
ရမ္မဏေတိဧကဝါရံယေဝ အာလမ္ဗိတေ အာရမ္မဏေ။ တေနာဟအ
လဒ္ဓါသေဝနတာယာတိ။ တေနဧကာရမ္မဏေအာသေဝနာဉပကာရ
ဝတိ။နတထာနာနာရမ္မဏေတိဒဿေတိ။ဋီကာ)။ ။တတ္ထ၊ထိုနှစ်ပါး
သောဥာဏ်တို့တွင်။ အနုလောမံ၊အနုလုံသည်။ သစ္စပဋိစ္ဆာဒကံ၊သစ္စာ
ကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ ကိလေသတမံ၊ ကိလေသာဟူသော အမိုက်
မှောင်ကို။ဝိနောဒေတုံ၊ဖြောက်ခြင်းငှါသာလျှင်။သက္ကောတိ၊တတ်နိုင်
၏။နိဗ္ဗာနံ၊ကို။ အာရမ္မဏံကာတုံ၊အာရုံပြုခြင်းငှါမူကား။နသက္ကောတိ၊
နိုင်။ဂေါတြဘု၊ဂေါတြဘူသည်ကား။နိဗ္ဗာနမေဝ၊ကိုသာလျှင်။ အာရမ္မ
ဏံကာတုံ၊ငှါ။သက္ကောတိ၊၏။ သစ္စပဋိစ္ဆာဒကံ၊သော။တမံ၊ကို။ဝိနော
ဒေတုံ၊ငှါ။နသက္ကောတိ၊နိုင်။တတြ၊ထိုအနုလုံဂေါတြဘူတို့၏အသီးအ
ခြားတပါးသောကိစ္စကိုပြုခြင်း၌။ အယံ၊ကား။ဥပမာ၊တည်း။ ဧကော၊
သော။ စက္ခုမာ ပုရိသော၊ မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည်။
နက္ခတ္တယောဂံ၊နက္ခတ်နှင့်လ၏ယှဉ်ခြင်းကို။ဇာနိဿာမိတိ၊သိအံ့ဟူ၍။
ရတ္တိဘာဂေ၊ညဉ့်အဘို့၌။ နိက္ခမိတွာ၊အိမ်မှထွက်၍။ စန္ဒံ၊လကို။ ပဿိ
တုံ၊ရှုကြည့်ခြင်းငှါ။ဥဒ္ဓံ၊အထက်ကောင်းကင်သို့။ ဥလ္လောကေသိ၊မော်
၍ကြည့်၏။တဿ၊ထိုယောကျ်ားအား။ ဝလာဟကေဟိ၊တိမ်တိုက်တို့

သည်။ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ၊ဖုံးလွှမ်းအပ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။စန္ဒော၊လသည်။
နပညာယိတ္ထ၊မထင်။အထ၊ထိုအခါ၌။ဧကော၊တခုသော။ဝါတော၊လေ
သည်။ ဝုဋ္ဌဟိတွာ၊ထလတ်၍။ ထူလထူလေ၊အလွန်ရုန့်ရင်းကုန်သော။
ဝလာဟကေ၊ တိမ်တိုက် တို့ကို။ ဝိဒ္ဓံသေတိ၊ ဖျက်ဆီး၏။ အပရော၊
တပါးသောလေသည်။ပဏ္ဍိမေ၊အလတ်ဖြစ်သောတိမ်တိုက်တို့ကို။ဝိဒ္ဓံ
သေတိ၊၏။အပရော၊တပါးသောလေသည်။ သုခုမေပိ၊ သိမ်မွေ့သော
တိမ်တိုက်တို့ကိုလည်း။ဝိဒ္ဓံသေတိ၊၏။ တတော၊ထိုသို့တိမ်တိုက်ကင်း
ပြီးသည့်မှ။သောပုရိသော၊သည်။ဝိဂတဝလာဟကေ၊ကင်းသောတိမ်
တိုက်ရှိသော။နဘေ၊ကောင်းကင်၌။စန္ဒံ၊ကို။ ဒိသွာ၊၍။ နက္ခတ္တယောဂံ၊
ကို။အညာသိ၊သိ၏။ ။(တတ္ထာတိအာဒိဥပမာသံသန္ဒနံ)။ ။တတ္ထ၊ထို
ဥပမာ၌။တယောဝလာဟကာဝိယ၊သုံးပါးသောတိမ်တိုက်ကဲ့သို့။ သစ္စ
ပဋိစ္ဆာဒကထူလမဇ္ဈိမသုခုမံ၊ သစ္စာကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သောထူလမဇ္ဈိမ
သုခုမဖြစ်သော။ကိလေသန္ဓကာရံ၊ ကိလေသာဟူသောအမိုက်မှောင်
ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။တယောဝါတာဝိယ၊သုံးပါးသောလေတို့ကဲ့သို့။ တိဏ္ဏံအ
နုလောမစိတ္တာနိ၊သုံးပါးသောအနုလုံစိတ်တို့ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ကုန်၏။စက္ခု
မာပုရိသောဝိယ၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောကျ်ားကဲ့သို့။ ဂေါတြဘု
ဉာဏံ၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ ဧကေကဿဝါတဿ၊ တပါးတပါးသောလေ၏။
ယထာက္ကမေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသောအစဉ်ဖြင့်။ ဝလာဟက
ဝိဒ္ဓံသနံဝိယ၊တိမ်တိုက်ကိုဖျက်ဆီးခြင်းကဲ့သို့။ဧကေကဿအနုလောမ
စိတ္တဿ၊တခုတခုသောအနုလုံစိတ်၏။ သစ္စပဋိစ္ဆာဒကတမဝိနောဒနံ၊
သစ္စာကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော ကိလေသာဟူသော အမိုက်ကို ဖျက်ဆီး
ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ ဝိဂတဝလာ ဟကေ၊ သော။ နဘေ၊၌။ ဝိသုဒ္ဓပုရိ
သဿ၊၏။ဝိသုဒ္ဓစန္ဒဒဿနံဝိယ၊ စင်ကြယ်သောလကို မြင်ခြင်းကဲ့သို့။
သစ္စပဋိစ္ဆာဒကေ၊သော။တမေ၊ကိလေသာဟူသောမှောင်သည်။ ဝိဂ
တေ၊ကင်းပြီးလတ်သော်။ဂေါတြဘုဉာဏဿ၊၏။ဝိသုဒ္ဓနိဗ္ဗာနဒဿနံ၊
စင်ကြယ်သောနိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ခြင်းကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ဟိကထံသဒိသံ၊အဘယ်
သို့တူသနည်း။တယောဝါတာ၊သုံးပါးသောလေတို့သည်။ စန္ဒပဋိစ္ဆာဒ
ကေ၊လကိုဖုံးလွှမ်းတတ်ကုန်သော။ဝလာဟကေယေဝ၊ တိမ်တိုက်တို့
ကိုသာလျှင်။ဝိဒ္ဓံသေတုံ၊ ဖျောက်လွင့်ခြင်းငှါ။ သက္ကောန္တိ၊ကုန်၏။ စန္ဒံ၊
လကို။ဒဋ္ဌုံ၊မြင်ခြင်းငှါ။နသက္ကောန္တိယေဝ၊မတတ်နိုင်ကုန်သကဲ့သို့

လျှင်။ဝေ်တထာ၊တူ။အနုလောမာနိ၊သုံးကြိမ်သောအနုလုံတို့သည်။သစ္စပဋိစ္ဆာဒကာ၊သော။တမညေဝ၊ ကိလေသာဟူသောမှောင်ကိုသာလျှင်။ ဝိနောဒေတုံ၊ငှါ။သက္ကောန္တိ၊ကုန်၏။နိဗ္ဗာနံ၊ကို။ ဒဋ္ဌုံ၊ငှါ။ နသက္ကောန္တိ၊ကုန်။သောပုရိသော၊သည်။စန္ဒမေဝ၊ကိုသာလျှင်။ဒဋ္ဌုံ၊ငှါ။ သက္ကောတိယထာ၊သို့။ဝလာဟကေ၊တို့ကို။ ဝိဒ္ဓံသေတုံ၊ငှါ။ နသက္ကောတိယထာ၊သို့။ ဧဝံတထာ၊တူ။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊သည်။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌုံ၊ငှါ။သက္ကောတိ၊၏။ကိလေသတမံ၊ကို။ဝိနောဒေတုံ၊ငှါ။နသက္ကောတိ၊နိုင်။ တေနေဝစ၊ ထိုသို့မတတ်နိုင်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဇတံ၊ထိုဂေါတြဘုဉာဏ်ကို။မဂ္ဂဿ၊မဂ်၏။အာဝဇ္ဇနန္တိ၊အါဝဇ္ဇန်းဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ ။(မဂ်၏အာဝဇ္ဇန်းဆို၏။ဂေါတြဘုသည်မဂ်၏အာဝဇ္ဇန်းပင်စင်စစ်ဖြစ်၏ဟူသောအနက်ရောက်၏တင်။ ဖြေအံ့သောငှါ တံဟိ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။တံ၊ထိုဂေါတြဘုဉာဏ်သည်။ အနာဝဇ္ဇနမ္ပိ သမာနံ၊ အာဝဇ္ဇန်းမဟုတ်သည်ဖြစ်လျှင်းမူလည်း။အာဝဇ္ဇနဋ္ဌာနေ၊အာဝဇ္ဇန်းအရာ၌။ ဌတွာ၊တည်၍။ ဧဝံနိဗ္ဗတ္တာဟီတိ၊ဤသို့ဖြစ်လေလော့ဟု။ ဝါ၊ အနုလောမဉာဏ်တို့သည် သညါရကိုအာရုံပြုသကဲ့သို့။ ထိုအတူ၊ သညါရကိုအာရုံမပြုမူ၍ငါကဲ့သို့နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်လေလော့ဟု။ မဂ္ဂဿ၊အား။ သညံ၊ကို။ဒတွာဝိယ၊ပေးသကဲ့သို့ဖြစ်၍။နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။မဂ္ဂေါပိ၊မဂ်သည်လည်း။တေန၊ထိုဂေါတြဘုဉာဏ်သည်။ဒိန္နသညံ၊ပေးအပ်သောသညာကို။အမုဉ္စိတွာဝ၊မလွှတ်မူ၍သာလျှင်။အဝိစိသန္တတိဝသေန၊အခြားမရှိသောအစဉ်၏အစွမ်းဖြင့်။ တံဉာဏံ၊ ထိုဂေါတြဘုဉာဏ်သို့။ အနုဗန္ဓမာနော၊အစဉ်လိုက်လျက်။ ။(ဂေါတြဘုဉာဏ်သည်ပေးအပ်သောသညာကိုမလွှတ်၊ ဂေါတြဘုဉာဏ်သို့အစဉ်လိုက်လျက်ဟူသောစကားကိုနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုသည်ကိုသာလျှင်ရည်၍မိန့်အပ်၏)။ ။အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ၊မဘောက်မထွင်းဘူးသေးသော။အပဒါလိတပုဗ္ဗံ၊ မခွဲမစိတ်ဘူး သေးသော။ လောဘက္ခန္ဓံ၊ လောဘတုံးကို။ ဒေါသက္ခန္ဓံ၊ဒေါသတုံးကို။ မောဟက္ခန္ဓံ၊ မောဟတုံးကို။ နိဗ္ဗိဇ္ဈမာနောဝ၊ ဘောက်ထွင်းလျက်သာလျှင်။ ပဒါလယမာနောဝ၊ ခွဲစိတ်လျက်သာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ဖြစ်၏။ တတြ၊ထိုဂေါတြဘုသည်ပေးအပ်သောသညာကိုမလွှတ်သကဲ့သို့ဖြစ်၍။ ထိုဂေါတြဘုသည်ယူအပ်သောနိဗ္ဗါန်အာရုံ၌သာလျှင်ဖြစ်၍။ မဂ်သည်လောဘဒေါသမောဟတုံးကိုဘောက်ခွဲခြင်း၌။အ

ယံ၊ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ဥပမာ၊ဥပမာတည်း။ဧကော၊သော။ဈာသော
သော၊လေးသမားသည်။အဋ္ဌဥသဘမတ္တေ၊ ရှစ်ဥသဘအတိုင်းအရှည်
ရှိသော။ပဒေသေ၊အရပ်၌။ ဖလကသတံ၊ ပိတောက်နှစ်ဖြင့် ပြီးသော
ပျဉ်ချပ်တရာကို။ ဌပါပေတွာ၊ထားစေ၍။ ဝတ္ထေန၊ပုဆိုးဖြင့်။မုခံ၊မျက်
နှာကို။ ဝေဌေတွာ၊ရစ်၍။သရံ၊မြားကို။ သန္နဟိတွာ၊ ကောင်းစွာဘွဲ့၍။
စက္ကယန္တေ၊စက်ယန္တရားဉ်။အဋ္ဌာသိ၊ရပ်၏။ ။(ဥသုံအသတိဒိပ္ပတိတ်
ဈာသောသောဓနုဂ္ဂဟော။ သရဂေါစရဋ္ဌာနံနာမအဋ္ဌဥသဘမတ္တံ၊တစ္ဆ
ခေါ်ဒူရေပါတိနောမတ္တိမပုဂ္ဂိသသာဝသေနစတုဟတ္ထာယယဋ္ဌိယာဝိ
သတိယဋ္ဌိဥသဘံ။ တေနအဋ္ဌ ဥသဘမတ္တေပဒေသေဟတ္ထ ဝသေန
စတ္တာရိသာဓိကဆသတဟတ္ထေပဒေသေ။ဋီကာ။ ။ဤဋီကာဉ်စတ္တာ
လိသာဓိကဆသတဟတ္ထေပဒေသေရှိမှ သင့်သည်။ စာရေးတို့ ရေး
မှားသည်ဖြစ်ရာသည်)။ ။အညော၊တပါးသော။ပုရိသော၊ယောကျ်ား
သည်။ စက္ကယန္တံ၊ကို။ အာဝိဇ္ဈိတွာ၊ လှိမ့်၍။ ဝါ၊လည်စေ၍။ ယဒါ၊ဉ်။
ဈာသောသဿ၊လေးသမားအား။ဖလကံ၊ပျဉ်ချပ်သည်။အဘိမုခံ၊ရှေးရှု။
ဟောတိ၊၏။တဒါ၊ဉ်။တတ္ထ၊ထိုပျဉ်ချပ်ဉ်။ဒဏ္ဍကောနုလုံကန်ဖြင့်။ သညံ၊
ခေါက်သောအမှတ်သညာကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ ဈာသောသော၊သည်။
ဒဏ္ဍကသညံ၊လုံကန်ခတ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော အသံဟူသောအ
မှတ်ကို။ အမုဉ္စိတွာဝ၊မလွှတ်မူ၍သာလျှင်။ သရံ၊မြားကို။ ခိပိတွာ၊ဖြစ်
၍။ဖလကသတံ၊ကို။နိဗ္ဗိဇ္ဈတိ၊ဘောက်ထွင်း၏။ တတ္ထ၊ထိုဥပမာဉ်။ဒဏ္ဍ
ကသညံဝိယ၊ ပျဉ်ချပ်တရာကိုဘောက်ထွင်းခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍
ဖြစ်သောလုံကန်ခတ်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေအပ်သော အသံဟူသော အမှတ်
ကဲ့သို့။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ လောဘက္ခန္ဓာဒိနိဗ္ဗိဇ္ဈနသမဂ္ဂ
ဉာဏသ ပစ္စယဘာဝတော၊ လောဘတုံးစသည်ကို ဘောက်ထွင်း
တတ်သောမဂ်ဉာဏ်၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဈာသော
သောဝိယ၊လေးသမားကဲ့သို့။မဂ္ဂဉာဏံ၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။နိဗ္ဗိဇ္ဈိတဗ္ဗနိဗိဇ္ဈန
တော၊ဘော်ထွင်းအပ်သော လောဘတုံးစသည်ကို ဘော်ထွင်းခြင်း
ကြောင့်တည်း။ဈာသောသဿ၊၏။ဒဏ္ဍကသညံ၊ကို။အမုဉ္စိတွာဝ၊လျှင်။
ဖလကသတနိဗ္ဗိဇ္ဈနံဝိယ၊ပျဉ်ချပ်တရာကိုဘောက်ထွင်းခြင်းကဲ့သို့။မဂ္ဂ
ဉာဏဿ၊၏။ဂေါတြဘုဉာဏေန၊သည်။ ဒိန္နသညံ၊ကို။ အမုဉ္စိတွာဝ၊
လျှင်။ နိဗ္ဗာနံအာရမ္မဏံကတွာ၊နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍။ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗာနံ၊မ

ဘော်မထွင်းဘူးကုန်သေးသော။ အပဒါလိတပုဗ္ဗါနံ၊မခွဲမစိတ်ဘူးကုန်သေးသော။ လောဘာဒေါသမောဟက္ခန္ဓာနံ၊ လောဘဒေါသမောဟ တုံးတို့ကို။နိဗ္ဗိဇ္ဈနပဒါလနံ၊ဘော်ထွင်းခွဲစိတ်ခြင်းကို။ဒဿေတိ၊၏။ ကေဝလဥ္စ၊သက်သက်ကား။သေဝသောမဂ္ဂေါ၊သည်။လောဘာက္ခန္ဓာဒိနံ၊တို့ကို။နိဗ္ဗိဇ္ဈနမေဝ၊ဘော်ထွင်းခြင်းကိုသာလျှင်။ကရောတိ၊ပြုသည်ကား။ နှ၊မဟုတ်သေး။အပိစခေါ၊စင်စစ်သော်ကား။ အနမတဂ္ဂသံသာရဝဋ္ဋ ဒုက္ခသမုဒ္ဒံ၊ပဌမဘဝမှစ၍ဖြစ်လတ္တံ့သော မသိအပ်သောအစရှိသော သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဟူသောသမုဒ္ဒြာရေကို။ သောသေတိ၊ခြောံစေ၏။ သဗ္ဗအပါယဒွါရာနိ၊အလုံးစုံသောအပါယ်တံခါးတို့ကို။ ပိဒဟတိ၊ပိတ်၏။ သတ္တန္နံအရိယဓနာနံ၊ သဒ္ဓါသီလစသောသူတော်ကောင်း ဥစ္စာခုနစ်ပါးတို့၏။ သမ္မုခီဘာဝံ၊မျက်မှောက်ပြုသည့်၏ အဖြစ်ကို။ ကရောတိ၊၏။အဋ္ဌင်္ဂိကံ၊အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မိစ္ဆာမဂ္ဂံ၊မိစ္ဆာမဂ်ကို။ပဇဟတိ၊စွန့်၏။ သဗ္ဗဝေရဘယာနိ၊ပါဏာတိပါတစသော ငါးပါးသောရန်နှစ်ဆဲ့ ငါးပါးသော ဘေးကြီး တို့ကို။ ဝူပ သမေတိ၊ ငြိမ်းစေ၏။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရား၏။ ဩရသပုတ္တဘာဝံ၊ရင်ခွင်တော်နှစ်သားတော်စစ်၏အဖြစ်သို့။ဥပနေတိ၊ဆောင်တတ်၏။အညေသံ၊ထို မှတပါးကုန်သော။အနေကသတာနံ၊ အရာမကများကုန်သော။ အာနိသံသာနဉ္စ၊ရတနာသုံးပါး၌သက်ဝင်၍ယုံကြည်ခြင်းစသောအာနိသင် တို့ကိုလည်း။ပဋိလာဘာယ၊ရခြင်းငှါ။သံဝတ္တတိ၊ဖြစ်ပေတတ်၏။ဣတိ ဧဝံ၊သို့။ အနေကာနိသံသဒါယကေန၊ များစွာသော အာနိသင်ကိုပေး တတ်သော။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ ယှဉ်သော။ ဉာဏံ၊ဉာဏ်သည်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေဉာဏံ၊သောတာ ပတ္တိမဂ်၌ဖြစ်သောဉာဏ်မည်၏။ ဣတိ၊ ဤနွှေအပြီးတည်း။ ။ပဌမ မဂ္ဂဉာဏံနိဋ္ဌိတံ။ ။

၂၄၈။ ပန၊ထိုမှတပါး။ ဣမဿဉာဏဿ၊ ဤသောတာပတ္တိမဂ် ဉာဏ်၏။ အနန္တရံ၊၌။ တသောဝသောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ္တဿ၊၏သာလျှင်။ ပါကဘူတာနိ၊ အကျိုးဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေဝါဖလစိတ္တာနိ၊နှစ်ကြိမ် သောဖိုလ်စိတ်တို့သည်ရင်း။ တိဏိဝါဖလစိတ္တာနိ၊သုံးကြိမ်သောဖိုလ် စိတ်တို့သည်ရင်း။ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ကာမံစေဌ္ဌနာတိတိက္ခပညဿ

ဒွေတိက္ခပညသတိတိဖလစိတ္တာနိဟောန္တိ။ အဝိသေသတောပနဂဟိ
တဿမဂ္ဂဿဝသေနဒွေတိဏိဝါတိဝုတ္တံ။ဋီကာ)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။လော
ကုတ္တရကုသလာနံ၊တို့၏။ အနန္တရဝိပါကတ္တာယေဝ၊ မိမိ၏အခြားမဲ့၌
အကျိုးပေးခြင်းသဘောရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဝါ၊မိမိ၏အ
ခြားမဲ့၌ အကျိုးရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ သမာဓိမာနန္တရိက
ဉ္ဉမာဟုတိစ၊ဟူ၍၎င်း။ ဒန္ဓံအာနန္တရိကံပါပုဏာတိအာသဝါနံ ခယာ
ယာတိစ၊ဟူ၍၎င်း။ဇွာတိအာဒိ၊ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ဝုတ္တံ၊၏။ ။
(ဤကဲ့သို့သောအရာ၌ဇွာတိကျေမြဲဟုမှတ်။ကညမာဟုကို ကံယံအာဟု
ဖြတ်။သယေစသုတ်ဖြင့်ပြီးစေ)။ ။ယံသမာဓိ၊ အကြင်မဂ်သမာဓိကို။
အနန္တရိကံ၊မိမိဖြစ်သည့်၏အခြားမဲ့၌အမြဲအားဖြင့်သာလျှင်အကျိုးပေး
ခြင်းကြောင့်မိမိအခြားမဲ့သာလျှင်ဖြစ်သောဖိုလ်ဟူသောအကျိုး၌ယှဉ်
၏ဟူ၍။ ဝါ၊ဖိုလ်ဟူသောအကျိုးရှိ၏ဟူ၍။အာဟု၊ဟောတော်မူကုန်ပြီ။
အာသဝါနံ၊တို့၏။ ခယာယ၊ ကုန်ခြင်းငှါ။ ဒန္ဓံ၊ဖြည်းဖြည်းနှေးနှေး။ အ
နန္တရိကံ၊ မိမိ၏အခြားမဲ့၌သာလျှင် ဖြစ်သော ဖိုလ်ဟူသော အကျိုးရှိ
သောအရိယမဂ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ရောက်၏။ ။(အနန္တရမေဝပဝတ္တနံ
ဖလံအနန္တရံ။ တတ္ထနိယုတ္တောတံဝါပယောဇနံဧတဿာတိ အာနန္တ
ရိကောမဂ္ဂေါ)။ ။ကေစိပန၊ကေစိတို့သည်ကား။ ဧကံဒွေတိဏိစတ္တာ
ရိဝါဖလစိတ္တာနိတိ၊ဟူ၍။ဝဒန္တိ၊ကုန်၏။တံဝစနံ၊ ထိုကေစိတို့၏စကား
ကို။နဂဟေတဗ္ဗံ၊မယူအပ်။ ။(ဒွေတိဏိကားသင့်၏။ဧကံစတ္တာရိကား
မသင့်ဖြစ်၍အဆိတ်ရောသော ဘောဇဉ်ကဲ့သို့ စွန့်အပ်သည်သာဟု။
နဂဟေတဗ္ဗံ၊ဟူသည်)။ ။ဟိကသ္မာ၊အဘယ့်ကြောင့်။နဂဟေတဗ္ဗံ၊
နည်း။ အနုလောမဿအာသေဝနတ္တာ၊ အာသေဝနကိုရသောအနုလုံ
ဉာဏ်၏ အခြားမဲ့၌။ ဂေါတြဘု ဉာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။သဗ္ဗန္တိမေန၊အလုံးစုံတို့အောက်ယုတ်သောအဘို့၌ဖြစ်သော။
ပရိစ္ဆေဒေန၊အပိုင်းအခြားဖြင့်။ဒွိဟိအနုလောမစိတ္တေဟိ၊နှစ်ကြိမ်သော
အနုလုံစိတ်တို့သည်။ဘဝိတဗ္ဗံ၊ဖြစ်သင့်၏။ ။(ဘဝိတဗ္ဗအယှဉ်တတိ
ယာကတ္တားနေမြဲမလွဲဓမ္မတာဘဝိတဗ္ဗံလည်းနပုံသာ)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။
ဧကံ၊တကြိမ်သောအနုလုံသည်။ အာသေဝနပစ္စယံ၊ ကို။ နလဘတိ၊မ
ရ။ ။(အလွန်အားဖြင့်ဓောတ်သည်ခြောက်ကြိမ် ခုနစ်ကြိမ်သာဖြစ်
ကုန်၏။ထိုကြောင့်စတ္တာရိဖလစိတ္တာနိဟောန္တိဟူသောစကားကိုမဆို

သင့်ဟုပြခြင်း၌။သတ္တစိတ္တပရာမာသဧကာဝဇ္ဇနဝီထိမိန့်သော်။ ။တ
နည်း တကြိမ်မသင့်ကြောင်းကိုပြပြီး၍ လေးကြိမ် မသင့်ကြောင်းကို
ပြခြင်း၌ သတ္တစိတ္တပရာမာသသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။စ၊အဘို့တပါးကို
ဆိုအံ့။ ဧကာဝဇ္ဇနဝီထိ၊ တခုသောအာဝဇ္ဇန်းရှိသောဝီထိသည်။ သတ္တ
စိတ္တပရမာ၊ ခုနစ်ချက်သောစိတ် အတိုင်းအရှည် ရှိသည်။ ဟောတိ၊
၏။ ။(အာသေဝနကိုရသော အနုလုံသည်သာလျှင်ဖြစ်စေလော့။အ
ထက်၌ကား ခြောက်ကြိမ် ခုနစ်ကြိမ်သော ဇောတို့သည်ဖြစ်ကုန်၏။
ထိုကြောင့် လေးကြိမ်သောဖိုလ်စိတ်တို့သည်ဖြစ်ကုန်၏ဟုဆိုရကား။
ထိုအဆိုကိုပိတ်ခြင်း၌ သတ္တစိတ္တပရမာသ ဧကာဝဇ္ဇနဝီထိမိန့်သော်။
ဤသို့လည်းတက်ရာ၏)။ ။တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယဿ၊အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်
အား။ ဒွေအနုလောမာနိ၊ နှစ်ကြိမ်သောအနုလုံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ဖြစ်
ကုန်၏။တဿ၊အား။တတိယံ၊သုံးကြိမ်မြောက်သော။ဂေါတြဘု၊သည်၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စတုတ္ထံ၊လေးကြိမ်မြောက်သော။ မဂ္ဂစိတ္တံ၊ သည်၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တီဏိဖလစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
ယဿ၊အား။ တီဏိအနုလောမာနိ၊တို့သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ တဿ။
အား။ စတုတ္ထံ၊သော။ဂေါတြဘု၊သည်။ ပဉ္စမံ၊သော။မဂ္ဂစိတ္တံ၊သည်။ ဒွေ
ဖလစိတ္တာနိ၊တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ကြောင့်။ ဒွေတီဏိဝါ
ဖလစိတ္တာနိဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ၊ဟူ၍။မယာ၊ငါသည်။ဝုတ္တံ၊ဆိုအပ်ပြီ။ကေစိပန။
ကေစိတို့သည်ကား။ ယဿ၊အား။ စတ္တာရိအနုလောမာနိ၊ တို့သည်။
ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ တဿ၊အား။ ပဉ္စမံ၊သော။ ဂေါတြဘု၊သည်။ ဆဋ္ဌံ၊
သော။မဂ္ဂစိတ္တံ၊သည်။ဧကံ၊တကြိမ်သော။ဖလစိတ္တံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။
ဣတိ၊သို့။ဝဒန္တိ၊ကုန်၏။ တံပနဝစနံ၊ထိုကေစိတို့၏စကားကိုကား။ ။
(နသာရတောပစ္စေတဗ္ဗံ၌စပ်)။ ။ယသ္မာ၊ကြောင့်။စတုတ္ထံ၊လေးကြိမ်
မြောက်ရင်း။ပဉ္စမံ၊ငါးကြိမ်မြောက်ရင်း။အပ္ပေတိ၊အပ္ပနာ၏အစွမ်းအား
ဖြင့်ဖြစ်၏။ တတော၊ထိုငါးကြိမ်တက်။ပရံ၊အလွန်။ နအပ္ပေတိ၊အပ္ပနာ
၏အစွမ်းအားဖြင့်မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အာသန္နဘဝင်္ဂတ္တာ၊ ဘဝင်နီး
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊သို့။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာ၌ပယ်
အပ်၏။ တသ္မာ၊ထိုသို့ပယ်ပစ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့်။ သာရတော၊အနှစ်
အားဖြင့်။နပစ္စေတဗ္ဗံ၊မယုံကြည်အပ်။ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ဧတ္တာဝတာ၊ဤ
မျှအတိုင်းအရှည်ရှိသောပဌမမဂ်၏အခြားမဲ့၌ဖိုလ်၏ဖြစ်ခြင်းမျှဖြင့်သာ

လျှင်။ သေဧသောပုဂ္ဂလော၊သည်။ သောတာပန္နောနာမ၊သောတာပန်
မည်သော။ ဒုတိယော၊ နှစ်ယောက်မြောက်သော။ အရိယပုဂ္ဂလော၊
သဉ်။ဟောတိ၊၏။ဘုသမ္ပမတ္တော၊သိကြားမင်းအဖြစ်၊စကြာမင်းအဖြစ်၊
အစရှိသောမေ့လျော့ခြင်း၏အရာသို့ရောက်၍ပြင်းစွာမေ့လျော့သည်။
ဟုတ္ဂာပိ၊ဖြစ်သော်လည်း။ သတ္တက္ခတ္တုံ၊ခုနစ်ကြိမ်။ ဒေဝေသုစ၊ နတ်
ပြည်တို့၌၎င်း။ မနုဿေသုစ၊လူ့ပြည်တို့၌၎င်း။ သန္ဓာဝိတွာ၊အဘန်တံ
လဲလဲပြေးသွား၍။သံသရိတွာ၊အဘန်တလဲလဲကျင်လည်၍။ဒုက္ခဿန္တ၊
ဆင်းရဲ၏အဆုံးကို။ ကရဏာသမတ္ထော၊ပြုခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သည်။ ဟော
တိ၊၏။ပန၊ထိုမှတပါး။ဖလပဋိယောသာနေ၊ဖိုလ်၏အဆုံး၌။ အဿ၊ထို
သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏။စိတ္တံ၊သဉ်။ဘဝင်္ဂ၊ဘဝင်သို့။ ဩတရတိ၊သက်
၏။တတော၊ထိုဘဝင်သို့သက်သည်မှ။ ပရံ၊နောက်၌။ထည့်။ဘဝင်္ဂဘ
ဝင်္ဂဿ၊ဘဝင်၏။ဥပစ္ဆိန္ဒိတွာဥပ္ပစ္ဆိန္နနတော၊ပြတ်ခြင်းကြောင့်။မဂ္ဂပစ္စ
ဝေက္ခနတ္ထာယ၊မဂ်ကိုဆင်ခြင်ခြင်းငှါ။မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
၏။ တသ္မိံ၊ထိုမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းသည်။ နိရုဒ္ဓေ၊ ချုပ်ပြီးသော်။ ပဋိပါဋိ
ယာ၊အစဉ်အတိုင်း။သတ္တမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခနဇဝနာနိ၊မဂ်ကိုဆင်ခြင်သော
ခုနစ်ကြိမ်သောဇောတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိ၊ဤသည်လျှင်မဂ်
ကိုဆင်ခြင်သောပစ္စဝေက္ခဏာတည်း။ ပုန၊ဘန်။ ဘဝင်္ဂ၊သို့။ ဩတ
ရိတွာ၊သက်၍။တေနေဝနယေန၊ထိုနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဖလာဒီနံ၊ဖိုလ်
စသည်တို့ကို။ပစ္စဝေက္ခနတ္ထာယ၊ဆင်ခြင်ခြင်းငှါ။ အာဝဇ္ဇနာဒီနိ၊အာ
ဝဇ္ဇန်းအစရှိသည်တို့သည်။ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ယေသံ၊ယထာဝုတ္တအာ
ဝဇ္ဇနဇဝနစိတ္တာနံ၊အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော အာဝဇ္ဇန်းဇောစိတ်
တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သေဧသောသောတာပန္နော၊ ဤ
သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။မဂ္ဂံ၊ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ဆင်ခြင်သည်မည်၏။
ဖလံ၊ကို။ပစ္စဝေက္ခတိ၊မည်၏။ ပဟီနကိလေသေ၊ပယ်ပြီးသောကိလေ
သာတို့ကို။ပစ္စဝေက္ခတိ၊မည်၏။ အဝသိဋ္ဌကိလေသေ၊ပယ်ပြီးမှကြွင်း
သောကိလေသာတို့ကို။ပစ္စဝေက္ခတိ၊မည်၏။နိဗ္ဗာနံ၊ကို။ပစ္စဝေက္ခတိ၊
မည်၏။ဟိ၊ချဲ့ဦးအံ့။သောပုဂ္ဂလော၊သည်။အဟံ၊သည်။ဣမိနာမဂ္ဂေန၊ဤ
မဂ်ဖြင့်။အာဂတော၀တ၊လာ၏တကား။ဣတိ၊သို့။မဂ္ဂံ၊မဂ်ကို။ပစ္စဝေက္ခ
တိ၊၏။တတော၊ထိုနောက်မှ။ မေမယာ၊သည်။ အယံအာနိသံသော၊ဤ
အကျိုးကို။ လဒ္ဓေါ၊ရအပ်၏။ ဣတိ၊သို့။ ဖလံ၊ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊၏။ တ

တော၊မှ။မေမယာ၊သည်။ ဇှာမေနာမကိလေသာ၊၏မည်သောကိလေ
သာတို့ကို။ ပဟီနာ၊ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ဣတိ၊သို့။ ပဟီနကိလေသေ၊ပယ်
အပ်ပြီးသောကိလေသာတို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊၏။ တတော၊မှ။ မေ၊ငါ့
အား။ ဇှာမေနာမကိလေသာ၊၏မည်သောကိလေသာတို့သည်။ အဝ
သိဋ္ဌာ၊ကြွင်းကုန်သေး၏။ဣတိ၊သို့။ဥပရိမဂ္ဂတ္တယဝဇ္ဈော၊အထက်မဂ်သုံး
ပါးအပေါင်းသည်သတ်အပ်ကုန်သော။ကိလေသေ၊တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခ
တိ၊၏။ အဝသာနေစ၊အဆုံး၌လည်း။ အယံမေ၊ဤတရားကို။ မေမ
ယာ၊သည်။အာရမ္မဏတော၊အာရုံပြုသောအားဖြင့်။ ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊သိအပ်
ပြီ။ဣတိ၊သို့။ အမတံ၊သေခြင်းကင်းသော။ နိဗ္ဗာနံ၊ကို။ပစ္စဝေက္ခတိ၊၏။
ဣတိ၊သို့။သောတာပန္နဿ၊သောတာပန်ဖြစ်သော။အရိယသာဝကဿ၊
၏။ ပဉ္စပစ္စဝေက္ခနာနိ၊ငါးကြိမ်သောပစ္စဝေက္ခနာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ။(ဧတေနေဝပသင်္ဂေနသေသာနံအရိယာနံပစ္စဝေက္ခနာတိ
ဒသေတုံယထာစာတိအာဒိဝုတ္တံ)။ ။သောတာပန္နဿ၊အား။ပဉ္စပစ္စ
ဝေက္ခနာနိ၊တို့သည်။ ဟောန္တိယထာစ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့လည်း။ ဧဝံ
တထာ၊တူ။သကဒါဂါမိအနာဂါမီနမ္ပိ၊သကဒါဂံအနာဂံတို့အားလည်း။
ပဉ္စပစ္စဝေက္ခနာနိ၊တို့သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ပန၊အထူးကိုဆိုအံ့။အရ
ဟတော၊ ရဟန္တာသခင်အား။ အဝသိဋ္ဌကိလေသ ပစ္စဝေက္ခနံနာမ၊
ကြွင်းသောကိလေသာကိုဆင်ခြင်ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ ဣတိ၊
ဤသို့မှတ်အပ်၏။ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။သဗ္ဗာနိပိ၊ကုန်သော။ဧကူ
နဝီသတိပစ္စဝေက္ခနာနိနာမ၊တချိုးတက်နှစ်ဆယ်သောပစ္စဝေက္ခနာတို့
မည်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ စ၊ဆက်အံ့။ပဉ္စန္နံပစ္စဝေက္ခနာနံ၊ငါးပါး
သောပစ္စဝေက္ခနာတို့ကိုဂ္ဂင်း။စတုန္နံပစ္စဝေက္ခနာနံ၊လေးပါးသောပစ္စ
ဝေက္ခနာတို့ကိုဂ္ဂင်း။ ယဒိဒံဧဿနံ၊အကြောင်းပြခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊၏။ အနိ
ယတ်ထည့်သည်။ ဧသော၊ဤငါးပါးသောပစ္စဝေက္ခနာ၊လေးပါးသော
ပစ္စဝေက္ခနာတို့ကို ပြခြင်းသည်။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါယေဝ၊ အလွန်ကို
ပိုင်းခြားခြင်းသာတည်း။ ဝါ၊အလွန်အားဖြင့်ပိုင်းခြားခြင်းသာတည်း။
ဟိသစ္စံ၊၏။ ပဟီနာဝသိဋ္ဌကိလေသပစ္စဝေက္ခနံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသောကိ
လေသာ၊ကြွင်းသောကိလေသာတို့ကိုဆင်ခြင်ခြင်းသည်။သေက္ခာနမ္ပိ၊
သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ ဟောတိဝါ၊ ဖြစ်သည်လည်းရှိ၏။ နဝါ
ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်လည်းရှိ၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ တဿပစ္စဝေက္ခနဿ၊

ထိုပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာ၊ ကြွင်းသောကိလေသာကို ဆင်ခြင်ခြင်း၏။အဘာဝေနေဝ၊မရှိခြင်းကြောင့်သာလျှင်။မဟာနာမော၊မဟာနာမ်မည်သောသာကီဝင်မင်းသည်။ဘဂဝန္တံ၊မြတ်စွာဘုရားကို။ ပုစ္ဆိ၊မေးလျှောက်၏။ ကိံ ပုစ္ဆိ၊အဘယ်သို့လျှောက်သနည်း။ ဘန္တေ၊ဘုန်းတော်ကြီးသောဘုရား။ယေန၊အကြင်မပယ်အပ်သေးသောကိလေသာဓမ္မဖြင့်။မေ၊အကျွန်ုပ်၏။ စိတ္တံ၊ကုသိုလ်စိတ်ကို။ ဧကဒါ၊ရံခါ။ လောဘဓမ္မာပိ၊လောဘဖြစ်သောဘရားတို့သည်လည်း။ပရိယာဒါယ၊ ကုန်စေ၍။တိဋ္ဌန္တိ၊တည်ကုန်၏။မေ၊အကျွန်ုပ်၏။အဇ္ဈတ္တံ၊အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌။အပ္ပဟိနော၊မပယ်အပ်သေးသော။ သောဓမ္မော၊ ထိုကိလေသာဟူသောဓမ္မသည်။ကောသုနာမ၊အဘယ်မည်သောကိလေသာဓမ္မနည်း။ ဣတိ၊သို့။ပုစ္ဆိ၊၏။သဗ္ဗံ၊အလုံးစုံသောသုတ်ကို။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗ၊ အကျယ်အားဖြင့်။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊အပ်၏။ ။(ပယ်အပ်ပြီးသောကိလေသာ၊ကြွင်းသောကိလေသာတို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည် အချို့သောသေက္ခအားဖြစ်၏။အချို့သောသေက္ခအားမဖြစ်။ ဤသို့သောအနက်ကိုအဘာဝေနေဝဟူသောပါဌ်ဖြင့်ပြသည်)။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။ ဧဝံ၊သို့။ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊၍။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်ဖြစ်ပြီးသော။ သောအရိယသာဝကော။ ထိုအရိယသာဝကသည်။ တသ္မိံယေဝ ဝါ အာသနေ၊ထိုနေရာ၌ပင်လျှင်မူလည်း။ နိသိန္နော၊နေလျက်။ ယောဂံကရောတိ၌စပ်။အပရေနဝါသမယေန၊တပါးသောအခါ၌မူလည်း။ ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ၊အားသန်သောကာမရာဂဗျာပါဒတို့ကို။ဝါ၊တို့၏။တနုဘာဝါယ၊ခေါင်းပါးသည်၏အဖြစ်၌။ဝါ၊ခေါင်းပါးစေခြင်း၌။ဒုတိယာယစ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ဘူမိယာ၊သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့။ ပတ္တိယာ၊ရောက်ခြင်း၌။ဝါ၊ရခြင်း၌။ယောဂံ၊ဘာဝနာကို။ ဝါ၊ ဘာဝနာ၌အားထုတ်ခြင်းပယောဂကို။ကရောတိ၊၏။ ။(ကာမရာဂဗျာပါဒတို့၏တနုဘာဝကိုအဘယ်သို့သောအကြောင့်ဖြင့် သိအပ်သနည်းဟူမူ။ တတ္ထ ဒွိဟိကာရဏေဟိ တနုဘာဝေါ အဓိစ္စုပ္ပတ္တိယာ ပရိယုဋ္ဌာန မန္ဒတာယစသကဒါဂါမိဿဟိဝဋ္ဋာနုသာရိမဟာဇနဿဝိယ ကိလေသာအဘိဏှံနဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ကဒါစိကဒါစိ ဝိရဠာကာရာဟုတွာဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တထာဥပ္ပဇ္ဇန္တာပိမဒ္ဒန္တာဆာဒေန္တာအန္ဓကာရံကရောန္တာနဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ဒွိဟိပန မဂ္ဂေဟိပဟိနတ္တာ မန္ဒမန္ဒာတနုကာကာရာ ဟုတွာဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ကေစိပန

သကဒါဂါမိဿာပိ ကိလေသာ စိရေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တာပိ ဗဟလာဝ
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တထာ ဟိဿ ပုတ္တဓီတရော ဒိဿန္တိ။ တံ အကာရဏံ ဝတ္ထု
ပဋိသေဝနေန ဝိနာပိ ဂဗ္ဘဂ္ဂဟဏသမ္ဘဝတော။ တသ္မာ ဝုတ္တနယေနေ
ဝ ဒွိဟိ ကာရဏေဟိ တေသံ တနုဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ မိန့်သော်။ ဋီ
ကာ။ ။တတ္ထ၊ ထိုတနုဘာဝါယဟူသောပါဌ်၌။ အဓိစ္စုပ္ပတ္တိယာ၊ ရံခါ
ကြုံးကြား ဖြစ်သဖြင့်၎င်း။ ပရိယုဋ္ဌာနမန္ဒတာယစ၊ ထကြွခြင်းနုံ့ညံ့
သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဋီကာ၊ သို့။ ထည့်။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊
အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ၊ တို့၏။ တနုဘာဝေါ၊ ခေါင်းပါး
သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ ကျဲပါးသည်၏အဖြစ်သေးသိမ်နုံ့ညံ့သည်၏အ
ဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဝဋ္ဋာနုသာရိမဟာဇနဿ၊ ဝဋ်သို့အ
စဉ်လျောက်သောလူအများအား။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိဝိယ၊ ကုန်၏သို့။ သကဒါဂါမိဿ၊ သကဒါဂံအား။ ကိလေသာ၊
တို့သည်။ အဘိဏှံ မပြတ်။ နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ကဒါစိကဒါစိ၊ ရံခါရံခါကြုံး
ကြားကြုံးကြား၌သာ။ ဝိရဠာကာရာ၊ ကျဲသောအခြင်းအရာရှိကုန်သည်။
ဟုတွာ၊ ၍၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တာပိ၊ ထိုသို့ရံခါ ကြုံးကြား
ကျဲပါးသောအခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ မဒ္ဒန္တာ၊ နှိပ်နင်းကုန်
လျက်။ ဆာဒေန္တာ၊ ဖုံးလွှမ်းကုန်လျက်။ အန္ဓကာရံ၊ အမိုက်မှောင်ကို။
ကရောန္တာ၊ ပြုကုန်လျက်။ နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ဒွိဟိ
မဂ္ဂေဟိ၊ နှစ်ပါးသောမဂ်တို့ဖြင့်။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ မန္ဒမန္ဒာ၊ အလွန်နုံ့ကုန်သည်။ တနုကာကာရာ၊ ကျဲပါးသောအ
ခြင်းအရာရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိပန၊ တို့သည်
ကား။ သကဒါဂါမိဿာပိ၊ သကဒါဂံပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။ ကိလေသာ၊
တို့သည်။ စိရေန၊ ကြာမြင့်သောကာလမှ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တာပိ၊
ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဗဟလာဝ၊ ထူထပ်အားသန်ကုန်သည်သာလျှင်။
ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ အဿ၊
ထိုသကဒါဂံပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပုတ္တဓီတရော၊ သားသမီးတို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊
ထင်ကုန်၏။ ဋီကာ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုကေစိတို့စကားသည်။
အကာရဏံ၊ အကြောင်း မဟုတ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဝတ္ထုပဋိသေဝနေ
န၊ ဝတ္ထုကိုမှီဝဲခြင်းနှင့်။ ဝိနာပိ၊ ၍လည်း။ ဂဗ္ဘဂ္ဂဟဏသမ္ဘဝတော၊
ကိုယ်ဝန်ယူခြင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊

ကြောင့်။ဝုတ္တနယေနေဝ၊သာလျှင်။ဣဓပိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏောပိ၊တို့ဖြင့်။ တေသံ၊ထိုကာမရာဂ ဗျာပါဒတို့၏။ တနုဘာဝေါ၊ ကျဲပါးသည်၏ အဖြစ်၊ သေးသိမ် သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။ ၎င်းအနက်။ ။ဘာဝနာ့သမ္ပယုတ္တာဓမ္မာဩဠာရိကတာဘူမိ။သမ္ပယုတ်တရားကို ဥပနိဿယပစ္စည်းတပ်သောဒုတိယသာမညဖိုလ်ရ၏။သယံဝါဘာဝတိတိဘူမိ။ လောကုတ္တရာအဖြစ်သည် တူပြားသော်လည်း နိဗ္ဗာန်ကဲ့သို့ထင်ရှားမဖြစ်သည်မဟုတ်။မိမိလည်းထင်ရှားဖြစ်သောကြောင့်၎င်းဒုတိယသာမညဖိုလ်ရ၏)။ ။သောပုဂ္ဂလော၊သည်။ဇ္ဈာနင်္ဂိယဗလဗောဇ္ဈင်္ဂါနို့၊ ဇ္ဈာန်ဗြိုလ် ဗောဇ္ဈင်တို့ကို။ သမောဓာနေတွာ၊ ပေါင်း၍။ ရူပဝေဒနာ သညာသင်္ခါရဝိညာဏဘေဒံ၊ ရူပဝေဒနာ သညာသင်္ခါရဝိညာဉ်အပြားရှိသော။တဓေဝသင်္ခါရဂတံ၊ ထိုသင်္ခါရအပေါင်းကိုလျှင်။ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာတိ၊အနတ္တာဟူ၍။ ဉာဏေန၊ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။ ပရိမဒ္ဒိတ္တိ၊လက္ခဏာရေးသုံးပါးကိုစုံစမ်းသည်၏အစွမ်းဖြင့် သုံးသပ်၏။ ပရိဝတ္တေတိ၊ ဆင့်ကာဆင့်ကာအဘန်တလဲလဲဝိပဿနာဉာဏ်ကိုဖြစ်စေ၏။ဝိပဿနာဝီထိံ၊ဝိပဿနာအစဉ်သို့။ဩဂါဟတိ၊သက်၏။ဧဝံ၊ဤဆိုပြီးသောနည်းဖြင့်။ ပဋိပန္နဿ၊ ကျင့်သော။ တဿ၊ ထိုသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် စသည်တို့ကိုဖြစ်စေခြင်း၌၊ဆိုပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ခါရုပေက္ခာဝသာနေ၊သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်၏အဆုံး၌။ ဧကာဝဇ္ဇနေန၊တခုသောအာဝဇ္ဇန်းဖြင့်။အနုလောမဂေါတြဘုဉာဏေသု၊အနုလုံဂေါတြဘူဉာဏ်တို့သည်။ ဝါ၊အနုလောမဉာဏ်ဝေါဒါန်တို့သည်။ဥပ္ပန္နေသု၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ဂေါတြဘုအနန္တရံ၊ဂေါတြဘူနှင့်တူသော ဝေါဒါန်၏အခြားမဲ့၌။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ တေန၊ ထိုသကဒါဂါမိမဂ်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊သော။ဉာဏံ၊ဉာဏ်သည်။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေဉာဏံ၊သကဒါဂါမိမဂ်၌ဖြစ်သောဉာဏ်မည်၏။ ဣတိ၊ဤသို့ရှေးအပြီးတည်း။ ။(ဂေါတြဘုဝိယဂေါတြဘူ၊ဝေါဒါန်ရ၏။ ထိုစကားသင့်စွ။ပဌမမဂ်၏ ရှေး၌ဖြစ်သောဉာဏ်ကိုပုထုဇ္ဇနဂေါတ္တကိုနှိပ်နင်းခြင်းကြောင့်၎င်း။ အရိယဂေါတ္တကိုပွါးစေခြင်းကြောင့်၎င်း။ ရုဍ္ဍအားဖြင့်ဂေါတြဘူဟူ၍ဆိုအပ်၏။ ဤဒုတိယမဂ်၏ရှေးဖြစ်သောဉာဏ်ကိုကား ထိုဂေါတြဘူအစစ်နှင့် တူသောကြောင့်ပရိယာယ် သဒိသူပစာအားဖြင့်။ ဝါ။ ဥပမာ တဒ္ဓိတ်အားဖြင့်

ဂေါတြဘုဟူ၍ဆိုအပ်၏။အဘယ့်ကြောင့်ဝေါဒါန်ဟူ၍ဆိုအပ်သနည်း
ဟူမူ။အချို့သောသံကိလေသမှစင်သောကြောင့်ဇင်း၊စင်စစ်စင်ကြယ်
စွာသောနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော ကြောင့်ဇင်း၊ ဝေါဒါန်ဟူ၍ ဆိုအပ်
၏။ ။တေနာဘာပဌာနေအနုလောမံဝေါဒါနံဿ အနန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယောတိ။ ။ယင်းသို့ ဝေါဒါန်သာရချ အမည်ဖြစ်ခဲ့သော်။ ဝေါ
ဒါနာနန္တရံမဆိုမူ၍ ဆိုရာရှိုးရှား ပရိယာယ် အမည်ကိုယူ၍ ဂေါတြ
ဘုအနန္တရံဟူ၍၍ဆိုသနည်းကြောင့်။ ။ယသ္မာပနပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ
ဥပ္ပာဒါဒိအဘိဘဝနတ္တံ ဥပါဒါယ အဋ္ဌဂေါတြဘုဓမ္မာ သမ္ပာဒိဝသေန
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဒသဂေါတြဘုဓမ္မာဝိပဿနာ ဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ အာဒိသု
ဂေါတြဘုနာမေနေဝတံအာဂတံ။ တသ္မာဇ္ဇာဓာပိဂေါတြဘုအနန္တရန္တိ
ဝုတ္တန္တိဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ဋီကာမိန့်သော်)။ ။ဒုတိယဉာဏံနိဋ္ဌိတံ။ ။

၂၄၈။ ဓမ္မဿာပိဉာဏာဿ၊ ဤဒုတိယဉာဏ်၏လည်း။ အနန္တ
ရံ၌။ဝုတ္တနယေနေဝ၊သာလျှင်။ ဖလစိတ္တာနိ၊တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ကုန်
၏။ဧတ္တာဝတာစ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသောဒုတိယမဂ်၏အခြားမဲ့၌ဒု
တိယဖိုလ်၏ဖြစ်ခြင်းမျှဖြင့်သာလျှင်။သော၊ သောပုဂ္ဂလော၊သည်။သက
ဒါဂါမိနာမ၊မည်၏။စတုတ္ထော၊လေးယောက်မြောက်သော။အရိယပုဂ္ဂ
လော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ သကိံဒေဝ၊တကြိမ်သာလျှင်။ဣမံလောကံ၊
ဤလူ့ဘုံသို့။ အာဂန္တွာ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်လာ၍။ ဒုက္ခဿ၊ဝဋ်ဒုက္ခ၏။
အန္တကရဏာသမတ္ထော၊အဆုံးကိုပြုခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သည်။ဟောတိ၊၏။
တတော၊ထိုသို့ဒုတိယဖိုလ်သို့ရောက်သည်မှ။ပရံ၊နောက်၌။ ပစ္စဝေက္ခ
နံ၊ပစ္စဝေက္ခဏာသည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းရှိသလျှင်
ကတည်း။စ၊ဆက်။ဧဝံ၊သို့။ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ပြီး၍။သကဒါဂါမိ၊ သကဒါ
ဂံဖြစ်ပြီးသော။သော၊အရိယာသာဝကော၊သည်။တသ္မိံယေဝဝါအာသ
နေ၊ထိုနေရာ၌မူလည်း။နိသိန္နော၊လျက်။အပရေနဝါသမယေန၊တပါး
သောအခါ၌မူလည်း။နိသိန္နော၊လျက်။ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ၊ သကဒါဂါ
မိမဂ်ဖြင့်ခေါင်းပါးစေအပ်ပြီးသော ကာမရာဂသံယောဇဉ်၊ဗျာပါဒသံ
ယောဇဉ်တို့ကို။ အနုဝသေသပ္ပဟာနာယ၊အကြွင်းမဲ့ပယ်ခြင်းငှါ။ တ
တိယာယ၊သုံးခုမြောက်သော။ ဘူမိယာ၊ အနာဂါမိဖိုလ်သို့။ ပတ္တိယာ၊
ရောက်ခြင်းငှါ။ ယောဂံ၊ဝိပဿနာ၌အားထုတ်ခြင်းလုံ့လကို။ ကရော

တိ၊၏။သောသကဒါဂါမိပုဂ္ဂလော၊သည်။ ဇုန္ဒြိယဗလဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။သမောဓာနေတွာ၊ ၍။ တဒေဝသင်္ခါရဂတံ၊ ထိုရုပ်နာမ်ဖြစ်သောတေဘူမကသင်္ခါရတရားအပေါင်းကိုပင်လျှင်။ အနိစ္စံဒုက္ခမနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ဉာဏေန၊ဖြင့်။ပရိမဒ္ဒတိ၊သုံးသပ်နယ်ချေ၏။ပရိဝတ္တေတိ၊ဝိပဿနာဉာဏ်ကို အဘန်ဘန်ဖြစ်စေ၏။ ဝိပဿနာဝီထိံ၊သို့။ ဩဂါဟတိ၊သက်၏။ဧဝံ၊သို့သောနည်းဖြင့်။ပဋိပန္နဿ၊သော။တဿ၊ထိုသကဒါဂံပုဂ္ဂိုလ်အား။ဝုတ္တနယေနေဝ၊သါလျှင်။သင်္ခါရုပေက္ခာဝသာနေ၊၌။ဧကာဝဇ္ဇနေန၊တခုသောအာဝဇ္ဇန်းဖြင့်။အနုလောမဂေါတြဘုဉာဏေသု၊တို့သည်။ဥပ္ပန္နေသု၊ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ဂေါတြဘုအနန္တရံ၊၌။ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။တေန၊ထိုအနာဂါမိမဂ်နှင့်။သမ္ပယုတ္တံ၊သော။ဉာဏံ၊သည်။အနာဂါမိမဂ္ဂဉာဏံ၊မည်၏။ဣတိ၊ဤရွေ့အပြီးတည်း။ ။(သကဒါဂံငါးယောက်တို့တွင်။ လေးယောက်ကိုပယ်၍ လူ့ပြည်၌သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့ရောက်၍နတ်ပြည်၌နတ်တို့အသက်အတိုင်းနေ၍တဘန်လူ့ပြည်၌ဖြစ်၍ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော သကဒါဂံ တယောက်ကိုသာယူသတည်း)။ ။တတိယဉာဏံနိဋ္ဌိတံ။ ။

၂၅၀။ ဇ္ဈမဿပိ ဉာဏဿ၊ ၏လည်း။ အနန္တရံ၊၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။ ဖလစိတ္တာနိ၊တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ကုန်၏။ ဧတ္တာဝတာစ၊ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသောတတိယမဂ်၏အခြားမဲ့၌ ဖိုလ်၏ဖြစ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဧသဧသောပုဂ္ဂလော၊သည်။ ဩပပါတိကော၊ ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေသာရှိသော။ တတ္ထ၊ ထိုဖြဟ္မာ့ဘုံ၌။ ဝါ၊သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယီ၊ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလေ့ရှိသော။အနာဝတ္တိဓမ္မော၊ပဋိသန္ဓေအစွမ်းအားဖြင့် တဘန်မပြန်သောသဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ဖြင့်။ ဇ္ဈမံလောကံ၊ဤကာမဓာတ်သို့။ ပုနရာဂန္တွာ၊တဘန်မလာမူ၍။ဝါ၊မလာခြင်းကြောင့်။အနာဂါမိနာမ၊အနာဂံမည်သော။ဆဋ္ဌော၊သော။အရိယပုဂ္ဂလော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ဇုဒ္ဓဒဿနဝဏ္ဏသဝနာဒံပနတ္ထာယအာဂမနံဟောတိယေဝ)။ ။တတော၊ထိုသို့အနာဂါမိဖိုလ်သို့ရောက်သည်မှ။ပရံ၊၌။ ပစ္စဝေက္ခနံ၊သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊တည်း။စ၊ဆက်။ဧဝံ၊သို့။ပစ္စဝေက္ခိတွာဝ၊လျှင်။သောအနာဂါမိအရိယသာဝကော၊သည်။ပ။ရူပရာဂအရူပရာဂမာနဥဒ္ဓစ္စအဝိဇ္ဇာနံ၊ရူပဘုံ၌တပ်သောရာဂ

အရူပဘုံ၌တပ်သော ရာဂမာနဥဒ္ဓစ္စအဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဥဒ္ဓံ ဘာဂိယသံယောဇဉ်ငါးပါးတို့ကို။ အနဝသေသပ္ပဟာနာယ၊အကြွင်း မဲ့ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ။(ကြွင်းသောအနက်နည်းတူ)။ ။စတုတ္ထ ဉာဏံနိဋ္ဌိတံ။ ။

၂၅၁။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိကထာ၌လည်း ... အနန္တရံ၌။ပ။ဝေဒိတဗ္ဗာ နိ၊ကုန်၏။ စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော စတုဗ္ဗမဂ်၏အခြားမဲ့၌ စတုတ္ထဖိုလ်၏ ဖြစ်ခြင်းမှဖြစ်သည်သာလျှင်။ သေ ဌေသောပုဂ္ဂလော၊သည်။ အရဟာနာမ၊ရဟန္တာမည်သော။ အဋ္ဌမော၊ ရှစ်ယောက်မြောက်သော။ အရိယပုဂ္ဂလော၊သည်။ဟောတိ၊၏။မဟာ ခီဏာသဝေါ၊ ပူဇော်အပ်ကြီးမြတ်သော အာသဝေါဘ်ရှိသော အာသ ဝေါကုန်ပြီးသော။ အန္တိမဒေဟဓာရီ၊အဆုံးစွန်သောကိုယ်ကိုဆောင် တတ်သော။ ဩဟိတဘာရော၊ချအပ်ပြီးသောခန္ဓာဝန်ကိလေသာဝန် အဘိသင်္ခါရဝန်ရှိသော။ အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော၊ အစဉ်အတိုင်း ရောက် အပ်ပြီးသောအရဟတ္တဖိုလ်ဟူသောမိမိအကျိုးရှိသော။ပရိက္ခီဏဘဝ သံယောဇနော၊ကုန်ပြီးသောဆယ်ပါးသောဘဝသံယောဇဉ်ရှိသော။ သမ္မဒညာဝိမုတ္တော၊ ခန္ဓာစသည်တို့၏သဘောကို အသင့်အားဖြင့်သိ ၍အထူးသဖြင့်လွတ်ပြီးသော။ ။(သမ္မကား သမ္မာလိုလျက်ရဿပြု သည်)။ ။သဒေဝကဿ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကဿ၊သတ္တ လောက၏။ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော၊မြတ်သည်ဖြစ်၍အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝါ၊မြတ်သောအလှူဝတ္ထုကိုခံထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်ထူးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ဣတိ၊ဤစကားအပြီးတည်း။ ။ဣတိဣမိနာဝစနက္ကမေန၊ဤရွေ့သော စကားအစီအစဉ်ဖြင့်။သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ။ပ။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနာ မာတိ၊ဟူသော။ ယံတံဝစနံ၊အကြင်စကားကို။ မယာ၊သည်။ ဝုတ္တံ၊ပြီ။ တံဝစနံ၊ကို။ ဣမိနာအနုက္ကမေန၊ဤဆိုပြီးသောအစီအစဉ်ဖြင့်။ ပတ္တဗ္ဗာ နိ၊ရောက်အပ်ကုန်၏။ ဣမာနိစတ္တာရိဉာဏာနိ၊ ဤလေးပါးသောဉာဏ် တို့ကို။ သန္ဓာယ၊၍။ မယာ၊ငါသည်။ဝုတ္တံ၊ဆိုအပ်၏။ ။(အနုပတ္တော သဒတ္ထောသကတ္ထော့ အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော။ သဒတ္ထောတိစအရဟတ္တံဝေဒိ တဗ္ဗံ။တံဟိအတ္တုပနိဗန္ဓနဋ္ဌေနအတ္တာနံ အဝိဇဟနဋ္ဌေနအတ္တနောပရ မဋ္ဌေနစအတ္တတ္ထသကတ္ထောတိဝုစ္စတိ။ ဋီကာ။ ။မိမိ

နှင့်စပ်သောသဘောအားဖြင့်၎င်း၊ မိမိကိုမစွန့်သောသဘောအားဖြင့် ၎င်း၊ မိမိ၏မြတ်သောအကျိုးဖြစ်သော သဘောအားဖြင့် မိမိ၏အကျိုး ဖြစ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကိုသကဋ္ဌဟူ၍ ဆိုအပ်သ တည်း)။ ။ဣဒါနိ၊ ၌။စတုဉာဏာယ၊စတုမဂ္ဂဉာဏ်အားဖြင့်လေးပါး သောဉာဏ်အစိတ်ရှိသော။ဣမိဿာယေဝဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိယာ၊ဤ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၏သာလျှင်။ ။(စတူသုမဂ္ဂေသုဉာဏံဇောတိဿာတိ စတုဉာဏာ။ဇောတိဿာ။ ဤအပေါင်းဖြစ်သောဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိအား။ စတူသုမဂ္ဂေသု၊လေးပါးသောမဂ်တို့၌။ ဉာဏံ၊ဖြစ်သောအစိတ်ဉာဏ် သည်။အတ္ထိ၊၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ သာ၊ထိုအပေါင်းဖြစ်သောဉာဏ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိသည်။ စတုဉာဏာ၊စတုဉာဏမည်၏။ ဘိန္နာဓိကရဏဗ ဟုဗ္ဗီဟိဖြစ်၍ အညပုဒ်သို့လိုက်ရကား စတုဉာဏာဟု ဣတ္ထိလိင်ပြီး သည်။ ။ကမ္မဓာရယောစဒွန္ဒောစ။ တပ္ပုရိသောစလာဘိနော။ တ ယောပရပဒေလိင်္ဂ။ဗဟုဗ္ဗီဟိပဒန္တံ့ရေဟူသောသဒ္ဒလက္ခဏာကိုနှလုံး မူရာသည်။ ။တနည်း။ စတူသုမဂ္ဂေသုဉာဏံစတုဉာဏံ။ စတုသဒ္ဒံ ကဲ့သို့ကမ္မဓာရည်းမဟုတ်။ တံဇောတိဿာအတ္ထိတိစတုဉာဏာ။ဤသို့ပြု မှုအဿတ္ထိတဒ္ဓိတ်ဟူ၏။ အထဝါစတုမဂ္ဂေသုပဝတ္တတ္တာစတ္တာရိဉာဏာ နိဇောတိဿာတိစတုဉာဏာ။ ဤသို့ပြုမှုတုလျာဓိကရဏဗဟုဗ္ဗီဟိ။အထ ဝါစတုမဂ္ဂေသုပဝတ္တတ္တာ။ စတ္တာရိဉာဏာနိ စတုဉာဏံ။ ယထာစတု သစ္စံတံဇောတိဿာအတ္ထိတိ စတုဉာဏာပြု)။ ။အာနုဘာဝဝိဇာနနတ္ထံ၊ သတိပဋ္ဌာန်၏ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံခြင်းအစရှိသော အာနုဘော်ကို သိခြင်းအကျိုးငှါ။ ပရိပုဏ္ဏဗောဓိပက္ခိယဘာဝေါ၊ထက်ဝန်းကျင်ပြည့် စုံသောဗောဓိပက္ခိယရှိသည့်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ဝုဋ္ဌာနဗလသမာယောဂေါ၊ လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်တို့၏ နိမိတ္တ ပဝတ္တိမှထခြင်း၊ သမထ ဗလဝိပဿနာဗလတို့နှင့်ယှဉ်ခြင်းကို၎င်း။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်သံယော ဇဉ်အစရှိသောဓမ္မတို့ကို။ ယေနပဋ္ဌမမဂ္ဂါဒိနာ၊ အကြင်ပဌမမဂ်အစရှိ သည်သည်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ပယ်အပ်ကုန်၏။ တေသံဓမ္မာနံ၊ထိုသံယော ဇဉ်အစရှိသောဓမ္မတို့ကို။တေန၊ထိုပဌမမဂ်အစရှိသည်သည်။ထည့်။ ပဟာနဥ္စ၊ပယ်ခြင်းကို၎င်း။ အဘိသမယကာလေ၊သစ္စာလေးပါးတို့ကို ဇှေးရှုမျက်မှောက်သိသောကာလ၌။ပရိညာဒိနို၊ပရိညာဥ်ကိစ္စပဟာန ကိစ္စအစရှိကုန်သော။ ယာနိကိစ္စာနိ၊ အကြင်ကိစ္စတို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ဆို

အပ်ကုန်ပြီ။ တာဒိစ၊ ထိုပရိညာပဟာနသစ္ဆိကိရိယဘာဝနာလေးဖြာ
သောကိစ္စတို့ကိုရင်း။ ယထာ သဘာဝေန၊ အကြင်အကြင် ဟုတ်မှန်
သောသဘောအားဖြင့်။ ဝါ၊ဟုတ်မှန်သောသဘောအလျောက်။ ဇာနိ
တဗ္ဗာနိ၊သိအပ်ကုန်၏။ ဣတိအယံ၊ကား။ မာတိကာ၊မာတိကာတည်း။
တတ္ထ၊ထိုမာတိကာ၌။ ဝါ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ ပရိပုဏ္ဏဗောဓိပက္ခိယ
ဘာဝိတာ၊ ကား။ ဗောဓိပက္ခိယာနံ၊ ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၏။ ပရိ
ပုဏ္ဏဘာဝေါ၊တည်း။ဟိ၊ချဲ့အံ့။ စတ္တာရောသတိပဋ္ဌာနာ၊တို့ရင်း။ စတ္တာ
ရောသမ္မပ္ပဓာနာ၊တို့ရင်း။ စတ္တာရောဣဒ္ဓိပါဒါ၊ တို့ရင်း။ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊တို့
ရင်း။ ပဉ္စဗလာနိ၊တို့ရင်း။ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ၊ တို့ရင်း။ အရိယော၊မြတ်
သော။ဝါ၊ဖြူစင်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊မဂ်
ရင်း။ဣတိဣမိနာပဘေဒေန၊ဖြင့်။သတ္တတိံသ၊သုံးဆဲ့ခုနစ်ပါးကုန်သော။
ဣမေဓမ္မာ၊ဤတရားတို့သည်။ဗောဓနဋ္ဌေန၊သစ္စာလေးပါးကိုသိတတ်
သောအနက်ကြောင့်။ ဗောဓောတိ၊ဗောဓဟူ၍။ လဒ္ဓနာမဿ၊ ရအပ်
သောအမည်ရှိသော။ အရိယဿ၊အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပက္ခေ၊အကူအ
မြောင် လက်ဆောင် အပင်းအသင်း၌။ ဘဝတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ တနည်း။ ပက္ခေ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သောအပင်းအသင်း၏အ
ဖြစ်၌။ဘဝတ္တာဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗောဓိပက္ခိယာ
နာမ၊ကုန်၏။ ။(ပက္ခေဘဝတ္တာတိ၊ကား။ဥပကာရဘာဝေ၊ကူမြောင်
၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်၌။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ဋီကာ၌ကား၊ဗုဇ္ဈနဋ္ဌေနဝါဗောဓော။ မဂ္ဂစိတ္တုပ္ပါဒေါ၊တဿ
ဗုဇ္ဈနကိရိယာယ အနုဂ္ဂဟဘာဝတောပက္ခေဘဝါတိဗောဓိပက္ခိယာ
ဟုတထွေခမ္မာဝိဘဿန်ကြံပြန်၏)။ ။တေသုဗောဓိပက္ခိယေသု၊တို့တွင်။
အာရမ္မဏေသု၊ကာယဝေဒနာအစရှိသောအာရုံတို့၌။ ။(တေသုအာ
ရမ္မဏေသုဟု မရောလင့်)။ ။ဩက္ကန္ဒိတွာ ပက္ခန္ဒိတွာ၊ ၍။ ဤနှစ်ပုဒ်
ကားဝေဝစ်တည်း။ ဥပဋ္ဌာနတော၊အသုဘအခြင်းအရာစသည်ကိုယူ
သည်၏အစွမ်းဖြင့်ကပ်၍ တည်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋ္ဌာနံ၊
ကာယဝေဒနာစသောအာရုံသို့ကပ်၍တည်တတ်သည်မည်၏။ သတိ
ယေဝ၊ သတိသည်ပင်လျှင်။ ပဋ္ဌာနံ၊ ကာယဝေဒနာစသော အာရုံသို့
ကပ်၍တည်တတ်သည်တည်း။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။တဉ္စ၊ သတိပဋ္ဌာ
နံ၊မည်၏။ ။(သတိတခုကိုပင်အဘယ့်ကြောင့်စတ္တာရောသတိပဋ္ဌာ

နာပဟူသနည်း)။ ။ပန၊ထိုသို့သတိသဉ်ပင်လျှင်သတိပဋ္ဌာန်မည်သော်လည်း။ အဿ၊ထိုသတိ၏။ ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မေသု၊ ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မဟူသော လေးပါးသော အာရုံတို့၌။ အသုဘဒုက္ခအနိစ္စ အနတ္တာကာယ ဂဟာနဝသေန၊ အသုဘအခြင်းအရာ ဒုက္ခအခြင်းအရာ အနတ္တအခြင်းအရာကို ယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်ဧင်း။ သုဘသုခနိစ္စအတ္တသညာပဟာန ကိစ္စသာဓန ဝသေနစ၊ သုဘသညာ သုခသညာ နိစ္စသညာ အနတ္တသညာကို ပယ်ခြင်းကိစ္စကိုပြီးစေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်ဧင်း။ ပဝတ္တိတော၊ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ စတုဓာ၊ လေးပါးသောအဘို့တို့ဖြင့်။ဘေဒေါ၊ပြားခြင်းသည်။ဟောတိ၊၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာတိ၊ဟူ၍။ဝုစ္စန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ကာယာဒိသုအသုဘာကာရာ ဒိဂဟာနံ ပုဗ္ဗာဘာဂသတိပဋ္ဌာနဝသေနသုဘာသညာဒိ ပဟာနကိစ္စသာ ဓနံမဂ္ဂသတိပဋ္ဌာနဝသေနဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထဟိဧကာဝသတိ စတုကိစ္စ သာဓနဝသေနပဝတ္တတိ။ဋီကာ)။ ။ဧတေန၊ဤဝိရိယဖြင့်။ပဒဟန္တိ ဝါ ယာမန္တိ၊အားထုတ်တတ်ကုန်၏။ တနည်း။ ကာယစိတ္တာနိ၊ ကိုယ်စိတ်တို့ကို။ပဒဟန္တိ ပဂ္ဂဏှန္တိ၊ချီးမြှောက်တတ်ကုန်၏။ဣတိ တသ္မာ၊ကြောင့် ပဓာနံ၊မည်၏။သောဘဏံ၊တင့်တယ်သော။ ဝါ၊ကောင်းမြတ်သော။ပဓာနံ၊ အားထုတ်ကြောင်းတည်း။ ဝါ၊ကိုယ်စိတ်ကိုချီးမြှောက်ကြောင်းတည်း။ဣတိ တသ္မာ၊ကြောင့်။သမ္မပ္ပဓာနံ၊မည်၏။ ။(မတင့်တယ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ သံကိလေသဓမ္မကိုပယ်ခြင်းဖြင့်ဧင်း၊တင့်တယ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ဝေါဒါနဓမ္မတို့ကို ပွါးစေခြင်းဖြင့်ဧင်း၊သောဘဏာသုန္ဒရဖြစ်သည်ဟူလို)။ ။ဝါ၊ကား။ဧတေန၊ဤဝိရိယဖြင့်။သမ္မာ၊အသင့်အားဖြင့်။ ပဒဟန္တိ၊အားထုတ်တတ်ကုန်၏။ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အသင့်အားဖြင့် အားထုတ်ကြောင်း ဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။သမ္မပ္ပဓာနံ၊မည်၏။ဝါ၊ကား။ တံဝိရိယံ၊သည်။ ကိလေသဝိရူပတ္တဝိရဟတော၊ ကိလေသာဟူသောဘောင်ပြန်ခြင်းဟုဆိုအပ်သောရူပအသာရုပ္ပသဘောမှကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သောဘဏဥ္စ၊တင့်တယ်လျောက်ပတ်ကောင်းမြတ်သည်လည်း။ဟောတိ၊၏။ ဟိတသုခနိပ္ဖါဒကတ္တေန၊ အစိုင်အပြီးစီးပွါးချမ်းသာကိုပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။သေဋ္ဌဘာဝါဝဟနတော စ၊အထူးသဖြင့်ချီးမွမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဧင်း။ ပဓာနဘာဝကရ

ဏတော စ၊ မြတ်သည့်၏အဖြစ်၊အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်ငှင်း။ငခါ
နဥ္စ၊ အထူးသဖြင့်ချီးမွမ်းအပ်သည်လည်း။ ဝါ၊အထူးသဖြင့်မြတ်သည်
လည်း။ဟောတိ၊၏။ ဣတိတသ္မာ၊ထိုနှစ်ပါးသောသတ္တိကြောင့်။ သမ္မပ္ပ
ခါနံ၊သမ္မပ္ပခါန်မည်၏။ တေံ၊ဤသမ္မပ္ပခါန်ဟူသောအမည်သည်။ ဝီရိ
ယဿ၊အသည်းအသန်ချီးခြံစွာလှဝီရိယ၏။ အဓိဝစနံ၊အမည်တည်း။
ယံသ္မာပန၊ အကျင့်ကြောင့်ကား။ထည့်။ တယိဒံတံဏှာဒံသမ္မပ္ပခါနံ၊ ထို
သမ္မပ္ပခါန်သည်။ ဥပ္ပန္နာနုပ္ပန္နာန်အကုသလာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသောအကု
သိုလ်၊မဖြစ်ကုန်သေးသေါအကုသိုလ်တို့ကို။ငဟာနာနုပ္ပတ္တိကိစ္စံ၊ငယ်
ခြင်းကိစ္စ၊မဖြစ်စေခြင်းကိစ္စကိုငှင်း။အနုပ္ပန္နုပ္ပန္နါနံကုသလါနံ၊မဖြစ်ကုန်
သေးသောကုသိုလ်၊ဖြစ်ကုန်ပြီးသောကုသိုလ်တို့၏။ဥပ္ပတ္တိဌိတိကိစ္စဥ္စ၊
ဖြစ်စေခြင်းကိစ္စ ပွါးစီး မြင့်ရှည်တည်ခြင်း ကိစ္စကိုငှင်း။ သာခယတိ
၏။ ဣတိဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့ လေးပါးသောကိစ္စတို့ကို ပြီးစေ
ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ စတုဗ္ဗိခံ၊ လေးပါးအပြားရှိသည်။
ဟောတိ၊၏။ တသ္မာ၊ထိုသို့လေးပါးသောကိစ္စကို ပြီးစေသောအားဖြင့်
လေးပါးအပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စတ္တာရောသမ္မပ္ပခါနာတိ၊ဟူ
၍။ဝုစ္စန္တိ၊ကုန်၏။ ပုဗ္ဗေ၊ရှေးဖြစ်သော။ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏနိဒ္ဒေသ၌။ဝုတ္တေန၊
ပြီးသော။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ပြီးခြင်းအနက် ပြည့်စုံခြင်း ဟူသော အနက်
ကြောင့်။ဣဒ္ဓိ၊မည်၏။ တနည်း။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ပြီးကြောင်းပြည့်စုံပွါးစီး
ခြင်းသို့ရောက်ကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ဣဒ္ဓိ၊မည်၏။ ။(သမာဓိပခါန
သင်္ခါရပမုခါမဂ္ဂခမ္မာဏှာခဏှာဒ္ဓိတိအဓိပ္ပေတာ။ ငိုကာဟူရကားသမာဓိ
ပခါနဟုဆိုအပ်သောပြုပြင်တတ်သောဝိရိယအမှူးအကြီးရှိသောမဂ်
တရားတို့ကိုဤ၌ဣဒ္ဓိဟူ၍လိုအပ်သည်)။ ။သမ္ပယုတ္တာယ၊သမ္ပယုတ်
ဖြစ်သော။တဿာဣဒ္ဓိယာ၊ထိုဣဒ္ဓိ၏။ပုဗ္ဗင်္ဂမဋ္ဌေန၊ပြဓာန်းသောအနက်
ကြောင့်။ဝါ။အဓိပတိပစ္စည်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ပါဒေါ၊ အခြေပါဒမည်
သတည်း။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊မည်၏။ ။(ပုဗ္ဗင်္ဂမဋ္ဌောအဓိ
ပတိပစ္စယဘာဝေါ၊တသ္မာသောတာပတ္တိမဂ္ဂေဏှာဏ္ဍာတိတိဣဒ္ဓိ။တဿာ
သမ္ပယုတ္တာဆန္ဒာဒယောဥတ္တရပူဋ္ဌဘာဇနီယေ အာဂတနယေနလော
ကုတ္တရာဝေဒိတဗ္ဗာ။ ငိုကာဟူရကားဣဒ္ဓိအရကို သောတာပတ္တိမဂ်စ
သောလေးပါးသောမဂ်ကောက်၍ ပါဒအရကို သမ္ပယုတ္တာဆန္ဒစသည်
ကိုကောက်ရသည်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါဟူသည်လည်း ဥပလက္ခဏ

နည်းသာမှတ်)။ ။စ၊ တနည်းကား။ ဖလဘူတာယ၊ ဖိုလ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။တဿာဣဒ္ဓိယာ၊ထိုဣဒ္ဓိ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂကာရဏာ ဓမ္မေန၊ ရှေးအဘို့၌ဖြစ်သောအကြောင်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ ပါဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊မည်၏။ ။(ဤနည်းအလိုသော်ဣဒ္ဓိအရကို အကျိုးဟူ၍။ပါဒအရကိုအကြောင်းဖြစ်သောဆန္ဒစသည်ကိုကော်)။ ။ သောဣဒ္ဓိပါဒေါ၊သည်။ ဆန္ဒာဒိဝသေန၊ ဆန္ဒစိတ္တဝီရိယ ဝိမံသ၏အစွမ်းဖြင့်။စတုဗ္ဗိဓော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ တသ္မာထိုတရားကိုယ်အားဖြင့်လေးပါးအပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စတ္တာရောဣဒ္ဓိပါဒါတိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊ကုန်၏။ ။(သတိပဋ္ဌာန်ကဲ့သို့အာရုံအားဖြင့်လေးပါးပြားသည် မဟုတ်။သမ္မပ္ပဓာန်ကဲ့သို့ကိစ္စအားဖြင့်လေးပါးပြားသည်လည်းမဟုတ်။ တရားကိုယ်အားဖြင့်လေးပါးပြားသည်ဟူလို)။ ။ယထာဟ၊ကား။စတ္တာရော။ပ။ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒေါတိ၊ဟူ၍။အာဟ၊၏။ ဣမေ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဆန္ဒစိတ္တဝီရိယဝိမံသတို့သည်။လောကုတ္တရာဝ၊ဥတ္တရာဘာဇနီယ၌လသော နည်းအားဖြင့် လောကုတ္တရာ တရားတို့သာတည်း။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ဘိက္ခု၊သည်။ဆန္ဒံ၊ဆန္ဒကို။အဓိပတိံ၊အကြီးအမှူးကို။ကရိတွာ၊၍။ သမာဓိံ၊သမာဓိကို။ စေလဘတိ၊ အကယ်၍ရသည်ဖြစ်အံ့။ စိတ္တဿ၊စိတ်၏။ဧကဂ္ဂတံ၊ တခုသောအာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ စေလဘတိ၊အကယ်၍ရသည်ဖြစ်အံ့။ အယံ၊ ဤသမာဓိကို။ ဆန္ဒသမာဓိတိ၊ ဆန္ဒလျှင်အကြီးအကဲရှိသောသမာဓိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ ဣတိအာဒိဝစနတော၊ဤသို့အစရှိသောစကားကို ဘုရား ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ဆန္ဒာဒိအဓိပတိဝသေန၊ ဆန္ဒအစရှိသောလေးပါးသောအဓိပတိ၏အစွမ်းဖြင့်။ပဋိလဒ္ဓဓမ္မာ၊ ရအပ်သောတရားဖြစ်ကုန်သော။ လောကိယာ၊ လောကီဖြစ်ကုန်သော။ ဖဿာဒယောပိ၊ ဖဿအစရှိသောတရားတို့သည်လည်း။ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ဣဒ္ဓိပါဒ်မည်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊၏။ ။(ဖဿာဒယောဣဒ္ဓိပါဒါကားထည့်သည်။ ။ဤအရာ၌ဣဒ္ဓိပါဒ်ကားမည်၏။အဓိပတိမည်သောတရား၊အဓိပတိကားမည်၏။ဣဒ္ဓိပါဒ်မမည်သောတရား အကယ်၍ကားမရှိ၏ရှင့်။ထိုသို့မရှိသော်လည်းတခုသောပြည်၌မင်း၏ အဖြစ်ကိုထိုက်ကုန်သောလေးယောက်ကုန်သောမင်းလျှာမင်းသားတို့တွင်။တရံတခါတဦးသောမင်းသားသည်သာလျှင် မင်းပြု၏။ အလုံးစုံသောမင်းသားတို့သည်တပြိုင်နက်အားဖြင့်စု၍မင်းမပြုကုန်။ ထိုကဲ့သို့

တရသောစိတ္တုပ္ပါဒ်၌တရသော အဓိပတိတရသောဈာန်ပါဒ်သည်သာ လျှင်အဓိပတိလည်းမည်၏ဈာန်ပါဒ်လည်းမည်၏ဟူ၍မှတ်အပ်၏)။ ။အသန္တိယကောသဇ္ဇပမာဒဝိက္ခေပသမ္မောဟာနံ၊ သန္ဒါ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောအကုသိုလ်ဝတ္ထုတွယမှတပါးတို့၌ကြည်ညိုသော ပသာဒ၏အတုအယောင်ဖြစ်သောမိစ္ဆာဓိမောက္ခဟူသောအသန္ဒိယတရား၊ ထိန်မိဒ္ဓပြဌာန်းသော အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ဟုဆိုအပ်သော ကောသဇ္ဇတရား၊သတိ၏မေ့လျော့ကင်းလွတ်ချွတ်ခြင်း၊ပျောက်ခြင်း၊ထိုသတိကင်းသောအခြင်းအရာကြောင့်ဖြစ်သော အကုသိုလ် ခန္ဓာဟူသောပမာဒတရား၊ စိတ်၏ပျံ့လွင့်ခြင်းဟူသော ဝိက္ခေပ၊ တွေဝေခြင်းသဘောရှိသောသမ္မောသတို့ကို။ အဘိဝနတော၊ နှိပ်နင်းလွှမ်းမိုးတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အဘိဘဝနသင်္ခါတေန၊ နှိပ်နင်းလွှမ်းမိုးအစိုးရခြင်းဟုဆိုအပ်သော။အဓိပတိယဋ္ဌေန၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသောသဘောဖြင့်။ ဝါ၊ယုံကြည်သဖြင့် ဆုံးဖြတ်တတ်သောသဒ္ဒါသမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုချီးမြှင့်တတ်သောဝိရိယ၊အာရုံသို့ကပ်၍တည်တတ်သောသတိ၊မပျံ့လွင့်သောသမာဓိဇပြားအားဖြင့်၊သိတတ်သောပညာ၏တူသောလက္ခဏာအားဖြင့်၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့၌ အစိုးရသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသောသဘောဖြင့်။ဈာန္ဒြိယံ၊မည်၏။အသဒ္ဓိယာဒိဟိ၊ဇသဒ္ဓိယကောသဇ္ဇစသောတရားတို့သည်။ အနဘိဘဝနိယတော၊ မနှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေနစ။ မတုန်မလှုပ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသောသဘောကြောင့်၎င်း။ ထိရဘာဝေနစ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့၌မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဗလံ၊ဗိုလ်မည်၏။ ။(စသဒ္ဒါသည်အဋ္ဌာနပယုဂ်ဖြစ်ရကား အကမ္ပိယဋ္ဌေန၌ယှဉ်သည်။ သမုစ္စယတ္ထလည်းဖြစ်ရကား၊ထိရဘာဝေနကိုလည်းဆည်းသည်)။ ။တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသည်လည်း။ သဒ္ဒါဒိဝသေန၊ သဒ္ဒါဝိရိယစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ပဉ္စဝိဓံ၊ငါးပါးငါးပါးစီအပြားရှိသည်။ဟောတိ၊၏။တသ္မာကြောင့်။ပဉ္စိန္ဒြိယာနိပဉ္စဗလာနီတိ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ကုန်၏။ ပန၊ပါး။ဗုဇ္ဈနကသတ္တဿ၊လေးပါးသောအရိယသစ္စာတို့ကိုသိသောသတ္တဝါ၏။အင်္ဂဘာဝေန၊အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။သတိအာဒယော၊သတိအစရှိကုန်သော။ သတ္တ၊ခုနစ်ပါးသောတရားတို့သည်။ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ၊မည်ကုန်၏။စ၊ပါး။ နိယျာနိကဋ္ဌေန၊ဝဋ်မှထွက်မြောက်ကြောင်း၏ အ

ဖြစ်ကြောင့်။သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒယော၊သမ္မာဒိဋ္ဌိအစရှိကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်
ပါးသောတရားတို့သည်။မဂ္ဂင်္ဂါ၊ မည်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။တေ
န၊ကြောင့်။သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါအရိယောအဋ္ဌင်္ဂိကောမဂ္ဂေါတိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊
ပြီ။ ။(ဗုဇ္ဈနကသတ္တဟူသည်အဘယ်ကိုဆိုသနည်း။ပုထုဇဉ်လော
အရိယာလော ဟူမူ။ ဗုဇ္ဈနက သတ္တသာတိ စတုန္နံ အရိယ သစ္စာနံ
ပဋိဝိဇ္ဈနက သတ္တဿ။ ယောသော လောကုတ္တရ မဂ္ဂက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာ
နာယသတိအာဒိဓမ္မ သာမဂ္ဂိယာ ကရဏဘူတာယ ဗုဇ္ဈတိကိလေသ
သန္တာနနိဒ္ဒါယဥဋ္ဌဟာတိ။ စတ္တာရိဝါအရိယသစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ နိဗ္ဗာန
မေဝဝါသစ္ဆိကရောတိတိ ဗောဓိတိဝုစ္စတိ အရိယသာဝကော။တဿ
ဗောဓိဿ ဗုဇ္ဈနက သတ္တဿ အင်္ဂါတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ဋီကာ)။ ။ဇာ
တိဇာဒိနာနယေန၊ဖြင့်။ဇာမေသတ္တတိံသဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ၊၍သုံးဆဲ့ခု
နစ်ပါးသောဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ကို။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊အရိယမဂ်၏ရှေး
အဘို့၌။ ။(နာနာစိတ္တေသုလဗ္ဘန္တိတိသမ္ဗန္ဓော)။ ။လောကိယဝိပဿ
နာယ၊ လောကီဝိပဿနာသည်၊ ဝတ္တမာနာယ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။စုဒ္ဒ
သဝိဓေန၊တဆဲ့လေးပါးသောအပြားဖြင့်။ ။(အာနာပါနပဗ္ဗဇာရိယာပ
ထပဗ္ဗစတုသမ္ပဇညပဗ္ဗပဋိကူလမနသိကာရပဗ္ဗဓာတု မနသိကာရပဗ္ဗ
ကိုးပါးသောသိဝဋ္ဌိကပဗ္ဗ။၍ကားစုဒ္ဒသဝိဓသေရုပ်တည်း)။ ။ကာယံ၊
ရူပကာယကို။ပရိဂ္ဂဏှတော၊သိမ်းဆည်းသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ကာယာနု
ပဿနာသတိပဋ္ဌာနဥ္စ၊ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်ကိုလည်း။ လဗ္ဘ
တိ၊၏။ နဝဝိဓေန၊ကိုးပါးအပြားဖြင့်။ ဝေဒနံ၊ကို။ ပရိဂ္ဂဏှတော၊အား။
ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဥ္စ၊ကိုလည်း။လဗ္ဘတိ၊၏။ ။(သုခံဝေဒ
နံအစရှိသောသုံးပါး၊သာမိသအစရှိသောသုံးပါး၊နိရာမိသအစရှိသော
သုံးပါး၍သို့ကိုးပါးအပြားဖြစ်သည်)။ ။သောဠသဝိဓေန၊တဆဲ့ခြောက်
ပါးသောအပြားအားဖြင့်။စိတ္တံ၊ကို။ပရိဂ္ဂဏှတော၊အား။စိတ္တာနုပဿနာ
သတိပဋ္ဌာနဥ္စ၊ကိုလည်း။လဗ္ဘတိ၊၏။ ။(သရာဂဝီတရာဂသဒေါသဝီ
တဒေါသ သမောဟဝီတမောဟ သံခိတ္တဝိက္ခိတ္တ မဟဂ္ဂတအမဟဂ္ဂ
တသမာဟိတအသမာဟိတ သဥတ္တရအနုတ္တရဝိမုတ္တအဝိမုတ္တဟူ၍တ
ဆဲ့ခြောက်ပါးပြားသည်မှတ်)။ ။ပဉ္စဝိဓေန၊နီဝရဏပဗ္ဗဥပါဒါနက္ခန္ဓ
ပဗ္ဗအာယတနပဗ္ဗဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗ သစ္စပဗ္ဗဟူသော ငါးပါးသောအပြား
ဖြင့်။ဓမ္မေ၊သဘာဝဓမ္မတို့ကို။ပရိဂ္ဂဏှတော၊အား။ဓမ္မာနုပဿနာသတိ

ပဋ္ဌာနဥ္စ၊ကိုလည်း။လဗ္ဘတိ၊ရ၏။ဈာနသမ္ပယုတ္တံအဗ္ဗာဘာဝေ၊ဤမျက်မြင်ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌။ အနုပ္ပန္နပုဗ္ဗံ၊မိမိအားမဖြစ်စဘူးသော။ ပရဿ၊သူတပါးအား။ ဥပ္ပန္နံ၊သော။အကုသလံ၊ကိုရင်း။ တံနိမိတ္တံ၊ထိုအကုသိုလ်လျှင်အကြောင်းရှိသော။ဝဓဗန္ဓာဒိရာဟာဒိနိစ၊သတ်ခြင်းနှောင်ဖွဲ့ခြင်းဌါထိုက်သောအပြစ်စသည်တို့ကိုရင်း။ဒိသွာ၊မြင်၍။ ။(အဝုတ္တစသဒ္ဒါဂမျမာန်ပြု၍ယူ)။ ။ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ပဋိပန္နဿ၊ကျင့်သသူအား။ တေ၊ ဤအကုသိုလ်အကြောင်းရှိသောအပြစ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏။ တထာ၊ထိုအခြင်းဖြင့်။နပဋိပဇ္ဇိဿာမိ၊ငါမကျင့်ပေအံ့။ ဇဝံ၊ဤသို့ကောင်းစွာကျင့်သည်ရှိသော်။မေ၊ ငါ့အား။ တေ၊ ဤအကုသိုလ်အကြောင်းရှိသောအပြစ်သည်။နုပဇ္ဇိဿတိ၊မဖြစ်လတ္တံ့။ဣတိမနသိကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးပြု၍။တဿတာဒိသဿ၊ထိုကဲ့သို့အကုသိုလ်အကြောင်းရှိသောအပြစ်ကို။အနုပ္ပါဒါယ၊ ဌါ။ ဝါယမနကာလေ၊ အားထုတ်လုံ့လပြုသောကာလ၌။ပဌမံ၊သော။သမ္မပ္ပဓာနံ၊ကို။လဗ္ဘတိ၊ရ၏။ ။(တဿာတိတာဒိ သဿ။ဘဝတိဟိတံသဒိသေပိတဗ္ဗောဟာရော။ ယထာတာနိယေဝ ဩသဓာနီတိ။တဿပဟာနာယာတိဧတ္ထာပိဧသဝနယော)။ ။အဗ္ဗနော၊အား။သမုဒါစာရပတ္တံ၊အကြိမ်များစွာဖြစ်ခြင်းသို့ရောက်သော။ဝါ၊လွှကျက်ခြင်းသို့ရောက်သော။ အကုသလံ၊ကို။ ဒိသွာ၊၍။တဿ တာဒိသဿ၊ ကို။ ပဟာနာယ၊ ဌါ။ ဝါယမနကာလေ၊၌။ ဒုတိယံ၊နှစ်ကြိမ်မြောက်သော။သမ္မပ္ပဓာနံ၊ကို။လဗ္ဘတိ၊ရ၏။ ။(ဈာနဝိပဿနာဉာတောအညသမ္မ်ံအဗ္ဗာဘာဝေဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာပိသိယုန္တိဝုတ္တံဈာနသမ္မ်ံအဗ္ဗာဘာဝေအနုပ္ပန္နပုဗ္ဗန္တိ)။ ။ဈာနသမ္မ်ံအဗ္ဗာဘာဝေ၊၌။အနုပ္ပန္နပုဗ္ဗံ၊မဖြစ်ဘူးသေးသော။ဈာနံဝါ၊ကိုရင်း။ဝိပဿနံဝါ၊ကိုရင်း။ဥပ္ပါဒေတုံ၊ဌါ။ဝါယမန္တဿ၊လုံ့လပြုသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ တတိယံ၊သော။သမ္မပ္ပဓာနံ၊ကို။ လဗ္ဘတိ၊ရ၏။ ဈာနသမ္မ်ံအဗ္ဗာဘာဝေ၊၌။လိုက်။ ဥပ္ပန္နံ၊ဖြစ်ဘူးသော၊ ဈာနံဝါ၊ကိုရင်း။ ဝိပဿနံဝါ၊ကိုရင်း။လိုက်။ယထာ၊အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ ဥပ္ပါဒိယမာနေ၊ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်။ထဒ္ဓ၊ နပရိဟာယတိ၊ မယုတ်။ ဇဝံတထာ၊ဖြင့်။ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။ဥပ္ပါဒေန္တဿ၊ဖြစ်စေသောပုဂ္ဂိုလ်အား။စတုတ္ထံ၊သော။သမ္မပ္ပဓာနံ၊ကို၊လဗ္ဘတိ၊ရ၏။ဆန္ဒံ၊ကို။ဓုရံကတွာ၊အမှူးအကြီးပြု၍။ကုသလုပ္ပါဒနကာလေ၊ ကုသိုလ်ကိုဖြစ်စေရာကာလ၌။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါ၊ကို။လဗ္ဘတိ၊ရ၏။မိစ္ဆာဝါစာယ၊ မှ။ ဝိရမဏကာလေ၊ ကြဉ်ရှောင်သော

ကာလ၌။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာဝါစာကို။ လဒ္ဓတိ၊ ရ၏။ ။(ဈာန်ဒွိပါဒ်လေးပါးတို့တွင်။ဆန္ဒဒွိပါဒ်ကိုသာဆိုခဲ့။ဝိရတိသုံးပါးတို့တွင် သမ္မာဝါစာကိုသာဆိုခဲ့။ ကြွင်းသောဈာန်ဒွိပါဒ် ကြွင်းသော ဝိရတိတို့သည် မလပ်ခဲ့ပြီလော။ကား။ ။ဆန္ဒဒွိပါဒသမ္မာဝါစာနံယေဝဂဟဏံ။ တေသုဂတ္တေသုသေသိဒ္ဓိပါဒ သေသ ဝိရတိယော အတ္ထတော ဂုတ္တာဝဟောန္တိတိ လက္ခဏာဟာရဝသေနအယမတ္ထောဝေဒိတဗ္ဗော။ဋီကာမိန့်သော်)။ ။ဥတိဝေံ၊သို့။ နာနာစိတ္တေသု၊အထူးထူးသောစိတ်တို့၌။လဗ္ဘန္တိ၊ကုန်၏။ပန၊ပါး။ ဈာမေသံစတုန္နံဉာဏာနံ၊ဤလေးပါးသောအရိယမဂ်ဉာဏ်တို့၏။ဥပ္ပတ္တိကာလေ၊ဖြစ်ရာကာလ၌။ဈာမေသတ္တတိံသဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ၊တို့ကုံ။လိုက်။ဧကစိတ္တေ၊တခုသောစိတ္တုပ္ပါဒ်၌။လဗ္ဘန္တိ၊ကုန်၏။ ။(အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော ဗောဓိပက္ခိယ တရားတို့သည် အကယ်၍ကား မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌အကျုံးဝင်ကုန်၏။ ထိုသို့သော်လည်း မဂ်ခဏ၌ သမ္မပဓါန်၏ကိစ္စသည်အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်ရကားဖလက္ခဏေဠပေတွာ စတ္တာရောသမ္မပ္ပဓာနေမိန့်သော်)။ ။ဖလက္ခဏေ၊ဖိုလ်ခဏ၌။ စတ္တာရောသမ္မပ္ပဓာနေ၊ လေးပါးသောသမ္မပ္ပဓာန်တို့ကို။ ဌပေတွာ၊၍။ အဝသေသာ၊ သမ္မပ္ပဓာန်လေးပါးမှကြွင်းကုန်သော။ တေတ္တိံသ၊သုံးဆဲ့သုံးပါးသောဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊၏။ ။(မှချဆတ်ဆတ်အားဖြင့်ပင်ရသလော၊ကြောင့်။တေစခေါပရိယာယတော၊နနိပ္ပရိယာယတောတိအဓိပ္ပါယော၊မိန့်သော်။ဋီကာ)။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ဇဝံ၊သို့။ဧကစိတ္တေ၊တခုသောစိတ်၌။ လဗ္ဘမာနေသု၊ရအပ်ကုန်သော။ဧတေသု၊ထိုသတိပဋ္ဌာန်သမ္မပ္ပဓာန်စသည်တို့တွင်။ ဧကာဝ၊သာလျှင်ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသော။ သတိ၊ သတိကို။ကာယာဒိသု၊ ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မတို့၌။ သုဘသညာဒိပ္ပဟာနကိစ္စသာဓနဝသေန။သုဘသညာသုခသညာနိစ္စသညာအတ္တသညာကိုပယ်ခြင်းကိစ္စကိုပြီးစေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။စတ္တာရောသတိပဋ္ဌာနာတိ၊ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။စ၊ပါး။ ဧကမေဝဝိရိယံ၊ တခုသောဝိရိယကိုပင်လျှင်။ အနုပ္ပန္နာနံ၊မဖြစ်ကုန်သေးသောအကုသိုလ်တရားတို့ကို။အနုပ္ပါဒါဒိကိစ္စသာဓနဝသေန၊ မဖြစ်စေခြင်းစသော လေးပါးသောကိစ္စကိုပြီးစေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။စတ္တာရောသမ္မပ္ပဓာနာတိ၊ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ပန၊အထူး။သေသေသု၊သတိပဋ္ဌာန်သမ္မပ္ပဓာန်မှကြွင်းကုန်သော ဈာန်ဒွိပါဒ်စသော ငါးပါးသော

ကောဋ္ဌာသတို့၌။ဟာပနဝဍ္ဎနံ၊ယုတ်ခြင်းပွါးခြင်းသည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ ။(သတိဝီရိယတို့၌သတိပဋ္ဌာန်သမ္မပ္ပဓာန်ဟုချုံးသည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ယုတ်လျော့ခြင်း၊ကာယာနုပဿနာ အစရှိသည်ကို ခွဲခြမ်းခြင်းကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့် ပွါးခြင်းရှိ၏သို့။ ဤကဲ့သို့ ဓာတုဒ္ဒိပါဒ်စသော ငါးပါးသောကောဋ္ဌာသတို့၌ ဟာပနဝဍ္ဎန မရှိဟူလိုသည်။ ။ယခုအခါ၌ ·အလုံးစုံသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၌သာလျှင် ယထာရဟ ရသင့်သောဝိဘာဂကိုပြခြင်းငှါအပိစသည်ကိုအားထုတ်သော်)။ ။အပိစ၊ ဆိုဘွယ်အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ တေသု၊ထိုသုံးဆဲ့ခုနစ်ပါးသောဗောဓိပက္ခိယတရားတို့တွင်။ နဝ၊ ကိုးပါးသော ဗောဓိပက္ခိယ တရား တို့သည်။ ဧကဝိဓာ၊တပါးသောအဘို့ရှိကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဧကော၊တခုသောတရားသည်။ဒွေဓာ၊နှစ်ပါးသောအဘို့ဖြင့်ရင်း။အထ၊ထိုမှတပါး။ စတုပဉ္စဓာ၊လေးပါးသောအဘို့၊ငါးပါးသောအဘို့ဖြင့်ရင်း။အဋ္ဌဓါ၊ရှစ်ပါးသောအဘို့ဖြင့်ရင်း။နဝဓာစေဝ၊ကိုးပါးသောအဘို့ဖြင့်ရင်း။ဌိတော၊တည်၏။ဣတိ၊သို့။ တေ၊ထိုဗောဓိပက္ခိယတရားတို့သည်။ဆဓာ၊ခြောက်ပါးသောအဘို့တို့ဖြင့်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ။နဝဧကဓာတိ၊ကား။ ဆန္ဒော၊ဆန္ဒရင်း။ စိတ္တံ၊ရင်း။ ပီတိ၊ရင်း။ ပဿဒ္ဓိ၊ရင်း။ ဥပေက္ခာ၊ ရင်း။ သင်္ကပ္ပေါ၊ရင်း။ ဝါစာ၊ သမ္မာဝါစာရင်း။ ကမ္မန္တော၊သမ္မာကမ္မန္တရင်း။ အာဇီဝေါ၊သမ္မာအာဇီဝရင်း။ ဣတိဣမေနဝ၊ဤကိုးပါးသောတရားတို့သည်။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒါဒိဝသေန၊ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဧကဝိဓာဝ၊ တပါးသောအဘို့ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ဝါ၊တပါးသောအဘို့ဖြင့်သာလျှင်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။အညံ၊သော။ ကောဋ္ဌာသံ၊အဘို့သို့။နဘဇန္တိ၊ မဝင်ကုန်။ ။(ဆန္ဒသည်ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်။စိတ္တသည်စိတ္တိဒ္ဓိပါဒ်။ပီတိပဿဒ္ဓိ ဥပေက္ခာသည်ဗောဇ္ဈင်။ သင်္ကပ္ပဝါစာကမ္မန္တအာဇီဝတို့သည်မဂ္ဂင်ဤသို့ကိုးပါးသောတရားတို့သည်တပါးသော အဘို့ဖြင့်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်၏)။ ။ဧကော ဒွေဓာတိ၊ကား။သဒ္ဓါ၊သည်။ဣန္ဒြိယဗလဝသေန၊သဒ္ဓိန္ဒြေ သဒ္ဓါဗိုလ်၏အစွမ်းဖြင့်။ဒွေဓါ၊တို့ဖြင့်။ဌိတာ၊တည်ကုန်၏။အထစတုပဉ္စဓာတိ၊ကား။အထအညော၊ထိုမှတပါးသော။ဧကော၊တခုသောတရားသည်။စတုဓာ၊တို့ဖြင့်။ဌိတော၊တည်၏။ အညောဧကော၊တပါးသော တခုသောတရားသည်။ ပဉ္စဓာ၊ငါးပါးသောအဘို့တို့ဖြင့်။ ဌိတော၊ ၏။ ဣတိအတ္ထော၊ဤကားအနက်။ တတ္ထ၊ထိုသမာဓိပညာတို့တွင်။သမာဓိ

ဧကော၊သမာဓိဟူသောတရသောတရားသည်။ ဣန္ဒြိယဗလဗောဇ္ဈင်္ဂ
မဂ္ဂင်္ဂဝသေန၊သမာဓိန္ဒြေသမာဓိဗိုလ် သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင် သမ္မာသမာ
ဓိမဂ္ဂင်၏အစွမ်းဖြင့်။ စတုခါ၊တို့ဖြင့်။ ဋ္ဌိတော၊၏။ ပညာဧကော၊ပညာ
ဟူသော တရသောတရားသည်။ ဧကော။ လိုက်။ တေသဉ္စတုန္နံ၊ထို
လေးပါးသော ဣန္ဒြေဗိုလ် ဗောဇ္ဈင် မဂ္ဂင်တို့၏ရင်း။ ဣဒ္ဓိပါဒကောဋ္ဌာ
သဿစ၊ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒ်ဟူသောကောဋ္ဌာသ၏ရင်း။ဝသေန၊ဖြင့်။ ပဥ္စခါ၊
တို့ဖြင့်။ဋ္ဌိတော၊၏။ ။အဋ္ဌခါနဝခါစေဝါတိ၊ကား။ အပရော၊သော။
ဧကော၊တရားသည်။ အဋ္ဌခါ၊ရှစ်ပါးသောအဘို့တို့ဖြင့်။ ဋ္ဌိတော၊၏။အ
ပရောဧကော၊တပါးသောတရသောတရားသည်။ အပရော။လိုက်။နဝ
ခါ၊တို့ဖြင့်။ဋ္ဌိတော၊၏။ ဣတိအယံ၊ကား။အဋ္ဌော၊တည်း။ သတိ၊သတိ
ဟူသောတရသောတရားသည်။စတုသတိပဋ္ဌာနဣန္ဒြိယဗလဗောဇ္ဈင်
မဂ္ဂင်ဝသေန၊ လေးပါးသောသတိပဋ္ဌာန် သတိန္ဒြေ သတိဗိုလ် သတိ
သမ္ဗောဇ္ဈင်သမ္မာသတိမဂ္ဂင်၏အစွမ်းဖြင့်။အဋ္ဌခါ၊တို့ဖြင့်။ဋ္ဌိတော၊၏။ဝီ
ရိယံ၊ ဝီရိယဟူသော တရသောတရားသည်။ စတုသမ္မပ္ပဓာနဣဒ္ဓိပါဒ
ဣန္ဒြိယဗလဗောဇ္ဈင်မဂ္ဂင်ဝသေန၊လေးပါးသောသမ္မပ္ပဓာန်ဝီရိယိဒ္ဓိပါဒ်
ဝီရိယိန္ဒြေ ဝီရိယဗိုလ် ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင် သမ္မာဝါယာမမဂ္ဂင်၏အစွမ်း
ဖြင့်။နဝခါ၊တို့ဖြင့်။ဋ္ဌိတံ၊၏။ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဧဝံဧတေနယေန၊ဤ
ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဧတေဗောဓိပက္ခိယာ၊ ထိုဗောဓိ ပက္ခိယ
တရားတို့သည်။ အသံဘိန္နာ၊ ပုဒ်တပါးနှင့်မရောရှက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။
အဂဟိတဂဟဏေန၊ မယူအပ်သေးသည်ကိုသာယူသဖြင့်။ ဂယှမာ
နာ၊ယူအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ စုဒ္ဒသေဝ၊တဆဲ့လေးပါးသောသဘာဝ
ဓမ္မတို့သည်သာလျှင်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။(အဓိပ္ပါယ်ကားသတိပဋ္ဌာန
ဆိုလျှင်ပဋ္ဌာနဟူသောတပါးပုဒ်နှင့်ရောသည်။သတိဟူ၍သာဆိုသော်
မရော။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်ဆန္ဒာဓိပတိဆိုသော်ပုဒ်တပါးနှင့်ရောသည်ဆန္ဒသာ
ဆိုသော်မရော ဤသို့ပုဒ်တပါးနှင့်မရော။ သတိဝီရိယ ဆန္ဒစိတ္တပညာ
သဒ္ဓါသမာဓိ ပီတိပဿဒ္ဓိဥပေက္ခာ သင်္ကပ္ပသမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ
သမ္မာအာဇီဝဤသို့တရားကိုယ်သက်သက်စုဒ္ဒသသာဟူလို။ ။စုဒ္ဒသာ
တိစ ဥက္ကံသပရိစ္ဆေဒေနဝုတ္တံ။ တဥ္စခေါပဋ္ဌမဈာနိက မဂ္ဂစိတ္တုပ္ပါဒဝ
သေန။ဒုတိယဈာနိကေပနသမ္မာသင်္ကပ္ပါဘာဝတောတေရသ။တတိ
ယစတုတ္ထပဥ္စမဈာနိကေသု ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝတော ဒွါဒသာ

ဟောန္တိ။ဋီကာ)။ ။ကောဋ္ဌာသတော၊အဘို့အစုအားဖြင့်။သတ္တဝိဓာ၊ သတိပဋ္ဌာန်သမ္မပဓာန် ဣဒ္ဓိပါဒ်ဣန္ဒြေဗိုလ်ဗောဇ္ဈင်မဂ္ဂင်အားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ပဘေဒတော၊ အသီးအသီး ခွဲခြမ်းဝေဘန်သောအားဖြင့်။ သတ္တတိံသ၊သုံးဆဲ့ခုနစ်ပါးအပြားရှိကုန် သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။(သတ္တတိံသပဘေဒတောကတန္တိ အာဒိ မာဟာသကိစ္စနိပ္ဖာဒနတောတိ)။ ။သကိစ္စနိပ္ဖာဒနတော၊သတိဝိရိ ယစသော အချို့သောတရား၏ သဘာဝအားဖြင့် တပါးတည်း ဖြစ်မှု လည်း။မိမိမိမိ၏အာနုဘော်အားလျော်စွာ ကာယာနုပဿနာစသော ထိုထိုမိမိကိစ္စကိုပြီးစေတတ်သည့်၏ အဖြစ်ဖြင့်ဝင်း။ သရူပေန ဝုတ္တိ တောစ၊မကွဲပြားသောစိတ္တုပ္ပါဒ်စသည့်၏သရုပ်အားဖြင့်သာလျှင်ဖြစ် ခြင်းအားဖြင့်ဝင်း။ သတ္တတိံသ၊တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။သဗ္ဗေဝ၊အ လုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုဗောဓိပက္ခိယ တရားတို့သည်။ အရိယမဂ္ဂဿ၊အရိယမဂ်၏။သမ္ဘဝေ၊ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။သတိ၊သော်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ကုန်၏။ ။(သတ္တတိံသပဘေဒတောတိဣဒံပိဥက္ကံသဝသေ နေဝဝုတ္တံ။ အဝကံသတောပနဝုတ္တနယေန ဧကသ္မိံခဏေ ဆတ္တိံသ ပဉ္စတိံသဟောန္တိ။ စတုန္နံအဓိပတီနံဧကတ္တံအနုပ္ပဝတ္တနတော ဧကသ္မိံခ ဏေဧကဿေဝဣဒ္ဓိပ္ပါဒဿ သမ္ဘဝေါတိ ဒွတ္တိံသာစဟောန္တီတိဝေ ဒိတဗ္ဗံ၊ဋီကာ)။ ။ဧဝံ၊သို့။တာဝ၊စွာ။ ဧတ္ထဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိယံ၊၌။ပရိ ပုဏ္ဏဗောဓိပက္ခိယဘာဝေါ၊ကို။ဇာနိတဗ္ဗော၊၏။ ။(အဘယ့်ကြောင့် ကား ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၌ ဗျာနကောဋ္ဌာသကိုမယူအပ်သနည်း။ ဗျာန်မှုကင်းသောအရိယမဂ်သည်ကား မရှိသည်မဟုတ်လော။ ဤသို့ စောဒနာဘွယ်ကို။ ။သတ္တိံနတ္ထိ၊တတောဧဝနခေါပနေတံဝိဇ္ဇမ္ဘံ။ ဗောဓိပက္ခိယေသုဈာနံနဂဟိတန္တိ။ လက္ခဏာနုပနိဇ္ဈာနလက္ခဏာဿဈာ နဿမဂ္ဂဂဟဏေနေဝ ဂဟိတတ္တာ။ တံဟိသန္ဓာယယသ္မိံ သမယေ လောကုတ္တရံဈာနံ ဘာဝေတီတိအာဒိဝုတ္တံ။ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခ ဏဿပနေတ္ထသမ္ဘဝေါဧဝနတ္ထီတိ ဋီကာဖြေသတည်း။ ။ဈာနရုပ်တိ တော၊သော။အရိယမဂ္ဂေါ၊သည်။ သတ္တိံနတ္ထိ၊မရှိသည်မှန်၏။ပန၊ထိုသို့ မှန်သော်လည်း။ တတောဧဝ၊ ထိုသို့ဗျာန်မှုကင်းသော အရိယမဂ်မရှိ ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဧတံ၊ ဤစောဒကဆရာစကားကို။ ဗောဓိပက္ခိ ယေသု၊တို့၌။ဈာနံ၊ဈာန်ကို။နဂဟိတံ၊မယူအပ်။ဣတိဧဝံ ဤသို့သင်စော

ဒကဆိုသောအခြင်းအရာဖြင့်။ပနခေါနဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊မမှတ်အပ်။ကသ္မာ၊ကား။ ဣသုဈာနေသု၊လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနဈာန် အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဈာန်နှစ်ပါးတို့တွင်။ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏာဿ၊ သင်္ခါရလက္ခဏာကိုကပ်၍ ရှုခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ဈာနဿ၊၏။မဂ္ဂဂဟဏေနေဝ၊မဂ်ကိုယူသဖြင့်သာလျှင်။ဂဟိတတ္တာ၊ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊မှန်၏။ တံ၊ထိုလက္ခဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏာရှိသောဈာန်ကို။ သန္ဓာယ၊၍။ယသ္မိံ သမယေ။ပ။ဝေတိတိအာဒိ၊ကို။ဝုတ္တံ၊ဟောတော်မူအပ်၏။ပန၊ပါး။အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏာဿ၊ ကသိုဏ်းစသောအာရုံကိုကပ်၍ ရှုခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ဈာနဿ၊၏။ဧတ္ထ၊ဤအရိယမဂ်၌။ သမ္ဘဝေါဧဝ၊ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်သာလျှင်။ နတ္ထိ၊ရှိ။ ဇာတိတသ္မာ၊ ထိုသို့လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏာရှိသောဈာန်၏အရိယမဂ်ကိုယူသဖြင့်ယူအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်အာရမ္မဏူပ နိဇ္ဈာနလက္ခဏာရှိသောဈာန်၏ ဤအရိယမဂ်၌မဖြစ်သင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗောဓိပက္ခိယေသု၊ တို့၌။ ဈာနကောဋ္ဌာသော၊ကို။နဂဟိတော၊မယူအပ်။ဧင်းနက်။ ။တသ္မာစသည်ကားပါဌသေသ။ ။အပရေနနယောစသောအားဖြင့်ဋီကာကျယ်ပွါး၍စောဒနာသောခနာပြသေးသည်စကားများအံ့စိုး၍မရေးလိုက်သည်)။ ။

၂၅၂။ ဝုဋ္ဌာနဗလသမာယောဂေါတိ၊ကား။ဝုဋ္ဌာနဥ္စေဝ၊သင်္ခါရနိမိတ်မှထခြင်းဥပါဒိဏ္ဏကခန္ဓာတို့၏ဖြစ်ခြင်းဟူသောပဝတ္တမှကင်းခြင်းကိုရင်း။ ဗလသမာယောဂေါစ၊သမထဝိပဿနာတို့၏အစွမ်းနှင့်ယှဉ်ခြင်းကိုရင်း။ဇာနိတဗ္ဗော၊၏။လိုက်။ဟိ၊ချဲ့အံ့။လောကိယဝိပဿနာ၊သည်။ နိမိတ္တာရမ္မဏတ္တာစေဝ၊သင်္ခါရနိမိတ်ဟူသောအာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ပဝတ္တိကာရဏဿ၊ပဝတ္တိ၏အကြောင်းဖြစ်သော။ သမုဒယဿ၊ သမုဒယသစ္စာကို။ အသမုစ္ဆိန္ဒနတောစ၊ မပြတ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ နိမိတ္တာ၊ သင်္ခါရနိမိတ်မှ။ နေဝဝုဋ္ဌာတိ၊မထ။ ပဝတ္တာ၊ပဝတ္တမှ။နဝုဋ္ဌာတိ၊မထ။ ။ယထာက္ကမယူ။ ။(ပရိညာဘိသမယစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့် ဒုက္ခစသည်တို့၌ အထူးအားဖြင့် ရှုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊မဂ်ပညာကိုလည်းဝိပဿနာဟုဆိုအပ်ရကား။ လောကိယဝိပဿနာဟုအထူးပြု၍ဆိုအပ်၏။ ဧတေနဝါဟာဝုဋ္ဌာနဓမ္မေနသမထဝိပဿနံယုဂနဒ္ဓံဘာဝေတိတိ။ ။သင်္ခါရနိမိတ်ကိုစွန့်၍ နိဗ္ဗာန်ကိုအာ

ရုံပြုခြင်းသည်။ နိမိတ္တတောဝုဋ္ဌာနမည်၏။ အကြောင်း၏ချုပ်ခြင်းဖြင့်
နောင်အခါ၌ ဝိပါက်ဟူသော ပဝတ္တ၏ တဖန်မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိ
သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်စေခြင်းသည်ပဝတ္တတောဝုဋ္ဌာနမည်၏။ တေ
နာဟသမုဒယဿအသမုဂ္ဃာတနတောပဝတ္တာနဝုဋ္ဌာတီတိ)။ ။ဂေါတြ
ဘုဉာဏံ၊သည်။သမုဒယဿ၊ကို။အသမုဂ္ဃာတနတော၊ကြောင့်။ပဝတ္တာ၊
မှ။နဝုဋ္ဌာတိ၊မထ။ပန၊သမ္ဘာဝနာကိုဆိုအံ့။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတော၊နိဗ္ဗာန်
ကိုအာရုံပြုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။နိမိတ္တာ၊မှ။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ ဇာတိတည္ဟာ၊
ကြောင့်။ ဧကတော၀၊ တခုသောအဘို့မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထမြောက်သည်။
ဟောတိ၊၏။ တေန၊ကြောင့်။ဗဟိဒ္ဓါ။ပ။ ဂေါတြဘုဉာဏန္တိ၊ဟူ၍ရင်း။
တထာ၊ပါး။ဉပ္ပါဒါ။ပ။ ဝိဝဋ္ဋတ္တာတိ၊ဟူ၍ရင်း။ အာဟ၊၏။ သဗ္ဗံ၊စကား
ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ဣမာနိ စတ္တာရိပိ ဉာဏာနိ၊ ဤလေးပါးသော မဂ်
ဉာဏ်တို့သည်လည်း။ အနိမိတ္တာရမ္မဏတ္တာ၊ အနိမိတ္တဟူသောနိဗ္ဗာန်
အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊နိမိတ်ဟူသောအာရုံမရှိသည်၏အ
ဖြစ်ကြောင့်။ နိမိတ္တတော၊မှ။ဝုဋ္ဌဟန္တိ၊ထကုန်၏။ သမုဒယဿ၊ကို။သ
မုစ္ဆိန္ဒနတော၊ အကြွင်းမဲ့ပြတ်ခြင်းကြောင့်။ ပဝတ္တာ၊မှ။ ဝုဋ္ဌဟန္တိ၊ကုန်
၏။ ဇာတိတည္ဟာ၊ကြောင့်။ ဒုဘတော၊နိမိတ်ပဝတ္တနှစ်ပါးမှ။ ဝုဋ္ဌာနာနိ၊
ထမြောက်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ဒုဘတောတိဥဘတော၊ဧ
ကာရာဂမံကတွာဝေံဝုတ္တံ။ ဒုဘာတိဝါပဒန္တရမေဝေတံဥဘယသဒ္ဒေ
နသမာနတ္ထံ။ဋီကာ)။ ။တေန၊ကြောင့်။ကထံ။ပ။မဂ္ဂဉာဏန္တိ၊ဟူ၍။
ဝုတ္တံ၊၏။ ဒုဘတော၊နိမိတ္တပဝတ္တနှစ်ပါးမှ။ ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ၊ထမြောက်
ခြင်းလည်ခြင်း၌။ ပညာ၊သည်။ မဂ္ဂေဉာဏံ၊မဂ်၌ဖြစ်သောဉာဏ်မည်
သည်။ကထံဟောတိ၊နည်း။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ၊သောတာပတ္တိ
မဂ်ခဏ၌။ဒဿနဋ္ဌေန၊ပရိညာဘိသမယ၊ပဟာနာဘိသမယ၊သစ္ဆိကိ
ရိယာဘိသမယ၊ ဘာဝနာဘိသမယ၊ လက္ခဏာရှိသောသစ္စာအနက်
လွှန်ခဲခက်ကိုပျက်ပျက်မြင်တတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ သမ္မာ
ဒိဋ္ဌိ၊သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ ခြေခံဆဲ့နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်း
ဖြစ်သောမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှ။ဝုဋ္ဌာတိ၊ထ၏။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ၊အပါ
ယဂမနိယ၏ အဖြစ်ဖြင့် ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သို့အစဉ်လိုက်သော ဝိစိကိစ္ဆာစ
သောကိလေသာတို့မှရင်း။ ခန္ဓေဟိစ၊တဒနုဝတ္တကခန္ဓေဟိစ၊ထိုမိစ္ဆာ
ဒိဋ္ဌိသို့အစဉ်လိုက်သောခန္ဓာတို့မှရင်း။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ ။(ခန္ဓေဟိတိဝေ့ဟာ

ပိတဒနုဝတ္တကသဒ္ဒေါအာနေတွာသမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗော။ တေစမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအာဒိ
ပစ္စယာဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာဝေဒိတဗ္ဗာ။ဋီကာ)။ ။ဗဟိဒ္ဓါ၊အသင်္ခတဓာတ်
မှအပ၌။သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိစ၊အလုံးစုံသောသင်္ခါရနိမိတ်တို့မှလည်း။ဝုဋ္ဌာ
တိ၊၏။ တေန၊ကြောင့်။ ဥဘတောဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေပညာမဂ္ဂေဉာဏန္တိ၊
ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ အဘိနိရော ပနဋ္ဌေန၊ အာရုံသို့ ရှေးရှုတင်စေတတ်
သော အနက်ကြောင့်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါ၊ မိစ္ဆာ
သင်္ကပ္ပမှ။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ ။(တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိခန္ဓေဟိစဝုဋ္ဌာ
တိ။ယောဇနာ။ ။မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါတိ အာဒီသုပိ တဒနုဝတ္တက ကိလေ
သေဟိစ ခန္ဓေဟိစ ဝုဋ္ဌာတိ။ ဗဟိဒ္ဓါစ နိမိတ္တေဟိဝုဋ္ဌာတီတိ ပါဠိသံ
ခိတ္တာ။ဋီကာ)။ ။ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊နှုတ်အမှုမရိုင်းပြရအောင်သိမ်းဆည်း
တတ်သောအနက်ကြောင့်။ သမ္မာဝါစာ၊သည်။မိစ္ဆာဝါစာယ၊မှ။ဝုဋ္ဌာ
တိ၊၏။သမုဋ္ဌာပနဋ္ဌေန၊ကိုယ်အမှုမရိုင်းပြရအောင် ကောင်းစွာဖြစ်စေ
တတ်သောအနက်ကြောင့်။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သည်။ မိစ္ဆာကမ္မန္တာ၊မှ။
ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ ။(မရှိသော်ကားထည့်။ရှိသော်လည်းကောင်း၏)။ ။ဝေါဒါ
နဋ္ဌေန၊ အသက်မွေးဖြူစင်စေတတ်သောအနက်ကြောင့်။ သမ္မာအာဇီ
ဝေါ၊သည်။မိစ္ဆာဇီဝါ၊မှ။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ ချီးမြှော်တတ်သော
အနက်ကြောင့်။ သမ္မာဝါယာမော၊သည်။ မိစ္ဆာဝါယာမာ၊မှ။ဝုဋ္ဌာတိ၊
၏။ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊အာရုံသို့ကပ်၍တည်တတ်သော်အနက်ကြောင့်။သမ္မာ
သတိ၊သည်။မိစ္ဆာသတိယာ၊မှ။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊မပျံ့လွင့်
တတ်သောအနက်ကြောင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊သည်။ မိစ္ဆာသမာဓိတော၊
မှ။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိစ၊ထိုမိစ္ဆာသမာဓိသို့အစဉ်
လိုက်သော ကိလေသာတို့မှလည်း။ ခန္ဓေဟိစ၊ မိစ္ဆာသမာဓိသို့ အစဉ်
လိုက်သောခန္ဓာတို့မှလည်း။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ဗဟိဒ္ဓါ၊၌။သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိစ၊တို့မှ
လည်း။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။တေန၊ကြောင့်။ဥဘတောဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေပညာမဂ္ဂေ
ဉာဏန္တိ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ ။(ယထာမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါ၊ ဧဝံမိစ္ဆာ
ဝါစာဒယောပိအပါယဂမနိယာဧဝေဒိတဗ္ဗာ။မိစ္ဆာဝါစာကမ္မန္တာဇီ
ဝါစေတနာသဘာဝါ။ မိစ္ဆာသတိတထာပဝတ္တာ စတ္တာရော ခန္ဓာ။ ဋီ
ကာ)။ ။သကဒါဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ၊၌။ဒဿနဋ္ဌေန၊ကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊
သည်။ပ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ သမ္မာ သမ္မာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိ
သည်။ ဩဠာရိကာ၊ ရုန့်ရင်းသော။ ကာမရာဂသံယောဇနာ၊မှ။ ၎င်း။

ပဋိဃသံယောဇနာ၊ မှ၎င်း။ ဩဠာရိကာ၊သော။ ကာမရာဂနုသယာ၊ မှ၎င်း။ ပဋိဃာနုသယာ၊ မှ၎င်း။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ ။(ဥပရိမဂ္ဂတ္တယေသမ္မာဒိဋ္ဌိတံတံမဂ္ဂဝဇ္ဈာမာနတော ဝုဋ္ဌာတိ။သောဟိအဟာမသ္မိန္တိပဝတ္တိယာ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနိယော။ မိစ္ဆာမဂ္ဂတောပနေတ္ထဝုဋ္ဌာနံအနုဒ္ဓရိတွာတံတံမဂ္ဂဝဇ္ဈာသံယောဇနာနုသယေဟေဝဝုဋ္ဌာနံဥဒ္ဓဋံ။ဋီကာ။ ။ဥပရိမဂ္ဂတ္တယော၊ အထက်မဂ်သုံးခုအပေါင်း၌။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊သည်။တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဈာ၊ထိုထိုသို့သောမဂ်သည်သတ်အပ်သော။မာနတော၊မာနမှ။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ဟိသစ္စံ၊၏။သော။ထိုမာနသည်။အဟံ၊ငါသည်။ အသ္မိ၊ဖြစ်၏။ဣတိ၊ဤသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်။ပဝတ္တိယာ၊ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနိယော၊ဒိဋ္ဌိအရာ၌တည်၏။ပန၊ထိုသို့သော်လည်း။ဧတ္ထ၊ဤအထက်မဂ်သုံးပါးအပေါင်း၌။မိစ္ဆာမဂ္ဂတော၊မိစ္ဆာမဂ်မှ။ဝုဋ္ဌာနံ၊ကို။မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာဝုဋ္ဌာတိတိအာဒိနာ၊ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။အနုဒ္ဓရိတွာ၊မထုတ်မူ၍။ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဈာသံယောဇနာနုသယေဟေဝ၊ထိုသို့သောမဂ်သည်သတ်အပ်သောသံယောဇဉ်အနုသယတို့မှသာလျှင်။ဝုဋ္ဌာနံ၊ကို။ဥဒ္ဓဋံ၊ထုတ်အပ်၏။၎င်းနက်)။ ။အနာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ၊၌။ဒဿနဋ္ဌေန၊ကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊သည်။ပ။အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ကြောင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊သည်။ အနုသဟဂတာ၊ကဲ့ပါးသိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သော။ ။(ဤသို့ပေးမှု။အနုကားဘာဝပ္ပတ္တာန။သဟကားအနုတ္တ။ဂတကားပတ္တတ္ထာ)။ ။တနည်း။အနုသဟဂတာ။ကဲ့ပါးသိမ်မွေ့သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ။(ဤသို့ပေးမှုသဟာဂတတတ္ထာ။ ။အနုသဟဂတာတိအနုဘာဝံဂတာပတ္တာ။ တနုဘူတာတိအတ္ထော။ ဋီကာ)။ ။ကာမရာဂသံယောဇနာ၊မှ၎င်း။ ပဋိဃသံယောဇနာ၊မှ၎င်း။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ အနုသဟဂတာ၊ သော။ ကာမရာဂါနုသယာ၊မှ၎င်း။ ပဋိဃာနုသယာ၊မှ၎င်း။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ၊၌။ဒဿနဋ္ဌေန၊ကြောင့်။သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊သည်။ပ။အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ကြောင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊သည်။ရူပရာဂါ၊ရူပဘဝကိုတပ်သောရာဂမှ။ အရူပရာဂါ၊မှ။မာနာ၊မှ။ဥဒ္ဓစ္စာ၊မှ။ အဝိဇ္ဇာယ၊မှ။ မာနာနုသယာ၊မှ။ ဘဝရာဂါနုသယာ၊မှ။ အဝိဇ္ဇာနုသယာ၊မှ။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိစ၊ထိုရူပရာဂစသည်သို့အစဉ်လိုက်သောကိလေသာတို့မှ၎င်း။ခန္ဓေဟိစ၊ထိုကိလေသာသို့အစဉ်လိုက်သောခန္ဓာတို့မှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊၌။ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိစ၊မှလည်း။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ တေန၊ကြောင့်။ဒုဘတော။ပ။မဂ္ဂေဉာ

ဏာန္တိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တတိ၊၏။ ။(ဧဝံဝုဋ္ဌာနံဒဿေတွာဣဒါနိဗလသမာယော
ဂံဒဿေတုံလောကိယာနန္တိအာဒိဝုတ္တံ။ ။စ၊ပါး။ လောကိယာ
နံ၊လောကီဖြစ်ကုန်သော။အဋ္ဌန္နံသမာပတ္တီနံ၊ရှစ်ပါးသောသမာပတ်တို့
ကို။ ဘာဝနာကာလေ၊ ပွါးစေသောကာလ၌။ သမထဗလံ၊သမာဓိ၏
အားသည်။အဓိကံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ သမာဓိဘာဝနာဘာဝတော၊
သမာဓိဘာဝနာ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ဟိတ်။အနိစ္စာနုပဿနာဒီနံ၊တို့
ကို။ဘာဝနာကာလေ၌။ဝိပဿနာဗလံ၊ဝိပဿနာ၏အားသည်။ဝါ၊ပညာ
၏အားသည်။အဓိကံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ဝိပဿနာဘာဝနာယ၊၏။ဥာ
ဏုတ္တရတ္တာ၊ ဥာဏ် အလွန်အကဲ ရှိသည့်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။
ဟိတ်။ ပန၊ပါး။ အရိယ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ ၌။ အညမညံအနတိဝတ္တနဋ္ဌေန၊
အချင်းချင်းမလွန်သောသဘောကြောင့်။ ဝါ၊ကိစ္စအားဖြင့်အချင်းချင်း
မယုတ်မလွန်သည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုသမထဝိပဿနာ
တရားတို့သည်။ ယုဂနဒ္ဓာ၊ထမ်းပိုး၌ယှဉ်စုံဖွဲ့အပ်သော အားတူနွား
ကဲ့သို့အားတူအချင်းချင်းမယုတ်မလွန်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဝတ္တန္တိ၊ကုန်
၏။ ။(သမာနဘာဝေန ယုဂေနနဒ္ဓာဗဒ္ဓါဝိယဟောန္တီတိ ယုဂနဒ္ဓာ၊
ပြု)။ ။တသ္မာ၊ ကြောင့်။ဣမေသုစတူသုပိဥာဏေသု၊၌လေးပါးသော
ဥာဏ်တို့၌လည်း။ဥဘယဗလသမာယောဂေါ၊ နှစ်ပါးစုံသောသမထ
ဝိပဿနာ အားတို့နှင့် တူမျှသော ပရိစ္ဆေဒအားဖြင့် ယှဉ်ခြင်းသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေဟိစ။ပ။
အညမညံနာတိဝတ္တန္တီတိ၊ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေ
သေဟိစ၊ဥဒ္ဓစ္စနှင့်တကွဖြစ်သောကိလေသာတို့မှ၎င်း။ဝါ၊ဥဒ္ဓစ္စပြဋ္ဌာန်း
သောကိလေသာတို့မှ၎င်း။ ။(သမာဓိပဋိပက္ခဒဿနတ္ထံဥဒ္ဓစ္စသဟ
ဂတကိလေသေဟီတိဝုတ္တံ။ ဥဒ္ဓစ္စပဓာနေဟိကိလေသေဟီတိ အဓိပ္ပါ
ယော၊ဋီကာ)။ ။ခန္ဓေဟိစ၊ဥဒ္ဓစ္စသို့အစဉ်လိုက်သောခန္ဓာတို့မှ၎င်း။
ဝုဋ္ဌဟတော၊ထသော။စိတ္တဿ၊၏။ဧကဂ္ဂတာ၊တခုသောအာရုံရှိသည့်
၏အဖြစ်ဟူသော။ အဝိက္ခေပေါ၊ ဝိက္ခေပ၏ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်
ဘက်ဖြစ်သော။သမာဓိ၊သည်။နိရောဓဂေါစရော၊နိဗ္ဗာန်ဟူသောအာ
ရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။ အဝိဇ္ဇာသဟဂတကိလေသေဟိစ၊ အဝိဇ္ဇာ
ပြဋ္ဌာန်းသောကိလေသာတို့မှ၎င်း။ ခန္ဓေဟိစ၊တဒနုဝတ္တကခန္ဓာတို့မှ
၎င်း။ဝုဋ္ဌဟတော၊သော။စိတ္တဿ၊၏။လိုက်။အနုပဿနဋ္ဌေန၊အဘန်တ

လဲလဲရှုတတ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဝိပဿနာ၊ဝိပဿနာသည်၊နိရောဓဂေါစရာ၊နိဗ္ဗာန်ဟူသောအာရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။ဣတိ၊သို့။ ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊နိမိတ်မှဒင်း၊ပဝတ္တမှဒင်းထတတ်သည့်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ။(ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌေနာတိဝုဋ္ဌာနကဘာဝေန နိမိတ္တတောပဝတ္တတောစ ဝုဋ္ဌဟမာနဝသေန၊ဋီကာ)။ ။သမထဝိပဿနာ၊သမထနှင့်ဝိပဿနာတို့သည်။ဧကရသာ၊တူသောကိစ္စရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ယုဂနဒ္ဓာ၊ထမ်းပိုး၌ယှဉ်းစုံဘွဲ့အပ်သောအားတူနွားကဲ့သို့အားတူအချင်းချင်း မယုတ်မလွန်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။အညမညံ၊အချင်းချင်း။နာတိဝတ္တန္တိ၊မလွန်ကုန်။တေန၊ကြောင့်။ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌေန။ပ။ဘာဝေတိတိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊နိမိတ်မှဒင်း၊ပဝတ္တမှဒင်းထတတ်သည့်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမထဝိပဿနံ၊သမထနှင့်ဝိပဿနာကို။ယုဂနဒ္ဓံ၊ထမ်းပိုး၌ယှဉ်းစုံဘွဲ့အပ်သောနွားကဲ့သို့အားတူပြု၍။ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ဧဝံ၊သို့။ဧတ္တ၊ဤဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၌။ဝုဋ္ဌာနဗလသမာယောဂေါ၊လေးပါးသောမဂ်ဉာဏ်တို့၏နိမိတ်မှထခြင်းပဝတ္တမှထခြင်းသမထဗလဝိပဿနာဗလနှင့်ယှဉ်ခြင်းကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ပန၊ပါး။ယေယေနပဟာတဗ္ဗာဓမ္မာတေသံပဟာနဉ္စာတိ၊ကား။ဣမေသုစတူသုညာဏေသု၊ဤလေးပါးသောဉာဏ်တို့တွင်။ယေဓမ္မာ၊အကြင်သံယောဇဉ်စသောအကုသိုလ်တရားတို့ကို။ယေနဉာဏေန၊အကြင်ဉာဏ်သည်။ ဝါ၊ဉာဏ်ဖြင့်။ပဟာတဗ္ဗာ၊ပယ်အပ်ကုန်၏။တေသံဓမ္မာနံ၊ထိုသံယောဇဉ်စသောအကုသိုလ်တရားတို့ကို။ပဟာနဉ္စ၊ပယ်ခြင်းကိုလည်း။ဇာနိတဗ္ဗံ၊သိအပ်၏။ဟိ၊ချဲ့အံ့။ ဧတာနိ၊ထိုလေးပါးသော ဉာဏ်တို့သည်။ ယထာယောဂံ၊ ယှဉ်သင့်သည့်အားလျော်စွာ။သံယောဇနကိလေသမိစ္ဆတ္တ။ပ။သင်္ခါတာနံ၊သံယောဇဉ်ဆယ်ပါး၊ကိလေသာဆယ်ပါး၊ဘောက်ပြန်သောသဘောရှိသောအကုသိုလ်တရား၊လောက၌အကြိုးဝင်သောအကုသိုလ်တရားမစ္ဆရိယ၊ဝိပ္ပလ္လာသ၊ဂန္ထ၊အဂတိ၊အာသဝ၊ဩဃ၊ယောဂ၊နီဝရဏ၊ပရာမာသ၊ဥပါဒါန်၊အနုသယ၊မလ၊အကုသလ၊ကမ္မပထ၊အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒ်ဟူဆိုအပ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ပဟာနကရာနိ၊ပယ်ခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်၏။ ။(အကုသလကမ္မာနိစ တာနိသုဂတိဒုဂတိနံတတ္ထနိဗ္ဗတ္တနကသုခဒုက္ခာနဉ္စ ပထာစာတိအကုသလကမ္မပထာ။ စိတ္တံဥပ္ပဇ္ဇတိဧတ္ထာတိစိတ္တုပ္ပါဒေါ။ စိတ္တံစေတသိကရာသိ။အကုသလောစ

သောဝိတ္တုပ္ပါဒေါစာတိအကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေါအတိကုသလသန္တံအာ
နေတွာသမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ဋီကာ)။ ။တတ္ထ၊ထိုသံယောဇဉ်စသော အကု
သိုလ်တရားတို့တွင်။သံယောဇနာနီတိဣမိနာ၊ဖြင့်။ ခန္ဓေဟိ၊ မျက်မြင်
ပစ္စုပ္ပန်လောက၌ဖြစ်သောခန္ဓာတို့နှင့်။ ခန္ဓာနံ၊တမလွန်လောက၌ဖြစ်
သောခန္ဓာတို့ကို။ သံယောဇနေကတ္တာ၊ ယှဉ်စေတတ်စပ်တတ်နှောင့်
ဖွဲ့တတ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ ဖလေန၊ အကျိုးနှင့်။ ကမ္မဿ၊အ
ကြောင်းကံကို။ သံယောဇနကတ္တာ၊ ငင်း။ ဒုက္ခေန၊ ဒုက္ခအပေါင်းနှင့်။
သတ္တာနံ၊ဝဋ်တွင်းသားသတ္တဝါတို့ကို။ သံယောဇနကတ္တာဝါ၊ငင်း။ ရူပ
ရာဂါဒယော၊ရူပရာဂအရူပရာဂအစရှိကုန်သော။ ဒသဓမ္မာ၊ ဆယ်ပါး
သောသံယောဇဉ်တရားတို့ကို။ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယာနိ၊ကုန်၏။ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ တေ
ရူပရာဂါဒယော၊ ထိုရူပရာဂအစရှိသောသံယောဇဉ်တို့သည်။ ယာဝ၊
အကြွင် မဲ့ လောက် သော ကာလ ပတ်လုံး။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ နသ
ရန္တိ ဓမ္မတ္တိ၊အရိယမဂ်ဖြင့်မဖြတ်အပ်ကုန်သေး။တာဝ၊လုံး။ ဧတေသံခန္ဓ
ဖလဒုက္ခာနံ၊ထိုခန္ဓာအကျိုးတရား၊ဒုက္ခအပေါင်းတို့၏။ အနုပရမောအ
ဝိစ္ဆေဒေါ၊မစဲမငြိမ်းမတိမ်းမပြတ်ခြင်းသည်။ဟောတိ၊၏။ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဝုစ္စန္တိ၊ကုန်၏။ တတြာပိ၊ ထိုဆယ်ပါးသောသံယောဇဉ်တို့
တွင်လည်း။ရူပရာဂေါ၊ရူပရာဂသံယောဇဉ်ငင်း။ အရူပရာဂေါ၊ငင်း။မာ
နော၊ငင်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ငင်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ငင်း။ ဣတိဣမေပဉ္စ၊ ဤငါးပါးသောသံ
ယောဇဉ်တို့သည်။ဥဒ္ဓံ၊အထက်ဖြစ်သောရူပဘဝတို့၌။ဝါ၊တတိယမဂ်
ဖြစ်သည်မှအထက်၌။ နိဗ္ဗတ္တနကခန္ဓာဒိသံယောဇကတ္တာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့
သောခန္ဓာစသည်တို့နှင့် ခန္ဓာစသည်တို့ကို ယှဉ်စေတတ်သည့်၏ အ
ဖြစ်ကြောင့်။ဥဒ္ဓံဘာဂိယသံယောဇနာနိနာမ၊ဥဒ္ဓံဘာဂိယသံယောဇဉ်
မည်ကုန်၏။ ။(ဥဒ္ဓံဘဇန္တီတိဥဒ္ဓံဘာဂါ။ရူပါရူပဘဝါ။တေသံအဝိစ္ဆေ
ဒဟေတုတာယဟိတာနိဥဒ္ဓံဘာဂိယာနိ)။ ။သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊သက္ကာယ
ဒိဋ္ဌိသံယောဇဉ်ငင်း။ဝိစိကိစ္ဆာ၊ငင်း။သီလဗ္ဗတပရာမာသော၊ငင်း။ ကာ
မရာဂေါ၊ငင်း။ ပဋိဃော၊ ပဋိဃသံယောဇဉ်ငင်း။ ဣတိဣမေပဉ္စ၊ တို့
သည်။ အဓောနိဗ္ဗတ္တနကခန္ဓာဒိ သံယောဇကတ္တာ၊ ကာမဘုံဟူသော
အောက်အဘို့၌ဖြစ်လတ္တံ့သောခန္ဓာစသည်ကိုယှဉ်တတ်စပ်တတ်ဖွဲ့
တတ်သည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဓောဘာဂိယ သံယောဇနာနိနာမ၊
မည်၏။ ။(အဓောဘဇတီတိအဓောဘာဂေါ။ကာမဘဝေါ။တဿအ

ဝိဇ္ဇေဒဟေတုတာယဟိတာနိအခေါဘာဂိယာနိ။ ။ကိလိဿန္တိ၊မိမိလည်း ညစ်နွမ်းတတ်ကုန်၏။ ကိလေသေန္တိစ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုလည်းညစ်နွမ်းစေတတ်ကုန်၏။ ဤသို့နှစ်ပါးသောအနက်ကိုပြခြင်းငှါ သယံသံကိလိဋ္ဌတ္တာစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ကိလေသာတိ၊ကာ ။သယံ၊မိမိသည်။ သံကိလိဋ္ဌတ္တာ၊ညစ်နွမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ၊ မိမိနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော တရားတို့ကို။ သံကိလေသိကတ္တာ၊ညစ်နွမ်းစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။လောဘော၊ငင်း။ ဒေါသော၊ငင်း။မောဟော၊ငင်း။မာနော၊ငင်း။ဒိဋ္ဌိ၊ငင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ ငင်း။ ထိနံ၊ငင်း။ဥဒ္ဓစ္စံ၊ငင်း။အဟိရိကံ၊ငင်း။ အနောတ္တပ္ပံ၊ငင်း။ ဣတိဣမေဒသဓမ္မာ၊ ဤဆယ်ပါးသော တရား တို့သည်။ ကိလေသာ၊ မည် ကုန်၏။ မိစ္ဆတ္တာတိ၊ ကား။ မိစ္ဆာပဝတ္တနတော၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် ဖောက်ပြန်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်တတ်သောကြောင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ငင်း။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ၊ ငင်း။ မိစ္ဆာဝါစာ၊ငင်း။ မိစ္ဆာကမ္မန္တော၊ငင်း။မိစ္ဆာအာဇီဝေါ၊ငင်း။မိစ္ဆာဝါယာမော၊ငင်း။မိစ္ဆာသတိ၊ငင်း။မိစ္ဆာသမာဓိ၊ငင်း။ဣမေအဋ္ဌဓမ္မာ၊ဤရှစ်ပါးသောတရားတို့သည်။ မိစ္ဆတ္တာ၊ဖောက်ပြန်သောသဘောဖြစ်သော တရား မည်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိသောတရားမည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိမိစ္ဆာဉာဏေဟိ၊ လောကထုပိကဟုဆိုအပ်သော အသည သတ်ဘုံ၊နေဝသညာနာသညာဘုံ စသည်တို့၌။ သဗ္ဗဂါရမှလွတ်၏ဟုဖြစ်သောဘောံပြန်သောနှလုံးသွင်းခြင်းဟူသော မိစ္ဆာဝိမောက္ခ၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဖောက်ပြန်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်တတ်သော အသင့်အားဖြင့် မဖြစ်တတ်သော မောဟဟူသောမိစ္ဆာဉာဏ်တို့နှင့်။သဒ္ဓိံ၊တကွ။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးသောတရားတို့သည်။မိစ္ဆတ္တာ၊ ဖောက်ပြန်သောသဘောရှိသောတရားမည်ကုန်၏။လောကဓမ္မာတိ၊ကား။ လောကပဝတ္တိယာ၊ ခန္ဓာဟူသောလောက၏ဖြစ်ခြင်းသည်။သတိ၊သော်။အနုပရမဓမ္မကတ္တာ၊ကောင်းမှု၏အစွမ်းဖြင့်အဆက်ဆက်အဆင့်ဆင့် မပြတ်သောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လာဘော၊ လာဘ်ရခြင်းငင်း။ အလာဘော၊ လာဘ်မရခြင်းငင်း။ ယသော၊အခြံအရံပြည့်စုံခြင်းငင်း။ အယသော၊ အခြံအရံမဲ့ခြင်းပျက်စီးခြင်းငင်း။သုခံ၊ချမ်းသာခြင်းငင်း။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲခြင်းငင်း။ နိန္ဒာ၊

ကဲ့ရဲ့ခြင်း၎င်း။ ပသံသာ၊ ချီးမွမ်းခြင်း၎င်း။ ဣတိဣမေအဋ္ဌ၊ ဤရှစ်ပါးသော တရားတို့သည်။ လောကဓမ္မာ၊ လောကဓမ္မ မည်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣမေ၊ ဤမဂ်ဥာဏ်ဖြင့်ပါယ်အပ်သောအရာ၌။ကာရဏောပစာရေန၊ကာရဏူပစာရအားဖြင့်။ လာဘာဒိဝတ္ထုကာ၊လာဘာယသသုခပသံသလျှင်အကြောင်းရှိသော။အနုနယဿ၊တဏှာလောဘကို၎င်း။ အလာဘာဒိဝတ္ထုကာ၊ အလာဘအယသဒုက္ခနိန္ဒလျှင် အကြောင်းရှိသော။ပဋိဃဿ၊ ဒေါသပဋိဃကို၎င်း။ ဧတံဧတေန လောကဓမ္မဂဟဏေန၊ထိုလောကဓမ္မသဒ္ဒါဖြင့်။ ဂဟဏံ၊ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊သို့။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ မစ္ဆရိယာနီတိ၊ကား။ အာဝါသမစ္ဆရိယံ၊ အရိပ်အာဝါသ၌ဝန်တိုခြင်း၎င်း။ ဝါ၊အရိပ်အာဝါသလျှင်အကြောင်းရှိသောဝန်တိုခြင်း၎င်း။ ကုလမစ္ဆရိယံ၊ အလုပ်အကျွေးဒါယကာ၌ဝန်တိုခြင်း၎င်း။လာဘမစ္ဆရိယံ၊ လာဘ်၌ဝန်တိုခြင်း၎င်း။ ဓမ္မမစ္ဆရိယံ၊ ဓမ္မ၌ဝန်တိုခြင်း၎င်း။ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယံ၊အဆင်း၌ဝန်တိုခြင်း၎င်း။ ဝါ၊ကျေးဇူးဂုဏ်၌ဝန်တိုခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊သို့။အာဝါသာဒိသု၊အရိပ်အာဝါသ ကျောင်းကန်စသည်တို့၌။ဝါ၊အာဝါသကုလလာဘဓမ္မဝဏ္ဏတို့၌။ အညေသံ၊သူတပါးတို့အား။ သာဓာရဏဘာဝံ၊ ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကို။ အသဟနာကာရေန၊ ဆတ်ဆတ်တုန်သည်းမခံနိုင်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တာနိ၊ဖြစ်ကုန်သော။ဣမာနိပဉ္စ၊ဤငါးပါးသောတရားကိုသည်။ မစ္ဆရိယာနိ၊မည်ကုန်၏။ဝိပ္ပလ္လာသာတိ၊ဟူသည်ကား။အနိစ္စဒုက္ခအနတ္တာသုဘေသုယေဝ။ အနိစ္စဒုက္ခအနတ္တအသုဘသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ဝတ္ထူသု၊ဝတ္ထုတို့၌။နိစ္စံ၊မြဲ၏။သုခံ၊ချမ်းသာ၏။ အတ္တာ၊ ကိုယ်တည်း။ သုဘံ၊ တင့်တယ်၏။ ဣတိဧဝံ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊သော။ သညာဝိပ္ပလ္လာသော၊သညာ၏ဖောက်ပြန်ခြင်း၎င်း။ဝါ။ဖောက်ပြန်သောသညာ၎င်း။စိတ္တဝိပ္ပလ္လာသော၊စိတ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်း၎င်း။ဝါ၊ဖောက်ပြန်သောစိတ်၎င်း။ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပလ္လာသော၊အယူ၏ဖောက်ပြန်ခြင်း၎င်း။ဝါ၊ဖောက်ပြန်သောအယူ၎င်း။ဣတိ၊သို့။ဣမေတယော၊ဤသုံးပါးတို့သည်။ဝိပ္ပလ္လာသာ၊မည်ကုန်၏။ ။(ဝတ္ထုကိုမခွဲခြမ်းမူ၍။တယောဟူသတည်း။သညာဝိပ္ပလ္လာသလေပါး၊ စိတ္တဝိပ္ပလ္လာသလေးပါး၊ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပလ္လာသလေးပါး၊ ဤဝတ္ထုကိုခွဲခြမ်း၍ဆိုမူကားဒွါဒသဖြစ်သတည်း။ ။ဂန္ထ°ကာရဏံကာရဏဘာဝေနပဋိဗဒ္ဓတာကာရဏံ ဂန္ထနန္တိ တံရူပကာယေပိ လဗ္ဘတီတိ

အာဟာနာမကာယဿရူပကာရဿစာတိ)။ ။ဂန္ထာတိ၊ကား။နာမကာ
ရဿစေဝ၊နာမကာယကိုဖွဲ့ခြင်း။ရူပကာရဿစ၊ရူပကာရကိုဖွဲ့ခြင်း။ဂန္ထန
တော၊ စပ်တတ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဘိဇ္ဈာဒယော၊ကုန်သော။
စတ္တာရော၊တို့သည်၊ဂန္ထာ၊မည်ကုန်၏။ တထာတံ၀စနံ၊သည်။ဟိသစ္စံ၊
၏။တေ၊ထိုလေးပါးသောဂန္ထတို့ကို။ အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထော၊အဘိဇ္ဈာ
ကာယဂန္ထဖွဲ့ခြင်း။ ဗျာပါဒေါကာယဂန္ထော၊ ဗျာပါဒကာယဂန္ထဖွဲ့ခြင်း။ သီ
လဗ္ဗတပရာမာသော ကာယဂန္ထော၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသကာယ ဂန္ထ
ဖွဲ့ခြင်း။ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသောကာယဂန္ထော၊ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသကာယ
ဂန္ထဖွဲ့ခြင်း။ ဣစ္စေဝ၊ဤသို့သာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ။
(လောဘဒိဋ္ဌိဒေါသဟူသော ဂန္ထတရားကိုယ်သုံးပါးတို့တွင်။ လောဘ
သည်တပ်တတ်ကပ်ငြိတတ်သောကြောင့် ဂန္ထနသဘောသင့်တန်စေ။
ဒိဋ္ဌိလည်း လောဘနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောကြောင့် ဂန္ထနသဘောသင့်
တန်စေ။ ဒေါသကား တပ်တတ် ကပ်ငြိတတ်သော သဘောရှိသော
ကြောင့် ဂန္ထနသဘောသင့်ပါအံ့လော။ကြောင့်။ တတ္ထဗျာပါဒဿပိအာ
ဘိသင္ဂနုပနယှ၀သေနပ၀တ္တနတောဂန္ထနဘ္ဘောဝေဒိတဗ္ဗော။ယတော
တဿပဋိဃသံယောဇနဘာဝေါဝုတ္တော၊မိန့်သော်။ဋီကာ။ ။တတ္ထ၊
ထိုအဘိဇ္ဈာဗျာပါဒဒိဋ္ဌိတို့တွင်။ ဗျာပါဒဿပိ၊ဗျာပါဒ၏လည်း။ အဘိ
သင္ဂနုပနယှ၀သေန၊ အမျက်အားဖြင့်ငြိခြင်း ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း၏အစွမ်း
အားဖြင့်။ပ၀တ္တနတော၊ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဂန္ထနဘ္ဘော၊စပ်ခြင်းဟူသော
သဘောကို။၀ါ၊စပ်သည့်၏အဖြစ်ကိုပြုခြင်းဟူသောသဘောကို။ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊၏။ယတော၊အကြင်စပ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြုခြင်းကြောင့်။တဿ၊
ထိုဗျာပါဒ၏။ပဋိဃသံယောဇနဘာဝေါ၊ပဋိဃသံယောဇဉ်၏အဖြစ်ကို။
ဝုတ္တော၊၏။ဖွဲ့နက်)။ ။အဂတိတိဗေတံ၊အဂတိဟူသော၍အမည်သည်။
ဆန္ဒဒေါသမောဟဘယေဟိ၊ ချစ်ခြင်း၊မုန်းခြင်း၊ တွေဝေခြင်း၊ကြောက်
ခြင်းတို့ကြောင့်။ အကတ္တဗ္ဗကရဏဿစ၊ မပြုသင့်သည်ကို ပြုခြင်း၏
ဖွဲ့ခြင်း။ကတ္တဗ္ဗာကရဏဿစ၊ပြုအပ်သည်ကိုမပြုခြင်း၏ဖွဲ့ခြင်း။ အဓိဝစနံ၊
တည်း။ ။(မပြုအပ်သည်ကိုပြုခြင်း၊ ပြုအပ်သည်ကိုမပြုခြင်းကို အ
ဘယ့်ကြောင့်အဂတိဆိုသနည်း။ကြောင့်။ တဋီစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။
ဟိသစ္စံ၊၏။ တံ၊ထိုမပြုအပ်သည်ကိုပြုခြင်း၊ပြုအပ်သည်ကိုမပြုခြင်းကို။
အရိယေဟိ၊အရိယသခင်တို့သည်။အဂန္တဗ္ဗတ္တာ၊မလာအပ်သည်၏အ

ဖြစ်ကြောင့်။ အဂတိတိ၊ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ အာသဝါတိဝေ၊အာသဝါဟူသော၌အမည်သည်။ အာရမ္မဏာဝသေန၊အာရုံပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အာဂေါတြဘုတောစ၊ ဓမ္မအားဖြင့်ဂေါတြဘူတိုင်အောင်၎င်း။ အာဘဝဂ္ဂတောစ၊ဩကာသအားဖြင့်ဘဝဂ်တိုင်အောင်၎င်း။သဝန္တာ၊ပဝတ္တန္တော၊ဘွင့်။ ဖြစ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဝါ၊ကား။ စာဋ္ဌဆိဒ္ဒေဟိ၊အိုးပေါက်တို့မှ။ဥဒကံ၊ရေသည်။ပဿဝတိဝိယ၊ယိုစီး၏သို့။အသံဝုတေဟိ၊ သတိတည်းဟူသောတံခါးရွက်ဖြင့် မပိတ်အပ်ကုန်သော။ ဒွါရေဟိ၊ စက္ခုအစရှိသော ဒွါရတို့မှ။ သဝန္တော၊ ကိလေသာ ဟူသောမစင်မကြယ်စက်ဆုပ်ဘွယ်၏အဖြစ်ဖြင့် ယိုစီးထွက်သွားတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိစ္စပဿဝဏဋ္ဌေန၊အမြဲယိုစီးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ဝါ၊ကား။သံသာရဒုက္ခံသဝ၊သံသရာဆင်းရဲကို။သဝန္တော၊ပသဝန္တောဘွင့်။ပွါးစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမရာဂဘဝရာဂမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအဝိဇ္ဇာနံ၊ကာမရာဂဘဝရာဂမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအဝိဇ္ဇာတို့၏။ အဓိဝစနံ၊တည်း။ ဘဝသာဂရေ၊ ဘဝကိုးပါးတည်းဟူသောပင်လယ်ရေအယဉ်၌။ အာကဍ္ဎနဋ္ဌေန၊ ငင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဒုရုတ္တရဏဋ္ဌေန စ၊ ကူးခပ်နိုင်ခဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဩဃာတိပိ၊ဩဃဟူသောအမည်သည်၎င်း။ ။(အာကဍ္ဎနဋ္ဌေနဒုရုတ္တရဏဋ္ဌေနာစာတိဧတေနဩဃာဝိယဩဃာတိဒဿေတိ)။ ။အာရမ္မဏာဝိယောဂဿစေဝ၊အာရုံနှင့်ကင်းခြင်းကွာခြင်းကို၎င်း။ဒုက္ခဝိယောဂဿစ၊ဒုက္ခနှင့်ကင်းခြင်းကို၎င်း။ အပ္ပဒါနတော၊မပေးခြင်းကြောင့်။ယောဂါတိပိ၊ဟူသောအမည်သည်၎င်း။ တေသညေဝ၊ ထိုကာမရာဂဘဝရာဂမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အဝိဇ္ဇာတို့၏သာလျှင်။အဓိဝစနံ၊တည်း။ ။(အာရမ္မဏာဝိယောဂဿစသော ပါဌ်ဖြင့် အဘယ်အနက်ကို ပြသနည်းဟူမူ။ အာရမ္မဏေန ဒုက္ခေန စ ဝိယောဂဿအပ္ပဒါနသင်္ခါတေန ယောဇနဋ္ဌေန ယောဂါတိ ဒဿေတိ။ ဋီကာ။ ။ယောဇနဋ္ဌေနဟူသောပုဒ်၏အနက်ကိုပြခြင်း၌ သံကိလေသကရဏဋ္ဌေနာတိ အဋ္ဌော ဟု ဋီကာမိန့်ပြန်သော်။ ။သံကိလေသရှိသည်ကားမတော်။ စေးကပ် စပ်ယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော အနက်ကြောင့်ပေး။ ရေအယဉ်သည် မိမိ၌ကျင့်သောသတ္တဝါတို့ကိုသမုဒြာသို့ရောက်စေ၏သို့။ထိုအတူတထွေထွေအယဉ်မစဲသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်ကုန်သော ထိုကာမရာဂဘဝရာဂမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအဝိဇ္ဇာတို့သည် အာ

ပါယ်သမုဒြာသို့သာရောက်စေတတ်ကုန်၏။သံသရာဟူသောသမုဒြာ
မှလည်း ဦးခေါင်းချီစိမ့်သောငှါမပေးကုန်။ ယူမြဲတိုင်းသောအာရုံကို
လွှတ်စိမ့်သောငှါလည်းမပေးကုန်။ အကြင်သို့သောမကောင်းမှုကိုပြု၍
ဆင်းရဲရောက်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို တဘန်လည်း ထိုသို့သောအ
ပါယ်ရောက်ကြောင်းမကောင်းမှုနှင့်ယှဉ်စေတတ်သောကြောင့်ယော
ဂမည်ကုန်၏ဟူလို)။ ။နီဝရဏာနီတိ၊ကား။စိတ္တဿ၊အကုသိုလ်စိတ်
ကို။ဝါ၊ဈာန်စိတ်ကို။အာဝရဏနီဝရဏပဋိစ္ဆာဒနဋ္ဌေန၊အစဉ်ကာလ
၌ပိတ်ပင်ခြင်းကိလေသာဝါသနာကိုဆောင်၍ ပိတ်ဆို့ခြင်း နံရံတံခါး
ရွက်စသည်တို့ဖြင့် ပိတ်ဆို့ကွယ်ကာသကဲ့သို့ ပိတ်ဆို့ကွယ်ကာခြင်း
အနက်ကြောင့်။ကာမစ္ဆန္ဒာဒယော၊ကာမစ္ဆန္ဒအစရှိကုန်သော။ပဉ္စ၊ငါး
ပါးသောတရားတို့သည်။နီဝရဏာနိ၊မည်ကုန်၏။ ။(အာဒိတောဝရ
ဏံအာဝရဏံ။ကိလေသဝါသနံနေတွာဝရဏံနီဝရဏံ။ကုဋ္ဋကဝါဋာ
ဒိဟိဝိယပိဒဟနံပဋိစ္ဆာဒနံ။ ။ထိုသို့ပိတ်ဆို့ကွယ်ကာခြင်းကိုလည်း
ကုသိုလ်စသောတရားတို့ကိုကောင်းစွာယူစိမ့်သောငှါ၎င်း၊ပိုင်းခြား၍
သိစိမ့်သောငှါ၎င်း၊ထိုးထွင်း၍သိစိမ့်သောငှါ၎င်း၊မပေးသည်၏အစွမ်း
အားဖြင့်မှတ်အပ်၏)။ ။ပရာမာသောတိဧတံ၊အမည်သည်။ တဿ
တဿဓမ္မဿ၊ ထိုထိုသို့သောကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မဟူသော အာရုံ
တရား၏။ သဘာဝံ၊အသုဘအစရှိသောသဘောကို။ ဝါ၊အသုဘဒုက္ခ
အနိစ္စအနတ္တသဘောကို။ အတိက္ကမ္မ၊လွန်၍။ ပရတော၊များသောအား
ဖြင့်။အဘူတသဘာဝံ၊မဟုတ်မမှန်ထင်ရှားမရှိသောသုဘသုခနိစ္စအတ္တ
သဘောကို။အာမသနာကာရေန၊သုံးသပ်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။
ပဝတ္တနတော၊ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၏။ အဓိဝစနံ၊အ
ဓိဝစနတည်း။ဥပါဒါနီတိ၊ကား။သဗ္ဗာကာရေန၊ခပ်သိမ်းသောအခြင်း
အရာအားဖြင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနိဒ္ဒေသေ၊၌။ဝုတ္တာနိ၊ကုန်ပြီးသော။ကာမု
ပါဒါနာဒီနိ၊ကာမုပါဒါန်အစရှိကုန်သော။စတ္တာရိ၊လေးပါးသောတရား
တို့ပင်တည်း။ အနုသယာတိ၊ ကား။ ထာမဂတဋ္ဌေန၊ အားအစွမ်းသို့
ရောက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ကာမရာဂါနုသယော၊ကာမရာဂအနုသယ
၎င်း။ပဋိဃမာနဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဘဝရာဂအဝိဇ္ဇာနုသယော၊ပဋိဃာနုသယ၊
မာနာနုသယ၊ဒိဋ္ဌာနုသယ၊ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ၊ဘဝရာဂါနုသယ၊အဝိဇ္ဇာ
နုသယ၎င်း။ ဣတိဧဝံဝုတ္တာ၊ကုန်သော။ ကာမရာဂါဒယော၊ကုန်သော၊

သတ္တာ၊ခုနစ်ပါးကုန်သောတရားတို့ပင်တည်း။ဟိသစ္စံ၊၏။ တေဓမ္မာ၊ထို ကာမရာဂစသောခုနစ်ပါးသောတရားတို့သည်။ ထာမဂတတ္တာ၊အား အစွမ်းသို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုနပ္ပုနံ၊လဲ။ ကာမရာဂါဒိနံ၊ ကာမရာဂအစရှိသည်တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိဟေတု ဘာဝေန၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အနုသေန္တိယေဝ၊ အဘန်တလဲလဲ ကိန်းကုန်သည်သာတည်း။ ဝါ၊ လျောက်ပတ်သောအကြောင်းကိုရ၍ ဖြစ်ကုန်သည်သာတည်း။ ဇာတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ အနုသယာ၊မည်ကုန်၏။ ။ (ထာမဂတန္တိစ အနညသာဓာရဏော ကာမရာဂါဒိနံ သဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ယေနတေဝေဘဂဝတာအနုသယာတိဝုတ္တာ။ အနုသယနဥ္စ မဂ္ဂေနအပ္ပဟီနဘာဝေန ပစ္စယ ယာမဝါယေဥပဇ္ဇနာယယထာ။ တေ နာဟပုနပ္ပုနံ ကာမရာဂါဒိနံ ဥပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေန အနုသေန္တိယေ ဝါတိ။ဋီကာ။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ အစေး ရစကောင်းသော သစ်ပင် သည်မထိပါး၍ အစေးမထွက်သော်လည်း အကြင်ရောခါပဲခွပ်ဓားမ စသည်တို့ဖြင့် ချပ်ထစ်သော် အစေးထွက်၏သို့။ မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ် သေးသော ကာမရာဂစသည်တို့သည် စွဲလမ်းရာအာရုံကိုမရ၍ မဖြစ် သေး ကိန်းအောင်းသော်လည်း။အကြင်ရောခါမိမိအား လျောက်ပတ် သောဇုဋ္ဌာရုံကိုရက ကာမရာဂသည် နှင်တံဖြင့်ခပ်မိသောမြွေဟောက် ကဲ့သို့ဝေါက်ဝေါက်ထ၍ဖြစ်လေသည်။ အနိဋ္ဌာရုံကိုရက ပဋိဃာနုသ ယသည်ဟူးဟူးထလေသည်။ ဤသို့စသည်ဖြင့် မိမိမိမိအားလျောက် ပတ်သောအာရုံကိုရက ဖြစ်ထိုက်သောကာမရာဂပဋိဃစသည်ကိုအ နုသယဟူ၍ဆိုအပ်သတည်း။ ။ထိုစကားကိုထင်ရှားပြအံ့။ ကိလေ သာသည် အဝတ္တာန်အားဖြင့် အနုသယကိလေသာပရိယုဋ္ဌာနကိလေ သာ၊ဝိတိက္ကမကိလေသာဟူ၍သုံးပါးပြားသတည်း။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် အာရုံကိုမရ၍မဖြစ်သေးသော်လည်းမဂ်ဖြင့်မပယ်အပ်သေးသည်ဖြစ် ၍အခွံဖုံးသောအစေးကဲ့သို့ ကိန်းအောင်း၍နေသောကိလေသာသည် အနုသယ မည်သတည်း။ အာရုံကိုရ၍ မနော ဒွါရ၌သာ ဥပါဒ်သော ကိလေသာသည် နှလုံးကို ထိုးကျင့် တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ခွင့်ကို မပေးလုယက်၍တည့်တတ်သောကြောင့်ငင်း။ ပရိ ယုဋ္ဌာနမည်သတည်း။ ကာယဒွါရ၊ဝစီဒွါရသို့ရောက်၍ သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူးသော ကိလေသာသည် ဝိတိက္ကမ မည်သတည်း။ ထိုသို့အ

ဝတ္ထာန်အားဖြင့်ကွဲပြားသောကြောင့် ကာမရာဂါဒိနံ ဥပ္ပတ္တိဟေတုဘာ
ဝဟူသတည်း။ ကာမရာဂါဒိနံဥပ္ပတ္တိကား ပရိယုဋ္ဌာနဝိတိက္ကမ ကိလေ
သာတည်း။ဟေတုကား အနုသယကိလေသာတည်း။ဤသို့အဝတ္ထာန်
အားဖြင့်ကွဲပြားသောကြောင့်သမ္ဘိန္နဖြစ်သတည်း)။ ။မလာတိ၊ကား။
တေလဉ္ဇနကလလံဝိယ၊ဆီစဉ်းသောညွန်ကဲ့သို့။ ။(သုတ်လိမ်းသည့်
ကိုစဉ်းဆိုသည်။ မျက်စိကိုသုတ်လိမ်းသောဆေးကိုမျက်စဉ်းဆို၏သို့
တည်း။ ။သယဉ္စ၊မိမိသည်လည်း။ အသုဒ္ဓတ္တာ၊ မစင်ကြယ်သည်၏
အကြောင်း။ အညေသဉ္စ၊မိမိမှတပါးသောဓမ္မတို့၏လည်း။ အသုဒ္ဓဘာ
ဝကရဏတော၊မစင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြုခြင်းကြောင့်။ လောဘ
ဒေါသမောဟာ၊လောဘဒေါသမောဟဟုဆိုအပ်ကုန်သော။တယော၊
သုံးပါးသော၊တရားတို့သည်။မလာ၊အညစ်အကြေးမည်ကုန်၏။ ။(အချို့
ဇာ၌ လောဘဒေါသမောဟာဒယောဟုရှိ၏။ လောဘဒေါသမောဟ
စသည်တို့သည်။မလာ၊ကုန်၏ပေး။ ရှေးယောဇနာသောပါဌ်သာသင့်
အံ့သည်သို့ထင်သည်။ ။လွှတ်နိုင်ခဲစွန့်နိုင်ခဲသောအဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်း
ကိုရည်၍တေလဉ္ဇနကလလံဝိယဟုမိန့်သော်။ ။ထိုဆီနယ်သောညွန်
ကိုစင်စေခြင်းငှါမတတ်နိုင်၏သို့ ရာဂဒေါသမောဟဟူသောအညစ်
အကြေးလိမ်းကျံလတ်သော် စင်နိုင်စွန့်နိုင်ခဲ၏ဟူလိုသတည်း)။ ။အ
ကုသလကမ္မပထာတိ၊ကား။အကုသလကမ္မဘာဝေနစေဝ၊အကုသိုလ်
ကံ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဒုဂ္ဂတိနံ၊ ဒုဂ္ဂတိတို့၏။ ပထဘာဝေနစ၊ အ
ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပါဏာတိပါတော၊၎င်း။ အဒိန္နာဒါနံ၊
၎င်း။ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော၊၎င်း။မုသာဝါဒေါ၊၎င်း။ ပိသုဏာဝါစာ၊၎င်း။
ဖရုသဝါစာ၊၎င်း။ သမ္ဖပ္ပလာပေါ၊၎င်း။ အဘိဇ္ဈာ၊၎င်း။ဗျာပါဒေါ၊၎င်း။
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊၎င်း။ ဣတိ၊သို့။ ဣမေဒသ၊ ဤဆယ်ပါးတို့သည်။ အကုသလ
ကမ္မပထာ၊ အကုသလကမ္မပထမည်ကုန်၏။ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါတိ၊
ကား။အဋ္ဌ၊ကုန်သော။ လောဘမူလာ၊လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်၎င်း။ ဒွေ၊ကုန်
သော။ဒေါသမူလာ၊တို့၎င်း။ဒွေ၊ကုန်သော။မောဟမူလာ၊တို့၎င်း။ဣတိ၊
သို့။ဣမေဒွါဒသ၊ဤတဆဲ့နှစ်ပါးသောစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့တည်း။ဣတိဣမိနာန
ယေန၊ဖြင့်။ သံယောဇနာဒီနံ၊ သံယောဇဉ်အစရှိကုန်သော။ ဧတေသံ
ဓမ္မာနံ၊ထိုအကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ဧတာနိဉာဏာနိ၊ထိုလေးပါးသော
မဂ်ဉာဏ်တို့သည်။ယထာယောဂံ၊ယှဉ်သင့်သည်အားလျော်စွာ။ပဟာ

နကာရာနိ၊ ပယ်ခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်သော။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ယတာ ယောဂပယ်သနည်းဟူမူကား။ သံယောဇနေသု၊ တို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ၎င်း။သီလဗ္ဗတပရာမာသော၊ သီလဗ္ဗတပ ရာမာသသံယောဇဉ်၎င်း။အပါယဂမနီယာ၊ အပါယ်သို့လားစေတတ် ကုန်သော။ ကာမရာဂပဋိဃာစ၊ ကာမရာဂသံယောဇဉ်ပဋိဃသံယော ဇဉ်တို့၎င်း။ဩဠာရိကာ၊ ဧတေပဉ္စမေ၊ ဤငါးပါးသောသံယောဇဉ်တရားတို့ သည်။ပဌမဉာဏဝဇ္ဈာ၊ ပဌမမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သတ်အပ်သောတရားမည် ကုန်၏။ သေသာ၊ အပါယဂမနီယမှကြွင်းကုန်သော။ အနပါယဂမနီ ယာ၊ အပါယဂမနီယမဟုတ်ကုန်သော။ ထည့်။ ဩဠာရိကာ၊ ရုန့်ရင်း ကုန်သော။ ကာမရာဂပဋိဃာ၊ ကာမရာဃသံယောဇဉ်ပဋိဃသံယော ဇဉ်တို့သည်။ဒုတိယဉာဏဝဇ္ဈာ၊ ဒုတိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သတ်အပ်သော တရားမည်ကုန်၏။သုခုမါ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သော။ကာမရာဂပဋိဃာ၊ ထို့သည် လိုက်။တတိယဉာဏဝဇ္ဈာ၊ မည်ကုန်၏။ရူပရာဂါဒယော၊ ရူပရာဂအစရှိ ကုန်သော။ပဉ္စပိ၊ ငါးပါးသောသံယောဇဉ်တို့သည်လည်း။ စတုတ္ထဉာ ဏဝဇ္ဈာဧဝ၊ စတုတ္ထမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင်သပ်အပ်သော တရားမည် ကုန်၏။ ။(အဝဓာရဏာအနက်ရှိသောဧဝသဒ္ဒါဖြင့်ပဌမမဂ်ဉာဏ်အစ ရှိသည်ဖြင့်သတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကိုနစ်စေ၏။ ။တယိဒံနိယမဒဿ နံအညတ္ထာပိနေတဗ္ဗန္တိဒဿေန္တောပရတောတိအာဒိမာဟ)။ ။ပရ တောပိစ၊ နောက်နောက်သော ကိလေသာစသော အရာတို့၌လည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်ပုဒ်၌။ဧဝသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။နိယမံ၊ မှတ်ခြင်းကို။နကရိဿာမ၊ မပြုကုန်အံ့။တတ္ထ၊ ထိုပုဒ်၌။ ယံယံ၊ အကြင်ကြင်ကိလေသာစသည်ကို။ဥ ပရိဉာဏဝဇ္ဈာတိ၊ အထက်မဂ်ဉာဏ်တို့ဖြင့်သတ်အပ်၏ဟူ၍။ ဝက္ခာ မ၊ ဆိုကုန်အံ့။ သောသော၊ လောဘ မောဟ စသော ကိလေ သာ သည်။ ပုရိမဉာဏေဟိ၊ ရှေးရှေးမဂ်ဉာဏ်တို့ဖြင့်။ ဟတာပါယဂမနီ ယာဒိဘာဝေါ၊ သတ်အပ်သော အပါယ်သို့ လားစေ တတ်သည်စ သောသတ္တိရှိသည်သာလျှင်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဥပရိဉာဏဝဇ္ဈော၊ အထက် မဂ်ဉာဏ်တို့ဖြင့်သတ်အပ်သည်။ဟောတိ၊ ၏။ဩဠာရိကအဓိပ္ပါယော၊ ဤသို့ သောအဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ။(တတ္ထနိယမံနကရိဿာမာ တိဧတေနနိယမေ အကတေ ဟော ဥမဂ္ဂ ဝဇ္ဈတာပိ အနုညာတာဧဝ ဟောတိတိလောဘမောဟမာနထိနဥဒ္ဓစ္စ အဟိရိက မနောတ္တပ္ပါနိစ

တုတ္ထဉာဏဝဏ္ဏနာနိတိအာဒိသုပဌမဉာဏာဒိဟိဟာတာပါယာဂမနီယာ ဒိဘာဝါနီတိအဓိပ္ပါယောဝေဒိတဗ္ဗော။အာဒိသဒ္ဒေနဩဠာရိကာသုခုမ တာဂဟိတာ၊ဋီကာ)။ ။ကိလေသေသု၊တို့တွင်။ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ၊တို့သည်။ ပဌမဉာဏဝဏ္ဏာ၊ပဌမမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သတ်အပ်ကုန်၏။ဒေါသော၊သည်။ တတိယဉာဏဝဏ္ဏော၊၏။လောဘာ။ပ။ နောတ္တပ္ပါနိ၊ တို့သည်။ စတုတ္ထ ဉာဏဝဏ္ဏာနိ၊စတုတ္ထမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သတ်အပ်ကုန်၏။ ။(ဤဥဒ္ဓိဝေသဒ္ဒါ ဖြင့်နိယမကိုမပြုခြင်းကြောင့်အောက်အောက်သောမဂ်တို့ဖြင့် သတ် အပ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်းခွင့်ပြုအပ်သည်ဖြစ်ရကား၊ပဌမမဂ်ဉာဏ် ဖြင့်အပါယဂမနီယဖြစ်သောလောဘစသည်တို့ကိုသတ်အပ်သည်ဖြစ် ၍အပါယဂမနီယမဟုတ်သော ဩဠာရိကဖြစ်သော လောဘစသည် ကိုဒုတိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သတ်အပ်သည်ဖြစ်၍ သုခုမဖြစ်သောလောဘ စသည်ကိုတတိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သတ်အပ်သည်ဖြစ်၍ သုခုမတရဖြစ် သောလောဘ စသည်ကိုသာ စတုတ္ထမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သတ်အပ်၏ဟူ သောအဓိပ္ပါယ်ကိုသိအပ်သတည်း)။ ။မိစ္ဆတ္တေသု၊တို့တွင်။မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂုဏ်။မုသာဝါဒေါ၊ဂုဏ်။မိစ္ဆာကမ္မန္တော၊ဂုဏ်။ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ၊ ဂုဏ်။ဣတိဣမေ၊ဤလေးပါးသောမိစ္ဆတ္တတို့သည်။ပဌမဉာဏဝဏ္ဏာ၊ပဌ မမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သတ်အပ်ကုန်၏။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ၊ဂုဏ်။ ပိသုဏာဝါစာ၊ ဂုဏ်။ဖရုသဝါစာ၊ဂုဏ်။ဣတိဣမေ၊ဤသုံးပါးသောမိစ္ဆတ္တတို့သည်။တတိ ယဉာဏဝဏ္ဏာ၊ တတိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သတ်အပ်သောတရားမည်ကုန် ၏။ စ၊ဆက်။ ဧတ္ထ၊ဤပိသုဏာဝါစာဖရုသဝါစာတို့၌။ စေတနာယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝါစာတိ၊ဟူ၍။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ သမ္ဖပ္ပလာပ။ပ။ဉာဏာနိ၊ သမ္ဖပ္ပလာပမိစ္ဆာ ဝါယာမမိစ္ဆာ သတိမိစ္ဆာ သမာဓိမိစ္ဆာ ဝိမုတ္တိမိစ္ဆာ ဉာဏ်တို့သည်။စတုတ္ထဉာဏဝဏ္ဏာနိ၊တရားတို့တည်း။လောကဓမ္မေသု၊ တို့တွင်။ ပဋိဃော၊သည်။တတိယဉာဏဝဏ္ဏော၊တရားတည်း။ အနုန ယော၊လောဘသည်။ စတုတ္ထဉာဏဝဏ္ဏော၊တရားတည်း။ ယသေစ၊ အခြံအရံ၌၎င်း။ ပသံသာယစ၊ချီးမွမ်းခြင်း၌၎င်း။ ဝါ၊ကြောင့်၎င်း။ အနု နယော၊ဖြစ်သောလောဘကို။ စတုတ္ထဉာဏဝဏ္ဏော၊စတုတ္ထမဂ်ဉာဏ် ဖြင့်သတ်အပ်၏။ဣတိ၊သို့။ကေ၊ကေဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ မစ္ဆရိယာနိ၊ငါးပါးသောမစ္ဆရိယတို့သည်။ ပဌမဉာဏဝဏ္ဏာနေဝ၊ပဌ မမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သတ်အပ်သော တရားတို့သာတည်း။ ဝိပလ္လာ သေသု၊

တို့တွင်။အနိစ္စေ၊အနိစ္စန္တိ။နိစ္စန္တိ စ၊နိစ္စဟူ၍၎င်း။ အနတ္တနိ၊ အတ္တမဟုတ်
သည်၌။ အတ္တာတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ သညာစိတ္တဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသာ၊ ဖြစ်သော
သညာဝိပလ္လာသစိတ္တဝိပလ္လာသဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသတို့၎င်း။ ဒုက္ခေ၊၌။သုခန္တိ၊
သုခဟူ၍၎င်း။အသုဘေ၊၌။ သုဘန္တိ၊ဟူ၍၎င်း။ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော စ၊ ဖြစ်
သောဝိပလ္လာသ၎င်း။ ဣတိဣမေ၊ဤဝိပလ္လာသတို့ကို။ ပဌမဉာဏဝဇ္ဈာ၊
ပဌမမဂ် ဉာဏ်ဖြင့် သတ်အပ်ကုန်၏ အသုဘေသုဘန္တိ သညာစိတ္တ
ဝိပလ္လာသာ၊အသုဘ၌သုဘဟူ၍ဖြစ်သောသညာစိတ္တဝိပလ္လာသတို့ကို။
တတိယဉာဏဝဇ္ဈာ၊ကုန်၏။ ဒုက္ခေသုခန္တိသညာစိတ္တဝိပလ္လာသာ၊ဒုက္ခ
၌သုခဟူ၍ဖြစ်သောသညာစိတ္တဝိပလ္လာသတို့ကို။ စတုတ္ထဉာဏဝဇ္ဈာ၊
ကုန်၏။ဂန္ထေသု၊တို့တွင်။သီလဗ္ဗတ။ပ။ ဂန္ထာ၊သီလဗ္ဗတပရာမာသကာယ
ဂန္ထဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသကာယဂန္ထတို့ကို။ပဌမဉာဏဝဇ္ဈာ၊ကုန်၏။ဗျာ
ပါဒေါကာယဂန္ထော၊ ဗျာပါဒကာယဂန္ထကို။ တတိယဉာဏဝဇ္ဈော၊
၏။ ဣတရော၊ဤမှတပါးသောအဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထကို။ စတုတ္ထဉာဏ
ဝဇ္ဈော၊စတုတ္ထမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သတ်အပ်၏။အဂတိ ၊လေးပါးသောအဂ
တိကို။ ပဌမဉာဏဝဇ္ဈာဝ၊ပဌမမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သတ်အပ်သည်သာလျှင်
တည်း။ ။(အဂတိလေးပါးတို့၌။ဆန္ဒအစရှိသည်တို့သည်အထက်မဂ်
ဖြင့်သတ်အပ်သောတရားဖြစ်ကုန်ငြားသော်လည်း ဆန္ဒအစရှိသည်မှု
လရှိသောမပြုအပ်သည်ကိုပြုခြင်းပြုအပ်သည်ကိုမပြုခြင်း၏ အပါယ
ဂမနိယ၏အဖြစ်ကြောင့်အဂတိပဌမဉာဏဝဇ္ဈာဝမိန့်သော်)။ ။အာ
သဝေသု၊တို့တွင်။ဒိဋ္ဌာသဝေါ၊ကို။ ပဌမဉာဏဝဇ္ဈော၊ ၏။ ကာမာသ
ဝေါ၊ကို။ တတိယဉာဏဝဇ္ဈော၊၏။ ဣတရေ၊ ဒိဋ္ဌာသဝကာမာသဝမှ
တပါးကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော ဘဝါသဝအဝိဇ္ဇာသဝတို့ကို။
စတုတ္ထဉာဏဝဇ္ဈာ၊ကုန်၏။ဩဃယောဂေသုပိ၊တို့၌လည်း။ဧသေဝန
ယော၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ နီဝရဏေသု၊ တို့တွင်။ ဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏံ၊
ကို။ပဌမဉာဏဝဇ္ဈံ၊၏။ကာမစ္ဆန္ဒော၊ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏ၎င်း။ဗျာပါဒေါ၊
၎င်း။ကုက္ကုစ္စံ၊၎င်း။ဣတိ၊သို့၊တိဏိ၊သုံးပါးသောနီဝရဏတို့ကို။ တတိ
ယဉာဏဝဇ္ဈာနိ၊ကုန်၏။ ထိနမိဒ္ဓဥဒ္ဓစ္စာနိ၊တို့ကို၊စတုတ္ထဉာဏဝဇ္ဈာနိ၊
ကုန်၏။ ။(ပြုအပ်ပြီးသောဒုစရိုက်မပြုမိသောသုစရိုက်လျှင်အာရုံရှိ
သောနှလုံးမသာယာခြင်းဖြစ်သောကုက္ကုစ္စကို ဤ၌တတိယမဂ်ဉာဏ်
ဖြင့်သတ်အပ်၏ဟုဆိုအပ်၏။ အကြင်ကုက္ကုစ္စကိုကားကုက္ကုစ္စပကတ-

တာယအာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်၏။ ထိုကုက္ကုစ္စကို ရည်၍ကုက္ကုစ္စဝိပ္ပဋိသာရဟူသော တာပတ္တိမဂ္ဂေနပဟာတဗ္ဗံ ဟူ၍အဋ္ဌသာလိနီ၌ဆိုအပ်၏။ ထိုကြောင့်။ နှစ်ပါးကုန်အဋ္ဌသာလိနီ စကားဝိသုဒ္ဓိမဂ် စကားတို့၏။အဓိပ္ပါယ်ကိုသိအပ်၏။ ဤမှတပါးဤကဲ့သို့သောအရာတို့၌လည်းမဆန့်ကျင်သော အဓိပ္ပါယ်ကို ရှာလေအပ်၏၊ တနည်းသော်ကား။ဩဠာရိကကုက္ကုစ္စကိုပယ်ခြင်းကိုရည်၍အဋ္ဌသာလိနီ၌သောတာပတ္တိမဂ္ဂေနပဟာတဗ္ဗံ ဟူသတည်း။ အနုဝသေသကုက္ကုစ္စကိုပယ်ခြင်းကိုရည်၍ဤအဋ္ဌကထာ၌တတိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်ပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကိုဆိုသတည်း။ဤသို့မဆန့်ကျင်အောင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုသိအပ်၏။အနုဝသိတွာ အာဝါသထပိတ္ထံ ဘုဉ္ဇိတုံဟူ၍ ဘုရားမြတ်စွာ ပယ်တော်မူသောအရာဖြစ်၍ကုက္ကုစ္စရှိရကား သခင်သာရိပုတ္တရာမခံဘဲနေတော်မူ၏ဟုလာသောကုက္ကုစ္စကားရဟန္တာသခင်အားဖြစ်ခြင်းကြောင့်နီဝရဏအစစ်မဟုတ်။ နီဝရဏနှင့်တူသော ကပ္ပတိလောန ကပ္ပတိလောဟုစုံစမ်းကာမျှသာဖြစ်သောဝိနည်းကုက္ကုစ္စမည်၏၊ ထိုဝိနယကုက္ကုစ္စကားတရားကိုယ်အားဖြင့်အပ်လိမ့်လောမအပ်လိမ့်လောဟု တူသောအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သောဝိစ္ဆပ္ပါဒ်သာဟုမှတ်အပ်၏)။ ။ပရာမာသော'ကို။ပဌမဉာဏဝဇ္ဈော၊၏။ဥပါဒါနေသု တို့တွင်။ သဗ္ဗေသံပိ၊အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ လောကိသ ဓမ္မာနံ၊ လောကီဘရားတို့၏။ ဝတ္ထုကာမဝသေန၊ဝတ္ထုကာမ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ကာမာတိ၊ဟူ၍။အာဂတတ္တာ၊လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ရူပါရူပရာဂေါပိ၊ ရူပရာဂအရူပရာဂသည်သည်း။ကာမုပါဒါနေ၊ကာမုပါဒါန်၌။ ပတတိ ကျ၏။ဝါ၊ဝင်၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။တံ၊ထိုကာမုပါဒါန်ကို။စတုတ္ထဉာဏဝဇ္ဈံ၊၏။ သေသာနိ၊ ကြွင်းသောဥပါဒါန်တို့ကို။ ပဌမဉာဏဝဇ္ဈာနိ၊ကုန်၏။ အနုသယေသု၊တို့တွင်။ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာနုသယာ၊ တို့သည်။ ပဌမဉာဏဝဇ္ဈာဝ၊ ပဌမမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သတ်အပ်သောတရားတို့သာတည်း။ ကာမရာဂပဋိဃာနုသယာ၊ သိမ်မွေ့ခေါင်းပါးသောကာမရာဂါနုသယ ပဋိဃာနုသယတို့ကို။ တတိယဉာဏဝဇ္ဈာ၊ ကုန်၏။ ။(ဩဠာရိကဖြစ်သော ကာမရာဂါနုသယ ပဋိဃာနုသယကိုကား ဒုတိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သတ်အပ်ကုန်၏။ ။မာနဘဝရာဂါဝိဇ္ဇာနုသယာ၊မာနာနုသယဘဝရာဂါနုသယအဝိဇ္ဇာနုသယတို့ကို။ စတုတ္ထဉာဏဝဇ္ဈာ၊ကုန်၏။ မလေသု၊တို့

တွင်။ ဒေါသမလံ၊ မိမိလည်းညစ်နွမ်း သူတပါးကိုလည်း ညစ်နွမ်းစေတတ်သောဒေါသအညစ်အကြေးကို။ တတိယဉာဏဝဏ္ဏံ၊ ၏။ ဣတရာနိ၊ ဤမှတပါးကုန်သောလောဘမလမောဟမလတို့ကို။ စတုတ္ထဉာဏဝဏ္ဏာနိ၊ ကုန်၏။ အကုသလကမ္မပထေသု၊ တို့တွင်။ ပါဏာတိပါတော၊ ၎င်း။ အဒိန္နာဒါနံ၊ ၎င်း။ မိစ္ဆာစာရော၊ ၎င်း။ မုသာဝါဒေါ၊ ၎င်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ ဣတိဣမေ၊ ဤငါးပါးသောအကုသလကမ္မပထတို့ကို။ ပဉ္စမဉာဏဝဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ပိသုဏာဝါစာ၊ ၎င်း။ ဖရုသဝါစာ၊ ၎င်း။ ဗျာပါဒေါ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သောအကုသလကမ္မပထတို့ကို။ တတိယဉာဏဝဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ သမ္ဖပ္ပလာပါဘိဇ္ဈာ၊ သမ္ဖပ္ပလာပအဘိဇ္ဈာအကုသလကမ္မပထတို့ကို။ စတုတ္ထဉာဏဝဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ တို့တွင်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာ၊ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ်စိတ်တို့၎င်း။ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တောစ၊ ၎င်း။ ဣတိဣမေပဉ္စ၊ ဤငါးပါးသောစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ကို။ ပဉ္စမဉာဏဝဏ္ဏာဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ပဋိဃသမ္ပယုတ္တာ၊ ပဋိဃသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ကို။ တတိယဉာဏဝဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ သေသာ၊ ကြွင်းသောအကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ကို။ စတုတ္ထဉာဏဝဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ဣတိဣမိနာနယေန၊ နည်းဖြင့်။ ယဉ္စ၊ အကြင်အကုသိုလ်တရားကိုကား။ ယေန၊ အကြင်မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်။ ဝဇ္ဈံ၊ သတ်အပ်၏။ တံ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားကို။ တေန၊ ထိုမဂ်ဉာဏ်သည်။ ပဟာတဗ္ဗံနာမ၊ ပါယ်အပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣတိဝေတံ။ ပ။ ကရောန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ။(စိတ္တုပ္ပါဒသဒ္ဒါဖြင့် မက္ခပဠာသမာယာသာဌေယျပမာဒထမ္ဘသာရမ္ဘစသည်တို့ကို သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းကို ပြုအပ်၏ဟုမှတ်)။ ။

၂၅၃။ ပန၊ စောဒနာသောခနာကိုထုတ်ဆိုအံ့။ ဧတာနိဉာဏာနိ၊ ဤလေးပါးသောမဂ်ဉာဏ်တို့သည်။ အတီတာနာဂတေ၊ အတိတ်အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေဓမ္မေ၊ ထိုကိလေသာဓမ္မတို့ကို။ ပဇဟန္တိကိံ၊ စွန့်ကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်မူကား။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ပဇဟန္တိကိံ၊ ကုန်သလော။ ဣတိအယံ၊ သည်လျှင်။ စောဒနာ၊ တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤကိလေသာကိုပယ်ခြင်းကိုစောဒနာရာ၌။ တာဝ၊ သင်၏။ စောဒနာ။ သည်။ အသမတ္တာ၊ မပြည့်စုံသေး။ ကိံ ပ

နတ္ထိ၊ စိုးစဉ်းသော။ ယံ ဝေဒနာဝသိဋ္ဌံ၊ အကြွင်းဝေဒနာကြွင်းသည်။
အတ္ထိ၊ ၏။ တံ ဝေဒနာဝသိဋ္ဌံ၊ ကို။ တွံ၊ သည်။ တာဝပြု၊ ဟိ၊ ဆိုဘိလသေး။
တာဝ၊ စွာ။ အတီတာနာဂတေ၊ အတိတ်အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သောသံကိ
လေသဓမ္မတို့ကို။ ယဒိ ပဇဟန္တိ၊ အကယ်၍စွန့်ကုန်အံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့အ
တိတ်အနာဂါတ်သံကိလေသကိုစွန့်သည်ရှိသော်။ ဝါယာမော၊ လုံ့လ
သည်။ အဖလော၊ အကျိုးမရှိသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။
ပဟာတဗ္ဗာနံ၊ ပယ်အပ်သောသံကိလေသဓမ္မတို့၏။ နတ္ထိတာယ၊ မရှိ၏
အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။(အဖလောဝါယာမောဟူသောစောဒကစ
ကား၌ အတိတ်သံယောဇဉ်တို့၏ချုပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ထိုအ
တိတ်သံယောဇဉ်တို့ကိုပယ်ခြင်း၌ အဖလောဝါယာမောဟူတန်စေ။
အနာဂါတ်သံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်ခြင်း၌ကား အဘယ်သို့အဖလဖြစ်
သနည်းဟူမူ။ ထိုအနာဂါတ်သံယောဇဉ်တို့၏လည်း ဆိုလတ္တံ့သောမ
ဘောက်မပြန်သောအနက်ကို စောဒကမသိမူ၍ မရှိသည်အဖြစ်မျှကို
ယူ၍စောဒနာသည်ဟူလို)။ ။အထယဒိ၊ အကယ်၍။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ပစ္စုပ္ပန်
ဖြစ်ကုန်သောသံကိလေသဓမ္မတို့ကို။ ပဇဟန္တိ၊ စွန့်ကုန်ပယ်ကုန်အံ့။ တ
ထာပိ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သံကိလေသတို့ကို စွန့်ကုန်ပယ်ကုန်သော်
လည်း။ ဝါယာမော၊ သည်။ လိုက်။ အဖလော၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။
ကသ္မာ၊ ကား။ ဝါယာမေန၊ လုံ့လနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ပဟာတဗ္ဗာနံ၊ ပယ်အပ်
ကုန်သောသံကိလေသဓမ္မတို့၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
တည်း။ ။(ရှေးအတိတ်အနာဂါတ်၌ပဟာတဗ္ဗဓမ္မတို့၏မရှိသောအ
ဖြစ်ဖြင့်စောဒနာခြင်းကိုပြသတည်း။ ယခုပစ္စုပ္ပန်ဓမ္မတို့ကို စောဒနာ
ရာ၌ကား ပဟာန၏မရှိသောအဖြစ်ဖြင့် စောဒနာခြင်းကိုပြသတည်း။
ထိုစကားဆိုသင့်၏။ အကယ်၍ ပဟာနရှိအံ့။ ပဟာတဗ္ဗတို့သည် အ
အဘယ်သို့ရှိကုန်အံ့နည်း။ အကယ်၍ ပဟာတဗ္ဗတို့သည်ရှိကုန်အံ့။ ပ
ဟာနသည်အဘယ်သို့ဖြစ်အံ့နည်း။ ပဟာတဗ္ဗတို့သည်လည်းရှိကုန်၏။
ပဟာနသည်လည်း ဖြစ်၏ဟူသောဤစကားကို အထူးသဖြင့်မြစ်အပ်
သည်သာတည်း။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း ပဟာတဗ္ဗတို့ရှိကုန်သော် ပ
ဟာန၏မဖြစ်သင့်သောကြောင့် ထိုပဟာနအားလျော်သော ဝါယာမ
သည် အကျိုးမရှိသည်စင်စစ်တည်း။ ။အလင်းအမိုက်တို့၏ တကွ
တည်ခြင်းဖြစ်လတ်သော် အလင်း၏ အကျိုးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့

တည်း။ ။တစုံတခုသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ပဟာနဖြစ်ခဲ့သော် အသို့နည်းစောဒနာကြောင့်။ သံကိလေသိကာစ မဂ္ဂဘာဝနာအာပဇ္ဇတိမိန့်သော်)။ ။ကထဉ္စ၊တစုံတခုသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ပဟာနံ၊ပယ်ခြင်းသည်။ အထာပိသိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဇီဝံပိ၊ဤသို့ဖြစ်သော်လည်း။ထည့်။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊မဂ်ကိုပွါးစေခြင်းသည်။ သံကိလေသိကာစ၊ သံကိလေသနှင့်ယှဉ်သည်လည်း။ အာပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်ရာ၏။ ကသ္မာ၊ကား။ပဟာတဗ္ဗပဟာယကာနံ၊ပဟာတဗ္ဗတရား ပဟာယကတရားတို့၏။ သဟာဝ ဌာနတော၊ တကွတည်ခြင်း ကြောင့်တည်း။ ထည့်။ ။(စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တသင်္ခါရဝါဒီတို့၏အယူ၌သင်္ခါရတို့၏ဝိပ္ပယုတ္တအဖြစ်ကဲ့သို့ကိလေသာတို့၏လည်း။ ဝိပ္ပယုတ္တအဖြစ်သည်ဖြစ်ရာ၏ ပြ ပြန်လို၍ဝိပ္ပယုတ္တတာကိလေသာနံမိန့်သော်)။ ။ဝါ၊ကား။ကိလေသာနံ၊တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တတာ၊ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တအဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ။(ထိုစိတ္တဝိပ္ပယုတ္တသင်္ခါရဝါဒီတို့၏ ထိုအယူသည်မတိမတ္တဖြစ်၏သို့၊ထို့အရာ၌လည်းမတိမျှသာဟုပြလိုသည်ဖြစ်၍ နစပစ္စုပ္ပန္နကိလေသာစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပစ္စုပ္ပန္နကိလေသော၊ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောကိလေသာသည်။စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တောနာမ၊စိတ္တဝိပ္ပယုတ်မည်သည်။ နစအတ္ထိ၊ရှိလည်းမရှိခဲ့။ ဟိသစ္စံ၊၏။ အရူပဓမ္မာနံ၊နာမ်တရားတို့သည်။ ကေဝတ္ထုကာဒိဘာဝေန၊ကေဝတ္ထုကစသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ဝတ္တမာနာ၊ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ခဏတ္တယပရိယာပန္နာ၊ ခဏသုံးပါး၌အကျုံးဝင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ပစ္စုပ္ပန်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။တော၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောနာမ်တရားတို့သည်။ စိတ္တေန၊နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာနာမ၊ ဝိပ္ပယုတ်မည်ကုန်သည်။ကထံသိယျုံ၊အသို့ဖြစ်ကုန်ရာအံ့နည်း။တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တတာ၊ ဝိပ္ပယုတ်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထေဝ၊မရှိသည်သာတည်း။ဣတိအယံ၊ကား။စောဒနာ၊တည်း။ ။(အရူပဓမ္မာဟိစသောပါဌ်သေသကိုသိသာအောင်စွက်သည်)။ ။အယံ၊ဤဆိုအပ်ပြီးသောစောဒကသည်။ အာဝေနိကာ၊သူတပါးတို့နှင့်မဆက်ဆံအထူးအခြားဖြစ်သော။စောဒနာ၊ တည်း။ ။(မိမိသာလျှင်ကြံဆ၍ဖြစ်စေအပ်သောပါဠိသို့မတင်အပ်သောစောဒနာဟူလို။ ။ပါဠိယံဝေဝဟိပဋိက္ခိတ္တန္တိသမ္ဗန္ဓော)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။သွာယံသောအယံပုဂ္ဂလော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ကိလေသေ၊တို့ကို။ ပဇဟတိ၊ပယ်သည်ဖြစ်အံ့။ အတိ

တော၊ကုန်သော။ ကိလေသေ၊တို့ကို။ ပဇဟတိ၊ပယ်သလော။ အနာဂ
တော၊ကုန်သော။ ကိလေသေ၊တို့ကို။ ပဇဟတိ၊လော။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ကုန်
သော။ကိလေသေ၊တို့ကို။ပဇဟတိ၊လော။ဣတိ၊သို့။ဝတွာ၊၍။ပုန၊ဘန်။
ဟဉ္စိယဒိ၊အကယ်၍။ အတီတေ၊ကုန်သော။ကိလေသေ၊တို့ကို။ပဇဟ
တိ၊ပယ်အံ့။ ဟိ၊အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ တေနတသ္မိံ ပဟာနေ၊ ထိုအတိတ်ကိ
လေသာတို့ကို ပယ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ သွာယံသော အယံပုဂ္ဂ
လော၊သည်။လိုက်။ ခီဏံ၊ကုန်ပြီးသောကိလေသာကို။ ခေပေတိ၊ကုန်
စေသည်မည်၏။နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီးသောကိလေသာကို။ နိရောဓေတိ၊ချုပ်
စေသည်မည်၏။ဝိဂတံ၊ကင်းပြီးသောကိလေသာကို။ ဝိဂမေတိ၊ကင်း
စေသည်မည်၏။ အတ္ထင်္ဂတံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်သောကိလေသာကို။
အတ္ထင်္ဂမေတိ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်စေသည်မည်၏၊ အတီတံ၊အတိတ်
ဖြစ်သော။ယံ အကြင်ကိလေသာသည်။ နတ္ထိ မရှိ။ တံ၊ထိုလွန်ပြီးသော
ကိလေသာကို။ ပဇဟတိ၊ပယ်သည်မည်၏။ ဣတိစ၊သို့လည်း။ဝတွာ၊
ပြီး၍။အတီတေ၊ကုန်သော။ ကိလေသေ၊တို့ကို။နပဇဟတိ၊ပယ်သည်
မဟုတ်။ဣတိ၊သို့။ပါဠိယံဝေဝ၊ ပါဠိတော်သာလျှင်။ပဋိက္ခိတ္တံ၊မြစ်အပ်
ပယ်အပ်၏။ တထာ၊ထိုမှတပါး။ဟဉ္စိယဒိ၊၍။ အနာဂတေ၊ကုန်သော။
ကိလေသေ၊တို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်သည်ဖြစ်အံ့။ ဟိ၊အပြစ်ကိုဆိုအံ့။
တေနတသ္မိံ ပဟာနေ၊ထိုအနာဂါတ်ကိလေသာကိုပယ်ခြင်းသည်။သ
တိ၊သော်။ အဇာတံ၊ မဖြစ်သေးသောကိလေသာကို။ ပဇဟတိ၊ပယ်
သည်မည်၏။ အနိဗ္ဗတ္တံ၊မရောက်သေးသောကိလေသာကို။ပဇဟတိ၊
ပယ်သည်မည်၏။ အနုပ္ပန္နံ၊ ခဏတ္တယသို့မရောက်သေးသော ကိလေ
သာကို။ ပဇဟတိ၊မည်၏။ အပါတုဘူတံ၊ထင်ရှားစွာမဖြစ်သေးသော
ကိလေသာကို။ပဇဟတိ၊မည်၏။ အနာဂတံ၊သော။ယံ အကြင်ကိလေ
သာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တံ ထိုမရှိသော ကိလေသာကို။ ပဇဟတိ၊၏။
ဣတိစ၊သို့လည်း။ဝတွာ၊၍။အနာဂတေ၊ကုန်သော။ကိလေသေ၊တို့ကို။
နပဇဟတိ၊ပယ်သည်မဟုတ်။ဣတိ၊သို့။ပဋိက္ခိတ္တံ၊၏။ တထာ၊ထိုအတူ။
ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသေ၊တို့ကို။ ဟဉ္စိယဒိ၊ အကယ်၍ပယ်
သည်ဖြစ်အံ့။ ဟိ၊အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ တေနတသ္မိံ ပဟာနေ၊ထိုပစ္စုပ္ပန်ကိ
လေသာကိုပယ်ခြင်းသည်။ သတိ၊သော်။ရတ္တော၊တပ်လျက်။ရာဂံ၊ကို။
ပဇဟတိ၊ပယ်သည်မည်၏။ ဒုဋ္ဌော၊ အမျက်ထွက်လျက်။ ဒေါသံ၊ကို။

ပဇဟာတိ၊ ၏။ မူဋ္ဌော၊ တွေဝေလျက်။ မောဟံ၊ ကို။ ဝိနိဗဒ္ဓေါမာနေနပတ္ထဒ္ဓ စိတ္တော၊ မာနဖြင့်ခက်ထန်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်လျက်။ မာနံ၊ ကို။ ပရော မဒ္ဒေါမိစ္ဆာဘိနိဝိဒ္ဓေါ၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်လျက်။ ဒိဋ္ဌိံ၊ ဘောက်ပြန်သောအယူကို။ ဝိက္ခေပဂတော၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ရောက် လျက်။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ကို။ အနိဋ္ဌင်္ဂတော၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းသို့ရောက်လျက်။ ဝိစိ ကိစ္ဆံ၊ ကို။ ထာမဂတောထာမဂတကိလေသော၊ မြဲမြံစွာတည်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သောကိလေသာရှိလျက်။ ထိရဘာဝဂတာနုသယော၊ မြဲမြံစွာတည်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော အနုသယ ရှိသည်ဖြစ် လျက်။ ။(ဤနှစ်ပုဒ်ကားထာမဂတောအဘွင့်)။ ။အနုသယံ၊ ကို။ ပဇဟာ တိ၊ ပယ်သည်မည်၏။ ကဏှသုက္ကာဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားကုသိုလ်တ ရားတို့သည်။ ယုဂနဒ္ဓါ၊ ထမ်းပိုး၌ယှဉ်းစုံကအပ်သောနွားတို့ကဲ့သို့ ယှဉ်း စုံအပြိုင်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်သည်မဉ်ကုန်၏။ သံကိလေသိကာ၊ သံကိလေသ နှင့်ယှဉ်သော။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ မဂ်ကိုပွါးစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သဉ် မည်၏။ ဣတိစ၊ သို့လည်း။ ဝတ္တာ၊ ဆို၍။ အတီတေ၊ ကုန်သော။ ကိလေ သေ၊ တို့ကို။ နပဇဟာတိ၊ မဟုတ်။ အနာဂတေ၊ ကုန်သော၊ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ နပဇဟာတိ၊ မဟုတ်။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ န ပဇဟာတိ၊ ပယ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ပဋိက္ခိပိတွာ၊ ပယ်၍။ ဟိ၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိသုပိကာလေသု၊ တို့၌ လည်း။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ကိလေသာစ၊ ကိလေသာတို့သည်လည်း။ တိကာလိကာ၊ သုံးပါးသော ကာလ၌ဖြစ်ကုန်ခဲ။ တေနတသ္မာ၊ ထိုသို့သုံးပါးသောကာလတို့၌ကိလေ သာကိုပယ်ခြင်း၏ မသင့်သောကြောင့်။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ မဂ်ကိုပွါးစေ ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိခဲ့။ ။(ထိုမဂ်ကိုပွါးစေခြင်းဖြင့် ပြီးစေအပ်သော ကိစ္စမရှိဟူလို)။ ။ဖလသစ္ဆိကြိယာ၊ ဖိုလ်ကိုမျက်မှောက်ပြုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ကိလေသပဟာနံ၊ ကိလေသာကိုပယ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ဓမ္မာ ဘိသမယော၊ သစ္စာလေးပါးကိုရှေးရှုမျက်မှောက် ထိုးထွင်း၍သိခြင်း သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စာပရိယောသာနေ၊ ပြဿနာ၏အဆုံး၌။ မဂ္ဂ ဘာဝနာ၊ မဂ်ကိုပွါးစေခြင်းသည်။ နဟိနတ္ထိ၊ မရှိသည်ကားမဟုတ် ရှိ သည်သာလျှင်တည်း။ ပ။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ သည်။ နဟိနတ္ထိ၊ မရှိသည် ကားမဟုတ်ရှိသည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိဇာနိတွာ၊ ဝန်ခံ၍။ ။(နဟိ

နတ္ထိမဂ္ဂဘာဝနာတိအာဒိနာ စတုက္ကွတ္တုံဝုတ္တံသပဒိုက္ကေပသပဒိုက္ကေပေါ။ဋီကာရှိရကား။ ။ပရိယောသာနေနဟိနတ္ထိမဂ္ဂဘာဝနာ၊ရှိရမည်။ အချို့သောပါဌ်၌ ပရိယောသာနေဟိသာ ရှိသည်ကားမသင့်)။ ။ယထာကထံပိယ၊ဥပမာအဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ဇာတိ၊သို့။ဝုတ္တေ၊သော်။ ပါဠိယံယေဝ၊ ပါဠိတော်၌ပင်လျှင်။ထည့်။ဇာဒ်၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောဥပမာကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာအဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ အဇာတဖလော၊မဖြစ်သေးသောအသီးရှိသော။ ဝါ၊အသီးမသီးသေးသော။ ယောတရုဏော ရုက္ခော၊ အကြင်နုသော သစ်ပင်သည်။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ယောကား။ထည့်သည်။တမေနံ၊ထိုအသီးမသီးသေးနုသောသစ်ပင်ကို။ ပုရိသော၊သည်။မူလံ၊အဖြစ်ကို။ ဆိန္ဒေယျ၊ဖြတ်ရာ၏။ တဿရုက္ခဿ၊ ထိုသစ်ပင်၏။ ယေအဇာတဖလာ၊ အကြင်မသီးသေးသောအသီးတို့သည်။ သိယျုံ၊ကုန်ရာ၏။ ထည့်။ တေဖလာ၊ထိုမသီးသေးသောအသီးတို့သည်။ အဇာတာယေဝ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ နဇာယန္တိ၊မဖြစ်ကုန်။ အနိဗ္ဗတ္တာယေဝ၊ မရောက်ကုန်သေးသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ နနိဗ္ဗတ္တန္တိ၊မရောက်ကုန်။ အနုပ္ပန္နာယေဝ၊မဖြစ်ကုန်သေးသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊မဖြစ်ကုန်။အပါတုဘူတာယေဝ၊ထင်ရှားမရှိကုန်သေးသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ နပါတုဘဝန္တိ၊ထင်ရှားမရှိကုန်။ဧဝမေဝ၊တူလျှင်။ ။)ဧဝမေဝံဟူသောပါဌ်၌ ဥပမာသံသန္ဒနကိုအသို့သိရအံ့နည်းဟူမူ။ ။ဧဝမေဝန္တိယထာအဇာတဖလေတရုဏရုက္ခေမူလေဆိန္နေအာသတိဆေဒနေအာယတိံ ဥပ္ပဇ္ဇနရဟာနိဆေဒနပစ္စယာအနုပ္ပဇ္ဇမာနာနိဝိနိဋ္ဌာနိနာမဟောန္တိ။ဧဝမေဝမဂ္ဂဘာဝနာယအသတိဥပ္ပဇ္ဇနရဟာကိလေသာမဂ္ဂဘာဝနာယ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာပဟီနာတိဝုစ္စန္တီတိဥပမာသံသန္ဒနံ။ဋီကာ။ ။ဧဝမေဝန္တိဧတ္ထ၊၌။အဇာတဖလေ၊ မဖြစ်သေးသောအသီးရှိသော။ တရုဏရုက္ခေ၊ နုသောသစ်ပင်ကို။ မူလေ၊အမြစ်၌။ ဆိန္နေ၊ဖြတ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဆေဒနေ၊ဖြတ်ခြင်းသည်။အသတိ၊မရှိလတ်သော်။ အာယတိံ၊နောင်အခါ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနရဟာနိ၊ဖြစ်ခြင်းငှါထိုက်ကုန်သော။ ဆေဒနပစ္စယာ၊ဖြတ်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာနိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့ကုန်သော အသီးတို့သည်။ဝိနဋ္ဌာနိနာမ၊ပျက်စီးသည်မည်ကုန်သည်။ဟောန္တိယထာ၊ကုန်၏သို့။ ဧဝမေဝ၊တူ။မဂ္ဂဘာဝနာယ၊မဂ်ကိုပွါးစေခြင်းသည်။ အသတိ၊မရှိ

သော်။ဥပ္ပဇ္ဇနရဟာ၊ဖြစ်ခြင်းငှါထိုက်ကုန်သော။ကိလေသာ၊တို့ကို။မဂ္ဂ ဘာဝနာယ၊ မဂ်ကိုပွါးစေခြင်းဖြင့်။ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ မဖြစ်ကုန်သည်ရှိ သော်။ပဟီနာတိ၊ပယ်အပ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ကုန်၏။ဉာတိ၊သို့။ ဥပမာ သံသန္ဒနံ၊ဥပမာဥပမေယျနှိုင်းနှောခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ငင်းနက်)။ ။ ဥပ္ပါဒေါ၊ဥပ္ပါဒဝန္တာဖြစ်သောခန္ဓာသည်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ နိဗ္ဗတ္တိ ယာ၊ဖြစ်ခြင်း၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းတည်း။ ။(ဥပ္ပါဒေါတိဥပ္ပါဒ ဝန္တော၊ခန္ဓာဝုတ္တာ)။ ။ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့ တည်း။ဥပ္ပါဒေ၊ဥပ္ပါဒဝန္တဖြစ်သော။ ဥပါဒိဏ္ဏကခန္ဓာငါးပါး၌။အာဒီန ဝံ၊အပြစ်ကို။ဒိသွာ၊၍။ အနုပ္ပါဒေ၊ဥပ္ပါဒကင်းသောနိဗ္ဗာန်၌။စိတ္တံ၊သည်။ ပက္ခန္ဒတိ၊ပြေးဝင်၏။ အနုပ္ပါဒေ၊နိဗ္ဗာန်၌။ စိတ္တံစိတ္တဿ၊၏။ ပက္ခန္ဒတ္တာ၊ ပြေးဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဥပ္ပါဒပစ္စယာ၊ဥပ္ပါဒဝန္တဖြစ်သောခန္ဓာ ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ယေကိလေသာ၊တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ တေကိလေသာ၊ တို့သည်။ အဇာတာယေဝ၊မဖြစ်ကုန်မူ၍ လျှင်။နဇာယန္တိ၊မဖြစ်ကုန်သည်မည်ကုန်၏။ပ။ အပါတုဘူတာယေဝ၊ ထင်ရှားမဖြစ်ကုန်မူ၍ သာလျှင်။ နပါတု ဘဝန္တိ၊ ထင်ရှားမဖြစ်သည် မည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဟီနာနာမ၊ ပယ်အပ်သည်မည်ကုန် သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဉာတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ပယ်အပ်သည်မည်သော ကြောင့်။နတ္ထိကိလေသာပဟာနန္တိ၊ဟူ၍။ပရဝါဒိနာ၊သည်။ ကတော၊ ပြုအပ်သော။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ပယ်ခြင်းကို။ နဟိတိ၊နဟိစသောပါဌ်ဖြင့်။ ပဋိက္ခိတ္တော၊ပယ်အပ်၏။ ။(တသ္မာစသည်ကားသေသ။ ။ထိုပါဌ်လျှင် ထိုပယ်အပ်သောကိလေသာတို့သည်ကားဖြစ်ပြီး၍ကင်းသည်လည်းမ ဟုတ်ကုန်။ဖြစ်လတ္တံ့သည်လည်းမဟုတ်ကုန်။ ဖြစ်ဆဲလည်းမဟုတ်ကုန်။ ထိုကြောင့်။အတီတေ၊ကိလေသပဇဟတိအစရှိသောစကားကိုမဆို သင့်ဟုပြ၏)။ ။ဝေံ၊သို့။ဟေတုနိရောဓာ၊ဒုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်သော ကိလေသာတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခ နိရောဓော၊ နောင်အခါဖြစ် လတ္တံ့သောဒုက္ခအပေါင်း၏ချုပ်ခြင်းသည်။ဟောတိ၊၏။ ပဝတ္တံ၊ ဥပါ ဒိဏ္ဏကခန္ဓာတို့၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ နိဗ္ဗတ္တိယာ၊၏။ လိုက်။ဟေတု၊တည်း။ ။(နောက်ကိုလည်းဤနည်း)။ ။နိမိတ္တံ၊သည်။ဟေ တု၊တည်း။ အာယူဟနာ၊အားထုတ်ခြင်းစေတနာသည်။ဟေတု၊တည်း။ ပ။ အနာယူဟနေ၊ အာယူဟနကင်းသောနိဗ္ဗာန်၌။ စိတ္တံစိတ္တဿ၊ ၏။

ပကာ္ခန္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ အာယုဟာန ပဌယာ၊ အာယုဟာန ဟူသော အ
ကြောင်း ကြောင့်။ ယေကိလေသာ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တေယျုံ၊ ကုန်၏။
တေကိလေသာ၊တို့သည်။ အဓာတာယေဝ၊ မဖြစ်ကုန်မူ၍လျှင်။ နဓာ
ယန္တိ၊ကုန်။အပါတုဘူတာယေဝ၊မူ၍သာလျှင်။နပါတုဘဝန္တိ၊မည်ကုန်
၏။ဇိဝံ၊သို့။ ဟောတုနိရောဓာ၊အကြောင်းဖြစ်သောကိလေသာတို့၏ချုပ်
ခြင်းကြောင့်။ဖလနိရောဓာ၊နောင်အခါဖြစ်လတ္တံ့သောအကျိုးတရား၏
ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ဇိဝံ၊သို့။မဂ္ဂဘာဝနာ၊သည်။ ဒတ္ထိ၊၏။ဖလ
သန္တိကြီယာ၊သည်။အတ္တိ၊၏။ကိလေသပဟာနံ၊သည်။အတ္ထိ၊၏။ဓမ္မာဘိ
သမယော၊သည်။အတ္ထိ၊၏။ဇာတိဇာဒိ၊ကို။ဝုတ္တံ၊၏။ဧတေန၊အဓာတာယေ
ဝနဓာယန္တိ ဟူသော၍စကားဖြင့်။ကိံ၊အဘယ်အနက်သဘောကို။ဒိပိ
တံ၊ပြအပ်သည်။ဟောတိ၊နည်း။ဘူမိလဒ္ဓါနံ၊ဝိပဿနာ၏အာရုံဖြစ်သော
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာပဉ္စကဟုဆိုအပ်သောဖြစ်ရာဌာနဘုံကိုရကုန်သော။ဝါ၊
ရအပ်ကုန်သောဝိပဿနာ၏အာရုံဖြစ်သောဥပါဒါနက္ခန္ဓာပဉ္စကဟုဆို
အပ်သောဖြစ်ရာဌာနဘုံရှိကုန်သော။ ကိလေသာနံ တို့ကို။ပဟာနံ ကို။
ဒိပိတံ၊ပြအပ်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(လဒ္ဓါဘူမိဧတေဟိတိလဒ္ဓါဘူမိ။
ဟူလိုလျက် ဝိသေသနပရနိပါတအားဖြင့် အ ဂျာဟိတောကဲ့သို့ ဘူမိ
လဒ္ဓါဟူသည်)။ ။ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ဘူမိလဒ္ဓါ၊ရအပ်သောဖြစ်ရာဌာန
ဘုံရှိကုန်သောကိလေသာတို့သည်။အတီတာကိံ၊အတိတ်ကိလေသာ
တို့လော။အနာဂတာကိံ၊အနာဂါတ်ကိလေသာတို့လော။ဥဒါဟု၊ထိုသို့
မဟုတ်။ ပစ္စုပ္ပန္နာကိံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကိလေသာတို့လော။ ဇာတိအယံ၊ကား။
ပုစ္ဆာ၊တည်း။ ။(ဝတ္တမာနုပ္ပန္နစသည်တို့မှဆန့်ကျင်သောကြောင့်အ
တိတ်ဟူ၍၎င်း၊အနာဂါတ်ဟူ၍၎င်း၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟူ၍၎င်း၊စင်စစ်မဆိုရ ရ
ကား ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နာဧဝနာမမိန့်သော်)။ ။တေကိလေသာ၊ထိုဘူမိလဒ္ဓ
ကိလေသာတို့သည်။ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နာဧဝနာမ၊ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နသာလျှင်မည်
ကုန်၏။န၊ဝတ္တမာနုပ္ပန္နစသည်မမည်ကောင်း။ ဟိသစ္စံ၊မှန်၏။ဥပ္ပန္နံ၊ဥပ္ပန္န
သည်။ ဝတ္တမာနာဘူတာပဂတောကာသကတဘူမိလဒ္ဓဝသေန၊ဝတ္တ
မာနုပ္ပန္နဘူတာပဂတုပ္ပန္နဩကာသကတုပ္ပန္နဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နတို့၏ အစွမ်း
အားဖြင့်။အနေကပ္ပဘေဒံ၊များသောအပြားရှိသည်။ဟောတိ၊၏။တတ္ထ၊
ထိုဥပ္ပန္နတို့တွင်။ဥပ္ပါဒဇရာဘင်္ဂသမင်္ဂီသင်္ခါတံ၊ဥပါဒ်၊ဌီဘင်နှင့်ပြည့်စုံ
သည်ဟုဆိုအပ်သော။သဗ္ဗံပိ၊အလုံးစုံသောသင်္ခါရတရားသည်လည်း။

ဝတ္တမာနုပ္ပန္နံနာမ၊ဖြစ်ဆဲခဏတ္တယသို့ရောက်ဆဲသောဥပ္ပန္နမည်၏။အာရမ္မဏရသံ၊ အာရုံ၏ဈာန္ဒအနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တသဘောဖြစ်သော အရသာကို။ အနုဘဝိတွာ၊ခံစား၍။နိရုဒ္ဓံ၊ချုပ်ပြီးသော။အနုဘူတာပဂတသင်္ခါတံ၊ခံစားပြီး၍ကင်းသည်ချုပ်သည်ဟုဆိုအပ်သော။ကုသလာကုသလံ၊ကုသိုလ်အကုသိုလ်သည်။ဘူတာပဂတုပ္ပန္နံနာမ၊အာရုံ၏အရသာကိုခံစားပြီး၍ချုပ်ပြီးကင်းပြီးသောဥပ္ပန္နမည်၏။ ။(အနုဘဝိတွာအပဂတံဘူတာပဂတံပြု)။ ။ဥပ္ပါဒါဒိတ္တယံ၊ ဥပါဒ်စသော ခဏသုံးပါးအပေါင်းသို့။ အနုပ္ပတွာ၊အစဉ်အားဖြင့်ရောက်၍။ နိရုဒ္ဓံ၊ချုပ်ပြီးသော။ဘူတာပဂတသင်္ခါတံ၊ ဖြစ်ပြီး၍ ချုပ်ပြီး ကင်းပြီးဟူ၍ ဆိုအပ်သော။ သေသ သင်္ခတဉ္စ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်မှကြွင်းသောသင်္ခတတရားသည်ငင်း။ကုသလာကုသလဉ္စ၊ကုသိုလ်အကုသိုလ်သည်ငင်း။ ။(စသဒ္ဒါဖြင့်ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကိုဆည်းသည်)။ ။ဘူတာပဂတုပ္ပန္နံနာမ၊ ဖြစ်ပြီး၍ချုပ်ပြီးကင်းပြီးသောဥပ္ပန္နမည်၏။ ။(ဘဝိတွာအပဂတံဘူတာပဂတံပြု။ခေါင်းတလုံးကိုအိုးနှစ်လုံးမဆန့်သို့ အနုဘူတဘူတနှစ်နက်ကိုတခုတည်းသော ဘူတသဒ္ဒါအဘယ်မှာရှက်နိုင်အံ့နည်း။ ကြောင့်။ အနုဘူတဘူတာဟိ ဘူတတာသာမညေန ဘူတသဒ္ဒေနဝုတ္တာ။ မိန့်သော်။ ဋီကာ။ ။ဘူတချည်းသက်သက် အနုဘဝန၊ အနက်ကို ဟောနိုင် ပါအံ့လော။ အနုနှင့် ယှဉ်မှ သာလျှင် အနု ဘဝန အနက်ကို ဟောနိုင်သည် မဟုတ်လော။ ကြောင့်။ သာမညမေဝဟိ ဥပသဂ္ဂေန ဝိသေသိယတီတိ မိန့်သော်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကားဘူတသဒ္ဒါသည်ပင်လျှင်၊ဥပ္ပဇ္ဇနအနက်အနုဘဝနအနက်ပတ္တိစသောသာမညအနက်ကိုဟောသည်။အနုဟူသောဥပသာရဖြင့်ကား၊အနုဘဝနအနက်ကိုသာလျှင်အထူးပြုရုံသာတည်း။ ။ဂစ္ဆတိသည် အောက်အထက်ဘီလာဆယ်မျက်နှာသို့သွားခြင်းအနက်ကိုဟောသည်ကို။ ဥဂ္ဂစ္ဆတိဟု၊အထက်သို့သွားခြင်းကို ဥသဒ္ဒါ၊အောသို့သက်သည်ကိုဩဂစ္ဆတိဟုအဝသဒ္ဒါအထူးပြုသကဲ့သို့ဟူလို။ ။အနုဘူတသဒ္ဒါသည် အနုဘူတာကာမာဟူသောပုဒ်၌ကမ္မဝစ္စကိုဟောသည် မဟုတ်သောကြောင့်။အနုဘူတသဒ္ဒေါစကမ္မဝစနိစ္ဆာယအဘာဝတော အနုဘာဝကဝါစကောဒဋ္ဌဗ္ဗောမိန့်သော်။ဋီကာ။ ။အလုံးစုံသော နာမ်တရားသည် အာရုံကို ယူတတ်သော သာရမ္မဏိက တရားချည်းဖြစ်သောကြောင့်၊ ဝိပါက်ကြိယာသည်လည်း အာရုံ၏အရသာကို ခံစား

ကောင်းသည်မဟုတ်လော။ အဘယ့်ကြောင့်ကုသလာကုသလံဟူသနည်း။ကြောင့်။ ဝိကပ္ပဂါဟဝသေနရာဂါဒိဟိ တပ္ပဋိပက္ခေဟိစအကုသလံ ကုသလဉ္စ အာရမ္မဏရသံ အနုဘဝတိ။ နပိပါကော ကမ္မဝေဂက္ခိတ္တတ္တာ။နာပိကြိယာ အပေတတုကာနံ အတိဒုဗ္ဗလတာယသဟေတုကာနဥ္စ ခီဏကိလေသဿ ဆဠင်္ဂုပေက္ခာဝတော ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံအတိသန္တဝုတ္တိတ္တာ၊မိန့်သော်။ဋီကာ။ ။ထိုနည်းနှစ်ပါးတို့၏အထူးကားအသို့နည်း။ ဧတ္ထစပုရိမနယေကုသလာကုသလမေဝ ဝတ္တုံ အဓိပ္ပါယဝသေနဘူတာပဂတန္တိ ဝုတ္တံ။ယံဥပ္ပန္နာနံအကုသလာနံဓမ္မာနံပဟာနာယဥပ္ပန္နာနံကုသလာနံဓမ္မာနံဌိတိယာတိ ဧတ္ထဥပ္ပန္နန္တိ ဂဟေတွာ တံသဒိသာနံပဟာနံဇုဒ္ဓိစဝုတ္တာ။ ပစ္ဆိမနယေစသဒ္ဒေန ကုသလာ ကုသလဥ္စ အာကဍ္ဎိတွာသဗ္ဗံသင်္ခတံဝုတ္တံဘူတာပဂတဘာဝါဘိဓာနာဓိပ္ပါယေန၊ မိန့်သော်။ဋီကာ)။ ။စ၊ဆက်။အနုဘူတသဒ္ဒေါ၊ကို။ကမ္မဝစနိစ္ဆာယ၊ကံကိုဆိုလိုခြင်း၏။အဘာဝတော၊မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အနုဘဝကဝါစကော၊ ခံစားတတ်သောကတ္တားကိုဟော၏ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊၏။ ဝိကပ္ပဂါဟဝသေန၊အထူးကြံ၍ယူခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ရာဂါဒိဟိ။ရာဂအစရှိသည်တို့ဖြင့်၎င်း။ တပ္ပဋိပက္ခေဟိစ၊ ထိုရာဂ အစသည်တို့၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောအလောဘ စသည်တို့ဖြင့်၎င်း။ အကုသလဥ္စ၊သည်၎င်း။ကုသလဥ္စ၊ သည်၎င်း။ အာရမ္မဏရသံ၊အာရုံ၏အရသာကို။ အနုဘဝတိ၊ ၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ ကမ္မဝေဂက္ခိတ္တတ္တာ၊ ကံ၏အဟုန်သည်ပစ်ချအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နအနုဘဝတိ၊မခံစား။ အပေတတုကာနံ၊အဟိတ်ကြိယာတို့၏။ အတိဒုဗ္ဗလတာယ၊ အလွန်အားနည်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဆဠင်္ဂုပေက္ခာဝတော၊ ဆဠင်္ဂုပေက္ခာနှင့်ပြည့်စုံသော။ ခီဏကိလေသဿ၊ကုန်ပြီးသောကိလေသာရှိသောရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ၊ဖြစ်ကုန်သော။ သဟေတုကာနဥ္စ၊ သဟိတ်ကြိယာတို့၏လည်း။ အတိသန္တဝုတ္တိတ္တာ၊ အလွန်ငြိမ်သက်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ကြိယာပိ၊ကြိယာသည်လည်း။နအနုဘဝတိ၊မခံစား။စ၊ဆက်။ဧတ္ထ၊ဤနည်းနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပုရိမနယေ၊ရှေးနည်း၌။ကုသလာကုသလမေဝ၊ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကိုသာလျှင်။ဝတ္တုံ၊ငှါ။အဓိပ္ပါယဝသေန၊အလို၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘူတာပဂတန္တိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။ယံ၊အကြင်ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကို။ဥပ္ပန္နာနံ၊ဖြစ်ကုန်ပြီးသော၊အကုသ

လာနံ၊အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာနံ၊တို့ကို။ပဟာနာယ၊ငှါ။ဥပ္ပန္နာနံ၊
ကုန်သော။ကုသလာနံ၊ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊တို့၏။ ဌိတိယာ၊ တည်ခြင်း
ငှါ။ဣတိဧွ၊ဤပါဠိ၌။ဥပ္ပန္နန္တိ၊ဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊၍။ တံသဒိသာနံ၊ ထို
ဖြစ်ပြီးသောကုသိုလ်အကုသိုလ်နှင့် တူကုန်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်
တို့ကို။ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကိုရင်း။ ဝုဍ္ဎိံ စ၊ ပွါးစီးခြင်းကိုရင်း။ ဝုတ္တာ၊၏။
ပန္တိမနယော၊၌။စသဒ္ဒေန၊စသဒ္ဒါဖြင့်။ ကုသလာကုသလဥ္စ၊ကုသိုလ်အ
ကုသိုလ်ကိုလည်း။ အာကဍ္ဎိတွာ၊ငင်၍။ သဗ္ဗံ၊အလုံးစုံသော။ သဲ်တံ၊
သဲ်တ တရားကို။ ဘူတာပဂတဘာဝါဘိဓာနာဓိပ္ပါယ ဝသေန၊ဖြစ်
၍ချုပ်ပြီးကင်းပြီးသည်၏ အဖြစ်ကိုဆိုခြင်းငှါ အလိုအားဖြင့်။ ဘူတာ
ပဂတန္တိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။ရင်းနက်)။ ။အဿ၊ထိုသတ္တဝါအား။ ပုဗ္ဗေ၊
ရှေး၌။ကတာနိ၊ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ယာနိတာနိကမ္မာနိ၊အကြင်ကံတို့
သည်။သန္တိ၊ကုန်၏။ဣတိဧဝမာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ဖြင့်။
ဝုတ္တံ၊ဟောအပ်သော။ကမ္မံ၊ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံသည်။အတီတမ္ပိသ
မာနံ၊အတိတ်ဖြစ်လျှင်မူလည်း။အညံ၊တပါးသော။ ဝိပါကံ၊ကို။ ပဋိဗာ
ဟိတွာ၊မြစ်၍။အတ္တနော၊၏။ဝိပါကဿ၊အကျိုး၏။ဩကာသံ၊အခွင့်ကို။
ကတွာ၊၍။ဌိတတ္တာ၊တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဩကာသကတုပ္ပန္နံ
နာမ၊ဩကာသောကတောဧတေနဟူသောဝစနတ်ကြောင့်၊ ဩကာ
သကတုပ္ပန္နမည်၏။ တထာ၊ထိုအခြင်းဖြင့်။ ကတောကာသံ၊ပြုအပ်ပြီး
သောအခွင့်ရှိသော။ ဝိပါကဥ္စ၊ဝိပါက်သည်လည်း။ အနုပ္ပန္နမ္ပိသမာနံ၊
မဖြစ်သေးသည်ဖြစ်လျှင်းမူလည်း။ဧဝံ၊ဤဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဩကာ
သေ၊ကို။ ကတေ၊ပြုပြီးလတ်သော်။ ဧကန္တေန၊စင်စစ်သဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန
တော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဩကာသက တုပ္ပန္နံနာမ၊ ဩကာသောက
တောဧတဿဟူသောဝစနတ်ကြောင့် ဩကာသကတုပ္ပန္နမည်၏။ ။
(အကျိုးဖြစ်စေခြင်းငှါ အခွင့်ကို ပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့် သတ္တဝါတို့၏
သန္တာန်၌ကျရောက်သော အတိတ်ဖြစ်သော ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံကို
ရင်း။ ထိုကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံကြောင့်ဖြစ်ခြင်းငှါ အားထုတ်သောအ
နာဂါတ်ဝိပါက်ကိုရင်း။ဩကာသကတုပ္ပန္နဟူ၍ဆိုအပ်၏။ဩကာသော
ကတောဧတေနာတိ ဩကာသကတုပ္ပန္နံ၊ ကံရ၏။ ဩကာသော က
တောဧတဿာတိဩကာသကတုပ္ပန္နံ၊ဝိပါက်ရ၏)။ ။တာသုတာသု
ဘူမိသု၊ မနုဿဒေဝစသည်တို့၏ အတ္တဘောဟုဆိုအပ်သော ဥပါဒါ

နက္ခန္ဓာ ထိုထိုတို့၌။ အသမူ ဟတံ၊ ထိုထိုသန္တာန်၌တဘန် မဖြစ်ခြင်း သဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက် စေအပ်သေးသည်၏ အဖြစ် ကြောင့် အရိယမဂ်ဖြင့် မပယ်မနုတ်အပ်သေးသော။ ။(အသမူဟ တတ္တာယေဝ ဟိဿနတ္တိတိ နဝတ္တဗ္ဗတာယ ဥပ္ပန္နဝေါဟာရော)။ ။ အကုသလံ၊သည်။ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နံနာမ၊ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နမည်၏။ ။(ဘူမိဟူ သည် အဘယ် တံုနည်း။ အဘယ်သည် ဘူမိ လဒ္ဓနည်း ဤသို့သော အာသက်ကိုနစ်စေခြင်း၄ါ ဩတ္တစစသည်ကိုအားထုတ်သော်)။ ။စ၊ ဆက်။ ဩတ္တ၊ ဤဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နဟူသောပုဒ်၌။ ဘူမိယာစ၊ဘူမိ၏ရင်း။ ဘူ မိလဒ္ဓဿစ၊ဘူမိလဒ္ဓ၏ရင်း။ နာနတ္တံ၊အထူးကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ဟိကထံ ဝိသေသော။ အဘယ်သို့ထူးသနည်း။ ဝိပဿနာယ၊၏။ အာရမ္မဏဘူ တာ၊အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။တေဘူမကာ၊ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊တို့သည်။ ဘူမိတိဘူမိနာမ၊ဘူမိမည်၏။ တေသုခန္ဓေသု၊ထို ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌။ ဥပ္ပတ္တိရဟံ၊ဖြစ်ခြင်း၄ါထိုက်သော။ ကိလေသဇာ တံ၊ကိလေသာအပေါင်းသည်။ဘူမိလဒ္ဓံနာမ၊ဘူမိလဒ္ဓမည်၏။ ။(တေ ဘူမကာဆိုလျှင်ပင်ထိုခန္ဓာတို့၏ဝိပဿနာ၏အာရုံ၏အဖြစ်ပြီးကောင်း ပြီးလျက် ဝိပဿနာယ အာရမ္မဏဘူတာဟုမိန့်သည်ကား ဤပါဌ်ဖြင့် ထိုခန္ဓာတို့၏မပိုင်းခြားအပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသောအပရိညာတအဖြစ် ကိုပြ၏။ထိုကြောင့်အပရိညာတဖြစ်သောခန္ဓာတို့ကိုသာလျှင် ကိလေ သာတို့၏ဖြစ်ရာ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘူမိဟူ၍ လိုအပ်ကုန်၏)။ ။ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဘူမိ၊ ထိုမပိုင်းခြားအပ်သေးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဟုဆို အပ်သောကိလေသာတို့၏ဖြစ်ရာထိုဘုံကို။ တေနကိလေသဇာတေန၊ သည်။ လဒ္ဓါနာမ၊ ရအပ်သောမည်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဋ္ဌတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံကိလေသဇာတံ၊ကို။ ဘူမိ လဒ္ဓန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ခေါ၊စင်စစ်။သာဘူမိ၊ကိုလည်း။တေနကိလေသဇာတေ န၊သည်။ အာရမ္မဏဝသေန၊အာရုံပြုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နလဒ္ဓါ၊ မရအပ်။ ။(အာရုံပြုသောအားဖြင့်ရအပ်၏ဟူသော် အဘယ်အပြစ် ရှိသနည်းဟု၊ကြောင့်။အာရမ္မဏဝသေနဟိ၊စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ဟိ၊အပြစ်ကိုဆိုအံ့။အာရမ္မဏဝသေန၊ဖြင့်။ သဗ္ဗေပိ၊အလုံးစုံလည်းဖြစ် ကုန်သော။အတီတာနာဂတေ၊အတိတ်အနာဂါတ်ဖြစ်ကုန်သော။ခန္ဓေ စ၊ခန္ဓာတို့ကိုရင်း။ ။(ပဂေဝပစ္စုပ္ပန္နေတိအဓိပ္ပါယော)။ ။ပရိညာတေ

ပိ၊ သခင်တို့ပိုင်းခြား၍သိအပ်ကုန်လျက်လည်း။ ဝိဇ္ဇာသဝါနံ၊ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ခန္ဓေ၊ တို့ကိုရင်း။ အာရဗ္ဗ၊၍။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နာနိ၊ကုန်၏။ ကိမိဝ၊ကား။ မဟာကစ္စာန ဥပ္ပလဝဏ္ဏာဒီနံ၊ မဟာကစ္စည်းထေရ်၊ဥပ္ပလဝဏ်ထေရ်အစရှိကုန်သောရဟန္တာသခင်တို့၏။ ခန္ဓေ၊တို့ကို။အာရဗ္ဗ၊၍။ သောရေယျသေဋ္ဌိပုတ္တနန္ဒမာဏဝကာဒီနံ၊သောရေယျသူဌေး၊နန္ဒလုလင်စသသူတို့အား။ကိလေသာ၊တို့သည်။ဥပ္ပန္နာနိ ဝိယ၊တည်း။ ။(ပရိညာတေပိစဝိဇ္ဇာသဝါနံခန္ဓေ။ပ။ဥပ္ပန္နာနိဟူ၏။ ထိုဝိဇ္ဇာသဝတို့၏ ခန္ဓာတို့သည်အာရုံပြု၍ဖြစ်သောကိလေသ ဇာတသည်ဘူမိလဒ္ဓမည်သော်အဘယ်အပြစ်ရှိသနည်းဟု၊ကား။ ယဒိစတံ၊ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။တံအညသန္တာနဂတကိလေသဇာတံ၊ထိုသူတပါးသန္တာန်၌တည်သောကိလေသာအပေါင်းသည်။ တတော၊ထိုမိမိသန္တာန်မှ။အညသ္မိံသန္တာနေ၊တပါးသောသူ၏သန္တာန်၌။ အာရမ္မဏကရဏမတ္တေန၊ဖြင့်။ ဘူမိလဒ္ဓံနာမ၊ မည်သည်။ ယဒိသိယာ၊ဖြစ်အံ့။ ။(တတောအညသ္မိံစသည်ကားပါဌ်သေသ)။ ။ဇေဝံ သတိ၊ သော်။ တဿအညသန္တာနဂတကိလေသဇာတဿ၊ ၏။ ပရသန္တတိ ပတိတတ္တာ၊ သူတပါးသန္တာန်၌ ကျရောက် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ထည့်။ အပ္ပဟေယျတော၊မပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကောစိ၊တစုံတယောက်သောသူသည်မှ။ ဘဝမူလံ၊ဘဝ၏အမြစ်ကို။ နပဇဟေယျ၊ မပယ်မနုတ်နိုင်ရာ။ ။(ဘူမိလဒ္ဓါဟိအနုသယိတံနာမ ဟောတိတိအဓိပ္ပါယော)။ ။ပန၊အလျော်ကိုဆိုအံ့။ဝတ္ထု၊ဝသေန၊ကိလေသာ၏ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနအားဖြင့်။ဘူမိလဒ္ဓံ၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ။(ထိုဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနသည်အဘယ်နည်းဟု၊ကား။ယတ္ထယတ္ထဟိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ ယတ္ထယတ္ထဘဝေ၊အကြင်အကြင်ဘဝ၌။ ဝါ၊ ယတ္ထယတ္ထသန္တာနေ၊အကြင်အကြင်သန္တာန်၌။ ဝိပဿနာယ၊ဖြင့်။အပရိညာတာ၊မပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော။ခန္ဓာ၊တို့သည်။ဥပ္ပန္နာနိ၊ကုန်၏။ ။(နုတ်အပ်ပယ်အပ်ပြီးသောကိလေသာရှိသောခန္ဓာသည် ပရိညာတမည်၏။ ထိုပရိညာတခန္ဓာသည် ကိလေသာ၏ဥပတ္တိဋ္ဌာနမဖြစ်သောကြောင့် အပရိညာတာခန္ဓာဟူသတည်း)။ ။တတ္ထတတ္ထဘဝေ၊၌။ဝါ၊တတ္ထတတ္ထသန္တာနေ၊၌၊ ဥပ္ပါဒတော၊ ထိုခန္ဓာတို့၏သန္တာန်၌ဖြစ်ခြင်းမှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ။(ကိလေသာနံအပဟီနဘာဝံဌပေတွာ၊ကိလေသာတို့၏မပယ်

အပ်သည့်၏ အဖြစ်ကိုထံား၍။ အညသဿကာရဏသအဘာဝတော၊
တပါးသောအကြောင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်။ ဟိတ်လာဦး)။ ။တေသု
ခန္ဓေသု၊ထိုခန္ဓာတို့၌။ဝဋ္ဋမူလံ၊ဝဋ်၏အမြစ်ဖြစ်သော။ ကိလေသဇာတံ၊
သည်၊အနုသေတိ၊ကိန်း၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။ထည့်။ တံအနုသယိတံကိ
လေသဇာတံ၊ ထိုခန္ဓာတို့၌ကိန်းသော ကိလေသာကို။ အပ္ပဟီနဋ္ဌေန၊
မဂ်ဖြင့်မပယ်အပ်သေးသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဘူမိလဒ္ဓန္တိ၊ရအပ်သော
ဖြစ်ရာဌာနဘုံရှိ၏ဟူ၍။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ။(ထိုအပရိညာတခန္ဓာတို့သည်
ထိုသို့ ကိလေသာတို့၏ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဖြစ်ကုန်သော်လည်း အလုံးစုံသော
ခန္ဓာတို့သည် အလုံးစုံသောကိလေသာတို့၏ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနမဖြစ်ကုန် စင်
စစ်သော်ကား အထူးရှိသေး၏ဟု ပြလိုသည်ဖြစ်၍ တတ္ထစ ယဿစ
သည်ကိုမိန့်သော်)။ ။တတ္ထစ၊ ထိုကိလေသာတို့၏ဖြစ်ရာဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာန
ဘုံဖြစ်ကုန်သောခန္ဓာတို့တွင်လည်း။ ယဿပုဂ္ဂလဿ၊၏။ အဇ္ဈတ္တဘာ
ဝသာမညေ၊အဇ္ဈတ္တ၏အဖြစ်ဖြင့်တူသည့်၏အဖြစ်သည်။သတိပိ၊သော်
လည်း။ထည့်။ ယေသုခန္ဓေသု၊အကြင်အတိတ်စသည် ကာမာဝစရစ
သည်အပြားဖြင့် ပြားကုန်သော ခန္ဓာတို့၌။ အပ္ပဟီနဋ္ဌေန၊ မပယ်အပ်
သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ကိလေသာ၊တို့သည်။အနုသယိတာ၊ ကိန်းကုန်
၏။ တဿပုဂ္ဂလဿ၊၏။ တေဝေခန္ဓာ၊ထိုကိလေသာတို့၏ကိန်းရာဖြစ်
သောခန္ဓာတို့သည်သာလျှင်။တေသံကိလေသာနံ၊တို့၏။ ဝတ္ထု၊ဖြစ်ရာ
ဌာနဝတ္ထုရာခင်းမည်ကုန်၏။အညေသံ၊တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊သန္တ
ကာ၊ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ တေသံကိလေသာနံ၊တို့၏။
နဝတ္ထု၊ဖြစ်ရာဌာနဝတ္ထုရာခင်းမမည်ကုန်။ ။(ယင်းသို့သော်လည်း
ဤကိလေသာတို့သည်အာရုံကိုပြုကုန်သကဲ့သို့ဝတ္ထုကိုပိုင်းခြား၍ ပိုင်း
ခြား၍ ကိန်းဝပ်ကုန်သလော။ အကြင်ကြောင့် တေဝေခန္ဓာတေသံကိ
လေသာနံ ဝတ္ထုဟု ဝတ္ထုကိုပိုင်းခြားမှတ်သား၍ ဆိုအပ်သည်ဖြစ်ဘိ
သော်။ ဤသို့သောစောဒနာဖြစ်လသော် အာရုံပြုသကဲ့သို့ အနုသယ
တို့၏စင်စစ်ဝတ္ထုကိုပိုင်းခြား၍ဖြစ်ခြင်းမရှိအလျော်ကိုဆိုမူ အတိတ်စ
သောကာမာဝစရစသောအားဖြင့် အကြင်အကြင်ပိုင်းခြားအပ်သော
ဝတ္ထု၌ကိလေသာတို့၏အကြင်မပယ်အပ်သောသဘောသည်ရှိ၏။ထို
အပ္ပဟီနဋ္ဌသည်ပိုင်းခြား၍ဖြစ်သကဲ့သို့ဖြစ်၏။ထိုကြောင့်အတီတခန္ဓေ
သုစသည်ကိုမိန့်သော်။ ။ထိုပါဌ်ဖြင့်ဝတ္ထု၏အစွမ်းအားဖြင့်ဘူမိလဒ္ဓ

သည်ဖြစ်၏။ အာရုံ၏အစွမ်းအားဖြင့်မဖြစ်။ ထိုကြောင့် ဝတ္ထု၏ပျက်စီးခြင်းဖြင့်ထိုအနုသယ၏ပျက်စီးခြင်းသည်ဖြစ်၏ဟုပြ၏)။ ။စ၊ဆက်။ အတီတခန္ဓေသု၊အတိတ်ဖြစ်သောခန္ဓာတို့၌။ အပ္ပဟီနာနုသယိတာနံ၊ မပယ်အပ်သေးသောကိန်းဝပ်ခြင်းရှိကုန်သော။ဝါ၊ကိန်းဝပ်သောအနုသယကိုမပယ်အပ်သေးကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊တို့၏။ အတီတခန္ဓာဝ၊အတိတ်ခန္ဓာတို့သည်သာလျှင်။ ဝတ္ထု၊ ဖြစ်ရာဌာနရာခင်းဝတ္ထုမည်ကုန်၏။ဣတရေ၊အတိတ်ခန္ဓာမှတပါးကုန်သောပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာအနာဂါတ်ခန္ဓာတို့သည်။ နဝတ္ထု၊ဝတ္ထုမမည်ကုန်။ အနာဂတာဒိသု၊အနာဂါတ်ခန္ဓာစသည်တို့၌။ ဧသနယော၊ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ တထာ၊ပါး။ကာမာဝစရခန္ဓေသု၊တို့၌။ အပ္ပဟီနာနုသယိတာနံ၊ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊တို့၏။ကာမာဝစရခန္ဓာဝ၊တို့သည်သာလျှင်။ဝတ္ထု၊တည်း။ဣတရေ၊ ဤမှတပါးသော ရူပါဝစရခန္ဓာ အရူပါဝစရခန္ဓာတို့သည်။ နဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုမမည်ကုန်။ ။(ထိုသို့မပယ်အပ်သေးသောအခြင်းအရာအား ဖြင့်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အညတရောလောကဓာတိကောတံရသပထဝိ°အင်္ဂုလိယာသာယိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားသည်ကာမာဝစရခန္ဓာတို့၌ကိန်းဝပ်ကုန်သောရသတဏှာစသည်တို့၏ရူပါဝစရအရူပါဝစရခန္ဓာကိုလွန်၍တဘန်ကာမာဝစရခန္ဓာဟူသောဝတ္ထု၌ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုထင်စွာပြ၏။ထိုကြောင့်။တထာကာမာဝစရခန္ဓေသုစသည်ကိုမိန့်သတည်း။ ။ဤကာမာဝစရခန္ဓာ၌ ကိန်းဝပ်သောအနုသယ၏ရူပါဝစရအရူပါဝစရခန္ဓာတို့ကိုလွန်၍ ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့။ ထိုအတူကာမာဝစရခန္ဓာတို့ကိုလွန်၍ဖြစ်ခြင်းသည် ဖြစ်သတည်းဟုပြခြင်းငှါဧသနယောရူပါရူပါဝစရခန္ဓေသုမိန့်သော်)။ ။ရူပါရူပါဝစရခန္ဓေသု၊တို့၌။ဧသနယော၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။(ကိလေသာတို့၏ထိုကျင့်သောအားဖြင့်ရင်း လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်သိက္ခာပုဒ်ကိုလွန်ကျူးသော အားဖြင့်ရင်းကိလေသာတို့၏သန္တာန်၌ကိန်းသောသဘောကိုဆ၍ သိအပ်၏။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ အနုသယမရှိသော်ပရိယုဋ္ဌာန်အဘိဘဝနမဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ။အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင်အနုသယတို့ကိုပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုအနုသယတို့၏ဝတ္ထုကိုပရိညာတ ပြုအပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍ သမတိက္ကန္တ လွန်အပ်ပြီးသည် မည်၏။ ထိုကြောင့်ထိုဝတ္ထုသည်ထိုအနုသယတို့၏ဘူမိဟူသောအမည် သမညာ

သည်အဘယ်သို့ရှိသည်ဖြစ်အံ့နည်းဟုပြခြင်းငှါသောတာပန္နာဒိသုပန
စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊အထူးကိုဆိုအံ့။သောတာပန္နာဒိသု၊သော
တာပန် ပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့တွင်။ ယဿယဿ အရိယပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။
ခန္ဓေသု၊တို့၌။ ဝဋ္ဋမူလံ၊ဝဋ်၏အမြစ်ဖြစ်သော။ တံတံကိလေသဇာတံ၊
ထိုထိုကိလေသာအပေါင်းကို။တေနတေနမဂ္ဂေန၊မဂ်ထိုထိုဖြင့်။ပဟီနံ၊
ပယ်အပ်ပြီ။တဿတဿအရိယပုဂ္ဂလဿ၊၏။တေခန္ဓာ၊တို့သည်။ပဟီ
နာခန်၊ ကုန်ပြီးသော။ တေသံတေသံ ဝဋ္ဋမူလကိလေသာနံ၊ ဝဋ္ဋမူလကိ
လေသာထိုထိုတို့၏။ အဝတ္ထုတော၊တည်ရာဌာနဝတ္ထုရာခင်းမဟုတ်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဘူမိတိသင်္ချံ၊ဘူမိဟူသောခေါ်ဝေါ်ခြင်းကို။ န
လဘန္တိ၊မရကုန်။ ။(ဤ၌အနုသယတို့ကိုဝဋ္ဋမူလကိလေသာဟုဆိုအပ်
ကုန်၏။အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာကိုသာဆိုအပ်သည်မဟုတ်မှတ်)။ ။ပုထုဇ္ဇ
နဿ၊ တစုံတခုသောအနုသယကိုမျှမပယ်ရသေး မျှားစွာကိလေသာ
ကိုဖြစ်စေတတ်သောပုထုဇဉ်အား။ သဗ္ဗသော၊အချင်းခပ်သိမ်း။ ဝဋ္ဋမူ
လကိလေသာနံ၊ တို့၏။ အပဟီနတ္တာ၊ မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ယံကိဉ္စိ၊အမှတ်မရှိစေတနာစေတသိကအပြားရှိသည်လည်း
ဖြစ်သော။ ကာယိကဝါစသိကစသည်အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။
ကိရိယမာနံ၊ပြုအပ်သော။ ကမ္မံ၊ကံသည်။ ကုသလံဝါ၊ကုသိုလ်သည်မူ
လည်း။ဟောတိ၊၏။ အကုသလံဝါ၊အကုသိုလ်သည်မူလည်း။ဟောတိ၊
၏။ဣတိဧဝံအပဟီနာနုသယတ္တာ၊ဤသို့မပယ်အပ်သေးသောအနုသယ
ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဿပုထုဇ္ဇနဿ၊အား။ ကမ္မကိလေသပစ္စ
ယာ၊ကံကိလေသာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ဝဋ္ဋံ၊ဝိပါကဝဋ်သည်။
ဝဋ္ဋတိ၊လည်၏။ ။(ထိုအနုသယတို့သည်။အတိတ်စသည်ကာမာဝစ
ရစသည်အစွမ်းအားဖြင့်အကြင်အကြင်ပိုင်းခြားအပ်ပြီးသောဝတ္ထုထို
ထို၌ကိန်းကုန်လတ်သော်လည်း ငါးပါးသောဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ထိုထိုတို့
ကိုအသီးအသီးမခွဲခြမ်းသောအားဖြင့်ဖြစ်ရာဌာနရာခင်းဟူ၍ကိန်းကုန်
သည်ဟု ပြလိုရကား။ တဿေတံဝဋ္ဋမူလံ စသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။
တဿ၊ထိုပုထုဇဉ်အား။ ဧတံဝဋ္ဋမူလံ၊သည်။ ရူပက္ခန္ဓေယေဝ၊ ဌိသာ
လျှင်။အနုသေတိ၊ ကိန်း၏။ထည့်။ဝေဒနက္ခန္ဓာဒိသု၊တို့၌။နအနုသေတိ၊
မကိန်း။ဝါ၊ကား။ ဝိညာဏက္ခန္ဓေယေဝ၊ ဌိသာလျှင်။ အနုသေတိ၊၏။ရူ
ပက္ခန္ဓာဒိသု၊တို့၌။ နအနုသေတိ၊မကိန်း။ ဣတိ၊သို့။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊မဆိုသင့်။

ကသ္မာ၊ ကား။ အပိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့်။ပစ္စုသုပိခန္ဓေသု၊တို့၌လည်း။ အနုသယိတတ္တာ၊ ကိန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ ။(ဇာဒါနိတမတ္တံအန္ဓယဇာတိရေကဝသေန ဥပမာယပိဘာဝေတုံပထဝီရသာဒိဝိယာတိအာဒိဝုတ္တံ)။ ။ကထံ၊အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ရုက္ခေ၊သစ်ပင်၌။ ပထဝီရသာဒိဝိယ၊ သသမ္ဘာရပထဝီ၏ရသစသည့်ကဲ့သို့တည်း။ ။(ရုက္ခဂန္ဓလတာဒိနံပစ္စယဘူတောသသမ္ဘာရပထဝိယာရသောပထဝီရသော။ အာပေါရသောပိ ဧသေဝနယော)။ ။ဟိတပ္ပါကရုံကရောမိ၊ဇွံ။ ယထာ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ မဟာရုက္ခေ၊သစ်ပင်ကြီးသည်။ဌိတေဌိစပ်။ပထဝီတလံ၊ မြေအပြင်ကို။ အဓိဋ္ဌာယ၊တည်ရာပြု၍။တနည်း။ ပထဝီတလံ၊မြေအပြင်၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊တည်၍။ပထဝီရသဉ္စ၊သသမ္ဘာရပထဝီ၏ရသကိုရင်း။အာပေါရသဉ္စ။သသမ္ဘာရအာပေါ၏ရသကိုရင်း။နိဿာယ၊၍။တပ္ပစ္စယာ၊ထိုပထဝီရသအာပေါရသဟူသောအကြောင်းကြောင့်။မူလခန္ဓသာခပလာခပလ္လဝပလာသပုပ္ဖဖလေဟိ၊ အမြစ်ပင်စည် အခက်ငယ်အခွခက်မအညွန့်အရွက်အပွင့်အသီးတို့ဖြင့်။ ဝဍ္ဎိတွာ၊ ကြီးပွါး၍။ နဘံ၊ ကောင်းကင်ပြင်ကို။ ပူရိတွာ၊၍။ယာဝကပ္ပါဝသာနာ၊ကမ္ဘာကြီးဆုံးသည်တိုင်အောင်။ဗီဇပရံပရာယ၊မျိုးစေ့အဆက်ဆက်ဖြင့်။ရုက္ခပဝေဏိ၊သစ်ပင်အဆက်ဆက်ကို။သန္တာယမာနေ၊ အဆင့်ဆင့် စပ်ဘွဲ့လျက်။ ဌိတေ၊ တည်သည်ရှိသော်။တံပထဝီရသာဒိ၊ထိုပထဝီရသအာပေါရသသည်။ မူလေယေဝ၊အမြစ်၌သာလျှင်။အနုဂတံ၊အစဉ်လျှောက်၍နှံ့၏။ ခန္ဓာဒီသု၊ပင်စည်ခက်ငယ်ခက်မစသည်တို့၌။ နအနုဂတံ၊ အစဉ်လျှောက်၍ နှံ့သည်မဟုတ်။ပ။ဖလေယေဝ၊အသီး၌သာလျှင်။အနုဂတံ၊၏။မူလာဒီသု၊တို့၌။နအနုဂတံ၊မဟုတ်။ဇာတိ၊သို့။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊မဆိုသင့်။ ကသ္မာ၊ကား။အပိသေသေန၊သာမညအားဖြင့်။ဝါ၊ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ သဗ္ဗေသုမူလာဒီသု၊ ကုန်အောင်စုံသောအမြစ်အစရှိသည့်တို့၌။ အနုဂတတ္တာ၊ အစဉ်လျှောက်၍နှံ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဇာတိတသ္မာ၊ထိုသို့နှံ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။နဝတ္တဗ္ဗံယထာ၊ မဆိုအပ်၏သို့ရင်းတည်း။ ပန၊ဇာတိရိက်ကိုဆိုအံ့။တဿေဝရုက္ခဿ၊ထိုသစ်ပင်၏သာလျှင်။ပုပ္ဖဖလာဒီသု၊အပွင့်အသီးစသည်တို့၌။နိဗ္ဗိန္နော၊ ငြီးငွေ့စက်ဆုတ်နိုးသော။ ကောစိ၊သော။ပုရိသော၊သည်။ စတူသုဒိသာသု၊ သစ်ပင်လေးမျက်နှာတို့၌။

မဏ္ဍူကကဏ္ဍကံနာမ၊မဏ္ဍူကကဏ္ဍကမည်သော။ ဝိသကဏ္ဍကံ၊အ
ဆိပ်ရှိသောဆူးကို။ ။(မဏ္ဍူကကဏ္ဍကောတိ ဧကော မစ္ဆကဏ္ဍ
ကောတိဝဒန္တိ။ဋီကာ။ ။ဆရာတို့ကား လိပ်ကြောက်ဆူး ဟူ၍ ငင်း။
ငါးမန်းစွယ်ဟူ၍ငင်းဆိုကုန်၏)။ ။အာကောဋေယျ၊နှက်ရာ၏၊အထ၊
ထိုသို့နှက်သောအခါ၌။သောရုက္ခော၊သည်။တေနဝိသသမ္ဖဿေန၊ထို
အဆိပ်၏အတွေ့ဖြင့်။ဖုဋ္ဌော၊တွေ့သည်ဖြစ်၍။ဝါ၊နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်
၍။ပထဝီရသအာပေါရသာနံ၊တို့၏။ပရိယာဒိန္နတ္တာ၊ကုန်ခမ်းသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပသဝနဓမ္မတံ၊ မဘွားသော သဘောရှိသည်၏အ
ဖြစ်သို့။အာဂမ္မ၊ရောက်လတ်၍။ ပုန၊ဘန်။ သန္တာနံ၊အဆက်ဆက်ကို။
ဝါ၊အစဉ်ကို။နိဗ္ဗတ္တေတုံ၊ငှါ။နသက္ကုဏေယျယထာ၊မတတ်နိုင်သကဲ့
သို့။ဧဝမေဝ၊တူ။ခန္ဓပဝတ္တိယံ၊ခန္ဓာတို့၏ဆက်ကါဆက်ကါဖြစ်ခြင်း၌။
နိဗ္ဗိန္နော၊ငြီးငွေ့စက်ဆုပ်နိုးသော။ကုလပုတ္တော၊အမျိုးကောင်းသား
သည်။အာရဘတိ၌စပ်။ တဿပုရိသဿ၊ထိုယောကျ်ား၏။ စတူသုဒွိ
သာသု၊အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌။ရုက္ခေ၊၌။ဝိသယောဇနံနာမ၊အဆိပ်ကို
ယှဉ်စေသကဲ့သို့။အတ္တနော၊သန္တာနေ၊မိမိသန္တာန်၌။ စတုမဂ္ဂဘာဝနံ၊
လေးပါးသောအရိယမဂ်တို့ကိုပွါးစေခြင်းကို။အာရဘတိ၊ အားထုတ်
၏။အထ၊ထိုသို့သဲကြိုး ဦးခက် တစက်မဆုတ် အားထုတ်လတ်သော်။
အဿကုလပုတ္တဿ၊၏။သော ခန္ဓသန္တာနော၊ထိုခန္ဓာအစဉ်သည်။တေ
နစတုမဂ္ဂ ဝိသ သမ္ဖဿေန၊ ထိုလေးပါးသော အရိယမဂ် တည်းဟူ
သောအဆိပ်၏အတွေ့ကြောင့်။သဗ္ဗသောသဗ္ဗော့ာ၊ကုန်အောင်စုံကုန်
သော။ ဝဋ္ဋမူလကိလေသာနံ၊ဝဋ်၏အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်ကုန်သော
ကိလေသာတို့ကို။ပရိယာဒိန္နတ္တာ၊ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ကြိယာ
ဘာဝမတ္တုဥပဂတကာယကမ္မာဒိသဗ္ဗကမ္မပ္ပဘေဒေ၊ကြိယာ၏အဖြစ်
မျှသို့ကပ်သောကာယကံအစရှိသော အလုံးစုံသောကံအပြားရှိသည်။
ဟုတွာ၊၍။ အာယတိံ၊နောင်အခါ၌။ ပုနဗ္ဘဝါနဘိနိဗ္ဗတ္တနဓမ္မတံ၊ ဘဝ
သစ်၌တဖန်မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ အာဂမ္မ၊ ရောက်
လတ်၍။ဘဝန္တရသန္တာနံ၊ ဘဝတပါးတည်းဟူသောအစဉ်ကို။နိဗ္ဗတ္တေ
တုံ၊ငှါ။နသက္ကောတိ၊နိုင်။ ကေဝလံ၊စစ်။ စရိမဝိညာဏနိရောဓေန၊အ
ဆုံးစွန်စုတိဟူသောဝိညာဉ်၏ချုပ်သဖြင့်။နိရိန္ဓနော၊လောင်စရာမီးစာ
မရှိသော။ဇာတဝေဒေါဝိယ၊တောမီးကဲ့သို့။အနုပါဒါနော၊အရိယမဂ်

ဖြင့်ပယ်အပ်ပြီးသောလေးပါးသောဥပါဒါန်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ရုပ်အစ ရှိသည်တို့တွင် တစုံတခုကိုမျှမစွဲလမ်းသည်ဖြစ်၍။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ပရိ နိဗ္ဗာန်ပြုရ၏။ဝါ၊ငြိမ်းစဲ၏။ ဧဝံ၊တူ။ဘူမိယာစ၊ဘူမိ၏ရင်း။ ဘူမိလဒ္ဓဿ စ၊ဘူမိလဒ္ဓ၏ရင်း။နာနတ္တံ၊ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ အပိစအ ပရောနယော၊ကို။မယာ၊သည်။ ဝုစ္စတေ၊အံ့။ သမုဒါစာရာရမ္မဏာဓိဂ္ဂ ဟိတာဝိက္ခမ္ဘိတ အသမူဟတ ဝသေန၊ သမုဒါစာရုပ္ပန္နအာရမ္မဏာ ဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နအဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နအသမူဟတုပ္ပန္နတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ အပရံပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ဥပ္ပန္နံ၊သည်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါး သောဥပ္ပန္နတို့တွင်။ ။(ဋ္ဌာသေမုဒါစာရောနာမလဒ္ဓတ္တလာဘတာတိခ ဏတ္တယသမင်္ဂိသမုဒါစာရုပ္ပန္နံ့ အာဟဝတ္တမာနုပ္ပန္နမေဝ သမုဒါစာ ရုပ္ပန္နံ့။ဋီကာ)။ ။ဝတ္တမာနုပ္ပန္နမေဝ၊ဝတ္တမာနုပ္ပန္နသည်ပင်လျှင်။သမု ဒါစာရုပ္ပန္နံ၊သမုဒါစာရုပ္ပန္နမည်၏။ ။(ရအပ်သောအတ္တလာဘရှိသည် ၏အဖြစ်သည်။ဝါ၊ရအပ်သောသဘောကိုယ်အထည်ကိုရခြင်းရှိသည် ၏အဖြစ်သည်ဤ၌သမုဒါစာရဥပါဒ်သောတရားမည်၏။ ထိုကြောင့်ခ ဏတ္တယနှင့်ပြည့်စုံသော့ပစ္စုပ္ပန်တရားသည်သမုဒါစာရုပ္ပန္နမည်၏ဟူ လို)။ ။ပန၊ပါး။ စက္ခာဒီနံ၊စက္ခုပသာဒအစရှိသည်တို့အား။အာရမ္မ ဏာ၊ရူပါရုံစသောအာရုံသည်။ အာပါထဂတေ၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက် လတ်သော်။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ရှေးအဘို့၌။ ဝါ၊အစစွာဖြစ်သောဇောဝါရ၌။ အနုပ္ပဇ္ဇမာနံပိ၊ မဖြစ်သေးလျှင်မူလည်း။ ကိလေသဇာတံ၊ကို။ ဝုစ္စတိ၌ စပ်။ ။အာရမ္မဏဿ၊၏။အဓိဂ္ဂဟိတတ္တာဧဝ၊ အယောနိသောမနသိ ကာရဖြင့်တက်စီး၍ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ဝါ၊မြဲမြံစွာ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။အပရဘာဂေ၊တပါးသောကာ လအဘို့၌။ ဝါ၊ကာလတပါး၌။ ဧကန္တေနဥပ္ပတ္တိတော၊ အကြောင်း၏ညီ ညွတ်ခြင်းဖြစ်လတ်သော်ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အယောနိ သောမနသိကာရ၏ထိုအာရုံ၌ ဖြစ်ပြီးဖြစ်၍ အမြဲစင်စစ်ဖြစ်လတ္တံ့ခြင်း ကြောင့်။ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နံ့။ အာရုံကိုတက်စီး၍ ယူအပ်ပြီး သည်၏အဖြစ်ကြောင့် မဖြစ်သော်လည်း အမြဲစင်စစ်ဖြစ်လတ္တံ့သော ဥပ္ပန္နဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ကလျာဏဂါမေ၊၌။ ။(အဘယ့်ကြောင့်ထိုရွာ ကလျာဏမည်သနည်းဟူမူ။ ကလျာဏဂါမေတိ ဧဝံနာမကေဂါမေ။ ရောဟဏေကိရအဘိရူပါနံဇူတ္ထိနံဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတာယသောဂါမောတ

ထာဝရစ္စတိ။ဋီကာ။ ။အလွန်အဆင်းလှသောမိန်းမချောမိန်းမကောင်း
တို့၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သောကြောင့် ထိုရွာကလျာဏ မည််၏ဟူလို)။ ။
ဝိဏ္ဏာယ၊ဆွမ်းအလို့ငှါ။စရတော၊လှည့်လည်သော။ မဟာတိဿတ္ထေ
ရဿ၊ အား။ ဝိသဘာဂရူပ ဒဿနေန၊ ရဟန်းတို့နှင့် ဝိသဘာဂဖြစ်
သော မိန်းမလှအဆင်းကို မြင်ခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နကိလေသဇာတံ ဝိ
ယ၊ ဖြစ်သောကိလေသာ အပေါင်းကဲ့သို့တည်း။ သမထဝိပဿနာနံ၊
သမထနှင့် ဝိပဿနာတို့တွင်။ အညတရ ဝသေန၊ တပါးပါး၏ အ
စွမ်းအား ဖြင့်။ အဝိက္ခမ္ဘိတံ၊ မခွါအပ်သေးသော။ ကိလေသ ဇာတံ၊
သည်။ စိတ္တသန္တတိံ၊ စိတ်အစဉ်သို့။ အနာရုဠ္ဟမ္ပိ၊မတက် သေးသော်
လည်း။ဥပ္ပတ္တိနိဝါရကဿ၊ဖြစ်ခြင်းကိုမြစ်တတ်သော။ဟေတုနော၊အ
ကြောင်း၏။အဘာဝါ၊မရှိခြင်းကြောင့်။အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နံနာမ၊မည််၏။ ။
(စိတ္တသန္တတိမနာရုဠ္ဟမ္ပိပစ္စုပ္ပန္နတံပဋိသေဓေတိ။ ဥပ္ပတ္တိနိဝါရကဿ
ဟေတုနောအဘာဝါတိဇောတေနပစ္စယေသတိပစ္စယသမဝါယေဥပ္ပဇ္ဇ
နာရဟတာယအဝိက္ခမ္ဘိတဿဥပ္ပန္နတာပရိယာယောတိ ဒဿေတိ။
နနုစအသမူဟတုပ္ပန္နံ ပိပစ္စယေသတိပ္ပဇ္ဇနာရဟမေဝ။ သစ္စမေတံ။ ပ
ဟာနဝိသေသဘာဝကတောနေသံဘေဒေါ။ဋီကာ။ ။စိတ္တသန္တတိ
မနာရုဠ္ဟမ္ပိဏ္ဍမိနာ၊ဖြင့်။ပစ္စုပ္ပန္နတံ၊ပစ္စုပ္ပါန်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိသေဓေတိ၊
မြစ်၏။ဥပ္ပတ္တိနိဝါရကဿဟေတုနောအဘာဝါတိဇောတေန၊ဤပါဌ်ဖြင့်။
ပစ္စယေ၊အကြောင်းသည်။သတိ၊သော်။ပစ္စယသမဝါယေ၊အကြောင်း
၏ညီညွတ်ခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတာယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါထိုက်သည်
၏အဖြစ်ကြောင့်။အဝိက္ခမ္ဘိတဿ၊မခွါအပ်သေးသောကိလေသာ၏။
ဥပ္ပန္နတာပရိယာယော၊ဥပ္ပန္န၏အဖြစ်ဟူသောပရိယာယ်သည်။ ဟော
တိ၊၏။ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ကို။ ဒဿေတိ၊၏။နနုစစောဒေမိ၊အံ့။ အသမူဟ
တုပ္ပန္နံပိ၊ အသမူဟတုပ္ပန္နဖြစ်သော ကိလေသာသည်လည်း။ ပစ္စယေ၊
အကြောင်းသည်။ သတိ၊သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟမေဝ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါထိုက်
သည်သာလျှင်။ ဟောတိနနု၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ပါလော။ဧတံ၊ ဤသင်
စောဒကဆရာဆိုသောစကားသည်။ သစ္စံ၊မှန်ပေ၏။ ပန၊ထိုသို့သော်
လည်း။နေသံ၊ထိုအဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နအသမူဟတုပ္ပန္နကိလေသာနှစ်ပါးတို့
၏။ဘေဒေါ၊အထူးကို။ပဟာနဝိသေသဘာဝကတော၊ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်
သမုစ္ဆေဒပဟာန်ထူးသည်၏။အဖြစ်သည််၏။ဋ္ဌင်းအနက်)။ ။ပန၊ထိုမှ

တပါး။သမထဝိပဿနာဝသေန၊ သမထဝိပဿနာတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။
ဝိက္ခမ္ဘိတံပိ၊ခွါပြီးသော်လည်း။ကိလေသဇာတံ၊ကို။လိုက်။အရိယမဂ္ဂေ
န၊အရိယမဂ်ဖြင့်။အသမူဟတတ္တာ၊မနုတ်အပ်သေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
ဥပ္ပတ္တိဓမ္မတံ၊ တဘန်ဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ အနတိတ
တာယ၊မလွန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အသမူဟတုပ္ပန္နန္တိ၊ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊
၏။ကိမိဝ၊အဘယ်မထေရ်အားဖြစ်သကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ထည့်။အာ
ကာသေန၊ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တဿ၊ ဈာန်ယာဉ်စီးလျက်ကြွ
သွားတော်မူသော။အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော၊ ရှစ်ပါးသောသမာပတ်
ကိုရသော။ထေရဿ၊မထေရ်အား။ကုသုမိတရုက္ခေ၊ပွင့်သောပန်းနှင့်
ပြည့်စုံသောပန်းပင်ရှိသော။ဥပဝနေ၊ပန်းဥယျာဉ်၌။ ပုပ္ဖါနိ၊ပန်းပွင့်တို့
ကို။ဥစ္စိနန္တဿ၊ဆွတ်လျက်။မဓုရေနသရေန၊သာယာသောအသံဖြင့်။
ဂါယတော၊သီချင်းသီသော။မာတုဂါမဿ၊မာတုဂါမ၏။ ဂီတသဝနေ
န၊သီချင်းသံကိုကြားလေခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နကိလေသဇာတံဝိယ၊ ဖြစ်
သောကိလေသာကဲ့သို့တည်း။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။တိဝိဓံပိ၊သုံးပါးအပြားရှိ
သည်လည်းဖြစ်သော။ဝတံအာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတာဝိက္ခမ္ဘိတအသမူဟ
တုပ္ပန္နံ၊၍ဆိုအပ်ပြီးသော အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နအဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နအ
သမူဟတုပ္ပန္နသည်။ ဘူမိလဒ္ဓေနေဝ၊ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နဖြင့်သာလျှင်။ သင်္
ဟံ၊ပေါင်း၍ယူခြင်းသို့။ဂစ္ဆတိ၊ရောက်၏။ ဇ္ဇာတိ၊သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ။
(အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နအသမူဟတုပ္ပန္နဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နသည်။ ပစ္စယသမဝါယ
ရှိလတ်သော်မြစ်ခြင်း၌ါထိုက်၏သို့ ထိုအတူ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္န
သည်လည်းပစ္စယသမဝါယရှိလတ်သော် ဖြစ်ခြင်း၌ါထိုက်သတည်း
ထိုကြောင့်သုံးပါးအပြားရှိသောဥပ္ပန္န၏လည်းဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နဖြင့် တချက်
တည်းပေါင်း၍ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုဆိုအပ်၏)။ ။ဇ္ဇာတိ၊သို့။ ဝုတ္တ
ပဘေဒေ၊ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ဧတသ္မိံ ဥပ္ပန္နေ၊ထိုဥပ္ပန္နတွင်။
ဝတ္တမာန ဘူတာပဂတော ကာသကတသမုဒါစာရ သင်္ခါတံ။ ဝတ္တ
မာနုပ္ပန္နဘူတာပဂတုပ္ပန္နဩကာသကတုပ္ပန္န သမုဒါစာရုပ္ပန္နဟု ဆိုအပ်
သော။ စတုဗ္ဗိဓံ၊လေးပါးအပြားရှိသော။ ယဒေတံယံဧတံဥပ္ပန္နံ၊သည်။
အတ္ထိ၊၏။တံစတုဗ္ဗိဓံဥပ္ပန္နံ၊ထိုလေးပါးအပြားရှိသောဥပ္ပန္နသည်။ အမဂ္ဂ
ဝဇ္ဈတ္တာ၊ မဂ်ဖြင့်မသတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကေနစိပိဉာဏေ
န၊လေးပါးသောမဂ်ဉာဏ်တို့တွင်တစုံတခုသောမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်လည်း။

ပဟာတဗ္ဗံ၊ပဟာယအပ်သည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။ ။(အကုသလံပိဘူတာ
ပဂတုပ္ပန္နံအတီတတ္တာနပဟာတဗ္ဗံ။ တထာဧကစ္စံဩကာသကတုပ္ပန္နံ။
ဣတရံအပဟာတဗ္ဗတော။သေသဒွယံခဏတ္တယသမင်္ဂိဘာဝတောတိ
အာဟာအမဂ္ဂဝဇ္ဈတ္တာတိ။ဋီကာ။ ။အကုသလံပိ၊အကုသိုလ်ဖြစ်သော်
လည်း။ ဘူတာပဂတုပ္ပန္နံ၊ကို။ အတီတတ္တာ၊အတိတ်၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်
နပဟာတဗ္ဗံ၊ မပယ်အပ်။ ဧကစ္စံ၊အချို့သော။ ဩကာသကတုပ္ပန္နံ၊အ
ကုသိုလ်ဖြစ်သော ဩကာသကတုပ္ပန္နကို။ တထာ၊ တူ။ အတီတတ္တာ၊
ကြောင့်။ နပဟာတဗ္ဗံ၊အပ်။ ဣတရံ၊အကုသိုလ်မှတပါးသော ကုသိုလ်
ဝိပါက်ဖြစ်သောဩကာသကတုပ္ပန္နကို။အပဟာတဗ္ဗတော၊ပဟာတဗ္ဗ
တရားမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နပဟာတဗ္ဗံ၊ အပ်။ သေသဒွယံ၊
ကြွင်းသောဝတ္တမာနုပ္ပန္န သမုဒါစာရုပ္ပန္နနှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ခဏတ္တယ
သမင်္ဂိဘာဝတော၊ ခဏတ္တယသမင်္ဂီ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပဟာတဗ္ဗံ၊
အပ်။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။အမဂ္ဂဝဇ္ဈတ္တာတိ၊ဟူ၍။အဋ္ဌကထာစရိယော၊
သည်။အာဟာ၊၏။ရင်းနက်)။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။ဘူမိလဒ္ဓ၊ပ။သင်္ခါတံ၊
ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နအာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္န အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နအသမူဟတုပ္ပန္န
ဟုဆိုအပ်သော။ ယံဧတံဥပ္ပန္နံ၊အကြင်ဥပ္ပန္နသည်။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ တဿယ
ထာဝုတ္တဿစတုဗ္ဗိဓဿပိဥပ္ပန္နဿ၊ ယခင်ဆိုအပ်ပြီးသောလေးပါးအ
ပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သောထိုဥပ္ပန္န၏။ တံတံဥပ္ပန္နဘာဝံ၊ထိုထိုဥပ္ပန္နအ
ဖြစ်ကို။ဝါ၊တဘာန်မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်သို့မရောက်စေရ
သေးသောအားဖြင့်ထိုထိုဖြစ်ခြင်းငှါထိုက်သည်၏အဖြစ်ကို။ဝိနာသယ
မာနံ၊တဘာန်မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်စေသောအား
ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ဖျက်ဆီးလျက်။ တံတံလောကိယ လောကုတ္တရဉာဏံ၊
လောကီလောကုတ္တရာ ဉာဏ်ထိုထိုသည်။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
၏။ ။(တံတံလောကုတ္တရဉာဏံသာဟူလော။အဘယ်မူ၍လောကိယ
သဒ္ဒါကိုဆိုသနည်း။ ။ပဌမံလောကိယဉာဏေနယထာဗလံပဟီနမေဝ
လောကုတ္တရဉာဏံပဇဟတိတိလောကိယဂ္ဂဟဏံ။ဋီကာ)။ ။တသ္မာ၊
ကြောင့်။တံသဗ္ဗံပိ၊ထိုဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နစသါးလေးပါးသောဥပ္ပန္နကုန်အောင်
စုံသည်လည်း။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ပယ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိဧဝံ၊သို့။
ဧတ္ထ၊ဤဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၌။ယေဓမ္မာ၊အကြင်သံကိလေသဓမ္မတို့ကို။
ယေနဉာဏေန၊ဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ တေသံဓမ္မာနံ၊ထိုသံကိလေ

သမ္မေတို့ကို။ ပဟာနဋ္ဌ၊ ပယ်ခြင်းကိုလည်း။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကိစ္စာနိပရိညာ
ဒိနိ။ ပ။ ဇာနိတဗ္ဗာနိသဗ္ဗာနိတိဧတ္ထ၊ သဗ္ဗာနိဟူသော ဤမာတိကာပုဒ်
၌။ ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ သစ္စာဘိသမယကာလသ္မိံ၊ လေးပါးသောအ
ရိယသစ္စာတို့ကိုထိုးထွင်း၍သိသောခဏ၌။ ဧတေသုံစတူသု ဉာဏေ
သု၊ တို့တွင်။ ဧကေကသ္မိ၊ တပါးပါးသောမဂ်ဉာဏ်၏။ ဧကက္ခဏေ၊ တ
ခုသောခဏ၌။ ပရိညာပဟာနသစ္ဆိကြိယာဘာဝနာတိ။ ပရိညာဉ်ကိစ္စ
ပဟာနကိစ္စသစ္ဆိကြိယကိစ္စဘာဝနာကိစ္စဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ပရိညာ
ဒိနိ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရိစတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဧတာနိကိစ္စာနိ၊ ဤကိစ္စတို့
ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ဒုက္ခံပရိညေယျံ စသည်ဖြင့် ၎င်း၊ ယောဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ
ပဿတိစသည်ဖြင့်၎င်း၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။
လိုက်။ တာနိကိစ္စာနိ၊ ထိုလေးပါးသောကိစ္စတို့ကို။ ယထာသဘာဝေန
အဝိပရိတသဘာဝေန၊ မဘောက်မပြန်သောသဘောအားဖြင့်။ ဇာနိ
တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ။(ဇာနိတဗ္ဗာနိဟုဆိုအပ်ပြီး၍ထိုကိစ္စတို့ကိုသိသော
အစီအရင်ကို။ ဥပမာ၏အစွမ်းဖြင့်ပြလိုရကားလက်ဦးစွာအဋ္ဌကထာ၌
ဆိုအပ်သောနည်းဖြင့် ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံဟောတံ စသည်ကို ဆိုအပ်သ
တည်း)။ ။ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ပေါရာဏောဟိ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်။
ယထာပဒီပေါ။ ပ။ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ၊ ဟူသော။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်
ပြီ။ ပဒီပေါ၊ ဆီမီးသည်။ အပုဗ္ဗံ၊ မရှေး။ အစရိမံ၊ မနှောင်း။ တနည်း။ အပုဗ္ဗံ
အစရိမံ၊ မရှေးမနှောင်း။ ဧကက္ခဏေန၊ တခုသောခဏ၌။ စတ္တာရိကိစ္စာ
နိ၊ တို့ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဝဋ္ဋိံ၊ ဆီမီးစာကို။ ဈာပေတိ၊ လောင်စေ၏။ အန္ဓ
ကာရံ၊ မှောင်အမိုက်ကို။ ဝိဓမေတိ၊ ဖျက်ဆီး၏။ အာလောကံ၊ အရောင်အ
လင်းကို။ ပရိဒံသေတိ၊ ပြ၏။ သိနေဟံ၊ ဆီဟူသောအစေးကို။ ပရိယာဒိ
ယတိယထာ၊ ကုန်စေသကဲ့သို့။ ။(ထိုစကား၌ယထာပဒီပေါစသည်
ကိုတခုသော ဥာဏ်၏ ဧကက္ခဏ၌။ လေးပါးသော ကိစ္စတို့သည်အ
ဘယ်သို့ဖြစ်ကုန်အံ့သနည်းဆိုသင့်၏။ ထိုကဲ့သို့ဖြစ်သင့်သောတစုံတ
ခုကိုမျှလောက၌ မမြင်စဘူး ဆိုဘူးသည်လည်း မရှိခဲ့တကား။ ဤသို့
သောအန္တောလိနစောဒနာကိုနှလုံးပိုက်၍ ဆိုအပ်သတည်း)။ ဧဝံ။
မေဝ၊ တူ။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ အပုဗ္ဗံအစရိမံ၊ နှောင်း။ ဧကက္ခဏေန၊ ၌။
စတ္တာရိသစ္စာနိ၊ တို့ကို။ အဘိသမေတိ၊ ထိုထွင်း၍သိ၏။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာ
ကို။ ပရိညာဘိသမယေန၊ အကြွင်းမဲ့ပိုင်းခြား၍သိခြင်းဟုဆိုအပ်သော

ထိုးထွင်း၍သိခြင်းဖြင့်။ အဘိသမေတိ၊ သမ္မောဟကို ပယ်သောအား
ဖြင့်ထိုးထွင်း၍သိ၏။ သမုဒယံ၊ကို။ ပဟာနာဘိသမယေန၊ သမုစ္ဆေဒ
ပဟာနာဟုဆိုအပ်သောထိုးထွင်း၍သိခြင်းဖြင့်။အဘိသမေတိ၊သမ္မော
ဟကိုပယ်သောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိ၏။ မဂ္ဂံ၊ သမာသကပ်ပွစသော
ကြွင်းသောသတ္တက်မင်ကို။ ဘာဝနာဘိသမယေန၊သဟဇာတစသော
သောပစ္စည်း၏အစွမ်းဟုဆိုအပ်သောပွါးစေခြင်းအဘိသမယဖြင့်။အ
ဘိသမေတိ၊ပုဗ္ဗဘာဂိယဘာဝနာကြောင့်ဖြစ်သောအရိယမဂ္ဂဘာဝနာ
ဟုဆိုအပ်သော ထိုးထွင်း၍သိခြင်းဖြင့်သိ၏။ မဂ္ဂံ၊အဋ္ဌင်္ဂိကမင်ကို။ အ
သမ္မောဟတော၊ထည့်။ မတွေဝေသောအားဖြင့်သာ။ ဝါ၊မောဟကို
ဖျက်ဆီးသောအားဖြင့်သာ။ အဘိသမေတိ၊ထိုးထွင်း၍သိ၏။ ။(မင်
ဥာဏ်သည်သမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့၌သမ္မောဟကိုဖျက်ဆီးခြင်းသည်သင့်တံ
စေ။မိမိ၌သမ္မောဟကိုဖျက်ဆီးခြင်းသည် ပယုတ္တိတကားဟူမူ။ ။မဂ္ဂ
ဥာဏံပိသမ္ပယုတ္တဓမ္မေသုသမ္မောဟံဝိဒ္ဓံသေန္တံ့အတ္တနိပိသမ္မောဟံဝိဒ္ဓံ
သေတိယေဝ။ဋီကာ)။ ။နိရောဓံ၊နိဗ္ဗာန်ကို။ သစ္ဆိကြိယာဘိသမယေ
န၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းဟုဆိုအပ်သောထိုးထွင်း၍သိခြင်းဖြင့်။ အဘိသ
မေတိ၊၏။ ကိံ၊အဘယ်သို့သောအနက်သဘောသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်
သည်။ဟောတိ၊နည်း။ နိရောဓံ၊ကို။ အာရမ္မဏံကရိတွာ၊၍။ စတ္တာရိပိ
သစ္စာနိ၊တို့ကိုလည်း။ ပါပုဏာတိအဓိဂစ္ဆတိ၊ရ၏။ဝါ၊သိ၏။ ပဿတိ၊
မြင်၏။ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ထိုးထွင်း၍သိ၏။ဣတိ၊သို့။ဝုတ္တံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။
(ထိုအဓိဂမဟူသည်ဒဿနပဋိဝေဓပင်တည်းဟုသိစေလိုသောကြောင့်
ပဿတိပဋိဝိဇ္ဈတိဆင်ပြန်သည်။ ။နိရောဓံ။ပ။ ပဋိဝိဇ္ဈတိဟူသော
ဤပါဌ်ဖြင့်နိရောဓသစ္စာတခုကိုအာရမ္မဏပဋိဝေဓဖြင့်စတ္တာရိပိသစ္စာ
နိတို့ကို အသမ္မောဟပဋိဝေဓဖြင့်မဂ္ဂဥာဏ်သည် ထိုးထွင်း၍သိသည်
ဟုယုတ္တိအားဖြင့် ထင်စွာပြအပ်ပြီ။ ။ထိုသို့ပြအပ်ပြီးသော ဧကပဋိ
ဝေဓကိုအာရုံအားဖြင့်လည်းပြီးစေခြင်းငှါဝုတ္တံပိစေတံတိအာဒိကိုဆို
ပြန်သတည်း)။ ။ဝုတ္တံပိစေတံကားထင်ပြီ။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ယောပုဂ္ဂလော၊
သည်။ဒုက္ခံ၊ကို။ပဿတိ၊မြင်၏။သောပုဂ္ဂလော၊သည်။ဒုက္ခသမုဒယမ္ပိ၊
ဒုက္ခ၏အကြောင်းသမုဒယသစ္စာကိုလည်း။ပဿတိ၊၏။ဒုက္ခနိရောဓမ္ပိ၊
ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာနိရောဓသစ္စာကိုလည်း။ ပဿတိ၊၏။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ
ပဋိပဒမ္ပိ၊ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြစ်သော မဂ္ဂ

သစ္စာကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ၏။ ဉာတိတေံရက္ခံ။ စပ်။ သဗ္ဗံ၊ ထိုမှကျန်သော အလုံးစုံသောသုတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ။(သဗ္ဗံဝေဒိတဗ္ဗန္တိ ဣမိနာယော ဒုက္ခသမုဒယံပဿတိ၊ သောဒုက္ခံပိပဿတိတိအာဒိနာအာဂတံသမု ဒယသစ္စာဒိမုလကံယောဇနံသင်္ဂဏှာတိ။ ဋီကာ။ ။ဤစကားကိုကာလ တပါး၌ မြင်ခြင်းကိုရည်၍ ဟောအပ်သည်မဟုတ် စင်စစ်သော်ကား ဧကပဋိဝေဓကိုသာလျှင်ရည်၍ဟောအပ်သည်ဟု ပြလိုသောအဋ္ဌက ထာဆရာသည် မဂ္ဂသမင်္ဂီဉာဏံ ဒုက္ခေပေတံဉာဏံ ဤသို့စသဖြင့် တပါးသောသုတ်ပုဒ်ကို ဆောင်အပ်သတည်း)။ ။မဂ္ဂသမင်္ဂိဿ။ ပ။ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံဟူသော။ အပရံပိ၊ တပါးသောသုတ်ပုဒ်ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ။မဂ္ဂသမင်္ဂိဿ၊ အရိယမဂ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယံဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံဉာဏံ၊ သည်။ ဒုက္ခေပိ၊ ၌လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တံဉာဏံ၊ သည်။ ဒုက္ခသမုဒယေပိ၊ ၌လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တံဉာဏံ၊ သည်။ ဒုက္ခနိရောဓေပိ၊ ၌လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တံဉာဏံ။ သည်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာပဋိပဒါယမ္ပိ၊ ၌လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ တတ္ထတိဿံဥပမာယံ၊ ၌။ ပဒီပေါ၊ ဆီမီးသည်။ ဝဋ္ဋိံ၊ မီးစာကို။ ဈာပေတိ ယထာ၊ လောင်စေ၏သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ပရိ ဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြား၍သိ၏။ ။(မှီရာနိဿယမရှိခြင်း၏အကြောင်း၏အ ဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခကိုပိုင်းခြား၍ သိခြင်း၏မီးစာကို လောင်သည်နှင့်တူ သည်၏အဖြစ်ကိုမှတ်အပ်၏)။ ။အန္ဓကာရံ၊ မှောင်အမိုက်ကို။ ဝိဓမတိ ယထာ၊ လွင့်ပယ်၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သမုဒယံ၊ ကို။ ပဇဟာတိ၊ ပယ်စွန့်၏။ ။ (ဆန့်ကျင်ဘက်ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သမုဒယသစ္စာကိုပယ်ခြင်း၏ မှောင်အမိုက်ကို လွင့်ပျောက်သည်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကိုမှတ်အပ်၏)။ ။အာလောကံ၊ အရောင်အလင်း ကို။ ပဋိဝိဓံသေတိယထာ၊ ပြ၏သို့။ ဧဝံ၊တူ။ သဟဇာတာဒိပစ္စယတာ ယ၊ သဟဇာတစသော ပစ္စည်း တပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာ သင်္ကပ္ပါဒိဓမ္မေသင်္ခါတံ၊ သမာသင်္ကပ္ပစသော တရားဟုဆိုအပ်သော။ မဂ္ဂံ၊ သတ္တင်္ဂိကမဂ်ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ။(ဉာဏ်ဟူသောအလင်းကို ထင်ဝန်းကျင်ပွါးစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂသစ္စာကိုပွါးစေ ခြင်း၏အရောင်အလင်းကို ပြသည်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို မှတ်အပ် ၏)။ ။သိနေဟံ၊ ဆီအစေးကို။ ပရိယာဒိယတိယထာ၊ ကုန်စေသကဲ့

သို့။ဝေံ၊တူ။ ကိလေသပရိယာဒါနံ၊ ကိလေသာဟူသောအစေး၏ကုန်ရာဖြစ်သော။နိရောဓံ၊ကို။ သန္တိကရောတိ၊မျက်မှောက်ပြု၏။ ဇာတိဝေံ၊သို့။ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ဥပမာနှင့်ဥပမေယျနှီးနှောခြင်းကို၊ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ။ (ထိုထိုမဂ်ဖြင့် အကြင်အကြင်သို့သောအခြင်းအရာ အားဖြင့် နိရောဓသစ္စာကိုမျက်မှောက်ပြုခြင်းသည်ဖြစ်၏။ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ကိလေသာဟူသောအစေးကို ခမ်းစေခြင်းသည်ဖြစ်ရကား။ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၏ ဆီအစေးကို ခမ်းစေခြင်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို ကာရဏူပစာအားဖြင့်ဆိုအပ်၏)။ ။အပရောနယော၊ကို။ဝုတ္တော၊အံ့။သူရိယော၊နေမင်းသည်။ဥဒယန္တော၊တက်လတ်သော်။ သဟာပါတုဘာဝါ၊ထင်ရှားဖြစ်သည်နှင့်တကွ။အပုဗ္ဗံအစရိမံ၊မရှေးမနှောင်း။စတ္တာရိကိစ္စာနိ၊တို့ကို။ကရောတိ၊ပြု၏။ရူပဂတာနိ၊ရူပါရုံတို့ကို။ ဩဘာသေတိပကာသေတိ၊ထင်ရှားပြု၏။ အန္ဓကာရံ၊ကို။ဝိဓမတိ၊၏။ အာလောကံ၊ အလင်းကို။ ဒဿေတိ၊ပြ၏။ သီတံ၊ အချမ်းကို။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတိယထာ၊ငြိမ်းစေ၏သို့။ ဧဝမေဝ၊တူ။မဂ္ဂဉာဏံ၊သည်။ပ။ နိရောဓံ၊ကို။သန္တိကိရိယာဘိသမယေန၊ဖြင့်။ အဘိသမေတိ၊ထိုးထွင်း၍သိ၏။ဣဓာပိ၊ဤနေမင်းဥပမာ၌လည်း။ သူရိယော၊သည်။ရူပဂတာနိ၊တို့ကို။ ဩဘာသေတိယထာ၊ပြသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊တူ။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ကို။ပရိဇာနာတိ၊၏။ အန္ဓကာရံ၊ကို။ဝိဓမတိယထာ၊သို့။ဧဝံ၊တူ။သမုဒယံ၊ကို။ပဇဟတိ၊၏။အာလောကံ၊ကို။ဒဿေတိယထာ၊သို့။ဧဝံ၊တူ။ သဟဇာတာဒိပစ္စယတာယ၊ သဟဇာတစသောပစ္စည်းတင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။မဂ္ဂံ၊ကို။ဘာဝေတိ၊၏။သီတံ၊ကို။ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတိယထာ၊သို့။ဧဝံ၊တူ။ သမုဒယံ၊ကို။ပဇဟတိ၊၏။အာလောကံ၊ကို။ ဒဿေတိယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊တူ။ ကိလေသပဋိပဿဒ္ဓိံ၊ အလုံးစုံသောကိလေသာဟူသောပူလောင်ခြင်းငြိမ်းခြင်းကို။နိရောဓံ၊ချုပ်ခြင်းကို။သန္တိကရောတိ၊၏။ဇာတိဝေံ၊သို့။ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။အပရောနယော၊ကို။ မယာ၊သည်။ဝုတ္တော၊အံ့။နာဝါ၊လှေသည်။အပုဗ္ဗံအစရိမံ၊နှောင်း။ဧကက္ခဏေ၌။ စတ္တာရိကိစ္စာနိ၊တို့ကို။ ကရောတိ၊၏။ ဩရိမတီရံ၊ဤမှာဘက်ကမ်းကို။ပဇဟတိ၊၏။ သောတံ၊ရေအယဉ်ကို။ ဆိန္ဒတိ၊ဖြတ်၏။ဘဏ္ဍံ၊ဝန်ကို။ ဝဟတိ၊ဆောင်၏။ ပါရိမံတီရံ၊ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့။ အပ္ပေတိ ပဗ္ဗေါတိယထာ၊ရောက်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊တူ။ မဂ္ဂဉာဏံ၊သည်။ပ။ နိ

ရောဓံ၊ကို။သန္တိကြိယာဘိသမယေန၊ဖြင့်။ အဘိသမေတိ၊၏။ဧတ္ထာပိ၊ ဤလှေ့ဥပမာ၌လည်း။နာဝါ၊သည်။ဩရိမတီရံ၊ဤမှာဘက်ကမ်းကို။ပဇ ဟာတိယထာ၊သို့။ဧဝံ၊တူ။ မဂ္ဂဉာဏံ၊သည်။ဒုက္ခသစ္စံ၊ကို။ ပရိဇာနာတိ၊ ၏။ ။(ဒုက္ခကိုပိုင်းခြား၍သိခြင်း၏သက္ကာယဟူသောကမ်းကိုလွန်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့် ဤမှာဘက်ကမ်းကိုစွန့်သည်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကို မှတ်အပ်၏)။ ။သောတံ၊ကို။ဆိန္ဒတိယထာ၊သို့။ဧဝံ၊တူ။သမုဒယံ၊ကို။ ပဇဟာတိ၊၏။ ဘဏ္ဍံ၊ဝန်ကို။ဝဟာတိယထာ၊သို့။ဧဝံ၊တူ။ သဟဇာတာဒိ ပစ္စယတာယ၊သဟဇာတစသောပစ္စည်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ဝါ၊ကြောင့်။မဂ္ဂံ၊ ကို။ဘာဝေတိ၊၏။ ။(မဂ္ဂဘာဝနာ၏သုံးဆဲ့ခုနစ်ပါးသောဗောဓိပက္ခိ ယတရားဟူသောဝန်ကို ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ခန္ဓာဝန် ကိုဆောင်သည်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကို မှတ်အပ်၏)။ ။ပါရိမံတီရံ၊ ကို။ အပ္ပေတိပပ္ပေါတိယထာ၊သို့။ဧဝံ၊တူ။ပါရိမတီရဘူတံ၊ထိုမှာဘက် ကမ်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ နိရောဓံ၊ကို။သန္တိကရောတိ၊၏။ ဣတိဧဝံ၊သို့။ဥပ မာသံသန္ဒနံ၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ပန၊ဆက်။ဧဝံ၊ဤသို့ဆိုပြီးသောနည်းဖြင့်။ သစ္စာဘိသမယကာလသ္မိံ၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကိုထိုးထွင်း၍ သိသော ကာလ၌။ဧကက္ခဏေ၊၌။စတုန္နံ၊ကုန်သော။ကိစ္စာနံ၊တို့၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ ပဝတ္တဉာဏဿ၊ဖြစ်သောဉာဏ်ရှိသော။ အဿမဂ္ဂဿ၊ထိုအရိယမဂ် ၏။ ။(ပဝတ္တံဉာဏံအဿာတိပဝတ္တဉာဏော၊မဂ္ဂေါအဿမဂ္ဂဿဟု ဋီကာရှိရကား။ပဝတ္တဉာဏဿပနဿဟူ၍၎င်း။ပဝတ္တဉာဏဿစဿ ဟူ၍၎င်းနှစ်သွယ်ပါဠိရှိသင့်သည်)။ ။သောဠသဟိအာကာရေဟိ၊တ ဆဲ့ခြောက်ပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ဝါ၊တဆဲ့ခြောက်ပါးသောသစ္စာ သဘောအဘို့တို့ဖြင့်။ တထဋ္ဌေန တထသဘာဝေန၊ မဖောက်မပြန် မှန်သောသဘောအားဖြင့်။ ။(ပီဠနစသောအဝိပရိတသဘောအား ဖြင့်ဟူလို)။ ။စတ္တာရိကိစ္စာနိ၊လေးပါးသောကိစ္စတို့သည်။ဧကပဋိဝေ ဓာနိ၊တပြိုင်နက်တချက်တည်းထိုးထွင်း၍သိအပ်သောအခြင်းအရာရှိ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ယထာဟ၊ကား။ တထဋ္ဌေန၊ဖြင့်။စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊တို့သည်။ဧကပဋိဝေဓာနိ၊တပြိုင်နက်တချက်တည်းထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော အခြင်းအရာရှိကုန်သည်။ ကထံဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ သောဠသဟိ၊ကုန်သော။အာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ တထဋ္ဌေန၊ဖြင့်။စတ္တာ ရိသစ္စာနိ၊တို့သည်။ဧကပဋိဝေဓာနိ၊ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ဒုက္ခဿ၊

နက္ခသတ္တာ၏။ ပိဋ္ဌနဒ္ဓော၊နှိပ်စက်ခြင်းသဘောသည်။ သင်္ခတဒ္ဓော၊ အကြောင်းတရားတို့သည် အညီအညွတ်ကပ်၍ပြုပြင်အပ်သည့်၏အဖြစ်ဟူသောသဘောသည်။ သန္တာပဒ္ဓော၊ပူပန်စေခြင်းသဘောသည်။ ဝိပရိဏာမဒ္ဓော၊ဇရာမရဏတို့သည်ဖောက်ပြန်စေအပ်သည့်၏အဖြစ်တည်းဟူသောသဘောသည်။ တထဒ္ဓော၊ မဖောက်မပြန်မှန်သောသဘောမည်၏။ သမုဒယသဿ၊ သမုဒယ သစ္စာ၏။ အာယူဟနဒ္ဓော၊ အားထုတ်တတ် ပေါင်းစည်းတတ်သည့်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်။ နိဒါနဒ္ဓော၊ဝဋ်၏အကြောင်း၏အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်။ ဝါ၊ဝဋ်ဆင်းရဲကိုပေးတတ်နှင်းတတ်သည့်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်။ သံယောဂဒ္ဓော၊ ဝဋ်၌ယှဉ်စေခြင်း သဘောသည်။ ပလိဗောဓဒ္ဓော၊မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်ကိုတားမြစ်တတ်သည့်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘောသည်။တထဒ္ဓော၊မည်၏။ နိရောဓသဿ၊နိရောဓသစ္စာ၏။နိဿရဏဒ္ဓော၊ ထွက်မြောက်ရာ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်။ ဝိဝေကဒ္ဓော၊ ကိလေသာ သင်္ခါရတို့မှ ဆိတ်သည့်၏အဖြစ် ဟူသော သဘောသည်။ အသင်္ခတဒ္ဓော၊ အကြောင်းတရားတို့သည် မပြုပြင်အပ်သည့်၏အဖြစ်ဟူသောသဘောသည်။ အမတဒ္ဓော၊သေခြင်းပျက်စီးခြင်းကင်းသည့်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်။ တထဒ္ဓော၊မည်၏။ မဂ္ဂဿ၊သစ္စာ၏။နိယျာနဒ္ဓော၊ဝဋ်မှထွက်မြောက်တတ်ထွက်မြောက်ကြောင်း၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်။ ဟေတုဒ္ဓော၊ နိဗ္ဗာန် သို့ရောက်ကြောင်း၏အဖြစ်ဟူသောသဘောသည်။ ဒဿနဒ္ဓော၊ သစ္စာလေးပါးကိုမြင်တတ်သည့်၏အဖြစ်ဟူသောသဘောသည်။အဓိပတေယျဒ္ဓော၊ သစ္စာလေးပါးကိုမြင်ခြင်းကိစ္စ၌သမ္ပယုတ်တရားတို့၏အကြီးအမှူး၏အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်။ တထဒ္ဓော၊ မည်၏။ ဣမေဟိ သောဠသဟိအာကာ ရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တထေဟိ၊ အားဖြင့်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊တို့သည်။ဧကသင်္ဂဟိတာနိ၊တခုတည်းသောသဘောအားဖြင့် သာလျှင်ပေါင်း၍ယူအပ်ကုန်၏။ ။(ဧကသင်္ဂဟိတာနီတိဧကေနေဝ သင်္ဂဟိတာနိ။ ကေနတထဋ္ဌေနသစ္စဋ္ဌေနဇာတိအထွေ၊ငိုကာမိန့်ရကား တထဋ္ဌေနကားဧကသင်္ဂဟိတာနိ၌ဘိန္နဝိသေသနတည်း။သုဝဏ္ဏော နခ နဝါ၌သုဝဏ္ဏော နှင့်တထဋ္ဌေန ဧကေနှင့် ခနဟူသည်)။ ။ယံ၊အကြောင် ပိဋ္ဌနသင်္ခတစသော တဆဲ့ခြောက်ပါးသောသဘောကို။ ဧကသင်္ဂဟိ

တံ၊တရသောမဘောက်မပြန်မှန်သည့်၏အဖြစ်ဟူသောသဘောအား
ဖြင့် ပေါင်း၍ယူအပ်၏။ တံ၊ ထိုပေါင်း၍ယူအပ်သော ပိဏ္ဍနသင်္ခါတစ
သောတဆဲ့ခြောက်ပါးသောသဘောသည်။ဧကတ္တံ၊သစ္စာလေးပါးတို့
၏တူသည့်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောမည်၏။ ။(ဧကတ္တံဟူ၍ဒုတိ
ယက္ခရာနှင့်ရှိမှုတူသောသဘောမည်၏ပေး)။ ။ယံဧကတ္တံ၊အကြင်
တူသည့်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော တဆဲ့ခြောက်ပါးသော သဘော
သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုတူသည့်၏အဖြစ်ဟူသောတဆဲ့ခြောက်ပါး
သောသဘောကို။တနည်း။ယံ၊အကြင်ဒုက္ခစသည့်ကို။ဧကသင်္ဂဟိတံ၊
မဘောက်မပြန်သောသဘောဟု ဆိုအပ်သော တရတည်းသော သ
ဘောဖြင့်ပေါင်း၍ယူအပ်၏။တံ၊ထိုဒုက္ခသစ္စာစသည်သည်။ ဧကတ္တံ၊မ
ဘောက်မပြန်သော သဘောဟု ဆိုအပ်သော တရသော သဘောရှိ
သည်။ဟောတိ၊၏။ယံ၊အကြင်ဒုက္ခစသည်သည်။ ဧကတ္တံ၊မဘောက်မ
ပြန်သောသဘောဟုဆိုအပ်သော တရသောသဘောရှိသည်။ ဟော
တိ၊၏။တံ၊ထိုတရသောသဘောရှိသောဒုက္ခသစ္စာစသည်ကို။ ဧတေန
ဉာဏေန၊တရသောမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ထိုးထွင်း၍သိ၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ထိုကြောင့်။စတ္တာရိသစ္စာနိ၊တို့သည်။ ဧကပဋိဝေဓာနိဧကပ္ပ
ဋိဝိဇ္ဈတဗ္ဗာကာရာနိ၊ တပေါင်းတည်းထိုးထွင်း၍သိအပ်သောအခြင်း
အရာရှိကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ဣတိ၊သို့။အာဟ၊၏။ ။(ဤယံဧက
သင်္ဂဟိတံအစရှိသည့်ကား မဂ်ဉာဏ်၏ ဧကပဋိဝေဓကို ပြကြောင်း
ဖြစ်သောစကားတည်း။ ။အဘယ်သို့ပြသနည်းဟူ၊ကား။ မဂ္ဂဉာဏံ
ဟိနိရောဓမေဝအာရမ္မဏံ ကရောန္တံပိ ယောသော ဒုက္ခာဒီသုတဿာ
ဝိပ္ပလ္လာသဘူတဘာဝသင်္ခါတော သစ္စဋ္ဌော။ တပ္ပဋိစ္ဆာဒကသမ္မောဟ
ဝိဒ္ဓံသနေနတံယာထာဝတော ပဋိဝိဇ္ဈန္တံ ပစ္စက္ခံ ကရောန္တံမေဝပဝတ္တ
တိ။ယတောအပရာဘာဂေပိပိဏ္ဍနဒယော သောဠသပိ သစ္စဋ္ဌာ အရိ
ယဿ ဟတ္ထာ မလကံဝိယယာထာဝတောဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ မိန့်သော်။ ဋီ
ကာ။ ။ဟိ၊ ဧကပဋိဝေဓဒဿနကို ထင်ရှားဆိုပေအံ့။ မဂ္ဂဉာဏံ၊
သည်။ နိရောဓမေဝ။ နိရောဓသစ္စာ တရကိုသာလျှင်။ အာရမ္မဏံ က
ရောန္တံပိ၊အာရုံပြုသော်လည်း။ ဒုက္ခာဒီသု၊ဒုက္ခသစ္စာအစရှိသည်တို့၌။
တဿာဝိပ္ပလ္လာသဘူတဘာဝသင်္ခါတော၊ မှန်သည့်၏အဖြစ်မဘောက်
ပြန်သည့်၏အဖြစ် ဟုတ်သည့်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ယောသော

သစ္စဋ္ဌော၊အကြောင်မှန်သောသဘောသည်။ဟောတိ၊၏။ တပ္ပဋိစ္ဆာဒက
သမ္မောဟဝိဒ္ဓံသနေန၊ထိုသစ္စာသဘောကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သောမောဟ
ကိုဖျက်ဆီးသဖြင့်။ တံ၊ထိုဟုတ်မှန်သောသဘောကို။ယာထာဝတော၊
မဖောက်မပြန်သောအားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တံ၊ ထိုထွင်း၍သိသည် ဖြစ်၍။
ပစ္စက္ခံ၊မျက်မှောက်ကို၊ကရောန္တံ မေဝ၊ပြုသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ပဝတ္တ
တိ၊၏။ ယတော၊ အကြောင်မျက်မှောက်ပြု၍ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
အပရာဘာဝေပိ၊နောက်အဘို့၌လည်း။ ပီဠနာဒယော၊ ပီဠနအစရှိကုန်
သော။ သောဠသပိ၊လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သစ္စဋ္ဌာ၊ ဟုတ်မှန်သောသ
ဘောတို့သည်။ အရိယဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟတ္ထာမလကံဝိယ၊ လက်၌
တင်ထားအပ်သောအညစ်အကြေးကင်းသောပတ္တမြားကဲ့သို့။ယာထာ
ဝတော၊ဖြင့်။ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ထင်ကုန်၏။ ၎င်းနက်။ ။နတ္ထိမလံဧတဿာ
တိအမလံ၊ အညစ်အကြေးကင်းသောပတ္တမြားရသတည်း။ အမလမေ
ဝအာမလကံ။ကကားသွတ္ထ။ ။လက်ထက်ဥသျှစ်။ ဆုပ်ပျစ်ရှစ်ရှားသို့
ဆိုသောဆရာတို့ အလိုကား အာမလကသဒ္ဒါ ရှစ်ရှားသီးဟူ၏)။ ။
တတ္ထ၊ထိုပါဠိတော်၌။စောဒနာ၊သည်။သိယာ၊ရာ၏။ ဒုက္ခာဒီနံ၊ဒုက္ခသ
မုဒယစသည်တို့၏။ အညေပိ၊ ပီဠနသင်္ခတစသည်မှ တပါးလည်းဖြစ်
ကုန်သော။ရောဂဂဏ္ဍာဒယော၊ရောဂါနှင့်တူသည်၏အဖြစ်အိုင်းအမာ
နှင့်တူသည်၏အဖြစ်အစရှိကုန်သော။ အတ္ထာ၊သဘောအခြင်းအရာတို့
သည်။ အတ္ထိသဒ္ဒါအတ္ထိနနု၊ရှိကုန်သေးသောမဟုတ်လော။ယဒါကားန
နုတ္ထ။အထ၊ထိုသို့ရှိကုန်လျက်။ကသ္မာ၊ကြောင့်။ စတ္တာရောဝ၊လေး
ပါးသော အတ္ထတို့ကို သာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သနည်း၊ ဣတိ စောဒနာ၊
သည်။သိယာ၊၏။ ဧတ္ထ၊ဤစောဒနာ၌။ သောဓနံ၊ အဖြေကို။ မယံ၊ တို့
သည်။ဝဒါမ၊ကုန်အံ့။အညသစ္စဒဿနဝသေန၊သမုဒယစသောသစ္စာ
တပါးကိုမြင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။အာဝိဘာဝတော၊ ထင်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။စတ္တာရောဝ၊တို့ကိုသာလျှင်။ဝုတ္တာ၊ကုန်၏။ ။(အတ္ထာတိ
ဉာဏေနအာရဏီယတော အတ္ထာတိလဒ္ဓ သမညာအာကာရာ။ ဣကာ
ဟူရကားအတ္ထသည်အဘိဓေယျအနက်ကိုမဟော။ သဘာဝအာကာ
ရအနက်ကို ဟောသတည်း။ သစ္စာအနက် ဆဲ့ခြောက်ချက်ဟူ၍ ဆို
သည်ကားအတွင်သာဖြစ်သည်။ ။အကြောင်အာကာရတို့သည်ဒုက္ခ
စသည်တို့၌သဘာဝအားဖြင့်ရင်း၊သစ္စန္တရဒဿနအားဖြင့်ရင်း၊ထင်ရှား

ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုအာကာရတို့သည်။ ပိဋ္ဌစသောလေးပါးလေးပါးတို့သာ
တည်း။ထိုကြောင့်တဆဲ့ခြောက်ပါးသောအာကာရတို့ကိုသာလျှင်ဆို
အပ်ကုန်၏။တဆဲ့ခြောက်ပါးမှတပါးရကစရောဂဏ္ဍစသည်တို့ကိုမ
ဆိုအပ်ဟူသော်။ ။ဤအနက်ကိုဤ၌လိုအပ်၏ဟုဤသို့သောအလိုကို
အဘယ်သို့ သိအပ်သနည်း စုဒ်ရှိရကား တတ္ထကတမံ စသည်ကို မိန့်
သော်)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။တတ္ထကတမံ။ ၎။အာဒိနာ၊ဤသို့အစရှိသော။န
ယေန၊ဖြင့်။ဧကေကသစ္စာရမ္မဏာဝသေနာပိ၊ တပါးတပါးသောသစ္စာ
ကိုအာရုံပြုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ သစ္စာဉာဏံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊၏။
ယောဘိက္ခဝေ။ ပ။ ပဿတီတိအာဒိနာနယေန၊ဖြင့်။ ဧကံ၊တခုသော။
သစ္စံ၊ကို။ အာရမ္မဏံကတွာ၊ ၍။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသောသစ္စာတို့၌
လည်း။ ကိစ္စနိဗ္ဗတ္တိဝသေနာပိ၊ ကိစ္စပြီးခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။
သစ္စဉာဏံ၊ကို။ လိုက်။ဝုတ္တံ၊၏။ ။(ပါဠိတော်၌ အသီးအသီး အာရုံပြု
သောအားလည်း။ သစ္စဉာဏ်ကိုဟောတော်မူ၏ ကိစ္စနိဗ္ဗတ္တိအားဖြင့်
လည်းသစ္စဉာဏ်ကိုဟောတော်မူ၏။ထိုကြောင့်သဘာဝအားဖြင့်ရင်း၊
သရဒယစသော သစ္စာတပါးကို မြင်သောအားဖြင့်ရင်း၊ သစ္စာလေး
ပါးတို့၏တဆဲ့ခြောက်ပါးသော အာကာရတို့သည် ထင်စွာ ဖြစ်ကုန်
၏။ ဤသို့သောအဓိပ္ပါယ်ကိုသိအပ်၏ဟု တတ္ထကတမံဒုက္ခေဉာဏံ စ
သောပါဠိဖြင့် ပြသတည်း။ ။ကိစ္စနိဗ္ဗတ္တိအားဖြင့်ပြုခြင်းသည်အာဝိ
ဘာဝအားဖြင့် ပြခြင်းနှင့်တူသည်သာတည်းဟုထိုကိစ္စနိဗ္ဗတ္တိအားဖြင့်
ပြခြင်းကိုမသုံးသပ်မူ၍သစ္စာနံ့ရဒဿနကိုသာပြလိုသည်ဖြစ်၍တတ္ထယ
ဒါစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။တတ္ထတေသုဒ္ဒိသုဒဿနေသု၊တို့တွင်။ ယ
ဒါ၊၌။ဧကေကံ၊တခုတခုသော။သစ္စံ၊ကို။ အာရမ္မဏံကရောတိ၊အာရုံပြု
၏။တဒါ၊၌။ သမုဒယဒဿနေန၊ သမုဒယသစ္စာကို မြင်ခြင်းကြောင့်။
တာဝ၊စွာ။သဘာဝတော၊သဘောအားဖြင့်။ ပိဠနလက္ခဏာဿာပိ၊ပိဠ
နလက္ခဏာ ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ သစ္စာ၏။ သင်
တဋ္ဌောအာဝိဘာဝတိ၌စပ်။ ။(အဘယ့်ကြောင့်ထင်သနည်းဟု၊ကား။
ယသ္မာ၊တံစသည်မိန့်သော်)။ ။ယသ္မာ၊ကြောင့်။တံဒုက္ခံ၊ထိုဒုက္ခသစ္စာ
ကို။ အာယူဟနလက္ခဏေန၊အားထုတ်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ သမုဒ
ယေန၊သမုဒယသစ္စာသည်။အာယူဟိတံပိဏ္ဍဝသေနနိဗ္ဗတ္တိတံ၊ပေါင်း
ရသောအားဖြင့်ဖြစ်စေအပ်၏။ ။(ယံဟိကိဉ္စိပစ္စယုပ္ပန္နံနာမ။ သင္ခတံ

သမုဒိတမေဝ နိဗ္ဗတ္တတီတိ)။ ။သဉ္စိတံ၊ ပစ္စည်းတပါးတို့နှင့်တကွအ
ညီအညွတ်ရောက်၍ပြုပြင်အပ်၏။ရာသိကတံ၊အစုပြုအပ်၏။ ။(အနေ
ကမေဝဟိပစ္စယုပ္ပန္နံဧကဇ္ဈံနိဗ္ဗတ္တမာနံ အတ္တနောပစ္စယေဟိရာသိကတံ
ဝိယဟောတီတိ)။ ။တသ္မာ၊ထိုသို့သမုဒယသည်အပေါင်းအစုအား
ဖြင့်ဖြစ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဿဒုက္ခသစ္စဿ၊၏။ သော
သဉ္စိတဋ္ဌော၊ထိုသဉ္စိတသဘောသည်။ အာဝိဘာဝတိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။
ပန၊ပါး။ယသ္မာ၊ကြောင့်။မဂ္ဂေါ၊မဂ္ဂသစ္စာသည်။ ကိလေသသန္တာပဟ
ရော၊ကိလေသာဟူသော ပူပန်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ကိလေသာ
ဟူသောပူပန်ခြင်းကိုပယ်ဖျောက် လွှင့်ရှားတတ်သည်ဖြစ်၍။ သုသီတ
လော၊ မိမိသည်လည်းကိလေသာဟူသော ပူလောင်ခြင်းကင်းသည်
၏အဖြစ်ကြောင့်အလွန်ချမ်းအေး၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ မဂ္ဂဒဿနေန၊မဂ္ဂ
သစ္စာကိုမြင်သဖြင့်။အဿဒုက္ခသစ္စဿ၊၏။ သန္တာပဋ္ဌော၊ သန္တာပသ
ဘောသည်။ အာဝိဘာဝတိ၊၏။ ။(ဥဠာရဒဿနဖြင့် ဥဠာရမှတပါး
သောအနုဠာရ၏ အဖြစ်သည် ထင်ရှားသကဲ့သို့ဟု ပြလို၍ အာယသ္မ
တောစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ကိမိဝ၊အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။
အာယသ္မတောနန္ဒဿ၊ညီတော်အရှင်နန္ဒအား။အစ္ဆရာဒဿနေန၊နတ်
သမီးကိုမြင်သဖြင့်။သုန္ဒရိယာ၊သုန္ဒရီမည်သောမင်းသမီး၏။ ။(ဇနပဒက
လျာဏီသုန္ဒရီဟူသောအမည်ကိုရသောနှမတော်တည်း)။ ။အနဘိရူ
ပဘာဝေါ၊အဆင်းမလှမြောက်မအိုသို့အရုပ်ဆိုးသည်၏အဖြစ်သည်။
အာဝိဘာဝတိဝိယ၊ထင်ရှားဖြစ်၏သို့တည်း။ပန၊ထိုမှတပါး။ အဝိပရိတ
ဓမ္မဿ၊ မဖောက်မပြန်မပျက်မစီးမြဲသော သဘောရှိသော။ နိရော
ဓဿ၊နိရောဓသစ္စာကို။ဒဿနေန၊မြင်သဖြင့်။ အဿဒုက္ခသစ္စဿ၊၏။
ဝိပရိဏာမဋ္ဌော၊ဖောက်ပြန်စေအပ်သည်၏အဖြစ်တည်းဟူသောသ
ဘောသည်၊အာဝိဘာဝတိ၊၏။ ဣတိဧဝံ၊သို့။နိရောဓကိုမြင်သဖြင့်။ဝိပရိ
ဏာမဋ္ဌ၏ထင်ခြင်းသည်။ဧတ္ထ၊ဤဒုက္ခသစ္စာ၌။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ဆိုစရာပင်
လျှင်။နတ္ထိ၊မရှိ။ ။(ပဋိပက္ခတောအာဝိဘာဝနာကာရဿသုခသိဒ္ဓိတော၊
ဟိတ်)။ ။တထာ၊ပါး။ သဘာဝတော၊ အားဖြင့်။ အာယူဟနလက္ခ
ဏဿပိ၊အာယူဟနလက္ခဏာရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သမုဒယဿ၊
၏။ဒုက္ခဒဿနေန၊ဒုက္ခသစ္စာကိုမြင်သဖြင့်။ နိဒါနဋ္ဌော၊ နိဒါနသဘော
သည်။ ဣဒံ၊ဤသမုဒယသစ္စာသည်။အဿ၊ထိုဒုက္ခသစ္စာကို၊နိဒါနံ၊

နှင်းတတ်၏။ဣတိ၊သို့။ထည့်။အာဝိဘဝတိ၊၏။ကိမိဝ၊ကား။ အသပ္ပါယ ဘော ဇနတော၊ မလျော်ကပ်သော ဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင် ခြင်း ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နဗျာဓိဒဿနေန၊ ဖြစ်သောအနာကိုမြင်သဖြင့်။ ဘောဇ နဿ၊ ဘောဇဉ်၏။ ဗျာဓိနိဒါနဘာဝေါ၊ အနာ၏အကြောင်း၏အဖြစ် သည်။ အာဝိဘဝတိဝိယ၊ ၏သို့တည်း။ ။(သံယောဂပလိဗောဓဒ္ဓော ပဒိုပက္ခဝသေနအာဝိဘဝနာကာရောတိဒဿေန္တောအာဟဝိသံယော ဂဘူတဿာတိအာဒိ)။ ။ဝိသံယောဂဘူတဿ၊ ဝန့်ဆင်းရဲ၌ ယှဉ် ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ နိရောဓဿ၊ကို။ ဒဿနေန၊ မြင်ခြင်း ဖြင့်။ သမုဒယဿ၊ ၏။ ထည့်။ သံယောဂဋ္ဌော၊ ကိလေသာ ဒုက္ခတို့ နှင့်ယှဉ်တွဲခြင်းသဘောသည်။ အာဝိ ဘဝတိ၊ ၏။ နိယျာနဘူတဿ၊ ထွက်မြောက်တတ်ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ္ဂသစ္စာ ကို။ ဒဿနေန၊မြင်သဖြင့်ကား။သမုဒယသစ္စဿ၊၏။ လိုက်။ပလိဗော ဓဋ္ဌော၊ သံသရာနှောင်အိမ်၌သွတ်သွင်း၍နှိပ်စက်တားမြစ်ခြင်းသဘော သည်။အာဝိဘဝတိ၊၏။ဣတိ၊ဤသို့မှတ်အပ်၏။တထာ၊ပါး၊ နိဿရဏ လက္ခဏဿပိ၊ နိဿရဏလက္ခဏာ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ နိရော ဓဿ၊သစ္စာ၏။ဝိဝေကဋ္ဌောစသည်၌စပ်။အဝိဝေကဘူတဿ၊ကိလေ သာဟူသောအပေါင်းအဘော်နှင့် ပေါင်းဘော်ယှဉ်တွဲခြင်းစသည်တို့ ၏အစွမ်းဖြင့်မဆိတ်မညံ့ဖြစ်၍ဖြစ်သော။သမုဒယဿ၊ သမုဒယသစ္စာ ကို။ဒဿနေန၊ဖြင့်။ဝိဝေကဋ္ဌော၊ ဥပဓိလေးပါးမှဆိတ်သည်၏ အဖြစ် ဟူသောသဘောသည်။အာဝိဘဝတိ၊၏။ မဂ္ဂဒဿနေန၊ မဂ္ဂသစ္စာကို မြင်သဖြင့်။ အသင်္ခတဋ္ဌော၊ အသင်္ခတသဘောသည်။ အာဝိဘဝတိ၊ ၏။ ။(အဘယ်သို့နည်းဟု၊ကား။ဣမိနာဟိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ ဟိသစ္စံ၊၏။ဣမိနာ၊ဤ၏ယောဂီသည်။ အနမတဂ္ဂသံသာရေ၊ အစမထင် သံသရာ၌။မဂ္ဂေါ၊ကို။နအဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ရှေး၌မမြင်စဘူး။စ၊ဆက်။သောပိ၊ ထိုသံသရာ၌မမြင်စဘူးသောအရိယမဂ်ကိုလည်း။သပစ္စယတ္တာ၊သပစ္စ ယဓမ္မ၏အဖြစ်ကြောင့်။သင်္ခတောယေဝ၊ သင်္ခတသာလျှင်တည်း။ဣတိ တသ္မာ၊ကြောင့်။ အပစ္စယဓမ္မဿ၊ အပစ္စယဓမ္မဖြစ်သောနိရောဓသစ္စာ ၏။အသင်္ခတဘာဝေါ၊ အသင်္ခတအဖြစ်သည်။ အတိဝိယ၊လျှင်။ ပါက ဋော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(သဗ္ဗသင်္ခါရဝိဝိတ္တတာအသင်္ခတဘာဝေါ တိဇေံအနွှရိယဘူ|တသဘာဝေါပိအရိယမဂ္ဂေါသင်္ခတောဇေဝအယမေ

ဝစဧကောအသင်္ခတောတိနိရောဓဿအသင်္ခတဘာဝေါသုပါကဋောဧဝ ဟောတိ။ဋီကာ။ ။သဗ္ဗသင်္ခါရဝိဝိတ္တတာ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရတို့ မှဆိတ်သည့်၏အဖြစ်သည်။ အသင်္ခတဘာဝေါ၊အသင်္ခတအဖြစ်မည် ၏။ဣတိတသ္မာ၊ထိုကြောင့်။သုပါကဋောဧဝဟောတိ၌စပ်။ဇေ၀ံအစ္စန္တရိယတ္တ။ တသဘာဝေါပိ၊ဤသို့အစမထင်သံသရာ၌ မမြင်စဘူးစသည့်၏အဖြစ် ဖြင့်အံ့ဘွယ်သရဲမဖြစ်ဘူးမြဲ သဘောဖြစ်သော်လည်း။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ သင်္ခတောဧဝ၊ သင်္ခတမည်သည်သာတည်း။ စ၊အထူး။အယ မေဝဧကော၊ ဤနိရောဓ သစ္စာ တခု သည် သာလျှင်။ အသင်္ခ တော၊ အသင်္ခတတည်း။ ဣတိ၊သို့။နိရောဓဿ၊၏။ အသင်္ခတဘာဝေါ၊အသင်္ခ တအဖြစ်သည်။ သုပါကဋော၊အလွန်ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊၏။ဥင်း နက်)။ ။ပန၊ပါး။ ဒုက္ခဒဿနေန၊ ဒုက္ခသစ္စာကို မြင်သဖြင့်။ အဿ၊ ထိုနိရောဓသစ္စာ၏။ အမတဘ္ဗော၊အမတသဘောသည်။ အာဝိဘဝတိ၊ ၏။ဟိသစ္စံ၊၏။ဒုက္ခံ၊သစ္စာသည်။မရဏဓမ္မတော၊ပျက်စီးခြင်းသေခြင်း သဘောရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ထည့်။ဝိသံ၊အဆိပ်နှင့်တူ၏။ တဿ၊ ထိုအဆိတ်သဘွယ်ဖြစ်သောဒုက္ခသစ္စာ၏။ အဂဒဘူတံ၊ဆေးသဘွယ် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ထည့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အမတံ၊ သေခြင်းပျက်စီးခြင်း ကင်း၏။ ဝါ၊ သေခြင်းပျက်စီးခြင်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းကြောင်း ကောင်း သောအမြိုက်ဆေးသဘွယ်ဖြစ်၏။ ဣတိ၊သို့။ အာဝိဘဝတိ၊၏။တထာ၊ ပါး။နိယျာနလက္ခဏဿမ္ပိ၊ နိယျာနလက္ခဏာရှိသည့်လည်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂဿ၊မဂ္ဂသစ္စာ၏။ဟောတုဗ္ဗောအာဝိဘဝတိ၌စပ်။ ။သမုဒယဒဿ နေန၊သမုဒယသစ္စာကိုမြင်သဖြင့်။ မဂ္ဂေါတိ၊မဂ်ဟူ၍။ သမ္ဘာဝေတဗ္ဗ တံ၊ ချီးမွမ်းအပ်သည့်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တော၊ရောက်သော။ သုခမသန္တ ဘာဝေန၊သိမ်မွေ့ငြိမ်သက်သည့်၏အဖြစ်ဖြင့်။ဥပဋ္ဌိတော၊ထင်သော။ နိကန္တိဘူတောပိ၊နိကန္တိပင်ဖြစ်သော်လည်း။ထည့်။အယံသမုဒယော၊ ဤသမုဒယသစ္စာသည်။နိဗ္ဗာနဿ၊နိဗ္ဗာန်သို့။ ပတ္တိယာ၊ရောက်ခြင်း၏။ နဟေတု၊အကြောင်းမဟုတ်။အယံမဂ္ဂေါ၊ဤအရိယမဂ်သည်သာလျှင်။ နိဗ္ဗာနဿ၊သို့။ပတ္တိယာ၊၏။လိုက်။ဟေတု၊အကြောင်းတည်း။ဣတိ၊သို့။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ မဂ္ဂဥာဏဒဿနေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ ထည့်။ ဟေ တုဗ္ဗော၊ဟေတုသဘောသည်။အာဝိဘဝတိ၊၏။နိရောဓဒဿနေန၊အ အလွန်လျှင်သိမ်မွေ့နက်နဲစွာသော နိရောဓသစ္စာကိုမြင်သဖြင့်။ ဒဿ

နဒြော၊ဒဿနသဘောသည့်။အာဝိဘာဝတိ၊၏။ကိမိဝ၊ကား။ ပရမသုခ
မာနိ၊ အလွန်သိမ်မွေ့ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ရူပါရုံတို့ကို။ ပဿတော၊မြင်
သောသူအား။မေ၊၏။စက္ခုံ၊သဉ်။ဝိပ္ပသန္နံဝတ၊အလွန်ကြည်စွတကား။ဇာ
တိ၊ သို့။ စက္ခုဿ၊ ၏။ ဝိပ္ပသန္န ဘာဝေါ၊ အလွန်ကြည်သည်၏ အဖြစ်
သည်။အာဝိဘာဝတိဝိယ၊သို့တည်း။ဒုက္ခဒဿနေန၊အလွန်လျှင်ဆင်းရဲ
ပြိုပြင်ခြင်းသို့ ရောက်သဖြင့် ပြန့်ပြောပေါများထူထပ်သော အဖြစ်ရှိ
သောဒုက္ခသတ္တာကိုမြင်သဖြင့်။တပ္ပဋိပက္ခတော၊ထည့်။ ထိုဒုက္ခသတ္တာ၏
ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့်။ အဓိ ပတေ ယျမ္ဗော၊ အကြီး အမှူး၏ အဖြစ်
တည်းဟူသောသဘောသည်။အာဝိဘာဝတိ၊၏။ကိမိဝ၊ကား။အနေက
ရောဂါတုရကပဏဇနဒဿနေန၊များစွာသောရောဂါတို့ဖြင့်ကျင်နာ
သောအထီးကျန်သောလူဆင်းရဲကိုမြင်သဖြင့်။ ဇာဿရဇနဿ၊ စည်း
စိမ်ချေရုံစံစံပယ်ပယ်လူဝယ်အစိုးရသေါမင်း၏။ဉဋ္ဌာရဘာဝေါ၊မြတ်
သည်၏အဖြစ်သည့်။အာဝိဘာဝတိဝိယ၊သို့တည်း။ဇာတိဝေံ၊သို့။ထွေ၊ဤ
သတ္တာလေးပါးတို့၌။သလက္ခဏဝသေန၊ မိမိလက္ခဏာ၏အစွမ်းဖြင့်။ဧ
ကေကဿ၊လက်ဦးတခုတခုသောသဘော၏ရင်း။ ။(ပိဋ္ဌနအာယုပဟ
နနိဿခဏနိယျာနဋ္ဌတို့ကို ရည်၍ ဆိုသည်)။ ။အညသတ္တဒဿနဝ
သေန၊သမုဒယအစရှိသောသတ္တာတပါးကိုမြင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဇာ
တရေသံ၊လက်ဦးတခုမှတပါးကုန်သော။ တိဏ္ဏံတိဏ္ဏံစ၊ သခ်ိတမ္ဗစ
သောသုံးပါးသုံးပါးသောသဘောတို့၏ရင်း။အာဝိဘာဝတော၊ထင်ရှား
သဉ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဧကေကဿ၊တခုတခုသောသတ္တာ၏။စတ္တာရော
စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အတ္ထာ၊ သဘော လက္ခဏာ အာကာရတို့ကို။
ဝုတ္တာ၊ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။(အတ္ထလက္ခဏာအာကာရကား၍ခ္ဓပ
ရိယာသယ်)။ ။ပန၊ဆက်။မဂ္ဂက္ခဏော၊မဂ်ခဏ၌။သဗ္ဗေစ၊အလုံးစုံသာ
လျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ဧတေအတ္ထာ၊ထိုတဆဲ့ခြောက်ချက်သောသဘော
လက္ခဏာအာကာရတို့သည်။ ဒုက္ခာဒိသု၊ဒုက္ခစသည်တို့၌။စတုက်ဓွေ
နု၊လေးကိစ္စထင်သော။ဧကေနေဝဉာဏေန၊ တခုသောမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်
သာလျှင်။ပဋိဝေဓံ၊ထိုးထွင်း၍သိအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ရောက်
၏။ ပန၊အယူထူးကိုဆိုအံ့။ ယေဝါ ဒိနော၊ အကြင်ဝိတဏ္ဍာဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည်။ နာနာဘိသမယံ၊ လေးပါးကုန်သောသတ္တာတို့ကို အထူးထူး
သောခဏ၌ အထူးထူးသောဉာဏ်ဖြင့်ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကို။ ဇာန္တိ၊

အလိုရှိကုန်၏။ တေသံ၊ထိုဝိတဏ္ဍဝါဒီဆရာတို့၏။ဥတ္တရံ၊အဖြေကို။အ
ဘိဓမ္မေ၊၌။ကထာဝတ္ထုသို့၊ကထာဝတ္ထုကျမ်း၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ဆိုအပ်ပြီး
သည်သာတည်း။ ။(ပဌမံသကလက္ခဏမေကပဒံ။ဒုတိယာဒိပဒဒဿ
နိဒဿနတော။သမနိဒုနိမာသမဒူသနိဒူ။ ဝိဘင်္ဂေကမတောပထမေန
ဝိနာ။ ။ဒုတိယာဒိပဒဿာတိဒုတိယာဒိပဒံအဿာတိသေဒေါ)။ ။
အဿစတုသစ္စဿ၊ ဤဒုက္ခသမုဒယနိရောဓမဂ္ဂမည်သော လေးသစ္စာ
၏။ပထမံ၊လက်ဦးစွာသော။ ဧကပဒံ၊ပိဠ္ဌနမ္ဘအာယုဟာနမ္ဘနိဿရဏမ္ဘ
နိယျာနမ္ဘဟူသောတခုတခုသောသဘောအစုသည်။ သကလက္ခဏံ၊
မိမိမိမိဥစ္စာရင်းဖြစ်သောသဘောလက္ခဏာအာကာရတည်း။ပထမေ
န၊လက်ဦးစွာသောအစုနှင့်။ ဝိနာ၊ကင်း၍။ သမနိ၊သမုဒယမဂ္ဂနိရောဓ
သစ္စာတို့ကို။နိဒဿနတော၊မြင်ခြင်းကြောင့်။ ဒုတိယာဒိပဒံ၊ဒုတိယအ
စရှိသောသစ်တမ္ဘသင်္ခတပမ္ဘဝိပရိဏာမမ္ဘဟူသောအစုကို။ကမတော၊
အစဉ်အားဖြင့်။ဝိဘင်္ဂေ၊ဝေဘန်ရာ၏။ ဒုနိမာ၊ဒုက္ခနိရောဓမဂ္ဂသစ္စာတို့
ကို။နိဒဿနတော၊ကြောင့်။ ဒုတိယာဒိပဒံ၊ဒုတိယအစရှိသောနိဒါနမ္ဘ
သံယောဂမ္ဘပလိဗောဓဟူသောအစုကို။ ကမတော၊ဖြင့်။ ဝိဘင်္ဂေ၊၏။
သမဒူ၊သမုဒယမဂ္ဂဒုက္ခသစ္စာတို့ကို။နိဒဿနတော၊ကြောင့်။ဒုတိယာ
ဒိပဒံ၊ ဒုတိယအစရှိသောဝိဝေကမ္ဘအသင်္ခတမ္ဘအမတမ္ဘဟူသောအစု
ကို။ ကမတော၊ဖြင့်။ ဝိဘင်္ဂေ၊ရာ၏။ ။သနိဒူ၊သမုဒယနိရောဓဒုက္ခ
သစ္စာတို့ကို။နိဒဿနတော၊ကြောင့်။ဒုတိယာဒိပဒံ၊ဒုတိယအစရှိသော
ဟေတုမ္ဘဒဿနမ္ဘအဓိပတေယျမ္ဘဟူသောအစုကို။ ကမတော၊ ဖြင့်။ဝိ
ဘင်္ဂေ၊ရာ၏။ ။

၂၅၄။ ဉာဒါနိ၊ ၌။ ပရိညာဒိနိ၊ ပရိညာဥ်ကိစ္စ အစရှိကုန်သော။
စတ္တာရိ၊ကုန်သော။ယာနိတာနိကိစ္စာနိ၊အကြင်သို့သဘောရှိကုန်သော
ထိုကိစ္စတို့ကို၊ဝုတ္တာနိ၊ကုန်ပြီ။တေသု၊ထိုလေးပါးသောကိစ္စတို့တွင်။ ။
ပရိညာ၊ပရိညာသည်။ တိဝိဓာ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ တထာ၊တူ။ပဟာ
နမ္ပိ၊ ပဟာန်သည်လည်း။ တိဝိဓံ၊သုံးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
သစ္ဆိကြိယာပိ၊သစ္ဆိကြိယာသည်လည်း။တိဝိဓာ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။
ဘာဝနာ၊ဘာဝနာကိုကား။ ဒွေ၊နှစ်ပါးတို့ဟူ၍။ အဘိမတာ၊ဉာဏ်ဖြင့်

ရှေးရှုသိအပ်၏။ ဝံတတ္ထ၊ထိုပရိညာဉ်စသည်တို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ကို။ ညာ
တဗ္ဗော၊၏။ ။(အရိယာဂါထာ)။ ။တိဝိဓာဟောတိပရိညာတိ၊ကား။ဉာ
တပရိညာ၊၎င်း။ တိရဏပရိညာ၊၎င်း။ပဟာနပရိညာ၊၎င်း။ဣတိဧဝံ၊သို့။
ပရိညာ၊သည်။ တိဝိဓာ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ တတ္ထ၊ထိုသုံးပါးတို့တွင်။
အဘိညာပညာ၊ အဘိညာဉ်ပညာသည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊သိတတ်သောအ
နက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ဉာဏ်မည်၏။ဣတိဧဝံ၊သို့။ ဥဒ္ဒိသိတွာ၊
အကျဉ်းပြပြီး၍။ ယေယေဓမ္မာ၊ အကြင်အကြင် တရား တို့သည်။ အ
ဘိညာတာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
တေတေဓမ္မာ၊ထိုထိုတရားတို့သည်။ဉာတာ၊သိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ဣတိဧဝံ၊သို့။သင်္ခေပတော၊အကျဉ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။
သဗ္ဗံ၊အလုံးစုံကို။အဘိညေယျံ၊ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိအပ်၏။ဘိက္ခဝေ၊
တို့။ ကိဥ္စသဗ္ဗံ၊အဘယ်အလုံးစုံကို။ အဘိညေယျံ၊ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်
သိအပ်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။စက္ခုံ၊ကို။ အဘိညေယျံ၊၏။ ဣတိအာဒိ
နာ၊သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊အကျယ်အားဖြင့်၎င်း။ ဝုတ္တာ၊
ဟောတော်မူအပ်သောပရိညာဉ်သည်။ဉာတပရိညာနာမ၊မည်၏။ ။
(သုတမယာယစိန္တာမယာယကောစ္စဘာဝနာမယာယစ အဘိဝိသိဋ္ဌာ
ယပညာယဉာတာအဘိညာတာ၊ပြု)။ ။တဿာ၊ထိုဉာတပရိညာဉ်
၏။ သပ္ပစ္စယနာမရူပါဘိဇာနနာ၊အကြောင်းနှင့်တကွသောနာမ်နှင့်ရုပ်
ကိုရှေးရှုမျက်မှောက်သိခြင်းသည်။ အာဝေဏိကာ၊ ပရိညာဉ်တို့၏အ
ရာမဟုတ်သောကြောင့်အသီးဖြစ်သော။ဘူမိ၊အရာတည်း။ ။(နဟိနာမ
ရူပပရိစ္ဆေဒပစ္စယပရိဂ္ဂဟာဝသေနတိရဏပရိညာဒိနံ ပဝတ္တိအတ္ထိ)။ ။
ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပရိညာပညာတိရဏဋ္ဌေနဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။
ဥဒ္ဒိသိတွာ၊အကျဉ်းပြပြီး၍။ ယေယေဓမ္မာ၊တို့သည်။ပရိညာတာ၊ပိုင်း
ခြား၍သိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။တေတေဓမ္မာ၊တို့သည်။တိရိ
တာ၊ စုံစမ်းအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ သင်္ခေပ
တော၊ဖြင့်၎င်း။ သဗ္ဗံဘိက္ခဝေ။ပ။ အာဒိနာ၊ဤသို့အစရှိသော။နယေန၊
ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ဖြင့်၎င်း။ ဝုတ္တာ၊ဟောတော်မူအပ်သော ပရိညာဉ်
သည်။ တိရဏပရိညာနာမ၊မည်၏။ ကလာပသမ္မသနတော၊ကလာပ်
အားဖြင့်သုံးသပ်သည်မှ။ပဋ္ဌာယ၊စ၍။အနိစ္စံ၊အနိစ္စဟူ၍၎င်း။ဒုက္ခံ၊၎င်း။
အနတ္တာတိ၊၎င်း။တိရဏဝသေန၊စုံစမ်းသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ပဝတ္တ

မာနာသယ၊ဖြစ်သော။ တဿာ၊ ထိုတိရဏပရိညာဉ်၏။ ယာဝအနုလော မာ၊အနုလောမဉာဏ်ဖြစ်သည့်တိုင်အောင်။အာဝေနိကာ၊အသီးသော။ ဘူမိ၊အရာမည်၏။ ။(အနုလောမဉာဏ်သည်လည်းအနိစ္စစသောအား ဖြင့်သာ သင်္ခါရတို့ကိုအာရုံပြု၍ ဖြစ်သေး၏ရှင့်။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ ဉာဏ်စသည်တို့ကား ပဂေဝတည်း။ထိုကြောင့်။ ယာဝအနုလောမာ အာဝေနိကာဘူမိမိန့်သတည်း။ ။ဤတိရဏပရိညာဉ်ဘုံ၌ဉာတပဟာ နပရိညာဉ်တို့သည်လည်း ရအပ်သောအရာရှိကုန်သည် မဟုတ်လော ဟူမူ။ သို့သော်လည်းထိုဘုံ၌ တိရဏပရိညာဉ်သည်သာတိသယကိစ္စ ကိုပြုသကဲ့သို့ ထို့အတူတပါးသောပရိညာဉ်တို့သည်မပြုကုန်ရကား အာဝေနိကသဒ္ဒါကိုဆိုသတည်း)။ ။ပန၊ထိုမှတပါး။ပဟာနပရိညာပ ရိစ္စာဂဓမ္မနဉာဏန္တိ၊ဟူ၍။ဝေ၊သို့။ဥဒ္ဒိသိတွာ၊၍။ယေယေဓမ္မာ၊အကြင် အကြင်တရားတို့သည်။ ပဟိနာ၊ပယ်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ တေတေဓမ္မာ၊ ထိုထိုပယ်အပ်သောတရားတို့သည်။ ပရိစ္စတ္တာ၊စွန့်အပ် ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိဝေ၊သို့။ ဝိတ္ထာရတော၊ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ သော။အနိစ္စာနုပဿနာယ၊နိစ္စသညံပဇဟာတိတိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာ။ဤ သို့အစရှိသောနည်းဖြင့်ဖြစ်သောပရိညာဉ်သည်။ပဟာနပရိညာ၊ပဟာ နပရိညာဉ်မည်၏။တဿာ၊ထိုပဟာနပရိညာဉ်၏။ဘင်္ဂါနုပဿနတော၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊၍။ ယာဝမဂ္ဂဉာဏာ၊မဂ်ဉာဏ်တိုင် အောင်။ ဘူမိ၊အရာမည်၏။ ။(မုချအားဖြင့် မဂ်ဉာဏ်သည် ပဟာန ပရိညာဉ်မည်ရကား။ယာဝမဂ္ဂဉာဏာဘူမိဟုမိန့်သော်)။ ။ဣဓ၊ဤအ ဘိသမယကာလ၌ကိစ္စကိုစိစစ်ရာ၌။ အယံ၊ ဤပဟာနပရိညာဉ်ကို။အ ဓိပ္ပေတာ၊လိုအပ်၏။သေသပရိညာဏာနံ၊ပဟာနမှကြွင်းသောပရိညာဉ် တို့၏။ တဒတ္ထတ္တာ၊ ထိုပဟာနပရိညာဉ်ဟူသောအကျိုးရှိသည်၏ အ ဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိတ်။ ။(တေနာဟယသ္မာဝါတိအာဒိ)။ ။ဝါ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ဉာတတိရဏပရိညာယောပိ၊ဉာတပရိညာဉ် တိရဏပရိညာဉ်တို့သည်လည်း။ တဒတ္ထာယေဝ၊ ထိုပဟာနပရိညာဉ် ဟူသောအကျိုးရှိကုန်သည်သာတည်း။ဝါ၊ထိုကိလေသာကိုပယ်ခြင်း ဟူသောအကျိုးရှိကုန်သဉ်သာတဉ်း။ဝါ၊မဂ်ဟူသောအကျိုးရှိကုန်သဉ် သာတည်း။ ။(ဉာတတိရဏပရိညာဟိယာဝဒေဝမဂ္ဂါဓိဂမတ္ထာယပ ဝတ္တာ။ငိုကာ)။ ။စ၊ပါး။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ယေခမ္မေ၊အကြင်တရားတို့

ကို။ပဇဟာတိ၊၏။တေဓမ္မာ၊တို့သည်။နိယမတော၊မြဲသောအားဖြင့်ဎင်း။
ဥာတာစေဝ၊ သိအပ်ကုန်သည်ဎင်း။ တိရိတာစ၊ စုံစမ်းအပ်ကုန်သည့်
ဎင်း။ ဝါ၊ကူးခပ်အပ်ကုန်သည်ဎင်း။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။
ပရိညတ္တယမ္ပိ၊ ပရိညာဥ်သုံးပါး အဖေါင်းသည်လည်း။ ဇာမိနာပရိယာ
ယေန၊ဤပရိယာယ်အားဖြင့်။မဂ္ဂဥာဏဿ၊၏။ကိစ္စံ၊ကိစ္စတည်း။ဣတိ၊
သို့။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ။(ဥာတတိရိတဘာဝတို့နှင့်ကင်း၍ ပဟာန်၏မဖြစ်
ခြင်းကြောင့်ဎင်း ပဟာန်ပြီးကလည်းဥာတတိရဏပြီးခြင်းကြောင့်ဎင်း
နိယမတောဥာတာစေဝ တိရိတာစဟောန္တိမိန့်သော်။ ။ထိုစကား
သင့်၏ မဂ်ဥာဏ်သည် မဂ်ဥာဏ်ကို ဒုက္ခဥ္ဓပရိညာဘိသမယအစွမ်း
အားဖြင့်ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုဒုက္ခ၏သဘာဝလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍
သိသကဲ့သို့သာမညလက္ခဏာကိုလည်း ထိုးထွင်း၍သိ၏ဟုဆိုသင့်၏။
ထိုသဘာဝလက္ခဏာ သာမညလက္ခဏာကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော မော
ဟကို ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့် ပရိညတ္တယမ္ပိ။
ပ။ဝေဒိတဗ္ဗံမိန့်သော်)။ ။တထာပဟာနမ္ပိတိ၊ကား။ဟိ၊ချဲ့အံ့။ပဟာနမ္ပိ၊
ပဟာန်သည်လည်း။ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနံ၊ဎင်း။တဒင်္ဂပဟာနံ၊ဎင်း။ သမုစ္ဆေဒ
ပဟာနံ၊ဎင်း။ဣတိ၊သို့။ပရိညာဝိယ၊ကဲ့သို့။ တိဝိဓမေဝ၊သည်သာလျှင်။
ဟောတိ၊၏။ ။(ပရိညာဝိယဟူသောပါဌ်ဖြင့်သုံးပါးအပြားရှိသည်၏
အဖြစ်ဖြင့်တူသည်၏အဖြစ်ကိုပြသတည်း။ ပိုင်းခြားသိအပ်သည်၏အ
ဖြစ်ပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်တူသည်၏အဖြစ်ကိုပြသည်ကားမဟုတ်။
ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်၏ပရိညာကိစ္စမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း)။တတ္ထ၊
ထိုသုံးပါးတို့တွင်။သသေဝါလေ၊မှော်ရှိသော။ဥဒကေ၊ရေ၌။ပက္ခိတ္တေ
န၊ပစ်ချအပ်သော။ဃဋေန၊အိုးဖြင့်။ဝါ၊ကြောင့်။သေဝါလဿ၊မှော်၏။
ဝိက္ခမ္ဘနံဝိယ၊ကွာခြင်းကဲ့သို့။တေနတေနလောကိယသမာဓိနာ၊ထိုထို
လောကီသမာဓိဖြင့်။ နီဝရဏာဒီနံ၊နီဝရဏအစရှိကုန်သော။ဝါ၊နီဝရ
ဏာဝိတက်ဝိစာရအစရှိကုန်သော။ ပစ္စနီကဓမ္မာနံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်
သောတရားတို့၏။ဝါ၊တို့ကို။ ယံဝိက္ခမ္ဘနံ၊အကြင်ကွာခြင်းသည်။ဝါ၊ခွါ
ခြင်းသည်။အတ္ထိ၊၏။ဣဒံဝိက္ခမ္ဘနံ၊သည်။ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနံနာမ၊မည်၏။ ။
(ကာမစ္ဆန္ဒစသည်တို့သည်အကြင်အခြင်းဖြင့်စိတ်ကိုထိုးကျင့်နှိပ်စက်
၍မတည်ကုန်။ ထိုအခြင်းဖြင့် ထိုးကျင့်နှိပ်စက်ခြင်းကိုမြစ်ခြင်း မဖြစ်
ခြင်းကိုပြုခြင်းသည်ဝိက္ခမ္ဘနမည်ရကား။ဝိက္ခမ္ဘနမေဝပဟာနံဝိက္ခမ္ဘန

ပဟာနံပြု)။   ။ပါဠိယံပန၊၌ကား။ ပဌမဈာနံ၊ပဌမဈာန်ကို။ ဘာဝယ
တော၊ပွါးစေသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ နီဝရဏာနံ၊နီဝရဏတို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘန
ပဟာနဉ္စ၊ခွါခြင်းဟူသောပဟာန်သည်ရင်း။ဣတိ၊သို့။ နီဝရဏာနဉ္စေ
ဝ၊နီဝရဏတရားတို့ကိုသာလျှင်။ ဝိက္ခမ္ဘနံ၊ကို။ဝုတ္တံ၊၏။ တံဝစနံ၊ထိုစ
ကားကို။ အယံ၊ဤသူသည်။အဗျာပန္နစိတ္တော၊ဒေါသမီးမနှိပ်အပ်သော
စိတ်ရှိ၍။ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ၊ကင်းပြီးသောထိနမိဒ္ဓရှိ၍။ ဣတိအာဒိနာ၊
ဖြင့်။ ပရေသံပိ၊ သူတပါးတို့အားလည်း။ထည့်။ ပါကဋတ္တာ၊ ထင်ရှား
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊၏။ဣတိ၊သို့။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။နီဝ
ရဏာနိ၊တို့သည်။ဈာနဿ၊ဈာန်၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေပိ၊ရှေ့အဘို့၌ရင်း။ပစ္ဆာ
ဘာဂေပိ၊နောက်အဘို့၌ရင်း။ သဟသာ၊အဆောတလျှင်။ စိတ္တံ၊ကို။ န
အဇ္ဈောတ္ထရန္တိ၊ မလွှမ်းမိုး မနှိပ်စက် နိုင်ကုန်။   ။(နသဟသာစိတ္တံ
အဇ္ဈောတ္ထရန္တီတိဣဒံ ပဋိလဒ္ဓမတ္တဈာနဿဝသေနဝုတ္တံ။ သုဘာဝိ
တေပနပဂုဏဈာနေယာဝဝစရိမကစိတ္တာပိနအဇ္ဈောတ္ထရန္တေဝ။ ဧထ
ဝါဈာနဿပုဗ္ဗဘာဂေတိ ဈာနာဓိဂမတ္ထာယ ပုဗ္ဗဘာဂ ပဋိပတ္တိယာ။
ပစ္ဆာဘာဂေတိဈာနံလဘိတွာ အညကိစ္စပသုတဿပိ။ဋီကာ)။   ။ဝိ
တက္ကာဒယော၊ ဝိတက်ဝိစာရ ပီတိသုခ ရူပသညာ စသည်တို့သည်။
အပ္ပိတက္ခဏေယေဝ၊ ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန်စသည်
ကိုဝင်စားသောခဏ၌သာလျှင်။ဝိက္ခမ္ဘိတာ၊ကွာကုန်၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။
နီဝရဏာနံ၊တို့ကို။ဝိက္ခမ္ဘနံ၊ခွါခြင်းသည်။ပါကဋံ၊ထင်ရှား၏။   ။(ဒုတိ
ယဈာနာဒီနံပဋိပက္ခာ ဒုတိယာဒိသု အပ္ပိတေသုယေဝ ဝိက္ခမ္ဘိတာ။ တ
တောတတောဝုဋ္ဌိတမတ္တဿပနပဝတ္တန္တိ ပရိတ္တစိတ္တဝသေနေဝ ဝုဋ္ဌာ
ဟနတော။ဋီကာ)။   ။ပန၊ပါး။ရတ္တိဘာဂေ၊ညဉ့်အဘို့၌။သမုဇ္ဇလိတေ
န၊ထွန်းညှိအပ်သော။ပဒီပေန၊ဆီမီးဖြင့်။ အန္ဓကာရဿ၊မှောင်အမိုက်
၏။ပဟာနံဝိယ၊ပျောက်ခြင်းကဲ့သို့။ ဝိပဿနာယ၊ဝိပဿနာ၏။အဝယ
ဝဘူတေန၊ အစိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ တေနတေန ဉာဏင်္ဂေန၊ ထိုထို
ဉာဏ်ဟူသောအကြောင်းဖြင့်။ ပဋိပက္ခဝသေနေဝ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်၏
အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ တဿတဿပဟာတဗ္ဗဿ၊ထိုထိုပဟာ
တဗ္ဗဖြစ်သောတရား၏။ ဝါ၊ကို။ ယံပဟာနံ၊ အကြင်ပျောက်ကင်းခြင်း
သည်။ဝါ၊ပယ်ခြင်းသည်။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ ဣဒံပဟာနံ၊သည်။တဒင်္ဂပဟာနံနာ
မ၊မည်၏။   ။(ပဒီပေနအန္ဓကာရဿဟူသောဤစကားကိုပဋိပက္ခအား

ဖြင့်ပယ်အပ်သည့်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါဆိုအပ်သတည်း။ ။ပဋိပက္ခော ဟိပဒိပေါအန္ဓကာရဿ၊ဿဒုပ္ပဟာရောပနသေဝါလဿနပဋိပက္ခော။ ကေဝလံပဝတ္တိံ နိဝါရဏာမတ္တမေဝကရောတိတိ။ တေနအသတိပိဥဇု ဝိပ္ပစ္စနိကတာ ဒုတိယ ဗျာနာဒိနံ ဝိတက္ကာဒိနံ ဝိက္ခမ္ဘနဿ တဒ္ဒိဒဿနံ သုဋ္ဌုတရံယုဇ္ဇတိ။ ။ဝိပဿနာယအဝယဝဘူတေနဆိုသောကြောင့်။ ဝိပဿနာဖြင့်သာလျှင် တဒင်္ဂပဟာန်ဖြစ်သလော။ကြောင့်။ ဤဝိပဿ နာအရာသို့ရောက်သောတဒင်္ဂပဟာန်ကိုပြခြင်းငှါ။ ။ဝိပဿနာယအဝ ယဝဘူတေနာတိဉာဏ် ဉာဏဝိကတတဒင်္ဂပ္ပဟာနဿ ဒဿနတ္တံဝုတ္တံ။ သီလဝိသောဓနာဒိနာပိဟိတဒင်္ဂပဟာနံဟောတိယေဝါတိ၊ မိန့်သော်။ ဋီကာ။ ။ဝိပဿနာယ အဝယဝဘူတေန ဟူသောစကားကို ဤဝိ ပဿနာအရာသို့ရောက်သောတဒင်္ဂပဟာန်ကိုပြခြင်းငှါသာဆိုအပ်၏။ သီလဝိသောဓနစသည်ဖြင့်လည်း တဒင်္ဂပဟာန် ဖြစ်သည်သာတည်း ဟူလို။ ။တဿာဝိပဿနာယ အင်္ဂေါတဒင်္ဂေါတဒင်္ဂေနတဒင်္ဂဿ ပဟာနံတဒင်္ဂပဟာနံ)။ ။သေယျထိဒံ၊ ထိုဉာဏ်၏ပယ်ခြင်းကားစွဟူ သည်အဘယ်နည်း။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒေန၊နာမ်ရုပ်ကိုပိုင်းခြားခြင်းဖြင့်။ တာဝ၊စွာ။သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ၊သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ယံပဟာနံ၊အကြင်ပယ် ခြင်းသည့်ရင်း။ ။(သံနွော်သံဝိဇ္ဇမာနေခါကာယောသက္ကာယော။ပရ မတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာပဉ္စကရသတည်း။ သက္ကာယေဒိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။ကာယေဝါခန္ဓပဉ္စကေဒိဋ္ဌိကာယဒိဋ္ဌိ။သတိသံဝိဇ္ဇမာနာ ကာယဒိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိပြု။ ။ရူပံအတ္တတောသမနုပဿတိ အစရှိ သောနည်းဖြင့်ဟောတော်မူအပ်သောအတ္တာနုဒိဋ္ဌိရသတည်း)။ ။ပစ္စ ယပရိဂ္ဂဟေန၊နာမ်ရုပ်တို့၏အကြောင်းကိုသိမ်းဆည်းခြင်းဖြင့်။အဟေ တုဝိသမဟေတုဒိဋ္ဌိယာစေဝ၊ အကြောင်းမရှိဟူသော အဟေတုက ဒိဋ္ဌိဖြဟ္မာပိဿနိုးအကြောင်းရှိ၏ဟုယူသော ဝိသမဟေတုဒိဋ္ဌိကိုရင်း။ ကင်္ခါမလဿစ၊ တဆဲ့ ခြောက်ပါးသော ဝတ္ထုရှိသော ရှစ်ပါးသော ဝတ္ထုရှိသောယုံမှားကင်္ခါဟူသောအညစ်အကြေးကိုရင်း။ ယံပဟာနံ၊ သည့်ရင်း။ ကလာပသမ္မသနေန၊ တဆဲ့ထပါးသော အရာတို့၌တည်၍ ခန္ဓာတို့ကိုခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာသောအားဖြင့်သုံးသပ်သောကလာပသမ္မသန ဉာဏ်ဖြင့်။အဟံ၊ငါ။မမ၊၏။သန္တကံ၊ဥစ္စာ။ဣတိ၊သို့။ သမူဟဂါဟဿ၊ အပေါင်းကိုစွဲလမ်းခြင်းကို။ယံပဟာနံ၊သည့်ရင်း။ ။(အဘယ့်ကြောင့်

သမူဟဂါဟကိုပယ်ခြင်းဖြစ်သနည်း။ ကလာပသမ္မသနေန ဧကာဒသသု ဩကာသေသုပက္ခိပိတွာ ဝိကိရဏဝသေနခန္ဓာနံ ဒဿနတောမိန့်သော်။ဋီကာ)။ ။မဂ္ဂါမဂ္ဂဝဝတ္ထာနေန၊မဂ်ဟုတ်သည်မဂ်မဟုတ်သည်ကိုပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းဖြင့်။ အမဂ္ဂေ၊မဂ်မဟုတ်သည်၌။ မဂ္ဂသညာယ၊မဂ်ဟုဖြစ်သောသညာကို။ယံပဟာနံကားနည်းတူထည့်လေ။ ။ဥဒယဒဿနေန၊ ခန္ဓာတို့၏ဖြစ်ခြင်းကိုမြော်သဖြင့်။ သဿတဒိဋ္ဌိယာ၊ကို။ ဘယတုပဋ္ဌာနေန၊ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်ဖြင့်။သဘယေ၊ကြောက်အပ်သော သဘောရှိသော တေဘူမကတရားအပေါင်း၌။ အဘယသညာယ၊ ကြောက်အပ်သောသဘောမရှိဟု ဖြစ်သောသညာကို။ အာဒီနဝဒဿနေန၊ အပြစ်ကိုမြင်တတ်သောဉာဏ်ဖြင့်။ အဿာဒသညာယ၊ ရှုပက္ခန္ဒာ၍သာယာခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော မိစ္ဆာသညာကို။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနေန၊နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။အဘိရတိသညာယ၊ဝင်၍အလွန်မွေ့လျော်သည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော သညာကို။ မုဉ္စိတုကမျတာယ၊မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏ်ဖြင့်။ အမုဉ္စိတုကာမဘာဝဿ၊ မလွတ်လိုသည်၏အဖြစ်ကို။ပဋိသင်္ခါဉာဏေန၊ပဋိသင်္ခါဉာဏ်ဖြင့်။အပဋိသင်္ခါနဿ၊ပဋိသင်္ခါ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောမောဟကို။ ဥပေက္ခာယ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ဖြင့်။အနုပေက္ခနဿ၊လျစ်လျူမရှုမငဲ့ကွက်ခြင်းကို။အနုလောမေန၊အနုလောမဉာဏ်ဖြင့်။ သစ္စပဋိလောမဂါဟဿ၊မဂ္ဂသစ္စာကိုသိခြင်း၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောသင်္ခါရတို့၌ နိစ္စစသောအားဖြင့်စွဲလမ်းခြင်းကို။ ယံပဟာနံ၊သည့်ရင်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ ။(သင်္ခါရေသုနိစ္စာဒိဂါဟော သစ္စပဋိလောမဂါဟော။ မဂ္ဂသစ္စာဓိဂမဿ ဝိလောမနတော။သာဒီနဝေသုအနာဒီနဝသညိတာ အနာဒီနဝေစသာဒီနဝသညိတာသစ္စပဋိလောမဂါဟောတိစဝဒန္တိ။ ဋီကာ။ ။ဤသို့ဝိသုဒ္ဓိအစဉ်အားဖြင့်တဒင်ပဟာန်ကိုပြပြီး၍ ယခုအခါ၌အဋ္ဌာရသမဟာဝိပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့်လည်း ထိုတဒင်ပဟာန်ကိုပြခြင်းငှါ။ ယံဝါပနစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ဝါပန၊တနည်းကား။ အဋ္ဌာရသသု၊ ကုန်သော။ မဟာဝိပဿနာသု၊တို့တွင်။အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ဖြင့်။ နိစ္စသညာယ၊နိစ္စဟုဖြစ်သောသညာကို။ ယံပဟာနံ၊သည့်ရင်း။ (နောက်ကိုလည်း သည်နည်းတည်း)။ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ဖြင့်။သုခသညာယ၊သုခဟုဖြစ်သောသညာကို။အနတ္တာနုပဿနာယ၊ဖြင့်။အတ္တသညာယ၊အတ္တသည်ပရမတ္ထအား

ဖြင့်ရှိ၏ဟုဖြစ်သောသညာကို။နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ၊ဖြင့်။နန္ဒိယာ၊သပီတိကတဏှာကို။ ဝိရာဂါနုပဿနာယ၊ရာဂ၏ကင်းရာနိဗ္ဗာန်ကိုအဘန်တလဲလဲရှုသောအနုပဿနာဖြင့်။ရာဂဿ၊ကို။နိရောဓာနုပဿနာယ၊ရာဂချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်ကိုအဘန်တလဲလဲရှုသောအနုပဿနာဖြင့်။သမုဒယဿ၊ဖြစ်ခြင်းကို။ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ၊ရာဂ၏စွန့်လွှတ်ရာနိဗ္ဗာန်ကိုအဘန်တလဲလဲရှုသောအနုပဿနာဖြင့်။အာဒါနဿ၊စွဲလမ်းခြင်းကို။ ခယာနုပဿနာယ၊ခယဟုအဘန်တလဲလဲရှုသောအနုပဿနာဖြင့်။ဃနသညာယ၊ သန္တတိသမူဟ ကိစ္စအာရုံတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် တပေါင်းတခဲတည်းဟုဖြစ်သော ဃနသညာကို။ ဝယာနုပဿနာယ၊ သင်္ခါရတို့၏ဘင်ခဏကိုရှုသောအနုပဿနာဖြင့်။ အာယူဟနဿ၊ ပြုပြင်ကြောင်းဖြစ်သောစေတနာကို။ ဝိပရိဏာမာနုပဿနာယ၊ဇရာမရဏဟူသောနှစ်ပါးသောအကြောင်းတို့ဖြင့်ဖောက်ပြန်ခြင်းကိုရှုသောအနုပဿနာဖြင့်။ ဓုဝသညာယ၊ မြဲမြံခိုင်ခန့်၏ဟု မှတ်သောသညာကို။ အနိမိတ္တာနုပဿနာယ၊ အနိစ္စာနုပဿနာဖြင့်။ နိမိတ္တဿ၊ နိစ္စသောနိမိတ်ကို။ အပ္ပဏိဟိတာ နုပဿနာယ၊ ဒုက္ခာနုပဿနာဖြင့်။ ပဏိဓိယာ၊ သုခကိုတောင့်တခြင်းကို။ သုညတာနုပဿနာယ၊ အနတ္တာနုပဿနာဖြင့်။ အဘိနိဝေသဿ၊ အတ္တသည် ပရမတ္ထ အားဖြင့် ထင်ရှားရှိ၏ဟု မှားသော နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ အဓိ ပညာဓမ္မ ဝိပဿနာယ၊ လွန်ကဲသောပညာဟုဆိုအပ်သော သဘာဝဓမ္မကိုရှုသောအနုပဿနာဖြင့်။ သာရာဒါနာဘိနိဝေသဿ၊ အနှစ်မရှိသော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ အနှစ်ရှိ၏ဟုယူခြင်းဟုဆိုအပ်သော မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနေန၊ မဖောက်မပြန်ဟုတ်မှန်သောသဘောအလျှော်။ ဝါ၊ အကြောင်းအကြောင် မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော သဘောဖြင့် သိတတ် မြင်တတ်သော သပစ္စယနာမရူပပရိဂ္ဂဟ ဉာဏ်ဖြင့်။ သမ္မောဟာဘိနိဝေသဿ၊ သံသယမိစ္ဆာဉာဏ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် တွေဝေခြင်းသာလျှင် ဖြစ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ အာဒီနဝါ နုပဿနာယ၊ ဘုံသုံးပါးတို့၌ အပြစ်ကိုရှုသော အနုပဿနာ ဉာဏ်ဖြင့်။ အာလယာဘိနိဝေသဿ၊ သင်္ခတ တရားတို့၌ ပုန်းအောင်းရာဟုယူခြင်း တည်းဟူသော နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဝါ၊ ဘုံသုံးပါးတို့၌ ကပ်ငြိခြင်းတည်း ဟူသောနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ အပဋိသင်္ခါယ၊

ပဋိသင်္ခါ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော မောဟကို။ ဝိဝဋ္ဋာ နုပဿနာ
ယ၊ ဝဋ်ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်သော သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ် အနု
လောမဉာဏ်ဟူသောဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာဖြင့်။သံယောဂါဘိနိဝေသဿ
သက်ဝင်သည့်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော သံယောဇဉ် အစရှိသော ကိ
လေသာလျှင်ဖြစ်သောအဘိနိဝေသကို။ ယံပဟာနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊၏။
ဣဒမ္ပိသဗ္ဗံ၊ဤအလုံးစုံသည်လည်း။ တဒင်္ဂပဟာနမေဝ၊ တဒင်္ဂပဟာန်
မည်သည်သာတည်း။တတ္ထ၊ထိုတဆဲ့ရှစ်ပါးသောမဟာဝိပဿနာတို့
တွင်။အနိစ္စာနုပဿနာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ သတ္တဟိ၊ ခုနစ်ပါးသောအနု
ပဿနာတို့ဖြင့်။နိစ္စသညာဒီနံ၊တို့ကို။ယထာယံပဟာနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊
၏။တံပဟာနံ၊ကို။ဘင်္ဂါနုပဿနေ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ သဗ္ဗသင်္ခါရဂတံအ
နိစ္စတောအနုပဿတိ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် ဘွင့်အပ် ပြီးသည် သာ
တည်း။ပန၊မဘွင့်သေးသည်ကိုဆိုအံ့။ခယာနုပဿနာတိ၊ကား။ဃနဝိ
နိဗ္ဘောဂံ၊ သန္တတိ သမူဟကိစ္စအာရုံတို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော တခဲ
နက်ကို ဖောန်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ခယဋ္ဌေန၊ ကုန်ခြင်း သဘော
ကြောင့်။အနိစ္စံ၊မြဲသည်မဟုတ်။ ဣတိဧဝံ၊သို့။ ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသဘော
ကို။ပဿတော၊ရှုသောပုဂ္ဂိုလ်အား။၏။ယံဉာဏံ၊သည်။အတ္ထိ၊၏။ တေ
နဉာဏေန၊ဖြင့်။ ဃနသညာယ၊ တခဲနက်ဟူ၍မှတ်သောသညာကို။ပ
ဟာနံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ဝယာနုပဿနာတိ၊ ကား။အာရမ္မဏာန္ဝယေ
န၊ဒိဋ္ဌဖြစ်သောအာရုံကိုအစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဥဘော၊ဒိဋ္ဌအဒိဋ္ဌအာရုံ
နှစ်ပါးတို့ကို။ဧကဝဝတ္ထာနာ၊ ခဏဘင်ဟူသောတူသောသဘောအား
ဖြင့်ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းရှင်း။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ခြင်း၌။ အဓိမုတ္တတာ၊
ညွတ်ရှိုင်းသောအဖြစ်ကြောင့်ရှင်း။ ဧသာ၊ဤသည်ကား။ ထည့်။ ငယ
လက္ခဏဝိပဿနာ၊ ပျက်ခြင်းလက္ခဏာကိုရှုသော ဝိပဿနာမည်၏။
ဣတိဧဝံ၊သို့။ဝုတ္တာ၊အောက်၌ဆိုအပ်ပြီးသော။ပစ္စက္ခတောစေဝ၊ မျက်
မှောက်အားဖြင့်ရှင်း။ အန္ဝယတောစ၊ အလျော်ဆသော အားဖြင့်ရှင်း။
သင်္ခါရာနံ၊တို့၏။ဘင်္ဂံ၊ကို။ဒိသွာ၊ရှု၍။ ဘင်္ဂသင်္ခါတေ၊ ဘင်ဟုဆိုအပ်
သော။ တသ္မိံညေဝနိရောဓေ၊ ထိုသုံးပါးသောအစွန်း၌တည်ကုန်သော
သင်္ခါရတို့၏ချုပ်ခြင်း၌သာလျှင်။ အဓိမုတ္တတာ၊ နှလုံးသွင်းသည်၏အ
ဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ယာပညာ၊သည်။အတ္ထိ၊၏။ထည့်။တာယအဓိမုတ္တ
တာယ၊ထိုနိရောဓ၌နှလုံးသွင်းသည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ဝယာနု

ပဿနာဖြင့်။ အာယူဟနသ၊ ပြုပြင်ခြင်းအားထုတ်ခြင်းကို။ ပဟာနံ၊
သည်။ဟောတိ၊၏။ဟိသစ္စံ၊၏။ ယေသံဓမ္မာနံ၊ အကြင်သင်္ခါရတရား
တို့၏။အတ္ထာယ၊အကျိုးငှါ။အာယူဟေယျ၊အားထုတ်ရာ၏။တေဓမ္မေ၊
ထိုသင်္ခါရတရားတို့ကို။ဧဝံ၊သို့။ ဝယဓမ္မာတိ၊ပျက်ခြင်းသဘောရှိကုန်
၏ဟု။ပဿတော၊ရှုသော။အဿ၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။စိတ္တံ၊သည်။ အာယူဟ
နေ၊အားထုတ်ခြင်း၌။နနမတိ၊မညွတ်။ဝိပရိဏာမာနုပဿနာတိ၊ကား။
ရူပသတ္တကာဒိဝသေန၊ ရူပသတ္တကစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ တံတံပ
ရိစ္ဆေဒံ၊ ပရိသန္ဓေစုတိစသောအပိုင်းအခြားထိုထိုကို။ အတိက္ကမ္မ၊ လွန်
၍။ အညထာပဝတ္တိ ဒဿနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပိုင်း အခြားမှ ရှေး၌
၎င်း၊နောက်၌၎င်း၊ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းကိုရှုခြင်း
တည်း။ ဝါ၊တပါးသော အဝတ္ထာ အထူးအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းကို ရှုခြင်း
တည်း။ ဝါ၊ကား။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်သော သင်္ခါရတရား၏။ ဇရာယစေ
ဝ၊ဇရာဖြင့်၎င်း။မရဏေနစ၊မရဏာဖြင့်၎င်း။ဒွိဟိအာကာရေဟိ၊နှစ်ပါး
သောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဝိပရိဏာမဒဿနံ၊ဖောက်ပြန်ခြင်းကိုမြင်
ခြင်းတည်း။တာယဝိပရိဏာမာနုပဿနာယ၊ဖြင့်။ ဓုဝသညာယ၊မြဲမြံ
ခိုင်ခံ့သည်၏အဖြစ်ကိုမှတ်မှားသောသညာကို။ ပဟာနံ၊သည်။ ဟော
တိ၊၏။အနိမိတ္တာနုပဿနာတိ၊ကား။အနိစ္စာနုပဿနာဝ၊အနိစ္စာနုပဿ
နာပင်တည်း။ တာယအနိစ္စာနုပဿနာယ၊ဖြင့်။ နိစ္စနိမိတ္တဿ၊ နိစ္စနိ
မိတ်ကို။ပဟာနံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာတိ၊ကား။
ဒုက္ခာနုပဿနာဝ၊နာပင်တည်း။တာယဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ဖြင့်။သုခပ
ဏိဓိသုခပတ္ထနာပဟာနံ၊ သုခဟူ၍တောင့်တခြင်းကို ပယ်ခြင်းသည်။
ဟောတိ၊၏။သုညတာနုပဿနာတိ၊ကား။ အနတ္တာနုပဿနာဝ၊နာပင်
တည်း။တာယ၊ဖြင့်။ အတ္တိအတ္တာတိအဘိနိဝေသဿ၊ ကိုယ်သည်ပရ
မတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှားရှိ၏ဟုမှားသောအားဖြင့်နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ပဟာ
နံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာတိ၊ကား။အာရမ္မဏဥ္စ၊
ရုပ်စသောအာရုံကို၎င်း။ပဋိသင်္ခါ၊ဆင်၍။ဘင်္ဂဉ္စ၊ထိုရုပ်စသည်လျှင်အာ
ရုံရှိသောစိတ်၏ဘင်ကို၎င်း။အနုပဿတိ၊အဘန်တလဲလဲရှု၏။သုညတ
တောစ၊သုညတအားဖြင့်လည်း။ဥပဋ္ဌါနံ၊ထင်ခြင်း။အယံ၊ဤသည်လျှင်။အ
ဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ၊အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာမည်၏။ဣတိဧဝံ၊သို့။ဝုတ္တာ
အောက်၌ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ။(ပဝတ္တာဝိပဿနာ၌စပ်)။ ။ရူပါဒိအာရမ္မ

ဏာံ၊ရုပ်အစရှိသောအာရုံကို။ဇာနိတွာ၊၍။ တဿအာရမ္မဏဿစ၊ထို
ရုပ်စသော အာရုံ၏ငှင်း။ တဒါရမ္မဏဿ၊ ထိုရုပ်စသည်လျှင်အာရုံရှိ
သော။စိတ္တဿစ၊၏ငှင်း။ဘင်္ဂံ၊ကို။ဒိသွာ၊၍။သင်္ခါရာဝ၊တို့သါသာလျှင်။
ဘိဇ္ဇန္တိ၊ပျက်ကုန်၏။သင်္ခါရာနံ၊တို့၏။မရဏံ၊ပျက်ခြင်းသေခြင်းသည်။
ဟောတိ၊၏။အညော၊သင်္ခါရမှတပါးသော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော
ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါသည်။နအတ္ထိ၊မရှိ။ဣတိ၊သို့။ဘင်္ဂဝသေန၊ဘင်၏အစွမ်း
ဖြင့်။သုညတံ၊ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမှဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဂဟေတွာ၊၍။
ပဝတ္တာ၊သော။ယာဝိပဿနာ၊သည်။အတ္ထိ၊၏။သာဝိပဿနာ၊ကို။ အဓိ
ပညာစ၊လွန်ကဲသောပညာသည်လည်း။ဟောတိ၊၏။ ဓမ္မေသု၊တေဘူ
မကဓမ္မတို့ကို။ ဝိပဿနာစ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှုတတ်သည်လည်း။
ဟောတိ၊၏။ ဣတိကတွာ ဣမိနာကာရဏေန၊ ဤသို့သောအကြောင်း
ကြောင့်၊အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာတိ၊ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ တာယအဓိပညာ
ဓမ္မဝိပဿနာယ၊ဖြင့်။နိစ္စသာရာဘာဝဿစ၊နိစ္စဟူသောအနှစ်သာရမ
ရှိသည်၏အဖြစ်၏ငှင်း။ အတ္တသာရဘာဝဿစ၊ ကိုယ်ဟူသောအနှစ်
သာရမရှိသည်၏အဖြစ်၏ငှင်း။သုဋ္ဌု၊ကောင်းစွာ။ဒိဋ္ဌတ္တာ၊မြင်အပ်သည်
၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာရာဒါနာဘိနိဝေသဿ၊ အနှစ်မရှိသောခန္ဓာငါး
ပါးတို့၌ အနှစ်ရှိ၏ဟုယူခြင်းတည်းဟူသော မှားသောနှလုံးသွင်းခြင်း
ကို၊ပဟာနံ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနန္တိ၊ကား။
သပ္ပစ္စယနာမရူပပရိဂ္ဂဟော၊ အကြောင်းနှင့် တကွသောရုပ်ကိုသိမ်း
ဆည်းခြင်းတည်း။ တေနယထာဘူတ ဉာဏဒဿနေန၊ ဖြင့်။ အဟံ၊
သည်။အတီတမဒ္ဓါနံ၊အတိတ်ဖြစ်သောအခွန့်၌။အဟောသိံနုခေါ၊ဖြစ်
ဘူးလေပြီးလော။ ဣတိအာဒိဝသေနစေဝ၊ ဤသို့အစရှိသောယုံမှားသံ
သယ၏ အစွမ်းဖြင့်ငှင်း။ ဣဿရတော၊ ဗြဟ္မာဗိဿနိုး စသော အ
ကြောင်းကြောင့်။လောကော၊လောကသည်။ သမ္ဘောတိ၊ဖြစ်၏။ ဣတိ
အာဒိဝသေန၊ ဤသို့ အစရှိသော မိစ္ဆာ ဉာဏ်၏ အစွမ်းဖြင့်ငှင်း။ ပ
ဝတ္တဿ၊သော။ သံမောဟာဘိနိဝေသဿ၊သံသယမိစ္ဆာဉာဏ်တို့၏
အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောတွေဝေခြင်းဟုဆိုအပ်သောအမှားနှလုံးသွင်းခြင်း
ကို။ပဟာနံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(သံသယမိစ္ဆာဉာဏံဝသေသံမုယှ
နံသံမောဟော။ သောဧဝ အဘိနိဝေသောတိ သမ္မောဟာဘိ နိဝေ
သော။ဋီကာ)။ . ။အာဒီနဝါနုပဿနာတိ၊ကား။ဘယတုပဋ္ဌာနဝသေ

န၊ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊သော။ သဗ္ဗဘဝါဒီသု၊အ
လုံးစုံသောဘဝယောနိဂတိဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသတို့၌။ အာဒီနဝဒဿနဉာ
ဏံ၊အဖြစ်ကိုရှုသော ဉာဏ်တည်း။ တေနအာဒီနဝဒဿနဉာဏေန၊
ဖြင့်။ကိဉ္စိ၊တစုံတခုသော။အလ္လီယိတဗ္ဗံ၊ပုန်းအောင်းရာစေဝင့်ရှောက်
ရာဟုကပ်ငြိတွယ်တာအပ်သော။ ကိဉ္စိ၊တစုံတခုသောဘဝယောနိစ
သည်သည်။နဒိဿတိ၊မထင်။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။အာလယာဘိနိဝေ
သဿ၊သင်္ခါရတို့၌လေဏ၊ တာဏ၊အဖြစ်ကိုယူခြင်းဟုဆိုအပ်သော
အာလယာဘိနိဝေသဘဝနိကန္တိကို။ ပဟာနံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ပဋိ
သင်္ခါနုပဿနာတိ၊ကား။မုဉ္စနဿ၊ ဘဝသုံးပါးမှလွတ်ခြင်း၏။ဥပါယ
ကာရဏံ၊အကြောင်းကိုပြုတတ်သောပညာသည်။ပဋိသင်္ခါဉာဏံ၊ပဋိ
သင်္ခါဉာဏ်မည်၏။တေနပဋိသင်္ခါဉာဏေန၊ဖြင့်။အပ္ပဋိသင်္ခါယ၊ ပဋိ
သင်္ခါ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောမောဟကို။ပဟာနံ၊သည်။ ဟောတိ၊
၏။ ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာတိ၊ကား။ သင်္ခါရုပေက္ခာစေဝ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာ
ဉာဏ်သည်၎င်း။အနုလောမဉ္စ၊အနုလောမဉာဏ်သည်၎င်း။ယထာ၊အ
ကြင်သို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။
မုဉ္စိတွာ၊လွှတ်၍၊ ဝိဝဋ္ဋံ၊ဝဋ်ကင်းရာဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်သို့။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေး
ဝင်၏။တထာ၊ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ပဝတ္တနတော၊ကြောင့်။
ထည့်။ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ၊ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာမည်၏။ဟိသစ္စံ၊၏။ တဒါ၊ ထို
သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်၊ အနုလောမဉာဏ်ဖြစ်သောအခါ၌။ အဿ၊ထို
ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဧ၀ံသက ပေါက္ခရာ၊ စဉ်းငယ် ညွတ်
သော။ပဒုမပလာသေ၊ပဒုမာကြာရွက်၌။ဥဒကဗိန္ဒု၊ဗိယွာ၊ရေပေါက်ကဲ့
သို့။သဗ္ဗသ္မာ၊အလုံးစုံသော။သင်္ခါရဂတာ၊ သင်္ခါရတရားအပေါင်းမှ။
ပဋိလီယတိ၊တွန့်၏။ပဋိကုဋတိ၊ရှုံ့၏။ပဋိဝဋ္ဋတိ၊နစ်၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝုတ္တံ၊
၏၊တသ္မာ၊ကြောင့်။တာယဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာယ၊ဖြင့်။သံယောဂါဘိနိဝေ
သဿ၊သက်ဝင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်သော သံယောဇဉ်စသော ကိ
လေသာဟူသောအဘိနိဝေသကို။ပဟာနံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ကာမ
သံယောဂါဒိကဿ၊ ကာမသံယောဂ အစရှိသော။ ကိလေသာဘိနိ
ဝေသဿ၊ကိလေသာဟူသောအဘိနိဝေသကို။ကိလေသပ္ပဝတ္တိယာ၊
ကိလေသာ၏ဖြစ်ခြင်းကို။ပဟာနံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ဣတိအယံ၊ကား။
အဋ္ဌော၊တည်း။ဧဝံ၊ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဝိဋ္ဌာရတော၊အား

ဖြင့်။တဒင်္ဂပဟာနံ၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ပါဠိယမ္ပန၊၌ကား။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိ
ယံ၊နိဗ္ဗေဓအဘို့ရှိသော။သမာဓိံ၊ဝိပဿနာသမာဓိကို။ဘာဝယတော၊
ပွါးစေသောယောဂီအား။ဒိဋ္ဌိဂတာနံ၊ခြောက်ဆဲ့နှစ်ပါးသောမိစ္ဆာအ
ယူတို့ကို။တဒင်္ဂပ္ပဟာနဉ္စ၊ ထိုဝိပဿနာ၏အစိတ်ဖြစ်သောဉာဏ်ဖြင့်
ပယ်ခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိ၊ သို့။ သင်္ခေပေန၀၊ဖြင့်သာ
လျှင်။ ဝုတ္တံ၊၏။ ပန၊ပါး။ အသနိဝိစက္ကာဘိဟတဿ၊ မိုးကြိုးစက်ဝန်း
သည်နှိပ်စက်အပ်သော။ရုက္ခဿ၊၏။ပုန၊ဘန်။နပဝတ္တိယထာ၊ မဖြစ်ပြန်
ခြင်းကဲ့သို့။ဝါ။မပေါ်မရောက်လာပြန်သကဲ့သို့။ ယထာ၊အကြောင်းအခြင်း
ဖြင့်။အရိယမဂ္ဂဉာဏေန၊အရိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်။ သံယောဇနာဒီနံ၊ကုန်
သော။ ဓမ္မာနံ၊ အကုသိုလ်တရားတို့၏။ ပုန၊ဘန်။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ပြန်ခြင်း
သည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။ ဧဝံတထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ ယံပဟာနံ၊သည်။
အတ္ထိ၊၏။ဣဒံပဟာနံ၊ဤတဘန်မဖြစ်သောအားဖြင့်ပယ်ခြင်းသည်။ သ
မုစ္ဆေဒပ္ပဟာနံနာမ၊မည်၏။ ယံ၊အကြောင်းသမုစ္ဆေဒဟာန်ကို။သန္ဓာယ၊
ရည်၍။သမုစ္ဆေဒ။ပ။ဟောတိ၊ဖြစ်၏ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊မိန့်အပ်၏။ လောကုတ္တ
ရံ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ ခယဂါမိမဂ္ဂံ၊ ကံကိ လေသာတို့၏။ ဝါ၊
အလုံးစုံသော သင်္ခါရ တို့၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော အရိယ
မဂ်ကို။ ဘာဝယတော၊အား။ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဉ္စ၊ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာန်
သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ ။(လောကုတ္တရသဒ္ဒါဖြင့်ပင် ပြီးကောင်း
လျက်။ ခယဂါမိ ဆိုခြင်းသည် ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်း ခြင်း အကျိုးငှါ
တည်း)။ ။ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေသုတိသုပဟာနေသု၊ ဤသုံးပါး သော
ပဟာန်တို့တွင်။သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနမေဝ၊ကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊ဤအဘိသမ
ယကိုဆိုရာကထာ၌။အဓိပ္ပေတံ၊၏။ ။(နိပ္ပရိယာယအဖြစ်ကိုစွဲ၍ ဧဝ
သဒ္ဒါကိုဆိုသတည်း)။ ။ပန၊ထိုသို့သော်လည်း။တဿယောဂိနော၊
အား။ပုဗ္ဗဘာဂေ၊သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာန်၏ရှေးအဘို့၌။ဝိက္ခမ္ဘနတဒင်္ဂပ္ပဟာ
နာနိပိ၊ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာန်တဒင်္ဂပ္ပဟာန်တို့သည်လည်း။ တဒတ္ထာနေဝ၊ထို
သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာန်ဟူသောအကျိုးရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ကုန်
၏။ ။(တေနဝိက္ခမ္ဘနတဒင်္ဂပ္ပဟာနာနံမဂ္ဂသမ္ဘာရတံအာဟ။ တေဟိ
ဝိနာအသိဇ္ဈနတော)။ ။တနည်း။တဒတ္ထာနေဝမဂ္ဂတ္ထာနေဝ၊မဂ်ဟူ
သောအကျိုးရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ။(အထဝါတဒတ္ထာနေဝါ
တိမဂ္ဂတ္ထာနေဝ၊ဘောနတဒတ္ထတာယတေသံတံကိစ္စတံဒဿေတိ။တေ

နာဟတသ္မာတိအာဒိ။ ဋီကာ)။ ။တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဟာနတ္တယမ္ပိ၊ ပဟာန်သုံးပါးအပေါင်းသည်လည်း။ ဈာမိနာပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ မဂ္ဂဉာဏဿ၊ ၏။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ။(တမေဝတ္ထံဥပမာယဒဿေတုံပဋိရာဇာနံဝဓိတွာတိအာဒိဝုတ္တံ)။ ။ဟိ၊ ထင်ရှားပြအံ့။ ပဋိရာဇာနံ၊ ရန်သူမင်းကို။ ဝဓိတွာ၊ သတ်၍။ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို။ ပတ္တေန၊ ရောက်သောမင်းသည်။ တတော၊ ထိုမင်းဖြစ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ယမ္ပိ၊ အကြင်အမှုကိုလည်း။ ကတံ၊ ၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ၊ ထိုအမှုကို။ ထည့်။ ဝုတ္တတိဋ္ဌစပ်။ ဈာဒဋ္ဌိဒဋ္ဌ၊ ဤမည်သောအမှု၊ ဤမည်သောအမှုကိုလည်း။ ရညာ၊ သည်။ ကတန္တိယေဝ၊ ပြုအပ်၏ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧဝမေဝ၊ ဤတတူ။ လောကိယဉာဏေန၊ လောကီဉာဏ်ဖြင့်။ သာဓိတာနိပိ၊ ပြီးစေအပ်ကုန်သော်လည်း။ ဝိက္ခမ္ဘနတဒင်္ဂပ္ပဟာနာနိ၊ တို့ကို။ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တဿ၊ သော။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ကိစ္စဘာဝေန၊ ကိစ္စ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုတဒင်္ဂပ္ပဟာန် ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာန်တို့၏။ တဒတ္ထတာယစ၊ ထိုမဂ်ဟူသောအကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ တံသန္တတိပတိတတာယစ၊ ထိုတဒင် ဝိက္ခမ္ဘနစိတ်အစဉ်၌ကျသည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။(ဧဝမေဝစ သည်ကားသော)။ ။သန္တိုကြိယာပိတိ၊ ကာ။ လောကိယသန္တိုကြိယာ၊ လောကီ၏သန္တိုကြိယာလောကီဖြစ်သော်သန္တိုကြိယာရင်း။ လောကုတ္တရသန္တိုကြိယာ၊ လောကုတ္တရာ၏သန္တိုကြိယာလောကုတ္တရာဖြစ်သောသန္တိုကြိယာရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေဓာ၊ ဖြင့်။ ဘိန္နာပိ၊ ပြားသော်လည်း။ လောကုတ္တရာယ၊ ဖြစ်သော။ သန္တိုကြိယာယ၊ ၏။ လိုက်။ ဒဿနဘာဝနာဝသေန၊ ဒဿနဘာဝနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘေဒတော၊ ပြားခြင်းကြောင့်။ တိဝိဓာ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။(ဒုဝိဓာရှိသည်ကားပါဌ်ပျက်)။ ။တတ္ထ။ ထိုသုံးပါးသောသန္တိုကြိယာတို့တွင်။ ပဌမဿဗျာနဿ၊ ကို။ လာဘီ၊ သည်။ အမှ္ပါ၊ ပြီ။ ဝသီ၊ လေ့လာခြင်းရှိသည်။ အမှ္ပါ၊ ပြီ။ ပဌမဗျာနံ၊ ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ သန္တိကတံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာသော။ ပဌမဗျာနာဒိနံ၊ တို့ကို။ ဖုဿနာ၊ တွေ့ခြင်းသည်။ လောကိယသန္တိုကြိယာနာမ၊ မည်၏။ ဖဿနာတိ၊ ကား။ အဓိဂတွာ၊ ရပြီး၍။ ဈာနံ၊ ဤပဌမဗျာန်စသည်ကို။ မယာ၊ သည်။ အဓိဂတံ၊ ရအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စက္ခတော၊ အားဖြင့်။ အာရမ္မ

ဏကရဏာသင်္ခါတေန၊ ထည့်။ အာရုံပြုခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဉာဏ
ဖဿေန၊ဉာဏ်ဖြင့်တွေ့ခြင်းဖြင့်။ဖုသနာ၊တွေ့ခြင်းတည်း။ ။(ပစ္စက္ခ
တောတိစက္ခုမိနာအနုမာနတောအာရမ္မဏကရဏံနိဝတ္တေတိ။ ဤဗိသ
မိဒ ဋ္ဌိ့ပစ္စဝေက္ခနာဝသေနပစ္စက္ခတောဓါနန်ံဟေတ္တုဉာဏဖဿောတိ
အဓိပ္ပေတော။ဋီကာ)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ဓမ္မမေဝအတ္ထံ၊ဤအနက်ကိုလျှင်။
သန္တာယ၊၍။ဖဿနဒွေန၊တွေ့ခြင်းဟူသောသဘောအားဖြင့်။သန္တိကြ
ယာ၊မျက်မှောက်ပြုတတ်သော။ပညာ၊သည်။ဉာဏံ၊မည်၏။ဣတိ သို့။
ဥဒ္ဒိသိတွာ၊၍။ယေယေဓမ္မာ၊အကြင်အကြင်တရားတို့ကို။သန္တိကတာ၊
မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေတေဓမ္မာ၊ တို့
သည်။ဖုသိတာ၊ဉာဏ်ဖြင့်တွေ့အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိ၊
သို့။သန္တိကြိယနိမ္ဒသော၊ကို။ ဝုတ္တော ဟောတော်မူအပ်၏။ အပိစ
နည်းတပါးကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ အတ္တနောသန္တာနေ၊မိမိ
သန္တာန်၌။ အနုပ္ပါဒေတွာပိ၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တို့ကဲ့သို့မဖြစ်စေမူ၍လည်း။
ယေဓမ္မာ၊အကြင်တရားတို့ကို။ကေဝလံ၊သက်သက်။ အပရပစ္စယေန၊
သူတပါးကိုယုံကြည်ရခြင်းကင်းသော။ဉာဏေန၊ဖြင့်။ဉာတာ၊သိအပ်
ကုန်၏။ ။(ထိုသန္တိကာတဗ္ဗဓမ္မတို့ကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သောသံမောဟ
ကိုပယ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ထိုသို့ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟကို
ဖျက်ဆီးတတ်သော မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ကို ရပြီးအဆုံး၌ ဖြစ်သော
ဉာဏ်သည်။ သူတပါးကိုသာ ယုံကြည်ရခြင်း ကင်းရကားအပရပစ္စ
ယဉာဏ်မည်သတည်း ။သူတပါးကိုယုံကြည်၍သာမမှတ်ရ။ကိုယ်
တိုင်သိမြင်တတ်သောဉာဏ်ဟူလို)။ ။တေဓမ္မာ၊တို့သည်။ သန္တိက
တာ၊မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ တေ
နေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။သဗ္ဗံဘိက္ခဝေသန္တိကာတဗ္ဗံ ကိဉ္စဘိက္ခဝေ
သန္တိကာတဗ္ဗံစက္ခုံဘိက္ခဝေသန္တိကာတဗ္ဗံတိအာဒိ၊ကို။ဝုတ္တံ၊၏။ အပ
ရံပိ၊တပါးသောတရားကိုလည်း။ဝုတ္တံ၊ဟောတော်မူအပ်သေး၏။ ရူပံ၊
ရုပ်ကို။ပဿန္တော၊ပစ္စက္ခအားဖြင့်သိသည်ဖြစ်၍။ သန္တိကရောတိ၊၏။
ဝေဒနံ၊ကို။ပ။ဝိညာဏံ၊ကို။ပဿန္တော၊၍။ သန္တိကရောတိ၊၏။ စက္ခုံ၊
ကို။ဇရာမရဏံ၊ကို။အမတောဂဓံ၊အမတ၌အကျုံးဝင်သော။ ဝါ။ အမ
တဟူ၍ဆိုအပ်သော။နိဗ္ဗာနံ၊ကို။ပဿန္တော၊၍။ သန္တိကရောတိ၊၏။ ဣ
တိ၊သို့။ဝုတ္တံ၊၏။ယေယေဓမ္မာ၊တို့သည်။သန္တိကတာ၊ မျက်မှောက်ပြု

အပ်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊တို့သည်။ ဖုသိတာ၊ ဉာဏ်
ဖြင့်တွေ့ထိအပ်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ဣတိ၊ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ပန၊
လောကိသစ္စာကြိယာမှတပါး လောကုတ္တရာ ကြိယာကို ဆိုအံ့။ ပဌမ
မဂ္ဂက္ခဏေ၊သောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌။နိဗ္ဗာနဒဿနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ခြင်း
သည်။ဒဿနသစ္စာကြိယာ၊ ဒဿနမည်သောသောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်။
မျက်မှောက်ပြုခြင်းမည်၏။သေသမဂ္ဂက္ခဏေသု၊သောတာပတ္တိမဂ်မှ
ကြွင်းသော အထက်မဂ်ခဏတို့၌။ ဘာဝနာသစ္စာကြိယာ၊ ဘာဝနာ
မည်သောအထက်မဂ်ဖြင့်မျက်မှောက်ပြုခြင်းမည်၏။ ဣတိ၊ဤသို့မှတ်
အပ်၏။ ။(သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါပဌမံနိဗ္ဗာနဒဿနတောဒဿနံ။ဝေတ
နဒဿနေန သစ္စာကြိယာ ဒဿနသစ္စာကြိယာ။ ကိဥ္စာပိဂေါတြဘုဉာ
ဏံတတောပဌမတရံနိဗ္ဗာနံ ပဿတိအာရမ္မဏကရဏတော။ ဒိသွာ
ကတ္တဗ္ဗကိစ္စာကရဏတောပနနဒဿနန္တိ ဝုစ္စတိ။ဋီကာ)။ ။ဒုဝိဓာပိ၊
ဒဿနဘာဝနာအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သာ
သစ္စာကြိယာ၊ကို။ဣဓ၊ဤအဘိသမယကိုဆိုရာကထာ၌။ အဓိပ္ပေတာ၊
လိုအပ်၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဒဿနဘာဝနာဝသေန၊ ဒဿနမဂ်ဘာဝ
နာမဂ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။နိဗ္ဗာနဿ၊ကို။သစ္စာကြိယာ၊ မျက်မှောက်ပြု
ခြင်းသည်။ဣမဿဉာဏဿ၊ဤယထာဓိကတဖြစ်သောလောကုတ္တရ
ဉာဏ်၏။သစ္စံ၊မည်၏။ဣတိ၊သို့။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ။(ဒဿနဘာဝနာဝသေ
နဟူသောပါဌ်ဖြင့်မဂ်မဟုတ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်
ကိုပစ္စဝေက္ခနာဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုခြင်းကိုနှစ်စေ၏။ ။နိဗ္ဗာ
နဿဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်ကား မဂ်ဖိုလ်တို့၌ ပစ္စဝေက္ခနာ ဉာဏ်ဖြင့်
မျက်မှောက်ပြုခြင်းကိုနှစ်စေ၏)။ ။ပန၊ပါး။ဒွေဘာဝနာအဘိမတာတိ၊
ကား။ဘာဝနာ၊ဘာဝနာတို့ကို။လောကိယဘာဝနာ၊ငင်း။ လောကုတ္တ
ရဘာဝနာ၊ငင်း။ဣတိ၊သို့။ဒွေယော၊နှစ်ပါးတို့ကိုသာလျှင်။ အဘိမတာ
အဓိပ္ပေတာ၊လိုအပ်ကုန်၏။ ။(ဖြစ်စေခြင်းသည်ငင်း၊သန္တာန်၌ထုံခြင်း
သည်ငင်း။ ဘာဝနာမည်ရကား ထိုနှစ်ပါးစုံကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍တတ္ထ
လောကိယာနံစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။တတ္ထ၊ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။လော
ကိယာနံ၊ကုန်သော။သီလသမာဓိပညာနံ၊တို့ကို။ ဥပ္ပါဒနံ၊ ဖြစ်စေခြင်း
သည်ငင်း။တာဟိ၊ ထိုသီလသမာဓိပညာတို့ဖြင့်။ သန္တာနဝါသနံ၊ မိမိ
သန္တာန်ကိုထုံခြင်းသည်ငင်း။လောကိယဘာဝနာမည်၏။ ။(ယဒဂ္ဂေ

နဟိလောကိယာကုသလာဒယောဥပ္ပါဒိတာဝဇ္ဇိတာစ။ တဒင်္ဂေနသဿ
သီလံဘာဝနာကာယဘာဝနာစိတ္တဘာဝနာပညာဘာဝနာစ လောကိ
ယာနိပ္ပါဒိတာဟောတိ။ တာယစ သင်္ခါရေနာ ပိပရိ ဘာဝိတောတိ။ ဋီ
ကာ)။ ။လောကုတ္တရာနံ၊ကုန်သော။သီလသမာဓိပညာနံ၊တို့ကို။ဥပ္ပါ
ဒနံ၊သည်ရင်း။ တာဟိ၊ ထိုလောကုတ္တရာ သီလသမာဓိ ပညာတို့ဖြင့်။
သင်္ခါဝါသနဋ္ဌ၊ သင်္ခါန်ကိုထုံခြင်းသည်ရင်း။ လောကုတ္တရဘာဝနာ၊
မည်၏။တာသု၊ထိုလောကီလောကုတ္တရာဘာဝနာတို့တွင်။ ဣဓ၊ဤဉာ
ဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိကထာ၌။ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာ ဘာဝနာကို။
အဓိပ္ပေတာ၊၏။ဣတရာ၊ကို။နအဓိပ္ပေတာ၊ အပိ။ တဿာ၊လောကုတ္တ
ရာဘာဝနာ၏။သမ္ဘာရဘာဝတော၊အဆောက်အဦသာဖြစ်သောကြောင့်
တည်း။ဟိသစ္စံ၊၏။စတုဗ္ဗိဓံပိ၊လည်းဖြစ်သော။ဇောဉာဏံ၊ဤအရိယမဂ်
ဉာဏ်သည်။ လောကုတ္တရာနိ၊ ကုန်သော။ သီလာဒီနိ၊ သမာဝါစာစ
သည်အပြားရှိကုန်သောသီလသမာဓိတို့ကို။ဥပ္ပါဒေတိ၊ဖြစ်စေ၏။ က
ထံဥပ္ပါဒေတိ၊ကား။ထည့်။တေသံ၊ ထိုသီလစသည်တို့အား။ သဟဇာ
တပစ္စယာဒိတာယ၊ သဟဇာတပစ္စည်းစသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒေ
တိ၊၏။ ။(သီလာဒိနိ၌အာဒိဖြင့်သမာဓိကိုယူ။ပညာကိုကားမယူလင့်။
နဟိတံတဒေဝဥပ္ပါဒေတိ။ မဂ္ဂစိတ္တုပ္ပါဒေါပနဥပ္ပါဒေတိ။တဒင်္ဂေါဂ
ဓာဘာဝါသမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ သောဟိပညက္ခန္ဓသံဂဟိတောတိ ဝဒန္တိ။
ဋီကာ။ အာစရိယဝါဒကိုပြသတည်း။ ။ဒိဋ္ဌိဝါဒကိုပြပြန်လို၍။သီလာ
ဒိနိတိဝါဖလသီလာဒိနံပိဂဟဏတ္ထံ ပညာယပိဂဟဏံယုတ္တတိယေဝ။
သဟဇာတပစ္စယာဒိတာယာတိဧတ္ထ အာဒိသဒ္ဒေနအနန္တရ ပစ္စယာဒိ
တာယပိသင်္ဂဟောဒဋ္ဌဗ္ဗောမိနန္ဒသော်။ဋီကာ)။ ။တေဟိသမုစ္ဆိန္နပဋိ
ပဿဒ္ဓနဝသေနပဝတ္တေဟိလောကုတ္တရေဟိသီလာဒိဟိ။ ဘွင့်တို့ဖြင့်။
အရိယပုဂ္ဂလော။သည်။သင်္ခါနံ၊မိမိသင်္ခါန်ကို။ ဝါသေတိ။ ထုံစေ၏။
ဣတိ ဘာသွာ၊ကြောင့်။ လောကုတ္တရ ဘာဝနာဝ၊သည်သာလျှင်။အဿ၊
ထိုမဂ်ဉာဏ်၏။ကိစ္စံ၊မည်၏။ဣတိဝေဝံ၊သို့။ ပရိညာဒီနိ၊ ပရိညာဉ်အစရှိ
ကုန်သော။ယာနိကိစ္စာနိ၊ တို့ကို။ အဘိသမယကာလေ အဘိသမယ
ကာလ၌။ပုတ္တာနိ၊ကုန်ပြီ။ သဗ္ဗာနိ၊ကုန်သော။ တာနိစ၊ ထိုကိစ္စတို့ကို
လည်း။ယထာသဘာဝေန၊ဖြင့်။ဇာနိတဗ္ဗာနိ၊ကုန်၏။ဣတိ၊ဤရှေ့စကား
တရပ်အပြီးတည်း။ ။(ယထာ ပရိညတ္တယမ္ပိ ပဟာနတ္တယမ္ပိ မဂ္ဂဉာ

ဏာသကိစ္စန္တိ ဝုတ္တံပရိယာယေန။ နဝေမိခ။ဋ္ဌာခပနလောကုတ္တရဘာဝ
နာဝအဿမဂ္ဂဉာဏာသကိစ္စံ။နပဟတ္တဘာဝနာယပရိယာယေ၀ံလဗ္ဘ
တိတိအဝခါရဏံ။တေနလောကိယဘာဝနံနိဝတ္တေတိ။ဋီကာ)။ ။စ၊
ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်
ဖြင့်။ ။သီလေ။ပ။ဘာဝယန္တို၊ဟူ၍။ဝေံ၊ သို့။သရူပေနေဝ၊သရုပ်အားဖြင့်
သာလျှင်။အာဂတာယ၊သော။ပညာဘာဝနာယ၊ပညာကိုပွါးစေခြင်း၏။
ဝိဓာနဒဿနတ္ထံ၊အစီအရင်ကိုပြခြင်းငှါ။ဝိတ္ထာရဒဿနံရှိမှုအကျယ်ကို
ပြခြင်းငှါ။ပေး။ ။မူလဘူတာခွေဝိသုဒ္ဓိယော။ပ။ဘာဝေတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ
၍။ယံဝစနံ၊ကို။ဝုတ္တံ၊ဥဒ္ဒေသအားဖြင့်ဆိုအပ်ပြီ။ တံဝစနံ၊သည်။ဝိတ္ထာရိ
တံ၊ချဲ့အပ်ပြီးသည်။ဟောတိ၊၏။ဋီကာ၌ကားဝိသဇ္ဇိတံရှိ၏။ ဖြေအပ်ပြီး
သည်။ ဟောတိး၏။ ပေး။ ။ကထံ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ၊ ဗ္ဗာဟူသော။
အယဥ္စပဉ္စော၊ဤပြဿနာသည်လည်း။ဝိသဇ္ဇိတော၊ဖြေအပ်ပြီးသည်။
ဟောတိ၊၏။ဋ္ဌာတိ၊ဤ၌ရွေ့အပြီးတည်း။ ။(ဧတ္တာဝတာဝိသဇ္ဇိတံဟော
တိ။အဟဥ္စပဉ္စောဝိသဇ္ဇိတောဟောတိတိသမ္ဗန္ဓော။ ဋီကာ။ ။ဋ္ဌာတိ
သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယကတေဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပညာဘာဝနာဓိကာရေ
ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသောနာမဗာဝီသတိမောပရိစ္ဆေဒေါ။ ။

၂၅၅။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပညာဘာဝနာယကောအာနိသံသော
တိ၊ဟူ၍။ယံဝစနံ၊ကို။ဝုတ္တံ၊ပြီ။တတ္ထဝစနေ၌။ မယံ၊တို့သည်။ဝဒါမ၊အ
ဖြေကိုဆိုကုန်အံ့။ဟိ၊ချဲ့အံ့။ အယံပညာဘာဝနာနာမ၊ ဤပညာဘာဝနာ
မည်သည်။ သာဝကဗောဓိ အာဒိဝိပုလော ဒါတဂုဏ ဝိသေသာ ဝ
ဟတ္တာ။ သာဝကဗောဓိအစရှိသော ပြန့်ပြောဖြူစင်သောအာနိသင်အ
ထူးကိုဆောင်ဘတ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနေကသတာနိသံသာ၊
အရာမကများသောအာနိသင်ရှိကုန်၏။ တဿ၊ထိုပညာဘာဝနာ၏။
အာနိသံသံ၊ကို။ဒီဃေနာပိအဒ္ဓုနာ၊ရှည်ကြာစွာသောကာလဖြင့်လည်း။
ဝိတ္ထာရတော၊ နယဒဿနကိုမပြုမူ၍ အယံပိပညာဘာဝနာယ အာနိ
သံသောအယံပိ အာနိသံသောဟု အနုပဒဒဿနကိုပြု၍ ချဲ့ဘွင့်သော
အားဖြင့်။ပကာသေတုံ၊ငှါ။ အတိဗဟုဘာဝတော၊အလွန်များသည့်၏
အဖြစ်ကြောင့်။နသုကရံ၊မလွယ်။ပန၊ထိုသို့အကျယ်အားဖြင့်ပြခြင်းငှါ
မတတ်အားသော်လည်း။အဿပညာဘာဝနာယ၊ထိုပညာဘာဝနာ

၏။သခေ်ပတော၊ဖြင့်။ နာနာကိလေသဝိဒ္ဓံသနံ၊သက္ကာယဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာစသောအားဖြင့်များစွာသောကိလေသာတို့ကို တဒင်္ဂပဟာန်စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်ပါယ်ခြင်းဖျက်ဆီးခြင်းငှင်း။အရိယဖလရသာနုဘဝနံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်အစရှိသော အရိယဖိုလ် ချမ်းသာ၏အရသာကို ခံစားရခြင်းငှင်း။ နိရောဓသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနသမတ္ထတာ၊ နိရောဓသမာပတ်ကိုဝင်စားခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာဟုနေယျဘာဝါဒိသိဒ္ဓိ၊အာဟုနေယျအဖြစ်စသည်၏ပြီးခြင်းငှင်း။ဣတိ၊သို့။အယံ အာနိသံသော၊ဤရေတွက်အပ်သောအာနိသင်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ထိုအာနိသင်တွင်။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒတော၊ နာမ်ရုပ်ကိုပိုင်းခြားသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ သက္ကာယဒိဋ္ဌာဒိဝသေန၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ယံနာနာကိလေသဝိဒ္ဓံသနံ၊အကြင်အထူးထူးသောကိလေသာတို့ကိုဖျက်ဆီးခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ပြီ။ အယံ၊ ဤသက္ကာယဒိဋ္ဌိစသောအားဖြင့်အထူးထူးသောကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးခြင်းသည်။ လောကိကာယ၊လောကီဖြစ်သော။ ပညာဘာဝနာယ၊ ပညာဘာဝနာ၏။အာနိသံသော၊အာနိသင်တည်း။ အရိယမဂ္ဂက္ခဏော၊အရိယမဂ်ခဏ၌။သံယောဇနာဒီနံ၊သံယောဇဉ်စသည်တို့၏။ဝသေန၊ဖြင့်။ယံ နာနာကိလေသဝိဒ္ဓံသနံ၊ အကြင်အထူးထူးသော ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းဖျက်ဆီးခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ပြီ။ အယံ၊ ဤသံယောဇဉ်အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်အထူးထူးသောကိလေသာတို့ကိုဖျက်ဆီးခြင်းသည်။လောကုတ္တရာယ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ ပညာဘာဝနာယ၊၏။ အာနိသံသော၊တည်း။ဣတိ၊သို့။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ။(အရိယမဂ္ဂက္ခဏောဟူသော ဝိသေသနကိုဆိုကသမုစ္ဆေဒပဟာန်ကိုသာပြရ၏။ ပဋိပဿဒ္ဓိပဟာန်ကိုမပြရကျန်ခဲ့သည်မဟုတ်လောကြောင့်။ ။အရိယဖလရသာနုဘဝနန္တိ ဧတေနေဝကိလေသာနံ ပဋိပဿဒ္ဓိ ပဟာနံ ဒီပိယတိတိ အရိယမဂ္ဂက္ခဏောတိဝိသေသဝစနံ၊မိန့်သော်။ဋီကာ။ ။တနည်းလည်း သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာန်ကိုဆိုက ပဋိပဿဒ္ဓိပဟာန်သည်အလိုသိုမဆိုရအဝုတ္တသိဒ္ဓိအားဖြင့်ပြီးသတည်းဟုပြလိုရကား။ တဗ္ဘာဝဘာဝဘောဝါသိဒ္ဓေဟိသမုစ္ဆေဒပဟာနေ ပဋိပဿဒ္ဓိပဟာနံ သိဒ္ဓမေဝ ဟောတိတိ မိန့်သော်။ ငှင်း)။ ။ဘိမဝေဝဂါနုပတိတာ၊ အလုံးစုံသောလူအပေါင်း၏ဦးခေါင်းကိုခွဲအံ့သကဲ့သို့ ကြောက်ထိတ်လန့်ဘွယ်သော အဟုန်ဖြင့်

လျှင်ပွကျသော။အသနိ၊မိုးကြိုးစက်သည့်။ သိလုစ္စယေ၊ကြီးစွာသော ကျော်တောင်တို့ကို။ဝိဓံသယတိဝိယ၊ဖျက်ဆီး၏သို့ရင်း။ဝါယုဝေဂသ မုဋ္ဌိတော၊ပြင်းစွာသောလေအဟုန်ဖြင့်ဖြစ်သော။ ပါဝကော၊တောမီး သည်။အရညံ၊တောကို။ဝိဓံသယတိဏ္ဍဝ၊ဖျက်ဆီး၏သို့ရင်း။ ။သတေ ဇုဋ္ဌလမဏ္ဍလော၊ သရဒကာလ၌ဖြစ်သောမိမိ၏တန်းခိုးဖြင့် တောက် ပလျှက်မကြည့်စောက်သောအရောင်အဝန်းရှိသော။ ရဝိ၊နေမင်းသည်။ အန္ဓကာရံ၊မှောင်အမိုက်ကို။ ဝိဒ္ဓံသယတိဝိယ၊ဖျက်ဆီး၏သို့ရင်း။ ဧဝံ၊ ထိုအတူ။ ဒီဃရတ္တာနုပတိတံ၊ရှည်ကြာစွာသောကာလပတ်လုံး ခန္ဓာ သန္တာန်၌ကျရောက်သော။ သဗ္ဗာနတ္ထဝိဓာယကံ၊ သဘ်ခြင်းနှောင်ဘွဲ့ ခြင်းစသော ဒုဂ္ဂတိ၌ဖြစ်သော ထက်ဝန်းကျင် ပူပန်စေတတ်သည့် စ သော်ဓာတိဇရာစသော အလုံးစုံသောအကျိုးစီးပွါးမဲ့ကို စီရင်တတ် သော။ ကိလေသဇာလံ၊ကိလေသာဟူသောကွန်ရက်ကို။ ဘာဝိတာ၊ ပွါးစေအပ်သော။ပညာ၊သည်။ ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ ဝိဒ္ဓံသယတိ၊ဖျက် ဆီး၏ပေ၏။အတော‌တသ္မာ၊ထို့ကြောင့်။သန္ဒိဋ္ဌိကံပစ္စက္ခဘူတံ၊မျက်မှောံ ထင်ထင်မြင်သိစကောင်းသော။ ဣမံအာနိသံသံ၊ဤအာနိသင်ကို။ ဣမေ၊ ဤပညာဘာဝနာအရာ၌။ကုလပုတ္တော၊အမျိုးကောင်းသားသည်။ဇညာ ဇာနေယျ၊သိရာ၏။ ။အရိယဖလရသာနုဘဝနန္တိ၊ကား။ ကေဝလဥ္စ၊ သက်သက်ကား။ကိလေသဝိဒ္ဓံသနမေဝ၊ကိလေသာကိုဖျက်ဆီးခြင်း သည်သာလျှင်။အာနိသံသော၊အာနိသင်အကျိုးစက်သည်။န၊မဟုတ်သေး ဘူး။ အရိယဖလရသာနုဘာဝနမ္ပိ၊ အရိယမဂ်၏ဖိုလ်အရသာကိုခံစားရ ခြင်းသည်လည်း။ ဝါ၊အရိယာဖြစ်သောဖိုလ်၏ ပဋိပဿဒ္ဓိ ဝိမုတ္တိချမ်း သာအရသာကိုခံစားရခြင်းသည်လည်း။ပညာဘာဝနာယ၊၏။အာနိသံ သော၊အာနိသင်အကျိုးစက်ပေတည်း။ဟိသစ္စံ၊၏။သောတာပတ္တိဖလာ ဒိသာမညဖလံ၊သောတာပတ္တိဖိုလ်အစရှိသောအရိယမဂ်၏ဖိုလ်ကို။အ ရိယဖလန္တိ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ တဿအရိယဖလဿ၊ထိုနိဗ္ဗာန်လျှင်အာ ရုံရှိသောအရိယဖိုလ်၏။ မဂ္ဂဝီထိယဥ္စ၊မဂ္ဂဝီထိ၌ရင်း။ ဖလသမာပတ္တိဝ သေန၊ဖလသမာပတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တိယဥ္စ၊ ဖြစ်ခြင်း၌ရင်း။ ဒ္ဝတိ၊ သို့။ထည့်။ဒွိဟိအာကာရေဟိ၊နှစ်ပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ရသာနု ဘဝနံ၊ပဋိပဿဒ္ဓိ ဝိမုတ္တိသုခဟူသော အရသာကို ခံစားရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ တတြတေသုဒ္ဒိသုအာကာရေသု၊တို့တွင်။ တဿအရိယ

ဖလညာဏ်၏။ မဂ္ဂဝီထိယံ၌။ပဝတ္တိ၊ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿိတာယေဝ၊ပြအပ်ပြီးသည်သာတည်း။ အပိစ၊ဆိုဘွယ်ရှိသေး၏။ ယေ၊အကြင်ဆရာတို့သည်။ သံယောဇနပ္ပဟာနမတ္တမေဝ၊သံယောဇဉ်ကိုပယ်ခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ ဖလံနာမ၊အရိယမဂ်၏အကျိုးမည်၏။ ။(သံယောဇဉ်ကိုပယ်ခြင်းမှတပါး တစုံတခုဝိပါက်ဖြစ်သောအကျိုးထူးမရှိသည်ဟုလိုသည်။ထို့ကြောင့်။ဖလံနာမန ကောစိ အညော ဓမ္မော အတ္ထီတိ ဝဒန္တိမိန္နံ့သော်)။ ။အညော၊သံယောဇဉ်ကိုပယ်ခြင်းမှတပါးသော။ ကောစိ၊တစုံတခုသော ဝိပါက်ဖြစ်သော အကျိုးတရားသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ ဣတိ၊သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ။(ဤ၌သံယောဇနပ္ပဟာနမတ္တမေဝဖလံနာမဟုဖလနှစ်ခုရှိသည်ကား။ ထေနာဟဖလံ နာမနကောစိ အညော ဓမ္မော အတ္ထီတိဟုဋီကာစကားကိုစွဲ၍ရေးမှားသည်။ တခုတည်းသောဖလဖြင့်အနက်ပြည့်စုံပြီးဖြစ်သောကြောင့်မရှိသင့်ပြီ။ ။ထိုဆရာတို့သည်အရဟတ္တံအရဟတ္တန္တိ့အာဂသောဂစ္ဆတိ။ပ။မောဟက္ခယောတိဟူသော သုတ်ပုဒ်၏အနက်ကို တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်ယူ၍။ နိပ္ပရိယာယအားဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်မည်သည် တစုံတခုဓမ္မမရှိ။ ကိလေသပဟာနကိုသာ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်ခေါ်ဝေါ်သတည်းဟုဆိုကုန်၍။တွင်းသောဖိုလ်တို့ကိုလည်းပယ်ကုန်သတည်း)။ ။တေသံ၊ထိုဆရာတို့အား။အနုနယတ္ထံ၊လျော်သည်ဖြစ်၍နှစ်သက်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ ။(အရိယဖိုလ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုသုတ်ဆောင်၍ ပြသဖြင့် နှစ်သက်စေသည်ဟုလို)။ ။ဣဒံသုတ္တံပိ၊ဤပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိကိုလည်း။ဒဿေတဗ္ဗံ၊ပြအပ်၏။ ကထံ၊အဘယ်သို့လျှင်။ ပယောဂပဋိပဿဒ္ဓိပညာ၊ အရိယမဂ်ဟူသောပယောဂကြောင့်ဖြစ်သောကိလေသာတို့၏ငြိမ်းခြင်း၌ဖြစ်သောပညာသည်။ ဖလေညာဏံ၊ ဖိုလ်၌ဖြစ်သော ဉာဏ် မည်သနည်း။ ။(ပကဒ္ဓေါဥက္ကဋ္ဌော ယောဂေါတိပယောဂေါ။အရိယမဂ်တဉ်း။ပယောဂတော ဇာတာပဋိပဿဒ္ဓိပယောဂ ပဋိပဿဒ္ဓိ။ ။ယင်းပဋိပဿဒ္ဓိသည် အရိယမဂ်၏ ပွါးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ရအင်သည်မဟုတ်လော။အဘယ်သို့ဝိပါကပညာကို ပဋိပဿဒ္ဓိယူကောင်းအံ့နည်းဟူမူ။ ။သာပနအရိယမဂ္ဂဿဘာဝိတတ္တာလဒ္ဓမာနာဝိယဿာဝိပါကပညာယနိပ္ဖန္နမာနာယနိပ္ဖန္နတိ။ သာပဋိပဿဒ္ဓိယံနိပ္ဖါဒေတဗ္ဗာယံ ပညာတိပဋိပဿဒ္ဓိပညာတိဝုတ္တာ။ဋီကာ။ ။ပန၊ဆက်။သာ၊ထိုပယော

ဂပဿဒ္ဓိသည်။ အရိယမဂ္ဂဿ၊၏။ ဘာဝိတတ္တာ၊ပွါးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လဒ္ဓမာနာပိ၊ရအပ်သော်လည်း။ ယဿာဝိပါကပညာယ၊ အကြင်ဝိပါက်ပညာသည်။ နိပဇ္ဇမာနာယ၊ပြီးသည်ရှိသော်။ နိပ္ဖတ္တိ၊ပြီး၏။သာပိဝိပါကပညာ၊သည်။နိပ္ဖါဒေတဗ္ဗာယံ၊ပြီးစေအပ်သော။ ပဋိပဿဒ္ဓိယံ၊ကိလေသာတို့၏ငြိမ်းခြင်း၌။ဝါ၊ကား။ ပဋိပဿဒ္ဓိယံ၊ပဋိပဿဒ္ဓိကို။နိပ္ဖါဒေတဗ္ဗာယံ၊ပြီးစေအပ်သည်ရှိသော်။ ပညာ၊ဖြစ်သော' ပညာမည်၏။ ဥာတိတဿာ၊ကြောင့်။ ပဋိပဿဒ္ဓိပညာတိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ငင်းနက်)။ ။သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏော၊၌။ဒဿနဋ္ဌေန၊နိဗ္ဗာန် ကိုမြင်တတ်သောသဘောကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊သည်။မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ ။(သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏ဥဇုဝိပစ္စနိကကိုပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဆိုပြီး၍။ထိုဥဇုဝိပစ္စနိကမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှတပါးသောတရားမှလည်း ထခြင်း ကိုပြခြင်းငှါ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။တ ဒနုဝတ္တက ကိလေသေဟိစ၊ သမ္ပယုတ်အားဖြင့်ငင်း၊ဥပနိဿယအား ဖြင့်ငင်း၊ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသို့အစဉ်လိုက်သောကိလေသာတို့မှငင်း။ ။(ထို ပါဌ်ဖြင့်တဒေကဋ္ဌပဟာနကိုမိန့်သတည်း)။ ။တဒနုဝတ္တကေဟိ၊ထို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသို့အစဉ်လိုက်ကုန်သော။လိုက်။ခန္ဓေဟိစ၊ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်သမ္ပ ယုတ်ဖြစ်သောခန္ဓာ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြောင့်နောင်အခါ၌ဖြစ်လတ္တံ့သော ခန္ဓာတို့မှငင်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ ဗဟိဒ္ဓါစ၊ ယထာဝုတ္တကိလေသခန္ဓာတို့မှ အပဖြစ်ကုန်သော။သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိစ၊ဝိပဿနာ၏အာရုံဖြစ်သောအလုံး စုံသောသင်္ခါရနိမိတ်တို့မှလည်း။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ ။(ဇေဝံမဂ္ဂကိစ္စံဒဿေတွာ ဥာဒါနိတဿာသေနဖလံဒဿေတုံတပ္ပယောဂပဋိပဿဒ္ဓတ္တာတိအာ ဒိဝုတ္တံ)။ ။တပ္ပယောဂပဋိပဿဒ္ဓတ္တာ၊ထိုအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓတို့မှထခြင်း စသောမဂ်ပယောဂ၏ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ မဂ္ဂါနန္တရံ၊ မဂ်၏အခြားမဲ့၌။ ထည့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ဖိုလ်ဖြစ်သောသမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊နှစ်ကြိမ်ငင်း၊ သုံးကြိမ်ငင်း၊အကြိမ်များစွာငင်းဖြစ်၏။ဇေတံ၊ဤသမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဖလံ၊ အကျိုးမည်၏၊ ဥာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ ဝိတ္ထာရေ တဗ္ဗံ၊အပ်၏။ ။(မဂ္ဂေါဟိနိမိတ္တတောပဝတ္တတောစ ဝုဋ္ဌဟန္တော ကိ လေသေပဇဟာတိတိအတ္တနောခဏေတံ ပယောဂံကရောတိနာမ။ ဖ လက္ခဏေပနဿသော ပယောဂေါ ပဋိပဿဒ္ဓေါ ဝုပသန္တော နာမ ဟောတိ။ တေနဝုတ္တံတပ္ပယောဂပဋိပဿဒ္ဓတ္တာတိ။ဋီကာ)။ ။စတ္တာ

ရော။ပ။ ပစ္စယောတိဝေမာဒီနိပိ။ ပစ္စယော ဤသို့အစရှိသောသုတ်တို့
သည်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရိယဖိုလ်၏သဘာဝဓမ္မအဖြစ်ဖြင့် ထင်ရှားရှိ
သည်၏အဖြစ်၌။ သာမညကာနိ၊ သက်သေတို့တည်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်
သော။ အရိယမဂ္ဂါ၊အရိယမဂ်တို့ရင်း။ စတ္တာရိ၊ကုန်သော။ သာမညဖ
လာနိစ၊ သာမညဖိုလ်တို့ရင်း။ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤမဂ်လေးပါးဖိုလ်လေးပါး
တရားတို့သည်။အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ၊အပ္ပမာဏဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်လျှင်အာ
ရုံရှိကုန်၏။ မဟဂ္ဂတော၊ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊နေဝသညာနာ
သညာယတနကုသိုလ်ကြိယာတရားသည်။နိရောဓတော၊နိရောဓသမာ
ပတ်မှ။ဝုဋ္ဌာနဝေလာယံ၊ထသောအခါ၌။ထည့်။အပ္ပမာဏဿဓမ္မဿ၊
အပ္ပမာဏဖြစ်သောအနာဂါမိဖိုလ်အရဟတ္တဖိုလ်အား။အနန္တရပစ္စယေ
န၊ဖြင့်။ပစ္စယော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။ပန၊ပါး။အဿ၊ထိုအရိယပုဂ္ဂိုလ်
၏။ဖလသမာပတ္တိယံ၊ဖိုလ်၏ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သောသမာပတ်၌။ပဝတ္တိ
ဒဿနတ္ထံ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုပြခြင်းငှါ။ ဖလ သမာပတ္တိ၊ ဖလသမာပတ်ဟူ
သည်ကားအဘယ်နည်း။ ကေ၊အဘယ်သူတို့သည်။ တံ၊ထိုသမာပတ်
ကို။သမာပဇ္ဇန္တိ၊ဝင်စားကုန်သနည်း။ ကေ၊အဘယ်သူတို့သည်။ နသ
မာပဇ္ဇန္တိ၊မဝင်စားနိုင်ကုန်သနည်း။ ကသ္မာ၊ကြောင့်။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ဝင်
စားကုန်သနည်း။ကထဉ္စ၊အသို့လျှင်။ အဿာ၊ ထိုသမာပတ်ကို။ သမာ
ပဇ္ဇနံ၊သည်။ဟောတိ၊နည်း။ ကထံ၊အသို့လျှင်။ ဌာနံ၊တည်ခြင်းသည်။
ဟောတိ၊နည်း။ဖလဿ၊၏။အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ကိံ၊ အဘယ်တရား
သည်။ဟောတိ၊နည်း။ ဖလံ၊ ဖိုလ်သည်။ ကဿစ၊ အဘယ်တရား၏
ကား။အနန္တရံ၊၌။ဟောတိ၊နည်း။ဣတိ၊သို့။သရူပကတ္တုကာရဏာကာ
ရဋ္ဌိတိဝုဋ္ဌာနာနန္တရာဝသေန၊ သရုပ်ကတ္တား ကာရဏာအာကာရဋ္ဌိတိ
ဝုဋ္ဌာနာနန္တရ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဣဒံပဉ္ဟာကမ္မံ၊ဤပဿနာအမှုကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
၏။ တတ္ထတသ္မိံပဉ္ဟာကမ္မေ၊၌။ ကာဖလသမာပတ္တီတိ၊ ကား။ အရိယဖ
လဿ၊ အရိယဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော စျာန်၏။ နိရောဓေ၊ အာရုံဖြစ်သော
နိဗ္ဗာန်၌။ယာအပ္ပနာ၊အကြင်အပ္ပနာအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းသည်။
အတ္ထိ၊၏။သာအပ္ပနာ၊သည်။ဖလသမာပတ္တိမည်၏။ကေတံသမာပဇ္ဇန္တိ
ကေနသမာပဇ္ဇန္တီတိ၊ကား။ သဗ္ဗေပိပုထုဇ္ဇနာ၊ စျာန်မရကုန်အောင်ရုံ
သောပုထုဇဉ်တို့သည်လည်း။နသမာပဇ္ဇန္တိ၊မဝင်စားနိုင်ကုန်။ကသ္မာ၊
ကား။ အနဓိဂတတ္တာ၊ ထိုထိုဖလသမာပတ်ကိုမရအပ်သည်၏ အဖြစ်

ကြောင့်တည်း။သဗ္ဗေပိ၊အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အရိယာပန၊အရိယာတို့သည်ကား။သမာပဇ္ဇန္တိ၊ဝင်စားနိုင်ကုန်၏။ကသ္မာ၊ကား။ အဓိဂတတ္တာ၊ ဖလ သမာပတ်ကို အရိယာသခင်တို့ ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။(အဓိဂတတ္တာဟုဟိတ်ကိုကြားခြင်းသည် ဥပရိမအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လည်း လောကီ သမာ ပတ်ကဲ့သို့ အောက်ဖြစ်သောဖလသမာပတ်ကိုဝင်စားခြင်းကိုပြီးစေသကဲ့သို့တည်ရကားထိုကိုနှစ်စေခြင်းငှါဥပရိမာပနစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဥပရိမာ၊ အထက်ဖြစ်သော သကဒါဂံ စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဟေဋ္ဌိမံ၊ အောက်ဖြစ်သော သောတာပတ္တိဖိုလ်စသည်ကို။ နသမာပဇ္ဇန္တိ၊မဝင်စားကုန်။ ။(အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်းဟု ပုစ္ဆာရှိရကား။ အကြောင်းကိုပြခြင်းငှါ ပုဂ္ဂလန္တရစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ကသ္မာ၊ ကား။ ပုဂ္ဂလန္တရဘာဝူပဂမနေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်ထူး၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းဖြင့် ပဋိပဿဒ္ဓတ္တာ၊ အောက်အောက်သောဖလသမာပတ်တို့၏ငြိမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ဟေဋ္ဌိမာစ၊အောက်ဖြစ်သောသောတာပန်စသောအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ ဥပရိမံ၊အထက်ဖြစ်သောသကဒါဂါမိ ဖိုလ်စသည်ကို။ နသမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ကသ္မာ၊ ကား။အနဓိဂတတ္တာ၊မရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။(နဟိအနဓိဂတသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇိတုံသက္ကာ)။ ။ပန၊အလျှော်ကိုဆိုအံ့။ အတ္တနောအတ္တနောယေဝ၊ မိမိမိမိ၏သာလျှင်။ ဖလံ၊ ဖိုလ်ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ဣတိဣဒံ၊ဤအဆုံးအဖြတ်စကားသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ဤမိမိမိမိတို့ရသောဖလသမာပတ်ကိုဝင်စားခြင်း၌။သန္နိဋ္ဌာနံ၊ အဆုံးအဖြတ်တည်း။ ။(ပုဂ္ဂလန္တရဘာဝူပဂမနေနပဋိပဿဒ္ဓတ္တာဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်လောကီသမာပတ်ကဲ့သို့အထက်ဖြစ်သောအရိယာသည်အောက်၌ဖြစ်သောဖလသမာပတ်ကို မိမိရပြီးဖြစ်သော ကြောင့် ဝင်စား၏ဟုဖြစ်သောအကြောင်းကို စင်စေသတည်း။ ထိုစကား ဆိုသင့်၏။ လောကီဈာန်တို့၌ဝိသေသမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အထူးသို့ရောက်ခြင်းမည်သည်မရှိ။ ဤ၌ကားဈေး၌မခွါအပ်သေးသောကာံ ကိလေသာတို့၏ချုပ်ခြင်းဖြင့်ပုထုဇဉ်တို့မှ သောတာပန်၏ပုဂ္ဂိုလ်အထူး၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကဲ့သို့သောတာပန်အစရှိသည်တို့မှသကဒါဂံအစရှိသည်တို့၏ပုဂ္ဂိုလ်အထူး၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းသည်ရှိ၏။ထိုကြောင့် အောက်အောက်

ဖြစ်သောဖလစိတ်တို့သည် အထက်အထက်ဖြစ်သောမဂ်တို့ဖြင့်နှစ်စေ
အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ပဋိပက္ခဓမ္မတို့ဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သကဲ့သို့ တ
ဘန်မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည့်၏အဖြစ်သို့သာလျှင် ရောက်ကုန်၏။ ထို
သို့အောက်အောက်ဖြစ်သော ဖလစိတ်တို့၏တဘန်မဖြစ်ခြင်းသဘော
ရှိသည့်၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့် ပဋိပဿဒ္ဓိဟူ၍ဆိုအပ်သတည်း
တနည်းလည်းကုသိုလ် ကြိယာ၏ဖြစ်ခြင်းမည်သည် တပါးသောသ
ဘောရှိ၏။ ဝိပါက်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း တပါးသော သဘောရှိ၏။
လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်တို့၏လည်း မိမိ၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးဖြစ်ခြင်းရှိ
သည့်၏အဖြစ်ကြောင့် အောက်ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်မှ အထက်ဖြစ်သော
ပုဂ္ဂိုလ်သည်ဘဝတပါးသို့ရောက်ခြင်းကဲ့သို့ဖြစ်သတည်း။ ထိုစကား
ဆိုသင့်၏။ ထိုထိုသို့သောသောတာပတ္တိမဂ်လ် စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်
သာလျှင်အရိယာတို့၏ သောတာပန်စသော အမည်ကို ရခြင်းသည်
ဖြစ်သတည်း၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိဖိုလ်မှ တပါးသောဖိုလ်
နှင့်ပြည့်စုံ ကုန်သည်သည်း အကယ်၍ ဖြစ်ကုန် ငြားအံ့။ ထိုအရိယာ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏သောတာပန်စသော အမည်သည်လည်းမပိုင်းခြားမမှတ်
သားအပ်သည်ဖြစ်ရာ၏။ ထိုထိုဗျာန်ဖြင့်ပဋိသန္ဓေနေသော ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့
သို့တည်း။ ထိုကြောင့် ထိုထိုအရိယာ၏ ထိုထိုဖိုလ်သည် ဘဝင်နှင့်တူ
သည်ဖြစ်ရကားအထက်ဖြစ်သောအရိယာ၏ အောက်ဖြစ်သောဖိုလ်
နှင့်ပြည့်စုံသည့်၏အဖြစ်၏အဖြက်မှုလည်းမဖြစ်သင့်။ ထိုအောက်ဖြစ်
သောဖိုလ်ကိုပြန်၍ဝင်စားခြင်းသည် အဘယ်မှာဖြစ်တုံအံ့နည်း။ဤသို့
သောအဆုံးအဖြတ်ကိုမှတ်အပ်၏။ ။အဉ္ဉနေသအဉ္ဉနေသဖလံသမာ
ပဇ္ဇန္တီဟူသောဤပါဠိဖြင့်အလုံးစုံလည်းဖြစ်သောအရိယာတို့သည်မိမိ
မိမိဖလ သမာပတ်ကို ဝင်စား ကုန်သည်ချည်း။ ဤသို့သော အနက်
သည်ရောက်လတ်သော်။ ထိုရောက်သောအနက်၌ကေသဋ္ဌိတို့၏မတိ
ဘေဒကိုပြခြင်းငှါကေစိပနစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ပန၊အယူဝါဒကို
ဆိုဦးအံ့။ကေစိ၊ တို့သည်။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနောပိ၊ ပုထုဇဉ်
သာမဟုတ်သောတာပန်သကဒါဂံပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ တံ၊ထိုဖလ
သမာပါတ်ကို။ ထည့်၊ နသမာပဇ္ဇန္တိ၊ မဝင်စားနိုင်ကုန်။ ဥပရိမာ၊အ
ထက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေယေဝ၊ နှစ်ဦးသောအနာဂံရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့
သည်သာလျှင်။သမာပဇ္ဇန္တိ၊ဝင်စားနိုင်ကုန်၏။ဣတိ၊သို့။ဝဒန္တိ၊ကုန်၏။

ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ဧတေ၊ထိုအထက်ဖြစ်သော်အနာဂံရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်
နှစ်ဦးတို့သည်။ သမာဓိသ္မိံ၊သမာဓိ၌။ ပရိပူရကာရိနော၊ပြည့်ခြင်းကို
ပြုလေ့ရှိကုန်၏။ဣတရေပန၊အနာဂံရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှတပါးကုန်သော
သောတာပန်သကဒါဂံပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား။ သီလေသု၊တို့၌။ ပရိပူရ
ကာရိနော၊ကုန်၏။ဟန်။တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဒွေယေဝ၊နှစ်ဦးသောအနာဂံ
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာလျှင်။ ဖလသမာပတ္တိံ၊ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။ (။နဟိသမာဓိပူရိယာဝိနာသမာပတ္တိဝဋ္ဋဉ္စနံသမ္ဘဝတီတိအ
ဓိပ္ပါယော)။ ။ဣတိ၊သို့။တေသံ၊ထိုနှစ်ဦးသောအနာဂံရဟန္တာတို့၏။
ဇ္ဈာနဒ္ဓကာရဏံ၊ဤဝင်စားနိုင်ခြင်း၏အကြောင်းကိုလည်း။ဝဒန္တိ၊ကေစိ
တို့ဆိုကုန်၏။တံ၊ထိုသမာဓိသ္မိံပရိပူရကာရိနောဟုကေစိတို့ဆိုသော်
အကြောင်းသည်။အကာရဏာမေဝအယုတ္တိယေဝ။ အယုတ္တိသည်သာ
တည်း။ ။ကသ္မာတိစေ၊အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟုဟိတ်တောင်းကုန်
ငြားအံ့။ပုထုဇ္ဇနဿာပိ၊ အချင်းခပ်သိမ်း မပယ်မဖြတ်အပ် သေးသော
ကိလေသာရှိသောပုထုဇဉ်၏လည်း။အတ္တနာ၊မိမိသည်။ ပဋိလဒ္ဓလော
ကိယသမာဓိသမာပဇ္ဇနတော၊ရအပ်သောလောကိသမာဓိကိုဝင်စား
နိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။(ထိုဟိတ်ပါဌ်၏လိုရင်းဖြစ်သော
အဓိပ္ပါယတ္ထကားဤသို့တည်း။ အချင်းခပ်သိမ်းမပယ်မဖြတ်အပ်သေး
သောကိလေသာရှိသောပုထုဇဉ်၏လည်း မိမိသည်ရအပ်သောလော
ကိသမာပတ်ကိုဝင်စားခြင်းကို ရအပ်ကုန် သေး၏ရှင့်။ ဖြတ်အပ်ကုန်
ပြီးသောအချို့သောကိလေသာ ရှိကုန်သော အောက်ဖြစ်သော သော
တာပန်သကဒါဂံအရိယာတို့၏မိမိဖလသမာပတ်ကို မဝင်စားနိုင်ခြင်း
၌။အဘယ်အကြောင်းတစိ ရှိအံ့နည်း။ ဝါ၊ မိမိဖလ သမာပတ်ဝင်စား
ခြင်း၌အပြစ်ဆိုဘွယ်အဘယ်အကြောင်းရှိအံ့နည်း။ထိုကြောင့်။ထိုအရိ
ယာတို့၏သမာဓိ၌ဖြစ်ခြင်းကိုပြုလေ့မရှိသည်၏အဖြစ်သည် မိမိဖလ
သမာ ပတ်ကို မဝင်စား နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်း ယုတ္တိ မဟုတ် ဟူလို
သတည်။ ။အကြောင်းယုတ္တိကိုကြံခြင်းမည်သည် ပါဠိသို့တိုက်ရိုက်မ
တင်အပ်သောအနက်၌သာသင့်၏။ ဤအနက်ကိုကားပါဠိသို့တိုက်ရိုက်
တင်အပ်ပြီဟုအကြောင်းကိုညွှန်ခြင်း၌အရှိအသေမပြုခြင်းကိုမှ ခပြုသ
ဖြင့်ပါဠိကိုပြလိုရကားကိဥ္စတ္ထစသည်ကိုမိန့်သတည်)။ ။ဧတ္ထဧတသ္မိံ
အတ္ထေ၊ဤအနက်၌။ကာရဏာကာရဏစိန္တာယ၊ အကြောင်းရှိမရှိကို

ဓိစစ်ကြီးစည်ခြင်းဖြင့်။ ကိစ္စ၊ အဘယ်မှုစအံ့နည်း။ ပါဠိယံယေဝ၊ ပါဠိတော်၌ပင်လျှင်။ ကတမေဒသ။ပ။ ဂေါတြဘူတိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တံနနု၊တိုက်ရိုက်ကြီးဟောအပ်သည်မဟုတ်လော။ ။ဒသ၊ကုန်သော။ ကတမေ ဂေါတြဘူဓမ္မာ၊အဘယ်ဂေါတြဘူတရားတို့သည်။ဝိပဿနာဝသေန၊ ဝိပဿနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ကုန်သနည်း။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊သောတါပတ္တိကိုရခြင်းအကျိုးငှါ။ဥပ္ပါဒံ၊ကို။ပဝတ္တံ၊ ကို။ပ။ဉပါယာသံ၊ကို။ဗဟိဒ္ဓါ၊၌။သင်္ခါရနိမိတ္တံ၊သင်္ခါရနိမိတ်ကို။အဘိ ဘုယျဘိ၊နှိပ်စက်၏။ဂေါတြဘူ၊ မည်၏။ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တတ္ထာယ၊ သောတာပတ္တိ ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်းအကျိုးငှါ။သကဒါဂါမိမဂ္ဂပဋိလာဘတ္ထာယ၊ သကဒါဂါမိမဂ် ကိုရခြင်းအကျိုးငှါ။ပ။အရဟတ္တဖလသမာပတ္တတ္ထာယ၊အရဟတ္တဖိုလ် သမာပတ္တိကိုဝင်စားခြင်းအကျိုးငှါ။သုညတဝိဟာရသမာပတ္တတ္ထာယ၊ သုညတဝိဟာရသမာပတ်ကိုဝင်စားခြင်းအကျိုးငှါ။ အနိမိတ္တဝိဟာရ သမာပတ္တတ္ထာယ၊ အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ်ကို ဝင်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ဥပ္ပါဒံ။ပ။ဗဟိဒ္ဓါ၊၌။သင်္ခါရနိမိတ္တံ၊ကို။ အဘိဘုယျတိ၊၏။ ဂေါတြဘူ၊ ကြောင့်။ဂေါတြဘူ၊မည်၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။သဗ္ဗေပိ၊ကုန်သော။ အရိယာ၊တို့သည်။အတ္တနော၊၏။ဖလံ၊ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဂောတိ သို့။ ထွေ၊ဤသမာပတ်ကိုဝင်စားရာ၌။နိဒ္ဒေ၊ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့။ ဂန္တာပွံ၊ရောက် အပ်၏။ဝါ၊ကား။နိဒ္ဒေ၊ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ဂန္တဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ။(ဤ၌လည်း သုညတဝိဟာရသမာပတ္တတ္ထာယအနိမိတ္တဝိဟာရ သမာပတ္တတ္ထာယ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်သရုပ်အားဖြင့်သုညတအနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ် တို့၏ထုတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ထိုမှရှေး၌လာကုန်သောမဂ္ဂဝါ ရဖလဝါရတို့ကိုအပ္ပဏိဟိတ၏အစွမ်းအားဖြင့်ဆိုအပ်ကုန်၏။ထိုတွင် အနတ္တာနုပဿနာကိုမူခပြုသဖြင့်၎င်း။အနိစ္စာနုပဿနာကိုမူခပြုသဖြင့် ၎င်းဖြစ်ကုန်သော ဖလ သမာပတ်တို့၏ ရှေး၌ ကျင်လည် ကုန်သော ဂေါတြဘူတရားတို့ကိုနဝမဒသမ၏အဖြစ်ဖြင့်ဆိုအပ်ကုန်၏ဟုသိအပ် ၏။ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တတ္ထာယ၊ ဤသို့အစ ရှိသည်ဖြင့်ကား လေးပါးသော ဖိုလ်တို့၌လည်း တချက်တည်းတူစွာ ဒေသနာ၏လာ ခြင်းကြောင့်သောတာပန် သကာဒါဂံပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း မိမိဖိုလ် ကိုဝင်စားကုန်၏ဟုသိအပ်၏။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်၏အစွမ်းအားဖြင့်ထိုဖလ

သမာပတ်ကိုဆိုအပ်ကုန်၏ဟုဆိုခြင်းငှါလည်းမတတ်ကောင်း။ဝိပဿ
နာ၏အစွမ်းအားဖြင့်ဆယ်ပါးကုန်သောဂေါတြဘူစသည်တို့ကိုပြသည်၏
အစွမ်းအားဖြင့်ဒေသနာ၏လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။မဂ္ဂဝါရဖြင့်
သာလျှင် ထိုမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်ဟူသော အနက်၏ ပြီးခြင်းကြောင့် ရင်း
တည်း။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်ကိုဖလသမာပတ္တိဟုမဆိုသင့်။ အသီးပရိကံ၏မ
ရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့်ဖလသမာပတ္တိဟူသော စကားဖြင့်
ပင်လျှင်။သောတာပန်စသည်တို့၏ဖလသမာပတ်ကိုဝင်စားခြင်းသည်
ပြီး၏။ထိုကြောင့်။ကသ္မာစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ကသ္မာသမာပဇ္ဇန္တိ
တိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထံ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌
ချမ်းသာစွာနေခြင်းအကျိုးငှါ။ သမာ ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ။(ပယောဇဉ်
သည်လည်းထိုဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကျင့်
ခြင်းကြောင့် ထိုအကျိုးငှါ ကျင့်ခြင်း၏ အကြောင်း သည် ဖြစ်၏။ ထို
ကြောင့်ကသ္မာသမာပဇ္ဇန္တိဟုမေးပြီး၍ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထံဟုပယော
ဇဉ်ကိုဖြေဆိုသတည်း။ ။ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရသည်ပင်လျှင်။ရ၍ခံစား
သောကာလအကျိုးဖြစ်သည်။ထိုအကျိုးမရမီရခြင်းငှါကျင့်သောကာ
လကျင့်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သည် ဟုလိုသော်။ ။တနည်းလည်း
ကသ္မာကား။သမ္ပဒါန်အနက်၌ပဉ္စမီဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ကိဿ
ဟူ၍ ဆိုလိုသတည်း။ ဤအလိုသော်။ ကသ္မာကိဿ၊ အဘယ်အကျိုး
ငှါ။သမာပဇ္ဇန္တိ၊ဝင်စားကုန်သနည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သောအမေး
သည်။ သတိ၊ သော်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထံ၊ မျက်မြင်ဖြစ်သောအတ္တ
ဘော၌သာလျှင်။ ကိလေသာဟူသော ပူပန်စေတတ်ထက်ဝန်းကျင်မှ
လောင်တတ်သောမီးငြိမ်းသဖြင့်။ ငြိမ်သက်ချမ်းမြေ့သောဝိဟာရဖြင့်
နေခြင်းကျိုးငှါ။သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပေး။ ဟိ၊ ပမာပမည်းထုံးနည်း
တသွယ်ထင်စွာဆိုအံ့။ ရာဇာ၊စကြာဝတေးမင်းသည်။ရဇ္ဇသုခံ၊မင်း၏
ချမ်းသာကို။အနုဘတိယထာ၊ခံစား၏သို့ရင်း။ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။
ဒိဗ္ဗသုခံ၊ နတ်ချမ်းကို။ အနုဘဝန္တိယထာ၊ ခံစားကုန်၏ သို့ရင်း။ ဧဝံ၊
တူ။ အရိယာ၊အရိယာသခင်တို့သည်။ အရိယံ၊မြတ်သော။ ဝါ၊ ရာဂစ
သော အညစ်အကြေးတို့မှကင်းဝေးဖြူစင်သော။ လောကုတ္တရ သုခံ၊
လော ကုတ္တရာ ဖိုလ် ချမ်းသာကို။ အနု ဘဝိဿာ မာတိ၊ ခံစား ကုန်
အံ့ဟု။အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒံ၊ကာလအခွန့်ကိုပိုင်းခြားခြင်းကို။ ကတွာ၊၍။ဣစ္ဆိ

တိ န္တိ တက္ကစော၊အလိုရှိတိုင်းအလိုရှိတိုင်းသော်ခဏ၌။ဖလသမာပတ္တိံ၊ ဖလသမာပတ်ကို။သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ဝင်စားကုန်၏။ ။(ဝိပါက်၏အဖြစ်ရှိ သော်လည်းပရိကံနှင့်ကင်း၍မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဖလသမာပတ်တရား တို့၏ ထိုထိုအရိယာ၏အလို၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည် ဖြစ်သ တည်း။ ထိုကြောင့်ထိုဖလသမာပတ်တရားတို့၏သာဓိပတိဓော၏အ ဖြစ်သည် ဖြစ်သတည်း။ ထိုကြောင့်အဋ္ဌကထါ၌။ ပ။ သမာပဇ္ဇန္တိဟု မိန့်သ တည်း)။ ။ကထဉ္စ။ပ။ဝုဋ္ဌာနန္တိ၊ကား။တာဝ၊စွာ။ဣဓ၊ ကုန်သော။အာ ကာရေဟိ၊အကြောင်းတို့ဖြင့်။အဿ၊ထိုဖလသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇ နံ၊ဝင်စားခြင်းသည်။ဟောတိ၊၏။နိဗ္ဗာနတော၊မှ။အညဿ၊သော။အာ ရမ္မဏဿ၊ကို၊ အမနသိကာရာ၊နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်၎င်း။နိဗ္ဗာနဿ၊ ကို။မနသိကာရာ၊နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဣတိ၊သို့။ဣဟိ၊ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။သမာပဇ္ဇနံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(နိဗ္ဗာနဿစမ နသိကာရာဟုတကြောင်းကိုဆိုလျှင်ပင်ပြီးကောင်းပြီးလျက်။ အညဿ အာရမ္မဏဿအမနသိကာရာဟူသောအကြောင်းတပါးကိုကျယ်ပွါး ၍ဆိုပြန်သနည်းဟုစုန်ရှိရကား။ပမည်းပမာဖြင့်ထင်စွာဖြေလို၍ယထာ ဟိစသည်ကိုဋီကာဆိုသတည်း။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား လောကီချာန်တို့ ကိုရခြင်းကို သမ္ဘယောဂအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ဖြင့်ပြီးလျက်။ ပဟာနင်္ဂသမတိက္ကမဖြင့်ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပဟာနင်္ဂကိုလွန် ခြင်းကိုရခပြုသဖြင့်ဆိုအပ်၏သို့။ ထိုအတူ။ ဖလသမာပတ္တိကိုလည်း နိဗ္ဗာနမနသိကာရဖြင့် ပြီးသည်ဖြစ်လျက် တဒညအာရမ္မဏ အမနသိ ကာရမုခဖြင့်ဆိုအပ်၏။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။သဗ္ဗသင်္ခါရမှဆုတ်နစ် သောစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ထိုကြောင့်နိဗ္ဗာန တောစသည်ကိုမိန့်ပေသတည်း။ ။ထိုစကားဆိုဘင့်၏။ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ်စသောဉာဏ်အဆက်ဆက်၏အစွမ်းဖြင့် အလုံးစုံသောသင်္ခါရ မှအခြင်းခပ်သိမ်းငြီးငွေ့၍ တပ်ခြင်းကင်းသော စိတ်ရှိသောအရိယာ သခင်အား ထိုသဗ္ဗသင်္ခါရမှ ထွက်မြောက်ခြင်း နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိ သောဖိုလ်စိတ်ဖြစ်သတည်း။ ထိုသို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ် သောထိုဖိုလ်စိတ်ကိုလည်းနိဗ္ဗာနဿအညဿအာရမ္မဏဿအမနသိ ကာရာနိဗ္ဗာနဿစမနသိကာရာ ပဋ္ဌတိဟု ဆိုသင့်လှပေသတည်းဟူ လို)။ ။ယထာဟ၊ကား။ဒွေခေါ၊ပ။မနသိကာရောတိ၊ဟူ၍။အာဟ၊၏။

အာဝုံသော၊ငါ့ရှင်။ အနိမိတ္တာယ၊ နိမိတ်ကင်းသောနိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသော။ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ စေတောဝိမုတ္တိဟုဆိုအပ်သော ဖလသမာပတ်ကို။တနည်း၊ အနိမိတ္တာယ၊ အနိစ္စာနုပဿနာကိုအဦးပြုသဖြင့်ဝင်စားအပ်သော။ စေတော ဝိမုတ္တိယာ၊ စေတောဝိမုတ္တိဟု ဆိုအပ်သောဖလသမာပတ်ကို။ သမာပတ္တိယာ၊ ဝင်စားခြင်းအကျိုးငှါ။ ပစ္စယာ၊အကြောင်းတို့သည်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့သည်။ သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရနိမိတ်တို့ကို။ အမနသိကာရော၊ အပြစ်ကိုမြင်ပြီး၍စွန့်လွှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မဆင်ခြင်ခြင်းရင်း။ အနိမိတ္တာယဓာတုယာ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ် ကင်းသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်အနိမိတ္တမည်သော အသင်္ခတဓာတ်ကို။ မနသိကာ ရောစ၊ ဖလသမာပတ်၏သဟဇာတဖြစ်သော မနသိကာရစေတသိက်ဖြင့် နှလုံး၌ထားခြင်းရင်း။ဝါ၊ဖလသမာပတ်ဖြစ်သောစိတ်၌ထားခြင်းရင်း။ဣတိဣမေဒွေ၊ဤနှစ်ပါးတို့တည်း။ ။ပန၊ဆက်။အယံ၊ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ဧတ္ထ၊ဤသမာပတ်ကိုဝင်စားရာ၌။ သမာပဇ္ဇနက္ကမော၊ ဝင်စားခြင်းအစီအရင်တည်း။ဟိ၊ချဲ့အံ့။ဖလသမာပတ္တိတ္ထိကေန၊ဖလသမါပတ်ကိုဝင်စားခြင်းဖြင့်အလိုရှိသော။အရိယသာဝကေန၊သည်။ရဟောဂတေန၊ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ကပ်လျက်။ ပဋိသလ္လိနေန၊အထူးထူးသောအာရုံမှဘဲခွါ၍တယောက်တည်းသာကိန်းအောင်းလျက်။ ဥဒယဗ္ဗယာဒိဝသေန၊ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဘင်္ဂဉာဏ် ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်အစရှိသော ကိုးပါးသောဉာဏ်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။သင်္ခါရာ၊တို့ကို။ ပဿိတဗ္ဗာ၊ရှုအပ်ကုန်၏။ ။(ဥဒယဗ္ဗယာဒိဝသေနာတိ ဥဒယဗ္ဗယဘင်္ဂဘယတု ပဋ္ဌာနာဒိဝသေန ပဝတ္တနကာနံနဝန္နံပိဉာဏာနံဗျာပါရံဝဒတိ။ တေနာဟပဝတ္တာနုပုဗ္ဗဝိပဿနဿာတိ)။ ။ပဝတ္တာနုပုဗ္ဗဝိပဿနဿ၊ဖြစ်သောဥဒယဗ္ဗယဘင်္ဂစသောအစဉ်အတိုင်းသောဝိပဿနာရှိသော။ တဿအရိယသာဝကဿ၊၏။သင်္ခါရာရမ္မဏာဂေါတြဘုဉာဏာနန္တရံ၊သင်္ခါရလျှင်အာရုံရှိသောဝေါဒါန်ဟုရအပ်သောအမည်ရှိသောဂေါတြဘုဉာဏ်၏အခြားမဲ့၌။ ဖလသမာပတ္တိဝသေန၊ ဖလသမာပတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိရောဓေ၊နိဗ္ဗာန်ဟူသောအာရုံ၌။စိတ္တံ၊သည်။ အပ္ပေတိ၊အပ္ပနာဈာန်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်၏။ ။(သင်္ခါရာရမ္မဏာဂေါတြဘုဉာဏာနန္တရံဟုဆို၍။မဂ္ဂဉာဏပုရေစာရိကဂေါတြဘုကဲ့သို့အဘယ့်ကြောင့်နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသည်မ

ဖြစ်သနည်းဟုစုဒ်ရှိရကား။ထိုစောဒနာသောမနာကိုထင်စွာပြခြင်းငှါ ကသ္မာပနေတ္ထဂေါတြဘုဉာဏံမဂ္ဂဉာဏပုရေစာရိကံပိယနိဗ္ဗာနာရမ္မ ဏံနဟောတီတိစသည်ကိုငြိကာမိန့်သော်)။ ။ပန၊စောဒနာသောမ နာကိုထုတ်ဆိုအံ့။ကသ္မာ၊ကြောင့်။ဧတ္ထ၊ဤဖလသမာပတ်ကိုဝင်စားရာ ၌။ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ဉာဏ်သည်။မဂ္ဂဉာဏပုရေစာရိကံပိယ၊မဂ်ဉာဏ် ၏ရှေ့သွားဖြစ်သောဂေါတြဘုဉာဏ်ကဲ့သို့။နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ၊နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်။နဟောတိ၊နည်း။ဣတိအယံ၊ကား။ စောဒနာ၊တည်း။ ဖ လဓမ္မာနံ၊ဖိုလ်တရားတို့၏။အနိယျာနိကဘာဝတော၊မဂ်ကဲ့သို့နိယျာနိ ကမဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။နဟောတိ၊ဖြစ်။ဟိသစ္စံ၊၏။ကတမေ။ပ။ ပန္နာတိ၊ဟူသော။ဧတံဝစနံ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊ဟောတော်မူအပ်၏။တသ္မာ၊ထို သို့မဂ်ကဲ့သို့နိယျာနိကမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကစ္စေန၊အား ဖြင့်။နိယျာနိကသဘာဝဿ၊နိယျာနသဘောရှိသော။ဥဘတောဝုဋ္ဌာန ဘာဝေန၊ နှစ်ပါးသောအဘို့မှ ထသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနဿ၊ ဖြစ်သော။ မဂ္ဂဉာဏဿ၊၏။ အနန္တရပစ္စယဘူတေန၊ပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ် သော။ဉာဏေန၊ သည်။ နိမိတ္တတော၊သင်္ခါရနိမိတ်မှ။ ဝုဋ္ဌိတေနေဝ၊ ထသည်သာလျှင်။ဘဝိတဗ္ဗံ၊ဖြစ်သင့်၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုမဂ်၏ပုရေစာရိကဖြစ်သောဂေါတြဘု၏။နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာ၊နိဗ္ဗာန် လျှင်အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ယုတ္တာ၊သင့်၏။ ပန၊ဗျတိရိက်။အရိယ မဂ္ဂဿ၊၏။ဘာဝိတတ္တာ၊ပွါးစေအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။တဿ ထို အရိယမဂ်၏။ဝိပါကဘာဝေန၊ဝိပါက်၏အဖြစ်ဖြင့်။ပဝတ္တမာနာနံ၊ကုန် သော။ ဖလဉာဏာနံ၌စပ်။ ကိလေသာနံ၊တို့ကို။ အသမုစ္ဆိန္ဒနတော၊ အကြွင်းမဲ့ မဖြတ်ခြင်းကြောင့်။ အနိယျာနိကတ္တာ၊ နိယျာနိကမဟုတ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဝုဋ္ဌာနသဘာဝါနံ၊ ဝုဋ္ဌာနသဘောမရှိကုန် သော။ဖလဉာဏာနံ၊တို့၏။ပုရေစာရိကဉာဏဿ၊ ရှေ့သွားဖြစ်သော ဉာဏ်၏။ကဒါစိပိ၊တရံတဆစ်မျှလည်း။နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာ၊နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်သည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။ကသ္မာ၊ကား။ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါးသောမဂ္ဂဝီထိဖလသမာပတ္တိဝီထိ၌။ အနုလောမဉာဏာနံ၊ အနု လောမဉာဏ်တို့၏။ အတုလျကာရတော၊ မတူသောအခြင်းအရာရှိ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ဟိ၊ထင်ရှားပြအံ့။အရိယမဂ္ဂဝီထိယံ၊၌။ အ နုလောမဉာဏာနိ၊တို့သည်။ အနိမိတ္တပုဗ္ဗာနိ၊ ရှေး၌မဘောက် မခွဲဘူး

ကုန်သော။ထုလထုလလောဘာက္ခန္ဓာဒီနံ၊ရုန့်ကြမ်းရုန့်ကြမ်းသောလော
ဘက္ခန္ဓအစရှိသည်တို့ကို။သာတိသယံ၊အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ပဒါလ
နေန၊ဘောက်ခွဲခြင်းကြောင့်။ လောကိယ ဉာဏေသု၊ လောကီဉာဏ်
တို့တွင်။ ဉက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တာနိ၊ အလွန်အကဲ အထွတ်အဆုံးသို့ရောက်
ကုန်သည်။ မဂ္ဂ ဉာဏာနနှ ဂုဏာနိ၊ မဂ်ဉာဏ်အား လျော်ကုန် သည်။
ဟုတ္ဝာ၊၍။ဉပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဖလသမာပတ္တိဝိတိယံ၊၌။
တာနိ၊ထိုအနုလောမဉာဏ်တို့သည်။ တေနတေနမဂ္ဂေန၊ ထိုမဂ်ဖြင့်။
တေသံတေသံကိလေသာနံ၊ တို့၏။ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ၊ဖြတ်အပ်ပြီးသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။တတ္ထ၊ထိုဖလသမာပတ္တိဝိထိ၌။ ကိလေသဝိက္ခမ္ဘနေ၊ကိ
လေသာကိုခွါခြင်း၌။နိရုဿုက္ကာနိ၊ကြောင့်ကြဗျာပါရကင်းကုန်သည်။
ဟုတ္ဝာ၊၍။ကေဝလံ၊သက်သက်။အရိယာနံ၊တို့၏။ ဖလသမာပတ္တိသုခ
သမင်္ဂိ ဘာဝဿ၊ ဖလ သမာပတ် ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံ သည်၏ အဖြစ်
၏။ပရိကမ္မမတ္တာနိ၊ပရိကမ္မမျှတို့သည်။ ဟုတ္ဝာ၊၍။ဉပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ဇာတိ
တသ္မာ၊ကြောင့်။တေသံ၊ထိုအနုလောမဉာဏ်တို့၏။ ယတော၊အကြင်
ဝုဋ္ဌာန၏ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ နေသံ၊ ထိုအနုလောမဉာဏ်တို့တွင်။
ပရိယောသာနဉာဏံ၊သည်။သင်္ခါရနိမိတ္တဝုဋ္ဌာနတော၊သင်္ခါရနိမိတ်
မှထခြင်းကြောင့်။နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ၊သည်။သိယာ၊ဖြစ်ရာ၏။ သောတာဒိ
သော၊ထိုသို့သဘောရှိသော။ကုတောစိ၊တစုံတခုမှ။ ဝုဋ္ဌာနသမ္ဘဝေါ၊
ဝုဋ္ဌာန၏ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ ဧဝဥ္စကတွာဇူဒိနာကာရဏေန၊
ကြောင့်။ သေက္ခာသအတ္တနောဖလသမာပတ္တိဝလဉ္ဇနတ္ထာယ ဥဒယဗ္ဗ
ယာဒိဝသေနသင်္ခါရေသမ္မသန္တဿ ဝိပဿနာဉာဏာနုပုဗ္ဗိယာဖလ
မေဝဉပ္ပဇ္ဇတိနမဂ္ဂေါတိ။ နမဂ္ဂေါဟူသော။ ဇူဒဥ္စအဋ္ဌကတာဝစနံ၊ဤ
အဋ္ဌကထာစကားသည်လည်း။ သမတ္တိတံ၊ ပြီးပြည့်စုံသည်။ဟောတိ၊
၏။တေန၊ကြောင့်။သေက္ခဿပိဖလမေဝဉပ္ပဇ္ဇတိနမဂ္ဂေါတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ဋင်းဋီကာနက်။ ။အနုပုဗ္ဗဝိပဿာတို့၏အစွမ်းဖြင့်ဖလသမာ
ပတ်ကိုဝင်စားခြင်းသည် အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ထိုသို့အစဉ် အတိုင်း
ဖြစ်သောဝိပဿနာနည်းဖြင့် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်အား အထက် မဂ်သည်
လည်း ဖြစ်သင့်ရာ၏ ဟူသော အနုယောဂကို ရည်၍ ဖလသမာပတ္တိ
နိဒ္ဒေသတာယစသည်ကိုမိန့်သော်)၊ ။စ၊ဆက်။ဧတ္ထ၊ ဤအနုပုဗ္ဗဝိပဿ
နာ၏အစွမ်းဖြင့် ဖလသမာပတ်ကိုဝင်စားရာ၌။ ဖလသမာပတ္တိနိဒ္ဒေသတာ

ယ၊ဖလသမာပတ်သို့ညွတ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။သေက္ခသာပိ၊အား
လည်း။ ဖလမေဝ၊ဖိုလ်သည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ မဂ္ဂေါ၊မဂ်သည်။
နုဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်။ ။(တေနအညောယေဝဝိပဿနာစာရောအရိယမဂ္ဂါ
ဝဟော။အညောဖလသမာပတ္တိဘာဝဟောတိဒသေသတိ)။ ။ပန၊အာ
ယူမည်ကြေစိဝါဒကိုဆိုအံ့။ယော၊အကြင်အဘယဂိရိဆရာတို့သည်။ဝ
ဒန္တိ၊ကုန်၏။ သောတာပန္နော၊သည်။ဖလသမာပတ္တိံ၊သောတာပတ္တိဖ
လသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇိဿာမိတိ၊ဝင်စားအံ့ဟု။ ဝိပဿနံ၊ကို။ ပဋ္ဌ
ပေတွာ၊ဖြစ်စေ၍။ သကဒါဂါမီ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သကဒါဂါမီစ၊
သည်လည်း။ဖလသမာပတ္တိံ၊ကို။သမာပဇ္ဇိဿာမိတိ၊ဟု။ဝိပဿနံ၊ကို။
ပဋ္ဌပေတွာ၊၍။အနာဂါမီ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ဣတိ၊သို့။ဝဒန္တိ၊ကုန်၏။ ။
(ထိုအဘယဂိရိဝါသီအယူမည်သောဆရာတို့သည်။မဂ်ဖိုလ်ဝိပဿနာ
ကိုနှောက်ရှက်ချောက်ချား၍ဆိုကုန်ရကား မိန္နာဆက်ဆံဥာဏ်မသန်
သောစကား ဘုရားသာသနာတော်ဝယ်မတင်လွှင့်စင်အောင် ဆတ်
ဆတ်ဆိုလိုက်ပိဟုပြလို၍။ တေဝတ္တဗ္ဗာမိန့်သော်)။ ။တေ၊ထိုအဘယ
ဂိရိဝါသီဆရာတို့ကို။ဝတ္တဗ္ဗာ၊ကုန်၏။ဧဝံ၊သို့။ဖလသမာပတ်ကိုဝင်စား
အံ့ဟုဝိပဿနာကိုဖြစ်စေလျက်သောတာပန်သည်သကဒါဂံသကဒါဂံ
သည်အနာဂံဖြစ်သည်။သတိ၊သော်။အနာဂါမီ၊အနာဂံသည်။အရဟာ၊
ရဟန္တာသည်။ ဘဝိဿတိ လတ္တံ့။ အရဟာ၊သည်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊
သည်။ဘဝိဿတိ၊လတ္တံ့။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါစ၊သည်လည်း။ဗုဒ္ဓေါ၊သဗ္ဗည
ဗုဒ္ဓသည်။ဘဝိဿတိ၊လတ္တံ့။ ။(ဖိုလ်ဟူသောအကျိုးရှိသောဝိပဿ
နာသည်လည်း။သောတာပန်သည်သကဒါဂံ သကဒါဂံသည် အနာဂံ
ဖြစ်ခြင်းအကျိုး၌။ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့ ဟူလိုသော်)။ ။တသ္မာ၊
ကြောင့်။ကိဉ္စိ၊ဖိုလ်မှတပါးသောတစုံတခုသောအကျိုးသည်။ နအတ္ထိ၊
မရှိ။ စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတံ၊ထိုအဘယဂိရိဝါသီဆရာတို့၏စကားကို။
ပါဠိဝသေနေဝ၊ဒသဂေါတြဘုဓမ္မဝိပဿနာဝသေနဥပ္ပဇ္ဇန္တိဟု မဂ်အ
ကျိုးရှိသော ဝိပဿနာ ဖိုလ်အကျိုးရှိသော ဝိပဿနာကို အသီးပြု၍
ဟောတော်မူအပ်သောပါဠိ၏အစွမ်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်အပ်
ပြီ။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ နဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူ
အပ်။ ။(အညထာဒသဂေါတြဘု ဓမ္မာတိဝစနံ ဝိရုဇ္ဈေယျ ဟူလို
သည်။ ။ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကိုပင်နိဂုံးချုပ်ခြင်း၌ ဣဒမေဝပန

ဂဟေတဗ္ဗံမိန္နံသော်)။ • ။ပန၊အသင့်ကိုဆိုအံ့။သေက္ခသပိ၊သေက္ခ
အားလည်း။ဖလမေဝ၊သည်သာလျှင်။ဥပ္ပန္နံတိ၊၏။ မဂ္ဂေါ၊သည်။နဥပ္ပန္န
တိ၊ဖြစ်။ဣတိ၊သို့။ထည့်။ဣဒမေဝ၊ဤဆိုပြီးသောအနက်သဘောကိုသာ
လျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊၏။ ။(ဖလဥ္စသစေသောစကားသည်မဟာဋ္ဌကထ်
ဝိပါက်တို့ကဲ့သို့လောကုတ္တရာဝိပါက်တို့၏လည်း ကုသိုလ်နှင့်တူသည့်
၏အဖြစ်ကိုပြသောစကားတည်း)။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။အသ၊ထိုအရိ
ယာသာဝကအား။ဖလံ၊ဖိုလ်သည်။အနေန၊ဤအရိယာသာဝကသည်။
ပဋ္ဌမဗျာနိကော၊ ပဌမဗျာန်နှင့်ယှဉ်သော။ မဂ္ဂေါ၊ကို။ အဓိဂတော၊ရ
သည်။ သစေဟောတိ၊အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ပဌမဗျာနိကမေဝ၊ပဌမဗျာန်
နှင့်ယှဉ်သည်သာလျှင်။ ဥပ္ပန္နံတိ၊၏။ ဒုတိယာဒိသု၊ဒုတိယဗျာန်စသည့်
တို့တွင်။ အညတရ ဗျာနိကော၊ တပါးပါးသော ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော။
မဂ္ဂေါ၊ကို။ အဓိဂတော၊သည်။ သစေဟောတိ၊အံ့။ ဒုတိယာဒိသု၊ တို့
တွင်။ အညတရဗျာနိကမေဝ၊ တပါးပါးသောဈာန်နှင့်ယှဉ်သည်သာ
လျှင်။ဥပ္ပန္နံတိ၊၏။ဣတိဧဝံ၊သို့။ တာဝ၊ စွာ။အသ၊ထိုဖလသမာပတ်ကို။
သမာပဇ္ဇနံ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ဗျာနတောသရိက္ခတာဧဿနေ
နေဝစေတ္ထ ဗောဇ္ဈင်္ဂဝသေနာပိ သရိက္ခတ္တာဒဿိတာယေဝါတိ ဝေဒိ
တဗ္ဗံ။ဋီကာ)။ ။ပန၊ပါး။အာဂုသော၊ငါ့ရှင်။ အနိမိတ္တာယ၊သော။ စေ
တောဝိမုတ္တိယာ၊၏။ဌိတိယာ၊ပဗန္ဓအားဖြင့်တည်ခြင်း၌။ ပစ္စယာ၊တို့
သည်။ တယော၊တို့တည်း။ ။(ဌိတိယာတိပဗန္ဓဌိတိယာ။ ယထာပ
ရိစ္ဆိန္နကာလံဟိသမာပတ္တိယာပဗန္ဓဝသေနာဝဋ္ဌာနံဌိတိ။ဋီကာ)။ ။
သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ၊ ရူပနိမိတ်စသောအလုံးစုံသောနိမိတ်တို့ကို။ အမနသိ
ကာရောစ၊နှလုံးမမူခြင်းငှင်း။ အနိမိတ္တာယ၊မည်သော။ ဓာတုယာ၊အ
သင်္ခတဓာတ်ကို။မနသိကာရော၊နှလုံးသွင်းမှုခြင်းငှင်း။ပုဗ္ဗေ၊သမာပတ်ဝင်
စားသည့်မှရှေးအဘို့၌။ အဘိသင်္ခါရောစ၊စန္ဒေဝါသူရိယေဝါဩက်
ဌာနံဂတေဝုဋ္ဌဟိဿာမိဟု ကာလအပိုင်းအခြားကို မယူသည့်၏ အ
စွမ်းအားဖြင့်စိတ်ကိုပြုပြင်ခြင်းငှင်း။ဣတိ၊သို့။ တယော၊တို့သည်။ဣတိ၊
သို့။ဝစနတော၊ကြောင့်။ အသော၊ထိုဖလသမာပတ်၏။ တိဟိအာကာ
ရေဟိ၊ သုံးပါးသောအကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဌာနံ၊ပဗန္ဓအားဖြင့်တည်ခြင်း
သည်။ ဟောတိ၊၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ ပုဗ္ဗေအဘိသင်္ခါရောတိ၊
ကား။သမာပတ္တိတော၊ဝင်စားသည့်မှ။ပုဗ္ဗေ၊၌။ကာလပရိစ္ဆေဒေါ၊စန္ဒေ

ဝါသူရိယေဝါ ဩွကံဌာနံဂတေရဌှိဟိသဿာမိပာ ကာလကိုပိုင်းခြား ခြင်းသည်။ အဘိသင်္ခါရော၊မည်၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ အသုကသို့၊ ဤမည် သော။ကာလေ၊၌။ရဌှိဟိသဿာမိ၊အံ့။ဣတိ၊သို့။ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ၊ပိုင်းခြားအပ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အဿာ၊ထိုဖလသမာပတ်၏။ ယာဝ၊လောက်။ သောကာလော၊ထိုပိုင်းခြားအပ်သောကာလသည်။နာဂစ္ဆတိ၊မရောက် သေး။တာဝ၊လောက်။ဌာနံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ဧဝံ၊သို့။ အဿ၊ထိုဖလ သမာပတ်၏။ ဌာနံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ဣတိ၊ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ။ပန၊ ပါး။ အာဂသော၊ငါ့ရှင်။ အနိမိတ္တာယ၊သော။ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊မှ။ ဝုဋ္ဌာနာယ၊ထခြင်းငှါ။ဝါ၊၏။ပစ္စယာ၊တို့သည်။ ဒွေခေါ၊နှစ်ပါးတို့သာ တည်း။သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ၊ကုန်အောင်စုံသောရုပ်အစရှိသောနိမိတ်တို့ကို။ မနသိကာရော၊ငင်း။ အနိမိတ္တာယ၊သော။ဓာတုယာ၊ကို။ အမနသိကာ ရောစ၊ငင်း။ ဣတိ၊သို့။ဝစနတော၊ကြောင့်။ အဿာ၊ထိုဖလသမာပတ် မှ။ဒွိဟိ၊ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ဝုဋ္ဌာနံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ တတ္ထ၊ထိုပါဠိတော်၌။သဗ္ဗနိမိတ္တာနန္တိ၊ကား။ ရူပနိမိတ္တဝေဒနာသညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏနိမိတ္တာနံ၊ ရုပ်နိမိတ်၊ ဝေဒနာနိမိတ်၊ သညာနိမိတ်၊ သင်္ခါရနိမိတ်၊ဝိညာဉ်နိမိတ်တို့ကို။ စ၊ဆက်။သဗ္ဗာနေဝဧတာနိ၊ရူပနိ မိတ်စသောအလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သောထိုနိမိတ်တို့ကို။ ဧကတော၊တ ပေါင်းတည်း။ကာမံနမနသိကရောတိ၊အကယ်၍ကားနှလုံး၌မထားနိုင် ၏ရှင့်။ကသ္မာ၊ကား။ အသမ္ဘဝတော၊မဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ပ န၊ထိုသို့သော်လည်း။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဝသေန၊အကြွင်းမရှိအလုံးစုံကို သိမ်းကျုံးသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ဧတံ၊ဤသဗ္ဗနိမိတ္တာနံဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊၏။ တသ္မာသဗ္ဗေသံသင်္ခါရနိမိတ္တာနံဧကတောမနသိကာရာဘာ ဝတော။အလုံးစုံသောသင်္ခါရနိမိတ်တို့ကို တပေါင်းတည်းနှလုံးသွင်း ခြင်း၏ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ ။(အကြင်ကြောင့် ဘဝင်စိတ်ဖြစ် လတ်သော် ဖလသမာပတ်မှ ထသည်မည်သည် ဖြစ်သတည်း။ ထို့ ကြောင့်။ ယံဘဝင်္ဂဿစသည်ကိုဆိုပေသတည်း)။ ။ဘဝင်္ဂဿ၊၏။ ယံအာရမ္မဏံ၊ အကြင်ကံ ကမ္မနိမိတ်ဂတိနိမိတ်ဟူသော အာရုံသည်။ ဟောတိ၊၏။ တံအာရမ္မဏံ၊ထိုကံကမ္မနိမိတ်ဂတိနိမိတ်ဟူသောဘဝင် ၏အာရုံကို။ မနသိကရောတော၊ဘဝင်နှင့်တကွသော မနသိကာရဖြင့် နှလုံး၌ထားသော အရိယာသာဝကအား။ တနည်း။ မနသိ၊ ဘဝင်ဟူ

သောစိတ်၌။ ကရောတော၊ထားသောအရိယာသာဝကအား။ ဖလသ
မာပတ္တိဝုဋ္ဌာနံ၊ ဖလသမာပတ်မှထခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဇ္ဈာတိဝေံ၊
သို့။အသသာ၊ထိုဖလသမာပတ်မှ။ဝုဋ္ဌာနံ၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ကိံ ဖလဿ
အနန္တရံကဿစဖလံအနန္တရဿ၊ကား။ တာဝ၊စွာ။ ဖလဿ၊ရှေးရှေး
သောဖိုလ်၏။အနန္တရံ၌။ ဖလမေဝဝါ၊နောက်နောက်သောဖိုလ်သည်
သာလျှင်မူလည်း။ ဟောတိ၊၏။ ဖလဿ၊အလုံးစုံတို့၏ နောက်ဆုံးဖြစ်
သောဖိုလ်၏။အနန္တရံ။လိုက်။ဘဝင်္ဂ ဝါ၊ဘဝင်သည်မူလည်း။ဟောတိ၊
၏။ ပန၊ထိုမှတပါး။ ဖလံ၊သည်။ မဂ္ဂါနန္တရံ၊ မဂ်၏အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော
ဖိုလ်မူလည်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ ဖလာနန္တရံ၊မဂ္ဂဝီထိ၌ဧဝ။ ဖလသမာပတ္တိ၌
ဧဝ ရှေးရှေးဖိုလ်၏ အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သော နောက်နောက် ဖိုလ်သည်
လည်း။အတ္ထိ၊၏၊ ဂေါတြဘုအနန္တရံ၊ဖလသမာပတ္တိဝီထိ၌အနုလုံမည်
သောဂေါတြဘု၏အခြားမဲ့၌ဖြစ်သောဖိုလ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊၏။နေဝ
သညာနာသညာယတနာနန္တရံ၊နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ်
ကြိယာ၏အခြားမဲ့၌ဖြစ်သောဖိုလ်သည်လည်း။အတ္ထိ၊၏။ဘတ္တ၊ထိုဖိုလ်
တို့တွင်။မဂ္ဂဝီထိယံ၊၌။မဂ္ဂါနန္တရံ၊မဂ်၏အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော လက်ဦးဖိုလ်
သည်။ဟောတိ၊၏။ပုရိမဿပုရိမဿ၊ရှေးရှေးဖြစ်သောဖိုလ်၏။ ပစ္ဆိမံ
ပစ္ဆိမံ၊နောက်နောက်သောဖိုလ်သည်။ ဖလာနန္တရံ၊ဖိုလ်၏အခြားမဲ့၌။
ဟောတိ၊၏။ ဖလသမာပတ္တိသု၊ဖလသမာပတ္တိဝီထိတို့၌။ ပုရိမံပုရိမံ၊
ရှေးရှေးဖြစ်သောဖိုလ်သည်။ ဂေါတြဘုအနန္တရံ၊အနုလုံ၏အခြားမဲ့၌။
ဟောတိ၊၏။စ၊ဆက်။ ဧတ္ထ၊ဤဖလသမာပတ္တိဝီထိ၌။ အနုလောမံ၊အနု
လုံကို။ဂေါတြဘုတိ၊ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ ပဋ္ဌာနေ၊ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီး၌။
အရဟတော၊ အနုလောမံ။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ဟူသော။ ဝေါဝစနံ၊ ကို။
ဝုတ္တံ၊၏။ အရဟတော၊ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ အနုလောမံ၊သည်။ဖလသ
မာပတ္တိယာ၊ ဖလသမာပတ်အား။ အနန္တရပစ္စယေန၊ဖြင့်။ ပစ္စယော၊
သည်။ ဟောတိ၊၏။ သေက္ခာနံ၊တို့၏။ အနုလောမံ၊သည်။ ဖလသမာ
ပတ္တိယာ၊အား။အနန္တရပစ္စယေန၊ဖြင့်။ပစ္စယော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။
(ယေနဖလေနနိရောဓာ ဝုဋ္ဌာနံဟောတိတိ ဇ္ဈာနံဖလုပ္ပတ္တိယာနိရောဓာ
ဝုဋ္ဌာနဘာဝ‌ေတာဝုတ္တံ)။ ။ယေနဖလေန၊ဖြင့်။နိရောဓာ၊နိရောဓသမာ
ပတ်မှ။ဝုဋ္ဌါနံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။တံ၊ထိုနိရောဓမှဝုဋ္ဌါနအဖြစ်ဖြင့်ဆိုအပ်
သောအနာဂါမိဖိုလ်အရဟတ္တဖိုလ်သည်လည်း။ နေဝသညာနာသညာ

ယတနာနန္တရံ၊ နေဝသညာနာသညာ ယတနကုသိုလ် ကြိယာဇောဝ၏ အခြားမဲ့၌။ဟောတိ၊၏။ သတ္တာဟာတိက္ကမေ၊ခုနှစ်ရက်လွန်သည်။ သတိပိ၊သော်လည်း။ ဝိဇာတိယေန၊ ဇာတ်မတူသောရုပ်တရားဖြင့်။ အနန္တရ တတ္တာ၊ အခြားအဆီး ရှိသည် မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ဟိတ်။ဋ္ဌတိ၊မှတ်အပ်၏။ ။တတ္ထ၊ထိုဖိုလ်တို့တွင်။မဂ္ဂဝီထိယံ၊ ၌။ဥပ္ပန္နဖလံ၊ဖြစ်သောဖိုလ်ကို။ ဌပေတွာ၊၍။ အဝသေသံ၊ကြွင်းသော။ သဗ္ဗံ၊အလုံးစုံသောဖိုလ်သည်။ဖလသမာပတ္တိဝသေန၊ဖြင့်။ပဝတ္တနာမ၊ ဖြစ်သောဖိုလ်မည်၏။ ဧဝံဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ မဂ္ဂဝီထိယံဝါ၊၌၎င်း။ ဖလသမာပတ္တိယံဝါ၊ ၌၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇနဝသေန၊ ဖြစ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဒရထံ၊အခြင်းခပ်သိမ်း ငြိမ်းဧးပြီးသောကိလေသာဟူသော ပူပန်ခြင်းရှိသော။ဝါ၊ကိလေသာဟူသောပူပန်ခြင်းအချင်းခပ်သိမ်းငြိမ်းဧးပြီးသော။ အမတာရမ္မဏံ၊အမြိုက်နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသော။ သုဘံ၊မတင့်တယ်စရာ ကိလေသာဟူသောအညစ်အကြေးမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တင့်တယ်စွာသော။ ဝန္တလောကာမိသံ၊တဏှာဟူသောလောကာမိသကို ထွေးအန်ပြီးထသော။ ဝါ၊ အန်အင်ပြီးသော တဏှာဟူသော လောကာမိသရှိထသော။ ။(တဏှာသင်္ခါတိလောကာမိသံ ဝန္တံဆင္ဍိတံဧတေနာတိဝန္တလောကာမိသံပြု)။ ။သန္တံ၊ကိလေသာဟူသောအပူငြိမ်းဧးပြီးထသော။ ဥတ္တမံ၊မြတ်စွာထသော။ဝါ၊မဟောကိုနှုတ်ပစ်တတ်ထသော။ ဧတံသာမညဖလံ၊ ဤအရိယမဂ်အကျိုးဖြစ်သောဖိုလ်သည်။ ။(အဘိသင်္ခိတံ၌စပ်။ ။ယေနဓမ္မေနယောဂတောသမဏောနာမဟောတိ။ တဿအရိယမဂ္ဂ သင်္ခါတဿသာမညဿ ဖလတ္တာသာမညဖလံ။ပြု)။ ။အမတေန၊အမြိုက်ဆေးရလိုကာဖြင့်။ သံမောဒိတံ၊ရောနှောအပ်သော။ထည့်။မဓုံ ဝိယ၊ပျားကဲ့သို့။သြဇဝန္တေန၊ သြဇာနှင့်ပြည့်စုံသော။ဝါ၊မှန်သောသဘောနှင့်ပြည့်စုံသော။သုဝိနေသ မစင်ကြယ်စရာကိလေသာမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် စင်ကြယ်စွာထသော။ သာတာတိသာတေန၊ မဟဂ္ဂတသာတလောကုတ္တရ ကုသလသာတထက်လည်းအလွန်လျှင်သာယာအပ်ချိုမြိန်မြတ်သောအရသာရှိသော။ ။(မဂ္ဂသုခတောပိတိဖလသုခံသန္တတရတာယ ပဏီတတရံ)။ ။ယေနသုခေန၊အကြင်အနုတ္တရသုခဖြင့်။ အဘိသင်္ခိတံ၊အချင်းခပ်သိမ်းခြောက်သွေ့သည်၏အဖြစ်မှကင်းသဖြင့်စွတ်စို၏။ ဝါ စွတ်စို

စေအပ်၏။ ။အရိယဿ၊အရိယာသခင်တို့၏သာဥစ္စာဖြစ်သော။ဝါ၊ အရိယာသခင်တို့သည်သာ သုံးဆောင် ခံစားထိုက်သော။ တဿဖလဿ၊ထိုသာမညဖိုလ်၏။ ရသဘူတံ၊အရသာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝါ၊အနှစ်အဆိမ့်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အနုတ္တရံ၊ မိမိထက်အလွန်အကဲမရှိ ရသာဆုံးဖြစ်သော။ တံ သုခံ၊ထိုသို့သောချမ်းသာကို။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပညံ၊ဝိပဿနာပညာကို။ ဘာဝေတွာ၊ပွါးစေ၍။ ဝိန္ဒတိ၊ ရ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အနုတ္တရသုခကိုရသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အရိယဖလဿ၊ အရိယဖိုလ်၏။ ဓိတံရသာနုဘဝနံ၊ဤအတုမရှိအကောင်းဆုံးဖြစ်သောအရသာအဆိမ့်ကို ခံစားရခြင်းသည်။ဣဓ၊ဤအရာ၌။ဝါ၊ဤသာသနာတော်၌။ ဝိပဿနာဘာဝနာယ၊ဝိပဿနာကိုပွါးစေခြင်း၏။ အာနိသံသောတိ၊အာနိသင်ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ ။နိရောဓသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနသမတ္ထတာတိ၊ကား။ ကေဝလဉ္စ၊သက်သက်ကား။ အရိယဖလရသာနုဘဝနံယေဝ၊အရိယာဖိုလ်၏အရသာကိုခံစားရခြင်းသည်သာလျှင်။အာနိသံသော၊သည်၊ထည့်။ နမဟုတ်သေး။ ပန၊အဟုတ်သော်ကား။ အယံနိရောဓသမာပတ္တိယာသမာပဇ္ဇနသမတ္ထတာပိ၊ ဤနိရောဓသမာပတ်ကိုဝင်စားခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်လည်း။ဣမိဿာပညာဘာဝနာယ၊၏။အာနိသံသော၊မည်၏။ ဣတိ၊သို့။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ တတြတသ္မိံသံဝိဏ္ဏနေ၊ ထိုနိရောဓသမာပတ္တိ သမာပဇ္ဇနသမတ္ထတာဟူသော အကျဉ်းစကား၌။နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ကို။ဝိဘာဝနတ္ထံ၊ထင်ရှားပြခြင်း၌။ဣဒံပညာကမ္မံ၊ ဤသရုပ်စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်ပြဿနာမေးခြင်းအမှုကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ထည့်။ နိရောဓသမာပတ္တိ၊သည်။ကာ၊အဘယ်နည်း။ ကေ၊အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ တံ၊ထိုနိရောဓသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ဝင်စားကုန်သနည်း။ ကေ၊တို့သည်။ နသမာပဇ္ဇန္တိ၊နည်း။ ကတ္ထ၊အဘယ်ဘုံ၌။သမာပဇ္ဇန္တိ၊နည်း။ကသ္မာ၊ကြောင့်။ ဝါ၊အဘယ်အကျိုး၌။သမာပဇ္ဇန္တိ၊နည်း။ ကထဉ္စ၊အဘယ်သို့လျှင်။ အဿာ၊ထိုနိရောဓသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကထံ၊ အဘယ်မျှသောအကြောင်းဖြင့်။ဌာနံ၊တည်ခြင်းသည်။ဟောတိ၊နည်း။ ကထံ၊ဖြင့်။ဝုဋ္ဌာနံ၊သည်။ ဟောတိ၊နည်း။ ဝုဋ္ဌိတဿ၊ထပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊သည်။ ကိံနိန္နံ၊အဘယ်သို့ညွတ်သည်။ ဟောတိ၊နည်း။ မတဿစ၊သေသော

သူ၏ရင်း။ သမာပန္နဿစ၊နိရောဓသမာပတ်ကိုဝင်စားသောသူ၏ရင်း။ ဝိသေသော၊အထူးသည်။ကော၊နည်း။ နိရောဓသမာပတ္တိ၊သည်။သင်္ခတာကိံ၊သင်္ခတလော။ အသင်္ခတာကိံ၊အသင်္ခတလော။ လောကိယာကိံ၊လောကီလော။ လောကုတ္တရာကိံ၊လောကုတ္တရာလော။နိပ္ဖန္နာကိံ၊နိပ္ဖန္နလော။ အနိပ္ဖန္နာကိံ၊အနိပ္ဖန္နလော။ ဇာတိဇာဒိပဉ္စကမ္ဗံ၊ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ တတ္ထသို့ပဉ္စကမ္ဗေ၊၌။ ကာနိရောဓသမာပတ္တီတိ၊ကား။အနုပုဗ္ဗနိရောဓဝသေန၊ ဝိပဿနာသို့ အစဉ်လျှောက်သော ရှစ်ပါးသော သမာပတ်သို့တက်သဖြင့် ထိုထိုသို့သော ပဋိပက္ခ၏ ချုပ်ခြင်းကို အကြောင်းပြုသဖြင့် သုံးပါးကုန်သောသင်္ခါရတို့၏ အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တစေတသိကာနံ၊ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ တရားတို့၏။ ယာအပ္ပဝတ္တိ၊အကြင်ပိုင်းခြားတိုင်းသောကာလပတ်လုံး မဖြစ်ခြင်းသည်။အတ္ထိ၊၏။ အယံအပ္ပဝတ္တိ၊ ဤစေတသိက်တို့၏ပိုင်းခြားတိုင်းသော ကာလပတ်လုံး မဖြစ်ခြင်းသည်။ နိရောဓ သမာပတ္တိ၊ မည်၏။ ထည့်။ ။(ဝင်စားခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုပြဖွာန်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အကယ်၍ကားလက်ဦးစွာမေးအပ်ကုန်၏ရှင့်။ယင်းသို့သော်လည်းလေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ထိုအမေး၏အဖြေကို နောက်၌ဆိုခြင်းငှါမဝင်စားနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလက်ဦးပြလိုရကား။သဗ္ဗေပိ၊ စသည်ကိုမိန့်သော်။ ။ဝါမံမုဥ္ဇဒကဂ္ဂိဏ္ဍိဂဏ္ဌိပဟူ၏သို့မှတ်)။ ။ကေတံသမာပဇ္ဇန္တိ ကေနသမာပဇ္ဇန္တီတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ပုထုဇဉ်တို့သည်ရင်း။သောတာပန္နာ၊တို့သည်ရင်း။သကဒါဂါမိနော၊တို့သည်ရင်း။ နသမာပဇ္ဇန္တိ၊ မဝင်စားနိုင်ကုန်။ ။(သဗ္ဗေပိဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ပုထုဇဉ်စသော သုံးဦးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ထိုသုံးဦးတို့တွင်။ ရှစ်ပါးသောသမာပတ်ရသောသူတို့သည်လည်း ရှိကုန်သည်မဟုတ်လောဟု၊ကား။တေဟိအဋ္ဌန္နံသမာပတ္တီနံလာဘိနောပိအလာဘိနောဝိယ သမာဓိသို့အပရိပူရကာရိတာယနိရောဓံ သမာပဇ္ဇိတုံနသက္ကောန္တိ၊ မိန့်သော်။ ငိုကာ။ ။ယင်းသို့သမာပတ္တိလာဘိဖြစ်လျက်အဘယ့်ကြောင့် သမာဓိသို့အပရိပူရကာရီ ဟူသနည်းဟု။ ကား။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိသမုစ္ဆိန္ဒနေနဟိသမာဓိသို့ပရိပူရကာရိတာ။နစျာနာဓိဂမမတ္တေန၊ ရင်း)။ ။သုက္ခဝိပဿကာ၊သုက္ခဝိပဿကဖြစ်ကုန်သော။ အနာဂါမိနောစ၊တို့သည်ရင်း။ အရဟန္တောစ တို့သည်ရင်း။န

သမာပဇ္ဇန္တိ၊မဝင်စားနိုင်ကုန်။ ။(အနာဂံရဟန္တာ၁နှစ်ဦးတို့သည် ဝိပဿနာဗလ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဝင်စားနိုင်ကောင်းသည်မဟုတ်လောဟု၊ကား။ ဥဘယေပိစေတေသတိပိဝိပဿနာဗလေသမာဓိဗလဿ အဘာ၁ဝတောနိရောဓံ နသမာပဇ္ဇန္တိ။ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရံဘာဝတညေဝေတ္ထသမာဓိဗလံဣန္တိတဗ္ဗံ။ ဋီကာ။ ။အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘီဖြစ်သောရှေးပုဂ္ဂိုလ်သုံးဦးတို့သည်။ သမာဓိဗလပြည့်စုံသောကြောင့်, ဝင်စားနိုင်ကောင်းသည် မဟုတ်လောဟုကား။ ပုရိမကာ၁ပနတယော သတိပိသမာဓိဗလေဝိပဿနာဗလဿအဘာ၁ဝတောအပရိပုဏ္ဏတ္တာ စသမာပဇ္ဇိတုံနသက္ကောန္တိ။အပရိပုဏ္ဏတာစဿသင်္ခါရာနံနသမာပရိမဒ္ဒိတတ္တာ။ရင်း)။ ။ပန၊အလျှော်ကိုဆိုအံ့။အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော၊ရှစ်ပါးသောသမာပတ်ကိုရကုန်သော။အနာဂါမိနော၁စ၊တို့သည်ရင်း။ ခီဏာသဝါစ၊တို့သည်ရင်း။သမာပဇ္ဇန္တိ၊ဝင်စားနိုင်ကုန်၏။ ။(အဋ္ဌသမာပတ္တိ။ ပ။ သမာပဇ္ဇန္တိဟူမြီး၍ ဝင်စားနိုင်ခြင်း၌ အကြောင်းကိုပါဠိ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင် ပြခြင်းငှါ။ ဒွိဟိဗလေဟိတိ အာဒိကို မိန့်သော်)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။ ဒွိဟိဗလေဟိ။ပ။ဉာဏာနိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊၏။ ဒွိဟိဗလေဟိ၊ နှစ်ပါးသောအစွမ်းတို့နှင့်။ သမန္နာဂတတ္တာ၁စ၊ ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တယောတိဿံ၊ကုန်သော။ သာမျှတ္တန္ဒိပဋ္ဋိတ္တာဝစနတည်း။ သင်္ခါရာနံ၊ ဝစီသင်္ခါရကာယသင်္ခါရစိတ္တသင်္ခါရတို့၏။ ပဋိပဿဒ္ဓိယာ၊ငြိမ်းခြင်းကြောင့်ရင်း။ သောဠသဟိ၊ကုန်သော။ဉာဏစရိယာဟိ၊ဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့်ရင်း။နဝဟိ၊ကုန်သော၊ သမာဓိစရိယာဟိ၊ သမာဓိ၏ဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့်ရင်း။ ဝသီဘာ၁ဝတာပညာ၊လေ့လာခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသောပညာသည်။ ဝါ၊စွမ်းနိုင်သောသတ္တိရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသောပညာသည်။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ နိရောဓသမာပတ်ကိုဝင်စားခြင်း၏။ဉာဏံ၊ဉာဏ်မည်၏။စ၊ဆက်။အယဥ္စသမ္ဗန္ဓော၊ ဗလဒွယသမန္နာဂတအစရှိသောယထာဝုတ္တနိရောဓသမာပတ္တိကိုဆောင်တတ်သောအကြောင်း၏ပြည့်စုံခြင်းသည်။အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော၊ကုန်သော။ အနာဂါမိခီဏာသဝေ၊တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အညေသံ၊ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘီအနာဂံရဟန္တာ၁ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ နတ္ထိ၊ရှိ။တသ္မာ၊ကြောင့်။ တေယေဝ၊ထိုအဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘီအနာဂါမိ ခီဏာသဝတို့သည်သာလျှင်။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ကုန်

၏။ အညော၊ ထိုမှတပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နသမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ ပါး။ ထေ္တာ၊ ဤပါဠိတော်၌။ နွေဗလာနိ၊ နှစ်ပါးသောအစွမ်းတို့သည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ပ။ ဝသီဘာဝတာ၊ လေ့လာခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ဇာတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ ထေ္တာ၊ ဤပုစ္ဆာ၌။ အမြဲဟိ၊ တို့သည်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သော။ ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်း သောစကားသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဇာနိသဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသောဒွိဗလစသည် သည်။ တေသဥဒ္ဒေသဿ၊ ဤဒွိဟိဗလေဟိသမန္နာဂတဿဇစရှိသော ဥဒ္ဒေသ၌။ နိဒ္ဒေသေ၊ နိဒ္ဒေသ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသလျှင် ကတည်း။ ယထာဟ၊ အသို့ဟောတော်မူသနည်း။ ဒွိဟိဗလေဟိတိ၊ ကား။ ဗလာနိ၊ အစွမ်းတို့သည်။ သမထဗလံ၊ ကာမစ္ဆန္ဒစသောပစ္စနီက ဓမ္မတို့ကိုငြိမ်းစေတတ် သမထသာလျှင်ဖြစ်သော ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ် သောတရားတို့ကြောင့်မတုန်မလှုပ်ခိုင်ခံ့သောအစွမ်းဗုင်း။ ဝိပဿနာဗ လံ၊ အနိစ္စစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်အထူးထူးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်ရှု တတ်သော ပညာသာလျှင်ဖြစ်သော ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့ကြောင့် မတုန်မလှုပ် ခိုင်ခံ့သောအစွမ်းဗုင်း။ ဇာတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ထည့်။ သမထဗလံ၊ သမထဗလသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ နေက္ခမ္မဝသေန၊ ကာမစ္ဆန္ဒကိုခွါတတ်သောနေက္ခမသက်ပ္ပ၏။ ဝါ၊ အလောဘပြဓာန်းသော ကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၏အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတာ၊ တခုသောအာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ယော အဝိက္ခေပေါ၊ အကြြင်မပြန့်လွင့်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဝိက္ခေပ၏ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သောသမာဓိသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသမာဓိသည်။ သမထဗလံ၊ မည် ၏။ အဗျာပါဒဝသေန၊ ဗျာပါဒကိုခွါတတ်သော အဗျာပါဒဝိတက်၏။ ဝါ၊ အဒေါသပြဓာန်းသောကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၏အစွမ်းဖြင့်။ အာလောက သညာဝသေန၊ ထိနမိဒ္ဓကိုခွါတတ်သော်ထင်ရှားသည်ကိုပြု၍နှလုံးသွင်း ခြင်းဖြင့်ကပ်၍ထင်သောအာလောကသညာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဝိက္ခေပ ဝသေန၊ ဥဒ္ဓစ္စကိုခွါတတ်သောဝိက္ခေပ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အ ညီအညွတ်ကောင်းစွာတည်သောသမာဓိ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါ နုပဿီအဿာသဝသေန၊ အလုံးစုံသောမိစ္ဆာဝိတက်ကိုခွါတတ်သော အထွတ်အဖျားသို့ ရောက်သော ပဋိနိဿဂ္ဂကိုရှုလျက် ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီပဿာသဝသေန၊ ပဋိ

နိဿဂ္ဂကိုရှုလျက်ဝင်သက်ကိုဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ဇ၏။ ဧကဂ္ဂတာ၊ သော။ ယောအဝိက္ခေပေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ သမထဗလံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ မူ၏။ ။(ဧဝံဥပစာရဿဈာနဿဝသေနသမထဗလံဒဿေတွာဣဒါနိတံ အဋ္ဌန္နံသမာပတ္တီနံဝသေန ပဋိပက္ခေဟိအနဘိဘဝနိယတာယစ ဗလပ္ပတ္တိဝသေနဒဿေတုံပဌမဈာနေနာတိအာဒိဝုတ္တံ)။ ။ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ သမထဗလံ၊ သမထဗလမည်သနည်း။ ပဌမဈာနေန၊ ပဌမဈာန်ဖြင့်။ နီဝရဏေ၊ နီဝရဏဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဈာနသမင်္ဂိပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဝါ၊ ဈာနသမ္ပယုတ္တသမာဓိသည်။ ထည့်။ နကမ္ပတိ၊ မတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမထဗလံ၊ မည်၏။ ။(ဈာနသမ္ပယုတ္တသမာဓိဟူသောကတ္တားကို အဘယ့်ကြောင့် သိအပ်သနည်း။ သောဟိဝိသေသတော ဈာနသမထဗလန္တိ အဓိပ္ပေတော။ တထာဟိ ကေနဋ္ဌေန သမထဗလန္တိ ဗလဒွေပုစ္ဆိတော။ ဋီကာ)။ ။ဒုတိယဈာနေန၊ ဖြင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရေ၊ ဝိတက်ဝိစာရဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ အာကိဉ္စညာယတနသညာယ၊ ကြောင့်။ ဈာနသမင်္ဂိပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဝါ၊ ဈာနသမ္ပယုတ္တသမာဓိ၊ သည်။ ထည့်။ နကမ္ပတိ၊ တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမထဗလံ၊ မည်၏။ ဥဒ္ဓစ္စေ၊ ဥဒ္ဓစ္စကြောင့်၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေစ၊ ဥဒ္ဓစ္စနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောမောဟအဟိရိကစသောကိလေသာဟူသောအကြောင်းကြောင့်၎င်း။ ခန္ဓေစ၊ ဥဒ္ဓစ္စနှင့်သမ္ပယုတ်စတုက္ခန္ဓကြောင့်၎င်း။ ။(နကမ္ပတီတိအာဒီနိအညာမညဝေဝစနာနိ)။ ။နကမ္ပတိ၊ တည်ရာမှရွေ့သောအားဖြင့် မတုန်မလှုပ်တတ်။ နစလတိ၊ ပတ်ပတ်လည်၍မတုန်လှုပ်တတ်။ နဝေဓတိ၊ ပြင်းစွာမတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမထဗလံ၊ မည်၏။ ။(တနည်းဥဒ္ဓစ္စေနကမ္ပတိ။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေနစလတိ။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတခန္ဓေနဝေဓတိဟုယူ၍။ ။ဥဒ္ဓစ္စဂဟဏံစေတ္ထသမထဿ ဥဇုပဋိပက္ခတာယ တဒဘိဘဝေနဗလပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ။ တေနေတံအဋ္ဌန္နံပိသမာပတ္တီနံသာဓာရဏတောကိစ္စာတိသယဒဿနံဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဋီကာ။ ။တဒဘိဘဝေန၊ ထိုဥဒ္ဓစ္စကိုလွှမ်းမိုးသဖြင့်ပေး။ ဧတံ၊ ဤဥဒ္ဓစ္စေနကမ္ပတိအစရှိသောစကားကိုစွဲ)။ ။ဣဒံ၊ ဤနေက္ခမ္မစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်ရအပ်သောစိတ္တေကဂ္ဂတာ၏ နီဝရဏ အစရှိသည်တို့ကြောင့် မတုန်

လှုပ်သည့်၏အဖြစ်ထိုနီဝရဏစသည်တို့ကိုလွှမ်းမိုး၍ မြဲစွာတည်ခြင်းသည်။ သမထဗလံ၊ မည်၏။ ။(ယခုအခါ၌ဝိပဿနာဗလကိုပြထိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် အကြင်ကြောင့် ဝိပဿနာကိုအကျဉ်းအားဖြင့်ခုနစ်ပါးသော်အနုပဿနာတို့ဖြင့်ပေါင်း၍ယူအပ်၏။ထိုကြောင့် ထိုထိုသမာပတ်မှထ၍ ထိုခုနစ်ပါးသောအနုပဿနာတို့၏အစွမ်းဖြင့် 'အနုပဿနာကိုပြုအပ်၏။ထိုမျှတည်းသောခုနစ်ပါးသောအနုပဿနာဖြင့်ပင်လျှင်ဤအရာ၌အနုပဿနာကိုစွပြည့်စုံသည်ဖြစ်သတည်း။ထို့ကြောင့်။ အနိစ္စာနုပဿနာဗလံ။ပ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဗလံဟုသရုပ်အားဖြင့်ပြပြီး၍တဘန်ထိုခုနစ်ပါးသောအနုပဿနာတို့ကို အောက်၌ဆိုပြီးသောနည်းဖြင့်ဝိသယကိုဝေဘန်သောအားဖြင့်ပြခြင်းငှါရူပေအနိစ္စာနုပဿနာစသည်ကိုမိန့်သတည်း)။ ။ဝိပဿနာဗလံ၊သည်။ကတမံ၊နည်း။အနိစ္စာနုပဿနာ၊သည်။ဝိပဿနာဗလံ၊မည်၏။ဒုက္ခာနုပဿနာ၊သည်။ပ။ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ၊သည်။ ဝိပဿနာဗလံ၊မည်၏။ရူပေ၊ရုပ်၌။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊သည်။ပ။ရူပေ၊၌။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ၊သည်။ဝိပဿနာဗသံ၊မည်၏။ဝေဒနာယ၊ဝေဒနာ၌။သညာယ၊၌။ သင်္ခါရေသု၊တို့၌။ဝိညာဏေ၊၌။ပ။ စက္ခုသ္မိံ၊၌။ဇရာမရဏေ၊၌။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊သည်၊ ဇရာမရဏေ၊၌။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ၊သည်။ ဝိပဿနာဗလံ၊မည်၏။ဣတိ၊သို့။အာဟ၊၏။ ။(ဤ၌လည်းပဋိပက္ခတို့သည်မနှိုင်စက်မလွှမ်းမိုးအပ်သည့်၏အဖြစ်သဉ်သာလျှင်ဗလဋ္ဌတည်းဟုပြခြင်းငှါကေနဋ္ဌေနဝိပဿနာဗလံစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ကေန ဋ္ဌေန၊ကြောင့်။ ဝိပဿနာဗလံ၊မည်သနည်း။အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ဖြင့်။ နိစ္စသညာယ၊ နိစ္စသညာကြောင့်။ နကမ္ပတိ၊မတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ဝိပဿနာ ဗလံ၊ မည်၏။ ဒုက္ခာ နုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ သုခ သညာယ၊ ကြောင့်။နကမ္ပတိ၊တတ်။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ဝိပဿနာဗလံ၊မည်၏။ (ဣတိကိုဝိပဿနာဗလံနှင့်ယှဉ်၍ချည်းယောဇနာ)။ ။အနတ္တာနုပဿနာယ၊ဖြင့်။ အတ္တသညာယ၊ကြောင့်။နကမ္ပတိ၊တတ်။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ၊ဖြင့်။ နန္ဒိယာ၊သပီတိကတဏှာကြောင့်။ နကမ္ပတိ၊တတ်။ဝိရာဂါနုပဿနာယ၊ဖြင့်။ရာဂေ၊ရာဂကြောင့်။နကမ္ပတိ၊တတ်၊နိရောဓာနုပဿနာယ၊ဖြင့်။ သမုဒယေ၊သမုဒယကြောင့်။နကမ္ပတိ၊တတ်။ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ၊ဖြင့်။အာဒါနေ၊စွဲလမ်းခြင်းကြောင့်။နကမ္ပတိ၊တတ်။ဣတိ

တသ္မာ၊ကြောင့်။ဝိပဿနာဇလံ၊မည်၏။အဝိဇ္ဇာယစ၊တဆဲ့နှစ်ပါးသော အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာသဟဂတကိလေသေစ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောလောဘဒေါသအစရှိသောအကြောင်းကြောင့်၎င်း။ ခန္ဓေစ၊အဝိဇ္ဇာနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောခန္ဓာကြောင့်၎င်း။ နကမ္ပတိ၊ တည်ရာမှရွေ့သောအားဖြင့်မတုန်လှုပ်တတ်။ နစလတိ၊ပတ်ပတ်လည်၍မတုန်လှုပ်တတ်။နဝေဓတိ၊ ပြင်းစွာမတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ဝိပဿနာဇလံ၊ မည်၏။ ဣဒံ၊ဤအနိစ္စာနုပဿနာစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် ရှုအပ်သော ဝိပဿနာ၏ နိစ္စသညာအစရှိသည်တို့ကြောင့် မတုန်လှုပ်သည်၏ အဖြစ်ထိုနိစ္စသညာစသည်တို့ကိုနှိပ်နင်းဖျွမ်းမိုး၍မြဲစွာတည်ခြင်းသည်။ ဝိပဿနာဇလံ၊မည်၏။ ။

တယောစသင်္ခါရာနံပဋိပဿဒ္ဓိယာတိ၊ကား။ကတမေသံ၊အဘယ်ကုန်သော။တိဏ္ဏံသင်္ခါရာနံ၊သုံးပါးသောသင်္ခါရတို့၏။ပဋိပဿဒ္ဓိယာ၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် နည်းဟူမူကား။ ဒုတိယံဈာနံ၊ကို။ သမာပန္နဿ၊ ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ ဝိတက်ဝိစာရဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ဝစီသင်္ခါရာ၊တို့သည်။ ပဋိပဿဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ဝါစံသင်္ခရောန္တိပဝတ္တေန္တီတိဝစီသင်္ခါရာ။ ဝါစာကို ဖြစ်စေတတ်သောဝိတက်ဝိစာရ၏။ထိုကြောင့်ပုဗ္ဗေခေါ အာဝုသောဝိသာခဝိတက္ကေတွာဝိစာရေတွာပစ္ဆာဝါစံဘိန္ဒတိ။ တသ္မာဝိတက္ကဝိစာရာဝစီသင်္ခါရာဟုဟောပြီ။ ။ထိုဝိတက်ဝိစာရသည်ကား။ ဒုတိယဈာန်၌ ငြိမ်းသည်ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုကြောင့် ဒုတိယဈာနံ။ပ။ ပဋိပဿဒ္ဓါဟောန္တိ မိန့်သော်)။ ။စတုတ္ထံဈာနံ၊ စတုတ္ထဈာန်ကို။ သမာပန္နဿ၊ ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဿာသပဿာသာ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ကာယ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ပဋိပဿဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။(ကာယေနသင်္ခါရိယန္တီတိကာယသင်္ခါရာ။အဿာသပဿာသာသရသတဉ်း။ထိုကြောင့်မဟုတ်လော။အဿာသပဿာသာခေါအာဝုသောဝိသာခကာယိကာဧတေဓမ္မာကာယပဋိဗဒ္ဓါ။တသ္မာအဿာသပဿာသာကာယသင်္ခါရာဟုဓမ္မဒိန္နထေရီသခင်မဟောပါတကား။ ။ထိုအဿာသပဿာသ တို့သည်ကား အကြင်ကြောင့် စတုတ္ထဈာန်၌ ငြိမ်းကုန်၏။ ထိုကြောင့် စတုတ္ထ ဈာနံ။ ပ။ ပဋိပဿဒ္ဓါ

ဟောန္တိဟူသတည်း)။ ။သညာဝေဒယိတနိရောဓံ၊သညာဝေဒနာ တို့၏ချုပ်ရာနိရောဓသမာပတ်ကို။သမာပန္နဿ၊အား။သညာစ၊သညာ လည်းဖြစ်သော။ဝေဒနာစ၊ဝေဒနာလည်းဖြစ်သော။ စိတ္တသင်္ခါရာ၊တို့ သည်။ပဋိပဿဒ္ဓါ၊ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ဧဝမေသံတိဏ္ဏံသင်္ခါရာ နံ၊တို့၏။ပဋိပဿဒ္ဓိယာ၊ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ ။(စိတ္တေနသမ်ိဳယန္တိ စိတ္တ သင်္ခါရာ။သညာဝေဒနာရသတည်း။ ထိုကြောင့်။ သညာစဝေဒနာစ စေတသိကာဧတေစိတ္တပဋိဗဒ္ဓါ။တသ္မာသညာဝေဒနာစိတ္တသင်္ခါ ရာဟုဟောတကား။ ။ထိုသညာ ဝေဒနာ တို့သည်ကား အကြင် ကြောင့်နိရောဓကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အားငြိမ်းကုန်၏။ ထိုကြောင့်။ သညာဝေဒယိတ။ပ။ပဋိပဿဒ္ဓါ ဟောန္တိမိန့်သော်)။ ။

သောဠသဟိဉာဏစရိယာဟိတိ၊ကား။ ကတမာဟိ၊ အဘယ်မည် ကုန်သော။သောဠသဟိ၊ကုန်သော။ဉာဏစရိယာဟိ၊ဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်း တို့ဖြင့်။သမာပဇ္ဇန္တိ၊ကုန်သနည်း။ထည့်။အနိစ္စာနုပဿနာ၊သည်။ဉာဏ စရိယာ၊ဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းမည်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာ၊ သည်။ အနတ္တာနု ပဿနာ၊သည်။နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ၊သည်။ဝိရာဂါနုပဿနာ၊သည်။ နိရော ဓာနုပဿနာ၊သည်။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ၊ သည်။ ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ သည်။ဉာဏစရိယာ၊ဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းမည်၏။ ။(ဤသို့အနုပဿနာကို ပုဒ်တိုင်းယှဉ်)။ ။သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ သည်။ဉာဏစရိယာ၊မည်၏။ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တိ၊သည်။ဉာဏစရိယာ၊မည်၏။သကဒါဂါ မိမဂ္ဂေါ၊သည်။ပ။အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိ သည်။ ဉာဏစရိယာ၊မည် ၏။ဣမာဟိသောဠသဟိဉာဏစရိယာဟိ၊တို့ဖြင့်။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ ထည့်။ ။(ဉာဏ်ပဓာနဖြစ်သောကြောင့် မဂ်ဖိုလ်သမာပတ်တို့ကိုဉာ ဏစရိယဟူသတည်း။ တနည်းဉာဏေန စရိတာပဝတ္တိတာတိဉာဏ စရိယာ၊ ဣန္ဒြိယအဓိပတိဟေတုမဂ္ဂသတ္တိအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် လွန်စွာကျေးဇူးပြုတတ်သော ဉာဏ်သည် မိမိမှကြွင်းသော မဂ်ဖိုလ် တရားတို့ကိုဆိုပြီးသောသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုရကားဉာဏ်သည်ဖြစ်စေ အပ်သောမဂ္ဂဖလဓမ္မသည် ဉာဏစရိယာမည်၏ဟူလိုသတည်း။ ။ ဤအလို ဉာဏ စရိယာ၊ ဉာဏ်သည် ဖြစ်စေအပ်သော တရားမည်၏ ပေး။ ။ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာကိုယူသဖြင့်လျှင်ထိုဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ၏အာဒိ ဘူတဖြစ်သောသေသအနုပဿနာကိုလည်းယူအပ်ကုန်၏။ထိုကြောင့်

ဋီကာ၌။ ဉာဏစရိယာသုဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာဂဟဏေနေဝအဿအာဒိ
ဘူတာသေသာနုပဿနာပိဂဟိတာဝဟောန္တိ။တဒဝိနာဘာဝတော။
မဂ္ဂေါဉာဏစရိယာဖလသမာပတ္တိဉာဏစရိယာတိမဂ္ဂဖလသမာပတ္တိ
နံဉာဏစရိယာဘာဝဝစနံမဂ္ဂဖလဓမ္မာနံ ဉာဏပဓာနတ္တာ။ ဉာဏေန
ဝါဇ္ဇိတ္ထိယာဓိပတိဟေတု မဂ္ဂပစ္စယာဒိဝသေနသာတိသယ ပစ္စယာဘူ
တေနသေသာမဂ္ဂဖလဓမ္မာစရိတာ ပဝတ္တိတာဘိကတွာ တထာဝုတ္တံ။.
သမာဓိစရိယာသုပိဧသေဝနယောဓိန္န့သော်)။ ။

နဝဟိသမာဓိစရိယာဟိတိ၊ ကာ။ ကတမာဟိ၊ကုန်သော။ နဝဟိ၊
ကုန်သော။သမာဓိစရိယာဟိ၊တို့ဖြင့်။သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ပဌမံ
ဈာနံ၊သည်။သမာဓိစရိယာ၊မည်၏။ဝါ၊သမာဓိသည်ဖြစ်စေအပ်သော
တရားမည်၏။ဒုတိယံဈာနံ၊သည်။ ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသ
မာပတ္တိ၊သည်။ သမာဓိစရိယာ၊မည်၏။ ပဌမဇ္ဈာနပဋိ လာဘတ္ထာယ၊
ပဌမဈာန်ကိုရခြင်းအကျိုး၌။ ဝိတက္ကောစ၊လည်း။ ဝိစာရောစ၊လည်း။ပီတိ
စ၊လည်း။သုခဉ္စ၊လည်း။စိတ္တေကဂ္ဂတာစ၊လည်း။ ပ။ နေဝသညာနာသညာယ
တနပဋိလာဘတ္ထာယ၊၌။ ဝိတက္ကောစ၊လည်း။ ဝိစာရောစ၊လည်း။ ပီတိစ၊
လည်း။သုခဉ္စ၊လည်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာစ၊လည်း။ ဣမာဟိနဝဟိသမာဓိစရိယာ
ဟိ၊၍ကိုးပါးသောသမာဓိ၏ဖြစ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ ဝါ၊သမာဓိသည်ဖြစ်စေ
အပ်သောတရားတို့ဖြင့်။သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ။(ရှစ်ပါးသောသမာ
ပတ်။ ထိုရှစ်ပါးသောသမာပတ်၏ဥပစာရသမာဓိလည်း ရှစ်ပါးဖြစ်၍
တဆဲ့ခြောက်ပါးရှိရမည့်ကိုအသို့ယူ၍ကိုးပါးဖြစ်သနည်းဟု။ကာ။ န
ဝဟိသမာဓိစရိယာဟိတိ အဋ္ဌသမာပတ္တိ ယော အဋ္ဌသမာဓိစရိယာ။
တာသံဥပစာရသမာဓိဥပစာရသမာဓိဘာဝသာမညေနဧကာသမာ
ဓိစရိယာတိဧဝံနဝဟိသမာဓိစရိယာဟိ၊ တေနာဟ။ပဌမဈာနံသမာ
ဓိစရိယာတိအာဒိ။ဋီကာ။ ။ပဌမဇ္ဈာနပဋိလာဘတ္ထာယ ဝိတက္ကော
အစရှိသောစကားကိုနာနာဝဇ္ဇနအားဖြင့်ဆိုအပ်သလော။ဧကာဝဇ္ဇန
အားဖြင့် ဆိုအပ်သလော။ ကြောင့်။ ပဌမ ဈာန ပဋိလာ ဘတ္ထာယ ဝိ
တက္ကာဒိ အာဒိနာ နာနာဝဇ္ဇနဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဥပစာရသမာ
ပတ္တိနံပိဥပစာရဿတထေဝဝုတ္တတ္တာ။နဟိဧကာဝဇ္ဇနေစတုက္ကဈာနာ
နိဥပစာရေပီတိ အာဒယောသမ္ဘဝန္တိ။ ဧတ္တစပဌမဈာနပဋိလာဘတ္ထာ
ယာတိ အာဒိဝစနေန ဥပစာရ သမာဓိဿပိ ပါရိပူရိဇ္ဈာနဿ တဗ္ဘာတိ

ဒဿေတိ။ ဋီကာ။ ။ဝသီဘာဝတာပညာဟူသောပါဠိ၌အဋ္ဌကထာ
မပြအပ်သောအနက်ကိုဋီကာဆရာဘော်ပြလို၍။ ဝသီဘာဝတာပညာ
တိဧတ္ထဝသောတေသအတ္ထီတိဝသီ။ တဿဘာဝေါ ဝသီဘာဝေါ။
သာဧဝဝသီဘာဝတာ။ ဋီကာမိန့်သော်။ ။ဝသီဘာဝတာ ပညာတိ
ဧတ္ထ၊၌။တေသ၊အား။ဝသော၊ လေ့လာခြင်းသည်။ ဝါ၊ စွမ်းနိုင်သော
သတ္တိသည်။အတ္ထိ၊၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ဝသီ၊မည်၏။ တဿ၊ထို
လေ့လာခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ စွမ်းနိုင်သောသတ္တိရှိသောပုဂ္ဂိုလ်
၏။ဘာဝေါ၊အဖြစ်တည်း။ဝသီဘာဝေါ၊လေ့လာခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏
အဖြစ်။ဝါ၊စွမ်းနိုင်သောသတ္တိရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်။သာဧဝ၊ထိုဝသီ
ဘာဝသည်ပင်လျှင်။ဝသီဘာဝတာ၊ မည်၏၊ ဒေဝေါယေဝ၊ဒေဝတာ
ကဲ့သို့ဟူလို။ငင်းနက်။ ။ယင်းသို့သော်ဝသီဘာဝတာတိဟုပဒုဒ္ဓါရမ
ပြုမူ၍အဘယ့်ကြောင့်ဝသိတိပဉ္စဝသိယောဟုဘွင့် အပ်သနည်း။ ဟူ၊
ကား။ ဝသိယောတိ ပနပါဠိယံ ဇာတ္တိလိင်္ဂဝသေန ဝုတ္တတ္တာ တာယော
ဒဿေတုံဝသိတိပဉ္စဝသိယောတိအာဒိဝုတ္တံ။ဋီကာ)။ ။ဝသိတိ၊ကား။
ဝသိယော၊ဝသီတို့သည်။အာဝဇ္ဇနဝသီ၊အာဝဇ္ဇနဝသီငင်း။သမာပဇ္ဇန
ဝသီ၊ငင်း။အဓိဋ္ဌာနဝသီ၊ငင်း။ဝုဋ္ဌာနဝသီ၊ငင်း။ ပစ္စဝေက္ခဏာဝသီ၊ငင်း။
ဣတိ၊သို့။ပဉ္စ၊တို့တည်း။ ။(ဝသနံဝသီ၊အလိုအလျောက်ဖြစ်စေနိုင်သော
သတ္တိရသတည်း)။ ။တတ္ထ၊ထိုငါးပါးသောဝသီတို့တွင်။ပဌမံဈာနံ၊ကို။
ယတ္ထ၊အကြင်အကြင်အရပ်၌။ဣစ္ဆကံ၊အလိုရှိ၏။တတ္ထ၊ထိုထိုအလိုရှိရာ
အရပ်၌။အာဝဇ္ဇတိ၊ဆင်ခြင်နိုင်၏။ယဒါ၊အကြင်အကြင်အခါ၌။ဣစ္ဆကံ၊
အလိုရှိ၏။ တဒါ၊ထိုထိုအလိုရှိသောအခါ၌။အာဝဇ္ဇတိ၊ဆင်ခြင်နိုင်၏။
တနည်း။ ယံယသ္မိံယသ္မိံ ဈာနင်္ဂေ၊အကြင်အကြင်ဈာနင်၌။ ဣစ္ဆကံ၊အ
လိုရှိ၏။ တံတံ၊ထိုထိုအလိုရှိသောဈာနင်ကို။ အာဝဇ္ဇတိ၊ဆင်ခြင်နိုင်၏။
.ယာဝ၊ အကြင်အကြင်ရွေ့လောက်။ ဣစ္ဆကံ၊အလိုရှိ၏။ တာဝ၊ထိုထို
အလိုရှိသရွေ့လောက်။အာဝဇ္ဇတိ၊နိုင်၏။ ။(ဤသို့သောအရာ၌ဝတ္တ
မာနဝိဘတ်သည်လည်း။ သတ္တိအနက်ကိုဟောရကား ဆင်ခြင်နိုင်၏
ဟု ယောဇနာသည်)။ ။ယတ္ထယတ္ထ ပဒေသေ ဣစ္ဆာယတ္ထိစ္ဆကံ။
ယဒါယဒါ ယသ္မိံ ယသ္မိံဝါ ကာလေ ဣစ္ဆာယ ဒိစ္ဆကံ။ ယာဝယာ
ဝ ဣစ္ဆာယ ဒိစ္ဆကံ။ ဒကာရော ပဒသန္ဓိကရော။ အောက်၌ ဋီကာဟူ
ရကား ယတ္ထိစ္ဆကံစသည်ကိုသမာသ်လည်းဟူစရ၏။ ဣစ္ဆာဝေဣစ္ဆ

ကံမှု၍ ဝါကျလည်းဟူစရ၏။ ယထာရုစိမှတ်)။ ။ယထ္ထကတ္တစိဒ္ဓာ
နေ၊အမှတ်မရှိသောအရပ်၌။တဒါတဒါ၊အမှတ်မရှိသောအခါ၌။ယံကိဉ္စိ
ဗျာနင်္ဂ၊အမှတ်မရှိသောဗျာနင်ကို။အာဝဇ္ဇန္တဿ၊ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်
၏။ယထိစ္ဆိတကာလံ၊အကြင်အလိုရှိအပ်သောကာလပတ်လုံး။ ။(ဤ
ကား အာဝဇ္ဇတိဟူသောပုဒ်သည်ပုဂ္ဂလဝါစကဖြစ်၍အာဝဇ္ဇန္တဿအာ
ဝဇ္ဇနာဟူသောအတ္ထကိုရသင့်သောကြောင့်ပါဌသေသမူသတည်း)။ ။
အာဝဇ္ဇနာယ။အာဝဇ္ဇနပဝတ္တိယာ၊အာဝဇ္ဇန်းကိုဖြစ်စေခြင်း၌။ဝါ၊အာ
ဝဇ္ဇန်းဖြစ်ခြင်း၏။ ဒန္ဓာယိတတ္တံ၊ လေးထိုင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝါ၊
နှေးပျည်းသည့်၏အဖြစ်သည်။နတ္ထိ၊မရှိ၊ဇုတိဝေံ၊ဤသို့ဖြစ်သည့်ရှိသော်။
အာဝဇ္ဇနဝသီ၊သည်။သိဒ္ဓါ၊ပြီးသည်မည်သည်။ဟောတိ၏။ ။(အာ
ဝဇ္ဇနာယဝသီ အာဝဇ္ဇနဝသေနဝါဝသီ အာဝဇနဝသီ။ ပြု။ အာဝဇ္ဇနာ
ယ၊အာဝဇ္ဇန်းကိုဖြစ်စေခြင်း၌။ ဝါ၊ဆင်ခြင်ခြင်း၌။ဝသီ၊စွမ်းနိုင်ခြင်း
သည်။ဝါ၊အလိုအလျောက်စိတ်ကိုဖြစ်စေနိုင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ကား။အာ
ဝဇ္ဇနဝသေန၊ ဆင်ခြင်သည့်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ဝသီ၊အလိုအလျောက်
စိတ်ကိုဖြစ်စေနိုင်ခြင်းသည်။အာဝဇ္ဇနဝသီ၊မည်၏)။ ။ပဌမံဗျာနံ၊ကို။
ယတ္ထိ ဿကာံ၊အကြင်အကြင်အရပ်၌ဝင်စားခြင်း၌အလိုရှိ၏။တတ္ထတတ္ထ၊
၌။သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စားနိုင်၏။ ယဒိစ္ဆကာံ၊အကြင်အကြင်အခါ၌ဝင်စား
ခြင်း၌အလိုရှိ၏။တဒါတဒါ၊၌။သမါပဇ္ဇတိ၊၏။ယါဝဒိစ္ဆကာံ၊အကြင်မျှ
လောက်ဝင်စားခြင်း၌အလိုရှိ၏။ တာဝိစ္ဆိတံကာလံ၊ ထိုမျှလောက်
အလိုရှိအပ်သောကာလပတ်လုံး။သမာပဇ္ဇတိ၊၏။ သမာပဇ္ဇန္တဿ၊ဝင်
စားသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယထိစ္ဆိတံကာလံ၊ အကြင်အကြင် အလိုရှိတိုင်း
သောကာလပတ်လုံး။ သမာပဇ္ဇနာယ၊ ဝင်စားခြင်း၌။ ဒန္ဓာယိတတ္တံ၊
လေးထိုင်းသည့်၏အဖြစ်သည်။ ဝါ၊နှေးပျည်းသည့်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊
ရှိ။ဇုတိဝေံ၊ဤသို့ဖြစ်သည့်ရှိသော်။သမာပဇ္ဇနဝသီ၊သည်။ သိဒ္ဓါ၊အပြီး
တိုင်သည်မည်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။ပဌမံဗျာနံ၊ကို။ယာဝဒိစ္ဆကာံ၊အ
ကြင်မျှလောက်ထားခြင်း၌အလိုရှိ၏။တာဝိစ္ဆိတံကာလံ၊ ထိုသို့ထား
ခြင်း၌အလိုရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ထားနိုင်၏။ အဓိဋ္ဌ
ဟန္တဿ၊ထားသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဓိဋ္ဌာနေ၊ ဗျာန်ကိုအလိုရှိတိုင်းထား
ခြင်း၌။ဒန္ဓာယိတတ္တံ၊သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ဇုတိဝေံ၊သော်။ အဓိဋ္ဌာနဝသီ၊
သည်။သိဒ္ဓါ၊မည်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(အဓိဋ္ဌာနေဝသီအဓိဋ္ဌာနဝသီ

ပြ)။ ။ယာဝဒိစ္ဆကံ၊ အကြင်အကြင်ရွေ့လောက်သောကာလဖြင့်။ ဈာန်
မှထခြင်းငှါအလိုရှိ၏။ တတ္တကေန၊ ထိုမျှလောက်ပိုင်းခြားတိုင်းသော
ကာလဖြင့်။ဝုဋ္ဌာတိ၊ဈာန်မှထနိုင်၏။ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ၊ထသောပုဂ္ဂိုလ်၏။
ဝုဋ္ဌာနေ၊ ပိုင်းခြား တိုင်းသော ကာလဖြင့် ထခြင်း၌။ ဒန္ဓာယိ တတ္တံ၊
သည်။နတ္ထိ၊ရှိ။ ဣတိဧဝံ၊သော်။ ဝုဋ္ဌာနဝသီ၊ သည်။ သိဒ္ဓါ၊မည်သည်။
ဟောတိ၊၏။ယာဝဒိစ္ဆကံ၊အကြင်အကြင်ရွေ့လောက်သောကာလပတ်
လုံးဈာန်ကိုဆင်ခြင်ခြင်းငှါအလိုရှိ၏။ထတ္တကေန၊ ထိုထိုအလိုရှိသရွေ့
လောက်။ပစ္စဝေက္ခတိ၊ဆင်ခြင်နိုင်၏။ ယတ္ထကတ္ထစိဋ္ဌာနေ၊၌။တခါတခါ၊
အမှတ်မရှိသောအခါ၌။ယံကိဉ္စိဈာနင်္ဂံ၊ကို။ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ဆင်ခြင်
သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယထိစ္ဆိတကာလံ၊လုံး။ ပစ္စဝေက္ခနာယ ဆင်ခြင်
ခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ၏။ ဒန္ဓာယိတတ္တံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိဧဝံ၊ သော်။
ပစ္စဝေက္ခဏာဝသီ၊သည်။သိဒ္ဓါ၊မည်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ဤသို့ပြည့်စုံ
အောင်သမ္ဗန်)။ ။ဒုတိယံ၊ ကို။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာ
ပတ္တိံ၊ကို။ပ။ဈာမာပဇ္ဇဝသိယော။ဤငါးပါးသောဝသီတို့သည်။ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ဣတိ၊မှတ်အပ်၏။ ။(တတ္ထဈာနံအာဝဇ္ဇန္တဿနိရန္တံဈာနင်္ဂေ
သုစိဏ္ဏပဝတ္တနသမတ္ထတာအာဝဇ္ဇနဝသီ။သမာပဇ္ဇိတုကာမဿသီဃံ
ဈာနံသမာပဇ္ဇနသမတ္ထတာသမာပဇ္ဇနဝသီ။အစ္ဆရာမတ္တံဝါကတိပယစ္ဆ
ရာမတ္တံဝါခဏံဈာနံဌပေတုံသမတ္ထတာအဓိဋ္ဌာနဝသီ။ တထေဝလဟုံ
ဝုဋ္ဌာတုံသမတ္ထတာ ဝုဋ္ဌာနဝသီ။ ပစ္စဝေက္ခနာဝသီပနအာဝဇ္ဇန ဝသီ
ယာဧဝဝုတ္တာတိ။ ပစ္စဝေက္ခနဇဝနာနေဝဟိ တတ္ထအာဝဇ္ဇနာနန္တရာနိ
တိအယမေတ္ထသင်္ခေပေါ။ဋီကာ။ ။တထေဝအစ္ဆရာမတ္တံဝါ၊လက်ဖျစ်
တတွက် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကတိပယစ္ဆရာမတ္တံ
ဝါ၊လက်ဖျစ်နှစ်ချက်သုံးချက်အတိုင်းအရှည်လည်းဖြစ်သော။ခဏံ၊ခဏပတ်
လုံး။တထေဝကား။အနုကဍ္ဎနဖြစ်၍အစ္ဆရာမတ္တံဝါ ကတိပယစ္ဆရာမတ္တံ
ဝါခဏံကိုင်သည်။ ။တနည်း။ တထေဝ ဩကာမေဝခဏံ၊ ထို
ဆိုအပ်ပြီးသော အစ္ဆရာမတ္တစသော ခဏပတ်လုံး သာလျှင်။ ဈာနသ
မင်္ဂီ၊ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသည်။ဟုတွာ၊၍။လဟုံ၊လျင်စွာ။ဈာနတော၊မှ။ဝုဋ္ဌာ
တုံ၊ထခြင်းငှါ။သမတ္ထတာ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဝုဋ္ဌာနဝသီ၊
မည်၏။သမ္ဗန်)။ ။စ၊ဆက်။ ဧတ္ထ၊ဤပါဠိတော်၌။ သောဠသဟိဉာ
ဏစရိယာဟိတိ၊ ဟိဟူသော။ ဧသဧသောနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ ဥက္ကဋ္ဌ

နိဒ္ဒေသော။အလွန်ကိုညွှန်ပြသောသဒ္ဒါတည်း။ ဝါ။အကြွင်းမဲ့သိမ်းကျုံး
၍ပြသောသဒ္ဒါတည်း။ပန၊စင်စစ်သော်ကား။ အနာဂါမိနော၊အား။ရုဒ္ဒ
သဟိဥာဏစရိယာဟိ၊တဆဲ့လေးပါးသောဥာဏစရိယတို့ဖြင့်။ နိရောဓ
သမာပတ္တိနံ၊ဝင်စားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ ကသ္မာ၊ကား။ အဂ္ဂမဂ္ဂဖ
လာနံ၊တို့၏။ အနဓိဂတတ္တာ၊ မရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
ဟိတ်။ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသဝသေန၊ဖြင့်။ သောဠသဟိဥာဏစရိယာဟိတိ၊ဟူ
၍။ယဒိဝုတ္တံ၊အကယ်၍ဆိုအပ်သည်ဖြစ်အံ့။ တတော၊ထိုတဆဲ့ခြောက်
ပါးမှ။ အဝကံသဝသေနပိ၊အယုတ်အားဖြင့်လည်း။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်
သင့်၏။ဧဝံသန္တေ၊ဤသို့ဖြစ်လျက်။ သကဒါဂါမိနော၊အား။ ဒွါဒသဟိ၊
ကုန်သော။ဥာဏစရိယာဟိ၊တို့ဖြင့်။ သောတာပန္နဿစ၊သောတာပန်
အားလည်း။ ဒသဟိ၊ကုန်သော။ဥာဏစရိယာဟိ၊တို့ဖြင့်။နိရောဓသမာ
ပတ္တိနံ၊သည်။ကိံ၊အဘယ်ကြောင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်သနည်း။ ဇာတိအ
ယံ၊ကား။စောဒနာ၊တည်း။နဟောတိ၊မဖြစ်။ကသ္မာ၊ကား။သမာဓိပါရိ
ဗန္ဓကာနံ၊ သမာဓိ၏ ဘေးရန်ဖြစ်သော။ ပဉ္စကာမ ဂုဏိကရာဂဿ၊
ဝတ္ထုဖြစ်သောငါးပါးသော ကာမဂုဏ်ရှိသော ကာမရာဂ၏။ အပ္ပဟီ
နတ္တာ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ၊ မဂ်ဖြင့် မဖြတ်အပ်သေး သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
တည်း။ ။(ပဟာန်သည် သုံးပါးအပြား ရှိသည်ဖြစ်လျက် အဘယ်
ကြောင့်သမုစ္ဆေဒပဟာန်ကိုယူအပ်သနည်းဟူမူ။ နဟိကာမရာဂဿ
ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနမတ္တံနိရောဓသအဓိဋ္ဌာနံဘဝိတုံသက္ကောတိ။ဋီကာ)။ ။
ဟိသစ္စံ၊၏။တေသံ၊ထိုသောတာပန်သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။သော
ကာမရာဂေါ၊ကို။အပ္ပဟီနော၊မပယ်အပ်သေး။တသ္မာ၊ထိုသို့မပယ်အပ်
သေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမထဗလံ၊သမထဗလသည်။ ပရိပုဏ္ဏံ၊
ပြည့်စုံသည်။ နဟောတိ၊မဖြစ်။ တသ္မိံ၊ထိုသမထဗလသည်။ အပရိပူ
ရေ၊ မပြည့်စုံသည်ရှိသော်။ ဒွိဟိဗလေဟိ၊ နှစ်ပါးသော ဗလတို့ဖြင့်။
သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဝင်စားအပ်သော။ နိရောဓ သမာပတ္တိံ၊ကို။ ဗလဝေ
ကလ္လေန၊ အစွမ်းချိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမာပဇ္ဇိတုံ၊ငှါ။ တေ၊ထို
သောတာပန်သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ထည့်။နသက္ကောန္တိ၊မတတ်
နိုင်ကုန်။ ပန၊အထူးကိုဆိုအံ့။ အနာဂါမိဿ၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
သော၊ထိုသမာဓိ၏ဘေးရန်ဖြစ်သောကာမရာဂကို။ပဟီနော၊အကြွင်း
မဲ့ဖြတ်ပယ်အပ်သည်။ဟောတိ၊၏။ တသ္မာ၊ ထိုသမာဓိ၏ဘေးရန်ဖြစ်

သောကာမရာဂ၏ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ပယ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။(ဧတေနကာမံမဂ္ဂဖလဉာဏစရိယာလောကိယဉာဏ သမာဓိစရိယာဝိယနိရောဓသမာပဇ္ဇနေ သန္တပေန ဝိနိယုဇ္ဇန္တိ တဒါ အပ္ပဝတ္တနတော။ တဿတဿပနပဋိပက္ခဿ သမုစ္ဆိန္နနေနဖလစရိယာနံဝိသေသပစ္စယတာယနိရောဓသမာပတ္တိယာအဓိဋ္ဌာနံ ဟောတီတိ ဒဿေတိ။ ဋီကာ)။ ။သေဧသောအနာဂါမိ၊သည်။ ပရိပုဏ္ဏဗလော၊ပြည့်စုံသောအားသည်။ဟောတိ၊၏။ ပရိပုဏ္ဏဗလတ္တာ၊ပြည့်စုံသောအားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။သမာပဇ္ဇိတုံ၊ငှါ။သက္ကောတိ၊၏။တေန၊ကြောင့်။ဘဂဝါ၊သည်။နိရောဓဝုဋ္ဌဘတ္တဿ။ပ။ပစ္စယောတိ၊ဟူ၍။အာဟ၊ဟောတော်မူ၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ ဣဒံ၊ ဤနိရောဓဝုဋ္ဌဟတ္တဿအစရှိသောစကားကို။ ပဋ္ဌာနေမဟာပကရဏေ၊ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီး၌။အနာဂါမိနောဝ၊၏သာလျှင်။နိရောဓဝုဋ္ဌာနံ၊နိရောဓသမာပတ်မှထခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊၍။ဝုတ္တံ၊၏။ကသ္မာ၊ကြောင့်။ ဉာယတိ၊ သိအပ်သနည်း ဟူမူ။ နေဝသညာနာသညာယတနကုသလန္တိ၊၍။ဝစနတော၊ကြောင့်။ ဉာယတိ၊၏။ အညထာ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်။ နေဝသညာနာသညာ ယတနကြိယာတိ၊ဟူ၍။ဝုစ္စေယျ၊ဟောတော်မူရာ၏။ ထည့်။ ဋ္ဌတိ၊ဤ၌ရှေ့စကားတရပ်အပြီးတည်း။ ။

· ကတ္ထသမာပဇ္ဇန္တီတိ၊ကား။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ၊ ၌။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ကား။ အနုပုဗ္ဗသမာပတ္တိသဗ္ဘာဝတော၊ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌သာလျှင် အစဉ်အတိုင်းဝင်စားအပ်သော သမာပတ်၏ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။(ပဉ္စဝေါကာရဘဝေဟု အဘယ်ကြောင့်ဆိုအပ်သနည်း။ စတုဝေါကာရဘုံ၌လည်း အရူပဈာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ယထာရဟ အနုပုဗ္ဗသမာပတ်ကို ရအပ်သည်မဟုတ်လော ဟူမူ။အကယ်၍ရသင့်၏။ ထိုသို့ရသင့်သော်လည်း အရူပဈာန်အားဖြင့်ရသင့်သောသမာပတ်ကိုကားတစိတ်မျှ၏ အဖြစ်ကြောင့် အနုပုဗ္ဗသမာပတ်ဟူ၍မဆိုလောက်။ထိုစကားသင့်၏။ ရှစ်ပါးသောသမာပတ်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်အနုပုဗ္ဗသမာပတ်ဟူ၍ ဆိုအပ်သတည်း။ ဤသို့သောအနက်ကိုပြခြင်းငှါ။ စတုဝေါကာရဘဝေပန ပဌမဈာနာဒီနံ ဥပ္ပတ္တိမိန္နသော်)။ ။ပန၊ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။စတုဝေါကာရဘဝေ၊၌။ပဌမဈာနာဒီနံ၊တို့၏ဥပ္ပတ္တိ၊သည်။နတ္ထိ၊ရှိ။တသ္မာ၊ထိုသို့ပဌမဈာန်စသည်တို့၏ဖြစ်

ခြင်းမရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဒ္ဒ၊ ထိုစတုဝေါကာရဘုံ၌။ သမာ
ပတ္တိံတုံ၊နိရောဓသမာပတ်ကိုဝင်စားခြင်းငှါ။ နသက္ကောတိ၊ကောင်း။ဇွာ
တိ၊၏။ကေစိပန၊တို့သည်ကား။ဝတ္ထု၊သော၊ဟာဒယဝတ္ထု၏။အဘာဝါ၊မ
ရှိခြင်းကြောင့်။တတ္ထ၊၌။သမာပဇ္ဇိတုံ၊ငှါ၊နသက္ကာ၊ကောင်း။ဇွာတိဝဒန္တိ၊
ကုန်၏။တနည်း။ ဝတ္ထု၊သော၊ကရဇကာယဟုဆိုအပ်သောဝတ္ထု၏။ အ
ဘာဝါ၊ကြောင့်။ ။(တတ္ထသမာပဇ္ဇိတုံနသက္ကာတိဝဒန္တိဟုယောဇနာ။ ။
ဋီကာဆရာ မိမိဆိုသောနောက်အနက်ကိုမြဲစေလို၍။ ။ယဒိဟိအာ
ရုပ္ပေနိရောဓံသမာပဇ္ဇေယျ။စိတ္တစေတသိကာနံအညဿစကဿစိအ
ဘာဝတောအပညတ္တိကောဝဘဝေယျ။အနုပါဒိသေသာယနိဗ္ဗာနဓာ
တုယာပရိနိဗ္ဗုတသဒိသော။ ကိစ္စာယံဥပါဒါယနိရောဓံ သမာပန္နော
တိဝတ္တဗ္ဗယျမိန္နံသော်။ ။ဝတ္ထုသာအဘာဝါဟူသောကေစိကားကို
မနှစ်သက်သည်ဖြစ်၍ပယ်လိုရကား။ ကိံ ဝါတောယဝတ္ထုစိန္တာယအင်
ဝေကလ္လတောဝနတ္တိအာရုပ္ပေနိရောဓသမာပတ္တိ သမာပဇ္ဇနံမိန္နံသော်။
ဋီကာ)။ ။ဟိသစ္စံ၊၏။အာရုပ္ပေ၊၌။နိရောဓံ၊ကို။ယဒိသမာပဇ္ဇေယျ။အ
ကယ်၍ဝင်စားငြားအံ့။စိတ္တစေတသိကာနံ၊ တရားတို့၏ငင်း။အညဿ၊
စိတ်စေတသိက်မှ တပါးသော။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော တရား၏
ငင်း။အဘာဝတော၊ကြောင့်။ အပညတ္တိကောဝ၊အသူသည်သမာပတ်
ကိုဝင်စား၏ဟု ပညတ်စရာ မရှိသည်သာလျှင်။ ဘဝေယျ၊ရာ၏။ အ
နုပ္ပါဒိသေသာယ၊ဝိပါက်ကမ္မဇရုပ်အကြွင်းမရှိသော။နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊
နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗုတသဒိသော။ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်နှင့်တူသည်။
ဟောတိ၊၏။ကိစ္စ၊အဘယ်ကိုလျှင်။ဥပါဒါယ၊စွဲ၍။ အယံ၊ဤသူသည်။နိ
ရောဓံ၊ကို။သမာပန္နော၊ဝင်စား၏။ဇွာတိ၊သို့။ ဝတ္တဗ္ဗယျ၊ဆိုရအံ့နည်း။ဝါ၊
ကား။ တောယဝတ္ထုစိန္တာယ၊ ထိုဝတ္ထုကိုကြံသဖြင့်။ ကိံ၊အဘယ်အ
ကျိုးရှိအံ့နည်း။ အင်ဝေကလ္လတောဝ၊ အကြောင်းချို့တဲ့သည့်၏အဖြစ်
ကြောင့်သာလျှင်။အာရုပ္ပေ၊၌။နိရောဓသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ၊နိရောဓသ
မာပတ်ကိုဝင်စားခြင်းသည်။နတ္တိ၊မရှိ။ငင်းအနက်။ ။

ကသ္မာသမာပဇ္ဇန္တီတိ၊ကား။ သင်္ခါရာနံ၊သင်္ခတတရားတို့၏။ပဝတ္တိ
ဘေဒေ၊ ခဏခဏဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း၌။ တနည်း။ သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခတ
တရားတို့၏။ပဝတ္တိဘေဒေ၊ကုသိုလ်စသေါအပြားတို့ဖြင့်ပြား၍။ယထာ
ရဟ၊သုံးပါးသောဒုက္ခတာတို့ဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သောဖြစ်ခြင်းအကွဲအ

ပြားန္ဒ။ဥက္ကဋ္ဌတွာ၊ငြိးငွေ၍။ ။(ရုပ်တရေးတို့၌လည်းသင်္ခါရုဒ္ဓကွတာကိုရကောင်းသည်မဟုတ်လော။ကြောင့်။စိတ္တစေတသိကဝိဂမေဟိရူပဓမ္မေသုလဗ္ဘမာနာပိသင်္ခါရုဒ္ဓကွတာအဗ္ဗောဟာရိကတံအာပဇ္ဇတိ။ဋီကာ)။ ။ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊မျက်မြင်လောက ပစ္စက္ခအတ္တဘောဌ္ဌသာလျှင်။ အစိတ္တကာ၊စိတ်စေတသိက်မရှိကုန်သည်။ဟုတွာ၊၍။ နိရောဓံ၊သညာဝေဒနာတို့၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။နိဗ္ဗာနံ၊အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတ်သို့။ ပတွာ၊ ရောက်သကဲ့သို့။ သုခံ၊ဆင်းရဲကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရိဿာမ၊နေကုန်အံ့။ဣတိ၊ဤသို့နှလုံးသွင်းသောကြောင့်။သမာပဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ ။

ကထဥ္စသသမာပဇ္ဇနံဟောတီတိ။ ကား။ သမထဝိပဿနာဝသေန၊ထမ်းပိုး၌ယှဉ်းစုံဘွဲ့အပ်သောနွားတို့ကဲ့သို့ အစုံဘွဲ့အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ အချင်းချင်းကျေးဇူးပြုသောအားဖြင့်တကွဖြစ်ကုန်သေါသမထဝိပဿနာတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ဥဿက္ကိတွာ၊အလွန်အကဲသို့ရောက်၍နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်တိုင်အောင်ဋ္ဌင်း၊ အနုလောမဥ္စတ်တိုင်အောင်ဋ္ဌင်းမနစ်မဆုတ်အားထုတ်၍။ ကတပုဗ္ဗကိစ္စဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသောပုဗ္ဗကိစ္စ ရှိသည်ဖြစ်၍။ နေဝသညာ နာသညာယတနံ၊ နေဝ သညာနာသညာယတနသမာပတ်ကို။သမာပဇ္ဇိတွာ၊ဝင်စားပြီး၍။ထည့်။ နိရောဓယတော၊ ထိုနေဝသညာ နာသညာယတန သမာပတ်ကို ချုပ်စေသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧဝံဇ္ဈာမိနာ အနုပ္ပဗ္ဗနေန၊ ဤသို့တစုံတခုတခုမှုလည်းဖြစ်သောတပါးတပါးသော စိတ် စေတသိက်တို့ကို မဖြစ်စေသဖြင့်။ အဿ၊ထိုနိရောဓသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇနံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(ယောဟိတိအာဒိနာသမထဝိပဿနာဝသေနာတိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဗျတိရေကမုခေနဝိဝရတိ)။ ။ဟိချဲ့အံ့။ ယောပုဂ္ဂလော၊သည်။သမထဝသေနေဝ၊ သမထ၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဥဿက္ကတိ၊ အားထုတ်အံ့။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နေဝသညာနာသညာ ယတနသမာပတ္တိံ၊သို့။ ပတွာ၊၍။တိဋ္ဌတိ၊တည်၏တန့်၏။ တဒုဒ္ဓံ၊နေဝသညာနာသညာယတနအထက်၌။ သုဒ္ဓသမထဝိပဿနာယ၊ သက်သက်သောသမထဝိပဿနာ၏။အဘာဝတော၊ကြောင့်တည်း။ဟိတ်။ ပန၊ထိုမှတပါး။ ယော အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိပဿနာဝသေနေဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။ဥဿက္ကတိ၊လုံ့လပြုအံ့။ သော၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဖလသမာပတ္တိံ၊သို့။ ပတွာ၊၍။ တိဋ္ဌတိ၊တန့်၏။ ။(သစေအရိယောဖလသမာပတ္တုဿုကောသော အတ္တ

နော ဖလသမာပတ္တိံ တွာတိဋ္ဌတိ။ အထပုထုဇ္ဇနော သောဓါဝါ မဂ္ဂတ္တိ ကောတာယစေဝိပဿနာယမဂ္ဂံပတွာဖလေဋ္ဌိတော။ဋီကာ)။ ။ပန၊ ပါး။ယော၊အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ဥဘယဝသေနေဝ၊ သမထဝိပဿနာ နှစ်ပါး၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဥဿဂ္ဂိတွာ၊ လုံ့လပြု၍။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊မဝင် စားမီ ရှေးအဘို့၌ပြုအပ်သောပုဗ္ဗကိစ္စကို။ ကတွာ၊၍။ နေဝသညာနာ သညာယတနံ၊ဈာန်ကို။နိရောဓေတိ၊ချုပ်စေအံ့။သော၊ထိုဥဘယအား ဖြင့် ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ၊ ထိုနိရောဓသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇ တိ၊နိုင်၏။ဣတိအယံ၊ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤကထဥ္စသာသမာပဇ္ဇန္တိဟူသော ပုဒ်၌။သင်္ခေပေါ၊တည်း။ ။

၂၅၆။ အယံပန၊ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ဝိတ္ထာရော၊တည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ နိရောဓံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတုကာမော၊ ဝင်စားလို သော။ဘိက္ခု၊သည်။ ။(အကြင်ဗလတယသမ္ဘာဂမအစီအရင်ဖြင့်နိ ရောဓသမာပတ်ကိုဝင်စားခြင်းငှါစွမ်းနိုင်၏။ ထိုအစီအရင်ကိုမဆွက ထင်ရှားပြအပ်ပြီဟုသမာပဇ္ဇနအခြင်းအရာကိုသာလျှင်ပြလိုရကားက တဘတ္တကိစ္စောစသည်ကိုမိန့်သော်)။ ။ကတဘတ္တကိစ္စော၊ ပြုအပ် ပြီးသော ဆွမ်းစားခြင်း ကိစ္စ ရှိသည်ဖြစ်၍။ သုဓောတ ဟတ္ထပါဒေါ၊ ကောင်းစွာဆေးကြောသုတ်သင်အပ်ပြီးသောလက်ခြေရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဝိတ္တေ၊ဆိတ်ငြိမ်သော။ဩကာသေ၊အရပ်၌။သုပညတ္တမှိ၊ကောင်းစွာ ခင်းအပ်ပြီးသော။ အာသနေ၊နေရာ၌။ ပလ္လင်္ကံ၊ထက်ဝယ်ကို။ အာဘု ဇိတွာ၊ ခွေ၍။ဥဇုံ၊ဖြောင့်ဖြောင့်။ကာယံ၊အထက်ဖြစ်သောကိုယ်ကို။ပ ဏိဓာယ၊ထား၍။ပရိမုခံ၊နိရောဓသမာပတ်သို့ရှေးရှု။ သတိံ၊သတိကို။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ဖြစ်စေ၍။ နိသိဒတိ၊၏။ သောဘိက္ခု၊ ထိုနိရောဓသမာ ပတ်ကိုဝင်စားလိုသောရဟန်းသည်။ ပဌမံဈာနံ၊ကို။သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ပဌမဈာန်မှထလတ်၍။တတ္ထ၊ထိုပဌမဈာန်၌။ဝါ၊ပဌမဈာန်ပြါဒ် ၌။သင်္ခါရေ၊တို့ကို။အနိစ္စတော၊အနိစ္စအားဖြင့်၎င်း။ဒုက္ခတော၊အားဖြင့် ၎င်း။အနတ္တတော၊ဖြင့်၎င်း။ဝိပဿတိ၊ရှု၏။ ။(ဝိပဿတိဟူ၍ဆို၏။ဤ ၌အဘယ်သို့သောဝိပဿနာကိုအလိုရှိအပ်သနည်းဟုစုဒ်ရှိရကား။ ထို လိုအပ်သောဝိပဿနာကိုထုတ်ခြင်းငှါ။ဝိပဿနာပနေသာစသည်ဖြင့် အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သောဝိပဿနာကိုခွဲဝေ၍ပြ၏)။ ။ပန၊ဆက်။ဧ

သာဝိပဿနာ၊ ဤဝိပဿနာသည်။ သင်္ခါရ ပရိဂ္ဂဏှနက ဝိပဿနာ၊
သင်္ခါရတို့ကို သိမ်းဆည်းသော ဝိပဿနာဇုဏ်း။ ဖလ သမာ ပတ္တိ ဝိ
ပဿနာ၊ဖလသမာပတ်ကိုဆောင်တတ်သောဝိပဿနာဇုဏ်း။ နိရောဓ
သမာပတ္တိဝိပဿနာ၊ နိရောဓသမာပတ်ကိုဆောင်တတ်သောဝိပဿ
နာဇုဏ်း။ဣတိ၊သို့။တိဝိဓာ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။တတ္ထ၊ထိုသုံးပါးတို့
တွင်။ သင်္ခါရပရိဂ္ဂဏှနကဝိပဿနာ၊သည်။ မန္ဒာဝါ၊နုံ့သည်မူလည်း။
ဟောတု၊ဖြစ်စေ၊တိက္ခာဝါ၊ထက်သည်မူလည်း။ဟောတု၊စေ။မဂ္ဂဿ၊
၏။ပဒဋ္ဌာနံ၊နီးစွာသောအကြောင်းသည်။ဟောတိယေဝ၊တည်း။ ။(မန္ဒ
တိက္ခတို့၏အထူးအသိုနည်း။ မန္ဒာစေဝဝိပဿနာဒန္ဓာဘိညံ မဂ္ဂံသာ
ဓေတိ။ တိက္ခာစေခိပ္ပါဘိညန္တိ အယံမန္ဒတိက္ခတာယ ဝိသေသောမိန့်
သော်။ ။မန္ဒမူလည်းဖြစ်စေ တိက္ခမူလည်း ဖြစ်စေ လက္ခဏာသို့
ရောက်သောဝိပဿနာသည်မဂ်၏ပစ္စည်းဖြစ်သည်သာလျှင်တည်းဟု
ဤအနက်ကိုပြခြင်းငှါ။သင်္ခါရေ။ပ။ဟောတိယေဝမိန့်သော်။ဋီကာ)။ ။
ဖလသမာပတ္တိဝိပဿနာ၊သည်။တိက္ခာဝ၊ထက်သည်သာလျှင်။ဝဋ္ဋတိ၊
သင့်၏။ သင်္ခါရာရမ္မဏာ၊ သင်္ခါရလျှင် အာရုံရှိသည်။ သတ်ပိ၊ သော်
လည်း။သဗ္ဗသင်္ခါရေဟိ၊တို့မှ။ ဝိနိဝဋ္ဋနာကာရေနေဝ၊ ဆုတ်နစ်ပြန်
လည်သောအခြင်းအရာအားဖြင့် သာလျှင်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်း
ကြောင့်ဇုဏ်း၊မဂ္ဂေါဝိယ၊ကဲ့သို့။ ဝိသင်္ခါရဂတဿ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသောအာ
ရုံ၌ဖြစ်သော။ဖလဿ၊၏။ပစ္စယဘာဝတော၊အကြောင်း၏ဖြစ်ကြောင်း
တည်း။ဟိတ်။ ။(တေနာဟ။မဂ္ဂဘာဝနာသဒိသာတိ)။ ။မဂ္ဂဘာဝနာ
သဒိသာ၊မဂ်ကိုပွါးစေခြင်းနှင့်တူသည်။ဟောတိ၊၏)။ ။ပန၊ပါး။နိရော
ဓသမာတ္တိ၊ဝိပဿနာ၊သည်။ နာတိမန္ဒနာတိတိက္ခာ၊ မနုံ့လွန်းမထက်
လွန်းမူကား။ဝဋ္ဋတိ၊သင့်၏။ ။(အဘယ့်ကြောင့်နာတိမန္ဒနာတိတိက္ခာ
ဝဋ္ဋတိဟူသနည်း။ယသ္မာအတိမန္ဒာသမထေါဒိကာသင်္ခါရာနံနိရောဓနေ
အသမတ္ထာသမ္ဘနိဗ္ဗာဟောတိ။ အတိတိက္ခာဥာဏာဓိကာသာတိသ
ယံသင်္ခါရေသုဒေါသဒဿနေနဖလသမာပတ္တိနိဗ္ဗာဟောတိ။ တသ္မာ
နာတိမန္ဒနာတိတိက္ခာဝဋ္ဋတိတိ။ဋီကာ)။ ။တသ္မာ၊ကြောင့်။ဧသဧသော
နိရောဓသမာပဇ္ဇနကော၊ ဤနိရောဓသမာပတ်ကိုဝင်စားသောရဟန်း
သည်။ နာတိမန္ဒာယ၊ မနုံ့လွန်း သော။ နာတိတိက္ခာယ၊ မထက်လွန်း
သော။ဝိပဿနာယ၊ဝိပဿနာဖြင့်။တေသင်္ခါရေ၊ ထိုပဋ္ဌမဈာန်သင်္ခါ

ရတို့ကို။ဝိပဿတိ၊၏။ တတော၊ထို့နောင်မှ။ ဒုတိယဗျာနံ၊ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ဝုဋ္ဌာယ၊ဒုတိယဗျာန်မှထ၍။တထ္ထ၊ ထိုဒုတိယဗျာန်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။သင်္ခါရေ၊တို့ကို။ တထေဝနာတိမဇ္ဈာယနာတိ တိက္ခာယ ဝိပဿနာယ၊နာတိမန္ဒနာတိတိက္ခဝိပဿနာဖြင့်သာလျှင်။ဝိပဿတိ၊၏။ ။(တထေဝါတိဇ္ဈာမိနာနာတိမန္ဒာယနာတိတိက္ခာယာတိဇ္ဈာမမတ္တံအာကဍ္ဍတိ။ သေနယောသေသေသုပိ။ဋီကာ)။ ။တတော၊ထိုနောင်မှ။ တတိယဗျာနံ၊ကို။ပ။တတော၊မှ။ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ကို။သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ဝုဋ္ဌာယ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဗျာန်မှထ၍။ တထ္ထ၊ ထိုဝိညာဏဉ္စာ ယတန စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။သင်္ခါရေ၊တို့ကို။တထေဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။ဝိပဿတိ၊၏။ ။ တထာ၊ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတန သင်္ခါရကိုရှုသည်၏အခြားမဲ့၌။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ဗျာန်ကို။သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ဝုဋ္ဌာယ၊အာကိဉ္စညာယတန ဗျာန်မှထ၍။ ။(အာကိဉ္စာယတနဗျာန်မှထပြီး၍ အောက်၌ကဲ့သို့ပင် သင်္ခါရဝိပဿနာကိုပြုရအံ့လော။ထိုသို့ကားမဟုတ် စတုဗ္ဗိဓပုဗ္ဗကိစ္စကိုသာပြုရအံ့လောဟူမူ။ ။အာကိဉ္စညာယတနံ သမာပဇ္ဇိတွာဝုဋ္ဌာယတတ္ထ သင်္ခါရေတထေဝ ဝိပဿနာတိတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဟောဋ္ဌာဝုတ္တနယတ္တာပနတံအဝတ္တွာစတုဗ္ဗိဓံ ပုဗ္ဗကိစ္စံကရောတိဧွဝဝုတ္တန္တိ ကေစိ။ တံတေသံမတိမတ္တံ။ ဝိပဿနာစာရတောဟိသမာဓိစာရော။ တသ္မာ သမာပတ္တိတောဝုဋ္ဌနယ ပုဗ္ဗကိစ္စံကာတဗ္ဗံ။ တထာဟိပရတောပိအာကိဉ္စညာယတနံ သမာပဇ္ဇိတွာဝုဋ္ဌာယ ဇ္ဈာမံပုဗ္ဗကိစ္စံကတွာတိ အာဒိ ဝက္ခတိ။နပနတတ္ထသင်္ခါရေတထေဝဝိပဿိတွာတိ။ဋီကာ)။ ။နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနံ၊ အသီးအသီးဖြစ်၍ မိမိကိုယ်နှင့်မစပ်သောပရိက္ခာရာ၏မပျက်စီးခြင်းကိုဓိဋ္ဌာန်ခြင်းရင်း။သင်္ဃပတိမာနနံ၊သင်္ဃာတော်၏ ငံ့လင့် မြော်လင့်ခြင်းကိုဆင်ခြင်ခြင်းရင်း။ သတ္ထုပက္ကောသနံ၊ သဗ္ဗညုဘုရားမြတ်စွာ၏ခေါ်တော်မူခြင်းကိုဆင်ခြင်ခြင်းရင်း။အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏အဓွန့်အပိုင်းအခြားကိုဆင်ခြင်ခြင်းရင်း။ ဇာတိ၊သို့။ စတုဗ္ဗိဓံ၊သော။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ကို။ကရောတိ၊ပြု၏။ တတ္ထ၊ထိုလေးပါးတို့တွင်။ နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနန္တိ၊ကား။ယံ၊အကြင်ပရိက္ခာရာသည်။ ဇ္ဈာမိနာဘိက္ခုနာ၊၏နှိရောဓသမာပတ်ကိုဝင်စားသောရဟာန်းနှင့်။သဒ္ဓိံ၊ကွ။ ဧကာဗဒ္ဓံ၊တစပ်တည်းစပ်သည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။နာနာဗဒ္ဓံ၊အထူးထူးသောတည်ရာနှင့်စပ်သည်။ ဟုတွာ၊၍။ ဌိတံ၊ တည်သော။ ပတ္တစီဝရံဝါ၊သ

ဝိတ်သက်န်းမှုလည့်းဖြစ်သော။ မဥ္စပိဋ္ဌဝါ၊ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် မှု
လည်းဖြစ်သော။ နိဝါသဂေဟံဝါ၊ နေရာကျောင်းမှုလည်း ဖြစ်သော။
အညံဝါပန၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှတပါးလည်းဖြစ်သော။ ကိဉ္စိ ပရိက္ခာရ
ဇာတံ၊ တစုံတခုသော ပရိက္ခရာမျိုးသည်။ အတ္တ၊၏။ တံသပ္ပံ၊ ထိုအ
လုံးစုံသော ပရိက္ခရာသည်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ အမိဋ္ဌံတော၊
မိဋ္ဌာန်သည်ရှိသော်။နဝိကုပ္ပတိ၊မပျက်စီး။ အဂ္ဂိဥဒကဝါတစောရဥန္ဒ
ရာဒိနံဝသေန၊ မီး၊ ရေ၊ လေ၊ခိုးသူ၊ကြွက်အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။
နဝိနဿတိ၊မပျက်စီး။ဧဝံတထာ၊ထိုအခြင်းဖြင့်။အမိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊အမိဋ္ဌာန်
အပ်၏။ ဝါ၊ အမိဋ္ဌာတဗ္ဗံစိတ္တံဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ။ စိတ်ကိုဖြစ်စေအပ်၏။ ။
(တထာစိတ္တုပ္ပါဒနမေဝဟေတ္ထအမိဋ္ဌာနံ)။ ။တတြ၊ ထိုပုဗ္ဗကိစ္စ၌။
ဣဒံ၊ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။အမိဋ္ဌာနဝိဓာနံ၊ စိတ်ကိုဖြစ်စေရာသောအ
စီအရင်တည်း။ ဣဒဥ္စဣဒဥ္စ၊ ဤမည်သော ဤမည်သောပရိက္ခရာကို။
ဣမသ္မိံသတ္တာဟဗ္ဗန္တရေ၊ ဤခုနစ်ရက်အတွင်း၌။ အဂ္ဂိနာ၊ မီးသည်။
မာဈာယတု၊ မလောင် အပ်စေ သတည်း။ ဥဒကေန၊ ရေသည်။ မာ
ဝုယှတု၊ မမျှောအပ်သည်ဖြစ်စေသတည်း။ ဝါတေန၊လေသည်။ မာ
ဝိဒ္ဓံသတု၊ မဖျက်ဆီးအပ်သည်ဖြစ်ပါစေသတည်း။စောရေဟိ၊ခိုးသူ
တို့သည်။ မာဟရိ ယတု၊ မဆောင် အပ်သည် ဖြစ်ပစေ သတည်း။
ဥန္ဒူရာဒိဟိ၊ ကြွက်ပိုးဟပ်စသည်တို့သည်။ မာခဇ္ဇတု၊ မခဲအပ်သည်
ဖြစ်စေသတည်း။ဣတိဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ အမိဋ္ဌာနဝိဓာနံ၊တည်း။ဧဝံ၊
ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ အမိဋ္ဌိတေ၊ စိတ်ကိုဖြစ်စေသည် ရှိသော်။ တံ
သတ္တာဟံ၊ ထိုခုနစ်ရက်ပတ်လုံး။ တဿ၊ထိုပရိက္ခရာအပေါင်း၏။ ဝါ၊
ထိုရဟန်း၏။ ကောစိ၊တစုံတခုသော။ပရိဿယော၊ဘေးရန်သည်။ န
ဟောတိ၊ဖြစ်။ အနမိဋ္ဌဟတောပန၊ စိတ်ကိုမဖြစ်စေသော ရဟန်း၏
ကား။ ပရိက္ခာရံ၊သည်။ထည့်။ အဂ္ဂိအာဒိဟိ၊မီးစသည်တို့ဖြင့်။ ဝိနဿ
တိ၊၏။ကိမိဝ၊ကား။မဟာနာဂတ္ထေရဿ၊မဟာနာဂထေရ်၏။ပရိက္ခာ
ရံဝိယ၊ ပရိက္ခရာကဲ့သို့တည်း။ ထေရော၊မဟာနာဂထေရ်သည်။ မာ
တုဥပါသိကာယ၊ မယ်တော်ဥပါသိကာမ၏။ ဂါမံ၊သို့။ပိဏ္ဍာယ၊ဆွမ်း
အလို့ငှါ။ပါဝိသိကိရ၊ဝင်တော်မူသတတ်။ဥပါသိကာ၊သည်။ယာဂုံ၊ကို။
ဒတွာ၊လှူ၍။အာသနသာလာယ၊ဆွမ်းစားစရပ်၌။ နိသီဒါပေသိ၊ဆွမ်း
ကိုလင့်လျက်သတင်းသုံးစေ၏။ ထေရော၊သည်။ နိရောဓံ၊ နိရောဓသ

မာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ နိသိဒိ၊၏။ တသ္မိံ၊ထိုမဟာနာဂမထေရ်သည်။ နိသိန္နေ၊သော်။ အာသနသာလာယ၊ဆွမ်းစားစရပ်ကို။အဂ္ဂိနာ၊သည်။ ဂဟိတာယ၊စွဲအပ်လတ်သော်။ သေသဘိက္ခူ၊ ကြွင်းသောရဟန်းတို့သည်။ အတ္တနောအတ္တနော၊၏။နိသိန္နာသနံ၊နေသောနေရာကို။ဂဟေတွာ၊၍။ပလာယိံသု၊ပြေးကုန်၏။ ဂါမဝါသိကာ၊ရွာသူရွာသားအပေါင်းတို့သည်။ သန္နိပတိတွာ၊ဖြဖြတက်မှုစည်းဝေးကြကုန်၍။ထေရံ၊ ထေရ်ကို။ဒိသွာ၊မြင်၍။ အလသသမဏောတိ၊ ရဟန်းပျင်းရဟန်းပျင်းဟူ၍။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။ တိဏဝေဠုကဋ္ဌာနိ၊သက်ငယ်ဝါးသစ်သားတို့ကို။ဈာပေတွာ၊ကျွမ်းစေ၍။ ထေရံ၊မဟာထေရ်ကို။ ပရိက္ခိပိတွာ၊ခြံပွယ်ကဲ့သို့ရံ၍။ အဋ္ဌာသိ၊တည်၏။မနုဿာ၊တို့သည်။ဃဋေဟိ၊အိုးတို့ဖြင့်။ဥဒကံ၊ကို။အာဟရိတွာ၊ဆောင်၍။နိဗ္ဗာပေတွာ၊ငြိမ်းစေ၍။ ဆာရိကံ၊ ပြာ၊မီးသွေးအပေါင်းကို။ အပနေတွာ၊ဖယ်၍။ပရိဘဏ္ဍံ၊နွားချေးပိုလိမ်းကျံသည်ကို။ ကတွာ၊၍။ပုပ္ဖါနိ၊ပန်းတို့ကို။ဝိကိရိတွာ၊ကြဲ၍။ နမဿမာနာ၊ရှိခိုးကုန်လျက်။ အဋ္ဌံသု၊တည်ကုန်၏။ထေရော၊သည်။ပရိစ္ဆိန္နကာလဝသေန၊ပိုင်းခြားအပ်သောကာလ၏အစွမ်းဖြင့်။ဝုဋ္ဌာယ၊၍။ တေမနုဿေ၊ထိုရှိခိုးပူဇော်ကြသောလူတို့ကို။ဒိသွာ၊၍။ပါကဋော၊ထင်ရှားသည်။ဇာတောအမှိ၊ဖြစ်ပြီးကား။ ဣတိ၊ဤသို့နှလုံးပိုက်၍။ ဝေဟာသံ၊ကောင်းကင်သို့။ ဥပ္ပတိတွာ၊ ပျံတက်၍။ပိယင်္ဂုဒီပံ၊ပိယင်္ဂုကျွန်းသို့။ အဂမာသိ၊ ကြွတော်မူလေ၏။ ဣဒံ၊ဤမိဿန်ခြင်းသည်။ နာနာဗဒ္ဓအကောပနံနာမ၊အသီးအသီးသောအရပ်၌ဖြစ်၍ကိုယ်နှင့်မစပ်သောပရိက္ခာရာ၏မပျက်စီးခြင်းကိုမိဿန်ခြင်းမည်၏။ ။

ယံနိဝါသန ပါဝုရဏံဝါ၊ အကြင်သင်းပိုင် ကိုယ်ဝတ်သည်ရင်း။ ယံနိသိန္နာသနံဝါ၊ အကြင်ထိုင်သောနေရာသည်ရင်း။ ကောဗဒ္ဓံ၊ မိမိကိုယ်နှင့်စပ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ တတ္ထ၊ထိုမိမိကိုယ်နှင့်စပ်သောပရိက္ခာရာ၌။ဝိသုံအဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ၊စိတ်ကိုအသီးဖြစ်စေခြင်းကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ရှိ။သမာပတ္တိဝသေနေဝ၊နိရောဓသမာပတ်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။နံ၊ထိုမီးအစရှိသောအန္တရာယ်ကို။ရက္ခတိ၊စောင့်၏။ကိမိဝ၊ကား။အာယသ္မတော၊သက်တော်ရှည်သော။ သဉ္ဇီဝဿ၊သဉ္ဇီဝဿမထေရ်အား။ရက္ခတိဝိယ၊စောင့်၏သို့တည်း။ စသစ္စံ၊မှန်၏။ အာယသ္မတောသဉ္ဇီဝဿသမာဓိဝိပ္ဖါရာဣဒ္ဓိ၊ အာယသ္မတောသာရိပုတ္တဿ သမာဓိဝိပ္ဖါရာဣဒ္ဓိတိ၊ဟူ

၍။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံပိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ သံဃပဋိမာန
နန္တိ၊ ကား။ သံဃဿ၊ သံဃာတော်၏။ ပဋိမာနနံဥဒိက္ခနံ၊ မြော်လင့်
ခြင်းတည်း။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဧသောဘိက္ခု၊ ဤသမာပတ်
ဝင်စားသောရဟန်းသည်။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။
သံဃကမ္မံ၊ သံဃာကံကို။ အကရောန္တာ၊ မပြုလင့် ခြင်းတည်း။ ဣတိ
အတ္ထော၊ ဤကားအနက်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဗ္ဗကိစ္စလေးပါးတို့
တွင်။ ပဋိမာနနံ၊ သံဃာတော်၏ မြော်လင့်ခြင်းသည်။ ဧတဿ ထိုနိ
ရောဓသမာပတ်ကိုဝင်စားသောရဟန်း၏။ ဝါ၊ ဝင်စားခြင်း၏။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊
သည်။ န၊ မဟုတ်။ ပန၊ အလျှော်ကား။ ပဋိမာနနာဝဇ္ဇနံ၊ သံဃာတော်
မြော်လင့်အံ့သည်ကို ဆင်ခြင် ခြင်းသည်။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ တည်း။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်
၏။ မယိ၊ ငါသည်။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး။ နိရောဓံ၊ နိရောဓသမာ
ပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ နိသိန္နေ၊ နေသည်ရှိသော်။ သံဃော၊ သံဃာ
တော်သည်။ ဉတ္တိကမ္မာဒိသု၊ ဉတ္တိကံစသည်တို့တွင်။ ကိဉ္စိဒေဝကမ္မံ၊ တ
စုံတခုသာလျှင် ဖြစ်သောကံကို။ ကတ္တုကာမော၊ ပြုလိုသည်။ သစေ
ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်တုံအံ့။ ယာဝ၊ လောက်။ မံ၊ ကို။ ကောစိဘိက္ခု၊
တစုံတယောက်သောရဟန်းသည်။ အာဂန္တွာ၊ လာ၍။ နပက္ကောသတိ၊
မခေါ်သေး။ တာဝဒေဝ၊ ထိုသို့မခေါ်မီရှေ့လျှင်။ ဝုဋ္ဌဟိဿာမိ၊ ထအံ့။
ဣတိ၊ သို့။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဣတိကတွာ၊ ဤသို့ဆင်
ခြင်ခြင်းကိုပြု၍။ သမာပန္နော၊ သမာပတ် ဝင်စားသော ရဟန်းသည်။
တသ္မိံသမယေ၊ ထိုခေါ်အံ့ဟုလာသောရဟန်း၏မိမိအနီးသို့ကပ်သော
အခါ၌။ ဝုဋ္ဌာတိယေဝ၊ သမာပတ်မှထသည်သာလျှင်တည်း။ ။(ကာလ
ပရိစ္ဆေဒသဒိသံဟောတိ)။ ။ယောပန၊ အကြင်ရဟန်းသည်ကား။ ဧဝံ၊
ဤသို့စိတ်ကိုဖြစ်စေခြင်းကို။ နကရောတိ၊ မပြု။ သံဃောစ၊ သံဃာတော်
သည်လည်း။ သန္နိပတိတွာ၊ စည်းဝေး၍။ တံဘိက္ခုံ၊ ထိုသမာပတ်ဝင်
စားသောရဟန်းကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်ဖြစ်၍။ အသုကောဘိက္ခု၊
ဤမည်သောရဟန်းသည်။ ကုဟိံ၊ အဘယ်မှာနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ ၏။ နိ
ရောဓသမာပန္နောတိ၊ နိရောဓသမာပတ်ကိုဝင်စား၍နေပါသည်ဟူ၍။
ဝုတ္တေ၊ တစုံတယောက်သောရဟန်းလျှောက်လတ်သော်။ သံဃော၊
သံဃာတော်သည်။ ကိဉ္စိဘိက္ခုံ၊ တစုံတယောက်သောရဟန်းကို။ ပေ

သေတိ၊စေ၏။ဂန္တွာ၊သွားချေ။နံဘိက္ခုံ၊ထိုရဟန်းကို။ သံဃာသာ၊သံဃာ
တော်၏။ဝစနေန၊စကားဖြင့်။ ပက္ကောသာဟိ၊ခေါ်စေလော။ ဣတိ၊သို့။
ပေသေတိ၊၏။ အထ၊ထိုသို့စေလတ်သော်။ တေနဘိက္ခုနာ၊ထိုတမန်
ရဟန်းသည်။ အသော၊ထိုနိရောဓသမာပတ်ဝင်စားသောရဟန်း၏။သ
ဝနာန္တပစာရေ၊ကြားလောက်သောအရပ်၌။ဌတွာ၊ရပ်၍။ အာဝုသော၊
ငါ့ရှင်။သံဃော၊သံဃာတော်သည်။တံ၊ငါ့ရှင်ကို။ ပဋိမာနေတိ၊မြော်
လင့်၏။ဣတိ၊သို့။ ဝုတ္တမတ္တေဝ၊ဆိုခါမျှ၌သာလျှင်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊သမာပတ်မှ
ထခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ အဂ္ဂိအာဒိဟိပိ၊မီးအစရှိသောဘေးရန်တို့
သည်လည်း။ အနဘိဘဝနီယံ၊ မနှိပ်နင်းမလွှမ်းမိုးနိုင်သော နိရောဓသ
မာပတ်ဝင်စားသောရဟန်းကို။သမာပတ္တိတော၊မှ။ ဝုဋ္ဌာပနတော၊ထ
စေနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ထည့်။ သံဃာသာအာဏာနာမ၊ သံဃာ
တော်၏အာဏာသည်။ ဝံဂရုကာဟိ၊ဤရွေ့လောက်ပင်ဝန်လေးသည်
သာတည်း။ ။(တသ္မာအတ္တနောဟိတသုခံအာကင်္ခန္တေနဇီဝိတပဟော
တုပိသံဃာသာအာဏာနအတိက္ကမိတဗ္ဗာတိအဓိပ္ပါယော)။ ။တသ္မာ၊
ထိုကြောင့်။တံ၊ထိုသံဃာတော်မြော်လင့်အံ့သည်ကို။ အာဝဇ္ဇိတွာ၊၍။
ယထာ၊အကြင်အခြင်းဖြင့်။သယမေဝ၊သံဃာတော်မခေါ်ရဘဲ မိမိအ
လိုလိုသာလျှင်။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ဧဝံတထာ၊ဖြင့်။သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊၏။ ။သတ္ထု
ပက္ကောသနန္တိ၊ကား။ ဣဓာပိ၊ဤဘုရားခေါ်တော်မူရာ၌လည်း။ သတ္ထု
ပက္ကောသနာဝဇ္ဇနမေဝ၊ ဘုရားမြတ်စွာ ခေါ်တော်မူအံ့သည်ကို ဆင်
ခြင်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဣမဿ၊ ဤသမာပတ်ဝင်စားသောရဟန်း၏။
ကိစ္စံ၊ကိစ္စမည်၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။တံပိ၊ထိုဘုရားခေါ်တော်မူအံ့သည်
ကိုလည်း။ဧဝံ၊ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊၏။မယိ၊သည်။
သတ္တာဟံ၊လုံး။နိရောဓံ၊ကို။သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။နိသိန္နေ၊သော်။ သတ္ထာ၊လူ
နတ်ပြဟ္မာ ဆုံးမနာ၍။သတ္ထာမည်ရှိ စောရနိသည်။ ဝတ္ထုံသို့၊ ဝတ္ထုံ
သည်။ဩတိဏ္ဏေ၊သံဃာဘောင်သို့သက်သည်ရှိသော်။ ။(ဩတိဏ္ဏော
ဝတ္ထုံသို့ရှိမှ။ သံဃာဘောင်သို့ သက်သောဝတ္ထုကြောင့်။ပေး)။ ။
သိက္ခာပဒံဝါ၊သိက္ခာပုဒ်ကိုမူလည်း။ သစေပညပေတိ၊ ၍ပညတ်အံ့။တ
ထာရူပါယ၊ထိုသို့သဘောရှိသော။ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယာ၊အဋ္ဌုပ္ပတ္တိကြောင့်။
ဓမ္မံဝါ၊တရားကိုမူလည်း။ သစေဒေသေတိ၊အကယ်၍ဟောအံ့။ယာဝ၊
လောက်။မံ၊ကို။ကောစိ၊သည်။အာဂန္တွာ၊၍။အာဝုသော၊ငါ့ရှင်။တံ၊ကို။

သဗ္ဗာ၊ဘုရားမြတ်စွာသည်။ အာမန္တေတိ၊ ခေါ်၏။ဣတိ၊သို့။ နပက္ကော
သတိ၊မခေါ်သေး။တာဝဒေဝ၊ ထိုသို့မခေါ်မီရှေ့လျှင်။ ဝုဋ္ဌဟိဿာမိ၊
ထအံ့။ ဣတိ၊သို့။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၏။ဟိ၊အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံကတွာ၊ဤသို့
ဆင်ခြင်ခြင်းကိုပြု၍။နိသိန္နော၊နေသည်ရှိသော်။တသ္မိံသမယေ၊ထိုခေါ်
အံ့ဟုလာသောရဟန်း၏ မိမိအနီးသို့ကပ်သောအခါ၌။ ဝုဋ္ဌာတိယေဝ၊
,သမာပတ်မှထသည်သာလျှင်တည်း။ ယောပန၊ အကြင်ရဟန်းသည်
ကား။ဧဝံ၊ဤသို့စိတ်ကိုဖြစ်စေခြင်းကို။နကရောတိ၊မပြု။သဗ္ဗာစ၊သည်
လည်း။ သံဃော၊သံဃာသည်။ သန္နိပတိတော၊စည်းဝေးသည်ရှိသော်။
တံဘိက္ခုံ၊ ထိုသမာပတ်ဝင်စားသောရဟန်းကို၊ အပဿန္တော၊မမြင်
သည်ဖြစ်၍။ အသုကော၊သော။ဘိက္ခု၊သည်။ကုဟိံ၊အတည်မှာနည်း။
ဣတိ၊သို့။ ပုစ္ဆိ၊၏။ နိရောဓသမာပန္နောတိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ကိဉ္စိ
ဘိက္ခုံ၊ကို။ပေသေတိ၊၏။ ဂန္တွာ၊သွားချေ။မမ၊၏။ဝစနေန၊ဖြင့်။ ပက္ကော
သ၊ခေါ်ချေလော။ဣတိ၊သို့။ပေသေတိ၊၏။ အထ၊ထိုသို့စေလတ်သော်။
တေနဘိက္ခုနာ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုသမာပတ်ဝင်စားသောရဟန်း၏။
သဝနူပစာရေ၊၌။ဌတွာ၊၍။ သဗ္ဗာ၊သည်။ အာယသ္မန္တံ၊ငါ့ရှင်ကို။အာ
မန္တေတိ၊ ခေါ်တော်မူ၏။ဣတိ၊သို့။ဝုတ္တမတ္တေဝ၊၌လျှင်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊သည်။
ဟောတိ၊၏။ သဗ္ဗညု၊မြတ်စွာဘုရား၏။ ပက္ကောသနံ၊ ခေါ်တော်မူခြင်း
သည်။ဧဝံဂရုကံပိ၊ဤရွေ့လောက်ပင်ဝန်လေးသည်သာတည်း။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ တံ၊ထိုဘုရားမြတ်စွာခေါ်တော်မူအံ့သည်ကို။ အာဝဇ္ဇေတွာ၊
၍။ယထာ၊ဖြင့်။ သယမေဝ၊ ဘုရားမြတ်စွာမခေါ်ရဘဲ မိမိအလိုလိုသာ
လျှင်။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ဧဝံ၊တထာ၊ဖြင့်။သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊၏။ ။အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒေါ
တိ၊ကား။ ဇီဝိတဒ္ဓါနဿ၊ မိမိအသက်ရှင်အံ့သောကာလ၏။ ဝါ၊မိမိဇီဝိ
တိန္ဒြေဖြစ်ရာကာလ၏။ပရိစ္ဆေဒေါ၊အပိုင်းအခြားတည်း။ဣမိနာဘိက္ခု
နာ၊ဤသမာပတ်ဝင်စားအံ့သောရဟန်းသည်။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒေသု၊ အ
သက်ရှင်ရာကာလအပိုင်းအခြားတို့၌။ ကုသလေန၊ လိမ္မာသည်။ ဘဝိ
တဗ္ဗံ၊ရာ၏။အတ္တနော၊၏။အာယုသင်္ခါရာ၊အာယုသင်္ခါရတို့သည်။ ။
(အာယုဝေအာယုသင်္ခါရာ။ အာယုဥသ္မာပိညာဏာနိတိစဝဒန္တိ။တေ
စဿပကတိစိတ္တဿဝအာရမ္မဏံဟောန္တိ)။ ။သတ္တာဟံ၊ခုနစ်ရက်
တိုင်အောင်။ ပဝတ္တိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့လော။ နပဝတ္တိဿန္တိ၊မဖြစ်
ကုန်လတ္တံ့လော။ ထည့်။ဣတိ၊သို့။အာဝဇ္ဇိတွာဝ၊ဆင်ခြင်၍သာလျှင်။

သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ဝင်စားအပ်၏။ ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ သတ္တာဟဗ္ဘန္တရေ၊ ခုနစ်ရက် အတွင်း၌။ အာယု သင်္ခါရေ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈ နကော၊ ချုပ်လတ္တံ့.သည်ရှိသော်။ အနာဝဇ္ဇိတွာဝ၊ မဆင်ခြင်မူ၍သာလျှင်။ သစေ သမာပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ဝင်စားအံ့။ အဿဘိက္ခုနော၊ ထိုသမာပတ်ကို ဝင်စားသော ရဟန်း၏။ မရဏံ၊သေခြင်းကို။ နိရောဓသမာပတ္တိ၊ သည်။ပဋိဗာဟိတုံ၊တားမြစ်ခြင်းငှါ။ နသက္ကောန္တိ၊မတတ်နိုင်ကုန်။စရိ.မဘာဝတော်န၊အဆုံးဖြစ်သောဘာဝင်ဖြင့်။မိယနတော၊သေခြင်းကြောင့်။ ထည့်။အန္တောနိရောဓေ၊နိရောဓသမာပတ်၏အတွင်း၌။ မရဏဿ၊၏။ နတ္ထိတာယ၊မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အန္တရာဝ၊ ခုနစ်ရက်အတွင်း၌ သာလျှင်။ဝါ။မသေမှီအကြား၌သာလျှင်။ သမာပတ္တိတော၊မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထရ၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဇတံ၊ ထိုအာယုသင်္ခါရ၏တည်လတ္တံ့.သော အပိုင်း အခြားကို။ သဟသာဝ၊ အဆော တလျှင် သာလျှင်။ မရဏံ၊ သည်။မာအဟောသိ၊ မဖြစ်ပါစေလင့်။ဣတိ၊ဤသို့နှလုံးပြု၍။ထည့်။အာဝဇ္ဇိတွာဝ၊လျှင်။သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊၏။ ။(သဟသာဟိမရဏောအညဗျာ ကရဏဘိက္ခု ဩဝါဒဒါနသာသနာနုဘာဝ ဒိပနာနံ အနိဿရောသိ ယာ။အနာဂါမိနောဝါအဂ္ဂမဂ္ဂါနဓိဂမောသိယာ။ဋီကာ။ ။အာဝဇ္ဇိတွာ ဝဟုအာဝဓာရဏ၏အကျိုးကို ဘော်ခြင်းငှါ အဝသေသဥ္စသည်ကို မိန့်သော်)။ ။ဟိ၊အဝဓာရဏ၏အကျိုးကိုဘော်အံ့။အဝသေသံ၊ဤမှ ကြွင်းသောနာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနစသော သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သောပုဗ္ဗကိစ္စကို။ အနာဝဇ္ဇိတုံပိ၊ မဆင်ခြင်ခြင်းငှါလည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်သေး၏။ ဣဒံပန၊ ဤအဒ္ဓါန ပရိစ္ဆေဒကိုကား။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗမေဝ၊မ ချွတ်ဆင်ခြင်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊သို့။ ဝုတ္တံ၊အဋ္ဌကထာ၌ဆိုအပ်၏။ သောဘိက္ခု၊ ထိုသမာပတ်ဝင်စားသောရဟန်းသည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ် ပြီးသောနည်းဖြင့်။အာကိဉ္စညာယတနံ၊ဈာန်ကို။သမာပဇ္ဇိတွာ၊၍။ဝုဋ္ဌာ ယ အာကိဉ္စညာယတနမှထ၍။ဣမံပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ကို။ကတွာ၊၍။နေဝသညာ နာသညာယတနံ၊ဈာန်ကို။သမာပဇ္ဇတိ၊ဝင်စား၏။အထပစ္ဆာ၊ထိုနောင် မှ။ ဧကံဝါ၊ တကြိမ်သော စိတ္တဝါရကိုဖြစ်။ ဒွေဝါစိတ္တဝါရေ၊ နှစ်ကြိမ် သော စိတ္တဝါရတို့ကိုဖြစ်။ အတိက္က မိတွာ၊ ၍။ အစိတ္တကော၊ စိတ်မရှိ သည်။ဟောတိ၊၏။ နိရောဓံ၊ စိတ်စေတသိက်တို့၏ချုပ်ခြင်းသို့။ ဖုသ တိ၊ရောက်၏။ ။(ကိဉ္စာပိဧကံဝါဒွေဝါတိအနိယမေတွာဝိယဝုတ္တံ။ဒွေ

ဝါရေဝေပနနိယမတောဝဒ္ဒတ္တိ။ စိတ္တဝါရေတိ နေဝသညာနာသညာယတနစိတ္တဝါရေ။ ဋီကာ)။ ။ကသ္မာပန၊ ကြောင့်ကား။ တသ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဒွိန္နံစိတ္တာနံ၊ နှစ်ချက်သောစိတ်တို့၏။ ဥပရိ၊ ၌။ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ နပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ စောဒနာ တည်း။ နိရောဓဿ၊ အနုပုဗ္ဗနိရောဓ၏။ ဝါ။ နိရောဓအကျိုးငှါ။ ပယောဂတ္တာ၊ ယှဉ်စေအပ်သောပယောဂ၏အဖြစ်ကြောင့်။ နပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ။ (ဗလဒွယ အဆောက်အဦစသည်နှင့် ပြည့်စုံသော ပယောဂ စိတ်၏ ချုပ်ခြင်းအကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဟူလိုသည်။ ။ဤနိရောဓသမာပတ်ကိုဝင်စားခြင်း၌သမထဗလဝိပဿနာဗလနှင့် ပြည့်စုံသောဉာဏရိယသမာဓိစရိယ၌လေ့လာခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသောဝသီဘော်ကိုသမထဓမ္မဝိပဿနာဓမ္မတို့၏ အချင်းချင်းမလွန်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင် လိုအပ်၏ဟု ဒွေသမထ ဝိပဿနာဓမ္မေ ယုဂနဒ္ဓေ ကတွာမိန့်သော်)။ ။ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဣမဿဘိက္ခုနော၊ ၏။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ သမထဝိပဿနာဓမ္မေ၊ သမထဝိပဿနာဓမ္မတို့ကို။ ယုဂနဒ္ဓေ၊ ထမ်းပိုး၌ယှဉ်းစုံ့ဘွဲ့အပ်သောနွားတို့ကဲ့သို့အချင်းချင်းမလွန်မစား အစုံ့ဘွဲ့အပ်သည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဣဒံအဋ္ဌသမာပတ္တိအာရောဟနံ၊ ဤရှစ်ပါးသောသမာပတ်သို့တက်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဝုတ္တနယဖြင့်အဋ္ဌသမာပတ္တိသို့တက်ခြင်းသည်။ ။(အတ္ထိနှင့်အယံကားပါဌသေသ)။ ။ အနုပုဗ္ဗနိရောဓဿ၊ ပဌမဈာန်စသည်တို့ရင်း ထိုပဌမဈာန်စသည်တို့၌ဖြစ်သောသင်္ခါရတို့ကိုရှုသောအနုပဿနာတို့၏ရင်းအစဉ်အားချုပ်ခြင်း၏။ ဝါ၊ ချုပ်ခြင်းငှါ။ ပယောဂေါ၊ ယှဉ်စေအပ်သော ပယောဂ တည်း။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇနဿ ဝင်စားခြင်း၏။ ထည့်။ နပယောဂေါ၊ ပယောဂမဟုတ်။ ဣတိ တသ္မာနိရောဓဿပယောဂတ္တာ၊ ထိုသို့အနုပုဗ္ဗ နိရောဓ၏ပယောဂ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒွိန္နံစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဥပရိ၊ ၌။ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ နပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ယောဘိက္ခု၊ သည်။ အာကိဉ္စညာယတနတော၊ ဈာန်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဣဒံပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ဤလေးပါးသောပုဗ္ဗကိစ္စကို။ အကတွာ၊ ၍။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ဈာန်ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စားအံ့။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုပုဗ္ဗကိစ္စကိုမပြုသောရဟန်းသည်။ ပရတော၊ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်မှနောက်၌။ သကလံယထာပရိစ္ဆိန္နကာလံ၊ အလုံးစုံ

ပိုင်းခြားတိုင်းသောကာလပတ်လုံး။ထည့်။အစိတ္တကော၊စိတ်မရှိသည်။ ဘဝိတုံ ၌။နသက္ကောန္တိ၊နိုင်ကုန်။ ။(တဒ္ဓခေါသံဃာပဋိမာနနသတ္တု ပက္ကောသနအဒ္ဓါန ပရိစ္ဆေဒါဝဇ္ဇနာနံ အကရဏေန။ နနာနာဗဒ္ဓအဝိ ကောပနဿ။ တဿဟိအကရဏေန ကဒါစိကေဝလံတာဒိသဿပ ရိက္ခာရဿအဝိနာသောနသိယာ။နိရောဓသမာပတ္တိဝိဗန္ဓော။အယဥ္စ အတ္ထောမဟာနာဂထေရဝတ္ထုနာ ဝိဘာဝိတောဝေ။ ဇိဝံသန္တေတိဟိ အာကာရေဟိနိရောဓသမာပတ္တိယာ ဝုဋ္ဌာနံဟောတီတိ အာပဇ္ဇတိ။ တသ္မာတံနသာရတောပစ္စေတဗ္ဗံ။ ဋီကာ။ ။စ၊ဆက်။ ခေါ၊စင်စစ်။ တံ၊ ထိုသို့အစိတ္တကဖြစ်ခြင်း၌ မစွမ်းနိုင်ခြင်းသည်။ သံဃာပဋိမာနန သတ္တုပက္ကောသနအဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒါဝဇ္ဇနာနံ၊သဃံ၏ငံ့လင့်ခြင်းဘုရား မြတ်စွာ၏ခေါ်တော်မူခြင်း ဇီဝိတိန္ဒြေကာလအပိုင်းအခြားကိုဆင်ခြင် ခြင်းတို့ကို။အကရဏေန၊မပြုခြင်းကြောင့်။ဟောတိ၊၏။နာနာဗဒ္ဓအဝိ ကောပနဿ၊ နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနကိုမှီ၍ဖြစ်ခြင်းကို။ အကရဏေန၊ မပြုခြင်းကြောင့်။ နဟောတိ၊ဖြစ်။ ဟိသစ္စံ၊၏။ တဿ၊ထိုနာနာဗန္ဓအဝိ ကောပနကိုမှီ၍ဖြစ်ခြင်းကို။အကရဏေန၊ကြောင့်။ကဒါစိ၊ရံခါ။ကေဝ လံ၊သက်သက်။ တာဒိသဿ၊ ထိုသို့သဘော ရှိသော။ ပရိက္ခာရဿ၊ ပရိက္ခရာ၏။ အဝိနာသော၊မပျက်စီးခြင်းသည်။နသိယာ၊မဖြစ်ရာ။ ။ (ပျက်စီးရာ၏ဟုလိုသည်)။ ။နိရောဓသမာပတ္တိဝိဗန္ဓော၊နိရောဓသမာ ပတ်၏ဘေးရန်သည်။နသိယာ၊မဖြစ်ရာ။အာယဥ္စအတ္ထော၊ဤအနက်ကို လည်း။မဟာနာဂထေရဝတ္ထုနာ၊ဖြင့်။ ဘာဝိတောဝေ၊ပြအပ်ပြီးသည် သာလျှင်တည်း။ ဇိဝံဇ္ဇမသို့ အတ္ထော၊ဤသို့သောအနက်သည်။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ တိဟိအာကာရေဟိ၊သုံးပါးသောအကြောင်းတို့ဖြင့်။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇူတိ အတ္ထော၊ဤသို့သောအနက်သည်။အာပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်ရာ၏။တသ္မာ၊ကြောင့်။ တံဝစနံ၊ကို။ သာရတော၊အနှစ်အားဖြင့်။ ဝါ၊အမြတ်အားဖြင့်။ နပစ္စေ တဗ္ဗံ၊မယုံကြည်အပ်။ဋီကာနက်)။ ။ပဋိနိဝတ္တိတွာ၊ပြန်လည်၍။ပုန၊ဘန်။ အာကိဉ္စညာယတနေယေဝ၊ဗျာန်၌သာလျှင်။ပတိဋ္ဌာတိ၊တည်၏။ ။ (ပဋိနိဝတ္တိတွာပုနအာကိဉ္စညာယတနေယေဝပတိဋ္ဌာတိတိဣမိနာသ မာပတ္တိယာဝိဗန္ဓေဇာတေဇိဝံဟောတိတိဒဿေတိ။ အဝိနိဗန္ဓေနေဝ ပနယထာပရိစ္ဆိန္နကာလဝိတိက္ကမနေဖလစိတ္တုပ္ပတ္တိယာဝုဋ္ဌာနံ ဟော

တိ။ ဧဝဉ္စကတွာ ဂမ္ဘီရကန္ဒရောတိဏ္ဏတတ္တပါသာဏက္ကန္တပုရိသနိဒဿ
နံပိ သမတ္ထိတံ ဟောတီတိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ အပရေ ပန ပုဗ္ဗကိစ္စဿ အက
တတ္တာ နေဝသညာနာသညာယတနံ သမာပန္နမတ္တော ဝ ပဋိနိဝတ္တိတွာ
အာကိဉ္စညာယတနေ ပတိဋ္ဌာတီတိ ဝုတ္တတ္တာ သံဃပဋိမာနနာဒိကေ စ
ပုဗ္ဗကိစ္စာကရဏော အင်္ဂဝေကလ္လတော နိရောဓသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ
န ဣဇ္ဈတေဝါတိ ဝဒန္တိ။ ဝတ္တသဒိသံ ဟောတိ နိရောဓသမာပတ္တိယာ။ ယာ
ဒိဒံ ပုဗ္ဗကိစ္စကရဏံ။ တသ္မာ တတ္ထ ယံ ဂရုတရံ။ တဿ အကရဏံ သမာ
ပဇ္ဇနံ ဝိဗန္ဓတီတိ အပရေ။ ဝိမံသိတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ အာကိဉ္စညာယတနေ
ပတိဋ္ဌာတီတိ ဣဒံ ပုန အာကိဉ္စညာယတနဿ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗတာ ဝုတ္တံ။
သမာပဇ္ဇိတွာပိ ဝုဋ္ဌာယ ပုဗ္ဗကိစ္စဿ ကတ္တဗ္ဗတ္တာ။ ဋီကာ။ ။ပဋိနိ
ဝတ္တိတွာ။ပ။ ဌာတီတိ ဣမိနာ၊ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။ သမာပတ္တိယာ၊၏။ဝိ
ဗန္ဓေ၊တားဆီးတတ်သောဘေးရန်သည်။ ဇာတေ၊ဖြစ်လတ်သော်။ဧဝံ၊
ဤသို့ပြန်လည်၍ တဘန် အာကိဉ္စညာယတနဈာန်၌ တည်ပြန်သည်။
ဟောတိ၊၏။ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ကို။ဒဿေတိ၊၏။ပန၊ပါး။အဝိနိဗန္ဓေနေဝ၊
တားဆီးတတ်သောဘေးရန်မရှိသဖြင့်သာလျှင်။ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလ
ဝိတိက္ကမနေ၊ အကြင်အကြင်ပိုင်းခြားအပ်သောကာလကို လွန်သည်ရှိ
သော်။ဖလစိတ္တုပ္ပတ္တိယာ၊အနာဂါမိဖိုလ်အရဟတ္တဖိုလ်၏ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။
ဝုဋ္ဌာနံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ဧဝဉ္စကတွာဣမိနာကာရဏေန၊ဤသို့သော
အကြောင်းကြောင့်။ ဂမ္ဘီရကန္ဒရောတိဏ္ဏတတ္တပါသာဏက္ကန္တ ပုရိသ
နိဒဿနံပိ၊ နက်သောချောက်သို့သက်သော ပူသောကျောက်ဖျာကို
နင်းသောယောက်ျားဥပမာသည်လည်း။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးပြည့်စုံသည်။
ဟောတိ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ကေစိ၊တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ကုန်၏။ အပရေ ပန၊တို့
သည်ကား။ပုဗ္ဗကိစ္စဿ၊၏။အကတတ္တာ၊မပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ဈာန်ကို။ သမာပန္နမတ္တော ဝ၊ ဝင်စားကာ
မျှဖြစ်၍လျှင်။ ပဋိနိဝတ္တိတွာ၊တဘန်ပြန်၍။ အာကိဉ္စညာယတနေ၊ဈာန်
၌သာလျှင်။ ပတိဋ္ဌာတိ၊တည်၏။ဣတိ၊သို့။ဝုတ္တတ္တာ၊ကြောင့်။ သံဃပဋိ
မာနနာဒိကေ စ ပုဗ္ဗကိစ္စာကရဏော၊ သံဃာတော်ငံ့မြော်လင့်ခြင်း အစ
ရှိသော အချို့သောပုဗ္ဗကိစ္စကိုမပြုသည်ရှိသော်။ အင်္ဂဝေကလ္လတော၊
အင်္ဂါချို့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိရောဓသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ၊နိရောဓ
သမာပတ်ကိုဝင်စားခြင်းသည်။န ဣဇ္ဈတေဝ၊မပြည့်စုံသာလျှင်တည်း။

ဇ္ဈတိ၊သို့။ဝဒန္တိ၊ကုန်၏။ ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ ယဒိဒံယံဇ္ဈာနံပုဗ္ဗကိစ္စကရ
ဏံ၊အကြင်ပုဗ္ဗကိစ္စကိုပြုခြင်းသည်။အတ္ထိ၊၏။တေံ၊ဤပုဗ္ဗကိစ္စကိုပြုခြင်း
သည်။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ ၏။ ဝဋ္ဋသဒိသံ၊ ဝဋ်နှင့်တူ၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။တတ္ထ၊ထိုပုဗ္ဗကိစ္စတို့တွင်။ယံ၊အကြင်ပုဗ္ဗကိစ္စသည်။ဂရုတရံ၊
လေးမြတ်၏။တဿ၊ထိုလေးမြတ်သောပုပ္ပကိစ္စကို။ အကရဏံ၊သည်။
သမာပဇ္ဇနံ၊ နိရောဓသမာပတ်ကိုဝင်စားခြင်းကို။ ဝိဗန္ဓတိ၊နှောင့်ရှက်
တားမြစ်တတ်၏။ ဇ္ဈတိ၊သို့။အပရေ၊တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ကုန်၏။ တံသဗ္ဗံ၊
ထိုအလုံးစုံသောစကားရပ်ကို။ဝိမံသိတွာ၊ယုတ္တာယုတ္တိနှိုင်းညှိဆင်ခြင်
၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊၏။ စ၊ဆက်။ အာကိဉ္စညာယတနေပတိဋ္ဌာတိတိဇ္ဈာဒံ၊
ဤစကားကို။ ပုန၊ဘန်။ အာကိဉ္စညာယတနသသ၊ ဈာန်၏။ သမာပဇ္ဇိ
တဗ္ဗတ္တာ၊ဝင်စားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဝုတ္တံ၊၏။ဟိသစ္စံ၊၏။သမာ
ပဇ္ဇိတွာ၊အာကိဉ္စညာယတနဈာန်ကိုဝင်စားပြီး၍။ဝုဋ္ဌာယ၊အာကိဉ္စညာ
ယတနဈာန်မှထ၍။ ပုဗ္ဗကိစ္စဿ၊၏။ ကတ္တဗ္ဗတ္တာ၊ကြောင့်တည်း။ ၎င်း
နက်)။ ။စ၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စကို မပြုဘဲသမာပတ်ကို
ဝင်စားရာ၌။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးသို့။ အဂတ ပုဗ္ဗပုရိသူပမာ၊ မသွား မရောက်
ဘူးသောယောကျ်ားဥပမာကို။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်၏။ ကောံမဂ္ဂံ၊ ခရီးတ
ကြောင်းသို့။ အဂတ ပုဗ္ဗော၊ မသွား စဘူးသော။ ကောြ ပုရိသော၊
ယောကျ်ားတဦးသည်။ အန္တရာ၊ ခရီးအကြား၌။ ဥဒကကန္ဒရံဝါ၊ရေ
ရှိသောချောက်ကိုဎင်း။ဂမ္ဘီရံ၊နက်သော။ဥဒကဝိက္ခလ္လံဝါ၊ရေနှင့်ရော
သောညွန်ကိုဎင်း။ အတိက္က မိတွာ၊ လွန်၍။ ဌပိတံ၊ ထားအပ် သော။
စဏ္ဍာ တပသန္တတ္တပါသာဏံဝါ၊ ကြမ်းသောနေပူဖြင့် လောလောပူ
သောကျောက်ဖျာပူသို့လည်း။အာဂမ္မ၊ရောက်လတ်၍။ တံနိဝါသနပါ
ဝုရဏံ၊ထိုဝတ်မြဲတိုင်းရုံမြဲတိုင်းသောအဝတ်အရုံကို။ အသဏ္ဌပေတွာ
ဝ၊မပြုမပြင်မူ၍သာလျှင်။ ကန္ဒရံ၊ ချောက်သို့။ ဩရူဠ္ဌော၊ သက်လတ်
သော်။ ပရိက္ခာရ တေမနဘယေန၊ ပရိက္ခရာကို ရေစွတ်အံ့သည်မှ
ကြောက်သောကြောင့်။ ပုနဒေဝ၊ တဘန်သာလျှင်။ တီရေ၊ ကမ်း၌။ပ
တိဋ္ဌာတိ၊လည်၍တည်ပြန်၏။ ပါသာဏံ၊ကျောက်ဖျာကို။ အက္ကမိတွာ
ပိ၊နင်း၍လည်း။ သန္တတ္တပါဒေါ၊ လွန်စွာပူသောခြေရှိသည်ဖြစ်၍။ ပုန
ဒေဝ၊လျှင်။ဩရဘာဂေ၊ဤမှာဘက်အဘို့၌။ပတိဋ္ဌာတိကိရ၊တည်ပြန်
သတတ်။တတ္ထ၊ထိုဥပမာ၌။သောပုရိသော၊ ခရီးသွားမကျွမ်းသောထို

ယောကျ်ားသည်။ အသဏ္ဌပိတနိဝါသနပါဝုရဏတ္တာ၊ မပြုမပြင်အပ်
သောအဝတ်အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကဋ္ဌရုံ ချောက်သို့။ ဩ
တိဏ္ဏမတ္တောဝ၊ သက်ကာမျှ ဖြစ်၍လျှင်။ တတ္တပါသာဏဋ္ဌ၊ အလွန်ပူ
သောကျောက်ဖျာကိုလည်း။အက္ကန္တမတ္တောဝေ၊ နင်းကာမျှဖြစ်၍လျှင်။
ပဋိနိဝတ္တိတွာ၊ပြန်၍။ ဩရတောဝ၊ဤမှာဘက်၌သာလျှင်။ ပတိဋ္ဌာတိ
ယထာ၊ တည်၏သို့။ ဧဝံ၊တူ။ ယောဂါဝစရောပိ၊ သည်လည်း။ ပုဗ္ဗ
ကိစ္စသ၊၏။အကတတ္တာ၊ကြောင့်။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ဈာန်
ကို။သမာပန္နမတ္တောဝ၊ဝင်စားကာမျှဖြစ်၍လျှင်။ ပဋိနိဝတ္တိတွာ၊၍။အာ
ကိဉ္စညာယတနေ၊၌။ပတိဋ္ဌာတိ၊၏။ ။(ယထာပနာတိအာဒိကတပုဗ္ဗ
ကိစ္စတာသာမညေနဥပမာသံသန္ဒနံ)။ ။ပန၊ဥပမာသံသန္ဒနတခွေပြ
အံ့။ပုဗ္ဗေပိ၊ရှေး၌လည်း။တံမဂ္ဂံ၊ထိုခရီးသို့။ဂတပုရိသော၊သွားဖူးသော
သောယောကျ်ားသည်။တံဌာနံ၊ထိုအရပ်သို့။အာဂမ္မ၊ ရောက်လတ်၍။
ဧကံသာဋကံ၊တထည်ပုဆိုးကို။ ဒဠှံနိဝါသေတွာ၊ မြဲမြဲကြပ်ကြပ်ဝတ်
၍။အပရံ၊တထည်ကို။ဟတ္ထေန၊လက်ဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊၍။ ကဋ္ဌရုံ ချောံ
ကို။ဥတ္တရိတွာ၊ချန်၍။ တတ္တပါသာဏံဝါ၊ လောလောပူသောကျောံကို
မူလည်း။အက္ကန္တမတ္တကမေဝ၊နင်းမိကာမျှကိုသာလျှင်။ ကရိတွာ၊၍။ပ
ရတော၊ထိုမှာဘက်သို့။ဂစ္ဆတိယထာ၊သွား၏သို့။ ဧဝမေဝ၊တူ။ ကတ
ပုဗ္ဗကိစ္စော၊ပြုအပ်ပြီးသောပုဗ္ဗကိစ္စရှိသော။ဘိက္ခု၊သည်။နေဝသညာ
နာသညာယတနံ၊ဈာန်ကို။သမာပဇ္ဇိတွာဝ၊၍သာလျှင်။ပရတော၊ နေဝ
သညာနာသညာယတနဈာန်နောက်၌။ အစိတ္တကော၊ စိတ်မရှိသည်။
ဟုတွာ၊၍။နိရောဓံ၊စိတ်စေတသိက်စိတ္တဇရုပ်၏ချုပ်ခြင်းသို့။ဖုသိတွာ၊
၍။ဝိဟရတိ၊၏။ပန၊ပါး။ကထံဌာနန္တိ၊ကား။ ဧဝံ၊ဤသို့ဆိုပြီးသောနည်း
ဖြင့်။သမာပန္နဿ၊ ဝင်စားပြီးသော။ အဿနိရောဓ သမာပတ္တိယာ၊
၏။ ။(ကာလပရိစ္ဆေဒဝသေနာတိ အာဒိနာစတုဟိအာကာရေဟိနိ
ရောဓသမာပတ္တိယာဌာနံဒဿေတိ)။ ။ကာလပရိစ္ဆေဒဝသေနစေ
ဝ၊ကာလအပိုင်းအခြား၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။အန္တရာ၊ကာလအပိုင်းအခြား
၏အကြား၌။ အာယုက္ခယသံဃပဋိမာနနသတ္ထုပက္ကောသနာဘာဝေ
နစ၊ အသက်၏ကုန်ခြင်းသံဃာတော်၏ငံ့မြော်လင့်ခြင်းမြတ်စွာဘုရား
၏ခေါ်တော်မူခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဌာနံ၊ တည်ခြင်း
သည်။ဟောတိ၊၏။ ကထံဝုဋ္ဌာနန္တိ၊ကား။ အနာဂါမိဿ၊ အနာဂါမ်

အား။ အနာဂါမိဖလုပ္ပတ္တိယာ၊ အနာဂါမိဖိုလ်၏ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ အရဟ
တော၊ရဟန္တာအား။အရဟတ္တဖလုပ္ပတ္တိယာ၊အရဟတ္တဖိုလ်၏ဖြစ်ခြင်း
ဖြင့်။ဍာတိဝေဝံ၊သို့။ဒွေဓာ၊ဖြင့်။ဝုဋ္ဌာနံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဝုဋ္ဌိတဿ၊နိ
ရောဓသမာပတ်မှထပြီးသောရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊သည်။ ကိံ နိန္နံ၊ အဘယ်
သို့ညွတ်သည်။ဟောတိ၊နည်း။ဍာတိအယံ၊ ကား။ပုစ္ဆာ၊တည်း။နိဗ္ဗာနနိန္နံ၊
နိဗ္ဗာန်သို့ညွတ်သည်။ ဟောတိ၊ဝုတ္တံဟောတံပေးမြဲ။ ။အာဝုသောဝိ
သာခ။ ဒါယကာဝိသာခ။ သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိယာ၊
သညာဝေဒနာတို့၏ချုပ်ရာဖြစ်သောနိရောဓသမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌိတဿ၊
သော၊ဘိက္ခုနော၊၏။စိတ္တံ၊သည်။ ပဂေဝ၊မဆွကလျှင်။ သင်္ခါရဝိဝေခ
တာယစ၊ သင်္ခါရမှ မျက်နှာ လွှဲ သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်ရင်း။ ဖလ
စိတ္တုပ္ပတ္တိယာစ၊ဖိုလ်စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ထည့်။ ဝိဝေကနိန္နံ၊
နိဿရဏဝိဝေကသို့ညွတ်သည်။ဟောတိ၊၏။ဝိဝေကပေါဏံ၊ဝိဝေက
သို့ကိုင်းသည်။ဝိဝေကပဗ္ဘာရံ၊ဝိဝေကသို့ရှိုင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ဍာတိ
ဝေံဝစနံ၊ကို။ဝုတ္တံ၊၏။ ။(သင်္ခါရတ္တယ၏ငြိမ်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။
အဝသေသစေတသိကဝိညာဉ်၏မရှိသဖြင့် ရူပဓမ္မမျှကြွင်းသည်၏အ
ဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ မတသတ္တနိရောဓသမာပန္နတို့၏ မထူးသည်ကိုမှတ်၍ မ
တဿစသမာပန္နဿစကောဝိသေသောဟု စောဒနာသတည်း)။ ။
မတဿစ၊သေသသူ၏ရင်း။ သမာပန္နဿ၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စား
သသူ၏ရင်း။ဝိသေသော၊သည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ဍာတိပုစ္ဆာ၊၍
ကားအမေး။အယမ္ပိအတ္ထော၊၍ပုစ္ဆာအနက်ကိုလည်း။ သုတ္တေ၊ပါဠိ၌။
ဝုတ္တောယေဝ၊ ဟောသည်သာတည်း။ ။(မတသမန္နပုဂ္ဂိုလ်တို့၏
သင်္ခါရတ္တယပဋိပဿဒ္ဓိအစရှိသည်တို့ဖြင့်အကယ်၍ကားမထူး၏ရှင့်။
ထိုသို့သော်လည်းရူပဓမ္မမတ္တအဝသေသ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဇီဝိတိန္ဒြေ
ကမ္မဇတေဇောစကျွစသောဍာန္ဒြေတို့၏ ကင်းခြင်း မကင်းခြင်းသည်
အထူးဝိသေသဟုပြုခြင်း၌ါသွာယံအစရှိသည်ကို သခင်မဓမ္မဒိန္နာထေ
ရီသည်ဟောတော်မူသတည်း)။ ။အာဝုသော၊ ဒါယကာဝိသာခ။
ယွာယံယောအယံသတ္တော၊ အကြင်သတ္တဝါသည်။ မတောကာလကံ
တော၊သေ၏။ တဿ၊ထိုသေသောသတ္တဝါအား။ကာယသင်္ခါရာ၊တို့
သည်။နိရုဒ္ဓါ၊ကုန်၏။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ကုန်၏။ ဝစီသင်္ခါရာ၊တို့သည်။ စိတ္တ
သင်္ခါရာ၊တို့သည်။နိရုဒ္ဓါ၊ကုန်၏။ပဋိပဿဒ္ဓါ၊ကုန်၏။ အာယု၊ဇီဝိတိန္ဒြေ

သည်။ပရိက္ခီဏော၊ကုန်ပြီ။ ဥသ္မာ။ ကမ္မဇတေဇောသည်။ ဝူပသန္တာ၊
ငြေမြငြိမ်းလပ်ပြီ။ဇာရုန္ဒြိယာနိ၊စက္ခုစသောဇာရုန္ဒြေတို့သည်။ပရိဘိန္နာနိ၊
ပျက်ကုန်ပြီ။ယွာယံဖြယာအယံဘိက္ခု၊သည်။ သညာဝေဒယိတနိရော
ဓံ၊သညာဝေဒနာ၏ချုပ်ရာနိရောဓသမာပတ်ကို။သမာပန္နော၊ ဝင်စား
၏။ တဿပိ၊ ထိုနိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားသော ရဟန်း၏လည်း။
ကာယသင်္ခါရာ၊တို့သည်။နိရုဒ္ဓါ၊ကုန်၏။ပ။ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ ကုန်၏။အာယု၊
ဇီဝိတိန္ဒြေ၊မူကား။အပရိက္ခီဏော၊မကုန်သေး။ ဥသ္မာ၊ကမ္မဇတေဇော
သည်လည်း။ အဝူပသန္တာ၊မငြိမ်းသေး။ ဇာရုန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ အပရိ
ဘိန္နာနိ၊မပျက်စီးကုန်။အယံ၊သည်လျှင်။ဝိသေသော။အထူးတည်း။ ။
(ဇာတိကိုအာဟာသို့ဆိုက်)။ ။ပန၊ပါး။ နိရောဓသမာပတ္တိသင်္ခတာအ
သင်္ခတာတိ အာဒိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့ အစရှိသော ပုစ္ဆာ၌။ သင်္ခတာတိပိ၊
သင်္ခတဟူ၍ရင်း။ အသင်္ခတာတိပိ၊ အသင်္ခတ ဟူ၍ရင်း။ လောကိယာ
တိပိ၊ ဟူ၍ရင်း။ လောကုတ္တရာတိပိ၊ ဟူ၍ရင်း။ နဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုသင့်။
ကသ္မာ၊ကား။ သဘာဝတော၊ ပရမတ္ထသဘောတရားအားဖြင့်။ နတ္ထိ
တာယ၊မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။(ပရမတ္ထတောဟ်ဝိဇ္ဇမာ
နံသင်္ခတာတိဘာဝေနဝတ္တဗ္ဗတံလဘာတိ။ နအဝိဇ္ဇမာနံ)။ ။ပန၊ပါး။
ယသ္မာ၊ကြောင့်။ အဿ၊ထိုနိရောဓသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇန္တဿ၊
ဝင်စားသောအရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏။ဝသေန၊ဖြင့်။ သမာပန္နာနာမ၊ ဝင်စား
အပ်သည်မည်သည်။ဟောတိ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ နိပ္ဖန္နာတိ၊နိပ္ဖန္နဟူ
၍။ဝတ္တုံ၊ငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊သင့်၏။ အနိပ္ဖန္နာ၊ဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ငှါ။ နောဝဋ္ဋတိ၊မ
သင့်။ ။(အကြင်ကြောင့်သမထဝိပဿနာဓမ္မတို့ကိုယုဂနဒ္ဓပြု၍အဌသ
မာပတ္တိတို့သို့တက်သောအရိယာပုဂ္ဂိုလ်အားအစဉ်သဖြင့်သင်္ခါရတို့
၏ချုပ်ခြင်းငြိမ်းခြင်းပယောဂ၏ ပြီးသဖြင့် နိရောဓသမာပတ်သည်ပြီး
သည်မည်၏။ ထိုကြောင့်နိရောဓသမာပတ်ကိုပယောဂပြီးခြင်းကိုစွဲ၍
နိပ္ဖန္နဆိုခြင်းငှါသင့်၏ဟူသော အနက်ကို သမာပဇ္ဇန္တဿ ဝသေနစ
သောပါဌ်ဖြင့်ပြသတည်း)။ ။ဇာတိဇာမိနာနယေန၊ဤဆိုပြီးသောနည်း
ဖြင့်။သန္တံ၊ သင်္ခါရတို့၏ငြိမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်းငြိမ်သက်သော
တရားသို့အစဉ်လိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း ငြိမ်သက် စွာသော။
အရိယနိသေဝိတံ၊ ပုထုဇဉ်နှင့်မရောအရိယာသခင်တို့သည်သာလျှင်မှီ
ဝဲအပ်ထသော။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သောကိုအဖြစ်၌သာလျှင်။

နိဗ္ဗာနမိတိသဉ် ဥပဂတံ၊ သုံးပါးလည်း;ဖြစ်သော ဒုက္ခတာတို့၏ ငြိမ်း
သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်နေရဘန်ဟုခေါ်ဝေါ် ခြင်းသို့ရောက်သော။ဣမံ
သမာပတ္တိံ၊ဤနိရောဓသမာပတ်ကို။ ။ပဏ္ဍိတာ၊ပညာရောက်သော
အရှင်မြတ်တို့သည်။ အရိယံပညံ၊ စင်ကြယ် စွာသော မဂ်ပညာဖိုလ်
ပညာကို။ဘာဝေတွာ၊ပွါးစေ၍။ယသ္မာ၊ကြောင့်။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။
တသ္မာ၊ကြောင့်။ဣမိဿာပိ၊ဤနိရောဓသမာပတ်ကိုလည်း။သမာပတ္တိ
သမင်္ဂတာ၊ ဝင်စားခြင်း၌စွမ်းနိုင်သည့်၏အဖြစ်ကို၊ အရိယမဂ္ဂေသု၊
အရိယမဂ်တို့၌။ပညာယ၊ပွါးစေအပ်သောပညာ၏။ အာနိသံသောတိ၊
ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ဣတိ၊ဤနွှေတရပ်အပြီးသတ်တည်း။ ။အာဟုနေ
ယျဘာဝ သိဒ္ဓိတိ၊ ကား။ ကေဝလဥ္စ၊ သော်ကား။ နိရောဓ သမာပတ္တိ
ယာ၊ကို။ သမာပဇ္ဇနသမင်္ဂတာဝ၊ ဝင်စားခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည့်၏အ
ဖြစ်သည်သာလျှင်။ပညာယ၊၏၊အာနိသံသော၊သည်။ န၊မဟုတ်သေး။
ပန၊အဟုတ်သော်ကား။ အယံအာဟုနေယျ ဘာဝါဒိသိဒ္ဓိပိ၊ ဤအာဟု
နေယျအဖြစ်စသည်တို့၏ ပြီးခြင်းကိုလည်း။ ဣမိဿာ လောကုတ္တရာ
ပညာဘာဝနာယ၊ဤလောကုတ္တရာပညာကိုပွါးစေခြင်း၏။ ဝါ၊ပွါးစေ
အပ်သောလောကုတ္တရာပညာ၏။အာနိသံသော၊ဟူ၍။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။
ဟိ၊ချဲ့အံ့။ အဝိသေသေန၊ ဒဿနမဂ္ဂပညာဘာဝနာမဂ္ဂပညာစသောဝိ
သေသကိုမပြသာမညအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓာယ၊ လေးပါးအပြားရှိသည်
လည်းဖြစ်သော။ဧတိဿာလောကုတ္တရာပညာယ၊၏။ဘာဝိတတ္တာ၊ပွါး
စေအပ်သည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာဝိတပညော၊ ပွါးစေ အပ်သော
လောကုတ္တရာပညာရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်မြောက်သော
သခင်သည်။သဒေဝကဿ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကဿ၊ သတ္တ
လောက၏။အာဟုနေယျော၊အဝေးမှသော်လည်းဆောင်ယူ၍လာအပ်
သောအလှူဝတ္ထုကိုခံခြင်း၌ထိုက်သည်။ ပါဟုနေယျော၊အာဂန္တုကြ
အားရည်မှတ်သောအလှူဝတ္ထုကိုခံထိုက်သည်။ဒက္ခိဏေယျော၊ တမ
လွန်လောကကိုယုံကြည်၍လှူအပ်သော အလှူဝတ္ထုကို ခံထိုက်သည်။
အဉ္ဇလိကရဏီယော၊လက်အုပ်ချီခြင်းကိုခံထိုက်သည်။ လောကဿ၊
လူအပေါင်း၏။အနုတ္တရံ၊အတုမရှိမြတ်လှစွာသော။ပုညခေတ္တံ၊ကုသိုလ်
အခင်းသန့်ရှင်းပေါင်းမြက်ခွန်ထွက်သန်သန် လယ်ကောင်း မှန်သည်။
ဟောတိ၊၏။ဝိသေသတောပန၊ အထူးအားဖြင့်ကား။ ဧတ္ထ၊ဤအရိယာ

ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ဝါ၊အရိယမဂ်ပညာတို့တွင်။ တာဝ၊လက်ဦးစွာ။ ပဌမမဂ္ဂပညံ့ ပဌမမဂ်ပညာကို။မန္တာယ၊ နှံ့သော။ ဝါ၊မထက်လွန်းသော။ဝိပဿနာယ၊ဝိပဿနာ၏။ဝသေန၊ဖြင့်။ထည့်။ဘာဝေတွာ၊ပွါးစေ၍။အာဂတော၊ သောတာပန်အဖြစ်သို့ရောက်သော အရိယာသခင်သည်။မုဒိန္ဒြိယော၊နုသောသဒ္ဓါစသောဣန္ဒြေရှိသည်။ သမာနောပိ၊ဖြစ်မူလည်း။သတ္တက္ခတ္တုပရမောနာမ၊ခုနစ်ကြိမ်အတိုင်းအရှည်ဘဝ၌ဖြစ်ခြင်း။ဝါ၊အတ္တဘောကိုယူခြင်းရှိသောသောတာပန်မည်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(ထိုထက်အလွန်ရှစ်ခုမြောက်သောဘဝကိုမယူပြီဟူလို)။ ။သတ္တ၊ခုနစ်ကြိမ်တိုင်အောင်။သုဂတိ ဘဝေ၊သုဂတိဘဝ၌။ သံသရိတွာ၊ ပဋိသန္ဓေ၏အစွမ်းအားဖြင့်တ ပြောင်းပြန်ပြန်ကျင်လည်၍။ ဒုက္ခဿ၊ဝဋ္ဋဒုက္ခ၏။အန္တံပရိယောသာနံ၊အဆုံးကို။ကရောတိ၊ပြုနိုင်၏။မဇ္ဈိမာယ၊ အလတ်ဖြစ်သော။ဝိပဿနာယ၊၏။ဝသေန၊ဖြင့်။ပဌမပညံ၊ကို။ဘာဝေတွာ၊၍။အာဂတော၊သောတာပန်အဖြစ်သို့ရောက်သော။ မဇ္ဈိမိန္ဒြိယော၊အလတ်ဖြစ်သောသဒ္ဓါစသောဣန္ဒြေရှိသောသောတာပန်သည်။ ကောလံကောလောနာမ၊တခုသောဘဝမှတခုသောဘဝသို့လာသည်ဖြစ်၍။ ကောလံကောလမည်သည်။ဝါ။မြတ်သောအမျိုးတဦးမှသည်မြတ်သောအမျိုးတဦးသို့သာသည်ဖြစ်၍။ကောလံကောလမည်သည်။ဟောတိ၊၏။ ။(သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကြိယတောပဋ္ဌာယဟိနိစကုလေ ဥပပတ္တိနာမနတ္ထိ၊ မဟာဘောဂကုလေသုယေဝနိပ္ဗတ္တိတိအတ္ထော)။ ။ဒွေဝါတိဏိဝါကုလာနိ၊ဒေဝမနုဿ၏အစွမ်းဖြင့်နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ်သောဘဝတို့တိုင်အောင်။ သန္ဓာဝိတွာသံသရိတွာ၊ ကျင်လည်၍၊ ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခ၏။အန္တံပရိယောသာနံ၊ကို။ကရောတိ၊၏။ ။(ဒေသနာမတ္တမေဝစေတံ။ ဒွေဝါတိဏိဝါတိ။ ယာဝဆဋ္ဌဘဝါသံသရန္တာပိကောလံကောလာဝ ဟောတိ)။ ။တိက္ခာယ၊ထက်သော။ဝိပဿနာယ၊၏။ဝသေန၊ဖြင့်။မဂ္ဂပညံ၊ကို။ဘာဝေတွာ၊၍။ အာဂတော၊ သောတာပန် အဖြစ်သို့ရောက်သောအရိယာသည်။ တိက္ခိန္ဒြိယော၊ ထက်သောဣန္ဒြေရှိသည်ဖြစ်၍။ဧကဗီဇီနာမ၊ အတ္တဘောကို ယူခြင်းဟု ဆိုအပ်သော တခုသာလျှင်ဖြစ်သောခန္ဓာဟူသောမျိုးစေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(အတ္တဘာဝဂဟဏသင်္ခါတံဧကံယေဝခန္ဓဗီဇံဧတဿအတ္ထိတိဧကဗီဇီ)။ ။ဧကဉ္စေဝ၊တကြိမ်သာလျှင်ဖြစ်သော။မနုဿကံဘဝံ၊လူ့သဝကို။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊

ဖြစ်စေ၍။ဒုက္ခသ၊၏။အန္တံ၊ကို။ကရောတိ၊၏။ ။(မနုဿကံဘဝတ္တိဏ္ဏာ
ဒိပိဒေသနာမတ္တံ။ဒေဝဘာဝံနိဗ္ဗတ္တေတိတိပိဝတ္တုံဝတ္တတိယေဝ။ ။ထို
သုံးပါးသောသောတာပန်တို့၏အထူးကို အဘယ်တရားသည်မှတ်သ
နည်းဟူမူ။သုံးပါးသောမဂ်တို့၏ဝိပဿနာသည်မှတ်၏။ထိုစကားသင့်
၏။အထက်သုံးပါးသောမဂ်တို့၏ဝိပဿနာသည်အကယ်၍ဗလဝတိက္ခ
ဖြစ်အံ့။ဧကဗီဇီဖြစ်သတည်း။ထိုအောက်နုံ့၍မဇ္ဈိမဖြစ်အံ့။ကောလံကော
လဖြစ်သတည်း။ထိုအောက်မန္ဒတရဝိပဿနာဖြစ်အံ့သတ္တက္ခတ္တုပရမ
ဖြစ်သတည်း)။ ။ဒုတိယမဂ္ဂပညံ၊ကို။ဘာဝေတွာ၊၍။ သကဒါဂါမိနာ
မ၊သကဒါဂါမ်မည်သောအရိယာသခင်သည်။ဟောတိ၊၏။ သကိဒေ
ဝ၊တကြိမ်သာလျှင်။ဣမံလောကံ၊ဤလူ့ဘုံသို့။ အာဂန္တွာ၊၍။ ဒုက္ခသ၊
၏။အန္တံ၊ကို။ကရောတိ၊၏။ ။(ဣမံလောကံအာဂန္တွာတိဣမိနာပဥ္စသု
သကဒါဂါမီသုစတ္တာရောဝဇ္ဇေတွာဧကောဝဂဟိတော။ ဧကစ္စောဟိ
ဣဓသကဒါဂါမိဖလံပတွာဣဓေဝပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ဧကစ္စောဣဓပတွာဒေ
ဝလောကေပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ဧကစ္စောဒေဝလောကေ ပတွာ တတ္ထေဝပရိ
နိဗ္ဗာယတိ။ဧကစ္စောဒေဝလောကေပတွာဣဓူပပဇ္ဇိတွာပရိနိဗ္ဗာယတိ။ဣမေ
စတ္တာရောပိဣဓနဂဟိတာ။ ယောပန ဣဓပတွာ ဒေဝလောကေယာဝ
တာယုကံဝသိတွာပုနဣဓူပပဇ္ဇိတွာပရိနိဗ္ဗာတိအယံဣဓဂဟိတော။ ။
တတိယမဂ္ဂပညံ၊ကို။ဘာဝေတွာ၊၍။အနာဂါမိနာမ၊ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်
ဤကာမဘုံသို့မလာခြင်းကြောင့် အနာဂါမ် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
သောအနာဂါမိ၊သည်။ဣန္ဒြိယဝေမတ္တတာဝသေန၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို
ယှဉ်စေတတ်သောသဒ္ဓါစသောဣန္ဒြေတို့၏ထူးသည့်၏အဖြစ်၏အစွမ်း
ဖြင့်။အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ၊အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ်၎င်း။ ဥပဟစ္စပရိ
နိဗ္ဗာယီ၊၎င်း။အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ၊၎င်း။သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ၊၎င်း။ဥဒ္ဓံ
သောတောအကနိဋ္ဌဂါမီ။ ဥဒ္ဓံသောတောအကနိဋ္ဌဂါမီအနာဂါမ်၎င်း။
ဣတိဣမိနာအန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီအာဒိဘာဝေန၊ဤအန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီအ
စရှိသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ပဉ္စဓာပဉ္စကာရေန၊ငါးပါးသောအပြားဖြင့်။
ဣဓဣမံလောကံ၊ဤကာမဘုံကို။ ။(ပစ္စည်းသည်ဥပယောဂအနက်
ဖြစ်သတည်း။ဣမံဟူ၍သော်လည်းပါဌ်ရှိရာ၏။ ။ဝိဟာယပဇဟိတွာ၊
စွန့်၍။နိဗ္ဗောပရိနိဗ္ဗာယကော၊ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်။ ဟောတိ၊၏။ တတ္ထ၊
ထိုငါးဦးသောအနာဂါမ်တို့တွင်။ယတ္ထကတ္ထစိ၊အမှတ်မရှိသော။သုဒ္ဓါ

ဝါသာဘဝေ၊သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌။ဥပပဇ္ဇိတွာ၊၍။ အာယုဝေမဇ္ဈံ၊အသက်အပိုင်းအခြားအလယ်သို့။အပတွာ၊မရောက်မူ၍သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ကိလေသ ပရိနိဗ္ဗာန်အားဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော အနာဂါမ်သည်။ တနည်း။ယော၊အကြင်အနာဂါမ်သည်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ကိလေသပရိဗ္ဗာန်အားဖြင့်ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ သော၊သည်။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိတိအန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိနာမ၊အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိမည်၏။ အာယုဝေမဇ္ဈ၏အကြား၌သာလျှင်ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသောအနာဂါမ်မည်၏။ ။(အာယုဝေမဇ္ဈသသအန္တရာယေဝကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာယနတော အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ပြု။ ။အန္တရာသဒ္ဒါသည်သာပေက္ခဖြစ်ငြားသော် နိစ္စသာပေက္ခဖြစ်၍ဂမ္မကဖြစ်သောကြောင့်ပရိနိဗ္ဗာယိနှင့်သမာသ်ဖြစ်သတည်း။ ။သတိပိသာ ပေက္ခတ္တေဂမ္မကတ္တာ သမာသော ဟူလိုသည်)။ (။အာယုဝေဇ္ဈံ၊အသက်အပိုင်းအခြားအလယ်ကို။အတိက္ကမိတွာ၊လွန်၍။ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်ဖြင့်ပရိနိဗ္ဗာန်စံသော အနာဂါမ်သည်။ ဥပဟစ္စပရိဗ္ဗာယိ၊မည်၏။ ။အာယုဝေမဇ္ဈံဥပဟစ္စအတိက္ကမိတွာပရိနိဗ္ဗာယိ။ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယိ။ပြု။ ။ဋီကာ၌ဥပဟစ္စာတိဝါဥပဂစ္ဆာကာလကြိယံဘွင့်သည်ကားခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ကိုရည်သည်)။ ။အသင်္ခါရေနအပယောဂေန၊ လွန်ကဲသောပယောဂနှင့်ကင်းသော။ဝိပဿနာစာရေန၊ထည့်။ ဝိပဿနာအကျင့်ဖြင့်။ ဥပရိမဂ္ဂံ၊အထက်ဖြစ်သောအရဟတ္တမဂ်ကို။နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ဖြစ်စေသောအနာဂံသည်။အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိတိ၊ မည်၏။ ။(အသင်္ခါရေနအပ္ပယောဂေနဝိပဿနာစာရေနပရိနိဗ္ဗာယိအသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိ၊ပြု။ထက်သောဈာန်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် မငြိုမငြင်ချမ်းသာသောဝိပဿနာအကျင့်ဖြင့်သာလျှင်ကိလေသာကုန်သည်ဟူလို။) ။သသင်္ခါရေန၊ သပ္ပယောဂေန၊ အဓိမတ္တပယောဂနှင့် တကွသော။ဝိပဿနာစာရေန၊ ဖြင့်။ ထည့်။ ဥပရိမဂ္ဂံ၊ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေသောအနာဂံသည်။သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိတိ၊မည်၏။ ။(ကာသိရေနေဝမုဒိန္ဒြိယတာယဒုက္ခေနေဝနိဗ္ဗတ္တေတိဟူလိုသည်)။ ။ယတ္ထ၊ အဝိဟာစသည်တို့တွင်အကြင်အကြင်သို့သောဘုံ၌။ဥပပန္နော၊ဖြစ်၏။ တတော၊ လက်ဦးဖြစ်ရာထိုထိုဘုံမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ ၌။ယာဝအကနိဋ္ဌာဘဝါ၊တိုင်အောင်။ အာရုယှ၊ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် တက်၍။ တတ္ထ၊ ဘုံ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသောအနာဂံသည်။ ဥဒ္ဓံသာတောအကနိဋ္ဌဂါမိတိ၊

ဂါမိအနုဂါမည်၏။ (။ဥဒ္ဓံဝါဟိဘာဝေန ဥဒ္ဓမသဿတဏှာသောတံ ဝဋ္ဋသောတံဝါတိဥဒ္ဓံသောတော။ ဥဒ္ဓံဝါဂန္တွာ ပဋိလဘိတဗ္ဗတောဥဒ္ဓ မဿမဂ္ဂဿတန္တိ ဥဒ္ဓံသောတော။ ပဋိသန္ဓိဝသေန အကနိဋ္ဌဘဝံဂန္တွ တိတိအကနိဋ္ဌဂါမိ။ ဥဒ္ဓံသောတော စသော အကနိဋ္ဌဂါမိ စာတိဥဒ္ဓံ သောတော အကနိဋ္ဌဂါမိ။အလုတ္တသမာသ်။ ။အဿ၊ ထိုအနာဂါမ် အား။ ဥဒ္ဓံဝါဟိဘာဝေန၊ အထက်ဘုံသို့ ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ဥဒ္ဓံ၊အထက်ဘုံသို့ဆောင်တတ်သော။တဏှာသောတံ၊သည်။ ဝါ၊ကား။ဝဋ္ဋသောတံ၊ဝဋ္ဋသောတသည်။အတ္ထိ၊၏။အဿ၊ထိုအနာဂါမ် အား။ဥဒ္ဓံ၊အထက်ဘုံ၌ရထိုက်သော။ မဂ္ဂသောတံ၊မဂ္ဂသောတသည်။ အတ္ထိ၊၏ပေး။ ။အကြင်အနာဂါမ်သည် အဝိဟာဘုံမှစ၍လေးထပ် သောသုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ဖြစ်၍အကနိဋ္ဌသို့ရောက်၍ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ဤအနာ ဂါမ်သည်။ဥဒ္ဓံသောတောအကနိဋ္ဌဂါမိအနာဂါမ်မည်၏။အကြင်အနာ ဂါမ်သည် အောက်သုံးထပ်သော သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ဖြစ်၍ သုဒဿီဘုံ၌ တည်၍ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ ဤအနာဂါမ်သည်ဥဒ္ဓံသောတောနအကနိဋ္ဌဂါ မိအနာဂါမ်မည်၏။ အကြင်အနာဂါမ်သည် ဤကာမဘုံမှအကနိဋ္ဌဘုံ၌ သာဖြစ်၍ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ ဤအနာဂါမ်သည် နဥဒ္ဓံသောတောအကနိဋ္ဌ ဂါမိအနာဂါမ်မည်၏။အကြင်အနာဂါမ်သည် အောက်လေးထပ်သော ဝါသဘုံတို့တွင်။ထိုသို့ဖြစ်ရာဘုံ၌သာလျှင်ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ ဤအနာဂါမ် သည်နဥဒ္ဓံသောတ အကနိဋ္ဌဂါမိအနာဂါမ်မည်၏။ ဤသို့ဥဒ္ဓံသောတ အကနိဋ္ဌဂါမိစတုက္ကကိုသိအပ်၏။ ။ထိုလေးဦးသော အနာဂါမ်တို့ သည်အဝိဟာဘုံ၌ဖြစ်၏။အခြားမဲ့၌ငင်းအာယုဝေမဇ္ဈသို့မရောက်မူ၍ ငင်း၊ရောက်၍ငင်းပရိနိဗ္ဗါန်ပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိသုံး ယောက်။ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယိတယောက်။ ဥဒ္ဓံသောတတယောက်။ဤ သို့အဝိဟာဘုံ၌ ငါးယောက်ရသတည်း။ ထိုငါးယောက်တို့သည် အ သင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိငါးယောက် သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိငါးယောက်ဝေ ဘန်သောအားဖြင့် တကျိပ်ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုအတူအတပ္ပာ၌တကျိပ်။သု ဒဿာ၌တကျိပ်။သုဒဿီ၌တကျိပ်။ ဤသို့လေးကျိပ်ဖြစ်သတည်း။အ ကနိဋ္ဌဘုံ၌ကားဥဒ္ဓံသောတအနာဂါမ်မရှိရကားအန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိသုံး ယော်။ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယိတယော်။ဤသို့လေးယော်ဖြစ်သတည်း။ ထို လေးယော်တို့သည်အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိလေးယောက် သသင်္ခါရပရိ

နိဗ္ဗာယိလေးယောက်ဝေဘန်သောအားဖြင့်ရှစ်ယောက်ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင်အနာဂါမ်ပေါင်းလေးကျိပ်ရှစ်ယောက်ဖြစ်ကုန်သတည်း။ ။ သောတာပန် သုံးယောက်တို့သည် ပဋိပဒါလေးပါး အပြားအားဖြင့် သတ္တက္ခတ္တုပရမလေးယောက်ကောလံကောလလေးယောက်။ဧကဗီဇိလေးယောက်အားဖြင့် တကျိပ်နှစ် ဖြစ်ကုန်၏။ သဒ္ဓါဓုရအားဖြင့်တကျိပ်နှစ်။ ပညာဓုရအားဖြင့်တကျိပ်နှစ်ယောက် ဝေဘန်သော်သောတာပန်နှစ်ကျိပ်လေးယောက်ဖြစ်သတည်း။ ။သုညတဝိမောက္ခအားဖြင့်လွတ်သော သကဒါဂါမ်တို့သည် ပဋိပဒါလေးပါးအားဖြင့် လေးယောက်။အနိမိတ္တဝိမောက္ခအားဖြင့်လွတ်သောသကဒါဂါမ်လည်းပဋိပဒါလေးပါးအားဖြင့် လေးယောက်။ အပ္ပဏိဟိတ ဝိမောက္ခအားဖြင့်လွတ်သောသကဒါဂါမ်လည်း ပဋိပဒါလေးပါးအားဖြင့်လေးယောက် ဤသို့သကဒါဂါမ်တကျိပ်နှစ်ယောက်ဖြစ်ကုန်၏။) ။စတုတ္ထမဂ္ဂပညာ့ကို။ဘာဝေတွာ၊၍။ကောစိ၊အချို့သောရဟန္တာ၊သည်။သဒ္ဓါဝိမုတ္တော သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်သည်။ဟောတိ၊၏။ ကောစိ၊သည်။ ပညာဝိမုတ္တော သည်။ ဟောတိ၊၏။ ကောစိ၊သည်။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ကောစိ၊ သည်။ တေဝိဇ္ဇော၊ဝိဇ္ဇာသုံးပါးရှိသော။ကောစိ၊သည်။ ဆဠဘိညော၊ ခြောက်ပါးသောအဘိညာဉ်ရှိသော။ကောစိ၊သည်။ပဋိသမ္ဘိဒါပဘေဒပတ္တော၊ပဋိသမ္ဘိဒါအထူးအပြားသို့ရောက်သော။ မဟာခီဏာသဝေါ၊ ကုန်ပြီးသောအာသဝေါရှိသောရဟန္တာ မြတ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ (။ထိုရဟန္တာသခင်တို့သည်။ သကဒါဂါမ်ကဲ့သို့ပင်လျှင် တကျိပ်နှစ်ပါးဖြစ်ကုန်၏။အထူးမှုကား။ထိုရဟန္တာသခင်တို့သည်။ ပညာဝိမုတ္တတကျိပ်နှစ်ပါး။ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တတကျိပ်နှစ်ပါး။တေဝိဇ္ဇာတကျိပ်နှစ်ပါး။ ဆဠဘိညတကျိပ်နှစ်ပါး။ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တတကျိပ်နှစ်ပါးအားဖြင့်အမျှခြောက်ဆယ်ပြားကုန်၏။ ဤသို့လျှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတို့နှင့်တကွအရိယာပေါင်းတရာလေးကျိပ်ခြောက်ပါးဖြစ်ကုန်၏။ ။အကြင်ကြောင့်ကား ထိုသခင်တို့၏အရိယ အဖြစ်ပြီးခြင်းသည် အရိယပညာဘာဝနာဖြင့်သာလျှင်ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်အာဟုနေယျာဒိဘာဝသိဒ္ဓိပိဇ္ဇာမိသသာလောကုတ္တရပညာဘာဝနာယအာနိသံသောဟူသတည်း။ ။ ယံစတုတ္ထမဂ္ဂပညာဘာဝနံ၊အကြင်လေးခုမြောက်သောမဂ္ဂပညာဘာ

ဝနာကို။သန္ဓာယ၊၍။ဟေဋ္ဌာသခေ်ပတောဂါထာဝဏ္ဏနာယံ၊အောက်
အကျဉ်းအားဖြင့်ဂါထာအဘွင့်၌။ထည့်။မဂ္ဂက္ခဏာပနေသ။ပ။ဟောတိ
တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်ပြီ။ သေသေသော ပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။
မဂ္ဂက္ခ ဏော၊ အရဟတ္တမဂ် ခဏ၌။ တံဖုံ၊ ထိုတဏှာဟူသော အ
မြေးအရှက်ကို။ ဝိဇဋေတိနာမ၊ဖျက်ဆီးဖြေဆဲမည်၏။ဖလက္ခဏေ၊အ
ရဟတ္တဖိုလ်ခဏ၌။ ဝိဇဋိတဇဋော၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီး ဖြေအပ်ပြီးသော
တဏှာအမြေးအရှက်ရှိသည်ဖြစ်၍။သဒေဝကဿ၊သော။လောကဿ၊
သတ္တလောက၏၊ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော၊မြတ်သောအလှူခံပုဂ္ဂိုလ်သည်။
ဟောတိ၊၏။ ။(အဘယ့်ကြောင့်။စတုတ္ထမဂ္ဂပညာဘာဝနာ၏အစွမ်း
ဖြင့်အနက်ကိုဆိုအပ်သနည်း။ လေးပါးသော မဂ်ခဏတို့၌လည်း ထို
တဏှာဇဋာကိုဖြတ်သည်မဟုတ်လော။ ဖိုလ်ခဏတို့၌လည်း ယထာရ
ဟာဝိဇဋိတဇဋာဖြစ်ကောင်းသည်မဟုတ်လောဟု။ ကား။ ကာမံစတုသု
ပိမဂ္ဂက္ခဏေသုတံဇဋံဝိဇဋေတိနာမ။ ဖလက္ခဏေသုပိယထာရဟံဝိဇ
ဋိတဇဋော။ အဂ္ဂဖလက္ခဏေယေဝပနသဗ္ဗသောဝိဇဋိတဇဋော။ တ
တောပရံဝိဇဋေတဗ္ဗာယဇဋာယ အဘာဝတော။ တေနေတ္တ ဟေဋ္ဌာ
ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂပညာဘာဝနာနိသံသဿဝုတ္တတ္တာစ စတုတ္ထမဂ္ဂပညာဘာ
ဝနာဝသေနအတ္ထောဝုတ္တော။ဋီကာ။) ။ဇေ၀ံယထာဝုတ္တနယေန၊ဤသို့
အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ အရိယပညာယ၊အရိယမဂ်
ပညာကို။ဘာဝနာ၊ပွါးစေခြင်းသည်။အနေကာနိသံသာ၊များသောအ
ကျိုးရှိသည်။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိစက္ခ
ဏော၊အကျိုးအကြောင်းကိုရှုမြော်နိုင်သောအမျိုးကောင်းသားသည်။
တတ္ထအရိယပညာဘာဝနာယ၊ ထိုအရိယမဂ်ပညာကိုပွါးစေခြင်း၌။
ရတိံ၊အလွန်မွေ့လျော်ခြင်းကို။ ကရေယျာထ၊ ပြုရာ၏။ ။စ၊ဆက်။
ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသောသဒ္ဒါအစဉ်အနက်အစဉ်ဖြင့်။
သီလေ။ပ။ဇဋံ့၊ဟူသော။ဣမိဿာဂါထာယ၊ဤဂါထာ၌။ (။မိမိ၏
အနက်ဖြစ်သောဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏တည်ရာဖြစ်ရကား ဂါထာကိုအာဓာရအ
ဖြစ်ဖြင့်ဆိုအပ်သည်။ ။တနည်း။ဣမိဿာဂါထာယ၊ဤဂါထာ၏။ ။
သာမိဝစနံဝါဇေတံအတ္ထဿတံသမ္ဗန္ဓိဘာဝတော။ဋီကာ။) ။သီလသ
မာဓိပညာမုခေန၊ သီလသမာဓိပညာကိုအမှူးပြုသဖြင့်။ ဒေသိတော၊
ဟောအပ်သော။ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ သာနိသံသာ၊ အာနိသင်နှင့်

တကွသော။ပညာဘာဝနာ၊ပညာဘာဝနာကို။ ပရိဒိပိတာ၊ ထက်ဝန်း
ကျင်မှပြအပ်ပြီးသည်။ဟောတိ၊၏။ဣတိ၊ဤရွေ့အပြီးတည်း။ ။ဣတိ
သာရဇနပါရမ္ဘဏ္ဍာယကတေဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေပညာဘာဝနာနိဒ္ဒေသောနာ
မတေဝီသတိမောပရိစ္ဆေဒေါ။ ။

နိဂုံး။

စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ သီလေ။ပ။ ဇရတ္တိ၊ဇရံဟူသော။ ဣမံဂါထံ၊ဤဂါ
ထာကို။ နိက္ခိပိတွာ၊ထား၍။ ဣမိဿာဒါနိဂါထာယ။ပ။ သာခေဝါတိ၊
သာခေဝါဟူ၍။ယံဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊အကြင်ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို။ဘာသိဿံ၊ဟောပေ
အံ့။ဣတိဝေံ၊သို့။ မယံ၊ငါတို့သည်။ အဝေါရမှာ၊ဝန်ခံကုန်ပြီ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ
ဘာသိဿန္တိ၊ဟူ၍။ ဝေံ၊သို့။ ပဋိညာတော၊ဝန်ခံအပ်ပြီးသော။ သွာယံ
သောအယံဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်သည်။ ဝေတ္တာဝတာ၊ဤမျှအတိုင်း
အရှည်ရှိသောသဒ္ဒါအစဉ်အနက်အစဉ်ဖြင့်။ ဘာသိတော၊ ဝန်ခံသော
အလျောက်မဘောက်မပြန်ဟောအပ်ပြီးသည်။ဟောတိ၊၏။ စ၊ဆက်။
တတ္ထ၊ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌။ ။တေသံ၊ ထိုသီလေပတိဋ္ဌာယဟူသော
ဂါထာ၌ဟောအပ်ကုန်သော။ သီလာဒိဘေဒါနံ၊သီလစသည်အပြားရှိ
ကုန်သော။ အတ္ထာနံ၊အနက်တို့၏။ ပဉ္စန္နံပိနိကာယာနံ၊ ငါးပါးသောနိ
ကာယ်တို့၏လည်း။ အဋ္ဌကထာနယေအဋ္ဌကထာတန္တိယံ၊ အဋ္ဌကထာ
အစဉ်၌။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုသို့သောအရာ၌။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သော။
ယောဝိနိစ္ဆယော၊ အကြင်အဆုံးအဖြတ်သည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ ။ယောဟု
ယျေန၊များသောအားဖြင့်။ တံသဗ္ဗံ၊ထိုအလုံးစုံသောအဆုံးအဖြတ်ကို။
သမာဟရိတွာ၊ အုံမပျားဖြစ်လတ္တိုသွာ့စ်သို့ဖြစ်ဖြစ်ကုန်အောင် ကောင်း
စွာဆောင်၍။ သဗ္ဗသင်္ကရဒေါသေဟိ၊ နိကာယ်တပါး၌ရင်း၊ မိမိ၏နိ
ကာယ်၌ရင်း တည်သောဝါဒအထူးတည်းဟူသောအလုံးစုံသောဒေါ
သအပြစ်ရောရှက်ခြင်းတို့မှ။ မုတ္တော၊လွတ်သော။ နိစ္ဆယော၊အဆုံးအ
ဖြတ်ကို။ ဇာကိုယ်၌သနိစ္ဆယောရှိ၏။ အဆုံးအဖြတ်နှင့်တကွသောအ
နက်ကိုပေး။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ပကာသိတော၊ပြအပ်ပြီ။ ။တသ္မာ၊ထို
သို့အလုံးစုံသောအပြစ်တို့မှလွတ်သော အဆုံးအဖြတ်နှင့်တကွသော
အနက်ကိုပြအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိကာမေဟိ၊နိဗ္ဗာန်ကိုအ
လိုရှိကုန်သော။ သုဒ္ဓပညေဟိ၊ သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော ပညာရှိကုန်

သော။ ယောဂီဘိ၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ တေသွိံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ဤဝိ
သုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌။ သာဒရော၊ ရိုသေစွာလှ အရအမိအားထုတ်ခြင်းကို။
ကရဏီယော၀၊ ပြုသင့်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ဤလျှင်ဥယျောဇဉ်အ
ပြီးတည်း။ ။ဝိဘဇ္ဇဝါဒိသေဠာနံ၊ဝိဘဇ္ဇဝါဒီဖြစ်သောဘုရားမြတ်စွာ
၏သာဝကအပေါင်းတို့၌ အထူးသဖြင့်ချီးမွမ်းအပ်ကုန်ထသော။ထေရိ
ယာနံ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့သော သီလသမာဓိပညာသန္တောသ စသော ဂုဏ်ရှိ
ကုန်ထသော။ ယသဿီနံ၊ မြတ်သောကျော်စောသံ ရှိကုန်ထသော။
ဝါ၊များ မြတ်သောအခြံအရံရှိကုန်ထသော။ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ဒက္ခိ
ဏသာခါမဟာဗောဓိဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော မဟာဝိဟာရအ
မည်ရှိသောကျောင်းတိုက်ကြီး၌သီတင်းသုံးလေ့ရှိကုန်ထသော။ ထေ
ရာနံ၊မဟာမဟိန္ဒစသောမထေရ်တို့၏။ ဝံသဇာတဿ၊အနွယ်၌ဖြစ်ထ
သော။ ဝိဘာဝိနော၊ ထင်စွာပြတတ်သောပညာရှိထသော။ ။သုစိ
သလ္လေခဝုတ္တိနော၊စင်ကြယ်စွာသောကိလေသာတို့ကို ခေါင်းပါးစေ
နိုင်သောအကျင့်တော်လည်း ရှိထသော။ ဝိနယာစာရယုတ္တဿ၊ ဝါ
ရိတ္တသီလ စာရိတ္တသီလ၌မပြောက်မကြားရအောင် အားထုတ်တော်မူ
ထသော။ပဋိပတ္တိယံ၊ရှုတင်အကျင့်သမထဘာဝနာဝိပဿနာဘာဝနာ
အကျင့်၌။ ယုတ္တဿ၊ကိုယ်နှင့်အသက်မငဲ့ကွက်ဘဲ အမြဲအားထုတ်ထ
သော။ ခန္တိသောရစ္စမေတ္တာဒိဂုဏဘူသိတ စေတသော။ အပူအချမ်း
ရှန့်ကြမ်းစကားစသည်ကို သည်းခံခြင်းခန္တိ၊ တင့်တယ်သော ကိုယ်
နှုတ်နှလုံးသုံးပါးအမှု၌ မွေ့လျော်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သော
ရစ္စသတ္တဝါအများကို သား၏အသွင်ချစ်ခင်သောမေတ္တာစသောဂုဏ်
တို့ဖြင့်တင့်တယ်သောစိတ်ရှိထသော။ဘဒ္ဒန္တ၊သံဃပါလဿ၊သံဃပါ
လအမည်ရှိသောမဟာထေရ်သခင် မြတ်၏။ အဇ္ဈေသနံ၊ တိုက်တွန်း
တောင်းပန်ခြင်းကို။ ဂဟေတွာ၀၊ ဝန်ခံ၍သာလျှင်။ ဣမံဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ဤဝိ
သုဒ္ဓိမဂ်ကို။ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကာမေန၊ သာသနာတော် မြင့်မြဲစွာတည်ခြင်း
ကိုအလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ကရောန္တေန၊စီရင်သော။ မယာ၊သည်။ ယော
ပုညသဥ္စယော၊အကြင်ကောင်းမှုအစုကို။ ပတ္တော၊ရအပ်ရေ့အပ်ပြီ။
တဿပုညသဥ္စယဿ၊ ထိုကောင်းမှုအစု၏။ တေဇေန၊ အစွမ်းအာနု
ဘော်ဖြင့်။ သဗ္ဗေပိ၊အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပါဏိနော၊သတ္တဝါ
တို့သည်။ သုခံ၊ချမ်းသာသုံးတန်သို့။ ဧန္တု၊ရောက်စေကုန်သတည်း။

တနည်း။သုခံ၊သုံးတန်သောချမ်းသာကို။ ဖြေနှင့်၊ပွါးများစေနိုင်သည် ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ (။ဝေရဥ္စိယံ။သုခေမိတော။သဒ္ဒနိတိ။) ။ဇွာစ သာသနေ၊ဌ။ သောဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းသည်။ အန္တရာယံ၊ နှောင့်ရှက်ငြိတွယ်တတ်သောအန္တရာယ်ကို။ ဝိနာဝ၊ ကြဉ်၍သာလျှင်။ ဝါ၊အန္တရာယံဝိနာဝ၊ အန္တရာယ်ကင်းသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ အဋ္ဌပညာ သဘာဏဝါရေယ၊ ငါးဆဲ့ရှစ်အာဏဝါရရှိသော။ ပါဠိယာ၊ ပါဠိဖြင့်။ နိဋ္ဌိတောယထာ၊ အပြီးကမ္ပတ်ရောက်၏သို့။ တထေဝ၊ထိုအတူလျှင်။ လောကဿ၊အလုံးစုံသောသတ္တလောက၏။ သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ကလျာ ဏနိဿိတာ၊ကောင်းသောကျေးဇူးကိုမှီကုန်သော။မနောရထာ၊နှလုံး အလိုတို့သည်။သိဃံ သိဃံ၊လျှင်စွာလျှင်စွာ။အနန္တရာယာ၊ အန္တရာယ် မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ဇုဋ္ဌန္တု၊ပြည့်စုံပစေကုန်သတည်း။ အနန္တရာယဌ် ဇ ဂိုဏ်းနေစေခြင်းဌါအာကိုရဿပြုသည်။ဇုတိ၊ဤသည်လျှင် အဖွေ့ သကာပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တကွ အာသိသပြုသောစကားအပြီးတည်း။ ။ပရမ ဝိသုဒ္ဓသဒ္ဓါဗုဒ္ဓိဝိရိယပတိမဏ္ဍိတသီလာစာရဇ္ဇဝမဒ္ဒဝါဒိဂုဏသမုဒယ သမုဒိတေန၊ပညာရှိတို့နှစ်လျော်အပ်မြတ်သောငြစ်ကြေးမလူးအထူး သဖြင့် စင်ကြယ်သော သဒ္ဓါပညာ ဝိရိယတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ် သော ဝါရိတ္တသီလစာရိတ္တသီလဖြောင့်မတ်သည်၏အဖြစ် နူးညံ့သည် ၏အဖြစ်အစရှိသော ကျေးဇူးအပေါင်းတို့၏ စုဝေးပေါင်းဆုံရာဖြစ်ထ သော။ ဤ၌ပတိမဏ္ဍိတေနဟု ရှိသည်ကားမတော်။ တသမတ်တည်း သာလျော်သည်။အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ သည်သဒ္ဓါသာဓနဖြစ်၍သဒ္ဓါဖြင့်တန်းဆာဆင်ရသည်။ပစ္စယသန္နိဿိ တသီလသည်ပညာသာဓနဖြစ်၍ ပညာဖြင့်တန်းဆာဆင်ရသည်။အာ ဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလသည်ဝိရိယသာဓနဖြစ်၍ ဝိရိယဖြင့်တန်းဆာဆင်ရ သည်။ ပညာဝိရိယဖြင့် သတိကိုလည်းယူ၍ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလကိုသ တိဖြင့်တန်းဆာဆင်ရသည်ဖြစ်၍ သီလာစာရစသည်တို့၏ဝိသေသန ဖြစ်ရကား တသမတ်တည်းသင့်သည်။ထိုကြောင့် အထက်၌ ဝိပုလဝိ သုဒ္ဓိဗုဒ္ဓိနာဖြင့်ပညာကို အသီးဆိုလတ္တံ့ဖြစ်သည်။ အဋ္ဌသာလိနီပါရာဇိ ကဏ်စသော ထိုထို အဋ္ဌကထာတို့၌လည်း တသမတ်တည်းသာ ရှိ သည်။ ။သကသမယသမယန္တရဂဟဏဇ္ဈောဂါဟဏသမတ္ထေန၊ မဟာဝိဟာရဝါသိဂိုဏ်းသားဖြစ်သော ထေရ်တို့၏အယူဟူသောသ

ကာသမယအာဘယဂိရိဝါသီဇေတဝနဝါသီ ဂိုဏ်းသားတို့၏အယူ ဟူသော သမယဘေဒရတည်းဟူသော တောအုပ်သို့ သက်စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်ရည်ရှိထသောပညာဝေယတ္တိယသမန္နာဂတေန။ပညာ၏အထူး အဆန်းအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိနိုင်စွမ်း၍ ထက်မျက်သန့်ရှင်းသည်၏ အဖြစ်နှင့်ပြည့်စုံထသော။ တိပိဋကပရိယတ္တိပဘေဒေ၊ပိဋကတ်သုံးပုံ ဟူသောပရိယတ်အပြားရှိသော။သာအဋ္ဌကထေ၊အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ သတ္ထုသာသနေ၊ဘုရားမြတ်စွာသာသနာတော်၌။အပ္ပဋိဟတဉာဏပ္ပဘာဝေန၊ အပိတ်အပင်ကင်း၍ ချင်းနင်းနိုင်သောဉာဏ်အစွမ်းနှင့်ပြည့်စုံထသော။မဟာဝေယျာကရဏေန၊အကြီးအမြတ်ဖြစ်၍ ဗျာကရိုဏ်းတတ်ပုဂ္ဂိုလ်မြောက်ထသော။ ကရဏသမ္ပတ္တိဇနိတသုခဝိနိဂ္ဂတမဓုရောဒါ တဝစနလာဝဏ္ဏ ယုတ္တေန။ ကရိုဏ်း၏ပြည့်စုံခြင်းသည်ဖြစ်စေအပ်သောချမ်းချမ်းသာသာသန့်ရှင်းစွာထွက်၍မဓုရဂုဏ် ဥဒါဟာရုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော စကား၏ဆားကဲ့သို့ လေးလေးနက်နက် မျက်သည်၏ အဖြစ်နှင့်ယှဉ်ထသော။ ။(မဓုရောဒါတရှိသဉ်ကားမသင့်။လာဏံပိယာတိလဝဏံ၊လဝဏာသဘာဝေါလာဝဏ္ဏံ။ပြု)။ ။ ယုတ္တမုတ္တဝါဒိနာ၊သိကြားလွတ်သောလက်နက်သို့ချက်တိုင်းမှန်သဖြင့် အသင့်ဆိုနိုင် တွေးမှိုင်နှိုင်းဆ မကြံရလျက် ချက်တဖြုတ်လွတ်လွတ် ဆိုနိုင်ထသော။ ဝါဒိဝရေန၊ ကျမ်းဆိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အလယ်၌ မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ထသော။ မဟာက ဝိနာ၊ အကြီး အမြတ် ပါမောက္ခဖြစ် ၍ ကဝေမြတ်ပုဂ္ဂိုလ်ကျော် ဖြစ်ထသော။ ဆဠဘိညာ ပဋိသမ္ဘိဒါဒိ ဘေဒဂုဏပဋိမဏ္ဍိတေ၊ ခြောက်ပါးသော အဘိညာဉ်လေးပါးသော ပဋိသမ္ဘိဒါ စသည်အပြားရှိသော ကျေးဇူးအပေါင်းတို့ဖြင့် တန်းဆာ ဆင်အပ်ထသော။ ။(အဋ္ဌသာလိနီ သံယုတ်အဋ္ဌကထာ စသည်တို့၌ ပဘိန္နပဋိသမ္ဘိဒါပရိဝါရေ ဆဠဘိညာဒိပ္ပဘေဒ ဂုဏပဋိပဏ္ဍိတေရှိ၏။ ပဘိန္နပဋိသမ္ဘိဒါဝါရေ။ အပြားအားဖြင့်ဖြစ်သော ပဋိသမ္ဘိဒါဟူသော အခြံအရံရှိထသော။ ဆဠဘိညာဒိပ္ပဘေဒ ဂုဏပဋိမဏ္ဍတေ၊ ခြောက်ပါးသောအဘိညာဉ် ရှစ်စဉ်သောသမာပတ်ဝိဇ္ဇာအဋ္ဌစသည် အထူးဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော။ ပေး။ ။ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မေ၊ လူတို့ကုသိုလ်ဆယ်ပါးတရားထက် လွန်မြတ်သောဈာန် မဂ်ဖိုလ်တရား၌။ ဝါ၊ပကတိလူတို့ထက်လွန်မြတ်သောဈာနလာဘီအ

ရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ဥစ္စာဖြစ်သောဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားဒို့။ အပ္ပဋိဟတဉာဏ်နှင့်၊အပိတ်အပင်အဆီးအတားမရှိသောပညာရှိကုန်ထသော။ သံယုတ်အဋ္ဌကထာစသည့်တို့၌သုပ္ပတိဋ္ဌိတဉာဏ်နှင့်ဟုရှိ၏။ လုံ့မစောက်ကောင်းစွာတည်သော ပညာရှိကုန်ထသော။ပေး။ ထေရဝံသပဒီပါနှင့်၊ သခင်မဟာကဿပအစရှိသောမထေရ်တို့၏အနွယ်ကို။ ပညာရောင်ဖြင့်ပြတတ်သည်ဖြစ်၍မထေရ်တို့၏အနွယ်၌ဆီမီးသဘွယ်ဖြစ်ကုန်ထသော။ မဟာဝိဟာရဝါသီနှင့်ထေရာနံ၊မဟာဝိဟာရဝါသီမထေရ်တို့၏။ဝံသာလင်္ကာရဘူတေန၊ အနွယ်အဆက်၏တန်ဆာဖြစ်၍ဖြစ်ထသော။ ဝိပုလဝိသုဒ္ဓိဗုဒ္ဓိနာ၊ပြန့်ပြောစင်ကြယ်သောပညာရှိထသော။ ဝါ၊ပြန့်ပြောစင်ကြယ်သောပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဗုဒ္ဓဃောသောတိ၊ဗုဒ္ဓဃောသဟူ၍။ ဝါ၊ တောင်လက်ယာကျွန်းငှက်ွင် ဘုရားငယ်တဆူသို့ ကျော်စောသောဗုဒ္ဓဃောသဟူ၍။ ဂရူဟိ၊ကျောက်ထိုးကဲ့သို့ အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဆရာမြတ်တို့သည်။ ဂဟိတနာမဓေယျေန၊ မြည့်ခေါ်အပ်သောအမည်ရှိသော။ မုဒန္တခေဒကဝတ္တဗ္ဗေန၊မုဒိတာဖြင့်ဝမ်းမြောက်တတ် ကရုဏာဖြင့် ပင်ပန်းခြင်းသို့ရောက်တတ်သောကြောင့် မုဒန္တခေဒကဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်ထသော။ ဤပါဠိသည် အစောင်စောင်မညီပျက်စီးသည်ဆင်ခြင်။ ထေရေန၊ မထေရ်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါနာမ၊ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အမည်ရှိသောကျမ်းကို။ ကတော၊ပြုအပ်ပြီ။အယံဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ကျမ်းသည်။ ။ယာဝ၊အကြင်ရွေ့လောက်သောကာလပတ်လုံး။ သုဒ္ဓစိတ္တဿ၊ ရာဂဒေါသမောဟအစရှိသောအညစ်အကြေးမှ စင်ကြယ်သောစိတ်ရှိတော်မူထသော။ တာဒိနော၊ လာဘာလာဘအစရှိသောလောကဓံရှစ်ပါး ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌအာရုံကိုလည်းပကတိသဘောကိုမစွန့်သဖြင့်တုန်လှုပ်ခြင်းကင်းသောဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူထသော။ လောကဇေဋ္ဌဿ၊ လောကသုံးပါး၌ သီလသမာဓိပညာစသော ဂုဏ်အားဖြင့်ကြီးမားသောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူထသော။ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာဥခွံကိုပယ်ခွါ၍လက်ဦးစွာထွက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် လောကသုံးပါး၏အကြီးအကို ဖြစ်တော်မူထသော။ မဟေသိနော၊ မြတ်သောသီလကျေးဇူးအပေါင်းစသည်ကိုရှာတော်မူပြီးသောမြတ်စွာဘုရား၏။ဗုဒ္ဓေါတိနာမမ္ပိ၊ ဘုရားဘုရားဟူသောအမည်တော်သည်မူလည်း။ လောကမှိ၊လောကသုံးပါး၌။ ပဝတ္တတိ၊ မပြတ်မစဲတည်သေး၏။ တာဝ၊ ထိုရွေ့ဘုရားဟူ

သည့်အမည်တော်မဖြတ်မစဲသမျှကာလပတ်လုံး။ လောကနိဗ္ဗုရဏော သိန်၊ လောကသုံးပါးမှထွက်မြောက်ခြင်းကို ရှာလေ့ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ လောကသုံးပါးမှထွက်မြောက်ရာနိဗ္ဗာန်ကိုရှာလေ့ရှိကုန်သော။ ကုလ ပုတ္တာနံ၊ အမျိုးကောင်းသားတို့အား။ သီလဝိသုဒ္ဓိယာ၊သီလစင်ကြယ် ခြင်း၏။သီလစင်ကြယ်ခြင်း၌။နယံ၊နည်းဥပဒေသကို။ဒသေန္တော၊ပြ လျက်။ လောကသ္မိံ၊လောကသုံးပါး၌။ တိဋ္ဌတု၊တည်စေသတည်း။ ဇာ တိ၊၏ဓွေလျှင်။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဂုံးစကားအပြီးတည်း။ ။ဇာတိ၊ ဤသို့သောစကားအစီအစဉ်ဖြင့်။ သာရဇ္ဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ၊ သူတော် ကောင်းတို့နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းအကျိုး၌။ ကတာ၊ ပြုအပ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂကထာ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ အပြီးကမ္ပတ် ရောက်လတ်ပြီ။ ။သာဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂကထာ၊သည်။ ပါဠိဂဏနာယပန၊ပါ ဠိတော်အရေအတွက်အားဖြင့်ကား။ အဋ္ဌပညာသဘာဏဝါရောငါး ဆဲ့ရှစ်ဘာဏဝါရအတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဇာတိ၊ဤသည် လျှင်နိဂုံးနှင့်တကွသောစကားရပ်အပြီးသတ်တည်း။ ဤပါဠိကား ရှေး ပါဌ်ဟောင်းမဟုတ်။အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါသောဝအန္တ ရာယံဝိနာဇာစ၊ နိဋ္ဌိတော အဋ္ဌ ပညာသ ဘာဏဝါရာယ ပါဠိယာဟု အောက်၌ဆိုပြီးဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ။ယေနန္တတန္တမန္တာယ၊ မန္တာနေရုသုဇုဒ္ဓိယာ။လဒ္ဓါဇာတိမတာသာရာ။သုခိတာသုခယန္တိစ။ ။ တေမေဇယန္တိဂရဝေါ။ ဂရဝေါဂုဏာရာသိဘိ။ တပေါဓနာသတာဓိ ရာ။သာသနောဒယကာရကာ။ ။သုဇာတာတေဟိထေရေဟိ။လဒ္ဓေါ ပဒေသတိက္ခဝေါ။ဂန္ထကာရာဇဟုဇာတာ။ပဟောပဒေသပါယကာ။ ။ ဇာစွာဘိမဟာတေဇဝန္တ သံဂုတ္တမဟာန ဂြသုပရိဂုတ္တသံနိဝိ နိဋ္ဌဗော ဓောဒချာဘိဓာနဂ္ဂါမုဂ္ဂတသ ဤသုတ္တရောနတ ပန္တိမဒိသာဘာဂေမ ဟာဝိဟာရေဝသန သီလာနံ ဘဒ္ဒန္တဇာန္တော ဘာသာဒိ ပုပ္ပါစရိယာသိ ဟာနံ သုပရိသုဒ္ဓပဘာဝလဖ္ဖိပေသလ သိက္ခာကာမာနံ အနုမတ္တေသုပိ ဝဇ္ဇေသုဘယဒဿာဝိနံဥဋ္ဌာရဏ္ဍာသယာနံနိသမ္မကာရိနံမဟာဝေယျာ ကရဏာနံ ဒုက္ကောဂါဟပိဋကတ္တယမဟာဝနာသက်ဥာဏစာရိနံ က ဝိကုဥ္ဇရကေသရိနံပထဗျာပါကဋာနံ အယဋ္ဌမေဓာဝိ အယဋ္ဌမေဓာဝိ ဇာမေပနိမေသံဝိသေသေနမေဓာဝိ နေသတိမေဓိယာနံ ဓဇုပမေနသုစိ သလ္လေခဝုတ္တိနာခန္တျဖွဝမဒ္ဒဝသောရစ္စဂရုဂါရဝယုတ္တေနဥပါသကာ

နံဓမ္မာနုဂတေနသဗြဟ္မစာရိနန္တုပ္ပြိုဟိပိအနုဂ္ဂါဟကေနရဋ္ဌသဉ္ဇတ္တေပိ
အဟာပေတွာသဒါသာသနောဒယကာရိနာ ဘာသိတတ္တံဒိပ္ပံဂဟာဏာ
ဓာရဏာသမတ္ထေန မေဓိယခဓောတိဂရုဟိဂဟိတနာမဓေယျေရေန သိ
လဝတိယာသုခမ္ဗုဒေဝိယုတ္တရုပရိယာအာစရိယေန မဟာထေရေနပါ
ရံပရာသတဝိနိစ္ဆယညှဟိလဒ္ဓေါ ပဒေသမဝလမ္ဗကတာယံဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဋ္ဌ
ကထာယတ္တယောဇနာနာတိ သင်္ခေပနာတိ ဝိတ္ထာရမရုရသာရ ဝိနိစ္ဆ
ယာ။ ။ဇယဝဿတော တတိယော။ အယံဂန္ထောသုနိစ္ဆတော။ နိဋ္ဌံ
ပတ္တောအနာယာသော။ဂန္ဓိရုတ္တသုဗောဓနော။ ။ယောဟိရာဇာမဟာ
ပုညော။ သဒ္ဓေါဒန္တောဝိစက္ခဏော။သာသနဿောဒနေဒဠှံ။ သဒါ
ဥဿာဟမာနသော။ ။အတ္တနောဝိယသဗ္ဗေသံ။ ဒန္တကာမောဒယာ
လုကော။ ကတွာဒါယကောဒါနံ။ ဒါနသာလံစတုဒ္ဒိသာ။ ။ယံနိဿာ
ယမမေသောပိ။ သတ္ထုသာသနဇောတနေ။အပ္ပေဝနာရုပတ္တမ္ဘော။ဘာ
ဝေယျာတိအယံကတော။ ။နိဋ္ဌိတာယံယထာဂန္ထော။ အန္တရာယံဝိ
နာသုခံ။ တထေဝဟိတသင်္ကပ္ပါ။ သမိဒ္ဓါဟောန္တုပါဏိနံ။ ။နရုတ္တ
တာယသဒ္ဓန္တာနံ။အပရဒ္ဓံမမကြာယံ။ တံမေခမန္တုဘဒ္ဒန္တာ။ ပူဇာဟော
တုအယံမမ။ ။ဉာမဋ္ဌသဉ္ဇရောန္တေန။ ယံပုညံပသုတံမယာ။ အညမ္ပိ
တေနပုညေန။ ပသုတေနိဓ သာသနေ။ ။အသ္မာကဋ္ဌသုဘူပါနံ။ ဇ
ယောဘာဝတုသဗ္ဗဒါ။တေစရက္ခန္တုဓမ္မေန။ အတ္တနောဝပဇံပဇံ။ ။နိ
ရတာ ပုညကမ္မေသု။ ဇောတေန္တု ဇိနသာသနံ။ ဉာမေစ ပါဏိနော
သဗ္ဗေ။ပပ္ပေါန္တုအမတံပဒံ။ ။သောတာရောစပေဋကိကာ။ အရော
ဂါနိရုပဒ္ဒဝါ။ ပါရင်္ဂတာဂန္ထကာရာ။ တာရကာဂိဝသာသနေ။ ။အာ
ရက္ခကာမရူသဗ္ဗေ။ပါပုဏန္တုသုခံနဝံ။ပမာဒရဟိတာရက္ခန္တု။သမ္မာ
ဒေဝေါပဝဿတု။ ။သပရတ္ထကောဝိဒေါဟံ။ စရန္တောဗောဓိပါစ
ကံ။သဗ္ဗညုတံဝရံပတွာ။တာရေမိဇနတာဗဟုံ။ ။ပရိတောတုကုလေ
ဥဒ္ဓ။သတ္တသဒ္ဒမ္ဗသံယုတော။သဗ္ဗသာမယိကောဝိဒေါ။ သောခေယျံ
သောဂတံသုဘံ။ ။သာသနန္တရဓာနေပိ။သုမေဓောဝတပေါဓနော။
ကာယေဇီဝေနပေက္ခန္တော။စရေယျံဗောဓိပါစကံ။ ။တာဝါယံတိဋ္ဌ
တံလောကေ။ လောကဇေဋ္ဌဿတာဒိနော။ ယာဝဗုဒ္ဓေါတိနာမမ္ပိ။ ပ
ဝတ္တတိသိရိမတောတိ။ ။ယေဂရဝေါ။ အကြင်တို့ကျေးဇူးရှင်ဆရာ
တော်မြတ်တို့ကို။ အနန္တတန္တမန္တာယ။ ရတနာတို့၏တည်ရာ မဟာ

သမုဒြာမြစ်မင်းသည်ဆင်းသက်ကူးခပ်နိုင်ခဲစွာဘိ အဆုံးမရှိ၍သို့အနန္တ
ပစိတသမ္ဘာရမန္ဒဗုဒ္ဓိတို့သည်သိနိုင်ခဲသည်ဖြစ်၍ အဆုံးအပိုင်းအခြား
မရှိ ပါဠိအဋ္ဌကထာဋီကာဂန္ထန္တရဗျာကရိုဏ်းစသော ကျမ်းဂန်ရသာ
ရည်ကို နှောက်နှည်ပွတ်မွှေကြောင်းဖြစ်သော။ မန္တာနေရုသုဗုဒ္ဓိယာ။
နို့ရည် သမုဒြာကို မွှေနှည် နှောက်နက်ကြောင်း ဖြစ်သော မြင်းမိုရ်
တောင်မင်းသဘွယ် တင့်တယ်သျှင်လျှားသွားသောဉာဏ်ဖြင့်။ လဒ္ဓါ၊
မွှေနှည်နှောက်နက်အပ်သောအဆုံးမရှိ ကျယ်စွာဘိသား ပါဠိအဋ္ဌက
ထာဋီကာဂန္ထန္တရဗျာကရုဏ်းစသောကျမ်းဂန်တည်းဟူသောမဟာ
သမုဒြာမှရအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဣမေ၊ ဤတို့ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်
တို့ကား။ သာရာသာရဘူတာ၊ အလုံးစုံသောကျမ်းဂန်တည်းဟူသော
မဟာသမုဒြာ၏အနှစ်အရသာစုဆိဥဆိခဲသဘွယ်ဖြစ်ကုန်၏။ဣတိ၊သို့။
မတာဉာတာသမ္မတာ၊ ပညာရှိတို့သိအပ်မှတ်အပ်သမုတ်အပ်ကုန်၏။
တပေါဓနာ၊ငါးခမ်းတိုက်၌ သိုက်မြိုက်သိမ်းစုလုလည်းမဖြစ် အနှစ်အ
နဿသိလဥစ္စာကြွယ်ဝတော်မူကုန်ထသော။ သတာ၊စိရကတစိရဘာ
သိတစသည်အာရုံခပင်းကို မရှင်းမပျောက်အောက်မေ့ခန့်၍ သတိမြဲ
တော်မူကုန်ထသော။ ဓီရာ၊သဘောအားလျော်စွာ မှတ်နိုင်ဆောင်နိုင်
သောပညာရှိတော် မူကုန်ထသော။ ဝါ၊ ခိုင်ခံ့သောသမာဓိရှိတော်မူ
ကုန်ထသော။ သာသနောဒယကာရကာ၊ သာသနာ တော်၏ စီးပွါး
ကြောင်းအမှုကိုသာပြုကုန်ထသော။ ဂုဏာရာသီဘိ၊စင်စစ်သူတပါးတို့
သည် ချီးပိုး ဆောင်ရွက် နိုင်ခဲသာစွာ သီလသမာဓိ သဒ္ဓါသ အစရှိ
ကုန်သောသခင်တို့အပေါ်၌ တင်ရွက်အပ်ကုန်သောကျေးဇူးဂုဏ် အ
စုအပုံကြီးတို့ဖြင့်။ ဂရဝေါ၊လူသာမန်တို့ ချီးပိုးဆောင်ရွက်နိုင်ခဲသော
ဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ စင်စစ်အားကြီးကျောက်ထီးသို့ အင်မတန်
လေးလန်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်ထသော။မေ၊၏။တေဂရဝေါ၊ထိုကျေးဇူး
ရှင်ဆရာတော်မြတ်တို့သည်။သုခိတာ၊ကောင်းစွာပြီးစေအပ်သောဒိဋ္ဌ
ဓမ္မသမ္ပရာယိကအကျိုးစီးပွါးများမြတ်ပေါ်ဖြင်၍ သခင်တို့လည်း ချမ်း
သာခြင်းသို့ရောက်တော်မူပေကုန်၏။အညေစ၊သခင်တို့ကိုနှစ်လိုလေး
မြတ် မပြတ်နေ့ညဩဝါဒခံကုန်သောတပါးသောသူတို့ကိုလည်း။သုခ
ယန္တု၊သိုက်မှန်ဘောက်သို့ တတ်မြောက်စလွယ် ဆန်းကြွယ်ဥပဒေမှု
သေနိသရည်း နည်းပေးကောင်းသဖြင့် မညောင်း ကာလ ကျမ်းဂန်

ကျ၍ဉာဏ်ဝပြည့်လျှမ်းချမ်းသာစေကုန်၏။ ဇေယန္တိစ၊ကျမ်းဂန်အထူး
အဆန်း၌ မသန်းဟာယ်လောက်။ ကူးခပ်မြောက်၍ ပြိုင်ထောက်မထင်
အောင်မြင်တော်မူပေကုန်၏။ ။တေဟိထေရေဟိ၊ ထိုကျေးဇူးရှင်
သခင်တို့မှ။ သုဇာတာ၊ သခင်တို့ချေ၌ကပ်သော မြူဖြင့်ပြွမ်းသော ဦး
ခေါင်းရှိလျက် ချက်ချက် ကြည်ယုံ ဝတ်ပြည့်စုံ၍ ရိုလှုံသော အားဖြင့်
ကောင်းစွာ ပေါက်ဘွားကုန်သော။ ပယောပဒေသပါယကာ၊ ချိုမြိန်
သောနို့ရည်အတူ သောက်ယူအပ်သောဥပဒေသရှိကုန်သော။လဒ္ဓေါ
ပဒေသာဘိက္ခဝေါ၊သခင်တို့လက်ဆုပ် ဥပဒေမူသေနိသရည်း နည်း
ကောင်းရကုန်သော ရဟန်းတို့သည်ကား။ ဂန္ထကာရေဇာတာ စာဆို
နိုင်စွမ်းကျမ်းပြုဆရာဖြစ်ကြကုန်သည်။ဗဟုများလှလေကုန်ပြီ။ ။(ဤ
သုံးဂါထာဖြင့် အာစရိယပူဇာကိုပြသတည်း။) ။အဘိမဟာတေဇ
ဝန္တံသံဂုတ္တမဟာနုဂြသု ပရိဂ္ဂဏှသံနိဝိဌ္ဌဗောဓေဒရှာဘိခါနဂ္ဂါ မုဂ္ဂ
တသ။ သာသနာ့မြို့ရွာသတ္တဝါစောင့်တတ်နတ် အဓိပတိကရအုပ်စိုး
၍အလွန်တန်းခိုးကြီးသောပုဗ္ဗပေါဟာရခေါ်ကြဟောင်းပဒုံကိုအလုံး
တွင်စေဟု ရွှေနန်းရှင်ဗျာဒိတ်ညွှန်း၍ တကျွန်းလုံးကြေညာသောမြို့ကြီး
၏ခရိုင် ကျေးလက် အထက် တိုက်အဝင် မင်္ဂလာရှိသော မြေအဘို့၌
တည်ထောင်အပ်သောညောင်ကန်အမည်ရှိသော်ရွာကျော်၏။ဤသုတ္တ
ရောနတ္ထပန္တိ မဒိသာဘာဂေ၊ စဉ်းငယ်မြေခံသို့ ယွန်းသော အနောက်
အရပ်အဘို့၌။ မဟာဝိဟာရေ၊ မဟာမေဃာဝန်၌တည်အပ်သောဒက္ခိ
ဏာသာခါမဟာဗောဓိဖြင့်တင့်တယ်သောတမ္ဗပဏ္ဏိဒီပမဟာဝိဟာရ
ကဲ့သို့ဖြစ်၍မဟာဝိဟာရဟု သမိုက်အပ်သော ကျောင်းတိုက်ကြီး၌။
ဝသနသီလာသနံ၊သိတင်းသုံးနေလေ့ရှိကုန်ထသော။ သုပရိသုဒ္ဓပဘာဝ
လဇ္ဇိပေသလသိက္ခာကာမာနံ၊ အလွန်လျှင် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်
သောအမွန်အဆက်ရှိကုန်သော လဇ္ဇိပေသလသိက္ခာကာမဖြစ်ကုန်ထ
သော။ အနုပတ္တေသုပိ ဝဇ္ဇေသု၊ အနုမြူမျှသေးငယ်သော အပြစ်တို့ကို
သော်လည်း။ဘယဒဿာဝိနံ၊မြင်းမိုရ်တောင်ကြီး ဘိစီး၏သို့ အလိုလို
ကြောက်ရွံ့သဖြင့် အသင့် ရှုလေ့ရှိကုန်ထသော။ ဥဋ္ဌာရဏ္ဏာသယာနံ၊
ပြန့်ပြောထူးမြတ်သောအဏ္ဏာသယာသမ္ဘာဆန္ဒရှိတော်မူကုန်ထသော။နိ
သမ္မကာရိနံ၊ ပြုအပ်သောအမှုကိစ္စဟူသမျှကို စစမမူဘဲ ပညာဉာဏ်
စွမ်းဖြင့်ထောက်လှမ်းစူးစမ်း၍မူလေ့ရှိကုန်ထသော။ မဟာဝေယျာက

ရဏာနံ၊ အကြီး အမြတ် ပါမောက္ခဖြစ်၍ ဗျာကရုဏ်းတတ် ဖြစ်ကုန်ထသော။ ဒုက္ခောဂါပါဟပိဋကတ္တယမဟာဝနာသင်္ဂဉာဏစာရိနံ၊ အနုပစိတဉာဏသမ္ဘာရဒုပည ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သက်ဝင်ခြင်းငှါ ခဲယဉ်းသော ပိဋကတ် သုံးပုံတည်းဟူသော တောအုပ်ကြီး၌ မညိမရှောက် ကျက်စားသွားလားနိုင်သော ဉာဏ်ရည် ရှိကုန်ထသော။ ကပိကုဥ္ဇရကေသရိနံ၊ ကပိကုဥ္ဇရတို့၏အတွင်း၌ ကေသရာခြင်္သေ့မင်းသဘွယ်ဖြစ်ကုန်ထသော။ ပထဗျာ၊မြေအပြင်၌။ ပါကဋာနံ၊ နဘောစန္ဒော်လသို့ ပေါ်၍ ကျော်စော ထင်ရှား ကုန်ထသော။ အယဉ္စ၊ ဤအရှင်သည်လည်း။မေဓာဝီ၊ပညာရှိပေတည်း။ ဇာမေပန၊ဤသခင်တို့မှုကား။ ဇာမေသံ၊ဤမေဓာဝီကျော်သခင်တို့ထက်။ ဝိသေသေန၊အထူးသဖြင့်။မေဓာဝိနော၊ပညာရှိကြီးတို့ပေတည်း။ ဇာတိဇာမိနာအဋ္ဌေန၊ ဤသို့သောအနက်ကြောင့်။ မေဓိယာနံ၊ပညာရှိထက် ပညာရှိကြီးဖြစ်ကုန်ထသော။ ဘဒ္ဒန္တဇာနေ္တါဘါသါဒိပုဗ္ဗါစရိယသီဟာနံ၊ကြယ်ပျံသယောင်တပြောင်ပြောင်လျှင်အရောင်မင်းဇှန်ဝင်းသဝဏ်သို့ ရောင်ထန်တောက်ညိမဏိရတနာကျာရာမြေသည် ရေလျှဉ်ရစ်ထူး ချောင်းနဘူးဝယ် ရှေးဦးစေ့ပျိုး၊ထောင့်ကိုးဆဲ့လေးနှစ် သက္ကရာဇ်၌မည်းပြစ်တိမ်တွန်းဇာနွဲ့ထွန်းသို့အစွန်းသာသနာစေ့ခါတိုင်အောင်။ ထွန်းထောင်ရစ်ဘို့။ အောင်မျှို မင်္ဂလာယူစကာလျှင်။ခါကောင်းကြိုက်၍။တိုက်တည်အာဒိ။ကမ္ဘိကသခင်ဇာနွှေဘာသ အစရှိ ကုန်သော။ သီဟရာဇာ ကေသရာနှင့် ပမာနိုင်းလျော်ရှေးဆရာကျော်တို့၏။ဇေပမေန၊တန်းခွန်သဘွယ်ဖြစ်သော။သုစိသလ္လေခဝုတ္တိနာ၊ စင်ကြယ်သောမာနဇာသာမိစ္ဆာဝိတက်စသောအကုသိုလ်တရားကိုခေါင်းပါးစေနိုင်သောအကျင့်ရှိထသော။ ခန္တျာဒိမဒ္ဒဝသောရစ္စဂရုဂါရဝယုတ္တေန၊ သည်းညည်းခံစေ့်မကော့်မဆန်းဖြောင့်တန်းမသူးနူးည့်သော အဖြစ် အပြစ်မသင့်တင့်တယ် သောဘာဏကာယကံဝစီကံမနောကံ၌သာ မွေ့လျော်သည့်၏အဖြစ် အလေးပြုထိုက်သောထေရ်ကြီးဝါကြီးပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ရိုသေကိုင်းညွှတ်သည့်၏အဖြစ်နှင့်ယှဉ်ထသော။ ဥပါသကာနံ၊ ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ကုန်သောဂိဟိပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန၊တရားချီးမြှင့်ခြင်းဖြင့်။ သမြဟ္မစာရိနဉ္စ၊ သာသနာတော် အတွင်း သီတင်း သုံးဘော်သဃ်ာတော်တို့အားမှုကား။ ဒွိဟိပိ အနုဂ္ဂဟေဟိ၊ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟာဓမ္မာ

နန္ဒဂုဟာနှစ်ပါးတို့ဖြင့်လည်း။အနန္ဒဂါဟာကေန၊ချီးမြှင့်ခြင်းအလေ့ကောင်း
စွဲထသော။ ရဋ္ဌသမိဘ္ဘော့ပိ၊ တိုင်းပြည်တိမ်းပါး ချော်ချားသောကာလ
၌သော်လည်း။အဟာပေတွာ၊ ပရိယတ်ပဋိပတ်သာသနာတော်ရေးမ
လစ်ဟင်းစေမူ၍။သဒ္ဒါ၊အခါခပ်သိမ်း။သာသနောဒယကာရိနာ၊သာသ
နာတော်၏ပွါးစီးကြောင်းအမှုကို အမြတ်တနိုးပြုလေ့ရှိထသော။ ဘာ
သိဘတ္တံ၊ဘာသိတဘာသိတ၏ အနက်ကို။ ခိပ္ပံ၊မဟာစသာလျှင်မြန်စွာ
လျှင်။ ဂဟဏဓာရဏာသမတ္ထေန၊ မှတ်ခြင်းဆောင်ခြင်း၌ စွမ်းရည်
ရှိထသော။ မေဓိယခဓောတိ၊ မေဓိယခဇဟူ၍။ ဂရူဟိ၊ လူသာမန်တို့
သည်ချီပိုးဆောင်ရွက်နိုင်ခဲသော။သီလသမာဓိသင်္ချာသအစရှိသော
သခင်မြတ်တို့ ထမ်းရွက်သည့်ပိုးအပ်ကုန်သောကျေးဇူးဂုဏ်ကြီးဖြင့်
ကျောက်ထီးကဲ့သို့ လေးကုန်သောဆရာကျော်တို့သည်။ဂဟိတနာမ
ထေယျေန၊ ယူအပ်သောအမည်ရှိထသော။ သီလဝတိယာ၊စန္ဒကိန္နရီ
မဒ္ဒီသမ္ဘူလ ၅င်မယသော်သို့ တော်လှန်ဖြောင့်မတ် မြတ်သော သီလ
ကျင့်ဝတ်ပြည့်စုံစွာထသော။သုမေဓာဒေဝိယာ၊ထေရ်ပေါက်ကြီးတို့ပွဲ
သီးခံရာ သုမေဓာစာပွဲသဘင်ကိုဆော်လုပ်ပူဇော်ခြင်းကြောင့် သုမေဓာ
ဒေဝိမည်ပေထိုက်သော။ဥတ္တရဘရိယာ၊ မြော်နန်းမိဘုရား၏။အာစရိ
ယေန၊ဆရာတော်ဖြစ်သော။မဟာထေရေန၊မဟာထေရ်သည်။ပါရံပ
ရာဘတ ဝိနိစ္ဆယနိစ္ဆ သညာဘိ၊အဆက်ဆက်သော ဆရာတို့၏အနွယ်
သည်ဆောင်ခဲ့အပ်ဆုံးဖြတ်အပ်သော အနက်ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းဥပဒေ
ဆုံးဖြတ်ကြောင်း ဥပဒေကို ကျွမ်းကျင်ကုန်သော ဆရာကျော် တို့မှ။
လဒ္ဓေါပဒေသံ၊မဟာသယောစသည့်တို့၌သော်လည်း အသက်ကိုပမာ
ဏမထား ကျားမင်းပုဏ္ဏရိက်သို့ စိတ်သွားတိုင်းကိုယ်ပါလျက် ထိုရွာ
ဤရွာဆရာကောင်းထံကျိုးနွံကပ်ဆည်းနည်းခံသဖြင့်ရအပ်သောသက်
ဆုပ်ဥပဒေနည်းနာကောင်းကို။ အဝလမ္ဗ၊တမျဉ်းမှိုင်ြမ့်ပြု၍။ကထာ၊စိ
ရင်အပ်သော၊နာတိသင်္ခေပနာတိဝိတ္ထာရမရှုရသာရဝိနိစ္ဆယာ၊မကျဉ်း
လွန်းမကျယ်လွန်းကောင်းမြတ်သောအရသာ လေးပင်စွာလျက်ချက်
ချက်မာသောအနှစ်အတိအဆုံးအဖြတ်ရှိသော။ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဋ္ဌကထာယ၊ဝိ
သုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၏။အယံအတ္ထယောဇနာ၊ဤအနက်ယောဇနာသည်။
ဇုတိ၊ဤရွှေသော်စကားအစီအစဉ်ဖြင့်။သမတ္တာ၊သာသနာစောင့်တတ်
၅င်နတ်မြတ်နှင့် သူရသဘိဝန်းအုံညီ၍ ချီပင့်လေလော သောတုဘုန်း

လျှင်ချိန်ဆုံးခါသင့်နာခွင့်ရရာမလေသလောချောမောပေ၍ စေ့မြွေလုံ
ခြုံပြည့်စုံလတ်ပြီ။ ။ဇယဝသဃတော၊အမရပူရသာလှထူးလည်မြို့ကြီး
တဉ်သဉ်ဇာနည်ဓိပတိလောကိမျက်ပွင့်နတ်ရှင်မြစ်လျှင်။ကွန်ရစ်တေ
ဇဘုန်းတောက်ပသောတရတစင်း မင်းတို့သရဘူ ဖြစ်လိမ့်ဟူ၍လှိုက်
ဆုကြေငြာသမ္တာရင့်ပြောင်း စောနန်းလောင်းလျှင်သောင်းတွင်းဇမ္ဗူ
သိမ်းယူမြေပြင် အောင်မြင်ခါတန်၊ ဘုန်းမိုးလျှံ၍။ ရင့်သန်ပါရမီ၊ နတ်
ကူညီသို့။မထိမလောက် ထွက်လတ်မြောက်က နောက်ထပ်မိလဉ်း။ညီ
တော်ရဲဖျား။ ရန်ညွန့်တားလျှင်။ပယ်ရှားလွှင့်ပျောက်။ ကြံတိုင်းပေါက်
လျက်။ ပယ်ဖျောက် ရန်သွေး။ ဘေးတော်ရိုက်ရော။ အောင်ချာပြည်မ။
အောင်တပ်ချ၍။ ကွဲကျမြင့်မိုရ်၊နတ်စက်ဖြိုသို့။ထိုထုံပြည်ထောင်။ကုန်
အောင်သိမ်းယူ။အောင်တော်မူသစ်။ ဇေယျနှစ်မှ။တတိယဝဿ။သုံး
ခုမြောက်ဖြစ်။သက္ကရာဇ်ကောဇာ၊ရသာမေရု၊စက္ခုရူပ။ရောက်ထတုံ
လစ်။ခါကောင်းနှစ်၌။ သုနိက္ခတော၊ကောင်းစွာဆုံးဖြတ်အပ်သော။ဝါ၊
ကောင်းစွာဆုံးဖြတ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဂန္တိရဋ္ဌ သုဗောဓနော၊ နက်နဲ
သောအနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုလွယ်လင့်တကူသိကြောင်းဖြစ်သော။ အယံ
ဂန္ထော၊ ဤကျမ်းသည်။ အနာယာသာ၊ မငြိုမငြင်သဖြင့်။ နိဋ္ဌံပတ္တော၊
လမြတ်နှယ်တာ၊ ဝိသာခါနက်သတ်။ စင်နတ်ရှည်မှီ။ ရာသီမကွာ က
ဋ္ဌာပြည့်ညီ ပုဏ္ဏမီသည် တိတိပြည့်၍။ ဂဋ္ဌုန်နေ့၌။ စေ့စေ့ကမ္ပတ် ပြီး
ရောက်လတ်သတည်း။ ။ဟိ၊အဖြေကိုဆိုအံ့။ယောယာဒိသော၊အကြင်
သို့သဘောရှိသော။ ရာဇာ၊ဒသရာဇဓမ္မသင်္ဂဟာလေးပါးဖြင့် လူအများ
ကိုနှစ်သက်စေလျက်။ ရေမြေပိုးရခတ္တိယသည်။ မဟာပုညော၊အပန်း
ကြီးစွာ။ကိုယ်တိုင်မရိုး။တန်းခိုးစေလွတ်ကာချက်ကုန်ပြီး၍။ပုတီးစိတ်
လျက်။အောင်တော်မူက။ ပြည်သူတကာ။ သာယာစိတ်သန်၊ နှုတ်မြန်
မင်္ဂလာ။ကောင်းချီးညာ၍။ အပါပင့်ဆောင်မှ။ရွှေတောင်ရွှေနန်း။ သိမ်း
မြန်းသဖြင့်။ဘုန်းဘန်းလည်းကြီးတော်မူ၏။ သဒ္ဓေါ၊မင်းတို့ဘွယ်ရာ။
ရံခါပျော်ရွှင်၊ ဆင်တိုက်မြင်းတိုက်၊ လက်ဖွဲ့ လက်ပန်း၊ရှုန်ကြမ်းသ
ဘင်။ပျော်ရွှင်မစံ၊နာမ်ရုပ်တရား။ပိုင်းခြားဖြစ်ပျက်။ချက်ချက်လေ့လာ၊
ဘာဝနာစိမ်၍။ ညိမ်သက်ချမ်းမြေ့သောနှလုံးတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။
ဒဠှော၊ ကမ္မသကတာ၊ ဘာဝနာဉာဏ်ဆုံးမ၍။ အပါယဂမနိယ၊အမ
နာပအမှုမယှဉ် ယဉ်ကျေးတော်မူ၏။ ဝိစက္ခဏော၊ တိုင်းပြည်သာသ

နာအရေးနှစ်ပါးကို။သူ့စကားဖြင့်သာ မကောက်မျက်မှောက်ကင်္ဂါ၊ ပညာဥာဏ်စွမ်းဖြင့် ခွဲခြမ်းမိမိ၊ ကိုယ်ကြပ်သိအောင်။ ဝိစစ်ထောက်လှမ်း၊ စုံစမ်းမြော်တင်းလေ့ရှိတော်မူ၏။ သာသနသော၀နေ၊ချဉ်ရေပေါ်ရောက်၊ကြေးဥပြော့သို့။ ထွန်းတောက်သာသနာ၊ ရောင်ဝါ၊လင်းအောင်၊သန့်ရှင်းသုတ်သင်ခြင်းငှါ။ဒဏ္ဍံ၊စွာ။သဒ္ဓါဥဿာဟမာနသော။အခါမယုတ်အားထုတ်သောနှလုံးတော်လည်းရှိတော်မူ၏။ ။အတ္တနော၊ကိုယ်တော်၏။ဒန္တကာမောဝိယ၊ယဉ်ကျေးခြင်းဌါသမာဆန္ဒရှိတော်မူသကဲ့သို့။သဗ္ဗသံ၊မင်းဆွေမိုးမျိုးရဟန်းပုဏ္ဏားဆင်းရဲသားမဟူကုန်အောင်စုံသသူတို့၏လည်း။ဒန္တကာမော၊အသွင်အားလျော်စွာသရဏသီလဘာဝနာစာရိတ္တဝါရိတ္တသီလစသည်၌ ယဉ်ကျေးစေခြင်းဌါသမာဆန္ဒပြင်းပြတော်မူသည်ဖြစ်၍။ပတိဋ္ဌာပေတိ၊အဝတ်အစားပေး၍ဆေးကုသောသမားကဲ့သို့များစွာဆုလာဘ်ပြား၍။တရားနှင့်အညီတည်စေတော်မူ၏။ ။(ဤပါဌသေသကိုဒန္တကာမောဒယာလုကောဟူသောပုဒ်ဖြင့်သိသာသည်)။ ။ဒယာလုကော၊သခင်သာရိပုတ္တရာအလောင်းသို့ အသည်လုပေါင်းကို လျစ်လျူသာမရှုကရုဏာသနား များစွာဖြစ်တော်မူ၏။ ဒါနဗ္ဗာသယော၊ လှူဒါန်းပေးကမ်း စွန့်ကြဲခြင်း၌လွန်သောသမာဆန္ဒအဇ္ဈာသယရှိတော် မူသည်ဖြစ်၍။ စတုဒ္ဒိသာစတုသုဒိသာသု၊ မြို့တော်အရပ် လေးမျက်နှာတို့၌။ ဒါနသာလံ၊ အလှူတင်း ကုပ်ကို။ ကတွာ၊ဆောက်လုပ်၍။ ဒါနံ၊အလှူကို။ ဒါယကော၊ဝန်တိုပိတ်သည်းထုပ်သိမ်းဆည်းလျက်၊ပစ္စည်းဝန်ပုပ်၊ မသိုမြှုပ်ဘဲ၊လက်ဆုပ်ဖြေဆန့်၊ပေးဝေဖြန့်၍။နိဗ္ဗာန်မျိုးကိုစေ့ပျိုးစိုက်မြှုပ်တော်မူတတ်၏။ ။(ဒါနဇ္ဈာသယောကား။ဤ၌လိုလျက်အဘယ့်ကြောင့်တူရှုမဆိုသနည်းဟူမူ။ဂမ္ဘီရမာနတ္တတ္တာဒါနဇ္ဈာသယောတိဋ္ဌာဒိနဝုတ္တံ။ဖြေ။ ။ဂမ္ဘီရမာနတ္တတ္တာ၊သိအပ်သောအနက်ရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒါနဇ္ဈာသယောတိဋ္ဌာဒိ။ ဒါနဇ္ဈာသယောဟူသော ဤပုဒ်ကို။ နဝုတ္တံ၊ တူရှုတိုက်ရိုက် မဆိုအပ်သတည်း။ ။ဂမ္ဘီရမာနတ္တဖြစ်တုံတပြီးကား။ဂမ္ဘီရမာနတ္တဖြစ်သောဒါနဇ္ဈာသယောဟူသောဤပုဒ်ကိုထင်လင်းယှဉ်းလျှင်းအပ်သည်တုံတကါးဂမ္ဘီရမာနတ္တဖြစ်လျက်တင်းလင်းမယှဉ်တုံသလော။ ဂမ္ဘီရမာနတ္တမဖြစ်မှတင်းလင်းမယှဉ်အပ်တုံအံ့သည်တကားဟူမူ။ ။ဂမ္ဘီရမာနတ္တသဟိသဒ္ဒသဿပယောဂမ္ဘိကာမာစာရာ။ဖြေ။ ။ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ဂမ္ဘီရမာနတ္တဿ၊ဆ

၍သိအပ်သောအနက်ရှိသော။သဒ္ဒသာ၊ကို။ပယောဂမှို၊ယှဉ်ခြင်း၌။အာ
စရိယာ၊တို့သည်။ကာမာစာရာ။ မိမိမိမိအလိုဖြင့်ကျင့်ကုန်၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဂမျမာနတ္တတ္တာ၊ ဆ၍သိအပ်သောအနက် ရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ဒါနဏ္ဍာသယောတိဏ္ဍုဇံ၊ဒါနဏ္ဍာသယောဟူသော၍ပုဒ်ကို။ န
ဝတ္တံ၊တူရှုတိုက်ရိုက်မဆိုအပ်သတည်း။ ။ဂမျမာနတ္တဖြစ်သောသဒ္ဒါ
ကိုကျုံ့ပြု ဆရာတို့သည်။ ဝတ္တိ ဿာအားဖြင့်ယှဉ်လိုသော်လည်းယှဉ်
ကုန်ကာ၊မယှဉ်လိုသော်လည်းမယှဉ်ကုန်ကာ။ အမြဲယှဉ်ထုံးမဟုတ်ဟု
ဖြေဆိုသည်။ ။ဤနည်းကိုဂမျမာနတ္တဖြစ်၍မယှဉ်သောအရာခပ်သိမ်း
၌သုံး)။ ။ယံရာဇာနံ၊အကြောင်မင်းမြတ်ကို။နိဿာယ၊အမှီပြု၍။ မမ၊ငါ
၏။ဧသောပိ၊ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယည်းကျမ်းသည်လည်း။ သတ္ထု၊သာသ
နဇောတနေ၊ ရှင်တော်ဘုရား သာသနာကို ထွန်းလင်း စေခြင်း၌။ ဥပ
ထမ္ဘော၊အထောက်အပံ့သည်။ အပ္ပေဝနာမ၊ အပိဧဝနာမဘာဝေယျ၊
ဖြစ်ပါတုံအံ့လော။ ဖြစ်စေချင် စွာ၏။ ဣတိ ဝိန္တယ၊ ဤသို့ကြံ၍။ အယံ
ဂန္ထော၊ဤနိဿယည်းကို။မယာ၊သည်။ ကတော၊စီရင်အပ်၏။ တာဒိ
သဿ၊ ထိုသို့သော ကျေးဇူးသတင်း ကျော်စောသော မင်း၏။ ဇယ
ဝသော၊ဇေယျနှစ်ဟု။ဝိသဒ္ဓိတမ္ဗော၊ဖြေဆိုအပ်၏။ ။အယံဂန္ထော၊
ဤကျမ်းသည်။အန္တရာယံ၊နှောင့်ရှက်ငြိတွယ်အန္တရာယ်ကို။ ဝိနာ၊ကြဉ်
၍။သုခံ၊ချမ်းသာစွာ။ နိဋ္ဌိတောယထာ၊ အပြီးခါးပတ်ရောက်၏သို့။ တ
ထေဝ၊ထိုအတူ။ ပါဏီနံ၊ အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့၏။ ဟိတသက်ပ္ပါ၊
အစီးအပွါးနှင့်စပ်သောကောင်းမြတ်သောအကြံတို့သည်။ သမိဒ္ဓါ၊ အ
လိုအလျောက်ပြည့်စုံကုန်သည်။ဟောန္တု၊ဖြစ်ပစေကုန်သတည်း။ ။
အပရဒ္ဓီ၊ မှားယွင်းသဖြင့်မသင့်မတော်ချွတ်ချော်စနိုးထင်သော။ မမ၊
အကျွန်ုပ်၏။ ယံကြိယံ၊ အကြောင်ကိုယ်နှုတ်နှလုံး အမှုအရာ သုံးပါးသည်။
အာယသ္မန္တာနံ၊သက်တော်ရှည်သောအရှင်ကောင်းတို့အား။ နရုစ္စတိ၊
နှစ်သက်ခြင်းကို မဖြစ်စေတတ်။မေ၊၏။ တံကြိယံ၊ ထိုကိုယ်နှုတ်နှလုံး
သုံးပါးမှားမိသမျှအပေါင်းနှာခေါင်းရှုံ့ဘွယ်ကို။ဘဒ္ဒန္တာ၊အရှင်ကောင်း
တို့သည်။ခမန္တု၊သည်းခံတော်မူစေကုန်သော။မမ၊၏။အယံမဟာသာ
ဟောနကတာ အတ္တယောဇနာ၊ ဤလွန်စွာဥဿာဟဖြင့် ပြုအပ်သော
အတ္တယောဇနာသည်။ ပူဇာဟောတု၊ စိတ်ကြမ်းမာန်လျှော့နှလုံးပြော့
သဖြင့်ကန်တော့ပွဲဖြစ်စေသော။ ။စ၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣမံအတ္တယော

ဇနံ၊ဤအတ္တယောဇနာကို။သင်္ခရောင်္ခန့်၊စီရင်သော။ မယာ၊ ငါသည်။
ယံပုည့်၊အကြင်တိပိတ်ဥက္ကဋ္ဌမြတ်သောကောင်းမှုကို။ပသုတံ၊ ပွါးစေ
အပ်ပြီ။အညမ္ပိ၊ဤမှတပါးလည်းဖြစ်သော။ ယံပုညံ၊ အကြင်ကောင်းမှု
ကို။ပသုတံ၊ပွါးစေအပ်ပြီ။ ဣမခသာသနေ၊ဤဘုရားသာသနာတော်၌။ပ
သုတေန၊ပွါးစေအပ်သော။တေနပုညေန၊ထိုအစုစုကောင်းမှုကြောင့်။
အမှာကံ၊ တို့၏။ သုဘပါနံ၊ ရှင်ပင် သာသနာ စောင့် တာကျ သည်
သိကြားအဆွေ ရေမြေ ထိန်းကျောင်း မင်းကောင်း မင်းမွန်တို့၏။ ဇ
ယော၊တွင်းပဘေးဒဏ်ရန်မာရ်အောင်မြင်ခြင်းသည်။ သမ္ဘဒါ၊ အခါ
ခပ်သိမ်း။ဘဝတု၊ဖြစ်စေသော်။ တေသုဘူပါ၊ ထိုမင်းကောင်းမင်းမြတ်
တို့သည်။ အတ္တနောပဇံဝ၊ ရင်သွေးတော် စစ်ကဲ့သို့။ ပဇံ၊သတ္တဝါအ
သည်လူအပေါင်းကို။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ ရက္ခန္တု၊ သိမ်းမြန်းမိုက်
ထုတ်ကြက်သားအုပ်သို့ စိုးချုပ်စောင့်တော် မူစေသောဝ်။ ။ပုည
ကမ္မေသု၊ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌။နိရတာ၊အမြဲမွေ့လျော်ကုန်သည်ဖြစ်
၍။ ဇိနသာသနံ၊ သမ္ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် သာသနာတော်ကို။ ဇောတေန္တု၊
ထွန်းလင်းအောင်ချီးမြှင့်တော်မူစေသောဝ်။ ။သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်
သော။ ဣမေစပါဏိနော၊ ဤအသည့် သတ္တဝါတို့သည်လည်း။ ပုည
ကမ္မေသု၊ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌။နိရတာ၊အမြဲမွေ့လျော်ကုန်သည်ဖြစ်
၍။အမတံပဒံ၊ သေခြင်းကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ရွှေပြည်သို့။ ပပ္ပေါန္တု၊ ရောက်
လွယ်ပစေကုန် သတည်း။ ။ပေဋကိကာ၊ ဘုရားသာသနာတော်
ဝယ်စာပေပိဋကတ်သင်ကြားပို့ချကုန်သော။ သောတာရာစ၊ စာသင်
ပျို့စာချပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။(သုဒ္ဓဖြင့်စာသင်။ဟောတုဖြင့်စာချယူ)။
အရောဂါ၊လေဆိုးမိုးဆိုးချောင်းဆိုးလည်နာကာစ ဆံမှုရောဂါအနာ
ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ နိရုပဒ္ဒဝါ၊ကပ်၍နှိပ်စက်တတ်သောဥပါဒ်ဘေး
ဒဏ်အနှောင့်အရှက် ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပါရဂ်တာ၊သမုဒ္ဒြာကျမ်း
ကမ်းတဘက်သို့ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တာရကာရိဝ၊ တိမ်မြူကင်းစင်
ကောင်းကင်ပြင်ဝယ်ထွက်သောကြယ်သို့။ သာသနေ၊သာသနာတော်
၌။ဂန္ထသောရာ၊စာဆိုကျမ်းပြုဆရာတို့သည်။ ဗဟုဟောန္တု၊ များပြား
သည်ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ ။အာရက္ခကာ၊သာသနာမြို့ရွာသတ္တဝါ
ကိုစောင့်ပေကုန်သော။သဗ္ဗေမရူ၊အလုံးစုံသောရှင်နတ်မြတ်တို့သည်။
နဝံသုခံ၊ အသစ်အသစ်တိုးပွါးသောစည်းစိမ်ချမ်းသာသို့။ ပါပုဏန္တု၊

ရောက်ပစေကုန်သတည်း။ပမာဒရဟိတာ၊နတ်စည်းစိမ်ယစ်၍မကြည့် ဖြစ်မေ့လျော့ ခြင်းကင်း ကုန်သည် ဖြစ်၍။ ရက္ခဿ၊ မပြတ်နိစ္စ စောင့် ရှောက်မစေကုန်သောဝ်။ ဒေဝေါ၊မိုးသည်းမင်းသည်။ ကာလေန၊လုပ်ချိန် အခါ၌။သမ္မာပဝဿတု၊ ရေစိုင်ပုလဲကြဲဖြန့်နှံ့စပ်ရှစ်ရပ်မျက်နှာရွာစေ သောဝ်။ ။အယံ၊ငါမူကား။ သပရတ္ထကောဝိဒေါ၊ မဟာသေနက ဝိဒုရပညာရှိသို့ မိမိစီးပွါးသူ့စီးပွါး၌ရေးခြားလိမ္မာသည်ဖြစ်၍။ ဗော ဓိပါစကံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်သန်စေတတ် သောပါရမီစာဂစရိယကို။စရန္တော၊မဆုတ်မနစ်ကျင့်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗညုတပါပုဏိတွာ၊သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ရောက်လတ်၍။ဇနတံဗဟုံ၊ ဩဃလေးဖြာဗလဝါရတ်ရည်ထုတ်ဒိမှုန်ရေအဟုန်ဖြင့်။ပျက်ကုန်ဘန် ဘန်အားမသန်သား၊မကျန်ပြောတူဘော်သုံးလူကို။တာရေမိ၊ဆယ်ယူ ကယ်ရလို၏။ ။ဇာတော၊ဤကိုယ်၏အဖြစ်မှ။ ပရံတု၊နောက်နောက် သောကိုယ်၏အဖြစ်၌သော်ကား။ဥစ္စေကုလေ၊ဥစ္စာစည်းစိမ်ဂုဏ်သိမ် မည္ဗိုးမြင့်မြတ်သော်သူတော်ကောင်းအမျိုး၌။ဟုတွာ၊ဖြစ်၍။သတ္တာသဒ္ဓမ္မ သံယုတော၊ သဒ္ဓါသတိဟိရိဩတ္တပ္ပဗာဟု သစ္စဝီရိယပညာဟူသည် သူတော် ရတနာ ခုနစ်ဖြာနှင့် မကွာ မကွေ ယှဉ်သော။ ဓိရော၊ သ ဘောအားလျော်စွာမှတ်နိုင်ဆောင်နိုင်သော ဉာဏ်ရည်ရှိသော။ ဝါ။ ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့လုပ်ရှားမနိုင်ခိုင်သော သမာဓိရှိသောပုဂ္ဂိုလ် ထူးသည်။ဟုတွာ၊ဖြစ်၍။ သဗ္ဗသာမယိကော၊ အကြွင်းမရှိနိကာယ်ငါး ပုံနှုတ်ငုံလွှလာလိမ္မာကျွမ်းကျင်သည်ဖြစ်၍။ သောဂတံ၊ဘုရားသာသ နာတော်ကို။ သုဘံ၊နေဝန်းလဝန်းသို့ တောက်ထွန်းတင့်တယ်အောင်။ သောဓေယျံ၊မိစ္ဆာရန်နှောင့်။ ဆူးပြောင့်မရှိ တိတိရှင်းစင်သုတ်သင်နိုင် လို၏။ ။သာသနဋ္ဌိရဓာနေပိ၊ သာသနာတော် ကွယ်လတ် သော် လည်း။ တပေါဓနော၊ငါးခမ်းတိုက်၌သိုက်မြိုက်သိမ်းရုလုလည်းမဖြစ် အနှစ်အနဿသိလဥစ္စာကြွယ်ဝသော။သုမေဓသော၀၊လက်ဦးအစဗျာ ဒိတ်ရသောဘုရားအလျာသုမေဓာရှင်ရသေ့ကဲ့သို့။ တပေါဓနော၊ ငါး ခမ်းတိုက်၌ သိုက်မြိုက်သိမ်းရုလုလည်း မဖြစ်အနှစ် အနဿသိလဥစ္စာ ကြွယ်ဝသည်။ဟုတွာ၊ဖြစ်၍။ ကာယေဇီဝေနပေက္ခန္တော၊ ကိုယ်နှင့်အ သက် ငဲ့ကွက်မချစ် အံနုပစ်ပြု၍။ ဗောဓိပါစကံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကိုရင့်သန်စေတတ်သောပါရမီစာဂစရိယကို။ စရေ

ယျံ၊ မဆုတ်မနစ်ဖြည့်ကျင့်နိုင်လို၏။ ။ယာ၁ဝ၊ အကြင်ရှေ့လောက်
သောကာလပတ်လုံး။လောကဇေဋ္ဌဿ၊ လောကသုံးပါး၌သီလသမာဓိ
ပညာစသောဂုဏ်အားဖြင့်ကြီးရင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူထသော။
ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာဥဥ်ခွံကိုပယ်ခွါ၍လက်ဦးစွာ ထွက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
လောကသုံးပါး၏အကြီးအစ်ကိုဖြစ်တော်မူထသော။ တာဒိနော၊ လာ
ဘာလာဘအစရှိသောလောကဓံရှစ်ပါး။ ဣဋ္ဌာအနိဋ္ဌ အစရှိသောအာရုံ
ကိုလည်းပကတိသဘောကိုမစွန့်သဖြင့်တုန်လှုပ်ခြင်းကင်းသောဂုဏ်
နှင့်ပြည့်စုံတော်မူထသော၊သိရိမတော၊အလွန်သောဘုန်းပညာကြက်
သရေရှိတော်မူသော။ဗုဒ္ဓဿ၊မြတ်စွာဘုရား၏။ဗုဒ္ဓေါတိနာမမ္ပိ၊ဘုရား
ဘုရားဟူသောအမည်တော်မျှသည်လည်း။လောကေ၊၌။ပဝတ္တိ၊မပြတ်
မစဲတည်သေး၏။တာဝ၊ထိုရှေ့လောက် ဘုရားဘုရားဟူသောအမည်
တော်မပြတ်မစဲသမျှကာလပတ်လုံး။အတ္တယောဇနာ၊ဤပိဋကတ်အဋ္ဌ
ကထာအတ္တယောဇနာသည်။ တိဋ္ဌတုတိဋ္ဌတု၊သောတုဇနတို့အား အ
နက်အဓိပ္ပါယ်ကိုပြလျက်တည်စေသော၀်။ ။ဤရှေ့လျှင်ပိဋကတ်အဋ္ဌ
ကထာနိဿယည်းနိဂုံးအပြီးတည်း။ ။သတံဟတ္ထိသတံအဿ။သတံ
အဿတရိရထာ။သတံကညာသဟဿာနိ။ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာ။
ဧကဿပဒဝိတိဟာရဿ။ကလံနဂ္ဃန္တိ သောဠသိံ။ ။သတံဟတ္ထိသ
ဟဿာနိ။ ဆင်တသိန်းတို့လည်းကောင်း။ သတံအဿ သဟဿာနိ။
မြင်းတသိန်းတို့လည်းကောင်း။ သတံအဿ တရိရထာသဟဿာနိ။
အဿထိုရ်ရမြင်းကသော ရထားတသိန်းတို့လည်းကောင်း။ အာမုတ္တ
မဏိကုဏ္ဍလာအာမုတ္တ မဏိကုဏ္ဍလာနိ။ ဝတ်အပ်သောပတ္တမြားနား
ဒေါင်းရှိကုန်သော။သတံကညာသဟဿာနိ။ သမီးကညာတသိန်းတို့
လည်းကောင်း။ဧတာနိ၊ဤလေးသိန်းသောလာဘ်ကြီးတို့သည်။ဧကဿ
ပဒဝိတိဟာရဿ။ဘဝါးတကြိမ်လှမ်းရာ၌ဖြစ်သောကုသိုလ်စေတနာ
၏။ သောဠသိံ၊ တဆဲ့ခြောက်ဘန် တဆဲ့ခြောက်စိတ် စိတ်၍ ပြုအပ်
သော။ ကလံ၊တစိတ်ကိုမျှ။ နဂ္ဃန္တိ၊မထိုက်ကုန်။ တနည်း။ သောဠသိံ
ကလံ၊ နှစ်ရာ့ငါးဆဲ့ခြောက်စိတ်စိတ်၍ တစိတ်ကိုမျှ။ နဂ္ဃန္တိ၊ မထိုက်
ကုန်။ ။ယံပတ္တံကုသလံတဿ။ အာနုဘာဝေန ပါဏိနော။ သဗ္ဗေ
သဒ္ဓမ္မရာဇဿ။ဉာတွာ ဓမ္မံသုခါဝဟံ။ပါပုဏန္တု ဝိသုဒ္ဓါယ။သုခါယပဋိ
ပတ္တိယာ။ အသောကမနုပါယာသံ။နိဗ္ဗာနသုခမုတ္တမံ။ ။စိရံတိဋ္ဌတု

သဒ္ဓမ္မော။ ဓမ္မေ ဟောန္တု သဂါရဝါ။ သဗ္ဗေပိ သတ္တာ ကာလေန၊ သမ္မာ ဒေဝေါ ပဝဿတု။ ။ယထာ ရက္ခိံသု ပေါရာဏာ၊ သုရာဇာနော တထေဝိမံ။ ရာဇာ ရက္ခတု ဓမ္မေန၊ အတ္တနောဝ ပဇံ ပဇံ။ ။သဗ္ဗေ သတ္တာ။ သဗ္ဗေ ပါဏာ။ သဗ္ဗေ ဘူတာ။ သဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလာ။ သဗ္ဗေ အတ္တဘာဝပရိယာပါဏာ။ သဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော။ သဗ္ဗေ ပုရိသာ။ သဗ္ဗေ အရိယာ။ သဗ္ဗေ အနရိယာ။ သဗ္ဗေ ဒေဝါ။ သဗ္ဗေ မနုဿာ။ သဗ္ဗေ ဝိနိပါတိကာ။ အဝေရာ ဟောန္တု။ အဗျာပဇ္ဇာ ဟောန္တု။ အနီဃာ ဟောန္တု။ သုခီ အတ္တာနံ ပရိဟာရန္တု။ ဒုက္ခာ မုစ္စန္တု။ ယထာလဒ္ဓ သမ္ပတ္တိတော မာ ဝိဂစ္ဆန္တု။ ကမ္မဿကာ။ ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ ပဉ္စမအုပ်ပြီး၏။